پلاک ڈکشنری

(پنجابی توں پنجابی)

دُوجی جلد ("پ" توں "تھ")

پنجاب انسٹیٹیوٹ آف لینگوئج، آرٹ اینڈ کلچر

پ

پ: (فا)حروف تہجی دا پنجواں اکھر

پ: (مذ) گورمکھی حروفِ تہجی دا چھبواں اکھر جو بُلھاں توں اُچاریا جاندا ہے، ایس نُوں گُرمکھی وچ 'پپا' کہیا جاندا اے، شبد دے انت وِچ لگ کے صفت دا اظہار کردا ہے: جیویں سیانپ، سوہنپ وغیرہ

پ......ا

پا: (مذ) 1-اِک سیر وزن دا چوتھا حصہ، اک چوتھائی، پاء، چوتھا حصہ 2-چار چھٹانک دا وٹا، چار چھٹانک دا تول 3-(صفت) تھوڑا جنا، ذرا کو، وِنگی: 'نہ میں سیر نہ پاء چھٹا کی نہ پُوری سرساہی ہُو' (باہو)

پا بھر، (صفت) اک پا دے تول جِنا

پا پکا، (صفت) پورا چار چھٹانک دا وٹا یاں تول

پا چاول چُبارے رسوئی، (اکھا) جدوں کسے دے پلے تاں تھوڑا ہووے اتے دکھاوا بہت کرے اودوں کہندے نیں

پا کچا، (مذ) پکے پا داڈھائیواں حصہ، کِتے کِتے اڈھا حصہ وی ہوندا سی

پا گھنٹہ، (مذ) گھنٹے دا چوتھا حصہ، 15 منٹ دا سما

پالاکے، (فم) سبھ کُجھ گِن گِن کے

پا مائی سلائی، اصلی لو وی جائی، (اکھا) جدوں تھوڑے جیہے نال ہی کم وِگڑ جاوے اودوں کہندے نیں

اڈھا پا، (مذ) 1-دو چھٹانک دا تول ماپ وغیرہ 2- دو چھٹانک دا وٹا

ڈیڈھ پا، (مذ) 1-چھ چھٹانک دا تول ماپ وغیرہ 2- چھ چھٹانک دا وٹا، 12 ماشے دا اک تولہ، پنج تولے دی اک چھٹانک

پا: (فعمر) 'پانا' دا امر، داخل کر، واڑھ

پا: (لاحقہ) فارسی لاحقہ جو رہن والا دے معنی دیندا ہے، جیویں دیرپا، اکلاپا، رنڈیپا

پا: (فا، مذ) پیر، قدم

پابوس، (فا، مو) پیر چُمنا، آداب بجالیانا

پابوسی، (فا، مو) پیراں نوں چُمن دا عمل، وِنگی: 'پرتُساں ایہہ ادبو لیہہ کےنہیں کیت پابوسی' (گُل)

پابوسی کرن، (محا) 1-پَیر چُمن 2- بہت زیادہ عزت کرن

پاپوش، (فا، مو) 1-جُتی 2- اوازاری ظاہر کرن تے طنزیہ آکھی دا اے

پاخاک، (فا، مو) چرناں دی دُھوڑ، پَیراں دی خاک، وِنگی: 'پیریں پے پاخاک مریدے تھیوناں'

پازیب، (ہ، مو) عورتاں دے پیر وِچ پان والا اِک سوہنا زیور

پالاگن، (ہ، مو) قدم بوسی، آداب

پاآن: (مو) پاں (بیماری) خارش

پاپا: (ج، صفت) 1- پہاڑی علاقے نال تعلق رکھن والا 2- کھرویاں اڈیاں والا، پہاڑی پتھراں تے چل چل کے سخت ہوئے (ڈنگراں دے) کُھر

کتاب: پلاک ڈکشنری (پنجابی توں پنجابی)

پراجیکٹ انچارج: ڈاکٹر صغرا صدف

پراجیکٹ کوآرڈینیٹر: محمد عاصم چودھری۔خاقان حیدر غازی

پراجیکٹ سپروائزر: ڈاکٹر شاہد محمود کاشمیری

کمپوزنگ: عبدالحفیظ، محمد نعیم

ٹائیٹل: فیضان امجد

ناشر: پنجاب انسٹیٹیوٹ آف لینگوئج، آرٹ اینڈ کلچر، لاہور

پہلی اشاعت: 2018ء

تعداد: 1000

قیمت: پاکستان: 12000 پاکستانی روپے فی سیٹ (6 جلد)

بیرون ملک: 150 امریکی ڈالر فی سیٹ (6 جلد)

ISBN: 978-969-9199-55-4

Punjab Institute of Language, Art & Culture

Punjabi Complex, 1-Gaddafi Stadium, Ferozpur Road, Lahore.

Ph: +92-42-99232165-70 E-mail: pilacpk@gmail.com

Website:http/pilac.punjab.gov.pk

پابند: (فا، صفت) 1- قیدی، گرفتار 2- جس دے پیر بدھے ہوون 3- جو کسے حکم یاں اصول نوں منن تے مجبور ہووے 4- عادی، باقاعدہ 5- قائم رہن والا، پکا (وقت، وعدہ وغیرہ)

پابند کر دیون، (محا) ویکھو: پابند کرن

پابند کرن، (محا) 1- قید کرن، مجبور کرن، روکن 2- ویاہ کرن

پابند ہو جاون، (محا) ویکھو: پابند ہوون

پابند ہوون، (محا) 1- باقاعدہ ہوون 2- قید ہوون، مجبور ہوون

پابندی: (فا، مو) 1- عادت، کسے کم نوں باقاعدگی نال کرن دا وتیرہ 2- رکاوٹ، روک 3- فرمانبرداری

پابندی اِک دی بھلی، (اکھا) بہتیاں نالوں کسے اِک دی گل من کے عمل کرن وچ ای بھلیائی اے

پابندی کرلون، (محا) ویکھو: پابندی کرن

پابندی کرن، (محا) 1- فرمانبرداری کرن 2- لحاظ کرن، خیال رکھن 3- وعدہ پورا کرن

پابندی لگ جاون، (محا) مناہی ہو جاون، روک لگن

پابندی ہٹا جاون، (محا) ویکھو: پابندی ہٹاون

پابندی ہٹاون، (محا) اجازت دیون، کھل دیون، مناہی ہٹا دیون

پابندی ہو جاون، (محا) ویکھو: پابندی ہوون

پابندی ہوون، (محا) 1- خیال ہوون، لحاظ ہوون 2- مناہی ہوون، روک ہوون

پابندیاں: (مو) ویکھو: 'پابندی' جیہدی ایہہ جمع اے

پابندیاں لگ جاون، (محا) پابندی لگن

پابندیاں لگن، (محا) ویکھو: پابندی لگ جاون

پابندیاں ہٹا دیون، (محا) رکاوٹ دور کر دیون

پابندیاں ہٹاون، (محا) ویکھو: پابندیاں ہٹا دیون

پابہ زنجیر: (صفت) جس دے پیراں وچ زنجیر ہووے، گرفتار، ونگی: 'اوہ سوداگر کیتے نیں پابہ زنجیر' (غلام رسول)

پابی: (مو) 1- اک قسم دی تریاں کھکھڑی 2- اِک قسم دا کدو یاں کھیرا

پابے: (مذ) اک طرحاں دا درخت جیہڑا ہمالیہ دے علاقے وچ عام ملدا اے، کئی دفعہ ایس دا گھیر دس دس فٹ تک پہنچ جاندا اے ایس دے پتے پپل دی طرحاں دے ہوندے نیں، ایس نوں پہاڑی پپل وی آکھدے نیں جو کہ برس پپل توں وگڑ کے بنیا اے

پاپ: (ہ، مذ) 1- گناہ، قصور، جرم 2- مذہب دے خلاف کیتا گیا عمل، ونگی: 'نج جتیند یے بھولیے مائے، جن کر لائیو پاپ نی' (شاہ حسین) 3- دکھ، مصیبت

پاپ آتما، (مذ، صفت) گھور پاپی، بہت زیادہ گناہگار

پاپ آچار، (ہ، صفت) بدکردار، بدچلن، شرارتی

پاپ اگے آون، (محا) گناہواں دی سزا پاون

پاپ بتی، (ہ، صفت) 1- گناہ کرن والا، پاپی 2- یار، بیلی، سجن دوست

پاپ بدران، (ہ، صفت) ویکھو: پاپ بناسن

پاپ بدھ، (ہ، صفت) 1- بری سوچ والا 2- برا کرن والا

پاپ بناسن، (ہ، صفت) 1- پاپاں دا ناش کرن والا، گناہواں دا خاتمہ کرن والا 2- واہگورو

پاپ بناسنو، (صفت) ویکھو: پاپ بناسن

پاپ بھوگن، (محا) بُرے عملاں دی سزا پاون

پاپ پالن، (محا) 1- جان نُوں روگ لاون 2- گناہ دی پرورش کرن

پاپ پُرش، (ہ، صفت) گناہواں دا پُتلا، گناہواں دی گٹھلی

پاپ پلن، (محا) گناہ دی پرورش ہوون، گناہ ودھن

پاپ پھل، (ہ، مذ) بُرائی دا بدلہ، گُناہ دی سزا

پاپ پھلن، (محا) بُرائی نُوں بھاگ لگن، بُرے کم دا چنگا نتیجہ نکلن

پاپ پھلنا، (محا) 1- بُرے کم دا نتیجہ نکلنا 2- ایس دُنیا وچ بُرے کم دا چنگا پھل ملنا، ونگی: 'سما پُن دا سروں بتیت ہویا، پیہرا بدلیا پاپ ہے پھلن لگا' (کالی داس)

پاپ جھڑ جاون، (محا) ویکھو: پاپ جھڑن

پاپ جھڑن، (محا) چنگے عملاں پاروں بُرے عملاں دی بُریائی گھٹن، گُناہ ڈھل جاون

پاپ چاون، (محا) گناہ سر لینا

پاپ دی کمائی، (مو) کھوٹی کمائی، غلط طریقے نال اکٹھی کیتی کمائی

پاپ دا بورا چکنا، (محا) بہت زیادہ پاپ کماونا، ونگی: 'کالی داس جو عقل دے ہون کھوتے، سوئی چکدے پاپ دے بوریاں نوں' (کالی داس)

پاپ دا بیڑا بھر کے ڈُبدا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پاپی دے پاپ بہتے ہو جان تے اوس دا ناش ہو جاندا ہے، تاں کہندے نیں

پاپ دا پڑ ل، (مذ) بہت پاپ

پاپ دھو دیون، (محا) ویکھو: پاپ دھوون

پاپ دھوون، (محا) جُرم دی تلافی کرن، گناہواں وں چھڈ دیون

پاپ دی بیڑی بھر کے ڈُبدی اے، (اکھا) ویکھو: پاپ دا بیڑا بھر کے ڈُبدا اے

پاپ دی بیڑی چڑھ جاون، (محا) ویکھو: پاپ دی بیڑی چڑھن

پاپ دی بیڑی چڑھن، (محا) گناہ کرن، گناہ عام ہو جاون

پاپ دی بیڑی چڑھنا، (محا) پاپ کرنا، گناہ کرنا

پاپ رُوپ، (ہ، مذ) 1- بے رحم، ظالم 2- بے شکل، بدصورت 3- گناہ کرن والا

پاپ روگ، (ہ، مذ) 1- گناہ کرن پاروں لگن والا روگ، بُرے عملاں والا مرض 2- آتشک

پاپ کٹن، (محا) 1- کرنی دا پھل پاون، سزا بھگتن 2- قرض لتھ جاون 3- بیماری مُک جاون، دُکھ درد ختم ہو جاون

پاپ کٹنا، (محا) کسے جھگڑے جنجال توں خلاصی ہونی

پاپ کٹے جانا، (محا) ویکھو: پاپ کٹنا

پاپ کرن، (محا) گناہ کرن، بُرائی دا کم کرن

پاپ کریندے سر پر مُٹھے، (اکھا) گناہ کرن والیاں نُوں رب سزا ضرور دیندا اے

پاپ کماون، (محا) ویکھو: پاپ کماونا

پاپ کماونا، (محا) بُرا کم کرنا، مندا کم کرنا

پاپ کنب جاون، (محا) ویکھو: پاپ کنبن

پاپ کنبن، (محا) بہت زیادہ ڈر جاون، رُوح کنب جاون

پاپ کھٹّن، (محا) گناہ کرن، بُرائی کرن، پاپ دا کم کرن

پاپ کھٹنا، (محا) پاپ دا کم کرنا، بُرا کم کرنا

پاپ کھنڈن، (صفت) پاپاں نُوں مٹاون والا

پاپ گریہہ، (ہ، مذ) پھلت جوتش مُوجب شنی، راہو، کیتو وغیرہ منحوس سیارے نیں، ایہناں دے بندے اُتے اثرات بھیڑے ہوندے نیں، جوتش دے گردش ستارے

پاپ گھن، (ہ، صفت) 1- گناہ معاف کر دین والا 2- پاپ مُکا دین والا

پاپ لگن، (محا) ویکھو: پاپ لگنا

پاپ لگنا، (محا) بُرے کم دا پھل ملنا، گناہواں دا نتیجہ بھگتنا

پاپ متی، (ہ، مو، صفت) ویکھو: پاپ نار

پاپ نار، (مو، صفت) گناہ گار عورت، پاپ کرن والی سوانی

پاپ ناری، (مو، صفت) ویکھو: پاپ نار

پاپ نُوں پانی مِلن، (محا) ویکھو: پاپ نوں پانی مِلنا

پاپ نوں پانی ملنا، (محا) پاپ دے وادھے دا جتن ہونا، گناہ دا پلنا

پاپا (Papa): (انگ، مذ) والد، پیو، پتا، وَنگی: 'پپے کہن رُکھاں دے پاپے، دِلاں نوں ٹکانے رکھیئے' (شرف)

پاپاتما: (مذ) پاپ آتما، بہت وڈا گناہ گار، مہاپاپی

پاپاں: (مذ) ویکھو: 'پاپ' جیہدی ایہہ جمع اے

پاپاں باجھہ ہوءِ اکٹھی، مُئیاں ساتھِ نہ جاءِ، (اکھا) جدوں دھن دولت دی نکھیدھی کرنی ہووے تاں کہندے نیں

پاپاں چوون، (محا) دُکھ دیون، ستاون، تنگ کرن

پاپاں دا بیڑا بھر جاون، (محا) بہت زیادہ گناہ ہوون

پاپاں دا بیڑا بھرن، (محا) ویکھو: پاپاں دا بیڑا بھر جاون

پاپاں دی بیڑی چڑھن، (محا) بُرے عمل کماون

پاپاں دی پٹی پوچنا، (محا) پاپاں توں بری ہونا، وَنگی: 'کالی داس نہ نکلدا اپنی کھاتہ، پٹی پاپ دی مجر نہ پوچھیے نی' (کالی داس)

پاپاں دی پنڈ چکّن، (محا) ویکھو: پاپاں کھٹی کھٹنا

پاپاں دی پنڈ چکنا، (محا) ویکھو: پاپاں دی کھٹی کھٹنا

پاپاں دی پوٹلی، (مو) بہت زیادہ گناہ

پاپاں دی تہہ کُھلنا، (محا) پاپ ظاہر ہو جانا، پاج اُگھڑ جانا

پاپاں دی کھٹی کھٹّن، (محا) ویکھو: پاپاں دی کھٹی کھٹنا

پاپاں دی کھٹی کھٹنا، (محا) بہت زیادہ پاپ کماونا، وَنگی: 'دولت رام جے کجھ نہیں سنگ جانا، کھٹی پاپ دی راجیا کھٹیئے کیوں' (دولت رام)

پاپاں دی گٹھڑی بنھنی، (محا) بہت زیادہ پاپ کرنا، گھور پاپ کرنا

پاپاں نوں رون، (محا) ویکھو: پاپاں نُوں رونا

پاپاں نوں رونا، (محا) بُرے کماں دے نتیجیاں تے جھورنا، وَنگی: 'کوئی اپنے پاپاں نوں رون لگ پئے'

پاپَر: (مذ) ویکھو: پاپڑ

پاپرت: (ہ،صفت) پاپ وِچ لبڑیا ہویا

پاپَری: (مو) چنگی قسم دی اک لکڑی جس دے کنگھے کنگھیاں بن دے نیں

پاپڑ: (مذ) 1-ماہنہ مونگی وغیرہ دی مصالحے دار پیٹھی نال ویل کے تیار کیتی گئی بہت پتلی روٹی جو تل کے کھادی جاندی ہے 2- پکی ہوئی روٹی دا پتلا پاسا، ونگی: ''وڑے کرارے بھٹھے پکوڑے پاپڑ اتے پنجورے'' (میاں محمد بخش)

پاپڑ اکھار، (مذ) پاپڑاں وچ پین والا لُون

پاپڑ بیلن، (محا) 1- مصیبت کٹن، بہت اوکھیاں ہو کے گزارہ کرن 2- کسے مقصد نوں حاصل کرن لئی کئی طرحاں دیاں چالاں چلن، کوشش کرن

پاپڑ پٹن، (محا) محنت مشقت کرن، پاپڑ ویلن

پاپڑ ویلن، (محا) ویکھو: پاپڑ بیلن

پاپڑ ویلنا، (محا) 1- بہت زیادہ جتن یاں ہمت کرنا 2- مال دولت حاصل کرن لئی ہر طرحاں دِیاں چالاں چلنا

امب پاپڑ، (مذ) پکے امباں دا رس جو اگ تے گاڑھا کر کے پاپڑ دے طریقے تے پتلا چوڑا کر کے سُکایا ہوندا ہے

پھُل پاپڑ، (مذ) چولاں دے بنائے گئے پاپڑ جیہناں نوں تَل کے کھادا جاندا ہے

پاپڑ: (مذ) 1- حوصلہ 2- وشواس، بھروسا، ونگی: 'صاحب نُوں ویکھ کر میندی پاپڑ کھتا تھی گئی'

پاپڑا: (مذ) 1- گندم وِچ اُگی جڑی بُوٹی، اِک بُوٹی دا ناں، پت پاپڑا 2- پاپ، گناہ

پاپڑی: (مو) 1-اوہ گول گپا جو پھُلیا ہویا نہیں ہوندا 2- اک قسم دی پتلی مٹھی روٹی 3- کڑاہ نوں خشک کر کے بنائی گئی مٹھی 4- ہڑھ یاں چھپڑ دا پانی سُک جان پچھوں اوسے تھاں توں اُٹھی پیپڑی، ریت یاں دریائی مٹی دی ڈھیری 5- اِک قسم دی جھاڑی 6- کن دی پپنی، کن دی لو

پاپِسٹ: (ہ،صفت) مہاں پاپی، گھور پاپی، بہت وڈا پاپی

پاپکا: (مذ) پُورا چار چھٹانک دا وٹا یاں تول

پاپگھن: (صفت) پاپ نوں تباہ کرن والا، گناہ معاف کرن والا

پاپلا: (ہ،صفت) گناہگار، پاپی

پاپلین (Poplin): (انگ،مو) اِک طرحاں دا ودھیا سُوتی کپڑا

پاپن: (ہ،مو) گناہ گار، پاپ کرن والی عورت

پاپن: (ج،مذ) 1-ہمت، حوصلہ 2- بھروسا، اعتماد

پاپنار: (صفت) 1- گناہ گار، پاپی 2- گناہ گار عورت 3- زانیہ، فاحشہ

پاپناری: (صفت) ویکھو: پاپنار

پاپنی: (مو) ویکھو: پاپن

پاپو: (صفت) ویکھو: پاپلا

پاپی: (مذ،صفت) 1- پاپ کرن والا، گناہ گار، مجرم 2- ظالم، بے رحم، بے حِس، سنگ دِل، ونگی: 'پنج بُھوت بِکار تے اُدر پاپی نال صبر سنتوکھ دے پوریئے جی' (وارث شاہ) 3- چالاک، ہوشیار

پاپی پاپ دا، نہ بھائی دا، نہ باپ دا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا

ہووے کہ بُرا آدمی کسے دا وی نہیں ہوندا، اوس نوں صرف اپنا مفاد ای پیارا ہوندا ہے تاں کہندے نیں

پاپی دے مارنے نوں پاپ مہابلی ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پاپی نوں مارن لئی اوس دا پاپ ہی کافی اے اودوں کہندے نیں

پاپی دے من وچ پاپ ای وسّے، (اکھا) بُرا بندہ ہر ویلے بُرائی ای سوچدا اے

مہاں پاپی، (صفت) ویکھو: پاپشٹ

پاپے: (مذ) 1- پاپا (پیو) دی جمع 2- رس (بسکٹ دی قسم) 3- اک قسم دا زیور 4- زیور نال لٹکے ہوئے باریک پتے

پاپیا: (صفت) 1- گناہگار 2- کھکھڑی، خربوزہ

پاپیہا: (مذ) ویکھو: پپیہا

پات: (مذ) 1- بھیڑیاں حرکتاں، کرتوت، پاپ، گناہ، ونگی: 'مُکھ رج کے پتی دا دیکھیا نہ، ہویا پات کیہ ہو گیا پھند رہا' (دولت رام) 2- (صفت) پتر، پتا 3- پنکھ 4- سوامی، مالک

پات: (مو) 1- جماعت، گروہ، طبقہ، کُل 2- پت، عزت، آبرو، لج، ونگی: 'پرتھمے تیری نیکی جات، دُنیا تیری مَنّے پات' 3- ذات دے نال بطور لاحقہ ورتیا جاون والا لفظ 4- روہ دے کڑھن مگروں دی اِک خالص حالت جس توں گُڑ شکر یاں کھنڈ بن دی اے

پاتا: (مذ) ویکھو: پتا

پاتابہ: (مذ) 1- جُراب 2- چمڑے دا موزہ

پاتال: (مذ) 1- پتال، تحت الثریٰ 2- تھلّے توں تھلّے دا حصّہ، کسے ڈونگھی تھاں دی تہہ

پاتال پُری، (مو) 1- کیرت پور (بھارتی پنجاب) دے لاگے ستلج دریا دے کنڈھے سِکھاں دے چھیویں گورو ہرگوبند صاحب جی دے جوتی جوت سماون دا استھان 2- کہی، کسّی

پاتال جنتر/ پاتال منتر، (اکھا) دھات گالن اتے عرق وغیرہ کڈھن دا آلہ

پاتال گنگا، (مو) پاتال وچ وگن والی گنگا

پاتال لوک، (ہ، مذ) 1- دوزخ، جہنم 2- (صفت) دوزخی

پاتال موچنی، (مو) کہی، کسّی

پاتت: (ہ، صفت) 1- ہرایا ہویا، ذلیل کیتا ہویا 2- غمگین، افسردہ

پاتر: (صفت) 1- بھانڈا، برتن 2- اداکار، ڈرامے دا کردار، اوہ بندہ جس دا کہانی یاں ناول وغیرہ وچ ذکر کیتا گیا ہووے 3- وزیر، مشیر 4- پتا، برگ 5- دریا دا ستر 6- قابل، لائق، ہوشیار 7- چٹھی، خط 8- حفاظت کرن والا، راکھا 9- باپ، پیو

پاتر اُساری، (مو) ناٹک یاں ناول وغیرہ دے کرداراں دا حلیہ تے کردار سازی، چترن

پاتر ونڈ، (مو) ناٹک وغیرہ دے وچ اداکاراں اتے اوہناں دے کم دی ونڈ

پرنیتا پاتر، (مذ) ہون کرن ویلے ورتیاں جان والا اِک قسم دا کٹورا

پروکشنی پاتر، (مذ) یگ دا اوہ پاتر جس وچ ہون ویلے پانی رکھیا جاندا ہے

پورن پاتر، (مذ) چولاں نال بھریا بھانڈا جو ہون ہو جان مگروں

نذرانے دے طور تے برہمناں نوں دِتا جاندا ہے

چھایا پاتر، (مذ) کانسی دا اوہ کٹورا جس وچ پنگھر یا ہویا گھی پا کے داتا اپنا چہرہ ویکھ کے وِیاس یاں ڈکونت نوں دان کردا ہے

دان پاتر، (مذ) اوہ صندوقڑی جس وِچ دان (چندہ) پایا جاندا ہے

کرپاپاتر، (مذ) کرپا دا بھاگی، رحم دے قابل

وِشواس پاتر، (مذ،صفت) وفادار، اعتباری

پاترُ: (مو) 1- فاحشہ، بیسوا، چنڈال، بدکارہ 2- نچن والی، رقاصہ

پاترا: (مذ) ویکھو: پتا

پاتراب: (فا، مذ) اِک مکان توں دوجے مکان نوں بدلن دے ارادے نال سفر کرنا

پاترتا: (ہ،مو) گناہ توں بچاون والی خوبی

پاترو: (مذ) پتر، چٹھی

پاتری: (مذ،مو) آٹا گھنن دا بھانڈا، مٹی دا تھال، کُنالی، کُونڈا

پاتشا/پاتشاہ: (مذ) 1- بادشاہ، راجا، شہنشاہ، حاکم 2- سکھاں دا گورو، سچا پاتشاہ 3- رب، خُدا، واہگورو، ونگی: 'وچوں پاتشا اُتوں فقیر بنیا، کیتا جگ دے لئی وکھالڑی نی' (کالی داس)

پاتشاہ گردی، (مو) فردِ واحد دے راج وچ راجے ولوں مچائی گئی دھاندلی

اٹھواں پاتشاہ/ اٹھویں پاتشاہی، (مذ) سکھاں دے اٹھویں گورو سری گورو ہرِکشن صاحب جی

پاتشاہاں دا پاتشاہ، (مذ) 1- شہنشاہ، مہاراجا، ونگی: 'کیتے پاتشاہاں دا پاتشاہ بنیاں، بیٹھا لائے کے خوب دربار آہا' 2- پرماتما، واہگورو

پنجم پاتشاہ/ پنجویں پاتشاہی، (مذ) سکھاں دے پنجویں گورو سری گورو ارجن دیو جی

پہلے پاتشاہ/ پہلی پاتشاہی، (مذ) سکھاں دے پہلے گورو سری گورو نانک دیو جی

تیجے پاتشاہ/ تیجی پاتشاہی، (مذ) سکھاں دے تیجے گورو سری گورو امرداس جی

چوتھے پاتشاہ/ چوتھی پاتشاہی، (مذ) سکھاں دے چوتھے پاتشاہ سری گورو رام داس جی

چھیویں پاتشاہ/ چھیویں پاتشاہی، (مذ) سکھاں دے چھیویں گورو سری گورو ہرگوبند صاحب جی

دسم پاتشاہ، (مذ) سکھاں دے دسویں گورو سری گورو گوبند سنگھ جی

دسمیں پاتشاہ، (مذ) ویکھو: دسم پاتشاہ

دسویں پاتشاہ/ دسویں پاتشاہی، (مذ) ویکھو: دسم پاتشاہ

دُوجے پاتشاہ/ دُوجی پاتشاہی، (مذ) سکھاں دے دوجے گورو سری گورو انگد دیو جی

ستویں پاتشاہ/ ستویں پاتشاہی، (مذ) سکھاں دے ستویں گورو سری گورو ہررائے صاحب جی

سچا پاتشاہ، (مذ) 1- پرماتما، واہگورو 2- سکھاں دے گُورو

سوڈھی پاتشاہ، (مذ) سری گورو رام داس جی

نوویں پاتشاہ/ نوویں پاتشاہی، (مذ) سکھاں دے نوویں گورو سری گورو تیغ بہادر صاحب جی

پاتشاہی/ پادشاہی: (مو) 1-راج، بادشاہ، حکومت 2- پاتشاہ دا

علاقہ 3- سرکار 4- سکھاں دے دساں گوروواں وچوں کوئی اک

پاتک: (مذ) 1- پاپ، گناہ، بدی 2- ناپاکی، نجاست، گندگی

پاتک لگنا، (محا) کسے دے مرن تے گھر وچ ناپاکی ہونا

پاتکو: (ہ، صفت) سُنیہا دیون والا، پیامبر، قاصد، ئلاوا، نامہ بر

پاتکی: (صفت) پاپی، گنہگار

پاتل: (صفت) 1- تیز (گھوڑا) 2- نازک 3- اِک نِکے سائز دے کچھو کُوے دی قسم

پاتل: (مو) 1- کنگھیاں بناون والی چھوٹی آری 2- پانی اُتے ٹھیکریاں دگاون داعمل 3- دند صاف کرن دا اِک آلہ

پاتلا: (مذ) ویکھو: پتیلا

پاتلی: (مو) ویکھو: پتیلی

پاتمبر: (مذ) پٹ دا کپڑا

پاتن: (مذ) 1- اوہ لکڑی جیہڑی جنگلاں وچوں ندیاں راہیں وگ کے آوندی ہے اتے بالی جاندی ہے 2- پتّن، کنارہ 3- ملاّح، وِنگی: 'بیڑے نُوں کیہ کرے جے پاتن رہے تچیت' (بابا فرید) 4- ناوک، تیر

پاتنجل: (مذ) ویکھو: پاتنجل درشن

پاتنجل درشن، (مذ) پتنجلی رشی دا بنایا ہویا روگ شاستر

پاتنجل یوگ سُوترا، (مذ) پتنجلی رشی دا لِکھیا ہویا پاتنجل درشن

پاتنجلی: (مذ) پنجلی، ایہہ ملتان دا رہن والا سی تے 188 ق م زندہ سی

پاتنی: (مذ، صفت) 1- پتن دا وسنیک 2- ملاح، ناوک، مہانا، وِنگی: 'لُڈن پاتنی نوں جھڑک جھنب کیتے' (ہاشم)

پاتھ: (مذ) 1- پتھر 2- پانی، جل 3- رستہ، راہ 4- اِک پودا

پاتھا: (مذ) 1- تھاپا، ڈنڈا، سوٹا 2- ہل دی اوہ تھاں جتھے پھالا لاندے نیں

پاتھر: (مذ) 1- پتھر 2- مُورکھ، پاپی

پاتھر سیتی جوکاں لاونا، (محا) بے معنی جتن کرنا، وِنگی: 'اک سوالی ارسیکھ کہاویں، پاتھر سیتی جوکاں لاوے'

پاتھڑا: (مذ) ویکھو: پتھاڑا

پاتھس: (مذ) پانی، جل، آب

پاتھن: (مصدر) 1- سانچے وچ ڈھالن 2- اُپلے بنان 3- گھڑن 4- تھپن

پاتھنا: (فعم) ویکھو: پتھنا

پاتھو: (مذ) 1- پاتھیاں پتھن والا، گھڑن والا 2- راہی، پاندھی 3- پانی

پاتھی: (مو) پتھ کے بنایا گوہے دا پنڈ، گوہے دا اُپلا

پاتھیاں: (مو) ویکھو: 'پاتھی' جیہدی ایہہ جمع اے

پاتھیاں پتھن، (محا) 1- معمولی کم کرن 2- گوہے دیاں پاتھیاں بناون 3- کہانیاں گھڑن

پاتھیرا: (مذ، صفت) ویکھو: پتھیرا

پاتی: (مذ) 1- پاتر والا، برتن والا 2- پتی، آقا 3- ڈِگن والا

پاتی چڑھن، (محا) واری ہوون، لیہنا ہوون، ہارن

کرپاتی، (مذ) تلی تے لے کے ہی کھانا کھان والا سادھو

پاتی: (مو) 1- پوتر 2- شرینی، جماعت، کُل، گوتر 3- پت، عزت 4- خط، چِٹھی، پتر

کھیتی، پاتی، بینتی اور گھوڑے کا تنگ، اپنے ہتھیں کیجیے تاں جیون کا ڈھنگ، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کھیتی، چٹھی پتر، بینتی اتے گھوڑے دے تنگ دی کسائی اپنے ہتھیں ہی کرنی چنگی ہے، اودوں کہندے نیں

پاتیلا: (مذ) پتیلہ، دیگ، دیگچہ

پاٹ: (مذ) 1- عرض، چوڑائی، دریایاں کپڑے دی چوڑائی، وِتھ، ونگی: 'ہکار بحر دا پاٹ وڈیرہ کنڈھے دُراڈے' (گل) 2- پھٹ، پاڑ، پھٹن یاں پاٹن دی حالت، ونگی: 'وارث شاہ جیوں ڈھویاں سر کیاں توں بدل پاٹ کے گھٹاں ہو چلیا جے' (وارث شاہ) 3- بُوہا، کواڑ، تختہ، پھٹا، پڑا 4- چکی دا پُڑ 5- تخت، گدّی، چوکی 6- اُچا سُر، اُچی آواز 7- ریشم، قنات، پردہ 8- ریشمی کپڑے، بہت قیمتی کپڑے، ونگی: 'روداں پاٹ تلکیاں دیکھاں واٹ ماہی تکاں گھاٹ چتن مل آ مینوں' (بوٹا)

پاٹ پا دیون، (محا) 1- چوڑا کر دیون 2- پھٹ پا دیون

پاٹ پاون، (محا) ویکھو: پاٹ پا دیون

پاٹ پٹمبر، (مذ) 1- دستر، کپڑے 2- ریشمی کپڑے، بہت قیمتی کپڑے

پاٹ پوّن، (مذ) پھٹ پون، نااتفاقی ہوون

پاٹ پےَ جاون، (محا) ویکھو: پاٹ پون

پاٹ دار آواز، (مو) اُچی آواز، کھر دری آواز

پاٹا: (مذ، صفت) 1- پھٹن، لیرو لیر ہوون 2- وگاڑ 3- بے اتفاقی، دُوری، وتھ، پھٹ 4- پھٹا، پڑا، تختہ، پڑا، سیمنٹ وغیرہ دا بنیا اڈہ جس اُتے کپڑا پھنڈیا جاندا ہے، پڑی

پاٹا پُرانا، (مذ، صفت) پھٹیا پُرانا

پاٹا سیویئے نہ، رُٹھا مناویئے نہ، تاں گھر نہیں وسدے، (اکھا) جے پاٹے ہوئے کپڑے نہ سیتے جاون تے رُسے ہوئے گھر دے جی نوں نہ منایا جاوے تاں گھر اُجڑ جاندے نیں، گھریلو رنجشاں تے ناراضگیاں دُور کرن نال ای گھر وسدے نیں

پاٹک: (مذ، صفت) 1- ونڈ، تقسیم، حصہ، شاخ 2- پھوٹ، پھٹ، پاڑ، پھاٹک 3- پاٹھک، پڑھن والا، پاٹھ کرن والا

پاٹک پا دیون، (محا) پھٹ پا دیون، نااتفاقی پا دیون

پاٹک پوّن، (محا) ویکھو: پاٹک پےَ جاون

پاٹک پےَ جاون، (محا) پھٹ پےَ جاون، نااتفاقی پےَ جاون

پاٹکا: (مذ) 1- دو آدمیاں دا نال نال ٹُردے ہوئے اِک آدمی دا کسے وجہ یاں مُدت پاروں پچھے رہ جانا 2- کسے کم وِچ کجھ مُدت لئی وقفہ یاں التواء ہو جانا

پاٹکاں دے پاٹک، جیہے ماپے تیہے جاتک: (اکھا) جیہو جیہے ماپے ہوندے نیں اولاد وی اوہو جیہی ہوندی اے، جدوں اولاد ماپیاں دے طور طریقے تے عادتاں تے ٹُرے تاں آکھیا جاندا اے

پاٹگا: (مذ) وقفہ، فاصلے دا وقفہ

پاٹل: (ہ، صفت) 1- گُلابی رنگ، پیازی رنگ 2- اِک پھُل 3- چاول دی اِک قِسم 4- پاٹ جان والا

پاٹلا: (مو) 1- مچھی دی اِک قِسم 2- اِک پھُل دا ناں 3- خالص تے کھرے سونے دا ٹوٹا یاں ڈلی

پاٹلی پُتر / پاٹلی پُت: (مذ) اجیت شترو دا آباد کیتا ہویا مگدھ راج دا اِک پُرانا تاریخی شہر جس دا ناں ہُن پٹنہ ہے اتے ایہہ بھارت دے صوبے بہار دا صوبائی دارالحکومت اے

پاٹمبر: (مذ) پٹ دا کپڑا، ریشمی کپڑا

پاٹن: (مصدر) 1- پھٹن، لیراں لیراں ہوون 2- پھٹ پون، وگاڑ پین

پاٹن: (مذ) نگر، آبادی، بستی

پاٹنا: (فل) 1- کسے چیز دا پھٹ کے دو حصیاں وِچ ہونا، پھٹنا، تیز آونی 2- الگ ہو جانا، پھُٹ پے جانی

دُدھ پاٹنا، (محا) کھٹیائی یاں زیادہ گرمی کارن دُدھ پھٹ جانا

پاٹنی: (مو) 1- پاٹن دا عمل یاں حالت 2- پاٹ جان والی

پاٹو: (صفت) 1- ریشمی کپڑا 2- اِک طرحاں دا کمبل 3- پاٹ جان والا

پاٹو دھاڑ، (مو) 'پاٹنا' توں، پھُٹ، بے اتفاقی، وِنگی: 'قوم وِچ آپو وچ دی پاٹو دھاڑ اوس بحران دا روپ ہوندی ہے' (آزاد)

پاٹوک: (صفت) 1- ہوشیار، چالاک 2- دھوکھے باز، مکّار 3- پھُٹ پاون والا

پاٹونی: (مذ) ملاح، مہانا، کھیوا

پاٹھ: (ہ، مذ) 1- سبق، درس، وِرد وظیفہ، جاپ 2- پُوجا، عبادت 3- وعظ، تقریر 4- مضمون، وِنگی: 'وارث شاہ ایہہ ست کے پاٹھ لتھے رگاں کرلیاں وانگ نیں گاٹیاں دیاں' (وارث شاہ)

پاٹھ بھو، (مو) ویکھو: پاٹھ شالا

پاٹھ بھید، (مذ) اِک کتاب دے وکھو وکھ نسخیاں وِچوں کِتے کِتے حرف، لفظ یاں فقریاں وغیرہ دا فرق پے جانا

پاٹھ پڑھان، (محا) 1- شبد لینا 2- سبق پڑھنا

پاٹھ پڑھاونا، (محا) پٹی پڑھاونا

پاٹھ پُستک، (ہ، مو) سلیبس دی کتاب، کورس وِچ متھی ہوئی کتاب

پاٹھ پُوجا، (ہ، مو) 1- نِت نیم، سندھیا 2- بھگتی، بندگی

پاٹھ شالا، (ہ، مو) پڑھن دی تھاں، سکول، مدرسہ

پاٹھ کرم، (مذ) کسے امتحان لئی مقرر کیتا، کورس، سلیبس

پاٹھ کرن، (محا) 1- وید پڑھن 2- پُوجا کرن

پاٹھ کرنا، (محا) سُوتریاں بانی دا پڑھنا، نِت نیم کرنا

پاٹھ مالا، (مو) کسے اِک موضوع اُتے بہت سارے مضموناں دا سلسلہ، وِنگی: 'ایہہ پُستک اک سدا چار پاٹھ مالا دا درجہ رکھدی ہے' (دیوان سنگھ مفتوں)

اکھنڈ پاٹھ، (ہ، مذ) سِکھاں دی مذہبی کتاب سری گورو گرنتھ صاحب دا لگاتار کیتا جان والا اوہ پاٹھ جس دا بھوگ 48 گھنٹیاں دے اندر پیندا ہے

اُلٹا پاٹھ پڑھاونا، (محا) اُلٹی پٹی پڑھاونا

سادھارن پاٹھ، (مذ) 1- کسے دھرم گرنتھ دا کیتا جان والا مول پاٹھ 2- سری گورو گرنتھ صاحب جی دا اوہ پاٹھ جس دے بھوگ پاون لئی سماں متھیا نہیں ہوندا

سپتا پاٹھ، (مذ) 1- کسے دھرم گرنتھ دا اوہ پاٹھ جس دا بھوگ ست دِناں وچ پیندا ہے 2- سری گورو گرنتھ صاحب دا ستاں دِناں دے

اندر اندر کیتا جان والا پاٹھ

سنپٹ پاٹھ، (مذ) کسے خاص منتر نوں لے کے کسے دھرم گرنتھ دے ہر منتر نال سنپٹ کر کے کیتا پاٹھ

کُھلا پاٹھ، (مذ) سری گورو گرنتھ صاحب جی دا اوہ پاٹھ جس دے بھوگ پاؤن لئی کوئی سماں متھیا نہ ہووے

مُول پاٹھ، (مذ) کسے مذہبی کتاب دی تشریح اتے تفسیر

پاٹھا: (مذ) 1- گھاہ دا چوڑا تنکا 2- لک دے ول دھون دیاں ناڑاں 3- غلیل دی رَبڑ 3- ہاتھی دا بچہ 4- کتاب ورگی گتے دی جلد جس وچ اوہناں ساریاں شیواں اتے رنگاں دے نمونے لگے ہون جو کہ کسے پیٹی یاں گُٹھڑی وِچ ہوندے نیں 5- گتا

پاٹھان: (مذ) پٹھان، پاکستان دے صوبہ خیبر پختونخواہ تے بلوچستان تے افغانستان دے علاقیاں وِچ آباد اِک قوم

پاٹھک: (مذ) 1-پڑھن والا، طالب علم 2- پڑھاون والا اُستاد 3-برہمناں دی اِک ذات

پاٹھکا: (مو) 1- پڑھن والی عورت 2- شاگرد، طالبہ

پاٹھمار: (مذ) ڈاکیا، قاصد

پاٹھن: (مو) 1- پاٹھ کرن والی 2- سری گورو گرنتھ صاحب جی دا پاٹھ کرن والی عورت

اکھنڈ پاٹھن، (مو) اکھنڈ پاٹھ کرن والی عورت

سہہ پاٹھن، (مو) نال پڑھن والی، ہم جماعتن

پاٹھنگا: (مذ) پاٹھ دا ارادہ

پاٹھنگے: (مذ) ویکھو: 'پاٹھنگا' جیہدی ایہہ جمع اے

پاٹھنگے آون، (محا)1- صحیح سوچ تے آون 2- ٹکانے آون

پاٹھنگے لگن، (محا)منزل تے اپڑن

پاٹھی: (مذ) 1- پاٹھ کرن والا 2- سری گورو گرنتھ صاحب جی دا پاٹھ کرن والا

اکھنڈ پاٹھی، (مذ) اکھنڈ پاٹھ کرن والا پاٹھی

ٹکسالی پاٹھی، (مذ) سری گورو گرنتھ صاحب دا اوہ پاٹھی جس دا پاٹھ بڑا ہی خالص تے رس بھریا ہووے

سہہ پاٹھی، (مذ) اِک جماعت وِچ پڑھن والا، ہم جماعتی

پاٹھیا: (مذ) ویکھو: پاٹھی

پاٹھین: (مو) ویکھو: 'پاٹھک' جیہدی ایہہ تانیث اے

پاٹی: (مو) پھٹی، تختی

پاٹی چِٹھی، (مو) سرے توں پاڑی ہوئی چٹھی جس دا کوئی مقصد ہوندا اے، موت دے سنیہے والی چٹھی

پاٹے خان: (صفت) (طنز نال) نواب، کھڑپینچ، آکڑباز، ہینکڑی

پاٹیا: (مذ، صفت) گڈے تے بیٹھ کے بلد ہکّن والا

پاٹیر: (مذ) 1- چنن، صندل، چندن 2- اِک طرحاں دی مولی

پاج: (مذ) 1-سونے یاں چاندی دا مُلمع 2- وِکھاوا، پکھنڈ، دَنبھ، فریب، بہانہ 3- پول، بھیت، راز 4- من گھڑت گل، جھوٹھ 5-ٹانکا، گنڈھ، جوڑ 6- عیب، نقص، منداکم، ونگی: 'پاج اساڈے کجیں ناہیں تاں توں ماں کوہیٔ' (میاں محمد بخش)7- زمُرد، اِک قیمتی پتھر 8- پنج، 5

پاج اُدھڑ جاون، (محا)1- پول کُھل جادن 2- گنڈھ کُھل جاون، ٹانکا

ٹُٹ جاون

پاج اُدھڑن، (محا)1- پول کُھلن، بھیت کُھلن 2- گنڈھ کُھلن 3- ٹکا ٹُٹن

پاج اُدھیڑ دیون، (محا)ویکھو: پاج اُدھیڑن

پاج اُدھیڑن، (محا)1- بھیت کھولن، پول کھولن 2- بخیے اُدھیڑن، جوڑ وکھ کرن

پاج اُدھیڑنا، (محا) بھیت کھولنا، پول کھولنا

پاج اُکھاڑنا، (محا) ویکھو: پاج اُدھیڑنا

پاج اُکھڑنا، (محا) بھیت کھلنا، پول کُھلنا

پاج توڑ دیون، (محا) ویکھو: پاج اُدھیڑن

پاج توڑن، (محا) ویکھو: پاج اُدھیڑن

پاج توڑنا، (محا) جوڑ وکھ کرنا

پاج جوڑ دیون، (محا) ویکھو: پاج جوڑن

پاج جوڑن، (محا) جوڑ لاون، ٹانکا لاون

پاج جوڑنا، (محا) جوڑ لاوَنا

پاج دِس پوَن، (محا)ویکھو: پاج دِسّن

پاج دِسّن، (محا)1- بُرائی دِسّن، عیب نظر آون 2- جھوٹھ لگّن، بہانہ لگّن

پاج کج دیون، (محا)ویکھو: پاج کجّن

پاج کج لوَن، (محا)ویکھو: پاج کجّن

پاج کجّن، (محا) پردہ پاون، عیب لکاون

پاج کجنا، (محا) عیب ڈھکنا، پردہ پاونا، وِنگی: 'پاج اساڈے کجوں ناہیں، تاں توں ماں لوہی' (میاں محمد بخش)

پاج کُھل جاون، (محا)ویکھو: پاج کُھلّن

پاج کُھلّن، (محا)1- راز کُھلّن، بھیت ظاہر ہوون 2- بخیے اُدھڑن، ٹانکے ٹُٹن

پاج کُھلنا، (محا) بھیت ظاہر ہونا، پول کُھلنا

پاج کھول دیون، (محا) ویکھو: پاج کھولن

پاج کھولن، (محا)راز کھولن، پول کھولن، بھانڈا بھنن

پاج کھولنا، (محا) بھیت دسنا، پول کھولنا

پاج لاوَن، (محا) ویکھو: پاج لاوَنا

پاج لاوَنا، (محا) 1-سونے یاں چاندی دا مُلمع چاڑھنا 2- ٹانکا لاونا 3- جھوٹھ بولن

پاج لگّن، (محا)ویکھو: پاج لگنا

پاج لگنا، (محا) ٹانکا لگنا، جوڑ لگنا، وِنگی: 'کیونکر پاج لگے مُن ثابت جے سولا یئے اُکھڑے' (میاں محمد بخش)

پاج لونا، (محا) ویکھو: پاج لاوَنا

پاجا: (مذ) 1- اِک رُکھ دا ناں 2- (صفت) پاجی، بدمعاش

پاجامہ: (فا، مذ) ازار، پجامہ، شلوار

پاجل: (صفت) ٹُٹ کے جُڑیا ہویا، گنڈھیا ہویا، جوڑ

پاجن: (مو) پاجی دی مونث

پاجنا: (فعم) ٹانکا لاونا، چھیک بند کرنا

پاجی: (ہ، صفت) 1- شرارتی، لُچا، پکھنڈی 2- کمینہ، گناہ گار 3- بخیل، شُوم

پاجی بننا، (محا) ذلیل بننا، تابع ہونا، ماتحت ہونا، ونگی: 'ہاشم شاہ نوں کرنی آئی اوس اگے محتاجی، یاں خلاصی تاں ہی ہووے بنے اوہناں دا پاجی' (سیف)

پاجی پن، (مذ) 1- کمینگی، نیچتا 2- جھوٹھ، وکھاوا، فریب

پاجی پُنا، (مذ،صفت) لُچ پُنا، شرارت، پکھنڈ

پاجی مزاج، (محا) کمینی فطرت والا، سفلہ مزاج

پاجے: (مذ) 'پاجی' دی جمع، وکھاوے، گھٹیا پن

پاجے: (صفت) رُجھیا ہویا، مگن، محو

پاجے لگّن، (محا) دھیانے لگّن، کم لگّن

پاجیا: (مذ،صفت) 1- عیب والا، نقص والا 2- پوچیا ہویا، لمبیا ہویا

پاجیایا: (مذ،صفت) ویکھو: پاجیا

پاچ: (مذ) زمُرد، اِک قیمتی پتھر

پاچ: (عدد،صفت) پنج، 5

پاچا/ پانچا: (مذ) 1- پنجاں دا نوٹ، پنج دا ہندسہ 2- پنجہ، بھیڑ دا پیر 3- شلوار یاں پاجامے دا پونچا 4- گُٹ، کلائی، وِینی

پاچال: (مو) کھڈّی

پاچڑ: (مذ، صفت) 1 ڈِھیٹھ، اوہ آدمی جیہڑا کسے توں کُجھ لین یاں حاصل کرن لئی ہتھ پیر دھو کے پچھے پے جائے 2- پیٹو، پچا جان والا 3- اپنی وڈیائی دیاں گلّاں کرن والا، پھڑ باز، شیخی باز

پاچک: (صفت) 1- ہاضمے دار، اوہ چیز جس دے کھادیاں ہاضمے دی قوت ودھے، چُورن یاں ہاضمے دی دوائی 2- رسوئیا، لانگری، باورچی، خانساماں

پاچک پن، (مذ،صفت) 1- پکایا ہویا 2- ہضم ہون والا

پاچل: (صفت) ہاضم، ہاضمے دار، پچن والا

پاچن: (صفت) 1- طاقت نوں ودھاون والا، ہاضمے دار 2- اوہ چیز جس دے کھادیاں ہاضمہ ودھے 3- تانی دے تنداں نوں لاؤن دا ماوا، پان

پاچن شکتی، (مو) ہضم کرن دی طاقت، ہاضمہ

پاچن: (مذ) اِک چھوٹے سائز دا سوہنا پھل جو کوہستان نمک اتے اوس دے شمال مغرب وِچ عام مِلدا اے

پاچنا: (مذ) ویکھو: پاچن

پاچھ: (مذ) ویکھو: پچھ

پاچھا: (مذ، صفت) 1- پچھن والا 2- پوست دے ڈوڈیاں توں افیم کڈھن والا 3- پجامے دا اِک پونچا

پاچھڑ: (مذ،صفت) پچھلا، پچھے رہ جاون والا، پچھلے پاسے دا، پچھلے پیر نال بنھن والا رسا

پاچھڑا: (مذ) ویکھو: پاچھڑ

پاچھڑن: (مصدر) 1- ہارن، مات کھان 2- پچھے رہ جان، وقت گنوا بیٹھن 3- برابری نہ کرسکن 4- بیمار ہوون

پاچھل: (مذ،صفت) ویکھو: پاچھڑ

پاچھلا: (مذ،صفت) ویکھو: پاچھڑ

پاچھو: (مذ، صفت) 1- پچھڑیا ہویا، پچھے رہیا، پسماندہ 2- جس وِچ دلیری نہ ہووے، بے ہمتا، بے حوصلہ

پاچھی: (مو) 1- پچھن دی حالت 2- پوست دے ڈوڈیاں نوں پچھ لا

کے افیم کڈھن دی حالت 3- چھڑ، دولتی

پاچھے: (فم) 1- پچھے 2- پچھوں، مگروں، ونگی: 'جو بن کھوءِ پاچھے پچھوتانی' (بابا فرید)

پاخانہ: (فا، مذ) 1- ٹٹی خانہ، طہارت خانہ 2- جھاڑا 3- ٹٹی

پاخانہ دھونا، (محا) ٹٹی کرن مگروں بچے دی پاخانے والی تھاں دھونا

پاد: (مذ) 1- پیر، چرن 2- چھند دا اک چرن، پد 3- کسے چیز دا چوتھا حصہ 4- کسے چیز دا پچھلا حصہ 5- 'باد' دا وگاڑ، ریح

پاد گھابرا، (ہ، صفت) ڈراکل، ڈرپوک، بزدل

پادارتھ: (مذ) 1- لفظ یاں فقرے دے معانی 2- برکت، نیکی اچھائی 3- نعمت، مزیدار چیز 4- مال، دولت

پاداش: (فا، مو) بدلہ، عوض، کسے عمل دا بدلہ، سزا

پادری: (مذ) عیسائی دھرم دا پروہت یاں واعظ، فادر، باپ

لاٹ پادری، (مذ) وڈا پادری

پادڑ: (صفت) 1- بہت زیادہ پدّن والا 2- ڈراکل، ڈرپوک 3- موٹا تے تھوتھا

پادڑی: (صفت) ویکھو: پادڑ

پادشاہ: (فا، مذ) پاتشاہ، بادشاہ، حاکم ونگی: 'صحت توں بناں پادشا بے نصیب، صحت ہے تاں وڈ بھاگ، چاہے غریب'

پادشاہ زادہ، (فا، مذ) بادشاہ زادہ، شہزادہ، بادشاہ دا پتر

پادشاہ زادی، (فا، مو) بادشاہ زادی، شہزادی، بادشاہ دی پتری

پادشاہی: (فا، مو) ویکھو: پاتشاہی، ونگی: 'ہوئے فارغ کاڈھی عمرے صراحی شراب تند تجی پادشاہی' (غلام رسول)

پاڈک: (مذ، صفت) چوپایہ، پیراں والا

پاڈکا: (مو) کھڑاواں، پیر، جتی

پادل: (مذ) اک رکھ جس دی لکڑی لچکیلی اتے عمارتاں لئی چنگی سمجھی جاندی ہے

پادن: (مصدر) 1- ہارن، ہارمن 2- گوز مارن، بوجھڈن

پاڈو: (مو) ویکھو: پاڈکا

پادھ: (لہند، مذ) بکھیڑا، ریڑکا

پادھ پٹنا، (محا) ریڑکا پاونا، جھگڑا کھڑا کرنا

پادھا: (مذ) 1- پاندھا، پنڈت 2- استاد 3- مسافر، پندھ کرن والا

پادھا نہ پچھن، (محا) ویکھو: پادھا نہ پچھنا

پادھا نہ پچھنا، (محا) دیر نہ لاونا، چر نہ لاونا

تتر پنکھی پئی، پادھا پچھن کیوں گئی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ صاف وا پرن والی گل بارے صلاح مشورے دی کوئی لوڑ نہیں ہوندی اودوں کہندے نیں

پادھاتو: (مذ) ویکھو: پادھری

پادھر: (مذ) 1- گراں، پنڈ، رستہ، مارگ 2- راہ پاون والا، رہنما

پادھری: (مذ) پاندھی، راہی، مسافر، پندھ کرن والا

پادھی: (لہند، مو) ضلع ساہیوال وچ ہون والی کنک دی اک رسم

پادی: (مذ، صفت) 1- پانی دے جانور 2- پیراں والا، چوپایہ، ڈنگر 3- بزدل، ڈرپوک، ڈراکل

پادیا: (مذ، صفت) 1- پیر دھون لئی ورتیا جاون والا پانی 2- ڈراکل، ڈرپوک 3- پدّن والا

پاڑ: (فعمر) پاڑن مصدرتوں امر، ویکھو: پاڑ
پاڑا: (مذ) 1- شیخی مارن والا، اپنی وڈیائی آپ کرن والا، ہی 2- پڈ مارن والا، پڈو 3- کتا، مجھ دا بچہ 4- چھوٹے قد والا 5- مجازاً: چالاک، شوخا، آپ ہُدرا 6- ڈرپوک
پاڑن: (مصدر) ویکھو: پاڑن
پاڑو: (مذ) ویکھو: پاڑا
پاڑھا: (مذ) 1- دریا دے دونویں کنارے 2- آر پار، وار پار
پاڑی: (مو) ویکھو' پاڑا' جیہدی ایہہ تانیث اے
پاڑیاں مارنا: (محا) پھڑ مارنا، شیخی مارنا
پار: (فم) 1-اودھر، اوس پاسے 2- دریا یاں وادی دا پرلا پاسا، دریا دے دُوجے پاسے 3- کسے تھاں دا پرلا پاسا، پرلے پاسے، ونگی: 'ہُن پار لنگھن نُوں کھلی آں' (بلھے شاہ)
پار اُپار، (مذ) 1- دریا دے دونویں کنارے 2- آر پار، وار پار
پار اُتار، (مذ) دریا دے دونوں کنارے، اُرار مار
پار اُتارا، (مذ) کلیان، بخشش، مکتی، ونگی: 'تارے جس ول مہری آوے کردا پار اُتارے' (سیف)
پار اُتارا کرنا، (محا) تارنا، مکتی بخشنا، کلیان کرنا
پار اُتارن، (محا) 1- ندی توں پار کرنا، دُوجے کنڈھے لگ جانا 2- اخیر تک نال رہنا 3- مر جانا
پار اُترنا، (محا) کم سرے چڑھ جانا، کسے کم وچ کامیابی حاصل کر لینا
پار اُرار، (فم) اُرلا تے پرلا پاسا، دوویں پاسے
پار برہم، (مذ) پرماتما، واہگورو
پار بساندے، (فم) جتھوں تک اپنی واہ چلے
پار بلاونا، (محا) جانوں مار مُکاونا
پار بولنا، (محا) مر جانا
پار پاونا، (محا) تہہ تک پہنچنا، اصلیت دا پتا لاونا
پار پجن، (محا) چھٹکارا پانا
پار پچاون، (محا) پار لاون، بنے لاونا، کم نوں انجام تیک پہنچانا، ندی توں پار کرنا
پار تھیون، (محا) پار ہونا، چھٹکارا پانا
پار درشک، (ہ، صفت) جو آر پار ویکھ سکے
پار درشی، (ہ، صفت) جس وچوں آر پار ویکھیا جا سکے، شفاف، Transparent
پار دی کنڈھی لگن، (محا) منزل پانا
پار کرنا، (محا) 1- وچوں لنگھنا یاں لنگھاونا 2- تار دینا 3- مار مُکاونا 4- جتنا، کامیاب ہونا
پارگامی، (صفت) 1- سنسار ساگر توں تر کے لنگھن والا، دُنیا چھڈ جان والا 2- پار پہنچاون والا
پار گرامی، (صفت) ویکھو: پارگامی
پار لاون، (محا) 1- دُوسرے کنڈھے اپڑاون 2- کامیابی نال کم پُورا کرن 3- توڑ اپڑاون 4- مار مُکاون
پار لگن، (محا) 1- دُوجے کنڈھے اپڑن 2- کم پُورا کرن وچ کامیاب ہوون 3- مر جاون 4- توڑ اپڑن

پار لگنا، (محا) 1- دریا، ندی وغیرہ دے پرلے کنڈھے پہنچنا 2- تر جانا

پار لنگھاون، (محا) کامیاب کرانا

پار لنگھن، (محا) ویکھو: پار لنگھنا

پار لنگھنا، (محا) 1- دریا یاں ندی وغیرہ دے کنڈھے تے پہنچنا 2- نجات پالینا، ونگی: 'آہندا لوہار اک دیہاڑے پار لنگھ جاندا، کنچکا پھدہ کے بنی دی تار دا' (با۔ ڈھو)

پارلوکِک، (صفت) پرلوک دے متعلق، اگلے جہان دی بابت، آخرت دے متعلق

پار لے جاون، (محا) 1- دُوجے کنڈھے اپڑاون، پار اُتارن 2- توڑ چاڑھن 3- کامیاب کرن

پار مارتھک، (ہ، صفت) 1- اعلیٰ، لائق 2- لوکاں نُوں فائدہ پہنچاون والا 3- واقعی، حقیقی

پار نکلنا، (محا) اِک پاسے توں دُوجے پاسے نکل جانا

پار وار، (فم) دریا یاں ندی دے پرلے پاسے، دُوجے بنّے

پار والا، (مذ، صفت) اوہ آدمی جو دریا دے پرلے پاسے رہندا ہووے

پار وساونا، (محا) حدوں پرے واہ لا ہونی، پورا زور لاونا

پار ہو جاون، (محا) 1- کامیاب ہو جاون 2- کم مکمل ہو جاون، مر جاون

پار ہونا، (محا) مر جانا

پار ہوون، (محا) 1- عبور ہوون 2- کم پُورا ہوون 3- مر جاون

پارم پار، (صفت) پرلے پارتوں وی دُور سخی دا ایڑا پار ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ چنگے عمل کرن والے نوں اپنے چنگے عملاں دا پھل ضرور مِلدا ہے، اودوں کہندے نیں

پار: (فا، مذ) بیتیا ہویا، پچھلا

پار سال، (مذ) پرسال، پچھلا سال

پارا: (مذ) اوس طرف والا، اوس کنارے والا، پرلا پار، انت

پاراپار، (فم) 1- دُوجے پاسے، دُوجے کنڈھے تے 2- آر پار

پاراوار، (مذ) 1- حد، سیما 2- پرلا تے اُرلا کنارہ

پارا: (ہ، مذ) ویکھو: پارہ

پارا اُتر جاون، (محا) ویکھو: پارا اُترن

پارا اُترن، (محا) غصہ ٹھنڈا ہوون، جوش ختم ہوون

پارا اُچا ہو جاون، (محا) ویکھو: پارا چڑھن

پارا اُچا ہوون، (محا) ویکھو: پارا چڑھن

پارا اُڈ جاون، (محا) ویکھو: پارا اُڈن

پارا اُڈا دیون، (محا) ویکھو: پارا اُڈاون

پارا اُڈاون، (محا) 1- پارے نُوں گرم کر کے ہوا بنا دیون 2- غصہ ٹھنڈا کر دیون

پارا اُڈن، (محا) 1- اگ تے پانی دا نہ ٹھہرن 2- اگوں ڈاڈھا ٹکر جاون پاروں غصہ ٹھنڈا ہو جاون

پارا بھر دیون، (محا) ویکھو: پارا بھرن

پارا بھرن، (محا) 1- غصہ دواون، بھکھاون 2- وزنی کرن 3- کن

بھرن

پاراچڑھ جاون، (محا) ویکھو: پارا چڑھن

پاراچڑھن، (محا) غصہ چڑھن، جوش آون

پاراڈھل جاون، (محا) ویکھو: پارا ڈھلن

پاراڈھلن، (محا) غصہ ٹھنڈا ہو جاون، غصہ گھٹ جاون

پارامارن، (محا) 1- جڑی بوٹیاں تے اگ دی مدد نال پارے دی اتھرائی نوں ختم کر کے اوس دی تاثیر بدلن تے بطور دوائی کھاون جوگ بناون 2- غصے تے قابو پاون

پارامرن، (محا) غصہ جاندا رہون، غصہ لہہ جاون

پاراہوون، (محا) 1- بہت پھر تیلا تے ہوشیار ہوون 2- غصے والا ہوون

پارات: (مو) پرات، وڈی تھالی

پارار: (فا، مذ) 1- پچھلا 2- پچھلا ورھا، پرار

پارالی: (مو) چاول دی پارالی، تُوڑی

پاراوت: (مذ) 1- اِک قسم دا آبنوس 2- اک قسم دا کبوتر 3- اک قسم دا سپ 4- ایک پہاڑ 5- اک قوم، اک دیوتا

پاراین: (مصدر) 1- پار اُترن 2- پران نوں لگا تار پڑھن 3- تکمیل، پورنتا

پاربت: (ہ، مذ) ویکھو: پربت

پاربتی: (ہ، مو) پہاڑ دی دِھی، مراد پاروَتی جو کہ شِو دی تیویں اے، پربتی

پاربرہم: (مذ، صفت) 1- اعلیٰ روح 2- برہما جی

پار بھدّر: (ہ، مذ) 1- ڈھاک دا رُکھ 2- نِم دا رُکھ 3- چیڑ دے رُکھ دی اِک قسم 4- اِک راجا تے اوس دے دارالحکومت دا ناں

پارپنتھک: (مذ، صفت) بٹ مار، ڈاکو، لُٹیرا

پارت: (مو) 1- تجویز 2- کفالت، امان، تحفظ، سپردگی

پارت ڈیون، (محا) ذمہ داری دینا، کسے دے حوالے کرنا

پارتنتھیا: (مو) 1- متھے دا اِک گہنا 2- وال بنھن والا موتیاں دا ہار

پارتوشک: (صفت) 1- لذت بخش 2- تسلی بخش 3- انعام، شکرانہ

پارتھ: (مذ) 1- ارجن 2- ہندوواں دیاں باراں مقدس کتاباں

پارتھو: (ہ، صفت) 1- زمین، دھرتی 2- زمین وچوں لگیا ہویا، زمین تے رہن والا 3- مالک، دُنیا دا بادشاہ 4- مٹی دا بھانڈا 5- اِک ذات تے اوس ذات دا بندہ

پارٹ (Part): (انگ، مذ) ڈرامے وِچ کسے اداکار نوں کھیڈن لئی ملیا ہویا اوس دا کردار

پارٹنر (Partner): (انگ، مذ) حصے دار، بھائی وال

پارٹی (Party): (انگ، مذ) 1- ٹولی، منڈلی، دَل، دِھر، دھڑا 2- جماعت (سیاسی، مذہبی وغیرہ) 3- دعوت

پارٹی باز، (مذ، صفت) کسے اِک دِھر دی حمایت کرن والا، دھڑے باز

پارٹی بازی، (مو) کسے اِک دِھر دی حمایت دا عمل، دھڑے بازی، دھڑے بندی

پارٹی حکومت، (مو) جمہوریت وِچ اوہ حکومت جو کسے اِک جماعت دی ہوندی ہے

پارٹیشن(Partition): (انگ، مو) ونڈ، بٹوارا

پارجات: (مذ) 1- ڈھاک دا درخت 2- جنت دے پنج درختاں وچوں اک داناں 3- اک رشی 4- کئی کتاباں دے ناں

پارجا یک: (صفت) 1- پاپی، گناہگار، مجرم 2- زانی، زناکار، جار

پارچ: (مذ) ویکھو: پارک

پارچا/پارچہ: (فا، مذ) لیر، کپڑا

پارچہ باف، (فا، مذ) جولاہا، کپڑا اُنن والا

پارچہ فروش، (فا، مذ) کپڑا ویچن والا، بزاز

پارچھا: (مذ) ویکھو: پارچہ

پارخ: (مذ) ویکھو: پارکھ

پارد: (مذ) اِک مشہور وزنی دھات، پارہ، سیماب

پاردارک: (ہ، صفت) بدکار، پاپی، گناہگار

پاردراکی: (ہ، صفت) ویکھو: پاردارک

پارس: (ہ، مذ) 1- اِک روایتی پتھر جس بارے مشہور اے کہ اوہ جیہڑی شے نال لگ جائے اوہنوں سونا بنا دیندا اے 2- بہت چنگا، نخی 3- ولی، پیر 4- اکسیر 5- پختہ، غیر فانی، مضبوط، ہٹا کٹا، ونگی: 'موتی چونی پارس پاسے' (بُلھے شاہ)

پارس بن جاون، (محا) 1- نیک تے پرہیزگار بن جاون 2- کسے فن یاں ہُنر وِچ بہت مہارت حاصل ہو جاون

پارس ناتھ، (مذ) جین مت دے تیئویں (23) تیرتھنکر (گورو)

پارس: (فا، مذ) 1- فارس، ایران دا پُرانا ناں، ونگی: 'کٹ منازل رات نوں پونتے پارس رخام' (مولوی غلام رسول) 2- اِک رُکھ

پارس پپل، (مذ) اِک رُکھ دا ناں

پارسا: (مذ) ویکھو: پارچھا

پارسا: (فا، صفت) پاپ توں بچن والا، صاف دِل

پارسائی: (فا، مو) پارسا ہون دی حالت، پوِترتا، ونگی: 'پڑدے دی کہندے لوکی، جھوٹھی اے پارسائی'

پارسل(Parcel): (انگ، مذ) کسے چیز اُتے کاغذ یاں کپڑا لپیٹ کے اتے اُپرتوں بنھ کے ریل یاں ڈاک راہیں بھیجن لئی بنایا گیا چھوٹا بنڈل

پارسل گڈی، (مو) اوہ گڈی جس وچ ودھیرے ڈبے تاں مال گڈی دے ہون، پر کُجھ ڈبے سواری گڈی دے ہون

رجسٹرڈ پارسل(Registered Parcel)، (انگ، مذ) اوہ پارسل جو ڈاک راہیں رجسٹر کروا کے بھیجیا جاندا ہے

ریلوے پارسل(Railway Parcel)، (انگ، مذ) اوہ پارسل جو ریل راہیں بھیجیا جائے

پارسن: (مو) پارسی آدمی دی عورت، پارسی ذات دی عورت

پارسی: (فا، مذ، صفت) 1- پارس دیس دا وسنیک 2- ایران دی قدیم آتش پرست قوم جیہڑی مسلماناں دے ایران نوں فتح کرن مگروں اپنا دیش چھڈ کے بھارت وِچ بمبئی، گجرات وغیرہ دے علاقے وِچ وس گئی سی، ونگی: 'ست کھوہاں تھیں پارسی اگے کھڑا شریر' (مولوی غلام رسول) 3- (مو) پارس دیش دی بھاشا، فارسی

پارسیک: (مذ، صفت) فارسی دا عالم

پارشت: (مذ) 1- پنج پانڈوواں دی ساجھی تیویں دروپدی نوں دتا گیا

ناں 2- باراں سنگھے دے چمڑے دی بنی ہوئی شے

پارشو: (مذ) 1-وکھی، پسلی، پاسا 2- مُڑی ہوئی چھری 3-بُدھ مذہب دے اِک تیر تھنکر (گورو)

پارشوک: (ہ،صفت) بھائی وال،طرف دار، حمایتی، ساتھی

پارک: (صفت) 1- پاک کرن والا 2- راکھی کرن والا 3- جانُو، واقف 4- لائق، قابل

پارک(Park): (انگ، مذ) شہر وِچ چھڈی ہوئی کُھلی تھاں جتھے کئی پھُل بوٹے اتے فوارے لگے ہوندے نیں، جتھے لوک ہوا خوری لئی جاندے نیں

پارکنگ(Parking): (انگ،مو) کاراں، موٹر سائیکلاں، سائیکلاں یاں بساں وغیرہ نُوں تھوڑی دیر واسطے کدھرے کھڑا کرن دا عمل تے تھاں

پارکھ: (مذ،صفت) ویکھو: پارکھو

پارکھو: (مذ،صفت) پرکھن والا، نقاد، جاچن والا، امتحان لین والا، محقق

پارکھی: (مذ،صفت) ویکھو: پارکھو

پارکھیا: (مذ) پرکھن والا، محقق، نقاد

پارگ: (مذ، صفت) 1- اُترن والا، پار جان والا 2- کاریگر، ماہر 3- کامل، ہادی، قادر، پار پہنچاؤن والا

پارگت: (مذ،صفت) 1- مرن والا، فوت ہوون والا، مرحوم 2- نیک، پاکباز، متقی 3- خیریں پار اُترن والا

پارلا: (مذ) 1-پرلے پاسے دا، اوس پار دا، اوس پاسے والا 2- ساہمنے والا، ساہمنے دا علاقہ

پارلی: (مو) 'پارلا' دی تانیث، ساہمنے والی، اوس پاسے والی، دُوجے کنڈھے ول دی

پارلے: (صفت) 1-پرلے، دُوسرے پار 2- اوس پار والے، ساہمنے والے

پارلیمنٹ(Parliament): (انگ،مو) 1- کسے مُلک دے چُنے ہوئے نمائندیاں دی قانون ساز اسمبلی 2- دُنیا دے بہت سارے جمہوری مُلکاں دی قومی اسمبلی لئی ورتیا جان والا سانجھا ناں

پارلیمنٹری(Parliamentary): (انگ،صفت) پارلیمنٹ دے متعلق، پارلیمانی

پارلیمنٹری سیکرٹری (Parliamentary Secretary)، (انگ، مذ) صوبیاں یاں وفاق (مرکز) وچ قانون ساز اسمبلیاں اتے کابینہ وِچ رابطے دی ذمّے واری نبھاؤن والا سیکرٹری

چیف پارلیمنٹری سیکرٹری (Chief Parliamentary Secretary)، (انگ، مذ) صوبیاں اتے مرکز وِچ قانون ساز اسمبلیاں اتے وفاقی کابینہ وچ تال میل رکھن والا سیکرٹری

پارم پار: (صفت) پرلے کنارے توں وی دور، پار

پارماتھک: (ہ،صفت) 1- من بھاونا، من پسند دا، مرضی دا 2- ودھیا، چنگا، اعلیٰ 3- اصل، ضروری، لازمی 4- راستی تے صدق دے متعلق

پارمپریہ: (ہ،صفت) آباؤ اجداد ولوں آیا ہویا، خاندانی، موروثی

پارن: (ہ،مو) ہندوؤاں وچ اوہ لنگر جیہڑا برت (روزہ) مکن توں بعد دُوجے دِن کھایا جاوے

پارنا: (مذ) آسرا

پارنا: (فعم) 1- پالنا، پرورش کرنا 2- پاونا (فکر وغیرہ) 3- حاصل کرنا 4- پُورا کرنا، ختم کرنا، انجام دینا

پارنایہ: (ہ،مو) اوہ جائیداد جیہڑی دِھی بھین نُوں ویاہ شادی تے اپنے ماپیاں ولّوں لبھّے

پارنتا: (مذ) ویکھو: پُورنتا

پارنگت: (صفت) 1- پُورا عالم، دانشور 2- پار گیا ہویا، پار پہنچیا ہویا 3- مُکتی، موکھ، بخشش

پارو: (مذ) پہارو، بھیڈ بکری

پارو/ پاروں: (فم) 1- ساہمنے توں، اوس پار توں، اوس پاسیوں، پرلے پاسیوں 2- واسطے، لئی 3- ولّوں، طرفوں

پارو پاری، (فم) وارو واری

پارو پاری: (مو) تیلیاں دا تیل بھانڈا، پرنالا

پاروَت: (ہ، مذ، صفت) 1- پربت، پہاڑ، کوہ 2- پربت دے متعلق، پہاڑی، پہاڑی علاقے دا رہن والا

پارَوت: (مو) 1- نِم 2- دھریک 3- بکائن

پاروَتی: (ہ، مو) 1- تَوا 2- شِو جی دی پتنی، دُرگا دیوی 3- پہاڑ دی دِھی، پاربتی 4- ندی، دریا 5- دودھی دی تیویں، گوالن 6- اِک قسم دی مرچ

پاروسی: (مذ) ویکھو: پڑوسی

پاروں: (فم) 1- دریا دے پرلے پاسیوں، پار توں، پرلے کنڈھے توں، پچھلے سال توں 2- ولوں، طرفوں، دے کارن، وِنگی: 'گلہ الانبھا بھنڈی خواری یار دے پاروں سہیئے ہُو' (باہو)

پاروں آئی اِک کلتار، دیندے آوے جھسیاں، جے میں اوہدیاں رِگنیاں کئی سوتے کئی ویہاں، (بجھارت) کُھلا ہیاں دی گُج

پاروں آئی دو کنّی، اُس دی گل کسے نہ منّی، (بجھارت) جندرا

پاروں آئی رَن، اُس پُٹ کھڑیا کن، (بُجھارت) چابی تے جندرا

پاروں آئے پائے، اوہناں دے سِر (سِنگ) کٹائے، (بُجھارت) سنگھاڑے

پاروں آئے ترے گھیاڑ، اوہناں دے سِر تے اِک تراڑ، (بُجھارت) چُلھا تے توا

پاروں آئے دو ملنگ، ساویاں ٹوپیاں پیلے رنگ، (بُجھارت) ٹُما

پاروں آئے دو ملنگ، ساویاں ٹوپیاں کالے رنگ، (بُجھارت) بینگن، بتاؤں

پاروں آئے سُر جنے، کھاون والے بہتے جنے، مَیں پکاواں سوار سوار، اوہناں کھادیاں چار چار، مَیں وِچاری دے کیہہ وس، سیر وِچوں ترے پاء رہے ودھ، (بُجھارت) سُرما

پاروں آیاں دو لاڑیاں کے بلا پئی چنگا بھلا گبھرو تے رن مرگئی، (بُجھارت) ترکلا

پاروں آیا بابا دھنا، آپ چھوٹا تے داڑھا لمّا، (بُجھارت) بہارا، جھاڑو

پاروں آیا بابا دھنا، آوندے دا متّھا بھنا، (بُجھارت)

لُون، نمک

پاروں آیا بابا دھنا، سِر مُنا کے پچھانہہ نُوں بھنا، (بُجھارت)

وڑیواں، بنولا

پاروں آیا بابا لشکری، جاندا جاندا کر گیا مشکری، (بُجھارت)

ڈیکھوں، بھُونڈ، دھموڑی، بدل

پاروں آیا بابا لودھی، چھ ٹنگاں تے ستویں (اِک) بودی، (بُجھارت) تکڑی

پاروں ونج بہن، (محا) وَکھ ہو جانا، ناراض ہو جانا

پارہ: (فا، مذ)1- اک مائع دھات جیہڑی پانی توں ساڈھے 13 گنا بھاری ہوندی ہے، سیماب، ونگی: 'دل دا پارہ صورت نوری، مُکھڑی دیہہ چمکدا' (گل) 2- ٹوٹا، ٹکڑا، جز، حصّہ، کتاب دا حصّہ 3- جوڑ، پیوند، گانڈھا، ٹانکا 4- تبرّک، تحفہ 5- قرآن مجید دا کوئی تیہواں (30 واں) حصّہ

پارہ اُچا ہونا، (محا) غصہ چڑھنا

پارہ بھریا ہونا، (محا) 1- بہت بھاری ہونا 2- بہت پھُرتیلا ہونا

پارہ پارہ، (فم) ٹوٹے ٹوٹے، ٹکڑے ٹکڑے، پھیتی پھیتی، ونگی: 'جیس لڑیوں ایہہ موتی ڈِگا، ہوسی پارے پارے' (سیف)

پارہ پارہ کرن، (محا) 1- ٹوٹے ٹوٹے کرن 2- دل توڑ دیون

پارہ پارہ ہوون، (محا) 1- ٹوٹے ٹوٹے ہوون 2- اندروں بکھر جاون 3- دِل ٹُٹ جاون

پارہ تیز ہو جانا، (محا) ویکھو: پارہ اُچا ہونا

پارہ چڑھنا، (محا) پارہ اُچا ہونا، غصّے وچ آنا

پارہ مارنا، (محا) پارے دا کُشتہ بناونا

پارھ: (مذ) ویکھو: پہر

پارھا: (مذ) پہرا، چوکیداری، پہرے داری

پارھا ڈیون، (محا) پہرے داری کرنا

پارھی: (مو) پہری، پاہری

پارھے والا: (صفت) پہرے دار، چوکیدار

پاری: (مو) 1- کاٹھ دے جس بھانڈے وِچ ویلنے توں رَوہ نکل کے پیندی ہے 2- چھوٹا کُپا 3- مٹی دا چھوٹا گھڑا 4- لکڑ، ٹین وغیرہ دا بنیا اوہ چورس اُچے کنڈھیاں والا چوبچہ جس وِچ ہلٹ یاں ٹنڈاں دا پانی پیندا ہے تے فیر پاڑچھے راہیں نہر وِچ جا پیندا ہے 5- درمیانے درجے دی کپاہ 6- ہولے میل دا پارہ 7- واری

پاری پون، (محا) راس آنا

پارے: (مذ) دریاواں دے کنڈھیاں تک اک جھاڑی جیہڑی بہت ساریاں تھاواں تے دریائے سندھ تک عام ملدی ہے، ایہہ عام طور تے جھنڈاں دی شکل وچ ملدی ہے، کلّر

پاریا: (صفت) پار دا رہن والا، دریا دے دوسرے کنارے رہن والا باشندہ

پاریشد: (ہ، مذ) مجلس وچ رہن والا

پاریکھ: (مذ) ویکھو: پارکھ

پاریندر: (ہ، مذ) 1- ببر شیر 2- اژدھا

پارینہ: (فا، مذ) قدیم، پُرانا، گزریا ہویا

پاڑ: (فعم) 1- 'پاڑن' مصدر توں فعل امر 2- (مذ) کھپا، مگھورا، نقب،

لگار، ڈُونگھا، کھوہ دا ٹویا، ونگی: 'جیہا چور نوں تھڑے دا کھڑک پہنچے چھڈ ٹُرے ہے سنھ دا پاڑ میاں 3- وِتھ، وِرل 4- پھٹ، گھا، سٹ، پٹ، بلاڑ 5- کپڑے وچ وڈا سارا چھیک جو پھٹ جان پاروں ہوندا اے 6- کپڑا پاٹن دی آواز 7- ہل دی بنائی ہوئی کھیل 8- گوانڈھ، ہمسائیگی 9- جڑھ، مُڈھ 10- دُوری 11- تریڑ 12- بھربھری زمین، مَیرا، زمین وچ حد بندی دی ڈونگھی لکیر 13- زمین وچ موسم دا پہلا ہل چلاون 14- جھاڑی وچ چوراں دے لکّن والا سُوراخ 15- کھوہ دی ریتلے حصے تک کھدائی کر کے کھڈا بناون دا عمل 16- وکھریواں 17- دریا دا بیٹ

پاڑ آون، (محا) مصیبت آون، آفت آون

پاڑ پا دیون، (محا) ویکھو: پاڑ پاون

پار پاٹنا، (محا) کُجھ پاٹنا

پاڑ پاڑنا، (محا پہلی واری کرنا

پاڑ پاون، (محا) 1- پھٹ پاون، دُونہہ دِھراں وچ نفرت پیدا کرن، وِتھ پاون، دُور کرن، جُدا کرن 2- چیرن

پاڑ پاوَنا، (محا) پھٹ پاونا

پاڑ پٹن، (محا) جڑھوں اُکھیڑنا، پورا تباہ کر دینا

پاڑ پڑواون، (محا) ظلم کرانا

پاڑ پڑیسن، (مو) محلے وِچ کُجھ وِتھ تے رہن والی عورت

پاڑ پَون، (محا) 1- جُدائی ہوون، جھگڑا ہوون 2- صدمہ ہوون، مصیبت پَون 3- نفرت پیدا ہوون، پھٹ پَون 4- دراڑ پون، وِرل آون

پاڑ پے جانا، (محا) پھٹ پینا، ونگی: 'بھراواں بھراواں وچ جدوں پاڑ پے گئی، تاں وڈیاں گھرانیاں دی پکی چھت ڈول گئی' (امرتا پریتم)

پاڑ پے جاون، (محا) ویکھو: پاڑ پون

پاڑ پینا، (محا) 1- زخم پینا 2- نفاق پینا 3- فرق رہ جانا

پاڑ تے رَمبا رکھن، (محا) بہت نقصان دینا

پاڑ چھڈن، (محا) 1- وِرل چھڈ کے ہل واہن 2- لیر لیر کر دیون 3- چیر چھڈن

پاڑ دینا، (محا) سنھ مارنا، نقب لاوَنا

پاڑ دیون، (محا) 1- سنھ مارن، نقب لاون 2- دوہاں دِھراں دی آپس وچ پھٹ یاں جھگڑا پوا دیون 3- نکھیڑ دیون، جُدا کر دیون 4- پاڑ چھڈن

پاڑ کڈھن، (محا) جڑھوں اُکھیڑنا

پاڑ کھاؤ، (صفت) 1- درندہ 2- وحشی، بدمزاج، پاڑ کھاون والا

پاڑ کھول دیون، (محا) ویکھو: پاڑ کھولن

پاڑ کھولن، (محا) 1- کھوپڑی بھن دیون 2- مگھورا کھولن، مورا کرن 3- سَنھ مارن

پاڑ کھولنا، (محا) کھوپڑی بھن دینا

پاڑ کے کھانا، (محا) 1- وڈھن نوں پینا 2- لہو چوسنا

پاڑ لگ وجن، (محا) پیر جم جانا

پاڑ مارن، (محا) 1- سَنھ لاون، مگھورا کرن 2- ٹویا کڈھن 3- نہر یاں کھالے نُوں توڑ لون 4- پھٹ پاون

پاڑ مارنا، (محا) سنھ لاوَنا

پاڑمرن، (محا) 1- پھٹ نہ رہون 2- مورا بند ہو جاون 3- وِتھی نہ رہون

پاڑمیلن، (محا) 1- غصہ یاں رنجش مٹاون 2- ٹویا یاں مگھورا بند کرن

پاڑمیلنا، (محا) اختلافات دُور کرنا، غصہ یاں رنجش مٹاوَنا

پاڑنکلن، (محا) 1- جڑھوں اُکھڑن، برباد ہوون، اُجڑن 2- تریڑ آون، وِرل پَون 3- پھٹ ظاہر ہوون

پاڑ نہ سکّن، (محا) 1- بے اتفاقی نہ پا سکن 2- وِرل نہ کر سکن

پاڑ نہ سکنا، (محا) بے اتفاقی نہ پا سکنا

پاڑ وجن، (محا) سَنھ لگّن

پاڑ وچ رہبے گیچن، (محا) بالکل برباد ہو جانا

پاڑا: (مذ،صفت) 1-ہل واہن ویلے سیاڑاں وِچ جو اَن واہی تھاں رہ جائے 2- دریا دے دوہاں کناریاں دے وِچکار دی وِتھ 3- پھٹ 4- دراڑ، تریڑ 5- گوانڈھی 6- پہاڑی کھڈ 7- پاڑن والا ونگی: 'شالا ڈھاڑے تھیوم تھلیر ے، پاڑے گزاروں بجنیں دے گھر دے' (خواجہ فرید)

پاڑا پا دیون، (محا) ویکھو: پاڑا پاون

پاڑا پاڑن، (محا) بہت کوشش کرن

پاڑا پاڑنا، (محا) بہت کوشش کرنا، ونگی: 'ویکھو کیڈے میں پاڑے پاڑدی، نے لنگھدی تے ناگ لتاڑدی' (شاہ حسین)

پاڑا پاون، (محا) 1- لکڑی دا انڈے دین توں رہ جاون، وقفہ پاون 2- پھٹ پاون 3- دُور کرن

پاڑا پاونا، (محا) پھٹ پاوَنا

پاڑا پٹّن، (محا) 1- بِتّا کڈھن، کم نبیڑن 2- بہت کوشش کرن

پاڑا پوَن، (محا) 1-جُدائی ہو جاون 2- پھٹ پوَن

پاڑا پے جاون، (محا) ویکھو: پاڑا پوَن

پاڑا پینا، (محا) جدائی ہو جانی

پاڑا چھڈّن، (محا) 1- ہل واہندیاں دِیاں وچ وِتھ چھڈن 2- ناغہ نہ کرن، وقفہ چھڈّن

پاڑا دیوَن، (محا) وِتھ پاون، فرق چھڈن

پاڑا کڈھن، (محا) 1- کسے کم نُوں بھلّے اٹکے یاں چھڈّے کم نُوں مُڑ وقت کڈھ کے پُورا کرن 2- کوڈی کھیڈن لئی تھاں متھن

پاڑا کڈھنا، (محا) کسے بھلے اٹکے یاں چھڈّے کم نوں مُڑ وقت کڈھ کے پُورا کرنا

پاڑا مِلن، (محا) فرق دُور ہوون، اِک مِک ہوون

پاڑا میل دیون، (محا) ویکھو: پاڑا میلن

پاڑا میلن، (محا) 1- پھٹ یاں دُشمنی دُور کرنا 2- تریڑ یاں وِرل بند کرن

پاڑا میلنا، (محا) پھٹ یاں دُشمنی دور کرنا

پاڑا: (مذ) 1- پالا 2- کوڈی کھیڈن دے متّے

پاڑا کرنا، (محا) کوڈی کھیڈدیاں اگلے دے سر بازی چاڑھنا

پاڑا ہونا، (محا) کوڈی کھیڈدیاں ہارن والی دھر، سر پاڑا چڑ جانا

پاڑا ہوون، (محا) کوڈی کھیڈدیاں ہارن والی دِھر سرے پاڑا چڑھ جاون

پاڑاں: (مو) ویکھو: 'پاڑ' جیہدی ایہہ جمع اے تے بطور مونث ورتیندی اے

پاڑاں پٹّن، (محا) جڑھوں اُکھیڑن، ویران کرن

پاڑچھا: (مذ) 1- ہلٹ والے کھوہ تے لگیا لکڑ یاں لوہے دا اوہ چھجا جس وِچ ہلٹ دِیاں ٹنڈاں دا پانی ڈِگ کے نسار وِچ جاندا ہے 2- کوٹھے توں مینہہ وغیرہ دا پانی باہر کڈھن لئی ٹین دے ٹکڑے دا اگانہہ نوں ودھا کے لایا گیا پرنالا 3- بھٹھی وغیرہ وِچوں گرم سواہ یاں اگ کڈھن لئی یاں کولا پاؤن لئی لمی ڈنڈی والا چوڑے مُونہہ دا اِک قسم دا بیلچا 4- چری لکڑ دا وڈا ٹکڑا، اِک اِک کرنا

پاڑچھے لاہونا: (محا) ٹوٹے ٹوٹے کر دینا

پاڑک: (مذ،صفت) پاڑن والا، پاٹک

پاڑلی: (پو، مذ) جُولاہے، کھڈی تے کم کرن والے

پاڑن: (مصدر) 1-چیرن، پھاڑن 2- کھولن 3- الگ کرن، وِتھ پاون 4- چھیک کرن، وِنگی: 'آپے پاڑن آپے سیون آپے لاء بجھاون' (میاں محمد بخش)

پاڑن سوکھا تے سیون اوکھا، (اکھا) جھگڑا کرنا سوکھا ہے پر نبیڑنا اوکھا

پاڑنا: (فعم) ویکھو: پاڑن، وِنگی: 'عشق دے نگر جونشر ہوئے پَردہ اونہاں دا کسے نے پاڑنا کی' (بوٹا)

پاڑنے: (مذ) 1- جتن،کوشش 2- گھاٹ، خسارہ

پاڑنے پاڑن، (محا) بہت کوشش کرن، جتن کرن

پاڑنے پاڑنا، (محا) بہت کوشش کرنا، وِنگی: 'جیہڑ عشق تھیں چُپ جے رہے، میری ایڈے پاڑنے کاس نوں پاڑدا میں' (وا)

پاڑُو: (مذ،صفت) پاڑن والا، وِنگی: 'ایہدا داتری نال چا ڈِھڈ پاڑُو سُوا اکھیاں دے وِچ پوڑ رنے'

پاڑوتا: (مذ) ویکھو: پڑوتا، وِنگی: 'پیو دادے جیوِیہاں پروان پاڑوتا'

پاڑہ: (مذ) ویکھو: پاڑا

پاڑہن: (مصدر) خوشحالی، پختہ ہو جانا

پاڑھ: (ج،مو) پہاڑی علاقہ وِچ بنی ہوئی کھڈ جیہدے وِچوں پانی تیزی نال وگدا اے، پہاڑی نالہ

پاڑھا: (مذ) اِک طرحاں دا ہرن جو بھورے رنگ دا اتے دو کو فُٹ اُچا ہوندا ہے، وِنگی: 'چیتے سگ شکاری نالے پاڑھے ہرن ارانواں' (میاں محمد بخش)

پاڑھو: (صفت) پاڑھنا (طنز نال کہندے نیں)

پاڑی: (مو) گھگی، اِک پرندہ

پاڑے: (ج، مذ) پاڑا توں 1- ہمسائے، گوانڈھی 2- فاصلے، وِتھاں، دُوریاں 3- اِک محلے وِچ، گوانڈھ وِچ

پاڑے بہوَن، (محا) ویکھو: پاڑے بیٹھن

پاڑے بیٹھن / پاڑے بیٹھنا، (محا) ککڑی وغیرہ دا انڈیاں تے بیٹھن

پاڑے پوَن، (محا) 1- جد تیکر اپنی گل نہ منّی جاوے اِک ٹوئے وِچ پے رہن تے کُجھ نہ کھاون پیون 2- ضد کرن، کھیہڑے پوَن

پاڑے پینا، (محا) ویکھو: پاڑے پوَن

پاڑے چھڈن، (محا) ویکھو: پاڑا چھڈن

پاڑے ملاون، (محا) دوری یا فاصلے مُکانا

پاڑے میل دیون، (محا) ویکھو: پاڑے میلن

پاڑے میلن، (محا) 1- گھاٹے دُور کرن، تیزی نال ترقی کرن 2- دُشمنی مُکاون، نفرت ختم کرن 3- وِتھاں جھریٹاں بھرن

پاڑیا: (مذ) 1- پھاڑیا، پاڑیا ہویا، پاٹا ہویا 2- کھولیا 3- (صفت) بہت پڑھیا ہویا (طنز نال کہندے نیں) 4- پاڑ والا

پاڑیا دول، (صفت) مُونہہ پھٹ، بھونکا، گستاخ

پاڑیائیا: (مذ، صفت) ویکھو: پاڑیا

پاڑیں پٹیا: (مذ، صفت) بدنصیب، تباہ حال

پاس: (فا، مذ) 1 - پاسا، پہلو، ہکھ، بغل، ونگی: 'دُکھ دُکھ اُٹھن پاس' (فرید) 2- چوکیداری، راکھی 3- کول، نیڑے 4- لحاظ، ادب، مروت 5- ویلا، گھنٹے دا چر، پہر، دِن یاں رات دا چوتھا حصہ 6- خیال، طرف داری 7- (فم) نیڑے 8- پاسے، ول، طرف، سمت، لاگے دی

پاس پاس، (فم) نیڑے نیڑے، کول کول، لاگے لاگے

پاس پڑوس، (فم) آنڈھ گوانڈھ، آلا دوالا

پاس پٹینا، (محا) گڈے، موٹر وغیرہ دا، اک پاسے ڈِگنا، ونگی: 'ٹانگے یاں گڈی دا اُلٹ جانا'

پاس دار، (فا، صفت) طرفدار، لحاظ رکھن والا، حمایتی

پاس دینا، (محا) نوکری وِچ حاضر رہنا

پاس رکھنا، (محا) کول رکھنا، کول رہن دینا

پاس رہون، (محا) 1- حاضر رہن 2- لحاظ رہون، لج رکھن

پاس کرن، (محا) 1- طرفداری کرنی 2- لحاظ کرنا 3- کوئی شے اگے اگے کرنا

پاس مارن/ پاس مارنا، (محا) بھار دے سببوں کسے ٹانگے کار وغیرہ دا اِک پاسے اُلر کے ڈِگ پون

پاس نہ بھٹکنا، (محا) نیڑے نہ ڈُھکنا، ونگی: 'ڈر دا کوئی پہاڑیا، پھٹکے نہ اوس پاس' (بھائی وِیر سنگھ)

پاس نہ پینا، (محا) نہ ہونا، نہ ورتنا

پاس نہ لاونا، (محا) پاسا نہ لاونا، نہ لیٹنا، آرام نہ کرنا، ونگی: 'وکدی سراندی کدی پواندی، بستر پاس نہ لاوے' (سیف)

پاسو پاس، (فم) کول ہی، اِک دوجے نال لگ کے، لاگے، کول کول، نالو نال

سارے پاس رکھنا، (محا) سبھناں نال چنگی طرحاں ورتنا، ہر پاسے دا دھیان رکھنا

پاس (Pass): (انگ، مذ) 1- اوہ کاغذ جس راہیں کسے تھاں تے جان دا حق حاصل ہوندا ہے، اجازت نامہ (سینما، گڈی وغیرہ دا) 2- امتحان وچ کامیاب ہویا ہویا 3- قبول ہویا ہویا، پروان (جیویں بِل پاس ہونا) 4- اگے کرن دا عمل، لنگھاون دا عمل، کسے نُوں کوئی شے پھڑانا

پاس بُک (Pass Book)، (انگ، مو) بینک یاں ڈاک خانے وچ حساب رکھن پیسے جمع کرن اتے کڈھاون دی کتاب

پاس دینا، (محا) امتحان دینا، ہاکی، فٹ بال یاں باسکٹ بال دیاں کھیڈاں وچ اپنے ساتھی ول گیند سُٹنی

پاس کرنا، (محا) 1- بکرا ذبح کرن توں مگروں اوس دیاں پچھلیاں لتاں توں کھل لاہنا 2- سڑک اُتے چلدیاں اگلی سواری موٹر ٹانگا وغیرہ توں اپنی سواری اگے لنگھاونا

گیٹ پاس(Gate Pass)،(انگ،مذ) سینمے وغیرہ وِچوں تھوڑی دیرلئی باہر آون تے مِلن والا داخلے دا کارڈ وغیرہ

پاسا: (مذ) 1-پانسا،لکڑی یاں ہڈی دے لمے ٹکڑے جیہناں اُتے گنتی دے نقطے اُکرے ہوندے نیں، ایہناں نال چوپڑاں تے ہور کئی قِسم دِیاں کھیڈاں کھیڈیاں جاندیاں ہن 2-جوا 3-موٹی بتی دی شکل دی نالی جیویں پانسے دا سونا، خالص سونے دا اِک چوکونہ ٹکڑا جو تول وچ چھبی تولے چار ماشے دا ہوندا ہے 4- قسمت دے خلاف کجھ نہ ہونا 5-طرفے، ول 6- لانبھ 7- باہی، کھونجا 8- وکھی، کچھ 9-دِھر، پکھ، دھڑا، ونگی:'ڈُٹھا پاسا بیٹھ دا اوسدا لے آزار' (مولوی غلام رسول)10- کنارہ،کنڈھا

پاسا اُلٹ پوَن، (محا) 1-مرضی توں اُلٹ کم ہوون، تدبیر ہارن 2- بیٹھلی اُتے ہو جاون، تباہی لتھ جاون

پاسا اُلٹ دیون، (محا) 1- ہرا دیون، مات دے دیون 2- تباہ کرن،ستیاناس کرن،خراب کرن

پاسا اُلٹا پینا، (محا) بازی ہر جانا

پاسا اُلٹن، (محا) 1- تدبیر وِگڑن، ہار ہوون، چنگی توں بُری قسمت ہوون، کسے ترکیب دا اُلٹ ہوون 2- بیٹھلی اُتے ہوون، تباہ ہوون،ستیاناس ہوون

پاسا اُلٹنا، (محا) ویکھو: پاسا اُلٹن

پاسا اوہ جو دیوے دا حاکم اوہ دیوے نیاں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پاسا اوہ چنگا ہوندا ہے جو حق وچ داء سُٹے اتے حاکم اوہ چنگا ہوندا ہے جو حق وچ نیاں کردا ہووے، اوددوں کہندے نیں

پاسا بٹنا، (محا) ویکھو: پاسا وٹنا

پاسا بدل لوَن، (محا) 1- پہلو بدل لوَن 2- دُوجے دا ہو جاون 3- گل دا رُخ بدل لوَن

پاسا بدلن، (محا) ویکھو: پاسا بدل لون

پاسا بدھن، (محا) 1- خوشامد کرنا 2- اپنے مطلب یاروں کسے دے نیڑے لے آنا

پاسا بھار ہونا، (محا) پکھ مضبوط ہونا، پلاّ بھاری ہونا (گھول یاں لڑائی وِچ)

پاسا بھارا ہوون، (محا) مضبوط ہوون، پلاّ بھاری ہوون

پاسا پُٹھا پوَن، (محا) داء پُٹھا پوَن، ترکیب مندی ہو جاون، ہار جاون

پاسا پُٹھا پینا، (محا) 1-داوٗ پُٹھا پینا 2- تقدیر مندی ہو جانا، ہار جانا، ونگی: 'تے ایوں کر پیا چٹھیاں دا پاسا پُٹھا' (چٹھیاں دی وار)

پاسا پئے تے اناڑی جِتے، (اکھا)جُوئے وچ جِت ہار دا تعلق عقل یاں بےعقلی نال نہیں ہوندا، ایہدے وِچ بڑے گھاگ جواری ہر جاندے نیں تے اناڑی جت جاندے نیں، جدوں رب سبھیں سِدھیاں پئے جان تاں چج کچج کوئی اہمیت نہیں رکھدا

پاسا پرت لوَن، (محا) ویکھو: پاسا بدل لون

پاسا پرتاون، (محا) 1- ہمدردی کراون 2- پہلو بدلاون، کروٹ بدلاون 3- دُوجے دھڑے دا ہو جاون 4- گل دا رُخ بدلن 5- ہتھلی اُتے کرن، ہتھلی اُتے ہوون

پاسا پرتن، (محا) ویکھو: پاسا پرتاون

پاسا پرتنا، (محا) کجھ بدلنا، پاسا پٹنا، چنگی توں بُری قسمت ہونا، کسے جُگت یاں ترکیب دا اُلٹ ہونا، جو کجھ ہو رہیا ہے اوس نوں اُلٹ کرنا

پاسا پلٹ دیون، (محا) ویکھو: پاسا اُلٹ دیون

پاسا پلٹ لوَن، (محا) ویکھو: پاسا بدل لوَن

پاسا پلٹن، (محا) 1- چنگی توں بُری قسمت ہونا 2- کسے جُگت یاں ترکیب دا اُلٹا ہونا 3- جو کجھ ہو رہیا ہے اوس توں اُلٹ ہونا 4- جو کجھ ہو رہیا ہے اوس نوں اُلٹ کرنا

پاسا پوَن، (محا) 1- مرضی مُوجب کم ہوون 2- جِت ہوون

پاسا پوے اناڑی جِتے، (اکھا) جِت ہار اتفاق نال ہوندی اے، ایہدے وچ کوئی کاریگری کم نہیں آوندی یاں قسمت سِدھی ہووے تے سارے کم سِدھے ہو جاندے نیں

پاسا پوے تے پھر دا اے، (اکھا) جیہناں دا رب سببیں کم سر جاوے تے اوہ اَت چُک لین تے کہندے نیں

پاسا پھرن، (محا) ویکھو: پاسا پھرنا

پاسا پھرنا، (محا) حالات بدلنا، چنگے دِن آونا، ونگی: 'جھل جھل ہار نہ ہاریں ہمت، ہِک دن پھرسی پاسا'

پاسا پھیرن، (محا) 1- رُخ موڑن 2- بے رُخی کرن

پاسا پھیرنا، (محا) مُونہہ موڑنا، (کسے چیز توں) بے رُخی کرنا

پاسا پینا، (محا) 1- اک دوئے وَل پھیلنا (موٹے آدمی یاں گھوڑے دا) 2- خوب موٹے تازے ہونا، جِت دا داء لگنا

پاسا تھلّن، (محا) ویکھو: پاسا پرتاون

پاسا جھلّن، (محا) 1- تائید کرنا، کسے دی حامی بھرنا 2- حمایت کرنا

پاسا دلاون، (محا) پچھانہہ پلٹن، پاسا پرتاون، رستا بدلن

پاسا دے جانا، (محا) اوکھے ویلے ساتھ چھڈ دینا

پاسا دے کے لنگھ جاون، (محا) ویکھو: پاسا دے کے لنگھن

پاسا دے کے لنگھن، (محا) اکھ بچا کے لنگھن، کسے نُوں مِلن تُوں کتراون، ولا کے لنگھن، بے رُخی کرن

پاسا دے کے لنگھنا، (محا) 1- اکھ بچا کے لنگھنا 2- کسے نوں ملن توں کتراؤنا

پاسا ڈھالنا، (محا) 1- پاسا سُٹنا، داء سُٹنا 2- کھیڈ رچاونا 3- رمل یاں پرچھے دا دانہ سُٹنا

پاسا سُٹن، (محا) شطرنج چوپٹ تے اڈا کھڈا وغیرہ وچ نشانہ لاون والی گیٹی کھیڈن لئی تھلّے سُٹن

پاسا کر ونجن، (محا) اِک پاسے ہو جانا، وکھ ہو جانا، حمایت کرنی بند کر دینی

پاسا کرن/ پاسا کرنا، (محا) 1- پاسے ہٹنا، رستے توں ہٹ جانا 2- باز رہنا، حمایت ترک کرنا، وکھ ہونا

پاسا کھیڈن، (محا) ویکھو: پاسا کھیڈنا

پاسا کھیڈنا، (محا) 1- پاسے دی کھیڈ کھیڈنا 2- جُوا کھیڈنا

پاسا گھِتّن، (محا) الگ ہونا، وکھ ہونا، ساتھ چھڈ دینا

پاسا لوَن/پاسا لینا، (محا) کروٹ بدلن، پکھ لوَن، پکھ پُورن، حمایت حاصل کرن

پاسا مارن، (محا) ویکھو: پاسا مارنا

پاسا مارنا، (محا) 1- تھوڑا جیہا لانبھے ہونا 2- پلسیٹے لینا، بے چینی وِچ مروڑے لینا 3- پہلو بدلنا، تھاں دینا

پاسا ماریا جانا، (محا) ادھرنگ (فالج) دا روگ ہو جانا

پاسا مرنا، (محا) ویکھو: فالج ہونا

پاسامروڑ کے بیٹھن، (محا) رُس کے بیٹھنا، بے رُخی نال بیٹھنا

پاسامروڑ کے بیٹھنا، (محا) ویکھو: پاسا مروڑ کے بیٹھن

پاسامروڑ کے لنگھ جاون، (محا) ویکھو: پاسا مروڑ کے لنگھن

پاسامروڑ کے لنگھن، (محا) بے رُخی کر کے لنگھن یاں نخرے نال لنگھن

پاسا مروڑ کے لنگھنا، (محا) ویکھو: پاسا مروڑ کے لنگھن

پاسا مروڑنا، (محا) ذرا جیہا سرکنا، پاسا وٹنا

پاسا ملن، (محا)، خوشامد کرنا، مطلب نوں نیڑے آنا

پاسا موڑلوَن، (محا) ویکھو: پاسا بدل لوَن

پاسا موڑن، (محا) 1-اِک پاسے ہوون، لانبھے ہوون 2- رُخ موڑن 3- بے رُخی کرن 4- بیٹھلی اُتے کرن

پاسا موڑنا، (محا) ویکھو: پاسا موڑن

پاسا نہ پینا، (محا) خواہش مُوجب داؤ نہ پینا

پاسا وَٹ لوَن/پاسا وٹّن، (محا) 1- بے رُخی کرن، مُونہہ موڑن 2- ناراض ہوون، پرانہہ ہٹ جاون 3- کنارہ کرن، کھِسک جاون

پاسا وَٹاون، (محا) ویکھو: پاسا موڑن

پاسا وَٹنا، (محا) بے رُخی کرنا، مُونہہ موڑنا، ونگی: 'مبر توڑ رو پاسا وٹ لئے'

پاسا ولا لوَن، (محا) ویکھو: پاسا بدل لوَن

پاسا ولاون، (محا) اِک پاسے ہو جانا، نفرت کرنا

پاسا ہینا ہو جاون، (محا) 1- پاسا ماریا جاون، نقصان ہو جاون 2- پاسا ہولا ہو جاون

جٹ دا ہاسا تے غریب دا بھنّے پاسا، (اکھا) ویکھو: مُورکھ داہاسا تے بھن سٹے پاسا

سار پاسا، (مذ) پاسا، چوپڑ

سارے پاسے رکھنا، (محا) سبھناں نال چنگی طرحاں ورتنا

مُورکھ دا ہاسا تے بھن سٹے پاسا، (اکھا) جدوں کسے بے وقوف دا ہاسا مذاق حدوں ٹپ جاوے تاں نقصان پہنچاؤندا ہے، اودوں کہندے نیں

پاسارا: (مذ) ویکھو: پسارا

پاسبان: (فا، مذ) 1- رکھوالا، چوکیدار، پہرے دار 2- چھت دی کندھ تے اوس دے برابر رکھی ہوئی شتھیری

پاسبانی: (فا، مو) دربانی، چوکیداری

پاسباں: (فا، مذ) ویکھو: پاسبان

پاسپورٹ(Passport)، (انگ، مذ) پردیس جان لئی سرکار توں لئی جان والی اجازت نامے دی کتاب، پروانہ

پاستا/ پستا: (مذ) 1- اِک پاسے ہونا، کنارے ہونا، 'ساہمنے' دی ضد 2- لکیا ہویا، غائب

پاستان: (فا، صفت) بیتیا ہویا، قدیمی، پُرانا

پاستی: (مو) پتلی روٹی

پاستے: (مذ) پاسے

پاسخ: (فا، مذ) 1- جواب 2- جوڑ

پاسخ ہوون، (محا) 1- جواب ہوون 2- پاسک ہوون، جوڑ ہوون

پاسخو: (مذ) ویکھو: پاسکو

پاسرا: (مذ) جین دھرم دیاں بیوہ عورتاں دے رہن دی تھاں

پاسرا: (مو) طرف، ول، ونگی: 'جیس پوجنی ہونا ہووے، اوہ اپنا شہر چھڈ کے کسے دُوجے شہر دے پاسرے وچ جا رہندی ہے'

پاسری: (مو) پسلی، وکھی، پہلو

پاسڑ: (مو) پاسے دا، طرف دا

اِک پاسڑ، (صفت) 1- اِک پاسے دا 2- اِک پاسے رجحان یاں دلچسپی رکھن والا

پاسڑا: (مذ) پاسا، پہلو، طرف

پاسڑے: (مذ) ویکھو: 'پاسڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

پاسک: (مذ) ویکھو: پاسنگ

پاسکو: (مذ) 1- بہت تھوڑا جیہا حصہ 2- اوہ وٹا وغیرہ جو تکڑی دے پلے برابر کرن لئی اِک پاسے بنھیا جاندا ہے 3- نزدیک نزدیک، کول کول

پاسکو بھریا، (مذ، صفت) تھوڑا جیہا، معمولی جیہا، ونگی: 'مُڑ وی ایس پاسکو بھرے سماج وچ عورت دا ایہناں وڈا ڈرا در ہے' (امرتا پریتم)

پاسکوں: (مذ) ویکھو: پاسکو

پاسکوں وی نہ ہونا، (محا) مقابلے وِچ کُجھ وی نہ ہونا، ماڑا یاں کمزور ہونا

پاسکھ: (مذ) ویکھو: پاسک

پاسکھو: (مذ) ویکھو: پاسکو

پاسگی: (صفت) ویکھو: پاسنگ

پاسگ: (مذ) ویکھو: پاسک

پاسل: (صفت) پاسے والا، نال دا حمایتی، نزدیکی

پاسلا: (صفت) 1- پاسے دا، پاسے والا 2- جو پاس یاں نیڑے ہی ہووے، کول دا

پاسان: (مذ) ویکھو: پاسبان

پاسن: (مصدر) 1- پاون، گھتن 2- پاس دیون

پاسن دیون، (محا) اڈی لا کے گھوڑا دوڑاون

پاسنا: (مذ) پاسا، طرف، پہلو، لانبھا، ونگی: 'آہندا پاسنے توں مل پینڈا کپتان دی فوج دے موہناں تے دیندا پھیر سپاہیاں (با۔ ڈھو)

پاسنا دے جانا، (محا) 1- کسے پاسیوں پھر جانا 2- پٹھ دینا، ساتھ چھڈ جانا

پاسنا دے جاون، (محا) کسے پاسیوں پھر جاون، پٹھ دیون، ساتھ چھڈن

پاسنا ڈیون، (محا) دھوکھا دینا

پاسنے دینا: (محا) اڑی لا کے گھوڑا دوڑاونا، لاگے پجنا، وَل پجنا، ونگی:
'دھمی پاسنے داناں وادنوں جادِتے نے (با۔ڈھو)

پاسنگ: (فا، مذ) 1- تکڑی دی ڈنڈی برابر کرن لئی ہولے پاسے دے پلڑے نال بنھی گئی چیز، پاسکوں 2- تکڑی دی ڈنڈی دا برابر نہ ہون داعمل

پاسنگ دینا، (محا) تول پورا کرن لئی پاسنگ چھابے وِچ پاونا

پاسنگ کرنا، (محا) پاسکو پا کے تکڑی دے چھابے اِکو جیہے کرنا

پاسنگ مارنا، (محا) تکڑی نوں ٹھُنگا مارنا، گھٹ تولنا

پاسنگ وی نہ ہونا، (محا) مقابلے وِچ کُجھ وی نہ ہونا، بہت گھٹیا ہونا

پاسنگ ہونا، (محا) تکڑی دی ڈنڈی دا برابر نہ ہونا

پاسنہ: (مذ) پاشنہ داوِگاڑ، اڈی

پاسوا: (مذ) گرم پانی دی ٹکور، کپڑا بھیوں کے روگی دے جُثے نُوں صاف کرن داعمل

پاسوان: (لہند، صفت) 1-پاسے والا 2-چیری ہوئی شہتیری دا باہر والا پاسا 3- چوکور شے دا اِک بیٹھا ہویا کونا 4- عام آبادی توں ہٹواں (لنک روڈ)

پاسوانی: (مو) ویکھو: 'پاسبانی' جیہدا ایہہ وِگاڑ اے

پاسواں: (لہند، صفت) پاسبان داوِگاڑ، پاس دا، نیڑے دا، قریبی

پاسولی: (مو) چھت دی کندھ تے اوس دے برابر رکھی ہوئی شہتیری

پاسوں: (فم) 1-توں، کولوں 2- طرف توں، پاسیوں 3- نیڑیوں، لاگیوں 4-وسیلے دے راہیں، ونگی: 'تیں پاسوں اوہ لد گئے اَجے نہ پتینوں' (بابا فرید)

پاسہ: (ہ، مذ) چنگے لیکھ والا ہونا

پاسی: (مذ) 1- کھتریاں دی اِک ذات 2-اچھوتاں دی اِک قوم 3- اِک قوم جیہڑی تاڑ دے درخت وِچوں رس کڈھدی ہے

پاسے: (فم) 1-دُور، لانبھے 2- کول، نیڑے، ونگی: 'بُلھا شوہ نوں پاسے چھڈ کے جنگل وَل نہ جائیں' (بُلھے شاہ)

پاسے اُدھیڑ دیون، (محا) ویکھو: پاسے اُدھیڑن

پاسے اُدھیڑن، (محا) بہت کُٹاپا چاڑھن، ڈھیر مارن

پاسے اُدھیڑنا، (محا) بہت کُٹاپا چاڑھنا .

پاسے بجھ جاون، (محا) ویکھو: پاسے بھجن

پاسے بھجن، (محا) 1- بہت سٹاں لگن، مار پون، کُٹ پون 2- بہت تھکن، تھک کے چُور ہوون

پاسے بھجنا، (محا) مار پینا، کُٹ پینی

پاسے بھرنے، (فم) اِک پاسے، پاسے بھار

پاسے بھن دیون، (محا) ویکھو: پاسے بھنن

پاسے بھنن، (محا) 1- مار کُٹائی کرن، بہت مارن 2- پلسیٹے لون

پاسے بھننا، (محا) 1-بہت مارنا، مار کُٹائی کرنا 2- پلسیٹے لینا

پاسے پاس، (فم) کول کول، نال نال

پاسے پاسے، (فم) اِک پاسے ہو جاؤ، اگوں ہٹ جاؤ، اک پاسے

پاسے پانے، (فم) ویکھو: پاسے بھرنے

پاسے پرتن، (محا) 1- کروٹاں لون، نیندر نہ آون، پلسیٹے مارن

2- پہلو بدلن، رُخ بدلن 3- چِنتا ہوون، فکرمندی ہوون

پاسے پرتنا، (محا) 1- کروٹاں لینا 2- نیندر نہ آونا، ونگی: 'گھڑی گھڑی ہو کے بھر کے پاسے پرتدا رہیا' (پنج دریا)

پاسے پئے بھننا، (محا) منجے تے پیاں پلسیٹے لینا، بہت زیادہ سونا

پاسے تے پڑوپیاں بھرن، (محا) یک طرفہ گل کرنا، اِک پاسے دی گل کرنا

پاسے چیڑنا، (محا) ویکھو: پاسے اُدھیڑنا

پاسے دا درد، (مذ) پسلی دی پیڑ، وکھی دا درد، نمونیا

پاسے دا سونا، (مو، صفت) 1- اوہ خالص سونے دی چوکونی ڈلی جو چھی تولے چار ماسے دی ہوندی اے 2- (مذ، صفت) کھرا سونا 3- بہت ہی ساؤ بندا، شریف تے بھلا مانس آدمی

پاسے دی پیڑ، (مو) ویکھو: پاسے دا درد

پاسے دھیرنا، (محا) ویکھو: پاسے اُدھیڑنا

پاسے رکھن، (محا) 1- اِک طرف رکھن، سانبھ کے رکھن 2- راکھواں رکھن

پاسے سیک دیون، (محا) ویکھو: پاسے سیکن

پاسے سیکن، (محا) بہت مارن کٹن، چوکھی کُٹ چاڑھن، پھینٹی چاڑھن

پاسے سیکنا، (محا) خوب کُٹائی کرنا، چنگی کُٹ چاڑھنا

پاسے کرن، (محا) دُور کرن، وکھ کرن

پاسے کھولن، (محا) 1- بہت غصہ چڑھاؤن والی شرارت کرن 2- پاسے سیکن

پاسے کھولنا، (محا) ایس طرحاں دی شیطانی کرنا کہ دُوجے نوں اپنا غصہ آ جاوے کہ اوہ مارن نوں تیار ہو جاوے

پاسے گھڑ دیون، (محا) ویکھو: پاسے گھڑن

پاسے گھڑن، (محا) بہت مارن، کُٹاپا چاڑھن، پھینٹی لاون

پاسے گھڑنا، (محا) ویکھو: پاسے سیکنا

پاسے مارن، (محا) 1- نسن دی کوشش کرنا 2- فکر لگن 3- پلسیٹے لون

پاسے مارنا، (محا) کروٹاں بدلنا، پلسیٹے لینا

پاسے نے ہار دینا، (محا) داؤ پُٹھا پینا، قسمت ہارنا، ونگی: 'پاسے ہار دتی، کہہ کچرک، چال عقل دی کھیلے' (ہاشم)

پاسے ہونا، (محا) پرے ہونا، دُور ہونا

پاسے: (مذ) پُرپُڑیاں تے پایا جان والا اِک گہنا

پاسیالا: (مذ، صفت) پاسے والا، پہلو دار

پاسیں: (فم) پاسیاں وچ، اطراف وچ، چوفیرے

پاسیوں: (فم) 1- پاسے توں، کولوں، ولّوں 2- باہر توں، کسے دُوجی تھاں توں

پاش: (مذ) 1- رنگ چول ناں دا درخت 2- اِک مشہور پنجابی شاعر

پاش پاش: (فا، فم) ٹوٹا ٹوٹا، ذرہ ذرہ

پاش پاش کر دیون، (محا) ویکھو: پاش پاش کرن

پاش پاش کرن، (محا) تباہ کرن، ٹوٹے ٹوٹے کرن، پھیتی پھیتی کرن، چُور چُور کرن

پاش پاش ہو جاون، (محا) ویکھو: پاش پاش ہوون

پاش پاش ہوون، (محا) 1- ٹکڑے ٹکڑے ہوون 2- برباد ہوون

پاشا: (مذ) پانسہ، پاسا، جوا، ونگی: 'بازی جتدا کوئی نصیب والا، پاشا کھیڈ دی لئی وِچھان ہتے' (کالی داس)

پاشانی: (مو) 1- پتھر گھارے دی چھینی 2- ہتھوڑی 3- چھوٹا پتھر

پاشاں: (مذ) 1- روڑی، کنکری 2- ہتھوڑا

پاشت: (صفت) بَنھیا ہویا، بیڑی پایا ہویا

پاشک: (مذ) پیراں دا اِک گہنا

پاشکُو: (مذ) 1- پاسکو 2- تکڑی دے پلڑیاں وِچ وزن دے اعتبار نال کمی بیشی دا فرق، تھوڑا جیہا، گھٹ، ذرا جیہا، بہت گھٹ

پاشن: (مذ) جال والا، شکاری، چڑی مار

پاشنڈ: (مذ) ویکھو: پاکھنڈ

پاشنڈا: (مذ) ویکھو: پچھنڈا

پاشنڈی: (صفت) پاکھنڈی، دھوکے باز، مکر کرن والا

پاشنہ: (فا، مذ) 1- پیر دا پچھلا حصہ، اڈی 2- پچھلا پاسا 3- گھوڑے دی اِک چال دا ناں

پاشوا: (مذ) گرم پانی وِچ کپڑے بھِیوں کے روگی دے سر نوں صاف کرن دا عمل

پاشوا کرن، (مذ) ٹکور کرن

پاشویا/ پاشویہ: (مذ) 1- پیراں نوں گھیویاں مکھن جھسنا 2- بیماری دی حالت وِچ پیراں نوں گرم پانی وِچ دوائیاں پا کے دھوون دا عمل

پاشی: (مذ) پاسا یا پانسہ کھیلن والا، جواری

پاشے: (مذ) ویکھو: 'پاشا' جیہدی ایہہ جمع اے

پاغل: (مذ) پاگل

پاغل پن/پنا، (مذ) پاگل پن

پاغل پوں، (مذ) پاگل پُنا

پاغلُو: (مذ) پاگل، باغل

پاغلی: (مذ) 1- پاگل پن، ناسمجھی، نادانی 2- گپ، بکواس

پاغلیاں: (مذ) گپاں، بکواس، بے ہودہ گلاں

پاک: (ہ، مذ، صفت) 1- صاف، ستھرا، طاہر، پاکیزہ 2- عیب توں بغیر، خالص، بے عیب 3- بے گناہ، معصوم 3- پرہیزگار 4- محفوظ 5- جائز، حلال 6- آزاد 7- دیانتدار، سچا، ونگی: 'خاک آکھ کے مرتبہ بدا دتا، سبھ خلق دے عیب تھیں پاک کیتا'

پاک باز، (فا، صفت) نیک، ایماندار، پرہیزگار

پاک پتن /پاک پٹّن، (مذ) پنجاب دا اِک ضلع جو پہلوں ضلع منٹگمری (ساہیوال) دا حصہ سی ہُن آپ ضلع ہے، ایس دا پُرانا ناں اجودھن سی، بابا فرید گنج شکر جی دا مزار وی ایتھے ای واقع اے

پاک پلیت، (صفت) پاک، پوتر، ونگی: 'ہاشم ایس جواب تھوں کتا ہووے، رانجھے ہیر دی پاک پلیت یاری' (ہاشم)

پاک پوتر، (صفت) عیباں توں پاک، صاف ستھرا

پاک دامن، (فا، صفت) 1- پوتر، نیک، پرہیزگار 2- معصوم

پاک دامن ہوون، (محا) پاک پوتر ہوون، نیک ہوون

پاک دامنی، (مو) پوترتا، نیکی، پرہیزگاری

پاک دِل، (فا، صفت) دِل دا صاف، صاف دِل (آدمی)

پاک ذات، (فا+عر، صفت) رب، خدا دی ذات

پاک رہو، بے باک رہو، (اکھا) سچے تے کھرے بندے نُوں
کسے دا ڈریاں کسے دی کان نہیں ہوندی

پاک سارا/ سال، (مو) ویکھو: پاک شالا

پاک صاف، (فا،صفت) خالص، شُدھ، پوتر

پاک کر دیون، (محا) ویکھو: پاک کرن

پاک کرن، (محا) وجود مُکانا

پاک نامہ، (مذ) گورو نانک دیو دے نام اُتے کسے سکھ دی تخلیق
جس دا دُوجا نام مکے مدینے دی گوشٹی (سفر نامہ) اے

پاک نیت، (فا+عر،صفت) نیک نیت، چنگی نیت والا

ناپاک، (صفت) اپوتر، اشُدھ، گندا، پلیت

پاک: (مذ) 1- پکن یاں پکاون دی حالت یاں عمل 2- اگ تے پکی
ہوئی شے، پکوان 3- زخم وغیرہ وچوں نکلن والی پس، پُوں، رادھ،
پھوڑے دا گندا مواد، پیک

پاک پٹی، (ہ،مو) 1-چُولہا، آتش دان، بھٹھی 2- باورچی خانہ

پاک شالا، (مو) رسوئی، باورچی خانہ

پاک نال بھر جین، (محا) 1- پھنسیاں نکلن 2- پھوڑے وچ ریشہ
پون 3- پلیت ہوون

سُپاری پاک، (مذ) سُپاریاں نال کیتی جان والی اِک دوائی جو
عورتاں دی بیماری لئی فائدے مند ہے

گاجر پاک، (مذ) گاجرتوں تیار کیتی جان والی مٹھیائی

موسلی پاک، (مذ) طاقت دی اِک دوائی جس وِچ موسلی
پینڈی ہے

میسُو پاک، (مذ) ویسن دی بنی اِک مٹھیائی دا ناں

پاکا: (مذ، صفت) 1-پکّا سنت، پُورن سنت 2- انگوٹھے یاں اُنگلی دا
پھوڑا 3- پکوان، پکیا ہویا

پاکٹ (Pocket)، (نگ،مو) جیب، کھیسا

پاکٹ بُک (Pocket Book)، (انگ،مو) جیبی کتاب

پاکٹ واچ (Pocket Watch)، (انگ،مو) جیبی گھڑی

پاکر: (مذ) جنگلی انجیر، پھگواڑی

پاکڑ: (صفت) پکیا ہویا، پختہ، پکّا

پاکڑا: (مذ) پھوڑے پھنسیاں دی بیماری، پاکا

پاکڑیا: (مذ) اِک رُکھ

پاکستان: (فا، مذ) سندھ، بلوچستان، خیبر پختونخواہ، پنجاب تے گلگت
بلتستان تے رلتی پنج صوبیاں والا مُلک جو 14 اگست 1947 نوں
انگریزی سامراج دے قبضے والے برصغیر وِچوں آزاد ہویا، ایس
نُوں دُنیا دی اہم وڈّی اسلامی ریاست ہوون دے نال نال ایٹمی
طاقت ہوون دا اعزاز وی حاصل اے

پاکستھان: (ہ،مو) 1- باورچی خانہ 2-(مذ،صفت) کھانا پکاون والا،
باورچی

پاکشِک: (ہ، مذ) مدد کرن والا، حمایتی

پاکک: (ہ،مو) کھانا پکاون والی، باورچن

پاکل: (مذ) 1- کچنار دا پودا 2- پاگل دا وِگڑیا رُوپ

پاکل: (ہ،مو) پیپ دا بھریا ہویا، پکّیا ہویا

پاکلی: (مو) لکڑ دی اِک قسم

پاکمان: (پو، مذ) گھیو وِچ تلی شے، پکوان

پاکن/پاکنا: (مصدر) پکان، شربت وغیرہ پکان، جوشانا، شربت وِچ اُبالنا

پاکواں: (مذ، صفت) اُبالیا ہویا، پکا کے بنیا ہویا

پاکوڑا: (مذ) پکوڑا

پاکویں: (مو) پاکواں دی تانیث

پاکھ: (مو) 1- طرف، اوہ 2- مدد، پکھ، طرف داری 3- جان پچھان 4- قمری مہینے دا اَدھ، پندھرواڑا

پاکھا: (مذ) 1- پکھ، دھڑا 2- پکھا 3- پتلا، کمزور، لاغر 4- کندھاں توں ودھیا ہویا چھپر، اُسارا

پاکھا کرن، (محا) طرف داری کرن، پکھ کرن، حمایت کرن

پاکھا: (مو) جان پہچان، شناسائی

پاکھارنا: (فعم) ویکھو: پکھالنا

پاکھان: (مذ) روڑہ، کنکر، پتھر، سنگ

پاکھر: (مذ+مو) 1- گھوڑے یاں ہاتھی دا زیور 2- کاٹھی پلان ہیٹھلا کپڑا، بوری، جھول، زین 3- سیہا پھڑن دا جال 4- پنجاب وِچ اُگن والا اِک چھوٹا جیہا درخت جس دے پتے ہاتھی کھاندے نیں، ایس دی جڑھ دا رنگ بن دا ہے اتے پھلاں دے چھلکے بندے نیں 6- گھوڑے دی قسم

پاکھر: (لہند، مو) اسیس، دُعا، رحمت، پیر بزرگ ولوں ملن والی روحانی مدد

تیکوں پیر دی پاکھر ہووی، (اکھا) تیرے اُتے پیر دی رحمت ہووے

پاکھرے: (مذ) ویکھو: 'پاکھر' جیہدی ایہہ جمع اے

پاکھڑ: (مذ+مو) 1- گولر دا رُکھ 2- پاکھڑا، تاہرو، پالان 3- اُٹھ دی کاٹھی 4- پیر بنھن والا رسّا

پاکھڑا: (مذ) ویکھو: پاکھڑ

پاکھڑاون: (مصدر) ٹھیڈا کھاون، ٹھوکر کھاون

پاکھڑن: (مصدر) ٹھوکر کھاون، اڑکے ٹھیڈے کھاون

پاکھل: (مذ، صفت) پکھ کرن والا، طرف دا، حمایتی

پاکھن: (مذ) پتھر

پاکھنڈ: (مذ) ویکھو: پکھنڈ

پاکھنڈ کرم/ پاکھنڈ دھرم، (مذ) 1- پاکھنڈ 2- وکھاوے دا مَن، عقیدت بنا صرف وکھاوے دی عبادت

پاکھنڈا: (مذ) ویکھو: پکھنڈ

پاکھنڈن: (مو) وکھو: پکھنڈن

پاکھنڈو: (صفت) ویکھو: پکھنڈی

پاکھنڈوں: (مذ) پکھنڈ، پکھنڈ پُنا

پاکھنڈی: (مذ) 1- پاپ کھنڈی دا تخفیفی رُوپ 2- جوگیاں دا اِک فرقہ

پاکھو: (مذ) اوہ پتلا شہتیر جو کندھ دے نال نال بچاؤ وجہوں پایا جاندا ہے

پاکھوان: (صفت) حمایتی، پکھ لین والا، جانبدار

پاکھواں: (صفت) طرف داری دا، جانبداری دا

پاکھوں: (مو) طرف داری، جانبداری، حمایت

پاکھی: (مذ،صفت) 1- اوہ کاشتکار جیہڑا اوس پنڈ وچ نہ رہندا ہووے جس وچ اوہ واہی بیجی کردا اے 2- ٹھیکیدار، اجارہ دار 3- حمایتی، پکھ دا، پاسے دا، پچھو، پکھ کرن والا، حمایت کرن والا

پاکھی: (مو) بچاؤ، راکھی دا کم

چوڑی پاکھی پتلی ناڑ، ایس بھینس بساؤ جائے، (اکھا) چوڑے لیوے اتے پتلی گردن والی مہیں چنگی منی جاندی ہے

پاکھیا: (مذ،صفت) ویکھو: پاکھل

پاکھیڑ: (مذ،صفت) پاکھنڈ، جھگڑا، فساد، رپھڑ

پاکھیڑا: (مذ،صفت) ویکھو: پاکھیڑ

پاکی: (فا،مو) 1- پاکیزگی، شفافیت، صفائی، طہارت 2- لکویں انگاں دے والاں دی صفائی

پاکی پلیتی، (صفت) پاک تے پلید دا فرق، صاف تے گندا

پاکی چاون، (محا) جھوواں منیاں، لکویں انگاں دے والاں نوں منا

پاکی دے وال، (مذ) لکویں انگاں دے والاں دی صفائی

پاکی کرن، (محا) دھنی توں ہیٹھلے وال منن، استرا چاون

پاکی(Paki): (انگ، صفت) یورپ تے امریکا وچ پاکستانیاں لئی ورتیا جاون والا لفظ

پاکیزگی: (مو) پوترتا، طہارت، صفائی ستھرائی

پاکیزہ: (فا،صفت) 1-پوتر، پاک، صاف ستھرا 2- بے قصور، معصوم، بے گناہ

پاکیہ: (مو) ویکھو: پاکیزگی

پاگ: (ہ،مو) 1-دانیاں اتے مٹھائیاں اُپر چاڑھیا جان والا کھنڈ دا غلاف 2- پگڑی، دستار، رومالا 3- اوہ محصول جیہڑا پرانے سمے وچ باراں ورھیاں توں ہیٹھی عمر دے لوکاں توں لیا جاندا سی

پاگ: (مذ) 1- پیر، قدم، ڈگ 2- شربت

پاگا: (مذ،صفت) 1- پگ بنھن والا 2- پکا ہویا، تیار 3- گبھرو جوان، نوجوان 4- گھوڑیاں دا اصطبل

پاگان: (مصدر) شیرہ چڑھوان، کسے کھان والی شے اُوپر شکر وغیرہ دا شیرہ چڑھوان دا کم کروان

پاگر: (مذ) جگالی، اُگالی

پاگر: (صفت) پاگل دا وگاڑ

پاگرن: (مصدر) جگالی کرن، مال ہضم کرن

پاگڑا دیون: (محا) بحث مباحثے وچ مقابلہ کرن

پاگڑے: (مذ) چھوٹے بچے دی ٹنگ وچ گٹیاں توں اُتے پائے پنج لوہے دے چھلے

پاگل: (صفت) جس دا دماغ خراب ہووے، شدائی، باولا، کملا، مورکھ

پاگل بن جاون، (محا) 1-بدھو بن جاون، الو بن جاون 2- دھوکھا کھا جاون

پاگل بناؤنا، (محا) 1- بدھو بناونا، الو بناونا 2- مخول اُڈاونا 3- دھوکھا کرنا

پاگل بنن، (محا) ویکھو: پاگل بن جاون

پاگل پن، (مذ) 1-پاگل ہون دا عمل، شدا 2-مورکھتا

پاگل پُنا، (مذ) ویکھو: پاگل پن

پاگل خانہ، (مذ) اوہ تھاں جتھے پاگل رکھے جاندے نیں، پاگلاں دا ہسپتال

پاگل کر دیون، (محا) پاگل بناون، پریشان کر دیون، ستاون

پاگل کرن، (محا) مت مارن، تنگ کرن، ستاون

پاگل ہو جاون، (محا) ویکھو: پاگل بن جاون

پاگل ہوون، (محا) سودائی ہوون، مَت وجن، ہوش نہ رہن

اڈّھا پاگل، (صفت) اڈّھا شُدائی، نیم پاگل

نیم پاگل، (صفت) ویکھو: اڈّھا پاگل

پاگلاں: (مذ) پاگل دی جمع

پاگلاں دے پِنڈ اُوٹھ گیا، (اکھا) جدوں کوئی نادان بندہ کوئی اوپرا جیہا گویڑ لاوے تے ہاسے نال کہندے نیں

پاگلاں دے سر تے کیہڑے سِنگ ہوندے ہن، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ مُورکھ لوکاں دی کوئی نشانی نہیں ہوندی، ایہہ اپنیاں حرکتاں تے بے وقوفی والیاں گلّاں توں سیہانے جاندے نیں

پاگلی: (مو) پاگل پُنا، دیوانگی، سودائی پُنا

پاگلیاں: (مو) ویکھو: 'پاگلی' جیہدی ایہہ جمع اے

پاگلیاں بھورن، (محا) ویکھو: پاگلیاں مارن

پاگلیاں مارن، (محا) 1- پاگلاں ورگیاں گلّاں کرن 2- بکواس کرن

پاگن: (مصدر) 1- وِلھیٹن، لبیڑن 2- چاشنی، شیرہ چاڑھن، کھان دی شے نُوں شیرے نال لبیڑن

پاگن: (مذ) اِک قسم دا ڈھول

پاگنا: (فعم) دانیاں اتے مٹھائی وغیرہ تے کھنڈ، کسے شے وِچ مگن ہونا، ونگی: 'ہر کے رس پاگو' (گورو گوبند سنگھ)

پاگی: (مذ) پگ والا، پگ بدل کے بنیا ہویا سجن یاں بھرا، گوڑھا تعلق دار

پاگی بھرا، (مذ) پگ وٹ بھرا، پگ وٹا کے بنیا ہویا بھرا

پاگی: (صفت) جوان، بالغ، مرد

پال: (مو) 1- لیک، لکیر 2- قطار، پنگت 3- بجھ والی دھرتی

پال بناون، (محا) 1- قطار بناون 2- ہیٹھ اُتے گھڑے وغیرہ نُوں رکھ کے جوڑن

پال بنھن، (محا) ویکھو: پال بناون

پالو پال، (فم) قطارو قطار، قطاراں وچ، ونگی: 'پالو پال امیراں کرنا، کُرسیاں بنوائیاں' (گُل)

پالو پال کھلوون، (محا) 1- اِک سیدھ وِچ کھلوون 2- قطار وچ کھلون

پال: (مذ، صفت) 1- پرورش کرن والا، پالن والا، پالک (فعم) پالنا دا امر، پال، پرورش کر 2- پرہیز، پرہیزی کھانا 3- پچھے اک پچھیتر جو ناواں دے پچھے آوندا ہے جیویں: لج پال، راج پال، ونگی: 'پئے پال ملائیاں نال رکھے وقت آیا ہے رگڑ مُناونے دا' 4- پلّا، دامن 5- بادبان، چھولداری

پال پوس کے وڈّا کرن، (محا) پرورش کرن، پالنا کرن

پال لوٗن، (محا) پالنا کرلوٗن، پرورش کرن

پال: (مو) 1- پیل ڈھانی 2- چھوٹی، کھوری، پچھی 3- راجپوتاں دی اِک گوت 4- ہیٹھ اُتے ٹکا کے رکھے ہوئے بھانڈے 5- پکن لئی بھوہ وغیرہ وچ رکھیا ہویا پھل، کچے پھل نوں پکاون لئی گرم جگہ تے رکھن یاں کیمیائی مادہ لاون دا عمل، پیل، ونگی: 'پریم مورتی بنے ہر پال تیری، چاڑیں رنگ سنبھال سنبھال اڑیئے' 6- گنے دی چھوئی تے پچھی

پال پاون، (محا) پھلاں نوں مصنوعی طریقے نال پکاون

پال کڈھن، (محا) پکن توں بعد پال لائے ہوئے پھل نوں کڈھن

پال کرنا، (محا) چانی لاونا

پال گھتن، (محا) ویکھو: پیل پاون

پال لینا، (محا) ویکھو: پال گھتن

سورج کھیتی پال ہے چاند بناوے راس، جو ایہہ دونوں نہ ملن کھیتی ہووے بھاس، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ سورج دی دُھپ اتے چن دی چانی کھیتی لئی بہت ضروری چیز ہوندیاں نیں تاں کہندے نیں

پالا: (مذ) 1- کھیڈ وِچ ''گول'' کرن دا نشان 2- اکھاڑا، کبڈی دے اکھاڑے دی حد، مقابلے دا میدان 3- ڈر، فکر، چنتا، ونگی: 'اِلّا اللہ گھر میرے آیا آن لہایا پالا ہوٗ' (باہو) 4- واسطہ، واہ 5- پلّا، لڑ، دامن 6- طاقت، قوت، زور 7- ذمہ، سپردگی، حفاظت 8- قابو 9- جادو، ٹونا، منتر 10- ٹھنڈ، سردی، سیت، ککر، کورا 11- اِک رُکھ داناں

پالا پوٗن، (محا) 1- ٹھنڈ پوٗن، کورا پون 2- عذاب آون 3- واہ پوٗن، واسطہ پوٗن

پالا تاوٗ، (مذ) پالا اتے تاپ، سردی گرمی

پالا چڑھ جاون، (محا) فکر پے جاون

پالا چھڈ کے نسن، (محا) میدان چھڈن، مقابلے توں اِنکاری

پالا چھوہن، (محا) کوڈی وچ کھڈاری دا پالے نوں ہتھ لاون، بتی نوں ہتھ لاون

پالا خالی کر دیون، (محا) اکھاڑا ویلھا کر دیون، میدان چھڈ جاون، مقابلے توں بھج جاون

پالا خالی کرن، (محا) مقابلے توں بھجن، اکھاڑا ویلھا کرن

پالا سِیلا، (مذ) ٹھنڈ، سردی

پالا ککڑ، (مذ) کُڑا، اولاد

پالا کھانا، (محا) ڈرنا، فکر کرنا

پالا گیا تے تنبا لبھا، (اکھا) لوڑ مگروں چیز لبھن تے آکھدے نیں

پالا لگن، (محا) سریرنوں ٹھنڈ محسوس ہوون، کانبا لگن

پالا مار، (محا) ڈرنا

پالا مارن، (محا) جِت جانا

پالّا: (صفت) 1- ویلھا، خالی 2- پالن والا

پالاش: (صفت) 1- پلش دے درخت دی لکڑی دا بنیا ہویا 2- سبز رنگ

پالان: (لہند، مو) پیلاں پوندے پھرنا، پیلاں پاؤنا، خوشی وچ نچنا، ونگی: 'دتا حکم شتاب تیار ہووے، سار بان پالان چا پاک میاں' (سوہنی مہینوال)

پالت: (صفت) پالیا ہویا، پرورش کیتا ہویا

پالتا: (مذ، صفت) ویکھو: پالک

پالتا: (مو) پالن دا عمل، پرورش، تربیت

پالتو: (صفت) راکھواں پالیا ہویا، پالیا جا سکن والا (جانور)

پالتھی: (مو) ویکھو: پالتی

پالتی: (لہند، مو) لتاں اکٹھیاں کر کے اِک دُوجے تے رکھ کے بیٹھن دا عمل یاں حالت، چونکڑی

پالتی مارنا، (محا) چونکڑی مارنا

پالٹ: (ہ، مو، صفت) 1- ہتھ دشمن دے پیراں تے مار کے اوس نوں ڈیگنا 2- کشتی دا اِک پیچ یا داء 3- پتے بازی وچ اوہ ضرب جیہڑی پیراں تے ماری جاندی اے 4- سچے وچ ڈھلیا ہویا

پالٹو: (ج، صفت) ڈھالیا ہویا، پلٹایا ہویا

پالٹی: (مو) انگریزی لفظ پارٹی (Party) دا وگاڑ

پالسا: (مذ) فالسہ دا وگاڑ

پالسی: (مو) پالیسی (Policy)

پالسی باز، (مذ، صفت) حکمت عملی نال کم لین والا، چالاک

پالسی لاؤنی، (محا) چالاکی نال کم لینا، دھوکا دینا

پالش (Polish)، (انگ، مذ) 1-چمک 2- اوہ روغن جس نال کسے چیز تے چمک آ جاندی ہے

بُوٹ پالش (Boot Polish)، (انگ، مذ) بوٹاں نوں چمکاون والا روغن

سپرٹ پالش (Sprit Polish)، (انگ، مو) فرنیچر نوں چمکاون لئی ورتیا جان والا اِک طرحاں دا روغن

نیل پالش (Nail Polish)، (انگ، مو) عورتاں دے نہواں نوں رنگن لئی ورتیا جان والا اِک طرحاں دا روغن، نہوں پالش

پالک: (مو، صفت) اِک بُوٹی جس دا ساگ بناوندے niN

جنگلی پالک، (مو) اِک طرحاں دا ساگ جس دی تاثیر ٹھنڈی سمجھی جاندی ہے، ایہہ عام طور تے سِلہ والی زمین وچ ہوندا ہے، پشاور دے علاقے وچ ایس نوں چھالیاں اتے سڑی ہوئی تھاں تے لگایا جاندا ہے

پالک: (مذ) 1-پالن والا، پالنہار، آقا، مالک 2- رب، اللہ تعالیٰ

پالک پُتر، (مذ) لے پالک، لے کے پالیا ہویا بیٹا، متبنی بیٹا

پالک پُتری، (مو) لے کے پالی ہوئی دھی

لے پالک، (صفت) اوہ مُنڈا جو کسے ہور دی اولاد ہووے پر اوہنوں کوئی بے اولاد جوڑا اپنے کول رکھ کے اوہدی پرورش کرے

پالکڑا: (مذ، صفت) پالیا ہویا مُنڈا، لے پالک

پالکڑی: (مو) 1- لے کے پالی ہوئی لڑکی 2- پالکی

پالکی: (مو) 1-اک طرحاں دی ڈولی، پینس 2- اِک طرحاں دی گنبد نما منجی صاحب جس وچ گورو گرنتھ صاحب دا پرکاش کیتا جاندا ہے، ونگی: 'گڈاں بہلاں پینس ہودج پالکیاں تے خاصے' (میاں محمد بخش)

پالکی نشین، (صفت) اُتلے رُ ہنے والا، ٹوہر والا

پالم: (مذ) چاولاں دی اک قِسم

پالن: (مصدر) 1-پالن پوسن 2-پروش کرن، بچاون، پالنا کرن

پالن: (مذ) 1-پرورش، نگہداشت 2-حُکم، وعدہ، قول، فرض وغیرہ مُوجب کم کرن دا عمل 3- پنگھوڑا، پالنا، وَنگی: 'لاون سوکھی پالن اوکھی آ فکراں جند گھیری' (میاں محمد بخش)

پالن پوسن، (مذ) پرورش، پالنا

پالن ہار، (مذ،صفت) پالن والا، پروردگار، وَنگی: 'پا کے موہ مایا وچ ساریاں دے، پیا پالدا پالنے ہار آیا'

پالنا: (فعم) 1-پرورش کرنا، سرپرستی کرنا 2- ماننا، نبھانا (حکم، سونہہ وغیرہ)

پالنا پوسنا، (محا) پرورش کرنا، پروان چڑھانا

پالنا کرن، (محا) 1- وعدہ نبھاوَن، گل ویاہون 2- پرورش کرن

پالنا: (مذ) بالاں دا پنگھوڑا

پالنار: (مذ) ویکھو: پالن ہار

پالند: (مذ) چنبیلی دی اِک قِسم

پالندھی: (مو) عشق پیچاں (امر بیل) ورگی اِک ویل

پالنک: (مذ) 1- چقندر دی اِک قِسم 2- باز، شکرا 3- اِک رُکھ

پالنکی: (مو) لوبان، بالنگ دی گوند

پالنیاں: (مو) گُڈے دا اوہ حصہ جس وِچ دُھر ہوندی ہے

پالنیہ: (ہ، مذ،صفت) پالن دے قابل، حفاظت دے لائق

پالّو: (مذ) 1- شہتیر 2- گنّی دی پاندھ 3- پالو

پالّو: (پو، مذ) 1- پالتو، گھر وچ پلیا ہویا 2- راکھواں (جانور)

پالُو: (مذ) اِک طرحاں دا رُکھ، مول

پالوان: (صفت) پالن والا، پرورش کرن والا

پالّو اں: (مذ،صفت) ویکھو: پالو

پالھا: (ج،صفت) ویلھا، بیکار، نکما

پالُو: (لہند،صفت) سچے وِچ ڈھلیا ہویا

پالی: (مذ،صفت) ڈنگر چارن والا، واگی، آجڑی

پالی: (مو) 1- قطار، لائن 2- اِک قدیم زبان جس وِچ بُدھ مت دیاں مذہبی لکھتاں رچیاں گئیاں، مگدھ دیش دی بولی

پالو پالی، (فم) قطاراں وِچ

پالے: (مذ) 1- 'پالا' دی جمع، ٹھنڈی، سردی، سیت، ککر، کورا، وَنگی: 'دسمبر وچ ہوون والیاں پالے دیاں چھٹیاں' (مدثر) 2- اکھاڑا، کبڈی دے اکھاڑے دی حد مقابلے دا میدان 3- ڈر، فکر، چنتا 4- واسطہ، واہ 5- پلا، لڑ، دامن 6- طاقت، قوت، زور 7- ذمہ، سپردگی 8- قابو 9- جادو، ٹونا، منتر

پالے دا ماریا، (مذ،صفت) پالے نال سُنگھڑ یا ہویا

پالے وِچ گوڈے ڈِھڈ نُوں آوَندے نیں، (اکھا) اوکھے ویلے بندے دا اپنیاں ول ای دھیان جاندا اے

پالیا: (مذ،صفت) سنبھالیا، پالیا ہویا، پرورده، راکھواں

پالیا پوسیا جاون، (محا) 1- پرورش کیتی جاون 2- جوان تے گبھرو ہوون

پالیٹکس (Politics)، (انگ، مذ) سیاست، راج نیتی

پالیٹیشن(Politician)، (انگ، مذ) سیاستدان، حکمت ساز

پالیسی(Policy)، (انگ، مو) 1- مصلحت، تدبیر، چال 2- دُور دا سوچنا، عقل مندی 3- سیاسی اُصول 4- بیمے دا شیڈول جو کے کمپنی ولوں بیمہ کراون والے نُوں مِلدا اے

پالیسی باز، (صفت) حکمت توں کم لین والا، نیتی نال کم کڈھن والا، ہوشیار

پالیسی لینا، (محا) بیمہ کراونا

پالیش: (مذ) پالائش، کپڑچھان، چھنائی، چھاننی

پالیہ: (ہ، صفت) پالن دے قابل

پام(Palm): (انگ، مذ) اِک طرحاں دا رُکھ جس دے پتے بڑے چوڑے ہوندے نیں اتے سجاوٹ لئی لائے جاندے نیں، سُکے پتر صاف کرن لئی ایہدے ڈنڈے والے پتراں دا جھاڑو باگاں وِچ ورتدے نیں

پام: (مو) کھرک پھنسی، اِک متعدی مرض جیہدے وچ جسم تے پیپ بھرے دانے نکل آوندے نیں تے بہت خارش ہوندی اے

پاما: (ہ، مو) کھجلی، خارش

پاما: (مذ) اک پودا

پاماری: (صفت) 1- کھرک مُکاون والا 2- گندھک

پامال: (فا، مذ) 1- پیراں ہیٹھ لتاڑیا، مدھیا ہویا 2- تباہ، برباد

پامالی: (فا، مو) 1- پامال ہون دی حالت 2- تباہی، بربادی

پامبری: (صفت) 1- کمینہ، نیچ، دُشٹ 2- نِکما، حقیر، نیچ 3- احمق

پامبڑی: (مو) 1- جُتی، کھڑاں، وَنگی: 'سونا تے روپا بابل بہت دتا، بابل موتی دتے ان تول وے، بابل اک نہ دتی سانوں پامبڑی'
(امرتا پریتم)

پامر/پانمر: (صفت) ویکھو: پامبری

پامری: (مو) پامردی تانیث 1- اِک قسم دا ریشمی کپڑا 2- اِک خوشبو دار پھل

پامسٹری(Palmistry)، (انگ، مو) ہتھ دیاں لکیراں توں ویکھ کے بندے دے حالات دا اندازہ لاون دا علم

پامُشکا: (ہ، مو) 1- ریت، گرد 2- حیض والی عورت، طوائف

پامشُو: (ہ، مو) 1- گرد، ریت 2- پاپ، گُناہ، عیب 3- گوہے دا ڈھیر

پامَل: (مذ) جیہدا جسم پام دے دانیاں نال بھریا ہووے، خارش زدہ جسم والا

پامل کُتا، (مذ) خارش زدہ جسم والا کُتا، کمزور تے لاغر کُتا

پامن: (صفت) پان والا، جیہنوں کھرک لگی ہووے

پامن: (مصدر) ویکھو: پاون

پامنکے: (مذ) اِک طرحاں دا بُوٹا جو کھیوڑے دیاں پہاڑیاں اتے سندھ توں پار ہمالیہ پہاڑ دے مغربی حصے وِچ مِلدا ہے

پان: (ہ، مذ) 1- بیوپار، تجارت، خرید و فروخت 2- ہتھ، بازو، دست 3- تعریف، وڈیائی

پان: (مو) 1- کپڑے نوں لاون دی مائع 2- مائع جو جولاہے بُنن توں پہلاں تانے نوں لاوندے ہَن 3- دھار، لوہار لوہے نوں بھٹی وچ گرم کرن توں بعد اوس دا کوئی اوزار بنا کے پانی وچ ڈبوندا اے ایس طرحاں اوہ اوزار مضبوط ہو جاندا اے تے جلدی خراب نہیں

ہوندا 4- انگریزی پونڈ دا ادھا یاں پونا تول 5-آب، چمک 6- اپنا آپ سنجانن، پچھانن 7- عزت، آبرو

پان پت، (مو) عزت، دابڑو، ونگی: 'سکھوں لکھ کر کے پان، پت ساڈی'

پان پت جانا، (محا) بےعزتی ہونا

پان پت چھڈنا، (محا) عزت آبرو گھٹ جانا

پان پت دا دھیان کرن، (محا) عزت دا خیال کرن

پان پت دا رب راکھا، (اکھا) عزت تے وڈیائی دینا اللہ دے ہتھ وچ اے

پان پت رکھنا، (محا) عزت رکھنا، مان رکھنا

پان پت رہ جاون، (محا) عزت رہ جاون، شرم رہ جاون

پان پت لاہونا، (محا) بےعزتی کرنا، عزت اُتارنا

پان پت لہوَن، (محا) بےعزت ہوون

پان پت لہہ جانا، (محا) بےعزتی ہونا

پان پت لہہ جاون، (محا) بےعزتی ہو جاون

پان پت ودھ جاون، (محا) مان ودھن، عزت آبرو وچ ہور وادھا ہوون

پان پت ودھن، (محا) ویکھو: پان پت ودھ جاون

پان پریت، (محا) پریت پانا، نیونہہ لگاونا، دل لانا

پان ڈیون /پان چاڑھنی ، (محا) (لوہے نوں) پانی یاں مائع لانی (تانی نوں)

پان جھال، (مو) 1- چمک، جھلکار 2- رونق

پان چڑھ جاون، (محا) 1- سانے چڑھ جاون 2- ٹھیک جاون 3- چاہ چڑھ جاون

پان چڑھاونا/ پان چاڑھنا، (محا) پٹھ دینا، اثر پاونا، ونگی: پان پریت دی چاڑھ کے ہنجواں نوں، پھٹ لان دی جاچ سکھائی اے توں'

پان چڑھن، (محا) 1- دھات دے پان دے عمل توں بعد سخت ہو جاون 2- کسے دیاں گلاں وچ آ کے غصہ چڑھن

پان چڑھنا، (محا) مشتعل ہونا، غصہ آنا

پان ڈیون، (محا) ویکھو: پان چڑھاونا

پان لاہ دیون، (محا) ویکھو: پان لاہون

پان لاہون، (محا) 1- بےعزت کرن 2- آب اُتارن، چمک ختم کرن

پان لتھ جاون، (محا) ویکھو: پان لتھن

پان لتھن، (محا) غصہ مٹھا ہوون، نشہ اُترن

پان لگن، (محا) قسمت چمک اُٹھنا، آکڑ پیدا ہونا

پان لہہ جاون، (محا) ویکھو: پان لتھن

پان: (مذ) 1-اِک قسم دی ویل جس دے پتے چونا کتھا وغیرہ لا کے کھادے جاندے نیں 2-پان دا بیڑا، ونگی: 'میڈی سرخی بیڑا پان دی توں' (خواجہ فرید) 3- تاش دے چونہہ رنگاں وچوں اک رنگ جس رنگ دے پتیاں تے لال رنگ نال پان دے پتے دی شکل بنی ہوندی ہے 4- پان دے پتے دی شکل دا کپڑے دا ٹکڑا 5- جُتی دی اڈّی دے پچھلے پاسے لایا پان دی شکل دا چمڑے دا ٹکڑا

6- (صفت) نازک، پتلا، مہین

پان بائی، (مذ) ویکھو: پان وائی

پان دا بیڑا، (مذ) اوہ پان جس وچ چونا، کتھا اتے سُپاری وغیرہ پئی ہووے، لگیا ہویا پان

پان دا پتّا، (مذ) 1- اِک مشہور ویل دا پتّا جس اُتے کتھا چونا وغیرہ لا کے کھاندے نیں 2- تاش دا اوہ پتّا جس اُتے پان دے پتّے دی تصویر بنی ہوندی اے

پان دان، (مذ) اوہ ڈبہ جس وچ پان دے پتّے اتے اوس نوں بناون دا سامان رکھیا ہوندا ہے

پان وائی، (مذ) پان ویچن والا

احمد آبادی پان، (مذ) پان دی اک قسم

بمبئیا پان، (مذ) پان دی اِک قسم

بنارسی پان، (مذ) پان دی اِک قسم

بنگلہ پان، (مذ) پان دی اک قسم

جگن ناتھی پان، (مذ) پان دی اک قسم

دیسی پان، (مذ) پان دی اک قسم

رام ٹیک پان، (مذ) پان دی اک قسم

کپوری پان، (مذ) پان دی اک قسم

کلکتہ پان، (مذ) پان دی اک قسم

گولا پان، (مذ) پان دی اک قسم

لنکا پان، (مذ) پان دی اک قسم

مگھئی پان، (مذ) ایہہ پان دی سبھ توں ودھیا قسم منی جاندی ہے

پان: (مذ) 1- پین دا عمل، پینا، نوش کرنا 2- پانی 3- ہتھ

پان پاتر، (ہ، مو) پانی پیون والا بھانڈا، پیالا، گلاس

پان تور، (مذ) گھاٹ دے ویہن توں پانی نوں موڑن لئی لایا پھٹا

پان کرنا، (محا) ویکھو: پینا

امرت پان کرنا، (محا) امرت چھکنا

جل پان، (مذ) تھوڑا جیہا کھان پین دی حالت یاں عمل، جل پانی، ناشتا

پان پدی: (مو) اک پنچھی جو جنڈ دے مُڈھاں وچوں کیڑے چُن چُن کھاندا ہے، ایس دے نر دا رنگ گوڑھا نیلا ہوندا ہے

پانا: (فعم) 1- واڑنا، داخل کرنا، پاؤنا، پہننا 2- بُجھارت پانا، کسے دے ساہمنے اشاریاں وچ کوئی خاص گل کہنا

پانا: (مذ) 1- لکڑی دا اوہ ٹکڑا جیہڑا ترکھان لکڑ چیرن ویلے درز وچ رکھ دیندا اے، فانہ، پھانا 2- اوہ آلہ جیہنوں موچی جُتی نوں قالب تے چڑھان ویلے اڈی والے پاسے ٹھوک دیندا اے 3- رنچ دی طرحاں دا اک اوزار 4- دھرتی، مٹی 5- پیٹھے ہوئے جوواں دا یاں کھل اتے پانی دا گھولوا 6- پتلا کڑاہ، شیرا

پانت: (مو) 1- شریک جماعت، ٹولہ وگی: 'میری جات کمینی پات کمینی' (روداس) 2- قطار، پنگت 3- لکیر، سطر

پانتھ: (مذ) پاندھی، راہی، سیاح

پانتی: (مو) 1- قطار، صف، سطر 2- پواندی، پیراں ول 3- پنگت،

گروہ، ڈار 4- اکٹھے کھاون پیون والے برادری دے لوک

پانج: (لہند، مذ) پنج دا پہاڑا

پانجا: (مذ) 1-پنج دا ہندسہ 2- پنج دی گنتی، پنجاں چیزاں دا مجموعہ 3- تاش دا پتا جس اُتے پنج نقطے ہوندے ہن 4- کپاہ نکلن مگروں اوہدا خالی ڈوڈا 5-(صفت) لپ گو،مُٹھ کو، تھوڑا جیہا

پانجر: (ہ، مذ) 1-وکھی، پسلی 2- بانہہ، بازو 2- اِک پاسے، طرف، وَل

پانجڑا: (مذ) ویکھو: پانجا

پانجڑو: (مذ) ویکھو: پانجڑا

پانجن: (مصدر) ٹانکالان، جوڑ لان، دھات دے برتن وچ ٹانکالان

پانجو: (صفت) 1- پنج دے متعلق، پنج دا، پنجواں 2-پنجر 3- دست، ہتھ

پانجی: (لہند، مو) 1- پانجا دی تانیث 2- تاش دا اوہ پتہ جس اُتے پنج نشان ہوندے ہن 3- پنجی 4- پنجاں گولیاں دا ڈھیر جو اِکو واری ہی بندوق وچ بھریا جاندا اے

پانجے: (یو) ساریاں لوڑاں نوں پورا کرنا، کمی بیشی، نقصان

پانجیاں چوں کستا: (صفت) سریرک طور تے کمزور، ماڑا، لِستا

پانجیوں ٹُٹا: (صفت) ویکھو: پانجاں چوں کستا

پانچ: (عدد، صفت) پنج، پنجم، 5

پانچ بھُوتک، (ہ، مو) پنج عنصراں توں بنیا ہویا جُثہ

پانچ کرم، (مذ) جُثے دے پنج کرم (نکسیر، پاخانہ، چھینک، پیشاب، اُلٹی)

پانچا: (مذ، صفت) 1- سوغات جیہدے وِچ پنج شیواں شامل ہون 2-اڈا کھڈا وغیرہ، کھیڈ وچ پانسے دی اِک گنتی، پانجا

پانچالِکا: (ہ، مو) کپڑے دی بنی ہوئی گڈّی

پانچالی: (ہ، مو) دروپدی دا لقب

پانچو: (صفت) 1- پنجواں، پنجم 2-سرپنچ 3-پنجر

پانچوا: (لہند، مذ) پونچا، پہنونچا، موہری

پانچیو: (صفت) پنج، پانچ

پاند: (مو) 1- مُڈھ دا اُلٹ، آخری سرا 2- منجے دی دون والا پاسا 3- گنے دا اُپرلا حصّہ، اگ، شاخاں دے سِرے 4- نہر دا دہانہ 5- کپڑے دا لڑ، کنی، گھیرا، کنارہ، کونہ، پاسا، مارجن، پلہ، وَنگی: 'نہ پینڈا یار ہے جھاتی، اجن ڈکھڑے نہ پاند آئے' (خواجہ فرید)

پاند اڑاون، (محا) 1- سہارا پھڑن 2- رشتہ جوڑن 3- نہر دا اخیرلا حصہ، ٹیلاں 4- کپڑے دی لڑی، کنی، گھیرا 5- ذمے داری 6- پنڈ دی مالکی وچ حصے دار 7-لت اڑاون، کھہیڑن، اُلجھن، وَنگی: 'نال بگانیاں پاند اڑاون ننگ ناموس ونجاون'

پاند پُوچھڑ، (مذ) ویکھو: پاند پُوچھل

پاند پُوچھل، (مذ) اگا پچھا، اتا پتا

پاند چھڑاون، (محا) جان چھڑاون

پاند چھنڈک اُٹھن، (محا) دامن خالی کرنا

پاند خلاص کراون، (محا) پِنڈ چھڑانا، جان چھڑانا

پاند ڈیون، (محا) ثبوت دینا

پاند گھنن، (محا) بدلہ چکانا

پاند نہ ڈیون، (محا) خبر نہ دینا، پکڑائی نہ دینا

پاندا: (مذ) مجھ دے تھن چوں نکلن والی دُدھ دی دھار

پاندا پؤن، (محا) جھلار وانگوں بھوئیں وچ پانی ڈِگن نال ٹویا بن جاون

پاندا پیون، (محا) مجھ گاں وغیرہ دے تھناں وِچوں مُونہہ وچ دھار مار کے دُدھ پیون

پاندر واش: (مو) اک عام بوٹی دا ناں جس نوں اِٹ سِٹ دی کہندے نیں

پاندِری: (مو) پَراندی، پرانده، سوتری یاں ریشمی دھاگیاں دے بنے ہوئے ترِن لڑوالا ڈورا جیہدے نال زنانیاں اپنے سردے والاں نوں بناندیاں نیں

پاندرِیاں: (مو) پُونیاں، پاندی، کتی ہوئی چھلی

پاندل/ پاندلا: (صفت) گنے دے اگے والے پاسے دا حصہ

پاندلھڑا: (مذ) 1- پانڈا، رمال، جوتشی 2- مسافر، راہی

پاندھ: (مو) 1- چودھراہٹ، سرداری، ونگی: 'موجو چودھری پنڈ دی پاندھ والا، چنگا بھائیں دا سردار آ ہا' 2- پنده، سفر

پاندھ پرتیت، (مو) بھروسا، اعتماد

پاندھا: (مذ، صفت) 1- پڑھاون والا، اُستاد، معلّم 2- ویاہ وغیرہ دا کم کراون والا براہمن 3- نجومی، جوتشی

پاندھا جوڑے پلی پلی تے رام رُڑھاوے کُپا، (اکھا) بِنا صلاح توں کم کرنا

پاندھا نہ پُچھنا، (محا) بِنا صلاح توں کم کرنا

پاندھاڑو: (صفت) راہی، مسافر، پاندھی

پاندھانو: (مذ) ویکھو: پاندھاڑو

پاندھڑی: (صفت) سفر دے متعلق، دوسرے علاقے یاں دیس دی

پاندھو: (صفت) ویکھو: پاندھاڑو

پاندھی: (مو، صفت) 1- راہی، مسافر، پندھ کرن والا 2- پندھیرو

پاندھی گھر، (مذ) راہیاں دے رات گزارن لئی بنائی ہوئی تھاں، سراں

پاندھی ہوون، (محا) 1- مسافر ہوون 2- عارضی طور تے ہوون

پاندھن: (مو) راہی، مسافر (عورت)

پاندھے: (مذ، صفت) پاندھا دی جمع 1- پڑھاون والے، اُستاد 2- پنڈت، نجومی، جوتشی، فال کڈھن والا 3- رستہ وکھاون والے، رہنما 4- مسافر، پینڈے پین والا، پندھ کرن والا

پاندھیا: (مذ، صفت) ویکھو: پاندھا

پاندھیڑا: (مذ، صفت) ویکھو: پاندھا

پاندی: (مو) ویکھو: پواندی

پاندیں: (محا) ویکھو: پندھ

پاندیں پاون، (محا) انجام تیکر لیانا، انجام نوں اپڑانا، فاصلے پیدا کرنا

پاندیں پؤن/ پوون، (محا) ختم ہون دے نیڑے ہونا

پانڈ: (مذ) کھرک کوڑھ، پھلبہری، برص

پانڈ: (صفت) 1- بسنتی، پیلا 2- چٹا، سفید

پانڈ: (مو) 1- پاندھ 2- سرداری، چودھراہٹ 3- پتی، بھینی، محلّہ، وڈی بستی توں ذرا ہٹ کے وسائی گئی کسے خاندان یاں قبیلے دے چند گھراں تے مشتمل نکی جیہی بستی 4- ریت تے چکنی مٹی رلی

بھوئیں 5- عزت، آبرو

پانڈا: (مذ، صفت) 1- برہمناں دی اِک ذات 2- جوتشی 3- پجاری، پُوجا پاٹھ کراؤن والا 4- گیانی، عالم 5- یرقان، بحر 6- کوڑھد 7- پیلا، ہلکا پیلا، زرد 8- یرقان دا مریض

پانڈر: (مو، صفت) 1- چنبیلی دی اِک قسم 2- پیلا، زرد، بسنتی 3- چِٹّا، سفید

پانڈڑا: (مذ) ویکھو: پانڈا

پانڈڑا: (مذ، صفت) پِنڈ دا مکھیّر

پانڈک: (مذ) ویکھو: پانڈا

پانڈو: (مذ، صفت) پانڈی، پنڈ چکن والا، قلّی، پلّے دار، بھار چکن والا

پانڈو: (مذ) اِک چندر بنسی راجا پانڈو دے پنج پُتراں نُوں دِتا گیا خطاب جیہناں دے ناں یدھشٹر، بھیم، ارجن، نکُل اتے سہدیون، ایہہ راجا دھرت راشٹر دا نِکا بھرا سی

پنج پانڈو، (مذ) راجا پانڈو دے پنج پُتر

کورو پانڈو، (مذ) راجا دھرت راشٹر اتے راجا پانڈو دی اولاد

پانڈُو: (مذ) 1- اوہ چِٹّا رنگ جو پلتن تے ہووے 2- اک قسم دی چِٹی چیکنی مٹی

پانڈو پھیرنا، (محا) چِٹی مٹی نال کندھ لِپنا، پوچا دینا

پانڈو راگ، (مذ) پیلیا روگ، یرقان

پانڈو لپی، (مو) کتاب دا اصل ہتھ لِکھت مسودہ

پانڈو مٹی، (مو) اِک طرحاں دی چکنی مٹی جس دا رنگ پلتن تے ہوندا ہے، کھڑیا مٹی

پانڈھا: ویکھو: پانڈا

پانڈی: (صفت) پانڈی، پنڈ چکن والا، قلّی، پلّے دار، بھار چکن والا

پانڈی چری: (مو) دکن، بھارت دی اک بندرگاہ اتے اوس اُتے وسّے ہوئے شہر دا ناں

پانڈے: (مذ) 1- اُستاد، ٹیچر 2- باہمناں دی اک ذات

پانڈے ہوریں پچھتان گے تے سُکّے چھولے کھان گے: (اکھا) کوئی اپنی ناراضگی دے سبھوں گھاٹے وچ رہوے، اودوں کہندے نیں

پانڑا: (مذ) پان، پان دا پتّا

پانس: (مو) 1- مٹی 2- کھاد، رُوڑی 3- گوہے دا ڈھیر، کھاد، گوہیا

پانسا: (مذ) ویکھو: پاسا

پانسن: (مصدر) کھاد پاون

پانسو: (مذ) 1- مٹی، ریت، بھل 2- پھلّاں دی پیلاہٹ

پانسہ: (ہ، مذ) خواہش دے مطابق نہ ہونا

پانسی: (مو) 1- جال، پھندا 2- سولی، پھانسی

پانُش: (ہ، مو) وکھی، پسلی

پانشل: (مذ) اِک رُکھ دا ناں

پانشل: (صفت) 1- میلا، لبڑیا ہویا، گندا، پلیت 2- بے عزت، بے آبرو 3- شرارتی، بدکردار

پانک: (مذ) چِکّڑ، گارا، دلدل، پانی رلی مٹی، گلی مٹی

پانکل: (صفت) کھرک دا روگی

پانکلا: (مذ) 1- پان والا 2- پیراں ول دا

پانکھ: (مذ) ویکھو: پنکھ

پانگ: (مذ) 1- پاولیاں دا اِک اوزار 2- چکڑ، دلدل

پانگ: (ہ، مو) 1- شیرہ 2- دلدل، چکڑ

پانگا: (مذ) 1- سمندری لُون 2- پنگا، رپھڑ

پانگرا: (مذ) ڈھول ڈھاک (اِک درخت)

پانگن: (مصدر) ویکھو: پاگن

پانگھ: (مو) ویکھو: پلانگھ

پانی: (لہند، مذ) 1- پتن داوسنیک 2- ملاح، کھیوٹ

پانِنی: (مذ) سنسکرت دے مشہور گرامر کار جو جگت مشہور گرامر 'اشٹا دھیائی' دے لکھاری سن، ایہہ پشاور دے لاگے سلات (سلاتُر) پنڈ وِچ داکشی دے پیٹوں پیدا ہوئے سن اتے دیول رِشی دے پوترے سن۔ ایہناں دے ہون دا سماں تاریخ کاراں نے 400 قبل مسیح توں 300 قبل مسیح دے وچکار منیا ہے

پانو: (مذ) 1- پانی، جل 2- پاؤں، پیر، قدم

پانوٹا: (مذ) بچیاں دے پیراں وِچ پاون والا چاندی دا چھنکن والا اِک گہنا

پانوڑا: (مذ) 1- پائیدان 2- پیر پاؤں 3- پیر دا اک زیور

پانوڑی: (مو) جُتی، کھڑاؤں

پانول: (مذ) 1- پاں (خارش دی اِک قسم) دا روگی کُتا 2- بالچھر، وال جھڑن دی بیماری، وَنگی: 'دُوجا کنبدا لگدا پھردا جیوں کر پانول کُتا' (سیف)

پانولی: (صفت) جس نوں پال دی بیماری لگی ہووے

پانہدا: (مذ) پاندھا، لنڈے رسم الخط پڑھاون والا اُستاد

پانہدان: (مصدر) 1- پا پا کے کپڑے پانے پُرانے کر دیون 2- کپڑے پا پا کے کھدّے کر دیون

پانی: (مذ) 1- جل، آب 2- چمک، لِشک، تلوار اتے شیشے وغیرہ دی چمک 3- مُلمع 4- پانی جیہا پھکّا کھاون 5- شرم، حیا، آدر، مان، غیرت دوانا 6- بے مروتی 7- ہتھ، دست، وَنگی: '...ہے تھاں محمد بخش داؤ پانی اگ خاکاں' (میاں محمد بخش)

پانی آ جاون، (محا) ویکھو: پانی آون

پانی آون، (محا) 1- مینہہ ورھن 2- اکھاں وچ موتیا اُترن 3- نہریاں کھالے وِچ پانی دا آ جاون، ہڑھ آون 4- للچاون، رال ٹپکن

پانی اُتر آون، (محا) اکھاں وچ ہنجو آون

پانی اُترنا، (محا) موتیا ہونا، اکھاں دا روگ لگن

پانی اُتے تُرنا، (محا) ناممکن گل کرنا، انہونی گل کرنی

پانی اُتے تیل پاون، (محا) 1- فضول کم کرن 2- شرارت کرن

پانی باری، (مذ) بدہضمی پیدا کرن والا بھارا پانی

پانی بدلنا، (محا) اِک تھاں توں دُوجی تھاں جا کے رہنا

پانی بند کرن، (محا) حدوں ودھ تکلیف دیون

پانی بنھن، (محا) 1- پانی اگے بنھ لاون 2- اپنی طاقت توں باہرا کم کرن

پانی بھراونا، (محا) اپنی گل مناونا، غلام بناونا

پانی بھرن، (محا) خدمت کرنا، غلامی کرنا

پانی پان والا نہ رہنا، (محا) گھر دا کوئی جی نہ بچنا

پانی پانی تھیون، (محا) ویکھو: پانی پانی ہونا

پانی پانی کرنا، (محا) شرمندہ کرنا، ونگی: 'تیو ایس مصری اوس جگہ دے کیتے پانی پانی' (سیف)

پانی پانی ہونا، (محا) شرم سار ہونا، شرمندہ ہونا

پانی پاونا، (محا) قہر یاں غصے نوں ٹھنڈا کرنا، ونگی: 'بھڑ نے اُتے چاو کنگ نوں کونہیں جو پانی پائے' (دمو)

پانی پتاسا، (مذ) پانی والا پھُل پتاسہ، پھُلی ہوئی پاپڑی، گول گپا

پانی پدی، (مو) اِک پنکھی جو جنڈ دے مُڈھاں وِچوں کیڑے چُن کھاندا اے، ایس دے نر دا رنگ گوڑھا نیلا ہوندا اے

پانی پوون، (محا) معاملہ ٹھنڈا ہونا

پانی پھر جانا، (محا) 1- محنت ضائع ہو جانا 2- عزت دا چلے جانا

پانی پھر جاون، (محا) نقصان ہو جاون

پانی پھرنا، (محا) ستیاناس ہو جانا

پانی پھوکن، (محا) 1- پھوک مار کے حُقے دا پانی کڈھن 2- کُجھ پڑھ کے پانی تے دم کرن

پانی پھیر دیون، (محا) 1- کم وِگاڑ دیون، محنت ضائع کر دیون 2- ملمع کر دیون، چمکا دیون

پانی پھیرن، (محا) ضائع کر دینا، پانی پھیر دینا

پانی پھیرنا، (محا) پوچا پاونا، ضائع کر دینا، ونگی: 'ہنجو لیکھنی تے پانی پھیر رہے نی'

پانی پئے ونجن، (محا) ساریاں اُمیداں مُک جاون، اوس پینا

پانی پی پی کوسن، (محا) کسے نوں ڈھیر مندا چنگا آکھن، بہت گالھاں بکّن

پانی پی پی کوسنا، (محا) لگا تار بُرا کہنا یاں گالھاں کڈھنا

پانی پی پی کے دُعاواں دیون، (محا) بہت دُعاواں دیون

پانی پی کے جا پچھتانا، (محا) بے پرواہی نال کم کر کے پچھوں سوچ وچار کرنا

پانی پی کے ذات پُچھن، (محا) کوئی کم کر کے پچھتاون

پانی پی کے ذات کیہ پُچھنی، (اکھا) ہوئیاں بیتیاں گلّاں بارے پُن چھان کرن دا کوئی فائدہ نہیں ہوندا کیوں جے سپ دی لکیر پِٹّن نال سپ نہیں مردا

پانی پے جانا، (محا) کسے شے دا خراب ہو جانا، ضائع ہو جانا

پانی پیا پیا کے مارن، (محا) بہت زیادہ مارن کُٹّن

پانی پینا، (محا) جوانی چڑھنا

پانی پینا پُن کے تے ماہنوں کھانا چُن کے، (اکھا) جیہڑا اُتوں نیک پاک تے ڈِھڈوں پلیت ہووے اوہدے بارے آکھدے نیں

پانی پیئے پُن کے تے مُرشد پھڑیئے (گورو بنایئے) چُن کے، (اکھا) جسمانی صحت لئی پانی نُوں پُن پُن کے پینا چاہیدا اے تے روحانی تندرستی لئی مُرشد چُن کے پھڑنا چاہیدا اے، مراد ایہہ کہ ہر کم دھیان نال کرنا چاہیدا اے

پانی تارا ہوون، (محا) کھوہ وچ پانی نیواں ہوون، کھوہ وچ پانی تارے وانگوں دِسّن

پانی تاں ایہناں پُلّاں ہیٹھوں ہی لنگھنا ہے، (اکھا) جدوں

کوئی آدمی کسے کم دے اہل بندے کول جان دی تھاں دُوجیاں
کولوں کم کڈھاون دی کوشش کرے تے اخیر واہ اوسے بندے نال
ہی پیا ہووے اوددوں کہندے نیں
پانی تتا وی اگ بُجھا دیندا اے، (اکھا) سُجدا بندہ جس حالت
وچ وی ہووے اپنا کم کڈھالیندا اے
پانی ترونکن، (محا) معاملے نوں ٹھنڈا کرنا
پانی تک نہ پچنا، (محا) کوئی چیز ہضم نہ ہونا
پانی توڑن، (محا) 1- نہر کھالے دابنا وڈھن 2- پانی چوری کرن
پانی توں پتلا تے ککھوں ہولا، (اکھا) بے آبرو، کمینہ، ذلیل
پانی توں پہلاں موجب لاہونا، (محا) سے توں پہلاں کوئی کم
کرنا
پانی تھر جاون، (محا) پانی نتھر جاون
پانی تھی ونجن، (محا) نرم ہو جانا
پانی تھیون، (محا) 1- پنگھرنا، پسیجنا 2- وہنا، وہانا
پانی تے بنیاد رکھن، (محا) عارضی کم کرن، ناپائیدار کم کرن
پانی تے بنیاد ہوون، (محا) فانی ہوون، ناپائیدار ہوون
پانی تے لکھن، (محا) بیکار کم کرنا
پانی تے لکیر ہونا، (محا) ویکھو: پانی تے لیک ہونا
پانی تے لیک ہونا، (محا) 1- عارضی ہونا، فانی ہونا 2- بے
بنیاد ہونا
پانی تے نینہہ ہوون، (محا) ویکھو: پانی تے بنیاد ہوون
پانی ٹپکاون، (محا) 1- مردے بندے دے مُونہہ وچ پانی پاون
2- چویا چویا کر کے پانی سُٹن
پانی جانا، (محا) لیکوریا دی بیماری ہونا، کمزور ہونا
پانی جھاگنا، (محا) ڈُونگھے پانیاں وِچوں دی لنگھنا، مصیبتاں دا
ساہمنا کرنا
پانی چھلّن، (محا) پیلی نُوں پانی دیون
پانی چاڑھن، (محا) ویکھو: پانی چڑھاون
پانی چٹّن، (محا) 1- لڑن والے ککڑوں نوں تلی تے پواون 2- بہت
بھکھ ننگ ہوون 3- کُتے دا پانی پیون
پانی چرا جانا، (محا) زخم وچ پانی پے جانا
پانی چُراون، (محا) کسے دے کھیت وچوں جاندا پانی وڈھ کے
اپنے کھیت نُوں لاون
پانی چڑھاون، (محا) 1- ملمع سازی کرن 2- پُورا زور لاون، ٹل
لاون
پانی چڑھنا، (محا) اثر پینا، ونگی: 'اوس شخص تے پانی ساڈا بالکل
مول نہ چڑھدا' (گل)
پانی چکھنا، (مذ) بچے دے مُونہہ نوں پہلی وار پانی لاون دی
اک رسم
پانی چوان، (محا) پانی ٹپکاون
پانی چونا، (محا) مرن لگیاں مونہہ وچوں پانی کرنا
پانی چھڈ جاون، (محا) بُس جاون، خراب ہو جاون، ترکیا جاون
پانی چھڈنا، (محا) 1- پسینہ آونا 2- لیکوریے دی بیماری ہونا
پانی چھوڑ ونجن، (محا) حوصلہ جاندا رہنا

پانی چیرن، (محا) ترن، تر کے عبور کرن

پانی حرام ہونا، (محا) کوئی کم پورا کیتے بنا نہ کھان تے نہ پین دا عہد کرنا

پانی دا بلبلہ، (مذ) چھیتی ختم ہو جاون والی چیز، فانی شے

پانی دا پانی دُدّھ دا دُدّھ، (اکھا) ویکھو: دودھ دا دودھ پانی دا پانی

پانی دا کھڈاری، (مذ،صفت) 1- تارو، تیراک 2- نشئی، شرابی

پانی دا کھڈاری ہوون، (محا) 1- ماہر تارو ہوون 2- نشئی ہوون، شرابی ہوون

پانی دا گھُٹ نہ لنگھنا، (محا) 1-مرن کنارے ہونا 2- غم یاں غصے وجھوں پانی نہ پیتا جانا

پانی دانل، (مذ) نلکا

پانی دا ہرن، (محا) سیلاب دے پانی دا پچھانہہ پرتن، پانی دا اُترن

پانی دا ہلیا مُونہہ تے آوَندا اے، (اکھا) لُک کے کیتی گئی بُرائی ظاہر ہو کے ای رہندی اے

پانی دسنا، (محا) ویکھو: پانی دکھاونا

پانی دکھاونا، (محا) جانوراں نوں پانی پلاونا

پانی دم کرن، (محا) پانی اُتے دم پڑھ کے پھُوکن

پانی دم ہوون، (محا) پانی اُتے دم پڑھیا ہوون

پانی دھانی، (مذ) پانی وغیرہ، ونگی: 'نی کھری کیہ جھاکدی ایں کُڑی نوں پانی دھانی پیا'

پانی دی اگ، (مو) شراب، بربادی دا مول، ونگی: 'ویکھن نوں سُندر پر بُری پانی دی اگ'

پانی دی بھڑکی، (مو) پیاس دی شِدت

پانی دی پٹی تے مُورکھ دے چھٹّی، (اکھا) جدوں کوئی اپنی نادانی نال اپنا کم کڈھن دی کوشش کرے تاں کہندے نیں

پانی دی چدر، (مو) 1- چھال، جھرنا، آبشار 2- اُتوں زور نال تھلے ڈِگدا پانی

پانی دی ڈھِن بناون، (محا) گل ودھاون، گل دی گلّان بناون

پانی دے کے جڑھ وڈّھن، (محا) ظاہراً مدد کر کے وِچوں نقصان کرن

پانی دے مُل، (مذ) بہت ستا

پانی دیاں لہراں گِنن، (محا) 1- بے فائدہ کم کرن 2- ناممکن کم کرن

پانی دیاں لہراں گِنا، (محا) ویکھو: پانی دیاں لہراں گِنن

پانی دینا، (محا) 1- رُکھ دی جڑھ وِچ پانی پاونا 2- پیلی وچ پانی لاونا 3- پتراں دے ناں دا پانی تلی وچوں چھڈنا 4- وڈیاں دے کیتے ہوئے آکھیاں نوں پالنا اتے اوہناں اُتے عمل کرنا 5- سُورج، چن وغیرہ دیوتا نوں ارگھ دینا

پانی دیون، (محا) رُکھ دی جڑھ وِچ پانی پاون، پیلی وچ پانی لاون

پانی ڈاہنا، (محا) (جانوراں نُوں) پانی پیانا

پانی ڈِگنا، (محا) پانی وہنا

پانی ڈھل جاون، (محا) 1- رونق نہ رہون، جوانی گزر جاون 2- سیلاب یاں نہر دا پانی نیواں ہو جاون

پانی ڈیکھن، (محا) طاقت دا اندازہ لانا

پانی ڈیون، (محا) 1- آ کھیا منا 2- طریقے تے لانا، طریقہ سکھانا

پانی رِڑکن، (محا) بے فائدہ کم کرن، فضول کم کرن

پانی رِڑکنا، (محا) بے کار کم کرنا، فضول کم کرنا

پانی رکھنا، (محا) کسے وی بیماری وِچ منتر پڑھیا پانی بیمار دے منجے ہیٹھ رکھنا

پانی سارنیاں گلاں، (صفت) پھوکیاں گلاں، فضول گلاں، ونگی: 'بابا! چھڈ ایہہ پانی سارنیاں گلاں'

پانی سر تائیں آون، (محا) انتہا ہو جاون

پانی سر تائیں پہنچنا، (محا) ویکھو: سر توں پانی لنگھ جانا، ونگی: 'نوں اوس دی سدا کور، من چلی سیانی سوچن لگی پہنچیا سر تیکر پانی' (اوتار سنگھ آزاد)

پانی سر تک آ جانا، (محا) ویکھو: پانی سر تائیں آون

پانی سر توں اسروں تار تھیون، (محا) ویکھو: پانی سر کنوں اُچا آون

پانی سر کنوں اُچا آون، (محا) قابو توں باہر ہونا، معاملہ حد توں اگے ودھ جانا

پانی سر کنوں لنگھن، (محا) معاملہ حد توں لنگھ جانا

پانی سروں (لنگھ) ٹپ جانا، (محا) ویکھو: سر توں پانی لنگھ جانا، ونگی: 'میں بے وس، پانی سروں ٹپ گیا'

پانی سُک ونجن (جاون)، (محا) 1- ڈکھ ٹل جانا 2- چوکھی دُھپ یاں گرمی پاروں پانی دا سُک جاون

پانی کٹنا، (محا) ویکھو: پانی وڈھنا

پانی کچھی کھڑا ہوون، (محا) حقیقت نال آ گاہ ہونا، مقام تے اپڑنا

پانی کر دینا، (محا) 1- نرم کرنا 2- شرمندہ کرنا

پانی کرنا، (محا) منتر پڑھنا، ٹُونا کرنا

پانی کنوں اَگے کپڑے لیاون، (محا) ویلے توں پہلاں ای تیاری کرنا، ویلے توں بغیر کم کرنا

پانی کنوں پتلا تھیون، (محا) 1- بہت بے صبرا ہونا، جلد باز ہونا 2- غصہ قابو نہ کر سکنا

پانی کوسا کرن، (محا) پانی نُوں تھوڑا جیہا گرم کرن

پانی کھوہ دا تے گھاہ جُوہ دا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پانی کھوہ دا تے گھاہ جُوہ دا چنگا ہوندا ہے اوددوں کہندے نیں

پانی گراہیہ، (ہ، مذ، صفت) ہتھ پھڑن والا، مراد: خاوند، شوہر

پانی گرہ، (ہ، مذ) شادی ویاہ دی اِک رسم جس وچ لاڑا ووہٹی دا ہتھ پھڑدا اے، ویاہ، شادی

پانی گرہتی، (ہ، مو) ہتھ پھڑن والی زنانی، مراد: ویاہی وری زنانی

پانی گل تک آ جانا، (محا) ویکھو: پانی گل توڑی آ جانا

پانی گل توڑی آ جانا، (محا) بہت مصیبت وچ پے جانا، بہت زیادہ دُکھ وچ پھس جانا

پانی گھت گھت تے کُٹّن، (محا) خوب سزا دینا

پانی لاگ، (مذ) دوسری تھاں دا پانی نہ سکھاون دا عمل

پانی لاگ ہو جانا، (محا) کسے تھاں دے پانی دا صحت تے بھیڑا

اثر ہونا

پانی لاون، (محا) ویکھو: پانی لاونا

پانی لاونا، (محا) پیلی نوں پانی دینا، وگی: 'اوہ دھرتی جس اُتے اوہ تُردا پھردا سی، ہل واہندا پانی لگاندا سی'

پانی لڈّن، (محا) 1- اک بھانڈے وچوں دُوجے بھانڈے وِچ پانی پاون 2- پانی بدلن 3- پانی ڈولھن

پانی لگن، (محا) پانی پلیت کرن

پانی لگن، (محا) صحبت دا اثر ہونا

پانی لگنا، (محا) پانی راس آونا، پانی دا صحت لئی فائدہ وند ہونا

پانی مار، (صفت) 1- پانی نال وِگڑی ہوئی (دھرتی) 2- جس دی گل دا وساہ نہ ہووے، وگی: 'ایہہ سبھ پانی مار والیاں گلاں ہن' 3- اوہ چول جیہناں وچوں پِچھ نہیں نکلدی

پانی مار ہو جانا، (محا) بہتے پانی نال فصل سڑ جانا

پانی مافق نہ آونا، (محا) پانی نہ سہاونا

پانی مِٹھا کس رُتی جوں پکن جس رُتی، (اکھا) چیتر دے مہینے وِچ، جدوں جوں پک جاندے ہن، پانی دا سواد مِٹھا مِٹھا ہو جاندا ہے

پانی مرنا، (محا) پانی جذب ہونا

پانی مونہہ لاونا، (محا) پانی پیاونا، وگی: 'روح اوس دا جھب نکل سدھاوے جد پانی مونہہ لاون' (گُل)

پانی نالوں خون گاڑھا ہوندا اے، (اکھا) بھاویں کِنّی ای پھک پئی ہووے، فیر وی اپنے اپنے ای ہوندے نیں

پانی نترن، (محا) پانی صاف ہوون

پانی نوں چیر دے جانا، (محا) پانی چوں تیز تیز لنگھنا یاں تیزی نال تُر دیاں جانا

پانی نہ پچھن، (محا) بھیت دی گل لُکا نہ سکن

پانی نہ جھکاونا، (محا) ویکھو: پانی موافق نہ آونا

پانی نہ چڑھنا، (محا) واہ نہ چلنا، پیش نہ چلنا، وگی: 'تیرے اگے زور نہ چلے چڑھ نہ سکدا پانی' (گُل)

پانی نہ سُکھاون، (محا) عزت راس نہ آون

پانی نہ منگنا، (محا) 1-اک دم مر جانا، بہت چھیتی مر جانا 2- وار توں بچ نہ سکنا، وگی: 'اوہدے ڈنگے ارجن تے سُرجن پانی نہیں منگدے' (امرتا پریتم)

پانی نیواندڑ تے ڈرے اُتاندڑ، (اکھا) ہر دم ایویں ای تریہن والے یاں خطرے توں دُور بیٹھیاں ڈرن والے بارے کہندے نیں

پانی نیویں تھاں ول جاندا اے، (اکھا) ہر شے اپنی اصل ول رجوع کردی اے

پانی وار کے پینا، (محا) قربان جانا، بلہار جانا

پانی وارنا، (محا) 1-ویاہ دی اک رسم جس وچ گھر ڈولی آون تے مُنڈے دی ماں جوڑی دے سر توں پانی وار کے پیندی ہے 2- کسے دیاں بلاواں اپنے سر لین لئی اوس دے سر توں پانی وار کے پینا

پانی وانگ پیسہ وہاونا، (محا) بہت خرچ کرنا

پانی وانگ پیون، (محا) 1- آسانی نال قبول کرنا 2- جذب کرنا

پانی وانگ خرچ کرنا، (محا) بے دردی نال خرچ کرنا

پانی وانگ دھن خرچنا، (محا) بے دردی نال دھن خرچنا

پانی وانگوں اَلاون، (محا) روانی نال بولنا

پانی وانگوں چلّن، (محا) رواں ہونا

پانی وِچ اگ لاون، (محا) 1- مُکی ہوئی لڑائی نُوں نویں سرے توں چھیڑن 2- لڑائی کرن

پانی وِچ پتاسا ہونا، (محا) تھوڑچرا ہونا، فانی ہونا

پانی وِچ پیر بھجن، (محا) ٹوہ وچ لگنا

پانی وِچ پیر چاون، (محا) ہوشیاری نال پچھا کرن

پانی وِچ پیرا گولن، (محا) 1- ٹوہ وچ لگنا 2- پچھا کرنا

پانی وِچ سوٹا ماریاں پانی دونہیں ہو جاندا، (اکھا) اجیہا رشتہ جیہڑا ٹٹ نہ سکے اوہدے وچ جدوں کوئی تریڑ پے جاوے تاں کہندے نیں

پانی وچ مدھانی پاونا، (محا) ویکھو: پانی وچ مدھانی مارنا

پانی وچ مدھانی مارن، (محا) بیکار کم کرنا، بے نتیجہ کم کرنا

پانی وچ مدھانی مارنا، (محا) بے کار جتن کرنا

پانی وچوں باہر کڈھن، (محا) دُکھاں وچوں کڈھنا

پانی وڈھنا، (محا) کھیت وچ بنھ وڈھ کے پانی دا رُخ پاسے کرنا

پانی ورتن، (محا) استنجا کرن، ہتھ پانی کرن

پانی ورگا پتلا کرنا، (محا) شرمندہ کرنا، بے عزت کرنا

پانی وسّن، (محا) مینہہ ورھان، مینہہ پوان

پانی وکھاون، (محا) جانوراں اگے پانی رکھن، جانوراں نوں پانی پیاون

پانی وی نہ پچنا، (محا) کوئی گل چھپا نہ سکنا

پانی وی نہ پچھن، (محا) بے رُخی کرن، پرواہ نہ کرن

پانی ویٹ ڈیون، (محا) جوش ٹھنڈا پینا

پانی ویہنا، (محا) ویکھو: پانی جانا

پانی ہار، (مذ، صفت) 1- پانی بھرن والا، ماشکی 2- نوکر، سیوادار 3- برابری کر سکن والا، جوڑ دا

پانی ہار کرنا، (محا) غلام بناونا، اپنے تحت کرنا

پانی ہارا، (صفت) ویکھو: پانی ہار

پانی ہارن، (مو) ویکھو: 'پانی ہار' جیہدی ایہہ تانیث اے

پانی ہاریا، (صفت) ویکھو: پانی ہار، ونگی: 'میگھ مالا پانی ہاریا' (گرنتھ صاحب)

پانی ہو جاون، (محا) شرم پاروں پسینہ آ جاون، شرمندہ ہو جاون

پانی ہولا، (مذ) جھاگو پانی، دریا دا پانی

اکھاں دا پانی سُک جانا، (محا) 1- بہت رونا 2- حیا نہ رہنی

اُمیداں تے پانی پھر جانا، (محا) ارمان پورے نہ ہونا، آس پوری نہ ہونا

ان پانی، (مذ) ان جل، روٹی پانی

بن پانی ڈب مرنا، (محا) بنا کسے وجہ توں دُکھ پاونا

بی پایئے چُن کے، پانی پیئے پُن کے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بیج ویکھ کے پاونا چاہیدا ہے اتے پانی چھان کے پینا چاہیدا ہے اودوں کہندے نیں

پانیوں پانی کرنا، (محا) ویکھو: پانی پانی ہونا
پانیوں پانی ہوون، (محا) شرم نال تریلیو تریلی ہوون
پانیوں پتلا کرنا، (محا) 1-بہت بے عزت کرنا، ڈھیر شرمندہ کرن 2- ککھوں ہولا کرن
پانیوں پتلا ہونا، (محا) بےعزتی ہونا
پانیوں پتلے کرن، (محا) ویکھو: پانیوں پتلا کرنا
پسلیاں وچ پانی پے جانا، (محا) پسلیاں دی اک بیماری ہو جانا
پکا پانی، (مذ) کھوہ دا اوہ پانی جو کڈھن تے زیادہ نیواں نہیں ہوندا
پھوکا پانی، (مذ) نِرا پانی
پھیپھڑیاں وچ پانی پے جانا، (محا) پھیپھڑیاں دی اک بیماری ہو جانا
تتا پانی، (مذ) چاء (پانی والی)
تتے پانی نال گھر نہیں سڑدا، (اکھا) جدوں کوئی کھان پین وچ کنجوسی کرے اوس نوں سمجھاون لئی کہندے نیں کہ کھاندے پیندیاں کوئی گھاٹا نہیں آوندا
توں وی رانی میں وی رانی، کون بھرے گا پانی، (اکھا) جدوں ہر کوئی آدمی شان وچ رہے تے کم کوئی نہ کرے، اودوں کہندے نیں
جل پانی، (مذ) ان پانی
جیہا تیرا ان پانی، تیہا میرا کم جانی، (اکھا) جدوں کوئی گھٹ کم کرن والا آدمی ایہہ دلیل دیندا ہووے کہ کیوں جو میری مزدوری گھٹ ہے ایس لئی گھٹ کم کردا ہاں، اودوں کہندے نیں، جیہناں گڑ پاؤ گے اونا ہی مِٹھا ہووے گا
چھونی وِچ پانی پا کے ڈُب مارنا، (محا) شرم نال مر جانا، مونہہ دکھاون جوگا نہ رہنا
حقہ پانی بند کرنا، (محا) برادری وچوں چھیک دینا
دانا پانی، (مذ) اَن جل
دانا پانی اُٹھ جانا، (محا) 1- کسے جگہ نوں تیاگنا 2- مر جانا
دانا پانی مکنا، (محا) ان جل مُک جانا، دانا پانی اُٹھ جانا
دنداں نوں پانی لگنا، (محا) پانی پیندیاں دنداں نوں پیڑ ہونا
دُدھ دا دُدھ پانی دا پانی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ سچ سچ ہی ہوندا ہے، جھوٹھ جھوٹھ ہی ہوندا ہے اودوں کہندے نیں
دُدھوں پانی نتارنا، (محا) جھوٹھ سچ داوکھ کرنا
دھرتی دا پانی پانی، (محا) پانی جذب کرنا
روٹی پانی، (مذ) ویکھو: دانا پانی
سرتوں پانی لنگھ جانا، (محا) اَت پھس جانا
سروچ سوگھڑے پانی دے پینا، (محا) بہت شرمندہ ہونا
سوگھڑے پانی دے پے جانا، (محا) ویکھو: سروچ سوگھڑے پانی دے پینا
سوٹا ماریاں پانی دو نہیں ہوندے، (اکھا) جدوں ایہ دسنا ہووے کہ نہوواں توں ماس الگ نہیں ہو سکدا اودوں کہندے نیں
سونے دا پانی، (مذ) مُلمع، سُنہری گلٹ
سیو پانی، (مذ) دریا دا پانی
کالے پانی، (مذ) 1-انڈیمان دا جزیرہ جتھے ہندوستان دے عمر

قیدیاں یاں جلاوطنیاں نوں بھیجیا جاندا سی 2- دیش نکالا، جلاوطنی 3- عمر قید

کتے پانی وچ ہونا، (محا) بہت طاقت دا مالک ہونا

کچے گھڑے پانی بھراونا، (محا) ناممکن کم کراونا

کسے دا پانی بھرنا، (محا) کسے دی غلامی کرنا

کل قلندر وسے گھڑیوں پانی وسے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جس گھر ہمیشہ لڑائی جھگڑا رہندا ہووے اوہ گھر کدی وسدا نہیں اودوں کہندے نیں

کوڑا پانی، (مذ) شراب

کوڑا پانی کڈھنا، (محا) ہنجو وگاونا

کوسا پانی، (مذ) معمولی گرم پانی، کھوہ، نوہایا پانی

کھارا پانی، (مذ) سلونا پانی

کھڑا تاں پانی وی گندا ہو جاندا ہے، (اکھا) ویکھو: کھڑوتا پانی ترک جاندا ہے

کھڑوتا پانی ترک جاندا ہے، (اکھا) جدوں دسنا ہووے کہ اِک جگہ تے کافی چر رہن نال آدمی دی اوہ عزت نہیں رہندی، اودوں کہندے نیں

کھوہ نوہایا پانی، (مذ) ویکھو: کوسا پانی

کیتی کتری تے پانی پھیرنا، (محا) ہوئے ہوائے کم نوں خراب کرنا

مٹھا پانی، (مذ) لسی، شکنجوی، شربت وغیرہ

مونہہ وچ پانی بھر آونا، (محا) کسے چیز نوں ویکھ کے من للچاونا

ہتھ پانی کرنا، (محا) استنجا کرنا

ہڈاں دا پانی سکنا، (محا) بہت کمزور ہونا، لِسا ہو جانا، ونگی: 'ماپے مینوں روگ پچھدے، پانی میریاں ہڈاں دا مُکا' (گاوندا پنجاب)

پانی: (مذ) پانا دا صیغہ مونث، واڑنی، داخل کرنی

پانی پت: (مذ) ہریانا دے ضلع کرنال دا اک مشہور شہر جو کئی وڈیاں تواریخی لڑائیاں دا میدان بنیا رہیا ہے

پانیاں: (مذ) پانی دی جمع

پانیاں دا تارُو، (صفت) 1- پتناں دا جانو 2- زمین ویکھ کے پانی دی پچھان کرن والا 3- سیانا، عقلمند 4- ماہر تیراک

پاں: (مو) 1- اِک طرحاں دی کھُرک یاں خارش 2- پشوواں دی کھل دی اِک بیماری جس وچ کھُرک ہوندی ہے اتے وال جھڑ جاندے نیں، بالچر

پاں بلن، (محا) ہمت ہار جانا، حوصلہ مُک جانا

پاں پکاون، (محا) چڑ بنانا، تنگ کرنا

پاں پوون، (محا) کمزوری پیدا ہونا

پاں پیا، (صفت) خارش زدہ، جیہنوں کھُرک پئی ہووے

پاں لگن، (محا) چڑ بنی، دُم چھلا ہوون

پاں ول، (صفت) اوہ جانور جس نوں پاں دی بیماری لگی ہوئی ہووے

پاو: (مذ) 1- پیر 2- کسے چیز دا چوتھا حصہ

پاو پسارن، (محا) اپنا قبضہ ودھاون

پاوا: (مذ) 1- منجی، کرسی تے میز وغیرہ دی اِک لت، پایا 2- تھم

3- جانور گاں، مجھ، بکری وغیرہ دی اِک لت، گوڈے توں ہیٹھاں گھر تک، کھروڑا 4- طاقت، رُتبہ

پاوابنن، (محا) دبدبہ قائم ہو جانا

پاوا جماون، (محا) رعب جمانا

پاوا جمّن، (محا) ویکھو: پاوابنن

پاوا ملّن، (محا) 1- کھیہڑے پے جاون 2- ہر ویلے کول رہون

پاوادھے/ پاواندھے: (مذ) کھتریاں دی اک ذات دا ناں

پاوان: (مصدر) ویکھو: پوان

پاواہ: (مذ) 1-دو واڑاں دے وِچکارلا جانوراں دا راہ، پہی، ونگی:
پاواہے آن چھڑیہاں ایس نوں اساں ایس دے تائیں' (دمو)
2- پنڈ دے لاگے دی زمینی، نیائیں

پاواہا: (مذ) پنڈ دے لاگے دی زمین، نیائیں

پاوت: (صفت) پاک، صاف، کھرا

پاوٹا: (مذ) 1- پَیر 2- پَیراں دا اِک گہنا 3- جُتی

پاوٹی: (مو) پاوٹا دی تصغیر

پاور (Power)، (انگ، مو) طاقت، شکتی

پاور ہاؤس (Power House)، (انگ، مذ) بجلی گھر

پاوڑا: (مذ) ویکھو: پاوٹا

پاوڑن: (مصدر) پنگھوڑے نُوں جھوٹے دیون، جھلاون

پاوڑی: (مو) 1- کھڑاؤں، جُتی 2- پیر دا اک زیور

پاوس: (مذ+مو) برسات داموسم، مینہہ، ونگی: 'لکھے بھئی مت پاوس کا یا کملو کملاونا'

پاوک: (صفت) 1- پاک صاف کرن والا 2- صاف ستھرا 3- اگنی دیوتا 4- اوہ رُکھ جیہدی لکڑنوں آپس وچ رگڑن نال اگ پیدا ہوندی اے، بھلاویں دا رُکھ

پاولی: (مذ) 1- جولاہا 2- مجازاً کم عقل، گھٹ عقل

پاولیا: (مذ) جولاہا، بافندہ

پاولیانی: (مو) جُلاہا ذات دی عورت، جُلاہے دی عورت

پاومان: (صفت) پاک کرن والا، پوتر کرن والا

پاون: (صفت) 1 پاک، صاف، کھرا 2- پاک کرن والا 3- ہوا کھاوَن والا

پتت پاون، (صفت) گُناہگاراں دے گُناہ جھاڑن والا، گناہگاراں نُوں معاف کرن والا

پاون: (فم) پیراں نال

پاون: (مصدر) 1-اندر رکھن، گھتن 2- پہنن 3- معلوم کرن، جانن، ونگی: 'شرف سعادت پاون سارے شکر بجا لیاون' (میاں محمد بخش)

پاون پٹن، (محا) جڑھوں اُکھیڑنا

پاون نکلن، (محا) پاون تے کڈھن

پاون ہار، (صفت) 1-پان والے، داخل کرن والے 2- لبھن والے، حاصل کرن والے، قبضے وچ لیون والے

پہلے کولی آٹا پاون پچھے کانڈھے پھراون، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ دوجے دے آدر بھائی جد تک پورا انتظام یاں سامان نہ ہووے، سدانہیں دینا چاہیدا، اودوں کہندے نیں

پاونا: (فعم) پانا، حاصل کرنا

پاونا: (ہ، صفت) اوہ نبات جیہڑی کھڑوتے پانی وچ پھلّے پھلّے

پاونتا: (مو) پوِترتا، پاکیزگی، صفائی

پاونٹا: (مذ) پیر دا اک زیور

پاوند: (صفت) پابند دا وگاڑ

پاوَندی: (مو) 'پابندی' دا وِگڑیا رُوپ، وَنگی: 'کارج سمے تے ستھان دی ایکتا دی پاوندی لازمی ہے'

پاوَنی: (مو) پاون دا ڈھنگ

پاوَنی: (ہ، مو، صفت) پاک کرن والی (دیوی)

پاونیا: (صفت) پاون والا، حاصل کرن والا

پاوی: (ہ، صفت) پاک کرن والی شے

پاوے سبھ کائی تھکاوے ہک کائی، (اکھا) سُرما تے سارے ہی پالیندے نیں پر پا کے مٹکاؤنا کسے کسے نوں آؤندا ہے

پاوے ہر کوئی، ٹھمکاوے کوئی کوئی: (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ گُناں دے ہوندے ہوئے اوہناں دا اظہار کوئی وِرلا ہی کرنا جان دا ہے تاں کہندے نیں

پاویاں/ پاوے: (مذ) 'پاوا' دی جمع، گاں، مجھ، بکری، وغیرہ دیاں لتاں

پاویہ: (ہ، مو) پَیر دھون لئی ورتیا جان والا پانی

پاہ: (پو، مذ) 1- گوبر، فضلہ، کھاد 2- پہیہ 3- رنگن توں پہلاں کپڑے نوں پھٹکڑی وغیرہ دے پانی وِچ ڈوبن دا عمل، وَنگی: 'مینوں لگی پاہ سچے پیار دی'

پاہ آونا، (محا) پُٹھ چڑھنا

پاہ جھالو، (مذ) کھوہ وِچ پاہ ڈگن توں بچاؤن لئی لایا گیا پھٹا

پاہ چاڑھنا، (محا) رنگن دینا، اثر پاونا

پاہ چاون، (محا) 1- اُجاڑ دیون، مُکا دیون، ککھ نہ چھڈن، لگ کرن 2- بدنام کرن

پاہ چڑھنا، (محا) اثر ہونا، رنگت چڑھنا

پاہ چویون، (محا) اُجڑ جاون، برباد ہوون، ککھ نہ رہون

پاہ دے مُل لبھیون، (محا) ڈھیر سستا مِل جاون

پاہ دے مُل وِکن، (محا) گوہے دے بھاہ وِکن، ڈھیر سستا وِک جاون

پاہ گھت تے پچھوں واہ، سائیں چاہے تے دوہرا لاہ، (اکھا) پَیلی وِچ رُوڑی پا کے فصل کاشت کرن نال پیداوار زیادہ ہوندی اے

پاہ لاون، (محا) 1- پٹھ دیون، اثر پاون 2- رنگ لاون

پاہ لگن، (محا) 1- رنگت چڑھن 2- اثر ہوون

پاہ لونا، (محا) ویکھو: پٹھ دینا

پاہ نہ لگن، (محا) 1- رنگت نہ چڑھن 2- اثر نہ ہوون

پاہ وچ ہوون، (محا) برابر ہونا

پاہ ہباہ، (مو) 1- گوہیا جو بالن دے کم آوے 2- گوہے دا سُکا بھور، ملھڑ 3- رنگن توں پہلاں کپڑے نوں پھٹکڑی وِچ ڈبون دی حالت 4- عزت، آن، آبرو

پاہ: (مذ) 1- پہیا 2- راہ

پاہا: (مذ) ویکھو: پاہ

پاہات: (مذ) تُوت یاں شہتوت دا رُکھ

پاہان: (مذ) پتھر، سنگ

پاہٹھ: (مذ+مو) 1- پیڑ، گوہ، مچان، اُچا تھاں 2- طریقہ، ڈھنگ، سلیقہ

پاہچا: (مذ) 1-سنیہا، سدّا، نیوتا، ونگی: 'گھڑی گھڑی ایہو پاہچا' 2- پہنچا، اپڑیا

پاہر: (لہند، مذ) پہر

پاہرا: (لہند، مذ) پہرا

پاہرو: (مذ) چوکیدار، پہرہ دیون والا، راکھا، ونگی: 'وارث شاہ اچنبڑا نواں ہویا ستے پاہرونوں چور ٹمب گئے' (وارث)

پاہرُ وآ / پاہرُ وا: (مذ) ویکھو: پاہرو

پاہرے: (مذ) پاہردی جمع، چوکیدار، پہرہ دیون والا، ونگی: 'اوہدا تے کم ہا ایتھے نکے تے پاہرے دا' (نجم)

پاہرے داری، (لہند، مو) پہرے داری، چوکیداری

پاہریا: (لہند، مذ) 1- دُہائی، فریاد 2- پہیا

پاہریا پاہریا کرنا، (محا) حال حال کرنا، حال دُہائی کرنا

حال پاہریا پاونا، (محا) ویکھو: حال پاہریا کرنا

حال پاہریا کرنا، (محا) حال دُہائی کرنا، حال فریاد کرنا

پاہڑا: (مذ) 1- باراں سنگھا 2- پڑھاکو (طنزاً)

پاہڑو: (مذ، صفت) پاہڑا، پڑھاکو

پاہڑی: (مو) پاہڑا دی مونث، پہرے دار دی بیوی، پہرے دارنی

پاہُڑ یں: (مذ) پاہڑا (پاڑھا) دا وِگاڑ، ہرن دی قِسم دا اِک جانور، ونگی: 'گھوڑا پاہُڑ یں وچ میدان میاں'

پاہک: (ہ، مذ) چوکیدار

پاہُل: (مو) کھنڈ دا امرت، ونگی: 'پیو پاہُل کھنڈے دھار'

پاہلا: (پو) ٹپری واس، خانہ بدوش، بکریاں چراون والے، پہاڑی لوگ

پاہلا تھیون، (محا) 1- محروم ہونا، خالی ہونا 2- آزاد ہونا

پاہلا کرن، (محا) محروم کرن

پاہلا ہوون، (محا) 1- آزاد ہونا 2- ذمے داری نہ قبولن

پاہلا: (مذ، صفت) 1-بھیڈ بکریاں چران یا پالن والا 2- ویہلا، ونگی: 'پاہلا ہو کے بہہ جاندا ہے'

پاہلیا: (مذ) 1-جس نے پاہُل لئی ہووے 2-جس نے امرت چھکیا ہووے 3-امرت دھاری سنگھ

پاہن: (مصدر) پاہ چاڑھن، کپڑے وغیرہ نُوں رنگن لئی پھٹکڑی نال آب دیون

پاہُن: (مذ) 1-چھتر، جوڑا 2- پتھر دی مورتی 3- پروہنا، مہمان 4- مُسافر، راہی 5- حیثیت، بساط، ، ونگی: 'سبھ نوں پتہ ہوندا سی کہ اوس وچارے دا اپنا پاہن نہیں'

پاہنا: (فعم) پاہ چڑھاوَنا، رنگ چاڑھنا

پاہنا: (مذ) ویکھو: پہیا

پاہُنا: (مذ) ویکھو: پراہنا

پاہنائی: (مو) مہمان نوازی، مہمان داری

پاہندا: (لہند، مذ) لنڈے رسم الخط پڑھاوَن والا اُستاد، پنڈت

پاہنی: (مو) بُجی، پنہی

پاہُنی: (مو، صفت) پاہنا دی تانیث، پروہنی، مہمان عورت

پاہو: (مذ) پاندھی راہی، مہمان

پاہو پاہ، (فم) پاہے پاہے، راہے راہ، ڈنڈیوڈنڈی

پاہُوچا: (مذ) پہنچ، رسائی

پاہوں: (فم) پاسوں، کولوں

پاہی: (مذ) 1- پاہدا مونث رُوپ، پاہی، رستہ، راہ، ڈنڈ 2- (صفت) پاہیا، پاہ، پاندھی، راہی، پنتھی 3- دُوجے دی زمین کرائے تے واہن والا کسان، مزارع 4- پہلے نمبر تے آون والا 5- پاہ چڑھاون والا 6- ایلومینیم دا کم کرن والا 7- پھکڑی دا کم کرن والا

پاہی: (ہ، مو) بچاء، راکھی، حفاظت

پاہے پاہے: (فم) ہر پگڈنڈی تے، ڈنڈیوڈنڈی، راہے راہ

پاہیا: (مذ) رستہ مارگ، پگڈنڈی

پاءِ: (مذ) ویکھو: پیر، پاؤں

پاءِ بھرنا، (محا) قدم پُٹنا، تیز چلنا

پاءِ کُہاڑا مارنا، (محا) اپنا نقصان آپ کرنا، اپنی جڑھ آپ وڈھنا

پاءِ: (مذ) اِک سیر دا چوتھا حصہ، چار چھٹانک، اِک پاؤ

پاء پڑھیاں، (محا) تھوڑا جِتا پڑھ کے اپنے آپ نُوں بہت وڈا عالم سمجھن والے واسطے بولیا جاندا اے

پائپ (Pipe): (انگ، مذ) 1- لوہے، پتّل، شیشے غیرہ دا گول نال 2- سیگار، چُرٹ

پائتا: (مذ) ویکھو: پینترا

پائتی: (مو) ویکھو: پیند

پائٹھ: (مو) 1- اوہ اُچی تھاں جتھے راج گیر بہہ کے کم کردے نیں، مچان 2- سلیقہ

پائجامہ: (فا، مذ) ازار، پاجامہ

پائچا: (مذ) پونچا (شلوار دا)

پائداری: (فا، مو) مضبوطی

پائک: (مذ، صفت) 1- داس، سیوک، خدمت گار 2- پیغامبر، قاصد 3- پیادہ، پیدل

پائل: (مو) 1- عورتاں دے پیراں وچ پاون دا اک گہنا، چھی، پازیب، ونگی: 'پائل پاندا من پر چاندا خوشیئیں ہنجوں روندا' (میاں محمد بخش) 2- خوشی وچ آ کے مور دے کھنب کھِلرن دی حالت، مور دا ناچ 3- مور وانگ مٹک نال چلن دی حالت 4- ضلع گورداس پور وچ اک زرخیز تے ریتلی دھرتی 5- اوہ بچہ جیہڑا پیراں ولوں پیدا ہویا ہووے 6- وانس دی سیڑھی، پوڑی

پائلٹ (Pilot)، (انگ، مذ) ہوائی جہاز چلاون والا

پائلٹ افسر (Pilot Officer)، (انگ، مذ) ہوائی فوج وِچ ہوائی جہاز چلاون والا اِک افسر

پائلی: (صفت) اوہ انب کھجوراں وغیرہ جو گھاہ پھوس وِچ پکائے گئے ہون

پائمال: (فا، صفت) برباد، خراب، خستہ حال، ونگی: 'مرزے نال لڑکے لڑکے دین طعنے، چھیڑن صاحباں نوں پائمال کر کے' (محمد بوٹا)

پائمالی: (فا، مو) بربادی

پائن: (مو) پانی وِچ رہن والا اک پنچھی

پائنت: (مو) ویکھو: پیند

پائترا: (مذ) ویکھو: پینترا

پائنتی: (مو) ویکھو: پیند

پائند: (مو) ویکھو: پیند

پاؤ: (مذ) 1-پیر، چرن، پاؤں 2- پا، پایا، اِک وزن، سیر دا چوتھا حصہ 3- پل، لحہ

پاؤ پاؤ، (فم) پل پل، ہر وقت

پاؤ پاؤ ٹُرنا/ پاؤ پاؤ کرنا، (محا) نِکے بالاں دا ٹُرن دے ول متوجہ ہونا، یاں جدوں نِکے بالاں نوں ٹُرنا سکھایا جاندا اے تے اوہناں نوں باہواں توں پھڑ کے ٹُراندے نیں تے نال 'پاؤ پاؤ' کہندے جاندے نیں

پاؤ پوش، (فا، مو) جُتی

پاؤدان، (فا، مذ) 1-پائے دان، پیر پونجھن والا ناریل دا بنیا تپڑ 2- گڈی، بس وغیرہ تے پیر رکھ کے چڑھن دا سہارا

پاؤ روٹی، (مو) موٹی خمیری روٹی

پاؤ سیر بناون، (محا) ویکھو: پاؤ سیر بناونا

پاؤ سیر بناونا، (محا) کسے کم یاں گل نوں ودھا چڑھا کے دسنا، مبالغہ آرائی کرنا، انہونی کرنا

پاؤ سیر ہونا، (محا) طاقت ودھنا، گدڑوں شیر ہونا، ونگی: 'وچ میدان لڑائی آ کے پاؤ سیر ہو جاندے' (سیف)

پاؤ سیر ہوون، (محا) ویکھو: پاؤ سیر ہونا

پاؤ منی، (مو) پُرانے سمے توں چلیا آ رہیا اوہ تول جیہڑا ہر فصل نوں تول کے اِک پاء فی من دے حساب نال لیا جاندا سی

پاگو: (مذ، صفت) پاون والا، داخل کرن والا

پاگوآ: (مذ) 1- پانی، دُدھ وغیرہ دے مِنن دا بھانڈا جو سیر دا چوتھا حصہ ہوندا اے 2- شراب دی چھوٹی بوتل 3- اوہ شیشی جس وچ وڈی بوتل دا چوتھا حصہ چیز پوے، چار چھٹانک 4- راہیاں نُوں پانی پیاون والا 5- انگوٹھے والی کھڑاں

پاوڈر: (مذ) ویکھو: پوڈر

پاوڑ: (مذ) پیر، وڈا پیر، کھر

پاوڑی: (مو) پیراں نال چلّن والی جولاہے دی کھڈی

پاوک: (مذ) پس، پُوں، پاک

پاول: (مو) ویکھو: پائل

پاولا: (مذ) ویکھو: پولا

پاولا پرساد، (مذ) چھتراں دی مار

پاولا دھیلی، (مو) چوانی اٹھیانی، روپیہ

پاولا کھڑکن، (محا) جُتیاں دی مار پون، لتر پاولا ہوون

پاولی: (مذ، صفت) 1- جُلا ہیا، پولی 2- چار آنے دا سِکہ، چوانی

پاولی چڑھے شکار، مولا خیر گزار، (اکھا) جدوں کوئی کسے کم نوں کرن دے قابل نہ ہووے پر اوس نوں کرن دا جتن کرے اوددوں کہندے نیں

آپ پاولی تے سید نوکر، (اکھا) ویکھو: پاولیاں دے پٹھان وگاری

پاولیانی: (مو) پاولی دی تیویں، جُلاہے ذات دی عورت، جُلاہی

پاولیاں: (مذ) پاولی دی جمع

پاؤلیاں دے پاٹھن، سیدوگاری، (مو) چھوٹے آدمی دی سیوا وِچ وڈّے آدمی دا ہونا

پاؤلیاں دے پٹھان وگاری، (اکھا) جدوں مالک نیویں ذات دا ہووے تے نوکر اُچّی ذات دا، اودوں کہندے نیں

پاؤنا: (فعم) 1-حاصل کرنا، وصول کرنا 2- قبضے وچ لینا 3- بھُگتنا 4- معلوم کرنا 5- کسے گواچی ہوئی چیز دا ملنا 6- لبھنا 7- اندر رکھنا، گھتنا 8- پہننا 9- مکان بناونا شروع کرنا 10- مدرسے بہالنا، سکولے بہلانا (جیویں پڑھنے پاؤنا)

ہتھاں تے پاؤنا، (محا) ہم خیال بنالینا، اپنے ول کر لینا

پاؤنتی: (مو) ویکھو: پواندی

پاؤنٹا: (مذ) 1-پَیراں دا اِک گہنا 2- جُتی، کھڑاواں

پاؤنٹا صاحب: (مذ) ہماچل پردیش وِچ قائم گورو گوبند سنگھ جی دا اِک تاریخی گُردوارا

پاؤنٹی: (مذ) ویکھو: پاؤنٹا

پاؤنچا: (مذ) ویکھو: پونچہ

پاؤند: (مو) منجے دا پیراں ول دا حصہ

پاؤندی: (مو) ویکھو: پواندی

پاؤنڈ(Pound)، (انگ، مذ) 1- ڈنگراں دا احاطہ، پھاٹک، کانجی ہاؤس 2- برطانیہ دی کرنسی دا ناں 3-وزن کرن دا اِک وٹا جو ادھ سیر نالوں کُجھ گھٹ ہوندا اے

پاؤنڈر: (مذ) روز دا، معمول دے مطابق

پاؤنڈھن: (مصدر) پنگھوڑے نُوں جھوٹے دیون

پاوَنی: (مو) 1- تُلسی 2- گاں 3- توبہ 4- پاک ہوون دی حالت 5-پاون دا ڈھنگ

پاؤں: (فا، مذ) 1- قدم، پیر، ٹکا 2- بنیاد 3- دخل 4- ذمے واری، اختیار، ونگی: 'تیں کت پر پاؤں پسارا ہے' (بُلھے شاہ)

پاؤں پسارنا، (محا) ویکھو: پیر پسارنا

پائی: (مو) 1- اِک ماپ جس وچ کنک اٹھاراں من اتے جوں باراں من آوندے نیں 2- سیر دا چوتھا حصہ، پاء 3- اک آنے دا بارھواں حصہ 4- اِک ماپ جس وِچ سولھاں توں لے کے پنجھی سیر تک کنک وغیرہ آوندی ہے (چار ٹوپیاں دی اک پائی ہوندی ہے اتے چار پائیاں دی اک چوتھ) 5- پاکستان بنن توں پہلاں دا تانبے دا سکہ جس دی قیمت پیسے دے تیجے حصے برابر ہوندی سی، دمڑی

پائی پائی، (فم) 1- سارے دا سارا 2- تھوڑا تھوڑا، بھورا بھورا

پائی پائی توں آتر ہونا، (محا) پیسے پیسے دا محتاج ہونا، بہت تنگ ہونا

پائی پائی دا حساب، (محا) رتی رتی دا حساب، پورا لیکھا

پائی پائی دا حصہ، (محا) پیسے پیسے دا حساب، پورا پورا لیکھا

پائی پائی دا سودا ہونا، (محا) 1-جس دا وَس چلے اوس تے اپنی مرضی کر لینی 2- ہمت کر کے بانہہ دے زور نال یاں بدمعاشی دے زور نال کوئی کم لینا یاں کوئی چیز لے لینی

پائی پائی نُوں ترسن، (محا) بہت غربت ہوون

پائی دا وی لحاظ نہ کرن، (محا) ذرا وی لحاظ نہ کرن، بے دِید ہو

جاون

پائی: (ہ، مذ) پِین والا، بیوڑا

پائے: (مذ) 1- پیر، چرن 2- بنیاد، نینہہ 3- طاقت، شکتی

پائے پائے نی (دی) اکھ کڈھنا، (محا) غصے وچ اکھاں وکھانا، غضب ناک نظراں نال ویکھنا

پائے پائے نے (دے) اُٹھرؤ، (محا) موٹے موٹے ہنجو

پائے دا نہ ہونا، (محا) مقابلے دا نہ ہونا

پائیا: (مذ) سیر دا چوتھا حصہ، پاء ناں دا وٹا

پائیدار: (فا، صفت) پکا، مضبوط، ہنڈن سار، ونگی: 'کوئی ایتھے پائیدار نہیں' (بُلھے شاہ)

پائیداری: (مو) مضبوطی، پکیائی، درڑھتا

پائیدان: (فا، مذ) 1- ریل، موٹر، ٹانگے وغیرہ دا، لوہے یاں لکڑ دا اوہ پھٹا جس اُتے پیر دھرکے چڑھی دا ہے 2- ناریل وغیرہ دے ریشیاں دا بنیا ہویا پیر پونجھن والا تپڑ

پائیں: (فا، مذ) تھلے، پواندی، پیریں

پائیں باغ، (فا، مذ) اوہ نِکا باغ جیہڑا مکان وِچ یاں مکان دی سطح توں تھلے ہووے

پائیوریا (Pyorrhea)، (انگ، مو) دنداں چوں پیک (پس) نکلن دی بیماری

پایا: (مذ) 1- حاصل کیتا 2- داخل کیتا

پایال: (مذ) پاتال

پایاں: (مو) طاقت، بل، قابلیت

پایاں: (فا، مذ) 1- آخر، اخیر، انجام 2- ساکھ، عزت

پایم: (سر، ضم) مَیں پایا

پایندہ: (فا، صفت) 1- قائم رہن والا، نہ مرن والا 2- مضبوط، پائیدار

پایو: (مذ) پایا، اوہنے پایا

پایہ: (فا، مذ) 1- میز، کُرسی، منجی، پلنگ یاں تخت وغیرہ دا پاوا 2- درجہ، عہدہ، رُتبہ 3- سطح، پدھر 4- ہمت، اہلیت، طاقت 5- پرچلت قیمت توں ودھ نرخ اُتے زبردستی ویچن دا عمل (سکھ راج ویلے) 6- قدر، شان، عزت

پ......ب

پب: (مذ) پیر یاں جُتی دا اگلا حصہ، ونگی: 'گردن کلغی راس بنا کے رُگن رُگن پب اُٹھائے' (میاں محمد بخش)

پب بتیاں، (مو) اداکاراں تے روشنی سٹن لئی سٹیج دے اگلے پاسے لگیاں بتیاں

پب چُکا دینا، (محا) اڈیاں چُکا دینا

پب مارن، (محا) 1- زمین تے پیر دا اگلا حصہ مارن 2- ٹھڈا مارن

پب نہ لگنا، (محا) 1- خوشی وچ دھرتی تے پیر نہ ٹکنا 2- ٹک کے نہ بہہ سکنا

پباں بھار، (فم) پیراں دے اگلے حصیاں تے زور پا کے اڈیاں چک کے پنجیاں بھار کھڑا ہونا

پباں بھار ٹُرن، (محا) ہولی ہولی ٹُرن، پیراں دے اگلیاں

ھتیاں تے زور پا کے ٹُرن

پباں بھار کھلوون، (محا) پنجیاں تے کھلوون، اُچیاں ہو کے کھلوون

پباں بھار نچّن، (محا) بہت زیادہ خوشی دا اظہار کرن

پباں بھار نسنا، (محا) بہت تیز دوڑنا

پباں تک زور لاونا، (محا) پورا زور لاونا

پباں تے ٹرن، (محا) ہولے قدماں نال ٹُرنا کہ کسے نوں پتہ نہ لگے

پباں تے چڑھ ڈیکھن: (محا) انتظار وچ ہونا

پباں دے بھار ٹرن، (محا) 1- پنجیاں بل ٹُرنا 2- تیزی وچ ہونا 3- زمین تے پیر نہ ٹکنا

پب: (مو) بالاں دی گیند

پب: (مذ) 1- پہاڑ 2- بلوچستان تے سندھ دی سرحد اُتے اک پہاڑی سلسلہ 3- پانی نکلن دا راہ

پُب: (فم) 1- پہلوں، پہلاں، پہلے 2- (مذ) پُورب، مشرق، چڑھدا پاسا

پبت: (ہ، مذ، صفت) 1- پاک، صاف 2- بے عیب 3- نفیس

پبتری: (ہ، مو) سونے چاندی وغیرہ دی انگوٹھی جیہڑی پا کی لئی پائی جاندی اے

پبراٹ: (صفت) پہاڑاں دا راجا، ہمالیہ پہاڑ

پبرائی: (صفت) 1- پہاڑاں دے متعلق 2- پربت دی رانی، پاربتی

پبری: (لہند، مو) تُلسی دی قسم دا اک بُوٹا، نیاز بو، اک خوشبودار بُوٹی

پبکا: (مذ) بھکا، ڈبّا، پپا

پبل مارن: (محا) بے تکی ہانکنا

پُبلا: (صفت) ویکھو: پُوربلا

پبلسٹی (Publicity)، (انگ، مو) مشہور کرن دا عمل، مشہوری، شہرت

پبلش (Publish)، (انگ، مذ) چھاپنا، شائع کرنا

پبلش کرنا، (محا) چھاپے چاڑھنا، چھاپنا، شائع کرنا

پبلشر (Publisher)، (انگ، مذ) ناشر، کتاباں چھاپن والا

پبلک (Public)، (انگ، مو) عوام، جمہور، عام لوک، لوکائی، جنتا

پبلک بلڈنگ (Public Building)، (انگ، مو) سرکاری عمارت

پبلک پراسیکیوٹر (Public Prosecutor)، (انگ، مذ) سرکاری وکیل

پبلک جلسہ، (مذ) عام لوکاں دا جلسہ

پبلک ریلیشن ڈیپارٹمنٹ (Public Relation Department)، (انگ، مذ) محکمۂ تعلقاتِ عامہ

پبلک سروس (Public Service)، (انگ، مو) سرکاری نوکری

پبلک سروس کمیشن (Public Service Commission)، (انگ، مذ) سرکاری ملازماں دی بھرتی دا محکمہ

پبلک سیکٹر (Public Sector)، (انگ، مذ) عوامی شعبہ، عوامی حلقہ

پبلک فنڈ (Public Fund)، (انگ، مذ) عوام دے بھلے لئی اکٹھا کیتا فنڈ

پبلک گارڈن(Public Garden)، (انگ، مذ) اوہ باغ جتھے عام لوکائی جا سکے

پبلک ہیلتھ ڈیپارٹمنٹ(Public Health Department)، (انگ، مذ) محکمہ صحتِ عامہ

پبلی کیشن(Publication)،(انگ، مو) ناشر، کتاب چھاپن والا، کتاب چھپوائی

پبن: (ج،مو) پانی دا اِک بُوٹا، نیلوفر، کنول

پبند: (صفت) ویکھو: پابند

پبندی: (مو،لہند) ویکھو: پابندی

پبنی: (مو) اِک نِکا جنگلی پرندہ، کبوتر دی اِک قِسم جیہدا صرف سر رنگ دار ہوندا اے

پبھوت: (مو) ویکھو: بھبھوت

پبی: (لہند،مو) پہاڑی، ڈھکی

پبیڑنا: (فعم) بکھیرنا، بی کھلار کے بونا

پبینا: (فل) زخم وِچ پیپ پے کے پک جانا

پ ...... پ

پپ: (صفت) 1- پولا، نرم 2- موٹا، گُتھیا ہویا

پپ: (پو) 1- اُبھریا ہویا، غصے نال بھریا 2- انڈے وچوں چوزہ نکلن دا عمل

پپ پپ کرنا، (محا) وکھاوے دا جاپ کرنا جس وِچ بُلھ پھڑکدے وکھائی دیندے نیں، ونگی: 'کمائی کوئی نہیں کردے، دکھاوے ماتر پپ پپ کردے'

پپ: (مو) 1- پپل دے درخت دا پھل 2- کری دیاں جڑھاں وِچوں پنگرن والی اِک خاص خوراک

پپا: (مذ) گورمکھی حروفِ تہجی دے چھبویں حرف دا ناں 'پ'

پپا: (مذ) ویکھو: پپو

پپاسا: (مذ+مو) 1- پیاس، تریہہ 2- خواہش، آرزو

پپاسی: (صفت) 1- پیاس رکھن والا 2- آرزومند

پپال: (مذ) 1- اِفتراء، دھوکھا 2- جنجال، رپھڑ، اوکڑ، بھسوڑی

پپٹا: (مذ+مو) اِک مٹھیائی دا ناں

پپر: (لہند،مو) چکڑی

پپر منٹ(Peppermint)، (انگ، مذ) پودینے ورگا اِک بوٹا جس دا ست دوائیاں وغیرہ وِچ ورتیا جاندا ہے

پپروبانھنا: (ہند، مذ) ننگے پیر، پابرہنہ

پپری: (مو) چکڑی، پاپڑی

پپڑ: (مذ) اِک طرحاں دا بُوٹا (Box Plant)

پپڑ / پپڑ: (مذ، صفت) 1- پاپڑ، پتلا 2- دیوار دے پلستر دا اوہ حصہ جیہڑا پھُل کے وکھ ہو جاندا اے 3- پپڑی، کھرنڈ

پپڑ بال/پپڑ بال، (مذ) پربال، اکھ دے اندر لے حصے دے وال، اکھ دی بیماری دی وجہ توں پلکاں ڈگ جاندیاں نیں تے، پُڑپُڑیاں دے اندر وال نکل آندے نیں جیہدی وجہ توں اکھاں پیڑ ہوندیاں نیں

پپڑا/پپڑا: (مذ) اُپر دا چھلکا، کھرنڈ

پڑان: (مصدر) زخم دا سُک جانا، سُک کے پھٹ جانا

پڑانا: (فل) ویکھو: پپڑی

پڑاوَن: (مصدر) ویکھو: پڑان

پڑی: (مو) کسے شے اُتے سُکن سڑن نال آئی ہوئی تہہ، کھرُنڈ

پڑی آون، (محا) تہہ بجھن، پرت بنن

پڑی پوَن، (محا) اُتے تہہ بنن، پرت جمن

پڑیاں کتھ، (مو) اِک طرحاں دی چِٹی کتھ

پپڑے: (مذ) ویاہ دے پھیرے، لاواں

پپڑے پڑھنے، (محا) لاواں پڑھنا، ویاہ پڑھنا

پپڑے پڑھونے، (محا) ویاہ پڑھاونا

پپڑے راس آونے، (محا) کم راس آونا

پپڑیلا: (مذ، صفت) تہہ دار، چھلڑ والا، کئی پرتاں والا

پپسی: (مو) پپل دے درخت دا تازہ تے نرم پتا

پپش: (ہ، مذ) 1- چاند 2- پین والا 3- محافظ

پپک: (مو) 1- فصد، پَس، تُھک، پان رلی لال تُھک 2- تلوار دی نوک 3- چھانٹے دا سرا

پپّل: (مذ) اک مشہور رُکھ جو ہندوواں وچ بہت پاک منیا جاندا ہے، ونگی: 'رکھ اوہ پینگھ پپل ملکانے ناز حُسن کتھ راج بہانے' (خواجہ فرید)

پپل پترا، (مذ) پپل دے پتے ورگا اک گہنا، نتھ، مچھلی وغیرہ دا ٹلاک

پپّل پتی/ پپّل پتیاں، (مو) کن دا اک گہنا، ونگی: 'آہ لے بتیاں کرالیں پپّل پتیاں تے کسے کول گل نہ کریں' (لوک گیت)

پپّل دا پاپا، (مذ) پپل دا پتا

پپّل لگنا، (محا) دُکھ دیندے رہنا

پپّل وترا، (مذ) ویکھو: پپّل پترا

دِڑھبے دا پپّل، (اکھا) جدوں کوئی بندہ گھر آ کے مُڑ جان دا ناں ہی نہ لوے اودوں کہندے نیں (دِڑھبا ضلع سنگرور پنجاب وِچ اِک پنڈ ہے جتھوں دا پپّل بہت پُرانا ہون تے ایہہ اکھوت ایس طرحاں پرچلت ہوئی)

مگھ پپل، (مو) اِک مشہور گرم دوا

پپّل: (مو) لمّی لال مرچ

پپل مرچ، (مو) مگھاں، فلفل دراز، مرچ دی قسم جیہڑی بطور دوا ورتیندی اے

پُپل: (مذ) پپل، اِک طرحاں دی پھلدار جھاڑی جو عام طور تے کوہِ سُلیمان دے سلسلے دیاں پہاڑیاں وِچ ہوندی ہے ایس نوں بکری نہیں کھاندی

پپلا: (مذ) تلوار دی نوک، تلوار دا سرا

پُپلا: (مذ) پوپلا

پپلاسا: (مو) 1- پیاس، تریہہ 2- خواہش 3- حرص، طمع

پپلاسن: (مذ) پلاہ

پپّلا گوند: (مو) کِکر دی لال گوند جس دی لال سیاہی بن دی ہے

پپلا مول: (مذ) اِک مشہور ویل دی جڑھ جو دوائیاں وِچ ورتی جاندی اے، ایہہ ٹوٹ جلیبے وانگ لمّی ہوندی اے پر ایہدا سواد کالی مرچ

ورگا ہوندا اے

ہر مصالحے پپّلا مُول، (اکھا) جدوں کوئی آدمی ہر کم کرن لئی تیار ہو جاوے اودوں کہندے نیں

پُپلان/پُپلاون: (مصدر) پوپلاں وانگ کھانا، پپولن

پُپلانا: (فعم) ویکھو: پپلان

پپلاں: (مو) 1-مگھاں 2- لال مرچ 3- تلوار دا سرا جو پپل دے پتے ورگا ہوندا ہے، ونگی: 'بہی مرچ ہریڑ بہیڑے پپلاں کے کجھ آکھاں' (میاں محمد بخش)

پپلک: (مو) چوچی، پستان دا سرا

پپلکا: (س،مو) چیونٹی، کیڑی

پُپلو: (صفت) پولا، نرم

پپلی: (مو) 1- جھمنی، پلک 2- لمی کالی مرچ 3- چھوٹے پتے دا پپل، مدین پپل، مگھ پپل، ونگی: 'ہرڑ بہیڑا پپلی کتیرا گوندلیائے' 4- نرمہ گوش، کن دے تھلّے نِکا جیہا لٹکن والا گوشت، کن دی لو

پپلی دے پَت ورگی، (مو،صفت) پتلی، نازک سریر والی، لچکدار جُثے والی

پپلیاں: (مو) 'پپلی' دی جمع، پلکاں، جھمنیاں

پپلیاں دا دیوا بالن، (محا) مسلسل رونا

پپلیاں نال بہارن، (محا) راہ وچ اکھاں وچھانا، احترام کرنا

پپلیاں نال کنڈے چُگن، (محا) 1- بہت ذلیل ہونا 2- اپنی پیدا کیتی تکلیف نوں بے عزتی نال مٹانا

پپلیترا: (مذ) تلوار دا سرا، ونگی: 'تلواریں دے پپلیترے ٹھالے ہوئے سن اینھے' (سیف)

پپلیہی: (مو) 1-اِک وڈا کالا کیڑا 2- اِک زہریلا کیڑا، بھرنگی

پپّن/پپّن: (پو،مو) اکھ دے پردیاں دے وال، پلک، پپنی، مگھ، جھمنی، ونگی: 'ہر پپّن دے والوں کردے، ہنجھو موتی گلیاں' (سیف)

پپّن وال، (مذ) پپنی، جھمنی

پپّنی: (مو) اکھ دے پردیاں دے وال، پُنلے، پپلی، جھمنی، پپن

پپّنی وجّن، (محا) ڈر دے کارن بے چین ہوون، گھبراون

پپنیاں: (مو) 'پپنی' دی جمع، پلکاں

پپّو: (صفت) پوپلا، پولا، نرم

پپُّو: (مذ) اِک طرحاں دی کھٹّی جیہی بُوٹی

پپوٹا: (مذ) پلک دے ہیٹھلی اوہ کھل جیہڑی اکھ دے آنے نوں ڈھکن واسطے ہوندی اے، بھِھن

پپوٹن: (مذ) اِک رُکھ تے اوہدا پھل

پَپوٹے: (مذ) پپوٹا دی جمع

پپورن: (مصدر) پالن پوسن

پپورنا: (فعم) پالنا پوسنا، پرورش کرنا

پپولن: (مصدر) ہوٹھاں نال یاں مسوڑھیاں نال کسے کھان والی شے نوں بھورن دی کوشش کرن

پپولنا: (فعم) مُونہہ پپولنا، بولن دا ارادہ کرنا، گل کرن

پپولی خورد: (مو) اِک پودا

پپونا: (فعم) منداں باجھوں مسوڑیاں نال چتھنا، پالن پوسن کرنا

پپونا: (مذ) اکھ دا اوہ دوالے دا ماس جس وچ پپیاں اُگیاں ہوندیاں نیں، پپوٹا

پپوں: (لہند، مو) چھوٹی لمی کھجور

پپّوں: (مذ) ویکھو: پپّو

پپّوں کھٹوں اڈھاء دیہاڑے اج، (اکھا) جدوں کسے چیز دی ہوند بہت تھوڑے چر رہن والی دسی ہووے اودوں کہندے نیں جیویں پپّوں اتے کھنباں دی بہار تھوڑے چر دی ای ہوندی ہے

پپویا: (مذ) ہندوواں دے مذہبی گیت گاون والا

پپھرنا: (فل) ویکھو: پپنا

پپھری: (مذ) سکھ چین ناں دا اک بوٹا یاں رکھ

پپی / پپّی: (مو) چمی، بوسہ، پیار دینا، مٹھی

پپی (Puppy): (انگ، مذ) کُتے دا بچہ، کتُورا

پپی / پپوں: (لہند، مو) پپل دے رکھ دا پھل، گولھ کریرنوں لگن والا پھل

پپیتا: (مذ) اِک پھل دا ناں

پپیر: (مذ) چکوی، چتی دھاوی، آسا پالا

پپیسی: (مذ) 1-پپل دا نرم گوشے والا حصہ 2- اِک مشروب دا ناں (بوتل)

پپیلا: (مذ) کیڑا، چیونٹا، کاڈھا

پپیلک: (مذ) ویکھو: پپیلا

پپیلکا: (مذ) کیڑی، چیونٹی

پپیلکی: (مو) ویکھو: پپیلا

پپیلن: (مذ) اِک قسم دا کپڑا

پپیلی: (مو) ویکھو: پپیلا

پپیہا: (ہ، مذ) 1- اِک مٹی دے کھڈونے دا ناں اے جیہدے وچ پھوک ماریاں بڑی سُریلی آواز نکلدی اے 2- اِک پنچھی دا ناں اے جیہدی اواز بڑی سُریلی ہوندی اے

پپیہڑا: (مذ) ویکھو: پپیہا

پپیہڑے: (ہ، مذ) 'پپیہا' دی جمع، اِک سُریلی اواز والا پکھیرو جو ساون وِچ 'پی کہاں' دی اواز کڈھدا اے

پ ...... ت

پت: (مذ) 1- گھر والا، خاوند، پتی 2- آقا، مالک، سوامی، سردار 3-پتر، پتا، ونگی: 'ہکناں دے پھل مٹھے کیتے پت انہاندے کوڑے' (میاں محمد بخش)

پت پت ڈھونڈھنا، (محا) بہت زیادہ ڈھونڈ بھال کرنا

پت جھڑ، (مذ) اوہ رُت جس وِچ رُکھاں دے پتے جھڑ جاندے نیں، خزاں، کتک، مگھر دے دِن

پت: (مو) 1- لج، عزت، آبرو، ساکھ، مان 2- حیا، شرم، انکھ 3- کھنڈ گڑ وچ پانی ملا کے بنائی ہوئی چاس، کاڑھا، شیرا 4-یقین، اعتماد 5-چلم وچ رکھن لئی بنائی تماکو دی ٹکی تونبا، ونگی: 'مِلکھی رام جہان تے اج توڑی رکھدا میری پرماتما پت آیا'

پت اُترن، (محا) بے عزتی ہوون

پت چٹولا، (مذ) اِک بوٹے دا ناں

پت پرتیت، (مو) باہمی اعتماد، میل جول، پچھ دِس، یاری دوستی

پت پرتیت تے کھری نیت، (اکھا) عزت، اعتبار تے نیت والا بندہ چنگا سمجھیا جاندا اے

پت پرتیت نہ رہون، (محا) 1- پچھ دس نہ رہون 2- اِک دُوجے تے اعتبار نہ ہوون

پت پکا رکھن، (محا) اہتمام کرنا

پت جاون، (محا) بے عزت ہوون، عزت نہ رہون

پت چڑھ جانا، (محا) چاشنی دا دھیرے کڑھ جانا

پت چھڈن، (محا) شرم رکھ لون، لج رکھ لون

پت چھٹنا، (محا) عزت رولنا، وَنگی: 'ایداں رکھ کے پریم دے چھج اندر میری پت نہ چھٹ دم ہیتیے'

پت دار، (مذ، صفت) عزت والا، آبرو والا، ساکھ والا، چنگی شُہرت والا

پت ڈیون، (محا) محبت دا واسطہ دینا، بھرم رکھن دی ذمّے داری پانا

پت رکھ لون، (محا) ویکھو: پت چھڈن

پت رکھن، (محا) لج رکھن، عزت رکھن

پت رکھنا، (محا) عزت بچاوَنا، پت لاہنی، بے عزتی کرنا

پت رکھوان، (محا) اپنے ورتارے پاروں اپنی عزت بچاون

پت رہ ونجن، (محا) عزت رہ جاون، بھرم قائم رہون

پت رہون، (محا) ویکھو: پت رہ وَنجن

پت ساڑن، (محا) کالکھی وکھانا، بیڑا غرق کرنا، ستیاناس کرنا

پت ساکھ، (مذ) مان، عزت

پت کجن، (محا) پردہ رکھن، عزت رکھن

پت کجنا، (محا) پردا رکھنا، عزت رکھنا، وَنگی: 'نیویں نظر بیادی پت پیواں دی کجے' (با۔ڈھو)

پت کڈھنا، (محا) پردا کجنا، عزت رکھنا

پت گوا دیون، (محا) ویکھو: پت گواچن

پت گواچ جاون/ پت گواچن، (محا) بے عزت ہوون، عزت نہ رہون

پت گواون، (محا) ساکھ خراب کرن، بدنام کرن، عزت گواون، ذلیل کرن

پت گھابرا، (مذ، صفت) ڈراکل، ڈرپوک

پت لاہنا، (محا) بے عزتی کرنا

پت لاہون، (محا) بے عزت کرن، بدنام کرن، ذلیل کرن

پت لُٹ لوَن/ پت لٹّن، (محا) عزت لٹّن، بے آبرو کرن

پت لٹّنا، (محا) کسے عورت نال اوہدی مرضی توں بنا زبردستی جنسی فعل کرنا، عصمت لٹنا

پت لہہ جاون، (محا) عزت جاندی رہون، ساکھ خراب ہوون، ذلیل ہوون

پت لہون، (محا) ویکھو: پت لہہ جاون

پت مارن، (محا) اعتبار گواون، ذلیل کرن

پت مانڈ، (مو) مان، عزت، وَنگی: 'ساکھ ایہناں دا پیو بھاویں بہت سوکھا نہیں سی پر چنگی پت مانڈ رکھدا سی' (مولا بخش کشتہ)

پت مٹی وِچ رولن، (محا) بہت بدنام کرن، ذلیل کرن

پت مریکن، (محا) بھرم نہ رہنا

پت وال (مذ،صفت) پت والا، عزت آبرو والا

پت وَنتا، (مذ،صفت) پت والا، عزت دار

پت ونجاون، (محا) ساکھ گواون، اعتبار گواون، ونگی: 'ساری پَت پرتیت ونجایم' (خواجہ فرید)

پت وی رہ جائے تے مت وی، (محا) جدوں کسے کم کرن نال عزت وی رہ جائے تے سارے پاسے وی رکھ لئے جان اودوں کہندے نیں

پت وِیچ دیون، (اکھا) 1-بے انکھا ہوون 2- عزت وِیچن، سریر ویچن

پت وِیچن، (محا) ویکھو: پت ویچ دیون

پت ہارن، (محا) عزت گواون، ذلیل ہوون

پت ہارنا، (محا) عزت گواونا

بے پت، (فا،مو) بےعزتی، بے پرتیتا

بے پتی، (مو) بےعزتی، بے پرتیتی

گورو بِنا گت نہیں، شاہ بِنا پت نہیں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ دُنیا داری وِچ ساہوکاراں بِنا نہیں سردا اتے روحانی جیون وِچ گورو بِنا گیان تے مُکتی حاصل نہیں ہوندی اودوں کہندے نیں

نہ پت بِکے نہ جان چھٹے، (اکھا) جدوں کوئی کم چھیتی نہ مُکدا ہووے اودوں کہندے نیں

پِت: (سن،مو) 1- تھوہ، نشان 2- ٹھکانا، ٹکانا 3- کھوج، بھال 4- خبر، سُدھ 5- بھیت، راز، رہس 6- جان کاری، واقفی 7- سرناواں، ایڈریس 8- وساہ، بھروسا

پِت: (مذ) پِتا دی تخفیف، پیو، باپ

پِت: (مو) 1- انہوریاں، گرمی دانے، گرمیاں وِچ پنڈے تے نکل آون والے نِکے نِکے دانے 2- ماس 3- غصہ، کھجّ 4- پتے وچوں نِکلن والا کھٹے رنگ دا پانی 5- لُکن میٹی، چھپن چھپائی

پِت اُچھلن، (محا) گرمی دانے نِکلن

پِت اُگ آون، (محا) ویکھو: پت اُچھلن

پِت اُگن، (محا) ویکھو: پت اُچھلن

پِت پاپڑا، (مذ) اِک بُوٹی جس دی ورتوں پِت وجھوں پیدا ہوئے روگاں لئی کیتی جاندی ہے، شاہترا

پِت پینا، (محا) سریر دے اندر گرمی ودھ جان کارن کجھ کھان دی سُدھ نہ ہونا

پِت صفرا، (مذ) پیلے رنگ دا مواد جو جگر وِچ ہاضمے نوں ٹھیک کرن لئی ہوندا ہے

پِت کنڈا، (محا) پت نکلن نُوں ہوون یاں چنگاں پھٹن دا عمل

پِت لڑن، (محا) پت دا سڑن پیدا کرن، پت چُبھن

پِت لہون، (محا) سریر اندر گرمی ودھ جاون کر کے کُجھ کھان دی سُرت نہ ہوون

پِت مارن، (محا) نہوندراں نال گرمی دانے پھیہن

پِت مر جاون، (محا) ویکھو: پت مرن

پت مرن، (محا) 1- گرمی دانے نہ رہون 2- غصہ ٹھنڈا ہو جاون

پت نکل آون، (محا) ویکھو: پت نکلن

پت نِکلن، (محا) گرمی پاروں جسم اُتے گرمی دانے نِکلن

پٹ: (چھ، مو) واری، موقع، نمبر

پُت: (مذ) پُتر، پُتر نوں لاڈ پیار نال کہندے نیں، وَنگی: 'بندیوان خلاص کرائے پُت ملائے ماواں' (میاں محمد بخش)

پُت بگانے چٹنے، مُونہہ رالیں (گلھیں) بھریا، (اکھا) دُوجیاں دی کیتی ہوئی سیوا جدوں فائدے دی تھاں نقصان دا مُوجب بنے تاں کہندے نیں

پُت پچھانہاں پِنڈا گاہاں، (اکھا) جدوں کوئی دوسرے نوں تاں بلدی دے بُوہے دیوے تے اپنیاں نوں بچاوے تاں کہندے نیں

پُت پوتیاں نوں نصیحت کرنا، (محا) کناں نوں ہتھ لاونا، توبہ کرنا

پُت جمے تے چند چڑھے لُکدے نہیں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ اچنبھے اتے خوشی والیاں خبراں جھٹ ہی پھیل جاندیاں نیں اودوں کہندے نیں

پُت دھیاں، (مو) دِھیاں پُتر، بال بچے

پُت سپُت بہانے لہنا، (اکھا) نیک اولاد وڈیاں نُوں وڈیا دیندی اے

پُت فقیراں دے چال احمدیاں دی، (اکھا) جدوں کوئی غریب دامنڈا آکڑیاں شوقینی کرے اودوں کہندے نیں

پُت فقیرنی دا تے چال احدیاں دی، (اکھا) ایہہ اکھان اوس بندے واسطے بولدے نیں جیہڑا ماڑے گھر دا جی ہووے پر رکھ رکھاؤ تنگڑیاں والے ہوون (احدی: اوہ فوجی جیہڑے تیر انداز سن تے خاص ویلے دے انتظار وچ یاں بھیڑے ویلے دی تانگھ وچ گھر بیٹھے تنخواہاں وصولدے سن تے ویلھیاں کھا کھا اوہ بڑے سُست تے آرام طلب ہوگئے سن)

پُت وَنی، (مو، صفت) پُتر والی

پُت ہاری، (مو، صفت) 1- دائی 2- پُتر والی، اولاد والی

دُوّدھ پُت، (مذ) 1- مال اتے اولاد 2- دھن دولت

دُدھ پُت اگے آونا، (محا) بھیڑے کماں دا بھیڑا پھل مِلنا

دُوّدھی نہاویں پُتیں پھلیں، (اکھا) جدوں کسے نُوں اسیس دینی ہووے کہ تیرے گھر مال اتے اولاد دا وادھا ہووے اودوں کہندے نیں

پت پاپرا: (مذ) اِک بُوٹی جس دی ورتوں پت کارن پیدا ہوئے گوگراں لئی کیتی جاندی اے

پت پتولا: (مذ) اِک بُوٹے دا ناں

پَتا: (مذ) 1- ٹھکانا، نشان، علامت 2- وساہ، بھروسا، اعتماد 3- سرنامہ، سرناواں، خط اُتے خط وصولن والے دا لِکھیا ہویا ناں ٹکانا 4- بھیت، راز

پتا پھڑاون، (محا) 1- تھوہ پتا دیوَن، اُگھ سُگھ دیوَن، اپنا آپ دسّن 2- دُوجے نُوں اپنا اندازہ کراون

پتا پھڑاونا، (محا) تھوہ پتا دینا، وَنگی: 'کہیا پری نے پتا پھڑاواں سیف ملوکا مردا' (سیف)

پتا ٹھکانا، (مذ) تھوہ پتا، تھاں ٹھکانا

پتا دسّن، (محا) 1- تھاں ٹھکانا دسّن 2- مزا چکھاون

پتا دسنا، (محا) ویکھو: پتا دسّن

پتا دینا، (محا) خبر کرنا، تھوہ ٹکانا دسنا

پتا دیون، (محا) 1- خبر دیون، خبر کرن، تھوہ ٹھکانے دسّن 2- اپنی سیہان کراون

پتا سُر، (مو) تھوہ، پتا، اُگھ سُگھ

پتا کڈھنا، (محا) پتہ لگانا یاں حال معلوم ہونا، پتا، تھاں، ٹھکانہ

پتا لاون، (محا) چٹھی خط وغیرہ تے پتا لکھنا

پتا لاونا، (محا) تھاں ٹھکانا معلوم کرنا، سُراغ کڈھنا، کھوج کھرا لاونا

پتا لگاون، (محا) سُوہ لاون، کھوج کڈھن

پتا لگاونا، (محا) ویکھو: پتا لاونا

پتا لگن، (محا) نشان مِلن، آ گاہی ہوون، سمجھ آون

پتا لگنا، (محا) تھوہ یاں حال معلوم ہونا

پتا لوَن، (محا) 1- تھوہ پتا کڈھن 2- سار لوَن، حال چال پُچھن

پتا لینا، (محا) تھوہ پتا کڈھنا

پتا نشان، (مذ) ویکھو: تھوہ پتا

پتا نشانی، (مو) ویکھو: پتا ٹھکانا، ونگی: 'کِی پتا نشانی دساں اگوں رب ملائی' (سیف)

پتّا نیواں، (مذ) ناں پتا

پتا ہوون، (محا) معلوم ہوون، واقفیت ہوون، سُر سار ہوون

بے پتا، (صفت) لا پتا

پتے دی کہانی، (محا) کم دی گل آکھنا، ٹھیک گل کہنا

پتے دی گل، (مو) ٹکانے دی گل

تھوہ پتا، (مذ) تھاں ٹکانا، واقفیت، جان کاری

پتّا: (مذ) 1- پتر، رُکھ دا اوہ انگ جیہڑا ٹاہنی نال جُڑیا ہوندا اے تے رُکھ ایہدے راہیں فضا وچوں اپنی خوراک حاصل کردا اے 2- کاغذ دا موٹا ٹکڑا، ورقہ 3- تاش دے بونجا پتیاں وچوں اک 4- کن دا اک گہنا 5- داء، فریب، دھوکھا 6- جُتی دا پاوا

پتّا بنھن، (محا) زخم تے کوئی پتا رکھ کے پٹی بنھن

پتّا بولن، (محا) پتّا مُونہہ وچ رکھ کے پرندیاں ورگی آواز کڈھن

پتّا پتّا پھولن، (محا) ہر تھاں ڈھونڈن، بہت ڈھونڈ بھال کرن

پتّا پتّا پھیلنا، (محا) ہر تھاں ڈھونڈنا، بہت ڈھونڈ بھال کرنا

پتّا توڑ کے نسّن، (محا) جلدی نال پچھانہہ پرتن، ہتھ لا کے واپس ہو جاون

پتّا چگائی، (مو) اوہ ٹیکس جو گڈریے بھیڈاں دی چرائی وجھوں ادا کردے نیں

پتّا دبّن، (محا) تاش دی کھیڈ وچ رنگ دا پتّا دبا رکھن جو موقعے سر وکھایا جاندا اے

پتّا دبنا، (محا) ویکھو: پتّا دبّن

پتّا کٹ دیون، (محا) ویکھو: پتّا کٹّن

پتّا کٹّن، (محا) 1- نوکری توں برطرف کرن 2- کسے نال تعلق توڑن 3- جانوں مارن

پتّا کٹنا، (محا) نوکری وغیرہ توں برطرف کرنا

پتّا کڈھن، (محا) اُگھ سُگھ لبھن، سارلوَن، کھوج لاون

پتّا کھڑکن، (محا) آہٹ ہوون، ہوا نال سُکّے پتّیاں وِچ سرسراہٹ ہوون

پتّا کھڑکیا تے بندہ سرکیا، (اکھا) جدوں کوئی کسے دے اشارے نُوں فوراً سمجھ جاوے تاں کہندے نیں

پتّا لگّن، (محا) 1- نشان مِلن، سمجھ آون 2- پھل دا داغی ہوون

پتّا مارن، (محا) 1- تاش دی کھیڈ وچ ضرورت موجب پتّا مِلن 2- کامیابی حاصل ہوون، مقصد لبھ جاون

پتّا ملنا، (محا) تاش دی کھیڈ وِچ رنگ دینا

پتّا نہ ہلن، (محا) ویکھو: پتّا نہ ہلنا

پتّا نہ ہلنا، (محا) 1- ہوا دا بالکل بند ہونا 2 - کسے قسم دی حرکت دا نہ ہونا

اِٹ دا پتّا، (مذ) تاش دا اوہ پتّا جس اُتے اِٹ دی شکل دے لال نشان ہوندے ہن

پان دا پتّا، (مذ) 1- اِک مشہور ویل دا پتّا جس اُتے کتھا، چونا وغیرہ لا کے کھاندے نیں، تنبول 2- تاش دے چونہہ رنگاں وِچوں اِک رنگ دا پتّا جس اُتے پان دے پتّے دی شکل دے لال نشان ہوندے نیں

پتّے وانگ کنبنا، (محا) ڈر دے مارے تھر تھر کنبنا

پتّے واہ آونا، (محا) تیزی وِچ نسّے آونا

چڑی دا پتّا، (مذ) تاش دا اوہ پتّا جس تے کالی تپنی دا نشان ہوندا ہے

حکم دا پتّا، (مذ) تاش دا پتّا جس تے پتّے جیہا کالا نشان ہوندا ہے

پِتا: (مذ) پیو، باپ، والد، وڈّی: 'کہندی ماں پتا پُت کیہڑا نال مویاں مر جاوے' (ہاشم شاہ)

پتا پِتاما، (مذ) وڈے، وڈے وڈیرے، بزرگ، پڑماپے

پتا پر پُوت، جات پر گھوڑا، بہتا نہیں تاں تھوڑا تھوڑا، (اکھا) جدوں کسے مرد دے طور طریقے اتے سریر دی بنتر تھوڑی بہت پتا نال ملدی ہووے، اودوں کہندے نیں

پِتا پُرکھی، (صفت) 1- باپ دے نال متعلقہ، جدّی، خاندانی 2- پُرانا

پتا پوت، (مذ) برہم اتے جیو

پتا سُرا، (ہ، مذ) 1- سوہرا 2- چاچا

پتاوت، (فم) پتا وانگ، پتا دی طرحاں

پرم پتا، (مذ) پرماتما، رب، واہگورو

دھرم پِتا، (مذ) اوہ مَنکھ جو اصل وچ پتا تاں نہ ہووے پر پتا والے فرض پُورے کردا ہووے

راشٹر پتا، (مذ) بابائے قوم، جیویں بھارت وچ مہاتما گاندھی تے پاکستان وچ قائد اعظم محمد علی جناح نُوں اوہناں دی مُلک دی آزادی واسطے سیواواں دے صِلے وچ آکھیا جاندا اے

ماتا پتا، (مذ) ماں باپ، ماتا اتے پتا

پِتّا: (فا، مذ) 1- زَہرَہ، اِک اندرونی عضو جس وچ پیلے تے نیلے رنگ دا پانی بھریا ہوندا اے، جگر وِچکارلی اوہ تھیلی جتھے پتا ہوندا اے

2- اِشارتاً: دلیری، بہادری، طاقت، مردانگی، ہمت، حوصلہ 3- چھوٹا تربوز 4- غصہ، کھجھ، کاوڑ

پِتّا پانی کرن، (محا) غصہ مارن، اپنے جذبات اُتے قابو پاون، برداشت کرن

پِتّا پانی ہو جاون، (محا) غصہ ٹھنڈا ہو جاون، جذبیاں تے قابو پے جاون

پِتّا پانی ہونا، (محا) جی مر جانا، دِل سہم جانا

پِتّا پانی ہوون، (محا) 1- جی مر جاون، غصہ جاندا رہوَن 2- خوف کھاون، ڈرن 3- برداشت دی ہمت پیدا ہوون

پِتّا پیڑن، (محا) صبر کرن، غصے تے قابو پاون، پِتّا مارن

پِتّا پیڑنا، (محا) ویکھو: پِتّا مارنا

پِتّا کڈھن، (محا) 1- جان کڈھن 2- خوب مارن 3- تنگ کرن، ڈراون دھمکاون

پِتّا کڈھنا، (محا) 1- جان کڈھنی، مار دینا 2- چوبھ کرنی 3- تنگ کرنا، چوکھا مارنا

پِتّا مارلوَن، (محا) ویکھو: پِتّا مارن

پِتّا مارن، (محا) دھوکھا دیون، فریب دیون، مات دیون، ہراون

پِتّا مارنا، (محا) 1- غصہ روکنا، من وَس وچ کرنا 2- غم، غصے، غیرت دا احساس گوا چھڈنا

پِتّا مر جان، (محا) آکڑ ختم ہوون، ہنکار ٹُٹ جاون، غصہ ٹھنڈا ہو جاون

پِتّا مر جانا، (محا) 1- ہینکڑ ختم ہونا، ہنکار ٹُٹ جانا 2 - غصہ ٹھنڈا ہو جانا

پِتّا مرن، (محا) غصہ مرن، سہم جاون، حوصلہ ہمت نہ رہوَن

پِتّا وڈھن، (محا) 1- جگر ودھ جاون 2- ہمت تے حوصلہ ودھن

پِتّا وڈھنا، (محا) جگر ودھ جانا

پِتّے چھوہیاں، (مو) 1- ٹچکراں 2- جھڑکاں، دھمکیاں

پُتّا: (صفت) پوچیا ہویا، لِنبیا ہویا

پُتّا جن: (مذ) جیا پوتا ناں دا رُکھ

پُتّا دِھیا: (مذ) آل پروار، بال بچے، پُتر تے دِھیاں

پتار، (مذ) 1- دھوکھا، چھل، فریب 2- تہمت، بہتان، الزام 3- پتوار 4- پاتال

پتارن: (مصدر) 1- بندن، ناشکری کرن 2- ذلیل کرن، بدنام کرن 3- تہمت لاون، بہتان لاون

پتارنا: (فعم) 1- نندیا کرنا، قصور ظاہر کرنا 2- (مذ، صفت) پتارن والا، بندن والا 3- ناشکرا

پتاس: (ہ،مو) 1- سس 2- چاچی

پتاسا: (مذ) چینی دی چاشنی ٹک کے بنائی اک طرحاں دی گول مٹھیائی، بتاشا، ونگی: 'عمر بندے دی اِویں وہانی پانی جویں پتاسا ہُو' (باہو)

پتاسا چکن، (مذ) اک قِسم دا پتا جیہا ڈورے دار یاں سادی زمین دا کپڑا جس دے وِچ چِٹے رنگ دے ہی پھُل بنے ہوئے ہوندے ہن تے ایوں جاپدے نیں جیوں پتاسے لگے ہوئے ہون

پانی پتاسا، (مذ) گول گپا، پھُلا، پھُل پتاسا

پتاسڑے: (مو) پتاسے دا وگاڑ، کھنڈ دی بنی گول شکل دی شرینی یاں مٹھائی، وَنگی: 'نین نقش پتاسڑے سوہیون' (نجم)

پتاسے: (مو) پتاسا دی جمع، پتاسیاں دا ڈھیر

پتاسے ونڈنا، (محا) خوشی منانا، مُونہہ مٹھا کروان لئی پتاسے ونڈنا

پھل پتاسے، (مذ) پھلاں اتے پتاسیاں دا پرشاد جو کسے دیوتا اگے بھینٹ کیتا جاندا ہے

پتاک: (مذ) 1- جھنڈا، پرچم 2- نشان، علامت 3- قصے وچ قصہ

پتاکا: (مذ) 1- دانیاں دا پھوس Adutilon indicum-2 ناں دی جھاڑی

پتاکنا: (فعم) صاف کرنا، چھٹنا

پتاکی: (مذ) اِک رُکھ جس دے پتے پھوڑیاں تے بنھے جاندے نیں اتے جڑھ وی دوائی وجھوں ورتی جاندی ہے

پتاکی: (ہ، مذ، صفت) علمبردار، جھنڈے والا

پتال: (مذ) 1-دھرتی دے ہیٹھلے ستاں پرتاں وچوں سبھ توں ہیٹھلی پرت 2-نرک، پاتال، ہندو، دیومالا مطابق زمین ہیٹھ سبھ توں تھلواں پرت غار، گڑھا، تحت الثریٰ، وَنگی: 'ہوں میں سنسار ہت پتال' (خواجہ فرید)

پتال پوری، (مو) کیرت پُور دے لاگے ستلج دریا دے کنڈھے سری گورو ہرگوبند صاحب جی دا جوتی جوت ساون تھاں

پتال جنتر، (مذ) کُشتہ مارن دا اِک ڈھنگ جس وِچ دوائی نوں کُجے وِچ پا کے اِک ہور کُجے نال مونہہ بند کر کے گوہیاں دی اگ دیندے ہن

پتال دی خبر لیاون، (محا) دُور دی بُجھن، گل دی تہہ تیک پُجن

پتال گنگا، (مو) پتال لوک وِچوں وگن والی گنگا

پتال لوک، (مذ) دھرتی دے ہیٹھ منے جان والے ستاں لوکاں وِچوں سبھ توں ہیٹھلا لوک

پتال موچنی، (مو)، کہی، کسّی، کدال

پتال وِچ جڑھاں ہونا، (محا) پکے پیراں تے ہونا

پتال وچ لہن، (محا) ڈاڈھا کمزور ہو جانا

آل پتال بولنا، (محا) بھلیاں مارنا، بےتکیاں گلاں کرنا

اکاس پتال، (فم) نرک سورگ، جنت دوزخ

اُگھ پتال، (فم) دھرتی آکاش

اُگھ پتال دی خبر لیاونا، (محا) دُور دی خبر لیاونا، بہت بھیت دی گل دا پتا کڈھنا

اُگھ دیاں پتال مارنا، (محا) بےتھویاں گلاں کرنا

پتالو: (سن، مذ) فوطہ، ٹٹا، خصیہ، انڈے وَنگی: 'مگر تتراں دے اُنھاں باز چھُٹے جائے چمڑے داند پتالواں نوں' (وارث شاہ)

پتالوں: (مذ) ویکھو: پتال

پتالی: (مو) 1- دُھر ہیٹھلی زمین، نرک 2- دھرتی دے ستاں طبقیاں وِچوں تھلوا طبقہ

پِتاما: (مذ) 1-پِتا دا پِتا، بابا، وَنگی: 'پت پتاما پرپتاما' 2- جد، دادا

بھیشم پِتاما، (مذ) مہا بھارت موجب راجا شانتو دا پُتر جو کوروَاں پانڈواں دا وڈ وڈیرا سی

پِتامبر: (صفت) 1- پیلے کپڑے پاون والا جوگی، سادھو 2- کرشن جی

مہاراج 3- نقل لاہوان والا، نچن والا 4- خاوند، شوہر 5- (مذ) زرد رنگ دا ریشمی لیڑا

پِتامہہ: (صفت) 1- دادا، جد 2- برہما، شیو

پِتامہی: (ہ، مو) پیو دی ماں، دادی، جدّہ

پِتان: (مصدر) 1- گھبراون، حیران ہوون، پریشان ہوون، حواس باختہ ہوون 2- لجاون، شرمندہ ہوون

پتانبر: (مذ) ویکھو: پتامبر

پتاوا: (مذ) فارسی لفظ پاتابہ دا وِگاڑ، پتلے چمڑے دا اوہ ٹکڑا جیہڑا بُوٹ دے اندر رکھیا جاندا ہے تاں جو بُوٹ دے کِل وغیرہ پیر وچ نہ چُبھن، ونگی: 'پئے تلے پتاوے پلّے سبھ سچے زردوزے' (وارث شاہ)

پتاور: (مذ) 1- رُکھاں نالوں سُک کے ڈِگے ہوئے پتر 2- مجازاً: گھاہ، پھوس وغیرہ جیہدے نال چھپڑ بناوندے نیں

پتاوَن: (مصدر) ورچاون، بھلاون، تسلّی دیون

پُتائی: (مو) پوتن دا کم تے اوہدی مزدوری، لپائی، پوچائی

پتِت: (صفت) 1- ڈِگیا ہویا 2- پاپی، گناہگار، عیبی 3- نیچ 4- دھرم یاں سماج ولوں دُھتکاریا ہویا

پتِت ادھارن، (صفت) پاپیاں نوں تارن والا

پتِت پاون، (صفت) 1- پاپیاں نوں تارن والا 2- (مذ) پرمیشر، پرماتما، رب

پتجھار: (مذ) پت جھڑا دا موسم، خزاں

پتجھڑ: (مذ) خزاں، پت جھڑ

پتر: (مذ) 1- اِک اونس دے لگ بھگ شراب دی تھوڑی ماترا 2- کتاں وِچ پائی جان والی دوائی یاں شراب دے قطرے

پتر: (مذ) 1- چٹھی، خط 2- ورقہ، کاغذ، پنّا 3- اخبار 4- دستاویز، جیہدے اُتے کوئی گل لِکھی ہوئی ہووے

پتر بنانا، (محا) ظالمانہ سلوک کرنا

پتر پریرک، (مذ) اخبار نوں خبراں لکھ کے بھیجن والا، نامہ نگار، اخباری نمائندہ

پتر کار، (مذ) 1- اخبار دا ایڈیٹر، اخبار نویس 2- اخبار نوں لیکھ بھیجن والا، اخباری نمائندہ 3- صحافی

پتر کاری، (مو) اخبار نویسی، صحافت، جرنلزم

پتر کلا، (مو) پتر کاری، اخبار نویسی

پتر واہ، (صفت) 1- پکھیرو، پرندہ 2- چٹھی رساں، ڈاکیا، قاصد

پتر ودیار، (مذ) چٹھی پتر، خط و کتابت

پتر ویہار، (مذ) لکھت پڑھت (چٹھی، پتر)

پتر ہارا، (مذ، صفت) ڈاکیا، قاصد

ابھینندن پتر، (مذ) مان پتر، سنمان پتر، تعریفی سند

پرمان پتر، (مذ) سرٹیفکیٹ

تامر پتر، (مذ) تانبے دی اوہ پلیٹ جس تے دان وجہوں دِتی گئی چیز دا ویروا ہووے

تیاگ پتر، (مذ) اوہ کاغذ یاں خط جو نوکری چھڈن دی اطلاع دین واسطے لِکھ کے دِتا جاندا اے، استعفیٰ

چٹھی پتر، (مذ) 1- چٹھی وِتھی، خط پتر 2- پتر ووہار، لکھا پڑھی

خط پتر، (مذ) ویکھو: چٹھی پتر

دان پتر، (مذ) اوہ دستاویز جس وچ کسے چیز دے دان وجھوں دِتے جان دا ویروا ہووے

سدّا پتر، (مذ) سدّن لئی گھلیا گیا خط، دعوت نامہ

سماچار پتر، (مذ) اخبار

سندھی پتر، (مذ) دو دِھراں وچکار ہویا لکھتی سمجھوتا، عہد نامہ

سنمان پتر، (مذ) ویکھو: مان پتر

سُوچی پتر، (مذ) 1-سُوچی، لسٹ، فہرست 2- ناماولی

شُدّھی پتر، (مذ) غلط چھپے شبداں دی فہرست جو کتاب دے مُڈھ یاں انت وِچ لائی جاندی ہے (اغلاط نامہ)

کاغذ پتر، (مذ) 1- کاغذات 2- دستاویزاں

ماسک پتر، (مذ) مہینے مگروں چھپن والی اخبار، رسالہ

مان پتر، (مذ) 1- اوہ سرٹیفکیٹ یاں تعریفی سند جو کسے وڈّے بندے نُوں اوہدیاں صلاحیتاں تے سیواواں دے صلے دے اعتراف وجھوں پیش کیتا جاندا اے 2- کسے دیاں سیواواں یاں آدر وِچ پڑھ کے سُنائی جاون والی لِکھت، ایڈریس

نمنترن پتر، (مذ) دعوت نامہ، سدا پتر

پتر: (مذ) پتّا، برگ، ونگی: 'جِیا جون نگاہ اوہدی وچ ہر پتر ہر ڈالی' (میاں محمد بخش)

پتر بھوجن، (مذ) اوہ کھانا جیہڑا ہندو اپنے مُردہ بزرگاں دے ناں دیندے نیں

پتر پتر چھاننا، (محا) ہر تھاں بھال کرنا

پتر پُشم، (مذ) تل پھل، تچھ بھیٹا، تھوڑا جیہا نذرانہ

پتر کھڑکیا تے چور کھسکیا، (اکھا) چور دے کوئی پَر نہیں ہوندے اوہ معمولی جیہی گل توں ڈر جاندا اے

پتر موڑیاں، (مذ) مروئے دے بُوٹے دے پتر، ونگی: 'پتر موڑیاں پیہہ کے موتر وچ کڑکا'

پتّر واچن، (محا) کُوچ کر جاون

بنے پتر، (مذ) بل رُکھ دے پتر جو شِولنگ تے پُوجا وجھوں چڑھائے جاندے نیں

بھوج پتر، (مذ) بھوج ناں دے رُکھ دا چھلکا جس اُتے پُرانے زمانے وِچ گرنتھ لکھے جاندے سن

پھُل پتر، (مذ) 1-اُکرے یاں کڈّھے ہوئے، ویلے ہوئے 2- کونپل، کروبنل

تاڑ پتر، (مذ) تاڑ رُکھ دا پتر

تالیت پتر، (مذ) اِک رُکھ جس دا پتا دوائی وجھوں ورتیا جاندا ہے

تِل پتر، (مذ) اِک چھوٹے جیہے رُکھ دا ناں

تمال پتر، (مذ) 1- تمال ناں دے رُکھ دا پتا 2- تماکھو دا پتا

تیج پتر، (مذ) اِک قسم دے رُکھ دا پتا جس نوں خوشبو لئی چولاں وغیرہ دے وچ پایا جاندا ہے، تیج پات

پتر: (مذ) ماتا پتا، وڈ وڈیرے، باپ دادا، مرے ہوئے وڈ وڈیرے جیہناں دے ناں دا شرادھ (مرن پچھوں دی مذہبی رسماں) کیتا جاندا اے

پتر بھوجن، (مذ) اوہ کھانا جیہڑا ہندو اپنے مردہ بزرگاں دے ناں تے بھینٹ چڑھاندے نیں

پتر پکش، (مذ) بھادوں دے مہینے دے پہلے پندرھاں دِن دا ہنیرا

پتر پکھ، (مذ) ویکھو: پتر پکس

پتر جوگ، (مذ) مُردے دے ناں تے چڑھایا گیا شرادھ

پتر دان، (مذ) اپنے مرے ہوئے بزرگاں دے ناں دتی گئی خیرات

پتر دھن، (مذ) جدّی، جائیداد، وراثت

پتر کاج، (مذ) پتر کریا، سرادھ، مردیاں دے ناں دتی گئی خیرات

پتر لوک، (مذ) 1-مرے ہوئے لوکاں دے رہن دی تھاں (ہندو دھرم دے مطابق چندرماں دے اُتے 'پتر لوک' استھان اے) 2-جدی مکان، پیو دا گھر 3- آباؤ اجداد

پتراں نوں پانی دینا، (محا) پتراں دا ناں لے کے منتر پڑھ کے پانی دی چلی چھڈنا

پُتر: (مذ) 1-لڑکا، بیٹا، پُت، عام منڈے نوں وی پیار دے نال کہندے نیں، پتر نوں بلاون لئی کلمہ تخاطب 2- مخالف نوں غصے وچ وی کہیا جاندا اے، ونگی: 'ہیرے کسے رجونس دا ایہہ پتر روپ تدھ تھیں دون سوایا ای'

پتر بچڑا کرن، (محا) اظہارِ محبت کرنا، اپنا بنانا

پُتر بن بن کے ساریاں کھادھا اے پر پیو بن کے کسے نہیں کھادھا، (اکھا) ایہہ مُڈھوں لا دی ریت اے جے پیو پتراں نوں کما کے کھواندے آئے ہین تے پتر کھاندے آئے نیں، پر جیہڑا پُتر پیو وانگوں رعب داب رکھن لگ پوے اوہ پیو دی کمائی پُتراں طرحاں نہیں کھا سکدا

پُتر بھاویں کوجھا ہووے ماپیاں نُوں دُپرّ یارا نہیں ہوندا، (اکھا) ماپیاں نُوں کوجھا پُتر وی پیارا ہوندا اے

پُتر پوترے، (مذ) آل اولاد، بال بچڑ، خانوادہ

پُتر توہیں تے دُکھ پچھو ہیں، (اکھا) پُتر گبھرو ہو جاون تاں ماپیاں دے دُکھ دُور ہو جاندے نیں

پُتر تے شاہاں دے آن پر دماں ہار دِتی ہوئی اے، (اکھا) جدوں کسے رجے پجے گھر وچ غریبی آ جاوے تاں کہندے نیں

پُتر جمدے ای جوان ہوندے نیں، (اکھا) پُتر جمدیاں نال آساں جوان ہو جاندیاں نیں تے اوہ اوس توں بڑیاں اُمیداں لا لیندے نیں

پُتر جمن کھترانیاں تے وِچ وِچ باہمنیاں، (اکھا) کھترانیاں دے تے کسے باہمنی دے پُتر بڑے لائق ہوندے نیں

پُتر جمے تے چن چڑھے گُجھے نہیں رہندے، (اکھا) سچی گل ظاہر ہو کے رہندی اے

پُتر جمے تے نیویں ہو کے تُریئے، سونا پایئے تے کج کے تُریئے، (اکھا) بندے نُوں کسے گل اُتے وی غرور نہیں کرنا چاہیدا

پُتر (بال) دا بیج تے ماں دا رج، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے جے پُتر دے بہانے ماں دی لوڑ وی پُوری ہوندی اے تاں کہندے نیں

پُتر ڈھاکے، ڈھنڈورا شہر وچ، (اکھا) کوئی اپنے کول پئی شے نُوں ایدھر اودھر لبھے تاں آکھدے نیں

پُتر رونا کیوں ایں؟ آکھے تھالی وِچ کُجھ نہیں، (اکھا) غربت،

بھکھ ننگ دا رونا ای سبھ توں وڈا رونا اے ایس توں وڈا کوئی دُکھ یاں غم نہیں

پُتر سو جو کہنا منّے نہیں تے جانو گاں اڑ نگے، (اکھا) پُت اوہو ای پیارا ہوندا اے جیہڑا آکھے لگے، نافرمان پُتر بے فائدہ اڑِنگن والی گاں وانگوں اے، جیہد ا اڑِنگنا دُکھ دا مُوجب ہوندا اے

پُتر فقیراں دے چال احمدیاں (امیراں) دی، (اکھا) جدوں کوئی اپنی اوقات توں ودھ بن بن دستے تاں کہندے نیں

پُتر کپُتر پنگھوڑیوں ہی پچھانے جاندے ہن، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بچے دے چنگے یاں مندے ہون دیاں علامتاں شروع توں ہی ظاہر ہو جان تاں کہندے نیں

پُتر کپُتر ہو جاندے، پر ماپے کُماپے نہیں ہوندے، (اکھا) جدوں کسے دا پُتر نالائق نکلے تاں ماں پیو اوس نال پھیر وی پیار کرن تاں کہندے نیں

پُتر کلتر، (مو) 1-پُتر اتے اوس دی بیوی 2-پُتر دی بیوی

پُتر لُس لُس پھل ڈوگا موگا، لے چلو راجے جوگا، (بُجھارت) کیلا

پُتر مرے نہیں بھلدے بھاویں ہو کے مرن فقیر (بے دِید)، (اکھا) پُتر بھاویں کِنّے ای غریب یاں بے دِید کیوں نہ ہوون جے مر جاون تاں ماپے جیوندے جی مر جاندے نیں، اوہناں لئی ایہہ دُکھ جرنا بڑا اوکھا ہوندا اے

پُتر نہ جمیا جمّی خواری جنی کھنی گُرومنگن ہاری، (اکھا) پُتر جمن تے جے ودھائیاں تے مبارکاں دین والے ہیتے ای تنگ کرن تاں کہندے نیں یاں اجیہے موقعے تے جے گھر والے کنجوسی کرن تاں کہندے نیں

پُتر وان، (مذ،صفت) جس دے پُتر ہووے، پُتر والا

پُتر وَنتی، (مو،صفت) پُتر والی

دِھیاں پُتر، (مذ) سنتان، اولاد، بال بچے

دِھیاں وزگا پُتر، (مذ) بہت بیبا مُنڈا، بھلا مانس مُنڈا

سبھنوں پُتر دینا (دئی جانا)، (محا) سبھ دیاں منگاں پُوریاں کرن دا اِقرار کرنا

پترا: (مذ) 1-جنتری، پتری، پنچانگ 2-ورقہ، پنّا 3-دھات دی چادر دا ٹکڑا، ٹین دا ٹوٹا 4-تاش دا پتّا 5-داڑھی مُنّن والا بلیڈ 6-ملے دے سُکے پتے 7-پتّا، برگ 8-بھاگ، حصہ 9-اِک دوائی جو سپ دے وڈھے دا اثر دُور کردی اے 10-چھلائی دا اوزار تیز کرن دی فولادی پٹّی

پترا پھلوانا، (محا) پتری کڈھاونا، جوتش لاونا

پترا چلن، (محا) افواہ پھیلن، جیل خانے دا روزمرہ

پترا واچن، (محا) کِھسکن، تتر ہوون، نس جاون

پترا واچنا، (محا) 1-بھج جانا، نس جانا 2-ویہہ جانا، چوری چلے جانا، تلھک جانا

ترِی پترا، (مذ) پنجاب دے میدان وِچ پایا جان والا اِک پودا جو ساگ وجھوں ورتیا جاندا ہے

تِل پترا، (مذ) ویکھو: تِل پتر

پُترا: (مذ) ویکھو: پتلی

پترالا: (مذ،صفت) 1- پتیاں والا، پتراں والا 2- ننگا مٹی دا اِک بھانڈا

پتران: (مصدر) ویکھو: پتراون

پترانی: (مو) چاچی، چاچے دی بیوی، ماں دی درانی

پتراں: (مذ) 1- مٹی دا اِک چھوٹا جیہا بھانڈا 2- پتیاں والا

پُتراں: (مذ،صفت) ویکھو: 'پُتر' جیہدی ایہہ جمع اے

پُتراں باجھ نہ جگ تے نام روشن، (اکھا) پُتراں نال ای ماپیاں داناں زندہ رہندا اے تے اوہناں دی نسل چلدی اے

پُتراں جیڈا، (مذ،صفت) پُتراں دا ہانی، پُتراں ورگا

پُتراں جیہے میوے رب ہر کسے نُوں دیوے، (اکھا) پُتراں نال ای جگ تے ناں باقی رہندا اے تے پُتر ای ماپیاں دا سہارا ہوندے نیں، پُتراں لئی ایہہ اِک دُعائیہ اکھان اے

پُتریں بھاگ، کوئی لیاوے لکڑیاں کوئی لیاوے ساگ، (اکھا) پُتر ماپیاں دا بھار ونڈ لیندے نیں تے اوہناں نُوں سکھ تے آرام پہنچاندے نیں

پُتریں پھلّن، (محا) 1- پُتر دا جمن، نرینہ اولاد دا پیدا ہوون 2- آل اولاد دا وَدھن پھلّن

پُتریں ویہتریں منّی جاندی اے، (اکھا) لائق پُتر ماپیاں دا ناں روشن کر دیندے نیں تے اوہناں دا آسرا بن دے نیں

پتراون: (مصدر) 1- ازماون، پرکھن، آزمائش کرن 2- اُلتھا کراون، تھلاون 3- پرتاون دا وِگاڑ، واپس کرن، موڑن

پتراہنا: (فل) ننگے پیریں جانا

پتراہون: (مصدر) ننگے پیریں واپس جاون

پترائی: (مذ) باپ دے رشتے دار، تن پُشتاں تک باپ دے رشتے دار، آباؤ اجداد

پُترائی: (لہند،مو) پُتر دے جمن دی خوشی

پترایا ہویا: (مذ،صفت) پالیا ہویا، پوسیا ہویا

پُترڑا: (مذ) پُتر دی تصغیر

پترس: (لہند،مو) خاوند یاں تیویں دی چاچی تائی

پِترسلیری: (مذ) اِک پودا جو میداناں وچ بیجیا جاندا ہے

پترکا: (مو) 1- چِٹھی، خط، پتر 2- اخبار 3- رسالہ

اکالی پترکا، (مو) جالندھرتوں نکلن والا پنجابی دا روزانہ اخبار

امرت بازار پترکا، (مو) کلکتے توں چھپن والے اک انگریزی اخبار داناں

پُترکا: (مو) دِھی، بیٹی

پترکا: (مذ) پرات (لکڑ دی)، کاٹھڑا

پترل: (صفت) پتیاں والا

پترن: (مصدر) 1- اُلتھن، تھلّن، پلٹن 2- 'پرتن' دا وِگاڑ، واپس آون، مُڑن

پترنگ: (مذ) کسے چیز دا موٹے کاغذ یاں گتے دا کٹیا ہویا نمونہ

پتراون: (مصدر) 1- آزمائش کرواون 2- اُلتھا کرواون، تھلواون 3- پرتواون دا وِگاڑ، واپس کرواون، مُڑواون

پُترواون: (مصدر) پُتر بنواون، بیٹا بناون

پترواہون: (مصدر) ننگے پیریں ٹُرواون

پترونا: (مذ) چھوٹی پرات، پرتڑا، ونگی: 'آ ونجے سجنو گھر باہر تساڈا کھاؤ

پیو دا اپنا تو اپرات پتروٹا اساڈا'

پتروڑا: (مذ) پتنی دا چاچا تایا، ونگی: 'ویکھ پتوہریا ناؤں نہ سنیا اکھیں ڈٹھا، پیو دادے پتروڑے'

پترویا: (لہند، مذ) ویکھو: پتروڑا

پترویانی: (ہ،مو) چاچی، چاچے دی گھر والی

پترویہ: (ہ، مذ) پیو دا بھرا یعنی چاچا

پترہس: (لہند،مو) ویکھو: پترس

پتری: (مو) 1-دھات وغیرہ دا چوڑا پتلا اتے لما ٹکڑا 2- جنتری، پنچانگ 3- کپاہ وغیرہ دیاں پھٹیاں وِچ رہ گئے سکے پتیاں دے ٹکڑے 4- لیکھاں دی پتری، ونگی: 'نالے پتری پھول کے فال گھتاں وارث شاہ ہوری سچ کہن گے نی' (وارث شاہ)

پتریاں پَون، (محا) گلے وِچ خشکی آون کر کے کھرکھری لگن، کنڈا پَون

پتریاں پینا، (محا) ویکھو: پتریاں پَون

موٹھ پتری، (مو) ودھیا قسم دا چارہ

پتری: (سن،مو) چِٹھی، خط، ونگی: 'ایہہ جو میرے وچن ہے سوما نو تماری اور پتری آئی'

چِٹھی پتری، (مذ) ویکھو: چِٹھی پتر

پِتری: (مذ) پِتر، پِتا نال متعلق

پِتری دن، (مذ) ہندو مت موجب پِتراں دا منّھ تے چڑھیا قرضہ جیویں ماتا پِتا دا ہی پالنا، پڑھاونا وغیرہ

پِتری دھن، (مذ) پیو ولوں مِلی جدّی جائیداد

پُتری: (مو) بیٹی، دِھی، کُڑی نوں لاڈ نال بُلاون لئی کلمہ، کدی کدی پتر نُوں وی لاڈ نال کہہ دیندے نیں

پتریا/ پتر یا: (صفت) پیو دا بھرا، چاچا، پیو دا رشتے والا، ونگی: 'جد پتریا چاچا، ماما لج کہی گل پائی' (دمو)

پُتریا: (ہ،مو) نچن گاون والی، طوائف، رقاصہ، نچنی

پُتریان: (مصدر) متبنیٰ بنان، پُتر بنان

پُتریاون: (مصدر) ویکھو: پُتریان

پُتریتا: (ج، مذ) لاڑھے دے رشتے دار

پُتریتے: (لہند، مذ) ویکھو: پُتریتا

پُتریٹا: (لہند، مذ) ویکھو: پُتریتا

پُتریٹی: (مو) پُتری، دِھی، بیٹی، ونگی: 'پُتریٹی وڈّے بھاگ دی'

پتریجن: (مصدر) 'پــرتــیجــن' داوِگاڑ، اُلٹ جاون، پلٹ آون، پچھانہہ مُڑن

پتریر: (مذ،صفت) چاچے تائے دے، چاچی یاں تائے دا پُتر، بھرا

پتریرا: (لہند، مذ) ویکھو: پتریر

پتریری: (مو) چاچے یاں تائے دی دِھی

پتریرے: (مذ) 'پتریرا' دی جمع

پُتریلا: (مذ) لے پالک یاں مُونہہ بولیا پُتر، گودلیا ہویا پُتر، متبنیٰ

پُتریلا کرن، (محا) گود لینا، متبنیٰ بناونا

پُتریلی: (مو) گودلئی ہوئی کُڑی

پترِیہا: (مذ) بھرا دا پُتر، وڈّے یاں نِکّے بھرا دا پُتر

پترِیہاں: (مو) 'پترِیہی' دی جمع

پَترییئے: (مذ) 'پتریہا' دی جمع

پَتریہی: (مو) وڈّے یاں نِکّے بھرا دی دھی، 'پتریہا' دی تانیث

پِترِ یئے: (مذ) پِتریا دی جمع، پیودے نِکّے بھرا، چاچے

پُتر یئے: (مذ) پُتر والے، مُنڈے دے ماں پیو، کُڑی دے سوہرے

پَترے: (مذ) ویکھو: 'پترا' جیہدی ایہہ جمع اے

پترے کھول دیون، (محا) ویکھو: پترے کھولن

پترے کھولن، (محا) بھیت ظاہر کرن، عیب کھولن، راز دسّن

پتڑی: (لہند، مو) سپاٹ مچھی، مچھی دی اِک قسم

پتساہ: (مذ) ویکھو: پاتشاہ

پتساہی: (مو) ویکھو: پاتشاہی

پتشاہی: (مو) پادشاہی، بادشاہت

پتکا (پٹکا): (مذ) لک دوالے بنھن والا کپڑا

پِتکاون: (مصدر) پُوری طرحاں قابو پاون، تنگ کرن، پچھے پَون

پِتکاونا: (فعم) 1-پُوری طرحاں قابو پا لینا 2- تنگ کرنا، پچھے پینا 3- بھالنا

پتنگر: (مذ) دان لین دا عمل

پتنگری: (مذ) ویکھو: پتنگورو

پتنگورو: (مو) جس اُتے دان لین دا الزام لگا ہووے

پَتّل: (ہ، مو) پتیاں دی بنی ہوئی تھالی جس وچ کھانا وغیرہ کھادا جاندا اے

پتّل: (صفت) پتلا ہوون دی حالت، پتلا پن

پتّل پچما، (صفت) 1- سولھ ملوک 2- جماندرو لسا جیہڑا موٹا نہ ہو سکے

پتّل چمیں آپ جمنے تے نائیاں سر دوس، (اکھا) جدوں کوئی اپنا قصور کسے ہور دے سر مڑھن دی کوشش کرے تاں کہندے نیں

پتّل کنّا، (مذ، صفت) پتلے کناں والا، چھیتی سُن لین والا

پِتّل: (مو) 1- پتراں دی بنائی ہوئی تھالی 2- کانیاں دی پھوہڑی یاں پھڑکا 3- کھانے دی اونی مقدار جو اِک پتّل وِچ آ سکے 4- پیلے رنگ دی مشہور دھات جس دے بھانڈے بن دے نیں

پِتّل بنھنا، (محا) اِک گیت جس وچ لاڑی دیاں سہیلیاں گیت گا کے برات نوں روٹی کھان توں ورجدیاں نیں (ایس دے جواب وِچ فیر براتیاں وِچوں کوئی جوابی گیت گا کے پائی گئی رکاوٹ نوں دُور کردا ہے)

پِتّل چھڈاونا، (محا) ویکھو: پتّل بنھنا

پِتّل دی پرات، پانی کنگ دا، توں وِی پرائی مَیں بیاسنگ دا، اِک واری دے تے پھیر نہیں منگدا، (بُجھارت) عزرائیل جان لین ویلے

پِتّل کڈھنا، (محا) لاڑے ولوں لاڑی یاں ہور کسے رشتے دار نوں کھاون توں پہلاں پروسا بھیجنا

پتلا: (مذ، صفت) 1-موٹے دا اُلٹ، لِسا 2- گاڑھے دا اُلٹ 3- باریک، سوکھم 4- نازک، ونگی: 'کدھرے پتلا بیج رلاوے کدھرے کرے گھنیرا' (میاں محمد بخش)

پتلا پاکھا، (مذ) نہایت پتلا، پتلا جیہا

پتلا پتنگ، (صفت) بہت پتلا، لِسا، ماڑا

پتلا پن، (مذ) پتلا ہوون دی حالت

پتلا پوَن، (محا) شرمندہ ہوون، پھکا پوَن

پتلا پینا، (محا) شرمندہ ہونا، پھکا پینا

پتلا تھیون، (محا) ویکھو: پتلا پینا

پتلا جما، (صفت) جماندرو لِستا، جو موٹا نہ ہو سکے

پتلا چھنگ، (صفت) بہت پتلا، کمزور

پتلا حال، (مذ) خراب حالت، مندا حال

پتلا حال کر دیون، (محا) ویکھو: پتلا حال کرن

پتلا حال کرن، (محا) مندی حالت کرن، بُرا حال کرن

پتلا حال ہو جاون، (محا) ویکھو: پتلا حال ہوون

پتلا حال ہوون، (محا) بُرا حال ہوون، خراب حالت ہوون

پتلا سُکّا، (مذ، صفت) مریل، کمزور، لِستا

پتلا کنّا، (صفت) پتلے کنّاں والا جو دھیمی آواز وی سُن لوے

پتلا مال، (مذ) خراب حالت، مندا حال

دُبلا پتلا، (صفت) ویکھو: پتلا سُکّا

پُتلا: (ہ، مذ) 1- مورت، انسان یا حیوان دا بُت جیہڑا مٹی یاں کسے دھات نال بنایا جاندا اے 2- لکڑی، گھاہ یاں کپڑے وغیرہ دا بنیا منکھی ڈھانچہ، ونگی: 'ایہہ پُتلا حسن وشباب دا، ہوی پاہلا وچ جہان' (سراج قادری)

پُتلا پُورن، (محا) کسے گل تے مٹی پاون

پُتلا گڈنا، (محا) اِک طرحاں دا جادو کرنا جس وِچ آٹے وغیرہ دی منکھی شکل بنا کے منتر پڑھ کے زمین وِچ گڈ دیندے نیں

اگ دا پُتلا، (مذ، صفت) غُصے والا آدمی

مٹی دا پُتلا، (مذ، صفت) 1- منکھی دیہہ، منکھی سریر 2- منکھ

پِتلا ما: (مذ) جگر تے پھیپھڑے

پتلان: (مصدر) 1- بہلان پھسلان، فریب دین، دھوکہ دین 2- دھوکہ دین

پِتلاون: (مصدر) پِتل دے بھانڈے وِچ پکی رکھی شے نُوں پِتل دی کس چڑھن، پِتل رنگا ہوون

پِتلاونا: (فل) کسے چیز دا پِتل دے بھانڈے وچ بہت دیر تک پئے رہن نال خراب ہو جانا، بُھس جانا

پتلائی: (مو) 1- پتلا ہون دا گُن 2- باریکی

پُتلکا: (مو) پُتلی، گُڈی

پتلنگا/پتلنگو: (لہند، مذ، صفت) پتلا، کمزور

پتلو: (مو) مٹوک عورت، نازک جُثے والی سوانی، ونگی: 'نازک بدن مٹیار پرے ہو جا کپاہ دیئے چھٹیئے' (لوک گیت)

پتلوٹا: (مذ، صفت) پتلے سریر والا، جس دا سریر پتلا جیہا ہووے

پتلون: (مذ+مو) انگریزی لفظ 'Pentaloon' دا وِگاڑ، انگریزی ڈھنگ دا اِک قسم دا پاجامہ، پینٹ

پتلون نُما، (صفت) پتلون جیہا، پتلون ورگا

پتلونگا: (صفت) 1- پتلا 2- سرو قد

پتلئی: (مو) پتلا ہوون دی حالت، باریکی

پتلی: (مو، صفت) 'پتلا' دی موَنث، باریک، لِسّی، ماڑی

پتلی پتنگ اوہدا سونے جیہا رنگ، (بُجھارت) ڈیکھو

پتلی تند، (مو،صفت) ڈبلا پتلا،لسیرا، مریل، کمزور
پتلی نار کھاوے چار، کونت آکھے میری صرفے دار، موٹی بنی کھارے کھنّی، مرد آکھے میری کوٹھی بھنّی، (اکھا) بدنالوں بدنام بُرا ہوندا اے کسے دا قصور کسے ہور دے ناں لگ جاوے تاں کہندے نیں
حالت پتلی ہونا، (محا) حالت خراب ہونا، مندے حال ہونا
پتلی: (مو)1- پتل دی اِک قسم، پتل دی بنی ہوئی 2- (صفت) پتل دا، پتل دے رنگ دا
پُتلی: (مو) 1- چھوٹا پُتلا 2- تماشا کرن لئی لیراں یاں لکڑی دی بنی ہوئی گڈی 3-اکھ دے وِچکارلا اوہ کالا حصّہ جس نال ویکھیا جاندا ہے، ونگی: 'عشق مجاز اکٹھا کر کے سرجی سی رب پُتلی' (میاں محمد بخش)
پُتلی بن کے رہ جاون، (محا) حیران رہ جاون، ساکت رہ جاون
پُتلی پھیرلون، (محا) بے مروتی کرن، بے وفائی کرن
پُتلی پھیرن، (محا) ویکھو: پُتلی پھیرلون
پُتلی دا تارا، (مذ،صفت) اکھ دا تارا، بہت پیارا
کٹھ پُتلی، (مذ،صفت) 1- دُوسرے دے اشارے تے کم کرن یاں نچن والا 2- (مو) لکڑی دی بنی ہوئی گڈی جس نوں تار نال نچایا جاندا ہے
کٹھ پُتلی بننا، (محا) ہتھ ٹھوکا بننا
پتلیا: (صفت) پتل دا یاں جس وچ پتل دا میل ہووے
پتلیاں: (مو) ویکھو: پتلاما

پُتلیاں: (مو) ویکھو: 'پُتلی' جیھدی ایہہ جمع اے
پُتلیاں پتھرا جاون، (محا) 1- پُتلیاں بے حس ہو جاون، موت ویلے اکھاں دا بے نُور ہو جاون 2- کسے دی اُڈیک وِچ اکھاں دا تھک جاون
پُتلیاں پتھراون، (محا) ویکھو: پُتلیاں پتھرا جاون
پُتلیاں پَون، (محا) 1- بھیڑا پَون، شرمندہ ہوون 2- غریب ہوون، بے حال ہوون
پُتلیاں دا تماشا، (مذ) اِک طرحاں دا تماشا جس وچ پُتلیاں دا کھیل وکھایا جاندا ہے
پُتلیاں دا سانگ، (مذ) ویکھو: پُتلیاں دا تماشا
پُتلیاں دا ناچ، (مذ) ویکھو: پُتلیاں دا تماشا
پُتلیاں نچاون، (محا) 1-پُتلیاں دا تماشا کرن 2- اکھاں مٹکاون، نخرے کرن
پُتلیاں وانگ نچاون، (محا)1- اپنی مرضی مُوجب کم لون، اشاریاں تے نچاون 2- بہت تنگ کرن
پُتلیاں وانگ نچاونا، (محا) اشارے تے کم کراونا، اپنی سدھر مُوجب کم کروانا، ونگی: 'ہر اک جیو دی تار نوں ہتھ پھڑ کے، اگا پُتلیاں وانگ نچان ہیں توں'
پتلیٹا: (مذ) ویکھو: پتلوٹا
پتلیرا: (مذ،صفت) تھوڑا جیہا پتلا، ذرا پتلا، گھٹ پتلا
پتلیڑا: (مذ،صفت) ویکھو: پتلیرا
پُتلیکا: (مو) پُتلی، گڈی، پتولا

پتلین: (مو) پتلا پن

پتمبر: (مذ) ویکھو: پتامبر

پتن: (مصدر) ڈِگن، ڈھے جاون، پھسلن

پتن: (مذ) 1- دریا دی اوہ تھاں جتھے بیڑی پیندی ہووے یاں جتھوں گھٹ پانی وچھوں راہ ہووے 2- دریائی لانگھے دے کول دی وستی 3- کنارا ڈِگن نال بن گئی ہوئی ڈھال جتھوں جنوراں واسطے پانی پینا آسان ہوگیا ہووے، گھاٹ 4- شہر، قصبہ، آبادی 5- نِکی کشتی، بوٹ، وَنگی: 'اوہ ملک نہ پتن جاپے ہوگئی جُوہ بے گانی' (قادر یار)

پتن لاون، (محا) پُور چڑھاون، پار لاون، توڑ اپڑاون

پتن لاونا، (محا) پور چڑھاونا، پار لاونا

پتن لگنا، (محا) 1- کسے سِٹے تے پہنچنا 2- کنڈھے جا لگنا

پتن لگھن، (محا) 1- کسے سِٹے تے پہنچن 2- کنڈھے جا لگن

پتن میوں نہ چھیڑیئے ہٹی تے کراڑ، ہتے جٹ نہ چھیڑیئے بھن سُٹے بُتھاڑ، (اکھا) کسے نُوں اوہدے اڈّے تے نہیں چھیڑنا چاہیدا کیوں جے ایس سبھوں بڑا نقصان بھگتنا پیندا اے

پتناں دا تارُو، (مذ، صفت) 1- دریا نُوں تر کے عبور کر جاون والا 2- چالاک، ہوشیار

چھتّی پتناں دا تارُو، (صفت) کئی چیزاں دا ماہر، وَنگی: 'جوگی دھروں تارو چھتی پتناں دے، سانوں مُورکھاں مت سکھ لان آئیاں'

ست پتناں دا تارُو، (محا) بہت تجربہ کار

کئی پتناں دا پانی پینا، (محا) تجربہ ہونا

کئی پتناں دا تارُو، (صفت) ویکھو: چھتی پتناں دا تارُو

پتن: (فل) 'تپن' داوِگڑیا رُوپ، گرم ہونا، بھکھنا، اندروا ندری کُڑھنا

پتنا: (فل) رِڑکنا

پُتنا: (مذ) ویکھو: 'پُودینہ' جیہدا ایہہ وگاڑ اے

پتنالا: (مذ) پاڑچھا، پرنالہ

پتنبر: (مو) ویکھو: پیتانبر

پتنبر دھاری، (مذ) 1- پیلے کپڑے پاون والا 2- بھگوان وِشنو 3- سری کرشن

پتنجلی: (مذ) اِک رشی دا ناں جو 'یوگ درشن' اتے 'مہا بھاشیہ' دا لکھاری سی اتے مہارشی پانئی دی گرامر دی کتاب 'اشٹا دھیائے' دا مفسر سی

پَتندَر: (فا، مذ) 1- سوتیلا باپ، ماں دا دوجا خاوند، پیو دی وفات یاں علیحدگی مگروں ماں جیہڑے دُوجے آدمی نال نکاح کرے اوہ فیر اولاد دا پتندر اکھواوندا اے، متریا باپ، وَنگی: 'مائی مترئی تے پیو پتندر' (لوک گیت) 2- ملوملی بنیا خصم 3- دھگڑا 4- وِبھچاری 5- وڈا، بزرگ، بابا 6- گوروگھنٹال، اُستاد

پیو چھوڑ پتندریں لگے، (اکھا) جدوں کوئی اپنے نزدیکیاں نوں چھڈ کے دُوردیاں دی گل زیادہ منّے تاں اودوں کہندے نیں

پتنگ: (مذ) 1- کاغذی گڈی جس نوں ڈور بنھ کے اُڈاوندے نیں 2- دھمکڑ، پروانا 3- مچیٹھ، جیہی لکڑی، وَنگی: 'مُونہہ برا دسیندڑا بھاہیے نی، سڑے ہوئے پتنگ کیوں ساڑنی ہیں'

پتنگ اُڈاون، (محا) 1- گڈی اُڈاون 2- شوشا چھڈن 3- موجاں کرن

پتنگ باز، (مذ) گڈی اُڈاون والا

پتنگ بازی، (مو) گڈیاں اُڈاون دا عمل

پتنگ کٹن، (محا) ویکھو: پتنگ کٹنا

پتنگ کٹنا، (محا) اپنی پتنگ دی ڈور نال دُوجے دے پتنگ دی ڈور کٹ دینا

پتنگ: (ہ، مو) 1-اوہ لکڑ جیہدے وِچوں رنگ نکلدا اے 2- سورج، آفتاب 3-سپ

پتنگا: (مذ) 1- بھمکڑ، پروانہ 2- اگ دا پھلوہا، ونگی: 'بھانبڑ بلدے ویکھ پتنگا دِیوا چھوڑ نہ کردا' (میاں محمد بخش)

پتنگڑا: (مذ) ویکھو: پتنگا

پتنگم: (مذ) بھمکڑ، تمکڑ، پروانہ

پتنگو: (مذ) ویکھو: پتنگا

پتنگی: (مو، صفت) 1- 'پتنگا' دی تانیث 2- دیوانی، سودائن 3- نکی پتنگ

پتنی: (مذ) پاتنی، ملاح، کھیوٹ

پتنی: (مو) ووہٹی، گھر والی، جورو

دھرم پتنی، (مو) دھرم مطابق ویاہتا زنانی، ووہٹی، گھر والی

پتنی: (مذ، صفت) پتن یاں پُل والا، پتن دا ٹھیکیدار

پتنیں: (فم) پتن اُتے، گھاٹ اُتے، کنارے تے

پتو: (مذ) چھوٹا کھیت

پتو: (مو) پت، گرمی دانے

پتو دا شوقین: (مذ) 1-پتوکی، ضلع قصور دے رہن والا شوقین 2- مجازاً: اوقات توں ودھ کے دسن والا

پتو دا شوقین تے بوجھے وچ گاجراں، (اکھا) جھوٹھی پھوں پھاں رکھن والے لئی آکھیا جاندا اے

پتوا: (ہ، مذ) پتا، برگ

پتوار: (مو) چوپ جیہی اک قسم دی لکڑی جو بیڑی دے پچھلے پاسے اوس دا رُخ موڑن لئی لگی ہوندی ہے

پتواڑ: (پو، مو) 1- بارشاں دی پکی ہوئی زمین 2-مارکٹ

پتواس: (مذ) پرندیاں والا اڈہ، کبوتراں دی چھتری

پتوال: (صفت) 1- عزت والا، امیر 2- خاوند، شوہر

پتوائی: (مو) پوتنے دا کم تے اوس دی اُجرت

پتوَرت: (مذ) 1-خاوند نال وفاداری، نبھا 2- عزت، وقار، عصمت

پتورنا: (فعم) ہرے اناج دیاں بلیاں کٹنا

پتوریا: (مو، صفت) 1-پتنی، خدمت گزار تیویں، عزت والی 2-با عصمت باوقار

پتوڑ: (لہند، صفت) ویسن وِچ لپیٹ کے تلیا ہویا آلو یاں اروی، پالک وغیرہ دے پتیاں دا پکوڑا

پتوڑا: (مذ) ویکھو: پتوڑ

پتوَنت: (مذ) ویکھو: پتوَرت

پتونتا: (صفت) شریف، عزت دار، حیادار

پتوَنتی: (صفت) باعزت، شریف، باحیا

پتوہا: (ہ، مو) پُتر دے گھر والی، نُونہہ، بہو

پتوہرا: (مذ) سوہرے دا نیڑے دا رشتے دار، سوہرے دا پیو دادا

پتوہو: (مو) 1-نُونہہ 2- پوتے دی بہو

پتہ: (پو،مذ) غصے نوں قابو کرنا، عذاب سہنا
پتہ کڈھن، (محا) خوب خبر لینا، بھیڑی طرحاں مارنسانا
پتہ لگ وَنجن، (محا) حقیقت کھلنا، اصلیت دا پتا لگ جانا
پتہ: (مذ) تاش دیاں وکھ وکھ شکلاں، نشاناں والا ٹکڑا (کاغذ دا)
پَتہ: (پو) فضول گل کرنا، ہوائی گلاں کرنا
پتہارا: (مذ) 1- ڈاکیا، قاصد، چٹھی رساں 2- حصے دار، پتی والا 3- عزت والا
پُتہاری: (مو) 1- صاحب اولاد، بیٹے والی 2- دائی، آیا
پتھ: (پو، مو) 1- اوہ کنک جو حالے اُگی نہ ہووے 2- عزت، لاج
پتھ: (ج، مذ) 25 من 24 سیر توں لے کے 40 من تک دے تول دا پیمانہ
پتھ: (ہ، مذ) 1- رستہ، راہ 2- ریت، رسم، طور طریقہ 3- مت، مذہب 4- پرہیز
پتھ پردرشک، (مذ، صفت) راہ وکھاون والا، رہبر
پتھ کپتھ، (فم) بدپرہیزی
پِتھ: (ج، مذ) اِک نکی جیہی تھیلی، جیہڑی جگر دے ہیٹھلے پاسے ہوندی اے تے جگر وِچوں نکلن والا صفراء ایہدے وِچ اِکٹھا ہوندا اے، پتا
پتھا: (لہند، مذ) 1- چکی دے ہیٹھلے پُڑ وچ ٹھوکی ہوئی اوہ لکڑی جس وچ کلی گڈی ہوندی اے، اتے ایس تے اُپرلا پُڑ گھمدا اے، گڈے دے پہیے دی نابھ وچ چھکے چوڑے ہو جان تے چورس لکڑی دا اوہ ٹکڑا جو دُھرے دے میرے دا چھیک پا کے ٹھوکیا جاندا اے 2- اِک پودا جو کوہِ سلیمان وِچ مِلدا ہے
پتھا پاون، (محا) بہت تنگ کرن، ستاون
پتھا پاونا، (محا) بہت تنگ کرنا
پتھار: (مذ) 1- پتھن والا 2- ڈھگ، ذخیرہ 3- اکٹھ
پتھاری: (مو) 1- سُوت 2- بسترا، گدا
پتھان: (مصدر) ویکھو: پتھاون
پتھاون: (مصدر) تھپاون، پتھن دا کم کراون
پتھاوَنا: (متعدی المتعدی) پتھن دا کم کراونا
پتھائی: (مو) پتھن دا کم یاں مزدوری
پتھر: (مذ) 1- سِل دا ٹکڑا، وٹا 2- کڑی 3- اوکھا کم 4- (صفت) مُورکھ، بے عقل، ونگی: 'اُس دل تھیں سنگ پتھر چنگے جو دل غفلت اَٹی ہُو' (باہو)
پتھر اُتے جڑھ ہوون، (محا) بنیاد پکی ہوون
پتھر اُتے لکیر، (مو) پکی پیڈھی گل، یقینی گل، قابلِ یقین، قابلِ اعتبار
پتھر انگھڑ، (مو) پتھریلی دھرتی
پتھر بازی، (مو) اک دوجے نوں پتھر مارن دا کم، پتھراوَ
پتھر بن جانا، (محا) کٹھور چت ہونا، نرموہی ہونا
پتھر بن جاون، (محا) 1- بُت بن جاون 2- بے رحم ہوون، سنگ دِل ہوون
پتھر بنن، (محا) ویکھو: پتھر بن جاون
پتھر بھیڑو، (مذ) جو پتھراں نوں وی لڑا دیوے

پتھر پاڑنظر، (مو) بہت بھیڑی نظر

پتھر پانی ہونا، (محا) پتھر پانی ہو جانا، سخت دل دا نرم ہو جانا

پتھر پانی ہوون، (محا) سخت دِل نُوں ترس آون

پتھر پچاون، (محا) 1- مشکل کم کرن 2- اوکھ سہون 3- بے عزتی سہہ جاون

پتھر پسیج جاون، (محا) ویکھو: پتھر پسیجن

پتھر پسیجن، (محا) 1- سنگ دِل نُوں ترس آون 2- کنجوس ہتھوں سخاوت ہوون

پتھر پگھر جاون، (محا) ویکھو: پتھر پگھرن

پتھر پگھرن، (محا) دِل نرماون، طبیعت وچ نرمی آون

پتھر پن، (صفت) سخت پن، سنگدلی، کڑا پن

پتھر پُوجیاں بھگوان ملے تے میں پہاڑ پُوجاں، (اکھا) 1- خوشامد نال کم بنے تے رج کراں 2- رب دی رضا حاصل کرن لئی عبادت وی کرنی چاہیدی اے 3- اصل بندے توں ہٹ کے کسے دی منت ترلا کرن نال گل نہیں بن سکدی

پتھر پُوجیاں ہَر ملے تاں مَیں پُوجاں سنسار، (اکھا) ویکھو: پتھر پُوجیاں بھگوان ملے تے میں پہاڑ پُوجاں

پتھر پَون، (محا) 1- گڑے پَون، اولے پَون 2- مصیبت آون، پتا پَون

پتھر پینا، (محا) گڑے وسنا، بپتا پَینی

پتھر تراشن، (محا) 1- پتھر دی مُورت گھڑن 2- سخت کم کرن، بہت مشقت کرن

پتھر تراشی، (مو) پتھر دے بت بناون دا کم

پتھر تَرن، (محا) نکاریاں دا وی بیڑا پار ہوون

پتھر تَرنا، (محا) ویکھو: پتھر تَرن

پتھر تَل، (مذ) ویکھو: پتھر انگھڑ

پتھر تلوں ہتھ نکلن، (محا) مصیبت توں چھٹکارا ملنا

پتھر تلے ہتھ آون، (محا) مصیبت وچ ہونا

پتھر تے لاون، (محا) 1- چاقو وغیرہ تیز کرن 2- بیکار کم کرن

پتھر تے لاونا، (محا) ویکھو: پتھر تے لاون

پتھر تے لیک، (محا) 1- یقینی، مضبوط، پائیدار 2- حقیقت

پتھر تے لکیر کھچّن، (محا) پکی گل کہن، اٹل فیصلہ دیون

پتھر تے لکیر کھچنا، (محا) ویکھو: پتھر تے لکیر کھچّن

پتھر تے لکیر ہوون، (محا) پکیاں تے اٹل ہونا

پتھر جوگ، (مذ) اِک قدیم دور جدوں لوک پتھر دیاں چیزاں تے ہتھیار ورتدے سن

پتھر جھلّن، (محا) سختی برداشت کرنا، دُکھ سہنا

پتھر چامارن، (محا) بے تکی ہانکنا

پتھر چت، (صفت) کٹھور دِل، سنگ دل، ونگی: 'جیہڑے یار نوں دلوں وساردے نی پتھر چت اوہ مردگوار یارو' (دولت رام)

پتھر چٹ، (مو، صفت) 1- لوبھی، لالچی، حرامی 2- شُوم، کنجوس 3- پہاڑیا 4- اِک جنگلی پودے دا ناں

پتھر چٹ کے مُڑن، (محا) ویکھو: پتھر چٹ کے مُڑنا

پتھر چٹ کے مُڑنا، (محا) کسے گل دا انت ویکھ کے یاں اوس توں

ٹھوکر کھا کے مُڑنا

پتھر چٹ مچھلی، (مو) اِک قسم دی مچھی جو پتھراں دی تہہ دے نال نال تر دی رہندی ہے تے پتھراں تے لگی ہریالی یاں اُلی چٹدی رہندی ہے

پتھر چلاون، (محا) 1- پتھر سُٹن 2- بہتان لاون

پتھر چُم کے ہٹن، (محا) 1- توڑ تائیں اپڑ کے ہٹن 2- تکلیف دیکھ کے مُڑن

پتھر چوتھ، (مو) بھادروں دے چاننے پکھ دی چوتھ جس دی رات نوں چن متھے لگیا بُرا سمجھیا جاندا ہے

پتھر چوں پانی کڈھن، (محا) ناممکن کم کرن، ڈھیر مشکل کرن، انوکھا کم کرن

پتھر چوں پانی کڈھنا، (محا) انہونی گل کر کے دس دینا

پتھر چھاپا، (مذ) لِتھّے دی چھپائی

پتھر دا جواب پتھر دیون، (محا) بُرے سلوک دا بُرا جواب دیون

پتھر دا جیرا کرنا، (محا) دِل کرڑا کرنا، سنگدلی اختیار کرن

پتھر دا چھاپا، (محا) لیتھو گرافی، پُرانے سمے وچ چھپائی دا اِک ڈھنگ

پتھر دِل، (صفت) سخت دل، سنگ دل، کٹھور چت، ونگی: 'جے پتھر دل والا تکے اکھیں پانی آوے' (میاں محمد بخش)

پتھر دِل موم ہوون، (صفت) ظالم منکھ نوں رحم آون، ترس آ جاون

پتھر دِلی، (مو، صفت) کٹھورتا، بے رحمی، سنگدِلی

پتھر دی چھاتی، (مو) وڈا حوصلہ، وڈا جگرا

پتھر دی چھاتی کر لون، (محا)1- صبر کرن 2- دِل وڈا کر لین 3- سنگ دِل ہو جاون

پتھر دی چھاتی کرن، (محا) ویکھو: پتھر دی چھاتی کر لون

پتھر دی چھاتی ہوون، (محا) 1- وڈا حوصلہ ہوون، وڈا جگرا ہوون 2- صحت مند ہوون، مضبوط ہوون 3- سنگ دِل ہوون

پتھر دی کھان، (مو) پتھر پٹن دی تھاں

پتھر دی لِیک، (مو، صفت) 1-ضِد، اَڑی 2- نہ مِٹن والی شے، پکی گل

پتھر دے کیڑے نوں وی رب روزی دیندا اے، (اکھا) اللہ تعالیٰ دی ذات ای ہر اِک نوں ہر حال وچ رزق دیندی اے

پتھر ڈھونے، (محا) 1- سخت محنت کرنا 2- وقت ضائع کرنا

پتھر ڈھوون، (محا) سخت محنت دا کم کرن، اوکھی مزدوری کرن

پتھر ڈھے گھڑی اُتے گھڑی ٹٹے، گھڑی ڈھے پتھر اُتے تاں وی گھڑی بھجے، (اکھا) تگڑے تے ماڑے وِچ نقصان ہمیشہ ماڑے نوں ای ہوندا اے

پتھر زمین، (مو، صفت) 1- مشکل زمین جیہدے وِچ شعر لکھنا اوکھا ہووے، اوکھا قافیہ ردیف 2- پتھریلی بھوئیں

پتھر سیل، (مذ) ویکھو: سیل پتھر

پتھر کٹ، (مذ، صفت) پتھر کٹن والا مزدور

پتھر کلا، (مو) 1- پتھر کلا بندوق دی گھوڑی یاں سٹینڈ 2- اوہ بندوق جس دے گھوڑے دے مونہہ اگے چقماق پتھر لگیا ہوندا ہے

پتھر کلیجہ، (مذ، صفت) بہت سخت دِل دا، کٹھور سبھا والا

پتھر کولے ہون تاں گِدّڑ ہی کھا جان، (اکھا) جدوں کسے ہوشیار آدمی نوں کوئی چھلنا چاہے تاں اوہ سیانا اوس دی چلاکی نوں سمجھ کے کہندا اے

پتھر کولے ہوون تے گِدّڑ ای نہ چٹ، (اکھا) بندے نُوں اپنے بچاء لئی کُجھ سختی تے پھُوں پھاں توں وی کم لینا چاہیدا اے

پتھر گالن، (محا) سخت چیز نُوں نرم کرن

پتھر گالنا، (محا) ویکھو: پتھر گالن

پتھر گھاڑا، (مذ) پتھر گھڑن والا

پتھر گھوڑے دا میل ہونا، (محا) ڈاڈھے اتے ماڑے آدمی دے میل وچ نقصان ہمیشہ ماڑے آدمی دا ہی ہوندا اے، وَنگی: 'پتھر گھوڑے دا کدی نہ میل ہوندا دُور دُور ہی عرض گزاریئے'

پتھر من، (مو) اِک پہاڑی بوٹی

پتھر موم کر دیون، (محا) ویکھو: پتھر موم کرن

پتھر موم کرن، (محا) 1- سخت دِل نُوں نرم کرن 2- انہونا کم کرن

پتھر موم ہو جاون، (محا) ویکھو: پتھر موم ہوون

پتھر موم ہوون، (محا) 1- سخت دِل بندے دا نرم ہوون 2- انہونا کم ہوون

پتھر نال متّھا مارن، (محا) 1- ناسمجھ نُوں سمجھاون دی کوشش کرن 2- بے وقوفی کرن

پتھر نال یاری لاون، (محا) بے مہر تے سنگدِل نال یارانہ ہوون

پتھر نال یاری ہوون، (محا) ویکھو: پتھر نال یاری ہوون

پتھر نالوں چکّی بھلی جو پیسے سنسار، (اکھا) نِکّی شے نالوں کم کار دی شے بہتری ہوندی اے

پتھر نالوں چکّی چنگی خلقت پیہہ پیہہ کھاندی اے، (اکھا) ویکھو: پتھر نالوں چکّی بھلی جو پیسے سنسار

پتھر نچوڑن، (محا) نہ ہوون والا کم کرن، ناممکن نُوں ممکن بناون دی کوشش کرن

پتھر نوں جوک لگّن، (محا) 1- بے رحم نُوں رحم آون 2- انوکھی گل ہوون

پتھر نوں جوک نہیں لگدی، (اکھا) سخت دِل یاں ڈھیٹھ بندے اُتے کسے گل دا اثر نہیں ہوندا

پتھر نوں جوکاں لاون، (محا) ویکھو: پتھر نُوں جوکاں لاونا

پتھر نوں جوکاں لاونا، (محا) اَن ہونا کم کرن دی کوشش کرنا، وَنگی: 'اثر پہنچدا نہیں نصیحتاں دا، جوکاں پتھراں نال نہ لامیاں'

پتھر وانگ پیڈھا ہونا، (محا) پکا ہونا، بہت سخت ہونا، کرڑا ہونا، وَنگی: 'کالی داس پیڈھی ہوئی وانگ پتھر، نازک مُکت پان دے پتیو جی'

پتھر وَٹ، (مذ) 1- چھوٹا پتھر 2- پتھر دا پیالہ

پتھر وِچ جوک نہیں لگدی، (اکھا) ویکھو: پتھر نُوں جوک نہیں لگدی

پتھر وِچوں پانی نچوڑنا، (محا) کوئی ناممکن کم کرن دا جتن کرنا

پتھر وَرھن، (محا) 1- پتھر پین، گڑے پین 2- ظلم ہوون

پتھر ہو جانا، (محا) 1- بہت سخت ہو جانا 2- سُن ہو جانا

پتھر ہو جاون، (محا) بہت سخت ہو جاون، سنگدل ہو جاون

پتھر ہوون، (محا) ویکھو: پتھر ہو جاون

اِٹ چکلدے نوں پتھر چکنا، (محا) جیسے نوں تیسا ہو کے ٹکرنا

اِٹ دا جواب پتھر نال دینا، (محا) ویکھو: اِٹ چکلدے نُوں پتھر چکنا

چامک پتھر، (مذ) اوہ پتھر جس تے سٹ ماریاں اگ لگدی ہے، چمبک، مقناطیسی، چقماق

چھاتی تے پتھر رکھنا، (محا) اسہہ چیز نوں سہنا

سِل پتھر، (مذ) پہاڑی پتھر، ونگی: 'سِل پتھر مہن جنت اُپائے'

عقل تے پتھر پینا، (محا) عقل دا ماریا جانا، مَت ماری جانا

قیمتی پتھر، (مذ) ہیرا، پنّا وغیرہ جواہرات

کلیجے تے پتھر دھرنا، (محا) صبر کرنا، دِل پکا کرنا، جیرا کرنا

مچھی پتھر چٹ کے ہی مُڑدی ہے، (اکھا) جدوں کوئی پُٹھے رستے جان والا آدمی سمجھان بجھان تے سِدّھے رستے نہ آوے اتے ٹھوکر کھا کے ہی واپس مُڑے اودوں کہندے نیں

مِل پتھر، (مذ) ویکھو: سِل وٹا

نیہہ پتھر، (مذ) اوہ پتھر جو کسے مکان وغیرہ دی بنیاد رکھن سے سبھ توں پہلاں کسے نیک پرہیزگار بندے دے ہتھوں رکھوایا جاندا ہے

پتھرا: (مذ) 1- اِک طرحاں دا پھل 2- پتھر ہوون دی حالت

پتھرا جانا، (محا) پتھر ہو جانا، اہل ہو جانا

پتھرا جاون، (محا) 1- پتھر ہو جاون 2- سُن ہو جاون

پتھرا دیون، (محا) 1- پتھر بنا دیون 2- حیران کر دیون، ساکت کر دیون 3- اکھاں نُوں بے نُور کر دیون

پتھراٹ: (لہند، مذ) وڈا پتھر

پتھراٹ بھُوم، (مذ) جمادات داعلم، پتھراں پہاڑاں داعلم

پتھران: (مصدر) 1- پتھر جان' پتھر بن جان سخت ہو جان 2- اندھا ہو جان 3- بے جان ہو جاون

پتھرانا: (فل) ویکھو: پتھراونا

پتھرانگھڑ: (مو) پتھریلی دھرتی

پتھراں: (مذ) ویکھو: پتھر جیہدی ایہہ جمع اے

پتھراں نُوں رواون، (محا) ایس طرحاں وَین پاونے جس نال سخت توں سخت دِل آدمی دا وی من بھر آوے

پتھراں نوں رواونا، (محا) ویکھو: پتھراں نُوں رواون

پتھراون: (مصدر) 1- حیران ہوون 2- اکھاں بے نُور ہو جاون 3- پتھر مارن

پتھراونا: (فل) 1- پتھر وانگر ہو جانا، جم جانا (صدے نال) 2-(فعم) پتھر مارنا، سنگ باری کرنا

پتھراہ: (مذ) ویکھو: پتھراؤ

پتھراؤ: (مذ) پتھر مارن داعمل، پتھراء

پتھراؤ کرن، (محا) پتھر ورھاون، پتھر مارن

پتھراؤ ہوون، (محا) پتھر ورھن، سنگ باری ہوون

پتھرن: (مصدر) 1- پھیلاون، کھلارن 2- موڑن

پتھروٹ: (مذ) 1- پتھر، چھوٹا پتھر 2- پتھر دا پیالہ

پتھروٹا: (مذ) 1- پتھر، پتھر دا ٹوٹا 2- سل 3- کونڈی 4- پتھر دا پیالہ

پتھروٹی: (مذ) پتھروٹا دی تانیث

پتھروڑ: (پو) پتھراں دی بارش، اِٹ کھڑکا

پتھرول: (مو) پتھراؤ، سنگ باری

پتھرول ہوون، (محا) پتھر ورھن

پتھرولن: (مصدر) پتھر مارن، پتھراون

پتھرولی: (مو) 1- پتھر دا ٹوٹا 2- پتھروٹی 3- پتھر دا پیالہ، ونگی: 'لکھ پارس پتھرویاں پارجات لکھ باغ پھلاں دے'

پتھری: (مو) 1- چھوٹا پتھر 2- اُسترے وغیرہ دی دھار تیز کرن دا پتھر دا ٹکڑا 3- سِل دا ٹکڑا جس اُتے موچی جُتیاں تیار کردے ہن 4- مثانے وِچ پیدا ہون والی کنکری اتے اوس توں پیدا ہون دی بیماری 5- پتھر دی کولی 6- چقماق پتھر 7- چک دا ہیٹھلا حصہ جو پتھر یاں سیمنٹ دا بنیا ہوندا ہے، ایس وِچ کِلّی پیندی ہے اتے ایس کِلّی تے ایہہ گھُمدا ہے

دُدھ پتھری، (مو) اِک طرحاں دا نرم پتھر دا ٹکڑا جس نوں بچے سلیٹی پنسل وجھوں ورتدے ہن

پتھریا: (مذ) 1- پتھر دا کم کرن والا، سنگ تراش 2- کھتریاں دی اِک جات

پتھریل: (صفت) ویکھو: پتھریلا

پتھریلا: (مذ، صفت) پتھراں والا

پتھریلی: (مو) سخت، پتھر ورگی

پتھریلی زمین، (مو، صفت) سخت زمین، بنجر بھوئیں

پتھریواں: (مذ، صفت) 1- پتھر ہو جاون دی حالت، سختی 2- مجازاً: ضِد، ہٹھ

پتھک / پتھِک: (مذ) راہی، مسافر، یاتری، ونگی: 'پتھِک پیاس چِت سرودر آتم جل لین' (گُر)

پتھک شالا، (مذ) سَراء، مسافر خانہ

پتھکن: (مو) ویکھو: پتھکّن

پتھکّن: (مذ) گوہا تھپن دی تھاں

پتھل: (مو) 1- چوکڑی، چونکڑ 2- پتھر 3- کسے شے نوں سہارا دیون لئی تھلے دتا گیا روڑا

پتھل مارنا، (محا) چونکڑی مار کے بہہ جانا

پُتھل: (مو) اُتھل دے نال لگن والا لفظ جیویں: اُتھل پُتھل

اُتھل پُتھل، (مو) اُلٹ پُلٹ

اُتھل پُتھل مچاونا، (محا) اُلٹ پلٹ کرنا، ردّ و بدل کرنا

پتھلا: (مذ) 1- جانوراں دی حویلی دے بُوہے لگیا گیٹ 2- فصل گاہون دی تھاں 3- کھڑیا، مکئی جوار وغیرہ دا بھنیا ہویا دانہ 4- کھیل، اکھ دی سیاہی، اکھ دا اِک مرض 5- ڈنگراں دے متھے دا چِٹا داغ 6- کوئی پھُلی ہوئی شے 7- دِیوے دی بتی دا گُل 8- چونکڑی، نکمے ہو کے بیٹھن دی حالت، ونگی: 'عشق اسانوں لسیاں جاتا بیٹھا مار پتھلا ہُو' (باہُو)

پتھلا مار کے بیٹھنا، (محا) 1- چونکڑی مار کے بیٹھنا 2- بے فکر ہو کے بیٹھنا، ونگی: 'توں کس عمل کمائے اُپر بیٹھا ایں مار پتھلا'

پتھلا مارن، (محا) پلاتھی مارن، چونکڑی مارن

پتھلن: (مصدر) 1- لدن، اُلٹاون 2- پلٹاون، اُتھل پُتھل کرن

پتھلنا: (فعم) اُلٹاونا، پلٹاونا

پتھلی: (مو) 1- اِک عام جھاڑی جو کوہِ ہمالیہ تے ملدی ہے

2- 'پتھلا' دی تصغیر، پالتی مار کے بیٹھن، چونکڑی

پتھلی مارن، (محا) دھرنا مار کے بیٹھن، چونکڑی مارن

پتھن: (لہند،مو) نیلوفر دا پُھل

پتھن: (ہ، مذ) دوزخ دا اِک مقام

پتھنا: (مذ،صفت) 1- مٹی دی تھپی ہوئی وڈّی ساری پاتھی 2- بے ڈھبی شکل دا بندہ 3- اِک گھمیارا اوزار، تھتھوا 4- روٹیاں پکاون لئی بنیا ہُویا چکلا

پتھنا: (فعم) 1- گوہے وغیرہ دِیاں پاتھیاں بناونا، تھپنا 2- گِلّی مٹی دیاں اٹاں تیار کرنا 3- کُہاڑی نال لکڑی ٹھیک کرنا 4- من وچ دھارنا 5- متا پکاونا، گوند گُندھنا

پتھنا مار کے بیٹھنا، (محا) پسر کے بیٹھنا، دھرنا مار کے بیٹھنا، پتھلی مار کے بیٹھنا

پتھواری: (مو) اُپلے بنان دی جگہ

پتھواڑا: (مذ) پتھیاں پتھن والی تھاں

پتھواون: (مصدر) پتھائی دا کم کراون، اِٹاں گھڑواون

پتھوائی: (مو) ویکھو: پتھائی

پتھوائیا: (مذ،صفت) پتھن والا، پتھیرا

پتھور: (لہند، مو) اِک قسم دی ویل جو نمک دے پہاڑ وِچ ہوندی اے

پتھومیا: (مذ،صفت) ویکھو: پتھوائیا

پتھی: (مو) ہل دائڑیا ہویا سرا جس نال مٹی پُٹی جاندی ہے

پتھی: (ہ، مذ،صفت) محنت کرن والا، مزدور

پتھیا: (مذ) ویکھو: پتھیارا

پتھیارا: (مذ) گوہیاں یاں اِٹاں پتھن والا، پتھیا

پتھیارن: (مو) گوہیاں یاں اِٹاں پتھن والی، سچے وچ ڈھالن والی

پتھیچن: (مصدر) ویکھو: پتھن

پتھیر: (مو) 1- اِک قسم دی ویل جو کوہستان نمک وچ ہوندی ہے

2- اِٹاں دی پتھائی

پتھیرا: (مذ،صفت) اِٹاں پتھن والا

پتھیری: (مو،صفت) اِٹاں پتھن والی

پتھیڑ: (مذ) 1-اوہ تھاں جتھے پاتھیاں پتھیاں جاندیاں ہن، پتھواڑا

2- اِٹاں پتھن دی تھاں

پتھیک: (مو) گوہا پتھن دی تھاں

پتھینا: (مذ) ریت، رسم، رواج، ونگی: 'ہوم جگ جگ تھاپ پتھینا'

پتھینک: (مذ) ویکھو: پتھکن

پتھیہ: (ہ، مذ) 1- چنگا، اچھا، مناسب، واجب، لائق، موزوں 2- پرہیزی کھانا، بیماراں دے کھاون والی خوراک

پتی: (ہ،مذ) 1- خاوند، خصم، گھر والا، کونت 2- مالک 3- پالن والا 4- لیکھ، مقدر، چال، ایہہ لاحقے وجھوں ورتیا جاوے تاں پہلے شبد دی ملکیت نُوں ظاہر کردا اے، جیویں: لکھ پتی، کروڑ پتی، سینا پتی

پتی برت، (مذ) عورت دا اپنے خاوند وچ بہت پریم اتے آدر

پتی برتا، (مو) اوہ عورت جو اپنے پتی نوں پرمیشر کر کے

پُوجدی ہے

پتی پتنی، (مذ) میاں بیوی، تیویں مرد

پتی پرمیشر، (مذ) ویکھو: پتی دیوتا

پتی دیو، (مذ) خاوندلئی عزت وجھوں ورتیا جان والا لفظ

پتی دیوتا، (مذ) خصم لئی آدر وجھوں ورتیا جان والا لفظ

پتی وال، (صفت) حصے دار، بھائی وال، شراکت دار

پتی ورت، (مذ) ویکھو: پتی برت

پتی ورتا، (مو) ویکھو: پتی برتا

پتی ہوون، (محا) حصہ ہوون، شراکت ہوون

ارتھاں پتی، (مذ) اوہ آدمی جس کول ان گنت دھن ہووے، کروڑ پتی

بھومی پتی، (مذ) زمیندار

پران پتی، (مذ) خاوند، پتی

سبھا پتی، (مذ) سبھا دا پردھان، چیئر مین

سینا پتی، (مذ) سبھ توں وڈا فوجی افسر، جنگی لارڈ، کمانڈر اِن چیف

کروڑ پتی، (مذ) بہت امیر آدمی جس کول ان گنت روپیہ ہووے

کُل پتی، (مذ) 1- کُل (قبیلے) دا سردار 2- یونیورسٹی دا وائس چانسلر

لکھ پتی، (مذ) بہت امیر، جس کول لکھاں روپے ہون

لنکا پتی، (مذ) لنکا دا مالک، راون

پتّی: (مو) 1- پتری، لوہے وغیرہ یاں کسے دھات دی پتلی کاتر یاں ٹکڑا 2- جنتری 3- حصہ، بھائیوالی، کسے جائیداد وِچلا بھاگ، رقم یاں زمین دا حصہ، ونگی: 'پتی پاڑ پھواڑے' (نجم)

پتی پانا، (محا) حصہ پانا

پتی دار، (مذ) کسے جائیداد وچ جس دی پتی ہووے، حصے دار، سانجھی

پتی داری، (مو) بھائی والی، حصے داری، سانجھ

پتّی: (صفت) 1- چاء دے خشک پتے، بھنگ دے پتے، چھوٹا پتا، کرومبل 2- پُھل دی پتی 3- گنے دی کھوری، مشترکہ زمین یعنی موروثی زمین وچ حصہ، قربانی دے جنور وِچ حصہ

پتی کشمیری، (مو) اک پہاڑی رُکھ جس دے پتے دوائی وجھوں ورتے جاندے ہن

پِتّی: (مو) ویکھو: رگ پتی

رگ پِتی، (مو) اِک روگ جس وِچ پِنڈے اُتے خون دی خرابی کرکے دھپھڑ ے پے جاندے ہن، چھپاکی

پِتّی: (مو) کھیڈ وِچ ہارن والے دی بانہہ اُتے جتن والے ولوں دو اُنگلاں نال ماری سٹ

پتے: (مذ) 'پتا' دی جمع، ٹکانا، تھوہ، نشان

پتے تے آون، (محا) نشان دے مطابق کھوج لاون، لبھ لون

پتے دی کہون، (محا) کم دی گل آکھن، ٹھیک گل کہن

پتے دی گل، (مو) سچ دی گل، کم دی گل

پتے لگ جاون، (محا) 1- راز لبھ جاون 2- ٹھکانا لبھ جاون 3- سمجھ آ جاون

پتّے: (مذ) 'پتّا' دی جمع، رُکھ دا پتر، تاش دا پتا

پتے باز، (صفت) پتیاں دی کھیڈ کھیڈن والا، دھوکھے باز

پتّے بازن، (مو) 'پتّے باز' دی تانیث، ٹھگنی

پتّے بازی، (مو) 1- پتّے باز دا کم 2- جوا، ٹھگی 3- دھوکھے بازی

پتّے دار، (مذ) پٹواری

پتّے وانگ کنبن، (محا) ڈر دے مارے تھر تھر کنبن

پتّے: (مذ) ویکھو: 'پتا' جیہدی ایہہ جمع اے

پتّے چھوہیاں، (مو) 1- ٹھکریاں 2- جھڑکاں

پتّے ماری، (مو) 1- سخت محنت مشقت 2- برداشت، تحمل

پتّے ماری داکم، (مذ) سخت محنت داکم

پتّے ماری کرن، (محا) 1- بہت محنت مشقت کرن 2- برداشت کرن

پتیا: (مذ) 1- اعتبار، بھروسا 2- پرتاوا، جواب 3- امتحان

پِتیا: (مذ) 1- چاچا، پیو دا نِکا ویر 2- چٹھی، خط، نامہ

پتیار / پتیارا: (مذ) 1- پرتیت، وشواس، اعتبار 2- پرتاوا، امتحان 3- پتری والا، جوتشی

پتیاں: (مو) گلے دا اِک روگ جس پاروں گلے دے اندر سوج آ جاندی ہے اتے کوئی چیز نگلنی اوکھی ہو جاندی ہے

پتیاں / پتیا: (مذ، صفت) حصے دار، پتی دار

پَتیاں: (مذ) 'پتا' دی جمع، پتے، رُکھاں دے پتر

پتیان: (مصدر) ویکھو: پتیاون

پتیاون: (مصدر) 1- یقین کرن، راضی ہوون، رجوع کرن 2- نرم ہوون، نرمی اختیار کرن 3- قابو کرن 4- کسے توں کوئی کم کڈھن لئی چالاکی نال اوہنوں وڈیاون، ورچاون

پتیاونا: (فعم) 1- بھروسا رکھنا 2- جھوٹھا سہارا دینا 3- گلاں بنا کے راضی کرنا

پتیت: (مو) پرتیت، پوچھ گچھ

پُتیتا: (صفت) لاڑھے نال متعلقہ شخص

دھیتے پُتیتے، (مذ) دِھی والے اتے لاڑھے والے دِھر دے ساک

پتیج: (مو) پرتیت، وساہ، بھروسا

پتیجن: (مصدر) ویکھو: پتیجنا

پتیجنا: (فل) 1- وساہ کرنا، اعتبار کرنا، وشواس کرنا 2- رجن، تسلی ہوون، ونگی: 'تک پتیجے یار محمد جے کر اکھیں دیکھے' (سیف)

پتیر: (مذ) گنھیا ہویا آٹا جس وچ خمیر نہیں

پَتیرا: (مذ) تازہ گنھیا ہویا آٹا، خمیرے آٹے دی ضد، اوہ آٹا جیہدے وچ خمیر نہ رلایا گیا ہووے

پتیرر: (مذ، صفت) چاچے یاں تائے دا پُتر بھرا، چچیرا بھائی

پتیری: (مذ، صفت) سادہ روٹی جیہدے وچ خمیر نہ ہووے

پَتیری روٹی، (مو) چپاتی، پھلکا

پتیڑ: (مذ) 1- وڈا پتا 2- اِک پکوان

پتیس: (مو) 1- اِک بُوٹی دا ناں 2- سس دی درانی یاں جیٹھانی، ونگی: 'سس نہ جایا، پتیس نہ جایا، دیور کس نے بنایا' (امرتا پریتم)

پتیس: (مذ) میدے، گھیو، مٹھے توں بنی مٹھیائی

پتیسہ: (مذ) ویکھو: پتیس

پتیل: (صفت) 1- بہت پتلا، پتلا جیہا، باریک، نازک 2- گوڑھا،

گہرا، وانگی: بڑا پتیل نتارا کر سمجھا ؤندے سن 3- کچا (کپڑا)

پتیلا: (لہند، صفت) پتل توں ہلکا، تھوڑا

پتیلا: (مذ) 1-دیگ توں نِکّا بھانڈا، کھانا بناون دا چوڑے مُونہہ والا پتل یاں تانبے دا بھانڈا دیگچہ 2- کُھلّے مُونہہ تے کھلے ڈِھڈ دا سالن وغیرہ پکان دا پتل یاں تانبے دا وڈا بھانڈا

پتیلی: (مو) 'پتیلا' دی تصغیر، چھوٹا پتیلا، دیگچی

پتیلے: (مذ) 'پتیلا' دی جمع، دیگ توں ذرا نکے بھانڈے

پتیلے دا ڈھکنا، (مذ) بے وقوف، مُورکھ، وانگی: 'تُوں کیہ جانے پتیلے دیا ڈھکنا رام ست کڑیاں دی' (لوک گیت)

پتین: (صفت) 1- بودا، کھدا، کمزور 2- پُرانا، قدیم

پتین: (مصدر) 1- پتلا ہوون 2- بھروسا کرن

پتیندر: (مذ) 1- پریتم، پیارا 2- خاوند، کھسم 3- جوگی

پتینا: (فل) 1- پتلا پینا، کمزور ہونا 2- پتیجنا، اعتبار کرنا

پتینی: (مو، صفت) دھوکھے وچ آئی ہوئی

پتینیا: (مذ، صفت) اعتبار وچ پھسیا ہویا

پتینیاں: (مو، صفت) رجیاں سوانیاں

پتیں: (فم) پتیاں وِچ

پُتیں: (فم) پُت دی، پُت نُوں

پُتیں گنڈھ پوے سنسار، (اکھا) پُتراں نال ماپیاں دا جگ وچ ناں باقی رہ جاندا اے

پتیورا: (مذ) سوہرے دا بھرا، چاچایاں تایا سوہرا

پتیوہرا: (مذ) ویکھو: پتیورا

پتیئیر: (مذ) پیو دے خاندان دے لوک

پ ...... ٹ

پٹ: (فعر) 1- پ دی زبر تے پیش، دوہاں طرحاں بولیا جاندا اے، 'پٹن' مصدر توں صیغہ امر: کھدائی کر، پَٹ، اُکھیڑ 2- (مذ) ریتلا میدان 3- چکنا، اُکھیڑنا، اُکھاڑنا، پچھاڑنا

پٹ پاونا، (محا) 1- چھیڑ چھاڑ کرنا، شرارت کرنا 2- تباہی مچاونا

پٹ پٹ کے گلّاں کڈھن، (محا) سوچ سوچ کے گلّاں کڈھن، پُرانیاں گلّاں چھیتے کرن

پٹ پٹ کے گلّاں کڈھنا، (محا) کھوج کھوج کے یاد کر کے گلّاں کرنا

پٹ پُنا، (مذ) دھوکھا، فریب، شرارت

پٹ پو، (مذ) ویکھو: پیٹ پُنا

پٹ پھرول کرن، (محا) لبھنا، تلاشنا، کھوجنا

پٹ ترپٹ، (فم) ویکھو: اُتھل پُتھل

پٹ ترپٹا، (فم) ویکھو: پٹ ترپٹ

پٹ تمب کے ڈیون، (محا) 1- لُٹ کے دینا 2- ایتھوں اوتھوں سمیٹ کے دینا

پٹ تھڈ، (مو) اُتھل پُتھل، بیٹھاں اُتے

پٹ چپٹ، (فم) ویکھو: پٹ ترپٹ

پٹ چپٹا، (فم) اُکھاڑ پچھاڑ، بے ترتیب، جیہدی کوئی سِدھ نہ ہووے، اُتھل پُتھل

پٹ دینا، (محا) تباہ کر دینا، برباد کر دینا

پٹ دیون، (محا) تباہ کر دیون، برباد کر دیون

پٹ رکھنا، (محا) 1- تیز دوڑنا 2- اُکھیڑ کے رکھ دینا 3- شہتیر رکھنا

پٹ رناں دی دوستی کھُریں جیہناں دی مَت، (اکھا) ویکھو: بھٹھ رناں دی دوستی کھُری جیہناں دی مَت

پٹ ساڑن، (محا) مایوس ہونا

پٹ سٹن، (محا) تباہ کر چھڈن، اُکھیڑ دیون

پٹ سٹنا، (محا) ویکھو: پٹ دینا

پٹ کرٹا، (لہند، مذ) وَخت، کھیھڑ

پٹ کھوہ، (مو) لُٹ مار، اُکھاڑ پچھاڑ، کھوہ کھنجھ

پٹ کھوہ کرن، (محا) 1- لبھنا 2- اکٹھے کرنا، کوشش کرنا، انتھک محنت کرنا

پٹ کے لے جانا، (محا) اُدھال کے لے جانا، کڈھ کے لے جانا

پٹ مارن، (محا) 1- کھوج لانا 2- تنگ کر دینا

جڑھ پٹنا، (محا) ستیاناس کرنا، تباہ کرنا

جکھنا پٹنا، (محا) خراب کرنا، برا حال کرنا

کھوہ پٹدیاں نوں کھاتا تیار، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بُرائی کرن والے نوں بُرا پھل جھٹ بھگتنا پیندا ہے تاں آکھدے نیں

پَٹ: (مذ) 1- ریشم، سِلک دا دھاگا جس نال باغ تے پھلکاریاں دا کشیدہ کڈھیا جاندا اے، وَنگی: 'کالے **پٹ** نہ چڑھدے سفیدی، کاگ نہ تھیندے بگے' (شاہ حسین) 2- بُوہے دی جوڑی دا اک تختہ 3- کپڑے دا عرض 4- گڈے دا اوہ حصہ جتھے بہہ کے بلد ہکے جاندے نیں 5- چھت دا بیم جس دی موٹائی چوڑائی برابر نہ ہووے 6- ریتلا میدان 7- بھِت، ساگا، پھٹا 8- 'پاٹا' دی تخفیف، لیرولیر، پھیتی پھیتی 9- دھوکھا، فریب، شرارت، پواڑا 10- خرابی، بربادی، تباہی 11- اِک قسم دا ٹاٹ 12- پُٹھا، اُلٹا وَنگی: 'پٹ پٹ سٹناں سہرلے دو یار' (خواجہ فرید) 13- لت دا گوڈے توں لے کے لک تک دا حصہ، ران، وَنگی: 'سر ہیر دے پٹ تے رَکھ سُتا سپ مال توں آن کے چھیڑ یونیں' (وارث شاہ) 14- آڑ، اوٹ، نقاب، پردہ

پٹ بستر، (مذ) ریشمی بستر

پٹ بند کرن، (محا) ویکھو: پٹ بھیڑن

پٹ بھیڑن، (محا) بُوہا بند کرن، دروازہ مارن

پٹ پان، (مو) اِک طرحاں دی گوند جس نوں باریک پیہہ کے بنے جان والے ریشم نوں پان دتی جاندی ہے

پٹ پٹی، (مو) اِک قسم دا ریشمی کپڑا

پٹ پُرانا تاں وی کسے چکی جھاڑنا نہیں کیتا، (اکھا) جدوں کسے دی اُکا قدر نہ کیتی جاوے تاں آکھدے نیں

پٹ پھلنا، (محا) بہت تھک جانا

پٹ پھیرا، (مذ، صفت) پٹ (ریشم) دے لچھے تیار کرن والا کاریگر

پٹ پھیرن، (محا) واہی زمین تے سُہاگا پھیرن

پٹ جولاہا، (صفت) ریشم دا کم کرن والا

پٹ دی پچھاڑی تے مُنج دیاں ونگاں، (اکھا) دو اجوڑ شیواں دے میل سے آکھیا جاندا ہے، جیویں: اگا سونے دا تے پچھا پتل دا

پٹ دی گنڈھ ہوون، (محا) 1-جیہنوں وَکھ نہ کیتا جا سکے 2- ایسا تعلق ہونا جیہنوں توڑیا نہ جا سکے

پٹ دے پنگھوڑے بٹھاونا، (محا) ہر بھانت دا سکھ دینا

پٹ دے پنگھوڑے جھوٹن، (محا) بہت سُکھ آرام نال حیاتی گزارن، موجاں مانن

پٹ دے پنگھوڑے جھوٹنا، (محا) بہت سُکھ آرام وِچ ہونا

پٹ رنگ / پٹ رنگی، (مذ، صفت) ریشم رنگن والا کاریگر

پٹ رنگا، (مذ) ویکھو: پٹ رنگ

پٹ سَن، (مذ) اِک پودا تے اوہدا ریشہ جیہڑا بوریاں تے کپڑا اُنن وِچ کم آوندا اے، ایہنوں سُنہری ریشہ وی آکھدے نیں

پٹ کِھتو، (مذ، صفت) 1- پٹولا 2- کھدّو

پٹ کھولن، (محا) 1- بُوہا کھولن 2- گھنڈ چُکن 3- پٹاری دا مُونہہ کھولن

پٹ نوار، (مو) ریشمی نوار، ونگی: 'کاریگراں نے گھڑ لیا، اونیا پٹ نوار'

پٹ ولھیٹی، (مو، صفت) ریشمی بسترے وِچ لپیٹی ہوئی یعنی نازک، نرم ملوک انتہائی نازاں وِچ پلی ہوئی

پٹاں تے ہتھ مارنا، (محا) پچھتاؤنا

پَٹ: (صفت) 1- تُرت، فوراً، چھیتی 2- پُٹھا، اُلٹا، ونگی: 'دوجا چیرنا پَٹ کباب دے لئی تیجا جان تے تیراں دا وار کرنا'

پٹ پٹ، (فم) وَگ تگ، لگا تار، متواتر

پٹ پٹ بولن، (محا) تڑاک تڑاک بولن، بے جھجک بولن

پِٹ: (مو) 1- پٹن دا عمل، سینہ کوبی، وِین، رووَن دھوَن دی حالت، رونا دھونا، سیاپا 2- (فعر) 'پِٹن' دا فعل امر، رو، وَین پا، سیاپا کر

پِٹ اُٹھن، (محا) بہت غصہ لگن

پِٹ پِٹ شُنگرف ہونا، (محا) پِٹ پِٹ کے لال ہونا، بہت رونا پٹنا

پِٹ پِٹ کھڑوون، (محا) آکھ آکھ کے تنگ آجانا

پِٹ پِٹ کے پھاوا تھیون، (محا) بار بار کہہ کے تنگ آجانا

پِٹ پِٹ کے ٹوٹے ڈرانے (اُڈارنے)، (محا) ویکھو: پِٹ پِٹ شُنگرف ہونا

پِٹ پِٹ کے ٹوٹے لاہ دینا، (محا) بہت بُری طرحاں پٹنا

پِٹ پِٹ کے ٹوٹے لاہ سُٹنے، (محا) بہت زیادہ رونا پٹنا

پِٹ پِٹ کے مرنا، (محا) ساری عمر دُکھ جھلنا

پِٹ پِٹ لال ہو جاون، (محا) ویکھو: پِٹ پِٹ لال ہوون

پِٹ پِٹ لال ہوون، (محا) بہت رون پٹن، غم یاں افسوس پاروں بُرا حال ہوون

پِٹ پِٹ مرن، (محا) ساری عمر دُکھ جھلّن، روندیاں عمر لنگھاون

پِٹ پِٹ مرنا، (محا) بہت کوشش کرنا، پورا زور لاونا، ونگی: 'پِٹ پِٹ چھڑے مردے، روٹی چوپڑی نہیں وچ کرماں'

پِٹ پِٹ نیلے ہونا، (محا) ویکھو: پِٹ پِٹ کے ٹوٹے لاہ سُٹنے

پِٹ پٹا، (مذ) پٹن دا عمل، پِٹ پٹائی

پٹ پٹارا، (مذ) ماتم، رووں پٹن

پٹ پٹارا کرن، (محا) ویکھو: پٹ پٹیا کرن

پٹ پٹارا ہوون، (محا) ویکھو: پٹ پٹیا ہوون

پٹ پٹاس، (مو) رون دھون دی حالت

پٹ پٹاس کرن، (محا) رودن دھوون، ہاڑا کرن

پٹ پٹاس ہوون، (محا) رون دھون ہوون، چیک چہاڑا ہوون

پٹ پٹائی، (مو) پٹن دا عمل، سیاپا

پٹ پٹائی کرن، (محا) ویکھو: پٹ پٹیا کرن

پٹ پٹائی ہوون، (محا) ویکھو: پٹ پٹیا ہوون

پٹ پٹن، (محا) ماتم کرن

پٹ پٹوا، (مذ) ویکھو: پٹ پٹیا

پٹ پٹیا، (مذ) رووں پٹن، سیاپا جھگڑا

پٹ پٹیا کرن، (محا) 1- ماتم کرن، ڈھیر افسوس کرن 2- مارن کٹن

پٹ پٹیا ہوون، (محا) 1- ماتم ہوون، سیاپا ہوون 2- مار دھاڑ ہوون

پٹ پلُوت، (مذ) بدعاواں، گالھ مندا

پٹ پلُوت کڈھن، (محا) دشمنی کرنا، مخالفت کرنا

پٹ پوون، (محا) مارپینا، عذاب نازل ہونا، بدبختی آنا

پٹ پینا، (محا) اپنی مرضی دے مطابق گل نہ ہوندی ویکھ کے رولا پا دینا

پٹ تھکن، (محا) 1-رو رو تھکن، غم نال ہِسّھ جاون 2- سمجھا سمجھا تھک جاون

پٹ تھکنا، (محا) ویکھو: پٹ تھکن

پٹ سیاپا، (مذ) رون پٹن، سیاپا پاون، ونگی: 'کسے نکاری گلوں لڑ کے گل نہ پاؤ پٹ سیاپے'

پٹ سیاپا کرن، (محا) ماتم کرن، سیاپا کرن، بُرا بھلا آکھن

پٹ سیاپا ہوون، (محا) ماتم ہوون، ڈھیر افسوس ہوون

پٹ کُٹ، (مو) مار کُٹ، پٹائی

پٹ کُٹا، (مذ) رون پٹن

پٹ کرُتا، (مذ) 1- سیاپا، ورلاپ، ماتم 2- اُلجھن 3- سوچ وچار، ونگی: 'پٹ کرُتے وِچ محمد، گُجری اِک چھماہی' (سیف)

پٹ کلوٹا، (مذ) ویکھو: پٹ کرُتا، ونگی: 'ایہہ ویکھ کے اوس دی سس نے اُبھڑ واہے پٹ کلوٹا پا دتا'

پٹ کہروڑی دا، (مذ) اخیر دا بال، اوہ بال جیہدے بعد کوئی ہور بال نہ ہووے

پٹ: (ہ، مو) 1- پٹارا، صندوق، ٹوکری 2- ناسُور، زخم، پھوڑا

پُٹ: (فعر) 'پُٹن' دا امر، پٹ، اُکھیڑ

پُٹ پُٹا، (فم) ویکھو: پٹ پٹائی

پُٹ پُٹائی، (فم) پُٹن دا کم، پُٹائی

پُٹ دینا، (محا) ویکھو: پُٹ سُٹنا

پُٹ سُٹنا، (محا) برباد کرنا، تباہ کرنا، خراب کرنا، وگاڑنا

پُٹ وگاہنا، (محا) ویکھو: پُٹ سُٹنا

پُٹ: (ہ، مو) 1- شائبہ 2- بو 3- آمیزش 4- خمیر 5- چاشنی

پُوجدی ہے

پتی پتنی، (مذ) میاں بیوی، تیویں مرد

پتی پرمیشر، (مذ) ویکھو: پتی دیوتا

پتی دیو، (مذ) خاوندلئی عزت وجھوں ورتیا جان والا لفظ

پتی دیوتا، (مذ) خصم لئی آدر وجھوں ورتیا جان والا لفظ

پتی وال، (صفت) حصے دار، بھائی وال، شراکت دار

پتی ورت، (مذ) ویکھو: پتی برت

پتی ورتا، (مو) ویکھو: پتی برتا

پتی ہوون، (محا) حصہ ہوون، شراکت ہوون

ارتھاں پتی، (مذ) اوہ آدمی جس کول ان گنت دھن ہووے، کروڑ پتی

بھوی پتی، (مذ) زمیندار

پران پتی، (مذ) خاوند، پتی

سبھا پتی، (مذ) سبھا دا پردھان، چیئرمین

سینا پتی، (مذ) سبھ توں وڈا فوجی افسر، جنگی لارڈ، کمانڈر اِن چیف

کروڑ پتی، (مذ) بہت امیر آدمی جس کول ان گنت روپیہ ہووے

کُل پتی، (مذ) 1- کُل (قبیلے) دا سردار 2- یونیورسٹی دا وائس چانسلر

لکھ پتی، (مذ) بہت امیر، جس کول لکھاں روپے ہون

لنکا پتی، (مذ) لنکا دا مالک، راون

پتّی: (مو) 1- پتری، لوہے وغیرہ یاں کسے دھات دی پتلی کاتر یاں ٹکڑا 2- جنتری 3- حصہ، بھائیوالی، کسے جائیداد وِچلا بھاگ، رقم یاں زمین دا حصہ، وَنگی: 'پتی پاڑ پھواڑے' (نجم)

پتی پانا، (محا) حصہ پانا

پتی دار، (مذ) کسے جائیداد وچ جس دی پتی ہووے، حصے دار، سانجھی

پتی داری، (مو) بھائی والی، حصے داری، سانجھ

پتّی: (صفت) 1- چاء دے خشک پتے، بھنگ دے پتے، چھوٹا پتا، کرومبل 2- پُھل دی پتی 3- گنے دی کھوری، مشترکہ زمین یعنی موروثی زمین وچ حصہ، قربانی دے جنور وِچ حصہ

پتی کشمیری، (مو) اک پہاڑی رُکھ جس دے پتے دوائی وجھوں ورتے جاندے ہن

پِتّی: (مو) ویکھو: رگ پتی

رگ پتی، (مو) اِک روگ جس وِچ پنڈے اُتے خون دی خرابی کر کے دھپھڑ ے پے جاندے ہن، چھپاکی

پِتّی: (مو) کھیڈ وِچ ہارن والے دی بانہہ اُتے جتن والے ولوں دو اُنگلاں نال ماری سٹ

پتے: (مذ) 'پتا' دی جمع، ٹکانا، تھوہ، نشان

پتے تے آون، (محا) نشان دے مطابق کھوج لاون، لبھ لون

پتے دی کہوَن، (محا) کم دی گل آکھن، ٹھیک گل کہن

پتے دی گل، (مو) چج دی گل، کم دی گل

پتے لگ جاون، (محا) 1- راز لبھ جاون 2- ٹھکانا لبھ جاون 3- سمجھ آ جاون

پتّے: (مذ) 'پتا' دی جمع، رُکھ دا پتّر، تاش دا پتا

پتے باز، (صفت) پتیاں دی کھیڈ کھیڈن والا، دھوکھے باز

پتے بازن، (مو) 'پتے باز' دی تانیث، ٹھگنی

پتے بازی، (مو) 1- پتے باز دا کم 2- جوا، ٹھگی 3- دھوکے بازی

پتے دار، (مذ) پٹواری

پتے وانگ کنبن، (محا) ڈر دے مارے تھر تھر کنبن

پتے : (مذ) ویکھو: 'پتا' جیہدی ایہہ جمع اے

پتے چھوہیاں، (مو) 1- ٹچکراں 2- جھڑکاں

پتے ماری، (مو) 1- سخت محنت مشقت 2- برداشت، تحمل

پتے ماری دا کم، (مذ) سخت محنت دا کم

پتے ماری کرن، (محا) 1- بہت محنت مشقت کرن 2- برداشت کرن

پتیا: (مذ) 1- اعتبار، بھروسا 2- پرتاوا، جواب 3- امتحان

پتیا: (مذ) 1- چاچا، پیو دا نکا ویر 2- چٹھی، خط، نامہ

پتیار / پتیارا: (مذ) 1- پرتیت، وشواس، اعتبار 2- پرتاوا، امتحان 3- پتری والا، جوتشی

پتیاں: (مو) گلے دا اک روگ جس پاروں گلے دے اندر سوج آ جاندی ہے اتے کوئی چیز نگلنی اوکھی ہو جاندی ہے

پتیاں / پتیا: (مذ، صفت) حصے دار، پتی دار

پتیاں: (مذ) 'پتا' دی جمع، پتے، رکھاں دے پتر

پتیان: (مصدر) ویکھو: پتیاون

پتیاون: (مصدر) 1- یقین کرن، راضی ہوون، رجوع کرن 2- نرم ہوون، نرمی اختیار کرن 3- قابو کرن 4- کسے توں کوئی کم کڈھن لئی چالاکی نال اوہنوں وڈیاون، ورچاون

پتیاونا: (فعم) 1- بھروسا رکھنا 2- جھوٹھا سہارا دینا 3- گلاں بنا کے راضی کرنا

پتیت : (مو) پرتیت، پوچھ گچھ

پتیتا: (صفت) لاڑھے نال متعلقہ شخص

دھیتے پتیتے، (مذ) دِھی والے اتے لاڑھے والے دِھر دے ساک

پتیج : (مو) پرتیت، وساہ، بھروسا

پتیجن: (مصدر) ویکھو: پتیجنا

پتیجنا: (فل) 1- وساہ کرنا، اعتبار کرنا، وشواس کرنا 2- رجّن، تسلی ہوون، ونگی: 'تک پتیجے یار محمد جے کراکھیں دیکھے' (سیف)

پتیر : (مذ) گنھیا ہویا آٹا جس وچ خمیر نہیں

پتیرا: (مذ) تازہ گنھیا ہویا آٹا، خمیرے آٹے دی ضد، اوہ آٹا جیہدے وچ خمیر نہ رلایا گیا ہووے

پتیرر : (مذ، صفت) چاچے یاں تائے دا پتر بھرا، چچیرا بھائی

پتیری: (مذ، صفت) سادہ روٹی جیہدے وچ خمیر نہ ہووے

پتیری روٹی، (مو) چپاتی، پھلکا

پتیڑ : (مذ) 1- وڈا پتا 2- اک پکوان

پتیس : (مو) 1- اک بوٹی دا ناں 2- سس دی درانی یاں جیٹھانی، ونگی: 'سس نہ جایا، پتیس نہ جایا، دیور کس نے بنایا' (امرتا پریتم)

پتیس : (مذ) میدے، گھیو، مٹھے توں بنی مٹھیائی

پتیسہ : (مذ) ویکھو: پتیس

پتیل : (صفت) 1- بہت پتلا، پتلا جیہا، باریک، نازک 2- گوڑھا،

گہرا، وڈّی: بڑا چپل نتارا کر سمجھاؤندے سن 3- کچا (کپڑا)

پتیلا: (لہند، صفت) پتل توں ہلکا، تھوڑا

پتیلا: (مذ) 1-دیگ توں نکّا بھانڈا، کھانا بناون دا چوڑے مونہہ والا پتل یاں تانبے دا بھانڈا دیگچہ 2- کھلّے مونہہ تے کھلے ڈھڈ دا سالن وغیرہ پکان دا پتل یاں تانبے دا وڈّا بھانڈا

پتیلی: (مو) 'پتیلا' دی تصغیر، چھوٹا پتیلا، دیگچی

پتیلے: (مذ) 'پتیلا' دی جمع، دیگ توں ذرا نکے بھانڈے

پتیلے دا ڈھکنا، (مذ) بے وقوف، مورکھ، وڈّی: 'توں کیہ جانے تیلے دیا ڈھکنا رام ست کڑیاں دی' (لوک گیت)

پتین: (صفت) 1-بودا، کھڈا، کمزور 2- پرانا، قدیم

پتین: (مصدر) 1- پتلا ہوون 2- بھروسا کرن

پتیندر: (مذ) 1- پریتم، پیارا 2- خاوند، کھسم 3- جوگی

پتینا: (فل) 1-پتلا پینا، کمزور ہونا 2-پتیجنا، اعتبار کرنا

پتینی: (مو، صفت) دھوکھے وچ آئی ہوئی

پتینیا: (مذ، صفت) اعتبار وچ پھسیا ہویا

پتینیاں: (مو، صفت) رجیاں سوانیاں

پتّیں: (فم) پتّیاں وِچ

پُتّیں: (فم) پُت دی، پُت نوں

پُتّیں گنڈھ پوے سنسار، (اکھا) پُتراں نال ماپیاں دا جگ وچ ناں باقی رہ جاندا اے

پتیورا: (مذ) سوہرے دا بھرا، چاچایاں تایا سوہرا

پتیوہرا: (مذ) ویکھو: پتیورا

پتیئیر: (مذ) پیودے خاندان دے لوک

پ ...... ٹ

پٹ: (فعر) 1- پ دی زبر تے پیش، دوہاں طرحاں بولیا جاندا اے، 'پٹن' مصدر توں صیغہ امر: کھدائی کر، پَٹ، اُکھیڑ 2-(مذ) ریتلا میدان 3- چکنا، اُکھیڑنا، اُکھاڑنا، پچھاڑنا

پٹ پاونا، (محا) 1- چھیڑ چھاڑ کرنا، شرارت کرنا 2- تباہی مچاونا

پٹ پٹ کے گلّاں کڈھن، (محا) سوچ سوچ کے گلّاں کڈھن، پُرانیاں گلّاں چیتے کرن

پٹ پٹ کے گلّاں کڈھنا، (محا) کھوج کھوج کے یاد کر کے گلّاں کرنا

پٹ پُنّا، (مذ) دھوکھا، فریب، شرارت

پٹ پو، (مذ) ویکھو: پیٹ پُنّا

پٹ پھرول کرن، (محا) لبھنا، تلاشنا، کھوجنا

پٹ تر پٹ، (فم) ویکھو: اُتھل پُتھل

پٹ ترپٹا، (فم) ویکھو: پٹ تر پٹ

پٹ تمب کے ڈیون، (محا) 1- لُٹ کے دینا 2- ایتھوں اوتھوں سمیٹ کے دینا

پٹ تھڈ، (مو) اُتھل پُتھل، بیٹھاں اُتے

پٹ چپٹ، (فم) ویکھو: پٹ تر پٹ

پٹ چپٹا، (فم) اُکھاڑ پچھاڑ، بے ترتیب، جیہدی کوئی سِدھ نہ ہووے، اُتھل پُتھل

پٹ دینا، (محا) تباہ کر دینا، برباد کر دینا

پٹ دیون، (محا) تباہ کر دیون، برباد کر دیون

پٹ رکھنا، (محا) 1- تیز دوڑنا 2- اُکھیڑ کے رکھ دینا 3- شہتیر رکھنا

پٹ رناں دی دوستی کھریں جیہناں دی مت، (اکھا) ویکھو: بھٹھ رناں دی دوستی کھری جیہناں دی مت

پٹ ساڑن، (محا) مایوس ہونا

پٹ سٹن، (محا) تباہ کر چھڈن، اُکھیڑ دیون

پٹ سٹنا، (محا) ویکھو: پٹ دینا

پٹ کرنا، (لہند، مذ) وَخت، کھیہڑ

پٹ کھوہ، (مو) لُٹ مار، اُکھاڑ پچھاڑ، کھوہ کھنجھ

پٹ کھوہ کرن، (محا) 1- لبھنا 2- اکٹھے کرنا، کوشش کرنا، انتھک محنت کرنا

پٹ کے لے جانا، (محا) اُدھال کے لے جانا، کڈھ کے لے جانا

پٹ مارن، (محا) 1- کھوج لانا 2- تنگ کر دینا

جڑھ پٹنا، (محا) ستیاناس کرنا، تباہ کرنا

جکھنا پٹنا، (محا) خراب کرنا، برا حال کرنا

کھوہ پٹدیاں نوں کھاتا تیار، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بُرائی کرن والے نوں بُرا پھل جھٹ بھگتنا پیندا ہے تاں آکھدے نیں

پَٹ: (مذ) 1- ریشم، سِلک دا دھاگا جس نال باغ تے پھلکاریاں دا کشیدہ کڈھیا جاندا اے، وَنگی: 'کالے پٹ نہ چڑھے سفیدی، کاگ نہ تھیندے بگے' (شاہ حسین) 2- بُوہے دی جوڑی دا اک تختہ 3- کپڑے دا عرض 4- گڈے دا اوہ حصہ جتھے بہہ کے بلد ہکے جاندے نیں 5- چھت دا بیم جس دی موٹائی چوڑائی برابر نہ ہووے 6- ریتلا میدان 7- بھت، ساگا، پھٹا 8- 'پاٹا' دی تخفیف، لیرولیر، پھیتی پھیتی 9- دھوکھا، فریب، شرارت، پواڑا 10- خرابی، بربادی، تباہی 11- اِک قسم دا ٹاٹ 12- پُٹھا، اُلٹا وَنگی: 'پٹ پٹ سٹناں سہرلے وو یار' (خواجہ فرید) 13- لت دا گوڈے توں لے کے لک تک دا حصہ، ران، وَنگی: 'سرہیر دے پٹ تے رَکھ سُتا سَپ مال توں آن کے چھیڑیو نیں' (وارث شاہ) 14- آڑ، اوٹ، نقاب، پردہ

پٹ بستر، (مذ) ریشمی بستر

پٹ بند کرن، (محا) ویکھو: پٹ بھیڑن

پٹ بھیڑن، (محا) بُوہا بند کرن، دروازہ مارن

پٹ پان، (مو) اِک طرحاں دی گوند جس نوں باریک پیہہ کے بنے جان والے ریشم نوں پان دتی جاندی ہے

پٹ پٹی، (مو) اِک قسم دا ریشمی کپڑا

پٹ پُرانا تاں وی کسے چنگی جھاڑنا نہیں کیتا، (اکھا) جدوں کسے دی اُنکا قدر نہ کیتی جاوے تاں آکھدے نیں

پٹ پھلنا، (محا) بہت تھک جانا

پٹ پھیرا، (مذ، صفت) پٹ (ریشم) دے کچھے تیار کرن والا کاریگر

پٹ پھیرن، (محا) واہی زمین تے سُہاگا پھیرن

پٹ جولاہا، (صفت) ریشم دا کم کرن والا

پٹ دی پچھاڑی تے مُنج دیاں ونگاں، (اکھا) دو اجوڑ شیواں دے میل سے آکھیا جاندا ہے، جیویں: اگا سونے دا تے پچھا پٹل دا

پٹ دی گنڈھ ہوون، (محا) 1- جیہنوں دُکھ نہ کیتا جا سکے 2- ایسا تعلق ہونا جیہنوں توڑیا نہ جا سکے

پٹ دے پنگھوڑے بٹھاونا، (محا) ہر بھانت دا سُکھ دینا

پٹ دے پنگھوڑے جھوٹن، (محا) بہت سُکھ آرام نال حیاتی گزارن، موجاں مانن

پٹ دے پنگھوڑے جھوٹنا، (محا) بہت سُکھ آرام وِچ ہونا

پٹ رنگ / پٹ رنگی، (مذ، صفت) ریشم رنگن والا کاریگر

پٹ رنگا، (مذ) ویکھو: پٹ رنگ

پٹ سن، (مذ) اِک پودا تے اوہدا ریشہ جیہڑا بوریاں تے کپڑا اُنن وِچ کم آؤندا اے، ایہنوں سُنہری ریشہ وی آکھدے نیں

پٹ کھتو، (مذ، صفت) 1- پٹولا 2- کھدو

پٹ کھولن، (محا) 1- بُوہا کھولن 2- گھنڈ چُکن 3- پٹاری دا مُونہہ کھولن

پٹ نوار، (مو) ریشمی نوار، ونگی: 'کاریگراں نے گھڑ لیا، اونیا پٹ نوار'

پٹ وِھیٹی، (مو، صفت) ریشمی بسترے وِچ لپیٹی ہوئی یعنی نازک، نرم ملوک انتہائی نازاں وِچ پلی ہوئی

پٹاّں تے ہتھ مارنا، (محا) پچھتاؤنا

پٹ: (صفت) 1- تُرت، فوراً، چھیتی 2- پُٹھا، اُلٹا، ونگی: 'دوجا چیرنا پَٹ کباب دے لئی تیجا جان تے تیراں دا وار کرنا'

پٹ پٹ، (فم) وَگ تگ، لگاتار، متواتر

پٹ پٹ بولن، (محا) تڑاک تڑاک بولن، بے جھجک بولن

پِٹ: (مو) 1- پٹن دا عمل، سینہ کوبی، وِین، روون دھون دی حالت، رونا دھونا، سیاپا 2- (فعمر) 'پٹن' دا فعل امر، رو، وَین پا، سیاپا کر

پِٹ اُٹھن، (محا) بہت غصہ لگن

پِٹ پِٹ شنگرف ہونا، (محا) پِٹ پِٹ کے لال ہونا، بہت رونا پٹنا

پِٹ پِٹ کھڑوون، (محا) آکھ آکھ کے تنگ آجانا

پِٹ پِٹ کے پھاواتھیون، (محا) بار بار کہہ کے تنگ آجانا

پِٹ پِٹ کے ٹوٹے ڈرانے (اُڈارنے)، (محا) ویکھو: پِٹ پِٹ شنگرف ہونا

پِٹ پِٹ کے ٹوٹے لاہ دینا، (محا) بہت بُری طرحاں پٹنا

پِٹ پِٹ کے ٹوٹے لاہ سُٹنے، (محا) بہت زیادہ رونا پٹنا

پِٹ پِٹ کے مرنا، (محا) ساری عمر دُکھ جھلنا

پِٹ پِٹ لال ہو جاون، (محا) ویکھو: پِٹ پِٹ لال ہوون

پِٹ پِٹ لال ہوون، (محا) بہت رون پٹن، غم یاں افسوس پاروں بُرا حال ہوون

پِٹ پِٹ مرن، (محا) ساری عمر دُکھ جھلن، روندیاں عمر لنگھاون

پِٹ پِٹ مرنا، (محا) بہت کوشش کرنا، پورا زور لاونا، ونگی: 'پِٹ پِٹ چھڑے مردے، روٹی چوپڑی نہیں وِچ کرماں'

پِٹ پِٹ نیلے ہونا، (محا) ویکھو: پِٹ پِٹ کے ٹوٹے لاہ سُٹنے

پِٹ پٹّا، (مذ) پٹن دا عمل، پِٹ پٹائی

پِٹ پٹارا، (مذ) ماتم، رووݨ پِٹݨ

پِٹ پٹارا کرن، (محا) ویکھو: پِٹ پٹیا کرن

پِٹ پٹارا ہوون، (محا) ویکھو: پِٹ پٹیا ہوون

پِٹ پٹاس، (مو) رون دھون دی حالت

پِٹ پٹاس کرن، (محا) رووݨ دھوون، ہاڑا کرن

پِٹ پٹاس ہوون، (محا) رون دھون ہوون، چیک چہاڑا ہوون

پِٹ پٹائی، (مو) پٹن دا عمل، سیاپا

پِٹ پٹائی کرن، (محا) ویکھو: پِٹ پٹیا کرن

پِٹ پٹائی ہوون، (محا) ویکھو: پِٹ پٹیا ہوون

پِٹ پٹن، (محا) ماتم کرن

پِٹ پٹوا، (مذ) ویکھو: پِٹ پٹیا

پِٹ پٹیا، (مذ) رووݨ پِٹݨ، سیاپا جھگڑا

پِٹ پٹیا کرن، (محا) 1- ماتم کرن، ڈھیر افسوس کرن 2- مارن کُٹݨ

پِٹ پٹیا ہوون، (محا) 1- ماتم ہوون، سیاپا ہوون 2- مار دھاڑ ہوون

پِٹ پلوت، (مذ) بدُعاواں، گالھ مندا

پِٹ پلوت کڈھن، (محا) دُشمنی کرنا، مخالفت کرنا

پِٹ پوون، (محا) مارپینا، عذاب نازل ہونا، بدبختی آنا

پِٹ پینا، (محا) اپنی مرضی دے مطابق گل نہ ہوندی ویکھ کے رولا پا دینا

پِٹ تھکݨ، (محا) 1- رو رو تھکݨ، غم نال ہِٹھ جاون 2- سمجھا سمجھا تھک جاون

پِٹ تھکنا، (محا) ویکھو: پِٹ تھکݨ

پِٹ سیاپا، (مذ) رون پٹن، سیاپا پاون، ونگی: 'کسے نکاری گلوں لڑ کے گل نہ پاؤ پِٹ سیاپے'

پِٹ سیاپا کرن، (محا) ماتم کرن، سیاپا کرن، بُرا بھلا آکھن

پِٹ سیاپا ہوون، (محا) ماتم ہوون، ڈھیر افسوس ہوون

پِٹ کُٹ، (مو) مارکُٹ، پٹائی

پِٹ کُٹا، (مذ) رون پٹن

پِٹ کرُنّا، (مذ) 1- سیاپا، ورلاپ، ماتم 2- اُلجھن 3- سوچ وچار، ونگی: 'پِٹ کرُنّے وِچ محمد، گُجری اِک چھماہی' (سیف)

پِٹ کلوٹا، (مذ) ویکھو: پِٹ کرُنّا، ونگی: 'ایہہ ویکھ کے اوس دی سس نے اُبھڑ واہے پِٹ کلوٹا پا دتا'

پِٹ کہروڑی دا، (مذ) اخیر دا بال، اوہ بال جیہدے بعد کوئی ہور بال نہ ہووے

پِٹ: (ہ، مو) 1- پٹارا، صندوق، ٹوکری 2- ناسور، زخم، پھوڑا

پُٹ: (فعمر) 'پُٹݨ' دا امر، پٹ، اُکھیڑ

پُٹ پُٹا، (فم) ویکھو: پُٹ پٹائی

پُٹ پُٹائی، (فم) پُٹݨ دا کم، پُٹائی

پُٹ دینا، (محا) ویکھو: پُٹ سُٹنا

پُٹ سُٹنا، (محا) برباد کرنا، تباہ کرنا، خراب کرنا، وگاڑنا

پُٹ وگاہنا، (محا) ویکھو: پُٹ سُٹنا

پُٹ: (ہ، مو) 1- شائبہ 2- بو 3- آمیزش 4- خمیر 5- چاشنی

پٹ بھوی: (مو) پچھوکڑ

پٹ پرڑی/پٹ پڑی: (لہند،مو) پُڑپُڑی، کن دے نال متھے وَل دی تھاں

پٹ رانی: (مو،صفت) اوہ مشہور اتے پہلی ویاہتا رانی جو راجے نال سِنگھاسن تے بیٹھے، ملکہ معظمہ، مہارانی

پٹ سال: (ہ،مذ) مدرسۃ العلوم، کالج

پٹ کُٹی: (ہ،مو) ڈیرہ، خیمہ، قنات

پٹ منجری: (مو) دیپک راگ دی اِک راگنی

پٹ میلی: (مو) مصیبت، وخت، آفت

پٹ میلی کڈھنا، (محا) ہفڑا دفڑی پاونا، تھرتھلی مچاونا، وَنگی: 'بن مہا کلا کلا تارا گن لے، جد اوندلے پٹ میلی چک دیندے جندرا جھوٹھیا سچیاں'

پٹّا: (مذ) 1-سند 2- زمین دا کرایہ نامہ، ٹھیکے دا کاغذ 3- چمڑے دی بدھری جو کُتے یاں بلی وغیرہ دے گل وِچ پائی جاندی ہے 4- چمڑے دی چوڑی بدھری جو مشیناں وغیرہ نوں چلاون لئی ورتی جاندی ہے 5- تریڑ دا اوہ ٹکڑا جس اُتے کھنڈ مَل کے صاف کردے ہن 6- گھوڑے دے متھے دی چٹی دھاری 7- وچھیرے دے گل دا تویت 8- نویں ویاہی ہوئی کُڑی دی جُتی دے اُپرلے حصے دی چٹے تلے دی کڈھائی 9- سنچائی دی سہولت نوں مکھ رکھدیاں ہویاں کھیت دے کیتے حصیاں وچوں اِک حصہ، وَنگی: 'سدا مٹھی جیویں اذلاں دا پٹا کرایا اے' (شکیلہ جبیں) 10- سر دے وال 11- لکڑی دی تلوار، گتکا 12- تلوار دی طرحاں دا لوہے دا اِک ہتھیار، دو دھاری تلوار 13- دوپٹا 14- ریشم دا دھاگا 15- چھاتاں والا کپڑا 16- آسن جیہدے تے بیٹھ کے پُوجا کردے تے کھانا کھاندے نیں

پٹّا اُتار دیون، (محا) ویکھو: پٹّا اُتارن

پٹّا اُتارن، (محا) 1- چھڈّن، آزاد کرن 2- سپاہی دا نوکری توں چھٹی کرا دیون

پٹّا باز، (مذ،صفت) ویکھو: پٹے باز

پٹّا بازی، (مو) ویکھو: پٹے بازی

پٹّا پاون، (محا) 1- غلامی اختیار کرنا، عاشق ہونا 2- قابو کرن، جکڑن 3- غلام بناون

پٹّا پوَن، (محا) بنھیا جاون، قابو وچ ہو جاون

پٹّا تڑوالون، (محا) ویکھو: پٹّا تڑاون

پٹّا تڑاون، (محا) 1- پٹّا توڑ کے نسن 2- آزادی چاہون، بغاوت کرن

پٹّا دار/پٹے دار، (مذ) ٹھیکیدار

پٹّا زمین دا تے ناں زمیندار، (اکھا) کوئی اپنے آپ نوں اوہ ظاہر کرے جو اوہ ہے نہیں تاں کہندے نیں

پٹّا فروش، (مذ،صفت) پٹّا ویچن والا

پٹّا گری، (مو) پٹے لکھن دا کم

پٹّا گھتن، (محا) قابو وِچ کرنا، پٹّا پانا

پٹّا لِکھواون، (محا) قول قرار کرن، متھی گئی گل دی لِکھت لکھواون

پٹے باز، (مذ،صفت) گتکے باز

پٹے بازی، (مو) گتکے دی کھیڈ

پٹّا: (مذ) پٹّن یاں ماتم کرن دی حالت

پٹّا کُٹّی، (مو) ماتم کرن، رووَن پٹّن یاں سیاپا ماتم کرن دا عمل

پٹّا کُٹّی کرن، (محا) ماتم کرن، ہاڑے گھتّن

پٹّا کُٹّی ہوون، (محا) ماتم ہوون، افسوس ہوون

پٹا پٹ: (فم) فٹا فٹ، جُتیاں مارن دی آواز

پٹاپی : (مو) 1-بارش دی بونداں یاں پھلاں دے ڈگن دی اواز 2-تواتر، تسلسل 3-جلدی 4-اک دھاری دار کپڑا

پٹاخ: (مذ) 1-تریڑ، دراڑ، شگاف 2- زور دار ضرب دی آواز 3-بندوق یاں تھپڑ دی آواز

پٹاخ پٹاخ بولن، (محا) مُونہہ آئی آکھن، جلدی جلدی بولن

پٹاخا: (ہ، مذ)1- پٹاکا، آتش بازی دا سامان 2-(صفت) شوخ، چنچل، شریر

پٹاخن: (مصدر)1-پٹاک پٹاک بولن، ہوشیاری نال بولن، چالاکی نال کم لوون 2-مارکھا کے راز اُگلن

پٹاخنا: (فل) تیز تیز بولنا، اُچا اُچا بولنا

پٹاخی: (مو) ویکھو: پٹاخا جیہدی ایہہ تانیث اے

پٹار: (مو) -نوار، پٹاری 2-چھکّو، ونگی: 'دیا سنگھ نہ ہور تھاں ہتھ ماریں وسط لبھسیں پیٹ پٹار وچوں'

پٹارا: (مذ) ویکھو: پٹاری

پٹارا توڑن، (محا) 1-چوری کرن 2-جھگا بھنن

پٹاری: (مو)1- نکی ٹوکری جیہدے اُتے ڈھکن ہوندا اے تے جوگی ایہدے وچ سپ رکھدے نیں، چھوٹا پٹارا، ونگی: 'ہورناں چکیا پھوہیا پھوہیا، میں بھرلئی پٹاری' (بُلھے شاہ) 2-اک کیڑا جو چاولاں وچ ہوندا اے

پٹاری وچ بند رکھن جوگی، (مو) 1- عجیب، نادر 2- قیمتی 3-ڈھیر سوہنی

پٹاس: (مذ) 1-اِک چوڑا فیتا جو کپڑے ٹھیکن ویلے کنی نُوں بچاون لئی کپڑے دے کنارے اتے دھریا جاندا ہے 2-(مو) اُسترا لاون والا چمڑے دا وڈا ٹوٹا، ونگی: 'وارث شاہ کیہ مُنڈیاں ڈھل لگے جدوں اُسترے نال پٹاس ہوئی' (وارث شاہ) 3- (مو) رونا پٹنا، سینہ کوبی

پُٹاس: (مو) انگریزی لفظ 'Potassium Sulphate' توں وِگڑ کے بنیا اے، پوٹاش(Potash)، پوٹاشیم سلفیٹ جو بارود وچ پائی جاندی ہے

پٹاسی: (مو) اُسترا لاون والا چمڑا

پٹاق: (مو) ویکھو: پٹاک

پٹاک: (مو) پٹاکے، بندوق یاں چمڑے دی آواز، ونگی: 'طوطا انب دی ڈال تے کرے موجاں تے گُلیلڑا پوس پٹاک میاں' (وارث شاہ)

پٹاک پٹاک بولن، (محا) 1-فٹا فٹ جواب دین 2- اُچی اُچی جواب دیون، گُستاخی کرن

پٹاک پٹاک جواب کرنا، (محا) مُونہہ تے تیز تیز جواب دینا

پٹاک مُونہہ تے مارن، (محا) 1- تھپڑ مارن 2- حاضر جواب ہوون

پٹاک مُونہہ تے وجّن، (محا) تُرت جواب مِلن

پٹاکا: (مذ) 1- کسے چیز دے زور نال ڈگن یاں کسے وچوں زور دی ہوا نکلن نال آئی آواز 2- مالیاں دی چابک ورگی چیز یاں گڈیا ہویا بانس جس نال پنچھی اُڈاوندے نیں 3- چھولیاں دیاں کچیاں ڈوڈیاں جیہناں وچ دانا پورا نہیں بنیا ہوندا، ڈڈاں 4- اَن ویاہی مُٹیار دالگواں انگ، یُونی، بھگ، شرمگاہ، ونگی: 'چابک دست چلاون چابک ہوش پٹاکا تروڑئے' (میاں محمد بخش) 6- دانیاں دی چھلڑ، بھُوسا 7- جھاڑی دی اِک قسم

پٹاکا بولن، (محا) 1- ہوا بھری شے دا پاٹ جاون 2- بارود پاٹن

پٹاکا پوُن، (محا) ویکھو: پٹاکا بولن

پٹاکا وجنا، (محا) 1- کسے چیز دا زور دی آواز کردیاں پھٹنا 2- کاروبار پھیل جانا

پٹاکڑی: (مو، صفت) 1- اِک قسم دی مٹھیائی 2- شوخ، شرارتی، چنچل

پٹاکڑیاں: (مو) ویکھو: 'پٹاکڑی' جیہدی ایہہ جمع اے

پٹاکل: (مو، صفت) 1- پٹاکن والا 2- ہوشیار، شوخ، شرارتی

پٹاکلے: (پو، مذ) چھالے، داغ دھبے

پٹاکن: (مصدر) 1- بُلارے دے بٹیرے دا اُچا اُچا بولنا، بُہتیاں گلاں کرنا، بٹیرے دی آواز 2- تھاپڑن، کُٹن، سٹ لاون

پٹاکنا: (فل) 1- بُلارے دا اُچا اُچا بولنا 2- بُہتیاں گلاں کرنا 3- (فعم) تھاپڑنا، کُٹنا، سٹ لاونا

پٹاکو: (مو، صفت) ترتر بولن والی کُڑی

پٹاکواَن: (مصدر) بُہتیاں گلاں کرواون، اُچی اُچی بُلواون

پٹاکھ: (لہند، مذ) 1- پٹاکے، بندوق یاں چھپیڑ دی آواز 2- پٹاکا

پٹاکھا: (مذ) پٹاخا

پٹاکھن: (مصدر) ویکھو: پٹاکن

پٹاکھڑی: (مذ) ویکھو: پٹاکڑی

پٹاکی: (مو) اِک قسم دا گھاہ

پٹاکی مارن، (محا) ہولی جیہی چپیڑ مارن، لاڈ نال مارن

پٹاکے: (مذ) ویکھو: 'پٹاکا' جیہدی ایہہ جمع اے

پٹاکے کڈھنا، (محا) 1- تاڑی مار کے آواز پیدا کرن 2- جسم دے انگاں وچوں کڑاکے کڈھنا، ونگی: 'حاجی کڈھے خوب پٹاکے، ماگھے مزہ بنایا' (سیف)

پٹاکے نکلن، (محا) 1- پٹاخ پٹاخ دیاں آوازاں پیدا ہوون 2- کڑاکے نکلن

پٹاگلاں: (مذ) ایک کپڑا

پٹامرا: (پو، مذ) ادل بدل، وٹاندرا

پٹان: (مصدر) 1- اکھڑوان، جڑ توں کُھدوان 2- دند وغیرہ کڈوان 3- جانور وغیرہ دا کھونٹا وغیرہ اُکھیڑن

پِٹان: (مصدر) 1- رودن پٹن دا کم کروان، ماتم کران 2- ستان، زِچ کرن 3- سزا دوان، مارپوان

پُٹانا: (فعم) 1- دُکھی کرنا 2- (متعدی المتعدی) پُٹوانا، اُکھڑوادَنا

پٹانگل: (صفت) سیتے ہوئے ریشمی کپڑے، اک قسم دا کپڑا، ونگی: 'دین گھوڑے کھیس پٹانگل اجے دیون نوں سدھرائی' (دمو)

پٹانگل لیر، (مو) 1- ریشمی پٹولے 2- بچیاں دے کھڈونے، گڈی

گڈّے دے ریشمی کپڑے

پٹّاں: (مذ) 'پٹ' دی جمع، ران، پنڈلی

پٹّاں تھلّے آون، (محا) شکنجے وِچ آون

پٹّاں تے ہتھ مارن، (محا) 1- دُوجے نُوں مقابلے لئی للکارن 2- افسوس کرن، پچھتاون

پٹاوا: (صفت) 1- تنگ کرن والا 2- پٹاون والا

پٹاون: (مصدر) 1- دواون، پورا کراون 2- ڈھگے یاں کٹّے نوں واہی دے کم وچ لا کے پکّا کرن 3- کھواون، اُکھڑواون، کھٹاون 4- کُراہے پواون، خراب کراون 5- ماتم کراون، ہک تے دوہتھڑ اں مراون، سیاپا کراون، کُھجاون

پٹاونا: (متعدی المتعدی) 1- دواوَنا 2- پُورا کراوَنا، تہہ کراوَنا 3- (فعم) ڈھگے یاں کٹّے نوں واہی دے کم وچ لا کے پکا کرنا

پِٹاونا: (متعدی المتعدی) 1- پٹّن دا کم کراونا 2- (فعم) کھجاونا، چڑاونا

پُٹاوَنا: (متعدی المتعدی) پُٹّن یاں اُکھیڑن دا کم دُوجے توں کراونا

پٹاوی: (مو) ماتم کروان والی زنانی

پٹاہ: (مو) کچے مکان دے چھت دی کڑی، تختہ

پٹاء: (لہند، مذ) جتّی تھاں پٹّی گئی، پٹّن دا عمل

پٹاوُ: (صفت) پُٹیا جاون والا

پٹاوُ کا: (مذ) جھگڑا، بکھیڑا، رولا، ونگی: 'گھریں بھکھیاں پان پٹاوُ کے نوں رزق والیاں دی گھریں سوہندیاں نیں'

پٹائی: (مو) 1- پٹاوَن دا کم یاں مزدوری 2- پُٹّن دا کم یاں مزدوری 3- ڈھگّے یاں کٹّے نوں واہی وِچ لاون دا کم یاں مزدوری

پِٹائی: (مو) مار پیٹ سزا

پٹھایا: (مذ) پٹّا، پواڑا

پٹپٹڑی: (مو) پُڑپُڑی

پٹپٹی: (مو) ویکھو: پٹپڑی

پٹتا: (ہ، مو) 1- چالاکی، تیزی، ہوشیاری، پھرتی 2- خوش کلامی

پٹتا: (مو) ویکھو: پٹتا

پٹپٹان: (مصدر) 1- افسوس کرن، پچھتان 2- گوز اُڑان

پٹتال: (مو) پڑتال دا وگاڑ

پٹتالیا: (فعم) پڑتالیا

پٹتوہ: (ہ، مو) 1- طاقت، قوت 2- تیزی، چالاکی

پٹّھا: (مذ) 1- پٹّھی، بدلان دا عمل 2- پٹکا

پٹّھارن: (مصدر) 1- پٹّھی مارن 2- تھلّے سٹّن 3- مندا آکھن

پٹّھالن: (مصدر) ویکھو: پٹّھارن

پٹّھان: (مصدر) 1- پٹّھن، کُشتی وچ زمین تے دے مارن، ڈیگن 2- مارن، زدوکوب کرن، بے تحاشا مارن 3- ذلیل کرن

پٹّھاون: (مصدر) ویکھو: پٹّھان

پٹّھائی: (مو) پٹّھن دا کم تے اوہدی مزدوری

پٹّھن: (مصدر) کسے شے نوں زور نال کسے شے تے مارن، پٹکن، چُک کے تھلّے مارن

پٹّھنا: (مذ) کوڑے ورگا گاں دُم جیہا موٹا سنی دا رسّا جیہنوں گھما کے پُٹھے پاسے کِھچ کے ہتھ نال جھٹکن نال پٹاکے ورگی آواز نکلدی اے، جیہدے سبھوں فصلاں وِچ چُگن والے پنکھ پکھیرو ڈر کے اُڈ

جاندے نیں

پچھنی: (مو) 1- تھوڑا گو ڈچک کے زمین تے سُٹن دا عمل 2- پہلوانی دا اِک داء

پچھنی دیون، (محا) ویکھو: پچھنیاں دیون

پچھنیاں: (مذ) ویکھو: 'پچھنی' جیہدی ایہہ جمع اے

پچھنیاں دیون، (محا) کشتی وچ چک چک کے مارن

پچھنیاں کھاون، (محا) پچھاڑاں کھاون

پٹرول (Petrol)، (انگ، مذ) 1- گشت، راؤنڈ 2- پلٹن یاں سکاؤٹاں وغیرہ دا اِک دستہ 3- دھرتی وِچوں نکلن والا اِک ودھیا قسم دا تیل جس نال موٹراں وغیرہ چلدیاں نیں

پٹرول پمپ (Petrol Pump)، (انگ، مذ) 1- پٹرول دے گودام اُتے لگی مشین جس توں پٹرول موٹراں دیاں ٹینکیاں وچ پاوندے نیں 2- اوہ تھاں جتھوں موٹراں پٹرول لیندیاں نیں

پٹڑی: (مو، صفت) پٹن والی

پٹڑا: (مذ) 1- تختہ، چونکی 2- کاٹھ دا پھٹا جس اُتے بیٹھ کے نہاوندے یاں کپڑے دھوندے نیں 3- پتھر دی سِل جس اُتے دھوبی کپڑے چھنڈدے نیں 4- دھوبی دا کپڑے دھون لئی ٹک دار اک پاسیوں اُچا کیتا لکڑی دا تختہ 5- اوہ تختہ جس تے درزی مشین رکھ کے کپڑے سیوندے ہن 6- گڈے دے پھلہڑ جو پچھلے پاسے جوڑے اُتے جاتکاں دے بیٹھن لئی لگیا ہوندا ہے 7- سہاگا جس نال کھیت نوں پدھرا کیتا جاندا ہیں 8- (صفت) پٹن والا (پٹنا توں)

پٹڑا تھیون، (محا) بربادی ہونا

پٹڑا کر دینا، (محا) تباہ کر دینا، چوڑ چپٹ کر دینا

پٹڑا کر دیون، (محا) ویکھو: پٹڑا کرن

پٹڑا کرن، (محا) تباہ کرن، برباد کرن، ستیاناس کرن

دھوبی پٹڑا، (مذ) گھول یاں کشتی دا اِک داء

پٹڑی: (مو) 1- چھوٹا پٹڑا 2- سڑک دے آسے پاسے دا بنیا راہ جتھوں دی لوکیں پیدل چلدے نیں، تہہ بازار، چھوٹی پٹڑی 3- نہریاں سُوئے دے کنڈھے دی سڑک 4- باگاں وِچ بنی سڑک 5- ریل دی لائن 6- اڈا جس توں بازیگر چھال ماردے نیں 7- پیراں دا چاندی دا اِک گہنا 8- موچی دی چارنگراں والی لکڑی 9- کنگھے دا دندے کڈھن توں پہلاں دا ڈھانچہ 10- تویترا 11- اوہ پھٹی جس نوں ویاہ سے ویاہے مُنڈا یاں ویاہک کُڑی دے پیراں ہیٹھاں رکھ کے مذہبی رسم ادا کیتی جاندی ہے، ونگی: 'مارُوتھل دی پٹڑی لمڑی' (خواجہ فرید)

پٹڑی جما کے بہون، (محا) ویکھو: پٹڑی جما کے بیٹھنا

پٹڑی جما کے بیٹھنا، (محا) چونکڑی مار کے بیٹھنا، ڈٹ کے بیٹھنا، ونگی: 'بیٹ ۱۹ چست جمائی پٹڑی ہے'

پٹڑی دی چھال، (مو) بازیگراں دی تختے تے چڑھ کے ماری پُٹھی چھال

پٹڑے: (مذ) ویکھو: 'پٹڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

پٹڑے چاڑھ دیون، (محا) ویکھو: پٹڑے چاڑھن

پٹڑے چاڑھن، (محا) 1- مارن 2- پھانسی لاون

پڑے چڑھ جاون، (محا) ویکھو: پڑے چڑھن

پڑے چڑھن، (محا) 1- مر جاون 2- ڈھائے چڑھن

پڑے وانگ چھٹن، (محا) بہت زیادہ مارن، بُری طرحاں کُٹن

پڑے وانگ چھٹنا، (محا) بہت زیادہ مارنا، بُری طرحاں کُٹنا

پڑیاں: (مو) تیویاں دا پیراں وِچ پاون والا چاندی دا اِک گہنا

پڑیوں: (فم) پڑی توں، پڑی اُتوں

پڑیوں اُترن، (محا) ویکھو: پڑیوں لتھن

پڑیوں اُکھڑن، (محا) ویکھو: پڑیوں لتھن

پڑیوں لتھن، (محا) پڑیوں اُکھڑن، تھڑکن، ٹُراہے پوَن

پڑیوں لہوَن، (محا) ویکھو: پڑیوں لتھن

پٹّس: (مذ) سیاپا، کُرلاپ، رونا دھونا

پٹساگ: (مذ) ساگ دی اِک قسم

پٹسن: (مذ) پٹ سن، اک پودا

پٹک: (ہ، مذ) نیلوفر دا پھل

پٹک: (مو) کسے چیز نوں زور نال زمین تے سٹن نال نکلی آواز، ٹُرنت، چھیتی، فوراً، وَنگی: 'پٹک پٹک زمیں پر پٹکے پٹکے کھا پھٹک دے' (میاں محمد بخش)

پٹک پٹک، (فم) کنیاں دی آواز، پھل ڈِگن دی آواز

پٹک: (مو) 1- پٹاری 2- پھوڑا، پھنسی 3- حصّہ، باب

پُٹک: (مذ) 1- ٹِک، اوک 2- جیب، کھیسا 3- کنول، نیلوفر

پٹکا: (مذ) 1- چھوٹی پگ، پگڑی 2- موٹی پگ جو پہلواناں نوں دِتی جاندی ہے 3- لک دوالے بنھن والا کپڑا، کمر بند، وَنگی: 'دودیں بنھ باہاں سروں لاہ پٹکا گنہگار وانگوں اُٹھ جلیا ای' (وارث شاہ)

پٹکا بچاون، (محا) عزت بچانا

پٹکا بدھاون، (محا) اعزاز دینا

پٹکا بنھن، (محا) صافہ بنھن، بنّی پگ لھیٹن

پٹکا سُٹن، (محا) منتاں کرنا

پٹکا لاہوَن، (محا) پگ رولن، عزت خراب کرن، بے عزت کرن

پٹکے نا ساک، (مذ) ددھیالی رشتہ

پٹکا: (فعر) 'پٹکارن' مصدر توں امر، پٹخ، سُٹ دے

پٹکا کے مارن، (محا) ویکھو: پٹکا کے مارنا

پٹکا کے مارنا، (محا) زور نال بُری طرحاں زمین تے سُٹنا

پٹکا: (لہند، مذ) الاہنی، پٹوکا، مصیبت، جھگڑا

پٹکا: (مذ) پٹّن دا عمل، سیاپا کرنا

پٹکار: (مذ) 1- جولاہا 2- درزی

پٹکار: (مذ) 1- چپیڑ، دھپڑ، چھاتی یاں متھے اُتے سوگ وجھوں زور زور نال ہتھ مارنا، سیاپا پانا، کسے نوں چپیڑ یاں سوٹی نال مارن دی اواز 2- کسے شے دی دُوجی شے تے مسلسل وجن دی اواز 3- ماتم، رون دھون

پٹکارا: (مذ) 1- کسے شے دے پٹکن دی آواز 2- ہلکی جیہی لاڈ نال ماری ہوئی چپیڑ

پٹکارن: (مصدر) پٹکا کے مارن، پٹکن

پٹکان: (مصدر) 1- پٹخن، دشمن نوں زمین تے سٹن 2- زدو کوب کرن، بے تحاشا مارن

پٹکانا: (فعم) پٹک کے مارنا، چت کر دینا، زمین تے دے مارنا

پٹکاون: (مصدر) پٹخن، سُٹن

پٹکاوَنا: (فعم) پٹکانا، زمین تے دے مارنا

پٹکائی: (مو) پٹکاون دا کم تے اوہدی مزدوری

پٹکٹی: (مو) چھولداری، تنبو، قنات

پٹکڑاں: (پو) شور شرابا کرنا، رونا دھونا، چلانا

پٹکڑی: (مو) اچانک ہو جان والی موت

پٹکن: (مصدر) کسے چیز نُوں زمین تے زور نال سُٹن، ڈیگن، وگاہ کے مارن

پٹکنا: (فعم) کسے چیز نُوں زمین تے زور نال سُٹنا

پٹکنی: (مو) پٹخنی، کُشتی وِچ اِک داء

پٹکواون: (مصدر) سٹواون، وگاہ کے سٹواون

پٹکھن: (مصدر) ویکھو: پٹکن

پٹکی: (مو) 1- چھوٹی پگ، پگڑی 2- کُشتی وِچ لت اڑاون داعمل، پٹکے جاون دی حالت 3- عورتاں دی اِک بددُعا ہے 4- کوسنا 5- غضب نازل ہووے 6- آفت، ربی قہر 7- دھوکھا، فریب

پٹکی پَین، (محا) قہر نازل ہوون، برباد ہوون

پٹکی جوگا، (مذ) اِک بددُعا، مرن دے قابل

پٹکی دینا، (محا) پٹکاونا، زور نال ڈیگنا

پٹکی لہاون، (محا) بےعزتی کرنا

پَٹگا: (مذ) ویکھو: پٹکا

پٹل: (مذ) 1- پڑدا 2- لاؤلشکر، دُنیاوی ساز و سامان

پُٹلا: (مذ) 'پوٹلی' دا اکبر، پوٹلا، تھیلا

پٹلی: (مو) پوٹلی، پشتارہ

پٹمبر: (مذ) ریشمی کپڑا

پٹمنڈپ: (مذ) خیمہ، تنبو، کپڑے دا مکان

پٹن: (مذ) 1- نگر، شہر، ونگی: 'حرص ہوا چنار ڈولائے پٹن یاں گل جاتی' (میاں محمد بخش) 2- اِک مشہور شہر جو گجرات (کاٹھیاواڑ) دی راجدھانی سی 3- ہزارہ ڈویژن وچ ضلع کوہستان دا صدر مقام

پُٹن/ پٹّن: (مصدر) 1- کُتے وانگ کُٹنا، پُٹنا 2- اُکھیڑنا، خراب کرنا 3- زمین نُوں پٹنا

پُٹن پَسٹن: (محا) تلاشنا، کھوجنا

پُٹن ٹُنبن، (محا) 1- لٹنا 2- بُری طرحاں پچھا کرنا

پٹن: (مصدر) 1- ماتم کرن، روون پٹن، اپنے آپ نوں دوہتھڑاں مارن کسے دے مرن تے کیتا جان والا سوگ، سیاپا کرن، ونگی: 'سُن نُوں یار پٹن کرلاون ایہہ بھا پیا نت مینوں' (ہاشم شاہ) 2- کھجن، چھتے پَون 3- مار کھاون

رون پٹن، (مذ) ویکھو: سیاپا پٹن

سیاپا پٹن، (مذ) رون پٹن دی حالت یاں عمل

پٹنا/ پٹنہ: (مذ) بھارت دے صوبے بہار دا دارالحکومت جتھے سِکھاں دے دسویں سری گورو گوبند سنگھ جی دا جنم ہویا سی

پٹنا: (فل) 1- رائے ملنا، رضا مند ہونا، متفق ہونا 2- لین دین وِچ فیصلہ ہونا 3- ماریایاں بھیڑ یا جانا (دروازہ وغیرہ) 4- ادا ہونا

پٹنا: (فل) 1- چھاتی تے ہتھ مار مار رونا، روند مارنا، سیاپا کرنا 2- کسے

دے مرن تے سوگ کرنا، ماتم کرنا، کسے دے مرن تے تیویاں دا چھاتی متھے وغیرہ اُتے زور نال ہتھ مار 3- مشکل معاملہ 4- کھجھنا، چھتھے پینا 5- (مذ) جھگڑا، جھیڑا، پواڑا

پٹنا پاون، (محا) پواڑا کھڑا کرن، رولا پاون

پٹنا پاونا، (محا) ویکھو: پٹنا پاون

پٹنا سہیڑن، (محا) پواڑا گل پاون، مصیبت سہیڑن

پٹنا سہیڑنا، (محا) ویکھو: پٹنا سہیڑنا

پٹنا کُٹی، (مو) رون پٹن، پٹو کُٹا

پٹنا مُکاون، (محا) پھاہ وڈھن، کِل کِل مُکاون

پٹنا مکاونا، (محا) ویکھو: پٹنا مُکاون

پٹنا مُکّن، (محا) روز روز دا دُکھ مُک جاون، کِل کِل جاندی رہون

پٹنا مُکنا، (محا) ویکھو: پٹنا مُکّن

دھندا پٹنا، (محا) فضول کم کرنا، اجیہا کم کرنا جس وچ خجالت ودھیری ہووے اتے نفع گھٹ ہووے

ڈھنڈورا پٹنا، (محا) 1- مُنادی کرنا 2- بدنام کرنا

رونا پٹنا، (محا) 1- رونا، وِرلاپ کرنا 2- سیاپا کرنا 3- فریاد کرنا، پواڑا، بکھیڑا، جھگڑا

پُٹنا: (فعم) اُکھیڑنا، پُٹنا، خراب کرنا، وگاڑنا، کھودنا، پاڑنا

جڑھوں پُٹنا، (محا) برباد کرنا، تباہ کرنا

جکھنا پُٹنا، (محا) خراب کرنا، بُرا حال کرنا

داڑھی پُٹنا، (محا) بے عزتی کرنا، اپمان کرنا

قبراں دے مُردے پُٹنا، (محا) پُرانے جھگڑے مُڑ کھڑے کرنا، سُتیاں کلاں جگاونا

کُھڑ بہہ کے داڑھی پُٹنا، (محا) اپنا بن کے ہتک کرنا، سجن بن کے دھروہ کرنا

کن پُٹنا، (محا) 1- غلطی دی سزا دینا 2 - مت دینا، اگانہہ واسطے تاڑنا

کھوہ پُٹدے نوں کھاتا تیار ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جو کوئی دُوسرے دا بُرا سوچدا ہے اوس دا اپنا وی بُرا ہوندا ہے اوددوں کہندے نیں

مٹی پُٹنا، (محا) بدنام کرنا

پٹنب: (مذ) دکھاوا، باہرلی بھڑک

پٹنبر: (مذ) ریشمی کپڑا

پٹنتر: (صفت) برابر، تل، سمان

پٹنترا: (مذ) برابری، سامنا مقابلہ

پُٹنڈا: (مذ) پتھر اُتے پکاون والی پتلی روٹی

پُٹنڈن: (مو) اوہ پتھر جس اُتے پُٹنڈا پکدا ہے

پٹنی: (صفت) پتّن تے رہن والا، ملاح

پٹنی: (مو) 1- جھگڑا 2- سوگ، ماتم، سیاپا

پٹنے: (مذ) سیاپے، رولے

پٹو: (مذ) 1- اِک طرحاں دا کمبل، اُونی چادر، کمبل، لوئی 2- مفت اجاڑو، شوقین، جیویں: گھر پٹو 3- چالاک، تیز، ہوشیار 4- بے روگ، صاف 5- بے رحم، کوڑا 6- ضِدی 7- کپڑے دی اِک قسم 8- بہت

پٹن والا

پٹو پاون، (محا) اپنا بنانا، غلبہ کرنا

پٹو پاؤنا، (محا) پھساونا، قابو کرنا، گھیرنا

پیسے پٹو، (صفت) فضول خرچ

گھر پٹو، (صفت) گھر اُجاڑن والا

پٹّو: (صفت) کھودو، اکھیڑو، چکّو

پٹّو: (فعمر) 'پٹّن' مصدرتوں فعل امر، ماتم کرو، سینہ کوبی کرو

پٹوا/ پٹوآ: (مذ، صفت) تالے بناون والا، ریشم دا کم یاں کاروبار کرن والا

پٹوار: (مو) پٹواری دا کم تے عہدہ

پٹوار پنا، (مذ) پٹواری دا کم

پٹوار خانہ، (مذ) پٹواریاں دا دفتر

پٹوار کھسّن، (محا) بہت نقصان ہوون

پٹوار گری، (مذ) پٹوار دا کم

پٹوارا: (مذ) 1- پٹوار دا کم کرن دی تھاں 2- پٹوار پنا 3- زمین دا کھاتہ، ونگی: 'چٹ چانن دینہہ وٹّ دیہاڑی سا، کھسرا پٹوارا (نجم)

پٹوارن: (مو) پٹواری دی ووہٹی

پٹوارنی: (مو) ویکھو: پٹوارن

پٹواری: (مذ، صفت) 1- زمین دی مالکی، پیداوار تے نہری پانی دے ورتے جاون دا حساب کتاب رکھن والا سرکاری ملازم 2- مال گزاری دی جانچ پڑتال کرن والا، ونگی: 'آپے حاکم آپ رعیت مہر آپے پٹواری' (میاں محمد بخش)

پٹواری لگ جاون، (محا) ویکھو: پٹواری لگن

پٹواری لگّن، (محا) اہم حیثیت حاصل ہوون، پٹواری دا عہدہ حاصل ہوون

پٹواز: (مذ) گتکے باز، پٹے باز، ونگی: 'نیٖں انجن ہور طوفان ہے سی دھوہی تیغ وچہ پٹواز ہے سی (ہاشم)

پٹوال: (مذ) ویکھو: پٹروال

پٹوالی: (صفت) ویکھو: پٹواری

پٹوان: (مصدر) 1- اُکھڑان 2- جنور دا کھونٹا وغیرہ اُکھیڑ لوون

پٹّوان: (مصدر) 1- مار کھوان، زدوکوب کروان 2- ماتم کروان

پُٹوانا: (متعدی المتعدی) پُٹن دا کم کراونا، پٹواونا

پٹواون: (مصدر) 1- ماتم کرواون 2- مار پواون 3- زچ کرن 4- اُکھڑواون 5- گراہے پواون، خراب کرواون، وگڑواون

پٹواہاں: (مذ) 1- ڈِھڈ، پیٹ 2- بچے دانی

پٹوائی: (مو) 1- مارکُٹ، کٹائی 2- کٹّن دی مزدوری

پُٹوائی: (مو) پُٹن دا کم تے اوہدی مزدوری

پٹوخا: (مذ) کُکڑیاں نوں لگن والی اِک بیماری، پیچش

پٹورا: (مذ، صفت) پٹو، شوقین

پٹوڑ: (مو) ویکھو: پٹی

پٹوڑا: (مذ) پوٹا

پٹوسا: (مذ) پٹنا، سیاپا، ونگی: 'بہہ کے ماں مُولراج کھتری دی درے پٹوسا تے وال بسرے دے پٹدی' (با، ڈھو)

پٹوکا: (مذ) 1- ہولا جیہا دھکا 2- پٹکا، کمر بند

پٹوکا گھت ڈیون، (محا) رولا پانا، ہنگامہ کرنا

پٹوکا گھتّن، (محا) بدؤعاداں کرنا، رولا پانا

پٹوکلنا: (فعم) پٹوکی مارنا، سروچ ہولا جیہا دھپھا مارنا

پٹوکلی: (مو) 1-پوٹلی 2- گنڈھ، چھوٹی پنڈ، بُجکری

پٹوکن: (مصدر) پٹوکی مارن، سروچ ہولی جیہا دھپھا مارن

پٹوکنی: (مو) ہلکی جیہی چپیڑ، چپت

پٹوکھا: (مذ) پیچش

پٹوکھوہی: (مو) ماتم، رونا پٹنا، دُکھی ہو کے پٹن تے سر دے وال کھوہن دا عمل

پٹوکی: (مو) ویکھو: پٹوکا

پٹول: (مذ) 1- اِک طرحاں دا ریشمی کپڑا جو پُرانے سمیاں وِچ گجرات وچ بنداسی 2- جنگلی ویل جس دے پتے بی اتے جڑھ حکیم کئی روگاں وِچ ورتدے نیں

پٹولا/ پٹوہلا: (مذ) 1- گڈیاں دا کپڑا، گڈیاں پٹولے چھوٹی عمر دیاں کُڑیاں دی اِک کھیڈ 2- موتی پرون یاں گہنیاں وِچ دھاگے پاؤن اتے جھالر بناون وغیرہ دا کم کرن والا منکھ 3- پٹویا، ریشم دا کم یاں وپار کرن والا 4- ریشمی کپڑا، ونگی: 'پاڑ پٹولا دھج کریں، کمبلڑی پہریں(بابا فرید)

پٹولا بنن، (محا) بجن، پھبن، نازک بنن

پٹولا ہوون، (محا) پیارا ہوون، محبوب ہوون

پٹولڑا: (مذ) ویکھو: پٹولا

پٹولھڑا: (مذ) ویکھو: پٹولا

پٹولی: (مذ،صفت) 1-ریشم دا کم کرن والا 2- اِک قوم

پٹولی: (مو) ویکھو: 'پٹولا' جیہدی ایہہ تصغیر اے

پٹولی: (مو) چھال، چلانگ

پٹولے/ پٹوہلے: (مذ) گڈی دے کپڑے، گڈی دا لباس

گڈیاں پٹوہلے، (مذ) چھوٹی عمر دیاں کُڑیاں دی اک کھیڈ

گڈیاں پٹولے (پٹوہلے) کھیڈنا، (مذ) چھوٹی عمر دا ہونا

پٹولیاں: (مو) 'پٹولی' دی جمع، چھالاں

پٹولیاں مارن، (محا) پُٹھیاں چھالاں مارن، خُوشی دا اظہار کرن

پٹونی: (مذ) ویکھو: پٹنی

پٹوہلا: (مذ) ویکھو: پٹولا

پٹوہلڑا: (مذ) ویکھو: پٹولا

پٹوہلی: (مو) ویکھو: پٹولی

پٹوی: (لہند،مو) اِک قسم دی مچھی

پٹویا: (س،مذ) ریشم دا کم یاں وپار کرن والا

پٹہ: (ہ، مذ) اوہ کاغذ جو زمیندار اقرار نامے دے طور اُتے گاہک نوں دیندا اے

پٹہ: (ہ،مو) ریشمی کپڑا

پٹہہ: (ہ،مو) ڈنکا، نقارہ

پٹھ: (مو) 1- نِکی عمر دی کُڑی، بالڑی، بچی 2- جوان بکری جیہنے اجے بچہ نہ جنیا ہووے، اوہ بکری جیہڑی اجے بکرے نال نہ ملی ہووے، نِکی بکری 3- صحت مند کُڑی نوں وی کہہ دیندے نیں، جوانی وِچ بھری ہوئی 4- اجازت نامہ

پٹھ کھائے سٹھ، پھیر وی پٹھ دی پٹھ، (اکھا) بکری بھاویں دیہاڑی وِچ سٹھ رُپے دا دانہ پٹھا کھا جاوے فیر وی اخیر رہنا تے بکری ای ہوندا اے

پِٹھ: (مذ) 1- دھڑ دا پچھلا پاسا، کنڈ 2- کسے چیز دا پچھلا پاسا 3- کنگھے دا پچھلا موٹا پاسا 4- وزن، بوجھ، بھار، لک پچھے لایا ہویا بھار 5- (صفت) دُوجے دے آکھے لگن والا، کٹھ پتلی

پٹھ بھار، (فم) پٹھ والے پاسے، پٹھ پرنے

پٹھ بھرنے، (فم) ویکھو: پٹھ بھار

پٹھ پچھا، (مذ، صفت) غیر حاضری، عدم موجودگی

پٹھ پچھے، (فم) کسے دی غیر حاضری وچ

پٹھ پچھے بادشاہ نُوں وی بُرا کہندے نیں، (اکھا) ویکھو: پٹھ پچھے بادشاہ نُوں وی گالھاں کڈھ لئی دیاں نیں

پٹھ پچھے بادشاہ نُوں وی گالھاں کڈھ لئی دیاں نیں، (اکھا) غیر موجودگی وچ کوئی ہر کسے نُوں بُرا بھلا آکھ سکدا اے پر کسے نُوں اوہدے مُونہہ تے بُرا آکھنا بڑا اوکھا کم ہوندا اے

پٹھ پچھے بُرا کہوَن، (محا) غیبت کرن، چُغلی کرن

پٹھ پچھے کہنا، (محا) چغلی کرنا

پٹھ پچھے کہوَن، (محا) غیر حاضری وِچ کہوَن، چُغلی کرن

پٹھ پچھے ہونا، (محا) حمایتی ہونا، مددگار ہونا

پٹھ پرنے، (فم) پٹھ دے بھار

پٹھ پُورن، (محا) مدد کرن، سہارا دین

پٹھ پُورنا، (محا) ویکھو: پٹھ پُورن

پٹھ پھیرلون، (محا) ویکھو: پٹھ پھیرن

پٹھ پھیرن، (محا) 1- ناراض ہوون 2- بے رُخی کرن 3- مدد بند کر دیون 4- تعلق توڑن، کنڈ کرن

پٹھ پھیرنا، (محا) ویکھو: پٹھ پھیرن

پٹھ توڑ دیون، (محا) ویکھو: پٹھ توڑن

پٹھ توڑن، (محا) 1- ہمت توڑن، مایوس کرن 2- بے سہارا کرن

پٹھ توں ہتھ چالوَن، (محا) ویکھو: پٹھ توں ہتھ چاون

پٹھ توں ہتھ چاوَن، (محا) حمایت چھڈن، بے آسرا کرن

پٹھ تے ہتھ پھیرن، (محا) پیار کرن، ہمت ودھاون

پٹھ تے ہتھ پھیرنا، (محا) حوصلہ یاں شاباش دینا

پٹھ تے ہتھ رکھن، (محا) حمایت کرن، حوصلہ دیون

پٹھ تے ہتھ ہونا، (محا) ویکھو: پٹھ پچھے

پٹھ تے ہتھ ہوون، (محا) حمایتی ہوون، مددگار ہوون

پٹھ ٹھوکن، (محا) ویکھو: پٹھ ٹھوکنا

پٹھ ٹھوکنا، (محا) ہلا شیری دینا، تھاپی دینا

پٹھ چڑھن، (محا) کسے دا اثر ہون، کسے توں بھیڑی مت لون

پٹھ دے جانا، (محا) 1- چھڈ کے نس جانا، میدان چھڈ جانا 2- ساتھ چھڈ دینا 3- دغا کرنا

پٹھ سِدھی کرن، (محا) ویکھو: پٹھ سِدھی کرنا

پٹھ سِدھی کرنا، (محا) آرام کرنا، لمے پینا

پٹھ سُننا، (محا) کسے دی غیر حاضری وچ اوس دی وڈیائی کرنا

پٹھ کرن، (محا) 1- پچھا کرن، کنڈ کرن 2- اُلٹا کم کرن

پِٹھ لاون، (محا) کنڈ لاون، ہراون، کُشتی وچ ڈھاہ لینا

پِٹھ لاونا، (محا) ویکھو: پِٹھ لاون

پِٹھ لگ جاون (محا) ویکھو: پِٹھ لگنا

پِٹھ لگّن، (محا) ویکھو: پِٹھ لگنا

پِٹھ لگنا، (محا) 1- کُشتی وِچ ڈگ پینا، ہار دینا 2- پِٹھ دے بھار پینا 3- پشو دی پِٹھ لگ جانا

پِٹھ ملا، (مذ) قمیض کُرتے دا پچھلا حصّہ

پِٹھ موڑ لوَن، (محا) ویکھو: پِٹھ موڑن

پِٹھ موڑن، (محا) 1- ناراض ہوون 2- بے رُخی کرن 3- ساتھ چھڈ دیون

پِٹھ موڑنا، (محا) ویکھو: پِٹھ موڑن

پِٹھ نہ لگّن، (محا) ویکھو: پِٹھ نہ لگنا

پِٹھ نہ لگنا، (محا) تڑپھنا، بے چین ہونا

پِٹھ وکھا جاون، (محا) ویکھو: پِٹھ وکھاونا

پِٹھ وکھاون، (محا) ویکھو: پِٹھ وکھاونا

پِٹھ وکھاونا، (محا) نس جانا، میدان چھڈ جانا

پِٹھ ولانا، (محا) پِٹھ موڑنا، مُونہہ پھیرنا، ساتھ چھڈ دیون، وَنگی: 'دیکھاں صبر کرے یا صبروں اپنی پِٹھ ولاندا' (گُل)

پِٹھ ولاون، (محا) ویکھو: پِٹھ ولانا

پُٹھ: (مذ) 1- اُلٹ، پِٹھ، کپڑے دا اُلٹا پاسا 2- اُکسائے جاون دا عمل 3- بکرے وغیرہ دے پچھلے پاسے دا ماس، جانور دی پُونچھل توں اُتے دا حصّہ، جسم، لک تے پونچھل دا درمیانی حصّہ

پُٹھ بَھنا، (محا) تکڑا یاں موٹا ڈاڈھا ہونا

پُٹھ بھرائی، (مو) ہُنڈی نوں تصدیق کرن دا کمیشن

پُٹھ پھیر، (مو) پٹھ سدھ، اُلٹ پھیر

پُٹھ پیرا، (مذ، صفت) منحوس، وَنگی: 'نگار وسدے ہون اُجاڑ کیوں نہ، جتھے وڑیں پیراں دیاں پُٹھیا وے' (کالی داس)

پُٹھ پیری، (مو، صفت) 1- ڈائن، پُٹھیاں پیراں والی، منحوس 2- (فم) پُٹھے پیریں

پُٹھ دا ماس، (مذ) بکرے وغیرہ دے پچھلے پاسے دا ماس، چاپناں توں پِٹھلے حصے دا ماس

پُٹھ دیون، (محا) 1- ترغیب دیون، اُکساون 2- مارن کُٹن

پُٹھ دینی، (محا) ملاوٹ کرنی، چاشنی دینی، تماکو نوں بہتا کوڑا کرن واسطے آگ وغیرہ دے پتیاں وچ دفن کرنا تا کہ ایہناں دا اثر تماکو وچ رل جاوے

پُٹھ سِدھ، (مو) ویکھو: سِدھ پُٹھ

پُٹھ کرن، (محا) اُلٹ کرنا، پُٹھی گنگا وگانا

پُٹھ کنڈا، (مذ) اُلٹے کنڈیاں والی اِک بُوٹی

پُٹھ لانا، (محا) اُکسانا

پُٹھ لاون، (محا) 1- پان چڑھاون، لاگ لاون 2- ہراون، کنڈ لاون 3- متاثر کرن، کسے دے خلاف بلا تاثیری دیون

پُٹھ لگّن، (محا) پان چڑھن، لاگ لگن

پُٹھ لگنی، (محا) صحبت دا اثر ہونا

پُٹھ ہوون، (محا) 1- سہارا ہوون 2- اثر ہوون 3- اُلٹ ہوون 4- کوئی

خرابی ہوون

سِدھ پُٹھ، (مو) 1-سدھا تے پُٹھا پاسا، اندرلا تے باہرلا پاسا 2-ٹاس

لیاویں پُٹھ نہیں تاں آویں اُٹھ، لیاویں سینہ بھاویں لگے مہینہ، (اکھا) جے پُٹھ دا گوشت نہ ملے تے اُٹھ کے آجاویں، سینے دا گوشت لیاویں، بھاویں مہینہ انتظار کرنا پوے، مراد ایہہ کہ سینے اتے پُٹھ دا ماس ودھیا ہوندا اے

لیاویں سینہ بھاویں لگے مہینہ، لیاویں پُٹھ نہیں تاں آویں اُٹھ، (اکھا) ویکھو: لیاویں پُٹھ نہیں تاں آویں اُٹھ، لیاویں سینہ بھاویں لگے مہینہ

پُٹھ: (مو) 1- کسے دوائی نوں کسے مائع شے وِچ گھوٹن دا عمل تاں جو گھوٹی جان والی دوائی وِچ رل جائے، اثر 2- ہل

پُٹھ چاڑھ دیون، (محا) ویکھو: پُٹھ چاڑھنا

پُٹھ چاڑھن، (محا) ویکھو: پُٹھ چاڑھنا

پُٹھ چاڑھنا، (محا) کسے اُتے کسے مت، دھرم یاں گل دا رنگ چڑھاونا

پُٹھ دینا، (محا) 1-شہہ دینا 2- رنگ چاڑھنا 3- مارنا کُٹنا

پُٹھ دیون، (محا) ویکھو: پُٹھ دینا

پَٹھا: (مذ) 1- گھاہ دا پتا، تماکھو دا پتا، چارہ، گھاہ، ککھ 2- نس، ماس، بدن دا اوہ ریشہ جیہدے ذریعے جسم دے حصے کھلر دے تے سکڑدے نیں 3- بچہ، بال، پُتر 4- نوجوان 5- چھوٹے قد دی کھجور 6- جوان کھوتا 7- جوان بکرا 8- لوا کبوتر، ککڑی دا چھوٹا ئر بچہ، چوچا 9- پہلوان دا شاگرد 10- بانہہ دا اِک گہنا 11- گتا 12- اِک قسم دی مٹھیائی 13- اِک قسم دے پودے دی چھال جیہدے نال چٹائیاں بنائیاں جاندیاں نیں

پٹھا دتھاون، (محا) 1-بلے ہوئے پٹھے نوں تھاں سر کرن 2- کسے نوں شاگردی وِچ لون

پٹھا دتھا، (مذ) جنوراں واسطے گھاہ چارہ وغیرہ

پٹھا لاون، (محا) 1-چارہ بیجن 2- کسے کم پچھے شاگرداں نوں لا دیون

پٹھا لڑن، (محا) 1- کسے جانور دا پٹھے یاں گھاہ دے زہر نال بیمار ہوون 2- پہلوان دے شاگرد دا گھول وچ جتن یاں اوہدا گھول کرن

پٹھا لگن، (محا) کسے جانور دا پٹھے یاں گھاہ دے زہر نال بیمار ہوون

اُلو دا پٹھا، (مذ) 1- گالھ 2- بے وقوف

پٹھا دتھا، (مذ) ویکھو: گھاہ پٹھا

گھاہ پٹھا، (مذ) ہرا گھاہ، پٹھے، چارا

پِٹھا: (مذ) 1- عکس 2-بہت وڈی جسامت دا کدّو جدوں اوہ پک جاندا اے تاں اوس دے اندر دا گودا کڈھ کے حلوہ بنایا جاندا اے یاں اوس دی نمکین ڈش وی بناندے نیں، پنجابی وچ ایہنوں پیٹھا وی کہندے نیں، ایہدا مربہ وی بن دا اے تے مٹھائی وچ وی ورتیا جاندا اے

پُٹھا: (مذ) 1-اُلٹ، سِدھے دی ضد، اوندھا، اُلٹایا ہویا 2- ڈھوئی،

پٹھ 3- کبّا، ضدی 4- بیڑا 5- گھوڑے دی پوچھل والی تھاں
6-برعکس، مخالف

پٹھا بجھن، (محا) ویکھو: پٹھا بجھنا

پٹھا بجھنا، (محا) 1-موٹا ہونا 2- جانور دی حالت اچھی ہونا
3-فوج دی قطار بھری رہنا

پٹھا بولن، (محا) لڑن نوں پین، وکھیوں بولن

پٹھا پوون، (محا) منفی اثر ہونا، باغی ہونا

پٹھا پینا، (محا) اُلٹا اثر ہونا

پٹھا توا، (صفت) توے دے پٹھے پاسے ورگا، کالا، بہت کالا، کالا کلوٹا

پٹھا ٹرن، (محا) 1-اُلٹا ٹرن 2- کراہے پین، بے راہ روی اختیار کرن

پٹھا چالا، (مذ) 1-اُلٹا راہ، کراہ، بھیڑے کم کرنا 2- بھیڑا کم، ونگی: 'سانوں لوڑ نہیں پٹھے چالیاں دی کھیڈاں جائے کے ناتھ دے نال گُتھی' (کالی داس)

پٹھا چالا پھرن، (محا) بھیڑے کم کرن، بھیڑیاں عادتاں سہیڑن

پٹھا چلن، (محا) ویکھو: پٹھا ٹرن

پٹھا دھڑا بنھن، (محا) 1-مخالف گروہ بناون 2- اُلٹا گل نوں پین 3- بُرے لوکاں نال اُٹھن بیٹھن

پٹھا زمانہ، (مذ) اُلٹا سما (رواج توں)

پٹھا ساہ لین، (محا) 1- مرن دے نیڑے ہوون 2- ٹھنڈا ساہ بھرن 3- اوکھا ویلا ویکھن

پٹھا سبق پڑھاون، (محا) ویکھو: پٹھا سبق دیون

پٹھا سبق دیون، (محا) کراہے پاون، بھیڑی مت دیون

پٹھا سِدّھا، (صفت) اُلٹا سِدّھا

پٹھا کر چھڈنا، (محا) خاک شاہ کر چھڈنا

پٹھا کر کے ٹنگنا، (محا) سخت سزا دینا

پٹھا کرن، (محا) اُلٹا کرن

پٹھا کلام پڑھنا، (محا) کسے نوں نقصان پہنچاون دے ارادے نال منتر پڑھنا، اُلٹی مالا پھیرنا

پٹھا گیڑ گڑنا، (محا) اُلٹا چکر چلنا

پٹھا گیڑ گیڑن، (محا) 1- اُلٹی گنگا وہان 2- غلط کم کرن

پٹھا لامھا، (مذ) پٹھا پاسا، اُلٹا رستہ

پٹھا وگنا، (محا) اُلٹا کم کرنا، اُلٹا چلنا

پٹھا ویلا آون، (محا) مندے دن آون

پٹھا ہتھ، (مذ) کھبّا ہتھ، کھبّا پاسا

سِدّھا پٹھا، (صفت) ویکھو: پٹھا سِدھا

سِدھا پٹھا ہونا، (محا) ہر جائز ناجائز طریقے نال کوشش کرنا، پورا پورا زور لاونا

جیکوں لگا پٹھا، پھُل ٹرے نہ سگا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پٹھے (اِک روگ) دا روگی جانور دھاگے تویت کرن نال وی نہیں بچ سکدا اودوں کہندے نیں

پٹھار: (مذ) دُور تک پھیلی ہوئی اُچی دھرتی، سطح مرتفع

پٹھارا: (مذ) تنگلی دی اوہ لکڑ جس وِچ سُتاں ٹھوکیاں ہوندیاں نیں

پٹھان: (مذ) 1-خیبر پختونخواہ دے واسی، اِک ذات، افغانستان اتے خیبر پختونخواہ صوبے وچ وسّن والی اِک لڑا کی قوم 2- بھارت وچ اوہ مسلمان قوم جو پُرانے پٹھان فاتحین دی اولاد نیں، ایس قوم دا آدمی

پٹھان دا پوت گھڑی وچ اولیاء گھڑی وِچ بھُوت، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ اِک پل وِچ غصے تے دُوجے پل وچ خوش ہو جانا پٹھاناں دی خصلت اے تاں آکھدے نیں

پٹھان وَلی، (مو) 1-غیرت مندی 2- ضدی پن، اَنا پرستی، اکڑ خانی

پٹھانا: (فعم) گھلنا، بھیجنا، وَنگی: 'کھڑگ سین راجے بار بھاں قوس اتوں اگے سنتری اِک پٹھایا جے'

پٹھانی: (مو، صفت) 1-پٹھان ذات دی زنانی، پٹھان دی زنانی، تگڑی زنانی 2- (فم) پٹھان دا، پٹھاناں والا

پٹھانی سرہا: (مذ) اِک بُوٹی جس دے پتے کسیلے ہوندے نیں

پٹھانی لودھ: (مو) اِک مشہور دوا، لودھ پٹھانی

پٹھانیا: (مذ) راجپوتاں دی اِک ذات تے اوس ذات دا آدمی

پٹھاون/پٹھاونا: (مصدر) بھیجن، گھلّن

پٹھاونا/پٹھاؤنا: (فعم) ویکھو: پٹھانا

پٹھائی: (مو) پیٹھن دا کم تے مزدوری، لپوائی

پَٹھت: (ہ، مذ، صفت) پڑھیا لکھیا، خواندہ

پٹھڑ: (مو) 1-مدھانی 2- ولٹوہی

پٹھڑ: (پو، مذ) 1- کبوتراں دے بچے جو پوری طرحاں اُڈ نہ سکن 2- بارہ یاں چودہ سال دا مُنڈا

پُٹھڑ: (صفت) وِنگا، اُلٹا، متضاد

پُٹھڑا: (مذ، صفت) ویکھو: پٹھڑ

پٹھڑی: (مو) 1-اِک قسم دی مُندری جس دے تھیوے والے پاسے چوڑا پترا لگا ہوندا ہے، پٹھی 2- پڑی 3- ولٹوہی، دیگ، مدھانی

پُٹھڑی: (مو) پُٹھی، اُلٹ

پٹھک: (مذ، صفت) پڑھن والا، آکھن والا، پاٹھک

پٹھکنڈا: (مذ) اِک کنڈیالی بُوٹی

پٹھن: (مصدر) 1- پڑھن دی حالت یاں عمل، پاٹھ کرن 2- گھلّن، بھیجن، ٹورن، وَنگی: 'سائیں پٹھے سلطان بیلی ونجے خراسان'

پٹھن پاٹھن، (مذ) ویکھو: پٹھن پاٹھنا

پٹھن پاٹھنا، (مذ) 1- پڑھن پڑھان دا عمل 2- پڑھائی، مطالعہ

پٹھنگ: (مذ) پکھنڈ، دھوکھا، فریب، ڈرامہ

پٹھنگا: (مذ) 1- سہارا، آسرا 2- ڈُنیا 3- بچاء 4- ٹھور 5- کنڈی

پٹھنگی: (صفت) پکھنڈی، فریبی

پٹھنگے: (فم) ٹکانے، مناسب تھاں تے

پٹھنگے لگّن، (محا) ٹھکانے لگّن، منزل تے اپڑن

پٹھنوٹا: (مذ) ویکھو: پٹھنیٹا

پٹھنیٹا: (مذ) پٹھان دا پُتر، وَنگی: 'جیوں کر راس مجی نہ پیئے، ڈگن پلانے تینوں ٹُھنیٹے' (پنجابی بارھاں ماہے)

پٹھنیٹی: (مو) پٹھان دی دِھی

پٹھو: (مذ) 1- پہاڑاں وچ پتھ اُتے بھار چُک کے لے جان والا

2- خوشامدی، جھولی چُک 3- پِٹھ اُتے چُک کے لے جان والی اِک طرحاں دی ٹوکری 4- فوجیاں نوں دِتی جان والی اِک سزا جس وِچ بسترے سمیت چالھی کو پونڈ بھار قصور وار فوجی دی پِٹھ تے ارام دے وقت چُکایا جاندا ہے 5- وڈے ڈِھڈ تے نِکے مُونہہ دا درمیانہ جیہا ٹوکرا جیہدے وِچ پھل وغیرہ رکھیا جاندا اے 6- بچیاں دی اِک کھیڈ داناں جو گیند تے ٹھیکریاں نال کھیڈی جاندی ہے

پِٹھو گرم، (مذ) بالاں دی اِک کھیڈ جس وچ دو دِھراں ٹھیکریاں یاں لکڑاں دا پِٹھو بنا کے آہمنے ساہمنے کھلو کے گیند نال کھیڈ دیاں نیں

پِٹھو وال /پُٹھوال، (مذ) 1- سنگی ساتھی، مددگار، طرفدار، شریک 2- چوراں دا اوہ دلیر بیلی جیہڑا چوری کرن سمے چوراں دی حفاظت کردا اے نالے سنھ والی تھاں تے کھلوتا رہندا اے

پٹھوار: (مذ) ویکھو: پوٹھوہار، ونگی: 'موردھنی پٹھوار دی جاپدی اے، جتیاں ہتھ پھڑ کے تری جاوندی اے' (پت جھڑ دے پھل ونتا)

پھٹوال: (مذ) چور دا ساتھی یاں محافظ، مددگار، ساتھی، رفیق، معاون

پٹھاون: (مصدر) گھلواون، بھجواون، ٹرواون

پٹھور: (مو، صفت) 1- جوان بکری، پٹھ 2- جوان کُکڑی 3- مُیار کُڑی، پٹھی، جوان کُڑی

پٹھورا: (مذ) 1- میمنا، لیلا، بکری دا اٹھ مہینے دا بچہ 2- چوچا 3- جوان مرد، پٹھا 4- پینھی والا پُوڑا

پٹھوری: (مو) 1- 'پٹھور' دا مؤنث، جانوراں تے پرندیاں دا مادہ بچہ 2- اٹھ مہینے دی بکری

پٹھوڑ: (پو، مذ) 1- وزن، بستہ، لک تے لدھیا ہوا سامان 2- جوان، بالغ

پُٹھُہار: (مذ) ویکھو: پوٹھوہار، ونگی: 'ایہہ رُچیاں ہُن تک وی پُٹھُہار دی پنجابی وچ برقرار ہن'

پیٹھی: (مو، صفت) 1- نِکی کُکڑی یاں کُکڑی دا جوان ہوندا مادہ بچہ جو حالے انڈے نہ دیندا ہووے 2- مُیار کُڑی 3- جوان گدھی یاں گھوڑی

پیٹھی: (مو) 1- اُنگلیاں دی آرسی، اِک گہنا، انگوٹھے وچ پاون والی مُندری 2- دندیاں والی اک قسم دی داتری

پُٹھی: (مو) 1- 'پُٹھا' دی تانیث، 'سِدھی' دا اُلٹ، اُلٹی 2- کھلی، بھیجی 3- ٹائر (پہیے) دا گھیرا جیہدے دوالے ٹائر لایا جاندا اے 4- اشٹام یاں پرونوٹ وغیرہ دے پچھے وصول ہوئی رقم دا اندراج 5- رُوئی، کپاہ، ڈوڈی وِچ رُوں، داغ، دھبا 6- ٹُٹی ہوئی (چھت) 7- کمر، لک، کنڈ

پُٹھی بھوالی پھِرنا، (محا) اُلٹی مت کرنا

پُٹھی بھوانٹنی آون، (محا) عقل ماری جاون

پُٹھی پائی، (محا) وصولی درج کرنا

پُٹھی پاون، (محا) 1- کم ہوندا ہوندا خراب کر دیون 2- قلا بازی کھاون

پُٹھی پٹی پڑھاون، (محا) ورغلانا، اپنے طریقے نال چلانا، غلط مشورہ دینا

پُٹھی پٹی پڑھاونا، (محا) ویکھو: پُٹھی پٹی پڑھاون

پُٹھی پوَن، (محا) ویکھو: پُٹھی پَے جاون

پُٹھی پَے جاون (وَنجن)، (محا) تدبیر پُٹھی ہوجانی، منصوبہ کامیاب ہوون دی بجائے ہور نقصان ہو جانا

پُٹھی تاری، (مو) مُردہ تاری، وِتھ دے بھار تاری لاونی

پُٹھی چال، (مو) 1- اُلٹی چال 2- بھیڑے لچھن

پُٹھی چھال، (مو) اِک طرحاں دی چھال جو بازیگر اگے پچھے اُلٹ کے ماردے نیں

پُٹھی چھری نال کوہن، (محا) بہت ظلم کرن

پُٹھی رِیت، (مو) غلط رسم و رواج

پُٹھی سِدّھی آکھن، (محا) اُچی نیویں آکھن، گستاخی کرن

پُٹھی سِدّھی مارن، (محا) بے تکیاں گلّاں کرنیاں

پُٹھی سَن، (مو) اُلجھی ہوئی سَن

پُٹھی عقل، (مو) ویکھو: پُٹھی مَت

پُٹھی قسمت سِدّھی ہونا، (محا) بھیڑے دِناں توں بعد چنگے دِن آونا، بھاگ جاگنا

پُٹھی قلم وگنا، (محا) ماڑی تقدیر ہونا

پُٹھی کلا، (مو) اُلٹی رِیت

پُٹھی کلا بھواونا، (محا) اُلٹی ریت چلاونا، وَنگی: 'اُلٹی پھیر وگاں گی چِک گنگا، پُٹھی کلا میں پھیر بھوانگی وے' (کالی داس)

پُٹھی کھل لاہنا، (محا) ویکھو: پُٹھا کر کے ٹنگنا

پُٹھی کھل لہاونا، (محا) بہت دُکھ جھلنا

پُٹھی کھوپڑی، (مو) اُلٹی عقل، پُٹھی مَت

پُٹھی گادھی گیڑن، (محا) 1- پُٹھی گنگا بہانا 2- اُلٹی چال چلنا

پُٹھی گل، (مو) اُلٹی گل

پُٹھی گھتن، (محا) تائید کرنا

پُٹھی مار وگنا، (محا) عقل ماری جانا

پُٹھی مارن، (محا) بے تکی ہانکنا، پُٹھیاں گلّاں کرنا

پُٹھی مالا پھیرنا، (محا) ویکھو: پُٹھا کلام پڑھنا

پُٹھی مت، (مو) اُلٹی سمجھ، الٹی بدھی

پُٹھی مت والا، (مذ، صفت) ہر کم یاں گل اُلٹی کرن والا

پُٹھی مت دیون، (محا) 1- اُلٹے پاسے ٹُراون، کُراہے پاون 2- غلط مشورہ دیون

پُٹھی مت ہوون، (محا) 1- اُلٹی سمجھ آنا، کسے گل نوں نہ سمجھنا 2- بے وقوفی دا غالب ہونا

پُٹھی ندی وگاونا، (محا) اَن ہونی گل کرنا

پٹھے: (مذ) ڈنگراں نوں پاون والا ہرا گھاہ، چرھی، مکئی وغیرہ

پٹھے ٹانڈے، (مذ) جوار باجرے دا چارا

پٹھے چِپے مارن، (محا) احمقانہ کم کرنا

پٹھے دابان، (مذ) کھجور دے پتیاں توں بنیا موٹا وان

پٹھے کھا گئی گاں تے غصہ وِچھے تے، (اکھا) کوئی کسے دا قصور کسے ہور تے لا کے غصہ کڈھے تاں کہندے نیں

پٹّھے: (مذ) 'پٹھا' دی جمع، اعصاب، جسم دے حصے

پُٹّھے: (مذ) پُٹھا دی جمع، اُلٹے، سِدّھے دی ضد

پُٹھے پیریں، (فم) اُلٹے پیریں، اوسے ویلے، اوس ویلے، فورا

واپسی

پُٹھے توے ورگا، (مذ، صفت) بہت کالے رنگ دا، کوجھی شکل والا

پُٹھے تے ہتھ رکھن، (محا) ڈھگّے نُوں ترکھیاں ٹورن لئی اوہدی کنڈ تے ہتھ رکھن

پُٹھے تے ہتھ نہ رکھن دینا، (محا) گھوڑے دا کسے نوں لاگے نہ آون دینا، بہت چلاک ہونا

پُٹھے چالے، (مذ) ماڑیاں تے دُکھ دائی حرکتاں

پُٹھے دِن، (محا) تنگی یاں دُکھ تکلیف دے دِن، غربت تے فاقیاں دے دِن

پُٹھے دِن آون، (محا) ویکھو: پُٹھے دِن آونا

پُٹھے دِن آونا، (محا) بھیڑے دن آونا، بُرے دن آونا

پُٹھے دِن جمّن، (محا) 1- مندے دِناں وچ جمّن 2- مجازاً: غلط یاں گھناؤنا کم کرن والے نُوں آکھیا جاندا اے

پُٹھے دِن ویکھن، (محا) 1- بھیڑا سماں ویکھن 2- دُکھ، تکلیف یاں غربت ویکھن

پُٹھے راہ، (مذ) بھیڑے راہ، گمراہ

پُٹھے راہ پاون، (محا) ویکھو: پُٹھے راہ پاونا

پُٹھے راہ پاونا، (محا) غلط صلاح دینا، بھیڑی مَت دینا

پُٹھے راہ پَے جاون، (محا) ویکھو: پُٹھے راہ پینا

پُٹھے راہ پینا، (محا) غلط راہ پینا، غلط کم کرنا، بھیڑی وادی پینا

پُٹھے راہ تے لاون، (محا) وگاڑنا، (محا) بُرائی دے رستے لانا، بھیڑی مت دینا

پُٹھے راہ لاونا، (محا) ویکھو: پُٹھے راہ تے لاون

پُٹھے سِدّھے، (فم) اگے پچھے، اگڑ دُگڑ

پُٹھے سِدّھے جواب دیون، (محا) گستاخی کرن، اُلٹ جواب دیون

پُٹھے سِدھے ہونا، (محا) اوکھیاں ہونا

پُٹھے کھوہ گیڑن، (محا) رواج دے اُلٹ ٹُرنا، اُلٹی گنگاہ وگانا

ہس ہس کے پُٹھے ہونا، (محا) بہت کُھل کے ہسنا، حدوں ودھ ہسنا

پَٹھیارا: (مذ) بھٹیار، ہندی زبان وِچ بھٹیارے دے معنی روٹی پکان والے نانبائی یاں سرائے دے خادم نوں کہندے نیں، جد کہ ہندکو زبان وِچ مکئی وغیرہ دے دانے بھُنن والے نوں کہندے نیں جو کہ لوہے دی کڑاہی دے وچ ریت یاں نمک پا کے تے اوہدے ہیٹھاں اگ بال کے مکئی دے دانے یاں چنے وغیرہ بھُندا اے

پَٹھیاری: (مو) 'پٹھیارا' دی تانیث، بھٹیارن، بھٹی وچ دانے بھُنن والی، بھٹیار دی بیوی

پَٹھیاری: (مو) پٹھیارا دی

پَٹھیارِے: (مذ) پٹھیارا دی جمع، بھٹیارے

پُٹھیاں: (مو) ویکھو: 'پُٹھی' جیہدی ایہہ جمع اے

پُٹھیاں پاونا، (محا) بھیڑے دن وکھاونا

پُٹھیاں پُچھ کے نہیں آوندیاں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ مصیبتاں اچانک ہی آ جاندیاں نیں اودوں کہندے نیں

پُٹھیاں پینا، (محا) کسے کم دا آس توں اُلٹ ہو جانا

پُٹھیاں چُک لینا، (محا) بھیڑے کماں وچ پے جانا

پُٹھیاں چھالاں مارن، (محا) بہت زیادہ خوش ہوون

پُٹھیاں چھالاں مارنا، (محا) بہت خوشی ظاہر کرنا

پُٹھیاں سُجھنا، (محا) اُلٹیاں سِدھیاں گلاں سُجھنا، کولیاں اُہڑنا

پُٹھیاں سِدھیاں گلاں کرن، (محا) ویکھو: پُٹھیاں سِدھیاں گلاں کرنا

پُٹھیاں سِدھیاں گلاں کرنا، (محا) اُلٹا سِدھا بولنا، اُول جلول بکنا

پُٹھیاں سدھیاں ہو جانا، (محا) وِگڑیاں سنور جانا، قسمت چنگی ہونا

پُٹھیاں لتّاں گل پوَن: (محا) جس کولوں فائدے دی اُمید ہووے اوہدے ولوں نقصان پہنچن

پُٹھیاں متّاں ڈیون: (محا) اُلٹا سبق پڑھانا، اُلٹی پٹی پڑھانا

پُٹھیاں میکناں ٹپن: (محا) 1- اُلٹے کم کرن 2- بھوئے چڑھن

پُٹھی ندی وگاونا، (محا) اَن ہونی گل کرنا

پُٹھیاں نوں سِدّھیاں پاونا، (محا) وِگڑی بناونا

پُٹھیاں ہنیریاں وگنا، (محا) عام ویہارتوں اُلٹ واقعہ ہو جانا

سِدھیاں پُٹھیاں مارنا، (محا) ویکھو: پُٹھیاں سِدھیاں گلاں کرنا

پٹھیجن: (مصدر) ویکھو: پٹھن

پٹھیر: (صفت) جوان، گبرو، مُنیار، نوعمر

پٹھیوَن: (مصدر) گھلیون، ٹوریون

پٹّھوا: (مذ) رونا پیٹنا، ماتم، سینہ پٹنا

پٹّئی: (صفت) پٹہ (سند) رکھن والا

پٹّی: (مو) 1- لکڑی دی پھٹّی، تختی 2- پینتی حروفِ تہجی، وِنگی: 'صاحباں پڑھدی پٹیاں مرزا پڑھے قرآن' (پیلو) 3- گورو نانک دیو جی دا اِک خاص کلام بانی جس وچ حروفِ تہجی دی ترتیب مطابق نصیحتاں کیتیاں گئیاں نیں 4- منجی دی باہی 5- تل، پھلیاں، دال وغیرہ نوں چاشنی وچ پکا کے بنائی ہوئی اک قسم دی مٹھیائی، تل شکری، مرونڈا کھیل 6- تابنے دا پترا جس اُتے ستاریاں دا حساب لکھیا ہوندا ہے 7- عورتاں دے والاں دی صاف واہی ہوئی اک پاسے دی لٹ، مِیڈھی 8- بلّا 9- موٹا فیتا، قمیض بوشرٹ وغیرہ دے اگلے پاسے بٹن کاج وغیرہ لاون لگیاں دوہری تہہ دا کپڑا، پھٹی، چھوٹے عرض دا اک قسم دا گرم کپڑا جس دے کوٹ وغیرہ بن دے نیں، (موچی) بوٹ دے پچھلے پاسے اڈی اُتے لگی چمڑے دی ٹاکی، دھاری دار کپڑے دی دھاری 10- پنڈ دا اک حصہ، پتی 11- مکاناں دی قطار 12- (تھل) سخت پدھری دھرتی دا سما اتے گھٹ چوڑا ٹوٹا 13- دھات دا لما ٹکڑا 14- بنھن لئی پگ دی کیتی پدھری تہہ 15- کپڑے سیون ویلے گھٹ چوڑی اتے لمی کپڑے دی تریز جو کپڑے نوں چوڑا بناون لئی پائی جاندی ہے 16- ٹاٹ یاں نوار دا لما ٹوٹا 17- کپڑے دا لما ٹکڑا جس نوں عام طور تے چیڑاسی پگ دے اخیر لے لڑ اُتے بنھدے ہن، سر پیچ 18- ریشم یاں تلے وغیرہ دی کنی جو ساڑھیاں وغیرہ نوں لائی جاندی ہے

پٹی بدھن / بنھن، (محا) 1- کپڑے دی لیر زخم اُتے ولن، علاج کرن 2- درد پاروں سر تے کپڑا بنھن 3- بندوبست کرن،

انتظام کرن

پٹی بناون، (محا) 1- بودے بناون، والاں دی تہہ جماون 2- قمیض دی تریز بناون 3- پہلی دا حد بنا متھن

پٹی پڑھاون، (محا) اپنے طریقے تے لیانا، ماڑی سِکھیا دینا

پٹی پڑھاونا، (محا) ویکھو: پٹی پڑھاون

پٹی پڑھنا، (محا) کسے دی سِکھلائی وِچ آونا، بھیڑی مت قبولنا

پٹی تھلے جمن، (محا) گھٹ درجے دا ہوون

پٹی جاون، (محا) 1- اُکھڑ جاون 2- بے گھر ہو جاون

پٹی جماون، (محا) 1- پٹی بناون، بودے سنوارن 2- کسے نُوں گُراہے پاون

پٹی دار، (مذ) 1- پنڈ دی پتی دا مالک، پتی دار 2- حصے دار، بھائیوال

پٹی داری، (مو) پنڈ حصے دی مالکی، پتی داری

پٹی درج جاتیاں، (مو) نیویاں جاتیاں، شیڈولڈ کاسٹس (Scheduled Castes)، اچھوت، شُودر وغیرہ

پٹی دیوَن، (محا) 1- دھوکھا دیون، بہکاون 2- گھوڑے نُوں اُکا سِدھ وچ نساون 3- حصہ دیون

پٹی راہنا، (محا) کھیتی بیجنا، کھیت وِچ فصل کاشت کرنا

پٹی کڈھن، (محا) مانگ کڈھن، بیبیاں دا اِک خاص ڈھنگ نال وال واہوَن

پٹی کراونا، (محا) زخم نوں دوائی لوا کے ملہم پٹی کراونا، پٹی بنھاونا

پٹی لاونا، (محا) چھل دینا، دھوکھا دینا، ونگی: 'گھر در چھوڑ جنگل وچ وڑیا سیہہ شکاری بنکے ساہ بازے نوں پٹی لائی کچے دھاگے تن کے' (سیف)

پٹی میس کرنا، (محا) ستیاناس کرنا

اُلٹی پٹی پڑھاونا، (محا) پُٹھے راہ پاونا، بھیڑی مَت دینا

پٹی، (مذ، صفت) 1- پٹا (سند) رکھن والا 2- بھارتی پنجاب دے ضلع امرتسر دا اِک قصبہ جو امرتسر توں کوئی 30 کُو میل مغرب ول ہے

پِٹّی: (مو) ماتم، عاشورے دا جلوس

پِٹّی کُٹّی، (مو) رون پٹّن دا عمل

پِٹّی کڈھن، (محا) عاشورہ دا جلوس کڈھن

پِٹّی لاون، (محا) 1- ماتم کرن لئی جلوس کڈھن 2- تماشا لاون، مجمع اِکٹھا کرن 3- پکھنڈ کھلارن، رپھڑ بناون

پِٹّی لگّن، (محا) 1- ماتم مچن 2- مجمع لگّن، تماشا لگّن

پِٹّی نکلن، (محا) عاشورہ دا جلوس نکلن

پُٹّی: (مذ+مو) پتیاں دا بنیا ہویا پیالہ

پُٹّی: (ہ، مو) کسے شے دی پُڑی

پٹے: (مذ) مرداں دے سر دے پچھے دے برابر کٹے وال، چھتے، زُلفاں، سر دے لمے وال

پٹے باز، (مذ، صفت) جس نے سر تے پٹے رکھے ہوئے ہوون، لمے والاں والا

پٹے بازی، (مو) وال لمے رکھن دا کم

پٹے چو پڑنا، (محا) سر دے والاں نوں تیل لاونا

پٹے چھڈن، (محا) وال ودھاون

پٹے دار، (مذ،صفت) ویکھو: پٹے باز

پٹے دے ہتھ وکھاون، (محا) 1- گتکے وچ اپنی مہارت وکھاون
2- جھوٹھی دھمکی دیون

پٹے رکھن، (محا) لمے لمے بودے رکھن

پٹّے: (مذ) اُکھیڑے، پٹّے

پٹیا: (مذ) تختی، پٹی

پٹیا: (مذ) 'پٹنا' دا صیغہ ماضی مطلق، کھودیا، پُٹیا

پٹیا پہاڑ تے نکلیا چوہا، (اکھا) تحقیق کیتیاں وچوں کوئی خاص گل یاں نتیجہ نہ لبھے تاں کہندے نیں

پٹیا جاون، (محا) اُجڑ جاون، تباہ ہو جاون

پٹیار: (مذ) ویکھو: پٹارا

پٹیاری: (مو) ویکھو: پٹاری

پٹیالا: (مذ) بھارتی پنجاب دا مشہور شہر جو انگریزی راج سے اک ریاست سی

پٹیاں: (مذ) 1- 'پٹی' دی جمع 2- عورتاں دے سر دے دوہیں پاسیں واہے ہوئے وال، مینڈھیاں

پٹیاں بنّھن، (محا) بندوبست کرنا، مداوا کرنا، علاج کرنا

پٹیاں جماون، (محا) 1- وِچکار چیر کڈھ کے بودے واہوَن، وال سنوارن 2- شوقیناں کرن

پٹیاں ڈھالن، (محا) ویکھو: پٹیاں جماون

پٹیاں ڈھالنا، (محا) سر دے والاں نوں کنگھی پھیر کے چنگی طرحاں سجاونا

پٹیاں سوارنا، (محا) شنگار کرنا

پٹیاں وِچ آ جاون، (محا) ویکھو: پٹیاں وچ آون

پٹیاں وِچ آون، (محا) دھوکھے وچ آون، بہکاوے وچ آون

پٹیاہڑ: (مو) اوہ رستا جس دی ورتوں وِتھ تے چُکّے ہوئے بھارنوں ڈھلکن توں روکن لئی کیتی جاندی ہے

پٹیٹ: (مذ، صفت) 1- پٹے باز، گتکا کھیڈن والا 2- پنڈ دا باہمن 3- گوانڈھی، ہمسایہ 4- بہت کھٹا 5- مورکھ، احمق

پٹیجن: (مصدر) پُٹیا جاون، اُکھڑن، تباہ ہوون

پٹیچر / پھٹیچر: (مذ،صفت) خستہ حال، پُرانا، ناکارہ

پٹید: (مو) رہٹ دی گدی دا پچھلا پاسا

پٹیدار: (مذ) اجارہ دار، ٹھیکیدار

پٹیر: (مذ) 1- اِک قسم دی بُوٹی 2- سرکنڈا 3- بانس دا کاغذ

پٹیر: (مذ) 1- چندن 2- کادیو 3- بدل، ابر 4- پیٹ

پٹیرا: (مذ) پٹارا، پٹیر

پیٹشن(Petition)، (انگ، مو) عرض داشت، عرضی

پیٹشن کرنا، (محا) اپیل کرنا

پٹیک: (ہ، مو) پیٹی، صندوق، پٹارہ

پٹیکا: (مو) 1- رولا رپا 2- رپھڑ 3- پٹ سیاپا

پٹیکا گھتن، (محا) 1- پٹ سیاپا کرن، واویلا کرن 2- رپھڑ پاون

پٹیل: (مذ) 1- پٹی دا مالک، زمیندار، نمبردار 2- پٹے تے بھوئیں واہن والا 3- ہندوواں دی اِک قوم جیہڑی بھارتی صوبہ گجرات وچ وڈی گنتی وچ آباد اے 4- وڈھن والا کتا 5- (مو) بادشاہت، حکومت

پٹیلا: (مذ)1- گادھی نال ڈھاسنے لئی لایا چوڑا پھٹا2- رہٹ دی گدی، ڈھو3- سِل، چٹان

پٹیلن: (مصدر) 1- دھکّے نال کھوہن، فریب دیون 2- مارن کُٹن 3- کماون، نفع حاصل کرن 4- ہراون، مات دیون

پٹیلی: (مو) 1- اِک چھوٹے تے چوڑے بیندے والی بیڑی 2- رہٹ دی گدی دی ڈھو

پُٹین: (مو) انگریزی لفظ 'Pudding' دا وِگاڑ، اوہ مصالحہ جو چوکھٹے وِچ شیشہ جڑن توں مگروں وِتھاں بند کرن لئی لایا جاندا ہے

پٹینا: (مذ) اِک پرندے دا ناں

پِٹینا: (فل) پٹوایا جانا، دُکھی کرنا

پُٹینا: (فل) پُٹیا جانا

پٹینڈی: (مو) گزار دِتی، لنگھا دِتی

پٹیں: (مذ) 1- پیسن والا اناج 3- شیواں نوں پیہنا

پٹیں دا پندھ، (مذ) 1- اوکھا رستہ 2- کنایۃً: تھلاں وِچلا سفر

پٹیواں: (مذ، صفت) 1- پٹّن یاں رووَن دا عمل 2- جھگڑا، جھیڑا

پٹیونا: (فعم) ویکھو: پٹینا

پ......ج

پَج: (مذ) 1- بہانہ، ولیواں، فریب، دھوکھا 2- کمینگی، ذلالت 3- طریقہ، ڈھنگ 4- اعتبار، اعتماد، وساہ، وِنگی: 'کر کے پج سوداگری کیویں لگے گُجھ دا' (میاں محمد بخش)

پج پاونا، (محا) بہانہ بناونا

پج پلال، (مذ) بہانہ، عذر، مکر، وِنگی: 'کھوڑی کھول کے دس گل سانوں بھیناں وچ کیہ پج پلال اڑیے'

پج خورا، (مذ، صفت) 1- پج لاون والا، بہانہ لاون والا، فریبی، مکّار 2- جھوٹھا، کمینہ

پج کرن، (محا) بہانہ بناون، ٹال مٹول کرن

پج لاون، (محا) ویکھو: پج کرن

بہانے باز پُتر (بال) دا پج تے ماں دا رج، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پُتر دے ویلے نال ماں دی لوڑ وی پوری ہو جاندی ہے اودوں کہندے نیں

پُج: (فعم) 1- 'پُجن' مصدر توں امر، پُج، پہنچ 2- (مو) آن اپڑن، آ پہنچن، آ جاون 3- اہلیت، ہمت، وِت، پسلی، واہ، وِنگی: 'جیہڑی پُج آوے اگوں کراں گی میں گلاں کسے نوں نہیں جنائیاں وے' 4- ختم ہوون، برباد ہوون 5- گواچی ہوئی شے دا حاصل ہوون 6- مقابلے وچ آون 7- رسید، پہنچ، وِنگی: 'تُلھا پُج پے تکرار' (بلّھے شاہ)

پُج پسلی ویکھن، (محا) 1- ہمّت ویکھن 2- ذرائع ویکھن 3- اوقات ویکھن

پُج پوَن، (محا) اپڑ آون، جا اپڑن، مِل کے لون

پُج جاون، (محا) 1- اپڑ جاون 2- وصول ہوون 3- مکمّل ہوون

پُج دا، (صفت) 1- امیر بندہ، صاحب حیثیت 2- پہنچدا، پہنچن والا

پُج دا سردار، (مذ) حیثیت دے مطابق، حیثیت موجب

پُج کے، (فم) 1- حدوں ودھ، بہت زیادہ 2- رج کے، بہت، پُوری طرحاں، پُوری تیاری نال 3- ہمت نال، واہ لا کے

پُج کے لگّن، (محا) نٹھ کے کسے کم نُوں لگّن

پُج کے ماڑا، (مذ) 1-بہت ای بھیڑا 2-پوتی، نکھٹّو

پُج کے ماڑا ہوون، (محا) بہت لِسّا ماڑا ہوون، نکمّا ہوون

پُج کے مشہور ہو جاون، (محا) ویکھو: پُج کے مشہور ہوون

پُج کے مشہور ہوون، (محا) بہت زیادہ شہرت ہوون

پُج وَنجن، (محا) ویکھو: پُج پون

رُوح پُج کے، (فم) 1-چنگی طرحاں، رج کے 2- حدوں ودھ، بہت زیادہ

پچ پچ: (صوت) پچ پچ، گارے وچ چلّن دی آواز، چپ چپ

پچ پچ ہوون، (محا) گارے چِکڑ وچ ٹُرن نال آواز پیدا ہوون

پُجا: (صفت) آباد، بھریا ہویا

پُجاپا: (مذ) 1-پُوجن دا سامان، چڑھاوا 2- جھگڑا

پُجار: (مذ) 1- پُجاری 2- پولا

پُجارا: (مذ) پُوجا کرن والا

پُجارن: (مو) 1-پُوجا کرن والی 2- پُجاری دی بیوی 3- اوہ عورت جو مندر وِچ دیوتا دی پوجا کرن لئی مقرر ہووے، دیوداسی

پُجاری: (مذ، صفت) 1-پُوجا کرن والا 2- اوہ بندہ جو مندر وِچ دیوتا دی پوجا کرن لئی مقرر ہووے 3- دیوتا وغیرہ دی بھگتی کرن والا، عبادت گزار

پُجاری بنن، (محا) 1- بے خبری وچ مبتلا ہونا 2- کسے دی محبت وچ ڈُب جانا

پُجاسی: (عدد، صفت) پچاسی، 85

پجاکا: (مذ) پچاکا

پُجالا: (مذ) 1-اہلیت، صلاحیت، طاقت، قوت، زور 2- ویکھ بھال 3- رضامندی 4- تانگھ، سدھر

پُجالا پوون، (محا) 1-قیمت یاں معیار پسند ہونا 2- قبول ہونا

پُجالا کرن، (محا) 1-مرضی کرن 2- تانگھ کرن

پُجالا کھاون، (محا) حیثیت دے مطابق ہونا، قبول ہونا

پُجالن: (مصدر) بالن، ساڑن

پجالنا: (فعم) ساڑنا

پجالیاں: (مذ) ساڑیاں، بالیاں

پجاما/ پجامہ: (مذ) دو پونچیاں والا تیڑ پاؤن دا لباس تنبی، چوڑی دار

اریب پجامہ، (مذ) ویکھو: چوڑی دار پجامہ

بھیڑا پجامہ، (مذ) تنگ پونچیاں والا پجامہ

پینٹ کاٹ پجامہ، (مذ) پتلون ورگا اوہ پجامہ جس دے آسن وچ میانی نہیں ہوندی

تنگ پجامہ، (مذ) بند پونچیاں والا پجامہ

چوڑی دار پجامہ، (مذ) اوہ پجامہ جو کپڑے نوں اریب کر کے سیتا جاندا ہے، اُریب پجامہ

گھٹواں پجامہ، (پو) چوڑی دار پجامہ، تنگ پجامہ

پجامی: (مو) چھوٹے بچیاں دا پجامہ، چھوٹا پجامہ

پجان: (مصدر) 1-پُورا کرن 2- پہنچاون 3- پُوجا کرن

پجانا: (فعم) 1-پہنچاونا 2- پُوجا کراونا

پجاندڑ: (صفت) 1-پُورا کرن 2- پہنچاون والا

پچانگلا: (مذ،صفت) ہتھ دیاں اُنگلاں دا گہنا

پچاوا: (مذ) اِٹاں دا آوا، بھٹھا

پچاوا: (مذ،صفت) 1- پہنچاون والا 2- پجاری

پچاولن: (مصدر) مکمل کرن، پُورا کرن، بھرن

پُجاون: (مصدر) 1- آون، اپڑن، آپہنچن، آجاون 2- قبول ہوون، وارا کھاون 3- ختم ہوون (کوئی کتاب وغیرہ) 4- برباد ہوون 5- گھلی ہوئی چیز دا حاصل ہوون 5- مقابلے وِچ آون

پُجاونا: (فعم) 1- پہنچاونا، پچاونا 2- پُورا کرنا 3- پُوجا کراونا

پُجاونی: (مو) 1- (کسے تھاں دی) سیما، حد، انت 2- اوہ رقم جیہڑی مولوی نوں بالاں نُوں قرآن شریف دی پڑھائی مکمل کروان مگروں دِتی جاندی اے

پُجاونی: (صفت) پُوری کرن والا

پُجاوِیں: (مو،صفت) پُج کے کیتی ہوئی

پُجاہ: (عدد) پنجاہ، 50

پُجاہا: (فم) سارے ہی

پجاہواں: (عدد،صفت) پنجاہواں، پنجاہ دی گنتی پُوری کرن والا

پجاہویں: (عدد) پجاہواں دی تانیث

پُجائن: (مذ) پُوری کرن والا

پُجائن: (مو،صفت) 1- پُوری کیتی ہوئی 2- پہنچائی ہوئی 3- پجان دا کم تے اوہدی مزدوری

پُجائی: (صفت) 1- مکمل کیتی ہوئی 2- اپڑائی ہوئی 3- پوجا 4- پوجا کراون دی اُجرت 5- ارادہ، مرضی

پُجت: (لہند،مو) 1- پہنچ، پُج 2- اہلیت، حیثیت، قابلیت

پجدا: (مذ،صفت) 1- رجیا ہویا، امیر، کھاندا پیندا 2- (مذ) توفیق موجب دیون لئی کوئی شے 3- وار کھاندا، حیثیت مطابق

پُجدا: (مذ) 1- معاہدہ، قرار داد 2- آرزو، تمنا، خواہش 3- اہلیت، صلاحیت

پُجدا بیلی، (مذ) 1- کُجھ کر کے وکھاون والا بندہ 2- رجیا پُجیا یار

پُجدا پُون، (محا) وارا کھاون، وارا کھاندا رہون

پجر: (صفت) 1- موٹا 2- تگڑا، پکّا، مضبوط

پجڑ: (صفت) پج کرن والا، بہانہ باز، فریبی

پُجڑ: (صفت) 1- پہنچیا ہویا، پُجیا ہویا 2- پُورا، مکمل

پُجڑی: (مو) 1- پُجی ہوئی 2- اُجڑی، تباہ حال

پجّل: (مذ) 1- انگریزی لفظ 'Puzzle' توں وِگاڑ کے بنایا ہویا 2- کھجل خراب، شرمندہ، رُلیا ہویا 3- پج پاون والا، بہانے کرن والا 4- مٹھا ٹُرن والا

پجلان: (مصدر) 1- بدحواس ہون، گھبراجان 2- بد حواس کرن 3- ناراض ہون 4- ناراض کرن 5- شعلہ زن ہون

پجلاون: (مصدر) ویکھو: پجلان

پجلن: (مصدر) 1- بلن، سڑ کے سواہ ہوون 2- (صفت) بلیا ہویا، سڑیا ہویا (کسے شے دا)

پجلے: (صفت) 'پجلن' دا صیغہ ماضی مطلق، سڑ کے سواہ ہوگئے

پجملن: (مصدر) 1- سڑن، اگ لگن، سڑ کے سواہ ہوون 2- ناراض ہوون، غصے ہوون 3- بخار نال جُثہ گرم ہوون 4- گھبرا جاون

پُجّن: (مصدر) 1- آون، اپڑن، آ پہنچن، آ جاون 2- قبول ہوون، دارا کھاون، راس آون، سکھاون 3- ختم ہوون، برباد ہوون 4- گھلی ہوئی چیز دا حاصل ہوون، پُورا ہوون 5- مقابلے وِچ آون 6- ہضم ہوون، رچن 7- کسے فصل دا کامیاب ہوون 8- نیک نام ہوون

پُجنا: (فل) ویکھو: پجّن

پُجنار: (صفت) 1- پہنچن والا 2- پجاری

پُجنیک: (صفت) 1- اثر رسوخ والا 2- ہمت حوصلے والا

پَجو: (صفت) بہانہ خور، پَج کرن والا

پُجّو: (صفت) 1- اپڑن والا، اپڑن دے قریب 2- مکمل، تکمیل دے مرحلے طے کرن والا 3- صاحب حیثیت

پجواج: (مذ) ویکھو: پشواز، ونگی: 'سُن سُن دُونی ہوندی جائے، بند ترُٹے پجواج ترائے'

پُجوان: (مصدر) 1- پُوجا کروان، پرستش کروان 2- اپڑاون دا کم کروان

پجواں: (صفت) 1- پنجاں دی گنتی پوری کرن والا 2- پجیا ہویا

پُجواں: (مذ، صفت) 1- پجیا ہویا، رجیا ہویا، بھرواں 2- اپڑیا ہویا، پہنچیا ہویا

پجواون: (مصدر) 1- پُوجا کراون 2- ختم کراون

پُجواون: (مصدر) 1- اپڑاون، پہنچواون 2- قبول کرواون، وارا کھواون

پجوتی: (صفت) 1- پَئی، مگروں، پچھے 2- بہانہ خور، پج کرن والی، ٹال مٹول کرن والی

پجوڑا: (صفت) پاپی، کمینہ، ذلیل

پجوڑی: (مو) ویکھو: پجھڑا

پجوکا: (مذ، صفت) پنجواں حصّہ

پجونا: (فعم) مضبوطی نال پھڑنا، ونگی: 'سینہ پجوتی بکری مردی ہوئی کھڑ کھڑ ہسی'

پُجوں: (مو) حیثیت، پہنچ، رسائی

پجھتر: (عدد، صفت) ستر جمع پنج، پنج اُتے ستر، 75

پجھتر واں: (صفت) پجھتر واں، 75 واں

پجھتری: (مو) گھبراہٹ، بھمتری، بھوتری، ونگی: 'تینوں اوودوں دی لگی پجھتری اے واجے وجن دا جدوں کھڑاک آیا' (شرف)

پجھکا: (مذ) پتا، واقفیت

پَجی: (صفت) پَج کرن والا، بہانہ خور

پجّے: (فم) پَج نال، بہانے نال

پجّے پاون، (محا) پجاں بہانیاں وچ رکھن، بھلیکھے وچ رکھن، انھیرے وچ رکھن

پچّے: (مو) دھیان، خیال

پچّے نہ دھرنا، (محا) کوئی دھیان نہ دینا، خیال نہ کرنا

پُجے: (صفت) پَج کرن والا، بہانہ خور

پُجیا: (صفت) 1- پہنچیا ہویا، رسیدہ 2- کھاندا پیندا، امیر 3- سرسبز، آباد

پجیان: (مصدر) ویکھو: پجان

پجیا نگلا: (مصدر) ہتھاں دیاں اُنگلاں دا اک زیور، پنجا نگلا

پجیب، (فا،مو) 'پازیب' دا وِگڑیا رُوپ، تیویاں دے پیراں دا چاندی دا اِک گہنا جس نال چھوٹے چھوٹے گھنگھرو لگے ہوندے نیں

پُجینا: (فل) پوجیا جانا

پُجیندڑ: (صفت) پُج والا، حیثیت والا، حمایت والا، پہنچدا

پجیں: (فم) پج پاپا کے، آنے بہانے

پ......چ

پچ: (ہ،مو) 1- طرف داری، جانب داری، حمایت، رعایت 2- تعصب، ضد 3- کوشش 4- پنج دا مخفف، چار جمع اِک، مرکب دے طور تے استعمال ہوندا اے جیویں پچ دھات، پچ درہ وغیرہ 5- (سابقہ) شبداں دے اگے لگ کے پنج دے معنی دیندا ہے جیویں: پچرنگا، پچ کول

پچ پچ، (صوت) 1-چکڑ وِچ چلن دی آواز، گارے وچ چلن نال پیدا ہوئی آواز، چپ چپ، پل پل 2- بلی نوں بُلاون دی آواز

پچ پچ کرنا، (محا) کسے حرکت تے شرمندگی محسوس کر کے فضول تے بے معنیاں گلّاں کرنا، بہملیاں مارنا

پچ پچاونا، (فل) ویکھو: پچ پچ کرنا

پچ رنگ، (صفت) ویکھو: پچ رنگا

پچ رنگا، (صفت) پنجاں رنگاں والا، بہتے رنگاں والا

پچ رنگا اچار، (مذ) کئی قسم دا رلیا ملیا اچار

پچ مار، (صفت) 1- پنجاں نوں مارن والا 2- سُورما

پچ مہلا، (مذ) پنج منزلا مکان

پچ میل، (صفت) رلیاں ملیاں پنج چیزاں

پچ: (مو) 1- کھاندے ویلے مُونہہ وِچوں نکلن والی آواز، چپ چاپ 2- گھاٹ، خسارہ 3- اندر دی سوڑ 4- (فعمر) "پچن' مصدر دا اَمر، ہضم ہو

پچ پچ مرن، (محا) بُرے حال ہو کے مرن

پچ پچ مرنا، (محا) ویکھو: پچ پچ مرن

پچ پچ نکلن، (محا) کھاندیاں ہویاں مُونہہ وچوں چپ چپ دی آواز نکلن

پچ پچ ہوون، (محا) ویکھو: پچ پچ نکلن

پچ جاون، (محا) ہضم ہو جاون

پچ ونجن، (محا) ویکھو: پچ جاون

ان پچ، (مو) بدہضمی

ان پچ دست، (مذ) بدہضمی دا جُلاب

پچ: (مذ) انگریزی لفظ "Patch' دا وِگاڑ، موٹر وغیرہ دے ٹائر ٹیوب نوں گرم کر کے لایا پنکچر، جوڑ، ٹوٹا

پُچ: (مذ) 1- خوشامد کرنا 2- ڈنگراں نوں بُلاون دی آواز 3- کوڑھ، جذام 4- دو تولہ بھر تول

پُچ پُچ، (فم) 1- خوشامد، تعریف، خواہ مخواہ تعریف کرنا، اپنے کم لئی کسے دے اگے پچھے پھرنا، دکھاوے دا پیار یاں ہمدردی، چاپلوسی 2- ڈنگراں نوں سدن دی آواز

پُچ پُچ کرنا، (محا) خوشامد کرنا، بچے نوں بہت لاڈ کرنا، چاپلوسی کرنا

پُچ پُچا، (صفت) 1-پُچ پُچ کردا ہویا 2- پُچ پُچ کرن والا

پچ پچاون، (محا) راز پی جانا، حرام دا مال ہضم کرنا

پُچ پوون، (محا) کامیاب ہونا

پُچ ونجن، (محا) تہہ تیک اپڑنا، برابر ہونا

پچا: (مذ) 1- ہاضمہ 2- (فعم) 'پچاون' مصدر توں فعل امر، پچا، ہضم کر

پچا بیٹھن، (محا) ہضم کر جاون، غصب کر جاون، کسے دا مال غائب کر جاون

پچا جاون، (محا) 1- ہضم کر جاون، خُرد بُرد کرلون 2- سہہ جاون

پچادھ: (مو) 1- پاکستانی پنجاب دا مغربی علاقہ، لہندا 2- کوہِ سلیمان دے دامن دا مشرق وَل لہندا علاقہ جیہڑا ڈیرہ غازی خاں دے مغرب ول اے 3- راوی، ستلج تے سندھ دریا دے کنڈھے دا علاقہ

پچادھا: (مذ، صفت) 1- پچادھ دے علاقے دے رہن والا، پچادھ دا وسنیک 2- پچادھ دے علاقے دی اک ذات جو راجپوت ذات وچوں نکلدی ہے 3- ٹھگ 4- اُجڈ، گنوار 5- اِک خانہ بدوش قوم

پچادھر: (مذ، صفت) ویکھو: پچادھا

پچادھن: (مو، صفت) 1- پچادھ دے علاقے دی عورت، لہندے پاسے دی زنانی 2- پچادھ دے علاقے دی بولی

پچادھنی: (مو، صفت) ویکھو: پچادھا

پچادھی: (صفت) پچادھ نال متعلق، پچھمی، مغربی

پچار: (ج، مو) 1- منگنی دی رسم جیہڑی شادی توں پہلے ہوندی اے 2- ویاہ شادی دی پیشکش 3- نکتہ چینی 4- گلہ شکوہ 5- شرم حیا 7- بہت زیادہ 8- 'پرچار' دی تخفیف، تبلیغ 9- تنقید 10- چرچا، گل بات، ونگی: دُسن نی دھیے پئے سن، قصبے سارے جگ پچارا (دمو)

پچار سُنانا، (محا) اعلان کرنا

پُچار: (مذ) بخار وِچ اضافہ ہوون تے زیادہ ٹُرن پھرن نال دوبارہ بخار دا ہو جانا

پچارا: (مذ) کتوکئی گلاں، رولا، چرچا، گھسر مُسر

پُچارا: (مذ) کندھ تے کیتا گیا مٹی دا پتلا لیپ پانی نال بھجی کپڑے دی ٹاکی جس نال پریس کرن توں پہلاں دھوبی کپڑے نوں گلا کردا اے

پُچارا پھیرنا، (محا) ویکھو: پچارا دینا

پُچارا دینا، (محا) 1- پوچا دینا، کندھ لِپنا 2- دھوکھا دینا

پُچارا دیون، (محا) 1- رنگ و روغن کرن 2- دھوکھا دین، فریب کرن، خوشامد کرن

پُچارے وچ آونا، (محا) ویکھو: پچاونا

پچاراں: (مذ) ویکھو: پُچارا

پچارکی: (مو) 1- چادر نوں بجی ارک دے بیٹھوں اتے سجے موڈھے دے اپروں لیا کے بنھن دا ڈھنگ 2- پچارکی ناں دا گہنا، چاندی دا اک گہنا، دو زنجیریاں والا چاندی دا اک گہنا ایس دیاں دوویں زنجیریاں چھاتی اتے پٹھ اُتے جتھے کراس کردیاں نیں اوتھے ابھرویں اُکرائی والا گول ٹکا جیہا ہوندا ہے

پچارن: (مصدر) للکارن، ونگارن

پچارنا: (فعم) پُچھ گچھ کرنا، للکارنا، ونگارنا

پُچارنا: (فعم) گِلے کپڑے نال کندھ وغیرہ تے پوچا دینا

پچارو: (مذ) 1- کُرمائی لئی آؤن والا 2- گل نوں اگے تورن والا 3- پرچار کرن والا 4- تنقید نگار، ونگی: 'دھیدو کارن پچارو آئے' (دمو)

پچارو: (مذ) پچاریاں کُرمائی لئی آون والا

پچاڑ: (مو) بیماری توں اُٹھن مگروں کمزوری دی حالت وچ کیتی کھیچل

پُچاڑا: (مذ) تھاں صاف کرن والا پوچا

پچاڑکی: (مو) 1- بُکل مارن دا اِک خاص ڈھنگ 2- گل دا گہنا 3- گھول دا اِک داء 4- ویاہ دی اِک رسم جیہدے وچ سالیاں لاڑھے دے پَیراں وچ کپڑا بنھدیاں نیں

پچاڑکی مارن، (محا) صرف اِک موڈھے دے اُتوں دی وَل کے بُکل مارن

پچاس: (صفت) ویکھو: پنجاہ، ونگی: 'سرور پنکھی ہیکڑو پھاہی وال پچاس' (بابا فرید)

پچاسا: (مذ) پنجاہ توں اے، وزیراں دی کابینہ

پچاسی: (عدد) پنجاسی، 85

پچاسیا: (عدد،صفت) ویکھو: پچاسیواں

پچاسیواں: (صفت) پچاسی دی گنتی پوری کرن والا

پچاسیویں: (مو) پچاسواں دی تانث

پچاکا: (مذ) روٹی وغیرہ کھان سے مونہہ وچوں پچک پچک دی پیدا ہوئی آواز، مچاکا

پچاکن: (مصدر) چٹخارے لے لے کے کھانا کھان

پچاکے: (محا) ویکھو: 'پچاکا' جیہدی ایہہ جمع اے

پچاکے مارنا، (محا) کسے چیز نوں سواد لے لے کھانا

پچالے: (مذ) ساڑے، بالے، جلائے

پچان: (مصدر) ویکھو: پچھان

پچان: (مصدر) 1- ہضم کرن، کھادا ہویا کھانا ہضم کرن 2- ہڑپ کر جان، مال ہضم کرنا

پچانا: (فعم) ہضم کرنا، غبن کرنا

پُچانا: (فعم) پہنچانا، اپڑانا

پُچانڈر: (صفت) 1- پُچاون والا 2- قاصد، ہرکارہ، چِٹھی رساں

پچانگ: (مذ) جنوراں دے باڑے دا عارضی جیہا بُوہا

پچانگلا: (مذ) ہتھ دیاں اُنگلاں دا اِک گہنا

پچانواں: (عدد،صفت) پچانوے دی گنتی پوری کرن والا، 95واں

پچانوے: (عدد،صفت) نوے اُتے پنج، 95

پچانوے دا گھاٹا ہوون، (محا) نِرا گھاٹا ہی گھاٹا ہوون، بہت زیادہ خسارہ ہوون

پچانویں: (عدد،صفت) ویکھو: پچانوے

پچاوا: (مذ) کھیڈن سے اوہ متھی تھاں جتھے بیر رکھ کے اخروٹ، بانٹے وغیرہ کھتی وِچ سُٹدے نیں

پچاواں: (صفت) ہضم کرن دے قابل

پچاون: (مصدر) 1- ہضم کرن 2- خورد بُرد کرن، غبن کرن، کسے دا مال مارلون، امانت وِچ خیانت کرنا، دھوکھا دیون، مال دھرلوَن 3- گل دی اگے کنسو نہ کڈھنا

پُچاون: (مصدر) گھلن، توڑ چڑھاون، اپڑاون، پہنچانا، بھجواونا

پچاونا: (فعم) پہنچاونا، پہنچا دینا

پچاونی: (مو) 1- قوت ہاضمہ 2- برداشت دی قوت 3- معدہ، اوجھڑی

پچاوے: (مذ) 1- پچا دینا، پہنچا دینا 2- ہضم کرنا، غصب کرنا 3- سہارنا، برداشت کرنا 4- اِک تھاں توں دُوجی تھاں شے لے جاونا

پچائڑ: (صفت) پیڑ یاں روگ دے کارن سُکیا ہویا، وِنگی: 'ہوئی پچائڑ دُکھ سہندا'

پچاؤ: (مذ) کسے بھیت نوں لُکا رکھن دی حالت، وِنگی: 'جھولی پا انگار محمد کوئی پچا نہ سکے' (میاں محمد بخش)

پچاؤُو: (مذ، صفت) پچاؤن والا، ہضم کرن والا

پچاونا: (فعم) ہضم کرنا، پچا لینا

پچاوَنی: (مو) 1- معدہ جس وچ کھانا ہضم ہوندا اے 2- پچاون دا عمل یاں ڈھنگ

پُچائی: (مو) 1- پوچن دا کم یاں مزدوری 2- 'پہنچاون' دا صیغہ ماضی مطلق، پہنچائی، اپڑائی

پچائیت: (مو) ویکھو: پنچائیت

پچائیتی: (مذ، صفت) ویکھو: پنچایتی

پچُپچا: (مذ، صفت) ویکھو: پچپسا

پچپچاٹ: (مذ) پچپچا ہوون دی حالت

پچپسا: (مذ، صفت) پلپلا، پھُسپھُسا

پچت: (مو) پچاون دی ہمت

پچتالی: (صفت) پنتالی، 45

پچتان: (مصدر) پچھتان، افسوس کرن

پچتاوا: (مذ) ویکھو: پچھتاوا

پچتاوڑا: (مذ) ویکھو: پچھتاوا

پچتاون: (مصدر) پچھتاون، افسوس کرن

پچتر: (صفت) پچھتر، 75

پچکن: (مصدر) پچکن، سکڑ جان، دب جان

پچدھ: (صفت) ادھا پچدھا بمعنی تقریباً نصف

پچر: (مذ) مچھی دا نِکا بچہ، پُونگ

پچر: (مو) 1- لکڑی دی بنائی چھلتر یاں پھال جیہڑی درز وچ ٹھوکدے نیں، میخ، گُٹی، گُھا، دھاس 2- ہڈی دی تڑکی، کپھر 3- اٹ پتھر دا ٹوٹا 4- روک، مزاحمت 5- جُتی، بوٹ، چپل وغیرہ دیاں دوہاں تھواں وِچکار دِتا چمڑے دا ٹوٹا 6- دو شبداں دے جوڑن لئی وِچکار لائی چھوٹی جیہی لکیر، ہائیفن (Hyphen)

پچر اُڑاونا، (محا) کسے کم وِچ روک پاؤنا

پچر پَون، (محا) اچانک مصیبت پین

پچر ٹھکن، (محا) نقصان ہوون، صدمہ پہنچن، تکلیف ہوون

پچر ٹھوکن، (محا) نقصان کرن، تکلیف دین، صدمہ پہنچاون، روک ٹوک کرن، کم وگاڑن

پچر لاون، (محا) 1- درز نوں پچر نال پُر کرن 2- رخنہ اندازی کرن، کسے نوں اوہدی تھاں توں اُکھیڑن

پچر لگن، (محا) رخنہ اندازی ہوون، شرارت دا نشانہ بناون

پچر مارن، (محا) 1- دُشمنی کرن 2- اُکساون، غصہ دواون 3- تنگ

کرن، تکلیف دیون

پچرا: (مذ) 1- گڈّے دے پہیئے دیاں پٹھیاں نوں جوڑن لئی لدیا لکڑی دا گوجھا 2- کچومر

پچریاں: (مو) 'پچڑ' دی جمع، زیور، گہنے نوں ڈگن توں بچاون لئی پوری احتیاط نال پکیاں کرنا تے پچڑ کولی نوں تیلی دے تھلے پانا

پچک: (مو) پچکن دی حالت یاں عمل، پھس جاون دی حالت، چب

پچک جاون، (محا) 1- برتن بھانڈے وچ کُبّ آ جاون 2- ٹویا پے جاون، دب پے جاون 3- دب جاون 4- ڈر جاون 5- تھلّے لگ جاون

پچک نکل جاون، (محا) ویکھو: پچک نکلن

پچک نکلن، (محا) 1- ہوا سرن 2- کچومر نکلن، پھس جاون 3- ہر جاون

پچکا: (مذ) 1- آلا ٹالا، ٹال مٹول، حیلہ بازی 2- ہاسا مخول، ٹھٹھا مذاق

پِچکار: (مذ) کسے لیس دار شے دے مِلن تے الگ ہوون دی اواز، 'پچکاری' دا مکبر

پُچکار: (مذ) لاڈ پیار، چُمکار

پچکارا: (مذ) 1- ویاہ شادی سے کھیڈیاں جان والیاں کُجھ کھیڈاں دا ناں 2- اگ

پُچکارا: (مذ) پُچکارن دا عمل، مُونہہ نال پُچ پُچ دی آواز کڈھنا تے پیار نال ہتھ پھیرن دا کم

پُچکارن: (مصدر) بال اتے جانور نوں سدن لئی پُچ پُچ کرنا، لاڈ پیار کرنا

پُچکارنا: (فعم) ویکھو: پچکارن

پچکاری: (مو) 1- اوہ آلہ جیہدے وچ کسے رقیق شے نُوں اندر کھچ کے فیر زور نال دباء پا کے باہر سُٹیا جاندا اے، ٹیکا لاون دی سرِنج 2- اوہ آلہ جیہدے نال کسے شے وچ ہوا بھری جاندی اے، ونگی: 'میت چیت پچکاری ماروں، پریت گلال اُڈاوں' (خواجہ فرید)

پچکاری چلاونا، (محا) پچکاری وچ بھریا رنگ وغیرہ سُٹنا

پچکاری چھٹنا، (محا) پچکاری وچ دوائی وغیرہ نوں دھونا

پچکاری چھڈنا، (محا) ویکھو: پچکاری مارنا

پچکاری دینا، (محا) انیا کرنا، حقنہ کرنا، جُلاب دینا

پچکاری کرنا، (محا) پچکاری وِچ دوائی وغیرہ نوں دھونا، مقعد راہیں پچکاری نال پانی چاڑھ کے معدہ صاف کرنا، انیا کرنا

پچکاری مارنا، (محا) رنگ وغیرہ نال بھر کے پچکاری چھڈنا

پُچکاری: (مو) ویکھو: پچکارا

پچکالن: (مصدر) پچکان، سکیڑن، دھنس

پچکان: (مصدر) سکیڑن، دبن

پچکاون: (مصدر) 1- پچ پچ دی آواز کڈھن 2- پھس جاون

پچکاون: (مصدر) 1- پھیہن، دبن 2- دھساون

پچکاونا: (فعم) 1- پچکاونا، سنگھوڑنا 2- دبنا

پچکوڑی: (مو) پنج لڑیاں دا ہار

پچکن: (مصدر) 1- چِکڑ وِچ ٹُرن ویلے پیراں وچوں آواز نکلن 2- روٹی کھاندیاں ہویاں مُونہہ وچوں چپ چپ دی آواز پیدا ہوون

پچکن: (مصدر) 1- کسے شے دا اندر نُوں بیٹھن 2- دھسّن، دبّن 3- لِسّا ہو جاون

پچکنا: (فل) 1- تپے جانا، دب جانا، سنگڑنا 2- چکڑ وچ ٹُرن کارن پچ پچ دی آواز پیدا ہونا، پھلے ہوئے یاں اُتے نوں اُٹھے ہوئے تل دا دبنا

پچکواں: (صفت) پچکیا ہویا

پچکاون: (مصدر) 1- آواز پیدا کرواون 2- چپ پواون، پھسیاون

پُچکی: (مو) ویکھو: 'پُچکار' جیہدی ایہہ جمع اے

پچکے: (مذ) گرفتار، پھس جانا، اختیار وِچ ہونا، کسے دے قابو آنا

پچکے ڈیون، (محا) طرف داری کرنا، کسے دا پردہ رکھنا

پچکے وِچ رکھن، (محا) داؤ وِچ رکھنا، اعتماد دے دھوکھے وِچ رکھنا

پُچکیاں ڈیون: (محا) طرف داری کرنا، حمایت کرنا

پچکیجن: (مصدر) ویکھو: پچکیون

پچکین: (مصدر) ویکھو: پچکیون

پچکیوَن: (مصدر) 1- چکڑ وِچوں ٹُرن ویلے پیراں دی آواز نکلن 2- روٹی وغیرہ کھاندیاں مُونہہ وچوں آواز پیدا ہوون

پچکیون: (مصدر) پھسیون، چپ پے جاون

پچگ: (مذ) ویکھو: پچگھ

پچگھ: (مذ) 1- واقفیت 2- دوستی 3- مشہوری 4- واقفیت اتے دوستی دا دائرہ 5- بھیڑ بھڑکا

پچگی: (مو) پچی ہون دا عمل، شرمندگی، وگی: 'ایس نالوں اوس سوہنے تائیں پچگی دے وچ پاساں'

پچلا: (لہند، صفت) ویکھو: پچھلا

پچلان: (مصدر) 1- کھسکا دین، نسا دین 2- بہلان 3- دم دین

پچلگ: (صفت) ویکھو: پچھلگ

پچلونا: (ہ، مذ) 1- لُون، نمک 2- اک مُرکب دی قسم جیہڑا لُون نال بن دا اے

پچلی: (لہند، مو) ویکھو: پچھلی

پچلے: (مذ) کونے کھُدرے

پچم: (مو) پچھم، مغرب

پچمار: (مذ، صفت) 1- بہادر، دلیر، رجن 2- پنجاں نُوں مارن والا

پچمیں: (صفت) پچوسیں

پچن: (مصدر) 1- ہضم ہوون، رچن 2- سُٹھاون، راس آون

پچنا: (فل) 1- رِجھنا، پکنا، اُبلنا 2- ناش ہونا 3- غصے وِچ کُڑھنا، لڑنا 4- ہضم ہونا 5- کھپنا، سماونا 6- حرام دا مال ہڑپ جانا

پچنڈ: (مو) 1- ڈھِڈ، پیٹ، توند 2- ڈنگر دی کنڈ

پچنڈل: (صفت) موٹا، ڈھِڈل، فربہ

پچواون: (مصدر) 1- پہنچواون، اپڑاون 2- توڑ چڑھاون

پچواون: (مصدر) ہضم کراون، رچواون

پچورت: (مو) ویکھو: پچوترا

پچونا: (فعم) پچاؤنا، ہضم کرنا

پچونجا: (صفت) پنجاہ تے پنج، 55

پچونجواں، (صفت) پچونجا دی گنتی پوری کرن والا

پچونی: (مو) معدہ جس وِچ کھانا ہضم ہوندا ہے، ڈِھڈ

پچوں پچوں: (فم) ویکھو: پچ پچ

پچوں پچوں کروں، اَن تلی تے نہ دھرُ وں، (اکھا) جدوں کوئی آدمی گلاں نال ہی گھر پورا کرے تے پلّے کجھ نہ پاوے اودوں کہندے نیں

پچوہرا: (مذ،صفت) 1- پنج واری کیتا جاون والا 2- پنجاں تہواں والا

پچوہرواں: (صفت) پنج گُنا، پنج واری کیتا جان والا

پچوہروَیں: (مو) پچوہرواں دی تانیث

پچوہری: (مو) ویکھو: پچوہرا

پچھتری: (مو) ویکھو: پچھتری، ونگی: 'تینوں اودوں لگی پچھتری اے، واجے وجن دا جدوں کھڑاک آیا' (شرف)

پچھ: (پو، مذ) 1- پچھنا، کٹ دا نشان، زخم، ٹک لانا، حجامہ (گندہ خون کڈھنا، یونانی طریقہ، سنت نبویؐ) 2- گندہ خون کڈھن لئی اُسترے نال لایا چھوٹا جیہا چیر، ٹک 3- سرسوں یاں گنے دے آگاں نال لگن والے ٹک 4- مُربہ پاوَن لئی پھلاں نوں پچھن دی حالت

پچھ کرنا، (محا) نشتر لاونا، مسند کھولنا

پچھ لانا، (محا) نشتر نال جلد نوں اِک دو یاں بہتیاں تھاواں تے تھوڑا تھوڑا ٹک لانا

پچھ لاون، (محا) 1- صدمہ دینا 2- بہت زخمی کرن، ٹک لاون، تکلیف دیون

پچھ لٹکاون، (محا) شان گنوانا

پچھ: (مو) 1- وڈی پچھی، ٹوکری 2- پاسا، پکھ، دھڑا 3- حمایت، طرفداری 4- کھنبھ، پر، ونگی: 'اور پچھ سے جو گمل کرے، سوچھپی کھائے' 5- شام، سنجھ پچھوں ویلا، چیر، جراحی

پچھ کرن، (محا) حمایت کرن، پکھ کرن

پچھ: (مو) 1- چولاں دا پانی، رِجھے ہوئے چولاں وِچوں کڈھیا پانی 2- پچھے 3- حسب نسب، خاندانی پچھوکڑ

پچھ پنیدیاں پنیدیاں چول وی آ ای جاندا اے، (اکھا) فضول کم کردیاں کردیاں کدی کوئی فائدہ حاصل ہوای جاندا اے

پچھ پیری، (صفت) ویکھو: پچھل پیری

پچھ رکھنا، (محا) نقصان پہنچاون لئی یاں پھڑن لئی تاک وِچ رہنا

پچھ سودی کھا ونجن، (محا) سارا مال کھا جاون

پچھ گامی، (مذ،صفت) پچھے نوں جان والا

پچھ لتّی مارنا، (محا) دولتی مارنا، کھوتے گھوڑے تے اُونٹ دا پچھلی دونویں لتاں چک کے مارنا

پچھ لگ، (مذ، صفت) 1- پچھے لگن والا، پچھے ٹرن والا، مقلّد، پیروکار 2- میاں یاں بیوی دی پہلے شوہر یاں بیوی دی اولاد، مطلقہ یاں بیوہ زنانی دے پہلے خاوند دے بچے

پچھ لگ ہوون، (محا) 1- دُوجیاں دی رائے منّا یاں اوہناں پچھے لگنا 2- اپنی کوئی رائے نہ رکھنا

پچھ لگو، (صفت) ویکھو: پچھلگو

پچھ وی ہزار نصیحت جانی، (اکھا) جدوں اوکھے ویلے کوئی معمولی شے وی کم آجاوے تاں کہندے نیں

پُچھ: (مو) 1- کھوج، پڑتال 2- آدر بھاء، عزت احترام 3- پُچھنا، سوال کرنا، سوال جواب، پچھ گچھ، تفتیش 4- منگ کرنا 5- مشورہ لینا

6- اجازت منگنا 7- حساب منگنا، مواخذہ کرنا 8- خبر گیری، اوہ رقم جو بیمارنوں ویکھن آئے متر دوا دارو لئی دے جاندے ہن 9- (فعمر)
''پُچھنا'' دا امر، پُچھ، سوال کر
پُچھ بھال، (مو) پُچھ گِچھ، پُچھ پڑتال
پُچھ پاند پکڑن، (محا) ٹوہ لانا
پُچھ پرتیت، (مو) قدر، عزت بازپُرس، حالت دی دریافت
پُچھ پُچھا، (مو) 1- پُچھ پُچھائی 2- پُچھ پرتیت
پُچھ پُچھا کرن، (محا) پُچھ پرتیت کرن، پُچھ دس کرن
پُچھ پُچھا کے، (فم) ایدھروں اودھروں، پُچھدیاں پُچھاوندیاں، پُچھ گِچھ کرکے
پُچھ پُچھا ہوون، (محا) ویکھو: پُچھ پُچھیج تھیون
پُچھ پُچھائی، (محا) ویکھو: پُچھ پُچھا
پُچھ پُچھیت کرنا، (مو) پُچھ پرتیت کرنا، پُچھ گِچھ، تفتیش کرنا
پُچھ پُچھیج، (مو) 1- پُچھ گِچھ، پُچھ پڑتال 2- منگ
پُچھ پُچھیج تھیون، (محا) پُچھ گِچھ ہوون، بازپُرس ہوون
پُچھ پُچھیج کرن، (محا) ویکھو: پُچھ پُچھا کرن
پُچھ پُچھیج ہوون، (مو) ویکھو: پُچھ پُچھیج تھیون
پُچھ پرتیت، (مو) 1- آدر، بھاء، ستکار 2- منگ
پُچھ پرتیت آدر جانا (محا) 1- پیش نہ چلنی، مجبور ہونا، کوئی چارانہ چلنا 2- پیش پینا، پچھوں پے جانا
پُچھ پرتیت کرن، (محا) ویکھو: پُچھ پُچھا کرن
پُچھ پرتیت ہوون، (محا) ویکھو: پُچھ پُچھیج تھیون

پُچھ پڑتال، (مو) پُچھ گِچھ، پُچھ تاچھ
پُچھ پواون، (محا) ویکھو: پُچھ پواونا
پُچھ پواونا، (محا) مستقبل دی گل پُچھنا
پُچھ پہال کرنا، (محا) 1- پُچھ گِچھ کرنا 2- حال چال پُچھنا، دیکھ بھال کرنا 3- خاطر داری، تواضع کرنا
پُچھ دینا، (محا) 1- مستقبل دا حال جانن لئی پُچھنا 2- کسے بیمار دی خبر سُرت لین گیاں کُجھ رقم دینا
پُچھ رکھن، (محا) معلوم کر لیا ہوون، پُچھ چھڈن
پُچھ کرنا، (محا) پچھا کرنا، پچھے پے جانا
پُچھ کوں چک پاون، (محا) پچھتانا، افسوس کرنا
پُچھ گِچھ، (فم) پچھ پڑتال، جانکاری لینی
پُچھ گِچھ کرن، (محا) ویکھو: پُچھ پُچھا کرن
پُچھ گِچھ ہوون، (مو) ویکھو: پُچھ پُچھیج تھیون
پُچھ لوَن، (محا) دریافت کرلوَن، معلوم کرلوَن
پُچھ مارن، (محا) خوشامد کرنا
پُچھ وتاون، (محا) ویکھو: پُچھ مارن
پُچھ ہونا، (محا) جواب منگیا جانا، ونگی: 'بادشاہاں نوں پُچھ ہووے گی مظلوماں دے حالوں' (سیف)
پُچھ ہوون، (محا) جواب منگیا جاون، پُچھ پرتیت ہوون
پُچھاں کرنا، (محا) دعوت دینا، دعوت دے لئی بُلاوا دینا
پُچھ کرّا: (مذ) اِک قسم دا ساگ
پِچھا: (مذ) 1- پچھلا پاسا، پٹھ 2- بیتیا ہویا سماں 3- کسے دے پچھے

لگے رہن دی حالت 4- اصلی وطن، پچھلا پنڈ، ونگی: 'اگا نیڑے آیا، پچھا رہیا دُور' (فرید)

پچھا باہر آنا، (محا) دق ہونا، تنگ ہونا

٭پچھا بھارا ہونا، (محا) 1- بہت سارے حمایتی ہونا، قریبی رشتے داراں دا اثر رسوخ والے ہونا 2- امیر ہونا

٭پچھا بھاری ہوون، (محا) 1- تگڑے خاندان دا ہوون 2- انجام بھیڑا ہوون

٭پچھا بھلاونا، (محا) وڈے وڈیریاں دی اصلی حالت بھُل جانا

٭پچھا بھیڑا ہوون، (محا) 1- پیکا گھر چنگا نہ ہوون 2- خاندان بدنام ہوون 3- ذات دا گھٹیا ہوون

٭پچھا پہر، (فم) پچھلا پہر، شام دا ویلا، غروب آفتاب دے نیڑے

٭پچھا تکراونا، (محا) دھوکھا دینا، ونگی: 'جیہڑی پچھا تکوندی ہے آدمی دا، ویلے انت دے اوس نوں ہار رانی'

٭پچھا چھٹن، (محا) نجات مِلن، خلاصی ہوون

٭پچھا چھٹنا، (محا) خلاصی ہونا

٭پچھا چھڈاونا، (محا) کھیہڑا چھڈاونا، گلوں لاہنا

٭پچھا چھڈ نا، (محا) 1- کسے نوں تنگ کرنوں ہٹ جانا 2- پرواہ نہ کرنا، من ہٹا لینا

٭پچھا چھڑاون، (محا) آزادی حاصل کرن، جان بچاون

٭پچھا دبن، (محا) پچھا کرن، تعاقب کرن

٭پچھا دے جاون، (محا) ویکھو: پچھا دیون

٭پچھا دینا، (محا) بے وفائی کرنا، دھوکھا دینا، ونگی: 'پچھا انت نوں تدھ جے دیونا سی، یاری کاس نوں پھیر لگائیو نی' (محمد بوٹا)

٭پچھا رات، (مذ) رات دا پچھلا پہر، پچھلی رات

٭پچھا سُنن، (محا) ویکھو: پچھا سُنا

٭پچھا سُنا، (محا) کسے دے پچھوں چنگیائی بیان کرنا

٭پچھا کڈھنا، (محا) گئو مجھ دے سون توں پہلاں تے پچھوں اندرلا حصہ باہر نکلنا

٭پچھا کرن، (محا) ویکھو: پچھا کرنا

٭پچھا کرنا، (محا) 1- پچھے پچھے جانا، مگر لگنا 2- کسے نوں پھڑن یاں سُوہ وغیرہ کڈھن لئی کسے دے پچھے لگنا 3- پیروی کرنا

٭پچھا مارنا، (محا) ویکھو: پچھا کڈھنا

٭پچھا نکلن، (محا) 1- گاں مجھ سُون ویلے پہلاں آتھواں پچھوں اندرلا حصہ باہر نکلن 2- ڈھیر زور لگن

٭پچھا نہ چھڈنا، (محا) مگر پئے رہنا

٭پچھا وِکھاونا، (محا) دھوکھا دینا، پٹھ وِکھاونا

اگا ٭پچھا، (مذ) 1- سوچ وچار 2- کپڑے یاں پوشاک دا اگلا پچھلا حصہ 3- اگا نہ پچھا نہ ہون دا عمل، ٹھیک وقت سر نہ مُکن یاں ہون دا عمل 4- نتیجہ، انت، اخیر 5- مُنکھ دے اگلے تے پچھلے پاسے خاص انگ

اگا شیر دا ٭پچھا گدڑ دا، (اکھا) جدوں کوئی آدمی پہلاں تاں بڑا جوش وکھاوے اتے پچھوں جھٹ رک جاوے اودوں کہندے نیں

پچھا: (مذ) نشتر، چیر، پچھ، پچھڑا

پُچّھا: (فعم) 'پُچّھانا' دا صیغہ امر، پُچّھوا

پُچّھاپ: (مو) پچھا تا جاون، معلوم ہوون

پچھاپن: (مصدر) 1- پچھا تا جاون، پچھانیا جاون 2- پتا لگن

پچھاتا: (مذ، صفت) پچھانیا، سیہانیا

پچھاتن: (مصدر) پہچانن، شناخت کرن

پچھاتی: (مو، صفت) پچھانی گئی، سیہانی گئی، سہانیا

پچھاٹا: (مذ) پُوچھ دا زور نال ماریا جھٹکا

پچھادا: (مذ) ویکھو: پچادھا

پُچھار: (مو) 1- پچھاڑن دی حالت 2- اچانک بے ہوش ہو کے ڈِگن دی گل

پُچھار: (مو) پڑتال، پُچھ گُچھ

پُچھاری: (مو) 1- پگّا، پیکھڑا، جانوراں دے پچھلے پَیراں نوں بنھن دی رَسّی 2- پچھلی جگہ

پچھاڑ: (ہ) 1- پچھاڑن دی حالت یاں عمل 2- بے ہوشی، غشی 3- (فعم) 'پچھاڑنا' دا صیغہ امر، ہرا، ڈیگ

پچھاڑ دینا، (محا) کشتی وچ پِٹھ لاونا، ڈیگنا، ہراوَنا

پچھاڑ کھانا، (محا) ویکھو: پچھاڑ کھاون

پچھاڑ کھاون، (محا) (دُکھ پاروں) بے ہوش ہونا، کنڈ بھار ڈِگن

پچھاڑا: (مذ) پچھواڑا، گھر دا پچھلا پاسا

پچھاڑاں: (مو) 1- 'پچھاڑ' دی جمع 2- کنڈ بھار ڈِگن

پچھاڑاں دیون (دینا)، (محا) دُکھ دے دے کے مارن

پچھاڑاں کھاون، (محا) بے ہوش ہو جاون، غش کھاون، غصّے، غم یاں ضد پاروں زمین تے پلٹیاں لاون

پچھاڑکی: (مو) 1- کنڈھ پِچھے ہتھ بنھن دی حالت 2- اِک گہنا

پُچھاڑکی: (مو) پُچھ دس، پڑتال

پُچھاڑکی کرن، (محا) پُچھ گُچھ ہوون، پُچھ دس ہوون

پچھاڑن: (مصدر) کنڈ بھار ڈیگن، مات کرن

پچھاڑنا: (فعم) 1- کشتی وِچ ڈھاہنا 2- ہراونا 3- پٹکنا، ڈیگنا، وَنگی: 'اُتوں ڈھاڑی پچھاڑیا مینڈا کوئی کتھاؤں ناہیں' (دمو)

پچھاڑی: (مو) 1- پچھلا حصّہ 2- اوہ رَسّی جس دے اِک سرے نال گھوڑے دا پیر بنھ کے دُوجا سرا دور کسے کِلّے وغیرہ نال بنھیا جاندا ہے تاں جو گھوڑا لت نہ مار سکے 3- رَس کنڈھن توں مگروں رہے پوست دے ڈوڈے، پچھے، پچھیں، وَنگی: 'توں پچھاڑی اساں وی آویں ساڈے وِل' (مولوی غلام رسول)

پچھاڑی بنھن، (محا) 1- گھوڑے کھوتے دے پچھلے پیراں نُوں رسّی بنھن 2- قابو کرن، وس وچ کرن

پچھاڑی لاون، (محا) ویکھو: پچھاڑی بنھن

پچھاڑی مارن، (محا) 1- گھوڑے کھوتے دا دولتیاں مارن 2- فوج دا پچھلے پاسیوں حملہ کرنا

افسر (حاکم) دے اگاڑی گھوڑے دے پچھاڑی کھڑا نہیں ہونا چاہیدا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ افسر دے ساہمنے تے گھوڑے دے پچھاڑی نہیں رہنا چاہیدا کیونکہ افسر دے ساہمنے رہن نال کسے وادھو کم دے گل پین دا اتے گھوڑے دے پچھاڑی کھڑے ہون نال دولتی لگن دا ڈر ہوندا ہے، اودوں کہندے نیں

اگاڑی پچھاڑی، (مو) 1-اگلا اتے پچھلا حصہ 2- گھوڑے دے اگلے پچھلے پیرنوں پاون والا رسا

پُچھاکی: (مو) ویکھو: پچھاڑی

پچھاکی مارن، (محا) ویکھو: پچھاڑی مارن

پُچھا گاچھی: (مو) پُچھ پرتیت، تفتیش

پچھال: (مذ) پُوچھ، دُم، وٙنگی: 'پتلا پُچھال مجھ دا جیویں جبھی اے ناگ کالے دی' (با۔ ڈھو)

پچھال: (صفت) 1- پھٹڑ، زخمی، گھائل 2- جیہدے ٹیکا لگا ہووے

پُچھال: (فعمر) 'پُچھالنا' دا صیغہ امر، پُچھوا

پچھالا: (مذ، صفت) ویکھو: پُچھال

پُچھالنا: (متعدی المتعدی) 1- پچھوانا، کسے توں پُچھوانا 2- کسے دی کسے شرارت یاں حرکت تے اوس دی پُچھ کروانا

پچھالی: (لہند، مو) پچھاڑی

پچھالی ناوَر، (چھ، صفت) گھٹ اہمیت والا، غیر اہم

پچھان: (مو) 1- سیہان، واقفی، پہچان، شناخت 2- نظر 3- تمیز، فرق، وٙنگی: 'انھے لوک اسمتر بھائی قدر پچھان نہ سکدے' (میاں محمد بخش)

پچھان بُھلی، (محا) پچھان بُھل جانی، شناخت نہ کر سکن

پچھان رکھن، (محا) 1- یاد رکھن 2- فرق کر سکن

پچھان کراون، (محا) تعارف کراون

پچھان کرن، (محا) شناخت کرن

پچھان لون، (محا) سیہان لوَن، واقفیت حاصل کر لوَن

جان پچھان، (فم) واقفی، شناخت

پُچھان: (مصدر) پُچھ دس کراون، معلوم کراون

پچھانت: (مو) پچھم، لہندا، مغرب

پچھانڈر: (صفت) پچھانن والا، لبھن والا

پچھانڑ: (مذ، صفت) سیہان کرن والا

پچھانگرا: (ج، مذ) 1-ٹوکرا 2- روٹیاں رکھن والی وڈی چھابی

پچھانگڑا: (مذ) ویکھو: پچھانگرا

پچھانن: (مصدر) سیہانن، جانن، پرکھن

پچھاننا: (فعم) سیہاننا، جاننا، پرکھنا، شناخت کرنا، وٙنگی: 'جَیں تن لگڑی سوای تن جانیں، غیر فرید نہ رمز پچھانے' (خواجہ فرید)

پچھانُو: (صفت) پچھانن والا، جانن والا

جانُو پچھانُو، (صفت) جانن والا اتے پچھانن والا، واقف

پچھانہہ: (فم) 1-پِتھ ول، پچھے نوں، پچھلے پاسے، وٙنگی: 'خونی ویہر قہر دیاں لہراں واگ پچھانہہ نہ موڑیں' (ہاشم) 2- کُجھ دوری تے، کُجھ وِتھ تے، پچھلے پاسے، وٙنگی: 'رکھیں لاج نلاج نہ ہویں اتھی پیر پچھانہہ نہ دھرناں' (ہاشم شاہ)

پچھانہہ چھڈن، (محا) 1- پِچھے چھڈن 2- کسے نُوں کٹ جاون، اگے وَدھن 3- بُھل جاون

پچھانہہ کرن، (محا) کسے نُوں اگوں پِچھے کر دیون

پچھانہہ کھچو، (صفت) پُرانے وچاراں دا، پرانیاں لیہاں تے چلن والا

پچھانہہ ہٹ وَنجن، (محا) وَکھ ہو جانا، باز آ جانا

پچھانہہ ہٹنا، (محا) 1- سانجھ گھٹا دینی 2- راہ وکھرا کر لینا

پچھا نہہ ہو جاون، (محا) ویکھو: پچھا نہہ ہوون

پچھا نہہ ہوون، (محا) اگوں پچھے ہوون، کسے کولوں دُور ہو جاون، وکھ ہو جاون

اگا نہہ پچھا نہہ، (فم) اِدھر اُدھر

پچھا نہی: (فم) پچھے نوں، پچھے ول

پچھاں: (مذ) ویکھو: 'پچھ' جیہدی ایہہ جمع اے

پچھاں اُتے لون چھڑکنا، (محا) دُکھے نوں دُکھاونا

پچھاں تے پچھ لگنا، (محا) 1-سَٹ تے سَٹ لگنا 2- اِک توں مگروں دُوسرا دُکھ آ ونا

پچھاں تے لون پاونا، (محا) دُکھی نوں ہور دُکھی کرنا

پچھاں تے لون دُھوڑنا، (محا) ویکھو: پچھاں تے لُون پاونا، وَنگی: 'سجناں نے پچھاں اُتے دھوڑیا اے، کسے بُجھنے دی نہیں پھٹ کیتی'

پچھاں تے مرچاں پاونا، (محا) دُکھے نوں ہور دُکھاونا، وَنگی: 'دُکھیاں نوں ہور دکھاؤ نہ پچھاں تے مرچاں پاؤ نہ'

پچھاں: (فم) شاماں، سنجھ، ترکالاں ویلا، رات

پچھاں ویلا، (لہند، فم) بعد دُوپہر دا سماں

پچھاوا: (مذ) 1- پچھواڑا 2- پچھلا پاسا

پُچھاوا: (مذ، صفت) پُچھن والا، لبھن والا، سائل، سوالی

پچھاواں: (مذ) 1- پرچھانواں، سایہ، وَنگی: 'میں انسان، میڈے کئی پچھاویں' (باقی صدیقی) 2- اک بیماری جیہدے وچ بچہ روز بروز کمزور توں کمزور ہوندا لگا جاندا تے ہڈیاں دا ڈھانچہ رہ جاندا اے 3- ہڈیاں دا ڈھانچہ

پچھاواں بچیاں دا سوکے دا اِک روگ، (محا) پچھاواں لگنا، پرچھاواں پینا

پچھاواں پچھوں ٹُرن، (محا) فرضی گلاں بارے سوچنا، وہم وچ پینا

پچھاواں پینا، (محا) پرچھاواں پون، اثر پون

پچھاواں ڈھلن، (محا) زوال آنا، بدقسمتی دا دور شروع ہونا، اُچیائی دا دور لنگھ جانا

پچھاواں ڈھلنا، (محا) 1- پرچھاواں ڈھلنا 2- چنگے دن بیتنا، وَنگی: 'اچن چیتی خوشیاں ویلے سروں پچھاویں ڈھلے'

پچھاواں لگنا، (محا) پرچھاواں پینا، جدوں کسے بال دا جسم سُک جائے یاں کمزور ہو جائے تے زنانیاں وچ ایہہ شگون لیا جاندا اے کہ ایس تے کسے جن بھوت وغیرہ دا سایہ ہوگیا اے، عام کر زنانیاں نوں ایہہ وہم ہوندا اے

پچھاواں نال ٹُرن، (محا) وہم وچ گواچے رہنا

پچھاواں ہونا، (محا) سوکڑا ہونا (بالاں دی بیماری)، سُک جاون دی بیماری ہونا

پچھاور: (فم) پچھلے پاسے، پچھلا پاسا، پچھاور

پچھاوڑا: (مذ) پچھواڑا

پچھاوڑی: (مو) ویکھو: پچھاوڑا

پچھاول: (صفت) پچھواڑ، پچھواڑی

پچھاولا: (لہند، مذ) پرچھاواں

پچھاون: (مصدر) پُچھواون، کسے دے ذریعے کسے گل دا پتا لوَن،

ڈوجے کولوں پُچھن دسّن دا کم کراون

پُچھاونا: (متعدی المتعدی) پُچھن دا کم ڈوجے توں کراونا، کوئی گل ڈوسرے کولوں معلوم کراونا، کسے کولوں پتا کرواونا

پچھاوی: (مو) پچھاودی تانیث

پچھاوے: (فعم) ویکھو: پچھے، ونگی: 'ست گُر سچ دا تار ہے، ہور داتے پھردے پاچھاوے'

پَچھاوے: (مذ) پُچھوائے

پچھاویں: (مصدر) ڈوجے کولوں پُچھن دسّن دا کم کراون

پچھاویں توں ڈرن، (محا) بہت ڈرن، وہم کرن

پچھاویں ڈھل جاون، (محا) ویکھو: پچھاویں ڈھلن

پچھاویں ڈھلن، (محا) 1- پرچھاواں ڈھلن 2- چنگے دِن بیتن

پچھاہ: (مو) پچھم، مغرب

پچھاہاں: (فم) 1- پچھلے پاسے، پچھواڑے 2- (مذ) پچھم، لہندا

پچھاہنا: (فعم) پچھے کڈھنا

پچھاہیں: (فم) شام نوں، سنجھ نوں، ترکالاں ویلے

پچھاؤ: (فعمر) 'پچھوانا' توں فعل امر، پچھواؤ، پتا کرواؤ

پُچھاؤ: (صفت) پُچھن والا

پچھاؤں: (فم) پچھم ولوں

پچھائی: (مو) 1- پچھ لاون دا کم 2- پچھن دی مزدوری

پچھائیں: (مو) 1- ناشتہ، سویر دا کھانا دن ویلے بے وقت بھکھ لگن تے ہلکا پھلکا جیہا کھانا جیہڑا وقتی طور تے بھکھ مٹا دیوے، لوڑے ویلے دا ان پانی 2- سایہ 3- پچھم دا وسنیک

پچھتا: (مذ) پچھتاوا، ونگی: 'خواجے کہیا ظالماں مت رہسیں پچھتا' (غلام رسول)

پَچھتا: (مذ) 1- پنج منزلہ 2- پنج ہتھ لما 3- کڑیل جوان 4- کوٹھڑی

پچھتاب: (مذ) پچھوتاوا، پچھتاوا

پچھتاپ: (مذ) ویکھو: پچھتاب

پچھتانا: (فل) پچھتاؤنا، پچھتاوا کرنا

پچھتانڈڑ: (صفت) پشیمان، پچھتاون والا

پچھتاوا: (مذ) پچھتاؤن دی حالت یاں عمل، افسوس، دُکھ

پچھتاوڑا: (مذ) ویکھو: پچھتاوا

پَچھتاوَن: (مصدر) پچھوتاون، جھرن، ہتھ ملن، ہرکھ کرن

پچھتاونا: (فل) پچھوتانا، پچھتاوا کرنا، ونگی: 'بول وگار مجھے پچھتاون شامت آن پھسائے' (ہاشم شاہ)

پچھتاؤ: (مذ) پچھتاوا، افسوس

پچھتاوَن: (مصدر) ویکھو: پچھتان

پچھتّر: (عدد) ستر جمع پنج، 75

پچھترواں: (عدد، صفت) پچھتر دی گنتی پوری کرن والا

پچھترویں: (مو، صفت) ویکھو: پچھترواں

پچھتی: (مو، صفت) پڑچھتی دی تخفیف، پرچھتی

پچھتیرا: (لہند، صفت) پچھڑیا ہویا، چروکا، پچھلا

پچھتیری: (مو) موسم توں ذرا بعد وچ کاشت کیتی گئی فصل

پچھتیوا: (مذ) ویکھو: پچھتیواں

پچھتیواں: (مذ، صفت) پچھتاوا، پریشانی

پچھٹا: (مذ) 1- چھٹن دا عمل 2- پچھے سُٹن دا عمل

پچھٹا مارن، (محا) بھوانٹی دے مارن

پچھٹن: (مصدر) ہندن، بھنڈن، چھٹن

پچھٹنا: (فعم) ویکھو: پچھنڈنا

پچھدوں: (فم) پچھوں، وانگی: 'تاں دوجی چوٹ ماری پھر سُورے گھوڑی پچھدوں آئی' (دمو)

پُچھدیاں پُچھدیاں وِلی لگے جائی دا اے: (اکھا) بندہ کسے کم نُوں کرن دی کوشش جاری رکھے تاں اخیر اوہ کم ہو جاندا اے بھاویں بندہ اوس کم بارے پہلے کُجھ نہ ای جان دا ہووے

پچھرا: (مو، صفت) 1- سوہنی زنانی 2- حُور، پری

پچھُرا: (مذ) پچھانہہ نوں جان والی پیڑ

پچھڑ: (فعم) 'پچھڑن' مصدر توں امر

پچھَڑ جاون، (محا) 1- پچھے رہ جاون 2- جُدا ہو جاون

پچھڑ: (مو) پھنڈر مجھ یاں گاں جیہڑی نہ تے دُدھ دیندی ہوئے نہ ای گابھن (حاملہ) ہوئی ہووے

پچھُڑ: (مو) 1- جُتی دی 2- جُتی دی اوہ چمڑے دی پٹی جیہڑی کہ اڈی دے پچھوں دی لنگھ کے گِٹے دے نیڑے جُڑی ہوندی اے

پچھَڑ: (مذ) 1- پچھے دا، مگرلا 2- اوہ رسی یاں ڈوری جیہڑی بار برداری دے جانوراں دی گدی نوں متوازن تے چست رکھن لئی پوچھل دے تھلیوں لنگھا کے گدی نال مضبوطی نال بنھیا جاندا اے 3- پوچھل، دُم 4- اِک شبد جو 'اگڑ' دے نال لاحقے وجھوں لگدا اے، جیویں: اگڑ پچھڑ

پچھَڑ پیری: (مو، صفت) 1- منحوس 2- چڑیل، ڈائن

پچھُڑ: (صفت) 1- وکھ ہو گیا ہویا 2- پچھے رہ گیا ہویا

پچھڑ جھوٹی: (ج، مو) اوہ جھوٹی جیہڑی پھر گئی ہووے یاں پھر جاوے

پچھڑا: (مذ، صفت) 1- چنگیر، چھابا، ٹوکرا، کھجور دی شاخاں دا بنیا ہویا تھیلا، کھجور دیاں ٹوکریاں تے ٹوکرے 2- پچھڑیا ہویا، پچھے رہ کے

پچھُڑا: (مذ) 1- 'پچھی' دا اسمِ مکبر، کھجور دے پتیاں دا بنیا ہویا نکا جیہا تھیلا 2- اجیہا تھیلا جیہدے وچ پھل یاں سبزی پا کے لیائے جاندے نیں

پچھڑان: (مصدر) 1- دیر کران، تاخیر کران 2- جدا کران، گم کران

پچھڑاون: (مصدر) 1- پچھے چھڈ جاون 2- دیر کراون، سماں لنگھاون

پچھڑکی: (ج) کنڈ پچھے ہتھ بنھن دی حالت

پچھڑن: (مصدر) 1- ڈھے پَین، ڈِگ پَین 2- جُدا ہوون 3- ہار جاون

پچھڑنا: (فل) 1- کسے کم وچ پچھے رہ جانا، کوئی کم اپنے ویلے تے نہ کرسکنا 2- راہ وِچ کسے ہمراہی توں پچھے رہ جانا، لیٹ ہو جانا، دیر کرنا

پچھڑو: (صفت) پچھڑن والا، پچھے رہیا ہویا، پچھلا

پچھڑوان: (مصدر) 1- شکست دوان 2- دیر کروان

پچھڑواں: (مذ، صفت) پچھڑیا ہویا، پچھے رہیا ہویا

پچھڑوہے: (فم) پچھلے پیریں

پچھڑویں: (پو، صفت) پُٹھے پیریں، ادب نال واپس مُڑنا

پچھڑی: (مو) 1- چھوٹی پچھی 2- بچھڑی ہوئی 3- پتلے سرے والی رسی

پچھڑی کے، (فم) پچھڑ کے، پیچھے رہ کے

پچھڑے: (مذ، صفت) 'پچھڑیا' دی جمع

پچھڑے ہوئے، (مذ، صفت) پچھے رہے ہوئے، نکھڑے ہوئے

پچھڑیا: (مذ، صفت) پچھے رہ گیا ہویا، گھٹ ترقی یافتہ، پسماندہ

پچھڑیاں: (مو، صفت) ویکھو: پچھڑیا

پچھڑیاں شرینیاں، (مو) مالی اتے سماجی طور تے پچھے رہیاں ذاتاں یاں طبقے، دلت طبقات، پسیاں ہویاں ذاتاں

پچھڑیواں: (مذ) 1- دیر، تاخیر 2- ہار، مات، شکست

پچھڑیون: (مصدر) 1- پچھڑن، پیچھے رہ جان 2- شکست کھان

پچھکو: (مو) لادو جانور دے ساز دا اوہ حصہ جس نوں پٹھ دے پچھلے حصے تک لے جا کے اوس دے وچوں دی پوچھل لنگھا دتی جاندی ہے، دُمچی

پچھکوٹی: (مو) پٹھ پچھے ہتھ بنھن دی حالت، مُشکاں کسن دی حالت

پچھل: (مو) پچھلا، پچھے رہن والا، پھاڈی، پھیکوی، پچھلے ویلے، پچھلے پہر، پچھلا پہر، وِنگی: 'پچھل رات نہ جاگیوں' (بابا فرید)

پچھل بوہا، (مذ) 1- پچھواڑے دا دروازہ 2- چور دروازہ

پچھل پائی، (مو) 1- پُٹھیاں پیراں والی، چڑیل 2- ڈائن

پچھل پیرا، (مذ) 1- اوہ فرضی بھوت جیہدے پیراں دا رُخ پچھے ہوندا اے 2- منحوس

پچھل پیری، (مو، صفت) ڈائن، چڑیل، اوہ تیویں جس دے گھر وچ آ جان نال گھاٹا یاں کوئی موت وغیرہ ہو جاوے، منحوس عورت

پچھل پیریں، (فم) بھوندے پیریں، پچھلے پیریں، تُرنت واپسی، جھٹ

پچھل رات، (مذ) باراں وجے توں پچھوں دی رات، امرت ویلا

پچھل راتیں، (فم) پچھلی رات، امرت ویلے، وِنگی: 'قربانی تنہائی گُرسکھاں، پچھلی راتیں اُٹھ بہندے'

پچھل گھری، (مو) منحوس، ڈائن، چڑیل

پچھل کھریاں مُڑن، (محا) کھڑے پیریں واپس پرتن، تُرنت واپس آون

پچھل کھوڑی، (فم) پچھلے پاسیوں، ڈائن

پچھل ونڈی، (فم) پچھوں دی، مگروں

پِچھل: (مو) ویکھو: پوچھل

پچھل تارا، (مذ) اِک قسم دا تارا جس دے پچھے روشنی دی پوچھل جیہی وکھالی دیندی اے، دُمدار ستارہ

پُچھل: (صفت) پُچھن والا، پُچھ گچھ کرن والا

پچھلا: (صفت) پچھوں دا، اخیرلا، پچھے دا جو مگروں آوے، اخیرلا، انتلا، وِنگی: 'بادشاہے نوں کھول سنایا پچھلا قصہ سارا' (میاں محمد بخش)

پچھلا پہر، (مذ) 1- لوڈھے ویلے، (دن واسطے) رات دا پچھلا پکھ، شام دا ویلا 2- بُڑھاپا، عمر دا آخری حصہ

پچھلا پہرا ہوون، (محا) مرن دے نیڑے ہونا

پچھلا کھانا، (مذ،صفت) 1- اوہ کھانا جیہڑا کسے پہلے ویلے کھایا جا چکیا ہووے 2- سحری

پچھلا گرانہہ، (مذ،صفت) چھیکڑلی بُرکی، اخیری لُقمہ

پچھلا: (مذ،صفت) 1- پُوچھل والا 2- خوشامدی 3- جس گاون والا

پچھلپائی: (صفت) جس دے پیر پچھلے ول مُڑے ہوئے ہون

پچھلگ: (صفت) 1- پچھے لگن والا، جیہڑا پچھے لگا رہے 2- پہلے خاوند توں پیدا پُتر یاں دِھی جو کسے عورت نال دُوجے خاوند دے گھر آئے ہون 3- پیروکار، تقلید کرن والے

پچھلگ پُتر، (مذ،صفت) پہلے خاوند دا پُتر جیہڑا کسے عورت نال دُوجے خاوند دے گھر آیا ہووے

پچھلگ ہوون، (مذ،صفت) 1- لائی لگ ہوون 2- مُرید ہوون

پچھلگو: (صفت) ویکھو: پچھ لگ

پچھلگی: (مو) 1- پچھے لگن دی حالت، مُریدی 2- (صفت) لائی لگ زنانی

پچھلن: (صفت) پچھلا، گزشتہ

پچھلویں: (مو) پچھلواں دی تانیث

پچھلی: (مو) 1- اِک جھاڑی جس دیاں پتلیاں ٹاہنیاں دیاں ٹوکریاں وغیرہ بندیاں نیں، ایہناں ٹہنیاں دی بنی ٹوکری 2- ہوٹھاں تے جمن والی پپڑی 3- پُرانی، پچھے رہ جان والی 4- پچھلا دی تانیث

پچھلی رات، (مو) رات دا پچھلا پہر، امرت ویلا

پچھلی عمر، (مو) بُڈھیپا

پچھلی گل وی گوا دینا، (محا) کول موجود چیز وی گوا بہنا

پچھلی مت، (مو) 1- پُٹھی مت 2- بے وقوفی، کم عقلی

پچھلی نالوں اگلی ودھ ودھ، (اکھا) اپنے پہلیاں نالوں ودھ بھیڑا ہوون

پچھلے: (فم) 1- 'پچھلا' دی جمع 2- بزرگ، وڈ وڈیرے

پچھلے پہر، (فم) 1- رات دے اخیرلے حصے وِچ 2- عمر دے آخری دِناں وچ

پچھلے پہرے، (فم) 1- بُڈھیپے وچ 2- رات دے آخری حصے

پچھلے پیریں، (فم) اوسے وقت، جھٹ پٹ، چھیتی ای، اُلٹے پیریں

پچھلے پیریں بھجن، (محا) پسوپے جاون، جان نُوں بنن

پچھلے پیریں پھرن، (محا) 1- فوراً واپس ہو جاون 2- ہار جاون

پچھلے پیریں سٹن، (محا) ویکھو: پچھلے پیریں پھرن

پچھلے پیریں ونجن، (محا) بالکل اُنج ای مُڑ جانا، وڈیاں دے نقش قدم تے ٹُرنا

پچھلے پیہے میٹنا، (محا) پچھلے رشتے ناتے، رسم رواج وغیرہ ختم کرنا

پچھلے جنم دا وَیر ہوون، (محا) کوئی بہت پُرانا جھگڑا ہوون

پچھلے دِنیں، (فم) پچھلے دِناں وِچ، گُزرے ہوئے ویلے وِچ

پچھلے سواساں تے ہونا، (محا) مرن کنارے ہونا

پچھلے موئے پچھلے دبے گئے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پُرانیاں گلاں بھلا دینا ای چنگیا ہوندا اے تاں اودوں کہندے نیں

پچھلے نہ مردے تے فوجاں اپنیاں ای ہوندیاں، (اکھا) مُراد ایہہ اے کہ ایتھے ہر کسے نے موت دے ہتھوں فنا ہو جانا اے،

جے فنا دا ایہہ سلسلہ نہ ہوندا تے ہر قبیلے دیاں اج وڈّیاں وڈّیاں نوجاں ہوندیاں

پچھلیاں: (مو) 'پچھلی' دی جمع

پچھلیاں: (مذ) 'پچھلا' دی جمع

پچھلیاں نوں رونا، (محا) پیکیاں نوں رونا، پیکیاں نُوں یاد کرنا

پچھلیاں نوں روون، (محا) پیکیاں نُوں روون، اپنے وڈیریاں نُوں روون

پچھلیاں گلّاں ٹھپ دیون، (محا) پیکیاں نوں رونا، پیکیاں نُوں یاد کرنا

پچھلیائی: (مو) 1- بھُوتنی، جادوگرنی 2- منحوس عورت

پچھلیجن: (مصدر) پچھیا جانا

پچھلیرا: (مذ، صفت) پچھلا، ہور پچھے دا

پچھلیری: (مو، صفت) ویکھو: پچھلیرا

پچھلیریاں: (صفت) پچھلیاں، پہلیاں، پُرانیاں، بیتے ویلے دِیاں

پچھلیواں: (مذ، صفت) 1- پچھے رہون دی حالت 2- دیر، کویل

پچھّم: (مذ) 1- اوہ پاسا جس ول سورج ڈُبدا ہے، پچھوں، لہندا 2- یورپ، امریکا 3- (مو) پچھوں دی ہوا، پچھوں

پچھّم جاؤیاں دکھن اوہو ای کرم دے لکھن، (اکھا) تقدیر ہر تھاں بندے دے نال رہندی اے

پچھمن: (مو) اکھ دی پلک

پچھمی: (ہ، مذ) 1- پچھّم نال تعلق رکھن والا 2- پچھّم دا، لہندے ول دا 3- پُوربی 4- امریکی

پچھمی بنگال، (مذ) بنگال دا اوہ حصہ جو ونڈارے توں مگروں بھارت دے حصے وچ آیا

پچھمی پاکستان، (مذ) پاکستان دا اوہ حصہ جس وچ پچھمی پنجاب، سندھ، سرحدی صوبہ، بہاولپور اتے بلوچستان وغیرہ دے علاقے شامل نیں

پچھمی پنجاب، (مذ) 1- لہندا پنجاب 2- پنجاب، پنجاب دا اوہ حصہ جو ہُن پاکستان وچ ہے

پچھمی سبھیتا، (مو) یورپ دے لوکاں دی تہذیب، مغربی تہذیب

پچھن: (مصدر) 1- تراشنا، کندہ کرنا 2- کاٹنا، خون دا وگنا، گندا خون کڈھنا 3- افیم دے ڈوڈیاں نوں پچھ لاون 4- کسے پھل نوں پچھ لاؤنا

پُچھن: (مصدر) 1- پُچھنا، سوال کرنا 2- چھان بین کرنا، تحقیق کرنا 3- مطالبہ کرنا 2- کسے بیمار دی عیادت کرنا

پچھن پچھانا، (مو) پُچھ گُچھ، پُچھ پڑتال

پُچھن کُچھن، (مصدر) پُچھ گُچھ کرن، پُچھ پڑتال کرنا

پَچھنا: (مذ) نشتر، اُسترا

پِچھنا: (فعم) نشتر نال چھوٹے چیر لاونا، اِک بیماری دے وِچ سر وِچوں اُسترے دے نال خون کڈھنا

پُچھنا: (مذ) 1- پُچھنا، کوئی گل دُوسرے کولوں معلوم کرنا، پتا لینا 2- کسے دی بُرائی کرنا، کسے نوں بھیڑا مندا آکھنا 3- کھوج کرنا، پڑتال کرنا 3- سوال کرنا 4- صلاح کرنا، مشورہ کرنا 5- بیمار دا حال احوال پتا کرنا، خبر لینا 6- آدر بھاء ظاہر کرنا 7- اجازت لینا 8- لیکھا

منگنا، حساب منگنا 9- مستقبل دا حال نجومی کولوں پُچھنا

پچھنا پُٹھن، (محا) پُچھوا بھیجنا

پُچھنا پرتاونا، (محا) پُچھ گُچھ کرنا، جانچ پڑتال کرنا، ونگی: 'جے پردیسی دیسی وے، مت پُچھو پرتاؤ'

پُچھنا پُچھاونا، (محا) سوال کرنا، سوال کروانا

پُچھنا دینا، (محا) مستقبل دا حال دسنا

پُچھنا گُچھنا، (محا) پُچھ گُچھ کرنا، پُچھ پڑتال کرنا

پُچھنا لاونا، (محا) پُچھا دینا

پُچھنا لینا، (محا) پُچھنا پواونا

بات نہ پُچھنا، (محا) 1- گل نہ پُچھنا، سار نہ لینا، دھیان نہ دینا 2- آؤ بھگت نہ کرنا

پرشن پُچھنا، (محا) جوتش لواونا، پتا لواونا

گل نہ پُچھنا، (محا) ویکھو: بات نہ پُچھنا

پُچھنڈ: (مو) 1- مارکٹ، لترول 2- دولتی

پُچھنڈا: (مذ) کھوتی یاں گھوڑی دی دولتی، پُوچھل دی چھنڈ

پُچھنڈا مارن، (محا) 1- دولتی مارن، لت مارن 2- ساتھ چھڈن

پُچھنڈاون: (مصدر) دولتیاں مارن

پُچھنڈن: (مصدر) 1- دولتی مارن، پشو دا پڑچھندا مارنا، لت چھنڈن، پُوچھل چھنڈن 2- نندیا کرنا، بھنڈنا

پُچھنڈو: (مذ، صفت) دولتیاں مارن والا، پُچھنڈے مارن والا

پُچھنڈواون: (مصدر) دولتیاں مرواون

پُچھنڈی: (مو) ویکھو: پُچھنڈا

پُچھنڈی مارن، (محا) لت چھنڈن، چھڑ مارن

پُچھنڈے: (مو) 'پُچھنڈا' دی جمع، دولتے

پُچھنڈے مارن، (محا) ویکھو: پُچھنڈی مارن

پُچھنڈیون: (مصدر) پُچھنڈا مریون، دولتیاں مریون

پُچھنوڈی: (صفت) تُچھ، گھٹیا

پچھنی: (مو) 1- چھوٹا پچھنا 2- تیر انداز فوج

پچھنے: (مذ) ویکھو: پچھنا

پچھنے دیون، (محا) طعنے دیون، پچھ لاون

پچھنے لاون، (محا) طنز کرن

پُچھو: (صفت) بعد وچ، پچھے، پچھلے پاسیوں

پچھوا: (صفت) پچھوں دی، پچھمی، پچھوں دی ہوا

پُچھوا پُٹھن، (محا) سونپنا، حوالے کرنا

پچھواپون، (مو) پچھوں دی ہوا، لہندے ولوں چلن والی ہوا

پچھوا چلے کھیتی پھلے، (اکھا) پچھوا دی گرم ہوانال کھیتی چھیتی پکدی اے

پچھواڑ دیکھن، (محا) ماضی نوں یاد کرنا، پچھلا دور یاد کرنا

پچھواج: (مو) پشواز

پچھوار: (مذ) ویکھو: پچھواڑ، ونگی: 'اوس چھوہ دے پچھوار کہ لُک کے سوہنیاں چوہ اپنی دا تارا سانوں بخشی'

پچھوارلا: (فم) پچھلا پاسا، پچھلے پاسے دا

پچھواڑا: (فم) پچھلا حصہ، پچھلا پاسا، پچھلے پاسے دی جگہ، پچھوکڑ، ونگی: 'پُنجھی، پڑی پچھواڑے رہ گئی، ہتھ وچ رہ گئی جُتی' (بُلھے شاہ)

پچھواڑا پوَن، (محا) 1- مینہہ دا پانی ہوا نال اندر آون 2- گالھاں پَین

پچھواڑا مو، (مو) بوچھاڑ، بارش

پچھواڑلا: (مذ،صفت) پچھلے پاسے دا

پچھواڑی: (مو) 1- پچھلا حصہ 2- پچھلے حصہ دی جگہ

پچھواڑے: (فم) پچھلے پاسے

پچھواڑے دی تا کی نیڑے دی ماسی، گھر نہیں وسّن دیندی، (اکھا) گھر دے پچھواڑے تا کی ہووے تے دِھیاں پُتراں دا کردار خراب ہون دا ڈر رہندا اے

پچھوال/پچھوالی: (مو) مکان دے پچھے، مکان دا پچھلا حصہ، پچھلی جگہ

پچھوال: (مذ) ماضی دا زمانہ، گزریا ویلا

پچھوال آسی، (مذ) ماضی تمنائی

پچھوال اُپاری، (مذ) ماضی استمراری

پچھوال اُکا، (مذ) ماضی مطلق

پچھوال انمن، (مذ) ماضی شکیہ

پچھوال پروبھرا، (مذ) ماضی بعید

پچھوال چالو، (مذ) ماضی جاری

پچھوال دھندا، (مذ) 1- فعل ماضی 2- پچھلا کم

پچھوال سولا، (مذ) ماضی قریب

پچھوان: (مصدر) ویکھو: پُچھواون

پُچھوانا: (فعم) کسے کولوں پتا کروانا

پچھواں: (مذ،صفت) 1- پچھم والے پاسے دا 2- زخمی کیتا ہویا

پُچھواں: (مذ،صفت) 1- جیہڑا نہ پُچھیا جاوے 2- پُچھیا ہویا

پچھواون: (مصدر) پَچھ لواون، ٹکواون

پُچھواون: (مصدر) سوال کرن، خبر منگواون، کھوج کرن

پچھواہے: (فم) 1- پچھلے پاسے، پچھواڑی 2- پچھے

پچھوائی: (مو) پَچھن دا کم تے اوہدی مزدوری

پچھوائے: (فم) ویکھو: پچھواہے

پچھوپا: (مذ) 1- خاندانی پچھوکڑ، نسل، گھرانا 2- جَد 3- پیکے، ماپے

پچھوت/پچھوتی: (مو) 1- کسے دے پچھے، غیر حاضری وچ، عدم موجودگی وچ، بعد دی 2- اوہ فصل جیہڑی اپنے خاص موسم توں بعد بوئی گئی ہووے

پچھوتا: (مذ) ویکھو: پچھوت

پچھوتان: (مصدر) پچھتاون، پشیمان ہوون

پچھوتانا: (فعم) پچھتاوَنا، کفارہ کرنا، پچھتاوا، ونگی: 'کیتا فکر من اندر لڈن، پچھوتانا تانہیں' (دمودر)

پچھوتانی: (مو) ویکھو: پچھتاوا

پچھوتاوا: (مذ) ویکھو: پچھتاوا

پچھوتاون: (مصدر) ویکھو: پچھتاون

پچھوتاوَ: (مذ) ویکھو: پچھوتاوا

پچھوتاوَنا: (فل) ویکھو: پچھتاونا

پچھوتائی: (مو) ویکھو: پچھتاوا

پچھوتہ: (فم) پچھوں، مگروں

پچھوٹا: (مذ) چھوٹا پپیہا، اِک پکھیرو، وِنگی: 'چھلڑیاں پنج پائی پچھیئے، جائی بازار کھلووے کیوں' (شاہ حسین)

پچھوڈ: (مو) چھڈی ہوئی، طلاق یافتہ

پچھوڈی: (مو) 1- گنڈ تے لدی ہوئی پَنڈ 2- رومال

پچھورا: (مذ) پٹکا، چادر، رومال

پچھورا: (فم) پچھلے پاسے نوں جاون والا رستہ، پِچھڑا

پچھورا جاون، (محا) 1- پچھا کرنا 2- ٹوہ وچ ہونا

پچھورا مارن، (محا) ویکھو: پچھورا جاون

پچھوراتی: (فم) رات دِنے، پچھلے حصے وِچ، امرت ویلے

پچھورکا: (مذ) پرنا، چُنّی، دوپٹا، اوڑھنی

پچھورنا: (فعم) ویکھو: پچھوڑنا

پچھوری: (مو) ویکھو: پچھورا

پچھورے تانی: (مو) پچھتاوا، ہرکھ

پچھوڑ: (فم) 1- پِٹھ پچھے 2- (فعمر) 'پچھوڑن' مصدر توں صیغہ امر، پچھا کر، مگر جا

پچھوڑ کرن، (محا) پچھا کرن، تعاقب کرن

پچھوڑا: (مذ) 1- پچھانہہ پرتن دا عمل 2- چور دے کھریاں نوں ویکھ کے اوس دا پتا لاون دا عمل

پچھوڑچھی: (فم) پچھلے پاسے، پچھلے پاسیوں

پچھوڑچھی آون، (محا) پچھے پچھے آونا

پچھوڑچھی بھر چھوڑن، (محا) نویں لائے کھوہ دی باہرلی خالی تھاں نوں مٹی نال بھرنا

پچھوڑکی: (ج،مو) کنڈ پچھے ہتھ بنھن دی حالت

پچھوڑنا: (فعم) پٹکاونا، زور نال مارنا، پچھاڑنا

پچھوڑی: (مو) 1- اوہ پٹی جس نال پٹھ اُتے چکیاں ہویا بھار قابو رکھن لئی بنھیا جاندا ہے 2- دس گز کھلار دا تھان

پچھوکا: (مذ) 1- کُل، گھرانا، جد، خاندان 2- وڈ وڈیریاں دا خاندان 3- گھوڑے دا پچھلا پاسا

پچھوکڑ: (مذ) 1- پچھلا حصہ، پچھلا پاسا، پچھواڑا 2- زیر بحث موضوع نال متعلقہ 3- پہلاں واپریاں گلاں، واقعات وغیرہ 4- خاندان دی تفصیل، خاندان دا اگا پچھا

پچھوکڑلا: (صفت) اخیرلا، انتلا

پچھوکڑی: (فم) پچھے پچھے

پچھوکڑی آون، (صفت) پچھا کرنا

پچھوکڑی بدھن، (صفت) مُشکاں کسن، ہتھ بنھن

پچھوکڑی بھر چھوڑنا، (صفت) 1- نویں لائے کھوہ دی باہرلی خالی تھاں نوں مٹی نال بھرنا 2- پٹھ پچھے ہتھ بنھن دا عمل، مُشکاں کسنا

پچھولا: (مذ) چلھے دے نال لگدی پچھلی انگیٹھی

پچھولائی: (مو) مکان دا پچھلا حصہ، پچھواڑا

پچھوندے: (فم) مگروں، بعد وچ

پچھونڈ: (مو) 1- کنڈ تے چکیا ہویا بھار 2- دولتی

پچھونڈ مارن، (محا) کپڑے وِچ بنھیا بھار کنڈ تے سُٹ لون

پچھونڈی: (مو) 1- کنڈ، پٹھ 2- کنڈ تے چایا بھار

پچھونہی: (فم) پچھلے پاسے نوں، وِنگی: 'قسمت روز نہ پھیرے پچھونہی

نیتی پھرے اساہی' (دمو)

پچھوں: (فم) 1- پچھلے پاسے، عقب وِچ 2- بعدوِچ، مگروں، اُپرنت

3- خاندان ولوں

پچھوں آون، (محا) بعد وچ آون، دیر نال آون

پچھوں پوان، (محا) پچھے پا دینا جیویں کُتے وغیرہ

پچھوں پئے ونجن، (محا) مسلسل دشمنی کرنا

پچھوں تاں لوک بادشاہاں نُوں وی گالھ دے دیندے نیں،

(اکھا) پٹھ پچھے لوکیں ہر کسے دی بُرائی کردے رہندے نیں

پچھوں توڑی، (فم) اوڑک نوں، اخیر تک

پچھوں تھیون، (محا) 1- پچھے رہ جانا 2- کسے دے پچھے لگنا

پچھوں دی، (فم) پچھیوں، پٹھ والے پاسیوں

پچھوں ڈیکھن، (محا) انجام تے نگاہ رکھنا

پچھوں کنڈی، (فم) پٹھ پچھوں، کسے دی غیر حاضری وچ

پچھوں کوریں، (فم) پچھوں توڑی، اخیر تک

پچھوں لاہون، (محا) مگروں لاہون، جان چھڈاون

پچھوں لگن، (محا) نقصان پہنچان لئی پچھا کرنا

پچھوں مرن، (محا) 1- لحاظ ہونا 2- کسے دی خاطر جان دینا

پچھوہاں: (فم) پچھلے پاسیوں، پچھلے پاسے، پچھے نوں

پچھوہاں تھیون، (محا) 1- نحوست وِچ پھسنا 2- اُچی توں نیویں

تھاں تے آجانا، زوال ہو جانا

پچھوہی: (فم) پچھاں ول

پچھوہے: (فم) ویکھو: پچھوہی

پُچھوئیا: (مذ) 1- پُچھ گُچھ کرن والا، پُچھ پڑتال کرن والا 2- اُول جلُول گلاں پُچھن والا

پچھویا: (فا، مذ) گرم پانی وچ دوائیاں پا کے گوڈیاں نوں ہتھ پیراں اتے پنیاں نوں دھون دا عمل یاں حالت

پچھویاں: (فم) پچھلے پاسیوں، پچھلے پاسے، پچھے نوں

پچھویاں کرن، (محا) زوال ہو جانا

پچھویجن: (مصدر) پُچھیا جاون، پُچھ پرتیت ہوون

پچھویڑی: (مو) 1- گوٹ 2- گوٹ مارن دی حالت

پچھویں: (صفت) پچھمی، مغربی

پُچھہانا: (فعم) اُکسانا

پچھی: (مو) 1- نِکی ٹوکری 2- گنے دا پھوک 3- پوست دے ڈوڈیاں نوں پُچھ لاون دا عمل 4- پُچھن دا کم، کنک دے ناڑ، کھجور دے پتے یاں سرکنڈھے دے پتلے کانیاں اتے سرکنڈیاں دا بنیا ہویا چھکو یاں پٹاری، گنے دا پھوگ 5- پچھمی 6- ویلنے وِچ روہ کڈھن مگروں گنے دا بچیا پھوگ، ونگی: 'کئی لا بیٹھیاں ہار، بھر بھر پچھیاں نی وے' (خواجہ فرید)

پچھی پا پروٹے مِلّن، (محا) مفت وچ مال لینا

پچھی پروٹے، (فم) پونیاں وغیرہ

پچھی لاونا، (محا) 1- اگ لاونا، ساڑنا 2- لڑائی ودھاونا

پُچھی: (مو) کسے گل دا پتا لاونا، سوال کرنا

پُچھی نہ گُچھی مَیں لاڑے دی پُھچھی، (اکھا) کوئی کسے نال خواہ مخواہ دا تعلق پیدا کرن دی کوشش کرے تاں کہندے نیں

پچھے: (فم) 1- پِٹھ ول، مگر 2- بعد، پچھوں، مگروں، اُپرنت، وَنگی:
'اُنگلیں پچھے دینہہ نہیں چھپدے دریا نہ رہندے ٹھلے ہوُ (باہو)
3- واسطے، لئی، خاطر 4- دُور وِتھ تے 5- غیر حاضری وِچ

پچھے آونا، (محا) 1- مستقبل لئی بچا کے رکھنا 2- اگے لنگھ جانا
3- اگانہہ پاونا، ملتوی کرنا 4- کسے دے ناں رقم جمع کرنا 5- اوَیر کر کے آنا، دیری نال آونا

پچھے بلالاون، (محا) اوکھت وِچ پھسن، کوئی مصیبت سہیڑن

پچھے بلالگن، (محا) مصیبت وِچ گھِر جاون

پچھے بھوں کے نہ ویکھن، (محا) 1- ڈریاں خوف پاروں بہت تیز نسن 2- گھر والیاں دا دھیان نہ رکھن

پچھے پاون، (محا) 1- کسے دے ذمے کوئی کم کرن 2- مُلتوی کرن

پچھے پچھے، (فم) 1- مگر مگر، پچھے 2- اِک دُوسرے دے پچھے، وَنگی: 'پچھے پچھے گیا شاہزادہ ٹُردا وانگ غریباں' (میاں محمد بخش)

پچھے پچھے پھِرنا، (محا) 1- نال نال جانا 2- منتاں کرنا

پچھے پھِرن، (محا) منتاں کرن، خوشامد کرن

پچھے پے رہون، (محا) ہر ویلے کھیہڑے پَے رہون، تنگ کردے رہون

پچھے پیا رہنا، (محا) پچھا نہ چھڈنا، مغز ہونا

پچھے پینا، (محا) 1- کھیہڑے پینا 2- مگر لگنا، دُکھ دینا 3- کسے گل وِچ کسے نالوں گھٹ ہونا، پچھے رہنا

پچھے تے مُوترنا، (محا) معاہدے دی خلاف ورزی کرنا، میدان توں بھج جانا

پچھے جے، (فم) ویکھو: پچھے جیہے

پچھے جیہے، (فم) 1- کُجھ چِر پہلاں 2- کُجھ وِتھ تے

پچھے چھڈ جاون، (محا) مقابلہ جِت جاون، اگے نکل جاون، ترقی کر جاون

پچھے چھڈنا، (محا) پچھاڑنا، مات پاونا

پچھے دا بھارا ہوون، (محا) تگڑے دھڑے دا ہوون

پچھے دی پچھ تھی ویندی اے، (اکھا) پچھے رہ جاون والا ہمیشہ پچھے ای رہ جاندا اے

پچھے رہ جانا، (محا) پچھڑ جانا

پچھے رہون، (محا) 1- پچھڑ جاون، اگے نہ ودھن 2- ناکام ہوون، مات کھا لون

پچھے کدھ تے اگے اگ، (اکھا) جدوں بندہ ہر پاسیوں مصیبتاں وِچ گھِر یا ہویا ہووے تاں آکھدے نیں

پچھے کر کے، (فم) کُجھ دِن پہلے

پچھے کرن، (محا) اگوں پچھانہہ کرن، روکن

پچھے لاون، (محا) عشق کرنا، اکھ لڑانا

پچھے لاؤنا، (محا) 1- مگر پاونا 2- اپنا پیروکار بناونا

پچھے لگنا، (محا) 1- پچھا کرنا 2- مگر پینا

پچھے لگے رہنا، (محا) 1- کوئی کم کروان لئی جتن کردے رہنا، لگاتار کم دی پیروی کردے رہنا 2- کھیہڑا نہ چھڈنا

پچھے ہٹنا، (محا) 1- وعدے یاں فرض دی پالنا نہ کرنا 2- عام طور تے لڑائی وِچ دُشمن دا زور پینا تے فوجاں دا اپنی تھاں توں پچھے آونا

پچھے ہولوَن، (محا) 1- کسے دے پچھے لگ جاون 2- مُرید ہو

جاون

پچھے ہوون، (محا) 1- پچھلے پاسے ہوون 2- مُلتوی ہوون

اگے پچھے، (فم) 1-اِک دے مگر، دُوسرا، واری واری 2- قطار وِچ 3- اِدھر اُدھر 4- پہلاں، وِنگی: 'اگے پچھے تاں اوہ آیا نہیں سی اج کیویں آ گیا'

پٹھ پچھے، (فم) کسے دی غیر حاضری وِچ، مگروں، کنڈ پچھے

کُنڈی پچھے، (فم) پٹھ پچھے، کسے دی غیر حاضری وِچ

پچھیّا: (مذ) اوہ فصل یاں پھل جیہڑی اپنے خاص موسم دے بعد پیدا ہووے

پچھیا: (صفت) پچھے رہیا ہویا، پچھڑیا

پچھیا: (مذ) 'پُچھنا' دا صیغہ ماضی، معلوم کیتا، اجازت منگی، (کیہ) معلوم کیتا؟

پچھیالی: (مو) پچھواڑے والی تھاں، پچھواڑا

پچھیت: (مو) 1- دیر، اوپر 2- میلے توں مگرلا دن 3- سے سِر کھیتی نہ بیجن یاں کم نہ کرن دا عمل

پچھیتا: (صفت) 1- پچھے دا، چرکا 2- پچھڑیا ہویا، لیٹ، دیری نال، پچھوں 3- موسم توں بعد دی فصل

پچھیتر: (صفت) 1- سے توں پچھوں ہون والا 2- موسم دے بعد ہون والی فصل 3- شبد دے بعد لگن والا شبد جیویں: 'لوڑوند' وِچ 'وند'، 'عقل مند' وِچ 'مند'

پچھیترا: (صفت) ویکھو: پچھیتر

پچھیتری: (مو، صفت) بے موسمی، موسم گزر جان تو بعد والی بیجی ہوئی فصل جیویں پچھیتری تے اگیتری

پچھیترے: (فم) اگیترے دی ضد، پچھلے ویلے، دیر نال

پچھیتڑا: (مذ، صفت) ویکھو: پچھیترا

پچھیتڑی: (مو، صفت) 'پچھیتری' دا وِگاڑ اے، 'اگیتری' دی ضد، بعد دی بعد والی، بعد بیجی ہوئی کوئی فصل

پچھیتی: (مو، صفت) اوہ فصل یاں بیج جیہڑا اپنے مخصوص موسم توں بعد بویا گیا ہووے، اخیرلی، بعد دی

پچھیتی فصل، (مو) ویکھو: پچھیتی کھیتی

پچھیتی کھیتی، (مو) فصل جیہڑی دیر نال کاشت کیتی جاوے یاں دیر نال پکے

پچھیتے: (فم) 'اگیتے' دی ضد، کویلے، چر کے، دیر نال

پُچھیجنا: (فل) پُچھیا جانا

پچھیڈے: (فم) ویکھو: پچھے

پچھیر: (صفت) 1- پچھے 2- پچھانہہ ول 3- دیر، کویل

پچھیرا: (مذ، صفت) 1- نسبتاً پچھلا، پچھلا والا 2- پُرانا، چھیکڑلا

پچھیرا: (مو) ویکھو: پچھڑا

پچھیرڑا: (مذ، صفت) ویکھو: پچھیرا

پچھیری: (صفت) پچھوں ہون والی، پچھوں

پچھیرے: (فم) ہور پچھے، تھوڑا جیہا پچھے

پچھیرے پوَن، (محا) ویکھو: پچھیرے پے جاون

پچھیرے پَے جاون، (محا) 1- دیر ہو جاون 2- ٹل جاون

پچھیرے ہو جاون، (محا) ویکھو: پچھیرے ہوون

پچھیرے ہوون، (محا)1- دُور ہوون 2- پچھے ہوون

پُچھیڑ: (مو) سُستی، ڈِھلاّ پن

پچھیک: (مذ) لیٹ، دیر، گاں یاں مجھ دا زیادہ وقت تک دُدھ دینا

پُچھیکڑ: (مذ)1- دیر، کویل 2- مہینے دا اخیر

پُچھیکڑواں: (مذ، صفت) آخری، پچھلا

پُچھیکڑویں: (مو، صفت) ویکھو: پچھیکڑواں

پُچھیلا: (مذ) پُوچھ والا، دُمدار

پُچھینا: (فل) پُچھیا جانا

پچھینڈڑ: (صفت) پُچھن والا، سوال کرن والا

پُچھیں: (فم)1- بعد، پچھوں، مگروں 2- مگر مگر، پچھے پچھے 3- پچھلے پاسے 4- دوبارہ (آون والے ویلے واسطے ورتیا گیا اے)

پُچھیواں: (مذ) پُچھن دا عمل تے حالت

پُچھیوں: (فم) ویکھو: پچھوں

پُچھیوے: (فم) پُچھیا جاوے

پچھیہاں: (فم) بیتے زمانے وِچ

پچی: (مو)1- پچھی، تیلیاں اتے کانیاں دی بنی پچھی 2- جوڑ، پیوند

پچی: (عدد) پنجی، پنجھی، وِیہہ تے پنج، 25

پچی: (صفت)1- شرمندہ، شرمسار، جس نُوں پچ لگی ہووے، نموجھانا 2- جُڑیا ہویا، لگا ہویا 3- گلیا ہویا 4- چاہیوان، فریفتہ، پیار کرن والا 5- پھسیا ہویا، تھکیا ہویا

پچی پوون، (محا) بزدل بن جانا، دل چھڈ جانا

پچی پینا، (محا) شرمندہ ہونا

پچی تھیون، (محا) تنگ ہونا

پچی کاری، (مو) جواہرات یاں رنگ دار پتھراں دی پتھراں وِچ جڑائی

پچی کرن، (محا) تنگ کرن

پچی کرنا، (محا) شرمندہ کرنا، نادم کرنا

پچی ہونا، (محا) شرمندہ ہونا، نادم ہونا

مغز پچی، (مو) سرکھپائی

پچے: (مذ) کونے کھدرے، وکھری تھاں، چھپن دی تھاں

پچیاسی: (عدد، صفت) پچاسی، 85

پچیاسیواں: (عدد، صفت) ویکھو: پچیاسی

پچیانواں: (عدد، صفت) 95 واں

پچیانوے: (عدد) پچانوے، 95، نبے جمع پنج

پچیائی: (مو) شرمندگی، ندامت

پچیت/پنچیت: (مو) پنچایت

پچیتل: (صفت) گل گل تے پنچایت جوڑن والا

پچیتی/پنچیتی: (صفت) پنچایتی، پنچایت دا

پچیر: (مو) ہلکا ہلکا درد، بخار

پچیڑ: (مو) ویکھو: پچاڑ

پچیس: (عدد، صفت) پنجھی، 25

پچیسواں: (مذ، صفت) 25 واں، پنجھی دی گنتی پُوری کرن والا

پچیسی: (مو)1- چوسر دی اِک کھیڈ جو چھے کوڈیاں نال کھیڈی جاندی ہے 2- پنجھی مصرعیاں والی اِک نظم 3- پنجھی کہانیاں دے مجموعے

والی کتاب

بے تال پچیسی، (مو) اوہناں کہانیاں دا مجموعہ جو اگیا بیتال نے بکرماجیت نوں سُنایا سی

پچپُو: (مذ، صفت) 1-صرف اپنا مفاد پُورا کرن لئی کسے دے نال لگیا رہن والا، طفیلی 2- نمبو نچوڑ

پچپُو پڈا، (مذ، صفت) 1-جو آدمی اک تھاں ٹِک کے نہ رہے 2- دوہاں دھراں دا سانجھا بندہ، اڑیلو کٹا

پ ...... خ

پَخ: (مذ) گرمی، حرارت، درجۂ حرارت

پَخ جانا، (محا) غصے نال گرم ہو جانا

پَخ چھوڑن، (محا) شوشا چھڈنا، اپنے کولوں گل بنا کے مشہور کرنا

پَخ: (مذ) 1- نکر، گُٹھ، زاویہ 2- زاویہ لاون یاں ناپن والا آلہ

پَخ کڈھن، (محا) ایجاد کرنا، جدت پیدا کرنا

پَخ لاون، (محا) 1-رنبا دینا 2- اپنا فلسفہ چاڑھنا

پَخ لگن، (محا) سُر خاب دا پر لگنا، وڈیائی لبھنا

پَخ: (مو) 1- پاسا، دھڑا، طرف 2- حصہ، ونڈ 3- طرف داری، پکھ

پَخ کرن، (محا) 1- طرف داری کرن، حمایت کرن 2- کھپ کرن، شور کرن 3- فساد پھیلاون

پَخ لگن، (محا) 1- صحبت دا اثر ہوون 2- شرط لگن 3- مہینے دے اخیر وچ اگلے مہینے دا موسم ظاہر ہوون

پخال: (فا، مو) باز دی وِٹھ

پخالھ: (مذ) 1- پکھال، چرسہ، چمڑے دی مُشک جیہدے وِچ پانی بھر کے کھوتے یاں بیل تے ڈھو کے لیاندے لے جاندے نیں 2-وڈے ڈِھڈ یاں معدے لئی طنزاً آکھدے نیں، پخال پیٹیا

پخالی: (مو) ویکھو: پکھالی

پخت: (فا، مو) 1- کھانا پکان دا کم 2- ٹھیک ٹھاک کم کرنا 3- پکیائی

پُخت: (فا، صفت) 1- پکا ہویا، مضبوط، سخت، ونگی: 'تھوڑے دِناں اندر بہت پیار سیتی سارا قاعدہ پخت کرائیو نیں' (فضل شاہ) 2- کسیا ہویا 3- تجربہ کار، آزمودہ، جہاندیدہ، ہوشیار، دانا، واقف 4- طے شدہ، فیصلہ شدہ

پُختائی: (مو) پکیائی، پکا پن

پختڑا: (مذ) پٹھان قوم دا، پشتون، پشتو زبان بولن والا

پختڑی: (مو) 1- روٹی، پھلکا 2- مفت دی روٹی

پُختگی: (مو) ویکھو: پُختائی

پختو: (فا، مو) پختون قبائل دی بولی، پشتو

پختون: (مذ) پختو یاں پشتو بولن والا بندہ، پٹھان

پُختہ: (فا، صفت) ویکھو: پُخت

پُختہ بات، (مو) پکی گل، ٹھوس گل، پکا وعدہ

پُختہ تعمیر، (عر+فا، مو) پکی تعمیر، سیمنٹ وغیرہ نال بنایا ہویا پکا کوٹھا، کندھ وغیرہ

پُختہ تھیون، (محا) پکا ہونا

پُختہ خط، (عر+فا، مذ) 1- اِکو ای قِسم دی تحریر 2- زیادہ مشق پاروں اِک تھاں پک گیا ہویا ہتھ

پُختہ رائے، (صفت) سیانا، عقل مند، ہوشیار، سمجھدار

پُختہ کار، (فا، مذ) ہوشیار، تجربہ کار، ماہر

پُختہ کاری، (فا، مو) ہوشیاری، مہارت، تجربہ کاری

پُختہ کرن، (محا) پکّا کرن

پُختہ مزاج، (عر+فا، صفت) عقلمند، مستقل مزاج

پُختہ مزاجی، (فا، مو) مستقل مزاجی، پختہ مزاج ہوون دی حالت

پُختہ مغز، (عر+فا، صفت) ویکھو: پختہ رائے

پُختہ ہوون، (محا) 1- جوان ہوون، بالغ ہوون 2- وڈی عمر دا ہوون 3- عقلمند ہوون، ہوشیار ہوون

پُختی: (مو) ویکھو: پُختے

پُختے: (مو) 1- پختگی 2- منجی دی باہی نوں لگا ہویا گانڈھا 3- لپائی، پوچا

پَخلا: (ہند، مذ) راضی نامہ

پخنا: (مذ، صفت) ویکھو: پخیا

پخنا: (فل) 1- اگ وانگوں بہت گرم ہونا 2- تیز بخار یاں غصے نال گرم ہونا

پخنی: (مو، صفت) ویکھو: 'پخنا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پَخیا: (مذ، صفت) 1- بدتہذیب، اُجڈ 2- کمینہ 3- بکواسی، جھگڑالو

پ ...... د

پد: (مذ، صفت) 1- تھاں، مقام 2- عروضی ماترا یاں ورتوں والا کوئی جملہ، رچنا یاں چھند، گد دا اُلٹ، کوتا 3- مقعد وچوں آواز دے کے نکلن والی ہوا، گندی ہوا، 4- پیر، چرن 5- عہدہ، درجہ، مرتبہ 6- کوئی خاص معنی رکھن والا شبد 7- چھند دا چرن 8- دین والا، دان لئی جُتی، چھتری، کپڑے، آسن اتے بھانڈے وغیرہ 9- منتر، جپ، ونگی: 'کھوئی خودی اپنا پد چیتا' (بُلھے شاہ)

پد ادھیکار، (مذ) افسری، عہدہ

پد ادھیکاری، (مذ) افسر، عہدے دار

پد بوچنی، (مو) ویکھو: پد گھٹنی

پد پنگیج، (فا، صفت) ویکھو: پد پدم

پد جاپ، (مو) پیراں دا کھڑاک، ونگی: 'ہن پوڑیاں وچ اوس دے پیراں دی پد جاپ اُچی ہو رہی ہے' (کرتار سنگھ دُگل)

پد چھ، (مذ) پیر دا نشان، پیڑ

پد چھید، (مذ) وکھرا کرن دی حالت، لفظاں نوں نکھیڑ کے لکھن دی حالت

پد دے پھرن، (محا) بھنڈن، بکواس کردے پھرن

پد گھابرا، (مذ، صفت) ڈراکل، ڈرپوک، بزدل

پد گھٹنی، (مو) 1- اِک طرحاں دا پاجامہ، چوڑی دار پاجامہ، تنگ سُتھن 2- پینٹ پتلون، ونگی: 'جنج کد جاؤ گی میں تاں پد گھٹنی ضرور لواں گا، بھاویں کجھ پیا ہووے'

پد مارنا، (محا) گندی ہوا خارج کرنا

پد ناٹک، (مذ) منظوم ڈرامہ

پد یاترا، (مو) پیدل سفر

پڈّ: (مو) 1- پڈّن دی حالت یاں عمل، کسے نوں کھپانا واریاں لوانا

2- ستانا 3- ریکانا، ڈرانا

پڈ بولنا، (محا) ویکھو: پڈ نکلنا

پڈ کڈھنا، (محا) بہت ساری دوڑ بھج کراونا

پڈ نکلنا، (محا) بہت ساری جسمانی مشقت ہون کر کے تھک جانا، بھیں بولنا

پڈا: (مذ،صفت) 1- اِک چھوٹا پنچھی جو چڑی ورگا ہوندا ہے 2- چھوٹے قد دا آدمی 3- پھدکی، غلیل وچ گُلّا رکھ کے چلان دی تھاں 4- حقیر، بے حیثیت، گھٹ طاقت والا

پدا دیون، (محا) بھجا دیون، نسا دیون، دُڑکی لوا دیون

پدات: (ہ،مو) 1- پیدل چلن والا 2- شطرنج دا پیادہ

پداتک: (مذ) 1- نوکر، ملازم 2- پیدل سپاہی

پداتی: (مذ) پیدل فوج

پدار: (مذ) مصروفیت، اُلجھاوا

پدار ہونا، (صفت) کسے کم وِچ بھیڑی طرحاں مصروف ہونا یاں پھنس جانا

پُدارا: (مذ) اک رُکھ دا ناں، دھول دھاک ناں دا رُکھ

پدارتھ: (مذ) 1- شے، چیز 2- نایاب چیز، چنگا چوکھا، نعمت 3- دھن، مال

پدارتھ واد، (مذ) مادہ پرستی (Materialism)

پدارتھ وادی، (صفت) مادہ پرست

پدارتھ وِدیا، (مو) مادی شیواں دے ادل بدل دا علم (Physics)

پدارتھ وگیان، (مذ) مادے دا علم، سائنس

چار پدارتھ، (مذ) دھرم، ارتھ، کام، موکھ ایہہ چار پدارتھ دسے جاندے نیں

چھتی پدارتھ، (مذ) کھان دیاں ون سونیاں شیواں

کھنج پدارتھ، (مذ) کاناں توں نکلن والیاں شیواں، معدنی شیواں، جیویں کہ: نمک، لوہا، تانبا، ہیرا وغیرہ

پدارتھک: (صفت) مادے نال جُڑیاں چیزاں، مادی

پدارگھ: (مذ) کسے مہمان یان بزرگ دے آکھن تے دہی یان شہد پیش کرنا

پداروند: (مذ،صفت) کنول ورگے نازک تے ملائم پیر

پُداری: (مو) اِک طرحاں دی جھاڑی، مُسکئی

پداڑ: (لہند،مو) بھاجڑ، پَرکن دی حالت

پداڑی: (مو) کھچل

پداکڑ: (صفت) ویکھو: پدکڑو

پداگھات: (مذ) لات مارن، پیر نال مارن

پدالی: (مذ) اِک پودے دا ناں

پدان: (مصدر) 1- نساون، تھکاون، زچ کرن 2- ہراون، تنگ کرن

پدانا: (فعم) ریکاوَنا، ڈراوَنا

مارے نالوں پدایا چنگا، (اکھا) جانوں ماردین نالوں ڈرا کے نسا دینا چنگا اے

پدانا: (فعم) 1- ہتھ دھو کے پچھے پینا 2- تھکا دینا، بہت بھج دوڑ کرانا 3- گُلّی ڈنڈا کھیڈ دے ہوئے مخالف کھڈاری نوں گُلّی دے پچھے دوڑا دوڑا تھکا دینا، وَنگی: 'وقت وڈا کھڈیار پرانا ساری عمر پدائے'

(باقی صدیقی)

پداونا: (فعم) ویکھو: پدانا

پدائش: (مو) 'پیدائش' دا وِگاڑ 1- جنم، اُتپتی 2- کھٹی، کمائی

تاریخ پدائش، (مو) جنم تاریخ

پدائشی: (صفت) پیدائشی، جماندرُو

پدبہیڑا: (مذ) پدبھیڑا، اِک کھُمّی جو چھتری ورگی ہوندی اے اتے کسے کم نہیں آوندی (Mushroom)

پد بھیڑا: (مذ) ویکھو: پد بہیڑا

پدتیاگ: (مذ) استعفیٰ

پدج: (مذ) پیر دی اُنگل

پدر: (فا، مذ) 1- پیو، باپ، پتا، والد، ونگی: 'دس خاں کون پیغام پدر رول وقتِ نزع دے کہیا (گُل) 2- اِک درخت دا ناں

پدرا: (مذ) پدھرا، برابر، لیول، اِک طرحاں دا

پدرانہ: (فا، صفت) باپ دے متعلق، پیو نال منسوب، پیو ورگا

پدری: (صفت) باپ دی، باپ دے حوالے نال

پدریار: (مذ) اِک چھوٹا جیہا رُکھ

پدڑا: (مذ) 1- اِک چھوٹا پنچھی جو چڑی ورگا ہوندا ہے 2- چھوٹے قد دا آدمی

پدڑانا: (فعم) ورغلانا، پُٹھے پاسے لاونا، بھیڑی مت دینا

پدڑنا: (فل) ہاں کر کے مُکر جانا، اِرادہ بدل لینا

پدڑی: (مو) 'پدڑا' دا مؤنث رُوپ

پدک: (مذ) 1- قدم 2- گلے دا زیور، پٹہ

پدکرم: (مو) رفتار، چال

پدکڑ: (صفت) ویکھو: پدکڑو

پدکڑا: (مذ) چھوٹا پد

پدکڑو: (صفت) 1- بہت پد مارن والا 2- ڈراکل، ڈرپوک

پدکنا: (صفت) بہت چھوٹے قد دا، پدّا

پدگ: (مذ) پیدل چلن والا، پیادہ

پدل: (مذ، صفت) ویکھو: پدکڑو

پدلو: (مذ) اِک سوہنا جیہا چھوٹا رُکھ

پدم: (مذ) 1- کنول 2- شاستراں مطابق پیر یاں ہتھ دی اوہ لکیر، جس دی شکل کنول جیہی ہووے ایہہ چنگے بھاگاں دی نشانی ہوندی ہے 3- ہندوؤاں دے وِشنو بھگوان دا اِک ہتھیار جو کنول دی شکل دا ہے 4- کھرب، سونیل (ارب) دی گنتی، علم ہندسہ وچ سونیل دا اِک پدم (کھرب) ہوندا اے، سو پدم دا اِک پراردھ ہوندا اے، نیل توں اگے دی گنتی گِنن والا 100,000,00,000000000 5- اِک چھوٹا اتے بہت زہریلا سپ، ونگی: 'لڑے پدم چلے نہ قدم' 6- اٹھاراں پُراناں وِچوں اِک پُران دا ناں 7- اِک رُکھ دا ناں جس دا پھل کھادا جاندا ہے

پدم آسن، (مذ) یوگ سادھن، بیٹھن دا اِک طریقہ جس وِچ کھبا پیر سجے پٹ دے اُتے تے سجا پیر کھبے پٹ تے رکھ کے سجی بانہہ کھبے پاسے اُتے کھبی سجے پاسے کر کے پیراں دے انگوٹھیاں نوں پھڑ دے نیں

پدم پتر، (مذ) 1- گُلِ نیلوفر دا پتّا 2- اِک پودا

پدم پُران، (مذ) اٹھارہاں پُراناں وِچوں چوتھا پُران جس وچ اوس سمے دا بیان ہے جدوں کہ کائنات کنول دے رُوپ وِچ سی

پدم سکری، (مو،صفت) آوارہ ملوک عورت

پدم شری، (مذ) بھارت دی حکومت ولوں دِتا جاوَن والا شہری اعزاز

پدم مول، (مذ+مو) کنول دی جڑھ

پدما: (مو) لچھمی، اِک دیوی جو کنول وِچ ٹکانا کردی ہے

پدماس: (مذ) برہمناں دا لقب

پدماکر: (مذ) اوہ تالاب جیہدے وچ کنول دے پُھل بکثرت ہون

پدمنی: (مو) 1- نیلوفر، کنول 2- کنولاں نال بھریا تالاب 3- اعلیٰ درجے دی عورت، نازک عورت، سوہنی عورت 4- چار قسم دِیاں عورتاں وِچوں اُتم درجے دی عورت 5- چتوڑ دی اِک مشہور حسین رانی، وَنگی: 'لکھ جٹیاں مُشک لپٹیاں نیں اتن پدمنی وانگ سُہاوندیاں نیں' (وارث شاہ)

پدن: (مصدر) ویکھو: پدنا

پدّن ہار، (صفت) ڈراکل، بُزدل

پدنا: (فل) 1- پد مارنا 2- یَرکنا، ڈر کے نسنا 3- کھیڈ وِچ واری دیندیاں بہت تھک جانا، بہت ساری دوڑ بھج کرنی، وَنگی: 'جاتک کھیڈن اِٹی ڈنہ کوئی پدے کوئی پدائے' (باقی صدیقی)

پدنا: (مذ،صفت) پدا، ٹھِنگنا، مدھرا

پدنی: (مو) 1- پدن والی 2- بزدل، ڈرپوک سوانی

پدنی: (مو) 1- چڑی دی اِک قِسم، نِکی چڑی 2- مجازاً: نِکے قد والی

پدّو: (صفت) 1- کمینہ آدمی جو شیخیاں مارے، یرک جان والا 2- بہتے پد مارن والا 3- ڈراکل 4- کسے نوں توہین یاں تذلیل وجھوں بولیا جاون والا شبد

پدّو خاں، (مذ) کمینہ آدمی جو شیخی مارے

پدّو دا پدماں، (مذ) مبالغہ آرائی، شیخی، گپ مارنا

پدّو دا پدماں بناوَنا، (مذ) مبالغہ آرائی کرنا، ودھا چڑھا کے دسنا

پدّو دا پدمن، (مذ) رائی دا پہاڑ بناون دا عمل، مبالغہ آرائی

پدواون: (مصدر) 1- کھیڈ وچ اگے لنگھواون 2- واری نہ دواون، تھکاون، دوڑ بھج کروان

پدوڑ: (مذ) ویکھو: پدّن ہار

پدوڑا / پدوڑی: (مذ) 1- پد مارن والا 2- گپی، شیخی باز

پدوکڑ: (صفت) 1- پد مارن والا 2- ڈراکل، کائر، بزدل

پدونا: (مذ) اِک پودا جس دا پھل کھان دے کم وی آوَندا ہے

پدوی: (مو) 1- درجہ، رُتبہ، عہدہ 2- اُپادھی 3- پیو دادے دی وڈیائی (بیان کرنا)

پدّہ: (ج، مذ) پندھ، فاصلہ (خصوصاً لمے پندھ واسطے ورتیا جاندا اے)

پدھ: (لہند، مذ) فاصلہ، وِتھ، رستہ

پدھارنا: (فعم) 1- پیر پاونا، آ پجنا، آ جانا 2- ٹُرنا، چلنا

پدھاڑی: (لہند، مو) کھچل، نس بھج، وَنگی: 'مینوں ایویں پئی پدھاڑی، ہویا آ کے ٹھٹھا'

پدھانو: (مذ،صفت) 1- مسافر، راہی، وَنگی: 'راہ پدھانو بہت تسانوں ملسن آن میدانوں' (قادر یار) 2- ٹُر جاون والا، وَنگی: 'راہ پدھانو لوک مسافر

سبھ غریب بدیسیؑ (سیف)

پدھا یک: (مذ) 1-پردہ، غلاف 2-سرپوش، ڈھکنا

پدھت: (مو) ویکھو: پدھتی

پدھتی: (مو) 1-پُوجا وغیرہ دی رسم 2- ڈھنگ، طریقہ 3- اوہ کتاب جس وِچ کوئی کم کرن دا ڈھنگ طریقہ دسیا گیا ہووے

ویاہ پدھتی، (مو) اوہ کتاب جس وِچ ویاہ کراون دا ڈھنگ دسیا گیا ہووے

پدّھر: (ج، مذ) 1- چٹیل میدان، اوہ میدان جیہڑا رُکھاں توں بغیر ہووے 2- معیار، ونگی: 'چڑے پدھر تے میں لُٹی' (خواجہ فرید)

پدّھر پٹی، (مو) 1- تھل، چٹیل میدان 2- صاف سُتھری پکی سڑک 3- سِدھی ساہویں 4- شاداب تے زرخیز خطّہ

پدھر تھیون، (محا) ویران ہونا، سُنجا ہونا

پدّھر کرن، (محا) 1- ہموار کرن، اِکو جیہا کرن، سواہرا کرن 2- سزا وجھوں مارن کُٹن 3- صلاح دیون، مت دیون، مرمت کرن

پدھرا: (صفت) 1-صاف 2- اِکو جیہا، نہ اُچا نہ نیواں، ہموار

پدھرا کرن، (محا) 1- کسے معاملے نوں سِدّھا کرنا 2- کسے رستے نُوں صاف کرنا

پدھرا کرنا، (محا) 1- سِدّھا کرنا 2- ہموار کرنا، مرمت کرنا 3- راضی کرنا

پدھرا ہونا، (محا) 1 ہموار ہونا 2- سِدھا ہونا 3- راضی ہونا

سِدھ پدھرا، (صفت) 1- پدھرا، ہموار، اِکو جیہا 2- سدھا سادہ، بھولا بھالا

پدھراونا: (متعدی المتعدی) برابر کروانا، پدھرا کروانا

پدھرائی: (مو) 1- پدھرا ہون دا گُن، صفائی 2- پدھری تھاں

پدھرائیگی: (مو) 1- پدھرائی، ہمواری 2- اِصلاح، دُرستگی

پدھرس: (لہند، مو) میاں یاں بیوی دی چاچی تائی، پترس

پدھرن: (مصدر) پھیلن، پسرن، کِھلرن

پدھری: (مو) ہموار تھاں، صاف سُتھری جگہ

پدھرے: (مذ) 'پدھرا' دی جمع، برابر

پدّھرے پدھرے، (فم) برابر برابر، ہموار تھاں توں دی

پدّھرے دِن، (مذ) چنگے دِن، خوش حال سماں

پدّھرے دِن آون، (محا) عروج دا زمانہ آون، خوش حالی آون

پدھریلا: (مذ، صفت) 1- برابر، اِکساہرا 2- اُچ پدھر دا

پدھریواں: (مذ، صفت) 1- برابر ہویا، پدھرا ہوون دی حالت 2- اصلاح، درستگی

پدھوپڑا: (صفت) پواڑا کھڑا کرن والا، فسادی، شرارتی

پدھی: (مو) 1- صف، ڈار، قطار 2- کسے خاص مضمون دی کتاب، ہدایت نامہ 3- لقب، خطاب، ناں

پدّھی: (ج، مو) 1- ڈھلوان، پتلا ہون دی حالت 2- بالاں نُوں لاڈ نال کنڈ تے چکّن دا عمل

پدّھی چڑھان، (محا) بالاں نُوں لاڈ نال کنڈ تے سوار کرن

پدھیانی: (مو، صفت) پاندھے دی تیویں

پڈّی: (صفت) 1- ڈراکل 2- ادنیٰ، حقیر، بے ساکھ

پِڈّی: (مو) چھوٹی چڑی، بہت چھوٹے قد دی کُڑی، 'پدا' دی

تانیث،پدڑی

پدی آلی گل، (مو) بے حیثیت گل، بے وزن گل

پدّی بُلائی دینی، (محا) پدّ بُلا دینا، پدّ کڈھنا

پدّی بولی جانی، (محا) پدّ بول جانا

پدّی توں پدم شاہ ہو جاون، (محا)1- غریب توں امیر ہو جاون

2- دولت نال کسے حقیر دی عزت ہون لگ پون

پدّی دا شوربا، (مذ)1- تھوڑی جیہی چیز 2- بے حقیقت گل

پدّی وانگوں اُڈان، (محا) بہت زیادہ اگے لاون، رج ستاون

پدّے: (مذ) 'پدّا' دی جمع

پدے دی ضامنی، (مو) کمینے اُتے بھروسا کرن دا کم، گھٹیا بندے دی ضمانت دیون دا کم

پدیا/پدیہ: (مذ،مو) شلوک،نظم شعر

پدیجن: (مصدر) 1- ڈرن،خوف زدہ ہوون 2- ڈولن، اُکھڑن

پدید: (فا،مذ) ظاہر، واضح

پدیڑ: (مو) 1- بار بار ہوا سرن دی آواز یاں عمل 2- ڈر کے بھجن دی حالت، ڈرن دا عمل،ڈگدیاں ڈگدیاں بھجن دی حالت یاں عمل، بھاجڑ

پدیڑ پینڈی جاون، (محا)ہار کے نس جاون، ڈر کے نس جاون

پدیڑاون: (مصدر) 1-اوکھا کراون، کھپاون 2- ڈرواوَن

پدیڑنا: (فعم) 1-اوکھا کرنا، کھپاونا 2- ڈراونا

پدینا: (متعدی المتعدی) پدایا جانا

پُدینہ: (مذ) فارسی لفظ 'پودینہ' دی وِگڑی اِملاء، اِک طرحاں دا پودا جس دے پتیاں دی چٹنی بنائی جاندی ہے، پودنا

ست پُدینہ، (مذ) پودینے دا ست جو سفید رنگ دا ہوندا ہے

پدیوان: (مذ،صفت) 1-پدن دی حالت 2- ڈر، بُزدلی

پدیوَن: (مصدر) 1- کھیڈ وِچ اگے لگھ جاون 2- نس بھج کرن 3- کھیڈ وِچ واری نہ مِلن

پ......ڈ

پڈ: (مذ) پد،مقعد توں خارج ہون والی گندی ہوا

پڈ لاون/ پڈ مارن، (محا) ہوا خارج کرنا

پڈ مارنا، (محا) گپ مارنا، وڈا بول بولنا

پڈ نکلن، (محا) خوف زدہ ہونا

پڈ: (مذ) دیہہ، سریر

پڈا: (مذ) 1- کھیت دی حد، بنا 2- چالاک، چاتر

پڈار: (مو) پھڑ، گپ، شیخی

پڈانا: (فعم) ڈرانا، دھمکانا، خوفزدہ کرنا

پڈاون: (مصدر) ویکھو: پڈاون

پُڈاون: (مصدر) چُبھاون، کھُبھاون

پُڈائی: (مو) پُڈائی

پڈبھیڑا: (مذ) پدبھیڑا، کھُنب ورگا پودا، پھپھوندی دی اِک قسم

پَڈل: (مذ،صفت) 1- بُزدل، ڈرپوک 2- گپ باز

پڈن: (مصدر) پدّ مارن، گندی ہوا خارج کرن

پُڈن: (مصدر) چُبھن، کھُبن، پُڑن

پڑنا: (فل) ڈرنا، خوف زدہ ہونا

پڈِنگ (Pudding)، (انگ،مو) اِک مِٹھی ڈِش داناں

پڑواون: (مصدر) پچھواون، کھُھواون

پڑھ: (لہند،مو) ویکھو: پچ

پڑی: (مو) زمین، بھوئیں

پڑیا: (مذ) 1- پنڈت 2- کسے تیرتھ (ہندوواں دا مقدس مذہبی مقام) اُتے رہن والا پروہت، پانڈا

پ......ذ

پذیر: (فا، لاحقہ،فعر) فارسی مصدر 'پذیرفتن' توں امر جیہڑا کہ اسم توں بعد آ کے اسم فاعل ترکیبی بناؤندا اے، جیویں: ترقی پذیر (ترقی کرن والا) تے اثر پذیر (اثر قبول کرن والا)

پذیرائی: (فا،مو) 1- منظوری، قبولیت 2- آؤ بھگت، آدر بھاء

پذیرائی کرن، (محا) 1- منظور کرن، قبول کرن 2- عزت کرن

پذیرائی ہوون، (محا) 1- قبول ہوون 2- عزت ہوون

پ......ر

پر: (حرف ربط) 1- لیکن، مگر، ورنہ، واسطے، کارن، وجہ، سبھوں 2- ضرور 3- بناں کسے شک توں، کیونکہ، تک، تلک 4- اُپر دی تخفیف، اُپر، اُتے

پر: (صفت) 1- پار دی تخفیف 2- اگلا سال 3- پچھلا سال، بیتیا (سال) 4- اگلا، آون والا (سال)

پرکو، (فم) اگلے یاں پچھلے سال پروں

پرسال، (فم) 1- پچھلے سال 2- اگلے سال

پر: (مذ) 1- پتا، پاتر 2- پنکھ، پنچھیاں دے بدن اُتے اُگے ہوئے وال، کھمبھ 3- مجازاً، قوت، طاقت، سہارا، بانہہ، بازو، دوست 4- قلم، کلک، ہولڈر، پرا 5- دھن، دولت 6- گھوڑے دی ٹنگ تے پیا گُرھم

پر بنھ دیون، (محا) 1- پنچھی دے پراں نوں ڈوری نال بھن دیون تاں جے اوہ اُڈ نہ سکے 2- مجبور کرن، بے بس کر دیون، کمزور کرن

پر بنھ لون، (محا) 1- کمزور ہو جاون، بے بس ہو جاون 2- کسے دے وس وچ ہوون 3- قابو کر لون

پر بنھوال، (مذ،صفت) 1- جیہدے پر بجھے ہوئے ہوون 2- مجبور، قابو آیا ہویا، قیدی

پر پھڑپھڑاون، (محا) 1- پر تولن، اُڈن لئی تیار ہوون 2- کسے کم نوں سہیڑن لئی تیار ہوون 3- بے قراری ہوون، بے چین ہوون

پر تولن، (محا) راضی ہوون، اُڈاری لئی تیار ہوون، اُڈن دا مُڈھ بنھن

پر ٹُٹنا، (محا) بے وس ہونا

پر جمن، (محا) 1- پنچھیاں دے پر اُگن 2- جوانی نوں اپڑن 3- غرور ہوون، گھمنڈ ہوون

پر جھاڑنا، (محا) کھنبھ جھاڑنا، گریز کرنا

پرجھڑ جاون، (محا) 1- ساتھی نہ رہون 2- اولاد فوت ہوجاون

3-بُڈھیاں ہو جاون 4- ہمت نہ رہون، ساہ ست نہ رہون

پر چھنڈن، (محا) گلیاں پراں نوں چھنڈ کے سکاون، پراں نوں پھڑ پھڑاون

پر دی ڈار بناون، (محا) گل نوں بہت ودھا دیون، گل دا گلان بناون

پر سڑن، (محا) 1-ڈر ہوون، دُشمن دا ساہمنا کرن توں ڈرن، دہشت کھاون 2-طاقت نہ رہون، زور گھٹن 3-اپڑ نہ سکن، گُزر نہ ہوسکن 4- کسے نوں ویکھ کے حسد کرن

پر قینچ، (فا،صفت) کٹے ہوئے پراں والا

پر قینچ کرن، (محا) 1-پر کٹن 2-لاچار کرن، بے بس کرن 3-اصلاح کرن 4- نکھارن

پر قینچن، (محا) 1-پر کُترن 2-مات دیون، ہرا دیون 3- نکھارن، اصلاح کرن 4- قابو وچ رکھن 5-پابندی لاون

پر کڈھنا، (محا) 1-نویں پر آنا 2-جوان ہونا، جوانی دا احساس ہونا

پر کُھلھ جاون، (محا) آزاد ہو جاون، رہائی مل جاون

پر لا کے اُڈ جانا، (محا) 1- یکدم گواچ جانا 2- اُکا ہی نہ لبھنا

پر لاون، (محا) 1 -ترقی دیون، رفتار تیز کرن 2 -رونق لاون 3-بانہواں تے پر اُگ آون 4- شان ودھاون، رتبہ اُچا کرن

پر لگ جاون، (محا) 1-رفتار تیز ہو جاون 2-شان ودھن، ترقی ہوون 3- چالاک ہو جاون، شرارتی ہو جاون 4- جوانی چڑھ جاون

پر مار، (صفت) 1-پراں نوں حرکت دیون والا 2- پنچھیاں توں مار کھاون والا اک پنچھی، باز 3-دشمن نوں مارن والا 4-راجپوتاں دی اک ذات

پر مارنا، (محا) پر لا کے اُڈن دا جتن کرنا، کسے کم نوں سرے چاڑھن دی کوشش کرنا

پر موج، (محا) کبوتر تے ککڑ دی اک قسم جیہدے پیر کجے ہوئے ہوندے نیں

پر نکلنا، (محا) کسے دے سبھاء وچ شوخی یاں چنچل پن آ جاون، جوانی نوں اپڑن

پر نہ پھٹکاون دینا، (محا) کُسکن نہ دینا، ہلن نہ دینا

پر نہ پھڑک سکنا، (محا) دابے ہیٹھ ہونا، کوئی کھپ، رولا یاں ہل جُل نہ ہونا

پر نہ مارن، (محا) 1- پہنچ نہ ہوون، رسائی نہ ہوون 2-نیڑے نہ پھٹکن

بے پر، (صفت) 1-بناں کھنبھاں توں 2- بے سہارا 3- نربل، کمزور 4-غریب، نردھن

پر: (سابقہ) اکھراں دے اگے لگ کے پرایا یاں پچھاں دے معنی دیندے اے جیویں، ونگی: 'پردیس پرورتی'

پر: (سن،صفت) 1-دور، دوراڈا 2-دشمن، ویری 3-بچیا ہویا، بقایا 4-پرانا، قدیمی 5-دوجی تھاں دا، باہر دا، دوسرا، وکھرا 6-بہت چنگا، اعلی، وڈا 7-پرایا، بیگانہ، اوپرا 8-وادھو 9-غرور

پر ادھین، (صفت) دوسرے دے ماتحت، غلام

پر ادھین سُپنے ناہیں، (اکھا) غلاماں نوں کدے وی آرام نہیں مل سکدا

پراستری گمن، (مو) پرائی عورت کول جان دی حالت یاں عمل

پربس، (صفت) پرائے وس، کسے ہور دے وس

پربسیا، (صفت) پرائے وس، پرادھین

پرپُرکھ، (مذ) غیر مرد

پرتریا، (مو) پرائی عورت

پرتن، (مذ) پرائی عورت

پرڈکھ نوار، (مذ) پرایا ڈکھ دور کرن والا

پردھرم، (مذ) غیر مذہب، دوسرے دا دھرم

پردھن، (مذ) پرایا دھن

پردیسی، (مذ) دوسرے دیس دا آیا ہویا آدمی

پرکاج، (مذ) دوسرے دا کم

پرکاجی، (مذ) جو دوسرے دا کم کرے، سہائک، مدد گار، بہت مہربان، پراُپکاری

پرکرت، (مذ) پرایا کم

پرگامی، (صفت) پرائی عورت نال بھوگ کرن والا

پرگریہہ، (مو) پرائی سوانی، پرائی عورت

پرگھر، (مذ) دوسرے دا گھر، پرایا گھر

پرلوک، (مذ) اگلا جہان

پرلوک سدھارنا، (محا) مر جانا

پرنار/پرناری، (مو) پرائی عورت، بے گانی تیویں

پروتا، (مذ) ویکھو: پرنتا

پروس، (صفت) پرایا دھن، پرائے وس

پرہریا، (مو) چوری، ڈکیتی

پُر: (مذ) 1-چار ہتھ پرمان، دو گز دا ماپ 2-اُتے، اُپر

پُر: (صوت) کسے شے دے تیزی نال خارج ہون دی اواز

پُر: (فم) جھٹ پٹ، چھیتی، جلدی، کاھلی نال، ترت

پُر: (فا،صفت) بھریا ہویا، پُورن، مونہہ تک بھریا ہونا، کناں تائیں بھریا ہویا، پورو پور، پورا پورا، سارے دا سارا، مکمل، بھرپور

پُر آتما، (س،مو) جان، روح

پُرآسا، (مذ،صفت) دوجیاں تے آس رکھن والا

پُر آشوب، (فا،صفت) فسادی، فتنے بھریا، ونگی: 'دوجی واری آوندی لے تنبو دی چوب، دوڑی طرف بزیدیاں جوسی پُر آشوب' (ہاشم)

پراُپکار، (مذ) نیکی، فیاضی، دوجیاں نال چنگا سلوک

پُر اثر، (فا،مذ،صفت) 1-اثر والا، اثر دار 2-پربھاوشالی

پُر استقامت، (صفت) ودھیری مضبوطی، بہت پکیائی، درڑھ، ونگی: 'قدم پُر استقامت نرم تلیاں' (غلام رسول)

پُر اسرار، (صفت) بھید بھرپور

پُر الم، (صفت) بہت غمگین، بہت دُکھیا، ونگی: 'غم نال بدھا پُر الم مجنوں، مائی اتھرو خون وگایا نیں' (قادر)

پُر امن، (صفت) شانتی پورن، شانت

پُر امید، (صفت) امیداں بھریا، آساں بھریا

پُر باسی، (مذ) شہر دا وسنیک، شہریا

پُر بائی، (صفت) پُرے دی، چڑھدے ول دی، پُرے دی ہوا

پُر بہار، (صفت) پُھلاں بھریا، خوشیاں بھریا

پُر بہار کرن، (محا) 1-پُھلاں نال بھرن 2-خوشحال کرن، راضی کرن

پُر بہار ہوون، (محا) 1-پُھلاں نال تے ہریالی نال بھریا ہویا ہوون 2-بہار دا موسم جوبن تے ہوون 3-خوشحال ہوون

پُر پُر، (فم) پور پور، پوٹا پوٹا

پُر پُر چھالے، (محا) سارے بدن تے چھالے، ہر تھاں چھالے، پور پور زخمی

پُر پُر دُکھی ہونا، (محا) بہت دُکھی ہونا

پُر پُر کرنا، (محا) جلو تکی کرنا، ونگی: 'تیرے پر پر کردیاں اگلیاں نرڑ دینا اے' (ہرچرن سنگھ)

پُر پُر وِجھن، (محا) لُوں لُوں زخمی ہوون، ڈھیر دُکھی ہوون

پُر تاب، (فا،صفت) روشنی، چانن، چمک، نور نال بھریا ہویا

پُر تاثیر، (فا،صفت) اثر دار، ونگی: 'پڑھ کے گل دا چت انند ہووے، ایسی گل اوہ پُر تاثیر لکھے' (دولت رام)

پُر تقصیر، (فا،صفت) گناہ گار، اوگن ہار

پُر تکلف، (فا،صفت) بہت سجایا سنواریا ہویا، اُچیچا بنایا ہویا، اہتمام نال بنایا ہویا

پُر جفا، (فا،صفت) ظالم، سفاک، سنگدل

پُر جلال، (فا،صفت) تیج دان، تیجسوی

پُر جوش، (فا،صفت) 1-جوش بھریا، جوشیلا 2-درد بھریا

پُر خار، (فا،صفت) کنڈیاں نال بھریا ہویا، کنڈیالا، تکلیف دہ

پُر خجالت، (فا+عر،صفت) شرم بھریا، لجیاواں، نموشی ماریا

پُر خمار، (فا+عر،صفت) نشے نال بھریا ہویا، مدہوش، بے ہوش

پُر خور، (فا،صفت) بہت کھان والا، پیٹو

پُر داسی، (صفت) شہر دا وسنیک، شہری

پُر درد، (فا،صفت) درد نال بھریا ہویا، دُکھ نال بھریا، ونگی: 'حال میںڈا دل نال سُنی، ہک ہے پُر درد فسانہ' (میاں نور ن گدائی)

پُر دلیل، (صفت) دلیل بھریا، وزن دار

پُر رونق، (فا،صفت) رونق والا

پُر زور، (فا،صفت) زور دار

پُر سرور، (فا،صفت) مستی نال بھریا، خُماری نال بھریا

پُر سکون، (فا،صفت) شانت، شانتی والا

پُر ضیاء، (فا،صفت) نُور نال بھریا ہویا، چمک والا، ونگی: 'تیرا مُکھ مہتاب خورشید خاور، پُر ضیاء او والیا بار دیا' (قادری)

پُر فریب، (فا،صفت) دھوکھے باز، دغا باز

پُر فضا، (فا+عر،صفت) 1-بارونق، رونق بھریا، ہریا بھریا 2-وڈا، وسیع، کُھلا

پُر کار، (فا،صفت) 1-موٹا، گاڑھا، ٹھلھا 2-پکا، مضبوط 3-جڑاو، سجیا پھبیا 4-دانا، ہوشیار، کاریگر 5-اوہ اوزار جیہدے نال دائرے بنائے جاندے نیں

پُر کاری، (صفت) 1-کسے کپڑے وغیرہ تے بیل بوٹے پان دا عمل 2-کاریگر

پُر کرن، (محا) 1-بھر دیون، نکو نک بھر دیون 2-رجا دیون، خوش

کرن 3- ختم کرن

پُر کرنا، (محا) بھرنا، بھر دینا

پُر کشش، (فا،صفت) دل کھچواں، من نوں موہ لین والا

پُر کھتا، (صفت) گنہگار، گناہاں دا بھریا ہویا، ونگی: 'مومن کہن کافر، کافر کہن مومن، پُر کھتا مجنوں بے قصور مجنوں' (قادری)

پُر گو، (صفت) 1- گالڑی، بہت گلاں کرن والا، گلا دھڑ 2- بہتی کوتا لکھن والا، ونگی: 'ایہو جیہا پُر گو کوئی میری درشٹی وچ اگے کدی نہیں آیا' (ساہت درشن)

پُر گوشت، (صفت) ماس نال بھریا ہویا، ونگی: 'سُرین پُر گوشت گوت نال گلیاں' (غلام رسول)

پُر مطلب، (فا،صفت) مطلب والا، معنی والا

پُرنم، (صفت) گلا، ونگی: 'گویا یوسف یعقوب دی ہو صورت، نزع دم پُرنم بیمار روندا' (قادری)

پُر نور، (فا،صفت) نور نال بھریا ہویا، نورانی، چانن بھریا

پُر و پُر، (فا،صفت) پوری طرحاں بھریا ہویا

پُر ہجوم، (فا+عر،صفت) بہت بھیڑ بھاڑ والا، بھیڑ بھڑ کے نال بھریا ہویا

پُر ہمت، (فا،صفت) ہمت والا، حوصلہ مند

پُر: (مذ) پَر دا گوجری لہجہ

پُر: (لہند،مذ) پہر، تنگ گھٹنے دے برابر دا سا

پرا: (لہند،مو) 1- صف، ڈار 2- منڈلی، ٹولی، جتھا، جماعت، جھرمٹ، اکٹھ 3- چنبا، چڑیاں دا جُھرمٹ، پنچھیاں دا جُھرمٹ 4- پتا، برگ 5- ہولڈر، لوہے دا قلم 6- پری دا مذکر 7- پرایا دی تخفیف 8- پچھلا سال، پرسال 9- قینچی دا اک پاسا 10- پلڑا، بازو 11- پاسا، پہلو، طرف، جانب 12- چھٹکارا، نجات 13- چار بانیاں وچوں اک بانی 14- اُپر، اُتے، پر 15- پر دا مکبر، پچھے کُترن والی مشین وغیرہ دا ٹوکا 16- ودھیا

پرا بنھن، (محا) 1- پرا جماون، رل بیٹھن، اکٹھ کرن 2- لڑائی لئی تیار ہوون، لڑائی لئی صف بنھن

پرا پورب، (فم) بہت پہلاں توں، مُڈھ توں

پرا پور بلا، (صفت) بہت پہلاں دا، پُرانا، پراچین، پُراتن، قدیمی

پرا سرا لگنا، (محا) پتا ستا لگنا

پرا لگنا، (محا) پتہ لگنا

پَرا: (پو،صفت) پرے دی گل، فائدے مند گل، موقع دی گل، پتے دی گل

پڑا: (ج،مو) پوہ، فجر، تڑکا، سویرا ہون دا عمل، دن چڑھن دا عمل

پرا باکھ، (مو) پربھات، پوہ، پھٹالا

پرا باکھن، (فل) پوہ پھٹالا ہونا

پرا پھاٹ، (مو) پربھات، سویر، پوہ، پھٹالا

پرا پھٹن، (محا) سویر ہوون، تڑکا ہوون، دن چڑھن

پَڑا: (مذ) 1- حمایت، طرف داری 2- اودھر، اوس پاسے

پَڑا کرنا، (محا) حمایت کرنا، طرف داری کرنا

پُرا: (مذ) 1- پہاڑ والے پاسے دی ہوا، مینہہ چین دی اک نشانی، مشرق دی ہوا، چڑھدے پاسے دی ہوا 2- چڑھدا، ونگی: 'اج ہوا وی پُرے

دی اے (مذ) 3-محلہ، وادی، بستی، پنڈ، شہریاں محلہ کسے اکھر دے بعد لگ کے شہر یاں محلے دے ناں بن دا ہے، جیویں: شیخوپورہ، شریف پورہ، سلامت پورہ، باغبانپورہ، دھرمپورہ

پُرا: (صفت) پرانا، قدیم، پہلے دا

پُراب: (صفت) پانی نال بھریا ہویا

پرابلم (Problem): (انگ،مو) 1-مسلہ 2-مشکل، اوکڑ، اُلجھن، ونگی: 'تساں تے ساڈی پرابلم حل کر دتی اے'

پرابھرت: (مذ) نذرانہ، تحفہ

پرابھو: (مو) 1-ہار، شکست 2-ہرانا

پرابھوت: (مذ) ہاریا ہویا، شکست کھادھا ہویا

پُراپ: (مو) 23 ورھے دی عمر تک دی اوٹھنی

پراپت: (مو) 1-فائدہ، سود، منافع 2-لوڑ، ضرورت، حاجت

پراپت: (صفت) ملیا، حاصل ہویا، وصول ہویا

پراپتاوسر: (مو) ویلے سر، موقعے تے

پراپتی: (مو) 1- کسے شے دے ملن دی حالت، بھت، ونگی: 'میں دی سورگ پراپتی تھیونی ہاں، پُورن بھگت جو آکھیا اِک منے' (قادر یار) 2- رسائی، پہنچ 3- سود، منافع، نفع 4- بھلائی، چنگیائی 5- لوڑ، ضرورت، حاجت

پراپتی لوگ: (صفت) وصولی یوگ

پُراپُرا: (صَوت) اُوٹھ نوں پانی پین لئی پریرنا دین لئی مونہہ توں کڈھی آواز

پراپرٹی (Property): (انگ،مو) جائیداد، مال

پراپرٹی ٹیکس (Property Tex)، (مذ) اوہ ٹیکس جو جائیداد تے لگدا اے

پبلک پراپرٹی (Public Tex)، (مو) لوکاں دی جائیداد، لوکاں دا مال

گورنمنٹ پراپرٹی (Goverment Property)، (انگ،مو) سرکاری ملکیت، سرکاری جائیداد

پراپک: (صفت) حاصل کرن والا، حاصل ہون والا

پراپکار: (مذ) دوجیاں دا بھلا کرنا، دوجیاں دی امداد کرنا

پراپن: (مو) 1-اپڑنا، پہنچنا 2-حاصل کرنا

پراپھاٹ: (مو) پوہ پھٹالا

پراپیگنڈا (Propaganda): (انگ، مذ) پرچار، کسے بندے یاں گل نوں مشہور کرن واسطے بار بار تھاں تھاں ذکر کرن دا عمل

پراپیگنڈا کرن، (محا) مشہوری کرن، بھنڈی کرن

پراپیگنڈا ہوون، (محا) مشہوری ہوون، بھنڈی ہوون

پراپیہ: (صفت) جو شے حاصل ہو سکے، پاون دے قابل، ونگی: 'پھل پراپیہ ہے اوہ ادھیکاری پراپک' (وچار ساگر)

پرات: (مو) 1-لوہے چینی دا وڈا تھال، مٹی دی تھالی، اوہ تھالی جس وچ آٹا گُنیا جاندا اے، آٹے دی پرات، طشت، آٹا گُھنن والو ہے یاں سلور وغیرہ دا کھلا بھانڈا، ونگی: 'کول نال بھِگنے سن طبل بازاں قاب اتے پرات پرواہیاں دے' 2- کنک دی کٹائی دا اک حِصہ، واڈھی یاں کُھدائی سے کھیت وچ دی بنیا راہ جتھوں دی گڈا چلدا ہے، پہیہ

توا نہ پرات آ جوڑی برات، (اکھا) جتھے پہلوں کسے گل دا پربندھ تاں کوئی نہ ہووے تے لوکی ایویں اکٹھے ہو جان اودوں کہندے نیں

جتھے رکھے توا پرات، اوتھے کٹیے دن تے رات، (اکھا) جدوں کسے آدمی نوں جتھے کھان پین نوں مل جاوے اتے اوہ آدمی اوتھے ہی ٹکانا کر لوے اودوں کہندے نیں، جتھے ویکھاں توا پرات، اوتھے گاواں ساری رات (دن تے رات)

پرات: (مو) سویرا، پربھات، تڑکا ویلا

پرات اِشنان، (مذ) سویر دا اِشنان

پرات سندھیا، (مو) سویر ویلے دی سندھیا

پرات کال، (مذ)1-سویر دا سماں، تڑکا ویلا 2- تڑکے، سویرے

پراتا: (صفت) پیار نال بھریا ہویا، بھرپور پیار، پیارے دے رنگ وچ رنگیا ہویا، پیار رتا، ونگی: 'رانجھا ہیر وکھانیے اور پرم پراتی'

پرم پراتا، (صفت) پیارے دے رنگ وچ رنگیا ہویا، ونگی: 'گورکھ سنکھ پھل پرم پراتی'

پراتا: (مذ) سویرا، پربھات

پراتا کال، (مذ) سویر دا سماں

پراتتو وگیان: (مذ) اوہ تعلیم جس وچ پُرانے زمانے، خاص کر کے اتہاس، تاریخ توں پہلے زمانے دیاں چیزاں دی بنیاد تے پُرانے وِسری تاریخ دا پتا لایا جاندا ہے، پراتتو وِدیا

پراتر: (مذ) ویکھو: پراتا

پراتڑا: (مذ) لکڑ دی پرات، پراٹڑا

پراتڑی: (مو) چھوٹی پرات

پراتم: (صفت)1- پکی عمر دی، گھاگ 2- پرانے قصے کہانیاں 3-پرانا، قدیمی، مریا ہویا 4- تجربہ کار، ہوشیار، سمجھدار، ونگی: 'کہیوس ست سے برساں توڑی میں پراتم ہوساں' (میاں محمد بخش)

پراتم ہوون، (محا)1-مر جاون 2- پرانا ہوون، قدیمی ہوون

پراتما: (مذ) ویکھو: پرماتما

پُراتن: (صفت) پراچین، پُرانا، اگلے زمانے دا

پراتنتا: (مو) پرانے ہون دا عمل، پراچینتا

پُراتنی: (صفت) پچھلے سمے دا، پرانا

پراتوں: (فم) پرات وچوں، پرات توں

پراتوں پیڑا توڑن، (محا) 1 - مڈھ بنھن، آغاز کرن، بسم اللہ کرن 2-روٹی پکاون

پراتوں پیڑے وکھرے ہو جاون، (محا)1-پُھٹ پے جاون، لڑائی ہو جاون 2-مندے دن آون

پراتھہ: (مذ) سویرا، پربھات، تڑکا ویلا

پراتھہ سندھیا، (مذ) تڑکے دی عبادت

پراتھہ کرم، (مذ) تڑکے توں پہلاں دی عبادت

پراتھہ کریا، (مذ) سویرے ویلے دا کاروبار

پراتھکال: (مذ) پرات کال، پرانا زمانہ

پَراتھ: (مو) گھاہ دے رقبے دا کُجھ حصہ

پراٹھ: (مذ) ویکھو: پرونٹھا

پراٹھا: (مذ) پرونٹھا، ڈُیڑی

پراٹھا ہوون، (محا)1- تلیا جادن2-سڑن3-تباہ ہوون4-باسی ہوون 5-بیہا ہوون

پراٹھی: (مو) پرونٹھی

پراجاپتیہ: (مذ) بارہ دن دا اِک ورت

پراجِت: (مذ)ہاریا ہویا

پراجنا: (مذ،صفت)1- عقل والا، سیانا، عالم2-ہوشیار، چالاک

پراجے: (مو)1-ہار،شکست2-جِت، کامیابی

پراجے کرن، (محا)فتح کرن،جتن

پراجے مارن، (مذ،صفت) 1-جتن والا، جِت من گیا ہویا 2-مقدمہ ہاریا ہویا، ہارمن ہوگیا ہویا

پراچ: (مذ) پہلا سماں، پرانا ویلا

پراچا: (مذ)1-پھیری تے ویچن والا وپاری2- گہنے پرون والا

پراچریہ: (مو)1- مشہور2-زیادتی، وادھو پن

پراچِتا: (مو) پراتنتا، پرانے ہون داعمل

پراچھت: (مذ)1-پاپ،گناہ2-مذہبی گناہواں دے بدلے کفارہ دینا،صدقہ

پراچی: (مو)1-پراچا ذات دی زنانی2-اوہ دیس جیہڑا سرسوتی دریا دے جنوب مشرق وچ اے،مشرق دا رہن والا

پراچیر: (مذ)1- کندھ، دیوار،فصیل2-احاطہ، ولگن،واڑ

پراچین: (صفت) پُرانا، پراتن، قدیمی

پراچین کال، (مذ) پرانا سماں، پرانا زمانہ

پراچینتا: (مذ) پرانا پن، قدامت

پراڈر: (فم)1- بوہیوں باہر2-ساہمنے، روبرو

پرادوواک: (مذ،صفت) منصف، جج، وکیل، پنچایتی، چودھری

پرادھ: (مذ) اپرادھ، الزام، وتّی: مٹھی مٹھی ہاں ایڈا پرادھ پوندے دھیاں سدّ کے پرے وچ ماردے ہو'

پرادھانیہ: (مو)1-برتری،فوقیت2- خصوصیت

پرادھڑی: (صفت) اپرادھی، پاپی، گنہگار

پرادھکار: (مذ)دوجے بندے دا عہدہ یاں تھاں

پرادھمان: (صفت)اپرادھمان دی تخفیف، پاپی،مجرم

پرادھوان: (صفت)ویکھو:پرادھمان

پرادھین: (صفت)1-دوجے دے تحت،ماتحت2- غلام،مُتھاج، بے وس، مجبور

پرادھین سُپنے سُکھ ناہیں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ غلامی یاں مُتھاجی دی صورت وچ سُکھ نہیں مل سکدا اودوں کہندے نیں

پرادھینتا: (مو)1-پرائے وس ہون داعمل، غیر اختیاری2- غلامی، تابعداری

پرادیش: (مذ) تھاں، ملک

پرادیشک: (صفت) علاقائی،صوبائی

پرادیشک بھاشا، (مو) پرانتک بھاشا،صوبائی بولی

پرادیشک سماچار، (مذ) صوبائی خبراں، علاقائی خبراں

پراڈ: (لہند،مو) تن سال دی اوٹھنی

پراڈا: (مذ) پرلا کنارہ، دوری، دوراڈا، فاصلے تے

پراڈڑا: (مذ) ویکھو: پراڈا

پراڈڑی: (مو) پراڈا دی تانیث

پراڈڑے: (فم) پرے، دور، فاصلے تے

پراڈواں: (فم) پرلا، اودھر دا، دوری والا، اوس پاسے دا

پراڈویں: (مو، صفت) ویکھو: 'پراڈواں' جیھدی ایہہ تانیث اے

پراڈھڑے: (فم) ویکھو: پراڈڑے

پراڈھے: (فم) ویکھو: پراڈے

پراڈے: (فم) پرلے ڈھاہے، پرلے پاسے، پار، پرے، ہٹواں، اوس پاسے

پراڈے کرن، (محا) دور کرن، ہٹکن، دفع کرن، مگروں لاہون

پراڈیوں: (فم) دوروں، پرلے پارتوں، اوس پاسیوں

پرار: (پو، مذ) دو سال پہلے، پرپرار دی گل، پچھلے سال توں پچھلا یاں اگلے توں اگلا سال

پرار چرار، (فم) پچھلیرے یاں اوس توں وی پچھلے سال

پرار سال، (مذ) پچھلے توں پچھلے سال

پرارا: (صفت) پرالی (دھاناں دے پھوس)

پراربدھ: (مذ) 1-شروع کیتا ہویا، کسے شے دا مُڈھ بنھ 2- لیکھ، مقدر، تقدیر، نصیب

پرارتھ: (مذ) 1-دوجیاں لئی 2- غیر لوکاں لئی

پرارتھت: (مذ) منگیا گیا، التجا کیتا ہویا

پرارتھک: (ہ، مذ) منگن والا، التجا کرن والا، بنتی کار

پرارتھن: (مصدر) 1- منگنا، سوال کرنا، التجا کرنا 2- گناہواں دی معافی منگنا

پرارتھنا: (مو) 1- بینتی، عرض 2- ارداس

پرارتھنا پتر، (مذ) بینتی پتر، درخواست

پرارتھی: (مذ) منگن والا، التجا کرنا والا

پرارتی گولیہ: (مو) مخالفت، دشمنی

پراردھ: (مذ) برہما دی عمر دا ادھا حصہ

پرارمبھ: (مذ) مُڈھ، شروعات، آغاز، ابتداء

پرارنبھ: (مذ) ارنبھ، شروع، ونگی: 'اتھ سری وچار ساگر پرارنبھ' (وچار ساگر)

پرارنبھک: (صفت) ارنبھ کرن والا، شروع کرن والا

پرارنبھن/پرارنبھنا: (مصدر) شروع کرنا، مُڈھ بنھنا، بسم اللہ کرنا

پراروان: (مذ) 1- پچھلے توں پچھلے سال، تن ورھے دا 2- پار دا، پرلے پاسے دا

پُراری: (مذ) مہا دیو جی دا لقب

پرارے: (فم) پرلے، پریرے، ودھیرے پرے، بہت دور

پَراڑاں: (مذ) پرانا، سابقہ، پہلے دا

پراس: (مذ) 1- تیر، بھالا، نیزہ 2- کھاد، خوراک 3- پھانسی 4- دکھ 5- مریا ہویا، مُردہ

پراساد: (مذ) 1- محل، مکان 2- دیوتا دا مندر

پراسپیکٹس (Prospectus): (انگ، مذ) اوہ پمفلٹ جس وچ کسے کالج یاں کمپنی دے اصول وغیرہ لکھے ہوندے نیں

پراست: (مذ) ہاریا ہویا

پرانُتا: (مو)1-موت، فنا2- نیندر، خواب

پراسچت: (مذ)1-بدلہ، کفارہ2- تاوان، جرمانہ3- پسچاتاپ، پچھتاوا، افسوس

پراسریک: (صفت) پرکرتی توں اُپرلا

پراسک: (مذ)ویکھو: پانسہ

پراسنگ: (مذ) ترازو، ترازو دی ڈنڈی

پراسنگک: (مو) پیدائشی، جبلی

پرائچت: (مذ) کفارہ، جرمانہ، تاوان

پراشر: (مذ)بیاس جی دے ابے دا ناں

پراشرت: (مذ)ماتحت، تابعدار، مُتھاج

پراشرے: (مذ)غیر اختیار، غیر دامُتھاج

پراشن: (مصدر)1- کھاون، چکھاون، چتھن، چباون2- چکھن

پراشنگ: (مو)1- تکڑی2- تکڑی دی ڈنڈی

پُراف: (مو)پراپھ، بوتی، جوان ہوندی ہوئی اوٹھنی

پراک: (مذ) 1-اِک مٹھا پکوان،سویٹ ڈِش2- نفس کشی دی اک قسم جیہدے وچ روزہ رکھدے نیں3- تلوار، بھینٹ دی تلوار

پراک: (فم) پہلاں دا، پہلا،شروع،شروع وچ

پراکا: (مو) چھاچھ،لسی، گھرڑ

پراکار: (مو)چار دیواری، احاطہ

پراکتن: (مذ)پُرانا، مُڈھلا، قدیم، اگلا

پراکتھن: (مذ) بھومِکا،مُکھ بند

پراکرت: (مو،صفت) جس بولی توں ہندوستان دیاں پرچلت بولیاں بنیاں ہن قدرتی، ونگی: 'روپ نہ ایس دا رنگ پراکرت چیرنا' (رانا سورت سنگھ)

پراکرت اچاریا، (مذ) پراکرت دا وِدوان، ونگی: 'پرسدھ پراکرت = اچاریا، ہیم چندر سُور، دے ویاکرن تے کوش وچ جس پراکرت دی چرچا ہے، اوہ مہاراشٹری ہے'

پراکرتک: (س،صفت) قدرتی،فطری

پراکرتک بھاشا، (مو) اوہ عالمانہ بول چال جیہڑی سنسکرت زبان توں وگڑ کے بنی اے

پراکرتک بھوگول، (مذ) گلوبل علم دا اوہ حصہ جس وچ (سمندر، پہاڑ تے ندیاں وغیرہ)قدرتی شیواں دیاں خصوصیات دا ویروا ہوندا ہے(Physical Geography)

پراکرتک چکِتسا، (مو) علاج کرن دا اِک ڈھنگ جس وچ دوائیاں نوں چھڈ کے صرف ورت، مٹی اتے لیپ وغیرہ توں ہی کم لیا جاندا ہے

پراکرم: (مذ) بہادری،،قدرت،زور،توانائی،طاقت،ونگی: 'ستیانشٹ پراکرم دی دور ہوی، بھل جگ اپنا آپ وکھاون گے نی' (دولت رام)

پراکرمی: (مذ،صفت) دلیر، بہادر،طاقتور، دلیر

پراکڑی: (لہند،مو) میدے دی وڈی ساری تکی تلی ہوئی پُوڑی

پراکوء: (مذ،صفت)طاقت، زور، ہمت، بہادری

پراکھا: (مذ،صفت)پرکھن والا، پارکھ، نقاد

پراکھا: (مو)پرکھ،پڑتال،تنقید

پراکھاں: (مو) ویکھو: پراکھا

پراکھوری: (مو) نوکری، سیوا

پراکھی: (صفت) پرکھن والا، پڑتال کرن والا، نقاد، پارکھ

پراکھیا: (مو) پراکھا، پرکھ، پڑتال، پُن چھان، چھان بین

پراگ: (مذ) پھلاں دی دھوڑی، رج، ونگی: 'تتلی اوہناں دی خوشبو تے پراگ لے جاندی سی' (نانک سنگھ)

پراگ کیسر، (مذ) پھُل دے وچکارلے پتلے لمے سُوت جیہناں اُتے پراگ لپٹی رہندی ہے

پراگ گامی، (مذ) 1-پیشوا، آگو 2-اگے لگنا

پراگا: (مذ) 1-پور، شمارہ، مجموعہ 2- کڑاہی وچ اک وار تلی یاں بھُنی جان والی چیز دا پور، مکئی دے دانیاں دی اوہ مقدار جیہڑی بھُنن دے لئی اک واری بھٹی وچ پائی جاندی اے، اک ویلے وچ چکی وچ پیسیا جاون والا اناج، پکوان وغیرہ دی اوہ مقدار جیہڑی کہ اک واری کڑاہی وچ تلن لئی پائی جاندی اے

پراگر: (مذ) 1- محل، ماڑی، حویلی، ودھیا مکان 2- سبھ توں اُچی چوٹی

پراگرسر: (مذ) پہلا، اول، مُڈھلا

پراگڑا: (مذ) ویکھو: پراگا

پراگلا: (مذ) پراگا، پور

پراگندگی: (فا، مو) پریشانی، بے ترتیبی

پراگندہ: (فا، صفت) چھِن بھِن، کھیروں کھیروں، کھنڈیا ہویا، ونگی: 'نام بہُوت جتنے بھی اور انیک پرکاری خیال ہن' جو سبھ پراگندہ خیال ہن' (رندھیر سنگھ)

پراگی: (مذ، صفت) 1- پنڈت، حاکم، سردار 2- سیانا، گیانی 3- ہوشیار

پراگی: (مو) ویکھو: 'پراگا' جیہدی ایہہ تصغیر اے

پراگے: (مذ) پراگا دی جمع

پراگیا: (مو) علم، سمجھ

پرال: (مذ) 1-دھاناں دا جھاڑ، پرالی، مُنجی چھڑی جاون توں بعد ودھیا ہویا پھوس، بُورا، ونگی: 'بیٹھ اوسدے چوترا ویکھدے اوُتے وچھی پرال پراہنا جی' 2- پتے، ساگ 3- گنے دے بچے ہوئے ککھ کانے 4- گھر دا باہرلا دروازہ 5- ماڑا، لِسا، کمزور

پرال وِچھن، (محا) ستھر وِچھن، ماتم یاں افسوس لئی پرالی وِچھن

پھوس پرال، (مذ) گنے دے بچے ہوئے ککھ کانے

پرالا: (مذ، صفت) 1- پروالا، پرسال دا، پچھلے سال دا 2- پرالی دا مکمر

پرالا: (مو) دھڑے بازی، تنظیم کاری، خاص کم لئی کیتا اکٹھ

پرالبدھ: (مو) قسمت، بھاگ، کرم، نصیب، ونگی: 'جھوٹھ کر کے ایس منکھ کی پرالبدھ گھٹ جاتی ہے' (پارس بھاگ)

پرالمبھ: (مذ) ہار، مالا

پرالی: (مو) 1- کماد، چینا، سنوا کھی دا ککھ کانا، دھان دی پرالی، مونجی چھڑی جاون توں بعد بچی ہوئی دھان دی فصل دے ڈنڈل، کنک دی ناڑ 2- سردی دے موسم وچ ان واہی بھوئیں، پوال، دھان دا پھوس، ایہہ لانگ یاں پوال عموماً مسجد دیاں صفاں وچ نمازیاں لئی وچھائیاں جاندیاں سن

پکی پرالی، (صفت) 1- جنی کھنی، لنڈی بُچی 2- ہر کوئی

پراماݨک: (مذ، صفت) 1- ثابت ہو گیا ہویا، سند یافتہ 2- عالم 3- پردھان،

چودھری

پرامبل: (مو) کرومبل، کرومل

پرامرا: (مذ) اک قوم، ونگی: 'ٹاڈ صاحب نے راجستھان وچ دی تن راجے پرامرا قوم دے دسے نے، جیہناں دے نام بھوج سن' (باوا بدھ سنگھ)

پرامرش: (مو) 1-سوچ، تجویز 2-غصہ، غضب 3-بھید، راز

پرامل: (مو) ویکھو: پرامبل

پرامودھن: (مصدر) راضی کرن، خوش کرن، دم دلاسا دیون، حوصلہ افزائی کرن

پران: (مصدر) 1-دُکھن، پیڑ ہُوون 2-جان، جند، نین پران، سریر دے خاص انگ 3-پیارا منکھ

پران ادھار، (مذ) 1-بہت پیارا، دل جانی 2-پتی، خاوند

پران انت، (مذ) موت، مرگ

پران انتک، (مذ) جان لین والا، خطرناک، مُہلک

پران ایشور، (مذ) پران ناتھ، پتی، ونگی: 'پران ایشور...... آپ نے بغاوت شانت کر دتی سی' (بلبیر سنگھ)

پران پتی، (مذ) 1-پران ناتھ، سوامی، پتی، خاوند 2-پرماتما، رب

پران پرتشٹھا، (مو) منتر پڑھ کے مورتی وچ دیوتے دی ستیا لیاون داعمل

پران پرتشٹھا، (مو) ویکھو: پران پرتشٹھا

پران پریا، (مذ،صفت) جان توں بُہتا پیارا، لاڈلا، محبوب، معشوق

پران پوجا، (مو) کھاون پیون داعمل

پران پیارا، (مذ،صفت) 1-بہت پیارا، جان توں پیارا 2-پتی، خاوند 3-پریمی، عاشق

پران تج دیون، (محا) 1-جان دے دیون، مرجاون 2-دل چھڈن، حوصلہ ہارن، گھبرا جاون

پران تے پینا، (محا) مرن لگنا، اوکھے ساہ لینا، آخری ساہ لینا

پران تیاگ، (مذ) روح نوں تیاگن داعمل، خودکشی، موت

پران تیاگ کرن، (محا) مر جاون، خودکشی کرلون، اپنائی موت مرن

پران تیاگنا، (محا) مر جانا

پران تیاگی، (مذ) مر جاون والا، خودکشی کرن والا

پران چُھٹ جاون، (محا) 1-ہمت ہار جاون، حوصلہ چھڈ دیون 2-گھابر جاون 3-مر جاون

پران چھٹنا، (محا) ہمت ہار جانا

پران چُھڈاون، (محا) 1-جانوں مار دین، قتل کر دین 2-پچھا چھڈاون، جان چھڈاون 3-جھگڑا ختم کرن 4-محبوب توں وکھ ہوون 5-پیروں کڈھن، ڈرا دیون

پران چھڈنا، (محا) مرنا

پران خشک ہونا، (محا) 1-ساہ سُکنا 2-سہم جانا

پران داچھڈن، (محا) جان قربان کر دیون

پران داتا، (مذ) جان بخشن والا

پران دان، (مذ) زندگی بخشن داعمل

پران دھارن، (مذ) 1-سہارا، گزارہ 2-زندگی دا وسیلہ، پرورش

3-خوراک، غذا 4- حیوانی قوت

پران دھاری، (مذ) جس وچ پران ہون، پرانی

پران دینا، (محا) 1-جان دینا، مرنا 2- جان قربان کرنا

پران ڈنڈ، (مذ) موت دی سزا

پران سکھا، (مذ،صفت) بہت پیارا متر

پران سکھائی، (مذ) ویکھو: پران سکھا

پران سمجھنا، (محا) بہت پیارا سمجھنا

پران سنکٹ، (مذ) جان مصیبت وچ آ جان دا عمل

پران سنگلی، (مو) نثر وچ لکھی ہوئی کتاب خاص کر جس دے کرتا گورو نانک دیو جی دسّے جاندے نیں، ایس کتاب وچ اوہناں دی سنگل دیس وکھے کیتی یاترا دے حوالے نیں

پران گھسنا، (محا) 1-ڈوب آونا، دل گھٹنا 2- جان ٹُٹنا

پران گھات، (مذ) قتل

پران لون، (محا) جان لون، مار دیون

پران مُٹھ وچ آونا، (محا) جان مُٹھی وچ آونا، بہت مشکل وچ پینا

پران مئی، (صفت) پراناں والا، جند والا

پران ناتھ، (مذ) 1-مالک، پتی، خاوند 2- عاشق

پران ناش، (مذ) خودکشی، زندگی دی بربادی

پران نکلنا، (محا) 1-جند نکلنا 2- جان نکلنا، مرنا

پران وان، (صفت) جیوندا

پران وایُو، (مذ) پنج قسم دیاں ہواواں وچوں اک قسم دی ہوا

پران ورتن، (محا) 1-پُرانا ہو جاون، گھس جاون 2-بُڈھا ہوون

پران ونڈ، (مذ) پھانسی، موت دی سزا

پران ہانی، (مذ) جان لین والا، خطرناک

پران ہتیا، (مو) جانوں ختم کرن دا عمل، مارن دا عمل

پران ہین، (صفت) نرجیو، نرجند

پران یاترا، (مو) روزی، زندگی

مہاں پران، (مذ) ہر ورگ دا دوسرا چوتھا اتے 'ڑ' اکھر مہاں پران نیں

نین پران، (مذ) سریر دے سارے انگ

نین پران چلدے رہنا، (محا) جسمانی طاقت دا قائم رہنا

نین پران نروئے رہن، (محا) تندرست رہن، وسدے رہن، خوش رہن (دعائیہ کلمہ) دعا جو وڈی عمر دے بندیاں ولوں دتی جاندی ہے

نیناں پراناں دا کھڑو جانا، (محا) سریر دے انگاں دا کم کرنوں رہ جانا

پَران: (مو) 1- سمجھ، عقل 2- پرانی، قدیمی 3- جاون دی حالت

پُران: (مو) دریا وچوں نکلن والی نہر، جھیل یاں نکا دریا

پُران: (مذ) 1- ہندو دھرم دیاں کتاباں وچوں کوئی اِک کتاب، ہندوواں دے گرنتھ جس وچ خاص کر کے دیوی دیوتاواں دی مُہماں دا ورتن ہے 2- پرانا ہوون دی حالت، ونگی: 'ماتا پتا بھگوان سمان ہوندے، ایہو آکھدے وید پُران ماتا' (دولت رام) 3-بُڈھاپا 4- پرانے قصے، بیتیا ہویا واقعہ 5- پرانے ویلے دی کوئی

شے 6- نکما، گھسیا ہویا 7- مُدھلا، ابتدائی 8- پیارا انسان، من، چِت

پُران: (مصدر) 1- پردان، پردوَن دا کم کرنا 2- پورا پورا ونڈیون 3- بھر دیون، پورا کر دیون، مکاون 4- مکمل کران

پرانا: (مذ)1- کھوہ وچوں پانی کڈھن والے بلداں دی تھاں 2- سفر، یاترا، جہاز

پُرانا: (صفت) 1- بہت دناں دا، چِروکا، پراچین، لنگھ گیا، بیتیا ہویا 2- بودا، کمزور، جرجرا، بھگا 3- جس نوں عمر کر کے بہت احساس یاں گیان ہووے، تجربہ کار 4- جس دا رواج ختم ہو گیا ہووے

پُرانا پاپی، (مذ،صفت) بہت عقل سمجھ والا، پُرانا کھنڈ، محنتی بندہ، پرانا کم جانن والا

پُرانا پن، (مذ) پُرانا ہون دا عمل

پُرانا پون، (محا) بوسیدہ ہوون، بہت دناں دا ہوون، پُرانا ہوون

پُرانا ٹھیکرا، (مذ) پُرانی شے، بوسیدہ شے، ردی مال

پُرانا دُکھڑا، (مذ) پرانی شکایت، پرانی تکلیف

پُرانا دُکھڑا پھولن، (محا) پرانے غم یاد کرن، پرانے دُکھاں نوں ہوا دیون

پُرانا دھرانا، (مذ،صفت) بے کار، بوسیدہ، پرانا، چِراں دا رکھیا ہویا

پُرانا روگ، (مذ) بہت دیر دی لگی بیماری جس توں چھٹکارے دی کوئی اُمید نہ ہووے

پرانا زمانہ، (مذ) قدیم ویلا

پُرانا فیشن، (مذ) پرانا طور طریقہ، پرانا رواج

پُرانا قصہ، (مذ) پرانی گل

پُرانا کھرانٹ، (مذ،صفت) 1- بہت تجربہ کار بندہ 2- چلاک آدمی

پُرانا کھنڈھ، (مذ) ویکھو: پرانا کھرانٹ

پرانا گھات، (مذ) مار ڈالنا، زخم، ایذا

پُرانا مال، (مذ) خراب شیواں، ہنڈیا ورتیا مال

پُرانا ویر، (مذ) پُرانی دشمنی، پرانا کرودھ

پُرانا ویرلون، (محا) پرانی رِکڑ کڈھن، پرانی دشمنی پاروں نقصان کرن

پُرانا ہتھ ڈکھاون، (محا) 1- کسے فن وچ کمال رکھنا 2- کمال وکھانا

پُرانا ہڈ، (مذ) 1- چنگا تکڑا 2- وڈیری عمر دا بندہ

پرانا دھار: (مذ) پیارا، مالک، شوہر

پُراناں: (صفت) ویکھو: پُرانا

پُراناں وہیا پٹنا، (محا) 1- پرانیاں گلاں یاد کرانا 2- کھاتے دی کتاب

پرانایام: (مذ) جوگی علم دے مطابق ساہ نوں کھچن اتے باہر کڈھن دا عمل

پرانایامی: (صفت) پرانا یام کرن والا

پرانھل: (مو) ٹاہنی دا اگلا نرم تے کُولا حصہ، ونگی: 'جڑھوں اُکھڑے رُکھ پرانھلاں توں پھڑیا کدی نہیں کھلوتا'

پرانت: (مذ) کسے دیش دا اک صوبہ جس دا وڈا حاکم گورنر ہوندا ہے، صوبہ

پرانتر: (صفت) اُجاڑ، بیابان، سُنسان

پرانتڑی: (مو) پراتڑی، نکی پرات

پرانتک: (صفت) صوبائی

پرانتک کونسل، (صفت) صوبائی کونسل، ونگی: 'پہلی ویر جتھے بندک طور تے پورے زور نال پرانتک کونسلاں دیاں چوناں لڑیاں' (ہیرا سنگھ درد)

پرانتواد: (مذ) صوبہ پرستی، صوبائیت پرستی، صوبے نوں اعلیٰ سمجھن دا عمل

پرانتوادی: (صفت) صوبہ پرست

پرانتی: (صفت) پرانت نال واسطہ، پرانت دا، صوبائی

پرانجلی: (مو) جوڑے ہوئے ہتھ، دست بدستہ

پراندا: (مذ) گُت اُتے چڑھاون لئی بنائی ہوئی دھاگیاں دی بنت

پراندل: (مو) 1-پراندے والی سوانی 2-شوقین سوانی

پرانده: (مذ) زنانیاں دے سنگار لئی والاں وچ پاون والا سیاہ رنگڑیا دھاگیاں دا لچھا، پراندی، نکی عمر دیاں کڑیاں والاں نوں پاندیاں نیں، دھاگے نال بنیا ہویا لچھا، عورتاں دے سر دے وال گُنن دی ریشمی یاں سوتی ڈوری

ڈوری پرانده، (مذ) اک قسم دا پرانده

سگی نال پرانده، (اکھا) جدوں کوئی ہر ویلے ہی اپنے کسے نال جُڑیا رہوے اودوں کہندے نیں

لال پرانده، (مذ) ویاہ سمے سُہانے کپڑیاں نال دتی جان والی لال ڈوری

پُرانده: (مو) پُرانا ہوون دی حالت، پُران، پُراناپن

پراندھی: (مذ) جاسوس

پراندی: (مو) کُڑی دی گُت وچ گُندھیا ہویا اونی یاں ریشمی دھاگیاں دا لمبا پھندنا، چھوٹا پرانده

سراندی پو، پراندی پو، لک وچ آونا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جس دی تھاں ہے اوہ اوتھے ہی رہندا ہے بھاویں کوئی اوس نوں بدلن دی کتنی وی کوشش کرے اودوں کہندے نیں

پرانک: (صفت) 1-زنده، جاندار، زندگی دے متعلق 2-اِک مٹھیائی دا ناں

پرانگ: (مذ) مشرق، لہندے دے اُلٹ

پرانگن: (مذ) ویڑھا، آنگن

پرانگوں: (مذ) 1-اِک رُکھ 2-پپل دا رُکھ

پرانگی: (مو) منزل مقصود

پرانوٹھا: (مذ) ویکھو: پراوُنٹھا

پرانوٹھی: (مو) ویکھو: پراوُنٹھی

پرانہہ: (فم) پرے، دور، دراڈے

پرانہہ پرانہہ، (فم) دور دور، لانبھے لانبھے

پرانہہ کرن، (محا) دور کرن، ہٹواں کرن

پرانہہ ہو کے مر، (کلمہ فجائیہ) پرے ہٹ، دور ہو جا، بھیڑیا دفع ہو

پرانہہ: (ہ، مذ) دن دا پچھلا پہر، دوپہر دا ویلا

پرانی: (مذ) 1-جاندار، ذی روح 2-جان 3-آتما، روح 4-طاقتور 5-جن بھوت 6-پریت

پرانی ہنسا، (ہ،مو) کسے جاندار نوں مارنا

پُرانی: (مو) ویکھو: 'پُرانا' جیہدی ایہ تانیث اے

پُرانی آشنائی، (مو) پُرانی سیہان، پرانا تعلق، چراں دی یاری، پرانی یاری

پُرانی پیڑ، (مو) پرانا روگ، ورھیاں دا روگ

پُرانی پیڑ جاگنا، (محا) کوئی بہت دُکھ بھری گل یاد آونا، ونگی: 'رووے ہجر فِکاروں یوسف جاگی پیڑ پُرانی' (گل)

پُرانی دشمنی، (مو) جدی پُشتی مخالفت

پُرانی دیگچی قلعی دے چا، (اکھا) جدوں کوئی شے پُرانی ہو جاوے اودوں اوہدی قدر دا احساس ہوندا اے

پُرانی سرانی، (مو) ورتی ہوئی شے، استعمال کیتی ہوئی شے، بے کار شے، ہنڈی ورتی ہوئی

پُرانی شراب نویاں بوتلاں وچ، (اکھا) جدوں کسے پُرانی شے نوں نویں روپ وچ پیش کیتا جائے اودوں کہندے نیں

پُرانی عمر دا، (محا) پچھلے وقتاں دا، وڈیری عمر دا

پُرانی عمر دا ہوون، (محا) سیانی عمر دا ہوون، سمجھدار ہوون

پُرانی کھوپڑی، (صفت) بہت بُڈھا، پُرانی تہذیب دا پیروکار

پُرانی گل، (مو) پرانا ڈھنگ، پرانی گل، گئی گزری گل

پُرانی لکیر دا فقیر، (مذ،صفت) روایت پرست، رسماں رواجاں دا پابند

پُرانی لیک تے چلن، (محا) پرانے رسماں رواجاں دا پابند ہوون، روایت پسند ہوون

پُرانی ماتر، (مذ) سبھ توں پرانی، ونگی: 'اوس توں ایہو اندازہ لگایا سی کہ گورو بانی نے ایہہ پریرنا پرانی، مارنوں دتی ہے۔' (گیانی گورکھ سنگھ مسافر)

پُرانی مُڈھی، (مو،صفت) بہت وڈھیری عمر دی، تجربہ کار

پُرانی ملاقات، (مو) پرانی جان پچھان، دیر دی واقفیت

پُرانی نچھ، (صفت) 1- کھوچل 2- تجربہ کار 3- جانیا پچھانیا

پرانی ہنسا، (مو) بہت نفرت، پرانی دشمنی

پرانی ماتا: (ہ،مو) ماں، والدہ، پالن والی، پرورش کرن والی

پُرانے: (مذ) ویکھو: 'پُرانا' جیہدی ایہ جمع اے

پُرانے جھاماں دا، (مذ،صفت) بہت ای پُرانا، پرانے وقتاں دا

پُرانے چاول، (مذ،صفت) 1- چنگے چاول 2- تجربہ کار بندے

پُرانے کُھرے، (مذ) 1- پرانیاں گلاں 2- پُرانے پھٹ ہجرے کرن

پُرانے کُھرے پٹّن، (مذ) پرانیاں گلاں مُڑ توں چھیڑن، پرانے زخم تازہ کرن

پُرانے لوک، (مذ،صفت) 1- تجربہ کار 2- ہوشیار 3- وڈی عمر دے، پیو دادے

پُرانے مُردے، (محا) 1- پرانیاں گلاں 2- پرانے معاملے

پُرانے مردے اُکھاڑن، (محا) پچھلیاں گلاں دُہراون، پُرانے جھگڑے تازہ کرن، پرانے پھٹ تازہ کرن

پُرانے مردے اُکھیڑن، (محا) پچھلیاں گلاں اُکھیڑن، پُرانے زخم تازہ کرن

پُرانے ہتھاں تے آ جاون، (محا) 1-پُرانیاں عادتاں تے آ جاون 2-پُرانے لوکاں وچ آ جاون، آئی تے آ جاون

پرانیشا: (ہ، مو) بیوی، گھر والی

پرانیں: (مو) ویکھو: پُرانی

پُراں: (فم) پرانہہ، دور

پُراں پُراں، (فم) پرانہہ پرانہہ دا وگاڑیا روپ

پُراں: (مذ) ویکھو: 'پُر' جیہدی ایہ جمع اے

پُراں تے پانی نہ پین دیون، (محا) 1-وارے نہ آن دیون 2- کسے طرحاں دی قابو نہ آون 3- کوئی گل نہ منن

پراوار: (صفت) 1-اعلی، ودھیا 2-اگلا، پچھلا

پُرا وِدیا: (مو) اوہ علم جس وچ پرانے زمانے، خاص کر کے تاریخ توں پہلے زمانے دیاں چیزاں دے اُدھار تے پُرانے نامعلوم تاریخ دا پتا لایا جاندا ہے، پراتتو وگیان

پراور: (فم) اوچ نیچ، وادھا گھاٹا

پراور: (صفت) 1-بہت چنگا، ودھیا، اعلی 2-اگلا، مُڈھلا، پہلا 3-پچھلا، بعد والا

پراوُ رُت: (مذ) برسات، دا موسم

پراورِٹ: (مذ) نقاب، لبادہ

پراورش: (مذ) ساون بھادوں، مینہہ دا موسم، برسات دا سماں

پراورن: (مو) 1-چار دیواری 2-چادر 3-ڈھکن

پراونا: (لہند) ویکھو: پرداونا

پراونا: (مذ) ویکھو: پروہنا، ونگی: 'رات کٹ پراونے اُٹھ ٹُرنا، ایویں جھڑک نہ پئی مہمان نوں توں' (کالی داس)

پراوہنی: (مو) مہمان زنانی

پراویڈنٹ فنڈ (Provident Fund): (انگ، مذ) اوہ پیسے جیہڑے ملازم دی تنخواہ وچوں کٹ کے حکومت جمع کر لیندی اے تے نوکری مکن مگروں اوہنوں دُگنے کرن توں بعد دیندی اے

پراویتیہ: (مو) چالاکی، ہوشیاری

پراہ: (پو، صفت) سطح، برابری، موٹائی، دور، ورلی

پراہ: (مذ+مو) 1-ہجرت، وطن چھڈن دا عمل 2- بھاجڑ، فرار 3-برانڈا، ڈھارا، کچے مکان دی چھت دا چوتھا حصہ 4-ٹوئے مارن دا عمل 5- گدھالا، چوہا، سبل

پراہارک: (مذ، صفت) پہرے دار، چوکیدار، رکھوالا

پراہچت: (مذ) ویکھو: پراسچت

پراہن: (مذ) چولا، کُرتا، لباس، پیہرن، ونگی: 'گلے سبز پراہن پیہریا ویدھاڑ مختصر دے وانگ وسایا وے' (کال داس)

پراہن: (مذ) ظہر دا ویلا، دوپہر

پراہن چاری: (مو) مہمان نوازی، مجمانی، آؤ بھگت، آدر بھا، خاطر تواضع

پراہن گیری: (مو) ویکھو: پراہن چاری

پراہنا: (پو، مذ) 1- کوئی رشتے داریاں متر جو تھوڑی دیر لئی آیا ہووے، مہمان، پروہنا 2- جوائی 3- خاوند، پتی

پراہنا چاری، (مو) 1-پراہنا بن کے جان دا عمل 2- مہمان نوازی

پراہنا گیری، (مو) پراہن چاری، مہمان نوازی

بھو گئی پیکے پراہنا مُڑ مُڑ متھا ٹیکے، بھو آئی سوہرے پراہنا مُڑ کے نہ بُہڑے، (اکھا) جدوں کسے تائیں مطلب ہووے تاں اوہ مُڑ مُڑ پھیرے پاؤندا ہے

پہلے دن پراہنا، دوجے دن دھراونا، تیجے دن دادے مگھاونا، چوتھے دن ٹاہنا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ مہمان دا احترام اک دو دن ہی ہوندا ہے اودوں کہندے نیں

چار دن دا پراہنا، (صفت) 1-مرن ہار 2- تھوڑے دن دا پروہنا

کوئی دن دا پراہنا، (مذ) مرن کنارے پہنچیا ہویا، تھوڑے دن دا مہمان

پراہنائی: (مو، صفت) پرے ہون دی حالت، الگ ہونا

پراہنبل: (پو، مو) کونپل

پراہونا: (مذ) 1-پروہنا، مہمان 2- داماد، جوائی 3- مجازاً موت دا فرشتہ 4- ٹھگ، چور 5- تھوڑی دیر رہون والا

پراچہ: (فا، مذ) 1- پھر کے مال ویچن والی مسلماناں دی اک ذات 2- پھر کے مال ویچن والا

پرائز: (prize) (انگ، مذ) انعام

پرائز بانڈ (Prize Bond)، (انگ، مذ) انعامی بانڈ

پرائس (Price): (انگ، مو) قیمت، مُل، بھا

پرائم منسٹر (Prime Minister): (انگ، مذ) وزیر اعظم، پردھان منتری

پرائمری (Primary): (انگ، مو) پہلی جماعت توں لے کے چوتھی جماعت تک دی کوئی جماعت

پرائمری ٹیچر (Primary Teacher)، (انگ، مذ) پرائمری سکول وچ پڑھاون والا اُستاد یاں اُستانی

پرائمری جماعت، (مو) پہلی توں چوتھی پنجویں تک کوئی جماعت

پرائمری سکول (Primary School)، (انگ، مذ) اوہ سکول جتھے پہلی جماعت توں چوتھی یاں پنجویں جماعت تک پڑھائی ہوندی اے

پرائمری کلاس (Primary Class)، (انگ، مو) پرائمری جماعت

پُرائن: (مو) 1- بانس دی پتلی سوٹی جس نال چمڑے دا چھانٹا لگیا ہوندا ہے، پرین، ایہنوں پرانی وی کہندے نیں، جنوراں نوں ہکن والا ڈنڈا، بلداں نوں ہکن والی سوٹی 2- پُورن ہون دا عمل، بھرے ہون دا عمل 3- چوپتی دا پتر، کمیاں دی ویل دا پتر

پرائن دا کِل، (مذ) 1- چابک وچ جڑیا ہویا کِل، سانٹے دا کِل 2- مجازاً ظالم

پراؤ: (ہ، مذ) 1- لشکر یاں قافلے دے اُترن دی تھاں 2- منزل 3- قیام کرنا

پراؤنٹھا: (مذ) گھیو لا کے پکائی ہوئی روٹی

پراؤنٹھی: (مو) چھوٹا پراؤنٹھا، چھوٹی گھیو والی روٹی

پراؤہن گیری: (مو) پروہن چاری، مہمان نوازی، آؤ بھگت

پرائی: (صفت) پرایا دی تانیث، بیگانی، کسے دی، غیر دی

پرائی آس، (محا) دوجے دی اُمید، بیگانی اُمید، پرائی تانگھ

پرائی آس رکھنا، (محا) دوجے تے اُمید رکھنا، دوجے دے

سہارے رہنا

پرائی آسے، (فم) دوجیاں دے بھروسے تے، دوجیاں دے آسرے تے

پرائی اگ سیکنا، (محا) دوجے دے خرچ اُتے عیش کرنا

پرائی اگ وچ پون، (محا) دوجیاں دے دُکھ تکلیف اپنے سر لون، دوجے دے دُکھ وچ دُکھی ہوون

پرائی اگ وچ سڑنا، (محا) دوجے دے دُکھ وچ دُکھی ہونا

پرائی بات، (مو) دوجیاں دا معاملہ، بیگانی گل

پرائی بلا اپنے گل پاون، (محا) دوجے دی مصیبت اپنے گل سہیڑن، پرائی اگ وچ سڑن

پرائی بلا سہیڑن، (محا) ویکھو: پرائی بلا اپنے گل پاون

پرائی پیڑ، (مو) دوجے دا درد، بیگانے دا دُکھ

پرائی تات، (مو) دوجے دا ہرکھ، دوجے دے دُکھ دی پیڑ

پرائی چھاہ تے کڈن، (محا)1- کسے دی آس تے کوئی کم کرن 2- کسے دی شہہ تے تیگڑون

پرائی چھاہ تے مُچھ (مُچھاں) مناونا، (محا) بیگانی آس تے اپنے آپ دا نقصان کر لینا

پرائی دمیں شاہوکار، (اکھا) جدوں کوئی دوسرے دے مال تے وڈا بننا چاہے، اودوں کہندے نیں

پرائی مُٹھ وچ ہوون، (محا) کسے دے اشاریاں تے نچن، کسے دے قبضے وچ ہوون، قید وچ ہوون، عاجز ہوون

پرائی موت سہیڑن، (محا) کسے دی مصیبت اپنے گل لون، کسے دی بلا اپنے سر لون

پرائی موتے مرنا، (محا) کسے ہورلئی جان خطرے وچ پاونا

پرائی ہونا، (محا)1- کُڑی دا ویاہی جانا 2- بیگانا ہو جانا

پرائیاں اِٹاں نال محل نہیں بن دے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کسے دی چیز تے جھاک رکھیاں کوئی کم سرے نہیں چڑھدا اودوں کہندے نیں

تینوں پرائی کیہ پئی، اپنی نبیڑ توں، (اکھا) دوجیاں دے معاملے وچ ٹنگ نہیں اڑاونی چاہیدی

جس تن لگے سوئی جانے کون جانے پیڑ پرائی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ دُکھیا ہی دُکھیے دے دُکھ نوں جان سکدا ہے اودوں کہندے نیں

رُکھی مِسی کھائی کے ٹھنڈا پانی پی، ویکھ پرائی چوپڑی نہ ترسائیں جی، (اکھا) جو مل رہیا اوہدے اُتے شکر کر، دوجے دی امیری ول نہ ویکھ اصل وچ ایہہ بابا فریدؒ ہوراں دا شعر اے جیہڑا اپنی مقبولیت پاروں لوکائی وچ اکھان دا رُوپ دھار گیا اے

گلاں کرن سکھالیاں جو ہون پرائیاں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ دوسرے تے نقطہ چینی کرنی آسان ہے اودوں کہندے نیں

پُرائی: (مو) پورن دا کم تے اوہدی مزدوری

پرائے: (صفت) پرایا دی جمع، بیگانے، کسے دے، غیر دے

پرائے اوجھ تے ڈاکن، (محا) پرائے مال تے اترانا

پرائے برتے تے، (فم) دوجے دے بھروسے اُتے، دوجے دی

شہہ تے

پرائے برتے تے شکوہ پالن، (محا) دوجے دے بھروسے تے کم کرن

پرائے بردے آزاد کرن، (محا) دوجیاں دے مال وچوں سخاوت کرن، کسے دے مال تے عیش کرن

پرائے بھت تے مُچھاں مُنواون، (محا) دوجے دی اُمید تے اپنا نقصان کرن

پرائے پھٹے وچ پیر ڈیون، (محا) دوجے دے معاملے وچ مداخلت کرن

پرائے پھٹے وچ لت اُڑاون، (محا) دوجے دے معاملات وچ دخل دینا

پرائے پھڈے وچ جنگھ اڑاون، (محا) دوجے دے معاملات اندر دخل دیون

پرائے پھڈے وچ لت پھساون، (محا) دوجے دے پنگے وچ پون

پرائے سر موہلا، کپاہوں کولا، (اکھا) پرائے سر اُتے لدیا بھار ہولا لگدا اے، پرائے دُکھ دا احساس نہیں ہوندا

پرائے کھنبیں اُڈن، (محا) دوجیاں دے سہارے تے کم کرن، دوجیاں دے سر تے عیش کرن

پرائے گھر دی ہوون، (محا) 1-کُڑی دا ویاہ ہوون 2-دوجے گھر دی ملکیت ہوون

پرائے وس، (فم) کسے ہور دے وس، کسے دے قبضے وچ

پرائے وس وچ، (فم) کسے ہور دے وس وچ، دوجے دے قبضے وچ

پرائے ہاسی گڑوں مٹھی، (اکھا) جدوں کوئی آدمی کسے نوں مخول کر کے تاں خوش ہووے پر جدوں آپ نال ہووے تاں دُکھی ہووے اودوں کہندے نیں

پرائے ہتھیں، (فم) 1-دوجیاں دے آکھے تے چلن 2-دوجیاں دے اختیار وچ

پرائے ہتھیں پگ دینا، (محا) اپنی عزت کسے دے ہتھ دینا

اپنے اپنے، پرائے پرائے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ خون دا رشتہ بتر تا نالوں پکا ہوندا ہے، اودوں کہندے نیں

پرائیا: (مذ،صفت) بیگانہ

پرائیں: (مذ) بھرائی ذات دا اِک آدمی

پرائیویٹ (Private): (انگ، صفت) 1-نجی، ذاتی 2-غیر سرکاری 3-گُپت، گُجھا 4-اندرلا

پرائیویٹ امتحان، (مذ) اوہ امتحان جس وچ طالب علم کسے منظور شدہ سکول یاں کالج وچ پڑھن توں بنا نجی طور تے بیٹھدا ہے

پرائیویٹ پراپرٹی (Private Property)، (انگ،مو) نجی جائیداد

پرائیویٹ پریکٹس (Private Practice)، (مو) نجی طور تے ڈاکٹری یاں وکالت دا کم کرن دا عمل

پرائیویٹ سکول (Private School)، (انگ،مذ) اوہ سکول جو کسے غیر سرکاری نظام ہیٹھ چلدا ہووے

پرائیویٹ سیکٹر (Private Sector)، (انگ،مذ) غیر سرکاری حلقے

پرائیویٹ کالج (Private College)، (انگ،مذ) اوہ کالج جو کے غیر سرکاری پربندھ ہیٹھ چلدا ہے اتے یونیورسٹی نال جُڑیا ہوندا ہے

پرائیویٹ نوکری، (مو) غیر سرکاری نوکری

پرایا: (صفت) 1-دوسرے دا2-غیر، دوسرا، اوپرا، اجنبی، بیگانہ، ونگی: 'کندھے اپنے چندرا آپ لُوہندا، ایویں دُکھ پرایاں دے پیا سڑدا' (کالی داس)

پرایا پُتر، (مذ) 1-بیگانہ، اوپرا2- ٹاکرے دا، مقابلے دا

پرایا دھن، (مذ) 1-غیر دی دولت، غیر دی ملکیت2- اوہ زنانی جس نے سوہرے گھر چلے جانا ہوئے

پرایا گھر، (مذ) 1-غیر دا گھر، کسے دا گھر2-زنانی دا سوہرا گھر3-قید خانہ، جیل4-مجازاً دنیا

پرایا گھر تھک دا وی ڈر، اپنا گھر ہگ ہگ بھر، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ اپنے گھر جیہی کتے موج نہیں ہوندی، اودوں کہندے نیں

پرایا مال، (مذ) دوجے دا مال، دوجے دا دھن، غیر دی ملکیت

پرایا مال سمیٹی آون، (محا) دوجے دا مال کھاون، ناجائز آمدن اکٹھی کرن

پرایا ہتھاں ول ویکھنا، (محا) مُتھاج ہونا

حق پرایا نانکا اوس سور اوس گائے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کسے دے حق تے ڈاکا مارنا حرام ہے اودوں کہندے نیں

رام رام جپنا، پرایا مال چھکنا، (اکھا) جدوں کوئی آدمی دھوکھے نال لوکاں نوں لٹے اودوں کہندے نیں

پرایت: (ہ،مذ) تابعدار، ماتحت

پرایدیپ: (مذ) تن پاسیوں پانی نال گھریا ہویا دھرتی دا حصہ، جزیرہ نما، ونگی: 'میری اصل یا ترا ملایا پرایدیپ دی ہے' (ہیرا سنگھ درد)

پرایچت: (مذ) ویکھو: پراسچت ونگی: 'گناہواں دا کفارہ' تاکا دوکھ دور کرنے کو پرایچت کرے' (وچار ساگر)

پرایک: (ہ،مذ) اکثر ہون والا، بار بار ہون والا

پراین: (صفت) 1-چاہیوان، لوڑ وند2-ارادہ، مقصد3-ارادے نال مرن دا عمل، خودکشی

پرب: (مذ) 1-مذہبی خوشی دا دن، پُرب، پوتر دیہاڑا، عید، ورھا دن، تہوار2-ورھے پچھوں آون والا دن3- سکھ دھرم دے گرو واں دے جنم دیہاڑ

پرباٹ: (مو) بکواس، بھڑ

پرباد: (مذ) جھوٹھی بدنامی، نندا

پربارھا: (فم) 1-بغیر وچولے دے، سدھا، بغیر ڈِھل دے، باہروں باہر2- تُرنت، فوراً، جلدی نال، کاہلی نال

پر بارھی: (فم) 1- بغیر ڈِھل دے2- باہروں باہر

پُر بارے: (فم) ہنا ملیوں، باہروں باہروں

پرباس: (مو) 1-سفر، سیاحت2- کسے دوجے ملک وچ تھوڑے دن لنگھاون

پرباسی: (مذ،صفت) 1-شہر دا وسنیک، شہر دا رہن والا 2-اجنبی،

پردیسی، بدیسی، پردیس داوسنیک

پربال: (فا،مذ)اکھاں دی اک بیماری جیہدے وچ پلکاں دے اندرلے پاسے وال اُگ پیندے نیں تے اکھاں نوں خراب کردے نیں، پڑوال

پرباتھا: (مذ،صفت)بندوبست کرن والا، آہر کرن والا، انتظام کرن والا

پُربانیا: (صفت)پُرب نال تعلق رکھن والا، پُرب دا

پربت: (مذ)1-پہاڑ، پہاڑ ول دا رُخ، شمال2- سنیاسیاں دے دس بھیداں وچوں اک بھید

پربت چیر سُٹنا، (محا)ات کٹھن کم کرنا، بہت مشکل کم کرنا

پربت کچھنا، (محا) اوکھا کم کرنا، مصیبت جھلنا، ونگی: 'تدھ پچھے اوس پربت کچھے، واہ دنیا تدھ کھٹیاں' (سیف)

پربت لامھے، (فم)پہاڑ ول، شمال والے پاسے

پربت مالا، (مو) پہاڑاں دی قطار، پہاڑاں دا سلسلہ

پربت نوں ہتھ لاون، (محا)بہت شہرت پاون، بہت بلندی تے ہوون

سمیر پربت، (مذ) اک پہاڑ دا ناں جو پراناں مطابق سونے دا ہونا منیا گیا ہے، اتھے دیوتیاں دیاں پریاں ہن

پربتالا: (مذ) پربت والا دا مرکب، شمال ول دا

پربتی: (صفت) 1-پہاڑ دے متعلق، پہاڑی2- گھوڑے دی کاٹھی دا اُتلا حصہ 3- پہاڑیا

پربتیا: (مذ) پہاڑیا

پَر بَچّھہ: (مذ) جدوں مجھ دا نوزائیدہ وچھا مر جاندا اے تے فیر اوہدا چمڑا لاکے سُکا لیا جاندا اے تے اوہدے وچ بھوسہ بھر کے اک مصنوعی وچھا بنائیا جاندا اے تے جدوں مجھ داؤدھ چون لگدے نیں تے اوس مصنوعی وچھے نوں مجھ دے نیڑے کھلاردیندے نیں جیہنوں ویکھ کے مجھ دُدھ دے دیندی اے، مصنوعی وچھا

پربُدھ: (مذ،صفت) 1-جاگیا ہویا2- ہوش وچ آیا3- گیانی پنڈت، عاقل، ہوشیار، دانا

پربُدھتا: (مو) جاگرتی، گیان، ونگی: 'پر ایس پربُدھتا لئی کسے تیاری دی لوڑ ہے' (ڈاکٹر بلبیر سنگھ)

پربرتی: (مو)مصروفیت

پربرتی مارگ، (مو)مصروفیت، کاروبار

پربرہمہ: (صفت) خدا، رب

پربڑی: (مو) پریت، پیار

پربک: (مذ) اک رُکھ دا ناں

پربل: (صفت) 1-زورآور، ڈاڈھا، بہت کرڑا2- تیز

پربلا: (مو،صفت) طاقت ور زنانی

پربلتا: (مو) 1-پربل ہون داعمل2- قوت، طاقت

پربلتائی: (مو) پربلتا ہوون دی حالت، زورآوری، طاقت

پربلتی: (مو)1-زور، طاقت2-برتری

پُربن: (مو) پوربن

پربند: (مذ)1-جیہدے پر بنھے ہوئے ہوون2- مجازاً مجبور، لاچار 3-بانہہ وچ پاون والا گھنگھرواں والا چاندی دا اک گہنا

پربند کرن، (مذ) پرنھن، قید کرن

پربندھ: (مذ) 1-بندوبست، انتظام 2-رُکاوٹ 3-بنیا ہویا سلسلہ 4-اک قسم دا ترانہ 5- اک قسم دی تقریر 6- تحریر 7- متواتر، روک ٹوک توں بنا 8- محاورہ گرہ 9- کہانی، مسودہ 10- نظم، شاعری 11- حکمت 12- قاعدہ 13-جوڑ، تعلق 14- میل، رسی، ڈور، ناتا 15-رشتہ، سلسلہ، تسلسل، تواتر، دور 16-طرزِ تحریر 17- تصنیف 18-تدبیر، چارہ

پربندھ کرلون، (محا) بندوبست کرلون، آہر کرن

راج پربندھ، (مذ) 1- حکومت چلاؤن دا انتظام 2- منظوری

پربندھک: (صفت) 1- منتظم، مصنف 2- انتظام کرن والا، پربندھ کرن والا

شرومنی گورودوارہ پربندھک کمیٹی، (مو) بھارتی پنجاب دے گورودواریاں لئی سرکار ولوں بنائی گئی اوہ کمیٹی جس دے ممبراں دی پنج سالاں بعد چون ہوندی ہے

پربندھکی: (مذ، صفت) پربندھ کرن والا

پربودھ: (مذ) 1-جاگن دا عمل 2- گیان 3- خبرداری، ہوشیاری 4-احتیاط، ہوش

پربودھت: (صفت) بیدار، تعلیم یافتہ

پربودھن: (مذ) پربودھ، جاگرتا، بیداری

پربودھنا: (فعم) 1-روشن کرنا 2- جگاؤنا 3- شعور دینا

پربُودھتا: (مو) گیان، شعور، سمجھ، دانائی

پربور پانی: (مذ) اک قسم دا پودا

پربولی: (مو) غیر زبان، غیر ملکی زبان

پربھا: (مذ) 1-مالک، سائیں 2- مراسی دا ججمان

پربھا دی خیر، (مو) مراسی ولوں اپنے ججمان نوں دتی دعا

پربھا منڈل، (مذ) پرکاش دا اوہ گھیرا جو مہاں پرکھاں بزرگاں یاں اوتاراں دے چتراں وچ سر دے دوالے بنایا جاندا ہے

پربھات: (مو) سویر، سرگھی، سحر، فجر، پرہ باکھ، تڑکا ویلا، ونگی: 'کہے حسین فقیر سائیں دا، ہُوئے گئی پربھات' (شاہ حسین)

پربھات پھیری، (مو) سویر دے ویلے دا نگری بھجن

پربھات ہوون، (محا) سوجھلا ہوون، سویر ہوون

پربھاتا: (مذ) تڑکا، سویرا، سوجھلا

پربھاتڑے: (فم) سویرے، سانجھرے، تڑکے

پربھاتی: (مذ) سویر ویلے، پربھات ویلے دی اک راگنی، ونگی: 'سویرے پیر مریداں گاون پربھاتی'

پربھاتے: (فم) سویر ویلے، سویرے، تڑکے

پربھاتیں: (فم) ویکھو: پربھاتے

پربھاس: (مذ) 1-روشنی، چانن، رونق 2-ہندوواں دی اِک درگاہ دا ناں

پربھاشا: (مذ) اشارہ، شرح

پربھاکار: (مذ) 1-چمکاون والا، روشنی کرن والا 2-چن، سورج 3-اگ 4-سمندر

پربھاکال: (مذ) 1-چانن دا زمانہ، روشنی دا زمانہ 2- دوپہر ویلا

پربھاکر: (مذ) 1- سورج 2- براہمناں دی اک گوت

پربھاکیٹ: (مذ) جگنو

پربھاگ: (مو) خوبی، فوقیت، خوش قسمتی

پربھان: (مو) 1- تیویں، زنانی، سوانی 2- معزز عورت، چودھرانی

پربھانی: (مو) پربھ دی تانیث، چودھرانی، سردارنی

پربھاو: (مذ) 1- اثر 2- ریت، چال، دستور، ورتارا

پربھاوشالی، (صفت) اثر پاون والا، اثر دار

پربھاوشیل، (صفت) ویکھو: پربھاوشالی

پربھاوک، (صفت) پربھاو پاون والا، اثر پاون والا

پربھاو: (مو) بے عزتی، حقارت، ذلت، نفرت

پربھاوت: (صفت) جس اُتے اثر پیا ہووے

پربھت: (مذ) جنگل دا سفر

پربھتا: (مو) 1- سرداری، وڈیائی 2- حکومت، حکومت دا رُعب 3- وڈیائی 4- اختیار، قوت، طاقت، ونگی: "لتھی چڑھی دا کسے نوں فکر ناہیں، کلو کال داسخت پربھا ویکھو" (دولت رام)

پربھتائی: (مو) قدرت، طاقت، فضیلت، بزرگی، وڈیائی

پربھرت: (صفت) 1- گود لیا بال 2- دوجیاں نوں پالن والا 3- کاں، کوئل

پربھرتی: (صفت) طرحاں، وغیرہ، ہور سبھ

پربھرشت: (مذ، صفت) ڈِگیا ہویا، محروم

پربھرم: (مو) 1- آوارہ گردی 2- غلطی

پربھرمن: (مصدر) گھمن، پھرن، سیر کرن، ہمیشہ گھمدے رہن

پربھن: (مذ) 1- طاقت، زور 2- ہمت، حوصلہ

پربھنجن: (مو) 1- ہوا، باد 2- (مصدر) توڑنا، ٹٹ گزارہ

پربھو: (مذ) رب، اللہ، سوامی، مالک

پربھو: (مو) بے عزتی، حقارت، نفرت

پربھوت: (صفت) بہت کثرت نال، مسلسل، لگاتار

پربھوتی: (صفت) 1- پیدائش، جنم 2- قدرت

پربھوشن: (مذ) ودھیا گہنا، چنگا زیور

پربھوک: (مذ) 1- عیش، موج 2- دوجے دے خرچے تے

پربھوکھن: (مذ) پربھوشن، ودھیا قسم دا گہنا

پربھوگ: (مذ) قبضہ

پربھومی: (مذ) پردیس، غیر ملک

پربھون: (مذ) بھوندے پھرن دا عمل یاں حالت

پربھوی: (مو) پربھ دی تانیث، سردارنی، چودھرانی

پربھید: (مو) 1- فرق، قسم 2- جُدائی، ونڈ

پُربی: (مو) موج

پُربیاں: (مو) موجاں، مزے، عیش

پُربیاں لُٹنا، (محا) موجاں لٹنا، مزے کرنا

پُربیاں لگنا، (محا) موجاں لگنا

پربیش: (مو) پہنچ، رسائی

پربیشی: (مو) داخل ہونا، گھسنا، وڑنا

پربین: (مذ، صفت) 1- ماہر، ہوشیار، سمجھدار 2- عالم، پورا جانو

پربینتا: (مو) پربین ہون دا عمل، ہوشیار ہونا

پربینتائی: (مو) ویکھو: پربینتا

پرپ: (مذ)1- گھر، مکان 2- پہیاں والی کُرسی

پرپ: (صفت) چار ورھے دا (اُوٹھ یاں اُوٹھنی)

پرپا: (مذ،صفت)1- کرائے دے مکان وچ رہن والا 2- مکان دی قطار، گلی، بازار

پرپات: (مو)1- اوہ تھاں جتھوں پانی لنگھدا اے 2- جھیل 3- کنارہ 4- مَڈھ

پرپاتی: (مو)1- ڈار، قطار 2- ڈھنگ، طریقہ 3- بندوبست

پرپاٹی: (مو) طور طریقہ، دستور، جدی پُشتی رسماں

پرپالت: (مذ) پالیا گیا

پرپالن: (مصدر) پالن، پرورش کرن، حفاظت کرن

پرپِتاما: (مذ) پردادا، دادے دا پیو

پرپُتر: (مذ) پُتر دا پُتر، پوترا

پرپتن: (مذ،صفت)1- بہتی محنت 2- جتن، پوری واہ، پوری کوشش، پورا ٹِل

پرپٹ: (مذ،صفت)1- پاپڑ 2- اک رُکھ دا ناں

پَرپُٹی: (مو) شقیقہ، کن تے متھے دے درمیان دا ملائم حصہ جتھے رگ پھڑکدی اے

پرپٹی: (مو) دال دی پتلی روٹی

پرپیچ: (مذ) دھوکھا، چھل، فریب، مکر

پرپد: (مذ) پیر دا اگلا حصہ

پرپر: (مذ)1- جھنجھناہٹ 2- سنسان ہوون دی حالت 3- درد دی ٹیس

پُرپُر: (فم) پور پور، پوٹا پوٹا، انگ انگ، بند بند، ونگی: 'اگے ہی ایہہ ہو دکھیارا، پُر پُر سلیا درداں'

پرپرا: (مذ) پچھلا یاں پچھلیرا سال

پر پرار: (مذ) پچھلے توں پچھلا سال، بیتیا ہویا ورھا

پرپُرزہ: (فا،مذ)1- سازو سامان، چیز، وست 2- اپنے پیشے دے متعلق اوزار

پرپُرزے جھاڑن، (محا)1- کسے کم لئی تیار ہوون 2- اپنے اصل نوں ظاہر کرن

پرپُرزے جھڑن، (محا)1- ہمت نہ رہون، کمزور ہوون، طاقت جاندی رہون 2- آکڑ جاندی رہون

پرپُرزے درست کرن، (محا)1- تیاری کرن، بناؤ سنگھار کرن، پھبن 2- سدھا کرن، ٹھیک کرن

پرپُرزے کڈھن، (محا)1- چالاک ہوون 2- بالغ ہوون، سمجھدار ہوون 3- شرارت کرن 4- اپنی اصل ظاہر کرن

پرپُرزے نکل آون، (محا)1- چالاک ہوجاون، شرارتی ہو جاون 2- جوان ہو جاون

پرپُرش: (مذ) پرایا بندہ، اوبھڑ، نامحرم

پرپک: (صفت)1- پوری طرحاں پکیا ہویا 2- ماہر

پرپکتا: (مو) پکیائی، پکا پن

پرپکوہ: (مذ) 1- پورا پکیا ہویا، ہضم کیتا ہویا 2- چالاک، عاقل، سوجھوان

پرپلائی: (مذ)1- بھج جان والا 2- پرہیز کرن والا، گریز کرن والا

پرپلایت: (مذ) ہار گیا ہویا، ہاریا ہویا

پرپلاین: (مذ)فرار، گریز، پرہیز

پرپن: (مذ)اوپرا سلوک، بیگانگی دا رویہ

پر پنچی: (مذ) چھلیا، چال باز

پرپنتھک: (مذ)1- ٹھگ، چور، دشمن 2- گنہگار، بدکار

پرپنتھی: (مذ)روکن والا، دشمن، چور

پرپنچ: (مذ) 1-پنج عنصراں دا جگ 2-دنیا، جہان 3- چھل،فریب، دھوکھا

پرپنچی: (مذ)مکار، دغا باز، فریبی، چال باز

پرپنڈ: (مذ) ڈراڈا پنڈ، دور دا پنڈ

پرپنہ: (ہ،مذ)اپڑیا ہویا، پہنچیا ہویا

پرپوت: (ہ،مذ)1- بھریا ہویا، بھرپور 2- کامل، مکمل

پرپوتا: (مذ)پڑپوتا، پُت دا پوتا

پرپوتر: (مذ)پوترے دا پتر، پرپوتا

پرپوتری: (مو)پرپوتی

پرپُوجت: (مذ)1- خدمت کیتا گیا 2- پرستش کیتا گیا

پرپُوجن: (مصدر)پوجن، خدمت کرن، عبادت کرن

پرپور: (مذ)بھرپور

پرپورن: (صفت) تمام، کُل، بھریا ہویا، انجام

پرپھڑ: (صفت) 1- کھڑیا ہویا 2- پرسن، خوش

پرپھڑا: (مذ) کرماں دا بدلہ

پرپھل: (مذ)1-پُھلیا ہویا 2- کھلیا ہویا، نکھریا ہویا، چمکدا ہویا 3-خوش

پرپھلت: (صفت) کھڑیا ہویا

پرپیچ: (فا،صفت)وِنگا، ترچھا، ٹیڈھا، ول دار

پرپیچ کھیڈن، (محا) چال بازی کرنا

پرپیڑ: (مو)بیگانی پیڑ، کسے ہور دا درد

پرت: (فعر، پرتن مصدر توں امر) 1-مڑ آ، واپس آجا، پلٹ 2-(مذ) عزت، ساکھ، اعتبار 3-پیڑی، چھلڑ، تہہ، طبق، تختہ، تاء 4-نقل کاپی، اُلتھا 5- عادت، رسم رواج، طور طریقہ، تہہ 6- اُلٹ، متضاد 7-بدلے وچ 8- ہر، ہر اک، ہر کوئی 9-برابر، مقابلے تے 10-ساہمنے، مونہہ ساہمنے 11- طرف، پاسے، ول

پرت بادی، (ہ،مذ)دشمن، مدعی علیہ

پرت بچن، (مذ) جواب

پرت بمب، (مذ)عکس، سایہ، تصویر

پرت بندھ، (ہ،صفت) 1-مداخلت، رکاوٹ، روک 2-اٹکاو، بندوبست، انتظام، آہر

پرت بندھک، (ہ،صفت)روکاٹ پیدا کرن والا، روکن والا، منع کرن والا، دخل دین والا

پرت بھاس، (ہ،مذ)دھوکھا، فریب

پرت بھٹ، (ہ،صفت)مقابلہ کرن والا، بہادر

پرت بھن، (ہ،مذ)دکھرا کیتا گیا، دکھ کیتا گیا

پرت بھو، (ہ،مذ)ضمانت، کفالت

پرت بھیدن، (ہ،مو)1-چھبونا 2-دکھرا کرنا

پرت پادک، (ہ،صفت)تعریف کرن والا

پرت پال، (مذ) پالنا، پرورش، حفاظت، سہارا

پرت پالک، (صفت) پالن والا، محافظ، بادشاہ

پرت پالن، (محا) پالنا کرن، پرورش کرنا، سنبھال کرن

پرت پانی، (صفت) اپنایا ہویا، اپنا کیتا ہویا

پرت پتن، (ہ،مو) 1- تاء، گرمی، حرارت 2- پریشانی، چنتا

پرت پتی، (ہ،مو) 1- گمان، عاجزی، خیرات 2- کم وچ لانا 3- یقین کرنا

پرت پد، (ہ،مذ) 1- راہ، رستہ 2- سلسلہ 3- عقل، سمجھ 4- ہر مہینے دی پہلی تاریخ

پرت پُرش، (ہ،مذ) ہر اک بندہ، فرداً فرداً

پرت پکش، (ہ،مذ) 1- دشمن، مخالف 2- برابری، دوجے فریق دی گل بات

پرت پکشی، (ہ،مو) دشمنی، مخالفت

پرت پوجک، (ہ،مذ) عزت کرن والا، تابعداری کرن والا، آدر کرن والا

پرت پوجن، (ہ،مو) سانجھا مل ورتن، باہمی عزت واحترام

پرت پھل، (ہ،مو) نتیجہ، ثمر، بدلا، معاوضہ، اجر

پرت پے جاون، (محا) اعتبار جم جاون، ساکھ قائم ہوجاون، پکا یقین ہوجاون

پرت جیون، (ہ،مو) دوجی زندگی

پرت چھایا، (ہ،مو) 1- عکس، سایہ، پرچھاواں 2- مورت، تصویر

پرت چھید، (ہ،مو) تکلیف، دُکھ، مصیبت، آفت

پرت دار، (صفت) پرتاں والا، پکا پیڈا، تہہ دار

پرت دان، (صفت) 1- بدلے وچ دینا، ادلا بدلی، امانت دی واپسی 2- تجارت دا معاوضہ

پرت دِشا، (ہ،مو) ہر پاسے، چاراں پاسے

پرت دن، (صفت) 1- ہر اک دن، ہر روز، ہر ویلے 2- پدھر

پرت دھونی، (ہ،مو) گونج، اواز

پرت رَاتر، (ہ،مذ) ہر رات، ہر شب

پرت رمبھ، (ہ،مذ) ملاپ، غُصہ

پرت روپ، (ہ،مذ) تصویر، بُت، مورت، پُتلا

پرت رودھ، (ہ،مو) مخالفت، رکاوٹ

پرت رودھی، (ہ،مذ) چور، رہزن

پرت سرت، (مو) پرتاون دا عمل، واپس کرنا

پرت سرتا، (مذ) ویکھو: پرت سرت

پرت سرگ، (ہ،مو) بربادی، تباہی، قیامت

پرت شبد، (ہ،مذ) گونج، اواز

پرت کارک، (صفت) روکن والا، ترک کرن والا

پرت کریا، (مذ) بدلہ، عوض، روک ٹوک

پرت کھانا، (محا) 1- پلٹا کھانا، واپس پھرنا، مُڑنا 2- قسمت دا بدلنا، چنگے یاں بھیڑے دن آنا

پرت کے نہ باہوڑن، (محا) مُڑ نہ آون، فیر نہ آون، واپس نہ آون، جا کے نہ پرتن

پرت گرجن، (مذ) گونج، اواز

پرت گرہ، (مذ) 1-لینا، قبول کرنا 2-پھڑنا، دان لینا، خیرات لینا3-عاجزی کرنا4-دشمنی کرنا، مقابلہ کرنا، جواب دینا5-فوج دا پچھلا حصہ

پرت گرہن، (مذ) خیرات لینا

پرت گھات، (مذ) 1-مار دا بدلا مار، چوٹ دا بدلا چوٹ، بدی دا بدلا بدی2-دفع کرنا3-روکاٹ، مقابلہ

پرت گھاتن، (مو) 1-جانوں مار دینا2-روک، رکاوٹ

پرت گھاتی، (مو) مقابلہ کرن والا، دشمن

پرت لپی، (مو) نقل، کاپی

پرت لگنا، (محا) 1- پلٹا لگنا 2- چنگے یاں بھیڑے دن پھرنا، مقدر بدلنا

پرت مارنا، (محا) قلابازی کھانا، سردے بھار لیٹنیاں لینا

پرت ناو، (مذ) اواز، گونج

پرت ندھ، (مذ) 1-مُشابہت 2- تصویر3- یقین 4- قائم مقام

پرت نش، (فم) ہررات، ہرشب

پرت وادی، (مذ) جواب دہ، مدعی علیہ، دشمن

پرت واسی، (مذ) گوانڈھی، ہمسایہ

پرت واکیہ، (محا) جواب، پاخ

پرت واہ، (مذ) 1- خلاف، تردید2- مصیبت، آفت

پرت وچن، (مذ) جواب

پرت ودھا، (مو) آکھی ہوئی گل، مُڑ آکھنا

پرت ورش، (مذ) ہرسال، ہر ورھے

پرت ویش، (مذ) گوانڈھی، ہمسائیہ

پرت ہت، (فعم) 1-روکیا ہویا، ہٹایا ہویا، ڈِگیا ہویا 2-(مذ) نااُمید، مایوس، دُکھی

پرت ہمسہ، (مذ) بدی دا بدلا بدی، بریائی دے بدلے بُرائی، چنگیائی دے بدلے چنگیائی

پرت یپّھن، (محا) فیرجمن، فیر ظاہر ہوون، فیر پنگرن

پرت یتّر، (مذ) جواب الجواب

پرت یتھان، (مذ) آدرلئی اُٹھن، استقبال لئی اُٹھن

پرت یدگمن، (مذ) 1-استقبال کرنا2- پیش قدمی کرنا

پرت یگرہ، (مذ،صفت) تازہ، نواں، بجرا

پرت یوگ، (مذ) مقابلہ، ٹاکرا

پرت یوگتا، (ہ،مو) مقابلہ

پرت: (مو) 1- پریت، پیار، لگن2-رواج، طریقہ، دستور، ورتن، ریت، کلچر، ویہار

نویں پرت پاونا، (محا) نویں بھاجی ٹورنا، نویں لیہہ پاونا

پرت بنب: (مذ) پرچھائیں، عکس

پرت بھا: (مو) 1-قدرتی قابلیت 2-بہت عقلمند

پرت بھاشالی، (صفت) بہت عقلمند، بہت سمجھدار، سیانا، عالم

پرت بھاشیل، (صفت) ویکھو: پرت بھاشالی

پرت بھاوان، (مذ،صفت) بہت عقلمند، بہت سمجھدار، سیانا، عالم

پرتا: (فعم) 1- موڑ دے، واپس کردے2-منافع، بڑتا، پلٹا

پرتا دیون، (محا) 1- کسے کم دے بدلے وچ کوئی چیز دیون، موڑ دیون 2- بھیت دسن، راز دسن

پرتا سرتا، (ہ،مذ) 1- خبر، تھوہ ٹھکانہ، اتا پتا 2- اُلٹ پلٹ

پرتا سرتا دینا، (محا) پتا ٹھکانا دینا

پرتا لگنا، (محا) حالت ٹھیک ہونا یاں سُدھرنا

پرتا لون، (محا) 1- موڑ لون، بدلہ لون 2- جواب لون 3- بھیت لون، راز لون

پرُتا: (صفت) پرویا توں، پرویا ہویا

پُرتا: (مو) پرتایا توں، پرائی عورت، کسے دی بیوی

پُرتا ڈیون، (محا) حاضر جوابی، فٹ جواب دینا

پرتاپ: (مذ) 1- اقبال، جلال 2- مردانگی، جُرات، بہادری، بزرگی 3- نور، چانن 4- تخی، سخاوت 5- فکر، کوفت، ذہنی اذیت، ملال 6- سیک، تپش، حرارت، گرمی 7- تجلی، تاپ، لشک 8- دوزخ، نرک 9- وڈیائی، بزرگی 10- مریا ہویا، مرحوم 11- اک مشہور راجپوت جنگجو مہا راجا پرتاپ

پرتاپ آپکار، (ہ،مو) نیکی دے بدلے نیکی کرنا، احسان دے بدلے احسان

پرتاپ مان، (ہ،صفت) بہت عزت والا، بلند اقبال والا

پرتاپ وان، (ہ،مذ) پرتاب والا، قدرت رکھن والا، صاحب قدرت

تیج پرتاپ، (ہ،مذ) اُچے رُتبے والا، چڑھدی کلا

پرتاپن/پرتاپنا: (مصدر) 1- بہت دُکھی ہونا 2- نصیب اچھا ہونا

پرتاپی: (صفت) اُچے رُتبے والا، تیج وان

اٹل پرتاپی، (صفت) پکے ارادے والا، جس دا ارادہ اٹل ہووے

پرتاپے: (مذ) 1- پرتاپن، دُکھی ہوون، خواہش ہوون 2- روگی، بخار، دُکھی 3- مریا ہویا، مرحوم 4- بخار دار مریض

پرتات: (مذ،صفت) 1- ڈھیر چلن والا 2- مُر گیا ہویا 3- مریا ہویا، مرحوم

پرتارت: (ہ،مذ) ٹھگیا گیا ہویا، دھوکھا کھاون والا

پرتارک: (مذ،صفت) ٹھگن والا، دھوکھا دیون والا

پرتارن: (مذ،صفت) دھوکھا، فریب، دغا، مکر

پرتاسی: (مذ) افسوس کرے گا، پچھتاوے گا، پرتاوے گا، صیغہ مستقبل

پرتال: (مو) 1- جانچ، پڑتال، تحقیق، کھوج، پرکھ 2- پیلی دی، مٹی، جتاپا، لترول

پرتال پون، (محا) 1- پچھ پرتیت ہوون 2- وگ تگ مار پون، لترول ہوون

پرتالنا: (مو) پڑتال، جانچ، چھان بین، پُن چھان

پرتالے: (مو) کھوج کرے، پرتال دی جمع

پرتالیا: (مذ،صفت) کھوج کرن والا، کھوجی، محقق، پارکھ

پرتان/پرتانا: (مصدر) 1- موڑنا، واپس کرنا 2- اُلٹانا، اُلتھانا، پاسا پلٹنا، (روٹی دا) 3- پرکھان، آزمانا، آزمائش کرنا، دوجے دے دل دا حال معلوم کرنا، دوجے دی نیت معلوم کرنا، جانچنا 4- پچھتاون، افسوس کرن، تعریف کرن

پرتان پوون، (محا) افسوس ہونا، فکراں وچ پینا

پرتانڈا: (مذ،صفت)1-موڑن والا، واپس کرن والا2-وٹاون والا، بدلن والا

پرتاوا: (مذ) پلٹنا، مُڑ کے واپس آنا 2- پرتاون دا کم، تجربہ، آزمائش، جانچ پرکھ

پرتاواں: (مذ،صفت)1-پرتایا جاسکن، وٹیچن والا2- جوابی، واپسی جواب 3-موڑواں، بدلواں، پھیرواں4-جیہدی تہہ لائی جا سکے

پرتاواں ہلا، (مذ،صفت) موڑواں جواب، جوابی حملہ

پرتاؤ: (فم)1-پرتاوا، پرکھیا2-(مذ،صفت) پرتاون والا

پرتاؤن: (مصدر) ویکھو: پرتان/پرتانا

پرتاؤنی: (مو)1-بدلن دا انداز2-پرتاون والی، بدلن والی3-پچھتاوا، افسوس، دُکھ

پرتاویں: (مو،صفت)1-جوابی، موڑویں2-بدلی جاسکن والی

پرتاویں مُکان، (مو) موت دی اک رسم جیہدے وچ جوائی مرن مگروں دھی والے دھی دے سوہریاں گھر ہرکھ (افسوس) لئی جاندے نیں، ایہنوں مُکان کہندے نیں تے فیر سوہرے گھر والے کُڑی دے پیکے جا کے ہرکھ کردے نیں ایہنوں پرتاواں مُکان کہندے نیں

پرتائی: (مو)1-موڑن دی حالت یاں عمل2-سفارش

پرتپادن: (مذ) کسے گل نوں چنگی طرحاں سمجھا کے کہن دا عمل

پرتپارن: (مو) ویکھو: پرتپالنا

پرتپالا: (مذ،صفت) ویکھو: پرت پال

پرتپالک: (مذ،صفت) پرورش کرن والا، پالنا کرن والا

پرتپالن/پرتپالنا: (مصدر)1-پالنا کرنا2-پرورش کرنا3-پالنا، پرورش

پرتپالی: (مذ) ویکھو: پرتپالک

پرتٹیک: (فم) اِک، ہرکوئی

پرتچھ: (صفت)1-اکھاں ساہمنے، روبرو2-واضح، ظاہر، اگھیرواں

پرتدار: (صفت) تہہ والا، پکا پیڈا، پختہ

پرتدے نگاہ نہ کرن: (محا)1-مُڑ کے نہ ویکھن، بھوں کے نہ تکن، اُکا ای وسار دیون

پرتر: (ہ،مو)1-دوجی تھاں، اوپری تھاں، ہور تھاں2-مخالف

پرترات: (مذ،صفت) ویکھو: پرتراتا

پرتراتا: (مذ،صفت) بچان والا، حفاظت کرن والا، پالنا کرن والا

پرتریا: (مو) غیر عورت، کسے دی بیوی

پرتسر: (ہ،مذ)1-اوہ ڈوری جیہڑی ویاہ ویلے بانہہ تے بنھی جاندی اے2-زخم بھرنا

پرتشٹ: (ہ،مذ) خوش، شاد

پرتشٹت: (ہ،صفت) مان یوگ، عزت والا، پتونتا، ونگی: 'فوجی گورودواریاں دے گرنتھی تے بہت سارے پرتشٹت سردار وی بلائے گئے' (ہیرا سنگھ درد)

پرتشٹھ: (ہ،مو)1-مشہوری، توقیر2-دیوتا مورتی دی تھاپنا 3-مان، آدر، ستکار، عزت 4-نیک نامی5-قائم کرنا

پرتشٹھا: (مو) ویکھو: پرتشٹھ

پرتشٹھاوان، (صفت) عزت والا، پرونتا

پرتشٹھان: (مذ) 1- قائم رکھن، بٹھاون 2- کسے دیوتے دی مورتی نوں قائم کرنا 3- جڑھ، مقام، ٹھیہہ، بنیاد، مُڈھ

پرتشٹھت: (صفت) 1- مان یوگ، عزت والا 2- مشہور کیتا ہویا، قائم کیتا ہویا، مخصوص کیتا ہویا

پرتُشٹی: (ہ،مو) خوشی، اطمینان

پرتشِدھ: (ہ،مذ) روکیا ہویا، منع کیتا ہویا، ممنوع

پرتِکار: (مذ) 1 -بدلہ، معاوضہ 2 -انعام، بخشش 3 -انتقام، دُشمنی، رکڑ 4- دوا داور، علاج

پرتکھ: (نم) 1- اکھاں اگے، اکھاں ساہمنے 2- ظاہر، واضح، اُگھیرواں

پرتکھیات: (ہ،صفت) شُہرت والا، شُہرت یافتہ

پُرتگال: (مذ) ایشیاء وچ موجود اک دیس جو اٹلانٹک سمندر دے کنڈھے اے، ایس دی حد سپین نال لگدی اے

پُرتگالی: (مذ) پُرتگال دا وسنیک، پُرتگال نال تعلق رکھن والا، پُرتگال دیس دی بولی

پرتگیا: (مو) 1- قول قرار، اعتبار، وعدہ 2- بھروسا 3- سونہہ

پرتگیا پتر، (مذ) اقرار نامہ، عہد نامہ

پرتگیات: (مذ) وعدہ کیتا گیا، اقرار کیتا گیا، قبول کیتا گیا

پُرتگیز (Portuguese): (انگ،مذ) پُرتگال دا وسنیک

پُرتگیزی: (صفت) پُرتگال دا

پرتل: (لہند،مو) اُچھالی، اُلٹی، قے

پرتل: (ہ،مذ) دوزخ دے چار طبقیاں وچوں اک طبقہ

پرتلوم: (ہ،مذ) اوہ اولاد جیہڑی اعلیٰ ذات دی زنانی تے کم تر ذات دے بندے توں پیدا ہوئی ہووے

پرتلہ: (مذ) 1- موڈھے تے پاون والی چمڑے وغیرہ دی پیٹی جس وچ تلوار لٹکائی جاندی اے، گاترا 2- وپار وچ اک چیز دا دوسری نال مقابلہ 3- پورا اُتر (اُتلا) مجازاً شمال

پرتما: (ہ،مو) 1- مورتی 2- مورت، چتر، تصویر

پرتمہ: (مو) برابر، مطابق

پرتن / پرتنا: (مصدر) 1- پاسا پھیرنا، گھماونا، الٹنا 2- اُلٹاونا، پلٹنا 3- مڑنا، واپس آونا 4- پھرنا (زبان توں)

پرتن: (مو) بیگانی عورت، پرائی تیویں

پرتنتر: (مو) 1- غیر اختیار، وسوں باہر، اختیار توں باہر 2- (صفت) غلام

پرتنترا: (مو) 1- غلامی 2- غیر اختیاری ہون دا عمل

پرتندھ: (مذ) 1- بدل 2- عوض 3- وکیل 4- تصویر 5- نقشہ 6- نمائندہ

پرتنی: (مو) پرتنا دی تانیث

پرتنی تھیون، (محا) توجہ دینا

پرتنی ڈیون، (محا) جواب دینا

پرتنے: (مذ) پرتنا دی جمع، پردے بھیت، راز

پرتنیا: (مذ) فوج، لشکر، جتھا

پرتو: (فا،مذ) لشکارا، شعاع، جھلک، عکس، پرچھاواں چانن

پرتوا: (مذ) دیکھو: پرتو

پرتواں: (صفت) موڑواں، بدلواں، پھیرواں

پرتواون: (مصدر) 1- اُلٹواون، اُتھلواون، تھلواون، پاسا پھرواون، بدلواون 2- واپس کرواون، پچھانہ مُڑواون

پرتود: (مذ) چھانٹا، کوڑا، چابک

پرتوش: (مو) 1- خوشی، چاء 2- رضا مندی

پرتوکھ: (مذ) 1- ڈھیر خوشی 2- صبر، قناعت 3- اکھاں ساہمنے

پرتولی: (مذ) 1- چوڑا رستہ، بازار، گلی 2- شہر ول دا قلعے دا بوہا

پرتوہ: (مو) 1- جدائی، فاصلہ 2- دُشمنی 3- وڈیائی، بزرگی

پرتہار: (مذ) دربان، چوبدار، نقیب

پرتہرن: (مو) بربادی، تباہی، ویرانی

پرتہنی: (مو) بھوتنی

پرتھ: (صفت) 1- کُھلا، چوڑا 2- منو خاندان دا اک راجا

پرتھ: (مو) 1- پرتھی، بھوئیں، زمین 2- تلی، ہتھیلی 3- پالن تے پوسن دا عمل

پرتھ متھہ: (ہ) پہلے، اولاً

پرتھا: (مو) 1- ریت، رسم، رواج 2- شہرت

پُرتھا: (مذ) 1- کُشادہ، چوڑا 2- کُنتی راجے پانڈو دے گھر والی، بھیم دی ماں دا ناں

پرتھاؤں: (مو) بیگانی تھاں، پرائی تھاں، اوبھڑ دیس

پرتھائی: (مو) 1- پرائی تھاں 2- پرایا مندر، کسے ہور دے دیوتا دا مندر

پرتھائیں: (اعوان) 1- بجائے، دی تھاں تے 2- واسطے، لئی، بابت

پرتھت: (مو) 1- مشہور کیتا گیا 2- مشہور

پُرتھک: (صفت) 1- الگ، وکھرا 2- کلا، وکھرا اوکھرا

پرتھم: (صفت) پہلا، مکھ

پرتھمی: (مو) 1- زمین، بھوئیں 2- جگ، جہان، سنسار، کائنات

3- لوکائی، مخلوق، عوام

پرتھمے: (فم) پہلوں، سبھ توں پہلاں، مُڈھ وچ

پَرتھن: (مصدر) چت کران، دشمن نوں مٹی وچ ملاون، زیر کرن، ہرا دیون

پرتھوی: (مو) دھرتی، زمین، بھوئیں

پرتھوی پال، (مذ) ویکھو: پرتھوی ناتھ

پرتھوی پت، (مذ) مالک، راجا، ونگی: 'ہوئے سنگھ پرتھوی پت راجے' (بیر سنگھ)

پرتھوی پتی، (مذ) ویکھو: پرتھوی ناتھ

پرتھوی دھر، (مذ) 1- دنیا دا حاصل 2- مجازاً پہاڑ، کوہ

پرتھوی راج، (مذ) چوہان نسل دا آخری ہندو راجا

پرتھوی راج راسو، (مذ) کوی چندوردائی دی مشہور لمی نظم

پرتھوی کمپ، (مذ) بھونچال، زلزلہ

پرتھوی ناتھ، (مذ) 1- راجا 2- زمیندار 3- سائیں، مالک، پرمیشر

پرتھی: (مو) ویکھو: پرتھوی

پرتھی پال، (مذ) 1- راجا، پرمیشور، رب، ونگی: 'پارا پُری بنگال دے وِروسدی، پدم سین اوتھے پرتھی پال آہا' (دولت رام)

پرتھی پت، (مذ) 1- راجا 2- زمیندار 3- سائیں، مالک، پرمیشر

پرتھی پتی، (مذ) ویکھو: پرتھی پال

پرتھی راج، (مذ) ویکھو: پرتھی پال

پرتھی ناتھ، (مذ) ویکھو: پرتھی پت

پرتی: (مذ)مُڑ آون، پلٹنا، لڑھکنی

پرتی: (فعل)1-ایہہ سابقہ، اگے لکھے لفظاں یاں شبداں نوں ظاہر کردا ہے، جیویں: پرتی کول، پرتی ناٹک 2- ساہمنے ول، جاندی طرف جیویں: پرتی کول، پرتی کار 3- بدلے وچ جیویں: پرتی کرم 4- ہر اک دے ارتھاں وچ جیویں: پرتی دن، پرتی سینکڑا 5- مقابلے وچ جیویں: مقابل 6- چنگی طرحاں، بھلی بھانت، جیویں: پرتی پاون

پرتی پانک، (مذ) چنگی طرحاں سمجھا کے کہن والا

پرتی پتری، (مو،صفت) ویاہی ہوئی، سُہاگن

پرتی پربھاو، (مذ) ردعمل، جوابی کارروائی

پرتی جاون، (محا)1- پرتن دا عمل 2- پرتیج جاون، مُڑ جاون

پرتی ڈندی، (صفت) حزب اختلاف، مخالف گروہ

پرتی دُھنی، (مو) گُنبد دی آواز، گونج

پرتی روپ، (مذ) 1- مورت، تصویر 2- نمونہ، ونگی: کیول ہور کسے دے پریم نوں پرتی روپ بنا کے اپنی ویدنا دسی ہے (سنت سنگھ سیکھوں)

پرتی سَر، (مذ) ویاہ ویلے ہتھ تے بنھیا جان والا کنگن، گہنا

پرتی سیرا، (مذ) پردہ، اوٹ

پرتی شدھ، (مذ) منع کرنا، مناہی

پرتی کار، (مذ) کسے چیز دے اثر نوں روکن یاں گھٹ کرن لئی کیتا گیا عمل

پرتی کرم، (مذ) اُلٹ عمل (Reaction)، ونگی: کئی وار ماپیاں دی شردھا دا پرتی کرم اوس دے دل وچوں بدلے دی بھاونا تک پھنکار اُٹھدا

پرتی کریا، (مو) ویکھو: پرتی کار

پرتی کول، (صفت) 1- جو مطابقت نہ رکھدی ہوئے 2- ورودھ، خلاف، اُلٹ

پرتی کولتا، (مو) پرتی ہون دا عمل

پرتی ناٹک، (مذ) سکھ پاتر دا مخالف پاتر، ونگی: 'اجیہی وڈیائی اوس نے اپنے ناٹکاں نوں پرتی ناٹکاں نال بلوان دسن لئی کیتی ہے

پرتی نشت، (فم) ہر سو یاں سینکڑے دے حساب نال، ہر سو تے، فی صدی

پُرتی: (مو،صفت)1- پروئی ہوئی، سیتی ہوئی 2- کنڈھیاں تائیں بھری ہوئی

پرتی بھو: (مذ) ضامن، ضمانتی

پرتی بھوتی: (مو)1- ضمانت 2- ضامنی

پرتی بِدھی: (مذ)1- بُت، منجانب 2- قائم مقام، نائب

پرتی ہار: (مذ)1- بوہا، دروازہ 2- دربان 3- بازیگر

پرتی ہاری: (مذ) دربان، چوکیدار

پرتی یوگ: (مذ) مقابلہ

پرتی یوگی: (مذ)1- دشمن 2- عدو

پرتے تھیون: (محا) وکھ ہونا، الگ ہونا، کنارہ کرنا

پرتیا: (مو،صفت) پرائی سوانی، بیگانی عورت، بیگانی تیویں

پرتیا: (مذ) مُڑیا، واپس پلٹنا

پرتیاشا: (ہ،مو) بھروسا، اُمید، خواہش، آرزو

پرتیاشی: (ہ،مذ)1-راہ ویکھن والا2- اُمیدوار، آس وند

پرتیاگ: (ہ،مذ)1-ترک کرنا، چھڈنا2-طلاق دینا

پرتیانا: (فم) ویکھو: پرتاونا

پُرتیاں: (مو) ویکھو: 'پُرت' جیہدی ایہہ جمع اے

پرتیاوا: (مذ) ویکھو: پرتاوا

پرتیاوِشٹ: (ہ،صفت)1-وکھرا کیتا گیا2-آگاہ کیتا گیا3-مشہور کیتا گیا

پرتیاون/پرتیاونا: (مصدر) پرتاونا، واپس کرنا، موڑنا، ونگی: 'اوہ اگلے پنج سال قسمت نوں پرتیاون لئی تیاری

پرتیاویش: (ہ،مو) خبر، اطلاع، واقفیت

پرتیاہار: (مذ) جوگ دے اٹھ انگاں وچوں اک انگ جس وچ اندریاں نوں وشیاں توں ہٹا کے من اِک تھاں کیتا جاندا ہے، ونگی: جوگ دے اٹھ انگ ہن، یم، نیم، آسن، پرانایام، پرتیاہار، دھارنا، دھیان تے سمادھی (بھائی جودھ سنگھ)

پرتیائی گھمیاری گدھے تے نہیں چڑھدی: (اکھا) جدوں کوئی آدمی اپنے آپ تاں کوئی کم کردا رہے پر کہن تے نہ کرے اودوں کہندے نیں

پرتیپ: (مذ،صفت)1-نافرمانبردار2- ہتھیار3-راجا شنتن دا پیو

پرتیت: (ہ،مو)1- اعتبار، بھروسا، ساکھ، بھرم، عزت2-یقین3- تجربہ، شہرت، مشہوری، قدر، آدر بھاء4-پچھان، شناخت، واقفیت، پرکھ پڑتال، پُچھ گِچھ، یقین5-بصیرت6- بیتیا ویلا، گزریا سماں7- منیا ہویا، ثابت شدہ

پرتیت کرن، (محا) 1-ٹھیک من لون، درست سمجھن 2-ساکھ بناون3-پڑتال کرن4-عزت کرن، آدر بھاء کرن

پرتیت مان، (ہ،صفت) 1-اعتبار والا، ساکھ والا 2- بھروسے یوگ

پرتیت ہونا، (محا) جاپنا، معلوم ہونا

پرتیتا: (فعمر)1-پرتیتن مصدر توں امر2-(مذ) معلوم ہوون، پتا لگن، جاپن

پرتیتاں: (صفت) ویکھو: 'پرتیت' جیہدی ایہہ جمع اے

پرتیتن: (مصدر)1- معلوم کرن، پتا لگن، جاپن2- پرکھن، جانچن

پرتیتواون: (مصدر) معلوم کرواون، پتا لگواون

پرتیتی: (ہ،مو)1- عقل، سمجھ2- ظاہر، مشہور، عزت3-اعتقاد، اعتماد، بھروسا

بے پرتیتی، (مو) بے اعتباری

پرتیج آون: (محا) واپس آونا، مُڑنا

پرتیر: (مذ) 1- کیلے دا چھلڑ لاہ کے وچوں کڈھیا ہویا گولا، کیلے دی گلی2- کنڈھا، کنارہ، ساحل

پرتیر: (مذ) دُشمنی، ویر

پرتیرپن: (مصدر) واپس کرن، موڑن، پرتا دیون

پرتیرتھی: (مذ،صفت)1-مخالف، دُشمن2-حاسد، سڑیل، رقیب3-جیہدے خلاف مدعی ولوں دعویٰ کیتا جاوے

پرتیک: (مذ) 1-چِنھ، نشان، علامت 2- گھڑی ہوئی (مورت) صُورت، بُت 3- مخالف، ضِد، اُلٹا

پرتیک واد، (مذ) جتھاں راہیں کسے شے دی خوبصورتی نوں تفصیل نال بیانن دا ڈھنگ

پرتیک وادی، (صفت) پرتیک دا حامی

پرتیک: (مو)1-اِک اِک، ہر اک، وکھرا وکھرا2-اک دے بعد دوجا

پرتیکا تمک: (صفت) جتھاں راہیں بیان کیتا جان والا

پرتیکار: (مذ)1-دشمنی دا بدلا، معاوضہ، جواب، روک ٹوک2- جتن، چارہ، تدبیر3-وسیلہ، ذریعہ4-علاج5-دور کرنا، دفع کرنا

پرتیکت: (مذ) جواب

پرتیکش: (مذ)1-جو ویکھیا جا سکے، جیہڑا اکھاں ساہمنے ہوئے2-روبرو، ساہمنے، اگے، ظاہر

پرتیکش گیان، (مذ) حقیقت دا علم

پرتیکشا: (مو) اُڈیک، انتظار، خواہش، سِک

پرتیکشن: (فم) ہر ویلے، ہر دم، شام سویرے

پرتیکھیا: (مو) ویکھو: پرتیکشا

پرتیکھیا بھون، (مذ) انتظار گاہ، ویٹنگ روم

پرتیمان: (مذ) بھروسا کیتا گیا

پرتینچا: (مذ) کمان دی ڈوری

پرتینچھ: (مذ) 1-ساہمنے، روبرو 2-ظاہر، صاف 3-اعلانیہ، برملا 4-نمایاں، حاضر

پرتیخچی: (مو) مغرب ول، مغربی حصہ

پرتیندھ: (مذ) کسے ولوں کوئی کم کرن لئی مقرر بندہ، نمائندہ

پرتیندھتا: (مو) پرتیندھ ہون دا عمل، نمائندگی

پرتینی: (مو) پریت زنانی، بھوتنی ڈین

پرتیوا: (مذ،صفت)1-پرتائے جاون دی حالت2-بدلی، واپسی

پرتیوگ: (مو)1-مخالفت، اختلاف2-سانجھ، اتفاق3-میل ملاقات، میل ملاپ

پرتیوگی: (مو)1-اُلٹ، برعکس2-جانن توں بعد دا انھیرا

پرتیون: (مصدر) 1-اُلٹیون، اُتھلیون، پاسا پھیر لون، بدلیون 2-مُڑ آون

پرتیے: (ہ،مذ) دوستی، یاری، بھائی چارہ

پُرٹ: (مذ) سونا

پرج: (مو) 1-غیر ذات، پرائی ذات 2-(مذ) ڈھال دا دستہ 3-(صفت) دوجے نال پیدا شدہ، پرایا، غیر

پرجا: (مو)1- اولاد، نسل، ٹبر، قوم، نسل، خاندان، برادری، کٹبہ، ونگی: 'مال ہری تے پرج بیہاگ بولے نال ماروا وِچ وجاوندا اے' 2-رعایا3- نوکر، غلام، ماتحت ہو کے جو زمین واہے 4- کرایہ دار، پرائی تھاں رہن والا 5- خلقت، لوکائی

پرجا پال، (صفت)1-لوکائی دا راکھا2-راجا، بادشاہ3- کنایتہ، خدا

پرجا پالک، (مذ) ویکھو: پرجاپتی

پرجاتنتر، (مذ) اوہ حکومتی پارٹی جو جمہوری حکومت لئی اپنے نمائندے آپ چُندی ہے، لوک راج جمہوریت

پرجاتنتری، (صفت) لوک راج بارے، جمہوری

پرجادھی کاری، (مذ) جمہوری سلطنت، راجیہ

پرجاسوشلسٹ پارٹی، (مو) بھارت دی اک سیاسی پارٹی داناں

پرجا شاسن، (مذ) 1-لوکائی نوں تعلیم دینا، جنتا نوں تعلیم دینا 2-سزا دینا

جتھاں راجا تتھا پرجا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جس طرحاں دا راجا ہوندا ہے لوکائی وی اوسے طرحاں دی ہوندی ہے، اودوں کہندے نیں

پُرجا: (مو) ویکھو: پُرزہ

پرجاپت: (مذ) 1-بادشاہ، راجا، حاکم 2-پیو، دادا 3-سورج، برہما جی دا لقب

پرجاپتی: (مذ) 1-جیاں دا پالن کرن والا 2- پرمیشر، رب، دنیا دا رچنہار، برہما 3-راجا، مالک 4- منو

پرجات: (صفت) دوجی ذات دا، پرجاتی، دوجی جنس

پرجاتی: (مو،صفت) دوسری ذات، وکھری قسم دا

پرجارن: (مصدر) جلاون، ساڑن، بھسم کرن، راکھ کرن

پرجاگر: (صفت) جاگنا، نیندر کٹنا

پرجالنا: (فم) جلاونا، مچاونا، ساڑنا

پرجاوتی: (مو) بھرجائی، وڈے بھرا دی گھر والی

پرجت: (مذ) جتیا گیا، فتح کیتا گیا، ہرایا گیا

پرجتن: (مصدر) سفر کرن، پندھ کرن

پرجن: (مذ،صفت) 1-غیر، اجنبی، انجانو، پرائی قوم دے 2-نوکر چاکر، خدمت گار 3- تعلق والے 4- گھر والے، قبیلے والے، خاندان والے 5- نگری دے لوک، گرائیں، رعایا

پرجن/پرجنا: (مصدر) بھریا جانا، دفنایا جانا

پُرجن: (مو) شہری

پرجنا: (مو،صفت) 1-ہوشیاری، چالاکی 2-سیانپ، دانائی، عقل 3- تیز طرارزنانی، چاتر سوانی

پرجنت: (مو) 1- تک، تیک 2-آخری حد، سرا، کنڈھ

پرجنس: (صفت) پرائی دا، ہور جنس دا، ونگی: 'ٹری بدی جمال اکلی پرجنسیں پردیسیں' (سیف)

پرجنک: (مذ+مو) منجی، چارپائی، پلنگ

پرجنیہ: (مذ) بدل، انبر

پرجوسان: (مذ) خاتمہ، نتیجہ، انجام، سٹا

پرجولت: (صفت) 1-بھکھدا ہویا، جلدا ہویا 2- آسمان وانگ روشن، چمکدار

پرجولن: (صفت) جلنا، سڑنا

پَرجھائی: (مو) بھرجائی دی غلط املاء

پرجھڑا: (صفت) جس دے کھمب جھڑ گئے ہون

پرجھنجا: (مذ) ڈیہمو واں دا چھتا

پرجھنڈا: (مذ) پچھلیاں لتاں نال سٹ مارن دا عمل

پرجینت: (مذ) حد، میعاد

پرجیون: (مذ) 1-روزگار، دھندا 2-روزی

پرچ: (مو) چینی وغیرہ دی نکی رکابی جس وچ چاء دا کپ رکھدے نیں، پلیٹ

پرچ پیالا، (مذ) کپ تے پلیٹ

پُرچ پُرچ جانا: (محا) 1-ہل جانا 2- خوش ہو جانا، راضی ہو جانا 3- رُجھ جانا

پرچا: (مذ) 1- کاغذ، اخبار، رسالہ، امتحان، لکھت 2- دوستی، جان پچھان، کاغذ، لکھت، پولیس دی رپورٹ یاں چالان 3- جانکاری، واقفی، علم، شعور

پرچا: (مو) 1-عادت 2- رِیت، رسم 3- رچی

پرچا: (فعمر) 1- پرچاون مصدر توں امر 2-(مذ) گلاں نال راضی کر لینا، جی لانا، ولانا، دل خوش کرنا، کھیڈے لانا، ونگی: 'پیو نے بال نوں پرچا لیا سی' (شکیلہ)

پرچا لون، (محا) 1- راضی کر لین، منا لون 2- وس وچ کر لین

پُرچ پرچا، (مذ) جی دا لگنا، من دا ٹکاؤ

پرچاپت کھیار: (مذ) کھڈونے تے بغیر چاک دے بھانڈے بنان والا کھیار جو معمولی درجے دے کاریگراں وچ گنیا جاندا اے

پرچاٹا: (مذ) نونہندرن دی حالت، نونہدراں نال گھرچن دا عمل، ولوندھرنا

پرچار: (مذ) کسے سوچ یاں عقیدے نوں ہورناں تائیں، اپڑان دا کم، پروپیگنڈا، اعلان، تبلیغ، تشہیر، نشر و اشاعت، رواج، دھر پھیلاون دا کم، ونگی: 'اخبار آود اِدھر دین اسلام پرچار آور'

پرچار کرن، (محا) شہرت کرنا، مشہور کرنا

پرچار ہونی، (محا) رسوائی ہونا، بدنامی ہونا

پرچارت: (مذ، صفت) چلایا ہویا، چالو کیتا ہویا

پرچارک: (مذ، صفت) 1- پرچار کرن والا، وعظ کرن والا 2- منادی کرن والا، مشہوری کرن والا 3- آجڑی، چرواہا 4- نوکر، غلام، سیوک، چاکر، ٹہلیا 5- گولا، وچولا

پرچارکا: (مو، صفت) 1- پرچار کرن والی عورت 2- نوکرانی، خادمہ

پرچارن/پرچارنا: (مصدر) پرچار کرنا، دھرم دا پروپیگنڈہ کرنا

پرچاری: (صفت) 1- پرچار کرن والا، پرچارک 2- نوکر، خادم

پرچاری: (مو) 1- تبلیغ دا کم 2- مشہوری، شہرت 3- فرمانبرداری، خدمت گزاری

پرچاری ہوون، (محا) 1- وعظ ہوون، تبلیغ ہوون 2- سیوا ہوون، آدر بھاء ہوون 3- مشہوری ہوون

پرچان/پرچانا: (مصدر) 1- ورچاونا، رُجھاونا، آہرے لاونا، گلاں وچ لاونا، بہلاونا، راضی کرنا، رجوع کرنا، دل موہ لینا، مانوس کرنا 2- مرن والے دے ساکاں نال جا کے افسوس کرنا

پرچانڈنا: (فم) نونہندراں مار کے زخمی کرنا، ولوندھرنا

پرچاوا: (مذ) من پرچاونا، دل راضی کرنا

من (جی، دل) پرچاوا، (مذ) جی بہلاون دا عمل، منورنجن

پرچاون: (مصدر) 1- بہلاون، ورچاون، دھیان ہور پاسے لاونا، آہرے لاون، جی لاؤنا، دل بہلاؤنا 2- مرن والے دے ساکاں نال جا کے افسوس کرن، ماتم پُرسی کرنا، پرچاؤنی کرنا 3- سدھاون، ونگی: 'ہسّن کھیڈن دل پرچاون رکھن اوس بُھلائی' (میاں محمد بخش)

پرچاونی: (مو) ہرکھ کرن، افسوس کرن دا عمل، سوگ دی رسم، پھوہڑی، غیر موجودگی دا افسوس، ماتم پُرسی، افسوس کرن دی دی حالت، پچاؤنی

پرچاہو: (مذ) ویکھو: پرچاوا

پرچاؤ: (مذ،صفت)1-مانوس کرن والا، عادی بناون والا2-دل موہ لین والا3-بہانے بناون والا، عذر کرن والا

پرچاؤن: (مصدر) دل بہلاؤن، کسے دے مرن دا افسوس کرن، ہرکھ کرن، ماتم پُرسی کرن

پرچایک: (مذ،صفت) جان پہچان کرن والا

پرچت: (صفت) جانیا ہویا، پچھانیا ہویا، واقف کار، جانکار

پرچتی: (مو) متعارف، واقف، شناسائی، سبب، وجہ، اثر، اخیر، پچھان

پَرچٹ: (فم) جھٹ پٹ، فوراً، بے ساختہ

پرچُر: (مذ)1-وادھو پن، ودھیرا، بُہتا2- کُھلا، چوڑا

پرچرت: (مذ) اوہ پیشہ جیہڑا اختیار کیتا جائے

پرچریا: (مو)1- خدمت، اطاعت، ملازمت2-عبادت

پُرچک: (مو) 1- بھڑکاؤ، غصہ 2- حمایت 3- مدد کرنا4- حمایت کرنا 5-ترغیب، اُکساوٹ، جوش، بھڑکانا

پُرچک ڈیون، (محا) 1-اُکساونا، چُک دینا بھیڑے معنیاں وچ 2-پریرنا دینا

پُرچک لاون، (محا) بھڑکانا، اُکسانا

پُرچک لگن، (محا) طریقے تے آنا

پُرچکّی: (مذ) اُکساون والا بندہ، چُک دین والا، شہہ دین والا

پرچل: (مذ،صفت)1- میل جول کرن والا2- ٹُرن والا، حرکت کرن والا3- چنچل، شوخا

پرچلت: (صفت) جس دا رواج ہووے، چالو، جاری

پرچلت کرن، (محا)1-جاری کرن، چالو کرن2-رواج دیون

پرچلن: (صفت) 1-چال، حرکت 2-پھرتی، تیزی 3-رواج، طور طریقے

پرچم: (فا، مذ) جھنڈے دا کپڑا، پھریرا، جھنڈا

پرچم اُڈان، (محا)1- کسے تھاں نوں فتح کرن توں بعد اوتھے اپنا جھنڈا لاونا2-فتح دا اعلان کرن

پرچن/پرچنا: (مصدر) 1- مطمئن ہونا 2- مانوس ہونا3-جی لگنا، پیل میل ہونا، میل جول ہونا، راضی ہوون، ورچنا 4- آشنا ہونا، واقف ہونا، رُجھنا، دھیان ہور تھاں پینا

جی (دل، من) پرچنا، (محا) دل لگنا

پرچنڈ: (مذ)1- تیز، تِکھا2- بھیانک، بھیانکر3-اگنی4- سورج

پرچنڈ اگنی، (مو) تیز اگ، بھڑکدی ہوئی اگ

پرچنڈ گیان، (مذ)1-بہت تکھا، تکھی سوچ2-ڈونگھا شعور

پرچنڈتا: (مو) پرچنڈ ہون دا عمل

پرچنڈنا: (فم) ویکھو: چنڈنا

پرچو: (مذ)1-علم، واقفیت، جانکاری2-ثبوت3- کرامت4-پرچاوا، دلاسا، حوصلہ5-امتحان، آزمائش

پرچواون: (مصدر) ورچواون، بہلواون، آہرے لواون

پرچودت: (ہ،صفت) ہدایت کیتا گیا، ٹوریا گیا، روانہ کیتا گیا

پرچول: (مو) چھان بین، پرکھ، ٹٹول، بھالی، دریافت، کھوج، تحقیق، پڑچول

پرچول کرن، (محا) پُن چھان کرن، چھان بین کرن، کھوج

لاون

پرچولا: (مذ،صفت) چھان بین کرن والا، پرکھن والا،لبھن والا، پارکھ، نقاد، محقق

پرچولا پرچالی، (مو) پھولا پھالی، بھال، پُن چھان کرن، کھوج لاون دا کم

پرچولن: (مصدر)پُن چھان کرن، پرکھ کرن، پڑچول کرن، بھال کرن،لبھن، جاچن

پرچولواں: (مذ،صفت) پرکھیا ہویا، ویکھیا بھالیا ہویا

پرچولاون: (مصدر) پڑچول کرواون، پرکھ کرواون، بھال کرواون، لبھواون

پرچولی: (صفت) پرچول کرن والا، محقق، کھوجی، چھان بین کرن والا، پُن چھان کرن والا، پرکھ کرن والا

پرچولیا: (مذ،صفت) 1- پرچول کرن والا،لبھن والا 2- پارکھ، نقاد، محقق

پرچون: (مذ) 1- آٹا، تیل وغیرہ گھریلو لوڑاں دیاں پھٹکل چیزاں، کچی بہی، کریانہ، نِکا موٹا سودا، تھوڑی مقدار وچ گاہکاں نوں سودا ویچنا 2- تھوک دا اُلٹ

پرچون دا ہٹ لٹن، (محا) 1 ڈھیر خریداری کرن 2- ستا مال خریدن 3- پرچونی نوں لٹ لون

پرچون دی ہٹ، (مو) چھوٹے پنساری دی دُکان

پرچونا: (فم) پرچاونا، ونگی: 'ایہہ پکھنڈ اے، گھرستیاں دی کمائی کن لئی اوہناں نوں پھوکیاں گلاں نال پرچونا' (سنت سنگھ سیکھوں)

پرچونایا: (مذ) پرچون دا وپار کرن والا، بردہ فروش، پرچون دا سودا ویچن والا

پرچونی: (مو) ویکھو: پرچاونی

پرچُونی: (صفت) 1- پرچون دا کم کرن والا 2- بانیا، دُکاندار

پرچونیا: (مذ) پرچون دا سودا ویچن والا

پرچونیاں: (مذ) ویکھو: 'پرچونیا' جو صحیح اے

پرچوں: (مو) 1- واقفی، دوستی، جان پچھان، رسوخ 2- مشہور

پرچہ: (فا،مذ) 1- کاغذ دا ٹکڑا 2- چٹھی، چٹ، رقعہ 3- امتحان دا سوال پرچہ 4- امتحان دی جواب کاپی، امتحانی کاپی 5- اخبار 6- اوہ کاغذ جس اُتے خبراں لکھ کے بادشاہ کول بھیجیاں جاندیاں سن 7- اشتہار 8- پرچی میونسپلٹی دی رسید 9- رسالہ 10- پارہ 11- ریزہ 12- پرزہ، چھپڑا ٹوٹا 13- شاہی دور وچ دستور سی کہ اخبار لکھن والے ہر کارے توں خبراں پچھ کے لکھدے سن تے سرکار تیکر بھیجیاں جاندیاں سن، اوہنوں پرچہ آکھی دا سی

پرچہ آسان ہوون، (محا) امتحان دے سوال سوکھے ہوون

پرچہ ابتدائی، (مذ،صفت) جرم دی پہلی رپورٹ جیہڑی پولیس لکھدی اے

پرچہ بناونا، (محا) امتحان لئی سوال پرچہ تیار کرنا

پرچہ چاک کرنا، (محا) 1- پولیس ولوں مُڈھلی رپورٹ دا لکھیا جانا 2- راز کھولنا

پرچہ خراب ہوون، (محا) امتحانی سوالاں دے جواب غلط ہوون

پرچہ دیون، (محا) 1- کسے دے خلاف مقدمہ درج کراون 2- امتحانی پرچہ حل کرن، امتحان دیون 3- ثابت کرن، آزمائش کرن

پرچہ کٹاونا، (محا) رپٹ درج کراونا، ونگی: 'جیہناں مارے نین، راجو پرچہ چا کٹایا اے پچھلی رات دا'

پرچہ کٹن، (محا) رپٹ درج کرن

پرچہ کرنا، (محا) پرچہ حل کرنا، امتحان دے سوالاں دا جواب لکھنا

پرچہ گزارن، (محا) حاکم اگے حالات پہنچاون، مخبری کرن

پرچہ مرتب کرن، (محا) 1- پولیس دا مقدمہ درج کرن 2- امتحانی پرچہ مرتب کرن 3- کسے رسالے یاں اخبار نوں ترتیب دیون

پرچہ مشکل ہوون، (محا) امتحانی سوال اوکھے ہوون

پرچہ نویس، (مذ، صفت) 1- خبر دیون والا، جاسوس 2- پرچا کار، صحافی

پرچہ نویسی، (مو) 1- اخبار نویسی، مخبری 2- محرر دا کم

پرچہ ہونا، (محا) رپورٹ ہونا، رپٹ درج ہونا، ونگی: 'تھانے پرچا ہویا پلس نے وی بڑی کھوج کیتی پر اوس اچکے دا کوئی کھرا کھوج نہ ملیا' (پنج دریا)

امتحان پرچہ، (مذ) امتحان سے امیدواراں نوں دتا جان والا سوال پرچہ

عرضی پرچہ، (مذ) دوا، مقدمہ

پرچے ویکھنا، (محا) امتحان دیاں جوابی کاپیاں نوں ویکھ کے نمبر لاونا

پرچھا: (ہ، مذ) 1- رش گھٹ ہونا 2- موت دا فیصلہ ہونا 3- جولاہیاں دی اوہ نلی جیہدے تے سوت لپیٹی دا اے، سوت دی پھرکی یاں فرکی 4- کھجور دے پتیاں دی چھٹائی 5- ذکر، تذکرہ

پرچھادن: (مو) 1- چادر، اوڑھنی 2- اکھ دی پلک

پرچھان: (مو) پرچھائی، سایہ، عکس

پَرچھانا: (فعم) ویکھو: پُرچھنا

پرچھانواں: (مذ) ویکھو: پرچھاواں

پرچھاوا: (مذ) 1- سایہ، چھاں، عکس 2- بالاں دا اک روگ 3- بھوت پریت دا اثر

پرچھاواں: (مذ) 1- چھاں، جھولا، سہا، رنگ ڈھنگ 2- صحبت دا اثر 3- جن بھوت دے سائے دا اثر، پرچھائی، سایہ، پرچھاواں 4- بالاں دی اک بیماری

پرچھاواں پاون، (محا) اپنے ورگا کر لین، اثر پاون

پرچھاواں پون، (محا) محبت دا اثر ہوون، مہاندرا رلن، مشابہت ہوون

پرچھاواں ڈھلنا، (محا) دوپہر دے بعد دا سماں ہونا، ڈرنا، بہت ڈرپوک ہونا

پرچھاواں نہ لبھن، (محا) پتا نہ لگن، کسے شے دا گواچ جاون، کوئی نشان نہ لبھن

پرچھاواں نہ لینا، (محا) دور رہنا

پرچھاون: (مصدر) ویکھو: پرچاون

پرچھاونا: (مذ) ویکھو: پرچھاواں

پرچھاویں: (فم) چھاں وچ، چھاویں

پرچھاویں توں دور نسن، (محا) کسے دی صحبت توں نفرت کرن، بُرے دی بریائی توں ڈر کے دور نسن

پرچھاویں توں ڈرنا، (محا) دور رہنا، گریز کرنا

پرچھاویں ڈھلن، (محا) عروج جاندا رہنا، ماڑے دن آنا

پرچھاویں ڈھلنا، (محا) تیجا پہر ہونا

پرچھاویں لمے ہونا، (محا) شام ہونا، سنجھ پینا، وَنگی: 'ہولی ہولی پرچھاویں لے لموترے ہونے شروع ہو گئے' (پنج دریا)

پرچھاویں نوں وی نہ پُج سکنا، (محا) برابری کرن دی اُکا ہی ہمت نہ ہونا

پرچھاویں وانگ نال رہنا، (محا) ہمیشہ نال رہنا

پرچھاویں وڈھن، (محا) جانی دشمن ہوون، دشمنی پون، ویر پون

پرچھاوَں: (مو) 1- پرچھائیں، چھاں 2- جھولا، جھاکا

پرچھائی: (مو) سایہ، چھاں، عکس

پرچھائیں: (مو) ویکھو: پرچھائی

پرچھت: (صفت) 1- ازمایا ہویا، امتحان کیتا گیا 2- ارجن دے پوتے دا ناں

پرچھتی: (مو) 1- چھوٹا چھپّر، چھپّر توں الگ چھپّر جیہڑا منڈیراں دے ایدھر اُودھر پانی توں بچان لئی بناندے نیں 2- دُکان دے اندر دیواراں وچ چوڑا لکڑی یاں سیمنٹ دا بنایا ہویا تختہ جیہدے تے گھر دا سامان دھر دے نیں یاں سجاندے نیں، چھت تھلے بَنی جیہی چھتی ہوئی تھاں جیہڑی مختلف چیزاں وغیرہ رکھن دے کم آوندی اے، پڑچھتی، میانی، چھت دے اُتے بنی ہوئی کوٹھڑی 3- گھاہ بوٹی جو مٹی دی کندھ تے حفاظت لئی پائی جاندی اے

پَرچھٹن / پَرچھٹنا: (مصدر) غلے یاں دالاں نوں چھج وچ پا کے دوبارہ پھٹک کے صاف کرنا

پرچھد: (مذ) ڈھکن والی شے، کجن والی شے، مجازاً لباس وغیرہ

پرچھد پٹ: (مذ) پردہ، اوٹ

پرچھدر: (مو) دوجیاں دی غلطی یاں عیب

پرچھک: (مذ، صفت) 1- امتحان لین والا، تحقیقات کرن والا، پُچھن والا، سوال کرن والا 2- مُتلاشی

پرچھل: (مو) پرتل، اُچھالی، اُلٹی، قے

پرچھن: (مصدر) 1- کالھی کالھی کھاون، ان چِھیاں لنگھائی جاون 2- پُچھن، دریافت کرن، سوال کرن 3- جانچن، پرکھن

پرچھن / پرچھنا: (مصدر) ڈھکیا ہویا، لُکیا، چھپیا ہویا، وَنگی: 'جیوں پرچھنا پارجات نہہ پرگئی آئے'

پرچھنڈا: (مذ) دولتی، پچھنڈا

پرچھنڈن: (مصدر) 1- پچھلیاں لتاں مارن 2- نندن، ردن

پرچھنڈنا: (فم) 1- پچھلیاں لتاں دا مارنا 2- نندنا 3- کھنباں نوں جھاڑنا

پرچھوت: (مذ) پرسوت، زچہ دی بیماری

پرچھی: (مو) دو جُوئیاں بوریاں، گُرجی چھٹ

پرچھید: (مذ) باب، چیپٹر، حصہ، حد

پرچی: (مو) 1- کاغذ دا چھوٹا جیہا ٹکڑا، کاغذ دا پرزہ 2- بیلٹ پیپر 3- کاغذ دا اوہ ٹکڑا جو ہسپتال والے باہروں آئے روگیاں نوں جاری کردے نیں 4- اک روپے دا نوٹ 5- لاٹری دی ٹکٹ 6- چنگی دی رسید 7- معاملے دا بِل

پرچی بھائی کنیا جی، (مو) اک کتاب دا ناں جو بھائی کنہیا بارے بھائی سیوا داس نے لکھی سی

پرچی پاون، (محا) 1-ووٹ پاون، رائے دیون 2-قرعہ اندازی کرن

پرچی کٹاونا، (محا) چنگی ادا کر کے محصول دی رسید لینا

پرچیجن: (مصدر) ورچایا جانا مُطمئن ہوون، راضی ہوون

پرچین/پرچینا: (مصدر) ورچیا جانا

پرچیو: (مذ) 1-جانکاری، گیان 2- عقل، سمجھ 3- کرامات دا جادو

پرچیہ: (مذ) پریچے، تعارف، جان پچھان، ونگی: 'کدھرے ایہہ مکھ پاتر داارنبھ وچ ہی پرچیہ کروانداہے'

پرچے: (مذ) جان پچھان، میل ملاپ، دوستی، یاری

پُرچے: (صفت) پُرچا دی جمع...... ونھے ہوئے، پروئے ہوئے

پُرچے ڈیواون، (محا) شکایت کرنا، سازش کرنا

پُرچے ہوون، (محا) 1-ونھے ہوون، پروئے ہوون 2-زخمی ہوون

پرچیار ہوون: (محا) دل لگا رہن، کسے کم وچ مصروف رہن

پرچیت: (مذ) 1-ڈگیا ہویا، ڈِھے گیا ہویا 2-بھٹکیا ہویا، گمراہ

پرچین: (صفت) پراچین دی تخفیف، پرانا، قدیم

پرچیوَن: (مصدر) ورچیون، رجھیون، ورچ جاون، بہلن

پرخاش: (فا،مو) 1- لڑائی جھگڑا 2- اَن بن

پرخطّی: (مو) فارخطی، طلاق نامہ، فارغ خطی

پردا: (مو) سپردگی، اطاعت

پردا: (مذ) پردہ، راز، بھید، گھونگھٹ، شرم

پردا پے جانا، (محا) انھا ہو جانا، بیوقوف ہو جانا

پردا کرنا، (محا) نقاب اوڑھنا، نامحرم توں مونہہ لکانا

پرداتا: (مذ،صفت) دین والا، دان کرن والا

پرداتی: (مو،صفت) دین والی، دان کرن والی

پرداخت: (فا،مو) 1- حفاظت کرنا، خبر لیندے رہنا 2- مدد 3- پرورش

پرداد: (مذ) دادے دا پیو

پردار: (مو) پرائی سوانی، پرائی عورت

پرداس: (مذ) پرایا غلام، کسے دا غلام

پردان: (مذ) دین دی حالت یاں عمل

پرداوڑہ: (مذ+مو) شیخی، جھوٹ، اُتلی چھڈنا، اُپری تعریف کرنا

پردایک: (صفت) دین والا، داتا، سخی

پردپت: (فا،مذ) جگمگاوندا ہویا

پردرشک: (مذ،صفت) تعلیم دین والا، دسن والا، رہنمائی کرن والا

پردرشن: (مذ) 1-ویکھ، وکھالا، نظارہ 2-وکھاون دا عمل

پردرش ہوون، (مذ) نمائش گاہ

پردرشنی: (مو) نمائش، سجاوٹ

پردکھناں: (مو) دیوتے دی مورتی دے چونہہ پاسے گیڑے دین دی حالت، پرکرما، پرکیا

پردوش: (مذ) 1- قصور، غلطی، جرم، پاپ 2- نقص، کمی، گھاٹ، کوتاہی 3-رات دا پہلا حصہ، شام دا چانن، سورج ڈُبن مگروں دو گھڑی دی مدت

پردوکھ: (مذ) 1-پرایا دُکھ، دوجیاں دا غم 2-چغلی، غیبت

پردوکھتا: (مو)1-پرائے نال ویر، دشمنی2- قصور، گناہ، جرم

پردوکھی: (صفت)1-پاپی، ظالم، مجرم، گناہ گار2-پرائے نوں دُکھ دیون والا

پردہ: (فا، مذ)1- اولھا، آڑ، اوٹ 2- عزت، آبرو 3- بھید 4- دھوکا 5-شرم 6- اَکھ تے کن دا پردہ 7- باجیاں دا پردہ جو سُر رلان لئی ہوندا اے

پردہ ہوون، (محا) راز ہونا

پردہ پاون، (محا) عیب کجنا، پردہ پوشی کرنا

پردہ پوشی، (فا، مذ) عیب لکونا

پردہ پیش، (فا، مذ)1- پردے ڈھکن والا 2- لکیاں چھپیاں گلاں

پردہ پیشی، (فا، مو) پردا پاون دا کم یاں عمل، عیباں نوں ڈھکن دا کم یاں عمل، ونگی: 'سکاروں نہیں کرسکدا پردا پوشی ایس دی' (سیف)

پردہ تھیون، (محا) اوٹ ہونا، ساریاں ساہمنے آنا منع ہونا

پردہ چاک کرنا، (محا) دیکھو: پردہ فاش کرنا

پردہ چاون، (محا) پردہ چکنا، بھرم کھول دینا، راز بیان کر دینا

پردہ رکھن، (محا) راز لکانا، عیب لکاونا

پردہ فاش کرنا، (محا) بھیت کُھلنا، ونگی: 'من جینے جگجیت گاوندے ست گورو کیتا پردہ فاش (پنگل تے عروض)

پردہ کجنا، (محا) دوسرے دے بھید نوں ظاہر نہ کرنا، لاج رکھنا، عزت رکھنا، پردہ فاش نا کرنا، راز نا کھولنا

پردہ نشیں، (فا، مذ+مو) پردے وچ رہن والا یاں والی

پردے پاڑنا، (محا) بھید ظاہر کرنا

پردے دار، (مذ، مو) دوسرے دے عیب کجن دا عمل، راز داری

پردھ: (مذ) دائرہ، گھیرا، حلقہ

پردھان: (مذ، صفت) چودھری، کرتا دھرتا، وڈا، وڈیرا، معتبر، آگو، صدر، سرپنچ، رہنما، مُکھیا، لیڈر، پریذیڈنٹ، چیئر مین

پردھان پُرکھ، (مذ، صفت) چودھری، سرپنچ، ونگی: 'ماں نصیباں اُنہاں دی، نگری دی پردھان' (سراج قادری)

پردھان سینا پتی، (ہ، مذ) جنگی لاٹ، کمانڈر، ان چیف

پردھان منتری، (مذ) وزیر اعظم، پرائم منسٹر

چور اُچکے چودھری غُنڈی رن پردھان، (اکھا) جتھے لُچے لُنڈیاں دی چودھر ہووے اوتھے کہندے نیں

دانا پردھان، (مذ، صفت) سیانا بیانا، دانا بینا

پردھانا: (صفت) عقلمند، دانا، بزرگ

پردھانتا: (مو) 1-پردھانتائی، پردھانگی 2- اہمیت، مہتتا، ونگی: 'اوہ استریاں دے کس گُن نوں پردھانتا دیندا ہے' (ڈاکٹر بلبیر سنگھ)

اکاں وچ ارنڈ پردھانتا، (اکھا) دیکھو: انھیاں وچ کانا راجا

جتھے کوئی رُکھ نہ ہووے اوتھے ارنڈ پردھانتا، (اکھا) جدوں کسے تھاں تے گُنی آدمیاں دی ان ہوند کارن گھٹ گُنی آدمی دی قدر ہوندی ہووے اوددوں کہندے نیں، انھیاں وچ کانا راجا

پردھانتائی: (مو) پردھان دا کم یاں عہدہ

پردھانگی: (مذ، صفت)1- پردھان دا کم یاں عمل 2- پردھان دا عہدہ

پردھانگی بھاشن، (مذ) پردھان ولوں کیتی گئی تقریر

پردھانی: (مو) 1- پردھان ہون دی حالت،لیڈر ہون دی حالت
2- پردھان دی تانیث

پردھرا: (مذ،صفت) 1- پلندا 2- پہیہ

پردھرم: (مذ) پرایا دھرم

پردھرو: (مذ) 1- پرایا عیب 2- ویر، کرودھ، دشمنی،ظلم

پردھروہی: (مذ) 1- پرائے نال ظلم کرن والا 2- ویری، کرودھی، دشمن
3- حسد کرن والا، حاسد

پردھی: (مو) پرائی دھی، کسے دی دھی

پردھی: (ہ،مذ) دانا، سوجھوان،عقلمند

پَردے: (مذ) پرلے پاسے،اوس پاسے، اودھر، نالدا یاں گوانڈھی دا
گھر

پردے ڈیون، (محا) گل لکّو نا، پردے پانا

پردیپ: (مذ) 1- دیوا، چراغ 2- چانن، روشنی

پردیپت: (صفت) روشن، جگمگاوندا ہویا، وَنگی: 'اوہ اوس اندروں اندرے
نال سدا ملے رہن والا اکال پورکھ نوں باہرلے دسدے وسدے
سنسار وچ پردیپت تے پرتکھ ویکھدے سن (بھا جودھ سنگھ)

پردیپن: (مصدر) چمکاون، روشن کرن، چراغ جلاون

پردیس: (مذ) بیگانہ دیس، غیر ملک

پردیس جھاگنا، (محا) بدیساں وچ پھرنا

پردیس گیا، بھڑولے پیا اکھر جیہا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا
ہووے کہ پردیس گئے بندے دے گھر والیاں نوں فائدہ تے ہوندا
اے پر اوہ اکھوں اوہلے رہندا اے

پردیسا: (مذ،صفت) 1- وکھاون والا 2- دسن والا 3- منکر، انکاری
4- پردیسی

پردیسن: (مو) 1- پردیسی دی تانیث 2- بدیسی سوانی 3- دوجے ملک
یاں علاقے دی عورت 4- پردیسی دی بیوی،اجنبی سوانی

پردیسی: (مذ،صفت) 1- بدیسی بندہ 2- دوجے ملک یاں علاقے دا بندہ
3- وچھڑیا ہویا بیلی 4- اجنبی

پردیسی ڈھولا، (مذ) 1- پردیس گیا ہویا پریمی 2- وچھڑیا ہویا سجن

پردیش: (مذ) 1- علاقہ، کھنڈ 2- پرانت،صوبہ

پُردیوتا: (مذ) 1- کسے شہر دا محافظ 2- دیوتا

پرڈاڈا: (مذ) ویکھو: پڑدادا

پرڈاڈی: (مو) ویکھو: پڑدادی

پرذات: (صفت) 1- غیر ذات 2- پرائی ذات 3- کم ذات 4- گھٹیا

پررمبھ: (مو) ملاقات کرنا، کلاوے وچ لینا

پرُرو: (ہ) ترکاری

پرڑا: (ج،مذ) تیندوا، چیتا

پرزم (Prism): (انگ،مذ) شیشے دا کوئی تہواں والا ٹھوس پنڈ جو
سورجی روشنی نوں ست رنگاں وچ نکھیڑ دیندا اے

پرزَو: (مو) خاص لحاظ، خاص توجہ،خصوصی خاطر داری کرنا

پُرزہ: (فا،مذ) 1- ٹکڑا 2- لیر، کاتر 3- مشین وغیرہ دا کوئی اک حصہ،
وَنگی: 'زیور، نیور، باہیں، تریور کرساں ٹوٹے پرزے ہیور' (خواجہ فرید)

پُرزہ پُرزہ کٹ مرنا، (محا) ٹکڑے ٹکڑے ہو کے قربان ہو جانا

پُرزہ پُرزہ کرنا، (محا) ٹوٹے ٹوٹے کرنا،ٹکڑے ٹکڑے کرنا

پُرزہ پُرزہ ہونا، (محا) ٹکڑے ٹکڑے ہونا

چلدا پُرزہ، (مذ) چلاک آدمی، پہنچ والا بندہ

پرس: (مذ) 1- چھوہن دا عمل 2- پارس دا پتھر 3- حقیقی

پرس(Purse): (انگ، مذ) بٹوا، تھیلی

پُرس: (صفت) بہت پیارا

پُرس: (ہ، مو) لکڑی دی گنڈھ یاں جوڑ، بید

پرسا: (صفت) جل، پانی

پرسا: (مذ) کہاڑا، ٹکدا

پرساد: (مذ) 1- صفائی، پاکیزگی، پوترتا 2- نکھیڑا، ویروا، وضاحت 3- سُکھ، آرام، سکون 4- صبر، تحمل، بردباری، مہربانی، عنایت 5- برکت، رحمت 6- شاعری دا اک گُن 7- منت، نذر بھینٹ، نیاز، تبرک 8- بھوجن

پرسادگن، (مذ) کوتا وچ سرلتا تے سادگی والا ٹکڑا

پرساد ونڈنا، (محا) کسے مراد دی پورتی دی خوشی وچ لوکاں وچ کُجھ ونڈنا

پرسادا: (مذ) 1- روٹی 2- بھوجن

پرسادھک: (مذ، صفت) بنان والا، آراستہ کرن والا

پرسادھکا: (مو، صفت) بنان والی، آراستہ کرن والی

پرسادھن: (مصدر) بنانا، سجانا، سنوارنا، ٹھیک کرنا، دُرست کرنا

پرسادی: (صفت) 1- کرپالو، مہربان 2- (مو) روٹی

پرسار: (مذ) 1- پھیلاؤ، پسار 2- پتیاں دی سیج 3- پوڑھی

پُرسار: (مذ) 1- زمانہ، سماں 2- نسل، پوچ

پرسارن: (مصدر) براڈ کاسٹ کرن، پھیلاوٹ دی حالت

پرسارنی: (مو) پٹ سن یاں گندھالی بوٹی جس دی تاثیر گرم خشک ہوندی ہے

پرسارنی تیل، (مذ) پرسارنی بوٹی دا تیل

پرساریں: (فم) بہت سے تیک، بُہتا چر

پرساک: (مذ) پرایا رشتے دار، غیر

پرسال: (صفت) پروں، پچھلے سال

پرسان: (مصدر) ویکھو: پرساون

پرسانت: (مو) 1- تسلی، دلاسا 2- آرام، سکون

پرسانگ: (مو) وڈی پوڑھی، پوڑسانگ

پُرسانگ چڑھا کے ڈاکے کپن، (محا) اگے ودھا کے ساتھ چھڈ دینا

پرسانگی: (صفت) 1- پوڑی، سیڑھی 2- دو شاخہ لکڑ، دوسانگ

پرساں: (فا، مذ) پُچھن والا

پرساو: (مذ) 1- پانی دا بہنا، وگا 2- ندی، نہر 3- پسینہ ٹپکن دی حالت 4- بول 5- دلچسپ گل، مزے دی گل

پُرساوا: (صفت) مرداواں، مردانہ، ونگی: 'پُرساوا ویس'

پرساوت: (مذ) دان کیتا ہویا، عنایت یافتہ، فیض پایا ہویا

پرساوک: (صفت) مہربانی کرن والا، رحم کرن والا، شفقت کرن والا

پرساون/پرساونا: (مصدر) 1- پوجا کراونا 2- بھیٹ چڑھاونا

پرساونا: (مو) مُڈھ، آغاز، شروعات

پُرسائی: (مو) 1- پُچھ، پُچھ پڑتال، جواب طلبی 2- بہادری، مردانگی

پرسپر: (فم) آپس وچ، آپس وچلا، باہم

پرسپر سمبندھ، (فم) آپو وچلا تعلق

پرسپر وردھی، (صفت) آپو وچیں مخالفت رکھن والے

پرسپھٹ: (مو) کھلیا ہویا، کھڑیا ہویا، نکھریا ہویا، صاف

پرست: (فعمر) فارسی مصدر پرستیدن توں فعل امر جیہڑا کسے اسم توں بعد آکے اسم فاعل ترکیبی بناندا اے، جیویں: حق پرست، مطلب پرست، بُت پرست، موقع پرست

آتش پرست، (صفت) اگ نوں پوجن والا

بت پرست، (صفت) مورتی نوں پوجن والا

بت پرستی، (مو) مورتی پوجا

خدا پرست، (صفت) رب نوں منن والا

سرپرست، (صفت) سر تے ہتھ رکھن والا، رکھوالا

فرقہ پرست، (صفت) اپنے فرقے دا پکھ کرن والا، فرقو

فرقہ پرستی، (مو) فرقوپُنا

مطلب پرست، (صفت) مطلبی، سوارتھی، خودغرض

موقع پرست، (صفت) موقع توں فائدہ اُٹھاون والا

پُرستاب: (فم) اگے، ساہمنے، روبرو

پرستاپ: (صفت) 1-ذکر، تذکرہ 2-موقع، فرصت

پرستار: (فا، صفت) 1-طلب گار، چاہیوان 2- پوجا کرن والا 3- پوجن والا

پرستار: (مذ) 1-جنگل، بیلا، چراگاہ، پتیاں دا بنیا ہویا بستر 2- منجی، پلنگ 3- کُھلار، پسار 4- لیکھ 5- متا

پرستاری: (فا، مو) 1-پوجا، عبادت 2-خدمت، سیوا

پرستان: (فا، مذ) 1-وستھا، پھیلاؤ 2- چھنداں دے بھید جانن دا اک علم 3-پریاں دے رہن دی تھاں، پریاں دا اکھاڑا، پریاں دا دیش، پریاں دا ملک، ونگی: 'جادو سحر ٹونا کر کے کوئی لے گئی چک مینوں پرستان سائیں' (برکت رام)

پرستاو: (مذ) 1-موقع، تجویز، صلاح، مشورہ 2- تعریف

پرستاوت: (مذ) تجویز کیتا گیا، شروع کیتا گیا، کُھلا کیتا ہویا

پرستاوک: (مذ) 1- تذکرہ، ذکر، مقدمہ 2-موقعے دے مطابق، ویلے سر

پرستُت: (صفت) 1-پیش کیتا ہویا 2- حاضر، موجود

پرستر: (مذ) 1-چٹان 2-میدان، روڑ 3-قیمتی پتھر، ہیرا، جوہرات 4- منجی، چارپائی

پرسترمئے، (مذ) پتھریلا، ریتلا

پرستش: (فا، مو) 1 - پوجا، عبادت، بندگی، عشق، محبت، اطاعت 2- عزت، حرمت، تعظیم

پرستش کرن، (محا) 1-پوجا کرن، عبادت کرنا 2- عشق کرن

پرستش ہوون، (محا) 1-پوجا ہوون، بندگی ہوون 2- آدَ بھگت ہوون

پرستن: (مصدر) چھوہن، پوجا کرن

پرستھ: (مذ) کُھلا، چوڑا

پرستھاپن: (مذ) ٹوریا، روانہ کرنا

پرستھان: (مذ) 1- کوچ، روانگی 2- کوچ دا پہلا دہنہ 3-پرائی تھاں،

اوپری تھاں4- اک بھارتی شہر دا ناں جس نوں اج کل پٹھن کہندے نیں

پرستھت: (مذ)1- ٹِکیا ہویا، ٹھہریا ہویا2- قائم، مضبوط

پرستھتی: (مو)1- حالت2- ماحول

پرتی: (مذ) اک قسم دا درخت جو جہلم تے جھناں دے ترائی والے علاقیاں وچ عام ہوندا ہے، پرستلج دی ترائی وچ گھٹ ہوندا ہے

پرسٹن: (فعم) ہتھیار سُٹنا، ہار من لینا

پرسج: (صفت) پسیجیا ہویا، فریفتہ، مائل

پرسجان: (مصدر) ویکھو: پرسجاون

پرسجاون: (مصدر) بھجاون، گِلا کراون، تر کراون

پرسجن/پرسجنا: (مصدر) پسینہ آؤنا، مُڑھکا آؤنا، گرم روٹی وغیرہ دا بند کپڑے یاں ڈبے وچ رہن کارن گِلا ہو جانا

پرسجوان: (مصدر) بھجواون، گِلا کراون، مُڑھکے نال تر کراون

پرسچرن: (مذ) کسے کم نوں کرن توں پہلاں سوچنا تے اوہدا بندوبست کرنا

پرسیجن: (مصدر) بھجن، گِلا ہوون، تر ہوون

پرسدھ: (صفت) مشہور، نامی، معروف

پرسُدھ: (صفت) گوڑھی نیندر سُتا ہویا، بے خبر

پرسدھتا: (مو) پرسدھی، مشہوری

پرسدھی: (مو)1- شہرت، مشہوری، ناں2- گہنا، زیور

پرسر: (مذ)1- جماعت، جنگ2- محبت3- کھلار

پُرسر: (مذ، صفت) آگو، پیشوا، لیڈر، رہنما

پرسرات: (مصدر) ویکھو: پُل صراط

پرسرام: (مذ) پرانا انوسار وشو بھگوان دے چھیویں اوتار دا ناں جس نے ایس دھرتی نوں اکی واری چھتریاں توں خالی کردتا سی

مایا تیرے تین نام، پرسو، پرسا، پرسرام، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پیسے نال ہی آدمی دی قدر ہوندی ہے، جے پیسہ کول نہ ہووے تاں لوکی پرسرام نوں پرسو، درمیانے درجے والے نوں پرسے اتے امیر نوں ستکار وجھوں پرس رام کہہ کے بلاوندے نیں

پرسراؤ: (مو) پیشاب، بول

پُرسرائی: (صفت) مردانگی

پرسرم: (مذ)1- تھکاوٹ، تھکان2- محنت مشقت، کوشش3- تکلیف

پرسرمی: (مذ، صفت) محنتی، تیز، چالاک

پرسرون: (مصدر) 1- ٹپکن، پانی وغیرہ دا ٹپکنا2- (مذ) چشمہ، جھرنا 3- پسینہ

پُرسش: (فا، مو) پُچھ گِچھ پرتیت، باز پرس، جواب منگنا

پُرسکار: (مذ)1- انعام، بدلہ، پھل، دان2- آدر، عزت3- عبادت، پوجا

پُرسکارن: (مصدر) انعام دیون، کوئی شے دان کرن

پُرسلات: (مذ) ویکھو: پُل صراط جیہدا ایہہ وگاڑ اے

پرسمبندھ: (مو) عزیز داری، رشتے داری، تعلق واسطہ

پرسُرت: (مذ) بُھل، فراموش

پرسن: (صفت) 1- خوش، تندرست، راضی 2- آباد، ہرا، سرسبز، ترقی یافتہ، کھلیا ہویا

پرسن چت، (مذ) مطمئن، خوش، دل دا سکون

پرسن کرن، (محا) 1-صاف کرن، خوش کرن 2-آباد کرن

پرسن مُکھ، (صفت) ہس مُکھ، خوش طبع

پرسن ہوون، (صفت) 1-صفائی ہوون 2-موافق ہوون 3-خوش ہوون

پرسن /پرسنا: (مصدر) 1-چھوہنا 2-بھیٹا چڑھاونا 3-پوجنا، ونگی: 'گھریں جیہناں دے پرسدے بھون دس، بناں پتراں مڑی سمان بچہ (کالی داس) 4-مقدس تھاں تے جانا

پرسناو: (مو) بول، پیشاپ

پرسنتا: (مو) 1-خوشی، چاء 2-تسلی، شوق

پرسنسا: (ہ، مو) وڈیائی، مدح، حمد، تعریف

پرسکھیا: (صفت) 1-گنتی تول 2-کسے شے نوں نامناسب توں مناسب تھاں تے ٹھہراون، اٹکاون دا عمل

پرسنکھیا: (مذ) 1-جوڑ، جمع 2-کُل، ٹوٹل

پرسنگ: (مذ) 1-جوڑ، میل، ناتا 2-وفاداری، نبھا 3-حادثہ 4-محبت، پیار 5-موقع، نوبت، ویلا 6-کسے بیرے وچ چل رہی گل بات دا اگا پچھا جس نال اوہدے ٹھیک عمل ظاہر ہوندے نیں، گل دا موقع 7-سلسلہ، لڑی 8-سبب، وجہ 9-قول، مقولہ، چرچا

پرسنگکی: (مو) لڑی

پرسنگی: (مذ، صفت) گل بات کرن والا، تعلق رکھن والا

پرسنہ: (مو) اطمینان، خوشی

پرسو: (مذ) 1-جمیا ہویا، پیدا ہویا 2-زچگی 2-اولاد

پرسُو: (مو) بال جمن والی، پیدا کرن والی

پرسوارتھ: (مذ) مہربان، پرُاپکار

پرسوارتھی: (مذ) پرُاپکاری، مہربانی

پرسوان: (صفت) پرسوں والا، آن والا تیجا دِن

پرسُوت: (مذ) 1-زچگی 2-جمیا ہویا، پیدا ہویا 3-اولاد 4-زچگی دوران لگن والی اک بیماری

پرسوت بخار، (مذ) جنیپے سے عورتاں نوں ہون والا بخار

پرسوت وا، (مو،) زچہ نوں بچہ جمن ویلے ہوا لگ جان دا روگ

پرسوتا: (مو) زچہ

پرسُوتن: (مو) 1-زچہ، پیدائش 2-پرست دی بیماری، ناپاکی

پرسُوتی: (مو، صفت) دیکھو: پرسُوتن

پرسوج: (مو) سیون

پرسورتکا: (مو) دیکھو: پرسوتا

پرسوکا: (مذ) پرسوں دا

پرسوکھن: (مذ، صفت) سُکھاون والا، جذب کرن والا

پرسُوگرہ: (مذ) زچہ خانہ، زچگی خانہ

پرسُون: (مذ) 1-پُھل 2-ثمر، پیدا شدہ

پرسُونتی: (مو) اوہ زنانی جیہنے بال جمیا ہوئے

پرسوں: (مذ، صفت) 1-بیتے ہوئے کل توں پہلاں دا دن 2-آون والے کل توں بعد دا دِن، ونگی: 'ایہہ پرسوں چنوں چوہدویں، تیرے جاسن وِس پران' (سراج قادری)

پرسوں دا ہوندا کل تے کل دا ہوندا اج، (اکھا) کسے کم یاں گل

وچ پُہتی کالھی دن لئی آکھدے نیں

پرسوں نہ، (پو، صفت) پرسوں دا

پرسُوں: (مذ) 1-پَھل، پُھل 2-پتر، پاتر 3-آل پروار، اولاد

پرسوید: (مذ) پسینہ، مُڑھکا

پُرسہ: (فا، مذ) 1- کسے دے مرن دا افسوس کرنا 2- ماتم پُرسی کرنا

پُرسہ دیون، (محا) ماتم پُرسی کرن، افسوس کرن

پُرسہ لون، (محا) ماتم پُرسی تے تسلی دیاں گلاں سُن

پرسے: (مذ) 1-سیک، حرارت 2-جلد دے مَساماں وچوں پانی جیہا خارج ہوون دی کیفیت، پسینہ

پرسے پرسے ہو جانا، (محا) 1-مُڑھکو مُڑھکی ہو جانا 2- شرمندہ ہو جانا

پرسے نہ جھلنا، (محا) ذرا وی غصہ برداشت نہ کرنا

پرسیاوشاں: (مو) اک جڑی بوٹی دے بی، وَنگی: 'چھ ماسے پرسیاوشاں دانے لے انجیر' (دارو شفا)

پرسیت: (مذ) 1-مڑھکا 2-عرق

پرسید: (مذ) ویکھو: پرسیت

پرسیک: (مذ) تپ، سیک، حرارت

پرسیس: (مذ) ویکھو: پرسے

پرسینا: (مو) 1- پسینہ، مُڑھکا 2- پرسن، خوش

پرسینو پرسینی: (فم) مُڑھکو مُڑھکی، تریلو تریلی

پرسینو پرسینی کر دیون، (محا) 1- تھکا دیون 2- تریلو تریلی

پرسینو پرسینی ہو جاون، (محا) تھک جاون، شرمندہ ہو جاون

پرسینہ: (مذ) پرسے، ہُمھر، پسینہ، مُڑھکا، تریلی

پرسیو: (مذ، لہند) 1- پرسے 2- ٹپکی ہوئی، چوئی ہوئی، رِسی ہوئی، وَنگی: 'نکھ پرسیو جانچیں سُر سُری'

پرسیو کڈھنا، (محا) محنت کرنا

پرسیونا: (فل) پسینہ آونا، تریلی آونا

پُرش: (ہ، مذ) 1-آدمی، مُنکھ، بندہ 2- پتی، خاوند 3- سخت کلامی، مذمت آمیز گل بات 4- گالھ مندا

پُرش پنا، (مذ) آدمیت، پُرش ہون دا عمل

پُرش دی مایا تے رُکھ دی چھایا، (اکھا) بندے دی دولت تے رُکھ دی چھاں دا کوئی اعتبار نہیں ہوندا

پُرش دھن، (مذ) خاندانی جائیداد

پُرش گامی، (مذ) لونڈے باز، لوطی

پُرش گمن، (مذ) لونڈے بازی

اُتم پُرش، (مذ) 1-اعلیٰ روحانی شخصیت 2- گرائمر وچ ضمیر دا اوہ روپ جو بولن والا اپنے لئی ورتدا ہے جیویں، وَنگی: 'میں، اسیں، اُتم پُرکھ

سریشٹ پُرش/ سریشٹھ پُرش، (مذ، صفت) نیک آدمی، چنگا آدمی

مدھم پُرش، (مذ) گرائمر وچ ضمیر دا اوہ رُوپ جو سُنن والے لئی ورتیا جاندا ہے، جیویں: توں، تسیں، مدھم پُرش

مہاں پُرش، (مذ،صفت) نیک آدمی، چنگے اخلاق والا آدمی

پُرشا: (ہ، مذ) بندہ، منکھ، آدمی، انسان

پرشاپ: (ہ، مذ) بددعا، بدکلامی، گالھ مندا

پرشاد: (ہ، مذ) 1- تبرک، اوہ کھاونا جو بھیٹ چڑھایا جاوے یاں چڑھا کے ونڈیا جاوے 2- اوہ چیز جو دیوتے یاں وڈے لوک خوش ہو کے درگاہواں یاں چھوٹیاں نوں دین 3- بھوجن، کڑاہ پرشاد 4- کنکا سیت

پرشاد پاونا، (محا) روٹی کھانا

پرشاد جھٹکاونا، (محا) روٹی دے دوٹکڑے کرنا

پرشاد چھکنا، (محا) روٹی کھانا، بھوجن کرنا

پرشاد داپھڑو کرنا، (محا) روٹی دے دوٹکڑے کرنا

پرشاد داورجنا، (محا) روٹی کھان لئی آکھنا

پرشادسکھنا، (محا) پرشاد چڑھون دی منت منن

پول پرشاد، (مذ) جتیاں دی مار

روپا پرشاد، (مذ) گنڈھا، پیاز

روڑو پرشاد، (مذ) ڈیلیاں دا اچار

سیت پرشاد، (مذ) گورو دا جوٹھا بھوجن

کڑاہ پرشاد، (مذ) گورو دوارے وچ پرشاد وجھوں ورتیا جان والا تہولا کڑاہ

کنکا پرشاد، (مذ) ویکھو: کڑاہ پرشاد

مِٹھا پرشاد، (مذ) بیہی روٹی، باسی روٹی

پرشادی پانی، (مذ) روٹی پانی

پرشادا: (لہند، مذ) پرشاد، روٹی، پھلکا، بھوجن

پرشادا چھکنا، (محا) روٹی کھانی

پُرشادھم: (ہ، مذ،صفت) کمینہ، کنجوس

پرشادی: (مذ) ویکھو: پرسادی

پرشادے بھنا (توڑنا): (محا) وہلے بہہ کے روٹیاں کھانا

پرشادیا: (مذ) گوردوارے دے لنگر لئی روٹیاں اکٹھے کر کے لیاون والا سیوادار، خدمت گار

پُرشارتھ: (مذ،صفت) 1- اُدّم، ہمت 2- طاقت، بہادری

پُرشارتھی: (صفت) 1- اُدّمی، ہمتی 2- طاقتور، بہادر

پرشاسک: (مذ) پربندھک، انتظام کرن والا، آہر کرن والا

پرشاسن: (مذ) 1- سیاست، حکومت 2- قانون بنان دا عمل

پُرشان: (مذ) پُرشان، پُرشن توں نکلیا اے جیہدے معنے سوال، پُچھ، تفتیش، چھوہن دا عمل اے

پُرشانت: (صفت) 1- مطمئن، پرسکون 2- مزے وچ

پُرشٹ: (مذ) دریافت، استفسار، سوال

پُرشٹا: (مذ) سوال کرن والا، پُچھن والا، دریافت کرن والا

پرشٹھ: (مذ) 1- اگلا، پہلا، مُڈھلا 2- آگو، رہنما، سردار

پُرشٹھ: (مذ) 1- پٹھ، پچھواڑا 2- پچھلا حصہ 3- پنا، صفحہ 4- ظہر دا ویلا

پُرشٹھ استھی، (مو) پٹھ دی ہڈی

پُرشٹھ بھومی، (مو) پچھوکڑ

پُرشچرن: (مصدر) یقین نال ورد کرنا، ذکر کرن، عبادت کرن

پرشد: (مو) 1- اکٹھ، پنچایت، کانفرنس 2- حاضر لوک، موجود خلقت

پرشرانت: (مذ) تھکیا ہویا، دُکھ جرن والا، تکلیف سہن والا

پرشرم: (مو) 1- دُکھ، تکلیف 2- محنت، کوشش 3- تھکاوٹ

پرشرمی: (مذ) 1- جتن کرن والا، محنت کرن والا 2- محنتی، ہمتی

پرشسٹ: (مذ، صفت) چنگا، نیک، پاک

پرشکُرت: (مذ) بجیا ہویا، پھبیا ہویا

پرشمس: (مذ) ذکر، تعریف، وڈیائی

پرشمست: (مذ) تعریف جوگ، تعریف دے قابل

پرشمسنیہ: (مذ) ویکھو: پرشمست

پرشمن: (مذ) 1- سکون، اطمینان، ٹھنڈ 2- دور 3- قتل کرنا، مارنا

پرشن: (مصدر) 1- سوال کرن، پُچھن، دریافت کرن 2- مستقبل بارے نجومی وغیرہ توں پُچھ لین، فال کڈھوا لین

پرشن اُتر، (مذ) 1- سوال جواب 2- چرچا 3- علم بیان دی اک قسم جس وچ کُجھ سوال اتے اوس دے جواب ہوندے نیں

پرشن پتر، (مذ) امتحان دا پرچا

پرشن پُچھنا، (محا) سوال پُچھنا

پرشن چنھ، (مذ) اوہ نشان جو کسے سوالیا جملے دے پچھے لایا جاندا ہے جس دی شکل ایہہ ہے (؟)

پرشن دا چک پڑناں، (مذ) اوہ ضمیر جو سوال پُچھن دے موقع تے بولے جاندے نیں (Interrogative pronouns)

پرشن لاونا، (محا) گویڑ لا کے کسے دے سوال دا جواب دینا

پرشن مالا، (مو) حساب دے سوالاں دی نمبری

پرشناتمک: (صفت) سوال توں متعلق، سوال بابت

پرشنسا: (مو) 1- تعریف، تحسین 2- خوشامد، ذکر

پرشنسا یوگ، (صفت) تعریف دے قابل

پرشنسک: (صفت) تعریف کرن والا، پرسنسا کرن والا

پرشنسیاق: (صفت) تعریف دے قابل، تعریف جوگ

پرشنوتر: (مذ) سوال جواب، بحث

پرشنوتری: (مو) کسے موضوع دے سوالاں اُتے جواباں دا مجموعہ

پرشنہ: (مذ) سوال پُچھنا، تعبیر جاننا، جانن دی خواہش کرنا

پرشنی: (صفت) سوالیا، ونگی: 'میں پرشنی اکھاں نال اوہدے ول ویکھدا رہیا'

پرشو: (مذ) تیسہ، کہاڑا، کلہاڑا

پرشواس: (مو) لما ساہ، اوکھا ساہ

پرشوتم: (مذ) 1- پُرشاں وچوں اُتم پرش، سریشٹھ پُرش 2- وشنو بھگوان 3- کرتار، واہگورو

مریادا پرشوتم، (مذ) ہر قسم دی ریت رسم نبھاون والے شری رام چندر جی

پرشودھ: (مو) تیسی، کہاڑی، کلہاڑی

پرشودھ: (مو) 1- صاف کرنا 2- چنگی طرحاں سوچنا، تحقیق کرنا، غور کرنا 2- قرضہ چُکانا

پرشودھن: (مصدر) قرضہ واپس کرن، قرضہ دیون

پرشودھن: (صفت) 1- پاکی 2- بدلہ 3- جواب

پرشوس: (ہ، مذ) ویکھو: پرسوں

پرشوش: (ہ، مذ) سُکنا، خشک ہونا

پرشونگ: (ہ، مذ) ملاقات، میل

پرشوہ: (ہ، مذ) پرسوں (آون والا)

پرشہر: (مذ) دوجا شہر، اوبھڑ شہر

پُرشی: (مو، صفت) عورت، زنانی، سوانی

پرشیش: (ہ، مذ) باقی، بقایا

پرکاج: (ہ، مذ) بیگانہ کم کاج، دوجیاں دا کم، دوجیاں دا معاملہ

پرکاجی: (ہ، مذ) 1- نیک، ساؤ 2- کاما، خدمت گزار

پرکار: (فا، مو) لوہے دی دو شاخہ قلم جیہدے نال دائرہ کھچی دا اے

پرکار: (مذ) 1- ڈھنگ، طور طریقہ، قسم، طرحاں، بھانت، وانگ 2- بناوٹ 3- قلعہ، محل

پرکارا: (مذ) وڈی پرکار جس نوں ترکھان ورتدے ہن، کاکڑا

پرکارن: (مصدر) نکھیڑن، اڈ اڈ کرن، وکھرا وکھرا کرن

پُرکاروں: (فا، صفت) 1- موٹا، گاڑھا، ٹھلّھا 2- پُرکار دی جمع اے 3- مضبوط، پکا 4- جڑاؤ، مرصع 5- دانا، ہوشیار، عیار 6- اوہ اوزار جیہدے نال دائرے بناندے نیں

پُرکاری: (صفت) کاریگر

پرکاس: (مذ) ویکھو: پرکاش

پرکاش: (سن، مذ) 1- روشنی، چانن 2- دُھپ 3- چمک 4- پھیلاؤ 5- پتا لگ جان دا عمل 6- گورو گرنتھ صاحب کھلن دا عمل

پرکاش استھان، (ہ، مذ) اوہ تھاں جتھے سری گورو گرنتھ صاحب دا چانن ہووے

پرکاش مئی، (ہ، صفت) روشنی والی، نوری

پرکاش وان، (ہ، صفت) چمکدار، روشن

پرکاشت: (ہ، مذ) 1- کتاباں چھاپن والا، پبلشر 2- چمکدار، روشن 3- مشہور

پرکاشک: (ہ، صفت) کتاباں چھاپن والا

پرکاشمان: (ہ، صفت) 1- چمکیلا، روشن، چمکدار 2- مشہور

پرکاشن: (ہ، مو) 1- پبلش کرن دا کم 2- چھپی کتاب

پرکاشن ادھیکار، (ہ، مذ) کسے کتاب وغیرہ دے چھاپن دے حقوق

پرکاشن/پرکاشنا: (مصدر) 1- چھاپنا، پرکاشت کرنا 2- چانن پاونا، ظاہر کرنا، ونگی: 'ایہہ جیون دے ڈونگھے بھاواں نوں پرکاش دا تے سُتے جذبیاں نوں جگاندا ہے' (ہرچرن سنگھ)

پرکال: (ہ، مو) بھوکنی، پوکنی

پرکالا: (مذ) ویکھو: پرکالہ

پرکالا چھٹنا، (محا) دست لگنا

پرکالہ: (فا، مذ) 1- پوڑی، زینہ، پڑسانگی 2- چنگاری، چنگ 3- کھڈی دا کپڑا 4- اناج وغیرہ مِنن دا اک ناپ

پرکام: (مذ) خواہش موجب، حسب خواہش

پرکانڈ: (مذ، صفت) 1- موٹی ٹہنی، تنا 2- خیر دی دعا

پرکپِت: (ہ، مذ) ناراض کیتا ہویا، خفا کیتا ہویا

پرکت: (ہ، مذ) مترے پیو دا دوجی ماں وچوں جمیا پُتر

پڑکٹ: (ہ، صفت) اَن میل، بے جوڑ

پرکٹ: (ہ، مذ) 1- صاف، ظاہر، عیاں 2- مشہور 3- آشکار، نمودار،

روشن

پرکٹ دا پرکٹ: (ہ، مذ) ڈھیر چالاک، بُہتا بھیڑا

پرکِٹت: (ہ، صفت) 1-عیاں کیتا ہویا، ظاہر کیتا ہویا 2- مشہور کیتا گیا 3- روشن، ظاہر

پرکٹن: (مصدر) ظاہر کرن، عیاں کرن، مشہور کرن، شہرت دیون

پرکٹی: (ہ، مو) 1- پرگٹی، ظہور 2- چمک، نور

پرکر: (مذ) 1- خاندان، قبیلہ، پروار، ٹبر 2- کثرت 3- مدد، رواج

پرکر: (ہ، صفت) 1 -دوجیاں دے کم کرن والا ملازم، نوکر، ملازم 2- ہوشیار

پرکرانت: (ہ، مذ) آغاز، مُڈھ، شروعات

پرکرت: (ہ، مو) کم، کار

پرکرت: (ہ، مذ) 1- شروع کیتا گیا 2- ٹھیک ٹھیک 3- موجودہ، چالو

پرکرتک: (ہ، صفت) قدرتی

پرکرتی: (ہ، مو) 1- سبھاؤ، مزاج 2- قدرت 3- مایا 4- مادہ، ، ونگی: 'گورو کہیا پرکرتیاں ہین پنچھی پنج تت بھگوان بنا دتے' (کالی داس)

پرکرش: (ہ، مذ) 1- وڈیائی، برتری 2- لمبائی

پرکرشٹ: (ہ، صفت) ودھیا، اعلیٰ، عمدہ

پرکرم: (ہ، مذ) 1- مُڈھ، ابتدا، شروعات، آغاز 2- پھرنا 3- جانا 4- سلسلہ، موقع

پرکرما: (مو، مذ) 1- عقیدت نال دیوتے وغیرہ دے چونہہ پاسیں گھُمن دا عمل، چکر کٹنا

پرکرن: (ہ، مذ) 1- کسے پیرے وچ چل رہی گل بات دا اگا پچھا جس نال اوس دے صحیح عمل واقع ہوندے نیں 2- گل دا موقع

پرکریا: (ہ، مو) عمل، طریقہ، ونگی: 'ایہہ ساری تانترک پرکریا، ایہہ سارا ناٹک چیٹک تے ایہہ تاڑی تے مُجرا کیوں؟' (ڈاکٹر بلبیر سنگھ)

پرکشا: (ہ، مذ) امتحان، جانچ، پرکھ

پرکشالن: (مصدر) پاک کرن، صاف کرن، دھوون

پرکشپت: (ہ، مذ، صفت) وکھرا کیتا ہویا، الگ کیتا ہویا

پرکِشت: (ہ، مذ) 1- بادشاہ 2- ابھی منیو دا پُتر 3- ارجن دا پوترا

پرکِشت: (ہ، مذ، صفت) بھجیا ہویا، گلا

پرکشک: (ہ، مذ، صفت) پرکھن والا، پُن چھان کرن والا، جانچن والا، امتحان لین والا، جذب کرن والا

پرکشوبھن: (ہ، مو) گھبراہٹ، بے چینی

پرکشیپ: (ہ، صفت) 1- وکھرا کیتا ہویا، علیحدہ کیتا ہویا 2- سُٹیا ہویا

پرکما: (ہ، مذ) 1- طواف، چکر 2- قربان ہوون دا عمل

پرکمی: (ہ، مذ) 1- مصیبت، غربت 2- ضرورت، گھاٹ

پرکمیا: (ہ، مو) 1- عقیدت نال دیوتے وغیرہ دے چونہہ پاسیں گھمن دا عمل 2- کسے مندر یاں مقدس تھاں تے طواف کرن لئی بنی تھاں

پرکمیاں: (مو) ویکھو: پرکمیا

پرکن: (مصدر) ڈرن، خوف کھاون

پرکنجر: (صفت) بے حیا، بے آبرو، بے غیرت، دلال

پرگوبل: (مو) کرومبل، پودے دے تازہ نکلے پتے

پرکوپ: (مو) 1- خفگی، ناراضگی، غصہ 2- جوش، طیش 3- روگ دی زیادتی

پرکوٹھڑی: (مو) اُتلا کوٹھا، چُبارا

پرکوڈی: (مو) لمی کوڈی (اِک کھیڈ) پڑ کوڈی

پرکوشٹھ: (ہ، مو) 1-اٹاری، چوبارہ 2- ہتھ دے گُٹ توں کُہنی تیکر دا فاصلہ

پرکھ: (ہ، مو) جانچ، پڑتال، ازمائش، پرتاوا، پچھان، سیہان، کھرے کھوٹے دی تمیز

پرکھ پرچول، (مذ) پرکھ پڑتال، کھوج، تحقیق، تنقید

پرکھ پرچول کرن، (مذ) کھوج کڈھن، کاڈھ کڈھن

پرکھ پرچول ہوون، (مذ) کھوج لگن، تحقیق ہوون

پرکھ پڑتال، (مذ) جانچ پڑتال، کھوج، کاڈھ

پرکھ پڑتال کرن، (محا) ویکھو: پرکھ پرچول کرن

پرکھ پڑچول ہوون، (مذ) ویکھو: پرکھ پرچول

پرکھ لگن، (محا) ویکھو: پرکھ پرچول ہوون

پُرکھ: (ہ، مذ) 1-آدمی، منکھ، انسان 2- پتی، خاوند 3- گرائمر وچ پڑناواں دا اوہ روپ جو بولن یاں سُنن والے یاں کسے ہور انسان نوں اطلاع کردا اے 4- کرتار، پار برہم 5- جیو آتما

پُرکھ پتی، (ہ، مذ) کرتار، پیدا کرن والا

پُرکھ پرانی، (ہ، مذ، صفت) بہادر آدمی، ہمتی منکھ

پُرکھ جیہا پکھیرو کوئی نہیں، (اکھا) بندہ اک تھاں تے ٹِک کے نہیں رہ سکدا

پُرکھ نلی، (مو) امتحانی نلی، ٹیسٹ ٹیوب

پُرکھ واچک، (ہ، صفت) پُرکھ نال جُڑیا

پُرکھ واچی، (ہ، صفت) پُرکھ نال جُڑیا

اُتم پُرکھ، (ہ، مذ) 1- فطری انسان 2- گرائمر وچ ضمیر دا اوہ روپ جو بولن والا اپنے لئی ورتدا ہے، جیویں: میں، اسیں

انیہ پُرکھ، (ہ، مذ) گرائمر وچ ضمیر دا اوہ روپ جو بولن والے اتے سُنن والے توں علاوہ کسے ہور بندے نوں خبردار کردا اے، جیویں: اوہ

مدھم پُرکھ، (ہ، مذ) گرائمر وچ ضمیر دا اوہ روپ جو سُنن والے لئی ورتیا جاندا ہے جیویں: توں، تسیں

مہاں پُرکھ، (ہ، مذ) 1- نیک آدمی، پرہیزگار 2- پار برہم، کرتار 3- ست گورو نانک دیو جی

پرکھا: (مو) قلعے دے چونہہ بنی ہوئی ڈونگھی کھائی، خندق

پُرکھا: (ہ، مذ) 1- پُرکھ، آدمی، منکھ 2- وڈیری عُمر دا بندہ 3- وڈ وڈیرے، پیو دادے

پرکھا: (مذ، صفت) پرکھن، جانچن والا، نقاد، پارکھ، محقق

پرکھان: (مصدر) ویکھو: پرکھاون

پرکھاون/پرکھاونا: (مصدر) پرکھوانا، پرکھ کراونا

پرکھاؤنا: (فل) ویکھو: پرکھاون/پرکھاونا

پرکھائی: (مو) پرکھن دا عمل، کم یاں مزدوری

پرکھٹیا: (ہ، صفت) بہادر، پراکرمی

پرکھچا: (مذ) ٹکڑا، پُرزا

پرکھچن: (مصدر) پرکھیا جانا، ونگی: 'سونا آپ نہیں لاہندا اوتائیں جوتائیں نہ پرکھیجے' (میاں نور گدائی)

پرکھچے اُڈاونا: (محا) دھجیاں اُڈاونا، پرزہ کرنا۔

پرکھر: (مذ، صفت) 1-بہت گرم 2-بہت تیز 3- گھوڑے دی زین یاں کاٹھی

پرکھرا: (مذ، صفت) 1- کھرا 2- بہت چنگا 3- سیانا، پچیت

پرکھرا تھیون، (محا) 1- غلط فہمی یاں جھگڑے دا غبار ہٹنا 2- صورت حال صاف ہونا 3-بدلاں دا پاٹن

پرکھڑا: (مذ) انھیری یاں طوفان توں بعد بدلاں دا چھٹ جاون

پرکھمی: (ہ، مو) پرتھوی سنسار، ایہہ دھرتی

پرکھن/پرکھنا: (مصدر) 1-جاچن، پرکھ کرنا، جانچنا، پڑتالنا، امتحان لون، فرق کرن، آزماون، ویکھن، پہچان کرن 2 - حملہ کرنا (پنچھیاں دا)

پُرکھن: (مو) پُرکھا دی تانیث، نیک عورتاں

پرکھواں: (مذ، صفت) 1- پرکھیا ہویا 2-بہتر، بے عیب

پرکھواون/پرکھواونا: (مصدر) جانچ کرواون، فرق کرواون، پُن چھان کرواون

پرکھوائی: (مو) پرکھائی کروان دا عمل تے اوہدی مزدوری

پرکھوتم: (ہ، مذ) ویکھو: پُرشوتم

پرکھی: (مو) 1- لوہے دی تکھی نوک والی نال جس نوں بیری وچ گڈ کے پرکھن لئی دانے کڈھدے نیں 2- (مذ) پرکھ کرن والا، پارکھ، پارکھو

پُرکھی: (صفت) جدی، خاندانی، پُشتی

پتا پُرکھی، (صفت) ویکھو: پُرکھی

پرکھیا: (مو) 1-جانچ، پڑتال، ازمائش، پرتاوا 2- پچھان 3-شہرت 4-برابری

پرکھیات: (صفت) 1- مشہور، معروف، نامی 2-خوش، راضی

پرکھیان: (مذ) 1-شہرت، ناموری 2- علم، احساس، سمجھ

پرکھیائی: (مو) شہرت، مشہوری

پرکھیجن: (مصدر) پرکھیا جاون، جانچیا جاون

پرکھینڈڑ: (صفت) 1- پرکھن والا، جانچن والا 2-نقاد، محقق

پرکھینڈو: (صفت) ویکھو: پرکھینڈڑ

پرکھیون: (مصدر) پرکھ کراون، جانچ پڑتال کراون، پُن چھان کراون

پرکھیوندا: (مذ) الٹ ہوون، اُلٹ وگن، مغالطے لگن

پرکھیویا: (مذ، صفت) پرکھن والا، پرتاون والا

پرکی: (مو) پھوڑا، پھنسی

پرکے سال: (فم) پر سال، پچھلے سال

پرکیا: (مو) 1-ناں، دُھم، شہرت 2- تذکرہ 3-وڈیائی

پرکیرتن: (مو) ویکھو: پرکیا

پرکیرتی: (مو) ویکھو: پرکیرتن

پرکیرن: (مذ، صفت) 1- کُھلا، کشادہ، کُھلریا ہویا 2- گھوڑا

پرگ: (مذ) 1-ان دھوتا کورا کپڑا 2-قدم، اُلانگھ، ڈگ

پرگاڈھ: (ہ، صفت) ویکھو: پرگاڑھ

پرگاڈھا: (صفت) 1-بہت، بے انتہا 2-دشوار، مشکل، کٹھن

پرگاڑھ: (صفت) 1-بہت زیادہ، گھنا 2-سنگھنا، گاڑھا 3-اوکھا 4-دُکھ

پرگاڑھا: (مذ، صفت) سنگھنا، بہت گاڑھا

پرگاسیا: (مذ،صفت) 1- کُھلا، ظاہر 2- چمکدار 3- چمکان والا

پرگامی: (صفت) 1- پار جاون والا 2- جاون والا

پرگاہ: (مو) خاص، مہر، مہربانی

پرگائی: (مو) اک رُکھ دا ناں

پرگت: (مو) میل، ملاقات، گل بات

پرگت کرن، (محا) 1- ظاہر کرن، راز دسن، بھنڈن 2- مشہور کرن

پرگت ملن، (محا) میل ہوون، ملاقات ہوون

پرگتی: (ہ،مو) اُنتی، ترقی

پرگتی شیل، (ہ،صفت) اگانہہ ودھو، ترقی پسند

پرگتی واد، (مذ) اگانہہ ودھو اصول

پرگتی وادی، (ہ، مذ) اگانہہ ودھو وچاراں والا آدمی، ترقی پسند

پرگٹ: (ہ،صفت) 1- پیش، ظاہر، بے اولھا 2- صاف، نرمل

پرگٹ پرگٹ، (ہ،صفت) سرکڈھواں، ظاہر، کُھلا، عیاں، اُگھا

پرگٹ کرن، (محا) 1- ظاہر کرن، بھیت کھولن 2- مشہور کرن

پرگٹ ہوون، (محا) ظاہر ہوون، بدنامی ہوون، پرگٹا

پرگٹا: (مذ) ظاہر ہون دا عمل

پرگٹانا: (فعم) ویکھو: پرگٹاونا

پرگٹاون/پرگٹاونا: (مصدر) ظاہر کراون، ظاہر کرن

پرگٹاؤ: (صفت) پرگٹ کرن والا، ظاہر کرن والا

پرگٹائی: (مو) ظاہر ہون دا عمل

پرگٹڑا: (مذ) ظاہر ہون دی حالت

پرگٹن/پرگٹنا: (مصدر) 1- پرگٹ ہونا، ظاہر ہونا 2- لشکنا، چمکاں مارن

پرگٹی: (مو) ظاہر ہوون دی حالت، مشہوری، ناموری

پرگٹیون: (مصدر) پرگٹ ہوون، ظاہر ہوون

پرگراہک: (ہ، مذ) گاہک، لین والا

پرگرہ: (مذ) 1- قبول کرن 2- فوج دا پہلا حصہ 3- کاما، نوکر، ملازم، سورج گرہن

پرگرہ: (مو) 1- بیوی، گھر والی 2- بددُعا

پرگڑ: (صفت) ویکھو: پرگٹ

پرگلبھ: (صفت) 1- شوخ، دلیر 2- پکا، مضبوط

پرگلبھا: (صفت) ڈرامے دی اوہ ہیروئن جو اپنی بہادری نال اپنے شوہر نوں اپنے قابو وچ کرے

پرگم: (صفت) 1- فکرمند، پریشان 2- مشکل، اوکھا 3- پُراسرار 4- ڈونگھا

پرگمن: (مذ) 1- ودھوتری، ترقی، عروج 2- اصلاح

پرگُن: (صفت) چنگا، اعلیٰ، ودھیا، عمدہ

پرگنا/پرگنہ: (فا، مذ) ملک دا اک حصہ جو ضلعے نالوں چھوٹا تے تحصیل نالوں وڈا ہوندا ہے، ضلعے دا حصہ، سب ڈویژن، ونگی: 'تے پرگنہ سی ملتان دا، صوبے دار ظفر' (سراج قادری)

پرگنہ دار، (فا،صفت) پرگنہ دا حاکم پرگنہ دا وڈا افسر

پرگنہ وار، (فا،فم) پرگنہ دے حساب نال

پرگوڑھ: (فا، مذ) ودھیرے گوڑھا

پرگوڑھتا: (مو) ودھیر گوڑھے ہون دا عمل، ونگی: 'ایس نوں چھایا واد کہیا جاندا ہے، پرگوڑھتا دا ناؤ دتا جاندا ہے (سنت سنگھ سیکھوں)

پرگولاون/پرگولاونا: (مصدر) احسان چڑھاونا، اُپکار کرنا

پرگھ: (مذ) 1-سورج، سجھ 2-مکان، محل، ماڑی 3-پربت 4-بوہے وچ اڑاون والا سریا، ارل 5-واجے دی اک قسم 6-اُلجھاوا، اڑاونی، رکاوٹ

پرگھا: (صفت) پیارا، پُوجن یوگ

پرگھان: (مذ) برانڈہ، برآمدہ

پرگھٹ: (صفت) اُگھا، سر کڈھواں، کُھلا

پرگھٹ کرن، (محا) ظاہر کرن، مشہور کرن

پرگھٹ ہوون، (محا) بھنڈیا جاون

پرگھٹی: (مو) کُٹھالی، سُنیاریاں دا چاندی سونا پگھلاون والا بھانڈا

پرگھرا: (مذ) 1-دوجے گھر دا 2-غیر گھر رہن والا، دوجیاں دے گھر رہن والا 3-اپنے گھریاں اڈے نوں سیہان لین والا (کبوتر)

پرگھڑا: (صفت) کھرا

پرگھوش: (ہ، مو) 1- گالھ 2-اواز، گرج

پرگنیا: (مذ) وکھاوا

پرگی: (مو) باری

پرگیا: (ہ، مو) 1- علم، عقل، سیاپنھ 2-چالاک، چاتر

پرگیا چکش: (ہ، مذ) انھا، نابینا

پرگیان: (ہ، مذ) 1- عقل، سمجھ، سیاپنھ 2-احساس 3-علامت، نشان

پرگیتا: (مو) 1- عقل، سمجھ، سیاپنھ، دانائی 2-وڈیائی 3-احتیاط

پرگیری: (مو) تیر اگے لوہے دی لگی چُنجھ

پرگیہ: (مذ) پنڈت، دانا، سوجھوان، عاقل

پرل: (مو) 1- ست ہتھ لمے رسے وچ جتنی چری وغیرہ بنھی جا سکے 2- بستی، آبادی

پرل پرل: (فم) زار زار، تیتری بنھ کے

پرل پکال: (مذ) قیامت دا ویلا

پُرل: (مو) پنچھی دے اُڈن دی اواز

پُرل پُرل، (فم) پرل پرل، لگاتار، (ہنجھواں تے پانی داوگنا)

پُرل پُرل کے، (محا) 1- کسے شے دے لگاتار نکلن دی اواز 2- کاہلی نال

پُرل دینی، (فم) ویکھو: پُرل کر کے

پُرل کر کے، (فم) 1-خاموشی نال، چُپ چپیتے 2- چھیتی نال

پرلا: (صفت) 1-اوس پار دا، اوس پاسے دا، دوسری طرف دا 2-اگلا، اُرلا دا اُلٹ 3- ایدھر اودھر دا، ایرا غیرا، غیر ضروری، فالتو 4-اخیر دا

پرلا پار، (مذ، صفت) 1- پرلا پاسا 2- پردیس 3-دوجا جہان

پرلا جگ، (مذ) ویکھو: پرلا جہان

پرلا جہان، (مذ) آخرت، پرلا جگ

پرلاپ: (مذ) 1-فضول گل بات، بے معنی گل بات 2- بکواس

پرلاپک: (مذ) 1-اول جلول گلاں جو بخار اتے سرسام دی حالت وچ بیمار بکدا اے 2- پرلاپی

پرلاپی: (مو) ویکھو: پرلاپ

پرلا پیٹھ: (فا، مو) تباہی، بربادی، تباہ

پرلب: (صفت) 1-لٹکدا ہویا، آویزاں 2-ڈھلا 3- دیر 4- شاخ

پرلمپ: (مذ) لما چوڑا، وڈا

پرلو: (مو)1-بے چین، پریشانی دی حالت، دُکھاں مارا2- جگت دا ناس، قیامت،ظلم، بپتا

پرلو آونا، (محا) بہت وڈی مصیبت پے جانا

پرَلو تھیون، (محا) برباد ہونا،ختم ہونا، مُکنا

مہاں پرلو، (مو) 1- وڈی تباہی 2- بہت وڈی بپتا 3- وڈی قیامت

نوح دی پرلو، (مو) حضرت نوح والا طوفان،غرقی، تباہی، جل پرلو

پرلو: (مو)پرلے والی، دوجی

پرلواں: (مذ،صفت) اخیرلا، دوجا، دور دا

پرلوب: (صفت) ویکھو: پرلب

پرلوبھ: (مذ،صفت) 1-لوبھ، لالچ،حرص2- خواہش، چاء

پرلوبھن: (مو) ویکھو: پرلوبھ

پرلوبھی: (مذ،صفت) 1-لالچی، حریص2- خواہشمند، چاہیوان

پرلوٹ: (مذ) ویکھو: پرنوٹ

پرلوک: (مذ) اگلا جہان،مرن توں بعد دی زندگی

پرلوک سدھارنا، (محا) مر جانا،جنتی ہونا

پرلوک سنوارن، (محا) ویکھو: پرلوک سنوارنا

پرلوک سنوارنا، (محا) اگلے جہان دے سُکھ واسطے جتن کرنا

پرلوک گمان، (مذ) سورگ واس ہونا،جنتی ہونا

پرلوک گمن، (ہ،مو) دوجی دنیا،موت، مرگ

پرلوک گنوانا، (محا) بُرے کماں دی وجہ توں دوزخی ہونا

پرلوک وگاڑنا، (محا) اگا خراب کرنا، بھیڑے کم کرکے اپنی آخرت نوں خراب کرنا

لوک پرلوک، (مذ) ایہہ جہان تے اگلا جہان، دوویں جہان

لوک پرلوک سواچنا، (محا) چنگے کم کرنا، نیک عمل کرنا، آخرت سنوارنا

پرلوکی: (صفت)1-پرلوک دے متعلق، دوجے جہان دی2-دوجے جہان دا وسنیک3-مرن والا، مرحوم

پرلوگ: (مذ) ویکھو: پرلوک

پرلوں: (مو)1- قیامت 2- ظلم 3- بپتا

پرلوں آ جانا، (محا) آفت آ جانا،مصیبت آ جانا

پرلوں آونا، (محا) بہت مینہہ پینا

پرلوں تیک، (فم) رہندی دنیا تک، اخیر تک، قیامت تک

پرلوں دے بدل، (مذ) اوہ بدل جو مینہہ ورھا کے تباہی کر دین

پرلوں کال، (مذ) جگت دے ناس دا سما، دنیا دے خاتمے دا ویلا

پرلوں مچنا، (محا) تباہی مچنا، بربادی ہونا

آپ مرے جگ پرلوں، (اکھا) جدوں کوئی آپ ہی نہ رہے اوہدے لئی ساری دنیا ہی نہ رہی اودوں کہندے نیں

جل پرلوں، (مو) 1-وہ تباہی جو پانی دی وجہ توں ہووے 2- حضرت نوح دا طوفان، غرقی، تباہی

پرلویں: (مو،صفت) ویکھو: پرلوا

پرلویں باہی، (صفت) پرلے پاسے، دوجے بنے

پرلی: (فم) 1-اوس پاسے دی، اودھر دی، پرلی طرف دی، اخیر دی2-تباہی مچان والا

پرلی لامھے، (صفت) ویکھو: پرلویں باہی

پرلے: (مو) ویکھو: 'پرلا' جیھدی ایہہ جمع اے

پرلے پار، (فم) دوسرے پاسے

پرلے پاروں ونجن، (محا) مر کے بچن

پرلے پاسوں بچنا، (محا) مر کے بچنا، مرن کناریوں بچنا

پرلے درجے دا، (مذ، صفت) پرلے سرے دا، بہت زیادہ، اَت دا، چھانٹیا ہویا

پرلے سرے دا، (صفت) ویکھو: پرلے درجے دا

پرلے لامھے، (فم) اوس پار

پرلے لامھیوں ہو کے مُڑن، (محا) 1-اخیر ویکھ کے مُڑن 2-بہت بیمار ہو کے تندرست ہوون

پرلے: (مو) 1- جگت دی تباہی، قیامت 2- موت، آخرت

پرلے کاری، (صفت) تباہ کاری، بربادی

پرلے کال، (مذ) 1-دوجے سے 2-آخرت

پرلیپ: (مذ) لیپ، مرہم، لیپن والی شے

پرلین: (مذ، صفت) جذب کیتا ہویا، سمایا ہویا

پرلیہ: (مو) 1- جہان دی تباہی 2- قیامت

پرم: (ہ، مذ) 1- محبت، پیار، لگن، عشق 2- محبوب، اعلیٰ، سبھ توں پہلا، اُچا 3- پرمیشور، خدا 4- ودھیا، چنگا، بہتر 5- پورا، کامل 6- بے اوڑا، بے انتہا

پرم آتما، (ہ، مذ) 1-پرماتما 2-رب

پرم انند، (ہ، مذ) 1-رب دے تصور دا مہان سکھ، رب دے ہوون دا ڈاڈھا سکون 2- انند سروپ برہم، واہگورو

پرم بھگت، (ہ، مذ) مہان بھگت

پرم پد، (ہ، مذ) مکتی، نجات

پرم پدی، (صفت) اعلیٰ رتبہ

پرم پُرش، (ہ، مذ) 1-وڈی روح 2-رب

پرم پُرکھ، (ہ، مذ) ویکھو: پرم پُرش

پرم پلیتا، (ہ، مذ) پیار دی اگ، محبت دا سیک

پرم تت، (ہ، مذ) آتم گیان، آتم ودیا، روح دا گیان

پرم تتو، (ہ، مذ) حقیقت، حقیقی ذات

پرم تنت، (ہ، مذ) ویکھو: پرم تت

پرم دتا، (ہ، مذ) رب پرمیشر

پرم دھرم، (ہ، مذ) وڈا فرض، فرضِ اعلیٰ

پرم دیاں گولیاں چکھنا، (محا) پیار یاں دوستی دے بدلے دُکھ جھلنا، ونگی: 'نٹھے جا کے گولیاں پرم دیاں بانے چکھیاں' (با، ڈھو)

پرم رس، (ہ، مذ) محبت دی شراب

پرم ستا، (ہ، مو) رب دی مہان شکتی

پرم سنیہی، (ہ، صفت) بہت محبت کرن والا، پریمی

پرم گت، (ہ، مو) 1-اُچی ذات 2- نجات

پرم گرو، (ہ، مذ) مہا گرو یعنی مُرشد دا مُرشد

پرم گور دیو، (مذ) سبھ توں وڈا پوج، گورو، کرتار، واہگورو، رب

پرم گورو، (مذ) پر برہم، کرتار، رب

پرم گیان، (ہ، مذ) علم تے عرفان، اللہ تعالیٰ دی معرفت، ایشور دا

گیان، ربی علم

پرم نند، (ہ، مذ) ویکھو: پرم انند

پرم ہنس، (مذ) 1- وڈا عالم جو سچ جھوٹھ دا نتارا کردا اے 2-ہندومت دے گرنتھاں مطابق چار قسم دے سنیاسیاں وچوں اک بھید

پرما: (مو)1- کامل علم 2-طاقت 3-بنیاد 4- مِیچ، ناپ 5- نمونہ، نقل

پرماتامہہ: (مذ)پڑنانا، نانے دا پیو

پرماتامہی: (مو)پڑنانی، نانی دی ماں

پرماتم: (مذ) ویکھو: پرماتما

پرماتما: (مذ) ایشور، بھگوان، رب

پرماتما تے ڈوری سُٹ دیون، (محا)ویکھو: پرماتما تے ڈوری سُٹنا

پرماتما تے ڈوری سٹنا، (محا)رب تے چھڈ دینا، رب دے آسرے تے چھڈ دینا

پرماتی: (مذ) خدا، رب

پرماد: (مذ) 1-پرم آد دی تخفیف، سبھ توں پہلا، ازلی 2- سُستی، خماری، پریشانی 3- بھرم، بھلیکھا، بُھل

پرمادڑا: (مذ) مستی، خمار

پرمادی: (مذ)1- مست، مُن 2-مُڈھلا، ابتدائی، ازلی

پرمار: (مذ) راجپوتاں دی اک ذات

پرمارتھ: (ہ، مذ)1-صدق، سچائی 2-چنگیائی

پرمارتھک: (ہ،صفت) پرمارتھ نال تعلق رکھن والا

پرمارتھی: (ہ، مذ) پرماتما، نیک، مذہبی، زاہد، متقی، دین دار

پرمارجت: (فعم)1-غور کیتا ہویا، تحقیق کیتا گیا 2-صاف کیتا ہویا، پاک، صاف

پرمال: (مو)پرایا مال، کسے دا مال، پرایا دھن

پرمان: (مذ) 1-تول، ماپ، مِنتی، پیمانہ 2- معیار، سٹینڈرڈ 3- حد 4- ماترا 5- ساکھی 6-مثال 7- دوائی دی خوراک 8- جرأت

پرمان پتر، (مذ) اوہ پتر یاں لیکھ جو کسے گل دا ثبوت منیا جائے، سرٹیفکیٹ

پرمان: (حرف تشبیہ)1-وانگوں، وانگر، ورگا 2-ایہو جیہا

پرمانا: (مو) چٹھی، رقعہ، ونگی: 'اگے پرمانے اوس دین دیال دے'

پرمانا: (مذ)پیمانہ دا وگاڑ، ماپ دا اک حساب یاں اوزار

پرماناد: (صفت) جو مُڈھ توں موجود اے، ابدی، مجازاً رب دی ذات

پرماننا: (ہ،صفت) کسے پرکھیاں مقدار راہیں سِدھ ہویا ہویا

پرمانک: (ہ،صفت) پنڈت، عالم، معتبر بندہ، پردھان

پرمانند: (ہ، مذ)رب دے ذکر وچ محو ہون کارن حاصل ہون والی روحانی تسکین

پرمانو: (ہ، مذ) ایٹم، ذرہ، کنکا

پرمانو بمب، (مذ) ایٹم بمب

پرمانو جگ، (ہ، مذ) اوہ جگ جس وچ ایٹم سمبندھی کھوج کیتی جاندی اے

پرمانوشکتی، (مو)ایٹمی طاقت، ایٹمی دے نیوکلیس وچ کیمیائی عمل دوران پیدا یاں جذب ہوئی طاقت(Atomic Energy)

پرمانو وادی، (مذ) مادہ پرست، مادے توں کائنات دی تخلیق

پرمانیکتا: (مو) معتبر ہون دا عمل

پرماوڑا: (مذ) مستی، خمار، سرور

پرمائد: (صفت) سبھ توں پہلاں، سبھ دی جڑھ، خالص روپ

پرمائش: (مو) وڈی عمر دا، وڈیرا

پرمایو: (صفت) پوری عمر، ساری عمر

پرمبھل: (مو) پراںبھل، کرونبل، کونپل

پرمپرا: (فم) مسلسل، لگاتار، اک توں بعد دوجا، اگلے زمانے توں، حسب نسب، پیڑھی، پرانے زمانے دا طریقہ

پرمت: (مذ) 1-پرایا دھرم، دوجیاں دا دین 2-پرائی مت، کسے دے پچھے لگن یاں کسے دی مت تے ٹرن 3-آبرو 4-ساکھ، اعتبار، بھروسا

پرمت: (مو) 1-مِنیا ہویا، تولیا ہویا 2-جانیا سمجھیا ہویا 3-تول، ناپ، میچ 4-پرایا دوست 5- گوڑھا بیلی

پرمتھ: (صفت) 1- گھوڑا 2- مہا دیو جی دی اک بندوق دا ناں

پرمتی: (مذ) 1- کنڈا، کنارہ، کونا 2-ماترا، مقدار، حد

پرمتیار: (ہ، مذ) پار برہم جس نوں من بدھی نہیں لکھ سکدے، جس نوں عقل شعور والا نہ لکھ سکے

پرمٹ (Permet): (انگ، مذ) اجازت نامہ، راہداری، پروانہ، مال نوں اک تھاں توں دوجی تھاں لیجان دی تحریری اجازت

پَرمَٹھہ: (مذ) بروٹے، اکھاں دے اُتے دا اُبھریا ہویا حصہ

پَرمٹے: (مو) بھنواں، اکھاں دے بھروٹے

پرمحلّہ: (مذ) دوجا محلّہ

پرمد: (مذ) 1- مستی، خماری 2- خوشی 3- دھتورے دا پھل 4- مت، متوالا

پُرمدا: (مو، صفت) 1- بھیڑی زنانی، بدکردار عورت 2-(مذ) سوہنا تے سُلکھنا 3- آرام دیون والا، سکھ دیون والی، مست کرن والا

پرمکھ: (صفت) 1 - پردھان، افسر، وڈیرا، آگو، رہنما 2- پہلا 3- ساہمنے، روبرو، اگے، پہلا، مُڈھ

راج پرمکھ، (مذ) کئی دیسی ریاستاں دا ناظم اعلیٰ

پرمل: (مو، صفت) 1- خوشبو، مہک 2- بھج کے پھلے ہوئے چول، چولاں دے مُدھرے 3- اک قسم دی سبزی، پرول

پرملاد: (صفت) خوشبودار

پرملان: (صفت) 1- گندا، میلا، داغی 2- وگڑیا ہویا، خراب

پَرمُلخی: (مذ) غیر ملک دا، دوجے ملک دا یاں دوجے شہر دا، غیر، اجنبی، بگانا، پردیسی

پرمن: (مذ) 1- پرایا من، دوجے دا دل 2- جیہڑا دلوں دور ہوئے

پرمنا: (صفت) دوجے دی شے تے رِیجھن والا

پرمند: (صفت) 1- ہولا، ہلکا 2- دھیما، سُست 3- تھکیا ہویا

پرمنڈل: (مذ) 1- چکر، گولائی 2- دائرہ، گھیرا 3- سیارہ 4- اوہ خط جس تے کوئی شے گردش کردی اے، مدار

پرمنیا: (مذ، صفت) نیک، پرہیزگار

پرموٹ (Promot): (انگ، مذ) جس نوں ترقی دتی گئی ہووے

پرموچن: (صفت) رہائی، آزادی

پرمود: (مذ) بے حد خوشی، زندہ دلی

پرمودت: (صفت) خوش، مسرور

پرمودک: (صفت) 1- خوشی دیون والا 2- خوش، مسرور، زندہ دل بندہ

پرمودھ: (مذ) ویکھو: پرمود

پرمودی: (صفت) 1- خوش باش، مست، بے فکر 2- خوش کرن والا

پرموشن (Promotion): (انگ، مو) عہدے وچ ترقی

پرموہ: (مذ) 1- موہ لین دی حالت 2- بے چینی، پریشانی، حیرانی

پرموہن: (صفت) دل موہ لین والا، من کھِچواں

پرموہنی: (صفت) 1- دل لبھاون والا، رِیجھاون والا 2- سُندر، سوہنا 3- محبوب

پرموہی: (صفت) دلفریب، دل بھاون والی، سُندر

پرمی: (مو) 1- پریمی، عاشق 2- پریم کرن

پرمی: (صفت) جدی، خاندانی، وراثتی

پرمیس: (ہ، مذ) پرمیشور، ایشور، خدا

پرمیسر: (ہ، مذ) ویکھو: پرمیشر

پرمیسر تائی، (ہ، مو) خدائی

پرمیسر لوک، (ہ، مذ) سائیں لوک، بھگت، ولی: "تب سکندر نے کہیا جو ماتا اوس فقیر نے جھوٹھ نہیں بولیا اوہ پرمیسر لوک تھے" (ساکھیاں اڈن شاہ)

پرمیسری نوٹ (Promissory note): (انگ، مذ) روپیہ دین دا اقرار نامہ، جو روپیہ قرض لین والا لکھ کے دیندا ہے، پرونوٹ

پرمیشر: (ہ، مذ) پرماتما، رب

پرمیشر تے بُھلیا وہاپن سبھے روگ، (اکھا) بندہ مالک نوں بُھلا دیوے تے سو طرحاں دیاں مصیبتاں وچ گرفتار ہو جاندا اے

پرمیشر دی مایا، کِتے دُھپ کِتے چھایا، (اکھا) دولت رب دی دین اے جیہنوں چاہوے گھٹ دیوے جیہنوں چاہوے ودھ

پنجاں وچ پرمیشر، (اکھا) پنج سیانیاں بندیاں وچ رب آپ وسدا اے، پنجاں دی مہتتا دروسان لئی آکھدے نیں

پرمیشری: (ہ، صفت) 1- ایشوری، پرمیشر بارے، پرمیشر توں متعلق 2- (مو) شکتی یاں دیوی دا اک ناں

پرمیشو: (ہ، مذ) سبھ توں ودھ طاقتور، پرماتما

پرمیشوری: (ہ، مو) قدرت، خدائی

پرمیلا: (مو) تھکاوٹ

پرمیو: (مذ) پار برہم، پرماتما، رب

پرمیون: (مو) اک قسم دی جھاڑی

پرمیہ: (مذ) ویکھو: پرمیو

پرمیہہ: (مذ) جریان، ذیابطیس

پرن: (مصدر) ویاہ ہوون، وہیجن، پیرنیجن، پرنیون

پَرن: (فا، مذ) 1- پروین، ثریا 2- ست سہیلیاں دا جُھرمٹ 3- گزریا ہویا کل 4- چانی

پرن: (مذ، صفت) 1- قول، اقرار، قسم، عہد، وعدہ، بچن 2- طبلے دی گت 3- پرانا، قدیم 4- مردنگ دے بول دا اک کھنڈ 5- پر، کھمبھ 6- قسم، سونہہ 7- پتا

پرن چیر، (مذ) پتیاں دا لباس، پتیاں دا پہناوا

پرن دھارن، (محا) 1- نیت کرن، متا پکاون 2- عبادت کرن،

جتن کرن

پرن شالا، (مذ)پتیاں دی گُلی

پُرن: (مصدر)1-پرویا جاون2- بھریجن3-پورا ہوون

پرنا:(مذ)1-پٹکا، چھوٹی چادر (چُنی) موڈھے تے رکھیا وڈا رومال، صافہ، خوشی غمی تے دیون والا سر دا کپڑا2- سپورٹ، سہارا3-ویاہیا ہویا4-شادی، ویاہ 5-انگوچھا، اُنگلی دی پور تے چڑھایا جان والا لوہے دا خول

پرنا تکیا، (مذ) سہارا، آسرا، بھروسہ، وَنگی: 'کیوں پرنا تکیا تیرا، ہور نہیں دِھر ڈھیری' (سیف)

پرنا خوشی نال، نہیں تے مرنا، (اکھا)مرضی نال ویاہ نہ ہووے تے اوہ ویاہ ویاہ نہیں ہوندا اسگوں گل دا پھاہ ہوندا اے

پرنا سپرنا، (مذ)1-شادی2- غمی، دُکھ، سُکھ

پرنا ہوون، (محا)پرنیجن، ویاہ ہوون

مرنا پرنا، (مذ)غمی تے خوشی

پرنات: (مذ)شادی، ویاہ، طنزاً یاں مذاق دے طور اُتے آکھدے نیں

پرناد: (مو)1-اُچی اواز، شور، کھپ2- خوشی دی اواز3-شاباش

پرناری: (مو)پرائی سوانی

پرناس: (مذ) ضائع کرن دی حالت

پاپ پرناس، (صفت) پاپاں دے ناش کرن والا

پرناش:(مو)1- گھاٹا، نقصان، تھوڑ2- تباہی، بربادی3- حرکت دا رُک جاون، حرکت مُک جاون دی حالت

پرنال: (مذ)1- پرنالا، پانی کڈھن والی نالی، موری2-وڈ وڈیریاں دا طور طریقہ

پرنالا: (مذ)1- کوٹھے دے پانی دے نکاس لئی بنی موری، جس دے اگے ٹین کھرپیل یاں لکڑی دی نال وی لگی ہوندی اے 2- جھیل اُتے پانی پلاون لئی لائی ٹین یاں بانس وغیرہ دی نال

پرنالا اوتھے ہی رہنا، (محا) اپنی ضد توں نہ ہٹنا، اپنی ہٹھ تے قائم رہون

پرنالا جاء تے ہوون، (محا)اپنی گل تے اڑیا ہونا

پرنالڑا:(مذ)ویکھو: پرنالا، وَنگی: 'سارا دیہہ پرنا لڑے ڈلھ گئے' (قادر یار)

پرنالی: (مو)ویکھو:'پرنالا'جیہدی ایہہ تانیث اے

پرنالی: (مو)1- چھوٹا2- موٹے آدمی یاں پشو دی پِٹھ دی ہڈی دے دوہیں پاسیں جو تھاں خالی رہندی ہے3- ریت، رسم4- ڈھنگ، طریقہ

پرنالی پون، (محا)1-موٹاپے سببوں کنڈ وچ نالی بنن2- گھوڑے دا تگڑا تے جوان ہوون

پرنالے: (مذ)کوٹھے دا پانی کڈھن لئی بنائی گئی تھاں

پرنالے بہا دیون، (محا)1- کسے شے دی کثرت کر دیون2-بہت زیادہ رون، ہنجواں دا مینہہ برسا دیو

پرنالے وہاون، (محا) زار وقطار رونا

پرنام: (ہ مذ)1- بندگی، سلام، نمسکار2- پرایا ناں، دوجا ناں، لقب، تخلص، کنیت

پرنام کرن، (محا) سلام کرن

پرنام: (مذ) 1- پھل، سِٹا 2- امتحان دا نتیجہ

پرنامن: (مصدر) سلام آکھن، بندگی کرن، نمسکار کرن

پرنامی: (ہ،صفت) 1- پرنام کرن والا، سلام کرن والا 2- پجاری، پوجا کرن والا، عبادت کرن والا

پرنان: (مصدر) ویاہ کرن، شادی کرن، ویاہ ہوون، ونگی: 'گل مکدی چنوں چوہدویں، اُہناں آجاناں پرنان' (سراج قادری)

پرنان/پرنانا: (مصدر) ویاہنا، ویاہ کراونا، ویاہ کرنا

پرنانی: (مو) نانی دی ماں

پرناں: (ج، مذ) ویکھو: پرنا

پرناو: (مو) رولا، شور

پرَ ناوا: (مذ) 1- پرنالا، لکڑی یاں لوٹے دا بنیا ہویا وڈا نالا جیہدے راہیں پانی اک تھاں توں دوجی تھاں وگایا یاں لیجایا جاندا اے 2- ویاہ کرن والا، لاڑا، نینگر 3- ویاہ، شادی 4- مُکلاوا

پرناون: (مصدر) 1- ویاہ کرن، شادی کرن 2- ویاہ لیاونا، شادی کراونا

پرناوَ: (مذ،صفت) 1- ویاہ کران والا، پرناون والا 2- خاوند، پتی

پرناوَندڑ: (مذ،صفت) ویکھو: پرناوَ

پرنائی: (مو) 1- ویاہ 2- ویاہ کرن دی حالت یاں عمل 3- ویاہی ہوئی

پرناہ: (مذ) 1- پرناہی دا مکبر، وڈا آرا 2- تکھی دھار والا لوہے دا مضبوط ڈنڈا جس نال کوہلو وچوں کھل پٹدے نیں، جبل باری 3- شادی، ویاہ 4- آسرا، موڈھے دا صافہ، اگوچھا

پرناہو: (مذ) ویکھو: پرناہ

پرناہی: (مذ) 1- وڈی آر، آرا جیہدے نال دو بندے رل کے لکڑی وڈھدے نیں 2- ویاہی ہوئی، شادی شدہ

پرنایا: (مذ) ویاہیا، شادی شدہ

پرنایا جاون، (محا) ویاہیا جاون، پرنیجن

پرنایک: (مذ) خاوند، شوہر، پتی، گھر والا

پرنبا: (مذ) 1- کندھ وچ لگیا ہویا لکڑی دا اوہ ٹوٹا جس تے دروازے دی چوگاٹھ اٹکدی اے تے کسی جاندی اے 2- گٹی

پرنپر: (مذ) 1- مُشک، نافہ 2- لڑی، سلسلہ

پرنپرا: (مو) 1- سلسلہ 2- رواج، روایت

پرنپرا دی، (صفت) روایتی، ونگی: 'توں اپنی عقل تے آئی کار ایسے طریقے نال ورتیں گا جو ساڈے پرنپرا دے اصولاں دے سٹے نوں حاصل کرن وچ سہائی ہون'

پرنپرا گت، (ہ،صفت) روایتی

پرنپرا واد، (ہ،مذ) روایت پرستی، Conventionalism

پرنپرا وادی، (ہ،مذ) روایت پرست

پرنپرائی: (ہ،صفت) روایتی

پرنت: (ہ،صفت) عاجز، جُھکیا ہویا

پرنت پال، (ہ،صفت) 1- عاجز 2- غریب، مسکین دا خیال رکھن والا

پرنتا: (مذ) چھیویں پیڑھی دی اولاد

پرنتپ: (مذ) 1- دُشمن، شریک 2- فاتح

پرنتر: (صفت) حکم منن والا، ماتحت

پرنتو: (ہ،حرف ربط) پر، مگر، علاوہ، ایس توں وکھ، ایس دے خلاف

پرتی: (مو) ویکھو: 'پرتا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پرنٹ(Print): (انگ، مذ) 1- چھاپا 2- چھپائی، چھینٹ

پرنٹ آرڈر(Print Order)، (انگ، مذ) پچھلا پروف پڑھ کے چھاپن لئی دتا حکم

پرنٹڈ (Printed): (انگ، صفت) چھپیا ہویا

پرنٹڈ میٹر(Printed Matter)، (انگ، مذ) چھپی ہوئی چیز

پرنٹر(Printer): (انگ، مذ) چھاپن والا

پرنٹنگ (Printing): (انگ، مو) چھپائی

پرنٹنگ اِنک(Printing Ink)، (انگ، مو) اوہ سیاہی جو چھپائی لئی ورتی جاندی ہے

پرنٹنگ پریس(Printing Press)، (انگ، مو) چھاپا خانہ

پرنٹنگ فریم(Printing Frame)، (انگ، مذ) لکڑی یاں لوہے دا بنیا فریم جس دے اک پاسے شیشہ لگا ہوندا ہے ایس نال فوٹو نیگٹو توں پازیٹو بنائی جاندی ہے

پرنٹنگ مشین(Printing Machine)، (انگ، مو) چھاپن دی مشین

کیلیکو پرنٹنگ (Calico-Printing)، (انگ، مو) کپڑے دی چھپائی

لِتھو پرنٹنگ (Litho Printing)، (انگ، مو) پتھر دا چھاپا

پُرنجن: (مذ) زندگی، روح، جیو

پرند: (فا، مذ) پراں والا جانور، ونگی: 'گھوڑا ہے یا کیہ کہاں شوخی وچ پرند' (مولوی غلام رسول)

پرند چرند، (مذ) پشو، پنچھی

پُرندری: (مو) بھرے پروار والی عورت

پرندہ: (فا، مذ) 1- پنچھی، پکھیرو 2- اُڈن والا 3- جہاز

پرندہ پر نہیں مار سکدا، (اکھا) کوئی نہیں اپڑ سکدا، کسے نوں جاون دی اجازت نہیں، کڑی نگرانی

پرندہ ہو جاون، (محا) اُڈ جاون، تیزی نال غائب ہو جاون

پرندہ ہون، (محا) ویکھو: پرندہ ہو جاون

پرندھری: (مو) بالاں والی زنانی، اوہ زنانی جیہدے بال بچے تے گھر والا ہوئے

پرنس(Prince): (انگ، مذ) راج کُمار، شہزادہ

پرنس آف ویلز، (مذ) انگریز بادشاہ دے وڈے صاحبزادے دا خطاب، یُوراج، ٹِکا

پرنسپل(Principle): (انگ، مذ) اُصول

پرنسپل(Principal): (انگ، مذ) کالج یاں کسے تنظیم دا وڈا عہدیدار

وائس پرنسپل(Voice Principal)، (انگ، مذ) پرنسپل دا مددگار، پرنسپل دا قائم مقام

پرنسپلی: (مو) پرنسپل دا عہدہ

پرنگ: (مذ، صفت) کئی رنگاں دے میل توں بنیا ہویا رنگ

پرنگت: (صفت) 1- بخشیش، تحفہ، احسان 2- کسے نال نیکی کرنا، احسان کرنا

پرنگت شالہ، (پو، کلمہ دعائیہ) اللہ کرے پورے گنے جاون، مکمل ہوون

پرنگھنہ: (صفت) جسم، جُثہ، بدن

پرنگیا: (مذ) 1- قول، قرار، وعدہ، عہد 2- شرط، قسم

پرنمن: (مذ) 1- جھکا، جُھکن دا عمل 2- پرنام، سلام، آداب

پرنمن: (مصدر) پرنیون، ویاہ ہوون

پرنن: (مصدر) ویکھو: پرنامن

پرنوٹ: (مذ) پرونوٹ، لین دین دی لکھت

پرنون: (مصدر) کسے دے اگے جُھکن

پرنہ: (مذ) پتا، برگ

پرنی: (مو) 1- ویاہی ہوئی زنانی، شادی شدہ عورت، ویاہت عورت، ، سجری ویاہی، نویں ویاہی 2- صافی، تھگوی 3- رُکھ، درخت

پرنے: (فم) بھرنے دا گاڑ، پاسے، سارے

پرنے: (مذ) 1- بھروسا، اعتماد، اعتبار 2- میل ملاپ 3- سلام، پرنام 4- عرض، التجا، فریاد 5- دوستی، محبت، پیار 6- مہربانی، شفقت، ونگی: 'مرنے پرنے اپر گراں وی اٹھنے نیں'

پرنے پون، (محا) 1- سہارے تے گزارا کرن 2- دے پاسے ڈِگن، ول پون

پرنے: (مذ) ویاہ، شادی

پرنیا: (مذ) 1- ویاہیا ہویا بندہ، شادی شدہ بندہ 2- بُڈھا، وڈیری عمر دا پرنیا پتریا، (مذ) ویاہیا، شادی شدہ

پرنیاس: (صفت) ویکھو: پرنیا پتریا

پرنیاں: (فا، مذ) اک قسم دا پُھل دار ریشمی کپڑا جو بہت نرم تے ملائم ہوندا اے

پرنیاں: (مو) پرنائیاں ہوئیاں، اوہ کُڑیاں جیہناں دا ویاہ ہو گیا ہوئے

پرنیت: (صفت) 1- بدلیا ہویا 2- خلقیا ہویا، بنایا ہویا 3- سُدھاریا ہویا، ٹھیک کیتا ہویا 4- بھیجیا ہویا

پرنیجن/پرنیجنا: (مصدر) ویاہیا جاون، شادی شدہ ہوون

پرنین: (مصدر) ویکھو: پرنیجن

پرنیناں: (فل) ویاہیا جانا

پرنیندا: (مذ، صفت) 1- ویاہیا جاون والا، پرناون والا 2- لاڑا، خاوند، شوہر

پرنینڈڑ: (مذ، صفت) ویکھو: پرنیندا

پرنینڈڑا: (صفت) ویاہیا جان والا

پرنیندو: (مذ) ویکھو: پرنیندا

پرنیندی: (مو) ویکھو: 'پرنیندا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پرنیوا: (مذ) ویاہ، شادی

پرنیواں: (مذ) ویکھو: پرنیوا

پرنیوڑا: (مذ) ویکھو: پرنیوا

پرنیون/پرنیونا: (مصدر) ویاہ ہونا، شادی ہونا، پرنیجنا

پرنیون: (مصدر) ویاہیا جاون

پرنیہہ: (مذ) یرقان، پیلیا روگ، ونگی: 'پرنیہہ آکھن اوس نوں جو دیکھے انسان' (داروشفا)

پرنیہاں: (مذ، صفت) ویاہیا ہویا، شادی شدہ

پرو: (فعر) ویکھو: پرسوں

پرو: (فم) دورتوں، دور دلوں، فاصلے توں، پروں، پرے توں

پُرو: (مذ) ہندو مذہبی رسماں کراون والا برہمن

پُرو: (مو)1- گنڈھ 2- پُرے دی ہوا، پُرا

پروا: (مو) ہر پکھ دی پہلی تاریخ، اک

پروا: (فا، مذ)1-خواہش، چاہ، محبت 2-چنتا، فکر، خیال 3-ضرورت، حاجت، غرض، لوڑ 4-آرام، ویلھ

پروا کرن، (محا) 1-چنتا کرن، خیال کرن 2-چاہ کرنا، محبت کرنا

پروانہ کرن، (محا) دھیان نہ کرن، خیال نہ کرن، لاپروائی کرن

پروانہ ہوون، (محا) تعلق نہ ہوون، خیال نہ ہوون، کسے دی چنتا نہ ہوون

پروا ہوون، (محا)1-چنتا ہوون، فکر ہوون 2-چاہ ہوون، محبت ہوون

پُروا: (مو) پُرے دی ہوا، پورب دی ہوا، مشرقی ہوا

پروات: (مو) ویکھو: پربھات

پرواتیں: (فم) ویکھو: پربھاتیں

پرواد: (مذ) 1 - گل بات، گفتگو 2 -افواہ، الزام، بُہتان، تُہمت 3-اکھان، کہاوت 4-قصہ کہانی

پروار: (مذ) 1-خاندان، ٹبر، گھرانا، قبیلہ، کُٹمب، بال، بچے 2-ہمراہی 3- رعیت، رعایا، پرجا، نوکر، مرید 4- دوست یار 5-رُکھ دیاں ٹہنیاں 6- پتر، پُھل پھَل 7-چن دے دوالے دا ہالہ، گرہن، ونگی: 'چندنوں پروار پیا ہوئی ورکھا دی تیاری' (لوک گیت)

پروار ولنا، (محا) گھیرا پاونا، چکر بننا

پروار: (ہ، مو) پرائی عورت، پرائی سوانی، دوجے دی بیوی

پُروار: (مذ) اُروار دا اُلٹ، پرلا پاسا، پرلا کنڈھا

پُروار جاون، (محا)1- پرلے پاسے جاون، ملکوں باہر جاون، پردیس جاون 2- دوجے جہان جاون

پروارا: (مو) ویکھو: پروار

پروارک: (صفت) خاندان متعلق، خاندان بارے

پروارن: (مصدر)1-چن دوالے ہالا قائم ہوون 2-ساہ بند ہون مگروں موت دی حالت طاری ہوون

پروار یا جاون: (محا)1- ہوش گواچ جاون، روگی دا مُر دیاں وانگ لگ 2- چن دوالے ہالا پون، گرہن لگن

پرواز: (فا، مذ) 1- ڈھنگ، خُو، عادت، خصلت، طور، طرز 2- تصویر دا چہرہ، مہرہ 3- سجاوٹ 4- صفائی، چمک، روشنی 5- اُڈاری، اُڈان، ونگی: 'میرے روباج پرواز کیتا' (سوہنی فضل شاہ)

پرواز کر جانا، (محا) 1-اُڈ جانا 2- ختم ہو جانا

پرواس: (مذ) 1-اپنا دیس چھڈ کے دوسرے دیس وچ جا وسن دا عمل، ہجرت 2-عارضی ٹھکانا 3-وسوں دی تھاں، گھر، مکان 4-پردیس دی رہتل بہتل 5-پردیسی، اوبھڑ، مسافر 6-سفر، پینڈا

پرواسن: (مذ) 1-دیس نکالا 2-جلاوطنی

پرواسی: (مذ)1- اپنا دیس چھڈ کے پرائے دیس وسن والا 2-شہر دا وسنیک، شہری

پروال: (مذ)1-بین دی ڈنڈی 2-مُونگا 3-اکھاں دیاں پلکاں دے وال، اکھاں وچ وال رڑکن دی بیماری، مونگا

پروالا: (مذ) اک قیمتی پتھر، مونگا، ونگی: 'سُتنا رُ پاسیجے ہیرا پروالا'

پروالن: (مصدر) پالنا کرن، پرورش کرن

پروان: (صفت) سیوا کار، قبول، منظور، منیا ہویا، پورا، مکمل، وگی: 'ج
نمازاں ساریاں، چڑھن نال عشق پروان' (سراج قادری)

پروان چڑھاون، (محا) 1-پورا کرن 2-توڑ اپڑاون 3-جوان کرن، ویاہ کرن

پروان چڑھن، (محا) 1-بالغ ہوون، جوان ہوون 2-سرے چڑھن، توڑ اپڑن 3- مکمل ہوون، کامل ہوون

پروان چڑھیا، (محا) 1- کمال تے پُجنا، پھلنا پھولنا، جوان ہونا 2-نیپر ے چڑھنا

پروان کرن، (محا) قبول کرن، منظور کرن

پروان ہوون، (محا) مراد پوری ہوون، آباد ہوون

پروان: (مذ) 1-نذر نیاز، چڑھاوا، تحفہ 2-روک 3-مخالفت

پروانا: (مذ) 1-اک قسم دا کیڑا جو دیوے دی لاٹ تے سڑ کے مر جاندا اے 2-پتنگا، پروان 3-بھمکڑ 4-اگ دا پھلُو ہا

پروانت: (صفت) منظور شدہ، قبولیا ہویا

پروانگی: (فا، مو) حکم، اجازت، منظوری

پروانن/پروانناں: (مصدر) پرونا کرنا، منظور کرنا، وگی: 'گورو جی نے اوہناں بھگتاں اتے اوہناں سنتاں دی بانی نوں بیڑ وچ پروانیا ہے' (ڈاکٹر بلبیر سنگھ)

پروانو: (صفت) ویکھو: پروان

پروانہ: (فا، مذ) 1- پتنگا، اک قسم دا کیڑا جو دیوے دی لاٹ تے سڑ کے مر جاندا اے 2- حکم نامہ، بادشاہ دا فرمان، چٹھی، رقعہ 3-پالنا، مہربانی، عنایت 4-شاستراں دا عالم

پروانہ تلاشی، (مذ) گھر بار دی تلاشی دا وارنٹ

پروانہ راہداری، (مذ) 1-دوسرے دیس وچ جان دا لکھتی حکم نامہ، پاسپورٹ 2- کسے چیز نوں اک تھاں توں دوسری تھاں لے جان لئی شناختی چٹھی تاں جوں راہ وچ کوئی روک ٹوک نہ کرے

پروانہ گرفتاری، (مذ) گرفتاری دا وارنٹ

پروانہ لکھن، (محا) تحریری حکم جاری کرن، چٹھی لکھن

پروانہ لکھواون، (محا) تحریری حکم جاری کراون، چٹھی لکھواون

پروانہ نویس، (محا) دفتریاں عدالت دا اک عہدے دار جیہڑا اپنے وڈے افسر دے حکماں نوں لکھدا اے

پروانہ وار، (فا، م) پروانے وانگوں، شیدائیاں وانگ

پروانہ ہو جاون، (محا) ویکھو: پروانہ ہوون

پروانہ ہوون، (محا) 1-عاشق ہوون، شیدائی ہوون 2-جان دے دیون

پُروانہ: (لہند، متعدی الحعدی) بھروانہ، بھرائی کراونا، پرون دا کم کراونا

پروائی: (فا، مذ) پروانہ توں 1- حکم، فرمان، منظوری، تحریری اجازت نامہ 2- حکم نامہ، پرمٹ، پاسپورٹ

پروائی: (مو) ویکھو: پروانگی

پروانے: (مذ) ویکھو: 'پروانہ' جیہدی ایہہ جمع اے

پرواون/پرواونا: (مصدر) بھروانا، پُرواونا

پُروائی: (مو) پورن، بھرن دا کم یاں مزدوری

پرواہ: (فا، مذ)1-دھیان، توجہ، چنتا، فکر، ڈر 2- روڑھنا، سیلاب، ہڑھ، لہر، ترنگ 3- کمی، تھُڑ، گھاٹ

پرواہ رکھنا، (محا) لحاظ کرنا

پرواہ نہ کرنا، (محا) دھیان نہ دینا، ونگی: 'دلبر بے پرواہ ہمیشہ کجھ پرواہ نہ کردے' (ہاشم شاہ)

پُرواہ: (مذ)1-وہندا پانی، دریا، ندی، نہر 2- کم ٹریا ہون دی حالت 3- کم دھندا، پیشہ 4-رسم، رواج، ریت 5-حیاتی، جندڑی 6-چنگی سواری

پرواہ سر: (مذ) لگاتار وہن والی ندی، اکھنڈ دھارا، نت چلدی ندی

پرواہت: (لہند، مو) ویکھو: پرواہتی

پرواہتی: (لہند، فم) سویرے، تڑکے، صبح، پربھاتی

پرواہرا: (صفت) حکم توں باہر، آپ ہُدرا، بے قابو، بنا پُچھے، بنا اجازت

پرواہک: (مذ)1-روانی، بہاء، وگاء 2-دست

پرواہکا: (مذ) ویکھو: پرواہک

پرواہن/پرواہنا: (مصدر)1-بہاون، بہا دیون، روڑھ دیون 2- چالو کرن، رواں کرن

پرواہی: (صفت)1-وگن والا، رواں، چالو، جاری 2-اک قسم دا بھانڈا

پروائی: (مو)1- پرون دا کم یاں مزدوری 2- پُورب دی ہوا، پُرا

پروایا: (مذ) منجی دے پاویاں ہیٹھاں رکھیا جان والا لکڑ دا ٹوٹا، پڑاوا

پروبھرا: (مذ)1- دُراڈے، دُور 2- اوکھا، مشکل، وخت

پروبھرا ہین، (محا) دکھ وکھ رہنا، کسے نال نہ گھُلنا ملنا

پروبھرا تھیون، (محا) دور ہوون، وکھ ہوون

پروبھکت: (مذ) ونڈیا ہویا، تقسیم کیتا ہویا

پروبیشن (Probation): (انگ، مذ) کم سکھن دا ویلا، کم سکھن دا زمانہ، تربیت دی مدت

پروبیشنر (Probationer): (انگ، صفت)1- کم سکھن والا 2- عبوری دور وچ کم کرن والا

پروپدیش: (مذ)1- نصیحت، ہدایت 2- تنبیہہ

پُروپر: (فم) ترتیب وار، لڑی وار، اک اک کر کے

پَرُوپَرار: (فم) سال دو سال پہلے، پر دے معنی پچھلا سال، پرار دے معنی اوس توں پچھلا سال

پروپرائیٹر (Proprietor): (انگ، مذ) کسے فرم، کارخانے یاں ہوٹل وغیرہ دا مالک

پروپکار: (مذ)1-دوجیاں دا فائدہ کرن والا، دوسرے دی بھلائی کرن والا 2- نیکی، بھلائی

پروپکارن: (مو) پروپکار کرن والی عورت

پروپکاری: (مذ) دوجے دا فائدہ، دوجے دا بھلا

پروپیگنڈا (Propaganda): (انگ، مذ) ویکھو: پراپیگنڈا

پرَوَت: (مذ)1- پربت دا وگاڑ، پہاڑ 2-لاگیاں نوں دتا جان والا گروآٹا

پروتا: (مذ)1-پڑپوتا، پوتے دا پُتر، پُتر دا پوتا 2-پرویا ہویا

پروتا: (مذ) وڈی پرکار جس نال ترکھان پہیاں تے گولائی دا نشان لاؤندے نیں

پروترا: (مذ) ویکھو: پڑپوتا

پروتری: (مو) ویکھو: پڑپوتی

پروتساہ: (مو) 1- کوشش، جتن 2- تحریک، ترغیب

پروتساہن: (مذ) ہلا شیری، اُتشاہ

پروتن: (مصدر) 1- پرون، وِنھن 2- پرویا جاون، وِنھون

پُروتھا: (لہند، مذ) کل دا باسی کھانا، بیہا اَن (جس دے کھادیاں یاداشت گھٹ جاندی اے)، ونگی: 'پروتھا ٹکر کھاون وسارا پیدا کریندا'

پُروتھا ٹکر، (مذ) بیہی روٹی، باسی روٹی

پُروتھا مونہہ، (مذ) اوہ آدمی جس دا مونہہ لتھا ہویا ہووے، اُداس آدمی

پروتی: (مو) 1- پروتی ہوئی، پُرچی ہوئی 2- پوتے دے دھی، پُتر دی پوتی

پروتیہ: (صفت) پہاڑی، پہاڑاں وچ رہن والا

پروٹ: (مذ) 1- کڑاہی وچ اک وار تلی یاں بھُنی جان والی چیز، پُور، پراگا 2- پوچ، ونگی: 'پریتم ہمیشہ پنگر رہے نویں پروٹ دے لکھاریاں نوں تیار کردا آیا ہے' (سوِندر سنگھ)

پروٹرا: (مذ) چھکو جس وچ کتن ویلے مُڈھ اتے پونیاں رکھیاں جاندیاں نیں، ونگی: 'ربا میرے گوڈے دے ہیٹھ پروٹڑا میں کتنی ہاں جائیں جائیں' (حسین)

پروٹڑا: (لہند، مو) پونیاں دا چھا، چھکو جس وچ کتن ویلے مُڈھ اتے پُونیاں رکھیاں جاندیاں نیں

پروٹڑی: (لہند، مو) ویکھو: 'پروٹڑا' جیہدی ایہہ تانیث تے تصغیر اے

پروٹون (Porton): (انگ، مذ) ایٹم دے بُن تے بنے اوس دے دو دو حصیاں وچوں اک، ونگی: 'پروٹون تے الیکٹران ایہہ دو اتم پدارتھ ہن' (بھائی جودھ سنگھ)

پروٹہ: (مذ) چھابا، گول ٹوکری، پنڈاں وچ زنانیاں کنک دے خشک پودیاں نال اک پٹاری نما ٹوکری یاں چھابا ہتھاں نال بُن کے بنا لیندیاں نیں جیہدے وچ روٹیاں رکھیاں جاندیاں نیں جو دیر تک گرم تے نرم رہندیاں نیں

پروٹھ: (مذ) کڑاہی وچ اک وار تلی یاں بھُنی جان والی چیز

پروٹھا: (مذ) پراٹھا، پرونٹھا، گھیو لگی تلویں روٹی

پروٹھڑا: (مذ) ویکھو: پروٹھا

پروٹھی: (مو) چھوٹا پرونٹھا

پروٹھیاں: (مو) پروٹھی دی جمع

پروٹین (Protein): (انگ، مو) انڈہ، مچھی، ماس، سبزیاں، بھاجیاں وچ پایا جان والا اک وٹامن جو ایمینو ایسڈ توں بندا ہے

پروچن: (مصدر) آکھن، کہن، بولن

پروچھ: (مذ) چھڑکا، ترونکا

پروچھن/پروچھنا: (مصدر) 1- چکر کٹنا، چکر لانا، طواف کرنا، کسے متبرک تھاں دوالے بطور تعظیم چکر لانا 2- پانی چھڑکن، پانی لاون

پروچی: (مذ، صفت) پروئی ہوئی، پُرچی، پڑتی

پروچیا: (مذ، صفت) پرویا ہویا، پروتا، پُرچیا

پروِدھ: (صفت) 1- وِنھیا ہویا، چھکیا ہویا 2- پرویا ہویا 3- پکا، ہوشیار،

چالاک

پرِودھا: (مذ)1-ودھیا ہویا، وِنھیا ہویا، چھکیا ہویا 2-پرویا ہویا 3-پروہت

پرِودھیا: (مو)پروون دا کم، پُروائی

پروڈھ: (صفت) پروڑھ، تصدیق

پروڈھا: (مو)1-جوانیوں ڈھلی ہوئی (سوانی)2-ناٹکا

پروڈھتا: (مو) ویکھو: پروڈھ

پروڈھوکتی: (مو)علم بیان دا اک روپ جس وچ کسے چیز لئی اوہ تصور کر لیا جاندا ہے جو دراصل اوس دا کارن نہیں ہوندا، ونگی: 'امبر کالا اِت بدھ ہویا، اساں دردمنداں دیاں آہیں' (دمو)

پروڈھی: (مو)1-طاقت، قدرت، توانائی2-سوال تے جواب

پروڈیوسر (Producer): (انگ، مذ) 1-پیش کرن والا، پیش کار 2-فلم یاں ناٹک نوں پیش کرن والا 3-ریڈیو سٹیشن دا اک ملازم

فلم پروڈیوسر (Film Producer)، (مذ) فلم تیار کر کے پیش کرن والا بندہ

پرور: (فعر)فارسی مصدر پروادن توں صیغہ امر جیہڑا کسے اسم توں بعد آ کے اسم فاعل ترکیبی بناؤندا اے، جیویں: غریب پرور، دوست پرور

پرور: (مذ)1-پروار، آل اولاد، خاندان، ٹبر ٹیر2-وڈ وڈیریاں وچوں کوئی اک 3-اگر دی لکڑ

پرور: (صفت)1-ودھیا، اعلی، سُندر، بہترین2-نامی، مشہور3-زنانیاں دی اک بیماری دا ناں

پرورت: (صفت)1- رُجھیا ہویا، لگیا ہویا، مصروفیت2-مُدھ، آغاز، شُروعات3-چک، اُکساون، ہلاشیری

پرُورت: (مو)1-عادت، کیفیت2-خواہش، اِچھا، تمنا

پرورت گار: (مذ) ویکھو: 'پروردگار' جیہڑا ایہہ وگاڑ اے، ونگی: 'بھانا اوس سچے پرورت گار دا اے' (کاشی رام)

پرورتت: (فم)چالو کیتا گیا، چلایا گیا

پرورتک: (صفت) 1- کسے کم نوں چلاون والا2- موڈھی، بانی3- کم وچ لاون والا

پرورتن: (مذ) 1-لین دین، بدلہ2-معاوضہ، مُل3-اجازت، تحریک چلن

پرورتی: (مو، صفت) 1-بعد وچ ہون والا، پچھلیرے سے دا 2- لگن، رُچی

پرورجن: (مصدر) 1- گھر بار چھڈ کے جنگلاں نوں نکل جاون 2-باہر جاون 3-تیاگن، ترک کرن4-مارن

پروردِگار: (فا، مذ) 1-پالن والا 2- رب، ونگی: 'جیہا کرے کوئی تیہا پاوندا ہے سچے واعدے پروردگار دے نی'

پروردگار دے مونہہ نوں، (فم) راب واسطے، خدا واسطے، اللہ دی راہ وچ

پرورده: (فا، مذ)1-پالیا ہویا2- ترکیتا ہویا، ونگی: 'اوہ مالک میں نمک اوہدے داہاں پروردہ آیا' (عارف)

پرورس: (صفت)مُحتاج، غلام، محتاج

پرورن: (مذ) گھروں یاں شہروں کڈھ دین دا عمل، دیس نکالا، جلا

وٹنی

پرورش: (فا، مو)1-پالن پوسن 2- مہربانی، شفقت، ، ونگی: 'مائی کردی پرورش بیٹے نوں ہر حال' (مولوی غلام رسول)

پرورش کرن، (محا)1- پالنا کرن 2- تربیت کرن، سرپرستی کرن

پرورش ہوون، (محا) پالنا ہوون، پلن، تربیت ہوون، سرپرستی ہوون

پرورنا: (فم) دوسری شکل وچ ظاہر ہونا

پرورہ: (ہ، مذ) دوجیاں نوں نقصان اپڑانا، دھوکھا دینا، فراڈ کرنا

پرورہی: (ہ، مذ، صفت) دوجیاں تے جبر کرن والا، ظلم کرن والا

پروریا: (صفت) گھیریا ہویا

پروریہ: (ہ، مذ) بیگانہ مال

پروڑتا: (مو) تائید، حمایت

پروڑتک: (مذ) تائید کرن والا

پروڑن: (مصدر) سمجھن، پڑتال کرن، کھوج کرن

پروڑھ: (مذ، صفت) 1-پکا 2- پکی عمر دا، بالغ

پروڑھ وِدیا، (مو) بالغ وِدیا، تعلیم بالغاں

پروڑھتا: (مو) ویکھو: پروڑتا

پروسا: (مذ)1-اوہ کھانا جیہڑا پروہنا آون مگروں اُچیچا پکایا جاوے یاں اوہ کھانا جیہڑا گوانڈھیاں تے بیلیاں سجناں دے گھر گھلیا جاندا اے 2- کھانا ورتاون والا

پروسا: (مذ) 1- پروسن والا، ورتاوا 2- ویاہ شادی سے بھائی چارے وچ ونڈے جان والے منڈے اتے کڑاہ 3- کسے دے لئی جو اَن الگ کر کے رکھیا جائے یاں گھلیا جائے 4- دو روٹیاں اُتے رکھیا کڑاہ (ایہہ اک پروسا اکھواوندا ہے)

پروسان: (مصدر) ویکھو: پروساون

پروساون: (مصدر) 1- تھال وچ کھانا رکھاون 2- ونڈاون، تقسیم کراون

پروسن: (مذ، صفت) پردیس جان والا، بدیسی

پروسن: (مصدر) 1- پروہنیاں اگے کھانا رکھن، کھانا تیار کرن 2- تھال وچ کھانا رکھن 3- ونڈن، تقسیم کرن

پروسن ہار، (صفت) کھانا ونڈن یاں کھوان والا

پروسن ہارا، (مذ) پریہا، ورتاوا

پروسنا: (فعم) بھوجن کھواون لئی تھالاں وچ لگاونا، تھال وچ روٹی سجاونا، پریہنا

پروسوان: (مصدر) ویکھو: پروسواون

پروسواون: (مصدر) 1- تھال وچ کھانا رکھواون 2- ونڈواون، تقسیم کرواون

پروسی: (مو) متھاجی، محتاج، غلامی

پروسیشن (Procession): (انگ، مذ) جلوس

پروش: (صفت) تابعدار، فرمانبردار

پروشت: (ہ، مذ) پردیس گیا ہویا، پردیسی

پرِوشٹ: (ہ، صفت) داخل ہویا ہویا، گھسیا ہویا

پروشٹا: (ہ، صفت) سُورجی مہینے دا دن یاں تاریخ

پروف (Proof): (انگ، مذ) 1- پہلی چھپائی دی کاپی جس نوں ٹھیک

کر کے پھیر چھاپدے نیں 2- ثبوت

پروف ریڈر(Proof Reader)، (انگ، مذ) پروف پڑھن والا

پروف ریڈنگ(Proof Reading)، (انگ، مو) پروف پڑھن دا کم

اَنتم پروف، (ہ، مذ) اوہ پروف جس نوں پڑھ کے پرنٹ آرڈر دتا جاندا ہے

کن پروف، (مذ) اک قسم دے کپڑے دا ناں جس وچ دُھپ چھاں دے حساب رنگ چمکدے نیں

گیلی پروف، (مذ) اوہ پروف جو پہلی واری پڑھے جاندے نیں

واٹر پروف(Water Proof)، (انگ، مذ) اوہ چیز جس تے پانی دا اثر نہ ہووے

پروفیسر(Professor): (انگ، مذ) 1- کسے یونیورسٹی یاں کالج دا اُستاد2- کسے چیز دا ماہر

پروفیسرانی: (مو)ویکھو: پروفیسرنی

پروفیسرنی:(مو) 1-پروفیسرانی، پروفیسر دے گھر والی 2- کالج وچ پڑھاون والی عورت

پروفیسری: (مو) پروفیسر دا کم یاں عہدہ

پروک: (مذ)1- چھڑکا، ترونکا2- گوڈا

پروکا: (مذ،صفت) 1-پرسال دا، پچھلے سال دا، پرانا2-بار دے وسنیکاں دی اک قوم

پروکال: (صفت) نیک، پرہیز گار

پروکتا: (صفت) 1-چنگی طرحاں سوچ سمجھ کے کہن والا 2- کسے تنظیم یاں شعبے ولوں حق روپ وچ گل کہن والا نمائندہ

پروکڑا: (مذ،صفت) ویکھو: پروکا

پروکڑی: (مو،صفت)ویکھو:'پروکڑا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پروکش: (ہ، صفت) پرتکھ دا اُلٹ، اکھاں توں اوہلے، لُکیا ہویا، لُکواں

پروکش گیان، (ہ، مذ)علم معرفت، لُکیاں گلاں

پروکن/پروکنا: (مصدر) پانی دا چھڑکنا

پروکو: (مو) ویکھو: پروکھوں

پروکھ: (مذ) ترونکا، چھڑکا، پروک

پروکھ: (صفت)ویکھو: پروکھا

پروکھا: (صفت) 1-اکھوں پرے، جو دِسے نہ، لُکیا ہویا2-دور دا، گیان توں پرے

پروکھڑے: (فم) پرے، دُور، ہٹواں، اکھوں اوہلے

پروکھوں: (مو) طاقت، ہمت

پروکھی: (صفت) ویکھو: پروکھا

پروکھے: (فم) 1- اوہلے، اوجھل، لُکیا ہویا، غائب، دور دا، پرے دا، پرے، دور، ہٹواں2- پروں والا، پرسالا

پروکھے ہوون، (محا)اوہلے ہوون، لُک جاون، پرے ہو جاون، دور چلے جاون

پروکی: (مو)ویکھو:'پروکا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پروگ: (مذ، صفت)1-اردلی، چپڑاسی 2-اگے جان والا 3-سردار،

پردھان

پروگرام(Programme): (انگ، مذ) 1- کسے ہون یاں کیتے جان والے کم دا سے موجب ویروا 2- کسے کم دے کرن دی کوشش، ڈھنگ، طریقہ، منصوبہ بندی

پروگریسو(Progressive): (انگ، مذ) اگانہہ ودھو، ترقی پسند، نویں معاشی نظریات نوں منن والا، اگے ودھن دا چاہیوان

پُروگم: (مذ) پیشوا، مُرشد

پرول: (مذ) اک سبزی دا ناں

پرول(Parole): (انگ، مذ) 1-اوہ خاص لفظ جیہڑے پہرے دار نوں دسے جاندے نیں 2- قیدی نوں ایس شرط تے باہر لیاون دی اجازت دیون پئی اوہ ویلے سر واپس آ جاوے گا

پرولا: (مذ) 1-اوہ کپڑا جیہدے وچوں چکی توں پیسیا ہویا آٹا کڈھیا جاندا اے، چکی دا پُوڑ پونجھن والا کپڑا 2- پوچا دین والا کپڑا 3- (پو) کھڈی دے بُنے کپڑے دا اوہ اخیرلا حصہ جس دے وچ تانا نہیں وگیا ہوندا، بلکھی 4- پانڈو مٹی جس نوں کندھاں تے پوچ دین لئی ورتدے نیں

پرولا پھرن، (محا) پوچا پھرن، لیپا پوتی ہوون

پرولا پھیرن، (محا) پوچا پھیرن، لیپا پوتی کرن

پُرولا: (مذ) گڈے دے پہیے دی پُٹھی وچ گزاں نوں فِٹ کرن لئی لگا پھانہ یاں پھال

پرولتاری(Proletariate): (انگ، صفت) سرمایہ دار نظام، غریب، مزدور جنتا، ونگی: 'مارکس نے ٹھیک ہی کہیا ہے کہ پرولتاریاں دا کوئی دیش نہیں' (جگجیت سنگھ)

پرولن: (مصدر) 1- پرولا پھیرن، کپڑے نال رولن 2- کپڑے نال پتلے گارے دا پوچا پھیرن

پرولی: (صفت) پوچی ہوئی، پرولا دتی ہوئی

پرولیا: (صفت) پرولا دتا ہویا، پوچیا ہویا

پرون: (صفت) ویکھو: پروان، ونگی: 'مرزا تیرا ماریا نہیں کسے پرون' (بھگوان سنگھ)

پرؤن: (مذ) پرونی دا اسمِ مکبر، وڈی چھانی، پتّل یاں لوہے دی چھانی

پُرون: (مو) چوپتی دا پتر، کمیاں دی ویل دا پتر

پرون/پرونا: (مصدر) 1- چھیک یاں موری والی چیز وچ دھاگا پانا، کاغذ نوں نتھی کرنا، پرونا، جوڑنا، ہار بناؤنا 2- سُوئی وچ دھاگا پاونا، سوئی نال پرونا، اتھرو پروناں، بہت رونا

پرون تھیون، (محا) پھیتی پھیتی ہوون، لیراں ہوجاون، پاٹن

پرون ہوون، (محا) ویکھو: پرون تھیون

پرونبل: (مو) کرونبل، کرومل

پرونٹھا: (مذ) پراٹھا، گھیو لگی تلویں روٹی

پرونٹھا آ کھیاں ڈھڈ نہیں بھردا، (اکھا) گلیں باتیں ڈھڈ نہیں بھردا، ڈھڈ بھرن لئی عمل تے محنت دی ضرورت ہوندی اے

پرونٹھڑا: (مذ) ویکھو: پرونٹھا

پرونٹھی: (صفت) ویکھو: 'پرونٹھا' جیہدی ایہہ تصغیر اے

پرونچک: (صفت) مکار، جھوٹھا، فراڈیا

پرونڈر: (صفت) پرودن والا

پرُونگی: (مذ) بلُوت ناں دا رُکھ

پرونا: (لہند، صفت) پروکا، پرسال دا

پرونوٹ (Pronote): (انگ، مذ) اُدھار لئے روپے نوں موڑن لئی اقرار نامے وجھوں لکھیا گیا سرکاری کاغذ

پرونہہ: (فم) پرہیوں، پرانہہ توں، پرلے پاسیوں، اودھروں، اوس پاسیوں

پرونی: (مو) پتل یاں لوہے دی چھاننی

پرونی: (ہ، مذ) خوشی دا دن، تہوار

پرُونی: (مو) چکی دا دووالا صاف کرن والا کپڑا

پرونیا: (صفت) چنگی طرحاں کتھن کیتا ہویا، بخوبی سمجھایا ہویا

پروں: (فم) پچھلے سال نوں، پرتوں، گزشتہ سال

پروں پرار، (فم) پرپرار، پچھلے توں پچھلے سال، پچھلے یاں اوس توں وی پچھلے ورھے

پَروں پَروں، (فم) پریوں پریوں، دوروں دوروں، وَنگی: 'کول آون نہ ڈیویں میکوں، پروں پروں تھی پرساں' (میاں نورن گدائی)

پرُوں: (فا، مو) پتل یاں لوہے دی چھاننی

پرُووار: (مذ) شہر دا بوہا

پرووان: (مصدر) پرُچاون، نوک والی شے نال وِنھ کے ڈورا پواون

پرووتی: (مذ) اگے ہون والا، اگے رہن والا

پرووش: (مو) 1-شام، مغرب دا ویلا، سورج ڈُبن توں پہلاں دا ویلا 2-غلطی، خطا، جُرم 3-دوجیاں دا جُرم، دوجیاں دی غلطی

پرووش کال، (مو) ویکھو: پرووش

پرووشی: (مو) مخالفت، دشمنی، وَیر

پرُوونس: (مذ) پُورو اک چندر ونسی راجے دا پُتر، چندر ونش دا راجا پورو توں چلن والا خاندان، ونگی: 'پورو ونس جگ تے جدوں تیکر، تھم ست دا مُول نہیں ڈھیہن لگا' (سن تیر)

پروہ: (مو) ویکھو: پرونی

پروہا: (مذ) وڈا ڈول

پروہات: (ہ، مو) پربھات، روشنی، سویرا

پروہت: (ہ، مذ) 1-خاندانی برہمن جیہڑا سارے ٹبر ولوں پُوجا پاٹ موت تے ویاہ دیاں رسماں ادا کر داا ے 2- پنڈت، پُجاری، خاندانی پُجاری

پروہت پُنا، (مو) پروہت دا کم، پروہتائی

تیرتھ پروہت، (ہ، مذ) تیرتھ اُتے رہن والا براہمن جو تیرتھ تے آئیاں اپنے ججماناں توں دھارمک کِرت کراوندا ہے

ججمانی پروہت، (مو) 1-پروہت ولوں ججمان دے مذہبی کم کراون دا عمل 2- ججمان پروہت دا آپو وچلا تعلق

راج پروہت، (مذ) راج گھرانے دا پروہت

کُل پروہت، (مذ) کسے خاص کُل دی مذہبی رسم ریت کراون والا براہمن

پروہتائی: (مو) پروہت دی ووہٹی

پروہتاں: (مذ) پروہت دی جمع 1-پنڈت، مذہبی رسماں ادا کرن والا، پُجاری 2-خاندانی برہمن

پروہتائی: (مو) پروہت دا کم، پروہت پُنا

پروہتن: (مو) ویکھو: پروہتنی

پروہتنی: (مو) ویکھو: پروہتائی

پروہتی: (مو) پروہت دا کم، پروہتائی

پروہن: (مذ) پروہنا دی تخفیف، مہمان

پروہن چاری، (مو) 1- پروہنا ہوون دی حالت 2- مہمانی، مجمانی، میزبانی

پروہن چاکری، (مو) ویکھو: پروہن چاری

پروہن رگری، (مو) ویکھو: پروہن چاری

پروہن/پروہنا: (مصدر) 1- پرونا 2- وُنھنا 3- ویاہ کرنا، ویاہنا 4- کسے کم دا شروع کرنا 5- پانی لاونا، کھوہ دا بوکا کڈھنا، ڈول وچوں پانی کڈھنا

پروہنا: (مذ) 1- مہمان، پراہنا 2- موت دا فرشتہ

پروہنا ہوون، (محا) 1- مہمان ہوون 2- مرن دے نیڑے ہوون

پروہنی: (مو) ویکھو: 'پروہنا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پروھڑا: (مذ، صفت) 1- پلندا 2- پڑوآ، پہیا

پروھن: (مذ) کسے ہور دی دولت یاں جائیداد

پروھی: (مو) سورج تے چن دا گھیرا، حلقہ، دائرہ

پروئی: (مو) ویکھو: پرورش

پروی: (مو) 1- گُھگی، فاختہ 2- اک نِکا جیہا پکھیرو جیہدی پُنجھ تے پیر لمے ہوندے نیں

پُروی: (مو) پوربی، مشرقی

پرویا: (مذ) 1- پروون دے عمل توں گزریا ہویا، پرویا ہویا 2- جھکیا ہویا، سیتا ہویا 3- پروون دا کم کرن والا

پُرَویا: (مذ) چڑھدے ولوں دی ہوا، مشرق ول دی ہوا، پُرے دی ہوا

پرویدن: (مذ) 1- بحث، مباحثہ 2- پورا علم 3- چِنتا، دُکھ، تکلیف 4- شادی، ویاہ

پرویدنا: (مو) 1- چالاکی، ہوشیاری 2- احتیاط 3- چِنتا، مصیبت

پرویدھنا: (فعم) وِنہنا

پروِیر: (مذ، صفت) 1- سُورما، بہادر 2- طاقتور، تگڑا 3- ودھیا، عمدہ 4- سردار، حکمران، بادشاہ

پرویز: (فا، مذ) 1- خسرو پرویز جو 628-590 تک ایران دا حکمران رہیا، ایہہ نوشیرواں دا پوتا اتے شیریں دا خاوندی 2- (صفت) خوش نصیب، فتح پاون والا

پرویزی: (مذ) بادشاہی، پرویز والا سلوک جو اوہنے فرہاد نال کیتا، پرویز لدہ کافر بادشاہ سی جیہنے آپ دا خط مبارک پھاڑ دِتا، موجودہ دور وچ اک فِرقے دا ناں وی اے جیہڑا حدیث دا منکر اے تے اوہدا بانی غلام احمد پرویز سی ایس فرقے نے لاہور گلبرگ توں جنم لیا

پروِیش: (مذ) 1- بدیش، غیر ملک 2- بہروپ، پرایا بھیس 3- سوانگ، ناٹک، نقل 4- داخلہ، درآمد 5- پہنچ، رسائی 6- اجازت 7- دھیان، رُجھا

پرویش پتر، (مذ) داخلہ فارم

پرؤیش: (مذ) 1- ملک دا اِک حصہ، صوبہ، ضلع 2- مقام، تھاں

پرویشت: (ہ، صفت) داخل ہویا ہویا، وڑگی: 'نواں پرویشت ہون

کارن اوس دا نمبر چھیکڑلا سی' (نانک سنگھ)

پرویشک: (ہ، مذ) داخل ہون والا

پرویشکا: (ہ،مو) بھومکا، مکھ بندھ

پرویشن: (مصدر) 1-داخل ہوون، وڑن 2-ونڈن، تقسیم کرن

پرِویشی: (مذ) 1-بدیشی، غیرملکی 2-مسافر

پرویل: (مو) پرائی عورت

پرُویمن: (مذ) سری کرشن جی دے پتر دا ناں

پروین: (فا، مذ، صفت) 1-ہوشیار، تیز، چتر 2-ست ستاریاں دا جھمکا، ونگی: 'شمس، قمر سجدیاں، پروین جگ مگ جلوے چمکدے نے وچ تارے تارے' (قادری)

پرویتا: (مو) چالاکی، چترتا، ہوشیاری

پرویندا: (مذ، صفت) پروون والا

پرویندڑ: (مذ، صفت) ویکھو: پرویندا

پرویہ: (مو) مرہم، لیپ، ملم

پرویہن: (مذ) 1-آدن جاون دا وسیلہ، آوا جاوی دا ذریعہ، سفر دا ذریعہ 2- گڈی، وتھ وغیرہ

پرہ: (فا، مذ) سبھا، پنچائیت، اِکٹھ

پرہا: (مذ) اک چھند

پرہار: (مذ) 1-راجپوتاں دی اک ذات 2-سٹ، چوٹ 3- وار، ونگی: 'اوس نوں وچ زمین دے گڈ کے تے تیراں نال پرہار کرادساں میں' (دولت رام)

پرہاری: (ہ، صفت) مارن والا، برباد کرن والا

پرہاس: (مذ) ہاسا، مذاق

پرہاسک: (صفت) ہسن والا، مسخرہ، مخول کرن والا

پرہاسی: (صفت) ہسوڑا، ہسوکڑا، ہساون والا، بھنڈ

پرہانا: (مذ) ویکھو: پروہنا

پرہاں: (فم) پرے، دور، اودھر، اوس پاسے

پرہاں رہون، (محا) 1-دور رہون، فاصلے تے رہون 2-بچ کے رہون 3-وٹیا رہون، رُسیا رہون

پرہاں ہوون، (محا) 1-دور ہوون، فاصلے تے ہوون 2-وکھ ہوون

پرہائی: (مذ) ویکھو: بھرائی

پرہائیں: (مذ) 1-سُنتاں کرن والا، ختنے کرن والا (نائی، ڈاکٹر، جراح) 2- وڈا ڈھول وجاون والا، بھرائی 3- پرہاتوں

پرہایت: (مذ، صفت) مزدوری لے کے کم کرن والا آدمی، محنتی آدمی، اُڈّی آدمی

پرہت: (ہ، مذ) گھیرا ہویا، پوشیدہ، سایہ

پرہتھا: (لہند، صفت) پڑہتھا، پرائے ہتھ

پرہتھیں: (فم) پڑہتھی، پرائے ہتھیں، پرایاں کولوں، دوجیاں دے راہیں

پرہرک: (ہ، صفت) پہرہ دین والا، گھڑیالی

پرہرن: (مذ) 1-لڑائی، جھیڑا 2- پالکی، بند گڈی

پرہرن/پرہرنا: (مصدر) 1-دوجے دا دھن چراونا، کھوہنا 2- منع کرنا، روکنا، ڈکنا 3-دور ہٹنا، پچھانہہ ہٹنا، کنارہ کرنا 4- حملہ کرنا 5-سُٹنا

پرہڑی: (مو) پیار، پریت

پرہست: (ہ، صفت) لمے ہتھ والا

پرہستی: (ہ، مو) انگیٹھی، آتشدان

پرہسن: (مذ) ہاس۔ رس پردھان اک قسم دا روپ

پرہلاد: (مذ) اک مشہور بھگت جو ہرناکھش دا پتر سی، ملتان دا رہن والا

پرہن: (مو) ویکھو: بھرائن

پرہے: (فم) پرے، پرانہہ

پرہیا: (مو) پرہا، پرہے، پنچایت، پرےنہہ، مجلس

پرہیا بٹھاون، (محا) کسے معاملے دے نبیڑے لئی پنچایت بُلاون، فیصلہ کراون

پرہیا بَہون، (محا) کسے فیصلے نوں نبیڑن لئی پنچایت دا بیٹھن

پرہیا پُھوکن، (محا) پنچایت دی توہین کرن، پرہیا دے فیصلے نوں بَندن

پرہیا جوڑن، (محا) ویکھو: پرہیا بٹھاون

پرہیا چاری، (مو) 1- پنچایت دا کم 2- بندوبست 3- ڈھنگ

پرہیا دا بندہ، (مذ) سرپنچ، معتبر، پنچایتی، آگو

پرہیا دا پردھان، (مذ) ویکھو: پرہیا دا بندہ

پرہیا دا سالا، (مذ) 1- شیخی خورا، شوخا، پھوں پھاں والا 2- پھڑی باز، جھگڑالو 3- مغرور

پرہیا کرن، (محا) پنچایت دا اکٹھ کرن، پرہیا سدن

پرہیا وچ پرمیشر اے، (اکھا) ایمانداری تے نیک نیتی نال پرہیا بیٹھے تے رب اوہنوں انصاف دی توفیق تے طاقت دیندا اے

پُرہیت: (مذ) مزدور، محنتی

پرہیٹو: (مذ) مزدوری کر کے کم کرن والا آدمی

پرہیجن: (مو) پرہیزگار زنانی

پرہیز: (فا، مذ) 1- منع کیتی ہوئی شیواں توں بچنا، ونگی: 'گورو پورا اوہ پرہیز دسدا ہے جس دوارا سمرن دی دوا کارگر ہوندی ہے' (بھائی جودھ سنگھ) 2- بیماری وچ اوہناں شیواں توں دور رہنا جیہناں نال بیماری ودھن دا خطرہ ہووے 3- ڈر، ونگی: 'اوس دا لہو کدھ نہ مولے بہت پرہیز کریں' (دارو شفا)

پرہیز ادھا علاج اے، (اکھا) ویکھو: پرہیز بڑی دوا اے

پرہیز بڑی دوا اے، (اکھا) پرہیز ادھا علاج اے، بیماری وچ پرہیز دوا نالوں بُہتا فائدے مند اے

پرہیز توڑن، (محا) ہر شے کھا لون، اوہ شے وی کھا لون جس توں روکیا گیا ہوئے، بدپرہیزی کرن

پرہیز ٹُٹن، (محا) پرہیز نہ رہون، منع کیتی ہوئی شے وی کھا لون، بدپرہیزی ہوون

پرہیز چھڈن، (محا) پرہیز توڑن، بدپرہیزی کرن

پرہیز سبھ توں چنگا نسخہ اے، (محا) ویکھو: پرہیز بڑی دوا اے

پرہیز علاج توں بہتر اے، (اکھا) پرہیز ادھا علاج اے، پرہیز سبھ توں وڈی دوا اے

پرہیز کران، (محا) ویکھو: پرہیز کراون

پرہیز کراون، (محا) ڈاکٹر حکیم دا روگی نوں ناموافق خوراک توں روکن، منع کرن

پرہیز کرن، (محا) 1- ڈاکٹر یاں حکیم دی رائے موجب پرہیزی

کھانا کھادن 2۔ بچن، دور رہن

پرہیز گار، (مذ، صفت) گناہاں توں بچن والا، پارسا، صوفی

پرہیز گاری، (مو) نیکو کاری، پارسائی، تقوی

پرہیزی: (فا، صفت)1۔اوہ شے جیہڑی بیمار دے موافق ہووے
2۔اوہ شے جس توں پرہیز کیتا جاوے

پرہیزی کھانا، (مذ) حکیم یاں ڈاکٹر دی رائے دے مطابق کھانا، بیمار دے موافق کھانا

پرہیکا: (ہ، مذ) اوکھی گل، مُعمّہ، بجھارت، پہیلی

پرہیلوا: (مذ) ویکھو: پرہیوا

پرہیلی: (مو) ویکھو: پہیلی

پرہیلیاں: (مو) پہیلیاں

پرہیلیاں پاون، (محا) 1۔بُجھارتاں پاون، پہیلیاں بُجھاون 2۔ گنجھلدار گلاں کرن

پرہیلیاں پون، (محا)1۔بُجھارتاں پون 2۔ گنجھلدار گلاں ہوون

پرہین: (ہ، مذ) گھٹا ہویا، محروم کیتا ہویا

پرہیں: (فم) پراں دور، دوجے پاسے

پرہیوا: (مذ) پرہاو، پہناوا

پرئی: (ہ، صفت) 1۔ پیارا، لاڈلا 2۔ عاشق، شوہر

پری: (فا، مو) 1۔اپسرا، اپچھراں 2۔ بہت سُندر عورت 3۔ پتنگ دی اک قسم، اک تصوراتی عورت جس دے پر ہوندے ہن، جناں دی قوم دیاں عورتاں دی اک سوہنی جنس 4۔ اِک قسم دی مچھی جس دی پوچھ تے کئی اکھ، نما نشان ہوندے نیں

پری اُتارا، (مذ) پریاں دا اُتارا، سوہنیاں دی مجلس، پریاں دی پرہیا

پری بند، (مذ) بانہہ وچ پاون والا گھنگھرواں والا چاندی دا اک گہنا

پری پورنتا، (مو) پری پورن ہون دا عمل، ہر طرحاں نال مکمل ہون دا عمل

پری پیکر، (صفت) پری دے جسم والا، پری ورگا سُندر، ونگی: 'پوری اک پہلوان دی خوراک کھاندا اے پری پیکر' (پنج دریا)

پری جایا، (مذ)1۔پری دی اولاد 2۔ مجازاً پری ورگا، ڈھیر سوہنا، نازک، ملوک، عام طور تے طنزاً وی بولیا جاندا اے

پری خانہ، (فا، مذ)اوہ تھاں جتھے سوہنیاں دا اکٹھ ہووے

پری خوانی، (فا، مو) پری خواں دا پیشہ تے اوہدی مزدوری

پری خواں، (فا، مذ)جن پریاں نوں حاضر کرن والا، آسیب دا علاج کرن والا، عامل

پری دا بچہ، (مذ) ویکھو: پری جایا

پری دا ٹکڑا، (صفت) مجازاً بہت سوہنا، ڈھیر سوہنا

پری دا سایہ، (مذ) آسیب دا اثر

پری دی بھین، (مو) ات سوہنی مٹیار، ڈھیر سوہنی، بہت سوہنی

پری دی بھین لگن، (محا) پری ورگی جاپن، بہت سوہنی ہوون

پری زاد، (فا، صفت)1۔ پری دی اولاد، پری دا بچہ، پری دی نسل توں 2۔ خوبصورت 3۔ محبوب

پری شیشے وچ اُتارن، (محا) خوبصورت عورت نوں موہ لون،

معشوق یاں مطلوب نوں اپنا بنا لون

پری لگن، (محا) 1-ڈھیر سوہنی لگن، من کھچویں جاپن 2-پری دے اثر ہیٹھ آ جاون، پری چمبڑن

پری ورگی، (مو،صفت) بہت خوبصورت، سوہنی، سُندر

اِندر دے اکھاڑے دی پری، (مو) 1-اندر، سبھا دی پری 2-بہت سُندر عورت، اپچھرا، وَنگی: 'اِندر دے اکھاڑے دی پری تاں توں کُھنجھ جائے'

جل پری، (مو) اک تصوراتی پری جس دا رہن پانی وچ منیا جاندا ہے

حور پری، (مو) ویکھو: حوراں پری

حوراں پری، (مو) بہت سوہنی زنانی

سبز پری، (مو) 1-امانت دی لکھی اندر سبھا نامی کتاب وچ اک پری جو گلفام تے عاشق ہو کے اوس نوں چکوا منگاوندی ہے 2-شراب 3-ہر خوبصورت سبز چیز

کوہ قاف دی پری، (مو) ایرانیاں دے یقین موجب قاف پہاڑ (جو لگھو ایشیاء وچ اے) تے رہن والی پراں والی سُندر عورت

لال پری، (مو) 1-لال کپڑے پہنن والی عورت 2-اندر سبھا دی اِک پری دا ناں 3-شراب

نیلم پری، (مو) اندر، سبھا دی اک پری دا ناں

پڑی: (مذ) 1-پیارا، پتی 2-اکھاڑا، جتھے پہلوان گُھلدے نیں

پُری: (مذ) 1-کھتریاں دی اک ذات 2-نگری، وستی، پنڈ، آبادیاں 3-محل، ماڑی 4-پنڈا 5-ہندوواں دے ست پوتر شہراں وچوں اک، جگن ناتھ پُری 6-سنیاسیاں دی اک جماعت جیہناں دے ناں دے انت وچ پیری شبد آوندا اے

اِندر پُری، (مذ) ویکھو: دیو پُری

دیو پُری، (مذ) سُرگ لوک، اِندر لوک، جنت

یم پُری، (مو) یمراج دی پُری، یملوک، نرک، دوزخ

پری بھاشا: (مو) 1-لچھن، تعریف (Defination) 2-تکنیک، اصطلاح

پری بھاشک: (صفت) ویکھو: پری بھاشا

پری بھرم: (ہ،مو) بُھل چک، غلطی خطا

پری پورن: (صفت) پورا بھریا ہویا، سنپورن، مکمل

پری زاد: (صفت) 1-سوہنا، سُندر، خوبصورت 2-(مذ) پری دا بچہ

پری کر: (ہ،مذ) 1-کمر تک پشت 2-کاما، نوکر 3-ساز و سامان

پری مان: (مذ) 1-ماپ 2-تول، وزن 3-مقدار، ماترا

پری ورتت: (صفت) بدلیا ہویا، تبدیلی جس وچ پری ورتن آ چکیا ہووے، وَنگی: 'ایس وچار نال پنجابی دی روپ، ریکھا پری ورتت ہوگئی'

پری ورتک: (مذ) تبدیل کرن والا

پری ورتن: (مذ) 1-تبدیلی، بدلی 2-اِنقلاب

پری ورتن شیل، (صفت) بدلن والا

پری ورتن شیلتا، (مو) بدل جان دی کیفیت یاں حالت

پرے: (فم) ساہمنے، دور، دوسرے پاسے، حد لنگھ کے، وَنگی: 'راہ فقر دا پرے پریرے اوڑک کوئی نہ دِستے ہُو' (باہو)

پرے اُرے، (فم) ایدھر اودھر، اُرے پرے

پرے بٹھاون، (محا)1-دور بٹھاون، الگ بٹھاون، نیڑے نہ ڈھکن دیون 2-نظراں توں ڈیگ دیون 3-ہرا دیون 4-فارغ کرن

پرے پرئیا، (فم) پرے توں وی پرے، بہت دور

پرے پرے، (فم) دور دور، فاصلے تے

پرے پرے پھرن، (محا) ویکھو: پرے پرے رہون

پرے پرے جاتے کرماں دا کھٹیا کھا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہوئے کہ بندہ بھاویں کِتے وی کیوں نہ چلا جائے اوہنوں اونا ای ملدا اے جِنا اوہدے لیکھ وچ لکھیا ہوندا اے تاں کہندے نیں

پرے پرے رہن، (محا) ناراض رہنا، الگ تھلگ رہنا

پرے پرے رہون، (محا) وکھریاں وکھریاں رہون، کتراون

پرے پرے کرن، (محا) اظہار نفرت کرنا، دردر کرنا

پرے پریڈے/پرے پریڈھے (فم) ہور وی پرے، بہت پرے، وِتھ نال

پرے پریں، (فم) دور، ڈراڈے، بہت دور

پرے پریرے، (فم) ویکھو: پرے پریڈے

پرے توں پرے، (فم) اک دوجے توں ودھ چڑھ کے

پرے توں پرے ہونا، (محا) ودھیا توں ودھیا ہونا

پرے دا سنگ، (مذ) دور دا رشتہ، دور دا ساتھ

پرے سٹن، (محا) نفرت کرنا، نظر انداز کرنا

پرے سُٹنا، (محا) رد کرنا

پرے مر، (کلمہ حقارت) دفع ہو، پرے ہٹ، دور ہو جا

پرے وار، (فم) ویکھو: پرے پریرے

پرے ہوون، (محا)1-دور ہوون، پینڈے تے ہوون، وِتھ تے ہوون 2-پروکھے ہوون، اکھوں اوہلے ہوون 3-کم کڈھ کے جاندیاں رہون

پُرے: (صفت) ویکھو: پُرا

پُرے اگے چھج کرن، (محا)1-روزی نوں لتاں مارن 2-چنگیائی وچ اڑِکے ڈاہون

پُرے دی وا، (مو) یورپ پاسے توں آئی ٹھنڈی ہوا

پریا: (مذ)1- کھیڈن لئی بنایا گیا گول دائرہ 2- پنچایت، مجلس، ڈھانی، پریہہ

پریا پانا/پرایانا، (محا) رعب پانا، کسے نوں دباء وچ لیانا

پُریا: (مو،صفت)1- محبوب، جانی یار، پیارا 2- پیاری، محبوبہ 3- بیوی، تیویں، سوانی 4- چنبیلی دا پھُل

لوک پریا، (صفت) ہر من پیارا

لوک پریا تا، (مو) ہر من پیارا ہون دا عمل

پُریا: (صفت)1-پورا، مکمل، نکوں نک بھریا، بھرپور 2-ونھیا ہویا، چھکیا ہویا 3-شہر دا وسنیک 4-پرِوتا ہویا، پرِویا ہویا

پُریا: (مو)1-پڑی 2-کُجلا ہے دی نکی

پُریاپت: (ہ،صفت)1-حاصل ہوگیا ہویا، لبھ گیا ہویا 2-پورا، مکمل

پریاپتی: (ہ،مو) لابھ، فائدہ، نفع

پریار: (مذ) اک ذات دا نام، ونگی: 'قادر یار سلواہن دا پتر ہاں میں،

پورن نام تے ذات پریار میری' (قادر یار)

پریاس: (مو+مذ) جتن، کوشش، ونگی: 'اپنے نجی پریاس ابھیاس نال پراپت کیتی ہووے' (سیکھوں)

پریاسی: (مو، صفت) 1- اُدمی، محنتی 2- محنت، کھیچل، اُدم

پریاگل: (ہ، صفت) بہت گھابریا ہویا

پریاکھیہ: (ہ، صفت) چنگی خبر دین والا

پریاگ: (ہ، مذ) 1- اک عربی 2- یو پی وچ ہندوواں دا اک مشہور فرقہ، آلہ آباد 3- قربان گاہ

پریاگ راج، (مذ) 1- اک تیرتھ دا ناں 2 - آلہ آباد شہر دا پرانا ناں

پریال: (مذ) اک رُکھ جیہدے پھل نوں چرونجی آکھدے نیں

پریالا: (مذ) ویکھو: پریال

پریالوچن / پریالوچنا: (مصدر) سوچ بچار کرن، غور کرنا، پڑتال کرنا، تنقید کرنا

پریام: (مو) 1- مہنگ، مہنگائی 2- لمان، لمبائی

پریان: (ہ، مو) 1 - یاترا، زیارت 2 - مُنڈھ، آغاز، شروعات، ابتداء 3- پالان، کاٹھی، گدی 4- ٹُرن لئی کیتی گئی چڑھائی

پریاں: (مو) پری دی جمع

پریاں دا اکھاڑا، (مذ) پریاں دا دربار، کُڑیاں دی ٹولی، سُندر عورتاں دی مجلس، پریاں دے نچن گاون دی تھاں

پریاں دا تخت آون، (محا) 1- سوہنے لوکاں دی دھرتی آون 2- خوبصورت تھاں آون 3- خوبصورت لوکاں دا گروہ آون

پریاں دی پرہیا، (مو) سوہنیاں دی محفل، خوبصورت لوکاں دا اکٹھ

پریاں دی پرہیا تے بُھوتنے پنچ، (اکھا) چنگیاں لوکاں دی محفل وچ آ کے بُرے وڈا بن بن دس تاں کہندے نیں

پریاں دی کھٹ، (مو) 1- سوہنیاں دی پرہیا، خوبصورت لوکاں دی محفل 2- سجی بنی تھاں

پریاں سر توں اُترن، (محا) 1- عشق دا بھوت لتھن 2- آسیب دا اثر ختم ہوون

پریاں سر توں اُترواون، (محا) آسیب دا اثر دور کراون لئی عامل توں عمل کراون

پرِیاں: (فم) سویل

پریاورت: (ہ، مو) واپس آونا، لوٹنا، دوجی زندگی ملنا

پریت: (مو) 1- مہر، پیار، محبت، لگن، پریم، ونگی: 'برہوں دا چوڑا پریت دا سُوہا، کاک ندی دے گھیر دا' (خواجہ فرید) 2- مہربانی، کرم 3- موج، عیش 4- خوشی، مسرت 5- موئے ہوئے منکھ دا بھوت، جن، گندا آدمی، پریت چڑھنا، بھوت پریت دا اثر ہونا، بھوت، آسیب 6- گیا ہویا، ٹُر گیا ہویا 7- مریا ہویا، مردہ 8- دوزخی، پاپی 9- تسلی وچ، اطمینان وچ 10- شفیق، مہربان

پریت ارتھ، (ہ، فم) خوشی لئی رضا مندی لئی

پریت بھاونا، (مو) عشق بازی

پریت بھنّا، (صفت) پریت نال بھجیا ہویا

پریت بھومی، (مو) شمشان گھاٹ، اوہ تھاں جتھے ہندو اپنے

مُردے ساڑدے نیں

پریت پالن، (محا) وفا نبھانا، وفا کرنا

پریت پالنا، (محا) نیونہہ لا کے نبھاونا، وٹگی: 'کیہ یرانہ اوسدا جیہڑا لگی پریت نہ پالے' (سیف)

پریت پُر، (مذ) یمراج دانگر، دوزخ

پریت پُری، (مو) یمراج دی نگری، دوزخ

پریت پکھ، (مذ) شرادھ دا پکھ، بزرگاں دے کِریا کرم پکھ

پریت پُنا، (مذ) پریت ہون داعمل

پریت پنجر، (مذ) پریت دا (پنجر) ڈھانچہ، پریت دیہہ، پریت سریر

پریت پِنڈ، (مذ) اوہ پِنڈ جو مُئے نوں ساڑن توں لے کے آخیری رسم تیکر پریت دے سبب دتا جاندا اے

پریت پیار، (مذ) پیار محبت، پریم

پریت ترین، (مذ) پریت موجب کیتا جان والا

پریت توڑن، (محا) سانجھ توڑن، پریت محبت ختم کرن

پریت جون، (مو) بھوت پریتاں دی جون

پریت جُونی، (مو) پریتاں دی جُون

پریت چڑنا، (محا) پریت ہونا، محبت ہونا

پریت چنبڑن، (محا) 1- پریت ہوون، محبت ہوون 2- بھوت پریت دا اثر ہوون

پریت دی ریت نرالی، (اکھا) محبت وچ اصول نہیں ویکھے جاندے دلاں دی چاہ ویکھی جاندی اے

پریت رکھن، (محا) تعلق رکھن، محبت رکھن، چاہت رکھن

پریت ریت، (مو) پیار ڈھنگ، محبت دی رسم، وٹگی: 'لِبھے تھاں تھاں چند چکورنی نوں پریت ریت دی بال مثال اڑیئے'

پریت سرادھ، (ہ، مذ) واہ سنکارتوں ورھے تیک کیتے جان والے سرادھاں وچوں کوئی اک

پریت شِلا، (ہ، مو) گیا تیرتھ وچ اک مقدس پتھر جس اُتے موئے بندے نوں پُن دان کیتا جاندا اے

پریت کاو، (مذ) اوہ کم جس دا مقصد پیار تے پریت ہووے، شنگاک کاوتا، شنگار کاو، (آلوچنا) تنقید

پریت کرم، (مذ) مذہبی ریت جو موئے ہوئے بندے نوں اگلے جہان وچ پہنچاون لئی کیتی جاندی ہے

پریت کرن، (محا) محبت کرن، پیار کرن، پریم کرن، عشق کرن

پریت گھٹے میت جے نِت جائے، (اکھا) روز روز کسے کول جاون نال بندے دی قدر گھٹدی اے

پریت لاکے، (فم) پورے دل نال، وٹگی: 'ل۔ لائیکے پریت تویت کیتا'

پریت لاونا، (محا) دوستی کرنا، محبت کرنا، اکھاں لڑاونا، دل لاونا

پریت لوک، (مذ) دھرم راج دی نگری، نرک، دوزخ

پریت مُکٹ، (مذ) پیار دا مُکٹ، پیار دا تاج

پریت نبھاون، (محا) تعلق نبھاون، محبت توڑ چاڑھن، پریت دیاہون

پریت نہ جانے ذات کذات، (اکھا) عشق وچ ذات پات

دل دھیان نہیں ہوندا

پریت وان، (مذ، صفت)1-عاشق، پریمی، چاہیوان2-مُحبتی بندہ، ملنسار

پریت وند، (صفت)ویکھو: پریت وان

پریت ویاہون، (محا)پیار نبھاون، محبت دی لاج رکھن، محبت توڑ چاڑھن

پریت ہوون، (محا)محبت ہوون، عشق ہوون، پیار ہوون

بھوت پریت، (مذ)جن بھوت

پریت لڑی: (مو)بھارتی پنجاب دلوں چھپن والا اک مشہور ادبی رسالہ

پریتا: (مذ)1-محبت کرن والا، پریمی2-ائیرن، چرخی3- کھوہ، رہٹ، چرنا

پریتاں: (مو)ویکھو: پریت جیہدی ایہہ جمع اے

پریتتا: (مو)پریت ہون دا عمل یاں دھرم، پریت پُنا

پریتڑ: (صفت)ویکھو: پریتا

پریتڑی: (مو)1-پریت، پیار، محبت2-خلوص

پریتم: (مذ)1-پتی، خاوند، گھر والا2-پریمی، یار3-(صفت) بہت پیارا، پرم پیارا

پریتم پران، (صفت)پریتم، پیار دے وچ ڈُبیا ہویا

پریتم پیارا، (مذ،صفت)1-پتی خاوند2-پریمی، عاشق

پریتما: (مو)پریتم دا مونث

پریتماں: (مو)ویکھو: پریتما، ونگی: 'پریتماں دے دل، چوں مٹھی یاد دی اک ہُوک اُٹھدی ہے' (راہی)

پریتن: (مذ)پوراجتن، پوری کوشش

پریتن شیل، (مذ،صفت)پوری کوشش وچ لگیا ہویا

پریتنی: (مو)پریت دا مؤنث روپ، بدروح

پریتوان: (مذ،صفت)پریت کرن والا

پریتھن: (مذ)1-پلیتھن توں لسانی تبدیلی نال بنیا ہویا، روٹیاں نوں پکاون ویلے لایا جان والا سُکا آٹا2-تڑاون دا عمل، خوشامد

پریتھن لاون، (محا)مکھن لاون، جھوٹھی تعریف کرن

پریتی: (مو)1-پریم، پیار، ونگی: 'اوس دی پریتی اساڈے درس ہمیش دِکھاوے' (دولت رام)2-خوشی، مشہوری

پریتی بھوجن، (مذ) اوہ بھوجن جو خوشی دے موقع تے یاراں دوستاں اتے رشتے داراں نوں کھوایا جاندا ہے، فیسٹ، ونگی: 'اوہناں صوبے دارنیاں تیک سدے بھیج کے پریتی، بھوجناں تے بُلا ودیاں نیں' (چرن سنگھ شہید)

پریٹ: (فم)پرانہہ، دور، دراڈا

پریٹ: (مو)پریڈ، قواعد

پریٹ فارم: (مذ)پلیٹ فارم دا وگڑیا روپ

پریٹک: (ہ، مذ)مُسافر، سیاح، راہی

پریٹن: (مصدر)گھومن، پھرن، سیرکرن

پریٹھا: (مذ) 1- ورتان والا، ونڈن والا 2- پروہنیاں اگے کھانا رکھن والا، خوشی دے موقع تے رشتے دار یاں بھائی چارے وچ ونڈیا جان والا پروسا

پر یٹھن: (مصدر) 1-ونڈن، ورتاون 2- کھانا ونڈن

پر یٹھے: (مذ،صفت) ویکھو: پریٹھا جیہدی ایہہ جمع اے

پر یٹھیا: (مذ) 1- سجایا ہویا 2-چُنیا ہویا 3- تھالی وچ پایا ہویا کھانا

پریٹھیا نہیں کھانا بھنکیا کھانا، (اکھا) روسے سبھوں گھاٹے وچ رہن والے نوں کہندے نیں

پُر یجنؐ: (مصدر) 1- دفن ہوون، دب جاون، پوریا جاون، پرویا جاون 2- بھر جاون، بھریا جانا

پریجواں: (مذ،صفت) 1- دبیا جاون والا 2- پرویا ہویا 3- بھریا ہویا

پر یچت: (مذ،صفت) جانیا ہویا، واقف کار، جان کار

پُر یچڑا: (مذ،صفت) پُریجواں

پر یچنا: (مذ،صفت) بھولا بندہ، دل دا نیک

پر یچھا: (مو) 1-امتحان 2- گورو صاحب دا ناں لے کے سِکھ دی بنائی کتاب 3- پرتیت، پڑتال، پرکھ، کھوج 4- افسوس، رنج، ہرکھ، دُکھ 5- نفرت، حقارت

پریچھا پاؤنا، (محا) جوتش لاونا، رمل دا حساب کرنا

پر یچھت: (ہ، مذ) پرکھیا ہویا، جانچیا ہویا

پر یچھک: (ہ،صفت) پرکھن والا، امتحان لین والا

پر یچھن: (ہ، مذ) امتحان، جانچ، ازمائش

پر یچے: (مذ) واقفی، جان کاری، تعارف

پر یچیہ: (ہ، مذ) ویکھو: پریچے

پر یدھا: (مذ،صفت) ونڈن ہار، ورتاون والا، مجمانی کرن والا، پروہن چاری کرن والا

پر یڈ(Parade): (انگ، مو) پولیس یاں فوجیاں دی پابندی والی کسرت (ورزش) قواعد، پریڈ، گراؤنڈ، اوہ میدان جتھے اجیہے قواعد کرائے جاندے نیں

پر یڈا: (صفت) دور دا، دُریڈا

پر یڈڑا: (مذ،صفت) ویکھو: پریڈا

پر یڈڑے: (مذ) پریڈڑا دی جمع

پر یڈواں: (فم) ہٹواں، دور دا، پرے والا

پر یڈویں: (مو،صفت) ویکھو: 'پریڈواں' جیہدی ایہہ تانیث اے

پر یڈھا: (مذ،صفت) ویکھو: پریڈا

پر یڈی: (مو) 1- دور، پرے، پرانہہ 2- ہٹواں، ذرا ہٹ کے، ونگی: 'نیڑے پاس پریڈی اُس دے ندی ہمیشہ جاری، اوس دی آب درختاں تائیں کرے نہایت کاری' (ہا)

پر یڈے: (فم) پرانہہ، پریرے، دراڈے، ونگی: 'پہلے دا مونہہ پریوں ہور پریڈے ہو جائے'

پریڈے رہون، (محا) فاصلے تے رہون، دور رہون، وِتھ تے رہون

پرے پریڈے، (فم) پرانہہ، دور

پر یڈیون: (فم) دوروں، فاصلے توں، پرے کنارے توں

پر یر: (مذ+مو) 1- پرے ہوون دی حالت، دوری 2- پریرے دی تخفیف

پر یر: (مو) اُکساوا، چُک، اُچھل

پر یرا: (مذ) 1- پرے والا، دور دا 2- اُچھکل دیون والا 3- دوری

پر یرت: (فم) بھیجا ہویا، گھلیا ہویا

پریڑا: (مذ) ویکھو: پریا

پریڑے: (فم) وِتھ تے، پینڈھے تے، دُراڈے، پرے

پریرک: (ہ، مذ، صفت) پریرنا دین والا، کسے کم لئی پریرن والا

پریرک رکریا، (ہ، مو) ویکھو: رکریا پریرک

رکریا پریرک، (ہ، مو) اوہ عمل جس موجب کرتا کسے کم نوں خود نہ کرے سگوں کسے توں کرواوندا ہے

پریرلا: (فم) پرے والا، اوس پار دا

پریرن: (ہ، مو) گھلنا، روانہ کرنا

پریرنا: (فعم) 1- کسے نوں کوئی کم کرن لئی بھڑکاونا 2- کسے نوں کسے کم وچ لاون دا عمل یاں حالت 3- بھڑکاون دی حالت یاں عمل

پریرے: (فم) ہور اگانہہ، دور، دُراڈے، پرانہہ، پرے، ہٹواں، فاصلے تے

پریرے تھیون، (محا) 1- الگ ہونا، دور ہونا 2- کسے گل توں متعلق نہ ہونا

پریرے ہو جاون، (محا) دور ہو جاون، فاصلے تے ہو جاون، پچھانہہ ہٹ جاون

پرے پریرے، (فم) دور دُراڈے، بہت دور

پریڑ: (مو) ویکھو: پریڈ، ونگی: حُسن کے تخن شمیر دا، بن پریڑے کھڑے

پریڑ بنھ کے کھڑنا، (محا) اک لائن وچ کھڑا ہونا

پریڑی: (مو) پریت، پیار

پریز: (مذ) ویکھو: پرہیز

پریزائیڈنگ افسر (Presiding officer): (انگ، مذ) پولنگ سٹیشن دا انچارج افسر

پریزیڈینٹ (President): (انگ، مذ) 1- کسے تنظیم دا پردھان، صدر 2- ملک دا صدر، کھڑپنچ، حاکم، ملک دا سربراہ

وائس پریزیڈینٹ (Vice President)، (انگ، مذ) نائب صدر

پریزیڈینسی (Presidency): (انگ، مذ) اوہ عمارت جتھے ملک دا صدر اپنے کم کرداا ے

پریس (Press): (انگ، مذ) 1- چھاپا خانہ 2- چھاپن دی مشین یاں کل 3- اک الیکٹرانک شے جس نال کپڑے استری کیتے جاندے ہن 4- دباون یاں پیڑن دی کل، شکنجہ 5- اخبار، پترکاری

پریس اٹیچی (Press Attachie)، (مو) کسے راج دُوت (سفیر) یاں اُچے عہدیدار دے نال مقرر کیتا خبراں اپڑاون والا بندہ

پریس ایکٹ (Press Act)، (انگ، مذ) پریس نال تعلق رکھن والا قانون

پریس پرتینِدھی، (مذ) پریس دا نمائندہ

پریس رپورٹر (Press Reporter)، (انگ، مذ) اخبار نوں خبراں پہنچاون والا کرمچاری

پریس کاپی (Press Copy)، (انگ، مو) اوہ مسودہ جیہڑا چھپواون لئی تیار کیتا گیا ہووے

پریس کانفرنس (Press Conference)، (انگ، مذ) اخباراں دے نامہ نگاراں دی میٹنگ، پترکار سمیلن

پریس کٹنگ(Press Cutting)، (انگ، مو) اخباراں یاں رسالے وچ چھپی خبریاں آرٹیکل جو کٹ کے رکھ لیا جاندا ہے

پریس کرن، (محا)1- کپڑے استری کرن2- کسے کم نوں کرن لئی مجبور کرن، راضی کرن3-دبا پاون

پریس گیلری(Press Gallery)، (انگ، مو) گیلری جو خاص طور تے اخبار دے نمائندیاں دے بیٹھن لئی ہوندی ہے

پریس میٹر(Press Matter)، (انگ، مذ) چھپن لئی ڈاک راہیں بھیجیا مسودہ

پریس مین(Press Man)، (انگ، مذ، صفت) چھاپا مشین نوں چلاون والا آدمی

پریس نوٹ(Press Note)، (انگ، مذ) اوہ بیان جو چھپن لئی پریس نوں دتا جاندا ہے

الیکٹرک پریس(Electric Press)، (انگ، مو) 1-بجلی والی استری 2- بجلی نال چلن والی چھپائی دی مشین

بجلی والی پریس، (مو) بجلی نال کپڑے استری کرن والی پریس

پرنٹنگ پریس(Printing Press)، (انگ، مذ) چھاپا خانہ

پریسا: (مذ)1- پروسا، کھانا اگے رکھن والا2- مجمان

پریستھتی: (مو) حالت، کیفیت

پریسیو: (مذ) ویکھو: پرسیو

پریشان: (فا، صفت)1- بے چین، ویاکل 2- کھلریا ہویا، بکھریا ہویا، کھنڈیا ہویا، ونگی: 'سینے اُتے زُلف پریشان ناگنیاں جیوں ڈنگدا' (سیف)3- گھبرایا ہویا، فکر مند، اُداس

پریشان حال، (فا، صفت) تنگ حال، مصیبت دا ماریا، روگی، غریب

پریشان دل، (فا، صفت) بے چین، رنجور، حیران

پریشان کرن، (محا) تنگ کرن، فکر وچ پاون، زچ کرن

پریشان ہوون، (محا) تنگ ہوون، فکر مند ہوون

پریشانگی: (مو) بے چینی، ویاکلتا، ونگی: 'پریشانگی الحیر ان ہویا، رو رو آکھداہائے میں نج جماں' (مقبل)

پریشانی: (فا، مو) 1- گھبراہٹ، بے چینی، اضطراب، حیرانی 2- چنتا، فکر

پریشانی مُل لینا، (محا) آپ ہی کوئی مصیبت سہیڑ لینا

پریشٹا: (مذ)1- بھوت، پریت، جن 2- دیوتا 3- فرشتہ

پریشرم: (مذ، صفت) محنت، مشقت، اُدھم

پریشرمی: (مذ، صفت)1- محنتی، مشقت کرن والا 2- اُدھمی

پریشن: (مذ) ویکھو: اپریشن

پریکا: (مذ) پرکھ، پڑتال، کھوج

پریکت: (مذ، صفت) ورتوں وچ لیاندا ہویا، ورتیا ہویا، ونگی: 'کارل مارکس دے سدھانتاں نوں کرتاتمک روپ وچ پریکت کرن دی پہلی میکسم گورکی نے کیتی'

پریکٹس(Practice): (انگ، مذ) 1- مشق، مہارت، پیشہ وری 2- وکیل یاں ڈاکٹر دا کم

پرائیویٹ پریکٹس(Private Practice)، (انگ، مو) نجی ادارے وچ کم دی مشق کرنا

پریکٹیشنر (Practitioner): (انگ، مذ) وکالت یاں ڈاکٹری دی پریکٹس کرن والا

پرائیویٹ پریکٹیشنر(Private Practitioner)، (انگ، مذ) وکالت یاں ڈاکٹری دی نجی طور تے پریکٹس کرن والا

میڈیکل پریکٹیشنر(Medical Practitioner)،(انگ، مذ) پرائیویٹ پریکٹس کرن والا ڈاکٹر

پریکٹیکل(Practical): (انگ، مذ) عملی، عملی کم

پریکشا: (ہ، مو) 1-ڈھونڈ بھال، چھان بین، پُن چھان 2-اوکڑ، مشکل3-پرکھ، تمیز 4-امتحان

پریکشت: (ہ، مذ) پانڈووں دی مشہور راجا جو ابھمنیو دا پتر اتے ارجن دا پوتا سی، ایس دی موت تکشک ناگ دے ڈس کر کے ہوئی سی

پریکھ: (ہ،مو) پرکھ، جانچ، پڑتال، کھوج

پریکھا: (ہ، مذ) 1- آزمائش 2- گلہ، شکوہ، شکایت

پریکھا کرن، (محا) 1-گلہ شکوہ کرن 2- آزماون 3- نفرت کرن

پریکھن: (مصدر) 1- پرکھن، جاچن 2- پچھتاون 3- سوچ وچار کرن

پریکھیا: (ہ، مو) 1-امتحان 2- پرکھ، پارکھو، آزمائش، پرتاوا، جانچ پڑتال 3- ثبوت 4-(مذ) چھان بین کرن والا، پرکھ کرن والا

پریکھیا پتر، (ہ، مذ) پرشن پتر

اگنی پریکھیا، (مو) پرانے زمانے دی اک سخت آزمائش (پرکھ) جس وچ اپرادھی (ملزم) اپنے آپ نوں اگ وچ ہتھ پا کے یاں بیٹھ کے بے گناہ ثابت کردا سی

پریکھیارتھی: (ہ، مذ) امتحان دین والا

پریکھیک: (مذ) امتحان لین والا

پریگ: (مذ) میخ، برنجی

پریگو: (مذ) نرم کجھ جو لگ بھگ روپے دے تن سیر وکدے ہوندے سن

پریل: (مو) جواریاں دی تاش نال کھیڈی جان والی اک کھیڈ جو تن پتیاں نال کھیڈی جاندی ہے، فلاش

پریلا: (صفت) پرے توں پرے، اکتھ

پریلاد بھگت: (مذ) مُلتان دا اِک مشہور بھگت جس نوں ابنیاں دے ناستک پتا ہرناکش نے کئی وار مارن دی ناکام کوشش کیتی

پریم: (مذ، صفت) 1- محبت، پیار، عشق، پریت، اُلفت، ونگی: 'کہے حسین فقیر سائیں دا، لدھا ہی پریم جھروکا وے لوکا' (شاہ حسین) 2- شفقت، مہربانی، عنایت 3- دوستی، یاری، آشنائی

پریم بان، (مذ) پیار دے تیر

پریم بندھن، (مذ) پیار دا بندھن، پیار دا رشتہ

پریم بھاو، (مذ) پیار دا عمل، پیار محبت

پریم بھِنا، (صفت) پیار وچ بھجیا ہویا، ونگی: 'گُجھے پھٹ نیں لاوندے پریم بھنے، اندر دھسدے نیں چنچل نین تیرے' (سن تیر)

پریم پاتر، (مذ،صفت) پیار دا حقدار، معشوق

پریم پتر، (مذ) محبوب ولوں محبوبہ نوں یاں محبوبہ ولوں محبوب نوں لکھیا گیا خط

پریم پریت، (مذ) سُکھ تے پیار

پریم پنتھ، (مذ) پیار دا راہ

پریم پھاس، (مو) پیار دی پھاہی، پریم جال، ونگی: 'کیویں کُوڑی تپسی گئی موہی، کیویں راجا پھاتھا پریم پھاس اندر'(سن تیر)

پریم پھُہار، (صفت) پیار دی ورکھا، ونگی: 'ایہناں پریم پھُہار دے مار چھٹے، پہلاں ٹھاریا اے چنچل دل میرا' (سن تیر)

پریم پیار، (مذ) پیار، پریت، محبت، دوستی

پریم پیالہ، (مذ) پیار دی خماری، پیار دی مستی

پریم تانی، (مو) پیار بھری تانی

پریم جال، (مذ) پیارا دا پھندا

پریم جل، (مذ)1-اتھرو، ہنجو2-پسنہ، مُڑھکا، پُکھر

پریم دابان مارن، (محا) محبت دی مار مارن

پریم دا بدھا، (صفت) پیار وس، پریم وس، ونگی: 'دکھیو لیو پھیر پریم دا بدھا خود حاضر ہو گئیاں' (ہرچرن سنگھ)

پریم دا رنگ، (مذ) پیار دا اثر، ونگی: 'رارا رنگ پریم دا جیہنوں چڑھیا، جمن مرن دے دُکھ توں چھٹ گیا' (کالی داس)

پریم راج، (مذ) پیار دی حکومت

پریم رس، (مذ) پیار دی مٹھاس

پریم ساگر، (مذ) محبت دا سمندر

پریم سر، (مذ) پیار روپ تلاؤ

پریم کتھا، (مو) پریم کہانی

پریم کُٹھا، (مذ،صفت) پیار دا ماریا ہویا، ونگی: 'پریم کُٹھیاں پریت دے مُٹھیاں دی، پریت روح دے وچ رلائی اے توں'

پریم کریڑا، (مو) پیار لیلا

پریم کسک، (مو) پریم کیڑا

پریم کور، (مو) ڈھولکی

پریم وان، (صفت)1-پریمی، پیار کرن والا2-دلوں کم کرن والا

پریم وتی، (مو)1-محبوبہ، پیاری2-بیوی، پتنی، سوانی

پریم وچ بھجن، (محا) پیار کرن، بھج کے محبت کرن

پریم وچ نیم نہیں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پریم دی بُہتات وچ سبھے اصول بھُل جاندے نیں اودوں کہندے نیں

پریم وند، (مذ)1-پریتم، پریمی2-خلوص

پریم ویہار، (مذ) پیار دا ورتارا، پیار دا سلوک

پریما بھگتی: (ہ،مو) پریم نال کیتی جان والی بھگتی (عبادت)

پریماتُر: (ہ،صفت) پیار وچ ویاکُل

پریمری: (صفت) ویکھو: پرائمری

پریمکا: (مو) پریمی دا مؤنث روپ

پریمن: (مو) پریم کرن والی، معشوقہ محبتن، پریمکا

پریمی: (مذ) پریم کرن والا، عاشق، محبتی آدمی

پریمیم (Premium): (انگ، مذ) بیمے دی قسط

پرین: (مو) بھرائی ذات دی زنانی، بھرائن

پَرین: (مو) ڈھگّے ہکن والی سوٹی، پرانی (چھانٹا) ونگی: 'تے اوہناں دے پٹّاں وچکار اپنیاں پریناں دے تکھے ڈنگ چوبھے' (دھیر)

پرین: (ہ،مو) پالان، کاٹھی

پرنیام: (ہ،مذ) اِرتقاء، انقلاب، مُڈھ

پرنیام وادی: (ہ، مذ) مسئلہ ارتقاء دے ضمن والا

پرینت: (فم) تک، تیک، توڑی، ونگی: 'جنم توں لے کے مرن پرینت روح وچ کسے قسم دی تبدیلی نہیں ہوندی، (بھائی جودھ سنگھ)

پرینت: (ہ، مذ) نیڑے، کول، پاس، نزدیک

پرینتر: (مذ) جانشین

پرینک: (ہ، مذ) سیج، پلنگ، منجی، مسہری

پریتی: (مو) 1- پریت، پیار 2- (مذ) پریم، پیار 3- (صفت) مخلص، بااخلاق 4- محنتی، لگن نال کم کرن والی

پرینگی: (مذ) مقدس مورتی رکھن لئی بنائی تھڑی یاں پنگھوڑی

پُرِیندا: (مذ، صفت) 1- پروون والا 2- بھرن والا 3- مکمل کرن والا

پُرِیندڑ: (صفت) ویکھو: پُرِیندا

پرینھ: (مو) پنچائت

پریں: (فم) پراں دور، دوجے پاسے، پرے

پریو: (مذ) پتی، خاوند

پریوا: (مذ) 1- پراں والا، پنچھی، پرندہ، پکھیرو 2- گُھگی 3- کبوتر

پریوادی: (ہ، صفت) خوشامد کرن والا

پریوار: (ہ، مذ) ٹبر، خاندان، لواحقین

پریواہ: (ہ، مذ) ہڑ، سیلاب، طغیانی

پریوجک: (ہ، صفت) بندوبست کرن والا، تدبیر کرن والا، منتظم

پریوجن: (ہ، مذ) 1- مطلب، غرض، کم 2- منتو، اُدیش، منشا، ونگی: 'ساڈے جیون دا کوئی اک پریوجن ہے شوہ نوں رجھاؤنا' (دیوانہ)

پریوجنی: (ہ، صفت) کسے تحریک یا خواہش نال جُڑیا، ضرورت بارے، ونگی: 'ست گورو دے بھیٹن دا تت پرجنی سپھل پھل، سر بھیٹن ہارے گرسکھ جگیاسوں نوں گورو دوارہ امیو رسائی نام دات دا پراپت ہونا ہوندا ہے' (رندھیر سنگھ)

پریوگ: (ہ، مذ) 1- چارہ، جتن، کوشش، محنت 2- تدبیر، سوچ وچار 3- وتیرہ 4- تماشا 5- راس، اصل رقم 5- ریت، رسم، رواج 6- سبب، وجہ، کارن

پریوگ شالا، (ہ، مو) لیبارٹری، تجربہ گاہ

پریوگ شیلتا، (ہ، مو) پریوگ شیل توں بھاو، نویں تجربہ کاری توں بھاو

پریوگ واد، (ہ، مذ) ادب وچ اوہ اصول جس مطابق آرٹ تے بھاو دے پکھ توں نویں ڈھنگ ورت کے نواں تجربہ کیتا جاوے

پریوگ وادی، (ہ، مذ) 1- پریوگ واد دا ماہر 2- پرلوگ واد دا سدھانت مطابق ساہت رچن والا

پریوگِک: (صفت) پرتاوی، تجرجی

پریوں: (فم) دوروں، دورتوں

پریہ: (مذ) 1- مالک، خاوند 2- پیارا، سوہنا 3- دوست

پریہ تم، (ہ، صفت) سبھ توں ہُتا لاڈلا، پیارا

پریہ درشن، (ہ، صفت) خوبصورت، گھبرو

پریہ وادی، (ہ، صفت) شیریں گفتگو کرن والا

پریہا: (پو، مذ) 1- دو روٹیاں اُتے رکھیا کڑاہ (ایہہ اک پریہہ اکھواندا ہے) 2- ویاہ شادی یاں کسے ہور موقعے تے ان پانی ورتاون تے ونڈن والا 3- تانگھ، کھچ

پریہا کرنا، (محا) کسے خوشی دے موقع تے اپنی برادری دے ہر

بندے نوں پروسا دینا

پر یہاں: (مذ) پنچائت، پرہے

پر یہن / پر یہنا: (مصدر) تھال وچ روٹی سجا کے دینا، پروسنا، ونگی: 'تھال پر یہہ لیاؤ کھنڈ چاولاں دا، میں جیو ہے لوچدا کھاونے نوں' (ہیر مقبل)، پر یہن دا کم، یاں حالت، خاطر، گھر گھر روٹی ورتاون دا رواج، پرٹھا ورتاوا

پر یہہ: (مذ) پنچایت، جرگا، پرہا

پر یہے: (مذ) سبھا، پنچائت، اکٹھ، ستھ

پر یھ: (مو) ویکھو: 'پر یہہ' جیہڑا ٹھیک اے

پر یئو: (مذ) ویکھو: پر یہہ

پر یا: (صفت) پیارا

پ......ڑ

پڑ: (صفت) 1- برتن رکھن والی الماری 2- کشتی وچ چیزاں لکاون لئی بنائی گئی جگہ 3- قبر تے لگی ہوئی پتھر دی سل، وڈا تے چِٹا پتھر، ڈھکن، کھوکھا 4- اوہ سابقہ جو کسے رشتے والے اکھراں نال لگ کے اوس توں عین اگلی یاں عین پچھلی پیڑھی دا مالک ہوندا ہے، جیویں پڑدادا، پڑنانا، پڑوتا 5- اوہ سابقہ جو کہ کسے اکھر نال لگ کے اوس توں عین اگلی حالت وچ بدل جاندا ہے، جیویں: پڑ کوٹھا، پڑچھتی وغیرہ

پڑ باٹ مارن، (محا) وڈیاں وڈیاں چھڈنا، اپنی وڈیائی دسنا

پڑ باٹیاں مارن، (محا) وڈے دعوے کرنا

پڑجات، (مو) دوجی ذات

پڑ چھندا مارن، (محا) 1- گھوڑے یاں کھوتے دا دولتی مارن 2- تیاگ دیون، چھڈ دیون

پڑساک، (مذ) جو رشتے دار نہ ہووے

پڑ کوٹھا، (مذ) کوٹھے دے اُپر کوٹھا، وڈا کوٹھا

پڑ کوٹھڑا، (پو، مذ) چوبارا، چھت اُپر، کوٹھے تے چھوٹا کوٹھا

پڑ کوٹھڑی، (مو) 1- کوٹھے دے اُتے بنائی ہوئی کوٹھڑی 2- دو منزلہ مکان 3- پچھلی کوٹھڑی

پڑ کوجھا، (مذ، صفت) بہت بدصورت

پڑ کوجھڑی، (صفت) ویکھو: پڑ کوجھی، ونگی: 'سوہنی کوجھیاں دی پڑ کوجھڑی نوں، کاہنو کیتوئی ایڈ کلول مائے' (فضل شاہ)

پڑ کوجھی، (مو) بہت بدصورت عورت

پڑ گاہ، (مو) کسی مشکل سے کم آون دی حالت، اوکھے ویلے کیتی ہوئی اچیچی مہربانی

پڑ گنجھل، (مذ) وڈی اُلجھن، ونگی: 'گنجھل تھیں پڑ گنجھل پے گئے ایسیاں وگیاں وائیں' (پنج دریا)

پڑ نار، (مو) پرائی زنانی، پرائی عورت

پڑ نانا، (مذ) ماں دا نانا یاں دادا

پڑ نانکے، (مذ) پڑنانا، پڑنانی دا گھر

پڑ نانی، (مو) ماں دی نانی یاں دادی

پڑ نانے، (مذ) پڑنانا دی جمع

کوجھا پڑ کوجھا، (صفت) ویکھو: پڑ کوجھا

پڑ: (فعر) پڑن مصدر توں اپڑا امر، پہنچ

پڑ: (مذ) 1- ڈونگھیائی، پاتال 2- ویلھی زمین 3- زمین دی سطح

پڑ: (مذ) 1- اوہ تھاں جتھے گاہن لئی اناج اکٹھا کیتا ہووے 2- اوہ تھاں جتھے کشتیاں یاں کھیڈاں وغیرہ ہوندیاں نیں، اکھاڑا 3- شاہ تے اسامی وچکار ونڈے جان توں مگروں بچیا اناج، بدھوتر 4- چن یاں سورج دے آلے دوالے دا گول چکر 5- لڑائی دا میدان، جنگ، لڑائی، ونگی: 'پڑ چھڈ جایئے، مریئے' (نجم) 6- اوہ گھیرا، گول دائرہ جس وچ مداری تماشا وکھاوندا ہے 7- بازی، کھیڈ 8- محفل، ونگی: 'اس میدان محمد بخشا سر دِتا پڑ کھڑیا' (میاں محمد بخش) 9- رستہ، راہ 10- چن دوالے بدّل رُت دا گھیرا، ہالا

پڑ بجھ جاون، (محا) ویکھو: پڑ بجھن

پڑ بجھا نہیں اُچکے اگیرے ای، (اکھا) جدوں کسے کم دے شروع ہون توں پہلاں ای اوہنوں نقصان پہنچاون والے تیار ہون تاں کہندے نیں

پڑ بجھن، (محا) 1- لوکاں دا گھیرا پا کے تماشا وغیرہ ویکھن لئی کھلونا، اکٹھ ہونا 2- اکھاڑا ہوون 3- کنک دا گاہ تیار ہوون

پڑ بنھنا، (محا) میدان وچ اُتر کے اپنے ہنر دی جانکاری دینا

پڑ بنھن، (محا) ویکھو: پڑ بجھن

پڑ بولی، (مو) 1- پرائی بولی، بدیسی بولی 2- گھر دری زبان

پڑ بھکھنا، (محا) بہت سارے لوکاں دا پڑ بنھ کے کھلو جانا، اکھاڑا بجھنا

پڑ پاون، (محا) 1- گاہن توں پہلاں کنک دیاں توڑیاں نوں کھول کے گھیرے وچ وچھاونا 2- سہیڑنا، پلے پاون، گل مڑھن، مگر لاون، ونگی: 'بدمذہب بے دینی والا بالکل پڑ نہ پاؤ' (گل)

پڑ پاٹن، (محا) 1- پاڑ پون 2- کسے تھاں دا اُتلا تے ہیٹھلا پانی آپس وچ مل جاون 3- مونہہ پھٹ ہوون

پڑ پٹیچن، (محا) 1- نیندر اُڈ جاون، کچی نیندرے جاگن 2- پاڑ پون 3- کسے تھاں دا اُتلا تے ہیٹھلا پانی آپس وچ ملن

پڑ پلّے پاون، (محا) 1- سمجھا دیون 2- گل سمجھاون

پڑ پلّے پون، (محا) حاصل ہوون، کجھ عقل پلے پون، سمجھ آون

پڑ پلّے پے جاون، (محا) ویکھو: پڑ پلے پون

پڑ پلّے کجھ نہ پینا، (محا) سمجھ وچ کجھ نہ آونا

پڑ پلّے کجھ نہ ہونا، (محا) تنگ ملنگ ہونا، پلّے کجھ نہ ہوون

پڑ پوون، (محا) 1- پلّے پینا، واسطہ پینا، پیش پینا 2- گاہ پون 3- مقابلہ ہوون، واہ پون 4- نصیب وچ لکھیا جاون 5- رشتہ جُڑن 6- قابو وچ آون

پڑ پے جاون، (محا) ویکھو: پڑ پوَن

پڑ پئے، (محا) 1- پلے پئے، سر پئے، ہتھ آئے 2- پلے پون، گاہ پون، مقابلہ ہوون، واہ پون 3- نصیب وچ لکھیا 4- رشتہ جُڑن 5- قابو وچ آون، ڈھائے چڑھن

پڑ پینا، (محا) 1- پلے پینا، تعلق، جُڑنا 2- قابو وچ آونا

پڑ ٹپّن، (محا) کچی نیندرے جگاون

پڑ جاگنا، (محا) پڑ وچوں دانا پھکا سانبھیا جانا

پڑ جاون، (محا) جِت جانا، میدان مارنا، بازی لے جانا

پڑ جتن، (محا) میدان جتنا، فتح حاصل کرنا، جِت حاصل کرنا، ونگی:
'اِکسے حملے نال گوایئے، مارگواپڑ جیتیئے' (سیف)

پڑ جگاونا، (محا) دانا توڑی وغیرہ چکن مگروں خالی پڑ وچ رات گزارنا

پڑ جماون، (محا) 1-پڑ وچ لوکاں دا کھپ رولا ختم کرن 2- گاون والیاں دا رہس نال گاون

پڑ چکن، (محا) 1- دانیاں دا بولھ چکن 2- اکھاڑا ختم کرن

پڑ چھڈ کے نس جاون، (محا) ویکھو: پڑ چھڈ کے نسن

پڑ چھڈ کے نسن، (محا) ہار جاون، میدان چھڈن

پڑ چھڈ نا، (محا) لڑائی دے میدان وچوں دوڑ جانا

پڑ ڈیون، (محا) 1-دھوکھا دے کے داء وچ لیانا 2- پچھے ہو کے جگہ دینا

پڑ رہون، (محا) میدان وچ ماریا جانا

پڑ کڈھن، (محا) بھِرنا، مارن لئی آمادہ ہونا

پڑکوڈی، (مو) اک قسم دی کوڈی دی کھیڈ

پڑ کھٹن، (محا) جت جانا، فتح پانا، کامیاب ہونا، خدمت کرن

پڑ گاہون، (محا) زمین گاہون، فصل وچوں دانے وکھ کرن

پڑ گھتن، (محا) پلے پینا

پڑ لاون، (محا) گاہن لئی کنک دا اک تھاں رکھ کے کھِنڈاونا، ڈھیر لاون

پڑ لبھن، (محا) جت حاصل ہونا، میدان جتیا جانا، ونگی: 'دوویں ہتھیں کوشش کردا مت پڑ مینوں لبھے' (سیف)

پڑ لگن، (محا) 1- گاہن لئی کنک دیاں بھریاں دا اک تھاں تے رکھیا جانا، ڈھیر لگن، جمع ہوون 2- اکھاڑا جمن، تماشا لگن

پڑ مارن، (محا) لڑائی وچ جت حاصل کرن، میدان مارن، فتح حاصل کرن

پڑ ملن، (محا) قبضہ کرن، تھاں گھیرن

پڑ وچ آون، (محا) مقابلے لئی ساہمنے آون، میدان وچ آون

پڑ وچ نکل آون، (محا) ویکھو: پڑ وچ نکلن

پڑ وچ نکلن، (محا) ونگارسُن کے مقابلے وچ آون، میدان وچ نکلن، مقابلے لئی آون

پڑ وچ نکلنا، (محا) ونگارسُن کے مقابلے وچ آونا

پُڑ: (مذ+ مو) 1- چکی دے گول پتھر جو چکی نوں چلاندے نیں تے پیسن دا کم کردے نیں، پاٹ ونگی: 'ایتھے پُلاں تھلے پُڑ چکیاں دے بن بیٹھ گیاں' (نجم) 2- تہہ، پرت 3- ڈھیر وچوں اک روٹی 4- خاندان، نسل، پیڑھی، پڑ دادا، پڑ نانا، 5- منزل، پڑچھتی، ونگی: 'اوس پُڑے وچ موری کیتی وانگ چکی دے گالے' (میاں محمد بخش) 6- پہیہ، حلقہ، چرخی، گڈی دا پہیہ 7- ڈھکن، ڈھکنا 8- زمین تے آسمان، اُفق 9- ہیٹھلے تے اُتلے طبقے دے لوک 10- چوبھ، چُبھن

پُڑ پُڑ کرنا، (محا) 1- جواب دینا، مونہہ ای مونہہ وچ بُڑ بُڑ کرنا، لُک لُک کے بھیڑا مندا آکھنا 2- دستیاں دی اواز

پُڑ کرنا، (محا) کسے دی گل نوں غلط ثابت کرنا، ہرانا، نیواں وکھاؤنا

پُڑ ہونا، (محا) کسے گل وچ غلط ثابت ہونا، ہار جانا

پُڑ: (فعل) پُڑن مصدر توں امر

پڑا: (مذ) 1۔ ٹھہرن دا عمل یاں حالت، پڑاؤ، قیام 2۔ ٹھہرن دی تھاں، ٹکانہ، مقام، سٹیشن، چوکی، سرائے 3۔ پیدل اک دن دا سفر 4۔ اُتارا، ڈیرا 5۔ منزل، نشانہ 7۔ لحاف دے اندرلا کپڑا 8۔ رضائی دا اوہ کپڑا جیہدے وچ روئی بھری جاندی اے 9۔ تیلیاں دی بنی ہوئی ڈھکن دار پٹاری چھپڑا، پٹھو 10۔ لکڑی دا تختہ، نکی چونکی 11۔ برباد کرنا، ستیاناس کرنا

پڑا کچھن، (محا) منزل طے کرن، منزل مارن، فاصلہ طے کرن

پڑا کر دینا، (محا) تباہ کرنا، مصیبت وچ پانا

پڑا: (مذ) پٹارا، ٹوکرا، وڈی ٹوکری

پُڑا: (مذ) 1۔ جانور دے پُٹھے اُتے سوئی وغیرہ دا پیا نشان یاں اوس توں ودھیا زخم 2۔ سریر تے لگا تار رگڑ نال پیا نشان 3۔ وڈی پُڑی، پوٹلا، وڈی پوٹلی 4۔ ڈھول اُتے مڑھیا ہویا چمڑا

پڑاپڑ: (مو) 1۔ جُتی مارن دی آواز 2۔ گھوڑے دے ٹاپاں دی اواز

پڑاپڑ: (فم) 1۔ اُپر تلے، لگا تار 2۔ جلدی جلدی

پڑاٹ: (مذ) وڈی ساری سِل، پتھر دی اوہ چٹان جس نوں توڑ کے پڑیاں (سِلاں) بنائیاں جاندیاں نیں

پڑاٹ: (مو) پٹاخ، پٹاکن دی آواز

پڑاخ: (مو) پٹاخ، پٹاخے دی اواز

پڑاخا: (مذ،صفت) 1۔ پٹاکا 2۔ چالاک، ہوشیار، فسادی

پڑاخرا: (مذ) 1۔ طمانچہ 2۔ پڑاخا

پڑاخی: (مو) ویکھو: 'پڑاخا' جیہدی ایہہ تصغیر اے

پڑاقا: (ہ، مذ) اِک آتشبازی اے جیہڑی اُواز نال چلدی اے، پٹاکا

پڑاک: (مو) پٹاکے دی اواز

پڑاکا: (مذ) پٹاخے دی آواز

پڑاکڑ: (مذ،صفت) ویکھو: پڑھاکو

پڑاکڑی: (مو،صفت) پڑھاکو کُڑی، ونگی: 'کہن دے بابا ایہہ موہنہ میٹیاں پڑاکڑیاں دا کوئی پتا ہوندے؟'

پڑاکل: (پو) پوٹھوہاری گالھ، پڑواؤن

پڑاکو: (مذ) 1۔ پڑھائی کرن والا، پڑھاکو، پڑھیار 2۔ (صفت) بہت پڑھن والا

پڑان: (مصدر) 1۔ وِنھان، چھدوان، چھیک کروان 2۔ پڑوان دا کم کر لون، لیر لیر کروان

پڑانا: (مذ) پنالا، پرنالا، ونگی: 'رُنے نین دُکھیارے جیویں گھڑ ملے کھوہ نوں گیڑا، لیٹی لٹھ پڑھانے نیر چا پلٹے نیں لوٹیاں' (با۔ ڈھو)

پُڑانا: (فعم) چبھونا، کھبونا

پڑاند: (مو) پڑاء، قیام، ٹھہرا

پڑانگ: (مذ) پنگا، شرارت

پڑانگ: (مذ) 1۔ بندوبست، پَر بندھ، آہر 2۔ ڈھو، موقعہ

پڑاں: (مذ) 1۔ پڑاؤ 2۔ سراں، آرام کرن دی تھاں

پڑاں: (مو) ہوا خارج کرن دی اواز یاں عمل

پڑاں پڑاں، (مو) لگاتار پد مارن دی اواز، ہوا خارج ہونا

پڑاں ویلے، (فم) گاہن سے

پڑاو: (مذ) ویکھو: پڑاؤ، ونگی: 'دوہیں پڑاویں دُکھ وہاوے'

پڑاوا: (مذ) اوہ چیز جو منجی وغیرہ دے پاویاں نوں اُچا یاں اکو جیہا

کرن لئی اوہناں دے بیٹھ رکھی جاوے، ونگی: 'منجی دے پڑاوے والا وٹا اک ویکھیا میں، رو رو کے آہا ولائی ڈھانڈری سی بالدا' (شرف)

پڑاون: (مصدر) 1- پلاون، نچڑاون 2- وہاون، چھکاون

پُڑاون: (مصدر) وہان، چھیک کراون، چھاون، کھماون، پڑاون

پڑاونا: (متعدی المتعدی) پاڑن دا کم کراونا، کن یاں نک دا پڑوانا، چھید کروانا، موری کرانا، جیویں' کن پڑواناں'، ونگی: 'دوجا داج دیج سسی دا ہور پڑاون والے' (ہاشم شاہ)

پڑاونا: (متعدی المتعدی) 1- پسواونا 2- کھجواونا 3- دُکھ دینا، پیڑا دینا 3- زین پُواونا، کاٹھی کساونا (گھوڑے اُتے)، ونگی: 'خوب بلاس پُواؤ اوس نوں، تاجی بیٹھ پڑاوٗ' (گُل) 4- گھٹوانا، دبوانا

پڑاہ: (مذ) ویکھو: پڑاوٗ

پڑاوٗ: (صفت) ٹھہرنا، قیام کرنا، کسے تھاں کجھ دیر لئی رُکنا

پڑاوٗ پد، (مذ) 1- بچیاں دی کھیڈ وچ اوہ منڈا جو اک واری اک دھڑے نال کھیڈے تے 'دوجی واری' دوجے دھڑے نال، ایہہ اودوں ہوندا ہے جد دوہیں پاسیں منڈے ونڈے جان پچھوں اک منڈا فالتو ہووے، سانجھا پد 2- ہیلٹر کٹا، اڑیلو کٹا

پڑاوٗ کرن، (محا) 1- قیام کرن، رہ پون 2- آرام کرن

پڑاوٗ مارن، (محا) 1- قافلے نوں لُٹن، چھاپا مارن 2- مفت دا مال لینا

پڑاونا: (متعدی المتعدی) 1- پڑھن دا کم کراوٗنا، لکھیا ہویا واچنا دا کم کراوٗنا، تعلیم دینا، پٹی پڑھاوٗنا، چپ ڈاہ، کرنی سکھاونا، سبق پڑھاوٗنا، پنچھ توں ڈلن 2- پیڑن دا کم کراوٗنا، سروں دا تیل کڈھواوٗنا، گنے دا رس کڈھاوٗنا 3- دُکھ دینا، پیڑا دینا

پڑائی: (مو) 1- پوڑن دا کم 2- پٹاری 3- پیڑن دا کم تے مزدوری 4- پاڑن دا کم یاں مزدوری 5- گنے دا سُوا 6- بیماری، روگ

پڑبات: (مو) گپ، بکواس

پڑباٹی: (صفت) بکواسی، گپی

پڑبولی: (مو) پرائی بولی، غیر زبان، کسے بولی دی کوئی شاخ

پڑبھا: (مذ) سوٹا، ڈنڈا

پڑپاٹا: (صفت) 1- اوہ تلاء، کھوہ وغیرہ جس دا پڑ پایا ہویا ہووے 2- اُبھل کھوہ جتھے بیٹھوں پانی سم کے جمع رہے 3- دریایاں نالے دے وہین وچلا ڈُمھ جس وچ بیٹھلا پانی جمع رہے 4- پرپاٹی، دستور، رواج

پڑ پاٹا ڈھول، (مذ، صفت) 1- اوہ بندہ جو کسے دا بھیت سانبھ کے نہ رکھ سکے اتے جھٹ کسے دے اگے جا کے ظاہر کر دیوے 2- مونہہ پھٹ یاں کھڑکنا آدمی

پڑ پڑ: (مو) 1- پتلے دست آون سمے مقعد وچوں نکلی آواز 2- بے ہودہ گل، بکواس 3- شیخی

پڑ پڑ کرن، (محا) دست پھرن، موک مارن

پڑپڑ وڈی تے جھاڑا تھوڑا، (اکھا) جدوں کوئی شیخی تاں بہت مارے پر اوس وچ طاقت گھٹ ہووے اودوں کہندے نیں

پڑ پڑ ہوون، (محا) فضول گلاں ہوون، بے ہودہ گلاں ہوون

پڑ پڑان: (مصدر) ویکھو: پڑ پڑاون

پڑپڑاون: (مصدر) 1- دستاں دی آواز کڈھن 2- حیران ہوون 3- بیڑے دالڑائی توں گھبرا کے نسن

پڑپڑی: (مذ) کن دے کول دی تھاں جتھے متھا ملدا اے، کن دی پٹی، متھے دااک پاسا، کنپٹی، اکھاتے کن دے وچکارلی تھاں

پڑپڑی پاٹھ، (مذ) دماغی محنت، سردردی، مغز کھپائی

پڑپڑی دی پیڑ، (مو) کن پٹی دی پیڑ، خطرناک درد

پڑپڑیاں: (مو) ویکھو: 'پڑپڑی' جیہدی ایہہ جمع اے، ونگی: 'پڑپڑیاں وچوں سمن لگ پوندے نیں ورھے وہائے'

پڑپوتا: (مذ) پوتے داپتر

پڑپوترا: (مو) پڑپوتا، پتر دا پوترا

پڑپوتری: (لہند، مو) پڑپوتی، پتر دی پوتری، پوترے دی دھی

پڑپوترے: (مذ) پڑپوترا دی جمع، پوترے دے پتر

پڑپوتریاں: (مو) پڑپوتری دی جمع، پوترے دی دھیاں

پڑپوتی: (مو) ویکھو: پڑپوتری

پڑپوٹا: (مذ) پپوٹا، ونگی: 'اوس دیاں اکھیاں لال سُرخ جس طرحاں پڑپوٹیاں وچوں پھڑک کے باہر نکلن لگیاں ہوندیاں ہن'

پڑپی: (مو) ویکھو: 'پڑوپی' جیہدی ایہہ تخفیف اے

پڑت: (مو) 1- ڈگن دی حالت یاں عمل، گراوٗں 2- کسے شے نوں ونگی نال میلن دی حالت 3- مُل، لاگت، نرخ 4- عزت، ساکھ، ونگی: 'دوجی واری اسیں سہیڑ نہیں سکدے۔ پیجاں پڑتاں والا تیرا ایڈا نکھ پیو' (افضل احسن رندھاوا) 5- پتر

پڑت بنھنا، (محا) عزت قائم کرنا، ٹھک بنھنا

پڑت پھیلاون، (محا) لاگت دا اندازہ کرن

پڑت لاونا، (محا) قیمت لاونا، لاگت دا اندازہ لانا

پُڑت: (فم) اچن اچیتی، فوری، اک دم نال

پُڑت پُڑت: (مو) ویکھو: پڑپڑ

پڑتا: (مذ) 1- مُل، نرخ 2- قیمتِ خرید 3- اوسط مُل

پڑتا بیٹھنا، (محا) ویکھو: پڑتا کھانا

پڑتا پینا، (محا) ویکھو: پڑتا کھانا

پڑتا کھانا، (محا) کسے چیز دی لاگت توں کجھ لابھ حاصل ہونا، وارا کھانا

پڑتا: (پو، صفت) 1- چھوٹا جیہا، ذرا کو 2- چھوٹا شیطان

پڑتال: (مو) 1- جانچ، چھان بین، کھوج 2- پٹواری راہیں، کھیتاں اتے اوہناں واہکاں دے لیکھے دی اِک قسم دی جانچ، ونگی: 'پڑتالیو ہُن عاشق کیہڑے' (بُلھے شاہ)

پڑتال کار، (مذ) ویکھو: پڑتالیا

جانچ پڑتال، (فم) 1- دیکھ بھال، نرخ پرکھ 2- کھوج

کھوج پڑتال، (فم) ویکھو: جانچ پڑتال

لیکھا پڑتال، (مو) حساب کتاب دی جانچ پڑتال کرن دی حالت یاں عمل

پڑتالن: (مصدر) پڑتال کرن، پُچھ گِچھ کرن

پڑتالنا: (فعم) چیک کرنا، پڑتال کرنا، جانچنا، ونگی: 'کوئی اپنے بیمہ کاغذاں نوں مُڑ مُڑ پڑتالدا ہے' (سنت سنگھ سیکھوں)

پڑتالو: (صفت) ویکھو: پڑتالیا

پڑتالیا: (مذ) 1-پڑتال کرن والا 2- کسے لیکھے دی پڑتال کرن والا، آڈیٹر 3- کچھن توں مگروں جو بندہ زمین نوں دیکھے بھالے

پڑتل: (مو) 1-پلٹن، سپاہیاں دا لشکر، وَنگی: 'باہر بنھ کے پڑتل درویشاں دی، اندر لے فوجاں نمودار ہویا' (قادر یار) 2- پیٹی، تسمہ 3- پرت، تہہ 4- سرکنڈیاں دی کھڑکی یاں چِق

پڑتل دا سپاہی، (مذ) پلٹن دا سپاہی

پڑتل: (مذ) 1-اک پہاڑی رُکھ جس دی لکڑی عمارتاں بناون دے کم آوندی ہے 2-سوار دا سامان جیہڑا اک گھوڑے یاں بلد وغیرہ اُپر لدیا جاوے

پَڑتَلَّا / پَڑتَولاَ: (مذ) پلٹا، قسمت دا اُلٹ جانا، بدنصیبی پاروں بھیڑے دناں دا آجانا، غیر متوقع تبدیلی یاں فرق

پڑتلاں لپیٹنا: (محا) مال اسباب بنھنا، بوریا بسترا بنھنا، کوچ دی تیاری کرنا، وَنگی: 'سُرت پڑتلاں سبھ لپیٹیاں نیں' (شاہ محمد)

پڑتن: (مذ) 1- بھیت، راز 2- زخم، پھٹ

پڑتن پاڑ دیون، (محا) ویکھو: پڑتن پاڑن

پڑتن پاڑن، (محا) 1- بھیت کھولن، پڑدا کھولن 2- پڑچھے لاہون، لیر ولیر کرن، ڈھیر زخمی کرن

پڑتنا: (مذ+مو) 1-پوتڑا، پنڈا پونجھن والا کھدر دا پرنا 2- بھیت، راز

پڑتنا پاڑن، (محا) ویکھو: پڑتن پاڑن

پڑتنے: (مذ) پڑتنا دی جمع، پردے، راز، بھید

پڑتنے پاڑنا، (محا) 1- بھید کھولنا، پڑدا کھولنا، وَنگی: 'ساہویں میں پئی دیکھاں اوہنوں میرے پڑتنے پاڑے، طعنے مہنے دے دے کے لُوں لُوں میرا ساڑے' (پنج دریا لاہور) 2- پاڑچھے لاہنا، لیر ولیر کرنا، وَنگی: 'جتھے عشق نے پڑتنے پاڑ سٹے، اوتھے شروع دیاں ٹاکیاں لان لگے' (کالی داس)

پڑتنے پاڑنے، (محا) راز افشا کرنا، خلاصہ کھولنا، پردہ فاش کرنا

پڑتنے پھوکنا، (محا) منتر پڑھنا، جادو ٹونا کرنا، وَنگی: 'انج لگدا اے جیویں چانی اوہدے تے کوئی اُلٹا حرف جا پڑھ پھوکیا اے' (سجاد حیدر)

پڑتھو: (مذ) فتور

پڑتُھول: (مذ) کھرود، پڑتھو، کھلبلی

پڑتُھول پاون، (محا) ویکھو: پڑتھول چکن

پڑتُھول چکن، (محا) کھرود چکن، ات چکن، رولا پاون، بھڑتھو پاون

پڑتی: (مو) چھوٹا راہ، شارٹ کٹ

پَڑتے: (مذ، صفت) 1- پروئے ہوئے، جھکیے ہوئے، سیتے ہوئے 2- کنڈھیاں تائیں بھرے ہوئے، وَنگی: 'پڑتے اوہناں دے تسے کیوں کھڑکائے' (نجم)

پڑتے پَیے ونجن، (محا) موقع سِر پھڑیا جانا

پَڑتے پوون، (محا) پسند آنا، وارا کھانا

پَڑتَیلاَ: (مذ) پانی رلیا تیل، تیل تے پانی نوں رلا کے جسم دی مالش کیتی جاندی اے

پڑچھ: (لہند، مو) 1- صف، چٹائی 2- پھوہڑی

پڑچ پڑچ کرنا: (محا) تھاں تھاں تے تھکنا

پڑچٹ: (فم) اپڑچٹ، فوراً، بغیر سوچے سمجھے

پڑ چکر: (مذ) وڈا چکر

پڑ چل: (مذ) بے ڈھنگا، بے ڈھوا

پڑچول: (مو) 1- کھوج، پڑتال، چھان بین 2- اُگ سُگ، پتا، بھیت، سُراغ 3- تنقید، تحقیق، آلوچنا، نکتہ چینی

پڑچول کار، (مذ) پڑچولیا، آلوچک، تنقید کار

پڑچولک: (صفت) پڑچول کرن والا، پڑچولیا، آلوچک، ونگی: 'میری کوتا دے پڑچولک' (ونگار)

پڑچولن: (مصدر) 1- ٹوہ لاون، پڑچول کرن 2- نکتہ چینی کرن

پڑچولنا: (فعم) 1- آلوچنا کرنا، پڑچول کرنا 2- ٹیکا ٹپنی کرنا، نکتہ چینی کرنا

پڑچولی: (مذ) ویکھو: پڑچولک

پڑچولیا: (مذ،صفت) ویکھو: پڑچولک

پڑچھ: (مذ+مو) 1- پھٹیا پُرانا کپڑا، لیر، کپڑے دا ٹکڑا 2- صف، چٹائی، پھوہڑی، ونگی: 'ایس ہیر دی پڑچھ دی بھنگ لیساں سہلی وٹساں چاک دے جُنڈیاں دی'

پڑچھا: (مذ،صفت) 1- لُٹیا بھجا، تباہ، ملیامیٹ 2- چھلڑ، ٹوٹا، ٹکڑا، گوشت دا قتلہ، پاڑ چھا 3- پرنالا

پڑچھاگت، (صفت) تباہ، برباد

پڑچھاواں: (مذ) سایہ، پرچھاواں

پڑچھاواں پینا، (محا) 1- جن بھوت وغیرہ دا اثر ہونا 2- کسے مُردے، بیماریاں منحوس آدمی دے کولوں دی لنگھن نال سایہ پینا

پڑچھاواں نہ پین دینا، (محا) نزدیک نہ پھٹکن دیون، لاگے نہ آون دیون، دور رکھن، اثر نہ ہون دیون

پڑچھاون: (مصدر) 1- کسے دے مرن تے اوس دے رشتے دار کول جا کے سوگ ظاہر کر کے ڈھارس بنھاونا 2- دھیان دوسرے پاسے کرنا، بچے نوں کوئی بہانہ لا کے رونوں بند کراونا

پڑچھائی: (مو) چھاں، پڑچھاواں

پڑچھائیں: (مو) ویکھو: پڑچھائی

پڑچھتی: (مو) چھت دے تھلے دی چھوٹی چھت جس اُتے سامان وغیرہ رکھیا جاندا اے، میانی، جھلانی

پڑچھٹن: (مصدر) چھنڈنا، چھاج وچ پا کے صاف کرنا

پڑچھل: (مو) سمندر وغیرہ دی پچھانہہ پرتن والی چھل

پُڑچھن: (مصدر) بچن، دبوچن

پُڑچھنا: (فعم) 1- جدوں کوئی بندہ کوئی شے دُورتوں سُٹے تے دوجا بندہ اُوس شے نوں ہتھ وچ پھڑ لوے 2- کسے نوں ہتھوں ہتھ لینا، جھپ لینا، جھڑپ لینا، نپ لینا، دبوچ لینا، ونگی: 'نوجوان دل ہمیشہ چھیتی ہی سچائی نوں پڑچھ لیندے نیں' 3- بدتمیز کرنا

پڑچھنڈا: (مذ) چھڑنا، چھڑ جانا، کسے جانور دا مچھر جانا

پڑچھنڈا مارنا، (محا) گھوڑے، گدھے وغیرہ دا پچھلیاں لتاں دی سٹ مارنا

پڑچھنڈنا: (فعم) 1- دوبارہ چھنڈنا 2- پڑچھنڈا مارنا

پَڑچھُو: (مذ،صفت) پھڑن والا، قابو کرن والا

پُڑچھوان: (مصدر) ویکھو: پُڑچھواون

پُڑچھواون: (مصدر) بچواون، جیواون، دبوچواون

پڑچھول: (مو) جھلونگی، کندھ تے بنھی ہوئی جھولی

پڑچھی: (مو) دندیاں توں بنا داتری ورگا اک اوزار جیہدے نال کماد دی کھودی لاہی جاندی اے

پڑچھے / پڑچھا: (مذ) 1-پارچھا، پرخچہ، چھلڑ 2- (صفت) ٹٹا، بھجا، ملیامیٹ، تباہ

پڑچھے اُڈ جاون، (محا) ویکھو: پڑچھے اُڈّن

پڑچھے اُڈّن، (محا) 1- چھوڑے لہن 2- زخمی ہوون، پھٹڑ ہوون

پڑچھے لاہ دیون، (محا) ویکھو: پڑچھے لاہ سُٹّن

پڑچھے لاہ سُٹّن، (محا) ٹکڑے ٹکڑے کر دیون، ناس کر دیون، تباہ کر دیون، زخمی کر دیون

پڑچھے لاہون، (محا) 1-چھل لاہونا، لاہے لاہون، چھوڑے لاہون 2-ناجائز نفع کماونا 3- بہت مارن، زخمی کرن 4- وڈھ وڈھ ڈھیر لا دیون 5- لٹن، ناجائز منافع لون

پڑخا: (مذ) 1- پچھا، گوشت دا چھلکا، پُرچھا 2- پٹکا، چُنی، صافہ، دوپٹہ

پڑخان: (مصدر) پخّن، مارن

پڑخائی: (مو) 1- پخنی، پٹکنی 2- مار کُٹ 3- پٹکن دا کم تے اوہدی اُجرت

پڑدا: (مذ) 1- پردہ، اوہلا کرن لئی لکایا کپڑا، کندھ، چک وغیرہ 2- آڑ کرن والی کوئی چیز 3- گنڈھے دے اُپرلی پتلی تہہ 4- آڑ، اوٹ 5- لُک چھپ 6- عورتاں دے باہر نہ نکلن دا رواج، گھنڈ، برقعہ 7-لاج، شرم 8-دھرتی دی تہہ، پرت 9-ستار دیاں پتریاں 10-باریک جالا، جھلی 11-اکھ دا چھپر، اکھ دی جھلی 12- کن دا اوہ حصہ جتھے آواز پیندی ہے 13- مکئی ... چھلی دے اُپرلے پتلے پتر جس وچ چھلی دے دانے لُکے ہو... ندے نیں 14-زنان خانہ 15 - وینا، ستار وغیرہ واجیاں ... جس توں سُر نکلدے نیں 16-اوہ کپڑا جس اُتے سینما و... دیاں تصویراں آوندیاں نیں 17-رہس، بھیت 18- عورت ... پت انگ دی جھلی

پڑدا اُٹھاونا، (محا) ویکھو: پڑدا چکنا

پڑدا اُٹھنا، (محا) تھیٹر ڈرامے وغیرہ ... کھیل شروع ہونا

پڑدا بنیا رہنا، (محا) عزت آبرو بنی ... ا

پڑدا پاڑنا، (محا) پاج اُگھاڑنا، بھیت کھولنا

پڑدا پاونا، (محا) کسے گل نوں لُکاونا، وٹّی: کالی داس گُجھی رہے کجر توڑی، پڑدا پایئے گل نوں ڈھکنے آر (کالی داس)

پڑدا پوش، (صفت) پڑدے ڈھکن والا، عیب ڈھکن والا

پڑدا پوش ہونا، (محا) مر جانا، دنیا توں ... دہ کر جانا

پڑدا پوشی، (مو) 1-پڑدے ڈھکن دا عمل یاں حالت 2- عیب ڈھکن دا عمل یاں حالت

پڑدا پھٹنا، (محا) اکھ یاں کن وغیرہ دی جھلی دا پھٹ جانا

پڑدا پینا، (محا) لُکنا، چُھپنا، نہ دِسنا

پڑدا چاک کرنا، (محا) پاج اُگھاڑنا، بھیت کھولنا

پڑدا چکنا، (محا) 1-پڑدا اُٹھاونا 2- ظاہر کرنا، اُگھا کرنا

پڑدا چھڈنا، (محا) پڑدا ڈیگنا، اوہلا کرنا

پڑدا ڈھکنا، (محا) عیب چھپاونا

پڑدا ڈیکنا، (محا) ویکھو: پڑدا چھڈنا

پڑدا رکھنا، (محا) 1- عیب یاں بھیت چھپاونا 2- لاج رکھنا

پڑدا سُٹنا، (محا) 1- تھیٹر ڈرامے وغیرہ دے کھیل وچ وقفہ دینا 2- بجھے ہوئے پڑدے یاں چک وغیرہ نوں کھول دینا

پڑدا ظاہر کرنا، (محا) ویکھو: پڑدا کھولنا، ونگی: 'کیوں میں پڑدا ظاہر کرنا، کاہنو سارا اُٹھاواں' (سیف)

پڑدا فاش کرنا، (محا) عیب ظاہر کرنا، بھیت کھولنا

پڑدا کجنا، (محا) بھید رکھنا، لُکا کے رکھنا ونگی: 'کالی داس بھانڈے اُتے رکھ ڈھکن، پڑدے ساریاں دے رہیا کج میاں' (کالی داس)

پڑدا کر جانا، (محا) مر جانا، دنیا توں چلے جانا

پڑدا کرنا، (محا) 1- مرداں دے ساہمنے نہ ہونا 2- گھنڈ کڈھنا

پڑدا کھولنا، (محا) بھیت ظاہر کرنا، راز فاش کرنا، ونگی: 'آ چھیواں حال میں یار تیکوں پر کھول نہ ڈیوے پردہ'

پڑدا کُھلنا، (محا) بھیت ظاہر ہونا، راز فاش ہونا، ونگی: 'پڑدے کُھل گئے جدوں گھٹ پیتا' (قادر یار)

پڑدا لاونا، (محا) پڑدا ٹنگنا

پڑدا نشین، (صفت) پڑدے وچ رہن والا / والی، پڑدے وچ رہن والی عورت

اکھ دا پڑدا، (مذ) اکھ دے اُپر دی جھلی

در پڑدا، (فم) لُک کے، چھپ کے

عقل تے پڑدا (پینا) پے جانا، (محا) عقل دا ماریا جانا، عقل گوا بیٹھنا جانی

کن دا پڑدا، (مذ) کن دی اوہ جھلی جس نال اواز دی لہر ٹکرا کے اواز پیدا کردی ہے

مت تے پڑدا پینا، (محا) عقل تے پڑدا پینا

پڑدا: (مذ) پڑیا جاون، مدھیا جاون، کُچلیا جاون، ونگی: 'ہار کھار اپنی نال بھڑ دا خلق دے دُکھ نوں توہیں، پڑدا تھل وجوگے سو کے انحد کھہڑ کھڑیں' (نجم)

پڑدادا: (مذ) دادے دا پیو، پیو دا دادا، ونگی: 'پنے داد پڑداڑے جوگیڑے دے سبھے ٹنگنے تے ساک چاڑھ سٹے'

پڑدادی: (مو) دادے دی ماں، پیو دی دادی

پَڑدَادے: (مذ) پڑدادا دی جمع

پڑداوڑہ: (پو) اپنی بنائی ہوئی گل، کوئی گل، پُچھن لئی کسے نوں جھوٹھی گل دسنا

پَڑدبہ: (مذ) ویکھو: پڑداوڑہ

پَڑدَند: (مو) دند جیہڑے ترتیب توں ہٹ کے دنداں دے اُتے نکل آندے نیں، ہُڈ

پڑدندا: (مذ، صفت) دوہرے دنداں والا، بے ترتیب دند

پڑدِنگ: (مذ) گھوڑے وغیرہ دی ڈیچی، ڈھونگی

پڑدوہتا: (مذ) دِھی دا پوترا یاں دوہترا، دوہترے یاں دوہتری دا منڈا

پڑدوہترا: (مو) ویکھو: پڑدوہتا

پڑدھان: (مذ، صفت) پردھان دا وگاڑ

پُڑدھین: (مو) اوہ گاں جو سُون توں مگروں جھٹ ہی پہیتی گھبھن ہو جاوے

پڑدے: (مذ) ویکھو: 'پڑدا' جیہدی ایہہ جمع اے
پڑدے اِک ہونا، (محا) بھیت ساجھے ہونا، بھیت اِک ہونا
پڑدے پاڑ، (صفت) راز کھولن والا
پڑدے پھولنا، (محا) بھیت کھولنا، پاج اُگھاڑنا
پڑدے دار، (صفت) پڑدا نشین، پڑدا کرن والا، پردہ کرن والی زنانی
پڑدے داری، (مو) لکاء، چھپاء
پڑدے دی گل، (مو) بھیت بھری گل، خُفیہ گل
پڑدے ڈھکنا، (محا) 1-لاج رکھنا 2- اوگن چُھپاونا، ونگی: 'رکھیں لاج تے ڈھکیں پڑدے' (امرس)
پڑدے کج، (مذ،صفت) پڑدے ڈھکن والا، عزت بچاون والا
پڑدے کجنا، (محا) پڑدے ڈھکنا
پڑدے وچ، (فم) 1-اوٹ وِچ 2- چوری چھپے 3- چھپا کے
پڑدے وچ رکھنا، (محا) لکا کے رکھنا
پڑدے ہٹاونا، (محا) باہر آونا جانا بند کرنا
ڈھکے پڑدے پھولنا، (محا) گُجھا بھیت دسنا، لکویاں گلاں ظاہر کرنا، ونگی: 'جیکر سمجھنا ساک غریب شودا، پیا پھول نہ پڑدیاں ڈھکیاں نوں'
کجے پڑدے، (فم) چوری چھپے
پڑدینگ: (مذ) گھوڑے دی پٹھ (سرین) والا پاسا
پڑڈّو: (ج،مو) آواز دی گونج، گُنبد توں آون والی آواز
پڑساک: (مذ) تیجی پُشت دی رشتہ داری

پڑسانگ: (مو) بانس یاں لکڑ دی بنی سیڑھی پوڑی
پڑسانگے چڑھنا، (محا) پوڑی چڑھنا، منصوبے بنانا، وڈی پوڑی، پوڑ سانگ، بہت وڈی شاخ، وڈی ٹہنی
پڑسَوتا: (مذ) رات دا دوجا پہر، عشاء دے بعد دا ویلا
پڑک: (مو) پڑ پڑ دی اواز، دست دی آواز
پڑک پڑک، (مو) دست یاں پیچش دی اواز
پڑکا: (مذ) پٹار، ٹوکرا
پڑکاٹھ: (پو،مو) چھت تے پائی گئی نکیاں نکیاں شاخاں دی تہہ، پتے دی بنائی ہوئی چھت، جیویں کھجور دے پتیاں دی چھت
پڑکتن: (مصدر) کتے ہوئے سوتر نوں دوہرا کر کے پھیر کتنا
پڑکٹ: (مذ،صفت) 1- بے شرم، شرارتی، جس نوں کسے اخلاقی قدر دی پرواہ نہ ہووے 2- پہلے شوہر توں پُتر جو کسے عورت دے گھر دوسرے شوہر دے گھر آیا ہووے، پچھلگ پُتر، ہُڑت، بیوی دے پہلے خاوند دی اولاد یاں خاوند دی پہلی بیوی دی اولاد، دھی یاں پُتر
پڑکّن: (مذ) 1- وڈے کناں والا، بطور گالھ ورتیندا اے 2- وڈا کن
پڑکن: (مصدر) پڑ پڑ کرن، دست کرن
پڑکھا: (مذ) ٹوٹا، ٹکڑا، پرچا
پڑل: (مذ) 1-چھال مارن دا اڈا، ونگی: 'پورن تے پھر سمجھ لے بیٹھا ٹپ پڑل' 2- گلال دے پڑل، اک قسم دی سبزی جو تراں وانگ لمی لمی ہوندی ہے
پڑل پڑل، (مو) وگ تنگ پانی ڈگن دی اواز
پڑل پٹنا، (محا) کوئی کم نیپرے چاڑھنا

پڑماپے: (مذ) وڈے وڈیرے، پتا، پتاما، دادا، پڑدادا

پڑمچ: (پو) اگ دا مچ، الاؤ، غصے نال اُچی اُچی بولنا

پڑن: (مذ) ہیٹھلی تہہ، پاتال

پڑن پاٹ جاون، (محا) 1-لنگار کُھلھ جاون، پڑچھے لہہ جاون 2- بھیت کُھلھ جاون

پڑن: (مصدر) 1-پڑیون، پیڑیا جاون 2- کُچلیا جاون 3- نچڑن

پُڑن: (مصدر) چُبھن، کُھبھن، پڑن، چھیداون

پڑن سال: (مو) سکول، مدرسہ، پاٹھ شالا

پڑنا: (فل) 1-وگڑ جانا، مشک یاں رنگ اُڈ جان 2- کپڑے دا بہت گھس جانا، چھج جانا 3- پرانا ہونا، پاٹ جانا، سڑنا

پڑنا: (لہند، مذ) پرنالا، پاڑچھا

پُڑنا: (فل) 1- چُبھنا، کانٹا یاں کسے نوکیلی شے دا چُبھنا، کھٹکنا، ونگی: 'کنڈا پُڑے جے اک دے پیر اندر، رو رو نجھواں دی مرہم لائے ڈوجا' 2- سمجھ آونا، اوڑھنا، دل تے اثر کرنا، دل تے لگنا 3- بھیڑا لگنا، مندا لگنا ونگی: 'روگ دنو دن ودھیا کوئی نہ پُڑھیا ڈھنگ'

پڑنام: (مذ) ہندی وچ کسے نال علیک سلیک کرنا، جیویں: 'السلام علیکم'

پڑناو: (ضم) ناو دی تھاں تے ورتیا جان والا اکھر جیویں اوہ، اوس، اوہنے

پڑناویں وشیشن: (مذ) اوہ صفت جو مُول روپ وچ پڑناواں ہون جیویں ایہہ اوہ وغیرہ

پڑنبا: (مذ) لمبی ٹہنی، لمبی تے پتلی چھڑی

پڑنتا: (مذ) چھیویں پیڑھی دی اولاد

پڑنتی: (مو) پڑنتا دا مونث روپ

پڑُنجنا: (فعم) 1-جھپنا، نپنا 2- کھوہ لینا، جھپٹ کے لینا، زبردستی کسے کولوں کوئی شے لینا

پڑنے: (مذ) بھید، راز

پڑنیا: (فل) پاڑھیا جانا

پڑو: (صفت) 1- پراں والا 2- امیر، دولت مند، مال دار 3- زیادہ اُڈن والا

پڑوآ: (مذ) 1- چن دے ہر اک پکھ دی پہلی تاریخ 2- پاڈا، مجھ دا نر بچہ، کٹا 3- پڑھوا، پہیہ، چکر

پڑوا: (مو) چن دے ہر اک پکھ دی پہلی تاریخ

پڑواجی: (پو، مو) پلٹی، قلابازی، خوشی وچ نچنا

پڑواسا: (مذ) 1- پڑواس، پردیسی 2- پرائی تھاں وسن دا عمل

پڑوال: (لہند، مو) پلکاں دے وال جو ڈگ کے اکھ وچ لالی دے ڈھلکا پیدا کر دے نیں

پڑوانا: (متعدی المتعدی) پھڑوانا، چروانا، پاڑن دا کم کراونا

پڑوان: (مصدر) رس کڈھواون، نچڑواون، پلواون

پُڑواون: (مصدر) چُبھواون، کُھبھواون

پڑواون: (مصدر) 1 -وکھ کرواون، کٹواون، ٹوٹے کرواون 2- پھڑواون

پڑواہ: (مو) کوہلو وچوں نکلی ہوئی سجری کھل

پڑوائی: (مو) پاڑن دا کم تے اوہدی مزدوری

پڑوائی: (مو) پیڑن دی مزدوری، رس کڈھن دی اُجرت

پڑوپا: (مذ) لوہے لکڑ وغیرہ دااناج مِنن تولن دااِک ماپ، ٹوپا جس وچ دوسیر دانے آوندے نیں، اناج مِنن دا اک بھانڈا، ٹوپے دے چوکھے حصے داماپ

پڑوپی: (مو) ویکھو: 'پڑوپا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پڑوپی پوری تھیون، (محا) مطلب حاصل ہونا

پڑوپی دیاں ترلے جیہی مرضی لے، (اکھا) جدوں سبھ چیزاں ہرلحاظ نال برابر ہوون تاں کہندے نیں

گھنے پڑوپی تے ڈیوے پنج پانا، (اکھا) جدوں کوئی بُہتی چیز دے بدلے بہت تھوڑی چیز دیوے اوددوں کہندے نیں

پڑوپیاں: (مو) ویکھو: 'پڑوپی' جیہدی ایہہ جمع اے

پڑوپیاں وچ پیر پانے، (محا) بدمعاشی کرنی، ماڑے کماں وچ پینا

پڑوتا: (مذ) پڑپوترا، وَنگی: 'پُت پوتا پڑوتا نتا'

پڑوترا: (مذ) ویکھو: پڑپوترا

پڑوتری: (مو) ویکھو: پڑپوتری

پڑوتی: (مو) پڑھوتی کسے دے خلاف کوئی گل سکھاون دی حالت، سیکھ، سیکھت

پڑوٹا: (مذ) نکی جیہی ٹوکری، پونیاں رکھن والی ٹوکری

پڑوٹرا: (مذ) ویکھو: پڑوٹا

پڑوس: (مذ) گوانڈھ، اردگرد، آلا دوالا

پڑوسن: (مو) گوانڈھی عورت، گوانڈھن

پڑوسی: (مذ) ہمسایہ، گوانڈھی

پڑوسی دے مینہہ ورھے گا واچھڑ ایدھروی آئے گی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ ہمسائے نوں کوئی فائدہ ملے گاتے سانوں وی کجھ فائدہ مل ای جاوے گا تاں کہندے نیں

پڑون/ پڑاونا: (مصدر) ویکھو: پڑھاونا

پڑوں: (فم) پڑ وچوں، میدان وچوں

پڑوں کڈھ دیون، (محا) ویکھو: پڑوں کڈھن

پڑوں کڈھن، (محا) ہرا دیون، ہراون، میدان وچوں کڈھ دیون

پڑوں کڈھنا، (محا) ہرا دینا

پڑویا: (مذ) 1- پڑھن والا 2- پڑھنا سکھاون والا

پڑہاونا: (فم) ویکھو: پڑھاونا

پڑہتھی: (فم) 1- زورنال 2- دھوکھے نال 3- پرائے ہتھیں

پڑہتھیں: (لہند، فم) پرائے ہتھیں، جیویں: 'پڑہتھیں وِنج سینی کھیتری کدے نہ ہوندے بتیاں دے تیتری'

پڑہتھے: (فم) اپنے آپ نوں بچاون تے دشمن تے وار کرن دی مشق، جتن

پڑہٹ: (مو) روگ توں اُٹھن مگروں کیتی کھیچل، وَنگی: 'ستوں سخت ہوون پڑہٹاں، کہن حکیم سیانے' (سیف)

سٹے نالوں پڑہٹ ڈاڈھی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ روگ توں اُٹھن مگروں کیتی کھیچل روگ توں وی ودھیری نقصان دہ ہوندی اے، اوددوں کہندے نیں

پڑھ: (فعم) پڑھن مصدرتوں امر

پڑھ پڑھ گڈی لائیے، پڑھ پڑھ بھریئے ساتھ، (اکھا) ایہہ

ذومعنی اکھان اے، اک معنے تے ایہہ بن دے نیں کہ بہت پڑھنا چاہیدا اے تے دُوجے ایہہ کہ پڑھنا فضول اے

پڑھ کے پھوکن، (محا) 1- منتریاں کوئی آیت پڑھ کے پھوک مارن 2- پڑھ لکھ کے اوہدے تے عمل نہ کرن، پڑھ لکھ کے ضائع کرن، پڑھ لکھ کے گالن

پڑھ کے دم کرن، (محا) پڑھ کے پھوکن، دم جھاڑا کرن

پڑھ کے لوڑھن، (محا) سمجھدار ہو کے ناسمجھی کرن

پڑھ، نہیں تے پنجرہ چھڈ، (اکھا) جدوں کوئی ذمہ داری نال کم نہ کرے تے کہندے نیں کہ کم کریاں پھیر کسے ہورنوں کرن دے

پڑھ: (پو، مو) بند پانا، مٹی نوں بند مارنا، پشتہ

پڑھ پتھر: (مذ) کنایۃً...... پڑھیا لکھیا، بے وقوف، کُند ذہن

پڑھ پتھر ہویا، (محا) علم توں فائدہ نہ اُٹھا سکن والے بارے کہندے نیں، جیویں: (اکھا) پاء نہ پڑھی تے وخت نوں پھڑی

پڑھ پخت، (صفت) 1- پڑھیا لکھیا 2- کنایۃً ..... پڑھیا لکھیا جاہل، پڑھ کے ضائع کرن والا

پڑھ پخت کرن، (محا) پڑھن لکھن، علم دا حاصل کرن

پڑھ کارا، (مذ، صفت) لڑاکا، ناتجربہ رکھن والا

پڑھ گُوڑھ، (صفت) ویکھو: پڑھ پُخت

پڑھا دیون: (محا) 1- علم سکھا دیون 2- آگاہ کر دیون، ہوشیار کر دیون 3- بہکا دیون، پٹی پڑھا دیون

پڑھاکا: (مذ، صفت) ویکھو: پڑھاکو

پڑھاکڑ: (صفت) پاڑھو، طالب علم، پڑھن والا، بہت پڑھائی کرن والا، کتابی کیڑا

پڑھاکل: (صفت) ویکھو: پڑھاکڑ

پڑھاکن: (مو، صفت) ویکھو: 'پڑھا' کو جیہدی ایہہ تانیث اے

پڑھاکو: (مذ، صفت) 1- پڑھائی کرن والا، طالب علم 2- بہت پڑھن والا

پڑھان: (مصدر) 1- علم سکھاون، تعلیم دیون 2- سبق دیون، درس دیون 3- مطالعہ کروان 4- پُٹھی پٹی تے لاون

پڑھانا: (فعم) ویکھو: پڑھاونا

پڑھاوا: (مذ، صفت) پڑھاوَن والا

پڑھاون: (مصدر) ویکھو: پڑھان

پڑھاونا: (فعم) 1- پڑھن دا کم کراونا 2- تعلیم دینی، علم دینا 3- لکھیا ہویا پڑھاون دا کم کراونا 4- پٹی پڑھاونا، سیکھ دینا، سبق پڑھاونا

پٹی پڑھاونا، (محا) بھیڑی مت دینا

پڑھاؤ: (مذ) پڑھاون والا، معلم، اُستاد

پڑھائی: (مو) 1- پڑھن دا کم، حالت یاں مزدوری 2- تعلیم

پڑھائے مہر و مارے مھندا: (اکھا) فائدہ کوئی پہنچاوے تے اوس فائدہ دا احسان کوئی ہور جتاوے تاں کہندے نیں

پڑھت: (مو) پڑھن دا ڈھنگ، پڑھن دا عمل، پڑھائی

پڑھتن: (مو) 1- پڑھائی، پڑھن دا عمل 2- ورد، جاپ، وظیفہ

پڑھتھی: (فم) ویکھو: پڑھتھیں

پڑھتھیں: (فم) 1- ہورناں دے ہتھ نال 2- دھکے نال

پڑھن: (مصدر) 1- پڑھن، سکھن، تعلیم پاون 2- دہراون، بار بار رٹن،

پڑھنا، دُہراوَنا، سکھنا

پڑھن بہانا، (محا) ویکھو: پڑھن بٹھاونا

پڑھن بہاوَنا/ پڑھن بٹھاوَنا، (محا) سکولے یاں مدرسے وچ داخل کراوَنا

پڑھن بہنا، (محا) سکول وچ داخل ہونا

پڑھن بہون، (محا) سکول وچ داخل ہوون، پڑھائی کرن واسطے بیٹھن

پڑھن بیٹھن، (محا) ویکھو: پڑھن بہون

پڑھن پاوَنا، (محا) سکول داخل کراوَنا، پڑھنے بٹھاوَنا

پڑھن پختہ لکھ لوڑھا، (اکھا) نہ پڑھن لکھن والے نوں مخول نال آکھدے نیں یاں جیہڑا اپنے آپ نوں اپنی حیثیت یاں علم نالوں ودھ ظاہر کرے اوہدے بارے وی آکھدے نیں

پڑھن دھانا، (محا) ویکھو: پڑھن پاونا

پڑھن گُڑھن، (محا) پڑھ کے سمجھدار ہوون، پڑھ پڑھ کے پکیاں ہوون

پڑھن لکھن، (محا) علم حاصل کرن، پڑھائی کرن

پڑھن ہارا، (مذ،صفت) پڑھن والا

پڑھنا: (فعم) 1- تعلیم حاصل کرنا، علم حاصل کرنا 2- لکھیا ہویا واچنا، جیویں خط 3- مونہوں ہولی ہولی یاں اُچی اُچی کجھ کہنا جیویں منتر، کوتا وغیرہ 4- منتر پڑھنا 5- بار بار رٹنا، گھوکھنا

پڑھنا اے تے پڑھو نہیں تے پنجرہ خالی کرو، (اکھا) عام طور تے سُست ملازم نوں آکھدے نیں پئی آکھی چھڈ دیو یاں ملازمت چھڈ دیو

پڑھنا گُڑھنا، (محا) 1- پڑھ کے سمجھدار ہونا 2- پڑھ کے پکیاں ہونا

پڑھنا گُننا، (محا) ویکھو: پڑھنا گُڑھنا

پڑھنا لکھنا، (محا) 1- پڑھنا 2- تعلیم حاصل کرنا

پڑھنے بٹھاون، (محا) پڑھن دا مُڈھ بنھاون

پڑھنے پا دیون، (محا) ویکھو: پڑھنے پاون

پڑھنے پاون، (محا) 1- سکولے داخل کرنا، پڑھنے بٹھاونا، بال نوں سکول بھیجن 2- تنگ کرن، زِچ کرن، پریشان کرن

منتر پڑھنا، (محا) جادو کرنا، ٹونا کرنا

پڑھنا: (پو، فل) لڑائی کرنا، بھڑناں دا وگڑیا روپ، اک دوجے دے وکھی پینا

پڑھنت: (ہ، مو) جادو، منتر دی پڑھائی کرنا

پڑھنیک: (مذ) پڑھن دے قابل، جو پڑھیا جا سکے

پڑھو: (مذ،صفت) پڑھن والا، طالب علم

پڑھوا: (مذ) پاٹ، پہیّہ، چکر

پڑھوان: (مصدر) ویکھو: پڑھن

پڑھواون: (مصدر) 1- تعلیم دواون، سکھواون 2- واچواون

پڑھوائی: (مو) 1- پڑھن یاں پڑھاون دا کم 2- پڑھن یاں پڑھاون دی مزدوری

پڑھوتیاں: (مو) ویکھو: 'پڑھوتی' جیہدی ایہہ جمع اے

پڑھوتیاں پڑھاون، (محا) پُٹھی مت دیون، کُراہے پون

پڑھور: (پو، مذ) سُکے پتراں دا چُورا، سفوف

پڑھوی: (ہ، مذ) دنیا، عالم، لوکائی

پڑھویندا: (مذ،صفت) پڑھاون والا، معلم، اُستاد

پڑھی: (مو،صفت) 1- تعلیم یافتہ عورت 2- وڈی سِل

پڑھی نہ قضا کیتی، (اکھا) جیہنے کوئی کم ای نہ کیتا ہووے اوہنوں اوس کم وچ نقصان داوی خطرہ نہیں ہوسکدا

پڑھے: (مذ،صفت) پڑھیا دی جمع، پڑھے ہوئے گیانی، خواندہ

پڑھے بھان پٹ بیجنا مت دیوے، (اکھا) جدوں کوئی گھٹ علم والا کسے عقلمند نوں سِکھیا دیوے تاں کہندے نیں

پڑھے جن نوں شیشے وچ اُتارن، (محا) بہت تیز تے چالاک بندے نوں قابو کرن

پڑھے فارسی ویچے تیل، ایہہ ویکھو قدرت دا کھیل، (اکھا) پڑھے لکھے پر بدقسمت آدمی لئی کہندے نیں

پڑھے نہ لکھے ناں وِدیا ساگر، (اکھا) ویکھو: پڑھیا نہ لکھیا ناؤں محمد فضل

پڑھیا: (مذ،صفت) تعلیم یافتہ، سوجھوان، دانشور، پڑھیا لکھیا

پڑھیا اے گُڑھیا نہیں، (اکھا) کسے کول علم ہووے پر عقل نہ ہووے تاں کہندے نیں

پڑھیا بھُلا دیون، (محا) ویکھو: پڑھیا بھُلاون

پڑھیا بھُلاون، (محا) پڑھے اُتے عمل نہ کرن، دسی تے سمجھی ہوئی گل نوں وسار دیون

پڑھیا بھُلاونا، (محا) پڑھی یاں دسی ہوئی گل اتے سِکھ اُتے نہ چلنا، وِنگی: 'تینوں کجھ ایمان دی خبر ناہیں، پڑھیا دِتو ای سبھ بھُلا دھیا' (فضل شاہ)

پڑھیا پُت کودا سولاں دُونے اٹھ، (اکھا) جدوں کوئی اپنے وڈیاں توں ودھ نالائق ہووے تاں کہندے نیں

پڑھیا جن، (مذ،صفت) 1- شرارتی 2- چالاک، ہوشیار 3- ضدی

پڑھیا گُڑھیا، (مذ،صفت) پڑھیا لکھیا، عالم بہت سیانا، وِنگی: 'جان بُجھ کے عقل کیوں مار گھتی' لوک آکھدے نیں پڑھی گڑھی ہیں توں' (کالی داس)

پڑھیا گُنیا، (مذ، صفت) پڑھیا لکھیا، وِدوان، بہت سیانا، عالم فاضل

پڑھیا لکھیا، (مذ،صفت) تعلیم یافتہ، لائق، ہوشیار، سیانا

پڑھیا مُورکھ جانیے جب لگ لوبھ ہکار، (اکھا) جدوں پڑھن لکھن توں بعد وی بندے وچ مثبت تبدیلی نہ آوے تاں کہندے نیں

پڑھیا نہ پاء بن بیٹھا علامہ، (اکھا) جدوں کوئی پڑھیا ہویا تاں کجھ نہ ہووے پر اپنے آپ نوں بہت وڈا عالم دسدا ہووے اوددوں کہندے نیں

پڑھیا نہ لکھیا ناں محمد فضل، (اکھا) جدوں کسے کول کوئی گُن تاں نہ ہووے پر اوس دا ناں اوس گُن موجب ہووے اوددوں کہندے نیں، جیویں: 'اکھوں انھی ناں نور بھری'

پڑھیا وچارنا، (محا) 1- سوچ وچار کرنا، غور کرنا 2- نفع نقصان

پڑھیا ہوون، (محا) تعلیم یافتہ ہوون، واقف ہوون

پڑھیاں وچ ان پڑھ جیویں ہنساں وچ کاں، (اکھا) عالماں

وچ بے علماں دی کوئی حیثیت نہیں ہوندی

لکھیا پڑھیا، (صفت) علم والا، پُتا پڑھیا لکھیا

پڑھیار: (مذ) پڑھن والا، طالب علم

پڑھیارن: (مو) ویکھو: 'پڑھیار' جیہدی ایہہ تانیث اے

پڑھیانا: (فعم) 1- تیل کڈھوانا 2- گُڑ کڈھنا، جیویں: گُڑ پڑھیاناں

پڑھیتو: (ج، مذ، صفت) مزدوری لے کے کم کرن والا بندہ

پڑھیجن: (مصدر) ویکھو: پڑھیون

پڑھین: (مصدر) ویکھو: پڑھیوَن

پڑھیندا: (مذ، صفت) پڑھن والا، طالب علم

پڑھیندڑ: (مذ، صفت) 1- پڑھن والا، طالب علم 2- پڑھاون والا، اُستاد

پڑھیوَن: (مصدر) پڑھی جاون، پڑھیا جاون

پڑھیونا: (فل) پڑھیا جانا

پَڑیَیاں: (مو) چٹاناں

پُڑیَیاں: (مو) پُڑیا دی جمع

پڑی: (لہند، مو) 1- اوہ تھاں جتھے کھجوراں سُکائیاں جاندیاں نیں، اوہ تھاں جتھے ونجارا اپنا سامان کھول کے بیٹھدا اے 2- بانس یاں تیلیاں دی بنی ہوئی ڈھکن دار ٹوکری 3- اخروٹ، گولی وغیرہ دا مجموعہ جو کھُتی کھیڈ دیاں اِکو واری کھُتی وچ سُٹیا جاندا اے 4- چھوٹا پڑ، اکھاڑا 5- کھیس یاں منجے وچ پائی ڈبی چارخانہ 6- لیراں دی بنی گیند 7- پنڈوں باہر کوئی رڑا میدان جتھے چاننی رات وچ کھیڈن دا رواج سی، کھیڈن دی تھاں 8- کھلیان 9- بھانبڑ، رستہ، راہ 10- تختی 11- آسن 12- چٹان پتھرتوں گھڑ کے بنائی چورس یاں چپٹے رُکھ دی سِل، ٹیلا، پہاڑی ہموار مٹی دی ڈھیلی 13- اِک دوئی دے مگروں کئی چیزاں دا سلسلہ 14- پتھر دی سِل جس تے دھوبی کپڑے دھوندا اے

پڑی بدھن، (محا) میدان وچ جم جانا، مقابلے لئی ڈٹ جانا

پڑی پچھی، (مو) اوہ ٹوکری جس وچ پونیاں رکھدے نیں، ونگی: 'پڑی پچھی پچھواڑے رہ گئی، ہتھ وچ رہ گئی جُتی'

پُڑی: (مو) 1- اوہ کنک جو گاہی تاں گئی ہووے پر اجے اُٹھائی نہ گئی ہووے 2- اوہ کاغذ جیہدے وچ کوئی شے بنھی گئی ہووے، کاغذ دی پوٹلی، ونگی: 'سوٹے پُڑی لئی مُنڈ ے گُڑی لئی' (نجم)، کاغذ نوں لپیٹ کے بنایا اک طرحاں دا سانچہ جس وچ کوئی چیز پائی ہوندی ہے، کاغذ وچ لپٹی ہوئی دوائی دی اک خوراک، اک چھوٹی جیہی بنڈلی جس وچ پوڈر یا دوائی وغیرہ لپیٹی جاندی اے 3- ویاہ توں دوسرے دن لاڑھی دے پلے وچ بنھی ہوئی لونگ، الائچی، مٹھیائی وغیرہ، ونگی: 'پنج چلائے منج چوائے پنج پنج جائی پُڑیاں' (میاں محمد بخش)

پُڑی وچ آون، (محا) بہت قیمتی ہوون، نایاب ہوون

پُڑی ہونجھن، (محا) بولھ چکن مگروں تھلے رہندے کھوہندے دانے اکٹھے کرن

پَڑے: (مذ) پڑا دی جمع

پڑے ناں ٹِیکہ، (مذ) میدان دا مالک

پُڑے: (مذ) پُڑا دی جمع اے، پُڑی دا مکبّر 1- وڈی پُڑی 2- ویاہ شادی دے موقعے تے ونڈی جان والی اِک مٹھائی 3- ڈھول دا خشک چڑا

4- پردہ، اولھا، اوٹ 5- ڈھگے دی دھون تے پنجالی یاں گڈے دی گھسر دا نشان، لاس، نیل، داغ 6- مشینی سُوتر دیاں اٹیاں دا بنڈل 7- تیلیاں دا بنایا ہویا ٹوکرا 8- سُون نیڑے مجھ گاں دی پُوچھل دے مُڈھ تے ریڑھ دی ہڈی دے اخیر پین والا ڈونگھ، ونگی: 'ریت شام دی گولی گولی کنڈا پُڑے انھول'

پُڑے بھننا، (محا) پُڑے توڑنا، پُڑے ڈِھلے ہونا

پُڑے پینا، (محا) 1- جانور دے پُٹھے یاں پُڑے والا تھاں سوٹے مارن نال زخمی ہو جانا 2- بیمار دا اک پاسے لیٹے رہن کر کے اوس پاسے زخم ہو جانا

پُڑے توڑنا، (محا) گاں مجھ دا سُون نوں ڈُھکے ہونا (سُون دے نیڑے آ کے گاں یاں مجھ دے پُڑیاں والے تھاں نیویں ہو جاندے نیں)

پُڑے ڈِھلے ہونا، (محا) ویکھو: پُڑے توڑنا

پُڑے سیکنا، (محا) پاسے بھننا، مار کُٹائی کرنا

پُڑے لگنے، (محا) بیمار دے اک پاسے لیٹے رہن وجھوں اوس پاسے زخم ہو جانا

پُڑیا: (ہ،مو) کاغذ دی بنھی ہوئی پوٹلی

پڑیاٹا ڈھول: (لہند، مذ، صفت) اوہ مُنکھ جو کسے دا بھیت سانبھ کے نہ رکھ سکے، موہنہ پھٹ یاں بڑبولا آدمی

پڑیائی: (مو) تریہہ دی بیماری، پیاس، بھڑکی

پڑیاں: (مو) 1- سر، منجے یاں کھیس وغیرہ وچ پائی ڈبی، چار خانہ، ونگی: 'کچا رنگ رنگیا، اج رون کھیس دیاں پڑیاں' (امرتا) 2- اِک متعدی یاں چھوت دا مرض جیہندے وچ تیز بخار پاروں جسم تے دانے نکل آوندے نیں، چیچک، ستیلا

پڑیاوے: (پو، مذ) دیسی چکی دے پاوے، منّی دے پاوے

پڑیت: (پو، مو) بُڑبُڑ کرن، زبان درازی، گالھ مندا

پڑیتھن: (مذ) اُشکل دینا، کسے گل نوں طنز اُچکنا

پڑیتھن لاونا، (محا) کسے گل تے مرچ مصالحہ لاونا

پڑیٹ: (مذ) کچے مکاناں وِچ لکڑی دے ستون دے ہیٹھاں پانی توں حفاظت لئی جیہڑا چوکور یاں گول پتھر رکھدے نیں

پَڑیٹ: (پو، مذ) کمزوری دا بخار

پڑیجن: (مصدر) پاٹ جاون، پڑن، پڑیون

پڑیس: (مذ) ویکھو: پڑوس

پڑیسن: (مو) ویکھو: پڑوسن

پڑیسی: (مذ) ویکھو: پڑوسی

پڑیل: (مو) ویکھو: پڑیلی

پڑیلی: (مو) 1- نہ واہی ہوئی دھرتی 2- پہیلی

پڑیمڑی: (لہند، مو) نائی

پڑیں: (مو) 1- بِسل 2- اِک دُوجے توں بعد کئی چیزاں آن 'بھنا' پڑی

پڑیوٹا: (لہند، مذ) 1- پپوٹاں، اکھ دے آنے نوں ڈھکن والا پردا 2- ہتھ دیاں، اُنگلاں دے سرے

پڑییا: (مذ) 1- پڑھن والا 2- پڑھنا سکھاون والا

پڑھیاں: (مو) ماتا دا نکلنا، چیچک

پ......ز

پڑ: (مو) کھل دیاں چھلاں

پڑ چڑھانا، (محا) چمڑے دا کپا بنان ویلے اوہدے تے سلوٹاں پانا

پڑار: (مو) سزا، وَنگی: 'مارو پڑاراں اوس نوں کریو سو سیاہ، سلف پلف دا راہ چھڈ چلیا اُلٹے راہ' (ہا)

پڑار پوون، (محا) سزا ملن

پڑوان: (ہند، مذ) نک وچ پان دا زیور

پڑیب: (مو) پازیب دا وگاڑ..... چاندی دا تے چھوٹیاں گھنگریاں والا پیراں دا اک گہنا جیہڑا چلدے سمے اواز دیندا اے

پ......ژ

پژاوہ: (فا، مذ) آوا، بھٹھا

پژمردگی: (فا، مو) کملاہٹ، افسردگی

پژمردہ: (فا، صفت) تھکیا ٹُٹیا ہویا، نموجھان، مرجھایا ہویا

پ......س

پس: (مو) پیپ، کچا لہو، گادھ، پھٹ دا پکیا مواد، وَنگی: 'متی پس کھکری چوں جیہناں کوں'

پس: (فا، فم) 1-ایس واسطے، ایس لئی، جو 2- پچھے مگر، پچھے، پھیر، بعد وچ، اخیرنوں، کر کے، بے شک بہر حال، لیکن، پہاڑی سڑک اتے مینہہ نال رُڑھ کے آیا ملبہ، ڈھگ 3-(صفت) چھوٹے قد والا، گینڈھا، وَنگی: 'اٹھی، ہرنی وانگوں ترٹھی، **پس** سہتی دے ویندی' (دمودر)

پس انداز، (فا، صفت) جو رقم ویلے کویلے واسطے بچا کے رکھی ہووے، بچت، کرس، جمع جوڑ

پس پا، (فا، صفت) پچھلے پیریں، واپس

پس پردا، (فا، صفت) پردے پچھے، پردے اوھلے، پردے پچھے لُکیا ہویا، پوشیدہ، گُجھا

پس خوردہ، (فا، مذ) کھان مگروں بچی چیز، وَنگی: 'جو ٹھے دردمنداں دے ونڈا اوے جو میرا پس خوردہ' (سیف)

پس غیبت، (مو) پٹھ پچھے کیتی نِندیا، چغلی، نندیا، وَنگی: 'پس غیبت کا مونہہ کالا ہے'

پس قد، (صفت) چھوٹے قد والا، گینڈھا

پس ماندگان، (فا، صفت) 1-پسماندہ دی جمع، بچے ہوئے باقی 2-وارث

پس ماندگی، (فا، مو) پچھے رہ جان دی حالت

پس ماندہ، (صفت) پچھے رہیا ہویا، پچھڑیا ہویا، جوٹھ

پس ماندہ جاتی، (مو) پچھڑی شینی

پس منظر، (فا، مذ) 1-کسے شے دے وجود وچ آون دا اصل سبب 2- اوہ حصہ جو کسے منظریاں تصویرنوں اُگھاڑے 3- کسے شے دی کنہہ

پس و پیش سوچن، (محا) اگا پچھا سوچن، چنگا مندا سوچن، اونچ نچ سوچن

پس وپیش کرن، (محا) 1- اَگا نہہ پچھاں کرنا 2- سوچ وچار، ٹال مٹول، حیل حُجت

پس: (مو) 1- پاسا، پکھ 2- حمایت

پس کرن، (محا) حمایت کرن، پکھ کرن، پچھا کرن

پس ہوون، (محا) حمایت ہوون، پکھ ہوون، پچھا ہوون

پَس: (ہ، مذ) بُھنا، چھونا

پِس: (فعل) پِسن مصدر توں امر

پِس جاون، (محا) 1- باریک ہو جاون، آٹا ہوجاون 2- تباہ ہو جاون، برباد ہو جاون

پِس کے رہ جاون، (محا) تباہ ہو کے رہ جاون

پُس: (صفت) سِلھ، گِل

پُس پُس، (مو) بلی نوں بلاون دی اواز

پُس وجن، (محا) 1- گِلا ہو جاون 2- بہت شرمندہ ہونا

پسّا: (ج، مذ) واڈھی پچھوں اکٹھی کیتی فصل دیاں بھیرماں دا لگیا اُچا ڈھیر، کھلواڑا

پساچ: (مذ) 1- دیوتاواں دی اک قسم 2- اک قدیم پنجابی قوم 3- اک علاقے داناں 4- جن بھوت 5- گوشت خور

پساچی: (صفت) پساچ علاقے داوسنیک

پساد: (مذ) ویکھو: 'فساد' جیہڑا ایہہ وگڑیا روپ اے

پسادی جڑھ، (محا) فساد دی جڑھ، لڑائی جھگڑے دی وجہ

پسادن: (مو) فسادن داوگڑیا روپ

پسادھ: (مو) گندی گالھ

پسادھ کڈھنا، (محا) گالھاں کڈھنا

پسادی: (مذ) فسادی داوگڑیا روپ

پسادیا: (مذ) فسادیا داوگڑیا روپ

پسار: (مذ) 1- کھلار، پھیلاؤ، کُھل ڈلھ، وِنگی: 'فریدا پاؤں پسار کے، اٹھے پہر ہی سَوں' (بابا فرید) 2- گھر داوڈا کمرہ، برآمدہ 3- ویڑھا، وِگن، احاطہ 4- پڑچھتی 5- پساری دا کم، کریانے دی دکان 6- چالاکی، ہوشیاری

پسار بناون، (محا) کم ودھاون، کھلارا پاون

پسار پساون، (محا) لما چوڑا کم سہیڑن، کھلار کھلارن

پسار پُنا، (مذ) پساری دا کم

پسار ہٹا، (مذ) پساری دی ہٹی یاں بازار

پسارا: (مذ) ویکھو: پسار، وِنگی: 'ڈیکھو شوکت شان پسارا، محور گردش سبع سیارہ' (خواجہ فرید)

پسارا پسارن، (محا) 1- معاملات کھلارنا 2- گل نوں بغیر وجہ توں کھچنا

پسارچی: (مو) پڑچھتی، بھانڈے رکھن لئی اِٹاں دی بنائی تھاں

پسارن: (مصدر) کھلارن، کھولن

پسارنا: (فعم) کھلارنا، پھیلاونا

پسارو: (مذ، صفت) 1- شائع کرن والا، ناشر 2- کھلارن والا

پسارواں: (مذ، صفت) 1- کھلرواں 2- اشاعتی

پساری: (مذ، صفت) دیسی دوائیاں اتے کریانہ ویچن والا دُکاندار

پسارے: (س، مذ) 1- کھلار، کھولنا، پھیلاؤ، فراخی، وسعت، کُھلی

ڈلھی تھاں 2-ریگستان دے وسیع ٹیلے دا پھیلاؤ

پیاریا: (مذ) کھلاریا، وسعت دینا، وشالتا

پیاڑ: (مذ،صفت) وسعت، ریگستان دا پھیلا

پیال: (مذ) پنسال

پیالیا: (مذ) پنسالیا

پِسان: (مصدر) 1-کسے کولوں کسے سخت شے نوں رگڑا کے باریک کراون 2-بٹھاون 3-چُورن، آٹا

پسانا: (فعم) ویکھو: پساؤنا

پُسانا: (لہند،فل) گلا کرنا، بھیو رکھنا

پَسّاں چاون: (محا) طرف داری کرنا

پساو: (مذ) 1-پھیلاؤ، وسعت، فراخی 2-خیرات 3-موتر

پساوا: (مذ) پیاون والا

پُساون: (مصدر) گلا کرنا، بھیونا، بھیو کے نرم کرنا

پُساوے: (مذ) ویکھو: پُساون

پساہ: (فعم) اخیر لا ساہ، نزع، اُکھڑیا ساہ

پساہنا: (فعم) 1-چولاں دی پیچھ کڈھنا 2-لاڑے نوں نوا دُھوا کے تیار کرنا

پساؤ: (مذ) دستھار، پھیلا، پسارا

پساؤُ: (صفت) پسوان والا

پساوڑی: (مو) ویاہ وچ کڑیاں ولوں کل دے نائی یاں لاگی نوں دتا جان والا پروسا جس وچ چار منڈے اتے کھنڈ گھیو وغیرہ ہوندا ہے

پساؤنا: (متعدی المتعدی) پیہن دا کم کراونا، پیہاونا

پساؤں: (فم) وسیلے نال، راہیں

پسائی: (لہند،مو) پہائی، کنک یاں کسے فصل دی پسائی

پسایا: (فعم) ویکھو: پساون

پسایا جاون، (محا) کسے راہیں پہایا جاون، وٹھایا جاون

پسایا ہوون، (محا) کسے کولوں پہایا ہوون

پسپا: (فا،صفت) 1-پچھے ہٹیا ہویا 2-پُٹھے پیریں، واپس پچھے ہٹن دا عمل

پسپا کرن، (محا) ہرا دیون، میدان چوں نساون

پسپائی: (فا،مو) پسپا ہوون دی حالت، مات، یاد

پُسپک: (مذ) 1-پتل 2-لونگ 3-کوڈیاں والا سپ 4-جڑاؤ کڑا 5-رسونت

پسپوت: (مذ) لے کے پالیا ہویا پُت

پست: (فا،صفت) 1-نیواں 2-چھوٹا، پستا دین دا عمل، لانبھ

پست بلند، (فا، صفت) اُچا نیواں، ونگی: 'دنیا تے نو نیزے چڑھیا، پست بلندی جائی'

پست خیال، (فا+عر،صفت) گھٹیا خیال، گھٹیا سوچ رکھن والا

پست قد، (فا+عر،صفت) چھوٹے قد والا، ٹھنگنا، گھینڈا

پست کڈھ دیون، (محا) ویکھو: پست کڈھن

پست کڈھن، (محا) کچومر کڈھن

پست کر دیون، (محا) ویکھو: پست کرن

پست کرن، (محا) نیواں کرن، ذلیل کرن، ہمت توڑن، تھکاون

پست ہمت، (فا+عر،صفت) کائر، بزدل

پست ہمتی، (فا،مو،صفت) کائرتا، بزدلی

پست ہوون، (محا) 1- کمینہ ہوون، گھٹیا ہوون 2- مٹھگنا ہوون

پستا: (لہند، مذ،صفت) ویکھو: پستہ

پستا رنگ، (مذ،صفت) پستے ورگا ہرا رنگ

پستا قد، (صفت) چھوٹے قد والا ،ٹھگنا

پوست پستا، (مذ) پستے دی چھل

پستا: (فم) لانبھے، اک پاسے، اکلونجے پاسے دا، لانبھے دا

پُستار: (مو) کُل، پیڑھی، نسل

پُستار: (فا،مو) 1-بوجھ تے چکی ہوئی لکڑی 2- گھاہ وغیرہ دی گنڈھ

پُستارا: (مذ) 1- کندھ دی نیہہ 2-بنھ

پستا کی: (صفت، ج) ہلکے سبز رنگ والا

پستان: (فا، مذ) مما، زنانی دی چھاتی

پستانا: (مذ) 1-سفر تے جان ویلے چنگا ویلا نہ ہون وجھوں کوئی چیز ٹُرن توں پہلاں باہر رکھ آون دا عمل 2- پینترہ

پستاوا: (مذ) ویکھو: پچھتاوا

پُستاوڑ: (مذ) پوست، کھل، چمڑا

پستاونا: (فل) ویکھو: پچھتاونا

پُستک: (ہ،مو) 1- کتاب، پوتھی، گرنتھ 2- گھوڑے دا دولتی یاں چھال مارن دا عمل

پُستک سُوچی، (ہ،مو) کتاباں دی فہرست

پُستک گھر، (مذ) کتاب گھر

پُستک وکیرتا، (مذ) کتاباں ویچن والا

پُستکا: (ہ،مو) چھوٹی کتاب، کتابڑی

پُستکالا: (ہ، مذ) اوہ تھاں جتھے کتاباں پڑھن لئی جمع کر کے رکھیاں ہوندیاں نیں، لائبریری

پستنگ: (مو) زین نھن والی پٹی

پستنی: (مو) بونی، مدھری

پستول (Pistel): (انگ، مذ) (اٹلی دے پسٹویا شہر نال جڑن پاروں ایس دا ناں پسٹل پے گیا ہے) اک چھوٹا مارو ہتھیار جس وچ پکی گولی پیندی ہے، طمنچہ، تمنچہ، نکی بندوق، اک ہتھیار

پستولی: (مو) افغانستان دی زبان، پشتو

پستولیا: (مذ،صفت) پستول والا، پستول رکھن والا

پستوونا: (مذ) دھامن ناں دا رُکھ

پستوونے: (مذ) اک پودا جو نیویاں پہاڑیاں دا ہوندا ہے، سندھوں پار اِس دے پھل کھاندے نیں، ایہہ کجھ گھٹیا قسم دا ہوندا ہے، ایس دی لکڑی مضبوط اتے سخت ہوندی ہے جس دیاں کڑیاں بالے وغیرہ بندے نیں، بالن تے ایس وچوں بو بہت بھیڑی آوندی ہے (Grewia oppositfdia)

پیریئے پستوونے، (مذ) اک چھوٹا جیہا رُکھ جو کوہستانی نمک اتے شوالک وچ گھٹ اُچیاں تھاواں تے ملدا ہے، ایس دا پھل کھان دے کم آوندا ہے، لکڑ بہت سخت ہوندی ہے، ایس نوں ونونی وی کہندے نیں

پستوی: (مو) افغانستان دی بولی، پستو، ونگی: 'پہلوں پستوی سنسکرتی ہے'

پِستہ: (فا، مذ) 1-اک میوا جو بادام وانگ چھلکے وچ بند ہوندا ہے اتے ایس دی گری ہرے رنگ دی ہوندی ہے ایہہ مٹھائیاں وچ ورتیا جاندا ہے 2-اک نسل دا چھوٹے قد والا کتا 3- مدھرا آدمی، چھوٹا، ونگی: 'لوہا پشم پستہ ڈبا موت صورت کالو عزرائیل منظور ہے جی' (وارث شاہ)

پستہ چین، (محا) پٹائی، مار مار کے ادھ مُوا کرنا

گلی پستہ، (مذ) ماجو جس نال ریشمی کپڑا رنگدے نیں

پِستئی: (صفت) پستے دے رنگ دا

پِستی: (مو، صفت) 1-نکے قد دی نسل دی کُتی 2- مدھری گُڈی، ونگی: 'بُجھن مکاشف محض مرادف، کیا بالائی کیا پستی' (خواجہ فرید)

پُستی: (مو) 1- تندوری روٹی دی کنڈ تے لایا جان والا آٹا 2- روٹی دی اک قسم 3- تندور دا دوجا تاء 4- پُختہ

پِسٹ: (صفت) 1- پیٹھیا ہویا، دلیا ہویا 2- پیٹھی ہوئی دال دا آٹا

پُسٹ: (صفت) ویکھو: پُشت

پِسٹل (Pistal): (انگ، مذ) پستول

پِسٹن (Piston): (انگ، مذ) اِنجن دا اِک پرزہ

پسجان: (مصدر) ویکھو: پسجاون

پسجاون: (مصدر) گِلا کرن، سِلا کرن، بھیون

پسجن: (مصدر) بھِجن، گِلا ہوون

پسجوان: (مصدر) ویکھو: پسجواون

پسجواون: (مصدر) بھیواون، گِلا کراون

پسجیون: (مصدر) ترہوون، گِلا ہوون

پسچات: (فم) ایس دے بعد

پسچم: (مذ) ویکھو: پچھم

پسچمی: (صفت) پچھمی

پسڈن: (عر، صفت) جھگڑالو، آدمی، لڑاکا بندہ، فسادیا

پسڈی: (صفت) ویکھو: پسڈن

پسر: (فا، مذ) پُتر، بیٹا، ونگی: 'اس دے پسر سیادخش لکھیا ایہہ بیان' (مولوی غلام رسول) 'دم دم کراں پُوکار پسر نوں ہووے زاد سوایا' (غر)

پسر: (فعم) پسرن مصدر توں امر، کھلر نا، کھلار، چوڑا

پسر پسر بہنا، (محا) چوڑے ہو ہو بہنا

پسر پسر بہون، (محا) ٹوہر نال بیٹھن

پسر جانا، (محا) 1-چوڑا ہو کے بیٹھ جانا، ملّے ملّی ڈیرا پا کے بہہ جانا 2- مکرنا

پسر جاون، (محا) چوڑا ہوون

پسر ہٹا، (مذ) پنساری دی دُکان

پسرا: (مذ) کھلارا، ہوشیاری

پسران: (مصدر) ویکھو: پسراون

پسراون: (مصدر) 1- پھیلاون 2- مکراون

پسراونا: (فعم) 1- کھلار، پسارا، پھیلاونا 2- مجبور کرنا 3- نہ کراونا، مکراونا

پسراؤ: (مذ) ویکھو: بسیرا

پسرن: (مصدر) 1- کھلرن 2- اڑن، ضد کرن

پَسّرنَا: (فل) 1- پھیلنا، کھلرنا، پہلو بدلنا، پہلو دے بھار پلٹا کھانا
2- کسے گل تے اڑ جانا 3- دوجے دی پرواہ نہ کرنا 4- مُکرنا، نہ کرنا

پسرو: (مذ) 1- جو پیر پسارے، پسرن والا 2- مُکر جان والا

پسروا: (صفت) کھلرواں، کھنڈواں

پسری: (مو، صفت) 1- کھلری، پھیلی ہوئی 2- ہوشیاری، چالاکی

پسری: (مو) ویکھو: 'پسریا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پسرے: (مذ) 1- کھلے، پھیلے، چوڑے 2- وسیع، کشادہ 3- میدان، ونگی: 'پسرے گھاہ بوٹیاں' (نجم)

پسریا: (مذ، صفت) 1- کھلریا، کھلا، کشادہ 2- آکڑیا ہویا 3- تیار آمیزہ 4- ہوشیار

پسکّو: (مذ) پتھلا، چوکڑی مار کے بہون دا عمل

پسکوا: (مذ) چوکڑی، پلاتھی، پھسکڑا

پسکوا مارلو، (محا) 1- چوکڑی مار بہون 2- مل مار لون، قبضہ جمالون

پسکّون: (مصدر) پتھلا مارن، چوکڑی مار کے بہون

پسّل: (مذ) پسلی دا مکبّر

پسلی: (مو) 1- چھاتی دے پنجر دی خم دار ہڈی، وکھی دی ہڈی 2- وکھی، پہلو، ونگی: 'تن دی ہڈی پسلی ساری ٹُٹ گئی' (مولوی غلام رسول)

پسلی پھڑکنا، (محا) پہلاں تجربہ ہو جانا

پسلی چڑھنا، (محا) ساہ پھلنا

پسلی دار، (صفت) پسلی والا

پسلی سہن، (محا) برداشت دا حوصلہ ہونا

پسلی ہوون، (محا) 1- دُبلا پتلا ہوون، لِستا، ماڑا ہوون 2- ہمت ہوون، حوصلہ ہوون

ہڈی پسلی بھننا، (محا) بہت کٹائی چاڑھنا

ہڈی پسلی توڑنا، (محا) بہت بُری طرحاں مارنا

پسلیاں: (مو) ویکھو: 'پسلی' جیہدی ایہہ جمع اے

پسلیاں اندر پاؤنا، (محا) بہت مار کٹائی کرنا

پسلیاں بھنّن، (محا) 1- پاسے بدلنا 2- بڑی بے رحمی نال مارنا، بہت زیادہ کُٹن، گُجھیاں سٹاں مارن

پسلیاں چڑھن، (محا) ڈھیر ہسّن یاں روون پاروں پسلیاں دا دُکھن

پسلیاں گِنیاں جاون، (محا) پسلیاں نکلن، بہت ماڑا ہوون

پسلیاں مارنا، (محا) پہلو بدلنا، پہلو دے بھار پلٹا مارنا

پسلیاں نکل آونا، (محا) بہت کمزور ہو جانا

پسلیاں وچ پانی پے جاون، (محا) پسلیاں دی اک بیماری ہو جاون

پسلیٹا: (مذ) پلسیٹا، پاسا بدلن دی حالت

پسلیٹا کھانا، (محا) پہلو دے بھار پلٹی کھانا

پسلیٹے: (مذ) پسلیٹا دی جمع

پسلیٹے مارنا، (محا) پلسیٹے مارنا، پاسے بدلن

پسم: (مو) ویکھو: 'پشم' جیہدا ایہہ وگاڑ اے

پسم: (فعمر) پسمن مصدر توں امر

پسم پون، (محا) 1- دُڈھ لاہون 2- کسے دی گل من لون 3- پھنڈ

پون

پَسما: (مذ) پسمن دی حالت 1- تھناں وچ دُدّھ لاہون 2- پسیجن، من جاون، آمادہ ہوون 3- ترُن، پُھلن، چوڑا ہوون، ونگی: 'لگھدیاں پتر تروڑیے لیئے دھر پوٹے پَسما'

پسما لون، (محا) 1- چولون 2- خوشامد نال نرم کرلون 3- منالون

پسما لینا، (محا) پریر لینا، خوشامد نال نرم کر لینا

پسماون: (مصدر) 1- دُدّھ لاہن لئی تھناں اُتے ہتھ پھیرنا 2- خوشامد کر کے نرم کرنا 3- منانا، راضی کرنا

پسماونا: (فعم) 1- دُدّھ لاہن واسطے لویرے دے تھناں تے ہتھ پھیرنا 2- پریرنا، خوشامد کر کے نرم کرنا 3- مناونا، راضی کرنا

پسمائی: (مو) 1- رضا مندی، تیاری 2- دُدّھ اُتارن لئی گاں مجھ یاں بکری دے تھناں تے ہتھ پھیرن دا عمل

پسمائیاں: (مو) ویکھو: پسمائی

پسمنا: (فل) 1- لویرے جانور دا دھاراں لاہنا 2- کجھ نہ کجھ دین نوں تیار ہو جانا

پسمیا: (مذ، صفت) پسم گیا ہویا، پسیجیا ہویا، من گیا ہویا

پسمیوا: (مذ) پسم جاون دی حالت

پسن: (مذ) ویکھن دا عمل، درشن کرن دا عمل

پِسن: (مذ) 1- چُغل خور 2- چچڑ

پُسن: (مصدر) 1- گلا ہوون، سِلھا ہوون 2- شرمندہ ہوون، شرمندگی نال بجھ جاون

پِسنا: (فل) 1- پِسیا جانا، پیٹھیا جانا، دھوڑاں ہو جانا 2- کُچلیا جانا،

کچومر نکلنا

پسنتا: (مو) 1- چُغلی کرن دی عادت 2- کمینگی

پسنجر (Passenger): (انگ، صفت) 1- سواری، مسافر 2- عام سواری، گڈی، پسنجر ٹرین

پسنجر ٹرین (Passenger Train)، (انگ، مو) لگ بھگ ہر چھوٹے وڈے سٹیشن تے کھلون والی سواری گڈی

پسنجر ٹیکس (Passenger Tex)، (انگ، مذ) سواریاں توں لیا جاون والا ٹیکس

پسند: (فا، مو) 1- من نوں چنگیاں لگن دا عمل، صلاح، مشورہ، من بھاونا، ونگی: 'ساڈا حسن پسند نہ لیاونا اے، پرنا لیا سیالاں دیاں جائیاں نی' (وارث شاہ) 2- ریجھ 3- مشہور، جیہڑا لوکاں نوں قبول ہووے 4- ترجیح 5- چون

پسند کرن، (محا) 1- چھانٹن، چُنن، انتخاب کرن 2- منظور کرن، قبول کرن، چنگیاں سمجھن

پسند لیاونا، (محا) پسند کرنا، ونگی: 'ہاشم شاہ جلاوں سُندے گل پسند لیاندی' (سیف)

پسند ہوون، (محا) چنگیاں لگن، قبول ہوون

آرام پسند، (صفت) آرام طلب

امن پسند، (صفت) امن چاہن والا، شانتی دا چاہیوان، جولڑائی جھگڑا پسند نہ کرے

امن پسندی، (مو) امن چاہن دا عمل

دل پسند، (صفت) 1- من بھاوندا، دل نوں چنگا لگن والا 2- اک

چھوٹا گول قد 3- ٹھنڈا، ٹھنڈے

شاہ پسند، (مذ) اک قسم دا ودھیا ملتانی امب جس دی چھل پتلی اتے گِٹک کولی ہے، ایہہ امب سوغات وجھوں بادشاہاں نوں پیش کیتا جاندا سی

من پسند، (صفت) من بھاوندا، جو من نوں چنگا لگے

پسندا: (مذ) کُٹیا ہویا گوشت، کباب دی اک قسم

پسندگی: (مو) پسندن (مصدر) توں فارسی لفظ پسند توں بنایا ہویا جعلی

پسندن: (مصدر) 1- چنگا (جو درگاہ وچ پسند ہووے) 2- سراہن، چنگا جانن، چنن

پسندنا: (صفت) سوہنا، سُندر، ونگی: 'اوہ دیکھ پسندا آدمی نیڑے سد لیا' (حافظ برخوردار)

پسندہ: (صفت) سوہنا، سُندر

پسندی: (پو) ویکھو: پسند، ونگی: 'اوس وچ تھاں پرتھاں میں اپنی ولوں پسندی دا پسندی دے نشان لائے ہوئے ہن (آر سی)

پسندی آننا، (محا) پسند کرنا، چننا، ونگی: 'یا حضرت کوئی ساڈے وچوں نظر پسندی آ نو'

پسندیدگی: (فا، مو) من نوں چنگیاں لگن دی برتی یاں عمل، رُچی

پسندیدہ: (صفت) من بھاوندا، دل نوں چنگا لگن والا

پسنگ: (لہند، مذ) پاسکو، پاسنگ

پسو: (مذ) 1- اک چھوٹا لال رنگ دا کیڑا جو ٹھنڈی اتے سِلھی تھاں تے ہوندا ہے اتے منکھاں دا خون چوسدا ہے 2- بکرے دے مثانے دی پچکاری جس نال مُنڈے کھیڈدے نیں

پسو پالن، (محا) جانوراں نوں چنگے ڈھنگ نال پالن، ڈھور ڈنگر رکھن

پسو پسارا، (مذ) بہت سارے جانور

پسو پن، (مذ) 1- ڈنگر پُنا، حیوانیت 2- مورکھتا، حماقت

پسو پون، (محا) 1- بھڑتھو پون، وخت پون، اوکھت پون، فکر مند ہوون، فکر لگن 2- کیڑے پون

پسو پینا، (محا) چنتاتر ہونا، فکر لگنا، پریشانی لاحق ہونا

پسو مار، (محا) پسواں نوں نیڑے آون توں روکن والی اک بوٹی

پُسوآ: (مذ) پسو، ڈنگر، مویشی

پسواج: (مو) پشواز دا وگاڑ، عورتاں دا اک لباس

پسوارا: (صفت) 1- شکاری 2- جھیور، ماہی گیر، مچھیرا

پسواڑا: (مذ) سریر دا پسلیاں والا حصہ، پاسا، وکھی، پسلی، پلسیٹا، کروٹ

پُسواون: (مصدر) بھجواون، گِلا کرواون، سِلا کرواون

پسواونا: (متعدی المتعدی) پیسن دا کم کراونا، پیہاونا

پسوائی: (مو) پیسن دا کم یاں مجبوری، پیہائی

پسوج: (مو) اک قسم دا سیون ڈھنگ

پسوجنا: (فعم) پسوج دی سوائی کرنا، چلدے توپے دی سوائی کرنا

پسوڑی: (پو، مذ+مو) فساد، فسادی، لڑائی والیاں گلاں

پسوڑی پاون، (محا) فتنہ کھڑا کرنا، مصیبت پانا

پسویا: (فا، مذ) گرم پانی وچ دوائیاں پا کے پیراں نوں سیک یاں بھکھارا دین دا عمل

پسہ: (مذ) مکئی یا جوار دی سُکی فصل دا اکٹھ، پسے (جمع) وڈھی ہوئی کنک

دے گٹھیاں دا سلیقے نال لایا ہویا ڈھیر

پسیہڑ: (پو، مذ) بہت سارے کماں وچ پھسیا ہویا بندہ، جنجھال

پسھاڑا: (مذ) ویکھو: پتہ

پسی: (لہند، مو) پیہن آٹا، میدا

پِسّی: (چھ، مو) پسا دا اسم تصغیر، وڈھی ہوئی کنک دی ڈھیری، پِسی ہوئی، باریک پسیا ہویا آٹا، میچا

پُسّی: (ج، مو) 1- نمی، تراوت سِنا پن 2- جُثے نوں ٹکور کرن دا عمل

پسے: (ج، مذ) 1- تریلی، پانی جیہڑا بدن دے مساماں راہیں گرمی پاروں خارج ہوندا اے، پسینہ 2- عرق، نمی، بخارات

پسیا: (مذ) پچھانہہ، پچھے کرنا، اگے ودھن دی ضد

پسیا کرن، (محا) پچھے ہٹاون، میدان وچوں نساون، ہرا دیون

پسیا ہوون، (محا) پچھ ہٹن، مات کھا جاون، میدان نوں کنڈ کر جاون، ہار جاون

پُسیاڑا: (مذ) جسم دا پسلیاں والا حصہ پاسا، وکھی، پسلی

پسیجن: (مصدر) پسیا جانا، رِگّا ہونا، سلھا ہو جانا، نرم ہو جانا، بھج جاون

پسیجنا: (فل) 1- دل بھجنا، ترس آونا، دل پنگھرنا 2- رجھنا 3- لحاظ دار، ملاپڑا

پسیجوان: (مصدر) 1- رحم کھاون، ترس کران 2- دھیان دواون

پسیجواں: (مذ، صفت) ویکھو: پسیجوان

پسیر: (مو) 1- اِک قسم دی جھاڑی جس دی چھل سڑی تھاں تے لاون دے کم آوندی اے 2- پنج سیر دا وزن تے وٹا

پسیرا: (مذ) 1- پنج سیر دا تول 2- پنج سیر دا وٹا

پسیری: (مو) 1- پنج سیری، پنج سیر دا وٹا 2- پنج سیر بھرتوں، دھڑی

پسیل: (مو) 1- فصیل دا وگاڑ، چار دیواری 2- پسلیاں والی

پسیل: (مذ) چیری ہوئی شتیری دا باہر والا پاسا، پاسے والے، پلر

پسیل مارن، (محا) غائب ہونا

پسیلا: (مذ) فساد، جھگڑا

پسیلا: (مذ، صفت) 1- پاسے والا، کنڈے والا، اِک پاسے دا 2- جھکا ہویا

پسیلا تھیون، (محا) 1- وکھ ہونا 2- غیر متعلق ہونا 3- اک پاسے ہوون 4- اکھوں دور ہوون

پسینہ: (مذ) اوہ رطوبت جیہڑی جسم دے مساماں وچوں نکلدی اے

پسینہ آونا، (محا) 1- گھبراونا 2- ڈرنا 3- جُثے وچوں گرمی پاروں پانی نُچڑن، تریلی آون 4- شرمندہ ہوون، نموجھانا ہوون 5- ہمھن، تھک جاون

پسینہ پُونجھن، (محا) 1- پسینہ سُکاون 2- شرمندگی ٹالن، ڈھیٹھ ہوون

پسینہ چوون، (محا) 1- جُثے وچوں بہت زیادہ مُڑھکا وگن 2- خوف یاں شرمندگی پاروں بُری حالت ہوون

پسینہ چھٹن، (محا) 1- گھابر جانا، ڈر جانا، شرمندہ ہو جاون 2- بہت زیادہ مُڑھکا آون

پسینہ سُکاون، (محا) 1- پسینہ خشک کرن، ہوا پاروں بیٹھن 2- شرمندگی مٹاون

پسینہ لینا، (محا) بخار دی حالت وچ کوئی دوائی کھا کے مُڑھکا لیاونا تاں جے بخار اُتر جاوے

پسینہ وگن، (محا) 1- بہت زیادہ پسینہ آون 2- خوف نال بُری حالت ہوون

پسینو پسینہ ہونا، (محا) 1-مُڑھکومُڑھکی ہونا 2- بہت گھبرا جانا

پسینڈر : (صفت) پسواون والا، پسائی کرن والا

پسیندو : (مذ) شِوالک دیاں پہاڑیاں وچ ملن والا اک خوبصورت رُکھ جس دا پھل کھان دے کم نہیں آوندا، ایس نوں ہتھاں دے چھالیاں نوں ٹھیک کرن لئی ورتدے نیں

پسینگھ : (مو) جُھوٹے لین والی، دو رسیاں نال ملا کے بنائی جاندی اے جس نوں جھوٹے لین لئی استعمال کردے نیں

پسینوپسینی : (فم) تریلیو تریلی، مُڑھکیو مُڑھکی

پسینوپسینی کرن، (محا) 1- تھکاون، ہپھاون 2- پانی پانی کرن، کجیاں کرن، پچی کرن

پسینے : (فم) پسینہ دی جمع

پسینے دی تھاں لہو ڈولھنا، (محا) بہت وفاداری کرنا

پسینے وچ ڈُبن، (محا) 1- پسینے وچ نہاون، تریلی آون 2-ڈھیر شرمندہ ہوون 3- بہت زیادہ ڈرن

پسینو پسینے ہونا، (محا) 1-مُڑھکومُڑھکی ہونا 2- گھبرایا ہویا ہونا

پ ......ش

پش : (مو) خوشامد، چاپلوسی، جھولی چک

پش پش کرن، (محا) اگے پچھے رہون، چاپلوسی کرن، خوشامد کرن

پش پش ہوون، (محا) اگے پچھے ہوون، چاپلوسی ہوون، خوشامد ہوون

پُشاک : (فا، مو) لفظ پوشاک دا وگاڑ، پہناوا، لباس، پہنن دے کپڑے، پہراوا، ونگی: 'قیمت دار پُشاک منگائی عطر اُپر چھنکایا' (میاں محمد بخش)

پُشاکا : (فا، مذ) 1-پہنن دے کپڑے، لباس 2- رومال

پُشاکی : (فا، مو) ویکھو: پُشاک، ونگی: 'وِدیا جج پشاکیاں دے کیتی، دھن دھن سبھ کہندیاں مائیاں جی' (کالی داس)

پُشاکی چاڑھنا، (محا) شہیداں دے ناں تے کپڑے دینا

پُشاکی دینا، (محا) ویکھو: پشاکی چاڑھنا

پشاچ : (مذ) 1-دیوتیاں دی اک گھٹیا جاتی 2- بھوت، پریت

پشاچنی : (مو) بھوتنی، چڑیل، ڈائن

پشاچی : (مو) اک قدیم پراکرت بولی

پشانہہ : (فم) پچھانہہ دا وگاڑ، پچھے، ایس توں پہلاں، پہلے ویلیاں وچ

پشانی : (مو) ویکھو: پیشانی، ونگی: 'مینہ بہت کُشادہ پشانی چمکے نور ستارہ' (قادر یار)

پشاں : (فم) ویکھو: پچھانہہ

پشاور : (مذ) پاکستان وچ صوبہ سرحد خیبر پختونخواہ دا اک شہر

پشاوری : (صفت) پشاور دا رہن والا، پشوری

پُشپ : (مذ) رُکھاں بُوٹیاں وغیرہ دے پھُل

پُشپ پتر، (مذ) ویکھو: پتر پُشپ

پتر پُشپ، (مذ) تُجھ بھیٹا، چول مکھل

پُشپانجلی: (مو) پُھلاں نال بھریا ٹبک جو عقیدے وجھوں مزار یاں روحانی بزرگ نوں بھیٹ کیتا جاندا ہے، ونگی: 'چارے جگ سلامتی رہے جوڑی، ایہہ پُشپانجلی کرن کران لگے' (کالی داس)

پُشپک: (مذ) کُبیر دا وِمانز (اُڑن کھٹولا) جو راون نے کھوہ لیا سی اتے سری رام چندر جی نے اوس توں کھوہ کے مُڑ کُبیر نوں دے دتا سی

پُشت: (فا،مو) 1- پٹھ 2- نسل، کُل وجد پیڑھی، خاندان

پُشت بہ پُشت، (فا،فم) ویکھو: پُشت در پُشت

پُشت پناہ، (فا،صفت) حمایتی، مددگار، ونگی: 'محمد بوٹیا فکر کیہ اُمتاں نوں، نبی جیہناں دی پُشت پناہ ہویا' (محمد بوٹا)

پُشت تے ہونا، (محا) مدد تے ہونا، پِٹھ تے ہونا

پُشت خار، (فا،مذ) نک کُھجلان والا اِک آلہ

پُشت در پُشت، (فا،فم) پیڑھیو پیڑھی، پیو دادے توں

پُشت و پُشتی، (فم) پیڑھی در پیڑھی، پُشت در پُشت

پُشت و پناہ، (مو) ویکھو: پُشت پناہ

پُشت وار، (صفت،فم) پیڑھی در پیڑھی، مُڈھوں قدیمی، ونگی: 'اکو جاٹ ہکّی پُشت وار میری' (قادر یار)

پُشت ہا پُشت، (فا،مو) 1- ڈھیر ساریاں پُشتاں 2- پُشت در پُشت، پیڑھیو پیڑھی، نسل در نسل

پُشتا: (فعمر) پشتاون مصدر توں امر جیہڑا پچھتاون دا وگاڑ اے

پُشتا پُشت: (مو) کئی پُشتاں توں، پیو دادے توں

پُشتارہ: (فا،مذ) پِٹھ تے چایا جا سکن والا بھار، کنڈھ، پنڈ

پشاش: (مذ) جن، بھوت، راکھش

پشاشن: (صفت) گوشت خور

پُشتاں بدھی: (فم) کئی پُشتاں توں، کئی پیڑھیاں توں

پُشتاون: (مصدر) غم کرن، افسوس کرن، پچھتاون

پُشتپا: (ہ،مذ) پیراں دے پنجے دا اوپری حصہ

پشتک: (فا،مو) گھوڑے دا دولتی مارنا

پُشتک: (ج،مو) دنگل وچ ورتیا جاون والا ڈھنگ، انداز

پشتو: (فا،مو) پشاور اتے اوس توں پرلے علاقے وچ بولی جان والی بولی، افغاناں یاں پٹھاناں دی بولی، ونگی: 'پٹھانیاں چادراں تانیاں نیں پشتو ماردیاں نال مُغلیٹیاں نیں' (وارث شاہ)

پُشتو پُشتی: (فم) پیڑھیو پیڑھی، پُشت در پُشت

پشتون: (لہند،مو) پشاور تے افغانستان دے کجھ علاقیاں دے رہن والے لوک جیہڑے پشتو بولدے نیں

پُشتہ: (فا،مذ) 1- کسے کتاب دی جلد دے پچھلے گول حصے وچ دتا موٹا کاغذ، گتا وغیرہ 2- جلد دا گول حصہ 3- کندھ دی مضبوطی لئی بنائی گئی نکی کندھ 4- بنھ

پُشتہ بدھن، (محا) 1- جز بندی کرن، جلد بنھن 2- بنھ بنھن، ڈکارن

پُشتہ بندی، (فا،مو) پُشتہ لاون دا کم

پُشتہ بندی کرن، (محا) 1- بنھ بنھن 2- کندھ یاں کنڈھے نوں پکیا کرن

پُشتہ لاون، (محا) 1- بنھ لاون 2- کنڈھے نوں پکیاں کرن

پُشتی: (فا، مو) سہارا ٹُرسی، کھوتے یاں گھوڑے دی دُلتی، ونگی: 'دیکھو بابا وندر جھانے، پُشتی گھوڑے لائی' (دمودر)

پُشتی ڈیون (محا) سہارا دینا

پُشتی مان، (مذ) دروازے دیاں تختیاں اُتے چوڑے پاسے لگیاں وٹیاں یاں ڈنڈے جو کِل ٹھوک کے جوڑے جاندے نیں

پُشتی وان ہوون، (محا) آسرا ہونا، سہارا ہونا

پُشتیبان: (فا، مذ) 1- ستون، تھم 2- حامی ساتھی، مددگار، سہارا دیون والا

پُشتینی: (فا،صفت) پُشتی توں اے، پُشتی، جدی، خاندانی، موروثی، ونگی: 'درزی گھر دا پُشتینی بھیتی میچ پیچ دا' (نجم)

پُشتیں: (فا،صفت) ویکھو: پُشتینی

پِشٹ: (مذ) آٹا، سفوف، بورا، چورن

پُشٹ: (س، صفت) 1- تکڑا، تندرست، موٹا تازہ 2- دِرڑھ، پکا 3- طاقت، بل، پکیائی

پُشٹ پُشٹ، (مذ،صفت) طاقت ور، بلوان، تکڑا

پُشٹ کارک، (مذ، صفت) طاقت دین والا، بل کارک، پُشٹی کارک

پُشٹائی: (مو،صفت) 1- شکتی، طاقت، بل 2- دِرڑھتا، مضبوطی

پُشٹتا: (مو) ویکھو: پُشٹائی

پُشٹی: (ہ،مو) 1- طاقت، شکتی 2- پروڑھتا، تائید 3- درڑھتا، مضبوطی

پُشٹی کار، (صفت) پُشٹی کرن والا، تائید کرن والا، پروڑھتا کرن والا

پُشٹی کارک، (صفت) طاقت دین والا

پشچا تاپ: (ہ، مذ) پچھتاوا، افسوس

پشچم: (مذ) ویکھو: پچھم

پُشک: (مذ) اک بے معنی اکھر جو لِشک دے نال آوندا اے جیویں لشک، پُشک

پشکارا: (مذ) پیش کارا، کسے دے استقبال، ملنی دے موقع اُتے چلائی گئی آتش بازی یا واجے قوالی دا پروگرام، پیش قدمی، جی آیاں نوں آکھن دا عمل، جنج دا استقبال کرن دا عمل

پُشکرنا: (لہند، مذ) کھتریاں دی اِک ذات تے اُس ذات دا آدمی

پِشلا: (صفت) ویکھو: 'پچھلا' جیہدا ایہہ وگاڑ اے، ونگی: 'پشلے پاپے میں میٹ آئی ہاں نادر' (سجاد حیدر)

پِشلی: (مو،صفت) پشلا دی تانیث جیہڑا پچھلا دا وگاڑ اے، پچھلی

پشم: (فا، مذ) 1- تبت دی بکری دی ملائم اُن، کالے وال، لُوں 2- ناکاری شے، بے کار، حقیر، بے حقیقت، چھانٹ

پشم اُکھاڑن، (محا) نقصان کرن

پشم برابر سمجھنا، (محا) تُچ جاننا

پشم پُٹنا (اکھیڑنا)، (محا) کجھ نقصان پہچاونا

پشم پور مارنا، (محا) ویکھو: پشم تے مارنا

پشم تے مارنا، (محا) تُچھ سمجھنا، پرواہ نہ کرنا

پشم دار، (صفت) 1- پشم والا 2- والاں والا

پشم دے لاہن نال مردہ ہلکا ہوندا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ معمولی جیہی رعایت کوئی رعایت نہیں ہوندی تاں

آ کھدے نیں

پشم نہ اُکھڑنا، (محا) کسے دی دشمنی مخالفت دا، رتا نقصان نہ ہونا

پشم نہ اکھیڑ سکنا، (محا) کجھ نہ وگاڑ سکنا

پشم نہ جانن، (محا) کجھ نہ سمجھن، خاطر وچ نہ لیاون

پشمرن: (مذ) سریا

پشمی: (صفت) پشم دا، اونی

پشمینا: (فا، مذ، صفت) ویکھو: پشمینہ

پشمینہ: (فا، مذ) 1-پشم دا کپڑا، ودھیا اُن دا کپڑا، ودھیا اُونی چادر 2-(صفت) پشم دا

پُشن: (لہند، فل) گلا ہونا، بھجنا

پشنڈ: (مذ) پاشنڈ، پاکھنڈ

پُشنگا: (مذ) کچی لسی، کنگ

پشو: (س، مذ) 1- پسو دا وگاڑ، جنور، مال ڈنگر 2- چوکھر، حیوان 3- مورکھ، بدھو 4-احمق، ان گھڑ، جٹوہڑ

پشو آ کرم، (مذ) پشو وانگ اپنا ہی پیٹ بھرن دا عمل

پشو برتی، (س، مو) جانوراں ورگا سبھا

پشو بھاکھا، (س، مو) جانوراں دی بولی (پرانے گرنتھاں وچ لکھیا ہے کہ بہت لوک پشواں دی بولی سمجھدے اتے اوہناں نال گلاں کردے سن)

پشو پالن، (مذ) پشواں نوں چنگے ڈھنگ نال پالن دا عمل

پشو پسارہ، (مذ) بہت سارے جنور

پشو پن، (مذ) ڈنگر پُنا، حیوانیت

پشو پُنا، (مذ) ویکھو: پشو پن

پشواج: (مو+ مذ) پشواز توں 1- گوڈیاں توں کجھ ہیٹھاں تائیں آون والا چوغہ 2-اِک طرحاں دا لمبا چوڑا گھگھرا

پشواز: (فا، مو) 1- کُرتی نال سیتا ہویا بہت کلیاں دا گھگرا، ایس نوں خاص کر کے نچن والیاں پاوندیاں ہن، نچن والیاں دی گھیرے دار پوشاک، لہنگا، عورتاں دے پان دا اِک کپڑا 2- عورتاں دا گاؤن، ونگی: 'خوشی وچ نہ منیودی چولڑے دے، بند ٹُٹ گئے پشواز دے جی' (قادر یار)

پشواں: (س، مذ) 1- پشو دی جمع، ڈنگر، جانور 2- کنایۃً، بدھو، بے وقوف، احمق، اُجڈ، بدتمیز، ونگی: 'مچھیاں پشواں رُکھاں دے روگ پرانے' (نجم)

پشواوَں: (فا، صفت) پیشوا توں، رہنما، ہادی، آگو، اگے لگن والا، مذہبی، امام، سردار

پشور: (مذ) پچھمی پاکستان وچ اک مشہور شہر، پشاور، پاکستان دے سرحدی صوبے دا اِک شہر

پشورن: (مو) 1-پشور (پشاور) شہر دی وسنیک عورت 2- پشوریے دی گھر والی

پشوری: (صفت) پشاور توں، پشاور دا وسنیک، ، ونگی: 'نہ ہندو نہ تُرک پشوری' (بُلھے شاہ)

پشوری بادام، (مذ) اوہ بادام جو پشور (پشاور) دے علاقے توں آوندے نیں

پشوری ٹانگہ، (لہند، مذ) اک خاص قسم دا ٹانگہ

پشوری چپل، (مو) پٹھانی جُتی جس نوں خاص کر کے پٹھان پہندے نیں

پشوری گُڑ، (مذ) 1-میوے پا کے تیار کیتا پشور دا گُڑ 2- پشور دے علاقے دا گُڑ، لڈو گُڑ

پشوری لُنگی، (مو) پشور دی بنی ہوئی ریشم یاں سُر تے سر تے بنھن دی لُنگی یاں پگ

پشوریا: (لہند، مذ، صفت) پشور دا وسنیک، پشاور دا رہن والا

پشویا: (مذ) گرم پانی وچ دوائیاں پا کے گوڈیاں توں ہیٹھ پیراں تے پیاں نوں دھون دا عمل

پشہ: (فا، مذ) 1- مچھر 2- ڈانس

پشی: (مو) بال دا پیشاب

پشی پشی، (صوت) نِکے بال نوں پیشاب کران لئی ایہہ لفظ بولدے نیں

پشے نہ آکھنا: (محا) کوئی گل نہ پچھنا، کسے نوں کوئی اہمیت نہ دینا، جی آیاں نوں نہ کہنا، نظر انداز کرنا

پشیا: (ہ، مو) اک مشہور جانور، بلّی

پشیدہ: (فا، صفت) گُپت، پوشیدہ، خفیہ

پشیمان: (فا، صفت) 1- شرمندہ، شرم سار 2- پچھتاون والا

پشیمان کرن، (محا) 1- پریشان کرن 2- شرمندہ کرن، ہچی کرن

پشیمان ہوون، (محا) 1- پچھتاون 2- ہچی ہوون، شرمندہ ہوون

پشیمانگی: (مو) پشیمانی، پچھتاوا

پشیمانی: (فا، مو) 1- پچھتاوا، افسوس 2- شرمندگی، نادم ہونا، پچھتانا

پشین گوئی: (فا، مو) کسے گل نوں ویلے توں پہلاں دس دین دا عمل

پ ...... ط

پطرس: (مذ) 1- حضرت عیسیٰؑ دے باراں حواریاں وچوں اک دا ناں 2- اردو دے معروف انشائیہ نگار احمد شاہ بخاری ہوراں دا تخلص

پطّی: (مو) وتّی، نِکا تربوز

پغام: (مذ) پیغام دا وگاڑ

پغائی: (مو) ویکھو: 'پگائی' جیہدا ایہہ وگاڑا ے

پغڑ: (مو) پکڑ دا وگاڑ...... گرفت

پغڑن: (مصدر) پکڑن، پھڑن

پغڑی: (مو) پگڑی دا وگاڑ

پغلا: (صفت) پگلا، احمق

پغلان: (مصدر) بے وقوف، دیوانہ کرن

پغلو: (صفت) مورکھ، پاگل

پغلیاں: (صفت) پاگل پن، بکواس، بے ہودہ

پغلیاں مارنا، (محا) بکواس کرنا، پاگلاں وانگ گلاں کرنا

پغلیواں: (مذ) پاگل پن

پغمبر: (مذ) پیغمبر

پغیرین: (مصدر) پھڑیا جاون، گرفتار ہو جاون

پ ...... ف

پف: (مو) عورتاں دا وال گندھن دا اک ڈھنگ

پُف: (فا،مو)1- مونہہ تھانی زور دی کڈھی گئی ہوا2- پھوک

پُفر پھُلن: (مذ) پھُلا Arnelia hirpdissima

پفلو: (مذ) ترپترا Marsilla Quadrifolia

پ......ک

پک: (فعمر) پکن مصدر توں امر

پک: (مذ)1- کچ دا اُلٹ، پکن دا عمل یاں حالت 2- یقین 3- پختہ، ٹھوس، تصدیق شدہ بات 4- پکی تھاں، پکی گل، پکی طرح 5- ٹھیک ٹھیک، پورا پورا، ونگی: 'شاہزادے ایہہ گلاں سُن کے شاید پک پچھاتا' (سیف) 6- پکا، ونگی: 'پک توکل رب دا رکھی، سوریں نام الٰہی' (سیف) 7- کرڑی دھوتی

پک پاون، (محا) پکی خبر ملنا، یقینی گل ہونا

پک پکا، (فم)1- فیصلہ، پکی صلاح 2- پیچ، پکیائی

پک پکا کرن، (محا) پکی گل کرن، پکا وعدہ کرن کسے گل یاں سودے توں نہ پھرن دا یقین دوان

پک پکانا، (محا) ویکھو: پک پکاونا

پک پکاونا، (محا) پکی صلاح کرنا

پک پکایا، (مذ) ویکھو: پک پکا

پک پکیا کرن، (محا) روٹی ٹک پک جاون، کھانا تیار ہو جاون

پک پکیج کرنا، (محا) کسے دی کم نوں کرن توں پہلاں ساری احتیاطی تدابیر طے کر لینا

پک پن، (مذ) 1- پکن دی حالت 2- سیانف، دانائی 3- یقین، اعتماد

پک پوَن، (محا) 1- پھوڑے پھنسی وچ پس (پاک) پے جاون 2- کسے فصل دا واڈھی لئی تیار ہوون

پک تریڑ، (مو) مٹی دے بھانڈے نوں پکاون لگیاں پئی تریڑ

پک تل، (مو)1- پکی تھاں 2- آسیب والی تھاں

پک ٹھک، (فم) پک پکایا، پیچ، پکیائی

پک جانا، (محا) 1- پیک پینا، پیپ پینا 2- ہری سبزی وغیرہ دا کچیاں کھان دی حالت توں ٹپ جانا 3- کسے کم وچ مہارت ہو جانا

پک دسنا، (محا) ٹھیک ٹھیک دسنا

پک سِل، (مو) پکی اٹ

پک سِلا، (مذ،صفت) پکی اٹ دا

پک کرن، (محا) کسے کم دی سچائی جانچن، چنگی طرحاں جان لین

پک کرنا، (محا) پکی کرنا

پک کھہہ جاون، (محا) یقین ہو جاون، پک ہو جاون، گل دا دل نوں لگ جاون

پک نال، (فم) یقین نال، وثوق نال، حقی گل

پک ونجن، (محا) پکیاں ہو جانا، ماہر ہو جانا

پک ہونا، (محا)1- فیصلہ ہونا 2- یقینی ہونا

پِک: (صفت) مٹھی سُریلی اواز والا، کوئل کوکلا

پک بَینی، (مو،صفت) کوئل ورگی سُریلی اواز والی، پکینی

پکا: (صفت)1- کچا دا اُلٹ، پکیا ہویا، رسیا ہویا 2- درڑھ، مضبوط، نہ ٹُٹن والا، اٹل 3- مٹھیا ہویا، نسچت (مقرر) 4- ہنڈھن سار، مضبوط

(کپڑا) 5- اعتباری، بھروسے والا 6- ٹھوس، ٹھگھر 7- کسے دے جھانسے وچ نہ آون والا 8- نہ سجن یاں یوگ تے اُچی (دھرتی)
9- مستقل، دائمی، وگی: 'رب وید پکا گھر گھلیا جے پھرو ڈھونڈھدیاں پورہاں دلیاں نی' (وارث شاہ)

پکا آدمی، (مذ) 1- وعدے تے پورا اُترن والا آدمی، اعتباری بندہ، کھرا بندہ 2- ڈھڈ دا پکا

پکا ارادہ، (مذ) مضبوط ارادہ، مستقل ارادہ

پکا ارادہ کرن، (محا) مضبوط ارادہ کرن، تہیہ کرن

پکا ارادہ ہوون، (محا) تہیہ ہوون، مضبوط ارادہ ہوون

پکا بندہ، (مذ) 1- اعتباری آدمی 2- اپنی گل تے قائم رہن والا بندہ، وعدے دا پورا 3- بُڈھا ٹھیرا

پکا پان، (مذ،صفت) بُڈھا، ضعیف، کھوسٹ

پکا پانی، (مذ،صفت) کھوہ دا اوہ پانی جیہڑا اُہتا ڈونگھا نہیں ہوندا

پکا پکایا، (صفت) 1- بنیا بنایا، ٹھیک ٹھاک، بالکل تیار 2- بنا کوشش توں، بغیر محنت توں، بغیر مشقت توں 3- دوجے دا پکا کے تیار کیتا ہویا

پکا پکایا کھاون، (محا) بنا محنت دے کھاون، کسے دے سر تے کھاون

پکا پکایا گھل مولا، (محا) آلھکی تے محنت توں جی چُراون والے بارے کہندے نیں

پکا پکایا لبھن، (محا) بنا محنت مشقت توں لبھن، تیار شدہ لبھن

پکا پلستر، (مذ) چُونے سیمنٹ وغیرہ دی لپائی

پکا پن، (مذ) مضبوط، درڑھتا، پکیائی

پکا پوون، (محا) 1- مؤقف تے اڑ جانا 2- پرواہ نہ کرنا

پکا پھوڑا، (مذ) 1- موادنال بھریا پھوڑا 2- مجازاً..... دُکھی، غمگین 3- ستیا ہویا

پکا پھوڑا پھسن، (محا) 1- پھوڑے دا مونہہ بنن، پھوڑے وچوں گند نکل، پون 2- مظلوم دا اپنا حال بیان کرن، روپوّن

پکا پھوڑا ہوون، (محا) 1- سخت غصے وچ ہوون 2- بہت غمگین ہوون

پکا پیٹھا، (مذ،صفت) پکی طرحاں سکھایا ہویا

پکا پیڈا، (مذ، صفت) 1- گنڈھیا ہویا، سڈول 2- بہت کرڑا، سخت مضبوط

پکا پیڈھا، (مذ،صفت) ویکھو: پکا پیڈا

پکا پیراں تے، (فم) پکے پیراں تے

پکا پیلا، (صفت) گاڑھا پیلا (رنگ)، کھٹا، پیلا

پکا تول، (مذ،صفت) 1- پورا تول 2- پکے وٹیاں دا تول

پکا تھیون، (محا) اپنے مؤقف تے ڈٹ جانا، اپنی گل تے اڑ جانا

پکا چٹھا، (مذ،صفت) بہی کھاتا، روزنامچہ، پکا کھاتا

پکا چور، (مذ، صفت) پولیس دی مارکُٹ کھا کے وی چوری نہ منن والا، ماہر چور

پکا چیتا رکھن، (محا) 1- چنگا حافظ ہوون 2- گل چنگی طرحاں یاد رکھن

پکا حساب، (مذ) ٹھیک تے پڑتالیا ہویا لیکھا

پکا دعویٰ، (مذ) عدالت وچ دائر کیتا گیا اوہ دعویٰ جیہڑا کچی پیشی وچ ختم نہ ہووے

پکا دن، (مذ) متھیا ہویا دن

پکا دوست، (مذ) گوڑھا متر

پکا دیون، (محا) 1- پکا کے تیار کر دین، رِنھ دیون 2- ستاون

پکا ڈیرہ لانا، (محا) کسے تھاں تے ٹک کے رہن لگ پینا، ونگی:

'اوس صورت نے دل دے اندر ڈیرے لائے پکے'

پکا راگ، (مذ) کلاسیکی موسیقی

پکا رنگ، (مذ) 1- نہ اُترن والا رنگ 2- کالا رنگ 3- مُشکی رنگ

پکا روگی، (مذ، صفت) 1- ہمیشہ بیمار رہن والا آدمی 2- کوڑھا

پکا سبق، (مذ) یاد کیتا ہویا پاٹھ

پکا سگرٹ، (مذ، صفت) نشے والا سگریٹ

پکا سودا، (مذ) پکا معاہدہ، وارے دا سودا

پکا سیر، (مذ) تول دا اک وٹا جو وزن وچ 16 چھٹانکاں دا ہوندا ہے

پکا قول، (مذ) پکا وعدہ، وچن، قرار

پکا کاغذ، (مذ) اشٹام دا کاغذ، سرکاری کاغذ

پکا کرن، (محا) پابند کرنا

پکا کرنا، (محا) کسے دے ذمے کم لانا

پکا کوٹھا، (مذ) پکیاں اِٹاں دا کمرہ یاں مکان

پکا کوہ، (مذ) دو کومیل دا پینڈا

پکا گانا، (مذ) اوہ گانا جو سنگیت دے شاستری اصولاں مطابق گایا جاوے، راگ راگنی، کلاسیکل موسیقی

پکا گاہک، (مذ) اوہ گاہک جو کسے اک دکان توں ہی سودا لیندا ہووے

پکا گھر، (مذ) 1- قبر 2- پرلوک، اگلا جہان

پکا گھتن، (محا) یاد کرنا

پکا لون، (محا) 1- پکا کے تیار کرن، رِنھ لون 2- چیتے رکھ لون

پکا مٹھا، (مذ) کھنڈ، چینی

پکا مکان، (مذ) پکیاں اِٹاں یاں اِٹ پتھر دا مکان

پکا مکوٹھپن، (محا) مستقل علاج کرنا

پکا مونہہ کرنا، (محا) 1- گھمبیر ہونا، سنجیدہ ہونا 2- ناراضی ظاہر کرنا

پکا میچا، (مذ) پورا سائز

پکا وعدہ، (مذ) پکا قول

پکا ہتھ، (لہند، مذ) مضبوط پکڑ

پکا ہتھ پاؤنا، (محا) مضبوطی نال پھڑنا

پکا ہتھ پوانا، (محا) کسے کم نوں ذمہ داری نال کرنا

پکا ہو جانا، (محا) 1- اجیہی سکھاوت وچ آ جانا جو مُڑ ھ بھلایا نہ جا سکے 2- یاد ہونا

پکا یار، (مذ) گہرا دوست

بابا اٹل پکی پکائی گھل، (اکھا) امرتسر وچ بابا اٹل دے گوردوارے وچ لنگر دیون ویلے، اٹُٹ ورتدا اے، ایس توں ہی ایہہ اکھان پرچلت ہوئی ہے

رودھا پکا، (پو، صفت) تیار بھوجن، پکا پکایا کھانا

زبان (وعدے، گل) دا پکا، (صفت) اقرار کر کے پورا کرن والا

قولاں دا پکا، (صفت) بچناں دا پکا، زبان دا پکا

پُکا: (صفت) نِرا، اُکا

اُکا پُکا، (صفت) سارے دا سارا، سالم

اُکے پُکے، (فم) سارے دے سارے، سمو لچے

پکابر: (مذ) پیغام دیون والا، پیامبر، پیغمبر

پکار: (مذ) 1- کھنڈ وچ گھیو پا کے تلی ہوئی روٹی 2- سموسہ، نما اک مٹھائی جس وچ مٹھا چورما بھریا ہوندا ہے

پُکار: (مو) 1-پُکارن یاں بلاون دا عمل، سد 2- فریاد، دُہائی، بلاوا 3- کسے چیز دی ودھیرے منگ کرن دا عمل 4- رولا، ڈنڈ 5- ہانک، آواز 6- طلب و بانگ تلاش 7- وڈا ناں ہونا، شہرت، ونگی: 'اوہ ب ای ب پکاردا ای' (بُلھے شاہ)

پُکار اُٹھن، (محا) 1- گل دا اپنے آپ موہنہ تے آ جاون 2- آواز دیون، صدا بلند کرن

پُکار پُکار آکھن، (محا) اُچی اُچی اعلان کرن، زور نال آکھن

پُکار پُکار کے رہنا، (محا) بہت اُچی آواز نال کہنا، زور نال کہنا

پُکار پینا، (محا) 1-دُھاں پینا 2- دُہائی مچنا

پُکار دیئن، (محا) 1- ہاک دیون، سد مارن، آواز مارن 2- دُہائی پاون

پُکار کرنا، (محا) 1-فریاد کرنا، رو کے منگنا 2- شور کرنا

چیک پُکار، (مو) ویکھو: پکارا

پُکارا: (مذ) 1-چیک پُکار، حال دُہائی، حال پہریا 2- مشہوری، ڈھنڈورا

پُکارن: (مصدر) 1-ہاک مارنا، اواز دینا، پُکارنا 2-فریاد کرنا، دُہائی دینا 3- فقیر منگتے وغیرہ دا منگن لئی اواز دینا 4- عدالت دے چپڑاسی دا مقدمے والیاں نوں اُچی اواز نال بلاونا 5-رب توں مدد منگنا، ونگی: 'چاروں بید بیدانت پُکارن، اوم برہم نارائن دھارن' (خواجہ فرید)

پکال: (فعم) پکالنا دا امر، پکوا

پکالنا: (فعم) 1- پکوانا، کچی شے نوں اگ تے پکوانا 2- سبق یاد کروانا، رٹوانا

پکان: (مو) پکا ہوون دی حالت، پکیان، پکیائی

پکان: (مصدر) 1- کھانا تیار کرن 2- اگ وچ کسے نوں پکیاں کرن 3- پھل نوں پال لاون 4- مضبوط کرن، پکا کرن 5- رٹن، یاد کرن 6- پٹی پڑھاون

پکانا: (فعم) 1- پکا کرنا، مضبوط کرنا 2- سبق یاد کروانا 3- رٹوانا، کچی شے نوں اگ تے پکانا

پکاند: (مذ) پکیا ہویا پھوڑا

پکاوا: (مذ، صفت) 1-پکاون والا 2- بھٹھا مزدور 3- باورچی

پکاوت: (مو) 1- پکیائی، تیاری 2- دہرائی، مہارنی

پکاون: (مصدر) 1-روہ کاڑھ کے گُڑ تیار کرن والا 2- کھانا تیار کرن، پکاون

پکاونا: (فعم) 1-رِنھنا 2- پھل وغیرہ نوں گرمائش دے کے رس تے

لے آونا، 3-پھوڑے نوں پلٹس نال نرم کرنا 4-سبق یاد کرنا
5-صلاح پکاونا، مشورہ کرنا، متا پکاونا
صلاح پکاونا، (محا) مشورہ کرنا، رائی کرنا
متا پکاونا، (محا) صلاح کرنا، رائے پاس کرنا
پکاوی: (مو،صفت) ویکھو: 'پکاوا' جیہدی ایہہ تانیث اے
پکاہ: (مو) کپاہ دا وگاڑ......رُوں دا پودا تے جنس
پکائن: (فم) پکیے گھر دے، پکیے
پکاؤ: (مذ) پک جان دی حالت، عمل یاں گُن، وَنگی: 'پئے پکاون رات دِن، اپنا سبق پریت' (سراج قادری)
پکاؤنا: (فعم) ویکھو: پکاونا
پکائی: (مو) 1-پکاؤن دا عمل، حالت یاں مزدوری 2- پکیائی، درڑھتا، مضبوطی
پکت: (مو) پکا ہوون دی حالت پختگی
پکتا: (صفت) پختہ دا وگاڑ
پکتی: (ہ، مذ) پکنا، ہضم ہونا، پکانا
پکٹنگ (Picting): (انگ، مو) کسے تھاں دوالے لوکاں دا آون جاون وقتی طور تے بند کرن لئی کیتا گیا گھیرا
پکچر (Picture): (انگ،مو) 1-تصویر 2- سینما فلم
پکڈنڈی: (مو) پگڈنڈی دا وگاڑ، پیدل رستہ، اوہ رستہ جیہڑا سڑک تے گلی نُما نہ ہووے، کھیتاں وچ ٹُرن واسطے بنائے گئے کچی مٹی دے تنگ رستے
پکر: (مو) پہنچ، مدد

پکر مارن، (محا) اپڑن، پہنچن، پُگن
پکّر: (مذ) آسرا، اوٹ، اولھا
پکّر سیاہی، (صفت) پکی سیاہی، نہ لتھن والی سیاہی
پکران: (مصدر) ویکھو: پکراون
پکراون: (مصدر) 1-اپڑاون، پہنچاون 2- مدد لئی اپڑن
پکراند: (مو) 1-وِگڑیا ہویا پھٹ 2- پکی تھاں، آسیب زدہ تھاں
پکراں: (ج،مو) پیپ والے زخم یاں سڑے ہوئے انگ نوں گرم پانی وچ ڈوب کے علاج کرن
پکرن: (مصدر) مشکل وچ کم آون، ویلے سِر کم آون، اوکھے ویلے کم آون، باہوڑن، مدد کرن
پُکرنا: (فل) 1-مراد پوری کرنا 2- موقع سِر کسے دی مدد تے پجنا، بوہڑنا، وَنگی: 'بابل پُکرن مُشکل ویلے بے شک آ پتراں نوں' (گل)
پکرواون: (مصدر) 1-اپڑواون، پہنچواون 2- مدد لئی اپڑاون 3- آواز دواون
پکروٹ: (صفت) 1- پکّا، کُھردرا 2- پکی عمر والا، سیانی عمر والا، پیڈا، سخت
پکروڑ: (لہند،صفت) 1-پکا، سیانا، پیڈھا، بھجلایا یا نہ جان والا 2-سخت پھوڑا، گڑم
پکرّی: (مو) بولی، بُلایا، پُکاریا
پکرین: (مصدر) ویکھو: پکریؤن
پکریؤن: (مصدر) اپڑیون، بوہڑیون، مدد لئی اپڑیون
پکڑ: (مو) 1- پکڑن دا کم، عمل یاں حالت 2- گرفت 3- قابو

4- پہلواناں دی اک وار کیتی کُشتی 5- چمبڑن دا عمل 6- اثر، پربھاو 7- بھوت، پریت دا پرچھاواں 8- کشش، کھچ 9- پختہ، پکی ہوئی 10- گھاگ، تجربہ کار، طاقتور ونگی: 'سُن کے نرم کلام یوسف دی پکڑ پھووے ہوتی'

پکڑ بلاون، (محا) دھکوزوری وگاون، پھڑ لون

پکڑ پچھاڑ، (مو) پُچھ گِچھ، باز پُرس

پکڑ پغڑ، (فم) 1- جکڑن، قابو کرنا 2- جن بھوت دا سایہ ہونا

پکڑ پکڑائی، (فم) پھڑو پھڑی، پھڑن پھڑائی، پکڑ دھکڑ

پکڑ پکڑن، (محا) کسے گل تے اڑ جاون

پکڑ تھیون، (محا) مقابلہ ہونا

پکڑ دندی، (مو) مَنجی دی دوائن پاون دی تھاں جیہدے نال مَنجی نوں کسیا جاندا اے

پکڑ دھکڑ، (فم) پھڑو پھڑی، پھڑن پھڑائی

پکڑ رکھن، (محا) 1- گرفت مضبوط رکھن 2- روک رکھن

پکڑ سیاہی، (مو، صفت) پکی سیاہی، نہ لتھن والی سیاہی

پکڑ کرن، (محا) 1- بحث کرن 2- مقابلہ کرنا

پکڑ کرنا، (محا) پُچھ پڑتال کرنا، جواب طلبی کرنا، ونگی: 'پکڑ کریں تاں کد چھٹکارہ کیتا فکر اندیشہ' (سیف)

پکڑ گھتّن، (محا) جکڑ لینا، گرفت وچ لینا

پکڑ لاونا، (محا) گھلنا، کُشتی کرنا

پکڑ لڑنا، (محا) ویکھو: پکڑ لاونا

پکڑ وچ آون، (محا) عذاب وچ پھسنا، گھیرے وچ آنا

پکڑ ہتھیں، (فم) مضبوطی نال، مضبوط ہتھاں نال

پکڑ ہوون، (محا) 1- پھڑیا جاون، قابو ہوون 2- باز پُرس ہوون، پُچھ پرتیت ہوون 3- سزا ملن

پکڑا: (مذ) 1- پھڑنا 2- اک قسم دا پودا جو دوائی وجھوں ورتیا جاندا ہے

پکڑا پکڑی، (مو) ویکھو: پکڑ دھکڑ

پکڑا دیون، (محا) 1- پھڑا دیون، قید کرا دیون 2- حوالے کر دین، دے دیون

پکڑان: (مصدر) ویکھو: پکڑاون

پکڑاند: (مو) جکڑ، پکڑن دی صلاحیت

پکڑاندڑ: (مذ، صفت) پکڑاون والا، پھڑاون والا

پکڑاون: (مصدر) 1- پھڑاون، حوالے کرن، سپرد کرن، ہتھ وچ دیون 2- گرفتار کراون، قابو کراون

پکڑاونا: (فعم) پھڑوانا

پکڑاہی: (مو) 1- پکڑائی، پکیائی 2- تاکید، پکی 3- حمایت، تائید

پکڑاہی کرن، (محا) 1- پچھے لگن، پیروی کرن 2- تاکید کرن

پکڑاؤ: (صفت) 1- پھڑاون والا، پھڑاؤ 2- پھڑن جوگ

پکڑائی: (صفت) 1- پھڑائی، پکڑ 2- پکڑاون دی مزدوری

پکڑائی دینا، (محا) پھڑے جانا

پکڑائی ڈیون، (محا) قابو وچ آنا، ذمہ داری قبول کرنا

پکڑائی کھانا، (محا) ویکھو: پکڑائی دینا

پکڑن: (مصدر) پھڑن، قابو کرن، قبضہ کرن، گرفت کرن

پکڑنا: (فعم) 1- پکڑنا، پھڑنا 2- ضبط کر لینا، قبضہ کر لینا، پھڑنا، ونگی: 'اس

گھوڑے دا پکڑنا مول نہیں آسان (مولوی غلام رسول)

پکڑو: (مذ،صفت) پکڑن والا، پھڑن والا

پکڑوانا: (فعم) پھڑوانا

پکڑواون: (مصدر) 1-دغا کرن، دھوکا دیون 2- کسے نوں پکڑاون دا سبب بنن، پھڑواون، قابو کرواون

پکڑیا جاون: (محا) پھڑیا جاون، گرفتار ہو جاون

پکڑیجن: (مصدر) ویکھو: پکڑیا جانا

پکڑینا: (فل) ویکھو: پکڑیا جاون

پکڑیندا: (مذ،صفت) پکڑن والا، پھڑن والا

پکڑیواں: (مذ،صفت) 1- پکڑ، گرفتاری 2- پکیائی، پکا پن

پکڑیؤن: (مصدر) پھڑیا جاون، گرفتار ہون، پھڑیئن

پکسا: (لہند، مذ) مٹی دا بنیا ہویا گھریاں کچا مکان، کچی مٹی دا بنیا ہویا

پکسی: (کلمہ سوالیہ) پکے گا، (کیہ) پکے گا؟

پکش: (ہ، مذ) 1-دو ہفتہ، قمری مہینے دا ادھ 2- پاکھ، ادھا، جسم دا ادھا حصہ، پاسا 3- پنکھ، پَر 4- جانب، طرف 5- طاقت

پکش پاتی: (ہ) طرفدار، جانبدار

پکش دوار: (ہ) کھڑکی، دریچہ

پکش دھر: (ہ) طرفدار، جانبدار

پکش ہین: (ہ) بغیر پراں توں بے بازو

پکشا گھات: (ہ) پرکاٹ جانا مجاز اً فالج

پکشانتر: (ہ) دُوجی پاسے

پکشپات: (ہ) طرفداری، جانبداری

پکشک: (ہ) 1- کھڑکی 2-دوست مددگار

پکشمہ: (ہ) 1-پلک، بھون، ابرو 2-نہایت باریک شے 3-بخیل 4-شرمندہ

پکشی: (ہ) پکھیرو، پرندہ، طاہر

پکشی پالا: (ہ) 1- گھونسلا، آشیانہ 2-چڑیا گھر

پکشی: (مو) پکھ، حمایت، طرفداری

پکشیہ: (ہ) طرفدار، جانبدار

پکّل: (صفت) 1-پکا، پختہ، مضبوط 2- تجربہ کار 3- چالاک، ہوشیار

پکلا: (مذ) اِک پھوڑا جیہڑا پیراں دیاں اُنگلاں وچکار ہوندا اے

پکلی: (مو) پٹھے بنھن والا جال

پکمبر: (فا، مذ) مذہبی کتاباں موجب رب ولوں گھلیا نبی، رب دا رسول، پیغمبر دا وگاڑ

پکمبری: (مو) ویکھو: پیغمبری

پکن: (فم) ویکھو: پکنا

پکن: (مصدر) 1- پکّن، رِجھن 2- زخم دا بھرجاون 3- راضی نامہ ہوون

پکن راس، (مو) اک مٹھیائی

پکنا: (فل) 1- کھان دی چیز دا رجھنا، (پھل سبزی دا) رس تے آونا 2-(پھوڑے وچ) پس پے جانا، پکن تے آونا 3- (مونہہ وچ) چھالے پے جانے

پکنا: (فل) 1-مضبوط ہونا، کسے شے دا اگ تے پکنا 2- پھل وغیرہ دا رس کے کھان جوگا ہونا 3 -اگ دے سیک نال گلنا، رِجھنا

4- پھوڑے یاں زخم وچ پیک پینا، پیک نال بھرنا 5- چوپڑے دی کھیڈ وچ نرد دا پکن تے ہونا 6- سودا ہو جانا 7- صلاح کرنا 8- یاد ہونا، کنٹھ ہونا 9- ہری سبزی وغیرہ دا کچیاں کھان دی حالت توں ٹپ جانا

سِج پکے سو مٹھا ہوئے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جو کم ہولی ہولی تے ٹھرمھے نال کیتا جاوے، اوہدا پھل چنگا ہوندا ہے اودوں کہندے نیں

عمر پکنا، (محا) بردھ ہونا، بُڈھے ہونا

وال پکنا، (محا) وال چٹے ہونا

پکندڑ: (صفت) پکاون والا

پکنک (Picnic): (انگ، مو) کسے پارٹی دا شہروں یاں پنڈوں باہر کسے تفریحی مقام تے جا کے موج میلہ مناون دا عمل

پکنک پارٹی (Picnic party)، (انگ، مو) پکنک لئی جان والے کُجھ لوکاں دا اکٹھ

پکنوئی: (مو) مضبوطی، پکیائی

پکو کرنا: (محا) کسے کم دی تاکید کرنا

پکوان: (مذ) 1- گھیو یاں تیل وچ تلی ہوئی یاں بنی ہوئی کھان جوگی چیز 2- مٹھیائی 3- کھاون دی شے، ونگی: 'قلا قند کھانیاں سواد مٹھے پکوان گُنھے نال تیوراں دے' (وارث شاہ)

اُچی دُکان پھکا پکوان، (اکھا) جدوں باہرلی ٹیپ ٹاپ تاں بہت ہووے پر اندروں بہت پتلی حالت ہووے تاں آکھدے نیں

پکوانا: (فعم) روٹی بنوانا

پکواندڑ: (صفت) پکواون والا

پکواں: (مذ، صفت) 1- پکایا ہویا، رِدھیا ہویا 2- جیہنوں پکایا جا سکے 3- پکا، مضبوط، پختہ

پکواون: (مصدر) 1- رِجھواون 2- پھل دا رس دار کرواون 3- گل طے کرواون 4- یاد کرواون، تاکید کرواون

پکواؤ: (صفت) پکواون والا

پکوائی: (مو) پکواون دا کم، ڈھنگ یاں مزدوری

پکوتا: (چھ، مذ، صفت) پکاون والا، باورچی

پکوٹ: (صفت) پکروٹ، پکا پیٹھا، ہوشیار، تجربہ کار

پکوٹی: (مو) مضبوطی، پکیائی

پکورا: (مذ) اک جھاڑی پہاڑیاں وچ ہوندی ہے اتے بالن دے کم آوندی ہے

پکوڑا: (مذ) 1- ویسن دا تلیا گُلگُلا، لڈو 2- ویسن دی نگدی جو ویاہ شادی دے موقع تے بھاجی وجھوں بنائی جاندی ہے، ونگی: 'وڑے کرارے کھٹے پکوڑے پاپڑ اتے پنجورے' (میاں محمد بخش)

پکوڑُو: (مذ) 1- پکوڑے دی طرحاں دا، پکوڑے ورگا 2- طنزاً...... مدھرے قد والا

پکوڑی: (مو) ویکھو: 'پکوڑا' جیہدی ایہہ تصغیر اے

پکوڑے: (مذ) ویکھو: 'پکوڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

پکوڑے تلن، (محا) ویسن دی پھلکی نوں تیل یاں گھیو وچ تلن، پکوڑے تیار کرن

ٹھک نال پکوڑے (وڑے) پکاونا، (محا) مفتو مفتی کم سارنا

پکوڑیاں: (مو) دہی وچ پاون والی ویسن دی سُکی بوندی، ویسن دیاں چھوٹیاں ٹکیاں جو تیل یاں گھیو وچ تل کے کڑھی اتے دہی وچ پائیاں جاندیاں نیں

پکوں: (ہ، مذ) 1-تراک، تارُو2-ڈڈو3-ہرن

پکون: (مذ) پکوان، ونگی: 'جوگی ہووندے کھان دے یار سارے بھوجن تاڑدے پھرن پکون جے نی (کالی داس)

پکونا: (پوا، فعم) ویکھو: پکاونا

پکوہ: (ہ، صفت) 1-پکایا ہویا، تیار کیتا ہویا 2-ہوشیار، چالاک، سوجھوان

پکوئیا: (مذ، صفت) پکاون والا، رِنھن والا، تیار کرن والا

پکویا: (مذ) ویکھو: پکوئیا

پکوینڈڑ: (صفت) پکواون والا

پکوِیں: (مو) ویکھو: 'پکواں' جیہدی ایہہ تانیث اے

پکہانا: (مذ) اک جنگلی پھل

پکُہانے: (مذ) اِک قسم دا جنگلی پھل، ایہہ اک خار دار بیل ہوندی اے جیہدے نال سُرخ رنگ دے ننکے ننکے دانے لگے ہوندے نیں، ذائقے وچ کھٹا مٹھا ہوندا اے

پکھم: (مذ) زلزلہ، بھونچال

پکھ: (مذ) 1-پر، بانہہ 2- طرفداری، حمایت 3- پاسا، طرف 4- چن دے مہینے دے پندرھاں پندرھاں دناں دے دو حصیاں وچوں کوئی اک حصہ، پکھواڑا 5-بادبان 6- پان، گیٹی 7- لعنت، ملامت 8- داغ، دھبا 9- دوشہتیراں دے وچکارلا حصہ، خانہ 10-زور، طاقت 11- رعایت، رئی

پکھ بانی، (مو) حمایت، طرفداری

پکھ پات، (مذ) 1-طرفداری، تعصب 2- لحاظ، پکھ بازی

پکھ پاتی، (مذ، صفت) حمایت کرن والا، طرفدار

پکھ پالنا، (محا) ویکھو: پکھ پورنا

پکھ پورتی، (مو) پکھ پورن دا عمل، حمایتی

پکھ پورنا، (محا) حمایت کرنا

پکھ تے چڑھن، (محا) داء وچ آنا

پکھ کرن، (محا) حمایت کرن، جانبداری توں کم لون، طرف داری کرن

پکھ لگ ونجن، (محا) مزے ہو جانا، عیش ہونا

پکھ لگن، (محا) مزے ہو جانا، پیر زمین تے نہ ٹِکنا

پکھ نہ بدلنا، (محا) تھوڑے ہی دن گزرنا

پکھ وادی، (مذ، صفت) ویکھو: پکھ پاتی

پکھ وار، (مذ) ویکھو: پکھ پات

پکھ ویڑھن، (محا) بادبان نوں لپیٹنا

اک پکھ، (مذ، صفت) اک دِھر دا پکھ کرن والا، متعصب

انھیرا پکھ، (مذ) پورن ماشی توں مگروں آون والی یکم توں لے کے مسیا تک دا پکھواڑا، پندھراں دن

بہو پکھ، (مذ، صفت) کئی پہلوواں والا

چانا پکھ، (مذ) چندرما دی اِک توں لے کے پورن ماشی (چن دی چودھویں رات) تک دا پکھواڑا

شکل پکھ، (مذ) ویکھو: چانناپکھ

کرشن پکھ، (مذ) ویکھو: انھیرا پکھ

پکھ: (ہ، مو) چاند دی اٹھویں منزل

پُکھ: (مو) ویکھو: 'بھکھ' جیہڑا درست اے

پکھا: (مذ) 1-اوہ چیز جس نال ہوا جھلدے نیں، پکھا عام طور تے کھجور دے یاں ناڑ دے پتیاں یاں پٹھے دا بنیا ہوندا ہے 2- قلعی گراں یاں لوہاراں دا اگ نوں تیز کرن والا اک اوزار 3- ٹانگے دی باڈی دا سبھ توں اگلا پھٹا جس پاسے گھوڑے دی پوچھ ہوندی ہے 4- کمان دی شکل دا لوہے دا کُن جو گڈے دے پہیے کول لگا ہوندا ہے 5- مکان وغیرہ دا اک حصہ 6- کھیت دا اک حصہ، کیارا، ونگی: 'لیکاں نہراں صاف محمد پانی پکھے لگدے' (سیف) 7- پکھ، پکھواڑا 8- (پو) پانی دی کول، چوا 9- ریل گڈی دا سگنل 10-ماکھیوں دا چھتا، ڈومنا، ونگی: 'منڈے چکے، پکھا پھیرے، چننگ وجوددوں لاگی' (دمودر)

پکھا پھیرن، (محا) 1- پکھا جھلنا 2- سیوا کرنا

پکھا کلی، (مذ) پکھا کھچن والا نوکر (پرانے سمیاں وچ)

بجلی دا پکھا، (مذ) بجلی دے کرنٹ نال ہوا دین والا آلہ

جاپانی پکھا، (مذ) اک قسم دا پکھا جس نوں عام طور تے چینی یاں جاپانی لوگ ورتدے نیں

چھت والا پکھا، (مذ) چھت نال ٹنگیا جان والا پکھا، (Ceiling Fan)

پکّھا: (مذ) ویکھو: پرچھا

پکھا پکھی: (فم) بھیڑ چال، ریس، دیکھا دیکھی

پُکھا: (ج، مذ) 1- حصہ، نصیبہ 2- لیکھ، گُنا 3- ڈھیر، انبار

پُکھا ڈیون، (محا) گُنے پاونا

پُکھا سٹن، (محا) ویکھو: پُکھا ڈیون

پکھائی: (صفت) نِکا، چھوٹا

پکھار: (مذ) لکیر، کھال، نالا

پکھارنا: (فعم) ویکھو: پکھالنا

پکھال: (ہ، مو) 1- پانی دی وڈی مَشک جو خچر یاں بیل وغیرہ تے لدی جاندی ہے 2- اشارتاً: وڈے ڈھڈ والا 3- لعنتی، مُلامتی

پکھالا: (مذ) وڈی مَشک

پکھالڑی: (مو) نکی جیہی مَشک

پکھالنا: (فعم) دھونا، ونگی: 'پاہن نیر پکھالیے بھائی، جل میہہ ڈوبیہہ تیہہ'

پکھالی: (مذ) پکھال نال پانی ڈھون والا، ماشکی، ماچھی

پکھالیا: (مذ) ویکھو: پکھالی

پکھان: (مذ) 1- پتھر 2- وٹا 3- بوت، ونگی: 'ریشم دیاں دو بندیاں اوہناں دے سانگین سانگ پکھان' (حافظ برخوردار)

پکھان بھید، (مذ) پتھر چٹ ناں دا سُندر پتیاں والا اک بوٹا

پکھان پوجا، (مو) پتھر دی پوجا، بُت پرستی

پکھانا: (مذ) کہانی، بات، کتھا، وارتا

پکھاں: (صفت) 1- لعنتی، مُلامتی 2- وڈّے ڈھڈ والا

پکھاوج: (س) جوڑی، طبلہ، نکی ڈھولک، ونگی: 'چھڑ ئین پکھاوج،

ڈھولک، چنگ، رباب ربانے' (چراغ اعوان)

پکھاوجی: (مذ) طبلچی، جوڑی دوجادن والا

پکھتاور: (مُل، مو) اک جھاڑی جس نوں بکریاں چردیاں نیں

پکھاون: (مصدر) وکھاون، تکاون، نظارہ کراون

پکھائی: (صفت) نِکا، چھوٹا

پکھتی: (مو) پختائی، سختی، پختگی

پکھتیرا: (مذ، صفت) پختہ، پکّا، مضبوط

پکھتوٗاں: (مذ، صفت) پختگی، پکیائی

پکھر: (مذ) 1- غیبی امداد 2- شہتیر وغیرہ دیاں پتلیاں چیریاں ہوئیاں پھٹیاں جو چھت تے پائیاں جاندیاں نیں

پکھرا: (مذ) چھپڑ، تالاب

پکھراج: (لہند، مذ) پیلے جیہے رنگ دا اک وڈمُلا پتھر

پکھرنا: (فل) ویکھو: پکّرنا

پکھروٹا: (مذ) 1- چاندی سونے دا ورق 2- اوہ ڈبی جس وچ ورق رکھدے نیں

پکھری: (مو) پھُل دی پتی، پنکھڑی

پکھڑ: (لہند، مذ) 1- حصہ 2- وادی سون سکیسر توں تلہ گنگ تک دا علاقہ

پکھڑناں: (پو، صفت) صحت مند ہونا، پھلنا پھُلنا

پکھڑوُل: (مذ) پرندہ، کسے وی قسم دا پرندہ

پکھڑی: (مذ) وادی سون سکیسر توں تلہ گنگ دے علاقے (پکھڑ) دا رہن والا

پکھڑی: (ہ، مو) پھول دی پتی

پکھڑے: (مذ) پکھڑ توں 1- حصہ، چوکھا 2- بھاگ، نصیب، لیکھا 3- رنگ دا، پھکے، پھیکائی، بے ذائقہ، مجازاً...... دلاں توں دوری

پکھڑے پوون، (محا) نصیب وچ ملنا

پکھش: (مذ) ویکھو: پکھ

پکھش پات، (مذ) ویکھو: پکھ پات

پکھش پاتی، (مذ) ویکھو: پکھ پاتی

پکھشو بوت: (مذ) سفیدے دا درخت

پکھّل: (پو، مذ) ہزارہ ڈویژن دے ضلع مانسہرہ وچ اِک وسیع میدانی علاقہ جیہنوں میدان پکھل وی کہندے نیں تے ایس نوں شمالی علاقہ جات دا دروازہ وی آکھیا جاندا اے

پکھُل: (مذ) 1- نڑیل یاں سرکنڈیاں دی ڈوریاں نال بنھ کے بنائی گئی چٹائی 2- چھت دا اک شہتیر توں دوجے تک دا حصہ، خانہ

پکھلوں: (پو، مذ) پتنگے، پر لگے کیڑے

پکھم: (مذ) بھوکمپ، زلزلہ، بھچال، بھوئیں کنب

پکھنڈ: (پو، مذ) 1- بہانہ، مکر فریب، دھوکا 2- جھوٹھا مذہب، پکھنڈ باز 3- اک گال 4- ڈھونگ، دنبھ، ڈھکوسلا، دغا، بکھیڑا، دکھاوا، منافقت

پکھنڈ کرن، (محا) جھگڑا کرن، شرارت کرن

پکھنڈ کرنا، (محا) ڈھونگ رچانا

پکھنڈ کھڑا کرنا، (محا) بہانہ بناؤنا، جھگڑا کھڑا کرنا

پکھنڈ کھلارن، (محا) رٹا پاون، جھیڑا کرن

پکھنڈ مچاون، (محا) فساد کھڑا کرن، رنتا پاون

پکھنڈ وچ پھسن، (محا) 1- بُرے کماں وچ پھسن 2- فریب وچ آون

پکھنڈن: (مو، صفت) پکھنڈی عورت

پکھنڈی: (مذ) دغا باز، منافق، دھوکھے باز جو پکھنڈ کرے، بہانہ کرے، ڈھونگی، ڈھینگر، مکار، ونگی: 'ایہہ لوکاں دا جن کڈھے، فند پکھنڈ جگا' (سراج قادری)

پکھنو: (مذ) پکھو، پکھیرو، پنچھی، پرندہ، پراں والا

پکھنوٹا: (مذ) ویکھو: پکھنو

پکُھنوں: (مذ) پنچھی، پکھیرو

پکھو: (مذ) 1- پکھیرو، پنچھی، پکھنو، پرندہ 2- طرف دار، حمایتی

پکھو ڈھون، (محا) 1- بہت خوبصورت ہوون 2- پرندیاں دا عاشق ہوون

پکھوا: (مذ) 1- پرندہ، پنچھی، پکھیرو 2- طرف، پاسا، پہلو

پکھواری: (صفت) پکھی وچ رہن والا، جھگی وچ رہن والا، خانہ بدوش، پکھی واس

پکھواڑا: (مذ) چندرما دے مہینے دی کیم تے پورن ماشی تک یاں پورن ماشی توں مگروں دی کیم توں مسیا تک دا سماں، پندرواڑا، پکھ

پکھواں: (مذ، صفت) پکھ والا، جانبدارانہ، ونگی: 'پکھواں ہتھاں وچ کنبدیاں نوں' (نجم)

پکھواون: (مصدر) 1- تکواون، نظارہ کرواون 2- حمایت کرواون

پکھوٹا: (مذ) 1- پکھ، پر، بازو، بانہہ 2- پاسا، سمت

پکھوڑا: (مذ) موڈھے دی ہڈی

پکھوں: (فم) 1- پاروں، سببوں 2- پاسیوں

پکھی: (مذ) 1- پنچھی، پکھیرو، پرندہ 2- (صفت) پکھ کرن والا، حمایتی، مسافر، ونگی: 'نِکل پئے کرشکل پکھی دی، آمل اللہ پکڑیوئیں' (چراغ اعوان)

پکھی پردیسی، (مذ، صفت) 1- مسافر، راہی 2- موسمی پکھیرو

پکھی جھلن، (محا) پکھی نال ہوا جھلن، پکھی پھیرن، ٹہل سیوا کرن

پکھی وار، (مذ) پھاندھی، چڑی مار، پھندھک، مرغیاں پالن والا، پرندیاں دا شکاری

پکھی واری، (مذ) ویکھو: پکھی وال

پکھی واس، (مذ) ویکھو: پکھی وال

پکھی واساں، (مذ) تپڑی واس، عارضی ٹھکانے بنا کے رہن والے لوک، خانہ بدوش، واتل، ونگی: 'پکھی واساں دے کھمب کھوہے'

پکھی وال، (مذ) تپڑی واس، آدی واسی، خانہ بندوش، جھگیاں والے، اوہ لوگ جیہناں دا مستقل ٹکانہ کوئی نہ ہووے

پکھی والیاں دی کہیں جا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ ٹپری واسیاں دا کوئی گھر نہیں ہوندا اودوں کہندے نیں

پکھی وانگ ڈولن، (محا) 1- بہت زیادہ ہلن 2- ڈھیر ماڑا تے کمزور ہوون، لستا ہوون 3- خوف، ڈریاں نموشی پاروں کنبن

پکھی: (مو) ٹاٹ جو گڈے دے پاسیاں تے سامان بھرن لئی تانیا جاندا ہے، جھونپڑی، ونگی: 'جوتوں جوبن ویچنا پکھی گھت بازار'

پکھے : (نم) 1- ایس لئی، ایس سبھوں 2- طرف، پاسا 3- واری، دفعہ، نوبت

اُدّم اگے پچھی پکھے لگے ہون، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کوشش کرن نال دھن کمایا جاسکدا اے اودوں کہندے نیں

پکھّے : (مذ) 'پکھا' دی جمع

پکھّے لگ جاوَن، (محا) ہوا دے بُلے آون، ہوا جھل ہون

پکھے وانگ جھلنا، (محا) پکھے وانگوں ڈولنا، بہت کمزور ہونا

پکھے وانگوں ڈولنا، (محا) بہت ہی کمزور ہونا

پکھیارا: (مذ) ارائیں، کرونجڑا، سبزی ویچن والا

پکھیاری: (مو) پٹیاں ڈھالن والی عورت

پکھیرو: (مذ) 1- پکھی، پرندہ، پنچھی 2- پاکستان پنجاب وچوں چھپن والے اک بال ادب دے پرچے دا ناں 3- مجازاً ...... پھراکل، آوارہ 4- تیز ٹُرن والا، تیز رفتار

پکھیرو پیڑا، (محا) اوہ آدمی جس دے رہن دی کوئی پکی تھاں نہ ہووے، فصلی بٹیرا

آدمی ورگا کوئی پکھیرو نہیں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ انسان پنچھی نالوں وی ودھیرا چالاک ہے اُودوں کہندے نیں

پکھیڑو: (مذ، صفت) فسادی، جھگڑالو

پکی: (صفت) 1- پکا دی تانیث 2- کچی توں اگلی جماعت (کلاس)

پکی اِٹ، (مذ) بھٹھے یاں آوے وچ پکائی ہوئی اِٹ

پکی بھاجی، (مو) ویاہ وغیرہ سے بھائی چارے وچ گھلیاں جان والیاں پوڑیاں تے کڑاہ وغیرہ

پکی بیری دے بیر کھاون والا، (محا) آلکھی، سُست، کم چور، پکی پکائی کھاون والا

پکی پکاونا، (محا) پکی صلاح کر لینا

پکی پکائی، (صفت) 1- دوجے دا تیار کیتا ہویا کھانا 2- پکیا پکایا کھانا ویہلے بہہ کے کھانا، کوئی کم نہ کرنا تے پکی پکائی کھانا 3- بالکل تیار روٹی

پکی پکائی تے آ جانا، (محا) ٹھیک ٹھاک ہوئے معاملے توں لابھ اٹھاون لئی آ پہنچنا

پکی پکائی کھاون، (محا) بنا محنت مشقت دے کھاون، کسے دے سروں کھاون، کوئی کم نہ کرن

پکی پکائی لبھ جاون، (محا) تیار کیتی ہوئی کوئی شے لبھ جاون، پکی پکائی روٹی لبھ جاون، بنا محنت مشقت دے کوئی چیز مل جاون

پکی پندرھی، (مو) پندراں اُنگل ناپ دی جُتی

پکی پہلی، (مو) پڑھائی دی پہلی جماعت دا اوہ سما جدوں بچہ قاعدہ پڑھنا شروع کردا ہے

پکی پھلی نہ توڑن، (محا) ککھ بھن کے دوہرا نہ کرن، ڈھیر آلکسی ہوون، کوئی کم نہ کرن، کم چور ہوون

پکی پھلی نہ ٹُٹن، (محا) کجھ کرن جوگا نہ ہوون، آلکسی ہوون

پکی پیٹھی، (مو) 1- سچی، یقینی 2- تجربہ کار، چالاک 3- پکی، مضبوط

پکی پیداوار، (مو) اوہ کمائی جو زمیندار نوں خرچ کڈھ کے بچے

پکی پیشی، (مو) مقدمے دی سُنوائی لئی پئی ہوئی پیشی جس توں باقاعدہ طور تے مقدمہ شروع ہوندا اے

پکی ترکاری، (مو) پھل

پکی تھاں، (مو) 1-جتاں بھوتاں دے رہن دی تھاں، خطرناک ڈراؤنی تھاں 2- پکیاں اِٹاں نال بنی ہوئی تھاں

پکی تھتی گل، (مو) پکی گل، سیانی گل

پکی تھیون، (محا) گل پکی ہونا، گل طے ہونا

پکی ٹھکی، (پو،مو) 1- طے شدہ گل بات، پکا کم 2- اِٹ طرحاں پکا، سخت مضبوط 3- پکی صلاح، نیت، فیصلہ

پکی چپ، (مو) مون ورت، چُپ سادھ لینا

پکی چُپ مارنی، (محا) بالکل چُپ سادھ لینا، ونگی: 'شاہزادی بھیت نہ دسیا مار چھڈی چپ پکی' (سیف)

پکی دھارن، (محا) پکا ارادہ کرن

پکی رسوئی، (مو) رجھیا یاں تلیا ہویا کھانا، تیار ہویا کھانا

پکی رسید، (مو) اوہ رسید جس اُتے رسیدی ٹکٹ لگیا ہووے یاں اشٹام تے لکھی ہوئی تحریر

پکی روٹی، (مو) 1-اک گمنام مسلمان لکھاری دی لکھت جیہڑی سلطانی پریس لاہور نے 1870 وچ چھاپی 2- گھیو یاں تیل وچ تل کے بنایا کڑاہ پوڑی وغیرہ جو ویاہ شادیاں وچ کھوائی جاندی ہے

پکی روکڑ، (مو) اوہ بہی کھاتا جس وچ پکا حساب درج کیتا جاندا ہے

پکی ریفل، (مو) پکی رائفل ...... بندوق دی اک قسم، تھری ناٹ تھری بندوق

پکی زبان، (مو) پکا بچن، پکا اقرار، پکا وعدہ

پکی ساری، (مو) چوپڑ دی پگن تے آئی نرد

پکی سڑک، (مو) لُک یاں کنکریٹ والی سڑک

پکی سنگت، (مو) پریاگ وِچ گورو تیغ بہادر صاحب دے بیٹھن والی مقدس تھاں

پکی سوہلی، (مو) سولاں انگلاں توں کجھ ودھ لمی جُتی

پکی صلاح، (مو) نہ بدلن والا ارادہ

پکی طرح، (فم) نسچے نال، مضبوطی نال

پکی عمر، (مو) بڑھیپا، ادھیڑ عمر

پکی عمر دا، (صفت) بڑھا

پکی کرلون، (محا) جانچ پرکھ کر لین، چنگی طرحاں تسلی کر لین

پکی کرن، (محا) طے کرن

پکی کرنا، (محا) 1- نسچا کرنا 2- طے کرنا، فیصلہ کرنا 3- اشٹام لکھاونا 4- تاکید کرنا

پکی کھیتی، (مو) 1- تیار فصل جو وڈھن دے قابل ہو گئی ہووے، ونگی: 'پکی کھیتی دیکھ کے گرب کرے کرسان' 2- اوہ کم جیہڑا پورا ہوون دے قریب ہووے 3- بڈھا آدمی

پکی گل، (مو) نسچت گل، طے ہویا معاملہ، یقینی گل

پکی گل ہونا، (محا) معاملے طے ہونا

پکی گنڈھ، (محا) نہ کھلن والی گنڈھ

پکی گنڈھ پاونا، (محا) یاد دہانی لئی کپڑے نوں گنڈھ مارنی

پکی لسی، (مو) دہی رڑک کے بنائی ہوئی لسی

پکی نوکری، (مو) اوہ نوکری جس وچ ملازم نوں ہٹایا نہیں جاسکدا

پکی وٹک، (مو) اوہ وٹک جیہڑی خرچ کڈھ کے ہووے

پکی ہوون، (محا) 1- گل طے ہوون 2- منگنی ہوون

پکے: (مذ) پکا دی جمع

پکے ایرے، (مذ) مضبوط نینہاں، مضبوط بنیاداں

پکے ایرے دھرنا، (محا) پکے تنبو گڈھنا، رہن دا بندوبست کرنا

پکے بھانڈے پینا، (محا) پیٹ وچ پینا، کھادا جانا

پکے پانی پیتے ہوون، (محا) ضد تے پکیاں ہونا

پکے پیر، (مذ) مضبوط، ستھر

پکے پیراں اُتے رہوون، (محا) 1- ثابت قدم رہوون، قائم رہوون 2- صبر کرن 3- مقرر ہوون

پکے پیراں تے کھلونا، (محا) کسے روزگار دا چنگا چل پینا

پکے پیریں، (فم) 1- مضبوطی نال 2- درڑھ بنیاد تے

پکے تنبو گڈھنا، (محا) دُنیا تے رہن دا بندوبست کرنا

پکے دل والا، (صفت) مضبوط دل والا، دلیر، بہادر

پکے راہیں، (فم) پکے پیریں، پُج کے پکے ارادے نال

پکے رہنا، (محا) کسے گل تے قائم رہنا

پکے متر، (مذ) گوڑھے یار، گہرے دوست

پکے وال، (مذ) دھولے، چٹے وال

پکے وٹے، (فم) یقیناً، ہر صورت وچ

پکے ہندسے، (مذ) عربی دے اکھراں وچ لکھے ہندسے، جیہناں نوں پٹواری ورتدے ہن

پکیا: (صفت) 1-یاد کیتا ہویا 2- پھسن نوں تیار 3- مضبوط

پکّیا: (صفت) 1- پکیا ہویا، تجربہ کار 2- پکا، پکان 3- گل تے قائم رہن والا

پکیار: (مذ، صفت) پکیا ہویا، تجربہ کار

پکیان: (مو) 1- پکا ہوون دی حالت 2- پھوڑا پھنسی ہوون دی حالت 3- پکان، پکیائی

پکیاں: (مو) ویکھو: 'پکی' جیہدی ایہہ جمع اے

پکیاں پکاونا، (محا) پٹیاں پڑھاونا

پکیاں پکائیاں کھانا، (محا) ویہلے بہہ کے کھانا، کوئی کم نہ کرنا

پکیاں پھوڑیاں نوں ٹھکوانا، (محا) دُکھے نوں ہور دُکھی ہونا

پکیاں ریتاں، (مو، صفت) پُرانیاں رسماں، پُرانے پرچلت رواج

پکیاں کھانا، (محا) مفت دیاں کھانیاں

پکیاں گنڈھاں پاونا، (محا) پکے یارانے لاونے

پکیاں گنڈھاں گھتنا، (محا) پکے یارانے لاونے، ونگی: 'آکھ غلام نال کھرل دے گنڈھیں پکیاں گھتیاں' (با۔ ڈھو)

پکیائی: (مو) پکیج، تاکید، کسے کم تے سختی نال فرمانبردار ہونا، مضبوطی

پکیج: (پو، صفت) پکا کم کرنا، اشٹام تے لکھوانا

پکیجن: (لہند، فل) پکایا جانا

پکیرا: (مذ، صفت) پکی عمر دا، سمجھ دار بندہ، میچور (Mature)

پکیرا تھیون، (محا) وڈی عمر دا ہوون، بالغ ہوون

پکیلا: (مو، صفت) 1- پکا کیتا ہویا 2- پھوڑے پھنسی والا

پکینا: (فل) پکایا جانا

پکیندر: (صفت) پکاون والا، باورچی

پکیندی: (مو،صفت) تیار ہوگئی، پک گئی

پکیوا: (مذ) پکا ہوون دی حالت، پکا کرن دا عمل، تاکید

پ......گ

پگ: (مذ) 1- پگڑی، صافہ، دستار، سر تے بنھن ولا کپڑا، ونگی: میں بُھلاوا پگ دا مت میلی ہو جاۓ (بابا فرید) 2- کسے زمیندار نوں اوس دی بھوئیں وچ کھوہ لاؤن لئی دتی جان والی رقم 3-عزت، آبرو، حیا،شرم 4- رستہ، ڈنڈی، راہ، پاہا 5- دُکان یاں مکان کراۓ تے لین لئی دتی گئی یک مشت رقم جیہڑی ویہلیاں کرن ویلے قابل واپسی ہوندی اے (پگڑی)

پگ اُتارن، (محا) پت لاہون، بے عزتی کرن، توہین کرن، ذلیل کرن

پگ اُتارنا، (محا) ویکھو: پگ اُتارن

پگ اُچھالن، (محا) 1- بے عزتی کرن، توہین کرن 2- مذاق کرن، ٹھٹھا کرن

پگ اُچھلن، (محا) ویکھو: پگ اُچھالن

پگ بٹاونا، (محا) ویکھو: پگ وٹاونا

پگ بجھن، (محا) 1- دستار بندی ہوون 2- عزت ملن، آدر بھاء ہوون

پگ بچاون، (محا) ویکھو: پگ بچاونا

پگ بچاونا، (محا) عزت بچاونا، آبرو بچاونا

پگ بدلن، (محا) ویکھو: پگ وٹاؤن

پگ بدھن، (محا) شہرت پانا، سرخرو ہونا

پگ بن کٹے نہ پنتھ، (اکھا) بنا محنت توں کوئی کم نہیں ہوندا

پگ بندی، (مو) دستار بندی، پگ بنھن دا کم

پگ بنھ، (مذ،صفت) 1- پگڑی بنھن والا 2- نوجوان، گبھرو، بالغ 3- سیانا، دانا

پگ بنھن، (محا) 1- دستار بنھن 2- دستار بندی کرن 3- اُستاد بناون، پیر پھڑن، مرید ہوون

پگ بنھنا، (محا) پیو دے مرن پچھوں پُتر دا اوہدی تھاں ملنا

پگ پالن، (محا) لج پالن، مترتا نباہنا، دوستی نبھاون، وفاداری کرن

پگ پدھاون، (محا) عروج تے پہنچنا، اُچا ناں پاونا، مقام دینا

پگ پرانہہ جاپون، (محا) عزت گوا بہون، بےعزت ہو جاون

پگ پراۓ ہتھ دینا، (محا) اپنی عزت دوجے دے حوالے کرنا

پگ پیراں تے رکھن، (محا) منتاں کرنا

پگ پیراں وِچ رولن، (محا) بہت ذلیل کرنا

پگ پیراں وچ رولنا، (محا) بےعزتی کرنا، توہین کرنا

پگ جاون، (محا) فتح حاصل کرنا

پگ چنبھا، (مذ) پیر دے نشان، کُھرا، پیڑ

پگ دا سائیں ہوون، (محا) 1- جائز وارث ہونا 2- اصلی مالک ہونا

پگ دا ہڑی ڈیکھن، (محا) پیو دادے دی لاج دا خیال رکھنا، ونگی: 'نہ ڈٹھیوس پگ داڑھی اوس دی، ایس ترتھلی چائی' (سیف)

پگ دی عزت خدا دے ہتھ اے، (اکھا) عزتاں دا راکھا خدا ای اے

پگ دی لاج رکھنا، (محا) عزت دا خیال رکھنا

پگ دے سکے، (مذ) 1- جدی رشتے دار، سکے رشتے دار 2- پتر، بیٹے

پگ رکھ کھا گھیو، (اکھا) چنگا کھانا چاہیدا اے پر عزت نال، اپنی عزت نیلام کر کے چنگا کھانا عقلمندی دی گل نہیں

پگ رُلن، (محا) بے عزتی ہوون، بدنامی ہوون، توہین ہوون

پگ رولن، (محا) بے عزتی کرن، رُسوا کرن، توہین کرن

پگ رولنا، (محا) ویکھو: پگ پیراں وچ رولنا، وَنگی: 'جدوں پریم ہوریں جھکھڑ وانگ آون پت لاہ جاندے رول پگ جاندے' (وِدھاتا سنگھ تیر)

پگ سڑ جانا، (محا) بے عزتی ہونا

پگ سڑ جاون، (محا) عزت جاندی رہون، بے عزتی ہو جاون

پگ سنبھالن، (محا) عزت بچاون، شرم رکھن، لج رکھن

پگ سنجانن، (محا) 1- بالاں دا اپنے پیو نوں پچھانن 2- خونی رشتے نوں پچھانن، اپنیاں دی سیہان کرن

پگ کوں کنڈھ کرن، (محا) بزرگاں دی نصیحت نہ منا

پگ گہنے رکھن، (محا) 1- عزت آبرو دوجیاں دے حوالے کرن 2- ڈھیر عاجز آ جاون، مجبور ہو جاون 3- بے غیرت ہوون

پگ لاہنا، (محا) ویکھو: پگ پیراں وچ رولنا

پگ لاہون، (محا) بے عزت کرن، رُسوا کرن

پگ لہاون، (محا) ویکھو: پگ لاہنا

پگ نوں ہتھ پاونا، (محا) کسے دی بے عزتی کرنا، پت لاہنا

پگ وٹ، (مذ) جس نال پگ وٹائی ہووے (بھرا، یار، متر)، وَنگی: 'یاری لاوے پگ وٹا دے دوست بنے کھا قسماں' (میاں محمد بخش)

پگ وٹ بھرا، (مذ) پیار نال پگ وٹا کے بنیا ہویا بھرا، دھرمی بھرا

پگ وٹ بھرا بناون، (محا) پیار نال پگ وٹا کے کسے دوجے نوں بھرا بناون، بیگانے نوں اپنا بناون

پگ وٹ یار، (مذ) پکا دوست، بانہہ بیلی، دھرمی یار

پگ وٹاونا، (محا) پکا بیلی بننا، مذہبی بھرا بننا

پگ وٹائی، (مو) 1- پگڑی بدلن دی ریت 2- بھائی چارہ قائم کرن لئی یاراں بیلیاں نال پگڑی وٹانا

پگ وٹی ہوون، (محا) 1- گوڑھا بیلی ہوون 2- ہم مذہب بھرا ہوون

پگ ودھاونا، (محا) 1- عزت ودھاونا، شان ودھاونا 2- پگڑی سروں اُتارنا

پگ وَلھیٹن، (محا) بنا کے خوبصورتی دا دھیان رکھیاں پگ نوں چھیتی چھیتی سر تے لپیٹن، پگ بنھن

پگ ونڈ، (مو) جائیداد دے ونڈن دا اک ڈھنگ جس وچ گھر دے (پگ بنھن والے) مرداں نوں اکو جیہا حصہ ملدا ہے، وڈے تے چھوٹے بھائی وچ کوئی فرق نہیں ہوندا

پگ وچّی کہ گھی کھانا، (محا) حیثیت توں ودھ خرچ کرنا

اپنی پگ پرائے ہتھ دینا، (محا) اپنی عزت دوسرے دے حوالے کرنا

پیراں تے پگ رکھنا، (محا)عزت دا واسطہ دینا، بہت عاجزی کرنا، پیراں تے پگڑی رکھنا

پگ: (ہ، مذ) 1-پیر، قدم، ڈگ، چرن 2- ڈِنگھ، ونگی: 'دوزخ دے ول نال یاراں دے خوش ہو کر پگ دھریئے' (ہاشم شاہ)

پگ پٹی، (مو) فُٹ نوٹ، ونگی: 'اوہناں دے ناوَں تے لیکھے تھاوَں تھائیں پگ پٹیاں وغیرہ وچ دتے گئے ہن' (پنجابی بولی دا اتہاس)

پگ پگ، (فم) پیر پیر، قدم قدم، تھاں تھاں

پگ چنھ، (مذ) پیر دا نشان، کُھرا، پیڑ

پگ: (فعر)1- پگن مصدر توں امر 2- (مذ) پُگنا، پجنا، جتنا، فتح 3-اٹھ دنداں والا جانور جو پنج توں چھے سال دا ہوندا اے

پگ جاون، (محا) جِت جاون، کامیاب ہو جاون

پگ دند، (صفت) اٹھ دنداں والا، جو ساڈھے پنج توں چھ سال دا ہوندا اے

پگ دندی، (مو) پگ دند ہوون دی حالت

پگا: (مذ) 1- پگ دا اکبّر 2- پیر بنھن والا رسّا

پُگا: (مذ) جوان، بالغ، پورے دنداں والا جانور

پُگا دندی، (صفت) جس دے پورے دند اُگ آئے ہوون

پُگاٹ: (مذ) بھُگاٹ، پگھاٹ، پیازی، اک خود رو بوٹی

پُگار: (مذ) پُنگار، پنگرن دا عمل

پگارے: (مذ) ویکھو: پگار جیھدی ایہہ جمع اے

پُگان: (مصدر) ویکھو: پُگاون

پگاں: (مو) راجباہ، چھوٹی ندی

پُگاون: (مصدر) 1- اپڑاون، توڑ چڑھاون پورا کرن، سرے چڑھوان 2- کامیاب کرواون، مکمل کرن 3- کتاب ختم کرن 4- کامیاب کراون، ڈکاون، وارا کھواون 5- قول نبھاون، وعدہ پورا کرن

پُگاونا: (فم) ویکھو: پگاون

پُگاونی: (لہند، مو) توڑ نبھاونی

پُگاونیں: (مو) انت، ساپتی، پُورنتا، اخیر

پگاہ: (فا، مو) 1- تڑکا، سویرا، سوجھلا، صبح 2- ندی دا گھاٹ 3- ندی دے کنڈھے دی دلدل 4- مندر 5- محل

پُگائی: (مو) کھیل وچ واریاں ونڈن دا خاص طریقہ

پگڈنڈی: (ج، مو) پگ ڈنڈی، پیدل ٹرن دا رستہ، کھیتاں وچوں گزرن والا تنگ رستہ

پگّر: (مذ) کھوکھلا

پگران: (مصدر) 1- اُگالی کرن 2- مال ہضم کرن

پگریجن: (مصدر) پگھلن، نرم ہوون

پگڑ: (مذ) وڈی پگ

پگڑا: (مذ) بہت وڈی پگ

پگڑواں: (پو، مذ) پُگنا، کامیاب ہونا، منظور ہو جانا، باری آنا، ٹاس جتنا

پگڑاوا: (مذ، صفت) 1- پکڑاون والا، گرفتار کرواون والا 2- مخبر، مرکھائی

پگ دی عزت خدا دے ہتھ اے، (اکھا) عزتاں دا راکھا خدا ای اے

پگ دی لاج رکھنا، (محا) عزت دا خیال رکھنا

پگ دے سکے، (مذ) 1- جدی رشتے دار، سکے رشتے دار 2- پتر، بیٹے

پگ رکھ کھا گھیو، (اکھا) چنگا کھانا چاہیدا اے پر عزت نال، اپنی عزت نیلام کر کے چنگا کھانا عقلمندی دی گل نہیں

پگ رُلن، (محا) بے عزتی ہوون، بدنامی ہوون، توہین ہوون

پگ رولن، (محا) بے عزتی کرن، رُسوا کرن، توہین کرن

پگ رولنا، (محا) ویکھو: پگ پیراں وچ رولنا، وَنگی: 'جدوں پریم ہوریں جھکھڑ وانگ آون پت لاہ جاندے رول پگ جاندے' (ودھاتا سنگھ تیر)

پگ سڑ جانا، (محا) بے عزتی ہونا

پگ سڑ جاون، (محا) عزت جاندی رہون، بے عزتی ہو جاون

پگ سنبھالن، (محا) عزت بچاون، شرم رکھن، لج رکھن

پگ سنجانن، (محا) 1- بالاں دا اپنے پیو نوں پچھانن 2- خونی رشتے نوں پچھانن، اپنیاں دی سیہان کرن

پگ کوں کنڈھ کرن، (محا) بزرگاں دی نصیحت نہ منا

پگ گہنے رکھن، (محا) 1- عزت آبرو دوجیاں دے حوالے کرن 2- ڈھیر عاجز آ جاون، مجبور ہو جاون 3- بے غیرت ہوون

پگ لاہنا، (محا) ویکھو: پگ پیراں وچ رولنا

پگ لاہون، (محا) بے عزت کرن، رُسوا کرن

پگ لہاون، (محا) ویکھو: پگ لاہنا

پگ نوں ہتھ پاونا، (محا) کسے دی بے عزتی کرنا، پت لاہنا

پگ وٹ، (مذ) جس نال پگ وٹائی ہووے (بھرا، یار، متر)، وَنگی: 'یاری لاوے پگ وٹاوے دوست بنے کھا قسماں' (میاں محمد بخش)

پگ وٹ بھرا، (مذ) پیار نال پگ وٹا کے بنیا ہویا بھرا، دھرمی بھرا

پگ وٹ بھرا بناون، (محا) پیار نال پگ وٹا کے کسے دوجے نوں بھرا بناون، بیگانے نوں اپنا بناون

پگ وٹ یار، (مذ) پکا دوست، بانہہ بیلی، دھرمی یار

پگ وٹاونا، (محا) پکا بیلی بننا، مذہبی بھرا بننا

پگ وٹائی، (مو) 1- پگڑی بدلن دی ریت 2- بھائی چارہ قائم کرن لئی یاراں بیلیاں نال پگڑی وٹانا

پگ وٹی ہوون، (محا) 1- گوڑھا بیلی ہوون 2- ہم مذہب بھرا ہوون

پگ ودھاونا، (محا) 1- عزت ودھاونا، شان ودھاونا 2- پگڑی سروں اُتارنا

پگ وکھیٹن، (محا) بنا کسے خوبصورتی دا دھیان رکھیاں پگ نوں چھیتی چھیتی سر تے لپیٹن، پگ بنھن

پگ ونڈ، (مو) جائیداد دے ونڈن دا اک ڈھنگ جس وچ گھر دے (پگ بنھن والے) مرداں نوں اکو جیہا حصہ ملدا اے، وڈے تے چھوٹے بھائی وچ کوئی فرق نہیں ہوندا

پگ وچی کہ گھی کھانا، (محا) حیثیت توں ودھ خرچ کرنا

اپنی پگ پرائے ہتھ دینا، (محا) اپنی عزت دوسرے دے حوالے کرنا

پیراں تے پگ رکھنا، (محا)عزت دا واسطہ دینا، بہت عاجزی کرنا، پیراں تے پگڑی رکھنا

پگ: (ہ، مذ) 1-پَیر، قدم، ڈگ، چرن 2- ڈِنگھ، وَنگی:'دوزخ دے ول نال یاراں دے خوش ہو کر پگ دھریئے' (ہاشم شاہ)

پگ پٹّی، (مو) فُٹ نوٹ، وَنگی:' اوہناں دے ناوَں تے لیکھے تھاوَں تھائیں پگ پٹیاں وغیرہ وچ دتے گئے ہن' (پنجابی بولی دا اتہاس)

پگ پگ، (فم) پیر پیر، قدم قدم، تھاں تھاں

پگ چنھ، (مذ) پیر دا نشان، کُھر ا، پیڑ

پگ: (فعر) 1- پگّن مصدر توں امر 2- (مذ) پگنا، پجُنا، جتنا، فتح 3- اٹھ دنداں والا جانور جو پنج توں چھے سال دا ہوندا اے

پگ جاون، (محا) جِت جاون، کامیاب ہو جاون

پگ دند، (صفت) اٹھ دنداں والا، جو ساڈھے پنج توں چھ سال دا ہوندا اے

پگ دندی، (مو) پگ دند ہوون دی حالت

پگا: (مذ) 1- پگ دا کھُر 2- پیر نُھن والا رستا

پگّا: (مذ) جوان، بالغ، پورے دنداں والا جانور

پگّا دندی، (صفت) جس دے پورے دند اُگ آئے ہوون

پگاٹ: (مذ) ہُھکاٹ، پگھاٹ، پیازی، اک خودرو بُوٹی

پگار: (مذ) پُنگار، پنگرن دا عمل

پگارے: (مذ) ویکھو: پگار جیہدی ایہہ جمع اے

پُگان: (مصدر) ویکھو: پگاون

پگاں: (مو) راجباہ، چھوٹی ندی

پُگاون: (مصدر) 1- اپڑاون، توڑ چڑھاون پورا کرن، سرے چڑھوان 2- کامیاب کرواون، مکمل کرن 3- کتاب ختم کرن 4- کامیاب کراون، ڈکاون، وارا کھواون 5- قول نبھاون، وعدہ پورا کرن

پُگاونا: (فم) ویکھو: پگاون

پُگاونی: (لہند، مو) توڑ نبھاوَنی

پُگاونیں: (مو) انت، سماپتی، پُورنتا، اخیر

پگاہ: (فا، مو) 1- تڑکا، سویرا، سوجھلا، صبح 2- ندی دا گھاٹ 3- ندی دے کنڈھے دی دلدل 4- مندر 5- محل

پُگائی: (مو) کھیل وچ واریاں ونڈن دا خاص طریقہ

پگڈنڈی: (ج، مو) پگ ڈنڈی، پیدل ٹرن دا رستہ، کھیتاں وچوں گزرن والا تنگ رستہ

پگُّر: (مذ) کھوکھلا

پگران: (مصدر) 1- اُگالی کرن 2- مال ہضم کرن

پگریجن: (مصدر) پگھلن، نرم ہوون

پگڑ: (مذ) وڈی پگ

پگڑا: (مذ) بہت وڈی پگ

پگڑواں: (پو، مذ) پگنا، کامیاب ہونا، منظور ہو جانا، باری آنا، ٹاس جتنا

پگڑاوا: (مذ، صفت) 1- پکڑاون والا، گرفتار کرواون والا 2- مخبر، مرکھائی

پگڑاہی: (مو) 1- تاکید، پکیائی 2- پکڑ، گرفت، گرفتاری 3- پیروی
پگڑاہی کرن، (محا) 1- پیروی کرن 2- گرفتار کرن
پگڑائی: (مو) ویکھو: پکڑائی، وَنگی: 'جاندے دوڑ جلاندا اگے نہ دیندے پگڑائی' (کالی داس)
پگڑن: (مصدر) پکڑن، پھڑن، قابو کرن
پگڑی: (مو) 1- چھوٹی پگ یاں دستار 2- اک رسم جس وچ پیو دے مرن تے وڈے پُتر نوں ساکاں سمبندھیاں ولوں صاحب اختیار بناون لئی اوہنوں پگڑی بنھائی جاندی ہے 3- سکھ بالک نوں گورودوارے جا کے پہلی وار پگ بنھان دی رسم 4- اوہ رقم جو مالک کرائے دار کولوں (کرائے توں علاوہ لیندا ہے)، وَنگی: 'ہک قاضی ہک مفتی بہندے سر دھر پگڑی بھاری' (میاں محمد بخش)
پگڑی اُتارنا، (محا) بے عزتی کرنا، نرادر کرنا، پت لاہنا
پگڑی اُچھالنا، (محا) بے عزتی کرنا
پگڑی بٹاونا، (محا) ویکھو: پگڑی بدلنا
پگڑی بدلنا، (محا) پکا بیلی بننا، ہم مذہب بھرا بننا، پگ وٹاونا
پگڑی بنھاونا، (محا) پیو دے مرن مگروں پُتر نوں ساکاں سمبندھیاں ولوں دتا جان والا اختیار
پگڑی پیراں تے دھرنا، (محا) 1- ماتحتی، عاجزی نال منت کرنا 2- پیریں پینا، پناہ وچ آنا
پگڑی پیراں وچ رولنا، (محا) ویکھو: پگڑی اُچھالنا
پگڑی دا ناتا، (محا) پیو دی نسل دا رشتہ، یعنی اجیہا رشتہ جیہدا تعلق پیو، دادا دے نسب تو ہووے، جیویں: دادکے، جدکہ پونچے دا رشتہ ماں ولوں ہوندا اے یعنی اوہ سارے رشتے دار جیہدا تعلق ماں دی رشتے داری توں ہووے، یعنی نانکے
پگڑی داڑھی تکنا، (محا) عزت دا خیال رکھنا
پگڑی دی شرم رکھنا، (محا) لاج رکھنا، عزت کرن
پگڑی دی لاج رکھنا، (محا) ویکھو: پگڑی دی شرم رکھنا
پگڑی سنبھالنا، (محا) 1- عزت بچاونا 2- سچیت ہونا، ہوشیار ہونا
پگڑی لاہنا، (محا) بے عزت ہونا، بے پت ہونا
پگڑی نوں ہتھ پاونا، (محا) ویکھو: پگڑی اُتارنا
پگڑی وٹاونا، (محا) پکا بیلی، مذہبی بھرا بننا
پگڑی ودھاونا، (محا) پگڑی نوں سرتوں لاہ کے رکھنا
پگڑی ونڈ، (مو) جائیداد دے ونڈن دا اک ڈھنگ، پگ ونڈ
اپنی پگڑی پرائے ہتھ دینا، (محا) اپنی عزت دوسرے دے حوالے کرنا
پگلا: (مذ، صفت) 1- کملا، شیدائی 2- مورکھ
پگلا پن، (مذ، صفت) 1- پاگل پن، کملا پن 2- مورکھتا
پگلانا: (لہند، فعم) پگھلانا
پگمبر: (فا، مذ) رب دا رسول، نبی
پگمبری: (مو) پیغمبر دا کم، لفظ، پیغمبری دا وگاڑ
پکن: (مصدر) 1- اپڑن، پہنچن، ختم ہوون، کسے کم دا سرے چڑھن 2- کوئی کم کسے دی خواہش مطابق ہوون 3- عمر دا اخیر ہوون، وَنگی: 'میل تانگھ دا پکن سریر ملاپ راہیں ای اے' (نجم) 4- پکن پگائی،

کھیڈن وچ فال کڈھن دا طریقہ، تاس پاون، ہتھ پچھے سِدھے مارنا 5- وارا کھاون، منظور ہوون، وارے آون

پگنا: (فل) 1- پہنچنا، پجنا 2- کسے کم دا سرے چڑھنا، پورا ہونا 3- لکن مٹی وغیرہ کھیڈاں وچ میٹی واریاں لین سے کھڈاریاں دا کسے ڈھنگ میٹی نہ دین لئی کامیاب ہونا 4- وڈیری عمر دا ہونا 5- گل منی جانا، مرضی موجب ہونا 6- راس آنا، قبول ہونا، منظور ہونا، موافق آنا

پگو: (صفت) 1- نالی، موری، کھالا، بدرو، ویہن، ونی 2- اوہ زمین جیہڑی نہر دے پانی توں سیراب ہووے

پگو: (مذ، صفت) 1- پگ دا مکبر 2- پگڑی بنھن والا

پگوان: (مصدر) ویکھو: پگواون

پگوان: (مذ، صفت) 1- پگیا ہویا، جتیا ہویا 2- جو منظور ہووے، وارا کھاندا

پگواون: (مصدر) 1- پورا کرواون، سرے چڑھواون، کامیاب کرواون 2- ڈکواون 3- منظور کرواون

پگوائی: (مو) ویکھو: پگائی

پگو پگی: (مذ) ہتھو پائی، لڑنا بھڑنا

پگو پگی ہونا، (محا) ہتھو پائی ہونا، اک دوجے نال لڑنا بھڑنا

پگو پگی ہوون، (محا) ہتھو پائی ہوون، اک دوجے دی پگ لاہون، لڑن، بھڑن، بے عزت کرن

پگو ہتھی: (مو) وکھو وکھی، لڑائی جھگڑے دی حالت

پگو ہتھی ہوون، (محا) ویکھو: پگو پگی ہوون

پگوڑ: (مذ) وڈی پگ

پگونے: (مذ) اک پودا جس دا پھل کالے رنگ دا ہوندا ہے

پگھا: (مذ) پچھاڑی، پینکھڑ

پگھاٹ: (مذ) پیازی، اک خودرو بوٹی، بھگاٹ

پگھار: (فعر) پگھارن مصدر توں امر 1- پگھریا ہویا، پگھلیا ہویا 2- عرق 3- مڑھکا، پسینہ 4- گھیئو دا لایا جاون والا تڑکا، پگھر

پگھارا: (ج، مذ) تریلی، پانی جیہڑا بدن دے مساماں رائیں گرمی پاروں خارج ہوندا اے، عرق، نمی، بخارات، پسینہ، ونگی: 'کاوڑ نال پگھارا پینڈا ہتھ مروڑ پچھیندی' (دمودر)

پگھارن: (مصدر) 1- پگھلاون، نرم کرن 2- تڑکا لاون، پگھر لاون

پگھاڑو: (صفت) بھگوڑا، نسوڑا

پگھال: (فعر) پگھالن مصدر توں امر

پگھال: (مذ) پگھلیا ہویا، کھریا ہویا

پگھالا: (مذ) 1- مبارک، خوش بخت، خوش قدم 2- اجیہا نکا بال جیہڑا ہر ویلے ہسدا مسکراندا رہندا اے تے ہر اجنبی دے کول چلا جائے کسے توں اجنبیت محسوس نہ کرے

پگھالن: (مصدر) ویکھو: پگھارن

پگھالواں: (مذ، صفت) 1- پگھلایا جا سکن والا 2- پگھلیا ہویا

پگھچ: (صفت) موٹا اتے پیلے سریر والا (بچہ)

پگھر: (مذ) 1- عرق، پسینہ 2- گھیو دا تڑکا، پگھلی ہوئی شے، ونگی: 'ساڈے پگھر وَتر نال کدائیں کھڑ پوسیں' (نجم)

پگھر پانی تھیون، (محا) تھک ہار جانا

پگھر وپگھر، (صفت) مڑھکو مڑھکی

پگُھر: (فعم) پگھرن مصدر توں امر...... گھرن، پگھل

پگھر پانی تھیون، (محا) مُڑھکو مُڑھکی ہوون، پسینے وچ بھجن

پگھر ال: (مو) 1- پگھری ہوئی، گھر کے رال بنی ہوئی 2- کوٹھے دی چھت توں اندر نوں وگی ہوئی پانی دی دھار جیہڑی کندھ دے نال نال بیٹھاں نوں آوندی اے

پگھر اون: (مصدر) 1- پنگھر اون، پگھلاون، نرم کرن 2- تڑکا لاون 3- رحم دواون

پگھر ائی: (مو) پگھارن دا کم تے اوہدی مزدوری

پگھرن: (مصدر) پگھلن، گھرن، نرم ہوون، ونگی: 'اُگھڑن سبھے، پگھرن جھبدے' (نجم) پگھلاون، نرم کرن، پانی طرحاں ملاہم ہوون

پگھر نا: (فل) 1- ٹھوس شے دا سیک نال ترل (مائع) روپ اختیار کرن، پگھلنا، گلنا 2- پسیجنا، ترس کھانا

پگھر وان: (مصدر) ویکھو: پگھر واون

پگھر وال: (مذ، صفت) پگھلیا ہویا، سیال، مائع، ترل

پگھر واون: (مصدر) 1- پگھلاون، گھر داون، نرم کرواون 2- تڑکا لواون

پگھر وِیں: (مو، صفت) ویکھو: 'پگھر وال' جیہدی ایہہ تانیث اے

پگھرین: (مصدر) ویکھو: پگھر یَون

پگھر یَون: (مصدر) پگھلیون، گھریون، نرم ہوون

پگھڑ: (پو، مو) 1- اندروں خالی جیویں پگڑی، وڈی پگ، گُلا 2- روٹی تے پئے پھُل 3- متھے لگی چوٹ یاں سٹ دا اُبھار

پگھڑ: (پو، مو) وڈی پگ، گُلا

پگھل پھُورا: (مذ) پاٹا پُرانا کمبل وغیرہ، جسم نوں سردی توں بچان لئی کسے وی قسم دا کمبل، یاں چادر وغیرہ

پگھلا: (مذ) پگھلن دی حالت، نرم

پگھلانا: (فعم) 1- کسے چیز نوں اگ یاں دُھپ وغیرہ دے سیک نال گرم کر کے پنگھرنا 2- ترس آونا

پگھلاونا: (لہند، فعم) گرم کر کے ترل (مائع) کرنا

پگھلاوٗ: (فعم، مذ، صفت) پنگھرن دا کم، جو پنگھر یا جا سکے

پگھلاوٗنا: (فعم) پنگھارنا

پگھلائی: (مو) پگھلاون دا کم یاں مزدوری، پنگھرائی

پگھلن: (مصدر) 1- پتلا ہوون، نرم ہوون 2- عاشق ہوون، مائل ہوون 3- راضی ہوون، رحم آون

پگھلنا: (فل) 1- کسے چیز دا اگ، دُھپ وغیرہ دے سیک نال گرم ہو کے پنگھرنا 2- ترس آونا

پگھلواں: (مذ، صفت) 1- جیہڑا پگھل سکے 2- پگھلیا ہویا

پگھلوِیں: (مو، صفت) ویکھو: 'پگھلواں' جیہدی ایہہ تانیث اے

پگھور: (پو) بھجے ہوئے موٹھ وغیرہ جو پنگھر پیندے ہن، بھنگور

پگھوڑا: (مذ) ویکھو: پنگھوڑا

پگھولا: (مذ) کمل، کنول

پگھیاڑ: (پو، مذ) گھیاڑ، درندہ، بھیڑیا

پگھیّل: (مذ) 1- بھکیلا، اجیہا گگڑ یاں کوئی وی پرندہ جیہڑا دوجے پرندے نال کُشتی لڑن لئی بھج کھلوے 2- اوہ پرندا جیہڑا آدمی نال

مانوس ہووے

پُکّی: (مو) 1- پُگ دی تصغیر 2- ندی، پاہا

پُگّی: (مو) ویکھو: پُگا جیہدی ایہہ تانیث اے

پگّے: (مذ) پُگّا دی جمع اے جیہدے معنے نیں 1- جس جانور دے سارے دند نکل آئے ہون 2- پہنچیا ہویا، پکیا ہویا، جِتیا ہویا، ونگی: 'ساڈیاں وڈیاں وِچوں سارے سوسو ورھے دی میٹ مُکا کے پگّے' (نجم)

پُکیا: (مذ، صفت) 1- پُگ گیا ہویا، جِتیا ہویا 2- اپڑیا ہویا 3- پورا، مکمل
پُکیا ہوون، (محا) تیار ہوون، ٹُلیا ہوون

پُکیاں: (صفت) پوریاں، مکمل، ونگی: 'لائیاں جدنہ پکیاں سائیاں ڈُب گئیاں' (نجم)

پکیندڑ: (صفت) جِتیا ہویا، پُگن والا

پکیواں: (مذ، صفت) مکمل ہو جاون دا عمل

پکیون: (مصدر) 1- کامیاب ہوون 2- منظور ہوون

پُگیہاڑ: (مذ) بھگیاڑ، بھیڑیا، گُرگ، مشہور درندہ

پ......ل

پل: (فعمر) پلن مصدرتوں امر

پل: (مذ) 1- پاسے دا اوہ بنھ جو وڈے ڈیم دی اک لڑی ہوندا ہے اتے پانی نوں اپنے پُرانے وہن وچ جان توں روکدا ہے 2- بانساں دا ٹپ جس وچ لگ بھگ دو تن سو من دانے آ جاندے ہن 3- پلّا

پَل: (مو) برف، کُکر، سردی، پالا، آسمانی برف

پَل مار، (صفت) کُکر دا ماریا ہویا

پل ہار، (مذ) اک رُکھ دا ناں جیہڑا دوا وچ استعمال ہوندا اے

پِل: (پو، مذ) 1- اکھ وچ آیا گند، گِڈھ 2- گہائی دے اُڈ دے بھو سے دے نکے نکے ذرے

پَل: (مذ) 1- گھڑی دا 60 واں حصہ 2- چار تولہ بھر وزن 3- چار 4 سیکنڈاں دا سما 4- چھیتی چھیتی، دیر نہ کرنا، پل دے، چونگی: 'ہک پل مول آرام نہیں دینہہ رات وتن کرلاندے ہُو' (باہو)

پل بھر، (صفت) پل کو

پل پل، (فم) ہر پل، ہر سمے، ہر ویلے، ہر وقت، ونگی: 'پیڑ اولڑی نیہڑے گھلڑی، پل پل پُور پرایا' (خواجہ فرید)

پل پل گِن کٹنا، (محا) اُڈیک دیاں یاں دُکھ دیاں گھڑیاں مشکل نال گزارنا

پل جھل، (مذ) اکھ دے جھمکن جنا سما، بہت تھوڑا سما، ونگی: 'اتے توں ہے وچ پتاسہ پل جھل والا' (ہاشم)

پل چھن، (مذ) ویکھو: پل جھل

پل دا بھروسا نہ ہوون، (محا) زندگی دا کوئی اعتبار نہ ہوون

پل دا پروہنا، (مذ) 1- اِک پل دا مہمان 2- مرن دے نیڑے

پل دا پل، (فم) جھٹ دا جھٹ، لحہ بھر

پل دا گھتھا سو کوہ تے جا پیندا اے، (اکھا) تھوڑی جیہی بھُل پاروں بندہ سارا گھاٹا کھا بہندا

پل دی پل، (فم) تھوڑے جیہے سمے لئی

پل کو، (صفت) پل برابر
پل ماتر، (صفت) تھوڑا جیہا، معمولی، ونگی: 'ایس وچ اک پل ماتر دی ولنب نہ کیتا جاوے' (بلبیر سنگھ)
پل مارن وچ، (فم) پل جھپکدیاں، لحہ بھر وچ
پل مچھی، (پو، مو) شاخاں دے سرے، کونپلاں
جے صاحب کجھ کیتا لوڑے، سوسبب اک پل وچ جوڑے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ صاحب نوں بھاوے تاں سبھ گلاں اپنے آپ ہی ٹھیک ہو جاندیاں ہن، تاں کہندے نیں
پل: (چھ، مو) اوس، شبنم
پلٹ: (مو) گھتی، کچار ہون یا پیلا پون دی حالت
پل ٹکا، (مذ) بنٹے کھیڈن دی کھیڈ
پُل: (فا، مذ) 1-دریا، نہر، ریلوے لائن یاں سڑک نوں پار کرن لئی لکڑی، بیڑیاں رسے، اِٹاں یاں لوہے وغیرہ نال بنایا ڈھانچا جس اتوں دی مسافر بس یاں ہور کوئی چیز آر پار لنگھ سکے، ونگی: 'نہ کنڈھی نہ پُل بریتے جل تھل دِسدا پانی' (میاں محمد بخش) 2- کسے شے دی زیادتی 3- کسے گل نوں ودھا چڑھا کے کرنا
پُل بندی، (فا، مو) پل بنھن دا کم، پل دا محصول
پُل ٹُٹن، (محا) 1- ہڑھ نال یاں بھار نال پُل ڈِگ پون 2- روک نہ رہؤن، پابندی اُٹھ جاون
تعریفاں دے پُل بنھنا، (محا) بہت زیادہ تعریف کرنا
پُل صراط، (فا+عر، مذ) مسلماناں دے خیال موجب وال توں ودھیرے باریک اتے تلوار دی دھارتوں ودھیرے تِکھا دوزخ تے بنیا پُل جس اُتوں قیامت توں بعد سبھ نوں لنگھنا پوے گا، جس نوں ایماندار ہی پار کر سکے گا اتے باقی گنہگار کٹ کے دوزخ وچ ڈگ جان گے
پُل صراطی، (صفت) پُل صراط دا، پُل صراط اُتے چلن والا، ونگی: 'تریہہ ہزار ورھے دا راہ اوکھا پُل صراطی' (قادر یار)
پانی تاں ایہناں پُلاں دے ہیٹھوں ہی لنگھنا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ واہ تاں آخر اوسے نال ہی پینا ہے جس نال ویر بنھیا ہے اودوں کہندے نیں
قینچی دا پُل، (مذ) اک قسم دا پُل جو عام طور تے لوہے دیاں موٹیاں پٹیاں نوں جوڑ کے بنایا جاندا ہے، ایہہ لوڑ موجب کھولیا تے پھیر جوڑیا جاسکدا ہے
پلا: (مذ) 1- تکڑی، ترکڑی دا چھابا، پلڑا، پاسا، تکڑی دا اِک حصہ، ونگی: 'نو نو نیواں ہووے معظم، گل وچ پلا پایا' (دمودر) 2- پھٹ، بوہے 3- طرف داری، حمایت آپ، دھڑ، مانی 4- سہارا، آسرا 5-تن من دا اک وٹا 6- بھار چکن دا کم 7- تیر دی پنچھ 8- تچی دا اک پھَل
پلاّ بھاری ہونا، (محا) پاسا بھاری ہونا، پکھ تکڑا ہونا
پلاّ گھِتن، (محا) بدلہ چکانا
پلاّ: (مذ) 1-پلو، لڑ، دامن، لٹیرا لتھا، کپڑا، وڈی پلی 2- تیویاں دے سر دا کپڑا، دوپٹا 3- کھیسا، جھولی 4- طاقت، دلیری 5- گھوڑیاں اتے بلداں دی اک قسم 6- وِتھ 7- تھاں 8-اناج پاون دی تپڑی یاں بوری 9- سریاں پِٹھ تے چکیا جان والا بھار

پلّا اُڈاونا، (محا) 1- کھیہڑا چھڈاونا 2- کسے دے باندھے توں چھٹنا

پلّا اڑاونا، (محا) رشتہ گنڈھنا

پلّا بانہڑاں، (محا) پردہ پانا، پلاڈاہنڑاں، ختم شریف واسطے کپڑا بچھانا

پلّا بچاونا، (محا) لانبھے رہنا

پلّا بچھاونا، (محا) دان منگنا، مداری وغیرہ دا پیسے منگنا

پلّا بھارا ہوون، (محا) 1- بڑا مرتبہ ہوون 2- وزنی ہوون 3- دولت مند ہوون

پلّا پا کے رونا، (محا) مونہہ تے کپڑا لے کے رونا، گھنڈ کڈھ کے رونا، ونگی: 'پلّا پا کے روندی رہے ہر دم، اکھیں نیر دی نہر روان ہوئی' (محمد بوٹا)

پلّا پاک ہونا، (محا) حساب نبڑ جانا

پلّا پانا، (محا) کسے دے عیب تے پردہ پانا، ڈھکنا، کجنا، ونگی: 'رمز حقیقی کہے محمد پا مجازی پلّا' (سیف)

پلّا پاونا، (محا) 1- کسے دی موت تے زنانیاں دا گھنڈ کڈھ کے رونا 2- پیسہ وغیرہ منگن واسطے جھولی اڈنا

پلّا پسارنا، (محا) جھولی اڈنا، منگنا

پلّا پُورنا، (محا) ویاہ دی اک رسم جو لاڑھی نوں وٹنا لاون سے اُپر پلّا کر کے ادا کردے ہن

پلّا پھڑنا، (محا) سہارا یاں آسرا لینا

پلّا جھاڑ کے بہہ جانا، (محا) سبھ کجھ گوا کے بیٹھ جانا

پلّا جھاڑ کے (چلنا) چلے جانا، (محا) خالی ہتھ جانا، سبھ کجھ چھڈ کے جانا، ونگی: 'اُجڑ جائے گی وسدے راج محلوں، پلّا جھاڑ کے گھروں کڈھا دیاں گا'

پلّا جھاڑ کے چھڈنا، (محا) ننگ ملنگ ہو جانا

پلّا جھاڑنا، (محا) خالی ہونا

پلّا چانا، (محا) ویکھو: پلّا چکنا

پلّا چکنا، (محا) گھنڈ چکنا

پلّا چھڈنا، (محا) کھیہڑا چھڈنا

پلّا کرنا، (محا) 1- خیر واسطے جھولی اڈنا 2- گھنڈ کڈھنا

پلّا کنج کے لنگھن، (محا) پردہ کرن

پلّا گل وچ پاونا، (محا) 1- عاجزی اختیار کرنا، نیواں ہونا 2- عرض کرنا، گزارش کرنا، قرض واپس لین لئی یا انصاف لین لئی قابو کرنا

پلّا لینا، (محا) گھنڈ کڈھنا، لیڑا چھہاونا، پلّا پیراں تے رکھنا

پلّا مارنا، (محا) پلّے نال ہوا دینا، ونگی: 'پلّا مار کے بُجھا گئی دیوا' (لوک گیت)

پلّا میچنا، (محا) میل جول رکھنا، ونگی: 'ایس لئی اوہناں نے روٹی بوٹی دی سانجھ اپنے نال آئیاں نال ہی رکھی اتے ہورناں نال اپنا پلّا نہ میچا' (تیجا سنگھ)

پلّا نہ چھوہن دینا، (محا) لاگے نہ ڈھکن دینا

پلّا نیواں کرنا، (محا) گھنڈ کڈھنا

گل پلّا پاونا، (محا) نیواں ہونا

گل پلّا مونہہ گھاہ لینا، (محا) بہت ماڑا ہونا

ہم پلّا ہونا، (محا) مقابلے دا ہونا

پِلّا: (مذ، صفت) 1-پیلا، زرد 2- چنگی طرحاں نہ پکیا ہویا، ادھ پکا
3-شوخ آدمی

کچا پلّا، (صفت) جو پورا پکیا نہ ہووے، ادھ پکا

پلّا: (مذ) کُتے دا بچہ، کتُورا

پُلا: (فا، مذ) 1-مٹھا تے پیلا رنگ پا کے اُبالے ہوئے نکھڑویں چول 2- یخنی والے چاول، مُرغ پلا، گوشت والے چاول، پلاؤ

خیالی پُلا پکاونا، (محا) من دے لڈو بھورنا

زردہ پُلا، (مذ) مٹھا پلا جس وچ کیسر پایا ہوندا ہے

قورمہ پُلا، (مذ) گوشت پا کے تیار کیتا پلاؤ

قورمہ پُلا اُڈاونا، (محا) دعوتاں کھانیاں، خوب کھانا پینا

تنجن پُلا، (مذ) اک قسم دا مٹھا پلا جس وچ نمبو دا رس پایا جاندا ہے

مٹر پُلا، (مذ) مٹر پا کے تیار کیتا چولاں دا پلا

مِٹھا پُلا، (مذ) اوہ پُلا جس وچ مٹھا پایا جاندا ہے

پُلاّ: (پو، صفت) نرم نرم، گدیلہ، پولا پولا

پُلاّ پُلاّ، (فم) ہولی ہولی، نرم نرم

پُلاّ جیہا، (چھ، فم) لُک کے، ہولی جیہا

پلاتا: (صفت) 1-اُتلا، ستھا والا، طاقت والا 2-(فم) ہولی، آہستہ

پلاتا پلاتا، (فم) ہولی ہولی، اچھوپلا

پُلا تا: (صفت) پتلا، ہلکا، پولا

پلاتنی: (پو، مو) وقتی، عارضی

پلاتھا: (مذ) ویکھو: پلاتھی

پلاتھی: (مو) چونکڑی، پتھلا، پسکڑ

پلاتھی مارن، (محا) چونکڑی مارن

پلاتی: (مو) ویکھو: پلاکی، ونگی: 'اوسے ویلے مار پلاتی اسد دے اُتے چڑھیا' (امام بخش)

پلاتی: (فم) ہولی، آہستہ، ہولی جیہا، ہلکا جیہا، ونگی: 'پہلی دے چندریم دی اک تار پلاتی جیہی، چپکے جیہے اُبھر آوے' (دُگل)

پلاتے پلاتے: (فم) ہولے ہولے

پلاٹ (Plot): (انگ، مذ) 1-سفید زمین دا ٹکڑا 2- کہانی تے واقعات دا اک خیال 3- کہانی دا وِشا، کہانی دا سرناواں 4- سازش

سفید پلاٹ، (مذ) زمین دا خالی ٹکڑا

پلاٹون (Platon): (انگ، مو) ویکھو: پلٹن

پلاٹون کمانڈر (Platon Commander)، (انگ، مذ) پلٹن دا کمانڈر

پلاٹینم (Platinum): (انگ، مذ) اک بہت قیمتی دھات، جس دا رنگ سٹیل ورگا گھسمیلا ہوندا ہے

پلاچ: (مو) 1-اوہ دھرتی جو کجھ چر تک واہی نہ جائے 2- اک طرحاں دی رُوں

پلادھ: (مو) پل تے آدھ دا مرکب، ادھا پل، بہت ای تھوڑا وقت

پلادی: (مو) 1- پیاون والی 2- بال نوں دُدھ پیاون والی عورت 3- سوٹا مارن دی اواز

پُلاّ رُوں: (چھ، صفت) روئی ورگا ملائم، یعنی بہت ملائم

پُلاڑ: (مذ) 1-دھرتی تے اسمان دے وچکار دی تھاں 2- کھوڑ، پُلائی، کھوکھ

پلاس: (مذ) 1-اک رُکھ جس دے پتیاں دیاں پتلاں اتے ڈُونے بندے ہن، ڈھک، ونگی: 'مانند پلاس بنایو ای' (بُلھے شاہ) 2-ڈھاک دا رکھ جیہدے پتے چوڑے ہوندے نیں تے پتل بناون دے کم آوندے نیں 3- جموریاں سنھی ورگا اک اوزار

پلاس پاپڑی، (مذ) ڈھک دا بیج جو دوائیاں وجھوں ورتیا جاندا ہے

پلاس گوند، (مو) پلاس دے رُکھ توں حاصل ہون والی گوند

پلاس: (فا، مذ) نمدا، ٹاٹ، ونگی: 'بھائی لال پلاس کجاوے، شُتر سنگھار کریندے' (پنجاب دے ہیرے)

پلاسٹر: (مذ) ویکھو: پلستر

پلاسٹر آف پیرس (Plaster of Paris): (انگ، مو) اک سفید رنگ دا پوڈر جس نوں دند لاون والے وی ورتدے نیں تے جس نوں گھول کے ڈاکٹر لت بانہہ دوالے لیپ لاندے نیں تاں جے اوہ انگ یاں تھاں ہل جُل نہ سکے

پلاسٹک (Plastic): (انگ، مذ) رسائنک ڈھنگ نال تیار کیتا اک قسم دا مصالحہ جس نوں ڈھال کے گلاس، کپ وغیرہ کئی قسم دیاں شیواں بنائیاں جاندیاں ہن

پلاسٹک اپریشن (Plastic Operation)، (انگ، مذ) اوہ اپریشن جس نال سریر دے کٹے ہوئے یاں خراب انگاں نوں نویں سریوں ٹھیک کیتا جاندا ہے

پلاسٹک سرجری (Plastic Surgery)، (انگ، مو) پلاسٹک اپریشن نال تعلق رکھن والی اک قسم دی سرجری

پلاسی: (مذ) بنگال دے ندیا ضلعے وچ بھاگیرتھی دے کنارے اک نگر، جتھے کلائیو (Clive) نے مُرشد آباد (بنگال) دے نواب سراج الدولہ تے 28 جون 1957ء نوں فتح پائی

پلاسیا: (مذ) اک راگ دا ناں

پلاش: (مذ) 1- پتا، پاتر، پتر 2- اک طرحاں دی ہلدی 3- پلاس، ڈھاک

پلاشی: (ہ، مو) بُھوت، چُڑیل

پلاک: (مذ+مو) 1-اُبلے چاولاں دا ڈھیلا، گھیپا 2-مونہہ وچوں نکلن والا پانی 3-پتلا دست

پلاک مارنا، (محا) تُھک سُٹنا

پلاک: (مذ، صفت) بہت پین والا، پیاکل

پلاک (PILAC): (انگ، مذ) (Punjab Institute of Language Art and Culture) ''پنجاب انسٹی ٹیوٹ آف لینگوئج، آرٹ اینڈ کلچر'' پاکستانی پنجاب دا اک ادارہ جیہڑا کہ پنجابی زبان، آرٹ تے ثقافت دی ترویج لئی کم کردا اے

پلاکا: (مذ) وڈی چھال، چھلانگ

پلاکاں: (مو) ویکھو: 'پلاک' جیہدی ایہہ جمع اے

پلاکاں چُھٹ جاون، (محا) 1- موک لگ جاون، پتلے دست آون 2- بھیں بول جاون

پلاکن: (مصدر) پلاکی مارن، چھال مارن

پُلاکھ: (مذ) ویکھو: پلاکھا

پلاکھا: (مذ) پلکھن ناں دا رُکھ، بوڑھ ورگا اک رُکھ

پُلا کی: (مو) بے وقوفانہ جرأت، چھال مار کے گھوڑے تے سوار ہوون دا عمل، بکی جیہی چھال

پلا کی مارن، (محا) سوار ہوون لئی اُچھلنا، چھال مارن، چھال مار کے چڑھن

پلال: (سر، مذ+مو) 1- فریب، جھوٹ، دھوکہ، بے اصولی، جھمیلا، بندھن 2- پرالی، دھان دی ڈنڈھل 3- شیخی، پھڑ، فضول گل، پکھنڈ 4- خریدن تے ویچن وچ گھاٹا کھاون دا عمل

پلال کرن، (محا) 1- جتن کرن 2- پکھنڈ کرن 3- مارن پھڑ مارن

پلال مارنا، (محا) پھڑاں مارنا، گپ مارنا

پلالن: (مو) ویکھو: پلالی

پلالی: (مذ) 1- پلال مارن والا، شیخی خور 2- گپی 3- جو بہت جھمیلیاں وچ پھسیا ہووے

پلالی: (مو) چولاں یاں چھنے دا پھوس، پرالی

پلامبراں: (مو) بڑ دے درخت دی شاخ

پلامن: (مو) ٹاہنی، شاخ، ونگی: 'جُھک رہیاں نیں عشق پلامنا' (شاہ حسین)

پلان: (ج، مذ) 1- لکڑی دا ڈھانچا جیہڑا سامان لدن لئی اوٹھ تے رکھدے نیں 2- گھوڑے اوٹھ وغیرہ اُتے پائی جان والی نرم جیہی گدی، ونگی: 'اوہناں گھوڑے کتے زن طلاق اوہناں سڈھے لئے پلان' (حافظ برخوردار)

لد پلان، (مذ) گھوڑے، خچر اتے اوٹھ وغیرہ تے لدیا جان والا سامان، لٹا پٹا

پلان: (مو) پیلا پن، زردی، پلتن

پلانا: (مذ) ویکھو: پلان

پلانا: (ہ، مو) 1- جانا، فرار ہونا 2- گریز کرنا

پلانبھڑ: (مو) 1- کونپل، کرونبل 2- ٹہنی، شاخ، لگر

پلانٹ(Plant)، (انگ، مذ) 1- بوٹا، پودا 2- جنتر، آلہ

سٹیل پلانٹ(Steel Plant)، (انگ، مذ) اوہ کارخانہ جتھے فولاد بندا ہے

گیس پلانٹ(Gass Plant)، (انگ، مذ) موٹراں نوں گیس نال چلاون لئی گیس پیدا کرن والا جنتر یاں آلہ

پلانٹ: (مو) قطار، پنگت

پلانجنا: (فعم) کھوہ کے کھانا، دھوکے نال کسے دی چیز کھانا

پلاندڑ: (صفت) پیاون والا

پلانڈ: (ہ، مذ) پیاز، شلغم

پلانڑے: (مذ) اونٹ، گھوڑے تے گدھے دی گدی، کاٹھی، جیویں: پلانڑے کسنے، سفر لئی تیاری

پلانگ: (مو) ویکھو: پلانگھ

پلانگا: (مذ) امداد، تعاون، بھلائی، احسان، مدد

پلانگھ: (مو) 1- قدم، ڈگھ، اُلانگھ 2- چھال، کُد

پلانگھا: (مذ) پلانگھ دا اکبٹر، وڈی چھال

پیل پلانگھا، (مذ) اِک کھیڈ جس وچ میٹی دین والا مُنڈا دور سُٹے ڈنڈے نوں چُکن جاندا ہے اتے باقی مُنڈے رُکھ تے چڑھ

جاندے ہن، اوہ ڈنڈا لیا کے رُکھ بیٹھاں رکھدا ہے اتے کسے نہ کسے منڈے نوں چھوہندا ہے اتے رُکھ تے چڑھے مُنڈیاں چوں کوئی نہ کوئی ڈنڈا اچکن دی کوشش کردا ہے

ٹانگھ پلانگھا، (مذ) ویکھو: پیل پلانگھا

پلانگھن : (مصدر) پلاکی مارن، پلانگ بھرن، ٹپ کے لنگھن

پلانگھو: (مذ،صفت) وڈے وڈے ڈگ بھرن والا

پلائی: (مو) گُڈے دا اوہ حصہ جس وچ دُھر پھردا ہے

پُلائی: (لہند،مو) جولاہی، پکھنڈی، پاولی، کپڑا اُنھن والی

پلاو: (مذ) دُکھ بھری پکار، ورلاپ کرنا، ونگی: 'درشن ڈِٹھس جائیکے کرن پلاوہ کرے پُکارے'

کرن پلاو، (مذ) ویکھو: پلاوء

پلاو: (ہ، مذ،مو) بُھوت، جن

پلاواں: (مذ،صفت) پیایا جاون والا

پلاون: (مصدر) پیاون، نوش کراون، ونگی: 'تسدی ملک ہویا اک چھانداشیر پلاون والے' (ہاشم شاہ)

پلاونا: (فعم) 1-پین نوں دینا، پان کراونا، پیاونا 2- دُدھ چنگھاونا 3- گولیاں یاں بنٹیاں وغیرہ نوں کُھتی ول روڑھنا4- دوڑ جانا، بھج جانا

پلاہ: (مو) سخت لکڑی والا درخت، پھلاہ، اک رُکھ جس دے پتیاں دیاں پتلاں اتے ڈُونے بندے ہن، ڈھک، چھچھرا

پلاہ سوٹا مارنا، (محا) ویکھو: پھاہ سوٹا مارنا

پلاہ صاحب، (مذ) امرتسر توں ڈیڑھ میل دے فاصلے تے اک تاریخی گوردوارا جتھے پلاہ دے رُکھ ہیٹھ سری گورو ہرگوبند صاحب بیٹھدے سن

اُک پلاہ، (مذ) اُک، ڈھک

اکیں پلاہیں ہتھ (پاونا) مارنا، (محا) 1-نا اُمیدی یاں بے وسی دی حالت وچ معمولی سہارا بھالنا 2- کجھ نہ سُجھنا 3- دھری چیز نہ لبھنا

ڈھلک پلاہ، (مذ) ڈھک، چھچھرا

پلاہجڑی: (مو) اک جنگلی ویل جس دے پتے دوائی وجھوں ورتے جاندے ہن

پلاہمناں : (مو) ٹہناں،کونپلاں، کروبلاں

پلاہمزء : (پو، مذ) بوڑھ دے درخت دیاں تھلے نوں ڈِگیاں ہوئیاں شاخاں، داڑھی

پُلاہناں: (لہند، مذ) ستھیاں

پلاہی: (مو) 1- آل دوالے دا علاقہ 2- بکواس

پُلاء: (ج، مذ) ویکھو: پلا

پلائن : (مذ) دوڑ جان دی حالت یاں عمل، اُڈاری

پلائن واد، (مذ) فراریت، جیون دیاں مشکلاں توں بھج نکلن فرار حاصل کرن دا نظریہ یا عمل (Escapism)

پلاوَ: (مذ) ویکھو: پلا، ونگی: 'اوہ قبیلئے پلاوَ، شیرینیاں بھی سب پھٹاں اُتے لون تھیا' (علی حیدر)

پلاوَ: (ہ،مو) ڈُبکی،غوطہ

پُلاوَ : (مذ) کھوڑ، کھوکھ، پُلائی، پکاڑ، پولا

پلائی: (مو) 1-پلاون دا کم یاں مزدوری 2-چکھاوی دی مزدوری

پلائی(Ply): (انگ،مو) 1-تہہ 2- لکڑ

پلائی وُڈ(Ply wood)، (انگ، مو) تن چار یاں ایس توں وددھیریاں پتلیاں لکڑی دیاں تہواں نوں سریش ورگی چیز نال آپو وچ جما کے تیار کیتا تختہ

تھری پلائی(Three Ply)، (انگ،مو) 1-تن تہاں والی لکڑی 2-تہرا

فور پلائی(Four Ply)، (انگ، مو) 1-چار تہاں والی لکڑی 2-چولڑی

پلا یک: (ہ،صفت) بُجھیا ہویا، بھگوڑا

پَلّبنا: (فل) طاقت پھڑنا، صحت مند ہونا، بتدریج تندرست ہونا

پلپل: (مذ) نرم گودا، گلیا سڑیا، پولا جیہا

پلپل کرنا، (محا) 1-اکھاں نوں خاص طریقے نال جھپکانا 2-کسے لیس دار شے دا لج لجانا، بہت ہی پولا اتے گج گیا ہونا، ونگی: 'ہونٹھ موتیرے پل پل کردے، ہون نہ یارب کس دے' (سیف)

پلپلا: (مذ،صفت) لیس دار گھلیا ہویا، لج لجا

پلپلا پن، (مذ) پلپلاٹ، نرمائی

پلپلاٹ: (مو) پلپلا ہون دا گن یاں عمل، پلپلا پن

پلپلاونا: (فل) نرم یاں پولا ہونا

پلپلاہٹ: (مو) ویکھو: پلپلاٹ

پلت: (مذ) آخرت، دوجی دنیا

ہلت پلت، (فم) لوک پرلوک، ایتھے اوتھے

پَلت: (ہ،صفت) 1-عمر رسیدہ، بڈھا 2-اِک بیماری داناں

پُلت: (ہ،مو) لمی اواز

پلتا: (پو، مذ) 1-پلستر 2-پھاہا 3-پٹی 4-جھوٹی تسلی

پلتن: (ج،مو) زردی مائل، پیلا پن، پیلاہٹ

پلتھ: (مو) ویکھو: پلتھی

پلتھ مار کے بہنا، (محا) چونکڑی مار کے بہنا

پلتھ مارنا، (محا) چوڑا ہو کے بہنا

پلتھا: (ج، مذ) 1-تلواراں چلاون دا اِک ڈھنگ 2-گتکا، گتکے دی کھیڈ 3-قلا بازی 4-مکر، فریب، دھوکا، داء، چال

پلتھا باز، (صفت) ویکھو: پلتھے باز

پلتّھی: (ج،مو) آلتی پالتی، چونکڑی، پلاتھی، لتاں اکٹھیاں کر کے اک دوجے تے رکھ کے بیٹھن دا عمل یاں حالت

پلتھی مارن، (محا) ٹھ کے بیٹھن، چوکڑی مار کے بیٹھن

پَلتھے باز: (مذ،صفت) چال باز، دھوکہ باز، فریبی

پلتھے بازی: (مو) 1-ہوشیاری، چالاکی 2-گتکے بازی

پلٹ: (فعر) پلٹن مصدر توں امر

پلٹ: (مو) تبدیلی، ونگی: 'اوس بارے ابوالفضل لکھدا ہے کہ اوس نے اپنے ہنر وچ کئی نویاں پلٹاں لیاوندیاں'

پلٹ آون، (محا) پرت کے آجاون، واپس آجاون

پلٹ جاون، (محا) 1-پچھے مُڑ جاون، پرت جاون 2-گل توں مکر جاون

پلٹ دیون، (محا) بدل دیون، اُلٹا دیون

پلٹ کے نہ ویکھن، (محا) مڑ کے نہ ویکھن، خبر نہ لوَن

پلٹ کے ویکھن، (محا) پرت کے ویکھن، پچھے مُڑ کے تکن

پلٹا: (فعر) 1-پلٹاون مصدر توں امر، اُلٹن دا عمل، پاسا پرتن یاں پرتاون دا عمل، پلٹ جان دا عمل، پلٹا کھانا، پلٹ جانا، بدل جانا 2-(مذ) موڑا 3-انقلاب 4-بربادی، وناش 5- گھر چنا (خواب) 6-راگ وچ اُچے سُر تیک اپڑ کے باقاعدہ طور تے ہیٹھ ول پلٹن دا عمل 7- کھتریاں دی اک ذات

پلٹا آونا، (محا) تبدیلی آونا

پلٹا دینا، (محا) تبدیلی لیاونا

پلٹا دیون، (محا) 1- پاسا اُلٹا دیون 2- گل نوں پھیرن

پلٹا کھانا، (محا) پلٹ جانا، بدل جانا، ونگی: 'کھا پلٹا نظروں چھپ گئی، گھت آئے نہ کہکشاں تروڑ' (سراج قادری)

پلٹا لیاونا، (محا) تبدیلی لیاونا، انقلاب لیاونا

پلٹا لینا، (محا) 1-تبدیل ہونا 2- راگ وچ سُر نوں اُتارنا چڑھاونا

پلٹا مارنا، (محا) ویکھو: پلٹا دینا

پلٹا: (مذ) کینچے دا کھیڈ لئی بنائے گئے سوراخ وچ جانا

پلٹانا: (پو،فعم) پلٹا کھانا، پُٹھا ہو جانا، بدلنا، واپس مُڑنا

پلٹاونا: (فعم) 1-اُلٹاونا، موڑنا، پرتاونا 2- بدلاونا، وٹاونا

پلٹاؤ: (مذ،صفت) پلٹاون والا

پلٹائی: (مو) پلٹاون دا عمل، بدلائی، وٹاندرا

پُلٹس (Poultice): (انگ،مو) السی تے آٹا وغیرہ ملا کے پھوڑے تے بنیا جاون والا لیپ، لُپری

پلٹن (Platoon): (انگ،مو) 1-پیدل فوج دا دستہ، دَل، فوج، لشکر 2-اک بھانڈے وچوں دوجے بھانڈے وچ اُلٹنا

پلٹن بازار، (مذ) فوجیاں دے رہن دی جگہ، چھاؤنی

پلٹن دی پلٹن، (صفت) بہت سارے

ڈوگرہ پلٹن، (مو) ڈوگریاں دی فوج

کھسی پلٹن، (مو) کھسی ہیٹھ

گورا پلٹن، (مو) انگریزی فوج

گورکھا پلٹن، (مو) گورکھیاں دی پلٹن

گھاگرا پلٹن، (مو) 1-انگریزی فوج جس وچ ودھیرے کر کے سکاٹ لینڈ دے لوکاں دی بھرتی ہوندی ہے، ایہہ فوجی پتلون دی تھاں گھگرے جیہے پاندے ہن 2- عورتاں دا اکٹھ

پلٹنا: (فل) 1-اُلٹ جانا، لُدنا، مُڑنا، پھِرنا، الٹنا 2- واپس مُڑنا، واپس آونا 3-(زبان توں) پھرنا 4-اُپرلا پاسا ہیٹھا کرنا، اُلٹاونا 5- (مذ) بدلنا، بھٹھی وچ برتن اُلٹاون والا ٹھٹھیرے دا اِک سند

اُلٹنا پلٹنا، (فم) ایدھر اودھر کرنا، اُلٹاونا

پاسا پلٹنا، (محا) حالات بدل جانا

تختہ اُلٹنا، (محا) 1-اُپر وتھلی کرنا 2- راج بدلنا، انقلاب

تقدیر پلٹنا، (محا) بھاگ جاگنا

جگ پلٹنا، (محا) 1-سما بدلنا 2- انقلاب آونا

دن پلٹنا، (محا) چنگے دن آونا

رنگ پلٹنا، (محا) اک پارٹی دا ساتھ چھڈ کے دوجے پاسے ہو جانا، ساتھ چھڈنا

زمانہ پلٹنا، (محا) ویکھو: جگ پلٹنا

سما پلٹنا، (محا) زمانہ بدلنا

قسمت پلٹنا، (محا) بھاگ جاگنا، چنگے دن آونا

پلٹناں: (لہند، مذ) بھٹی وچ برتن اُلٹاون والا، ٹھیٹھرے دا اک سند

پلٹنیا: (مذ) فوجی، تلنگا

پلٹو: (مذ، صفت) پلٹاون والا، انقلاب لیاون والا

پلٹوان: (مذ، صفت) 1- جس نوں تبدیل کیتا جا سکے 2- واپسی

پلٹواون: (مصدر) اُلٹواون، بدلواون

پلٹھ: (مو) اوہ عورت جس نے پہلے بچے نوں جنم دِتا ہووے یاں جنم دین والی ہووے، پہلن، پہلا بال جمن والی

پلٹھا: (مذ) چوکڑی، آلتی پالتی

پلٹھی: (مو) ویکھو: 'پلٹھا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پلٹھی دا، (مذ) سب توں پہلا جمن والا بال، پلوٹھی دا

پلٹی: (مو، صفت) پلٹا دی تانیث 1- چکر 2- قلابازی 3- پلٹی ہوئی

پلٹے: (مذ) ویکھو: 'پلٹا' جیہدی ایہہ جمع اے

پلٹے دیون، (محا) اُلٹ پُلٹ کرن

پلٹے کھاون، (محا) اک گل نے قائم نہ رہون

پلٹے لون، (محا) ویکھو: پلٹے کھاون

پلٹیاں: (مو) پلٹی دی جمع، کھڑ بازیاں، اُلٹ بازیاں

پلٹیاں کھاون، (محا) اُلٹ بازیاں کھاون، کھڑ بازیاں کھاون

پلٹیوا: (مذ) جواب، پرتاوا، واپسی

پلٹیون: (مصدر) بدلیون، پرتیون، اُتھلیون

پلچ: (مصدر) ویکھو: پلچن

پلچاونا: (فعم) پھساونا، چمبڑاونا، اُلجھاونا

پلچڑاں: (پو) بھڑنا، لڑنا، چمبڑ جانا

پلچن: (مصدر) 1- پرچن، ورچن، بہلن، ولن 2- چمبڑن

پلچھ: (صفت) ایک قسم دا مخمل ورگا کپڑا

پلچھی: (مو) 1- اک رُکھ جس دیاں پتلیاں ٹاہنیاں دیاں ٹوکریاں وغیرہ بندیاں ہن، اک سدھا جنگلی درخت 2- (سروقد) چھتاں تے پاون والا کاٹھ 3- ہوٹھاں تے جمن والی سِکری، پپڑی، وںگی: 'دیدے گریاں تے دل بریاں مُونہہ پلچھی جھ سُکی' (میاں محمد بخش)

پلچھی: (پو، مو) مخملی جالی دا کپڑا، چمکیلا کپڑا

پلڈر: (مذ) اِک قسم دا رُکھ

پلڈا: (مذ) پھٹا، تختہ

پلّر: (مذ) 1- پرال پرالی 2- چھلڑ، چھلکا 3- گارا، چکڑ 4- پتھر 5- مینہہ دا پانی 6- چھپڑ، تالاب 7- ہل، طاقت، زور 8- تیاگ

پلرا: (مذ) چھلڑ، سرہوں توریا دا پھوس وغیرہ

پلّرنا: (فل) چھڈنا، تیاگنا، پسرنا، ودھنا، پھلنا، وںگی: 'پرجا وچ سُکھ ورتیا، پلّر رہیا پیار'

پلری: (مو) ویکھو: 'پلرا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پلرڑ: (مذ، صفت) 1- زرد، کھٹا 2- کچا

پلّڑا: (مذ) 1- تکڑی دا چھابا 2- پاسا، پکھ 3- پلا، لڑ، وںگی: 'گل پلڑا تے مونہہ گھاہ لے کے، اگے ناتھ دے عرض سُنایئے دے' (دولت رام)

پلّڑا اُڈنا رکھنا، (محا) گھٹ تولنا

پلڑا الٹاونا، (محا) تبدیلی لیاونا، انقلاب لیاونا

پلڑا بھاری ہونا، (محا) کجھ تکڑا ہونا، پاسا بھاری ہونا

پلڑا جھکدا رکھنا، (محا) زیادہ تولنا

پلڑو: (مذ) ویکھو: پلڑا

پلڑی: (مو) ڈین، پچھلپائی، چڑیل، بلا، اک فرضی عورت جیہدے سر دے وال پیراں تک لمبے ہوندے نیں تے جیہدے پیر اُلٹے ہوندے نیں یعنی پنجے پچھاں ول تے اڈیاں اگاں ول، جیہڑی موسم سرما خاص کر برفانی موسم وچ رات نوں بستیاں وچ آ جاندی اے تے گھر دے بندیاں نوں نام لے کے اواز لاوندی اے

پُلس: (مذ) رسا جو گھوڑے دی اگلی اتے پچھلی ٹنگ نوں بنھ دتا جاندا ہے، تاں جو چِردا ہویا نس نہ آوے

پُلس (Police): (انگ، مذ) 1- عوام دی جان، مال وغیرہ دی راکھی لئی سرکار ولوں مقرر کیتے سپاہیاں یاں افسراں دی ٹولی 2- اک سرکاری شعبہ جو مُلک دا اندرونی انتظام کردا ہے

پُلس تعذیری، (مو) ڈنڈ وجھوں کسے پنڈ وچ بٹھائی پُلس چوکی

پُلس سٹیشن (Police Station)، (انگ، مذ) تھانہ

پُلس کپتان (Police Captain)، (انگ، مذ) ضلع دی پُلس دا اک وڈا افسر، سپریڈنٹ پُلس

سپریڈنٹ پُلس (Superintend Police)، (انگ، مذ) ویکھو: پُلس کپتان

پلسات: (مو) پیلاہٹ، کھٹا پن، پیلا پن

پلسار: (صفت) پل، لحظہ بھر

پلسار: (مذ) یخنی، شوربا

پلسان: (مصدر) ویکھو: پلساون

پلستاون: (مصدر) مڑوڑن، وٹ پاون

پلستر (Plaster): (انگ، مذ) 1- چونے سیمنٹ، مٹی وغیرہ دا لیپ 2- اوہ کپڑا جس اُتے دوائی دا مصالحہ لگیا ہوندا ہے اتے پھٹیاں تے لاون دے کم آوندا ہے

پلستی: (ہ، مذ) برہما دا پتر

پلسفور (Plusfours): (انگ، مذ) اک قسم دا پاجامہ جو صرف گوڈیاں توں تھلّے تک ہوندا ہے

پلسن: (مو) Pension انگریزی لفظ دا وگاڑ

پلسنا: (فل) وٹ پینا

پلسی جانا: (محا) وٹ پے جانا، ونگی: 'ناڑیاں پلسی گئیاں، گھن کھائی گیا'

پُلسیا: (مذ) پُلس دا بندہ

پلسیٹا: (مذ) 1- لیٹیاں پاسا بدلن دا عمل 2- پاسا لینا، کروٹ، پہلو، وکھی بھار، پاسا بدلنا، پاسا پلٹنا

پلسیٹا دیون، (امحا) اُلٹا دیون، پاسا پرتاون

پلسیٹی: (لہند، مو) کروٹ (محا) پلیٹیاں مارنا، پاسے پرتنا

پلّش (Plush): (انگ، مذ) مخمل دی قسم دا لمی بُر والا کپڑا

پُلش: (ہ، مو) 1- جلن، جلنا 2- رنج 3- گرمی 4- تباہی

پلشٹ: (صفت) پلیت، ناپاک

پلک: (مو) اوہ نکی جیہی لیر جیہڑی کُرتے دی کچھ وچ لاندے نیں،

وِنگی: 'واپس فیر جنگل وَتے چلی آں میں پلک تُساں دی اج مہمان ہوئی' (مرل)

پلک: (فا، مو) 1۔اکھ دا اُپرلا پردا جس دے ڈگن نال اکھ بند ہوندی ہے، اکھ دا چھپر 2۔ اکھ دے چھپر دے وال، جھمنی 3۔ اکھ دے جھپکن جنا سما 4۔ پرکاش کرن سے سری گورو گرنتھ صاحب دے پاسیاں تے لگن والا چھوٹا گورو مالا، وِنگی: 'اِک پلک رہن نہ دیندا ای' (شاہ حسین)

پلک جھپکاون، (محا) 1۔اشارے کرن 2۔ اکھ جھمکن

پلک جھپکدیاں، (فم) فوراً، تھوڑی دیر وچ

پلک جُھک جاون، (محا) عاجز آ جاون، شرما جاون

پلک جھلک، (مذ) اکھ دے پلکارے دا سما، وِنگی: 'دنیا کُوڑ مسافر ڈیرہ ویلا پلک جھلک دا' (گُل)

پلک گزاری، (مو) سما بتاون دی حالت، وقت گزاری

پلک لگنا، (محا) اکھ لگنا، نیندر آ ونا

پُلک: (مو) 1۔خوشی یاں ڈر پاروں رونگٹھے کھڑے ہو جان دا عمل 2۔پھوڑے وغیرہ وچوں مواد دا اپنے آپ وگن دا عمل

پُلک دے کے نکلنا، (محا) پھوڑے وغیرہ وچوں مواد دا اک دم باہر نکل آونا

پُلک دینی، (محا) ملکڑے ہی، ملک دینی، وِنگی: 'اوہ پُلک دینی نندی دی گودی چوں نکل سُپنے دی گھمنیڑی چڑھ جاندا' (پنج دریا)

پلکا: (مذ) 1۔پیلا 2۔ جھٹ، پل 3۔ دو رنگ دا کبوتر 4۔ پلنگ

پلکار: (مو) پل وچ، اکھ جھپکن وچ، اکھ دے جھپکن دا سما، وِنگی: 'ایہہ دُنیا خواب برابری، جھٹ کوئی پلکار' (سراج قادری)

پلکارا: (لہند، مذ) ویکھو: پلکار

پلکارا: (ج، مذ) بُلبُل دا گیت

پُلکاری: (مو) ویکھو: پھلکاری

پُلکارے وچ: (فم) تھوڑے چِر وچ، جھٹ وچ

پلکاں: (مو) اکھ دا پڑدا، پلک دی جمع

پلکاں بچھاونا، (محا) 1۔ کسے دی عزت کرنا 2۔ بے صبری نال اُڈیک کرنا

پلکاں تے بٹھاونا، (محا) عزت احترام کرنا

پلکاں جُھک جانا، (محا) شرما جانا، نیویں پا لینا

پلکاں نہ لاونا، (محا) 1۔لاپرواہی نہ کرنا 2۔ بالکل نہ سونا

پُلکاول: (صفت) پُلکِت، کھڑی ہوئی، پرسن، وِنگی: 'اوس نوں ساری قدرت پُلکاول ہوئی دِسدی سی' (جسونت سنگھ کنول)

پُلکِت: (صفت) خوشی یاں پریم وچ جس دے رونگٹھے کھڑے ہو جان

پلکرا: (مل، مو) اوہ پھنسی جس وچ پیپ یاں مواد ہووے

پلّکن: (مصدر) گاون (بُلبُل دا)

پلّکن: (مو) بوڑھ دی قسم دا اک رُکھ جس دے پتر امب دے پتراں وانگ چھوٹے ہوندے ہن، پلاکھ (Ficus Venesa)

پلکنا: (فل) پلاکی مار کے چڑھنا

پلکھو: (مذ) وزیرہ آباد دے نیڑے اِک نِکا جیہا دریا جو برسات وچ عموماً طغیانی تے ہوندا اے

پلّکھی: (مو) ویکھو: پلّکن

پلکی: (مو) 1- پالکی دی تخفیف 2- پلکا دی تانیث 3- چھوٹی منجی 4- اک قسم دا رُکھ

پلگ (Plug): (انگ، مذ) 1- بجلی دے سُو وچ لایا جان والا ڈاٹ 2- بچّر، سوراخ نوں بند کرن والا ڈاٹ

پلگھ: (لہند، مذ) پلنگ، اک طرحاں دا وڈا منجا، وڈی رنگین منجی، مسہری، چارپائی

پلگھ پیہڑہ، (لہند، مذ) مُپت رشی (تارے)، پلنگ پیڑا

پلگھٹی: (لہند، مو) ویکھو: پلگھیرا

پلگھیرا: (مذ) چھوٹی پنگھوڑی

پلگھیری/پلنگھیریں: (مو) چھوٹا پلنگھ

پلچنا: (فل) 1- لپٹنا، چمڑنا 2- لینجھ ہونا 3- اُلجھنا

تانی پلچنا، (محا) کم اُلجھ جانا

پلچواں: (صفت) اُلجھیا ہویا، گُنجھل دار، پیچیدہ، ونگی: 'ساڈے دیش دا سماج کُجھ پلچواں بن گیا ہے' (دور کنارا)

پلچھ: (مذ) اک قسم دا مخمل ورگا کپڑا

پلنا: (فم) پل وچ، کھِن وچ

پلم/پلما: (مو) زخم وچ زہر ہو جان دا عمل

پلم دوڑنا، (محا) پلم دی بیماری دا زہر تے اثر ہونا

پلم: (فعم) 1- پلمنا فعل دا امر، چمڑ کے، نال لگ کے 2- لمک کے، لٹک کے 3- (مذ) بُہتان، الزام، تُہمت، کلنک 4- چاول دی اک قسم پالم

پلم پینا، (محا) 1- پھٹنا، پیدا ہونا، ونگی: 'رکھاں اُتے بُور پلم پئے، باغاں وچ کلیاں مُکائیاں' 2- لٹک جان دا عمل، کندھوں پلم کھلوون (انگ تریڑاں پییاں)

پلم سفید: (مو) چاولاں دی اک قسم (کھیتی باڑی)

پلمانا: (فعم) لٹکانا، لمکانا

پلماواں: (صفت) لٹکیا ہویا یا لٹکن والا

پلمبڑاں: (پو، مو) لٹکیاں ہوئیاں، جھول دیاں ہوئیاں

پلمبنا: (فل) ہتھ یاں پیر نال کسے شے نوں چمبڑنا یا اوہدے نال لٹکنا

پلمدی: (مو) 1- پلمبدی 2- لمکدی

پلمدیاں: (مذ) الزام، تہمت، کلنک، چاول دی اِک قسم، پالم

پلمنا: (فل) کسے اُچی شے نوں پھڑ کے لٹکنا، کسے بندے دے سر دے نال چمڑ جانا، کسے رُکھ دے نال چمڑ کے اُتے چڑھنا، لٹکنا، لمکنا، تھلے لٹکیا ہویا

پلمنا: (فل) پتے پھٹنا، بُور آونا، مولنا

پلن: (مصدر) 1- ودھن پھلن، پرورش پاون، وڈیاں ہوون 2- تعلیم پاون 3- پیٹھے جانا، ملے دلے جانا 4- دھکے جانا

پُلن: (ہ، مذ) ندی وغیرہ دا کنڈا

پلنا: (مذ) پالنا، جھولا، کھٹولا

پلنا: (مصدر) 1- حملہ کرنا، کسے تے ٹُٹ پینا 2- بالاں دے اک کھیڈ وچ زمین وچ کھودے نکے جیہے ٹوئے وچ بلوریاں اخروٹ وغیرہ دا لڑھک کے داخل ہونا

پلنا: (فل) 1- پالیا پوسیا جانا 2- کھا پی کے ودھنا پھلنا 3- موٹا ہونا، تکڑا ہونا 4- (پھل وا) گلنا، سڑنا، یاں نرم ہو جانا (مذ) پالنا، جھولا،

ونگی: 'کھائے خوراکاں، تے پہن پوشاکاں، کیہ جم دا بکرا پلنا' (شاہ حسین)

پِلناں: (پو، مو) گولی دا پلے وچ جانا، گولی اک سوراخ وچ پاؤنا، گولی پلا کرنا

پلنبن: (لہند، مصدر) پلمن، لمکن

پلنتھ: (پو، مذ) سطح، اُچیائی

پلنجا: (مذ) گھیرا کھچن دا ترکھانا دا اک اوزار جس نوں کسن وجھوں ورتدے ہن، ایس دے سرے تے لوہے دی اک پتری نشان لاون لئی لگی ہوندی ہے تے ہیٹھلے پاسے تسووا (ڈیڈھ انچ) دے نشان لگے ہوندے ہن

پلندا: (مذ) کاغذ وغیرہ دا مُٹھا، پُولا، بھری، بنڈل، بہت سارے کاغذاں دا بنڈل

پُلندرنا: (فعم) رسے دا گول کرنا، رول کرنا، لچھے بنانا

پلنڈ: (مو) ویکھو: پلنڈھ

پلنڈھ: (مذ) 1- چرخے دی وچکارلی گڈی دے برابر تے ترکلے اُتے ولے ہوئے دھاگے جس اُتے ماہل چلدی ہے 2- چرخے دی ماہل نوں جوڑ کے گنڈھ دین نوں لمکدا دھاگا 3- سلائی اتے کڈھائی وچ دور دور مارے سڑوپے 4- منجی دیاں ٹُٹیاں رسیاں جو ہیٹھاں لمکدیاں رہندیاں ہن 5- پاٹی ہوئی پگ دیاں لمکدیاں لیراں تے ایہناں وچوں کھلے کھنڈے کیس (وال)

پلنک: (لہند، مو) جُلاہیاں دا اِک اوزار جو کپڑے دے پنے نوں چوڑا رکھن لئی ورتیا جاندا اے

پلنگ: (فا، مذ) چیتے دی طرحاں دا اک ماس کھان والا جانور، تیندوا، چیتا

پلنگ: (مذ) ویکھو: پلنگھ، ونگی: 'ہیر گئی جھنگ چیر دو، سٹ سیج پلنگ تے رنگ محل' (خواجہ فرید)

پلنگ پوش، (فا، مذ) ویکھو: پلنگھ پوش

پلنگ پیڑھا، (مذ) 1- فرنیچر 2- ڈبّ اکبر 3- کُڑی نوں ویاہون ویلے داج وچ پیکیاں ولوں دتی جان والی پیڑھی

پلنگ توڑ، (صفت) نکما، آلکسی

پلنگ تے بٹھاون، (محا) بہت آرام دیون

پلنگڑی: (مو) ویکھو: 'پلنگ' جیہدی ایہہ تصغیر اے

پلنگواڑا: (لہند، مذ) اوہ تھاں جتھے لوے لنگڑے رکھے جاندے ہن

پلنگھ: (مذ) 1- اک طرحاں دا وڈا منجا جس دے سراہندی تے پواندی ڈھولئی لکڑاں لگیاں ہوندیاں ہن 2- وڈا منجا، ونگی: 'دے آدر، گھر رکھے کیں، رتے پلنگھ بہائے' (دمودر)

پلنگھ پوش، (لہند، مذ) پلنگ تے وچھاون والا کپڑا، چادر

پلنگھ پیڑھا، (لہند، مذ) داج وچ دتا پلنگ اتے پیڑا، ووہٹی نوں ویاہ سے داج وجھوں پیکیاں ولوں دتا جان والا جہیز یاں فرنیچر

پلنگھ توڑ، (مذ) 1- سُست آدمی، ڈھلڑ 2- اک طرحاں دی کھوئے دی مٹھائی

رانگلا پلنگھ، (مذ) رنگین پادیاں والا پلنگھ

نواری پلنگھ، (مذ) نوار نال بُنیا پلنگھ

پلنگھڑی: (مو) 1- چھوٹا پلنگھ 2- چھوٹی پنگھوڑی

پلّو: (مذ) 1-دوپٹے دا پلّا جس دے سرے وچ پیسے وی بنھ لیند ے ہن، پلڑا، کپڑا، لڑ، پلہ، کپڑے دا کنارا، دوپٹا 2- تکڑی دا پلڑا 3-حاشیہ 4- گھنڈ 5-پہلو، پاسا، ، ونگی: 'دے سر پائے ودے تے آندے،گل چوچک پلو پائے' (دمودر)

پلّو آڈن، (محا) ویکھو: پلّو اڈن

پلّو اڈن، (محا)منگن واسطے ہتھ پھیلاون، جھولی کرن

پلّو اُڈن، (محا) 1- دوپٹے دا لہراون 2- دوپٹا سرتوں لہہ جاون

پلّو اڑ جاون، (محا) 1- کسے چیز نال کسی دا پھس جاون 2- گنڈی اڑ جاون، ہتھ پے جاون، کم بن جاون 3- تعلق ہو جاون، پیار ہو جاون

پلّو اڑن، (محا) ویکھو: پلّو اڑ جاون

پلّو بچاون، (محا) لانبھے رہون، پرہیز کرن، کتراون

پلّو بدھن، (محا) ویکھو: پلّو بنھن

پلّو بنھن، (محا) 1-ویاہ دی اک رسم دے مطابق لاڑے دے رومال تے لاڑی دی چُنی نوں بنھنا 2- رشتہ کرن، ویاہ کرن، پرناون

پلّو بھرن، (محا) 1- جھولی بھرن، دامن بھرن 2- سخاوت کرن 3-رج پُج جاون 4- اولاد ہوون

پلّو پا کے روون، (محا) وین کر کے روون

پلّو پاڑن، (محا) 1- دوپٹا پھیتی پھیتی کرن، دامن لیرو لیر کرن 2-ڈھیر دُکھ دا اظہار کرن، ہیرواں کرن 3- بے عزتی کرن

پلّو پاک کرن، (محا) 1- حساب بے باق کرن 2- فیصلہ کرن 3- تعلق توڑن 4- طلاق دین

پلّو پاک ہوون، (محا) 1- قرض ادا ہوون، بھار لتھ جاون 2- فیصلہ ہوون 3- تعلق ٹُٹن 4- طلاق ہوون

پلّو پاون، (محا) وین کر کے روون، پلے وچ خیرات پاون

پلّو پاونا، (محا) منگن لئی جھولی اڈنی، پلے وچ خیرات پاونا، ونگی: 'جے سج جانا سرجن ہارا، تاں پیرا ایہو پلّو پائے' (دمودر)

پلّو پساون، (محا) جھولی اڈن، منگن

پلّو پکڑن، (محا) 1- پلا پھڑن،لڑلگن 2- انصاف منگن

پلّو پل، (فم) ساہ پندے پندے

پلّو پلی، (فم) پل بھر وچ، بہت جلدی، ونگی: 'پلو پلی پنجاب دے نیلے پے گئے انگ' (لمیاں واٹاں)

پلّو پلی وچ، (فم) تھوڑے سے وچ، جلدی، ونگی: 'پلو پلی وچ پنڈ دی اکسارتا چھن بھِن ہوگئی' (سرنا)

پلّو پھدھن، (محا) ویکھو: پلّو پکڑن

پلّو پھڑن، (محا) ویکھو: پلّو پکڑن

پلّو پھس جاون، (محا) ویکھو: پلّو اڑ جاون

پلّو پھیرن، (محا) 1- لوکاں نوں مدد لئی بُلاون، حال دُہائی دیون 2- صفائی کرن

پلّو پے جاون، (محا) 1- کسے دے مرن تے ستھر وچھن 2- حسد دی اگ نال سڑ جاون

پلّو جھاڑ کے بہہ جاون، (محا) 1- نقصان کرا کے بہہ جاون 2- کھنب ٹھپوا کے بہہ جاون

پلّو جھاڑ کے بہوَن، (محا) 1- احتیاط نال بیٹھن 2- سبھ کجھ گوا کے بیٹھن

پلّو جھاڑ کے چلّن، (محا) خالی ہتھ جاون، سکھنے ہتھیں جاون، سبھ کجھ چھڈ کے جاون

پلّو جھاڑن، (محا) پلا صاف کرن، ہتھ خالی کرن

پلّو جھڑاون، (محا) نقصان کراون

پلّو جُھکن، (محا) 1- پاسا بھارا ہوون 2- زیادہ حمایتی ہوون

پلّو چُکن، (محا) 1- گھنڈ چُکن 2- نقاب اُتانہہ کرن

پلّو چُھٹن، (محا) نجات ملن، رہائی ملن، جان چُھٹن، خلاصی ہوون

پلّو چھڈن، (محا) 1- پچھا چھڈن، کھیہڑا چھڈن 2- وکھ ہوون

پلّو چھڑاون، (محا) تعلق واسطہ ختم کرنا، پلا چھڈانا

پلّو چھنڈن، (محا) ویکھو: پلّو جھاڑن

پلّو دیون، (محا) پردہ پاون، لکاون

پلّو ڈھکن، (محا) 1- کسے دے مرن تے مونہہ تے کپڑا پا کے رووَن، وین کرن 2- ننگ ڈھکن، ننگیج ڈھکن

پلّو کجن، (محا) ویکھو: پلّو ڈھکن

پلّو کُنج کے لنگھن، (محا) 1- پہلو بدل کے لنگھن، نظر انداز کر کے لنگھن 2- کنی کترا جاون 3- احتیاط نال لنگھن

پلّو گل وچ پاون، (محا) 1- نیواں ہوون، عاجزی اختیار کرن، جُھک جاون، منت کرن 2- سختی کرن، زبردستی کرن، زیادتی کرن

پلّو گھتّن، (محا) راز لکانا، بھرم رکھنا

پلّو لاہ لوَن، (محا) ویکھو: پلّو لاہوَن

پلّو لاہوَن، (محا) پردہ ہٹاون، گھنڈ چُکن

پلّو لوَن، (محا) 1- پردہ کرن، پلا کرن 2- وین کرن، ماتم کرن

پلّو مارن، (محا) 1- پلو نال ہوا دیون 2- اشارہ کرن 3- چھیڑن، لاڈیاں کرن

پلّو مونہہ تے رکھ کے رووَن، (محا) مونہہ ڈُھک کے رووَن، ہیرویں نال رووَن، وین کرن

پلّو نہ پھڑاون، (محا) 1-وارے نہ آن دیون 2- اتا پتا نہ دین 3- گل نوں گل کرن

پلّو نہ چھوہن دیوَن، (محا) 1- لاگے نہ لگن دیوَن، دور رکھن 2- وارے نہ آون دیون

پلّو وچ بدھن، (محا) ذہن نشین کر لینا، پلّے وچ بنھ لینا

پَلّو: (ہ،مو) نرم و نازک پتے، کونپل

پِلّو: (پوا، مذ) پِلّا، کتورا

پُلّو پُلّو: (لہند، مذ) چُلوں چُلوں

پلوار: (مذ) سامان لدن والی بیڑی

پلوار: (ہ،مو) اِک قسم دی کشتی

پلواری: (مذ) ملاح، مہانا

پلوَان: (مذ) 1- پلیا ہویا 2- پہلوان 3- اک قسم دا گھاہ

پلوانہہ: (پو) موٹی تے اُچی گھاہ، جانوراں دی پسند والا جنتر گھاہ

پلوَاں: (مذ،صفت) پلیا ہویا، موٹا تازہ

پلواون: (مصدر) پرورش کرواون، موٹا تازہ کرواون

پلواون: (مصدر) 1- پڑواون، نُچڑواون 2- بنٹے وغیرہ نوں کُھتّی وچ

سٹواون 3-مُہرے اگانہہ ودھوان 4- پیاون، نوش کرواون

پلواونا: (متعدی المتعدی) 1-ہلاّ کراونا، لتڑواونا 2- چین یاں پیاون دا کم کراونا

پلواہ: (مذ) اک قسم دا گھاہ

پلوائی: (مو) 1- پالن دا کم 2- پالن دی مزدوری

پلوپل: (فم) سماچند ے بیتد ے

پلوت: (ہ،صفت) 1-پتیاں والا 2- کھلا، کشادہ 3- مشہور

پلوتا: (مذ) ویکھو: پلوترا

پلُوتا: (مذ) 1- گالھ 2- بد اسیس، بد دُعا، گالھی، پلوتی 3- پھٹکار، لعنت، ونگی:'نہیں مناسب دین پلُوتا، جے تینوں رب بھائے' (دمودر)

روٹی کون پلُوتا ٹکرو کون دعا، (اکھا) جدوں کوئی تھوڑی چیز دین تے اسیس دیوے اتے بُہتی چیز دین تے بد اسیس دیوے تاں کہندے نیں

پلوترا: (ج،مذ) پروتا، پڑپوتا، پوترے دا پتر، پڑپوترا

پلوتری: (لہند،مو) پڑپوتری، پڑپوتی

پلوتھنی: (مو) پھلکا، چپاتی

پلوتے: (مذ) ویکھو: پلوتا

پلوتے کڈھن، (محا) گالھاں کڈھنیاں، لعنتاں پاوَنیاں، بددُعا دینا

پلوٹھا: (صفت) پہلا، اوّلین، پہلا بچہ

پلوٹھڑا: (مذ) ویکھو: پلوٹھا

پلوٹھن: (مو) 1- پلوٹھا دی تانیث 2- بُکھ اُتے نوں کرن دا عمل

پلوٹھویں: (مو) ویکھو: 'پلوٹھواں' جیہدی ایہہ تانیث اے

پلوٹھی: (صفت) پہلی، اولین، پہلا بچہ یاں بچی، پہلی اولاد، پلوٹھا

پلوٹھی دا، (مذ) اوہ بال جیہڑا سارے بھین بھراواں وچوں سبھ توں پہلے پیدا ہویا ہووے

پلوٹھے: (مذ) پلوٹھا دی جمع، ہر ماں دے سارے بالاں وچوں پہلے پیدا ہوون والا بال

پلُودر: (مذ) دیار دا رُکھ

پلُورسی (Pleurisy): (انگ، مو) اک بیماری جس وچ پھیپھڑیاں دوالے پانی بھر جاندا ہے، پھیپھڑ جھلی دی سوج

پلوڑ: (صفت) پالیا ہویا، پروردہ

پلُوڑ: (مذ) پلو، کپڑے دی کنی، ونگی:'کہے ماں تے باپ دے اساں منّے گل پلوڑا تے مُونہہ گھاہ مائے' (وارث شاہ)

پلوڑا: (مذ) ویکھو: پلوڑ

پلوس: (مذ،صفت) 1-غبارہ/ پکانا 2-فانوس 3-حسد پاروں پھلیا ہویا مونہہ 4-بھدا، بے ڈول، بے ڈھنگا

پلوسا: (مذ) پھلاہ دا رُکھ

پلوسن: (مصدر) 1- ہولی ہولی ہتھ پھیرن، پیار کرن 2- مٹھیاں مٹھیاں گلاں راہیں اڈّے لاون، ڈھائے چڑھاون

پلوسنا: (فعم) 1-پولے پولے ہتھ پھیرنا 2- ہتھ نال ملنا 3- مٹھیاں مٹھیاں گلاں کر کے پھسلاونا

سرپلوسنا، (محا) پیار دینا، تھاپی دینا

مُونڈ پلوسنا، (محا) ویکھو: سر پلوسنا

پلوسنی: (مو) پولا پولا ملن جلن یاں ہتھ پھیرن دا عمل

پلوک: (مذ) اگلا جہان، پرلوک

پلوکڑاں: (پو، صفت) 1- مکروہ 2- پِھلیاں

پلوَل: (مذ) ضلع گڑگاؤں (بھارتی صوبہ ہریانہ) دی اک تحصیل

پول: (ہ، مذ) 1- نکاٹلاء 2- اِک قسم دی ترکاری

پلُوھن: (مو) شاخ، ٹہنی، ڈالی

پلون: (مصدر) 1- اُجاڑن 2- مِٹن 3- نسن

پلون: (مو) لپائی دی مٹی نوں تڑن توں بچاون لئی اوس وچ پائے جان والے سروں، تارا میرا وغیرہ دے ڈنڈل

پلونا: (فل) 1- نسنا، نٹھنا 2- مِٹنا، برباد کرنا، اُجاڑنا، ونگی: 'تارے چھپے انھیر پلویا'

پلوَ نا: (فل) ودھنا، پھلنا، پسرنا، ونگی: 'تتی توءِ نا پلوَے جے جلِ ٹُبی دے ءِ' (فرید)

پلونھڑ: (مو) ویکھو: پلُوھن

پلُونجڑن: (مذ) گنے دی جڑھ دے ریشے

پلونگ: (ہ، مذ) 1- باندر، ہرن، ڈڈو 2- سٹھ وریاں وچوں اکتالیواں ورھیا

پلُونی: (مو) اک قسم دا گھٹیا ساگ جس نوں لُونک وی آکھدے ہن

پلوں: (مذ) ویکھو: پلون

پلوں: (فم) پلے وچوں

پلوں دیون، (محا) اپنے پلیوں دیون

پلووان: (مصدر) ویکھو: پلووادن

پلووادن: (مصدر) نساون، دوڑاون

پلوون: (مصدر) ویکھو: پلون

پلوویجن: (مصدر) نسیون، نٹھیون

پلووین: (مصدر) ویکھو: پلوویجن

پلوھنی: (مو) پہیلی، بجھارت

پلوئی: (مو) کپڑے دی پلیٹ، شکن، بھن، وٹ

پلوئیا: (مذ، صفت) 1- پیلاون والا 2- چین والا 3- حقہ، سگریٹ وغیرہ چین والا

پلوی: (ہ، مذ) رُکھ، پیڑ، درخت

پلوے: (مذ) پلھرے، ورھے پھلے

پلویجن: (مصدر) پرورش ہوون

پلویون: (مصدر) ویکھو: پلوویجن

پلہ: (فا، مذ) 1- فاصلہ 2- دامن 3- دوپٹے دا پلو 4- درجہ، مرتبہ، رُتبہ

پلّہ: (ہ، مذ) ترازو دا پلڑا

پلہارا: (مذ) اک پودا جو دوائی وجھوں ورتیا جاندا ہے

پُلہاناں: (ج، مذ) ویاہ شادی تے ہندو زنانیاں دا اِک دوجے نوں پُچھے (الٹ) ناواں نال پکارن دی اِک رسم

پلہتھا: (مذ) ویکھو: پلتھا

پلہریاں: (مذ) پے جانا، ونگی: 'مرزیا تیرے پچھے پلیریا میر شمسیر بھرا' (حافظ)

پلہنڈا: (مذ) گھڑتھنی

پلہنڈی: (مو) ویکھو: پلہنڈا

پلہوں: (مو) ویکھو: پیلوں

پلہہ: (مذ) کھیتاں وچ توڑی وغیرہ نوں سانبھن لئی بنھیاں کُپ، کدے کدے ایس نوں اُپروں لپ وی دیندے ہن

پلھ: (مذ) توڑی توں محفوظ رکھن لئی بنایا ہویا کُپ یا دھڑ

پلھا کڑی: (مو) پلاکی، چھال

پلھامن: (مو) ٹاہنی

پُلھان: (مذ) ہندوواں وچ ویاہ سمے عورتاں ولوں ہاسے نال گالھاں کڈھن دا اک رواج

پَلھچنا: (فل) کسے دے نال لپٹنا، گُتھ جانا، لپٹ پینا، چمڑ جانا

پلھران: (مصدر) ویکھو: پلھراون

پلھراون: (مصدر) بھلاون، پرورش کرن

پلھرن: (مصدر) معاف کرن، رفع دفع کرن، مار کرنا، چھڈ دینا

پلھرنا: (فل) مولنا، ودھنا، پھلنا، ونگی: 'جے تیَں پانی پلھر نہ کھٹی، کون بھلا سندھ جلّے' (خواجہ فرید)

پلھروان: (مصدر) ویکھو: پلھرواون

پلھرواون: (مصدر) پسرواون، ودھواون

پلھریجن: (مصدر) ودھیجن، پسریجن

پلھریون: (مصدر) ویکھو: پلھریجن

پلھمنا: (فل) ویکھو: پلمنا

پُلھنڈنا: (نم) 1-کسے درندے دا کسے دوجے جانور یاں درندے نوں دنداں نال پھڑ کے پٹکیاں دینا 2- کسے آدمی دا کُشتی یاں لڑائی وچ مخالف فریق نوں ہتھاں نال زمین تے سُٹنا

پلھو: (مذ) اک کھتری ذات جیہناں دا راج کارومنڈل دے ساحل تے چھیویں صدی دے وچکار توں اٹھویں صدی دے وچکار تک رہیا، ایس دی راج دھانی کانچی سی

پلھوان: (مذ) ویکھو: پہلوان

پلھوں: (ج، مو) جال درخت دا پھل، ون دے بوٹے دا پھل، پیلوں

پلّھی: (مو) چھولیاں دا ساگ، چھولیاں دے ہرے پتے جیہناں نوں رِنھدے ہن

پَلھیکھا: (مذ) بُھلیکھا دی غلط املا، غلط فہمی، مغالطہ، دھوکہ، فریب

پلھینا: (فعم) 1-لپیٹنا، تہہ کرنا، بنھنا 2-لکانا، پردہ پانا، راز وِچ رکھنا

پلھیوں: (ج، مذ) 1-دلدل، دلدلی زمین دا ٹکڑا 2- دھوکے دی چیزیاں صورت حال، دغا بازی

پلّی: (مو) 1-بوریاں دا بنایا ہویا کھیس جیہا جس وچ جانوراں لئی چارا لیایا جاندا ہے، تپڑ 2- دُدھ، تیل، گھیو وغیرہ کڈھن دا بھانڈا، چمچہ 3- اِٹ جو پوری طرحاں پکی نہ ہووے 4- چھولیاں دے بوٹے دے ہرے تے نرم پتے جس دا ساگ بندا اے، (چھولیے) دے پتر جیہڑے سبزی دے طور تے پکائے جاندے نیں

پلّی اِٹ، (مو) ادھ پکی اِٹ

پلی پلی اکٹھا کرنا، (محا) ویکھو: پلی پلی جوڑنا، ونگی: 'اج دے سمے وچ بندہ لون تیل ویچ کے پلی پلی اکٹھی کر کے لکھ پتی' (سیکھوں)

پلی پلی جوڑنا، (محا) تھوڑا تھوڑا کر کے اکٹھا کرنا

پلی پلی کر کے، (محا) بھورا بھورا کر کے

بندہ جوڑ پلی پلی رام رُڑھاوے کُپا، (اکھا) جدوں کنجوس آدمی دے تھوڑے تھوڑے کر کے جوڑے ہوئے دھن دا اکو واری ہی بُہتا نقصان ہو جائے اودوں کہندے نیں

کچی پلّی گل، (مو) اوہ گل جس دا وساہ نہ ہووے، بنا ثبوت دے گل، افواہ

پلّی: (ہ، مذ) 1-نِکا پنڈ، گراں 2- جھونپڑی 3- چھپکلی، کرلی

پُلّی: (مو) پُل دی تانیث، نکا پُل

پلے: (فم) تھوڑے چر وچ

پلے پلے، (فم) تھوڑی تھوڑی دیر مگروں

پلّے: (مذ) 1-پردے، اوہلے 2- لڑ وچ، کول ونگی: 'بھر کستوری چُھپدے ناہیں دے رکھیے سَے پلے ہو' (باہُو) 3-پٹھ دے نال وکھی دا ماس جس توں قیمہ بنایا جاندا ہے 4-ڈھولے، جیویں پلے پے تے جوانی گئی

پلّے بجھن، (محا) گل مڑھیجن، وس پون

پلّے بدھن، (محا) ذہن نشین کرنا، پلو وچ بنھنا

پلّے بنھ لینا، (محا) چت وچ دھار لینا، دل وچ یاد رکھنا

پلّے پاونا، (محا) 1- پلے وچ پاونا، بخشنا، دینا، ونگی: 'پنجاں پیراں نے ہیر پلے پائی' (دمودر) 2- متتبع بناونا، قسمت وچ کسے کولوں لابھ ہونا

پلّے پونا، (محا) پلے پینا، حاصل ہونا، ونگی: 'بد اعمالاں مشکریاں تائیں کجھ نہ پوسی پلے'

پلّے پیا وِہاجنا بھا پُچھدی جا، (اکھا) جدوں گل پیا ڈھول وجاونا پوے تاں کہندے نیں (اکھان بھنڈار)

پلّے پینا، (محا) 1- سمجھ لگنا 2- حاصل ہونا 3- واسطہ ہونا، واسطہ پینا 4- حصے آونا، بھاگاں وچ ہونا 5- تعلق ہونا 6- حوالے ہونا

پلّے جھاڑ کے چلنا، (محا) ننگ ملنگ ہونا، خالی ہتھ ہو کے چلنا، ونگی: 'جو مرضی توں کہندا رہو کھاں، لے پلے جھاڑ جھڑا کے چلے' (امررس)

پلّے دا، (مذ، صفت) 1- پَلیا ہویا، موٹا تازہ، صحت مند، تندرست 2- پالیا ہویا، پرورش کیتا ہویا

پلّے دا پورا، (صفت) گنڈھ دا پورا

پلّے دار، (مذ) اوہ مزدور جیہڑا اناج دیاں بوریاں اُٹھاوندا ہے، پانڈی

پلّے داری، (مو) پلّے دار دی مزدوری یاں کم

پلّے دی، (مو، صفت) 1- پلی ہوئی، موٹی تازی، صحت مند، تندرست 2- پرورش کیتی ہوئی، پالی ہوئی

پلّے رزق نہ بنھدے پنچھی تے درویش، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ فقیراں نوں لوبھ لالچ نہیں ہوندا اودوں کہندے نیں، ونگی: 'جیہناں تقوی رب دا تنہاں رزق ہمیش، پلے رزق نہ بنھدے پنچھی تے درویش'

پلّے سچ ہونا، (محا) سچا ہونا، بے گناہ ہونا

پلّے کُجھ نہ پینا، (محا) کوئی سمجھ نہ آونا، کوئی لابھ نہ ہونا، ونگی: 'تب ایہہ بھی پرمیسُر تے ورجے رہتے ہیں، اور ہمارے پلے بھی کجھ نہ

پڑتا' (ساکھیاں اڈن جی کیان)

پلّے کجھ نہ رہنا، (محا) غریب ہونا، نِردھن ہونا

پلّے کوڈی نہ ہونی، (محا) بہت غریب ہونا

پلّے لگنا، (محا) لڑ لگنا

پلّے نہ بنھنا، (محا) اپنے ورگا کسے نوں نہ سمجھنا، کسے نوں نگاہ تھلے نہ لیاونا

پلّے نہ پینا، (محا) کجھ وی سمجھ نہ آونا

پلّے نہ دھیلا تے کردی میلا میلا، (اکھا) جدوں کسے دے پلّے کجھ وی نہ ہووے اتے گلاں وڈیاں بناوے، اودوں کہندے نیں

پلّے نہیں پیسہ ذمے دار پرنیاں، (اکھا) ویکھو: پلّے نہیں دھیلا تے کردی میلا میلا

پلّے وچ دانے، رن پئی پکیندی مانے، (اکھا) جدوں کوئی کسے چیز دے وجود وچ آون توں پہلاں ہی اوہدے متعلق گلاں سوچے تاں کہندے نیں، ونگی: 'کُڑی پیٹ کنک کھیت آ جوائیا منڈے کھا'

پیسہ کوئی نہ پلّے، باہمن گنگا نوں چلّے، (اکھا) ویکھو: پلّے نہ دھیلا کردی میلا میلا

چارے پلّے جھاڑ دینا، (محا) بالکل خالی ہو جانا، خالم خالی ہو جانا

کیسرا میںڈے پلّے ہار گھِناں کہ چھلّے، (اکھا) ویکھو: ہِک دمڑی بی بی دے پلّے، بی بی ہار گھِنے کہ چھلّے

ہتھ پلّے کجھ نہ ہونا، (محا) کول کجھ نہ ہونا، نِردھن ہونا

ہتھ کوڈی نہ پلّے بازار کھڑی ہلّے، (اکھا) جدوں ماڑا آدمی ظاہر داری امیراں والی رکھے تاں کہندے نیں

ہتھ نہ پلّے نہ کھیسا ہلّے، (اکھا) جھوٹھی شان شوکت والے واسطے آکھیا جاندا اے

ہِک دمڑی بی بی دے پلّے، بی بی ہار گھِنے کیہ چھلّے، (اکھا) جدوں پلّے کجھ نہ ہووے اتے گلاں بہت کجھ خریدن دیاں بنائیاں جان اودوں کہندے نیں

پلّے: (پو) بسترے، منجی پلے

پلّے بسترے، (فم) چادراں، بچھونے، مراد بستر

پلیا: (لہند، مذ) 1- پہلی وار آون والا دھولا 2- سبھ توں پہلاں وکھالی دین والا 3- چٹا وال، پلّے، لڑ

پلیا پد تے جوانی گئی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ دھولے آون نال ہی جوانی ختم ہو جاندی ہے

پلیا: (مذ، صفت) 1- جو پالیا گیا ہووے، پالتو 2- رِشٹ پُشٹ، موٹا تازہ، صحت مند، بہت پکیا ہویا، گلیا ہویا (پھل وغیرہ)، ونگی: 'مرزا تکڑا ہندا پیار نال پلیا گھر نھال' (حافظ برخوردار)

پلیا پوسیا، (مذ، صفت) پل کے تکڑا ہویا ہویا

پلیا ہویا، (مذ، صفت) رِشٹ پُشٹ، تکڑا، موٹا تازہ

پُلیا: (لہند، مذ) پلاؤ دا وگاڑ، گوشت یا پیاز لہسن پا کے تیار کیتا چولاں دا پلاؤ

پلیار: (مو) فصلاں دوالے لائی گئی، واڑ

پُلیانی: (ج، مو) کپڑے بُنھن والی، پاولی، جولاہی

پلّیاں: (مذ، صفت) 1- لفظ پلّے ہوئے دا وگاڑ 2- پالیا ہویا، جوان، موٹا تازہ طاقتور 3- نال نال، ساتھ، لگ کے رہنا

پلیاوا: (پو، مذ) پلاپوسہ، وڈا جوان، موٹا تازہ

پلیت: (صفت) منحوس، پلید، نجس، ناپاک، گندا، خراب، ونگی: 'نفس پلیت پلیتے باہو اصل پلیت تاں نہسے ہُو' (باہو)

پلیت کرن، (محا) گندا کرن، دوشت کرن

پلیتا: (فا، مذ) 1- اوہ بتی جو دیوے وچ بالی جاندی ہے 2- زخم وچ بھری جان والی بتی 3- کسے بارود والی چیز نوں اگ لاون لئی بنایا مصالحے دار دھاگا 4- توپ نوں اگ دین دا توڑا 5- اوہ کاغذ جس وچ سوئیاں وغیرہ لپیٹیاں جاندیاں ہن 6- توپ اتے بندوق دا اوہ چھیک جس وچ دی بارود نوں اگ پُہنچدی ہے 7- پٹاکیاں دی لڑی 8- تیل وچ بھجی ہوئی لیر 9- کاغذ دا ٹکڑا جس تے مُرشد اکھریاں لیک پا کے جن بھوت وغیرہ نال گھِرے ہوئے بندے اگے چھان یاں ہرمل نال ساڑ دا اے تاں جو بھوت وغیرہ دا اثر دور ہو جاوے، اوہ کپڑا جس نال مُردے نوں نہاؤن لگیاں ڈھکیا جاندا اے، ونگی: 'اصلوں محض وِساریس لاکر پرم پلیتا' (خواجہ فرید)

پلیتا آونا، (محا) 1- پلیتے نال اگ لاونا 2- گل نوں بھڑکاونا

پلیتا لاون، (محا) لڑائی دی اگ بھڑکانا

پلیتا لاؤنا، (محا) ویکھو: پلیتا وکھاونا

پلیتا وکھاونا، (محا) پلیتے نال اگ لاونا، ونگی: 'دارو بھر کے چپے چپے اُتے جس ویلے پلیتا وکھاندے ہن' (روپ رنگ)

پلیتر: (صفت) پلید، ناپاک

پلیتن: (مو) پلیت عورت

پلیتہ: (فا، مذ) 1- خریطہ 2- کپڑا، تاگا، روئی، کاغذ وغیرہ دی وٹی ہوئی بتی

پلیتہ چھڈن، (محا) 1- دھما کا کرن 2- بُہتان لاون

پلیتہ داگن، (محا) گولیاں چھڈن، آتش بازی نوں اگ لاون

پلیتہ دیون، (محا) ویکھو: پلیتہ لاون

پلیتہ لاون، (محا) 1- اگ سُلگاون 2- شرارت کرن

پلیتھا: (پو، مذ) 1- سُکا آٹا جیہڑا روٹی پکاندے ویلے لایا جاندا اے 2- کسے دی رُکھی تعریف کرنا 3- دھوڑا 4- نرمی 5- وکھاوا 6- چاپلوسی کرنا، خوشامد

پلیتھن: (مذ) ویکھو: پلیتھا

پلیتھن پکاون، (محا) 1- مٹی گھٹا جھاڑن 2- کسے دے خلاف سازش کرن

پلیتھن کڈھن، (محا) مار مار کے بھیڑا حال کرنا، بھرکس کڈھنا

پلیتھن کرن، (محا) ویکھو: پلیتھن لاؤنا

پلیتھن لاؤنا، (محا) 1- کسے گل نوں ودھا چڑھا کے دسنا 2- اِک گل نال ہور راضی ہون والی گل کرنا، ٹھگ لینا

پلیتھن لگ جانا، (محا) کسر لگ جانا، لُٹیا جانا

پلیتھن نکل جاون، (محا) ویکھو: پلیتھن نکلن

پلیتھن نکلن، (محا) 1- تباہ ہوون 2- کچومر نکلن

پایا آٹا تے پنڈ پلیتھن، (اکھا) جدوں اصل مُل نالوں سانبھ سیوا دا خرچ ودھیرا ہووے تاں کہندے نیں

مار کے پلیتھن کڈھنا، (محا) بہت کُٹنا، بُہت مارنا، پلیتھن لگ جانا، کسر لگ جانی، لُٹیا جانا

مار مار کے پلیتھن کڈھنا، (محا) ویکھو: مار کے پلتھین کڈھنا

پلیتھنا: (فعم) پلیتھن توں، لیڑنا

پلیتی: (مو، صفت) پلیت ہون دی حالت، بدنیتی، نجاست، پاکیزگی دی ضد، میل، گند، بھرشٹ کرن والی چیز، پاکی دا الٹ ناپاکی

پلیٹ(Plate): (انگ، مو) 1-چینی یاں دھات وغیرہ دی تشتری، رکابی 2-تھالی، لکڑ، دھات دا اوہ پتر جس اُتے کُجھ اُکریا ہووے، پھٹی 3- کپڑے دی دوہری کر کے کیتی ہوئی بھن 4- ہوٹل وغیرہ وچ دتی جان والی سبزی وغیرہ دی اوہ ماترا جنی اک پلیٹ وچ سماؤندی اے

ادھی پلیٹ، (مو) ہوٹل وغیرہ تے دتی کھان والی سبزی وغیرہ دی اوہ ماترا جو پوری پلیٹ نالوں ادھی ہوندی ہے

اک پلیٹ، (مو) ویکھو: پوری پلیٹ

پوری پلیٹ، (مو) اک پلیٹ وچ آون والی سبزی وغیرہ دی ماترا

فش پلیٹ(Fish Plate)، (انگ، مو) ریل پٹڑی نوں جوڑن والی لکڑی وغیرہ دی پلیٹ، پٹڑی جوڑ

فل پلیٹ، (Full Plate) (انگ، مو) چینی وغیرہ دی پورے سائز دی پلیٹ

کواٹر پلیٹ(Quarter Plate)، (انگ) فُل پلیٹ نالوں چوتھائی سائز دی پلیٹ

مٹھی پلیٹ، (مو) کھانے وغیرہ دے انت وچ کھادی جان والی مٹھی شے دی پلیٹ

نیم پلیٹ(Name Plate)، (انگ، مو) لکڑ یاں دھات دی اوہ پھٹی جس اُتے کوئی ناں وغیرہ اُکریا ہوندا ہے

ہاف پلیٹ(Half Plate)، (انگ، مو) ویکھو: ادھی پلیٹ

پلیٹ فارم(Plat form): (انگ، نذ) 1-ریلوے اسٹیشن دا چونترا جتھے آ کے گڈی کھلوندی ہے 2- ریلوے پلیٹ فارم تے جان لئی لیا جان والا ٹکٹ 3- اوہ چونترا جتھے کھلو کے لیکچر وغیرہ دتے جاندے ہن، سٹیج، رنگ منچ 4- سبھا منچ

پلیٹ فارم ٹکٹ (Plate form ticket)، (انگ، نذ+مو) گڈی دے پلیٹ فارم تے کھڑے ہوون دا ٹکٹ

ریلوے پلیٹ فارم(Railway Plate Form)، (انگ، نذ) اوہ پلیٹ فارم جتھے آ کے گڈی کھڑوندی ہے

پُلیٹیکل (Political): (انگ، مو) راجسی، راج نیتک، سیاسی

پلیٹنا: (لہند، فعم) لپیٹنا

پلیٹو: (نذ) یونان دا اک مشہور فلاسفر، افلاطون

پلیٹواں: (نذ، صفت) لپیٹواں دا وگاڑ، ولھیٹیا ہویا

پلیٹھ: (نذ) پہلا، پلوٹھی دا بچہ

پلیٹھا: (لہند، صفت) پہلا جمیا پتر، پہلی اولاد

جیٹھ پلیٹھا، (نذ) سبھ توں وڈا پہلا بچہ

پلیٹھڑا: (نذ) ویکھو: پلیٹھا

پلیٹھن: (لہند، مو) پہلی جمی دھی، پلیٹھا دی تانیث

پلیٹھن: (پو، نذ) سرسوں دیاں سُکیاں پھلیاں دا بُورا

پلیٹھو یں: (مو) ویکھو: پلیٹھواں

پلیٹھی: (مو) 1- اوہ عورت یا گاں مجھ جس نے پہلا بال جمیا ہووے 2- پہلے بال نوں وی پلیٹھی دا آکھیا جاندا اے، ونگی: 'ساہو میریا پلیٹھی جمیا' (نجم) پلیٹھا دا موَنث روپ، ونگی: 'ایہہ سدھر میری پہلی پلیٹھی' (انگ تریڑاں پیاں)

پلیٹھی دا، (صفت) ویکھو: پلیٹھا

پلیٹر: (مذ) ریلوے دا اک ملازم اتے اوس دا عہدہ، ایس دا کم ٹھیلے تے چڑھ کے ریل دی لائن دی پڑتال کرنا ہے

پلیٹے پون: (محا) دھولے آون

پلیچا: (مذ) اُلجھن، گُنجھل

پلید: (فا، صفت) پلیت، ناپاک، نجاست، گندہ، میلا

پلیدن: (مصدر) پلیتی، ناپاکی

پلیدنا: (مصدر) ویکھو: 'پلید' جیہدی ایہہ تانیث اے

پلیدی: (مو) ویکھو: پلیدن

پلیڈر (Pleader): (انگ، مذ) وکیل

پلیسنا: (فعم) 1- سیک دینا 2- ہری سوٹی نوں اگ وچ چھل لاہون لئی تاونا

پلیک: (مو) ویکھو: پلیگ

پلیکھا: (مذ) ویکھو: 'بھلیکھا' جیہدا ایہہ وگاڑ اے

پلیگ (Plague): (انگ، مو) 1- اوہ بیماری جس نال کچھاں وچ پھوڑا ہون اتے تاپ ہو جان کرکے روگی چھیتی مر جاندا ہے، طاعون، مری، مہاجری 2- رب دا قہر، بلا، زحمت

پلیل: (مذ) چاؤ ملھار، ونگی: 'ہوندی خبر جے تدھ وسار جانا، کردا کاس نوں ایڈ پلیل رانی' (دولت رام)

پلیھنا: (فعم) چمڑی لانا، چھرے نال چمڑی توں لگا ہویا گوشت لانا، الگ کرنا

پلین: (مصدر) سیک دیون

پلیندا: (مذ، صفت) 1- پالن ہار 2- پلدا ہویا

پلینڈڑ: (صفت) ویکھو: پلیندا

پلینگڑی: (مو) ہتھاں دی کنگھی جو بچے وڈے بزرگاں دیاں لتاں نوں مارلیندا ہے

پلیو: (پو، مو) تہہ، پہلی واری دی فصل، درختاں تے آیا پہلا بُور، پھل، تندور وچ لائیاں پہلیاں روٹیاں

پلیو: (مذ) لیو، لے

پلیوَن: (مصدر) 1- پل جاون 2- موٹا تھیون

پلیوَن: (مصدر) 1- پڑیوَن 2- اگانہہ ودھن

پلیوں: (لہند، مذ) دلدلی ریت، کھوبھا، ریتا

پلیوں: (فم) پلے وچوں، کولوں، اپنے پاسوں، اپنے دلوں

پلیوں جھڑنا، (محا) ہتھوں دینا

پلیوں دیوے تے ویری بناوَ، (اکھا) جدوں کوئی فائدہ حاصل کر کے اُلٹا نقصان دیوے تاں کہندے نیں

پلیہا: (لہند، مذ) 1- رس، جوس، تری 2- تلی دی بیماری، پلہہ دی بیماری

پلیہٹھن: (چھ، مو) پہلوٹی دی بچی

پلیہر: (مذ) مالک، سوامی

پلپیر جو چڑے، رکھیا کیا کرے، (اکھا) جدوں مالک اپنی چیز دا آپ اُجاڑا کرے تے راکھی کرن والا کیہ کر سکدا ہے اودوں کہندے نیں

پلیئر (Player): (انگ، مذ+مو) کھڈار، کھڈاری

پلیئے پوون: (محا) دھولے آؤنا

پ......م

پُم: (مذ) مرد، آدمی، نر

پُما: (مذ) بوسہ، چُما

پماں: (مذ) ویکھو: پُم

پماں: (صفت) بے سمجھ، احمق

پُمائے: (مذ) اک طرحاں دا بوٹا جس دیاں جڑھاں گاجر ورگیاں اتے پھُل سفید اتے لال ہوندے ہن (Oxyhaphus Himalaicus)

پمبن: (ج، مذ) کنک دی اک قسم

پمبھن: (مذ) ویکھو: پمبن

پمبھیری/پبھیری: (مو) 1- اک برساتی پردار کیڑا، تتری دے ہم شکل 2- (صفت) تیز رفتار، پھرتیلا، چُست، چالاک، چھریرا 3- تتلی

پمبی: (ج، مو) باریک ٹوڑی

پمبی: (مو) غلے دے دانیاں وِچ پیدا ہوون والا کیڑا

پمپ (Pump): (انگ، مذ) 1- لوہے دی نال اتے مشین جس نال زمین وچوں پانی کڈھدے ہن، نلکا، نبھی 2- سائیکل وغیرہ وچ ہوا بھرن والی پچکاری 3- اک قسم دی مردانہ گرگابی

پمپ شو (Pump Shoe)، (انگ، مذ) 1- پیریں پاون والی انگریزی قسم دی اک جُتی 2- اک قسم دا مردانہ گرگابی

پیٹرول پمپ (Petrol Pump)، (انگ، مذ) 1- پٹرول دے گودام اُتے لگی مشین جس راہیں پٹرول موٹراں دیاں ٹینکیاں وچ پاوندے ہن 2- اوہ تھاں جتھوں موٹراں پٹرول لیندیاں ہن

ہینڈ پمپ (Hand Pump)، (انگ، مذ) پانی کڈھن والا نلکا جو ہتھ نال گیڑیا جاندا ہے

پمپا: (مذ) 1- اک قسم دا گھاہ 2- تنگ بھدرا (بھارت) دی اک معاون ندی جیہڑی رشیا مک پربت توں نکل کے دریائے تنگ بھدرا وچ ڈگدی سی

پمپری: (مو) اک وڈی جھاڑی جیہدا پھل تالاب یاں ندی وچ ڈگن نال مچھلیاں نوں زہر چڑھ جاندا اے

پمپی: (مو) ویکھو: پمپ شو

پمڑیال: (پو، مو) پلکاں، پمڑیاں، گنیاں

پمڑیں: (پو، مو) اکھاں دی والاں والی جگہ، گنیاں، پمڑیاں

پمس: (ہ) مرد، نر

پمسوان: (ہ، مذ، صفت) صاحب اولاد

پمفلٹ (Pamphlet): (انگ، مذ) چھوٹے قد یاں حجم دی کتاب، کتابڑی

پُملی: (لہند، مو) کرونبل، پوملی

پُمن: (مذ) 1-اک طرحاں دی کنک 2- وڈا ٹک

پمن، (مو) بھروٹا، بھوں، ابرو

پمن کانی، (مذ) جھمنیاں دے والاں دا تیر

پَمّن: (مصدر) ویکھو: پون

پمنیاں: (مو) 'پمن' دی جمع، پلکاں

پموچھلی: (لہند، مو) کرونبلی، پرونبھل

پھا کا: (مذ) 1-دھما کا 2- بھبا کا، شعلہ

پمی پرالی: (مو) ویکھو: پمی گھرالی

پمی گھرالی: (لہند، مو) جنی کھنی، لنڈی بُچی، ہر کوئی

پمیش: (مو) 'پیائش' دا وگاڑ

پ...... ن

پن: (مذ) 1- اک رُکھ جس دی چھل چمڑا رنگن دے کم آوندی ہے 2-اک لاحقہ، جیویں: تِکھا پن، بچپن 3- پانی دا مختصر روپ، جیویں پن گھٹ، کئی تھاواں تے پانی دی تھاں ورتیا جان والا 4- پنج (5) دا مختصر روپ 5- پان دا پتا 6- قول، عہد، شرط، وعدہ 7- کاروبار، لین دین 8- قیمت، مُل، اُجرت

پن بٹا، (ہ، مذ) پان رکھن والا ڈبہ، گلوری دان

پن بجلی، (مو) پانی توں حاصل کیتی بجلی

پن بند، (ہ، مذ) شرط لاونا، ٹھیکہ لینا

پن بھتا، (مذ) اُبلے ہوئے چاول

پن چکی، (مو) پانی دے زور نال چلن والی چکی

پن زیب، (ہند، مو) پیراں وِچ پاون والا زیور، گِٹے توں اُتے پاون دا اک گہنا، پازیب

پن سال، (مو) پانی دا حساب رکھن والا آلہ، سبیل

پن سال نویس، (صفت) نہر دے پانی دے گھاٹے وادھے دا حساب رکھن والا

پن سالا، (مذ) 1- پنسال نویس 2- راہیاں نوں پانی پیاون دی تھاں

پن سُورۃ، (مذ) پنجاں سورتاں دا مجموعہ، پنج سورۃ

پن سیرا، (مذ) پنج سیر دا وٹا، پنج سیر دا

پن سیری، (مو) ویکھو: 'پنج سیرا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پن کپڑا، (مذ) زخم تے بنھی جان والی پانی وچ بھیوئی ہوئی پٹی

پن کتا، (مذ) اک قسم دی شال جس نوں تیویاں اُپر لیندیاں نیں

پن کُٹی، (ہ، مو) بغیر منداں دے کھان والیاں لئی پان نوں کُٹن والا اِک آلہ

پن گچا، (مذ) پانی وچ پوری طرحاں بھجیا ہویا

پن گھاٹ، (مذ) ویکھو: پن گھٹ

پن گھٹ، (مذ) 1-اوہ گھاٹ جتھوں لوکیں پانی بھردے ہن 2- دریا دا راہ

پن گھڑی، (مو) اک قسم دی گھڑی، پانی وچ اک سوراخ دار گڑوی سٹ دیندے ہن جو مِتھے سمے وچ ڈُب جاندی ہے خاص کر کے ایس دی ورتوں پھٹیاں والے کردے ہن، جل گھڑی

پن واڑی، (مذ) 1-پان ویچن والا 2-اوہ تھاں جتھے پان بیجے

ہوون، پاناں دا باغ

پن واہی، (مو) 1-دُوروں پانی لیاون دی حالت 2- پانی دی تھُڑ

پن ہارا، (مذ) پانی بھرن والا، ماشکی، ماچھی، بہشتی، سقہ

پن ہارن، (مذ،صفت) پانی بھرن والی

پن ہاری، (صفت) ویکھو: پن ہارا

پن یاد، (مو) کُھوہ دا پانی

پن یالا، (مذ) پانی والا

پن یالی، (مو) 1-پانی دا ہتھ لا کے پکائی ہوئی روٹی، پانی والی روٹی 2-ماتا (چیچک) دا دانہ 3-(صفت) پانی دی بنی ہوئی

پن یالی ٹکی، (مو) پانی دا ہتھ لا کے پکائی ہوئی روٹی

پن(Pen): (انگ، مذ) لکھائی کرن والا قلم

پِن: (مذ) 1- ماس، ڈھلیا ہویا گوشت 2- موٹاپا

پِن تے پِن چڑھن، (محا) بہت موٹا ہوون

پِن چڑھن، (محا) بہت موٹا ہوون

پِن(Pin): (انگ، مو) 1- کاغذ وغیرہ نتھی کرن والی بنا نکے دے سُوئی 2-سر یاں داڑھی دے والاں نوں سنبھالن لئی لائی جان والی سُوئی 3- سٹوو (Stove) دے سوراخ نوں صاف کرن لئی بنی تار جیہی سوئی

پِن گُش، (مذ) لکڑی یاں لوہے وغیرہ دا بنیا ڈھانچا، جس وچ پِن ٹنگن لئی وچکار مخمل وغیرہ لگی ہوندی ہے

سیفٹی پِن (Safety Pin)، (انگ، مذ) بکسُوا

پِن: (مذ) 1-چول، کھنڈ وغیرہ ملا کے بنائی پِنی 2- مٹی یاں گوہے وغیرہ دا بنایا گولا 3- ویہلڑا آدمی، آلسی آدمی 4- ڈرائی فروٹ دا ڈھیر، انبار

پِن بھراؤنے، (محا) ہندو مُردے دے حوالے نال اک رسم

پِن گیات، (مذ) اک رُکھ جو ہمالیہ پہاڑ وچ پنج ہزارتوں نو ہزار فٹ دی اُچائی تک اُگدا ہے جس دا پھل بے سوادا ہوندا ہے (cratageus oxyeantha)

پِن: (فعر) 'پِنن' مصدرتوں امر

پِن کھاون، (محا) منگ پِن کے گزارہ کرنا، منگ کے کھاون

پِن کھاونا، (محا) ویکھو: پِن کھاون

منگ پِن کے گزارہ کرنا، (محا) منگ تنگ کے دن گزارنا، بڑے اوکھے دن گزارنا

پُن / پُنی: (ہ،حرف ربط) پھر، بھی، پچھے، بعد

پُن: (فعر) 1- 'پُنن' مصدرتوں امر۔ گالھی، مندا بول 2- کپڑے نال پانی لسی وغیرہ نوں چھان، ونگی: 'آپنی رَت وچوں پُن مینڈا پانی' (نجم) 3- اپڑ، پہنچ، پُج 4- خیرات، صدقہ، دان، عطا 5- کارِ خیر، نیک کام، نیکی، احسان، ثواب، بھلا 6- عقل، قوت 6- بخشش، پُن 7- عدل تلوار دا زور

پُن چھان، (مو) چھان بین، نتارا، تحقیق، تفتیش

پُن چھان کرن، (محا) چھان بین کرن، پرکھن، نتارا کرن

پُن چھان ہوون، (محا) چھان بین ہوون، پرکھ ہوون، پُچھ پڑتال ہوون، نتارا ہوون

پُن چھڈن، (محا) 1 -مندا آکھن، بہت بے عزتی کرن

2- کپڑے نال پانی لسی وغیرہ نوں چھانن

پُن دا، (مذ) 1- مفت دا، بنا پیسیوں 2- خیرات وچ لبھیا ہویا

پُن دا ساک، (مذ) بنا قیمت لیا رشتہ، اللہ ناویں دا رشتہ

پُن دان، (صفت) 1- نیک کم لئی خیرات کرنا 2- سخی، نیک

پُن دی جڑ سلاہری، (اکھا) خیرات کرن والے نوں کدی گھاٹ نہیں آوَندی

پُن دی گاں دے دند کون گِندا اے، (اکھا) ویکھو: پُن دی گھوڑی دے وی کسے دند گِنے نیں

پُن دی گھوڑی دے وی کسے دند گِنے نیں، (اکھا) خیرات دین والا جو دیوے تے لین والا اوہدا معیار نہیں ویکھدا، کیوں جے خیرات کرن والے نے اپنی حیثیت مُوجب ای خیرات کرنی ہوندی اے

پُن کرم، (مذ) صدقہ، خیرات، نیکی، ثواب دا کم

پُن کرن، (محا) خیرات کرن، نیکی کرن، دان کرن

پُن کماون، (محا) پُن کھٹنا، نیکی دا کم کرنا

پُن کھٹن، (محا) ثواب کھٹن، نیکی کماون

پُن ہوون، (محا) 1- نیکی دا کم ہوون، خیرات ہوون 2- ملن، لبھن

پنّا: (مذ) 1-اک ہرے رنگ دا قیمتی پتھر، زمرد، پکھراج 2- اِک قسم دا چمک دار کاغذ جو ویکھن لئی وی ورتیا جاندا ہے 3- جُتی دا تلا، چمڑا 4- پتا، ورق، کتاب دے ورقے دا اک پاسا، صفحہ 5- خط، پتر 6- سونے چاندی دا ورق وَنگی: 'ان لکھیا پنّا وار دا' (نجم) 7-(ہ) پتا، برگ

پنّا پانا، (محا) 1- مٹی پانا 2- عیب دی پردہ پوشی کرنا 3- رفع دفع کرنا

پنّا چاون، (محا) ختم کر دیون، مار مُکاون، تباہ کرن

پنّا چوہجن، (محا) کَکھ نہ رہون، تباہ ہوون

پِنّا: (مذ) 1- گُنّھے ہوئے آٹے، مٹی یاں گُڑ وغیرہ دی تھوڑی جنی گول کیتی ہوئی مقدار، مٹی دا گولا 2- رسی یاں ڈور وغیرہ نوں ول کے گول کیتا ہویا وڈا سارا گولا 3- مٹھیائی 4- سخت بیماری، فکر یاں پیڑ وجھوں چہرے دے اُتر جان دا عمل 5- نہر دی مٹی یاں ریت جو کھاد وجھوں ورتی جاندی ہے 6- اوہ مٹی جو ریتلی زمین وچ ہل اتے سُہاگا مار کے بن دی ہے 7-(ہ) ڈنگراں نوں پٹھیاں وچ رلا کے کھوائی گئی کھل

پُنّا: (سابقہ) کسے کیفیت یاں حالت نوں بیان کرن والا، جیویں: لُچ پنا، گُت پنا

پُنّا: (مصدر) وڈیاں دے عیب کھولنا، بکھاننا، بُرا بھلا کہنا

پُنّا: (مذ، صفت) 1- پہنچیا ہویا، مکمل ہو چکیا ہویا 2- خوشحال

پناتر: (مذ+ مو) 1- پرات، دھات دا تھال، ترامی 2- منڈا جمن تے منڈے دی ماں نوں مبارک دے طور تے پیش کیتی گئی پرات جس وچ چاول گُڑ تے سبھ توں اُتے توفیق مطابق نقدی دے سکے ہوندے نیں، وَنگی: 'مہراں دے دھرتھال سراں تے دین پناتر آئیاں' (سیف)

پنار: (مذ) 1- 'پنہار' دی تخفیف، ماشکی

پنارا: (ج، مذ) 1-چیزاں (سامان) کرائے تے لین دا عمل 2-نالا، مورا، پرنالا، ونگی: 'گھروں سدھارے لین پنارے' (پنجابی باراں ماہ)

پنارن: (لہند، مذ) سامان دا کرایہ

پناری: (مو) ویکھو: 'پنارا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پناڑی: (مذ) ویکھو: پن واڑی

پناک: (مو) پتلی لسی، چاٹی دی لسی

پناک: (لہند، مو) پہلی واری سُون والی گاں

پناک: (ہ، مو) شیو جی دی کمان جیہنوں سری رام چندر نے توڑیا سی تے ایس نوں (اُچگو) وی آکھدے نیں

پناکی: (ہ، مذ) 1-مہادیو جیدا لقب 2-اِک قسم دا ساز

پنالا: (ہ، مذ) ویکھو: پرنالا

پنالی: (مو) 1-'پنالا' دی تانیث، پرنالی 2-بی کیرن والی نالی

پُنانا: (متعدی المتعدی) پُنّن دا کم کراونا

پناں: (مذ) ویکھو: پنا

پناں: (پو، مذ) 1-اَن دا گولا 2- حلوے دا گول لقمہ 3-اُلٹی گل، بے وقوفی 4- سُوتی دھاگا یاں ڈوری جیہڑی کپڑے بنھن لئی ورتیا جاندا اے

پناون: (مصدر) کسے اوزار دی تیز دھار کرن

پناون: (مصدر) 1- منگاون، گداگری کراون 2- نک وچ دم کرن، بہت تنگ کرن

پُناون: (مصدر) 1-چھان پھٹک کراون 2- رفو کراون 3- گالھ مندا کراون

پناونا: (متعدی المتعدی) منگن دا کم کراونا، بھیکھ منگاونا، خیرات منگاونا، ونگی: 'آپے در در اُپر پناوے آپے بھرے خزانہ' (گُل)

پُناونا: (متعدی المتعدی) پُنّن دا کم دوسرے توں کراونا

پناہ: (فا، مو) بچاؤ، حفاظت، آسرا، ونگی: 'میں تلہ بنھ کے ٹھلھ پئی رکھ کے اوہدی پناہ' (حافظ برخوردار)

پناہ پاتھی، (مو) 1-بچاء، آسرا 2- پناہ، اوہلا

پناہ دیون، (محا) آسرا دیون، سہارا دیون، حفاظت وچ لون

پناہ گاہ، (فا، مو) پناہ لین دی تھاں، آسرا لین دی تھاں

پناہ گزین، (مذ) مہاجرین، پناہ لین والے، ونگی: 'آٹے بوٹے جڑھوں اُکھاڑے وانگ، میرے پنجاب دے پناہ گزین'

پناہ گیر، (فا، صفت) پناہ لین والا، مہاجر، پناہ گزین

پناہ گیری، (صفت) ویکھو: پناہ گیر

پناہ لوَن، (محا) سہارا لون، حفاظت وچ آون

پناہ لے لون، (محا) 1-سہارا لے لوَن، مدد منگ لوَن 2- حفاظت وچ آ جاون

پناہ مِلن، (محا) 1-سہارا لبھن، دُشمن توں بچاء دی تھاں لبھن 2- سکون حاصل ہودن

پناہ منگن، (محا) 1- امن تے سکون لبھن 2- دُور رہون، بچن 3- بچاء لئی سہارا لبھن، حفاظت لئی آکھن

شہرِ پناہ، (صفت) جہان نوں پناہ دین والا

پناہن: (صفت) پناہ دیون والا

پناہی: (مذ) جو پناہ دیوے، بچاون والا، ونگی: 'میرے ماہی دے پنج پیر

پناہی' (بلھے شاہ)

پناہی پکھی، (مذ) ویکھو: پناہی

پناہیا: (مذ) پناہ لین والا منکھ

پناہیاں: (مذ) مہاجرین، 'پناہیا' دی جمع

پُناؤ: (صفت) 1- نپواون والا 2- گالھاں دواون والا

پُناؤنا: (متعدی المتعدی) کسے اوزار دی دھار تیز کراؤنا

پُنائی: (مو) 1- پُنن دا کم یاں مزدوری 2- رفو کرن دا کم یاں اوہدی

اُجرت

پنبا/پنبہ: (مذ) 1- رُوئی، پھمبا 2- رُوں دا بُنڈا، ونگی: 'پنبے اُڈدے جان

تناں دے جیوں تیلی اوہ تنبے' (سیف)

پُنبل: (مو) ویکھو: پرُونبل، ونگی: 'رُکھ ڈبے سن پُنبلیں، ہاتھی مل مل نہا'

(باوا بُدھ سنگھ)

پنبو چھلی: (مو) کونپل، کرونبل

پنبھکّو: (مذ) بھمکو، مچھر دی اک قسم، پروانہ، پتنگا

پنبھیری: (مو) 1- بھمبھیری، تتلی 2- مجازاً...... زیادہ پھرن ٹُرن والی

عورت

پنبی: (مو) 1- ہوا نال اُڈن والے تُوڑی دے نکے نکے ککھ

2- (صفت) سبھ توں بیٹھلے درجے دے لوک کمی

پنپ: (لہند، مذ) ویکھو: پمپ

پنپا سر: (مذ) پنپا ندی دے کنڈھے اک جھیل جتھے شبری بھیلنی بیٹھدی

سی جس دے جُوٹھے بیر شری رام چندر جی نے کھادے سی

پنپان: (مصدر) ویکھو: پنپاون

پنپاون: (مصدر) 1- پانی دیون 2- ودھاون، پھلاون، نشو ونما کرن

پنپنا: (فل) مولنا، ودھنا، پھلنا، ہرا بھرا ہونا

پنپناٹ: (مو) پنپناہٹ، سنسناہٹ

پنپیچن: (مصدر) ویکھو: پنپیوَن

پنپین: (مصدر) ویکھو: پنپیوَن

پنپیوَن: (مصدر) ہرا تھیوَن، ودھن پھلن

پنت: (مذ) 1- پنتھ، دھرم 2- رستہ

پنتا: (لہند، مذ) گھوڑے، اُوٹھ وغیرہ اُتے پائی جان والی گدی، پلانا

پنتا: (مذ) 1- منگتا، فقیر، بھیک منگن والا 2- فقیر توں بھیک منگن والا

پنتالھیاں: (مذ، صفت) ترتیب وچ پنتالیویں نمبر مگروں آون والا

پنتالی: (عدد، صفت) پنجا تالی، چالی جمع پنج، پنجاہ گھٹ پنج، پنتالی توں

اگلا عدد، 45

پنتناں: (فعم) جکڑنا، مدھولنا

پنتھ: (صفت) مسافر، بھونڈو

پنتھ: (ہ، مذ) 1- رستہ، راہ، سڑک 2- دین، دھرم، مذہب، ونگی: 'چھتر

سُولاں سر جھالیا، پر تیرا پنتھ نہ پایا' (بلھے شاہ) 3- جتھا، گروہ، ڈھانی

4- ڈھنگ، طریقہ، رسم ریت 5- کم کار، دھندا، ونگی: 'محمد بوٹیا

عشق دے پنتھ اندر کوئی باجھ نہ درد رنجور ڈٹھا' (بوٹا)

پنتھ پرکاش، (مذ) گیانی گیان سنگھ جی رچت خالصہ پنتھ دا اتہاس

اک پنتھ دو کاج، (اکھا) جدوں اک جگت نال دو پاسیں کم سر

جان اودوں کہندے نیں

خالصہ پنتھ، (مذ) تمام سِکھ سنگت

پتھا: (مذ) 1-راہ، رستہ 2- ستی 3-مسافر، راہی 4-مذہب، ملت

پنتھ: (ہ، مذ) 1-راہ، رستہ، طریقہ 2-فرقہ، گروہ 3-دستور، رواج

پنتھی: (مذ) 1-پاندھی، راہی، مسافر، پچھے 2-لفظ دے اخیر تے لگ کے کسے مذہب یاں فرقے نال جُڑت نوں ظاہر کردا اے، وَنگی: 'نانک پنتھی، کبیر پنتھی، وَنگی: پنتھی مار جائیکے بے حسی جیو روڑے جو بادے (بولیاں)

پنتھی پورن، (محا) چوکڑی مار کے بہوَن

کبیر پنتھی، (صفت) کبیر جی دے مت نوں مَنن والا

پتی: (مو) 'پتا' دی تانیث

پلنے: (مذ) 'پتا' دی جمع

پنج: (عدد، صفت) 5 حروف عدد دا پنجواں حرف

پنج آ بھوت، پہنچا ہوت، (مو) اوہ پنج گراہیاں جو روٹی کھان توں پہلے ہندو ریتی مطابق اگنی دی بھینٹ کیتیاں جاندیاں ہن

پنج آیت، (فا+عر، مو) اوہ پنج سورتاں یاں قرآن دیاں آیتاں جیہڑیاں وفات یاں سوم دے موقع اُتے تے یاں بعد وچ کدی دی تعزیت لئی پڑھیاں جاندیاں نیں یعنی سورۃَ کافرون، سورۃَ اخلاص، سورۃَ فلق، سورۃَ ناس، سورۃَ فاتحہ

پنج ارکان، (فا+عر، مذ) اسلام دے پنج ارکان (روزہ، نماز، حج، زکوٰۃ تے کلمہ)

پنج اشنان، (مذ) ویکھو: پنج اشنانا

پنج اشنانا، (مذ) مُونہہ اتے ہتھ پیر دھون دی حالت

پنج اشنانی، (مذ، صفت) مونہہ اتے ہتھ، پیر دھون والا، پنج اشنانا کرن والا

پنج اشنانی مہا گیانی نت نہاون ولدری، (اکھا) پنج اشنان کرن والے آلسی بندے اپنے حق وچ ایویں کہیا کردے ہن

پنج اکھا، (مذ، صفت) اک اکھوں کانا

پنج اکھا سنگھ، (صفت) کانا آدمی

پنج اکھر، (مذ) اوست نامہ دے پنج اکھر

پنج اِندری، (ہ، مو) ویکھو: پنج اندریاں

پنج اِندریاں، (ہ، مو) پنج حواس جیہناں دے ناں ایہہ ہن، اکھ، کن، نک، جیبھ اتے جِلد

پنج اِندریہ، (ہ، مذ) خواس خمسہ

پنج انگ، (مذ) 1-پنج دا ہندسہ 2- 5ہندوؤاں وِچ پُوجا دے پنج ڈھنگ جو ایہہ ہن، مون پرارتھنا، نیوید، ارگھ، دیو، اشنان اتے برہم بھوج 3- درخت دے پنج انگ جو ایہہ ہن، پھل، پھُل، پتے، جڑھ، اتے چھلکا 4- جنتری، پتری

پنج انگشت، (مذ) پنجاں اُنگلیاں دی شکل دی اِک بُوٹی

پنج بانیاں، (مو) 1-جپو جی، جاپو صاحب، دس سوَیے، رہ ہراس اتے کیرتن سوہلا پنج بانیاں ہن، جیہناں دے پاٹھ نت کرنا سکھ لئی لازمی ہے 2-امرت تیار کرن ویلے پڑھیاں جان والیاں پنج بانیاں جیویں کہ جپو جی صاحب، جاپ صاحب، دس سویہ، چوپئی اتے انند صاحب ایہناں دا پاٹھ ہر سکھ دا دھرم سمجھیا جاندا ہے

پنج بٹوارے، (مذ) پنج بٹ مار، پنج ڈاکو یعنی کام (جنسی)، کرودھ

(نفرت)، لوبھ (لالچ)، موہ (محبت)، اتے ہنکار (تکبر)

پنج بجر، (مذ) ویکھو: پنج شبد

پنج بکار، (مذ) کام کرودھ وغیرہ پنج بھیڑے عمل

پنج بکھاری، (مذ) ویکھو: پنج بکار

پنج بھن تاپ، (مذ) بہت تیز بخار

پنج بھنا، (مذ، صفت) پنج قسماں دا

پنج بھو، (مذ) 1- پنج تتاں دے کھماں وغیرہ پنج گن 2- پنج تتاں دے سوکھم ستو انش توں بنیا انت ہکارن، من

پنج بھوآ تما، (مو) ویکھو: پنج بھو

پنج بھوت، (مذ) اگ، پانی، مٹی، ہوا اتے آکاش پنج بھوت ہن

پنج بھوتک، (صفت) پنج تتاں دا سریر (جسم)

پنج بھوناٹک، (مذ) پنج تتاں دا سوامی، کرتار، رب، خالق کائنات

پنج بھیتی، (مو) پنج ڈر، پنج بھے

پنج بھیکم ورت، (مذ) اوہ ورت (روزہ) جو ہندو کتک دے پچھلے پکھ دی اکادشی توں پورن ماشی تک پنج دن رکھدے نیں

پنج بھیکھماں دے دیوے، (محا) اوہ دیوے جو ہندو دیوالی دے دس دناں پچھوں پنج دن تک بالدے نیں

پنج بھیکھواں، (مو) پنج بھیکھم ورت (روزے)، ہندوواں اندر کتک مہینے دے پنج روزے

پنج بیل، (مذ) سریر وچ رہن والی پنج قسم دی ہوا، پران وایو، سمان وایو، اُدان وایو، ویان وایو اتے ایان وایو

پنج بیہاں، (پوا، صفت) پنج ویہاں دا اک سو

پنج پاتر، (مذ) سندھیا شام دی عبادت کرن دی تانبے یاں پتل وغیرہ دی گلاسی جیہی، شام ویلے پانی تے دَم پڑھ کے پھوکنا

پنج پانڈو، (لہند، مذ) مہاراجا پانڈو دے پنج پتر (یدھشٹر، بھیم، ارجن، نکل تے سہدیو)

پنج پتی، (مو) تاش دی اک کھیڈ جس وچ چار آدمی کھیڈدے ہن، پہلاں پنج پنج پتے

پنج پدا، (مذ) اک چھند جس دے اِک مصرعے وچ پنج شبد ہوندے نیں

پنج پران، (مذ) ویکھو: پنج بیل

پنج پرساد، (لہند، مذ) سکھ دھرم موجب کڑاہ پرشاد، پتاسے، مکھانے، گری اتے پھل پنج چیزاں پرساد وجھوں ونڈیاں جا سکدیاں نیں

پنج پروان، (مذ) گورومکھاں دے قبول/ منظور کیتے پنج چنگے گن، ونگی: 'ستیہ او سنتو کھ دیہ دھرم ارتھ میل پنج پروان کیئے'

پنج پکار، (مذ) کام، کرودھ وغیرہ پنج کار

پنج پکانا دس کھانا، (محا) اپنا آپ ہی نبیڑنا

پنج پکاون دس کھاون، (محا) ودھ خرچ کرن، فضول اُڈاون

پنج پنجاہاں نوں تار دیندے نیں، پنج پنجاہاں نوں ڈوب دیندے نیں، (اکھا) پنج عقل والے پنجاہ بے وقوفاں نوں تار دیندے نیں تے کدے کدے پنج بے وقوف پنجاہاں عقل منداں نوں لے ڈُبدے نیں

پنج پنکھی، (مذ) پنج حِساں، خواس خمسہ

پنج پوت، (مذ) پنج عناصر

پنج پوڑ، (ہند، مذ) کیکڑا، کرک، اِک آبی جانور جیہڑا بچھو دے نال دا ہوندا اے پر جسامت وچ مینڈک دے برابر ہوندا اے تے زیادہ تر ندی نالیاں دے پانی وچ ہوندا اے

پنج پہاڑ دن، (مذ، صفت) بہت وڈا دن، ڈھیر اوکھا دیہاڑا، دُکھاں بھریا دن

پنج پہروا، (مذ) ویکھو: پنج پنکھی

پنج پھلاں رانی، (مو، صفت) بہت ہی ملوک اتے سُندر عورت، اپنی نزاکت اُتے مان کرن والی عورت، کہانیاں دی شہزادی

پنج پیارے، (مذ) بھائی دیا سنگھ (جیہناں دا جنم اُچی گلی اچھرہ لاہور وچ ہویا)، بھائی دھرم سنگھ، بھائی محکم سنگھ، بھائی صاحب سنگھ اتے بھائی ہمت سنگھ ایہہ پنج مہا پُرکھ پنج پیارے کہاوندے ہن، ایہناں نے 1699ء وچ دسویں گورو سری گورو گوبند سنگھ جی توں امرت چھکیا تے پہلے پنج پیارے اکھوائے

پنج پیر، (مذ، صفت) ہیر دے قصے وچ وارث شاہ دے لکھن مطابق پنج پیر ایہہ ہن، حضرت خضرؑ، لعل شاہؒ، سید جلالؒ، شکر گنجؒ تے مخدوم جہانیاںؒ، وَنگی: 'تاں سپنے وچ پنج پیر گئے، ہیر نوں سخن سنایا' (دمودر)

پنج پیراں والا پاسا، (مذ) شمال دی سمت

پنج پَیرن، (ہند، مو) اِک نِکا جیہا چھپکلی دی جسامت دا جانور جیہڑا کھیتاں، ندی نالیاں دے نیڑے ہوندا اے

پنج پیریا، (مذ، صفت) پنجاں پیراں نوں مَنن والا

پنج تانی، (مو، صفت) پنجاں تنداں والی، وَنگی: 'لنگی مجھ پنج تانی اتے پٹ ہنڈھائے' (دمودر)

پنج تپا، (مذ) آلے دوالے چار دُھونیاں لا کے تپ کرن والا سادھو، پنجویں دُھونی سِر اُتے تپدے سورج نوں سمجھیا جاندا ہے

پنج تت، (مذ) مٹی، پانی، اگ، ہوا اتے آکاش پنج عناصر ہن

پنج تت دا پُتلا، (مذ، صفت) انسانی جسم، انسان

پنج تتوہ، (ہ، مذ) ویکھو: پنج بھوت

پنج تسکر، (مذ) ویکھو: پنج چور

پنج تن، (فا، مذ) مسلماناں دے اعتقاد مُوجب حضرت محمدؐ، حضرت علیؓ، بی بی فاطمہؓ، حضرت حسنؓ، حضرت حسینؓ ایہہ پنج ہستیاں ہن، وَنگی: 'پنج تن پاک حمایت میڈی حسنؓ حسینؓ امام' (سچل سرمست)

پنج تنتر، (مذ) سنسکرت دی اک مشہور کتاب جس وچ جانوراں پنچھیاں دیاں کہانیاں راہیں حکمت تے سیانف دیاں گلاں کیتیاں گئیاں نیں

پنج تندُورکس، (چھ، مذ) بہت شدید بخار

پنج تورا، (مذ، صفت) بکواسی، فضول گل کرن والا

پنج ٹھگ، (لہند، مذ) پنج گلاں جو بندے نوں گمراہ کر پاؤندیاں ہن جیویں راج، مال، رُوپ، ذات تے جوبن

پنج جَن، (مذ) 1- عظیم لوگ، گورومُکھ 2- غصہ، حرص، خودغرضی، بے حسی، جھوٹھ

پنج جوگی، (مذ) دائرہ بنا کے ریاضت کرن والے پنج جوگی

پنج جیو، (پو، مذ) پازیب، جھانجھر

پنج چکر، (مذ) جوگیاں دے پنج پھیرے

پنج چنڈال، (مذ) کام، کرودھ وغیرہ پنج بھیڑے عمل

پنج چور، (مذ) ویکھو: پنج چنڈال

پنج چیلے، (مذ) ویکھو: پنج پیارے

پنج حواس، (فا+عر، مذ) نک، کن، اکھ، جیبھ تے چمڑی پنج حِساں ہن، حواس خمسہ

پنج خالصہ دیوان، (مذ) پنج گورمکھ سنگھاں دا دربار

پنج دریا، (مذ) 1-مراد پنجاب دے پنج دریا 2-اک مشہور پنجابی رسالے دا ناں

پنج دشمن، (مذ) منکھ دے پنج ویری جنس، نفرت، دُنیا دی محبت، لالچ، تکبر

پنج دو، (مذ) ویکھو: پنج دوآ

پنج دوآ، (مذ) 1-پنجاں وچوں دو اتے تن دی نسبت 2- فصل نوں دو اتے تن دی نسبت نال ونڈن دا اک ڈھنگ جس وچ مالک نوں دو حصے تے مزارعے نوں تن حصے ملدے نیں

پنج دوت، (مذ) ویکھو: پنج چنڈال

پنج دونجی، (مو) ویکھو: پنج دوآ

پنج دھا، (ہ، مذ) طرحاں توں، پنج گناہ

پنج دھونیاں، (مو) تپسوی دے آلے دوالے چار دھونیاں اتے پنجواں سُورج، ونگی: 'پنجاں دھونیاں دے اگے سڑے کوہڑا' (کالی داس)

پنج دیو، (مذ) بھگوان وشنو، شِو، سورج، گنیش اتے دُرگا ایہہ پنج دیوتا ہن

پنج راسی، (مذ) جس نے حواس خمسہ نوں پیدا کیتا ہے، پروردگار

پنج رتن، (ہ، مذ) سونا، ہیرا، نیلم، لعل اتے موتی

پنج رتنا، (مذ) 1-سونا، چاندی، تانبا، موتی اتے مونگا پنج رتن نیں،

پنج رتنی 2- گاجر، مُولی، شلجم، بینگن، اتے کدوملا کے بنائی بھاجی

پنج رتنی، (مو) 1-سونا، چاندی، تانبا، مونگا اتے موتی پنج چیزاں جو مرن سمے دُنیا دار بندے دے مُونہہ وچ پائیاں جاندیاں نیں
2- طنزاً......شراب

پنج رنگا، (مذ) بُہتیاں رنگاں والا

پنج روزہ، (صفت) 1-پنجاں دناں دا 2- جس دی عمر بُہتی نہ ہووے، ناپائیدار

پنج سالہ، (صفت) پنج سال دا، پنج سال نال سمبندھت

پنج سالہ پلان، (مو) کسے وی سرکار ولوں مُلک دی ترقی لئی بنائی گئی اوہ سکیم جو پنج سالاں دے سمے وِچ پُوری ہوندی ہے

پنج سبدی، (مذ) عبادت، محنت، ریاضت

پنج ست، (صفت) گنتی وچ تھوڑے

پنج ست بارھاں کرن، (محا) گلاں نال تسلی دینا

پنج سردار، (مذ) منکھ دے پنج عیب جنس، نفرت، دُنیاوی محبت، لالچ، تکبر

پنج سکھی، (مو) حواسِ خمسہ

پنج سکھے، (مذ) پنج پیارے، گورومت دھاری سکھ

پنج سنگ، (مذ) نال رہن والے پنج سنگی

پنج سنگھ، (مذ) لالچ، غصہ وغیرہ، پنج بُرے اعمال

پنج سنگیتا، (مذ) پنج سنگیت ودیا (تعلیم) دا ماہر

پنج سُور بیر، (مذ) پنج بھیڑی تاثیر والے بُوٹے

پنج سُورۃ، (مذ) قرآنی سُورتاں دی اک نکی کتاب، پنج سُورتاں والی کتاب

پنج سیری، (مو) پن سیری، پسیری، پنج سیر دا وٹّا

پنج سیس، سوا اُنگلی دس نین، دم چار، (بُجھارت) اِک مُردہ تے اوہدا جنازہ چُکّن والے چار

پنج شاخہ، (فا، مذ) 1- پنج شاخاں والی موم بتی 2- لوہے دا پنجہ جیہنوں بانس تے لائی دا اے

پنج شبد، (مذ) پنج سازاں دی دُھنی، پنج ساز ایہہ ہن 1- تار والے ساز جیویں ستار وغیرہ 2- چم نال مڑھے ساز جیویں ڈھول (مردنگ وغیرہ) 3۔دھات دے ساز جیویں: چھینے 4- ناد جیویں گھڑا وغیرہ 5-پھوک مار کے وجاون والے ساز جیویں مُر لی وغیرہ

پنج شنبہ، (مذ) جمعرات، ونگی: 'آہو حضرت حسنؓ نے کیتا کئی نکاح، پنج شنہ دو روز سن کردے نِت نِت ویاہ' (جنگ حامد)

پنج شیل، (مذ) جواہر لال نہرو ولوں عالمی امن لئی بنائے گئے پنج اصول

پنج عیب شرعی، (فا + عر، مذ) چوری، زنا، جُوا، جھوٹھ، شراب خواری

پنج عیبی، (صفت) اوہ بندہ جیہدے وچ پنج شرعی عیب ہوون

پنج کپڑی، (مو) دھوتی، پگ، کُرتا، پرنا اتے جُتی پنج کپڑے

پنج کرسان، (مذ) ویکھو: پنج عیبی

پنج کرم اِندریاں، (مو) پنج اعضاء جیہناں راہیں منکھ کم کردا ہے جو ایہہ ہن، ہتھ، پَیر، مُونہہ، گدا مقعد اتے لِنگ (لِکواں انگ)

پنج ککار، (مذ) کچھا، کنگھا، کڑا، کرپان، اتے کیس، پنج ککے ہن

پنج ککاری، (صفت) پنجاں ککاں نوں دھارن کرن والا سکھ

پنج کُکرم، (مذ) جھوٹھ، نندیا، چُغلی، چوری، احسان فراموشی پنج بُرے اعمال نیں

پنج ککے، (مذ) سکھ مذہب دے وچ پنج علامتی شیواں 1- کرپان 2- کچھا 3- کڑا 4- کیس 5- کنگھا

پنج کلان، (صفت) ویکھو: پنج کلیان

پنج کلڑی، (مو) شاعری دی اک صنف، مخمس، پنج کلی

پنج کلیان، (مذ) پنج نشاناں والا جانور، پنج تھاواں تے نشان (چارے سفید کھر، سفید متھا)، اوہ گاں، مجھ یاں گھوڑا جس دے چارے کُھر تے متھا چٹا ہووے (ایہہ خوش قسمتی منیا جاندا اے)

پنج کلیانا، (مذ، صفت) ویکھو: پنج کلیان

پنج کنی، (مو) اوہ روٹی جس وچ رنگ رنگ دا اناج دَلیا (پیہیا) ہووے

پنج کنیاں، (مو) پراناں مطابق اہنا، دروپدی، کُنتی، تارے مندودری ایہہ پنج بیبیاں مقدس منیاں جاندیاں ہن

پنج کنیں، (صفت) پنج جنساں، کنک، جو، جوار، باجرہ، مکئی

پنج کول، (مذ) مگھ، پپلا مول، چب، چترا، اتے سُنڈھ پنج مصالحہ

پنج کون، (مذ) جیومیٹری وچ اوہ شکل جس دے پنج کونے

ہوندے ہن

پنج کونسل، (مو) اوہ کونسل (سبھا) جس دے پنج ممبر ہون، وگی: 'پنج کونسل جاں بناوندے نیں' (شاہ محمد)

پنج کوہ پیدل، دس کوہ سوار، بکّے نار گل کھنی، بکّے مرد نکار، (اکھا) جیہڑا بندہ پنج کوہ ٹر کے یاں دس کوہ سواری نال سفر توں گھر واپس آوندا پھر دو گلاں وِچوں اک گل اے یاں تے اوہدی سوانی چنگی نہیں یاں اوہ آپ ناکارہ اے

پنج گانہ، (فا،مو) پنج ویلا، پنج وقت دی نماز

پنج گانہ نماز، (مو) پنجاں وقتاں دی نماز

پنج گبوہ، (مذ) ویکھو: پنج گبھ

پنج گبھ، (مذ) گاں توں حاصل ہون والے پنج عناصر دُدھ، دہی، گھیو، مُوتر اتے گوہیا

پنج گرائیں تے پنج مقدم پندراں چوکی دار، ادھ پڑوپی جنڑ یاں دی، اٹھاراں لاگ دار، (اکھا) جدوں کسے تھوڑی شے دے بہتے ضرورت مند ہوون تاں کہندے نیں

پنج گرنبی، (لہند،مو) اوہ پوتھی جس وچ جپُ جی، رہراس، کیرتن موہلا، آسا دی وار تے انند صاحب پنج بانیاں درج ہوندیاں نیں، (ہُن سکھمنی وغیرہ کُجھ ہور بانیاں وی ایس پوتھی وچ شامل کر دتیاں گئیاں ہن)

پنج گرنتھی، (مو) ویکھو: پنج گرنبی

پنج گُنا، (مذ،صفت) جیہنوں پنجاں نال ضرب دِتی جا سکے

پنج گنج، (فا، مذ) 1-اُردو دے مشہور شاعر الطاف حسین حالی دیاں پنج مثنویاں دا مجموعہ 2- میاں محمد بُوٹا گجراتی دیاں پنج پنجابی کوتاواں دا مجموعہ 3-وگی: 'پنج سی حرفیاں آکھیاں حیدر پنجے گنج معانی دے نیں' (علی حیدر)

پنج گو، (مذ) ویکھو: پنج گبھ

پنج گویہ، (ہ،مو) گاں دیان پنج شیواں یعنی، دُدّھ، دہی، گھی، گوبر تے پیشاب

پنج گیان اِندریاں، (مو) اوہ پنج حواس جیہناں راہیں آدمی نوں باہرلیاں شیواں دا پتہ لگدا ہے، اکھ، کن، جیبھ، نک اتے چمڑی

پنج گیٹ، (مو) کُڑیاں دی اک کھیڈ جیہنوں پنج نکے نکے پتھراں نال کھیڈیا جاندا اے

پنج گیٹڑا، (لہند، مذ) پنجاں گیٹیاں نال کھیڈی جان والی کُڑیاں دی اک کھیڈ

پنج لڑا، (صفت) پنج لڑیاں والا ہار

پنج لڑیا، (مذ،صفت) ویکھو: پنج لڑا

پنج لون، (مذ) پنج قسم دا لُون سمندری، سونچل، بڑ، سینڈھا، اتے سانبھر

پنج مار، (صفت) پنجاں تے اِکلا بھاری، پنجاں نوں مارن والا

پنج مجھاں تن کٹیاں دو پوڑے لیائیاں جٹیاں، سارا سارا کھانا، ضائع نہ گوانا، (بجھارت) دو مجھاں

پنج مجھاں چو رستے پئیاں، پئیاں لمی راہیں، سوہریوں مُڑ پکے آئیاں، کھوج اوہناں دا ناہیں، (بجھارت) بیڑی

پنج مرد، (مذ) پنج بھیڑے وتیرے

پنج مکتے، (مذ) اوہ پنج بندے جیہناں نے پنج پیاریاں پچھوں 1 وساکھ سمت 1756 نوں دسویں گرو دے ہتھیں امرت چھکیا، اوہناں دے ناں ایہہ ہن، دیوا سنگھ، رام سنگھ، ٹہل سنگھ، ایشر سنگھ، فتح سنگھ

پنج مکھ، (ہ، مذ) سری مہادیو جی دا لقب

پنج میلا، (مذ، صفت) جیہدے وچ پنج قسم دیاں شیواں ہوون، پنج قسماں دا

پنج ند، (مذ) پنج دریاواں دا دیس پنجاب

پنج نکھ، (ہ، مذ) پنج نہواں والے یعنی انسان

پنج نمازاں، (مو) مسلماناں وچ پنجاں وقتاں دیاں نمازاں جیہناں دا ویروا ایہہ ہے، فجر، ظہر، عصر، مغرب اتے عشاء

پنج نمازی، (مذ، صفت) پنج نمازاں پڑھن والا مسلمان

پنج نوازاں، (مذ) بہت وڈا دن، سخی، دیالو

پنج وقتی، (فم) پنج ویلے، پنج وقتی

پنج ویلے، (مذ) پنج وقت

پنج ویہہ، (صفت) پنجھی، 25

پنج ویہاں، (مو) پنج واری ویہہ، سو، سینکڑا

پنج ویہیں، (فم) اک سو دے بدلے

پنج ہارن، (محا) انتہائی درجے دی کوشش کرنا

پنج ہتھی، (ہند، مو) پنج ہتھ دے تاپ دے برابر دا بیم وغیرہ

پنج ہتھیار، (مذ) کرپان، کمان، بندوق، کٹار اتے برچھا پنج ہتھیار ہن

پنج ہتھیارا، (مذ) ہرفن مولا

پنج ہزاری، (فا، صفت) 1-پنج ہزار فوجیاں دا سردار 2- مغل راج سمے دا اک عہدہ

اپنے جوگی تھاں نہیں پنج پیر نال نیں، (اکھا) جدوں اپنا تاں گزارہ نہ ہووے اتے وادھو مہمان وی نال ہون اودوں کہندے نیں

باہر میاں پنج ہزاری، گھر بی بی جھولے دی ماری، (اکھا) جدوں باہر تاں کسے دی عزت بہت ہووے پر گھر دی حالت چنگی نہ ہووے اودوں کہندے نیں، باہر میاں پھتو، گھر نہ ساگ نہ ستو

پنج: (لہند، مو) شاخ، ٹاہنی

پنج: (مذ) گڈی دا چکر، پہیہ

پنچ: (فعمر) 'پنچ' مصدر توں امر، پنچ دے، گٹ دے

پنچ: (مذ) زور، طاقت

پنچ: (مو) 1- کچومر 2-مارکٹ

پنچ چاڑھن، (محا) بہت مارن کٹن

پنچ رکھن، (محا) 1- ڈھیر مشقت لون 2- مارکٹ کے رکھن

پنچ سُٹن، (محا) کچومر کڈھن

پنچ کڈھن، (محا) بہت مارن

پُنج: (مذ) سموہ، ڈھیر، ونگی: 'دل آپ دا پُنج ہے نیکیاں دا، کرو بیٹے اُپکار مہاتما جی'

پنجا: (مذ) 1-اُنگلاں سمیت ہتھ اتے ایس دا نشان 2- پنجاں اُنگلاں سمیت پیر دا اگلا حصہ 3- جُتی، بُوٹ وغیرہ دا اگلا اڈھا حصہ 4- ہتھ

دے پنجے دے شکل دا دریاں اُنن دا اک اوزار 5- موچیاں دا لوہے دا اڈّا جس اُتے جُتیاں اتے بُوٹاں نوں رکھ کے کِل وغیرہ لاوندے ہن 6- پنجاں قیدیاں دا جُٹ 7- پنج دی گنتی دا شبد جس نوں عام طور تے دھڑوائی بولدے ہن، دھڑی 8- سیر وغیرہ درندیاں اتے پنچھیاں دا پونجا9- کاغذات تے انگوٹھے وانگ لایا پنجے اُنگلاں دا نشان10- جو دی شکل دی چونڈھی جو کاغذاں نوں قابو رکھن لئی ورتی جاندی ہے11- ٹین دا ہتھ دی شکل دا کٹیا پترا جس نوں فجور رجھنڈے وانگ سوٹی تے ٹنگ کے رکھدے ہن، شیر دیاں نُھوندراں ورگا12- اک قسم دا ہتھیار جس نوں ہتھ دیاں اُنگلاں وچ پا کے تے مُٹھ میٹ کے دُشمن تے چوٹ کیتی جاندی ہے، باغ نکھ13- تاش دی پنجی14- پکڑ، قابو15- شیعہ فرقے ولوں علم اُتے لایا گیا ہتھ دیاں اُنگلاں دا پتری دا پنجا، پنج تَن دا نشان

پنجا پاونا، (محا) پنجا لڑاونا

پنجا پھڑنا، (محا) ہتھ ملاونا، دست پنجا لینا، ونگی: 'قول قرار کیتے پھڑ پنجے، قسماں عہد پکائے' (میاں محمد بخش)

پنجا صاحب، (مذ) حسن ابدال دے لاگے سری گورو نانک دیو جی دا اک پتھر تے لگا ہتھ دا نشان، ایتھے اِک مشہور گورودوارہ ہے

پنجا لڑاونا، (محا) دو آدمیاں دا اُنگلاں وِچ اُنگلاں پھسا کے زور ازمائی کرنا

پنجا لینا، (محا) دست پنجا لینا، ہتھ ملاونا

پنجا مارنا، (محا) جھپٹا مارنا

دست پنجا کرنا، (محا) ہتھ ملاونا

دست پنجا لینا، (محا) ویکھو: دست پنجا کرنا

پونجا: (مذ) رُوں پنجن والا، اک ذات جو رُوں پنجن دا کم کردی اے

پنجاب: (فا، مذ) پنج دریاواں دی دھرتی جس وچ ستلج راوی، بیاس، جہلم تے چناب دریا وگدے نیں۔ اگست 1947 وچ پاکستان بنن نال پنجاب دی ونڈیا گیا، بھارتی پنجاب دا دارالحکومت چنڈی گڑھ ہے اتے پاکستانی پنجاب جس دا دارالحکومت لاہور ہے، تیسرا ہریانہ تے ہماچل بھارت دے ایہہ دوویں صوبے پہلوں پنجاب ہی سن، ونگی: 'بُرا حال ہویا پنجاب دا' (بُلھے شاہ)

پنجاب دے جمّے نوں نت مُہماں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پنجابیاں نوں نت اوکڑاں دا ساہمنا کرنا پیندا رہیا ہے اودوں کہندے نیں

پنجاب دے جوان، شیر دی سنتان اک برابر، (اکھا) پنجاب دے پُتر ہمیش ایس دھرتی دی عزت نیں تے ہر مشکل گھڑی وچ اپنی سرحداں دی حفاظت کیتی اے۔ اوہ دُلا بھٹی ہووے، رنجیت سنگھ یاں احمد خان کھرل، ایس جدوجہد دی وجہ توں ایہہ اکھان مشہور ہویا کہ پنجاب دے جوان شیر دی سنتان (اولاد)

پُوربی پنجاب، (مذ) پنجاب دا وہ علاقہ جو ہُن بھارت دا حصّہ ہے

پنجابن: (مو، صفت) پنجاب دی رہن والی زنانی

پنجابی: (مو) 1- پنجاب دی بولی 2- (صفت) پنجاب دا وسنیک 3- پنجاب دا، پنجاب نال جُڑیا، ونگی: 'جیئوں شاعر پنجابی کردے اوہ کم ٹُرت کریدا' (میاں محمد بخش)

پنجابی پُنا، (مذ) ویکھو: پنجابیت

پنجابی ٹُٹو تے خراسانی دولتے، (اکھا) جدوں کوئی اپنی اوقات توں ودھن دی کوشش کرے تاں کہندے نیں

دھن پنجابی ماواں دے جائے جیہناں وڈّے کوٹ نوائے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پنجابی بہت بہادر ہن اودوں کہندے نیں

پنجابیت: (مو) پنجابی واسطے، پنجابی ہون دی حالت

پنجار: (مو+مذ) 1- پنجر، ڈھانچا 2- (صفت) دُھنیا، رُوئی دُھنن والا

پنجارا: (صفت) رُوں پنجن والا

پنجاسی: (صفت) اُستی جمع پنج، 85

پنجاسیاں: (عدد، مذ، صفت) پنجاسیواں، پنجاسی دی گنتی پوری کرن والا

پنجاسیواں: (مذ، صفت) ویکھو: پنجاسیاں

پنجال: (ہ، مو) دیوے دی بتی

پنجال: (مذ) پنجابی دیس، پنجاب

پنجال: (فعمر) 'پنجالنا' دا امر، رُوئی، پنجنا، دُھنکوانا

پنجالا: (مذ) ہل یاں سُہاگے اگے ڈھگے یاں سنڈھے نوں جوڑن لئی اوہناں دے گل وچ پایا لکڑی دا چوکھٹا

پنجالاں: (مذ) کھوہ دی گون اُتے رکھیا لوہے یاں لکڑی دا چوکھٹا جس وچ بھونی لگی ہوندی ہے

پنجالنا: (متعدی المتعدی) رُوئی نوں دھنکوانا

پنجالی: (س، مو) 1- لکڑی دا اوہ ڈھانچا جو سنڈھیاں یاں ڈھگیاں نوں ہل یاں کھوہ وچ جون لئی جوے وانگ ورتیا جاندا ہے، ایہہ اوہناں دے کونیاں اُتے رکھیا جاندا ہے 2- پہلواناں دے کُشتی کرن سمے ہتھاں وچ ہتھ پھسا کے گُھلن دی حالت، ونگی: 'دانداں گل پنجالیاں جیوں شیراں گل زنجیر' (حافظ برخوردار)

پنجالی پاون، (محا) جُٹ کرنا، پنجالی لا دینی، ذمے داری توں بری ہونا

پنجالی تھلیوں نکلنا، (محا) قابوتوں باہر ہونا

پنجالی گل پَینا، (محا) 1- پھَس جانا 2- ویاہیا جانا

پنجالی گل وِچ پاون، (محا) 1- قابو کر لَون 2- غلام بنا لون 3- کوئی ذمے داری دے دیون 4- ویاہ کر دیون

پنجالی گل وچ پاونا، (محا) 1- غلام بناونا، ماتحت کرنا 2- ویاہ کر دینا 3- کوئی ذمے واری لے لون 4- ویاہ کر لینا 5- مشکل وچ پے جانا

پنجالی لاہ دینا، (محا) 1- ذمے واری توں بُری ہونا 2- احسان لاہ دینا، نبیڑا کر دینا

جو ظالم ہووے والی، سٹے زمین تے سارے ہل پنجالی، (اکھا) بے درد حاکم دے راج وچ واہی کرن دا کوئی لاہا نہیں

پنجالیاں: (مو) 'پنجالی' دی جمع

پنجان: (مصدر) ویکھو: پنجاون

پنجانا: (فعم) رُوں پنجاونا، رُوئی دُھنوانا، دُھنکوانا

پنجانگ: (مذ) پنج انگ، پنج دا عدد، پانجا

پنجانگڑا: (مذ) ویکھو: پنجانگلا

پنجانگلا: (مذ) ہتھ دے اک زیور دا ناں

پنجانگلی: (مو) ویکھو: 'پنجانگلا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پنجانن: (صفت) 1- پنج مُکھاں والا 2- اک چھند

پنجانوے: (صفت) پچانوے، 95 نبے اُتے پنج

پنجانئے: (ج،صفت) ویکھو: پنجانوے

پنجاون: (مصدر) 1- رُوں دا تُونبا تُونبا کراون 2- پھیتی پھیتی کراون 3- کُٹاون، مار پواون

پنجاونا: (متعدی المتعدی) پنجن دا کم کراونا، ونگی: 'رُوں ویل پنجاون جا گُوئے' (بُلھے شاہ)

پُنجاونی: (مو) 1- مُک جانا، خاتمہ 2- مولوی نُوں قرآن پڑھا کر ختم کرن تے دِتا گیا ہدیہ

پنجاہ: (عدد، صفت) چالھی تے دس، ادھا سو، ادھا سینکڑا، 50 ونگی: 'کوتل ہور پنجاہ دتے سن نال اسباب سنہری' (میاں محمد بخش)

پنجاہ ہزار پرشاد، (مذ) اڈھی روٹی

پنجاہا: (مذ) پنجاہ ورھیاں دا

پنجاہواں: (مذ، صفت) پنجاہ دی گنتی پُوری کرن والا، اُنجا توں مگرلا ہندسہ، 50 واں

پنجاہویں: (مو، صفت) 'پنجاہواں' دی تانیث، اُنجا مگروں آون والی

پنجاہی: (مو، صفت) پنجاہ کُو، پنجاہ خرچ کے

پنجاہے: (مذ) 'پنجاہ' دی جمع کئی پنجاہ، بہت سارے

پنجاٹھ: (ج،صفت) سٹھ جمع پنج، ستر گھٹ پنج، 65

پنجاؤ: (فعمر) دُھنوانا، توں فعل امر، روئی دُھنواؤ

پنجائی: (مو) 1- رُوں پنجن دا کم یاں مزدوری، روئی دُھنوان دی اُجرت 2- پٹائی، مارپٹ

پنجائیٹھ: (لہند، صفت) ویکھو: پنجاٹھ

پنجتالی: (صفت) چالی جمع پنج، پنجاہ گھٹ پنج، چُتالی توں اگلا عدد، 45

پنجتالیا: (عدد، صفت) ویکھو: پنجتالیواں

پنجتالیاں: (عدد، صفت) ویکھو: پنجتالیواں

پنجتالیواں: (عدد، صفت) پنجتالی دی گنتی پُوری کرن والا، چُتالی توں مگرلا، 45 واں

پنجتانی: (مو، صفت) پنجاں تنداں والی تانی، کئی رنگاں دی تانی

پنجر: (مذ) 1- سریر دیاں ہڈیاں دا ڈھانچا 2- پنجر 3- دیہہ، سریر 4- چھاتی، ونگی: 'ماس جھڑے، جھڑ پنجر ہویا، کڑکن لگیاں ہڈیاں' (شاہ حسین) 5- پرندیاں دا گھونسلہ 6- لال تے پیلا مِلیا ہویا رنگ

پنجر کاراں، (مذ) پنچھیاں نوں پنجرے وچ پا کے ویچن والے، چڑی مار

پنجر ہلا دیون، (محا) 1- گلا دے نال گھُٹ کے یاں مارن کُٹن نال جُثے دیاں ہڈیاں دُکھا دیون 2- سارا کم چوڑا کر دیون

سُک کے پنجر ہونا، (محا) بہت زیادہ کمزور ہو جانا

ہڈیاں دا پنجر، (مذ) لِسا بندہ، کمزور بندہ

پنجرہ: (مذ) 1- لوہے یاں بانس دیاں تیلیاں دا بنایا ڈھانچا جس وچ جانور تے پنچھی رکھے جاندے ہن 2- لوہے دیاں تاراں یاں پتیاں دا ڈبے ورگا ڈھانچا جس راہیں چوہے پھسائے جاندے ہن 3- سینہ، چھاتی دیاں ہڈیاں دا پنجر 4- لکڑی، پتھر یاں لوہے وچ

کٹائی کر کے عمارتاں لئی بنائی جالی، ونگی: 'توری وانگ ہویا تن پنجرہ گیا گمان نہورا' (ہاشم شاہ)

پُنجری: (مو) 1- پنجاں چیزاں دا اکٹھ 2- پنجیری

پُنجری: (مو) 1- 'پنجر' دا اسم تصغیر، نِکا پنجرہ جیہنوں بیڑے باز چُکی پھردے نیں 2- جنازہ

پنجری سونے دی وی مندی، (اکھا) قید خانہ جِڈا وی سوہنا تے ہنگا بنیا ہووے تکلیف دا مُو جب ای ہوندا اے

پنجرے: (مذ) ویکھو: 'پنجرہ' جیہدی ایہہ جمع اے

پنجرے پاون، (محا) قید کرن، بند کرن، قابو کرن

پنجرے دی تتری ہونا، (محا) کسے دے وس وچ ہونا، ونگی: 'گھڑے دی مچھی ہے پنجرے دی تتری ہے'

پنجرے دی کھڑکی کھولن، (محا) آزاد کرن، آزادی دیون

پنجڑا: (مذ) ویکھو: 'پنجڑی' جیہدا ایہہ مکبر اے

پنجڑی: (مو) 1- پنج دا عدد، پنج دا نشان 2- چوسر دی کھیڈ وچ پنج نمبر 3- پسلی

پنجکا: (ہ، مذ) ملک الموت دا رجسٹر

پنجکھا: (مذ، صفت) کانا آدمی، ٹیرا، بھینگا

پنجکی: (مو) پنجاں پیسیاں دا سکہ

پنجگانہ: (فا، مو) پنجے ویلے دی نماز

پنجلون: (لہند، مذ) پنج قسم دے نمک: سمندری، سونچل بڑ، سدھاں اتے سانبھر

پنجم: (فا، صفت) پنجواں

پنجماں: (مذ، صفت) ویکھو: پنجم

پنجن: (مذ) کوہلو دا اک پُرزہ جو آلے دوالے لگی کھل نوں لاہ کے وچالے کردا جاندا ہے

پنجن: (مذ) 1- رُوں پنجن والی دُھنکھی، ونگی: 'نہ تیں تنبن تنبیا، نہ تیں پنجن پنجیا، نہ لیتو سُوت کتائے کے' (شاہ حسین) 2- (مصدر) بہت مارن کُٹن

پنجن تاڑا، (مذ) رُوں پنجن والا ہتھیار

پنج سُٹنا، (محا) بہت مارنا

پنجند: (مذ) پنجاب وچ مٹھن کوٹ توں 44 میل اُتے دل اک تھاں جتھے پنجاب دے پنج دریا ستلج، بیاس، راوی، جھناں اتے جہلم اکٹھے ہو جاندے نیں

پنجنی: (مو) 1- رُوں پنجن دا آلہ 2- جھمنی 3- رُوں پنجن دی اک دندے دار مشین جس نال گُھما کے رُوں پنجدے نیں 4- لت دی ونی 5- اوہ باہرلی لمی لکڑ جس نال گڈے یاں گڈی دے پہیے قابو رہندے نیں 6- ریل دے انجن دے پہیاں نال گڈی موٹی چپٹی پٹی جس نال سارے پہیے اکٹھے بھوندے نیں

پنجو: (مذ، صفت) 1- پنج دا عدد، پنجکی 2- کپاہ دا سکیا ہویا پھُل ڈوڈا 3- پنجواں، پنج دے متعلق 4- ماڑا، کمزور

پنجو پاون تے، بتی کڈھن تے، تابو گُوی لپیٹن تے، علیے دا پیو کُھچن تے، (بجھارت) مُونہہ، دند، جیبھ، سنگھ

پنجو مُنڈا پان تے خیر منڈا کھان تے، پنجابو گُوی لنگھان تے، (بجھارت) ہتھ، دند، جیبھ

پنجو والیاں نپ وکھائی، نہونہہ والیاں کوہ وکھائی، (بھارت)

بُوں

پنجوان: (مصدر) 1- پنجائی کروان، رُوں نوں تُو نے نال پھلاون 2-مار پوان

پنجواں: (مذ،صفت) 1-پنجاں دی گنتی پُوری کرن والا 2- جیہنوں پنجیا جا سکے،پنجیا ہویا 3- تیز، ترکھا، جوشیلا

پنجواون: (متعدی المتعدی) پنجواوٗنا، پنجواوٗنا

پنجوائی: (مو) پنجن دی مزدوری یاں کم

پنجوب: (فم) پنجویں دن

پنجوت: (مو) ویکھو: پنجوترا

پنجوترا: (مذ) 1- پنجواں حصہ 2- مالیے دا پنجواں جیہڑا نمبردار رکھدا اے 3-پنج واری چلایا ہویا ہل

پنجوتری: (مذ،صفت) پنجوترا وصولن والا

پنجوتھ: (فم) اج توں پنج دن پہلاں، پچھلے گزرے پنج دِن، پنجویں دن، اگے آن والے دناں وچ پنجواں دن

پنجوتھا: (مذ،صفت) 1- پنج دن پہلے دا 2- پنج دن بعد دا

پنجوتھی: (مو) ویکھو: 'پنجوتھا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پنجوتھے: (فم) پنجویں دن، پنج دن پہلے

پنجوٹھ: (ج،مو) اُدھار لئے دانیاں دے نال بیاج وچ دتا دانیاں دا پنجواں حصہ، گلا اُدھار لین والے اِک سیر دا پنجواں حصہ ودھا کے اُدھار دین والے نوں واپس کر دے ہن ایس کم نوں پنجوٹھ آکھدے ہن

پنجور: (لہند،مو) اِک پکوان

پنجُور: (مو) ون دا پھل، پیلُو

پنجورلے: (مذ) دال والا لڈو، اک سلُونا پکوان

پنجوڑا: (مذ،صفت) پنج تہاں والا، پنجوہرا، پنج گُنا

پنجوڑھا: (مذ) ویکھو: پنجوڑا

پنجُوش: (ہ،مذ) 1- صندوق، پٹارا 2- موم

پنجوکڑا: (لہند، مذ) پنجاں دا اِکٹھ، پنجاں دا ڈھیر

پنجوگُنا: (مذ،صفت) ویکھو: پنجوڑا

پنجوگُنی: (مو) 'پنجوگُنا' دی تانیث، پنج گُنی

پنجُول: (ہند، مذ) کچے مکاناں دی چھت توں برف ہٹان دا آلہ، اک لمی تے موٹی سوٹی دے سرے تے انگریزی دے حرف "D" دی شکل دا لکڑی دا چوکٹھا بنا کے اوہدے وچ رسیاں دی جالی بُن دتی جاندی اے جیہدے نال برف پاسے کر دے نیں

پنجول: (ہ،مو) دیوے دی بتی

پنجون: (مو) پنج گُنا ہون دا عمل

پنجونا: (مذ،صفت) پنج گُنا، پنجوتا

پنجونجہ: (عدد) پچونجا، 55

پنجونی: (مو) ویکھو: 'پنجونا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پنجوہر: (مو،صفت) 1- پنجویں واری، کسے کم دا پنج واری کرنا 2- پنجاں تہواں والا 3- پنج گُنا

پنجوہر لاون، (محا) 1- پنج وار ہل چلاون 2- پنج واریاں لاون

پنجوہرلگن، (محا) 1- پنج واری ہل چلن 2- پنج واریاں لگن 3- پنجویں

وار مارپون 4- کوئی وی عمل پنجویں وار ہوون

پنجوہرا: (صفت) 1-پنجویں واردا 2- پنجاں تہواں والا 3- پنجاں دھاگیاں والا

پنجوہرے: (مذ) 'پنجوہرا' دی جمع

پنجوی: (عدد،صفت) ویہہ جمع پنج، تیہہ گھٹ پنج، چووی توں اگلا عدد، 25

پنجویَن: (مصدر) ویکھو: پنجوین

پنجویر: (صفت) پنج وار ہون دا عمل حالت

پنجویرا: (مذ،صفت) 1-پنجویں وار د 21- پنجاں تہواں والا 3- پنجاں دھاگیاں والا

پنجوین: (مصدر) کُٹین، مار کھاون

پنجویون: (مصدر) ویکھو: پنجوین

پنجویہہ: (عدد،صفت) پنجھی، پنجی، 25

پنجویہاں: (مذ، صفت) چوی توں بعد والا، پچیواں، پنجھیاں، 25واں

پنجہ: (فا، مذ) 1- انسان دے ہتھاں پیراں دیاں پنج پنج انگلیاں 2-پرندیاں نوں پھڑن لئی چنگل 3-شیر دیاں نوندھراں ورگا اِک ہتھیار جیہنوں اُنگلاں تے چڑھا کے لڑدے نیں 4- تاش دا پنج نشاناں والا پتا 5- پکڑ، گرفت

پنجہ آزمائی کرن، (محا) مقابلہ کرن، گھول کرن، لڑائی کرن

پنجہ آزمائی ہوون، (محا) مقابلہ ہوون، گھول ہوون، لڑائی ہوون

پنجہ اُنگلیاں توں بھارا ہوندا اے، (اکھا) اک شے دی دوسری شے اُتے اہمیت واضح کرن لئی آکھدے نیں

پنجہ پاون، (محا) پنجہ لڑاون، گھول کرن، مقابلے تے آون

پنجہ پھڑن، (محا) دست پنجہ لون، ہتھ ملاون

پنجہ سُٹن، (محا) 1- دست پنجہ لاون، ہتھ ملاون 2- ہتھ تے ہتھ مارن، خُوشی دا اظہار کرن

پنجہ صاحب، (مذ) حسن ابدال وچ سکھاں دا گوردوارہ جتھے اک پتھر تے پنجے دا نشان اے جیہڑا بابا نانک دا دسیا جاندا اے

پنجہ لڑاون، (محا) 1-پنجے وچ پنجہ پا کے زور کرن 2- گھول دا مُڈھ بنھن، مقابلہ کرن

پنجہ لون، (محا) ہتھ ملاون، دست پنجہ لون

پنجہ مارن، (محا) جھپٹا مارن، قابو کرن، جھپٹ مارن

پنجہ مروڑ دیون، (محا) ویکھو: پنجہ مروڑن

پنجہ مروڑن، (محا) پنجے وچ پنجہ پا کے وٹ چاڑھن

پنجہ مریم، (فا، مذ) اِک گھاہ دا ناں

پنجہ مصری، (مو) مصری دی اک قسم، پیچا مصری

پنجہتر: (عدد،صفت) ستر اُتے پنج، 75

پنجھ: (مذ) پہیہ، چکّر

پنجھا: (عدد،صفت) چالھی جمع دس، دس اُتے چالھی، اُنجا توں اگلا عدد، 50

پُنجھا: (مذ) ویکھو: پُونجھا

پنجھارا: (لہند،صفت) لگ بھگ، پنجاہ

پنجھال: (صفت) بھائی وال، حصے دار، ونگی: 'سنگی سو جو تنگی تک کے

بندے پنجھال غماں دا' (میاں محمد بخش)

پنجھالی: (مو) بھیالی، بھائی والی

پنجھاونا: (متعدی المتعدی) پُونجھن دا کم کراونا

پُنجھائی: (مو) پُونجھن دا کم تے مزدوری

پنجھتر: (عدد، صفت) پنجاں اُتے ستر، 75 چوہتر توں اگلا عدد

پنجھتر واں: (صفت) پنجھتر دی گنتی پُوری کرن والا

پنجھنی: (مو) پُونجھن والی، پُونجھنی، صافی

پنجھوترا: (ہند، مذ) سرکاری لگان، زمین دا محصول، پنجواں حصہ

پنجھی: (عدد، صفت) وِیہہ اُتے پنج، پنجی، 25

پنجھیا: (صفت) ویکھو: پنجھیواں

پنجھیاں: (صفت) پنجھواں، پنجھی دی گنتی پُوری کرن والا

پنجھیٹھ: (صفت) اُدھارے لئے دانیاں دے نال بیاج وچ دتا دانیاں دا پنجواں حصہ

پنجھیواں: (مذ، صفت) پنجھی دی گنتی پوری کرن والا، چوویواں توں بعد والا، 25واں

پُنجھیواں: (مذ) پونجھن دا کم، صفائی

پنجی: (لہند، مو) 1- تاش دا اوہ پتا جس اُتے پنج نشان ہوندے نیں 2- پنجاں گولیاں دا اکٹھ جو اِک واری بندوق وچ بھریا جاندا اے 3- پنجی، وِیہہ تے پنج 4- 'پنجہ' دی تصغیر 5- پنجاں پیسیاں دا سِکّہ

پنجی: (مو) 1- 'پنجنا' دا ماضی مطلق 2- تاش دا پتا جیہدے تے پنج دا ہندسہ لکھیا ہوندا تے پنج خال لگے ہوندے نیں 3- رُوں پنجن والی مشین 4- (صفت) پنمی ہوئی، دُھنکی ہوئی

پُنجی: (مو) 1- 'پُونجی' دی تخفیف، سرمایہ 2- ڈھگ، ڈھیر

پنجے: (مذ) 1- پنج، پنج دے پنج 2- گنڈھاں یاں پنجواں، پنجو 3- (فم) پنج شیواں، پنج جانے 4- پنجاہ دی جمع 5- پنجہ دی جمع

پنجے اُنگلیاں اِکو جیہیاں نہیں ہوندیاں، (اکھا) ہر بندے دا سبھا تے عادتاں وکھ وکھ ہوندیاں نیں، ہر کسے دے مزاج تے کردار وچ فرق ہوندا اے

پنجے اُنگلاں برابر نہیں ہوندیاں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ سارے منکھ اِکو جیہے نہیں ہوندے تاں آکھدے ہن

پنجے اُنگلاں گھیو وچ ہونا، (محا) موج تے عیش ہونی، وارے نیارے ہونے

پنجے جمالوَن، (محا) ویکھو: پنجے جماون

پنجے جماون، (محا) قابو کرلوَن، قابض ہوون، ٹھاہر بناون

پنجے جھاڑ کے پچھے پے جاون، (محا) ہتھ دھو کے پچھے پَون، مگر پے جاون، کھہڑا نہ چھڈن

پنجے جھاڑ کے پچھے پینا، (محا) ہتھ دھو کے پچھے پینا

پنجے چاڑھ لوَن، (محا) ڈھائے چڑھالوَن، قابو کرلوَن

پنجے چاڑھن، (محا) ویکھو: پنجے چاڑھ لوَن

پنجے چڑھ جاون، (محا) ڈھائے چڑھن جاون، ہتھے چڑھ جاون

پنجے چڑھن، (محا) ویکھو: پنجے چڑھ جاون

پنجے چڑھنا، (محا) ہتھوں چڑھنا

پنجے رستے اک میدان، بھجن والا پر شیطان، (بجھارت) ہتھ

پنجے عیب، (مذ) شرارتی، عیب والا آدمی، جو چوری، زنا، جھوٹھ،

ہُوا تے شراب خوری ایہناں پنجاں عیباں نوں جائز من دا اے

پنج عیب شرعی، (مذ) ویکھو: پنج عیب

پنج گھیو وچ ہونا، (محا) ویکھو: پنجے اُنگلاں گھیو وچ ہونا

پنج لیڑے، (مذ) پنج کپڑے، پگ یاں دوپٹہ، دھوتی، کُرتا چادر، رومال

پنج والا، (مذ) گورو نانک دیو جی جیہناں دے پنجے دا نشان حسن ابدال نیڑے دسیا جاندا اے، ونگی: 'ہوئے ہاں کداں اسیں ویران پنجے والیا، تینوں کیہڑی گل داہیں گیان پنجے والیا' 2- جیل توں باہر باہر کم کرن والے قیدیاں دی ٹولی وچوں اک

پنج وچ آونا، (محا) قابو آونا، پھسنا، شکنجے وچ آونا

پنجے وچ پھسنا، (محا) قابو آونا

پنجے وچ لیاونا، (محا) قابو کرنا

پنجے وچوں کڈھنا، (محا) کسے دے ظلم توں بچاونا

پنج وقت، (مذ) نمازاں پڑھن دے پنج ویلے، پنجے ویلے، ونگی: 'حق میرے وچ کریں دعائیں پنجے وقت کھلو کے' (سیف الملوک)

پنج ہتھیار، (مذ) تیر کمان، تلوار، ڈھال، برچھی

پنجے: (ہند) پنجنا دا ماضی شرطیہ

پنجیا: (مذ، صفت) 1- پنج دتا گیا ہویا 2- جیہنوں گُٹا پا چڑھیا ہووے 3- آنے دے سکے دا تیجا حصہ

پنجیاں بھار ٹُرن: (محا) تکبر نال ٹُرن، پھُوں پھاں نال چلن

پنجیب: (لہند، مو) تیویاں دے پیراں دا گھنگرو والا اِک گہنا

پنجیٹھ: (عدد، صفت) پینٹھ، 65

پنجیجن: (مصدر) پنجیا جان، مار کھان

پنجیرا: (مذ) 1- اک نکی مٹھیائی 2- بھانڈے قلعی کرن والا 3- پنج سیر دا وٹا

پنجیرا: (مذ) ویکھو: پینجا، ونگی: 'اوس ویلے داؤو دیال فقیر جو جات دا پنجیرا سی ایہہ ہوکا دے رہیا سی'

پنجیری: (پو، مو) گھی، شکر، سوجی تے سارے پھل گری نال بنی ہوئی مِٹھی طاقت والا نشاستہ، بچہ جمن مگروں سوانی نوں دتا جاون والا حلوہ، پانڈا

پنجینا: (فل) پنجیا جانا، مار کھانی

پُنجینا: (لہند، فل) پونجیا جانا

پنجینی: (ہ، مو) اِک جوڑدار چھلا جیہڑا کبوتراں دے پیراں وچ پائی دا اے

پنجیں: (لہند، صفت) ویکھو: پنجاں

پنجیں ستیں، (فم) پنجویں ستویں دن

پنجیں کپڑیں اگ لگنا، (محا) بے حد غصے وچ آونا، ونگی: "پنجیں کپڑیں قاضی نوں اگ لگی، تیہاں غصے دے نال پریشان' (مقبل)

پنجیں میت پنجاہیں ٹھاکر، (اکھا) پنجاں نال یار تے پنجاہاں نال ٹھاکر خوش ہوندا ہووے تے ایہناں نوں ناراض نہیں کرنا چاہیدا

پنجیں یار تے پنجاہیں ساک نہیں چھڈنا چاہیدا، (اکھا) پنجاں روپیاں پچھے یاری نہیں گوانی چاہیدی تے پنجاہ روپے پچھے رشتے داری نال نہیں وگاڑی دی، معمولی نقصان پچھے تعلق نہیں توڑنا

چاہیدا

پنجیونا: (لہند،فل) ویکھو: پنجینا

پنجیوہ: (صفت) پنجھی، 25 پنج ویہاں

پنجیہا: (مذ) 1-پیسہ (پُرانے سمے وچ پنجی پنجی روپیاں دی ڈھیری لا کے گنتی کرن دا رواج سی) 2- کئی لوک روپئے نوں وی کہندے نیں، روپیہ، ونگی: 'جے پنجیہے ہوندے ہن تاں روزگار کردے ہن'

پنچ (Punch): (انگ، مذ) کاغذ، چمڑے، گتے، لوہے وغیرہ وچ چھیک کرن والا وکھ وکھ قسم دا آلہ

پنچ: (مذ،صفت) پنچایتی، پنچایت دا حاکم، سردار

پنچ آکھن بلّی تے بلّی ای سہی، (اکھا) پنچایت والے غلط وی آکھن تے گل من لینی چاہیدی اے

پنچ امرت، (مذ) 1- کڑاہ پرساد 2- ویدک مطابق گلو، بھکھڑا، موصلی، گورکھ منڈی اتے ستاور پنج شیواں 3- دُدھ، دہی، گھیو، کھنڈ، اتے شہد ملا کے دیوتیاں دے غسل لئی بنایا سامان جو بہت پاک منیا جاندا ہے

پنچ بھوت، (مذ) پنج بھوت، پنج عنصر پانی، ہوا، اگ، خاک، آسمان

پنچ تت، (مذ) حواسِ خمسہ

پنچ فیصلہ، (مذ) پنچایتی فیصلہ، پرہیا دا فیصلہ

پنچ لوک، (مذ) 1-پردھان لوک، چودھری 2- وڈّے لوک

پنچ مُکھ پرمیشر، (اکھا) پنچایت دی گل خُدا دی گل اے

پنچ مل خدا، خدا مل پنچ، (اکھا) پنچاں دا فیصلہ خُدا دا فیصلہ ہوندا اے

پنچ منڈلی، (مو) اوہ لوک جو جج نال بیٹھ کے کسے دے قصور وار تے بے قصور ہون دے سمبندھ وچ اپنا فیصلہ دیندے ہن، جیوری، پنچایت

پنچ وٹی، (مو) گوداوری ندی دے کنڈھے ناسِک دے لاگے دنڈک بن وچ اِک خاص تھاں جتھے سری رام چندر جی، سیتا اتے لچھمن سمیت بن واس سمے رہے سن

سرپنچ، (مذ) پنچایت دا مُکھی، پنچ

سرپنچاں دا کہیا سر متھے پر، نالا اوتھے دا اوتھے، (اکھا) جدوں کوئی سیانے دی مَت نہ من کے اپنی ہٹھ تے قائم رہے اودوں کہندے نیں

کھڑپنچ، (مذ) خواہ مخواہ پنچ بنن والا

پنچا: (مذ) پنج شاخہ، پنجہ

پنچاس: (عدد،صفت) پچاس، پنجاہ، اُنجا جمع اِک، اِک اُتے اُنجا، 50

پنچانگی: (مو) انسان دے سریر دیاں پنج انگاں

پنچال: (مذ،صفت) چالاک، ہوشیار، دغا باز، فریبی

پنچال: (مذ) 1-ہندوستان دا اِک پُرانا علاقہ 2- پنچال دیس دا وسنیک 3- پنچال قوم دا راجا

پنچاملا: (مذ) پنج کھٹے پھلاں دا مرکب

پنچانگ: (مذ) 1-پنج انگ 2- عبادت دے پنج طریقے 3- جُھک کے تعظیم کرن دا ڈھنگ

پنچانگڑا: (مذ) ویکھو: پنچانگلا

پنجانگل: (مذ) 1- ارنڈ دا رُکھ 2- اک گہنا

پنجانگلا: (مذ) ہتھاں دا اک گہنا

پنجاہتی: (مو) اوہ پنج گراہیاں جو ہندو روٹی کھان ویلے اگ دی بھینٹ کردے ہن

پنجائن: (مو) 1- پنچاں دی سبھا، پنچایت 2- پنج حواسِ خمسہ

پنجائیت: (مو) پنج منڈلی، پنچاں دا گروہ، برادری دے چُنے بندیاں دا اِکٹھ، برادری، ونگی: 'پنج پنچایت اہل ولایت صدقے دین زیادے' (میاں محمد بخش)

پنچائیت افسر، (مذ) پنچایتاں نال جُڑیا اک سرکاری افسر

پنچائیت ایکٹ (پنجاب)، (مذ) پنچائیت لئی بنائے گئے قانون

پنچائیت بُلاون، (محا) ویکھو: پنچائیت جوڑن

پنچائیت جوڑن، (محا) پنچائیت دا کسے معاملے دے فیصلے لئی بیٹھنا، بہتیاں بندیاں دا اکٹھا ہوون

پنچائیت راج، (مذ) عوامی حکومت

پنچائیت سدّن، (محا) ویکھو: پنچائیت جوڑن

پنچائیت کرنا، (محا) فیصلے لئی پنچایت بٹھاونا، پنچایت جُڑنا

پنچائیت گھر، (مذ) اوہ سانجھا مکان جتھے پنچایت جُڑدی ہے

پنچائیت نامہ، (مذ) پنچاں دا لکھتی فیصلہ

پنچائیت ناواں، (مذ) ویکھو: پنچائیت نامہ

سرکاری پنچائیت، (مو) اوہ پنچایت جس دے ممبر قانون موجب چُنے گئے ہون

پنچائیتی: (صفت) 1- پنچایت نال متعلق 2- پنچایت دا ممبر

پنچائیتی راج، (مذ) ویکھو: پنچائیت راج

پنچائیتی فیصلہ، (مذ) پنچایت دا فیصلہ، پنچ فیصلہ، پرہیا دانیاں

پنچائیتی نیاں، (مذ) ویکھو: پنچائیتی فیصلہ

پنچایت: (ہ، مو) ویکھو: پنچائیت

پنچبا: (ہ، مو) پیشاب، بول

پنجتنی: (صفت) پنج تنی، پنجتن نوں منن والا

پنچتوہ: (ہ، مو) موت، مرگ

پنکچر: (مذ) پنکچر، ناکارہ، جیہڑا قابل استعمال نہ ہووے، چوبھ لگ جان کر کے ربڑ وغیرہ وچ ہوئی موری، چھیک

پنچڑی: (مو) علم عروض دی اک بحر، اک وزن دا ناں

پنچڑ: (صفت) پنج، سرپنچ، پردھان

پنچک: (صفت) پنج دا، پنچاں دے متعلق، پنج شیواں دا اکٹھ

پنچک: (مو) کمان دا تسمہ

پنچل: (مذ) کسے درخت دا سبھ توں وڈا پھل

پنچم: (صفت) 1- پنجواں، اک دی پنجویں 2- اک راگ دا ناں

پنچم پاتشاہ، (مذ) سری گورو ارجن دیو جی

پنچمار: (صفت) ویکھو: پنج مار

پنچماری: (مو) ویکھو: پنج ماری

پنچماں: (عدد، صفت) 'پنجواں' دا وگاڑ ...... پنج دی گنتی پُوری کرن والا، چوتھے توں مگرلا

پنچمی: (مو) چاننے یاں ہنیرے پکھ دی پنجویں تاریخ

بسنت پنچمی، (مو) ماگھ مہینے دے چاننے پکھ دی پنچمی تاریخ جس

دن بسنت داتھوار منایا جاندا ہے

ناگ پنچمی، (مو) ساون سُدی پنچمی جس دِن سناتنی ہندو ناگ دیوتا دی پُوجا کردے ہن

پنچن: (مذ) سجن، سنگی، ساتھی، بیلی

پنچن: (مو، صفت) پنچ عورت، معتبر عورت

پنچنگ مشین(Punching Machine): (انگ، مو) اوہ مشین جس نال کاغذ، گتے، لوہے وغیرہ وچ بڑے وڈے پیانے تے چھیک کیتے جاندے ہن

پنچو: (مذ) سرپنچ، پردھان

پنچو: (صفت) پنجواں، پنجاں دے متعلق

پنچواں: (مذ، صفت) 1- پنچائیت دا 2- پنجواں

پنچونا: (لہند، صفت) پنج گُنا

پنچھ: (مو) پُوچھ، پُوچھل

پنچھا: (مذ) 1- زخم دی رطوبت، پیک 2- رال

پنچھالا: (مذ، صفت) 1- مُرید، چیلا 2- نوکر، خادم 3- پچھے پھرن والا

پنچھالا: (مذ) 1- پُوچھ، پُوچھل، دُم 2- پُوچھ والا، دُمدار

پنچھڑ: (مذ) ویکھو: پُوچھل، وَنگی: 'پنچھڑ پا یاڈنگراں تے چلے بنا' (مولا بخش کشتہ)

پُنچھل: (مو) ویکھو: پنچھ

پنچھی: (مذ) 1- پنکھی، پرندا، جانور، طیر، مُرغ 2- رُوح، پکھ، پکھیرو، پکھی، وَنگی: 'بنھ توکل پنچھی اُڈدے پلے خرچ نہ زیرہ ہُو' (باہو)

پنچھی تے پردیسی پیار جے پاندے مُڑنہیں آندے، (اکھا) پکھیرو تے پردیسیاں دا قیام عارضی ہوندا اے ایہہ دلاں نوں چٹیک لا کے اپنے وطناں ول پرت جاندے نیں

پنچھی جھات پاؤنا، (محا) سرسری نظر نال ویکھنا

اُڈدے پنچھی پھاہنا، (محا) راہ جاندیاں نوں پریشان کرنا

پلّے رِزق نہ بنھدے پنچھی تے درویش، (اکھا) 1- جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ فقیر اتے پکھیرو رب دے بھروسے تے ہی گزارہ کردے ہن اودوں کہندے نیں 2- جدوں رب تے بھروسا رکھن نوں چنگا دسنا ہووے تاں کہندے نیں

پُنچھی: (مو) بوہکر دی اک قسم، سوہن دی بنی ہوئی بہاری، لال مانجا

پُنچھی: (مو، صفت) 1- کشمیر دے علاقے پونچھ دا وسنیک 2- پونچھ دے علاقے دی بولی

پنچیت: (مو) ویکھو: پنچایت

پنخ: (مو) 1- پنکھ، جلاہے دا کمان ورگا اوزار جس توں اوہ کپڑا پھیلاون دا کم لیندا اے 2- اسّی، دھار، نکّر

پند: (فا، مو) نصیحت، ہدایت، مَت، وَنگی: 'پند نصیحت نال حقیقت اچھی طرحاں سُناندا' (محمد بخش)

پند نامہ، (مذ) 1- نصیحت نامہ، سکھیا پتر 2- فرید الدین عطارؒ دی مشہور فارسی تخلیق

پند نصیحت، (مو) سکھیا، مت، وَنگی: 'مورکھ نوں کیہ پند نصیحت، پتھر نوں کیہ پالا، بھورے نوں کیہ بھاویں کھمب چڑھائیے، پھر کالے دا کالا'

پُندا: (مذ) ویکھو: پینڈا

پندار: (فا، مذ) غرور، تکبر، گھمنڈ

پنداشتن: (مصدر) پہچان، معلوم کرن

پندرا: (مذ، صفت) پندرھاں اُنگلاں لما، جیویں پندرھاں پیر، دس اُتے پنج، 15

پندراکھا: (مذ) پندرواڑا، پکھ

پندراں: (عدد، صفت) دس جمع پنج، پنج اُتے دس، 15

پندرواں: (مذ، صفت) پندراں نمبراں تے آون والا، پندراں دی گنتی پُوری کرن والا

پندرائی: (مذ) اک رُکھ جس نوں انگریزی وچ Silver fir کہندے نیں

پندرہ: (صفت) ویکھو: پندرھاں

پندرھاں: (عدد، صفت) دس اُتے پنج، 15

پندرھواڑا: (مذ) ہر پندرہ دن توں بعد، پندرھاں دن دا سما، پکھواڑا، پندرواڑا، ونگی: 'پیار سروس پندر واڑے مگرے پیار پروگرام پیش کر سکدی ہے'

پندرھواں: (صفت) پندراں نمبر تے آون والا

پندرھی: (مو) پندرھاں اُنگل لمی جُتی

پکی پندرھی، (مو) ٹھیک پندرھاں اُنگل لمی جُتی

نرم پندرھی، (مو) لگ بھگ پندرھاں اُنگل لمی جُتی

پندری: (مو) ویکھو: پندرھی

پندریون: (مذ) اک چھوٹا جیہا رُکھ جس دی لکڑی بالن دے کم آؤندی ہے

پنڈور: (صفت) ویکھو: پندرائی

پندول: (مذ) اِک سبزی دا ناں

پندھ: (مذ) 1-رستہ، واٹ، پینڈا 2- سڑک 3- سفر، ونگی: 'کتنا پندھ دُوراڈا ہوسی خبر نہیں میں ماسا' (محمد بخش)

پندھ اُڈیکنا، (محا) راہ ویکھنا، اُڈیکنا

پندھ بھنیا، (مذ، صفت) سفر کر کے تھکیا ہویا، ونگی: 'اوہ بھکھ مری پندھ بھنی، کونج جیوں کرلاوندی'

پندھ پچھوئیں پوون، (محا) سفر وچ مشکلات پیدا ہونا

پندھ پوون، (محا) واسطہ پینا

پندھ پہو موکلا ہونا، (محا) کُھل ہونا، آزادی ہونا

پندھ پئے ونجن، (محا) عازمِ سفر ہونا، مشکلات ساہمنے آنا

پندھ پینا، (محا) وادھو دا سفر پیش آونا

پندھ جھاگن، (محا) ویکھو: پندھ جھاگنا

پندھ جھاگنا، (محا) منزلاں مارنا، سفر کرنا، ونگی: 'رانجھا بڑے لمے پندھ جھاگ کے آیا سی'

پندھ سجایا تھیون، (محا) چنگا نتیجہ نکلنا

پندھ سر، (مذ) راہ دا سرا، اوہ تھاں، جتھوں رستہ الگ ہوندا ہے

پندھ سوکھا کرن، (محا) سفر طے کرنا

پندھ صحیح کرنا، (محا) چل پینا، ٹُر پینا، ونگی: 'لدے بھار مسافراں کیتا پندھ صحیح' (حافظ برخوردار)

پندھ کانا کرن، (محا) 1-رک جانا 2- انتظار کرنا 3- ارام کرنا

پندھ کپن، (محا) پندھ لنگاون

پندھ کپنا، (محا) سفر کرنا، پندھ کرنا، یاترا کرنا، ونگی: 'ستر روز رہیا پینڈھ کپ دا، سختی بہت اُٹھاوندا' (محمد بخش)

پندھ کرن، (محا) دُور تیکر دا سفر کرنا، سفر کرنا

پندھ کھوٹا کرنا، (محا) 1- سفر وچ اٹکا پیدا کرنا 2- ٹُرن وچ دیر کرنا

پندھ کھوٹی ہونا، (محا) سفر دا وقت اجائیں جانا، پینڈا کھوٹا ہونا

پندھ گھٹن، (محا) فاصلہ گھٹن، پینڈا تھوڑا رہ جاون

پندھ مارنا، (محا) سفر پُورا کرنا

پندھ موکلا ہونا، (محا) راہ وچوں رُکاوٹ نکل جانا، راہ کُھلنا

پندھ وڈھنا، (محا) سفر پُورا کرنا، پینڈا کٹنا، ونگی: 'ریتلے پندھ نوں ہاتھیاں گھوڑیاں نے نہیں وڈھیا' (با۔ ڈھو)

تفک پندھ، (مذ) اینا فاصلہ جتھوں تک بندوق دی گولی پہنچ سکے

سٹ پندھ، (مذ) اینا فاصلہ جتھوں تک آواز پہنچ سکدی ہے، تھوڑی وتھ

پِندھ: (مو) پانی والا بھانڈا، گھڑا

پندھاڑ پون: (محا) سفر پون

پندھاڑو: (مذ) 1- پاندھی، راہی، مسافر 2- اجنبی، اوبھڑ

پندھاڑی: (مو) ویکھو: پندھاڑو

پندھانو: (مذ) راہی، مسافر، پاندھی، سفر کرن والا

پندھاؤ: (مذ) ویکھو: پندھانو

پندھرا: (عدد) ویکھو: پندرہ

پندھرس: (مو) مہینے دی پندرویں تاریخ

پندھری: (مو) پندراں دناں دی جھڑی

پندھریا: (مذ) ویکھو: پندرواڑا

پندھڑا: (مذ) پینڈا، راہ

پندھڑی: (پو، مو) مقدس زیارتاں دے سفر تے جان

پندھڑے: (مذ) پندھیڑا توں 1- سفر، راہ، فاصلے 2- پندھ، سفر کرن 3- راہی 4- راہ، سڑک

پندھواں: (مذ، صفت) فاصلے اُتے، پندھ دا، دُور دا، پردیس دا

پِندھی: (مذ) پانی دا پاتر، گڑوا، گھڑا، ہنڈ

پندھیا: (مذ) 1- راہ، مارگ، سڑک 2- پاندھی، مسافر

پندھیڑو: (لہند، مذ) ویکھو: پندھانو

پندی: (صفت) پند کرن والا، نصیحت کرن والا، مبلغ

پِندی: (صفت) پیوندی دی تخفیف 1- جوڑ والا 2- پیوند کیتا ہویا درخت یاں اوہدا پھل، بیر دی اِک قسم

پِندی: (مو) پینڈا، تھلا

پندی کولوں وِن تے اُٹھ گھوڑا گھِن، (اکھا) منگتے کولوں کُجھ ملن دی اُمید رکھنا فضول اے

پندیلا: (لہند، مذ) کھڈی دی اوہ لٹھ جس اُتے اُنیا کپڑا لپیٹدے ہن، تر، جولاہے دا کپڑے بُنن والا شہتیر

پَنڈ: (مو) 1- کپڑے وچ بنھی ہوئی بِتھیری شے، وڈی گٹھڑی 2- بوجھا 3- گھکھر 4- بوجھ، وزن 5- سر تے چکیا بوجھ، اوہ وڈی گنڈھ جو سر اُتے چکی جاوے

پنڈ اُٹھاونا، (محا) ذمے واری چکنا، ونگی: 'اِجڑ چارن والی سر تے پنڈ اُٹھائی بھاری' (گل)

پنڈ بنّا، (محا) اِکٹھا کرنا

پنڈ بھراؤنا، (فعم) چولاں دے آٹے وغیرہ دے گولے بنا کے دینا

پنڈ پٹولی، (مو) کپڑیاں دی گٹھڑی سر تے چکنا، ونگی: 'بھنے اتر چھیل تھی والے ایہہ' (کالی داس)

پَنڈ چاون، (محا) ویکھو: پَنڈ چکنا

پَنڈ چکنا، (محا) ذمے واری لینا

پِنڈ: (مذ) 1-بہت چھوٹی بستی، گراں 2- پتراں بخت ارپن (مرے بزرگاں نوں پیش) کیتا جان والا جوں چاول وغیرہ دا پِنا 3- دیہہ، سریر 4- اک طرحاں دی کھجور 5- ٹبا، تھیہہ، ونگی: 'میرا ہٹ پیاری دالٹیا نیں کول ویکھدا پنڈ گراؤں میاں' (وارث شاہ)

پِنڈ اُجڑ رہیا تِلکو نوں وِجھلی دا چاء، (اکھا) جدوں کسے دا نقصان تاں بہت ہو رہیا ہووے پر اوہ فیروی عیش کر رہیا ہووے اوددوں کہندے نیں

پِنڈ بجھن، (محا) احاطہ بندی ہوون، پنڈ دی نینہہ رکھی جاون

پنڈ بنھنا، (محا) پنڈ وساونا، ڈیرہ کرنا، ونگی: 'جوگی نے آکھیا کہ ایتھے پنڈ بنھ لوؤ'

پنڈ بُنھیا نہیں منگتے پہلاں ہی آ گئے، (اکھا) ویکھو: پنڈ پیا نہیں اُچکے پہلوں ہی

پنڈ پاونا، (محا) ویکھو: پنڈ بھراونا

پنڈ پرائن، (مذ) دیہہ دا آسرا

پنڈ پیا نہیں اُچکے پہلوں ای، (اکھا) جدوں کوئی چیز حالے سرے نہ چڑھی ہووے اتے فائدہ اُٹھاون والے پہلاں ہی تیار بیٹھے ہون اوددوں کہندے نیں

پنڈ پیا نہیں اُچکے پہلوئی، (اکھا) ویکھو: پنڈ پیا نہیں اُچکے پہلوں ای

پنڈ پیر، (مذ، صفت) پنڈ دا آگو، پنڈ دا رہبر، چودھری، سرپنچ

پنڈ پیڑھ، (مو) پتا، رہن وسن دی تھاں

پنڈ چھٹنا، (محا) کھیہڑا چھٹنا

پنڈ چھڈاونا، (محا) کھیہڑا چھڈاونا، ونگی: 'نڑی نماوناں پنڈ چھڈایا'

پنڈ دا بھاگ تے گھیریاں (روڑیاں) توں پتا لگ جاندا اے، (اکھا) اندر دی حالت دا اندازہ چہرے مُہریوں ای ہو جاندا اے

پنڈ دا چودھری جُتیاں دا ادھ، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کسے کم دی ذمے واری لینا فضول دی مصیبت سہیڑنا ہے تاں اوددوں کہندے نیں

پنڈ دا کتا نہیں مان، (اکھا) جس تھاں بندہ رہندا ہووے اوس دی ہر شے نال اِک تعلق پیدا ہو جاندا اے جے کِتے پردیس وِچ دیس دا کتا وی نظر آ جاوے تے دِل دیس دی محبت پاروں اوہنوں ویکھ کے خوش ہو جاندا اے

پنڈ دادن خان، (مذ) ضلع جہلم دی اِک تحصیل اتے ایسے ناں دا شہر

پنڈ دان، (مذ) 1- شرادھاں وغیرہ سمے پتراں نوں کھنڈ دین دی حالت 2- ہندومت دیاں مذہبی رسماں وچوں اک رسم

پنڈ دی کُڑی تے شہر دی چڑی اک برابر ہوندی اے، (اکھا) مراد ایہہ وے کہ پنڈ دیاں کُڑیاں چڑیاں وانگوں بھولیاں تے معصوم ہوندیاں نیں

پنڈ سِر تے چکنا، (محا) بہت اُچی اُچی رولا پاونا

پنڈ کھجور، (پو،مو) اِک طرحاں دی کھجور

پنڈ لُونی، (مو) مٹی دے بھانڈے وچ لُون پا کے پکائی کھجور

پنڈ نوں اگ لگی کُتا رُوڑی تے، (اکھا) جدوں کسے تے کوئی مصیبت آ جاوے اتے دُوسرا کوئی مدد نہ کرے اودوں کہندے نیں

پنڈ وچی، (مذ،صفت) پنڈ دا وسنیک، پینڈو

پنڈ وَن دی، (مو) ویکھو: ون دی پنڈ

لُونی پنڈ، (مو) ویکھو: پنڈ لُونی

نپ دی پنڈ، (مو) ویکھو: پنڈ لونی

ون دی پنڈ، (مو) اوہ کھجور جو رُکھ تے ہی پکی ہووے

پِنڈا: (مذ) 1-دیہہ، سریر، جسم، بدن 2-لک، ونگی: 'ہتھ لایاں پنڈے تے داغ پوندا ایہہ مہیں دے نہیں درکار دا ہے' (وارث شاہ)

پنڈا بھکھنا، (محا) معمولی بخار ہونا

پِنڈا تاوَنا، (محا) دُکھ دینا، تنگ کرنا، ونگی: 'سُن مائے تینڈے جیون جائے، کے تینڈی تائی' (دمودر)

پنڈا چھوڑن، (محا) کھہڑا چھڈنا، پنڈ چھڈنا

پنڈا سڑنا، (محا) بہت زیادہ بخار ہونا

پنڈا گرم ہونا، (محا) بخار ہونا

پِنڈا نِگھا ہونا، (محا) ویکھو: پنڈا گرم ہونا

اک نمبو تے پنڈا بھُوسیاں دا، (اکھا) جدوں چیز تاں تھوڑی ہووے تے لوڑ وند بہت ہون اودوں کہندے نیں

پنڈاری: (لہند،مو) ویکھو: پٹاری

پنڈال: (مذ) کسے ادارے دی اکٹھی کانفرنس کرن لئی بنیا منڈپ، اکٹھ

پنڈاؤ: (پو،مذ) 1-موٹی نسل دا مُرغا 2-پھلی ہوئی شے، موٹا تازہ

پنڈت: (مذ) 1-اوہ جس نوں کسے موضوع نال متعلق مکمل علم ہووے، عالم، پڑھیا لکھیا، سُوجھوان، گیانی 2-برہمن، ونگی: 'نہ اُتھ مُلاں پنڈت جوشی نہ اِتھ علم قرآنی ہُو' (باہو)

پنڈت پُنا، (مذ،صفت) 1-پنڈت دا کم یاں دھندا 2-تعلیم دین والا، مُعلّم

پنڈت: (ہ،فم) اکٹھا کیتا ہویا، جمع کیتا گیا

پنڈتانا: (مذ) پنڈتاں ورگا، مُعلّماں ورگا

پنڈتانی: (مو) 1-پنڈت دی ووہٹی 2-برہمنی

پنڈتائن: (مذ) ویکھو: پنڈتانی

پنڈتاؤ: (صفت) پنڈتاں والا یاں پنڈتاں دے ڈھنگ دا

پنڈتائی: (مو) 1-پنڈت دا دھندا یاں کم 2-معلّمہ 3-عقلمندی

پنڈتیانی: (لہند،مو) ویکھو: پنڈتانی

پنڈتیائی: (لہند،مو) ویکھو: پنڈتانی

پنڈج: (ہ،مو) ضِد (انڈج) جو جُثے توں جُثہ جمع جیویں انسان، حیوان وغیرہ

پنڈریک: (ہ،مو) 1-ہاتھی، شیر، شپ 2-جذام دی اک قسم

پنڈریھان: (ہند،مو) یرقان دی بیماری

پنڈڑ: (مذ) وڈی ساری گنڈھ

پنڈڑک: (مذ) پٹا کمبل

پنڈڑی: (لہند، مو) چھوٹی پَنڈ

پنڈک: (ہ، مو) پکھیرو فاختہ

پنڈ کرا/پنڈ کرَہ/پَنڈ گلا: (ہند، مذ) پنڈ دا تصغیر وتکبیر

پنڈ کرِی: (ہند، مو) 'پنڈ کرا' دی اسم تصغیر و تانیث

پنڈ کرے: (ہند، مذ) 'پنڈ کرا' دی جمع

پنڈ کھجور: (لہند، مو) پکیاں کھجوراں

پنڈلی: (لہند، مو) گوڈے اتے گٹے دے وچکارلی لت، وتی، ونگی: 'وینیاں پنڈلیاں نوں ہتھ لائے'

پنڈوچی: (لہند، مذ، صفت) 1-پنڈ دا وسنیک 2- دُہائی

پنڈوڑا: (مذ) نِکا پنڈ، پنڈورا بکس، چھوٹا جیہا پنڈ

پنڈوڑی: (مو) 'پنڈوڑا' دی تانیث

پنڈوس: (چھ مذ) چھچھ دے بہت سارے پنڈاں دی بولی وچ گیند نوں وی کہندے نیں

پنڈ وکڑی: (مو) 'پنڈ' دا اسم تصغیر، نکی جیہی گٹھڑی

پنڈوکلی: (پو، مو) 1- نکی گٹھڑی 2- پارسل

پنڈول: (مذ) کدو دی قسم دی اِک سبزی

پنڈولا: (مذ، صفت) پینڈو، پنڈ دا رہن والا

پنڈولی: (مو) 1- پنڈ دی رہن والی، دیہاتن 2- جھوٹھا کھانا، بچیا ہویا کھانا

پنڈوں: (فم) پنڈ ولوں، پنڈ وچوں

پنڈوں میں آیاں سُنیہا توں دے، (اکھا) جدوں کوئی بے تُکی گل کرے تاں کہندے نیں

پنڈ ھارا: (مذ) 'بھنڈارا' دا وگاڑ ...... 1- پیراں فقیراں دے لنگر دا کھانا، تبرک 2- خیرات خانہ 3- کھوپڑی

پنڈھیر: (مو) بھنڈیر، بھانڈیاں دا اکٹھ

پنڈی: (مو) 1-اک چھوٹی گول تھاپی جس نوں بھانڈا گھڑن لگیاں گھمیار بھانڈے دے اندر تھاپے دی سَٹ دے برابر تے رکھدا ہے 2- راولپنڈی ناں دا شہر جو پنجاب پاکستان وچ ہے 3-شو لنگ 4- اِک دیوی 5- مٹی دی بُرجی

پَنڈی: (صفت) پانڈی، بھار چکّن والا، قلی

پنڈے: (مذ) پنڈا (جسم، بدن) دی جمع

پنڈے اُتے ماس آون، (محا) موٹیاں ہوون، جان وچ جان آون، صحت مند ہوون

پنڈے اُتے ماس نہ رہون، (محا) بہت کمزور ہوون، ماڑا ہوون

پنڈے اُتے ماس نہ لبھن، (محا) ویکھو: پنڈے اُتے ماس نہ رہون

پنڈے اُتے مکھی نہ بہن دیون، (محا) 1-بہت زیادہ صفائی پسند ہوون 2-وارے نہ آون دیون 3- ڈھیر اتھرا ہوون، تکھا ہوون

پنڈے دا پیڈا ہوون، (محا) موٹے ہڈاں والا ہوون، سخت جان ہوون

پنڈے ہتھ لاون، (محا) 1- کسے دے پنڈے اُتے ہتھ رکھ کے اوس دی سونہہ کھاون 2- ہلا شیری دیون 3- چھیڑ خانی کرن، شرارت کرن

ٹھنڈے پنڈے بخار، (اکھا) جدوں کسے نوں بخار تاں نہ ہووے پر بخار دا بہانہ کرلوے اودوں کہندے نیں

پنڈیا: (مذ) پنڈت، کسے مقدس تھاں اُتے رہن والا پروہت، پانڈا

پِنڈیر: (مو) 1- کئی پنڈاں دا اکٹھ 2- پنڈ دے لوکاں دی بھیڑ

پِنڈیر اکٹھی کرن، (محا) پنڈ دے لوکاں نوں اکٹھا کرن، پرہیا سدن

پِنڈیر اکٹھی ہوون، (محا) پنڈ دے لوکاں دا اکٹھ ہوون، پرہیا اکٹھی ہوون

پُنر: (ہ) 1- پھیر، پھر 2- نویں سرے توں 3- اگلے بنے

پُنر تھان، (مذ) دوبارہ اُٹھن یاں اُساری کرن دا عمل

پُنر جنم، (مذ) مرن توں مگروں فیر نویں سریر وچ جنم لین دی حالت

پُنر جیون، (مذ) مُڑ دوبارہ جیون دا عمل

پُنر کتی، (مو) اک واری ہوئی گل نوں مُڑ دوبارہ کہن دا عمل، ونگی: ''پچھلیاں ساکھیاں دی پُنر کتی ہون دے کارن آکھیو پک سِدھ ہوندا ہے'

پُنر نرمان، (مذ) مُڑ کے تازہ کرن دا عمل، مُڑ اُساری

پُنر وِچار، (مو) دوبارہ کیتی گئی سوچ وچار، نظر ثانی

پُنر وِواہ، (مذ) ویکھو: پُنر ویاہ

پُنر ویاہ، (مذ) 1- دُوسری وار ہون والا ویاہ 2- بیوہ دی شادی

پُنرپ: (مذ) فیر کدی

پنریہہ: (لہند، مذ) پنرنہہ، پیلیا

پنڑا: (مذ) 1- منگتا، بھکاری، پنواڑ 2- 'پنّا' دی تصغیر

پنڑاں: (ج، مذ) زمین، بھوئیں، مٹی

پنڑج: (ج، مو) شاخ، ٹہنی، ڈالی

پنس: (فا، مو) ڈولی، پالکی

پنس: (ج، مو) امداد، وظیفہ، اوہ رقم جیہڑی ملازمت ختم ہوون توں بعد ملازمت دے صلے وچ ملدی رہندی اے، پنشن

پُنس: (مذ) 1- مرد، آدمی، منکھ 2- رُوح، جان 3- خدمتگار، کاما

پُنس چکی، (مو) مرداں پچھے نسن والی، بدکار عورت

پنسار: (صفت) 1- دوا دارُو ویچن والا 2- جڑی بُوٹیاں فروخت کرن دی تھاں

پنسار ہٹا، (مذ) پنساری دی دُکان، اوہ بازار جتھے پنساری ہٹیاں لائی بیٹھے ہوون

پنسارا: (مذ) ویکھو: پنساری

پنسارتا: (مو) دوائیاں ویچن دا کم

پنسارنی: (مو) ویکھو: 'پنساری' جیہدی ایہہ تانیث اے

پنساری: (مذ) 1- دوائیاں ویچن والا، جڑی بُوٹیاں ویچن والا 2- کریانہ فروش 3- عطار

پنسال: (مذ) پانی دی ڈُونگھیائی ماپن دا اِک اوزار یاں آلہ

پنسال نویس، (مذ) پنسال پڑھن والا اہلکار (ملازم)، پنسال تے پانی مِنن والا، محکمہ نہر دا ملازم جس دے ذمے پانی مِنن دا کم

ہووے

پنسال نویسی، (مو،صفت) پنسال نویس دا کم

پنسال/پنسالا: (مذ) سبیل، مسافراں دے پانی پیؤن دی تھاں

پنسالی: (مو) پنسال نویس دا عہدہ تے کم

پنسوئی: (ہ،مو) نکی کشتی

پنسل: (مو) پینسل (pencil) دا وگاڑ

پنسنگی: (مو) سپ دی مادہ، ناگن

پنسورہ/پنجسورہ: (فا، مذ) قرآن دیاں پنج سورتاں دا مجموعہ

پنسوئی: (ہ،مو) نکی کشتی

پنسیرا: (صفت) 1-پنج سیر دا، پنج سیر بھار 2-پنج سیر دا وٹا 3- پنج سیر بھر تول

پنسیرا نویس، (مو) 1-پنسیرا 2- وزن دا حساب رکھن والا

پنسیری: (صفت) 1-پنج سیر دی، پنج سیر بھر 2-پنج سیر دا وٹا 3- پنج سیر بھر تول

ڈڈواں دی پنسیری، (مو) اک رائے اُتے متفق نہ ہوون والے بندیاں دا اکٹھ

پنشن (pension): (انگ، مو) سرکاری اہلکار (ملازم) نوں ریٹائر ہوون مگروں سرکار ولوں مقرر کیتی ماہوار رقم جو اوس نوں گزارے لئی ملدی ہے، اوہ وظیفہ جیہڑا خدمت بدلے بڈھے وارے دتا جاندا اے، پینشن

پنشنر (Pensioner): (انگ، مذ) پنشن لین والا آدمی

پنشنیا: (مذ) ویکھو: پنشنر

پنک: (مذ) 1-چکڑ، کھبھن 2- چرن دھوڑ، قدماں دی خاک، ونگی: 'تنگی پنک پائیے وڈ بھاگی' 3-پنج دا نِکا رُوپ ......کول پھُل 4- پھُلاں دا رس چُوسن والا بھورا 5- کھنبھ، پنکھ

پنک: (لہند،مو) اوہ گاں مجھ جیہڑی بڑی مُشکل نال دُدھ دیوے

پنک: (لہند،مو) نشے دِی حالت وِچ، پنک، نشے دی لور

پنکار: (مذ، صفت) 1- 'فنکار' دا وگاڑ 2- فن دا جانُو ماہر، ہوشیار، چالاک، مکار 3-تودہ، ٹیلا، ٹبا 4- وپار دا جانُو 5- سنگھاڑا 6- بند، بنھ، پُشتہ

پنکاری: (مذ،صفت) ویکھو: 'پنکار' جیہدی ایہہ تانیث اے

پنکاں: (مو) پنک توں 1- نشے دی حالت وچ، نشے دی لور، مستی 2- اُونگھ

پنکت: (مو) ویکھو: پنگت

پنکت: (مذ) ڈھڈ بھار چلّن والا جانور

پنکتا: (ج،مو) چنّی، دوپٹا

پنکتی: (مو) ویکھو: پنگتی

پنکج: (مذ) 1-دلدل 2- چکڑ، کُھبھن

پنکچر (Puncture): (انگ، مذ) چھیک، سوراخ، موری

پنکن: (مصدر) بڑی مشکل نال دھار کڈھن

پنکنا: (فعم) بڑی مشکل نال دھار کڈھنا

پنکھ: (مو) 1- پنچھی، پکھی، پرندہ، پر، کھنبھ، ونگی: 'فریدا پنکھ پراہُنی دنی سوہاوا باگ' (فرید) 2- جُلاہیاں دا اِک اوزار جو کپڑے دے پنّے نوں چوڑا رکھن لئی ورتیا جاندا ہے

پنکھ بسیرا، (مذ) 1- آلھنا 2- کچا ٹکانہ

پنکھا: (مذ) 1- پکھا، ہوا دیون والا آلہ 2- موٹراں جہازاں تے ٹیوب ویلاں وغیرہ نوں چلاون دا آلہ

پنکھار: (ہند، مذ) مکھیاں دی بھنبھناہٹ، مکھیاں دا ہجوم، کسے مِٹھی شے تے مکھیاں دا اُڈ اُڈ کے بیٹھن

پنکھڑی: (مو) پھُل دی پتی، کھنبھڑی

پنکھڑیاں: (مو) پھُل دیاں پتیاں، کلیاں، 'پنکھڑی' دی جمع

پنکھل: (مذ، صفت) پراں والا

پنکھن: (مو) 'پنکھی' دی تانیث، مادہ پنچھی

پنکھنو: (پو، مذ) ویکھو: پنچھی

پنکھو: (مذ) ویکھو: پکھیرو

پنکھَول: (ہند، مذ) پتلایاں بے ذائقہ سالن یاں شوربا، بُہتا پانی رلیا دُدھ یاں لسی وغیرہ

پِنکھی: (مو) لال دھاری دار زنانہ چادر

پنکھی: (مذ) 1- پنچھی، پرندے، پکھیرو 2- کانیاں یاں سرکنڈیاں دا چھپر جتھے خانہ بدوش رہندے ہن، ہتھ والا چھوٹا پکھا

پنکھیالو: (مذ) ویکھو: پنکھنو

پنکھیاں: (مو) 'پنکھی' دی جمع، پرندے

پنکھیر و: (مذ) پنکھی، پرندہ، پنچھی، پکھیرو، ونگی: 'فرید پنکھ پَرَاہنی دُنی سہاوا باغ' (بابا فرید)

بندے جیہا نہ پنکھیر و جیہڑا بن کھنبھاں اُڈ جائے، (اکھا) ایہہ دسنا ہووے کہ انسان اِک اجیہا جاندار ہے جو کہ بنا کھنبھاں

توں ہی دُور دُور تک اپڑ جاندا ہے اودوں کہندے نیں

پِنکی: (مذ، صفت) 1- نشے دا عادی، افیونی 2- (مو) نشے دی حالت، اونگھ

پنکیلا: (مذ، صفت) 1- چکڑ وِچ لبڑیا ہویا 2- نشے وِچ چُور 3- اُونگھلا ہویا، اُنگھلیٹیا

پنگ: (فا، مو) 1- لکڑی 2- کشٹ، دُکھ، تکلیف 3- سپ، ونگی: 'جیویں پنگ نوں کیڑیاں چمڑیاں ہن'

پنگ نہ لگنا، (محا) تتی وا نہ لگنا، کوئی تکلیف نہ پہنچنا، ونگی: 'جیہناں لئی اے گورو جی اوٹ تیری، نہیں لگیا کسے نوں پنگ سائیاں'

پنگ: (مذ، صفت) 1- پتلا، باریک، نِکا 2- پوست دے ڈوڈے نوں لگن والا اک کیڑا 3- ہنگھال 4- کن 5- پتلی چھاہ، لسی دا اوہ پانی جیہڑا لسی دے بھرے ہوئے بھانڈے نوں کجھ چِر دھرن توں بعد نتھر کے بھانڈے دی سطح تے آجاندا اے 6- پروانہ 7- چکڑ

پنگ کرنا، (محا) مکھن نوں گرم کر کے گھیو بنادنا

پِنگ: (صفت) بہت پیلا، ڈھیر پیلا، ونگی: 'ماری بھُکھ دی پیلڑی پِنگ ہوئیو ڈھا انگ تے رنگ پچکاری آں دا' (محمد بوٹا)

پنگا: (مذ) 1- شرارت، بے جا مُداخلت 2- کنڈا، چُبھن والی چیز 3- جھگڑا 4- پہاڑا دی تنگ دھار 5- اک نوک دار لکڑ کِلا جیہڑا ہتھ والی چکی دے دوواں پُڑاں دے وچکار ٹھوکیا ہوندا اے جیہدے دوالے پُڑ گھمدے نیں 6- نازک، کمزور 7- وانس (بانس) دا چھوٹا تے کھوکھلا ٹوٹا

پنگا پانا، (محا) جھگڑے لئی شرارت کرنا

پنگا دینا، (محا) چھیڑ خانی کرنا، زچ کرنا

پنگا کھنا، (محا) کسے دے نال جان بُجھ کے شرارت کرنا، کسے دے کم وچ بے جا مداخلت کرنا

پنگا گھینا، (محا) جھگڑے دا بہانہ لبھنا

پنگا لینا، (محا) 1-خوامخواہ مصیبت سہیڑنا، خواہ مخواہ دخل دے کے اوکھا ہونا 2- چھیڑ خانی کرنا

پُنگا: (پو، مذ+مو) مکھی، پتلا مچھر، پتنگا

پُنگار: (مذ) 1-پنگرن دا عمل، وادھا، پھیلاؤ 2- بہار

پُنگارا: (مذ) 1- پیدائش 2- فصل پُنگرن دا عمل تے حالت 3- چیت دا موسم بسنت، بہار

پنگاس: (مذ) مچھی دی اک قسم

پنگان: (فا، مذ) تانبے دا کٹورا، سوراخ دار جینہوں پانی وچ پا کے ویلے دا اندازہ کردے نیں

پنگت: (مو) 1-قطار، جماعت، شرینی، ڈھانی، ٹولا، جتھا، گروہ 2- ساتھ، سنگت 3- میل جول

پنگتی: (مذ،صفت) پنگت وِچ بیٹھن والا

پنگتی: (مو) 1- صف، قطار، سطر 2- قوم، ذات برادری

پنگر: (مذ+مو) 1- بیجے ہوئے بیج دا پھٹ پین 2- شاخاں تے نویں پتے لگن 3-جمن، پیدا ہوون 4- ودھن پھلن، ونگی: 'نویں پنیری پنگر دی ویکھ کے' (نجم)

پنگر پَون، (محا) اُگ پَون، پھٹ پون

پُنگرارا: (صفت) پنگرن والا

پنگرائی: (مو) ویکھو: پُنگروائی

پُنگردا: (صفت) 1-پھٹدا 2- اُٹھدا، نواں

پُنگرن: (مصدر) ویکھو: پُنگر

پُنگرنا: (فل) نویں پتے یاں شاخ وغیرہ دا نکلنا، اُگنا، پھٹنا، ودھنا، پھلنا

پُنگرو: (مذ،صفت) پنگرن والا، اُگن والا

پنگرواں: (مذ،صفت) جیہڑا پنگر یا ہووے

پُنگرواون: (مصدر) اُگواون، پُھٹواون، اُگرواون

پُنگروائی: (مو) 1- پنگر پون دی حالت یاں عمل، اُگائی 2- پنگروان دی اُجرت

پنگروڑی: (مو) کونبلی، کرونبلی، کونپل، نویں پھُٹی شاخ

پنگری: (مو) پنگر گئی ہوئی، اُگی ہوئی، ونگی: 'جیہڑی جیہڑی اُتے حیاتی پنگری اودھر دیاں اپنیاں کہانیاں' (مدثر)

پنگریا: (مذ) پنگر گیا ہویا، اُگیا ہویا

پُنگریندا: (مذ) پنگردا ہویا

پنگلا: (مو) 1-پِنگلا، جُثے دی اک ناڑ 2- دُرگا دیوی

پنگل: (مذ) پتلی، لسی

پِنگل: (مذ) 1-ہندی علمِ عروض، شاعری دا علم 2- اک قسم دا سپ 3- باندر 4-اک ساز دا ناں 5- نبض دی اک قسم 6- پتل

پِنگل صورت، (مذ) پِنگل (عروض) دی اک کتاب دا ناں

پِنگل کار، (مذ،صفت) پِنگل (عروض) دے علم نوں جانن والا، پِنگل دا جانو

پِنگل ودیا، (مو) عروض داعلم

پِنگلا: (مو) 1-مُڈھلیاں ناڑیاں وچ اِک ناڑی جو سریر دے سجے پاسے ہوندی ہے 2- کوہڑی، لولا 3-راجا بھرتھری دی رانی دا ناں

پِنگلا: (صفت) جس دے ہتھ پیر نہ چلّن، لُولھا، لنگڑا

پِنگلواڑا: (مذ) اوہ تھاں جتھے لُولھے لنگڑے رہندے ہن

پِنگلی: (مو،صفت) جس دے ہتھ پیر نہ چلن، لُولھی، لنگڑی

پنگو: (مذ،صفت) 1- لنگڑا، لنگا 2- (مو) پتلی، لسی

پِنگھاٹ: (مذ) اک خورد روبُوٹی، پیازی، بُھگاٹ

پنگھارا: (مذ) 1-پسینہ، مُڑھکا 2- پگھرن دی حالت

پنگھارا چھٹنا، (محا) مُڑھکو مُڑھکی ہونا، پسینہ آونا، ونگی: 'سبھ نوں غضب خدا دے کولوں چھُٹ پنگھارے جاندے'

پنگھارا کھانا، (محا) پنگھر جانا، نرم ہو جانا

پنگھال: (فعمر) پنگھالن، مصدرتوں امر

پنگھال: (مذ) 1- پگھلیا ہویا مادہ 2- پسینہ، عرق

پنگھالا: (مذ) 1- پگھلاون داعمل یاں حالت 2- پسینہ، عرق 3- (مو) نرمی

پنگھالن: (مصدر) 1- پگھلاون، نرم کرن 2- ذرا کُو اکھ دب کے ویکھن، ٹیرا ہوون، بھینگا ہوون 3- طبع دا ٹھنڈا کرن، نرمی پیدا کرن

پنگھالوان: (مذ،صفت) پگھلا کے تیار کیتا ہویا

پِنگھاوا: (مذ،صفت) جُھولا جُھولاون والا

پنگھت: (مو) ویکھو: پنگت

پنگھٹ: (مذ) 1- پن گھٹ دریا توں پانی بھرن دا گھاٹ، پانی بھرن دی تھاں 2-دریا وچلا راہ، دریا دا لانگھا

پنگھر: (فعمر) 'پنگھرن' مصدرتوں امر

پنگھرن: (مصدر) پگھرن، پگھلن، سیک نال کسے شے دا رُوپ مائع وچ بدل جاون، نرم ہو جاون

پنگھر وان: (مذ،صفت) 1- پنگھر جاون والا، نرم 2- پنگھاریا ہویا

پنگھر وائی: (مو) پگھلان دا کم تے اوہدی مزدوری

پنگھلانا: (فل) ذرا کُو اکھ دب کے ویکھنا

پنگھورا: (مذ) اُبلی ہوئی دال

پنگُھوڑا: (مذ) 1- چھوٹا منجا 2- جُھولا، پالنا، ونگی: 'اوتھے عشق پنگھوڑا اڈیا جُھوٹے دیندے نی دُکھ' (حافظ برخوردار)

پنگھوڑی: (مو) چھوٹا پنگھوڑا

بال کُبال پنگھوڑیوں سُجا پدے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بچہ کیہو جیہے سبھاو دا ہووے گا ایہہ مُڈھوں ہی علم ہو جاندا ہے اوددوں کہندے نیں

پنگھولا: (مذ) ویکھو: پنگھوڑا

پِنگی: (مو،صفت) بھورے تے لال رنگ والی

پِنگی: (صفت) بیج دا اوہ حصہ جو پنگر دا ہے

پُنگی: (مو) 1- چھالیے دا رُکھ 2- بانسری، مُرلی، بین

پُنّل: (مذ) 1- پنّوں، سسّی دا عاشق 2- مجازاً: پریتم، محبوب، پیارا، دوست، یار، مِتر 3- عاشق، ونگی: 'ایہوراہ جے ہوت پُنّل دا جداوہ سوہنا آوے' 4-دوست، بیلی، سجن، پیارا

پُنّم: (مذ) 'پونّم' دی تخفیف، چن دے پُورا ہوون دی تاریخ، چن دی چودھویں، پُورن ماشی، بدر

پُنّمبل/پُمبلی: (مذ+مو) ویکھو: کرونبل

پُنّن: (مصدر) بھیک منگن، خیرات منگن

پُنّن: (مصدر) 1- گالھاں دینا، پُنّنا 2- چھاننا

اگلے پچھلے پُنّن، (محا) سارے خاندان نوں گالھاں کڈھنا

پُنّن: (مصدر) 1- خیرات، بخشش، دان 2- چنگے بھاگ، خوش قسمتی 3- چنگے لیکھاں دا کھٹیا، ونگی: 'پُنّوں کد ول گیا اے پُنّن میرا' (کریم بخش)

پُنّن آتما، (صفت) دھرم آتما، نیک رُوح

پُنّن آور، (صفت) پوتر، نیک

پُنّن ارتھ، (فم) پُنّن لئی، دھرم لئی

پُنّن پاپ، (مذ) ویکھو: پاپ پُنّن

پُنّن پرتاپ، (مذ) کرپا، مہر

پُنّن جاگنا، (محا) بھاگ جاگنا

پُنّن داڈولا، (مذ) ویکھو: پُنّن دا ساک

پُنّن دا ساک، (مذ) اوہ رشتہ جو بنا کسے فائدے لئی کیتا گیا ہووے

پُنّن دان، (مذ) خیرات، دان پُنّن

پُنّن دی جڑھ سدا ہری، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ دان پُنّن کرن والا ہمیشہ ہی ودھدا اپھلدا رہندا ہے، اودوں کہندے نیں

پُنّن دی گئو دے دند کون ویکھدا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ دان دی چیز وچ کسے قسم دا نُقص نہیں کڈھیا جاندا اودوں کہندے نیں

پُنّن کھاتا، (مذ) 1- نیک کماں دا لیکھا، ونگی: 'کالی داس نہ نکلدا پُنّن کھاتا، پٹی پاپ دی چجر نہ پوچھے نی' (کالی داس) 2- اوہ فنڈ جس وچ دان کرن لئی رقم رکھی جاندی ہے

پُنّن کھاتے، (فم) خیراتی گلہ، مذہبی کھاتے

پُنّن لیکھے، (فم) ویکھو: پُنّن کھاتے

پاپ پُنّن، (مذ) پاپ تے پُنّن، عمل، چنگے ماڑے عمل

کیتے ہوئے پُنّن اگے آونا، (محا) وڈی بھاری مصیبت توں اچانک بچ جانا

نالے پُنّن نالے پھلیاں، (اکھا) جدوں کسے کم وچوں دوہرا لابھ ہوندا ہووے اودوں کہندے نیں

پنّنا: (مذ) 1- اِک ہرے رنگ دا قیمتی پتھر 2- اِک قسم دا چمکدار کاغذ، کتاب دا صفحہ 3- اُنّن لئی بنایا سوت دا گولا 4- رسی وغیرہ نوں وَل کے گول کیتا ہویا وڈا سارا گولا 5- مٹھیائی یاں مٹی دا گولا

پِنّنا: (فعم) منگنا (فقیراں وانگ)

منگنا پِنّنا، (محا) منگنا تنگنا، بھیک لینا

ہک پنّناں دے دوجاں ہووے دا خیر، (اکھا) اِک تاں منگن چڑھنا تے دوجے خیر وی بلوے دا چاہیدا اے

پُنّنا: (فعم) 1- کسے مائع شے نوں چھاننا 2- انصاف کرنا 3- کپڑے دا ٹکیا ہویا تھاں رفو کرنا 4- گالھاں دینا، ونگی: 'جے کر ماؤں تے بھین دی گالھ کڈھے، تیری پُنّاں گی میں تگڑ دادیاں نوں' (کالی

داس)5- پُورا کرنا، پُورن ہونا، مکمل ہونا، وَنگی: 'آس مُراد نہ پُنّی اوس دی تویا ازاد نہ درددوں' (میاں محمد بخش)

اگلے پچھلے پُتنا، (محا) سارے خاندان نوں گالھاں کڈھنا

پنگار: (مذ) 1- نیولا 2- لم ڈھینگ 3- مور

پنی: (مو) 1- گوڈے توں گِٹّے دے وِچکارلا پچھلے پاسے دا موٹا حِصّہ 2- سُوت دی اَٹّی یاں گولا 3- اِک قسم دی مٹھیائی جو دال یاں چول وغیرہ وِچ گھیو کھنڈ مِلا کے بنائی جاندی اے

پنو: (مذ) جٹّاں دی اک گوت

پنّو: (فعمر) 'پنّا' دا امر، بھیک منگو، فقیر

پنوار: (مذ) جٹاں دی اِک ذات تے اوس ذات دا آدمی

پنوارا: (مذ) 1- پتیاں دا بھانڈا، ڈونا 2- راجپوتاں دی اک ال

پنواڑ: (مو) پنواری دا کم

پنواڑ: (مذ) بھکاری، منگتا، پنڑا

پنواڑا: (مذ) 1- پنواڑی دا کم 2- لما، لمی کہانی یاں نظم 3- پتیاں دی رکابی 4- ٹکراں دی چھانگ

پنواڑن: (مو) 1- پان ویچن والی عورت 2- پنواڑی دی عورت

پنواڑی: (مذ+مو) 1- پاناں دا باغ 2- پان ویچن والا

پنوال: (لہند، مذ) بھائیوال

پنوان: (مصدر) 1- پنجواون، رُوں صاف کروان 2- منگوان، منگن تے مجبور کرن

پنواون: (مصدر) پُنن دا کم دُوسرے کولوں کرواون

پنواہی: (مو) 1- دُوروں پانی لیاون دا عمل 2- پانی دی تھوڑ

پنوٹا: (مذ) ویکھو: پُن بھتا

پنورا: (مذ، صفت) 1- پنوں، قصہ سسّی پنوں دا 2- سجن، سُورما، سوہنا، سجیلا، پنوں ورگا

پنوڑے: (مذ) 1- گلی مٹی دے گولے 2- تھوبے منگن والے 3- منگتے، جمع کرن والے، اَکٹھا کرن والے

پنول: (ج، مذ) واہی وچ چوتھے حصے دا سانجھی وال، چوتھائی دا بھائیوال

پنولا: (مو) ہل واہون توں بعد بیجی ہوئی زمین

پنوں: (فم) سبھوں، وجھوں، پاروں

پُنوں: (لہند، مذ) کیچ مکران دا اک مشہور عاشق جو سسی دا عاشق سی، سسی پنوں قصے دا کردار، سوہنا آدمی، ، وَنگی: 'کیڑ پنڈ پُنوں سر چاندا دھونڈے پَیند ے چھالے' (میاں محمد بخش)

پنوئیا: (مذ) ویکھو: 'بھنویاں' جیہڑا درست اے

پنہار: (مذ) ویکھو: پنہارا

پنہارا: (مذ، صفت) 1- پانی ڈھون والا آدمی، جھیور، ماشکی، بہشتی 2- نوکر، سیوادار

پنہارن: (مو) پانی ڈھون والی عورت، جھیوری

پنہاری: (مو) ویکھو: 'پنہارا' جیہدی ایہہ تانیث اے، وَنگی: 'چنگ چنگیرے پکڑ منگائے، میں کیہدی پنہاری' (بُلھے شاہ)

پنہاں: (فا، مذ) لُکیا ہویا، چھپیا ہویا وَنگی: 'لگی ڈاڈھی ڈھم سی مینوں اوس مکان کڈھ گڑھا میں ریت وچ ہویا ساں پنہاں' (ہاشم)

پُنّھہ: (فم) بار بار، گھڑی گھڑی

پُنہہ چرن: (مذ) ریاض کرنا، سنگیت لئی الاپ کرنا، آواز دا اُتار چڑھاؤ کرنا

پنہی: (مو) اوہ گھاہ جیہدی جڑ وخس ہوندی اے

پنہے: (مذ،مو) اک قسم دی شال جس نوں تیویاں اُپرلیندیاں ہن

پُنھا: (فعمر) 'پُنھانا' دا امر

پنھاں: (مذ) مینہہ یاں ہڑھ آون توں مگروں دھرتی اُتے جمی بھَل

پنھاوا: (مذ) 'پہناوا' دا وگاڑ، لباس

پنھاون: (مصدر) 'پہناون' دا وگاڑ، لباس پواون

پنھوئی: (مذ) 'بہنوئی' دا وگاڑ بھنویا، بھین دا خاوند

پَنھی: (مو) وتھ دا تیلا بہاری، بوہکر، جھاڑو

پنھے پچھاوِے: (فم) سائے ہیٹھاں، پناہ، کسے دے زیر سایہ، کسے دی پناہ وچ

پنھیواں: (مذ) 'بھنیواں' دا وگاڑ، بھین دا پتر

پَنی: (مو) 1- تانبے، پتل، جست یاں سپے دا تیار کیتا گیا پتلا ورق 2- جتی دا چمڑا، جتی دا اُتلا حصہ، سُنہری چمڑا 3- اِک بوٹی، پتلا پتلا گھاہ

پِنی: (مو) 1- پنڈلی، پلی، لت دے درمیان دا نکلیا ہویا گوشت دا حصہ 2- دھاگے دا چھوٹا گولا 3- السی یاں دال وغیرہ نوں کٹ کے تے مٹھا رلا کے بنایا ہویا گولا

پُنی: (مو،صفت) 1- پہنچی ہوئی، اپڑی ہوئی 2- پوری، کامل، مکمل، نپگ گئی، سدھر پوری ہوئی 3- بڈھی ٹھیری، وِنگی: 'پُنی میری عمر ہی رہی لباں پر آ'

پنّے: (مذ) 1- 'پنا' دی جمع 2- (فعمر) پُنّا (بھیک منگنا) دا امر

پُنّے پرتاپ: (مذ) عمل، مہر، جس، نیکی دا صدقہ

پنیا: (مذ،صفت) پانی دا، آبی

پِنّیا: (مذ) پنا (بھیک منگن) دا ماضی مطلق

پُنیا: (مذ، صفت) 1- سخی، نیک 2- پُنّن والا، چھان بین کرن والا 3- پُنیا ہویا

پُنیا: (مو) 1- چن دے پکھ دی آخری یاں پندرھویں تاریخ، پورن ماشی، ماہِ کامل 2- پورن ماشی دا ورت، وِنگی: 'ڈھونڈ تھکے ہر دیس ولایت شہراں تائیں پُنیا' (میاں محمد بخش)

پُنیا پچھوں مسیا آونا، (محا) چنگے دِناں پچھوں ماڑے دِناں دا آونا

پنیال: (مو) تریل، شبنم

پَنیالا: (مذ،صفت) پنیالا، آبی زمین، اوہ کھیت یاں زمین جیہدی تہہ وچ بہت پانی ہووے

پنیاں: (مو) پنی دی جمع، پنڈلی، پلی وِنگی 'گل وچ گھر دا سیتا تھیلاں، پنیاں توں اُچی لکدی' (نجم)

پُنیاں: (صفت) ویکھو: پُنیا

پنیاہی: (مو) پانی دی کمی، پنواہی، دُوروں پانی لیاون دا عمل

پُنیائی: (مو) 1- دان، خیرات، سخاوت، نیکی 2- نیکی دا پھل 3- پُنّن دا کم تے اوہدی مزدوری

پنیپی: (مو) جُھگا، کُرتا، قمیض

پُنیت: (صفت) پاک، پوتر

پنیترا: (مذ) پینترا، کُشتی لڑن یاں گتکا تلوار وغیرہ دے وار کرن سے

کسے خاص ڈھنگ نال پیر بدلن دا عمل

پنچ: (پو، مذ+مو) سردار، چودھری، پردھان، وڈا بزرگ

پنیر: (مذ) 1-دُدھ پھاڑ کے جمایا ہویا اِک مُرکب 2- دہی یاں لسی دا پانی کڈھ کے گاڑھا کیتا ہویا مادہ 3- اِک بُوٹی جس دی ڈوڈی دیاں ٹُریاں دُدھ وچ سُٹن نال دُدھ پھٹیتی ہی جم جاندا ہے، وَنگی: 'کابلی کنیر اکڑی'

مٹر پنیر، (مذ) مٹر اُتے پنیر پا کے بنائی سبزی

پنیرک: (مذ) سونچل، اِک قسم دا پودا، ساگ دی اِک قسم

پنیری: (صفت) پنیر نال تعلق رکھن والا، جو پنیر ویچے

پنیری: (مو) 1- پھلاں سبزیاں وغیرہ دا بیاں راہیں اُگایا اوہ چھوٹا بُوٹا جو اُگائی تھاں توں پُٹ کے کسے ہور تھاں پیلیاں وغیرہ وچ لایا جاندا ہے 2-نرسری، ذخیرہ 3- چھوٹے چھوٹے بچے، وَنگی: 'جس دے باغوں لے پنیری میں بھی بُوٹے لاواں' (میاں محمد بخش)

پنیری لاون، (محا) لاباں بیجن، چھوٹے چھوٹے پودے لاون

پنیئر: (مذ) (Spaniel) اِک قسم دا انگریزی کُتا جس دے سر تے وڈی وڈی جَت ہوندی ہے، ایس دے کن بہت لمے ہوندے نیں تے ایہہ بٹیرے دے شکار وچ مدد کرواے

پنیک: (مو) پالکی

پُنیم: (مو) چنوں چودھویں رات، پُورا چن، چودھویں دا چن، پُورن ماشی، ماہِ کامل

پُنینا: (فل) پُنیا جانا

پنیونا: (فل) ویکھو: پُنینا

پنیہا: (مذ، صفت) 1- پنیلا، پانی دا 2- پانی وچ رہون والی کوئی شے

پنیئر یاں نیڑیاں: (فم) لگے ہتھ، ملے موقع توں فائدہ لینا

پ ...... و

پو: (مو) تڑکا، سرگھی، پوہ، صبح دا ویلا، صبح دی سفیدی، سویر، پو پھٹالا

پو پھٹالا، (مذ) تڑکا، سویر

پو پھٹن، (محا) سویرا ہوون

پو کرما، (مذ، صفت) خوش نصیب، چنگے بھاگاں والا

پُو: (ہ، مو) 1- قمار بازاں دی اصطلاح وِچ ایہدے معنی اِک دے نیں 2- چوسر تے جُوئے دے کھیڈ وچ ایہنوں صفر آکھدے نیں 3-پاسے دی کھیڈ وچ ہندی یاں بارھاں دا اشارہ

پو باراں، (محا) 1- وارے نیارے 2- جُوئے وِچ جِت ہوون دی کیفیت

پو باراں ہوون، (محا) 1- وارے نیارے ہوون 2- کامیابی ہوون

پو چھکا، (مذ) جُوا

پُوآنا/پُیانہہ: (فم) پیروں ننگ

پوآندی: (مو) 1- سرہاندی دا اُلٹ، پَیراں ول دا پاسا 2- نیواں پاسا

پوا: (مذ) پیوا، پُوڑا

پوّا: (پو، مذ) 1- اک پاؤ دا برتن، پاء دُدھ ناپن دا سلور دا پیالہ نُما بھانڈا 2- ناپ، پاؤ سیر دا چوتھا حصہ، دُدھ وغیرہ مِنن دا ڈانڈا جو سیر دا چوتھا حصہ ہوندا اے 3-شراب دی بوتل دا چوتھا حصہ 4- اوہ شیشی

جس وچ بوتل دا چوتھا حصہ چیز پیندی ہے۔ اٹھ اونس، چار چھٹانک دی بوتل

پوا چڑھنا، (محا) شراب پینی

پُوا: (مذ)1- پیو 2- کسے جانور دا دُدّھ پیندا بال 3- سپ دا بچہ 4-ساگ دی اِک قسم 5- اِک قسم دا پودا

پوادھ: (ج،مو) 1- مشرق دا اُلٹ ،مغرب 2- پنجاب دا مغربی علاقہ، ستلج بیاس توں گھگھر تائیں، پٹیالے دے آلے دوالے دا علاقہ جس وچ پوادھی بولی بولی جاندی ہے

پوادھا: (مذ،صفت) پوادھڑا، پوادھ دے متعلق

پوادھڑا: (مذ،صفت) ضلع جالندھر تحصیل پھلور دا اک پنڈ

پوادھنا: (مذ) پوادھ دا

پوادھی: (صفت) پوادھ نال جُڑیا، پوادھ دا، پوادھ دے علاقے وچ بولی جان والی بولی، پوادھ دے علاقے نال تعلق رکھن والا

پوادھیا: (مذ) ویکھو: پوادھی

پوار: (مو) 1- پھُور 2- راجپوتاں دی اک گوت

پُوار: (مذ) 1- تھوڑے چر دی موت ورگی آئی بے سُرتی 2- پالا

پُوار جار، (محا) ویکھو: پُوار

پُوار جاون، (محا) 1- چن دے دوالے ہالا پون 2- ساہ رُک جاون

پُوار ہو آونا، (محا) تھوڑے چر دی موت ورگی بے سُرتی آون پچھوں پھیر ہوش آ جانا

پوارا: (مذ) 1- چن دوالے دا ہالا 2- متعدی مرض 3- فوارہ

پواروں: (فم) پیراں پار

پواڑا: (لہند، مذ) 1-رپھڑ، بکھیڑا، جھگڑا، پھُٹ، ، ونگی: 'پیا پواڑا قہر دا وقت شتاب سنبھل' (مولوی غلام رسول) 2- لمی کہانی خاص کر رزمیہ، جنگ نامہ 3- موت دا میدان

پواڑا پا بیٹھنا، (محا) خواہ مخواہ کسے کم دی ذمے واری وچ پھس جانا

پواڑا پاونا، (محا) ویکھو: پواڑا کھڑا کرنا

پواڑا کھڑا کرنا، (محا) جھگڑا پیدا کر دینا، جھگڑا پا دینا

پواڑا مُل لینا، (محا) خواہ مخواہ کسے جھگڑے وچ پھس جانا، بیٹھے بٹھائے جھگڑا سہیڑ بیٹھنا

پواڑے: (مذ) ویکھو: 'پواڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

پواڑے دی جڑھ، (مو،صفت) فتنے دی جڑھ، لڑائی دی جڑھ

پواڑے دی ناین، (مو) لڑائی جھگڑے دی جڑھ

پواڑے ہتھا، (مذ،صفت) جھگڑالو، فسادی

پواڑیاں: (مذ) ویکھو: 'پواڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

پواڑیاں نوں پھڑے ہونا، (محا) مصیبت وچ پھسے رہنا

پوان: (مصدر) ویکھو: پواون

پوانا: (فعم) ویکھو: پیاؤنا

پوانا: (صفت) پیروں ننگا

پواند: (مو) پینڈ، منجے دا پیراں ول دا پاسا، منجے دا دُون والا حصہ

پواندلا: (لہند،صفت) پیراں وَل دا حصہ

قبر دا پواندلا پتھر، (مذ) پیر والے پاسے لگا ہویا پتھر (قبر دے)

پواندی: (لہند، مو) 1-پیراں والا پاسا، جیویں: جے دی پواندی 2-منجے دے دُون والے پاسے ول، ونگی: 'کدے سرہاندی کدے پواندی، بستر پاس نہ لاوے' (میاں محمد بخش)

پواندی بہون، (محا) 1- منجی دے پَیراں والے پاسے بیٹھن 2-ڈھیر احترام تے عزت کرن

پواندی سوں سرہاندی سوں لک وچکاری آوَنی اے، (اکھا) ویکھو: بھاویں سرہاندی سووے بھاویں پواندی، لک وچکار ہی آوندا اے

بھاویں سرہاندی سووے بھاویں پواندی، لک وِچکار ہی آوَندا ہے، (اکھا) جدوں کسے کم نوں کسے طرحاں وی کیتا جائے اوس دا نتیجہ اکو ہی نکلدا ہووے تاں کہندے نیں

سراہندی سوں بھاویں پواندی سوں لک تاں وچکار ہی آوَندا ہے، (اکھا) ویکھو: بھاویں سرہاندی سووے بھاویں پواندی لک وچکار ہی آوندا اے

پوانی: (مو) اُلانی، ننگی منجی

پواون: (مصدر) 1- کپڑے پہناون، پواوَنا 2-پاون دا کم کراونا

پواونا: (متعدی المتعدی) 1- کسے چیز نوں برتن وچ اُلٹاونا، ٹین یاں ڈِبے وِچ رکھواونا یاں اُلٹواونا 2-اُدھار دِتی رقم دے بدلے کوئی چیز لینا 3-پیاوَنا، پوان دا کم کراوَنا، ونگی: 'سیّاں دے پُتر متر نہ ہوندے، بھاویں چُلیاں تے دودھ پوایئے' (با، ڈھو)

پُواہ: (مذ) 1-علاقہ 2- لاگے دی تھاں، نیائی، پنڈ دے نیڑے دی زمین

پواہا: (ج، مذ) 1-پنڈ دے نال لگدی تھاں 2- پگڈنڈی، رستہ، پاہا

پواہنا: (مذ، صفت) پیروں واہنا، پیروں ننگا

پواہی: (فم) 1-پہیے دی 2- رستے دی، ونگی: 'تھیو پواہی دبھ' (فر)

پواہے: (مذ) ویکھو: 'پواہا' جیہدی ایہہ جمع اے

پواہے: (فم) نیڑیوں، لاگیوں

پواہیا: (مذ) ویکھو: پواہا

پواوَن: (مصدر) پاوَن دا کم کراوَنا

پواوَنا: (متعدی المتعدی) ویکھو: پیاوَنا

پوائنٹ (Point): (انگ، مذ) 1- بجلی دا بلب وغیرہ لاون لئی ہولڈر وغیرہ لا کے بنائی گئی تھاں 2- نقطہ، بندی 3- (بحث دا) موضوع

پوائی: (مو) 1- پاون دا کم 2- پاون دی مزدوری 3- جُتی دا اِک پیر 4- جُتی یاں جراب دا لت تے آون والا حصہ 5- بیڑی، زنجیر 6-پلاون دی مزدوری 7-آب پاشی

پوبارہ: (ہ، مذ) 1- قمار بازی وچ جت، پانسہ پڑتنا 2- فائدہ ہونا، مال ہتھ آنا

پو بارہاں ہوون: (محا) پنجے گھیو وچ ہوون

پوپ (Pope): (انگ، مذ) عیسائی مذہب دے رومن کیتھولک فرقے دا ساریاں نالوں وڈا پادری

پوپا: (ج، مذ) 1- تھلی، نک وچ پاون والا اک طرحاں دا گہنا 2- نرم، بھولا 3- نک دی ٹکھی ڈور

پوپٹ: (مذ) 1- پٹلی، تھل دا اک ناچ 2- میدے دے تلے ہوئے لُونے ٹکڑے، نمک پارے 3- صحت مند بال 4- طوطا 5- بھمبیری

6- کڈھے ہوئے پُھل 7-اک قسم دا پٹا کا 8- (صفت) بہت خوش، حسین، چنگا، رنگین، مجازاً..... معشوق، سوہنا 9 -بھبٹ، بھکھڑ 10- کپڑے دا چھپیا ہویا عرض، کپڑے دی اُلیہٹی ہوئی کنی

پوپٹ بھمیری، (مو) تتلی

پوپٹا: (مذ) 1- 'پوپٹ' دا مکبّر 2- پپوٹا 3- بیر دی اک قسم 4- مثانہ 5-فانوس

پوپری: (مُل،مو) اک قسم دی مچھی (Baslams Sarama)

پوپڑ: (مذ) ویکھو: پوپٹ

پوپڑا: (مذ،صفت) ویکھو: پوپلا

پوپل: (مذ،صفت) 1- تھوتھا، خالی 2- غریب، نمانا 3- چھالیا، سپاری

پوپل پاپل: (نم) ایویں جیویں، جھٹ ٹپاون یوگ

پوپلا: (مذ) 1-اوہ آدمی جس دے دند ڈِگ گئے ہون 2- پین دا اپرلا کالا حصہ جس نوں کلپ لگا ہوندا ہے

پُوپلا: (مذ،صفت) 1- پکی ہوئی شے، پکوان 2- تلی ہوئی شے 3- گُلگلا

پوپلاہٹ: (مو) ویکھو: پوپلائی

پوپلی: (مو) 1-ہوا بھری ہوئی مُشک جس نال دریا وغیرہ نوں پار کیتا جاندا ہے 2- سنائی 3- اوہ عورت جس دے دند ڈِگ پئے ہون، ونگی: 'پوپلیاں بھر نال لکھ تریدیاں

پوپنا: (مذ، صفت) 1-بہت سُندر تے کومل (آدمی وغیرہ) 2-منگتا، بھکاری، ونگی: 'کتھے جائیں گا پُوپنیا سادھا چھیڑ کے بھرنڈ رنگیاں' (لو۔گ)

پوپناں: (مذ) ویکھو: پوپنا

پوپنی: (مو) ویکھو: 'پوپنا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پُوپُو: (صوت) مُونہہ والے واجے یاں ہارن دی اواز

پوت: (مذ) 1-ریشم نال کڈھیا ہویا کپڑا، پھلکاری 2- کپڑے دا بَر، چادر یاں لیڑے دا کپڑا، تلائی یاں رضائی دا پوت 3-روپیاں دی تھیلی، خزانہ 4- کرونبل، کونپل

پوت دار، (مو) خزانچی پُنا

پوت داری، (مو) ویکھو: پوت دار

پُوت کندہ، (مو) اک جھاڑی (Gardenia Tetrasperma)

پوت: (مو) شیشے دا منکا

پوت: (مُل، مذ) جھونا، چینا، کنگنی وغیرہ دا توہ

پوت: (فا،مو) بکرے دی کلیجی

پُوت: (ہند، مذ) پُتر، پوترا

پوت بہوُ، (مو) پوتے دی ووہٹی

پوتا: (ج، مذ) 1-شمالی علاقہ جات دیاں ریتیاں پہاڑیاں 2- پوترا

پوتا: (فا، مذ) 1-خزانہ، بھنڈار 2- جہاز

پُوتا: (ہند، مذ) 1-مُرغی دا بچہ، چُوچا 2-پُوچا

پوتائی: (مو) 1- پوتا ہون دی حالت 2- پوچا 3- پوچا پھرن دی مزدوری

پوتر: (مذ) 1-پُتر، پُتر دا پُتر 2- لاڑھا، ونگی: 'آ ہندی ماں مرزے دی، پوتروے' (با۔ڈھو)

پوتر جیٹھا، (اکھا) مال اُوٹھا تے گھر کوٹھا پُتراں وِچوں وڈا، جانوراں وچوں اُوٹھ تے مکاناں وچوں پکے مکان چنگے ہوندے نیں

پوتر جیہناں دے لاڈلے تر تیاں اوہناں دیاں چوڑ، (اکھا)
جیہناں نے اپنیاں پتراں نوں بُہتا بھوئے چڑھایا ہووے اوہ اوڑک
نقصان اُٹھاندے نیں
پوتر دوہتر، (پو،صفت) اولاد، نسل، لڑی، پیڑھی
پوتر دوہتروان، (صفت) پوتے پوتیاں والا، آل پروار والا
پوتر: (لہند،صفت) 1-صاف، شُدھ، پاک، خالص 2- بے گُناہ
پوتر پاون، (صفت) بہت صاف، پتر نوں پوترتا دین والا، پاک
کرن والا
پوتر پیار، (مو،صفت) سچا پیار، پاک محبت
پوترا: (ج، مذ) پتر دا پتر، پوتا
پوترتا: (مو) 1-پاکیزگی، صفائی 2- اصلیت
پوترتائی: (مو) ویکھو: پوترتا
پوترک: (صفت) پوتے دا، پوتے دے متعلق
پوتری: (مو) پتر دی دھی، پوتی
پُوتری: (مو) اکھ دی دھیری، پُتلی
پَوترے: (مذ)، پوترا دی جمع، پتر دے پتر، پوتے
پوتریوں بھاگ، (اکھا) اولاد دی اولاد کولوں سُکھ ملن تے
آکھدے نیں
پوتریوں جوائی، (مذ) پوتری دا خاوند، پتر دا جوائی
پوتریوں نونہہ / پوترے نونہہ، (مو) پوترے دی ووہٹی
پوتڑ: (مذ) 1- 'پوتڑا' دی تخفیف 2- پوتا 3- پوتیاں والا
پوتڑا: (مذ) 1- چھوٹا جیہا کپڑا جو بالاں ہیٹھ بسترے وغیرہ نوں موتر
توں بچاؤن لئی وچھایا جاندا اے 2-مُڈھ، شروع
پوتڑی: (مو) ویکھو: 'پوتڑا' جیہدی ایہہ تصغیر تے تانیث اے
پوتڑے: (مذ) ویکھو: پوتڑا
پوتڑیاں: (مذ) ویکھو: 'پوتڑا' جیہدی ایہہ جمع اے
پوتڑیاں تک دا جانُو ہونا، (محا) کسے بارے پُوری جانکاری رکھنا،
بچپن توں واقف ہونا
پوتڑیاں توں، (فم) 1- شروع توں، مُڈھ توں 2- بال پُنے توں
پوتڑیاں دا امیر، (مذ،صفت) خاندانی امیر، جدی پُشتی، رجیا پُجیا
پوتڑیاں دا جانو، (مذ،صفت) 1- جد پُشت توں جانن والا 2- بچپن
دا واقف
پوتڑیاں دا دلدّری، (مذ،صفت) مُڈھ توں ای کنگال، ہمیش توں
غریب
پوتڑیاں دا واقف، (محا) لنگوٹیا یار، پُورا بھیدی
پوتڑیاں داوِگڑیا، (مذ،صفت) مُڈھ توں ای بھیڑا
پوتڑیاں دا وِگڑیا ہویا، (صفت) بچپن توں ہی بھیڑیاں علتاں
وچ پیا ہویا
پوتڑیاں دے وِگڑے کدی راس نہیں آوندے، (اکھا) بچپن
دے وگڑیاں دا سُدھرنا بڑا اوکھا ہوندا اے
پوتڑیاں دے وِگڑے کدی نہیں سنوردے، (اکھا) جدوں
ایہہ دسنا ہووے کہ چھوٹے ہوندیاں توں پئیاں عادتاں کدی نہیں
جاندیاں اودوں کہندے نیں
پوتڑیاں نا وِگڑاویا، (محا) پیدائشی وگڑیا ہویا

پوتک: (مذ) 1- کسے پرندے یاں جانور دا جوان بچہ 2- نینہہ، بنیاد 3-اک قسم دا ساگ 4- اِک جنور دا ناں، کھیکھر 5- سُر وچ پیدا ہون والا کیڑا، جُوں

پوتڑا: (مذ) 1- پتر، پُت، بیٹا 2- پوتا، پوترا

پوتلا: (مذ) پُتلا، ڈھانچا

پوتلی: (مو) 1- پُتلی 2- کٹھ پُتلی

پوتن: (مصدر) 1- پوچن 2- سفیدی کرن، کُو چی پھیرن

پُوتنا: (مو) 1- بچیاں دی اِک بیماری 2- اِک دیوانی دا ناں، ونگی: 'آئی پاپن پوتنا دوہیں تھنی دیہو لائے وہیلی'

پوتو: (مذ) لفراں ناں دا پودا

پوتواں: (مذ،صفت) پوچواں، پوچیا ہویا، لِنبیا ہویا، پوچا پھیریا ہویا

پوتواہ: (مذ) 1- بحری جہاز چلاون والا 2- ملاح، مُہانا

پوتور: (لہند، مذ) پُتر، لڑکا (لاواں) سِکھ مذہب مُوجب نکاح ویلے ورتیا جان والا لفظ

پوتہ: (فا، مذ) عکس، روشنی

پوتھ: (مذ، صفت) پوت..... 1- پرویا ہویا، پُرتا 2- 'پوتھی' دا مکبر 3- شیشے دا چھوٹا دانہ 4- مالگزاری 5- واری، نوبت

پوتھا: (مذ) وڈی پوتھی (کئی وار ایس دی ورتوں طنز نال کردے ہن)

پوتھڑی: (مو) ویکھو: پوتھی

پوتھکی: (مو) اکھاں اُتے دے لال موکے، مسے

پوتھی: (مو) 1-اِک چٹے یاں پیلے زرد پُھلاں والی جھاڑی، ہمالیہ پہاڑ دے پنجاب دے حصے وچ ملن والی جھاڑی، تپدر (Elsholtzia polystochya)، تماکو دی تھیلی 2- تھوم دی ٹری، ونگی: 'مشر برہمن پنڈت پھولن شاستراں تے پوتھی' (میاں محمد بخش) 3- نِکی کتاب، ہندوواں دی مذہبی کِتاب، گرنتھ صاحب 4- موسیقی دی کتاب 5- جوتشیاں دی بھوکھ دسن والی کتاب، مذہبی کتاب، جادوگر تے کاہناں دی قسمت دا حال دسن والی کتاب 6- اوہ کتاب جیہدے وِچ بنیا اپنا حساب کتاب کرداا ے، بہی کھاتے دی کتاب 7- پروئی ہوئی 8- بھیڈ توں لاہی ہوئی اِک واری دی اُن، بھیڈ دے باریک وال

پوتھیاں: (مو) ویکھو: 'پوتھی' جیہدی ایہہ جمع اے

پوتھیاں کھولن، (محا) ماضی دیاں گلاں سُنانا، پُرانیاں گلاں دُہرانا

پوتی: (مو) پُتری، بیٹی، پوتری

پوَتی: (ہند، مو) ہلکا پھلکا، کمبل، چادر

پوتی پنگا: (لہند، مذ) چھیڑ، دخل اندازی

پُوتی: (ہند، مو) لکڑی دا مادہ چُوچا، وڈے چُوچے نوں وی کہندے نیں، پُوچی

پُوتے: (مذ) 'پُوتا' دی جمع، لکڑی دے چوچے

پوتے دار: (مذ) 1- خزانچی 2- ملاح، مہانا 3- جہاز چلاون والا

پوتیاں: (مو) 1- مکئی دی چھلی دے وال 2- دھیاں

پوٹ: (مو) 1- گنڈھ، گنڈھڑی 2- پنچھیاں دے سریر دی اوہ تھیلی جس وچ چوگا جمع ہوندا ہے، ونگی: 'دانہ پاوندا اُڈدیاں پنچھیاں نوں، خالی رہے نہ کسے دی پیٹ آہا' 3- کفن دی چادر 4- اوہ اُچی تھاں جتھوں ہڑھ دا پانی مار نہ کرے

پوٹ دی چادر، (مو) کفن دے اُتے دی چادر
پوٹا: (مذ) 1- اُنگل دا سِرا، پور 2- کنایتہً......تھوڑا تھوڑا 3- انگلیاں دا سِرا 4- پرندیاں دا معدہ، دانیاں والی تھیلی، اوہ تھیلی جس وچ چوگا جمع ہوندا اے 5- اِک گہنا پنچھیاں دے گلے دا
پوٹا بھرن، (محا) 1- ٹھُکھ لتھن، ڈِھڈ بھرن 2- صبر آون
پوٹا پُر ہونا، (محا) وسائل تے ضروریات میسّر ہونا، مطمئن ہونا
پوٹا پوٹا، (فم) ٹکڑے ٹکڑے، ذرہ ذرہ
پوٹا پوٹا دُکھن، (محا) لُوں لُوں دُکھن، سارا جُثہ دُکھن
پوٹا پوٹا دُکھی ہونا، (محا) لُوں لُوں دُکھی ہونا، وال وال دُکھی ہونا
پوٹا تھوڑا ہوون، (محا) کم ظرف ہوون، تھوڑ دِلا ہوون
پوٹا کو، (صفت) تھوڑا جیہا، بھورا کو
پوٹا نہ ہون، (محا) حوصلہ نہ ہوون، برداشت دی ہمت نہ ہوون
پوٹا ہوون، (محا) جیرا ہوون، حوصلہ ہوون، برداشت دی ہمت ہوون
پوٹاش (Potash): (انگ، مو) اک آتش گیر مادہ جیہڑا آتش بازی وچ ورتیندا اے، پوٹاشیم، کاربن تے آکسیجن دا مرکب
پوٹڑا: (مذ) اُنگلی دا اگلا حِصہ، پوٹا، وَنگی: 'رب کریئے کرے اوہ مِل مرزا، کراں وڈھ کے پوٹڑے پوٹڑے جی' (محمد بوٹا)
پوٹلا: (مذ) ویکھو: 'پوٹلی' جیہدا ایہہ مکبّر اے
پوٹلی: (مو) 1- نِکی گنڈھ، گنڈھڑی 2- گُتھلی، وَنگی: 'بنھ اُٹھائی پوٹلی کِتھے وَنجاں گھت' (بابا فرید)
پوٹِویاں: (فم) پوٹیاں دے متعلق، پوٹیاں نال وٹیاں ہوئیاں
پوٹِویاں سیویاں، (مو) پوٹیاں نال وٹیاں سیویاں، چاولاں ورگیاں سیویاں
پوٹِویں: (فم) 1- پوچن دی 2- اُنگلاں دے سریاں دے متعلق
پوٹِویں مٹی، (مو) پوچا پھیرن والی مٹی، چیکنی مٹی
پوٹہ: (ج، مذ) اوہ تھاں جیہڑی دریا دے سیلاب توں دُور ہووے
پوٹھا: (مذ) 1- کُجھ بیجن لئی پائی وٹ 2- اوہ زمین جس وِچ تماکو، گنڈھے اتے بتاؤں بیجن لئی وٹاں بنائیاں گئیاں ہون 3- کتاب دی جِلد
پوٹھواری: (صفت) ویکھو: پوٹھوہاری
پوٹھواریا: (مذ) پوٹھوہار دا وسنیک
پوٹھوہار: (مذ) پوٹھوہار دا علاقہ، دریا جہلم اتے سندھ دے وچکارلا اُتلا علاقہ
پوٹھوہارن: (مو) پوٹھوہار دے علاقے دی وسنیک زنانی
پوٹھوہاری: (صفت) پوٹھوہار نال جُڑیا ہویا، پوٹھوہار دا وسنیک، پوٹھوہار دے علاقے دی بولی
پوٹھوہاری جُتی، (مو) جُتی دی اِک قسم جو اُچّی لمی تے نوک والی ہوندی اے
پوٹھوہاریا: (مذ) پوٹھوہار دا وسنیک
پوٹھی: (ج، مذ) اوہ ڈھگا جیہدے تے سواری کیتی جاوے یاں مال لدّن دا کم لیا جاوے 2- کوئی جانور جیہڑا کم کرن واسطے لیا جاوے
پوٹھی کڈھن، (محا) گھوڑے یاں بلد نوں کم سکھاون
پوٹھی: (مو) پُٹھی (پہیے دا اُتلا گول دار حصّہ جو زمین نال لگدا ہے)

پوٹی: (مو)بھیڈ دی اُن، پشم

پوٹی: (ہ،مو) گھوڑے دی اِک چال دا ناں

پوٹے: (مذ) ویکھو: 'پوٹا' جیہدی جمع اے

پوٹے بھن بھن کے پالنا، (محا) ویکھو: پوٹے پوٹے، ونگی:

'نیانے کنت نوں کسے پوٹے بھن بھن کے پالیا، پر اوہ تاں گیٹیاں

کھیڈن دا شوقین ہے' (امرتا پریتم)

پوٹے پوٹے، (فم) چتے چتے، اوکھ سہہ کے کسے نوں سدھراں

نال پالنا

پوٹیا: (مذ) قلی، مزدور، پلے دار

پُوج: (فعر) 'پوجن' مصدر توں امر، پُوجا کر، عبادت کر

پُوج: (صفت) 1- پُوجن والا 2- پُوجا دے لائق 3- جین مت دے

سادھو 4- نیچ، کمینہ، نکما، ناکارہ

پُوج مان، (صفت) جس دی پُوجا ہووے، پُوجا دے لائق

پرم پُوج، (صفت) عزت احترام جوگ، آدر یوگ، انتہائی پُوجیا

جاون والا

پُوج مال: (فا، مو) گھوڑے دے ہتھاں یاں کناں نوں پائی ہوئی اوہ

رسی جس نال اوس نوں چنگی طرحاں قابو رکھیا جاسکدا ہے، کھبھی

پُوجا: (مذ) 1- قابلیت، صلاحیت، ، ہمت 2- وس، واہ، وت

پُوجا: (مو) 1- پُوجا کرن دی حالت، پوجن دا عمل 2- عزت، احترام

3- چڑھاوا 4- مار کٹائی، ونگی: 'کے کجھ پُوجا لگدی جس تھیں ایہہ

نحوست جائی' (میاں محمد بخش)

پُوجا پاٹ، (مذ) سویرے یاں شام ویلے کیتی جان والی عبادت،

دو ویلے کیتی جاون والی عبادت

پُوجا پرتشٹھا، (مو) آدر ستکار، عزت مان، مانتا

پُوجا پُوجی، (فم) پُوجا پاٹ کرن دا کم، عبادت، بندگی

پُوجا چار، (مو) پوجن دا عمل

پُوجا ستھان، (مو) پُوجا کرن دی تھاں، عبادت گاہ

پہلاں پیٹ پُوجا پچھوں کم دُوجا، (اکھا) جدوں کوئی آدمی ہور

کماں نوں چھڈ کے کھان پین نوں ودھیرے اہمیت دیوے اودوں

کہندے نیں

پیٹ پُوجا، (مو) روٹی کھان دا کم

مُورتی پُوجا، (مو) مُورتی وچ پرماتما یاں دیوتا دی بندگی نال کیتی

گئی پوجا، بُت پرستی

پُوجا پا: (مذ) 1- پُوجا، بندگی 2- پُوجا کرن دا سامان

پُوجارا: (مذ) 1- پجاری، پُوجن والا 2- پُوجا دے لائق 3- پُوجا دا

سامان

پُوجاری: (صفت) پُوجن جوگ، ونگی: 'ٹھاکر کا سیوک سیوا پوجاری'

پُوجان: (مصدر) ویکھو: پُوجاون

پُوجاون: (مصدر) پُوجا کراون، پرستش کراون، بندگی کراون

پُوجک: (مذ) پُوجا کرن والا

مُورتی پُوجک، (مذ) مُورتی دی پُوجا کرن والا، بُت پرست

پوجماں: (پو، مذ) بُھنیا ہویا مصالحہ، مصالحے والا

پُوجن: (مصدر) 1- پُوجا کرن، پرستش کرن 2- منن، احترام کرن

3- ڈھیر محبت کرن

پُوجنا: (فعم) 1-پُوجا کرنا، اُپاشنا کرنا 2- عزت کرنا، ستکار کرنا 3-فضول خرچی کرنا 4-وڈھی دینا، رشوت دینا

پُوجنی: (مو) جین دھرم دی سنتنی، عبادت گزار سوانی

پُوجنیک: (صفت) احترام جوگا، عزت دے لائق، جو پُوجا دے قابل ہووے وگّی ُسیوک ستی ناہیں پُوجنیک رہسن، جتی دھرم نہ گورو گسائیاں دا' (کالی داس)

پُوجنیہہ: (صفت) ویکھو: پوجنیک

پُوجاون: (مصدر) 1- پُوجا کرواون، پرستش کرواون 2- منواون، احترام کرواون

پُوجوائی: (مو) پُوجا کران دی مزدوری

پُوجھ: (فعمر) پُونجھ، صاف کر، دھوئے

پوجی: (لہند، مو) گھوڑے دے ساز وچ اوہ تسماں جو مونہہ اُتوں دی لنگھدا اے

پوجی: (صفت) 1- پاجی 2- بے وقوف 3-پُوجا دے لائق

پُوجیری: (مو) ویکھو: پُوجا

پُوجیمان: (صفت) 1-پُوجا دے لائق 2- بزرگ، معزز

پوچ: (مذ) نسل، اولاد، پُشت، پیڑھی، پود

پوچ نواں، (مذ) نویں نسل، نویں اُٹھدے مُنڈے کُڑیاں

پوچ ودھن، (محا) نسل ودھن، اولاد ودھن

پُوچ: (فا، مذ، صفت) 1- تُچھ، نیچ کمینہ، پاجی 2- مُورکھ، احمق 3- نکما، ناکارہ

پوچا: (مذ) 1- مٹی گھول کے چُلھے وغیرہ نوں لپن دا کم 2- اوہ کپڑا جس نال پوچا دیندے ہن 3- کچی کندھ یاں کچے فرش نوں پوچن والی مٹی

پوچا پاچی، (فم) 1-اُپرلی ٹیپ ٹاپ، وکھاوے دی لشک پُشک 2- کسے گل نُوں لکاون دا طریقہ

پوچا پاونا، (محا) 1- کسے دی کالی کرتوت تے پردہ پاونا 2- کسے معاملے تے چلدی بحث یاں جھگڑے نوں ختم کرنا

پوچا پھیرن، (محا) 1- کچیاں کندھاں اُتے چکڑ دی پتلی تہہ چڑھاون 2-بناون، ٹوہر کڈھن، صفائی کرن 3- پردہ پاون 4- گل نوں ونجاون دا چارہ مارن

پوچا دیون، (محا) ویکھو: پوچا پھیرن

پوچا ڈیون، (محا) بری الذمہ قرار دینا

پوچا لینا، (محا) سفیدی کرنا، پوچا کرنا

پوچا مارن، (محا) ویکھو: پوچا پھیرن

پوچا مارنا، (محا) ویکھو: پوچا پاونا

پَوچا: (ج، مذ) پنجہ (خصوصاً شکاری پرندیاں وغیرہ دا)

پوچار: (فم) پوچ کے، مانج کُوچ کے

پوچارا: (مذ) 1- کندھ تے کیتا گیا مٹی دا پتلا لیپ 2- پانی نال بھجی کپڑے دی ٹاکی جس نال اِستری کرن توں پہلاں دھوبی کپڑے نوں گلا کرداا ے

پوچارا دیون، (محا) 1- پوچا پھیرن، کندھ وغیرہ لپن 2- دھوکھا دیون

پوچارن: (مصدر) 1- خبرداری کرن، حفاظت کرن، راکھی کرن

2- کندھ تے پوچا پھیرن 3- پُچکارن 4- دھوکھا دیون

پوچال: (مذ) ویکھو: 'بھونچال' جیہدا ایہہ وگاڑ اے

پوچان: (مصدر) ویکھو: پوچاون

پوچاون: (مصدر) 1- لپاون، پوچا پھراون 2- اڑاون، بھیجن، گھلن، پہنچاون

پوچن: (مصدر) 1- پوچا پھیرن، پتلا لیپ کرن 2- بناون، سوارن، ٹوہر کڈھن 3- صفائی کرن

پوچن ہارا، (مذ) بھٹھی تے چڑھے برتن نوں ٹھنڈے پانی دا پوچا دین والا

پوچنا: (فعم) ویکھو: پوچن

پوچوان: (مصدر) ویکھو: پوچواون

پوچواون: (مصدر) 1- لپواون، پوچا پھراون 2- صفائی کرواون

پوچواں: (صفت) 1- پوچیا ہویا 2- صاف، وٹاں توں ہنا

پوچڑیں: (مو، صفت) لپی ہوئی، پوچی ہوئی

پوچڑیں مٹی، (مو) پوچا پھیرن والی مٹی، چیکنی مٹی

پُوچھ: (مو) 1- پشو، پنچھی، جانور وغیرہ دے سریر دا ودھیا ہویا پچھلا حِصّہ، دُم 2- کسے چیز دا پچھلا حِصّہ 3- گڈّی، پتنگ وغیرہ دے ہیٹھاں لمکدا کاغذاں دا گُچھا 4- ہر ویلے نال رہن والا 5- لگ ول لٹکن والی کوئی شے

پُوچھ پھڑ لوَن، (محا) ویکھو: پُوچھ پھڑنا

پُوچھ پھڑنا، (محا) 1- سہارا لینا 2- پچھے لگنا

پُوچھ چُکن، (محا) گھمنڈ کرن، پھنڈن، تڑن، ہنکارن

پُوچھ چُکنی، (محا) خوشامد کرنی

پُوچھ مارن، (محا) 1- پُوچھل ہلاون، دُم چھنڈن 2- گند لاون، پلیت کرن

پُوچھ ہلاون، (محا) 1- دُھم چھنڈن، پُوچھل مارن 2- جانور دا خوشی دا اظہار کرن

پُوچھا پاچھی: (فم) پُچھ گِچھ، پُچھ پرتیت

پُوچھا پاچھی کرن، (محا) پُچھ پرتیت کرن، پُچھن دسن

پُوچھا پاچھی لاون، (محا) ریڑکا پاون، دھگانے سوال جواب کرن

پُوچھاں: (مو) ویکھو: 'پُوچھ' جیہدی ایہہ جمع اے

پُوچھاں چُکاونا، (محا) 1- مزہ چکھاونا 2- نسا دینا، بھجا دینا 3- بس کرا دینا

پُوچھاں نال دوستی مُنڈھ نال وَیر، (اکھا) جیہڑے بندے سبھوں دُوجیاں نال تعلق ہووے جے کوئی اوس بندے نال ای دُشمنی سہیڑے یاں ماپیاں نال وَیر تے بچیاں نال پیار جتاوے تاں کہندے نیں

پُوچھر: (ج، مذ) پُوچھل، دُم، پُوچھ

پُوچھڑ: (مو) ویکھو: پوچھر

پوچھڑی: (پو، مو) کُتے تے بکری دی پُوچھ، سَپ دی پُوچھ، رسے دا سِرا

پوچھڑی بنن، (محا) تک دا وال ہونا

پوچھکی: (مو) ویکھو: پوچھر

پُوچھل: (مو) ویکھو: پُوچھ

پُوچھل بھنا، (محا) کسے تے تُہمت لانا، الزام یاں بدنامی لانا، کوئی غلط گل کسے نال جوڑنا

پُوچھل تارا، (مذ) پوچھڑ تارا، بودھی والا تارا، قُطبی تارا

پُوچھل تے پیر رکھن، (محا) 1- تکلیف دیون، تنگی دیون، زِچ کرن 2- دُوجے دی کمزوری پھڑن

پوچھل چڈیاں دے کے نسنا، (محا) دُم دبا کے بھجنا

پُوچھل چڈیاں وچ لوَن، (محا) 1- ڈر جاون 2- ہار منن، پچھے ہٹن 3- جوش ٹھنڈا ہون

پُوچھل چک لوَن، (محا) 1- اَت چک لوَن، بھڑن 2- پھنڈن، ترَن

پُوچھل کنڈی تے رکھ کے نسنا، (محا) میدان چھڈ کے بھجنا

پوچھل وڈھا، (مذ، صفت) 1- دُم کٹا 2- بے اعتبار 3- بے نسلا

پُوچھلا: (مذ، صفت) پوچھل والا

پُوچھلی: (صفت) 1- لمی پوچھل والا 2- چھوٹی پُوچھ

پُوچھنا: (فعم) ویکھو: پُچھنا، ونگی: 'دُکھ جگ کے موہے پُوچھن آئے' (بُلھے شاہ)

پُوچھی: (مو) 1- پُوچھ، پُوچھل، پُونجھڑ 2- مچھی دی پُوچھ

پوچی: (مو) 1- پوچا پھیرن والی لیر 2- نکمی، بیکار، کھدی

پوچے: (مذ) ویکھو: پوچا، جیہدی ایہہ جمع اے

پوچے پاونا، (محا) بہانے کرنا، بھیت لُکاون لئی ہور ہور گلاں کرنا

پود: (ہ، مو) اولاد، نسل، پنیری

پُوڈ: (فا، مذ) بانا، بُنن دا سوت

پودا: (مذ) چھوٹے قد دا بُوٹا

پودا لاون، (محا) 1- بُوٹا لاون 2- بنیاد رکھن، نینہہ رکھن

پودا لگن، (محا) 1- بُوٹا لگن 2- بنیاد رکھن

پودڑا: (مذ) ویکھو: پودا

پُودنا: (مذ) اک خوشبو دار پودا جس دے ہرے پتیاں دی چٹنی بنائی جاندی ہے اتے سکے پتے ہاضمے دیاں دوائیاں وچ ورتے جاندے ہن

پہاڑی پُودنا، (مذ) اک قسم دا پُودنا جو ہیضے لئی فائدہ مند سمجھیا جاندا ہے

پُودنا: (مذ، صفت) 1- احمق 2- بے حقیقت

پودنے دی ضامنی وی کوئی ضامنی اے، (اکھا) حقیر تے بے اعتبارے بندے دی گل دا کوئی وی اعتبار نہیں کردا

پودینہ: (فا، مذ) ویکھو: پُودنا

پَوڑ: (مذ) ویکھو: 'پوڑا' جیہدی ایہہ تخفیف اے

پوڑا: (مذ) کسے کندھ یاں سِدھی پہاڑی وچ پَیر دھرن لئی بنایا اڈہ

پوڈر (Powder): (انگ، مذ) 1- رنگ تے حُسن ودھاون لئی چہرے یاں سریر تے لاون والا اِک طرحاں دا خوشبودار دُھوڑا 2- باریک پیسی ہوئی دوا وغیرہ

پَوڈڑی: (مذ، صفت) ہیروئن پین والا، نشہ کرن والا

پوڈھا: (مذ، صفت) 1- ہٹا کٹا، تکڑا 2- چلاک

پوڈھن: (مصدر) بھجن، پہنچن، اپڑن

پوڑی: (مو) 1- 'پوڑا' دی تصغیر 2- پوڑی

پوڑے: (مذ) ویکھو: 'پوڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

پور: (مو+مذ) 1- اُنگلی دیاں دو گنڈھاں دا وِچکارلا حصّہ 2- گنے بانس وغیرہ دی پوری، مٹی 3- لوہے، بانس وغیرہ دی نالی جو ہل دے مُنّے نال سدھی بنھی ہوندی ہے جس راہیں بی کیردے ہن، لمبُو، ونگی: 'سُوئی پورا اُنگل نہ بیٹھی، وت ہتھ متّھے تے دھریا' (چراغ اعوان) 4- نگر، شہر، شہراں اتے پنڈاں دے ناں نال آون والا لاحقہ جیویں ہوشیار پور، نُور پور

پور بانگ ودھنا، (محا) بے مہارا ودھی جانا

پور بنھنا، (محا) پور بنھ کے پیلی بیجنا

پور پور، (فم) جوڑ جوڑ، ہر جوڑ، بند بند

پور پَون، (محا) خدشے پیدا ہونا

پور دینا، (محا) پور نال بی پاونا

پور کرم، (محا) پُوری قسمت نال، وڈے بھاگاں نال، بخت آور

پور لاونا، (محا) پور نال بی بیجنا

پور واون، (محا) بھرواونا

پور: (صفت) اعلیٰ ترین، بہت اہم، بہت شاندار

پُور: (مذ، صفت) 1- بھرے ہون دا عمل 2- جتنا اِک واری وِچ سما سکے 3- اِکو سے تندور وِچ لگیاں روٹیاں دا ڈھیر 4- پُونگ، گُچھا 5- بیہوشی دے دورے، غشی 6- فکراں، رنج وغم، صدمہ، پیڑ 7- کشتی دے اِک وار دے مسافر، بیڑی وِچ بیٹھے مسافراں دا اکٹھ 8- پراگا، اِک وار تلیا جاون والا پکوان (پکوڑے وغیرہ) 9- اکٹھ مجموعہ 10- کوڈیاں نال کھیڈدیاں دا پورا گنڈا 11- تراٹاں 12- لوگڑ، ونگی: 'ساقی کاسہ پُور شرابوں آن پلا شتابی' (میاں محمد بخش) 13- کناں وِچ پاون والا اِک گہنا 14- پرالی تے گھاہ 15- کچے مکان دی چھت دا چوتھا حصّہ 16- نسل، اک مخصوص تعداد

پُور بھرن، (محا) پُور دی گنتی پوری کرنا

پُور بھنڈاریا، (صفت) جیہڑا بھنڈار ہر وقت بھریا ہوندا ہے

پُور پورن، (محا) 1- گھاٹے پُورے کرن 2- ڈِھڈ بھرن، رج کھاون

پُور پوون، (محا) سوچاں وِچ ڈُبنا، دلیلاں وِچ پینا

پُور چڑھن، (محا) سرے چڑھن، توڑ چڑھن

پُور دا پُور، (فم) سارے دا سارا

پُورا کرما، (مذ، صفت) پورے کرماں والا، خوش نصیب

پُور کھپاونا، (محا) بُہتے آدمیاں نوں جانوں مارنا، ونگی: 'ایس کئیاں ماواں دے بچیاں دے چھڈے نیں پور کھپا کے' (با، ڈھو)

پُور گیانی، (مذ، صفت) پُورا عالم، فاضل

پُور لٹاونا، (محا) سبھ کجھ وار دینا، ونگی: 'شاہ حسین ولی نے صبروں پور لٹایا' (گُل)

پُور لہنا، (محا) روٹیاں دا اِک پور پکنا

نِکّا پُور، (مذ) کوڈیاں نال کھیڈے جان والے جُوئے وِچ چونہہ کوڈیاں دا گنڈا

نکی پُور، (مذ) ویکھو: نکا پور

پُور: (فا، مذ) تیتر جیہڑا اِیک پرندہ مشہور اے

پُور برکت: (صفت) پہلاں دسیا، پہلاں کہیا ہویا

پُور پرائے: (مذ) 1- پرائے دُکھ درد 2- عشق

پُور پرنگ: (مو) گندی بُوٹی ناں دی اک بُوٹی جس دی ورتوں گُلاب لئی کیتی جاندی ہے

پُور جلُو: (مذ) اِک طرحاں دا پودا (Oreoseris Lanuginosa)

پُور سُقا: (فا، مذ) شیخ مُنعان جیہناں نے اک فرنگن دے عشق وچ کفر اختیار کیتا سی پر فیر ہدایت مِل گئی

پُور سینا: (فا، مذ) حکیم بوعلی، اینہاں دے پیودا ناں 'سینا'' سی

پورا: (مذ) ویکھو: پور

پُورا: (صفت) 1-سارا سُچا، مکمل 2- بھریا ہویا، کافی چوکھا، فریبی (طنزاً) 3-پورا ہوسکنا 4- سرے چڑھ سکنا، پوریاپاونا 5- کجھ نہ کرنا، پورا ہونا 6-مرجانا

پُورا اُترنا، (محا) 1- ٹھیک ثابت ہونا، ساویں ہونا 2- کم نوں سرے چاڑھ سکنا

پُورا بادشاہ، کیرا وزیر، چھٹا فقیر، (اکھا) پُورا، کیرا تے چھٹا بیجائی دے طریقے نیں، پورے دا طریقہ اختیار کرن نال فصل زیادہ ہوندی اے تے کیرے نال اوس توں گھٹ جدوں کہ چھٹے نال فصل بہت ای گھٹ تے بے تکی ہوندی اے

پُورا پٹنا، (محا) ویکھو: پُورا پینا

پُورا پن، (مذ) پورا ہوون دی حالت

پُورا پورا، (صفت) پوری طرحاں، مکمل طور تے

پُورا پورا بھر دین، (محا) کناں تائیں بھر دین

پُورا پوس، (صوت) اُوٹھ نوں پانی پیاوَن لئی بُلائی جان والی بولی

پُورا پون، (محا) 1- گزارہ ہوون، نبھا ہوون 2- پُورا ہوسکن، سر تے چڑھ سکن

پُورا پینا، (محا) 1- گزارہ ہونا، نباہ ہونا 2- پُورا ہو سکنا، سرے چڑھ سکنا

پُورا ٹارا، (صفت) خوشحال، امیر، بے فکر

پورا ٹِل لاونا، (محا) ہر ممکن جتن کرنا، ہر ممکن کوشش کرنا، سارا زور لا دیونا، پُوری واہ لاونا

پُورا جُٹ، (مذ) مکمل تے صحیح جوڑا

پُورا دھندا، (مذ) پورا کم، سارا کم

پُورا سرنا، (صفت) 1- سبھ گُناں والا 2- ستیاں وال، بہادر، دلیر 3- کرامتی طاقتاں والا، رِدھیاں سِدھیاں والا

پُورا سورا، (صفت) ویکھو: پورا سرنا

پُورا کسے نہ ہویا، جو تولے سو گھٹ، (اکھا) ایس دنیا وچ ہر کوئی ایہو سمجھدا اے کہ اوہدے نال انصاف نہیں ہویا سگوں ہر اک نے وادھا کیتا اے

پُورا کرن، (محا) 1- کمی پوری کرن، کمی بھرن 2- مکمل کرن 3- وعدہ نبھاون

پُورا کرنا، (محا) ویکھو: پورا کرن

پُورا گورو، (مذ) ویکھو: پُورا پُرکھ

پُورا نِکلنا، (محا) ویکھو: پُورا پٹنا

پُورا نہ پھڑنا، (محا) گزارہ نہ ہونا، پُوری نہ پینا

پُوراہوون، (محا) 1-مُکنا، ختم ہونا، کسے کم دا سرے چڑھنا 2- مر جانا، سرِیتیاگ دینا 3- ساواں یاں برابر ثابت ہونا، وَنگی: 'دُوجے بندے نال ولیاں کدی نہ ہوون پُورے' (گُل) 4- چالاک ہوون، چاتر ہوون 5- ہر طرحاں دا ویلی عیبی ہوون 6- کامل ہوون، کاریگر ہوون 7- کنجوس ہوون، بخیل ہوون

پُورا: (مذ) 1-پُونگ 2- کھوہ یاں ڈگی دے پانی دا اک کیڑا، پُونگرا، کُورا

پورال: (مذ) پہاڑاں وِچ اُگن والا پدّ الی ناں دا پودا

پوران: (مذ) پُران، ہندوواں دیاں مذہبی کتاباں جیہناں دی تعداد اٹھاراں اے

پُوران: (مصدر) ویکھو: پُوراون

پُورانا: (مذ،صفت) 'پرانا' دا وگاڑ

پورانک: (صفت) قدیم، پُرانے زمانے دا، ماضی دا

پُوراون: (مصدر) 1- پُورا کراون، مکمل کراون 2- پُر کراون، بھراون 3- دبواون، دفن کراون

پُورائی: (مو) 1-پُورن دا کم 2- پُورن دی مزدوری

پورائیے: (مذ) پوریا ہویا، دفن ہویا

پُورب: (مذ،صفت) 1- پہلا، پہلاں 2- پراچین، پُرانا، قدیم، وَنگی: 'پورب جنم کے ملے سنجوگ' 3- مشرق، اوہ سمت جس پاسیوں سورج چڑھدا ہے، چڑھدا پاسا 4- گنگا ندی توں چڑھدے ولوں کانپور توں لے کے بہار تک دا علاقہ 5- دُنیا دے اوہ حصے جو یورپ دے پورب ول ہے یعنی ایشیا، وَنگی: 'واہ جوگی جگناتھ پورب دا، دھن جنیندی مائے' (چراغ اعوان)

پُورب اُکت، (صفت) پہلاں کہیا ہویا، اُپر کہیا ہویا

پُورب جنم، (مذ) پچھلا جنم

پُورب عیسوی، (فم) مسیح توں پہلاں، قبل از مسیح

پُورب کالی، (صفت) پہلے سے نال تعلق رکھن والا

اُتر پورب، (مذ) ویکھو: پُور بوتر

دھر پورب، (مذ) چین، جاپان وغیرہ دیش، مشرقِ بعید

دکھن پُورب، (مذ) دکھن (جنوب) اتے پُورب دے وِچکار دی سمت

مدھ پورب، (مذ) مصر توں لے کے ایران دا دیش، مشرقِ وسطیٰ

پُوربا: (مذ) شام ویلے گایا جان والا راگ

پُورباَدھ: (مذ) پہلا ادھ، شروع دا پہلا حصہ

پُوربتا: (مو) پُورن ماشی، چن دی چودھویں رات، ماہِ کامل

پُوربک: (فم) آرام دے نال، مہربانی نال

کِرپاپُوربک، (فم) کرپا کر کے، مہربانی نال

پُوربلا: (صفت) 1- پہلا، پچھلا 2- پہلے سے دا، پچھلے جنم دا

پُوربن: (مو،صفت) پُورب دی رہن والی عورت، پوربیانی

پُوربنا: (مو) ویکھو: پُورنما

پُوربنی: (مو) 1- 'پوربیا' دی تانیث، پُورب دی وسنیک 2- چن دی چودھویں تاریخ یاں رات

پُور بوتر: (مذ) اُتر (شمال) اتے پورب (مشرق) دے وِچکار دی سمت

پُوربی: (لہند،مو) اک راگنی

پُوربی: (صفت) 1-مشرقی، پُورب نال جُڑیا، پُورب دا 2-(مو) اک مکمل راگنی، اک طرحاں دا تماکو

پُوربی پنجاب، (مذ) پنجاب دا وںڈ سے دا ناں جو کہ پُرانے پنجاب دا پُوربی حِصّہ بھارت نوں مِلن کر کے پیا ہے

پُوربی تماکھو، (مذ) اِک قسم دا تماکھو جس نوں پان دے پتے اُتے لا کے کھادا جاندا اے

پُوربیا: (مذ) 1-پُورب دا وسنیک 2- پُوربی، اُتر پردیش دا وسنیک، پُوربی ہندوستان دے رہن والا

پُور بیانی: (مو) 'پُوربیا' دا مؤنث

پور پور: (صوت) اوٹھاں نوں پانی پیاؤن ویلے بولیا جان والا اکھر

پورت: (مُل،نم) ویکھو: پورتے

پُورت: (صفت) پُورا، بھریا ہویا، مکمل

پُورت: (مو) 1- پرورش 2- گھدائی 3-چٹائی

پُورتی: (مو) 1-پُورن، پورے ہون یاں کرن دا عمل 2-شروع کیتے ہوئے کم دا خاتمہ 3- بھرن دا عمل

پُورتے: (نم) دُور، پراں، پرے

پورتے تھیں، (کلمہ تحقیر) پرانہہ ہو، دفع ہو

پورتے تھیون، (محا) پچھے رہنا

پورٹر (Porter): (انگ، مذ) سٹیشن اُتے سامان ڈھون والا مزدور

پُورڑا: (مذ) ویکھو: پُورا

پُورک: (صفت) 1-پورا کرن والا 2- پالن پوسن والا

پُورک کون، (مذ) اوہ کون جو دوسرے کون نال مِل کے 90 درجے دا کون بناوے، قائمۃ الزاویہ

پُورک گِنت، (مذ) تکمیلی حساب

پُورک: (مذ) 1- نک دا اک پاسا بند کر کے ساہ لین دا طریقہ 2-نمو، گُلگل، کھٹا

پُورکھ: (مو) 1- بہادری، مردانگی 2- ہمت، حوصلہ، اُدم 3- انسانی، منکھی

پُورکھی: (صفت) اُدمی، ہمتی، محنتی

پورکی: (صفت) کسے نال جُڑ کے اوس دی پُورتی کرن والا

پُورگ: (مذ) بُلھاں توں نکلن والے حرف، شفتی

پُورم پُور: (صفت) گھٹ نہ ودھ، بالکل پورا

پُورن: (مصدر) 1-دفن کرن، مٹی پاون 2- خیمہ لاون 3- کھڈا بھرن 4- پُورا، کُل، سالم، سارا

پُورن آسی، (صفت) پُر اُمید

پُورن بھانت، (نم) چنگی طرحاں، پُوری طرحاں، ونگی: 'قادر یار میاں پورن بھگت تائیں، باپ جمدیاں ای بھورے پایا ای' (قادر یار)

پُورن پاتر، (مذ) ویاہ یاں جنیئو وغیرہ سے ہون کراون ویلے کچے چولاں دا بھر کے رکھیا گھڑا

پُورن پُرش، (مذ) ویکھو: پُورن پُرکھ

پُورن چند، (مذ) پُورا چند، پورن ماشی دا چن، ماہِ کامل

پُورن دیئے، (مذ،صفت) پروردگار، رب دی ذات

پُورن کام، (صفت) جس دی مراد پُوری ہوگئی ہووے

پُورن ماش، (مذ) پُورا چن، چودھویں دا چن

پُورن ماسی (ماشی)، (مو) 1- چودھویں دے چن دی رات، چن دی چودھویں، چندرما، پُنیا 2- ہندوواں دی اک رسم

پُورن وِسرام، (مذ) جملے دے انت وچ لایا جان والا نشان، فُل سٹاپ، جس دی علامت فارسی رسم الخط وِچ '۔' دی ہوندی اے

پُوری پُورن، (صفت) ہر پکھوں سمپورن، ہر حوالے نال مکمل، کامل

پُورن: (مذ) 1- پنجابی لوک داستاناں دا اک مشہور کردار، پُورن بھگت 2- (صفت) خدا، اللہ 3- پانی، جل

پُورن بھگت، (مذ) لوک داستاناں دا اِک کردار سیالکوٹ دے راجے سالبان دا پُتر جیہڑا باراں سال بھوہرے اندر پلیا تاں جو اوہنوں کوئی منحوس نظر نہ لگے اوہدی متری ماں لُونا اوہدے رُوپ تے ڈُلھ گئی تے اوہنوں اپنی سیج تے چڑھن لئی آکھیا پر اوہ اپنے صدق توں نہ ہاریا لُونا نے اوہدے اتے الزام لایا پئی پُورن نے میری عزت نوں ہتھ پایا اے، راجے نے اوہدے لِنگ کپا کے انھے کھوہ وچ سُٹایا تے گورو نے پُورن بھگت بنایا تے بھکھ منگن واسطے گھل دِتا، آخر لُونا دی بدنیتی ظاہر ہوئی تے راجے نے لونا نوں معاف کر دِتا

پُورن سِنگھ، (مذ) پنجابی وِچ کُھلی کوتا اتے وارتک (نثر) لکھن دا مشہور شاعر

پُورنا: (مو) ڈنگراں دی بھک نوں سُکا کرن لئی پائی گئی مٹی یاں کوئی ہور شے

پُورنا: (فعم) 1- بھرنا، سنکھ وجاونا، پور نال سیاڑ وِچ دانے بیجنا 2- چھوٹے بچیاں نوں لکھنا سکھاون لئی تختی تے پینسل نال اُلیکیاں لکیراں یاں اکھر 3- پُورا ویلا لنگھاونا 4- قرضہ لاہُنا

چوک پورنا، (محا) ویاہ وغیرہ سے زمین اُتے نوگراہیاں دی شکل آٹے وغیرہ نال بناونا

چھک پُورنا، (محا) دوہتری دے ویاہ تے داج دے حصے وجوں نانکیاں ولوں گہنا کپڑا وغیرہ دینا، وَنگی: 'تائے چاچے مطلب دے، چھکاں پُوردے اماں دے جائے' (امرتا پریتم)

پُورنا: (مو) پُورن ماشی، پُنیا، چن دا نِکلن والا ہونا

پُورنتا: (مو) 1- مکمل ہون دا عمل 2- نِپُنتا، مہارت، کمال، وَنگی: 'ایہناں تیہہ راگاں وچ پُورنتا پراپت کیتی سی' (پنجابی دُنیا)

پُورنتائی: (مو) ویکھو: پُورنتا

پُورنما: (مو) پُورن ماشی، پُنیا، چن دی چودھویں

پُورنے: (مذ) 1- 'پُورنا' دی جمع 2- سکھاون لئی حرفاں دے کچے نشان بناون تاں جے سکھن والا اوس دے اُتے لکھے

پُورنے پاونا، (محا) 1- تختی وغیرہ تے چھوٹے بچیاں نوں لکھنا سکھاون لئی پنسل وغیرہ نال اکھر لکھنا 2- لیہاں پاونا

پُورنیاں تے چلنا، (محا) کسے دے نقشِ قدم تے چلنا، کسے دیاں پائیاں لیہاں تے چلنا

پُورو: (صفت) 1- پہلا، ابتدائی 2- پراچین، پُرانا، قدیم 3- اوہ سمت جس پاسیوں سورج چڑھدا ہے، چڑھدا پاسا 2- گنگا ندی توں

چڑھدے ول نوں کان پُورتوں لے کے بہارتک دا علاقہ 3- دُنیا دا اوہ حصہ جو یورپ دے پورب ول ہے، یعنی ایشیا

پُورواردھ، (مذ) پہلا اَدھ، شروع دا پہلا اَدھا حصہ

پُورو پکھ، (مذ) کسے موضوع نال کیتی گئی چرچا، سوال یاں الزام جس دا کہ کسے نوں جواب دینا پیندا ہے

پُورو پکھی، (صفت) پُورو پکھ نوں ظاہر کرن والا

پُورو پُور، (فم) 1- اک اک کر کے، پال بنھ 2- گھٹ نہ ودھ، مکمل، بالکل بھریا ہویا

پُورو راتر، (مو) 1- رات دا پہلا پہر 2- بیتی رات، پُوری ہوئی رات

پُورو رانگ، (مذ) اوہ سنگیت یاں تعریف جو کسے ناٹک دے شروع وچ رُکاوٹاں نوں دُور کرن لئی کیتی جاندی ہے

پُورو دیس، (مذ) پُورب دیس

پُورو کالی، (صفت) پہلے سے نال تعلق رکھن والا

پُوروعیسوی، (فم) مسیح توں پہلاں، قبل از مسیح

پُورو کالک، (مذ) 1- پُرانا، قدیم 2- مستقبل دا

پُورووکت، (صفت) پہلاں دسیا ہویا، پہلاں کہیا ہویا

پوروا: (مذ) ورق سازاں دا اُنگلی دی پور دا چمڑے دا غلاف جو ورق نوں پٹھا سِدھا کرن ویلے کاریگر اُنگل اُتے چڑھا لیندا اے تاں جے ورق اُنگل نوں نہ لگے

پوروان: (مصدر) ویکھو: پُوروان

پُوروان: (مصدر) 1- پُر کرواون، پُورا کرواون، بھرواون 2- دفن کرواون، دیواون 3- بھورواون، پنگرواون، طلوع کرواون

پُوروَج: (مذ) بزرگ، وڈ وڈیرے

پُوروَک: (صفت) حوصلے دے نال

پُوروَی: (صفت) 1- پُوروَ نال واسطہ، پُوروَ دا 2- سمپُورن جاتی دی اِک راگنی

پُورہ: (مذ) 1- بھریا ہویا 2- کسے لفظ نال بطور لاحقہ آ کے شہریاں محلے دا ناں بناوندا اے جیویں شیخو پورہ وغیرہ 3- لڑکا، پتر، بیٹا

پور ہایت: (مُل، مذ) دیہاڑی دا مزدور، کاما، محنتی

ماں پورہایت پتر میر عالم خاں، (اکھا) جدوں کوئی آدمی تنگی تاں چوکھی مارے تے پلّے کجھ نہ ہووے اوددوں کہندے نیں

پُورہیا: (مذ) محنت نال کھٹیا ہویا

پورھا: (لہند) مزدوری

پورھایت: (ج، مذ) ویکھو: پورہایت

پورھے: (مذ) ویکھو: 'پورھا' جیہدی ایہہ جمع اے

پورھے پورھے دی بٹّی، (مو) اوہ کمائی جو مزدُوری کر کے اِکٹھی کیتی جاوے

پورھے پورھے دی کھٹّی کمائی، (مو) سخت محنت مزدوری نال کیتی گئی کمائی

پورھیا: (مذ) 1- کھٹیا، کمایا 2- محنت، مزدوری، ونگی: 'کہیہ پورھیا مربعے مرئے' (نجم)

پورھیت: (صفت) ویکھو: پورہایت

پُوریئے: (مذ) پُورن (مصدر) توں

پوری: (مو) 1- 'پور' دی تصغیر 2- ٹوٹا، ٹکڑا 3- گنڈھاں دے وِچلا حصّہ 4- بُوہا، پھاٹک 5- کنک دی اِک قسم، چھلواں اندر گنے دی گُلی، وَنگی: 'چھلو چوپ گیوں پوری ٹدھ وساری' (نجم) 6- درخت دا تنا

پُوری پا دیون، (محا) ویکھو: پُوری پاون

پُوری پانا، (محا) نبھانا، ذمہ داری دے نال فرض نبھانا، وعدہ پورا کرنا

پُوری پاون، (محا) 1- توڑ اپڑاون، مکمل کرن 2- طنزاً...... کم خراب کرن

پُوری پڑچول کرن، (محا) پُوری طرحاں پُچھ دس کرن، ہر طرحاں تحقیق کرن

پُوری پڑچول ہوون، (محا) پُوری طرحاں پُچھ دس ہوون، ہر طرحاں تحقیق ہوون

پوری پوری، (فم) بھورا بھورا، تھوڑا تھوڑا، وَنگی: 'پورھیاں پورھیاں کر کے میں اپنی نونہہ لئی بھانڈا گھیو دا جوڑیا سی' (گورو بخش سنگھ)

پُوری پُوری واہ لا دیون، (محا) ویکھو: پُوری پُوری واہ لاون

پُوری پُوری واہ لاون، (محا) اپنا سارا زور لا دین، پورا ٹِل لا دیون

پُوری پوون، (محا) 1- مقصد حاصل ہونا، کم سرے چڑھن، ضرورتاں پُوریاں ہوون 2- طلب مرنا 3- رجواں گزارا ہوون

پُوری پے جاون، (محا) ویکھو: پُوری پون

پُوری پینا، (محا) رجواں گزارہ ہونا، کامیابی حاصل ہونا

پُوری طرحاں، (فم) چنگی طرحاں، بھلی بھانت

پُوری گل، (مو) مکمل گل، نپی تُلی گل

پُوری لہن، (محا) کامیابی ہونا

پُوری ماہ لاونا، (محا) پورا ٹِل لاونا، ہر ممکن کوشش کرنا

پُوری نہ پون، (محا) 1- چنگی طرحاں گزارہ نہ ہوون 2- کامیاب نہ ہوون، ناکام رہون

پُوری نہ پینا، (محا) ویکھو: پُوری نہ پون

پُوری واہ لاون، (محا) پُورا زور لاون، پُورا ٹِل لاون

پُوری ورگا جوان، (مذ، صفت) سوہنا اتے لمّا گبھرو، اُچا لمّا جوان

پُورے: (مذ) 1- اُنگلاں دیاں پوراں 2- 'پورا' دی جمع 3- گنے دے ٹکے

پُورے تُلنا، (محا) ٹھیک ثابت ہونا، معیار تے پُورے اُترنا

پُورے دن، (مذ) نوویں مہینے دا حمل ہون دی حالت

پُورے دن لگنے، (محا) حمل دا نوویں مہینے داخل ہونا

پُورے دِناں تے ہونا، (محا) بچہ جمن دے سمے دا نیڑے ہونا

پُوریاں پا کے آون، (محا) کم نہ کر کے یاں وگاڑ کے آون، ناکام مُڑن

پُوریاں پاون، (محا) ویکھو: پُوری پاون

پُوریاں پاونا، (محا) کامیابی والا کوئی کم کرنا

پُوریاں پون، (محا) ویکھو: پُوری پوَن

پُوریاں پینا، (محا) کم سرچڑھنا

دِن پورے کرنا، (محا) سالنگھاونا، وقت ٹپاونا

دِن پُورے ہونا، (محا) اخیر لا سما لاونا

پُوریا: (مذ) چوب دار، دربان، ونگی: 'تجھ کونرکوں کے دوار کا پوریا بنایا'

پوریاڑی: (مذ، صفت) پُوری، پُر، بھری ہوئی

پُوریاں: (مذ) 1-ویکھو: پُوری 2- بھریا ہویا 3- مکمل، پُورا 4- مٹی نال بھریا ٹویا 5- ماروا ٹھاٹھ دی اِک راگنی، تیجے پہر گایا جان والا اک راگ

پوریائیا: (مذ، صفت) ویکھو: پوریا

پُورینا: (صفت) پُورن کرتا، بھرن والا

پُوریندڑ: (صفت) 1- پُورن والا 2- پُورا کرن والا، بھرن والا

پُوریو: (صفت) پُورا، پُورن

پوڑ: (مذ) 1- ڈگ، قدم، پیر 2- کھروڑا، کھر، ڈنگراں دا پیر، ہاتھی تے اونٹ دے پیر 3- پوڑی دا ملکیر، زینہ 4- منجے دے پاوے دا ہیٹھلا حصہ، چوڑی پوڑھی 5- ڈیوڑی اگے بیٹھن لئی دوہیں پاسی بنی چوکی 6- گھوڑے کھوتے وغیرہ دا کھر 7- چوبھ 8- ونگی: 'باقی رہ گئیاں آندراں کجھ پھپھر تے کجھ پوڑے' (گل)

پوڑسال، (مو) بہت وڈّی پوڑھی

پوڑسانگ، (مذ) پڑسانگ، وڈّی پوڑھی

پوڑا: (صفت) 1- پُوڑھی 2- تلاء دی پوڑھی 3- اُتانہہ چڑھن لئی کندھ وغیرہ وچ پب رکھن لئی بنائی گئی تھاں

چوتھا پوڑا، (صفت) چوتھے پوڑے دا، مذہبی ہندو مت وچ سبھ توں نیویں ذات، شودر ذات

پُوڑا: (مذ) 1- 'پوڑی' دا اکبّر 2- میدے یاں آٹے دے مٹھے گھول نوں تیار کیتا جان والا اک مشہور روٹی ورگا پکوان جو گھیو یاں تیل وچ تلیا جاندا ہے 3- پوہڑا، پھواہڑا

مال پُوڑا، (مذ) اِک طرحاں دا پُوڑا جو عام پُوڑے نالوں موٹا اتے شکل وِچ چھوٹا ہوندا ہے

مالھ پوڑا، (مذ) ویکھو: مال پوڑا

پوڑن: (مصدر) 1- کسے نوکدار شے نوں چوبھن، کھھوون، داخل کرن 2- پھڑن

پوڑنا: (فعم) چوبھنا، کھوبنا، ونگی: 'کنڈا وچ کلیجے دے پوڑیا جے' (وارث)

پوڑنا: (فل) گاں، مہیں دا دھار کڈھن سے ٹپ جانا

پوڑھی: (لہند، مو) ویکھو: پوڑی

پَوڑھی چھکّن، (محا) آسرا کھوہنا، بے سہارا کرنا

پوڑھی دھر کے چھک لینا، (محا) وعدہ کر کے وقت تے مدد نہ کرنا

پوڑی: (مو) 1- زینہ، سیڑھی، پوڑھی، اُچی تھاں تے چڑھن لئی اٹاں، لکڑ، لوہے وغیرہ دا بنیا ڈھانچا جس وِچ اک توں مگروں دُوجا پیر رکھن لئی تھاں بنی ہوندی اے یاں ڈنڈے لگے ہوندے ہن، پڑسانگی، چڑھن اُترن لئی پوڑی دی لڑی، پوڑا، قدم 2- اک چھند جس وچ خاص کر کے جنگ دیاں واراں رچیاں جاندیاں ہن ایہہ گوروبانی وچ بہت ورتیا گیا ہے 3- پوڑھی دا ڈنڈا 4- جھوٹن دا پھٹا، ونگی: 'کوٹھے اتے چاڑھ کریہاں، پوڑی لاہ گھدیوے' (دمودر) 5- جانوراں دے پیراں نوں بنھن والا رسا 6- مرتبہ، منزل

پوڑی دھر کے کچھ لینا، (محا) وعدہ کر کے وقت تے مدد نہ کرنا

پوڑی لگن، (محا) کسے دے مشورے تے ٹُرنا

پُوڑی: (لہند، مو) آٹے یاں میدے نوں گُنھ کے اتے ویل کے گھیو یاں تیل وچ تلی چھوٹی جیہی روٹی جو پیٹھی والی وی ہوندی ہے چوتھے پوڑے دا، (صفت) مذہبی، نچلی ذات (اچھوت)

پوڑیاں: (مو) پوڑی دی جمع 1- میدے دی تلی ہوئی روٹی 2- جانوراں دے پیر نوں بنھن والا رسا 3- شجرہ نسب، خاندان

پوڑیں: (پو، فعمر) پنچیں، اڑیں، ونگی: 'چھیتی پوڑیں وے طبیبا، نہیں تے میں مرگئی آں' (بُلھے شاہ)

پوز: (فا، مذ) مُکھ، ہونٹھ (خاص کر گھوڑے دے)

پوز (Pose): (انگ، مذ) 1- فوٹو کھچاون سمے کھلون یاں بیٹھن دا خاص ڈھنگ 2- سریر دے کسے اک انگ نوں خاص ڈھنگ نال رکھن دا ڈھنگ، ونگی: 'کئی منی پوراں دے ناچ نی کرئیے، تے کنبدے ہتھاں دے پوز' (لوک پیڑ) 3- گھوڑے دے ساز وچ اوہ تسمہ جو مُونہہ اتوں دی لنگھدا ہے، ونگی: 'زین بناتی مخملی پوزیاں زری دار' (حامد)

پُوزش: (فا، مذ) عذر، معذرت

پوزی: (فا، مو) 1- مُکھاں نال نسبت رکھن والا 2- گھوڑے کھوتے دی پوچھل تھلیوں لنگھایا ہویا ساز وغیرہ دا حصہ 3- چھکلا جیہڑا ڈھوراں دے مُونہہ تے چڑھاندے نیں، چھکا

پوزیاں: (فا، مو) ویکھو: 'پوزی' جیہدی ایہہ جمع اے

پوزیشن (Position): (انگ، مذ) 1- حالت، کیفیت، طریقہ 2- پینترا پینترا 3- پدوی، عہدہ، مرتبہ 4- درجہ 5- عزت، آبرو

پوس: (مذ) بکرمی سال دا نوواں مہینہ پوہ

پوسا: (مذ) پانی وچ پھینٹی ہوئی دوا

پوست: (فا، مذ) 1- چھلکا، چھلڑ 2- افیم دا پودا 3- افیم دے پودے دا ڈوڈا 4- کھل، چمڑی، ونگی: 'اکناں دے پوست لُہائیدے' (بُلھے شاہ) 5- غیبت، بدگوئی، بھید

پُوست تخت، (فا، مذ) فقیراں دا بستر جیہڑا شیر یاں ہرن دی کھل دا بنیا ہوندا اے

پوست دا ڈوڈا، (لہند، مذ) پوست دا پھل

پُوست کاویدن، (فا، مذ) بھید ظاہر کرنا

پُوست کندن، (فا، مذ) کسے دا بھید ظاہر کر دینا

پوست منگے ریوڑیاں افیم منگے گنے، بھنگ نمانی آلی بھولی جو آوے سو بنے، (اکھا) اِک شے مگروں کی کھانا چاہیدا اے یاں کی کھان نوں من کردا اے

پوستا: (مذ، صفت) پوست دے متعلق، پوستی

پوستش: (ہ، مو) پہناوا

پوستن: (لہند، مو) پوست پین والی زنانی، آلسن، سُست عورت

پوستی: (مذ) 1- پوست پین والا آدمی 2- سُست، آلسی بندہ، نشے دا عادی، ڈوڈے پین والا، افیمی

پُوستین: (فا، مذ+مو) کھل دا کُرتا

پُوستین باز کردن، کسے نوں ننگا کر دینا

پُوستین دریدن، (فا، مصدر) عیب جوئی کرن

پوسٹ (Post): (انگ، مذ) 1- اسامی، نوکری 2- ڈاک

پوسٹ آفس (Post office)، (انگ، مذ) ڈاک خانہ، ڈاک گھر

پوسٹ کارڈ (Post card)، (انگ، مذ) اک خاص سائز دا موٹا کاغذ جو کوئی سُنیہا لکھ کے ڈاک راہیں بھیجن دے کم آوندا ہے، خط

پوسٹ مارٹم (Postmortem)، (انگ، مذ) موت دی وجہ لبھن لئی نعش دی چیر پھاڑ کر کے کیتی جان والی کھوج، تفتیش

پوسٹ ماسٹر (Post master)، (انگ، مذ) ڈاک خانے دا اک اہم ملازم

پوسٹ مین (Postman)، (انگ، مذ) ڈاکیا، چٹھی رساں

پوستاورا: (مذ) چرڑا

پوسٹپون (Postpon): (انگ، مذ) ملتوی کرنا، اگے پا دینا، ونگی: 'میں اینویں دورہ پوسٹپون کیتا' (نجم)

پوسٹر (poster): (انگ، مذ) اشتہار

پوسٹل آرڈر (Postel Order): (انگ، مذ) اک طرحاں دی ہُنڈی جس نوں ڈاک خانے والے روپیے لے کے دیندے ہن

پوسن: (مصدر) پالن، پرورش

پوسنا: (فعم) 1-صاف کرنا، ونگی: 'جیونکا پھیری میں دئیں بہاری، جھوٹھے باسن پوساں' (بُلھے شاہ) 2- پالنا

پوسی: (مذ) اک صحرائی پودا

پوش: (سن، مو) خوشحالی، پرورش، ترقی

پوش: (فا، مو) 1-پہراوا، لباس، اک لاحقہ جس دا معنی ڈھکنا دیندا ہے، جیویں میز پوش 2-(فعمر) راہ چھڈ دیو، پرے ہو جاؤ، ونگی: 'حافظ عشق آیا گھٹ بھن کے پوش کریندا پوش، (حامد) 3- کھل، چمڑی، چم، ونگی: 'کسے نے تیگ تے ہالا ٹکایا، کسے نے اپنا پوش لہایا' (شرف) 4- خبردار

پوش پوش، (فا، فعمر) لوکو چھپ جاؤ، اگوں ہٹ جاؤ، ہوشیار، خبردار، ہٹو ہٹو، سرکو، کنارے ہو، راہ چھڈ دیو، پرے ہو جاؤ، ونگی: 'سڑک صاف جے کر اگوں نظر آوے، گاڈی وان کردا پوش پوش ناہیں' (دولت رام)

پوش پوش کرن، (محا) خبردار کرن

پوشا پوشا / پوشا پوش، (فا، کلمہ ندائیہ) شاہی سواری اگوں عوام نوں ہٹاون لئی نقیباں ولوں لائی گئی آواز ہٹو، بچو! فارسی مصدر پوشیدن (کتے لُک چھپ جانا) پوش پوش، دور، دور، پرے

سج پوش، (مذ) گُل خیرا ورگا اک سُندر پودا Levatera Cachemoiiana)

پوشا: (مذ) ستلج دے کنڈھیاں اُتے اُگن والا اک پودا (Dubiee Copositee)

پوشاک: (فا، مو) پہناوا لباس، پاون دے کپڑے، ونگی: 'کھاویں پیر ماس چباویں پیڑے، انگ پوشاک لگائی اے' (بُلھے شاہ)

پوشاکا: (مذ) دیکھو: پوشاکی

پوشاکی: (مذ) گرنتھ صاحب اُتے پایا جاون والا رُمال، ونگی: 'ڈھوڑ دھوڑ ہویا تن سارا لیر و لیر پوشاکی' (میاں محمد بخش)

پوشاکی چاڑھن، (محا) مزاراں تے چادر چڑھاون

پوشا کی دیون، (محا) ویکھو: پوشا کی چاڑھن

پوشانیدن: (فا،مصدر) کپڑا پہناون

پوشش: (فا، مذ)لباس

پوشک: (س،صفت) پالنہار، مدد کرن والاں

پوشل: (مذ) ویکھو: پُوچھل، ونگی: 'ایس مجھ دا لما پُوشل بھوئیں چھیندا' (با۔ ڈھو)

پوشار: (مو) پوز مال، گھوڑے دا مُونہہ بنھن والی رسی

پوشی: (مذ،صفت) مدد گار، پوشک

پوشی: (مو) پوہ وچ آئی چن دی چودویں

پوشیدگی: (فا،صفت) چھپے ہون دی حالت، چھپا، لکا

پُوشیدن: (فا،مصدر) پہنن، چھاون

پوشیدہ: (فا،صفت) چھپیا ہویا، لُکیا ہویا، گُپت، گُجھا، ونگی: 'جو اسرار پوشیدہ آہا، سبھ کجھ نظریں آیا' (امام بخش) چھپا کے، لُکا کے

پوشیدہ چشم، (فا، مذ) انھا، جہنوں نظر نہ آوندا

پُوط دار: (فا، مذ) نقد روپیا ہووے، رکھن والا خزانچی

پوک: (مذ) 1- کمزور، لسا 2- جنگل دا رستہ

پُوک: (مو) دست

پوکا: (مذ) پودیاں دا اک کیڑا

پُوکار: (مو) ویکھو: پکار

پُوکارنتا، (صفت) پکار کرن والا

پُوکارنا: (فعم) ویکھو: پکارنا

پوکاون: (مصدر) نساون، فرار کراون

پوکل: (صفت) 1- کمزور 2- بھوکل

پُوکن: (مصدر) 1- ڈرن، گھبراون 2- دست کرن

پُوکناں: (پو، مذ) پوکناں، غبارہ

پوکنی: (لہند،مو) ورکنی، دست

پُوکواون: (مصدر) ویکھو: پوکاون

پوکھ: (مُل، مذ) 1- پوہ دا مہینہ 2- چھٹے نال منجی بیجن دا عمل، ونگی: 'پاڑ گوایا بانا پوکھ پوایا' (نجم)

پوکھا: (پو، مذ) 1- بدشگون، نحس، نحوست دے اثرات، کسے دی آمد تے چنگایاں بھیڑا شگن 2- کسے کم دے چھپن سے پہلے پہل اگے آئے آدمی دا منیا جان والا اثر، پوکھے

بھیڑی پوکھا، (مذ) بھڑے پوکھے والا

پُوکھا: (مو) سجے کن دی اک ناڑ

پوکھر: (لہند، مذ) کھیتی والا نوکر

پوکھِر: (مذ) تلاء، چھپھ، جھیل

پوکھر: (مو) تالاب یا دریا دے کنڈے دے نیڑے گھڑا جیہدے وچ پانی دے چڑھا نال پانی بھر جاندا اے تے مچھیاں اوہدے وچ بہہ آون مگروں اوتھے ای رہ جان تے سوکھالیاں پھڑی جاون

پوکھری: (مو) ویکھو پوکھر

پوکھڑ: (مذ) 1- ٹھوکر کھا جان، لڑکھڑاون، ٹُھڈا، ٹھیڈا 2- پینکھڑ 3- جانوراں دی اک بیماری، جس وچ پیراتے مُونہہ پک جاندے ہن اتے مُونہہ چوں رالاں ڈگدیاں ہن، مُونہہ کُھر

پوکھڑنا: (فل) ٹُھڈا کھانا، ٹھوکر کھانا

پوکھن: (مصدر) ویکھو: پوسن

پوکھن ہارا، (مذ،صفت) پالنہار، پالن والا، پالک

پوکھو: (مذ) 1-پوکھا، پوکھوں، اثر، شگون، پرچھاواں 2- کسے دے متھے لگن دا اثر 3-فال

پوکھو آون، (محا) صحبت دا اثر ہوون

پوکھوں: (ج، مذ) پوکھو، پیڑا، شیطان

پوکھی: (مو، ج) اک دو سال پہلاں بیجی ہوئی فصل جیہڑی وڈھن توں مگروں وی ہر سال اُگ پیندی ہووے، لُوسن کماد وغیرہ

پوگ: (صفت) 1-پوتراں وچوں پردھان 2- سپاری دا درخت تے اوہدا پھل

پوگ پھل، (مذ) سپاری

پوگا: (مذ) 1-رُکھ دی ہری ٹاہنی، کرُونبل 2- گنے دا اُپرلا حصہ

پوگا دینا، (محا) چھیڑ چھاڑ کرنا

پوگاں: (مذ) ویکھو: پوگا

پوگن: (مصدر) ویکھو: پگن

پوگند: (مذ) 1- نوجوان، گبھرو 2-(صفت) اپاہج

پوگھڑاں: (مذ) پوگھناں، سہنا، جھلنا، سزا کٹنا

پول: (لہند، مذ) کھیتی وچ چوتھے حصے دا بھائیوال

پول: (مذ، صفت) 1 -وچوں خالی، کھوکھلا پن، وچوں سکھنی تھاں 2-نرم، گولا 3-بھیت، پاج، تکھی چال

پول بُھن، (محا) عیب کھولن، راز ظاہر کرن

پول پرشاد، (لہند) ویکھو: پولا کھڑکنا

پول پنا، (مذ،صفت) کھوکھلا پن

پول کھلن، (محا) عیب ظاہر ہوون

پول کھولنا، (محا) پاج اُگھاڑنا، کسے دی لکی ہوئی بُرائی نوں ظاہر کر دینا

پول ننگا ہونا، (محا) بھیت ظاہر ہونا، پاج اُگھڑنا، ونگی: 'بیٹھے لکھ بنائیے پاج جھوٹھا، ننگا ہووندا انت نوں پول مکّی'

پُول: (فا، مذ) 1-فلوس 2-پیسہ 3-دریا دا پُل

پُول سیاہ، (فا، مذ) تانبے دا پیسہ

پولا: (لہند،صفت) ویکھو: پول

پولا: (مذ) 1-اک رُکھ جو شِوالک پہاڑ دے نال تے سندھ دریا تک ملدا ہے ایس دی لکڑی عمارت لئی اتے کوئلہ بناون لئی ورتی جاندی ہے (Kydia catyeria) 2-چونہہ آنیاں دی قیمت دا اک سکہ، چوانی

پَولا: (مذ) 1-جُتی دا اک پیر 2- (کلمہ فجائیہ) گڈی اُڈاون سمے کسے وی پتنگ باز نوں پیچا لاون لئی للکارن دا عمل

پَولا کھڑکنا، (محا) جُتیاں دی مار پینا

جُتی پولا، (مذ) جُوت، پٹا نگ

چھِتر پولا ہونا، (محا) لڑائی ہونا، مار کُٹائی ہونا

پُولا: (مذ) 1-سُکے ککھاں دا بنڈل، کھوکھلا، تھوتھا، خالی، نرم، ڈھلا، ہولا، ہلکا 2- گولا، حقیر، کمتر، بے عزت 3- بے آواز 4- کانیاں یاں سرکنڈیاں دا مُٹھا، دھان دے ککھاں دا مُٹھا، جوار دے پتیاں دا مُٹھا، مکئی دے وڈے ہوئے پندرہ ویہہ یاں کجھ بُوٹے پودیاں دا بنھیا

ہویا گٹھا جیہڑا اک آدمی آسانی نال چُک سکے، گھاہ وغیرہ دی بنھی ہوئی بھری، وِنگی: 'عشق لگا تاں شرم کو یہا اوہ آتش ایہہ پُولا' (میاں محمد بخش)

پُولا بالنا، (محا) مندا کم کرنا، گناہ کرنا

پولاچ: (مذ) اک رُکھ جو کانگڑا وادیاں تیک ہوندا ہے ایس دی لکڑی بالن لئی اتے پتے چارے وجھوں ورتے جاندے ہن، لسرے

پُولاد: (فا، مذ) فولاد دا وگاڑ، اک قسم دا لوہا نہایت سخت

پولانی: (مو) پاولی دی بیوی، جولاہے دی گھروالی

پُولاں: (ہند، مو) پرالی دے تیلے یاں گھاہ دی بنیاں ہوئیاں جُتیاں یاں چپل جیہڑی برفانی علاقیاں وچ برف تے چلن لئی بنائی جاندی اے ایہناں دے وچ پَیر برف دی ٹھنڈک توں محفوظ رہندے نیں تے برف تے چلن وچ وی آسانی ہوندی اے

پولڑ: (صفت) 1- ڈِھڈ دا ہولا 2- تھوتھا

پولڑا: (مذ) ویکھو: پولا

پولٹری فارم (Poultry farm): (انگ، مذ) مرغی خانہ، ککڑیاں پالن دی تھاں

پولیڑی: (صفت) 1- تدبیر اختیار کرن والا 2- محنتی

پولنگ (Polling): (انگ، مو) الیکشن ویلے پرچی پاون دا عمل یاں کم

پولنگ سٹیشن (Polling Station)، (انگ، مو) ووٹ پاون دی تھاں

پولنی: (مو) بُجھارت، بات

پولو (polo): (انگ، مو) اک طرحاں دی انگریزی کھیڈ جیہڑی لکڑی دی گیند اتے لے ڈنڈے نال گھوڑے تے چڑھ کے کھیڈی جاندی ہے

پولھا: (ج، صفت) 1- کھلی تے چوڑی تھاں، جگہ 2- وڈا، چوڑا، کھلا، لتا

پولھان: (لہند، مذ) چوڑائی، عرض

پولھی: (مو) پیلے رنگ دا اک کنڈیاں والا بوٹا، جو ہاڑی دیاں فصلاں ویلے ہوندا اتے اوس نوں نقصان پہنچاوندا ہے

پولھی پھک، (صفت) پیلا بھوک، بہت پیلا

پولی: (مذ) دوپٹے دا چوتھا حصہ، آہستہ، ہولی

پولی پیریں، (لہند، فم) چھیتی کیتے نہیں، ہولے ہولے پیر دھردیاں ہویاں

پولی: (مو) 1- بہت پتلی روٹی 2- شہد دا چھتا 3- جوانی

پَولی: (ہند، مو) پولا دی تانیث وتصغیر

پَولی: (مذ) جولاہا، پاولی

پولے: (مذ) 1- ویکھو: 'پولا' جیہدی ایہہ جمع اے 2- نرم، گولا

پولے پیریں، (فم) بناں اواز کیتے پیر رکھدیاں ہویاں، دبے پیریں، ہولی ہولی

پولے جیہے مُونہہ نال کہنا، (محا) میسنا بن کے کہنا

پَولے: (مذ) پولا دی جمع، جُتیاں، لتر، چھتر، وِنگی: 'کدی دوئے پولے سجے، پیر تے کدی دوئے پولے کھبے پیر اڑائی پھردا سی' (شکیلہ)

پَولے پینا، (محا) مار پینا، جُتیاں پینا، چھترول ہونا

پَولے پینیاں واری نہ اچھنی، (محا) جُتیاں پینیاں وار نہ آونا

پَولے مارنا، (محا) 1-شرمندہ کرنا 2- بے عزتی کرنا

پَولیاں: (لہند، مو) 1-پولی دی جمع 2- کیسر، زعفران دا بیج

پَولیاں پَولیاں/پَولا پَولا/پَولے پَولے، (ہند، فم) 1- نرم نرم، نازک نازک 2- آہستہ آہستہ، ہولی ہولی

پَولیاں نال اُڈانا، (محا) بہت مارنا، گت بناونا، وَنگی: 'اِردوں گردوں کہیا ایس نوں پولیا نال اُڈاوَ، (گُل)

پولیٹکل (Politcal): (انگ، مذ) راجنیتک، راجسی، سیاسی

پولیٹکل ایجنٹ (Political Agent): (انگ، مذ) اوہ انگریز افسر جو انگریزی سرکار ولوں ہندوستان دیاں دیسی ریاستاں دے راجیاں نوں صلاح دین لئی مقرر کیتا جاندا سی

پولیٹکل پارٹی (Political Pary): (انگ، مو) راجنیتک پارٹی، سیاسی پارٹی، حکومتی پارٹی

پولیس (Police): (انگ، مو) ملک دے اندر امن، امان رکھن لئی بنایا گیا محکمہ تے اوس دے کارندے، تھانے دا عملہ

پولیس سٹیشن (Police Station)، (انگ، مذ) تھانہ

پولیس پیریں: (فم) ویکھو: پولے پیریں

پُوم: (پو، صفت) عادت، احساس، خبر، گیج، گجھ

پومان: (مذ) ہنیری، پَوَن، تیز ہوا

پُومبل: (ج، مو) پھُل دی کلی، کونپل

پومچا: (مذ) باریک تے چھِدا کپڑا

پوملی: (لہند، مو) پردنبل، کرونبل، کلی، کونپل، شگوفہ

پَون: (مو) 1-پاک، پیپ، پس 2- پاؤں، پیر، قدم 3- کیسری رنگ، سوہا رنگ

پَون: (مذ) تن چوتھائی، 3/4

پَون: (مو) ہوا...... پون ٹھکھی، اندرنوں صاف ہوا کھچن، ٹھنڈی ہوا، وَنگی: 'نہ ہوں خاکی، نہ ہوں آتش، نہ ہوں پانی پون' (بُلھے شاہ)

پَوَن اُڈنت، (مو، صفت) 1-ہوا جیہی چال والا 2- من مانی کرن والا 3-انتہا کرن والا

پَوَن اُنجا، (مو، صفت) اُنجا قسم دی ہوا

پَوَن اہاری، (مذ، صفت) 1- ہوا ورگا مزاج رکھن والا، تیز، کاہلا، تِکھا، نہ ٹھہرچکن والا 2- ہوا دے آسرے تے رہن والا

پَوَن پانی، (مذ) آب و ہوا

پَوَن پت/ پون پیت، (مذ) پراناں نوں وس کرن والا یوگی

پَوَن پُتر، (مذ) 1-ہنومان 2- بھیم سین 3- (خاب) پکھا

پَوَن پرکاش، (مذ) پکھا

پَوَن پیالہ، (مذ) پراناں دا نقاش روپ والا پیالہ

پَوَن چکی، (مو) ہوا دے زور نال چلن والی چکی

پَوَن دھار، (صفت) ہوا دے آسرے تے رہن دا روزہ، پون ہار

پَوَن سُت، (مذ) 1-پون دا پُتر، ہنومان 2- بھیم سین

پَوَن کمار، (مذ) 1-ہنومان 2- بھیم سین

پَوَن واؤ، (مو) پاک کرن والی ہوا

پَوَن ہاری، (صفت) ہوا دے آسرے جیون والا، ان پانی نہ

کھان پین والا

پَون ہگی ہونا، (محا) ہوا وانگ اُڈنا، ہوا ہو جانا

پون: (مذ) مکھن کڈھن لئی رڑکی ہوئی لسی دا پُن توں مگروں بچیا پھوک، پھِڈی

پَون: (مصدر) پین، لیٹن، لما پین، سوون

پَون سٹ، (فم) مُڈھوں ای

پُون: (مو) 1-بجڑے دا آلھنا 2-رتن جوت 3-پُونی

پُون سلائی، (مو) 1-پونیاں وٹن والی سلائی، تیلی 2-اک قسم داسپ

پُون وٹنی، (مو) پُونیاں وٹن والی سلائی

پونا: (مذ)1- کپڑے دا چھوٹا جیہا ٹکڑا جس نال دُدھ سردائی وغیرہ پُنی جاندی ہے 2- کپڑے دا چھوٹا جہیا ٹکڑا، جو روٹیاں وَلھیٹن یاں چُلھے توں گرم بھانڈے وغیرہ چکن لئی ورتیا جاندا ہے 3- تلا وغیرہ اُتے عورتاں دے نہاون لئی بنی پڑدے والی تھاں 4- اک طرحاں دا پُوپن والا گنا، جو موٹا تے پولا ہوندا ہے 5-اک رُکھ جو پنجاب دیاں شِوالک پہاڑیاں وچ دریا سندھ تیک عام ملدا ہے، ایس دی لکڑی عمارتاں اتے اوزاراں لئی ورتی جاندی ہے(Enretia Serreta)

پونا: (صفت) 1-مُنا، تن چوتھائیاں، پون، 3/4 تن چوتھائی حصہ 2-بُرا، جھیڑا، گھٹیا، ونگی: 'پیریں پونا جگ ورتایا'

پونا: (فل) 1-ڈِگنا 2- لمے پینا 3- بیمار ہونا 4- پروہنا 5- پینا 6- دوڑنا

پُونبا: (لہند، مذ) پھوہا، بُوا

پونبل: (لہند، مو) پرونبل، کوپنل

پونبلی: (لہند، مو) کرولی، کوپنل

پونت: (مو) پواندی، منجی دا پیراں والا پاسا

پونتھلناں: (فل) حواس کھنج جانا، غش پینا، ڈاواں ڈول

پونٹا: (لہند، مذ) 1-بچیاں دے پیراں وچ پاوَن دااِک چھنکن والا چاندی دا گہنا 2-ہماچل پردیس دے جلھانا ہن دے نیڑے اِک سکھ تاریخی مقام جتھے گرو گوبند سنگھ جی کُجھ سماں ٹکے سن، پونٹا صاحب

پونٹھی: (لہند، مو) ویکھو: پرونٹھی

پونجل: (مو) ہوش نہ رہنا، پریشانی، مصیبت

پونجھ: (مو) صفائی، جھاڑ

پُونجھ پانجھ، (مو) 1-پُونجھن یاں صاف کرن دا عمل یاں حالت 2-رہند کھوہند، اک لیر

پُونجھ پانجھ کرن، (محا) 1- صفائی کرن 2- کھنب ٹھپن

پُونجھ پانجھ ہوون، (محا) 1- صفائی ہوون 2- جھاڑ جھنب ہوون 3- کھنب ٹھپی جاون

پُونجھا: (مذ) 1- لکھے ہوئے اکھراں دے خراب ہو جان دا عمل 2-سلیٹ وغیرہ صاف کرن لئی نال بدھی لیر 3- گڈے دے پچھلے پاسے بیٹھاں مُڑواں ودھیا جس نال اکثر لوہے دی پتری لگی ہوندی ہے 4- پنچھیاں دے کھنباں دا پچھلا حصہ، پُونڈا 5- پُرانی قسم دے ہوائی جہاز دے پچھلے سرے دا بیٹھلا حصہ جو ہوانوں کٹن لئی اُچا نیوا ہوندا ہے تے سرے تے لگے پہیے دا حصہ جو زمین تے ٹکدا ہے

6- پلو

پُونجھا مارنا، (محا) خراب کرنا، ڈھاہنا

پونجھاون: (مصدر) صاف کراون

پونجھائی: (مو) پونجھن دی مزدوری یاں کم

پُونجھڑ: (مذ) پُونچھ دے سرے دے وال

پونجھن: (مصدر) صاف کرن، جھاڑن، پونجھن والا کپڑا

پونجھنا: (لہند، فعم) کپڑے وغیرہ نال کسے چیز نوں صاف کرنا، ہونجھنا

پونجھو: (صفت) 1- صاف کرن والا 2- پوچھل والا

پونجھواون: (متعدی المتعدی) پونجھواونا، صاف کرواونا

پونچھی: (مو) علاقہ پونچھ دی بولی

پونجھے: (مذ) ویکھو: 'پونجھا' جیہدی ایہہ جمع اے

پونجھے پاون، (محا) 1- چٹ پاون 2- خراب کرن

پونجھے پاونا، (محا) دھبے پاونا

پونجھے مارن، (محا) پنجے مارن، گند کھلارن

پُونجی: (مو) 1- اکٹھا کیتا گیا دھن، سرمایہ، دولت 2- کسے کم کار وچ لایا گیا مُول وتّی: 'جد اوہ خرچ گئی ہو پونجی کجھ تدبیر نہ چلے' (ہاشم شاہ) 3- رقم، سرمایہ، مال، دولت، مایہ 4- حیثیت، رضاعت 5- مُرچہ، کلائی، کلائی دا زیور گجری

پُونجی پتی، (مذ) سرمایہ دار، سرمائے دار

پُونجی دار، (مذ) ویکھو: پونجی پتی

پُونجی داری، (مو) سرمایہ داری، سرمائے داری

پُونجی واد، (مذ) اوہ نظام جس وچ سرمائے داری نوں اُچا مقام دتا جاندا ہے

پُونجی وادی، (مذ) پُونجی واد دے سِدھانتا (اصولاں) تے چلن والا

پونچ اُچیڑن: (محا) بھیت کھولن، بھانڈا بھنن

پونچا: (مذ) 1- شیر، کُتے، بلی، اِت یاں باز وغیرہ دا پنجہ، درندے یاں پرندے دا پنجہ، ہتھ دا اُنگلیاں والا حصّہ، پنجا 2- پجامے شلوار وغیرہ دی لت دی موری 3- وینی، کلائی

پونچا پاونا، (محا) دو آدمیاں دا اُنگلیاں وچ اُنگلیاں پھسا کے اک دوجے دا زور ویکھنا

پُونچھ: (مو) ویکھو: پُوچھ

پُونچھ چکونی، (محا) پُوچھاں چکاونا

پُونچھ: (فعم) پونچھن مصدر توں امر...... پچھ، دریافت کر

پُونچھٹ: (مو) پُوچھ، دُنب، پُوچھلا

پُونچھل: (مو) ویکھو: پُوچھل

پُونچھی: (صفت) علاقہ پونچھ دا وسنیک

پونچی: (مو) عورتاں دے ہتھ یاں پیر وچ پایا جان والا سونے یاں چاندی دا اک گہنا، وتّی: 'میلے چلیا لیا دَیں پونچی لے جا میرا ٹٹ مِن کے' (لو۔گ)

پُونچے: (ہند، مذ) پونچا دی جمع

پونچے اُچیڑنا، (محا) نگاہ کرنا، بھیت دسنا

پونچیں: (لہند، مو) ویکھو: پونچی

پوند: (فا، صفت) 1- پہلا ای، پہلاں، گل کر دیاں ای، شروع وچ

ای، اگدوں، ونگی: 'سیف ملوک رہیا چُپ کیتا، پوند نہ ہویا جوابی'
(میاں محمد بخش)2- سمبندھ، تعلق، واسطہ

پوند: (لہند، مذ) گنڈھ تُپ، پیوند، جوڑ

پُوند: (مو) روز دی گُھج گُھج، ریڑکا، سوال جواب کرنا، پُچھ گِچھ

پُوند پاونا، (محا) کسے مکی مکائی گل دا گھڑی مڑی ذکر کرنا

پُوند کھانا، (محا) ویکھو: پوند پاونا

پونڈر: (مذ) ویکھو: پینڈڑ / پونڈر

پوندل: (لہند، صفت) ریڑھکا پاون والا، پوند پاون والا

پوندم: (لہندسر، صفت) میں پایا، میں پیتا

پُوندنا: (مذ) چھوٹے قد دا اک رُکھ جو پنجاب دیاں شِوالک پہاڑیاں وچ سندھ دریا تک عام ملدا اے

پوندی: (مو، صفت) پواندی دی تخفیف، پینِدی، پواندی

پُوندی: (مو، صفت) گُھنتر اں کڈھن والا، گُھنتر ی، کھوچری، کُھدری

پُوندی پُنا، (مذ، صفت) ٹوکا ٹا کی

پونڈ(Pound): (انگ، مذ) 1- سونے دا اک سکہ 2- اک تول جو 454 گرام دے برابر ہوندا اے

پونڈ: (مو) پھوں، پھوں پھاں

پونڈ: (فم) پہلاں ہی

پونڈ سٹے، (فم) سبھ توں پہلاں، مڈھوں ای

پونڈا: (لہند، مذ) اِک قسم دا چُو پن والا موٹا گنا، پونا

پونڈی: (مو) پونے گنے دی اک قسم

پونڈی: (صفت) پھوں پھاں کرن والا

پونرن: (مصدر) اُگرن، کھڑن

پونش: (مو) ویکھو: 'پونچھ' جھد اایہہ دگاڑ اے

پونشل: (مو) پوچھل دا وگاڑ

پونکھڑ: (مذ) پنکھڑ پاون، قابو کرن

پونکھڑ پاون، (محا) ویکھو: پونکھڑ

پونگ: (لہند، مذ) 1- مچھی دے چھوٹے چھوٹے بچے، پوچ 2- ٹڈی (دل) دے چھوٹے بچے 3- ٹِڈی (دل) دے چھوٹے بچیاں دا دل

پونگ پانگ، (لہند، مو) نکیاں موٹیاں مچھیاں، نِکے نِکے بچے

پَونگ: (مذ) گھوڑا

پونگا: (مذ، صفت) 1- اناڑی 2- کھوکھلا 3- وانس دا ٹوٹا

پُونگارا: (صفت) پنگیر یا ہویا

پونگاں: (مذ) پونگ دی جمع 1- مچھی وغیرہ دے نِکے نِکے بچے، ڈُڈُواں دا بچ 2- مجازاً، نِکے بال، ونگی: 'فی بُرجی اک، بھکل بگلے پال کھڑے، پرکھن پونگاں نھاوندیاں'

پونگر: (ج، مذ) کپڑے رنگن والا، رنگریز، رنگساز، للاری، چھیبا، کپڑے ٹھیکن والا

پونگر: (لہند، مو) رُکھ دی نویں نکلی کونپل، کرونبلی

پُونگر بوچ: (مذ) پُونگ، نِکے بال

پُونگرا: (مذ) 1- اک طرحاں دا کیڑا جو پانی وچ عام ملدا اے 2- پُتر، بیٹا 3- نکے پونگ

پُونگرن: (مصدر) اُگن، پنگرن، جمن

پونگرے: (مذ) 1-پانی دے کیڑے 2- پھوک یاں گند صاف کرن والا 3- چھوٹا چھاننا

پُونگرا: (ہند، مذ) ککڑی دا بچہ چھ مہینیاں دا چوچا

پُونگڑی: (ہند، مو) پونگرا دی تانیث، ککڑی دا مادہ چوچا

پُونگرے: (ہند، مذ) پونگرا دی جمع

پونگی: (مذ) پکھنڈی، ڈھونگی

پونگی: (مو) گھڑ سوار

پُونگی: (مذ) 1- پُونگ 2- وین 3- سپاری دا درخت

پُونگی پھل، (مذ) سپاری، چھالیا

پونگیر: (مذ) پنگرن دی حالت

پُونم: (مو) پُنی، پُورن ماشی

پونا: (فعم) مکھن کڈھ کے رِڑکی ہوئی لسی نوں پُنا

پونو: (مذ) پُنیا، پورن ماشی

پونوار: (مذ) خود رو پودے دے بی جو دوائی وجھوں ورتے جاندے ہن

پونون: (مُل، مصدر) ڈِگن، ڈھیہن

پونہچ: (مذ) پہنچ، اپڑن دی حالت

پَونی: (ہند، مو) کسے مونث شے دا ترن چوتھائی، پوری توں چوتھا حصہ گھٹ، 3/4

پُونی: (س، مو) 1- کتن لئی پون سلائی تے ولھیٹ کے تیار کیتی ہوئی پنجی رُوں، رُوں دی وٹی ہوئی بتی جیہدے توں سُوتر وٹدے نیں، کلاوہ، پونی، چرخے دے تکلے تے کتیا ہویا دھاگہ یاں اُن دا گولہ، روئی دا فتیلہ 2- چُونہ، قلعی 3- تھوڑی، تھوڑی جیہی 4- چٹی، بگی، سفید 5- پرونی، پرولی 6- بونی، پہل 7- پگ نوں بنھن توں پہلاں آڈے سرے کچھ کے لپیٹن دا ڈھنگ، ونگی: 'چٹا پُونی رنگ ہویا سوسک ہوئی جیوں دھاگے' (میاں محمد بخش) 8- لوہے وغیرہ دی ڈنڈی والی اِک قسم دی چھاننی جس نال کڑاہی وچوں تلی ہوئی چیز کڈھی جاندی اے، دُدھ چاہ وغیرہ پُنن والی چھاننی پونی

پُونی کتنا، (محا) چرخے دا سوت کتنا

پُونی وانگ کٹھا ہونا، (محا) کونگر جانا، سنگڑ جانا

پُونی ورگا، (مذ، صفت) 1- بیمار، ماڑا 2- چٹا

مُونہہ پُونی ہو جانا، (محا) سہم وجھوں رنگ اُڈ جانا

پُونی: (مذ) جٹاں دی اک گوت

پونے: (مو) 1- پامنگے ناں دا پودا 2- وندک ناں دا پودا

پُونیا: (مو) ویکھو: پُنیا

پُونیاں: (مو) ویکھو: 'پُونی' جیہدی ایہہ جمع اے

پُونیاں گوٹے، (مذ) کتن لئی خاص ڈھنگ نال رکھیاں پُونیاں

پُونیر: (صفت) 1- پنیری 2- بال، ایانے

پُونیں: (مو) کتن لئی پُون سلائی تے ولھیٹ کے تیار کیتی ہوئی پنجی رُوں

پُونیو: (مو) پورن ماشی، پُنیا

پوں: (مُل، صفت) کیسر، رنگ

پوں: (مذ) 1- پتیاں دی کھیڈن والی کھیڈ دا اک نشان 2 یکا (تاش دا)

پوں بارھاں، (مذ) پاسے دی کھیڈ وچ بارھاں دا داء

پوں بارھاں پینا، (محا) من دیاں مُراداں پوریاں ہونا

پوں بارھاں یاں تِن کانے، (اکھا) جت یاں ہار، وَنگی: 'بھاویں پوں بارھاں بھاویں تِن کانے بازی لائے کے سراں دی کھیلیے نی'

پوں بارھاں ہونا، (مو) 1- کم راس ہونا 2- موج، عیش، رنگ لگنا

پوں: (لہند، مو) پیپ، الائش، گند، پاک، ریشہ، پس

پوں لڑنی، (محا) کھاج ہونا، کُھرک ہونا

پوں پوں: (لہند، مو) موٹر دا ہارن، پیپنی دی آواز

پَوں پَوں: (مذ) پاؤں، پیر، قدم، مٹک مٹک کردا پیر

پوا: (مذ) 1- رُکھ دی ہری ٹاہنی 2- (صفت) کرُ ونبل بیجن والا

پوادھ: (مُل، مذ) ویکھو: پُورب

پوادھی: (لہند، صفت) پُیادھ دا، پُوادھ دی بولی

پوادھی پاسے، (فم) چڑھدے ول

پواون: (متعدی المتعدی) پرون دا کم کراؤنا، رِنھواون

پُواہ: (مو) اوہ دھرتی جس وچ کھاد پئی ہووے

پوودھ: (لہند، مو) چڑھدا پاسا، پورب ول دا، پیاس

پودم: (سر، فم) مینوں پووے

پوون: (مصدر) 1- ڈِگنا 2- واپرنا 3- لے پینا

پوون: (مصدر) 1- پووے 2- پین، لیٹن، لمیاں پین 3- سوون 4- حملہ کرن، وڈھن نوں آون 5- ڈگنا، واپرنا، لے پینا

پَوون: (مو) 1- ہوا، ٹھنڈی ہوا 2- ڈِھڈ دی ہوا، پد 3- ساہ، دم، صاف کرن والی شے، 4- جادوٹونا، 5- پوترتا، پاکیزگی

پوون: (مصدر) پرون، مالا پرون

پووِندہ: (مذ) افغان وپاریاں دی اِک ذات، جو سردیاں دے موسم وچ ہندوستان وچ آ جاندے سن

پوہ: (مو) 1- پَوہ، سویرا، تڑکا 2- چھبیل 3- اثر، تاثیر 4- پنڈ دے نال لگدا اوہ میدان جتھے ڈنگراں دا وگ اکٹھا ہوندا ہے، گولڑا، تاڑنا

پوہ بنھنا، (محا) 1- شکارلئی تاک وچ بیٹھنا 2- کسے کم نوں کرن لئی کوئی خاص ڈھنگ متھنا

پوہ پُھٹنا، (محا) دن چڑھنا، لَو لگنی

پوہ پھٹی، (مو) وڈی سویل، نماز ویلا، پربھات، سویرویلا، تڑکا

پوہ لاونا، (محا) ویکھو: پوہ بنھنا

پوہ: (لہند، مذ) دیسی مہینہ جو پندراں دسمبر توں پندراں جنوری تک ہوندا اے، قمری سال دا نواں تے فصلی سال دا چوتھا مہینہ، بکری سال دا دسواں مہینہ، وَنگی: 'کافر پوہ مہینہ ظالم گھتے ورف غباری' (ہاشم شاہ)

پوہ دی کھیتی بھکھ تے کال، (اکھا) پوہ دی کھیتی پچھیتری ہون وجھوں چنگی نہیں ہوندی تاں کہندے نیں

پوہ دی مُٹھ ماہ دی بھری، پھگن جیہی چری نہ چری، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پوہ مہینے وچ تھوڑا جیہا ہی کنک دا چارا کافی ہوندا ہے اوددوں کہندے نیں

پوہ رِڈھی مانہہ (ماگھ) کھادھی، (اکھا) جدوں لوڑھی والے دن رِڈھی شے نوں ماگھی والے دن کھادا جاوے تاں آکھیا جاندا اے

پَوہ: (مذ) راہ، رستہ

پوہا: (مذ) 1- پالتو جانور، ڈنگر 2- رُوں دا پھوہا

پوہار: (مو) رکن مِن، پھوہار

پوہارا: (مذ) 1- فوارہ 2- متعدی مرض تے اوہدے عام ہوون دی حالت

پوہاڑا: (مذ) پھوڑا

پوہانٹی: (ہند، مو) چکر، گُھمن دا عمل

پوہاون: (مصدر) اثر کراون، احساس پیدا کرن

پوہتھی: (چھ، مذ) 1- اوہ کپڑا جیہدے وچ ضروری دستاویزات محفوظ ہوون 2- دکاندار دا روز دا حساب کتاب

پوہتے: (مذ) پوہتا توں، اپڑیا ہویا، پہنچیا ہویا، پوہتا، ونگی: 'اٹھ چل پوہتے تار' (بلھے شاہ)

پوہٹا: (مذ) پیراں دا اک گہنا

پوہجنا: (چھ، فعم) کپڑے نال صاف کرنا، پونجنا

پوہچ: (ہند، مو) پہنچ، رسائی، اپڑ

پوہچنا: (لہند، فعم) آپڑاونا، پہنچاونا

پوہچواں: (مذ، صفت) آیا ہویا، پہنچیا ہویا

پوہر: (مذ) 1- تن وجے دا سما 2- تن گھنٹے دا پہرہ

پوہر بھر، (مذ، صفت) پورا پہر

پوہر سارا، (مذ) ویکھو: پوہر بھر

پوہرا: (لہند، مذ) مزدوری محنت

پوہرن: (مصدر) محنت مشقت کرن

پوہریا: (مو، صفت) محنت مزدوری کرن والا

پوہریا پوہریا کر کے، (فم) ڈھیر کھیچل نال

پوہڑ: (مذ) علاج، اُپاء، دوا دارو

پوہڑئیاں: (مذ) پوہڑی دی جمع

پوہڑی: (مو) 1- پوڑھی سیڑھی 2- تدبیر کرن والا

پوہڑی پڑھانا، (محا) کسے نوں کوئی خاص گُر سکھانا، کوئی گل سکھانا، کسے نوں جیہڑی گل یاں کم نہ آوندا ہووے اوہ سکھانا

پوہڑی پڑھنا، (محا) 1- تفصیل بیان کرنا 2- قبول وجاب کرنا

پوہڑی تے چاڑھنا، (محا) کسے نوں کسے گل یاں کسے کم تے راضی کرنا، مائل کرنا

پوہل: (مو) 1- پہل، 2- پہلی میت

پوہلاں: (صفت) پہلاں، پہلی واری

پوہلی: (پو، مو) کنک وچ پیدا ہوون والی کنڈیالی، پیلی تِلی، کنڈیاں دی بوٹی (پوہلی دے کنڈے)، اک کنڈیاں والا خود رو بوٹا جیہڑا فصلاں وچ اُگ آوندا اے، اک کنڈیالہ پودا جو پنجاب وچ عام ملدا ہے، اک پودا جو کوہستان نمک دے جنگلاں وچ عام ملدا ہے (Consinia Calcitrapaeformus) ہندوستانی کیسر دے بی

پوہلیاں: (مذ، صفت) کُسنبھے دے بی

پوہن: (مو) سواری، لدّا

پوہن: (مصدر) 1- اثر کرن، موثر ہوون، کارگر ہوون 2- دُکھ دیون 3- گھسن، وڑھن

پوہنا: (فل) 1- اثر کرنا، لگنا 2- دُکھ دینا 3- محسوس کرنا

پوہنا: (فل) اپڑنا

پوہٹاں: (فل) اثر کرنا، کسے گل دا اثر لینا

پوہنجو: (پو، مذ) 1-پونجن، صفائی والا کپڑا 2-(صفت) خبیث آدمی

پوہنجن/پونجنا: (لہند، مذ) پونجھنا، صاف کرنا

پوہنچ: (مو) ویکھو: پہنچ

پوہنچا: (پو، مذ) 1-پنجھی دا پنجہ 2- تھاں تے پہنچ جانا 3- رسائی، گرفت

پوہنڈرُ: (صفت) احساس دواون والا

پوہندی: (مذ) اثر کردی

پوہویں: (مو) تاثیر رکھن والی، اثر کرن والی

پوہی: (مذ) 1- رُوں دا پھوہا 2- تھوڑی

پوہیا: (پو، مذ) اوکھا کم، محنت والا کم، جیویں پوہیا کتناں، تھوڑا تھوڑا، کم اکٹھا کرنا

پوہنچ: (مو) 1- پہنچ، رسائی 2- اطلاع، خبر

پوہیں: (مذ) معنوی لحاظ نال پہنچیں، اپڑیں

پوہر: (ج، مذ) پہر، ہتاں گھنٹیاں دا ویلا

پوہڑی: (ج، مو) سیڑھی، پڑسانگی

پوئی: (مذ) پنجاب وچ ہوون والی اک مشہور خود رو ویل جس نوں کئی واری ساگ دی طرحاں رنھ کے کھادا جاندا ہے (Basella aillea)

پوئے: (لہند، مذ) کھڑاواں

پوئیا: (لہند، مذ) 1- گھوڑے دی ترکھی یاں سرپٹ چال 2- کردا چوتھ دے روزے تے نویاں سس یاں جٹھانی نوں بھیٹ کیتا ڈھوآ

پوئیجن: (لہند، فل) پرویا جانا

پوئیدن: (مصدر) تلاش کرن، دوڑن

پوئیں: (مذ) ہندی سال دا نواں مہینہ پوے گا

پوئیہ: (مذ) 1- گھوڑے دی اک ترکھی چال، تیز دوڑن والا 2- ہرکارا، ڈاکیا، چٹھی رساں

پوئیے: (فم) ٹھلھ دوڑیے، پوئیاں چال چلدیاں ہویاں

پوئیے پاون، (محا) 1- زچ کرن 2- گھوڑے نوں تیز نساون

پوئیے پوئیے، (فم) ہولی ہولی

پوئیے پے جاون، (محا) 1- کراہ پھڑن 2- نس جاون

پوئیا: (فا، مو) گھوڑے دی تکھی یاں سرپٹ چال، ونگی: 'پوئیے وچ نہ پہنچن دیندے واؤ پرے دی تائیں' (میاں محمد بخش)

پُوے پُوے: (فم) جلدی دور، تیز چل

پویا: (مذ، صفت) پیاون والا، نوش کراون والا، ساقی

پویاندی: (لہند، مو) پواندی، منجے دا پیراں والا پاسا

پویت: (صفت) ویکھو: پوتر

پویتا: (صفت) ویکھو: پوتر

پویچن پوینا: (لہند، فل) پیایا جانا

پویرا: (مذ) پورا، مکمل

پویکڑا: (مذ) پیو دا گھر، پیکا

پوین: (صفت) ویکھو: پاون

پوینڈرُ: (صفت) پوواون والا

پویو: (پوا) ویکھو: پیاؤ

پویون: (مصدر) پیتا جاون

پوپہا: (مذ) حلقہ، کھیتر، ونگی: 'ایس پوپہے وچ ووٹاں لئی کھڑا ہون والا کوئی نہیں'

پ ...... ہ

پہ: (مو) ویکھو: پہو

پہ: (مذ) ویکھو: پاہ

پہ: (حرف ربط) 1- پر دی تخفیف 2- اُتے، فیر وی، لیکن

پَہ پَہ: (کلمہ تحسین و آفرین) واہ واہ، سبحان اللہ

پہا: (مذ) پاہا دی تخفیف ...... کچاراہ، پگڈنڈی، رستہ

پَہا: (ہند، مذ) 1- بھا، نرخ 2- حالت، عادت، نازنخرہ

پہا: (مذ) ویکھو: پہیہ

پَہابی: (ہند، مو) 1- بھابی، بھائی دی بیوی، بھرجائی 2- بھائی دے ہم عمر آدمی دی بیوی نوں وی مخاطب کر دے نیں

پہاپا: (ہند، مذ) ویکھو: پہاجی

پَہاتی چھکنا: (محا) لمی دوڑ لانا

پہاٹھا: (مذ) 1- بھاٹا دا وگاڑ ......سمندر وچ پانی دا اُتار 2- بینگن

پہاج: (ج، مو) 1- سوکن 2- پینڈو عورت

پہاج: (ہند، مذ) بیاج، وادھا، سود، منافع، پنڈاں وچ جدوں کسے زمیندار کسان دے گھر وچ اپنی فصل دا غلہ ختم ہو جاوے تے اوہ دوجے زمیندار توں ایس شرط تے غلہ اُدھار لیندا اے کہ اگلے سال دی فصل دی پیداوار تے اوس مقدار توں زائد غلہ یاں دُگنی مقدار وچ واپس کرے گا

پہاجو: (ہند، مذ، صفت) بیاج تے غلہ لین والا

پہاجی: (ہند، مذ) وڈے بھائی یاں اوس دے ہم عُمر عام آدمی لئی احتراماً کلمہ تخاطب

پہاخ: (پو، مو) پہچان ونگی ساڈی ذات ساڈی پہاخ اے

پہادرا: (ہند، مذ) بھادوں دا مہینہ، 15 جولائی تا 15 اگست تک دا ویلا یاں موسم

پہادری: (ہند، مو) چمڑے دا لمبا ٹکڑا جس نوں لک دے نال وی بندھے نیں

پہار: (مو) گُجھا زخم

پہار: (ہند، مذ) 1- بوجھ، وزن، بھار 2- ناز نخرا

پہار تَو ر کرنا، (محا) نازنخرا کرنا، بے نیازی دا اظہار کرنا

پُہار: (مو) ویکھو: پھوار

پُہار چلنا، (محا) پھوار پینا

پُہار لاونا، (محا) 1- موج میلا کرنا 2- پانی دی سبیل لاونا

پُہار وگنا، (محا) ویکھو: پُہار چلنا

پہارا: (لہند، مذ) 1- زنانیاں دا اِکٹھ 2- چکی گھر 3- لوہار یاں سنیارے دی بھٹھی

پَہارا: (ہند، مذ) 1- بھارا، وزنی، بوجھل 2- اک علاقے وچ صحن تے برانڈے دے معنیاں وچ وی رائج اے

پُہارا: (مذ) 1- وبا دے پھیلن دی حالت، متعدی مرض 2- فوارہ 3- رولا، شور، چیخ چہاڑا، ہال پاہریا

پہارو: (ہند، مذ) 1- بھیڈ، بکری، دُنبہ وغیرہ 2- کسی جاہل تے اُجڈ

آدمی نوں وی طنزاً کہندے نیں، بھارو

نپ دا پہارو (محا) بندا جو وگار وچ پھڑیا گیا ہووے

پہاری: (ہند، مو) 1- وزنی، بھاری، بوجھل 2- نازنخرا کرن والا 3-(صفت) راہی، پادھی

پہارے: (ہند، مذ) ویکھو: 'پہارا' جیہدی ایہہ جمع اے

پہارے پاون، (محا) 1- چیکاں مارن 2- روون دھوون

پہاڑ: (مذ) 1- پتھراں دا بہت اُچا ٹبا، پربت 2- اُتر والا پاسا 3- بہت اوکھا کم 4- بہت وڈی چیز 5- اک راگنی جس نوں پلنگ پہاڑی وی آکھدے ہن 6- اُچا 7- وڈا 8- لما 9- اوکھا، وزن، بھاری، بوجھ

پہاڑ اُتے آئے بگلے، ہریاں ٹوپیاں تے لال جھگے،

(بجھارت) مرچاں

پہاڑ بن جاون، (محا) 1- کڑیل بن جاون 2- ڈٹ جاون

پہاڑ پالی، (مو) پہاڑی سلسلہ

پہاڑ پٹنا، (محا) اوکھے توں اوکھا کم کرنا

پہاڑ تلی، (مو) پہاڑ دی تلہٹی دا علاقہ

پہاڑ توڑن، (محا) ناممکن کم کرن

پہاڑ تولن، (محا) جھوٹھ بولن، گپ مارن

پہاڑ تھلے آ جاون، (محا) ویکھو: پہاڑ تھلے آون

پہاڑ تھلے آون، (محا) ڈھیر اوکڑاں تھلے آون

پہاڑ تھلے دب جاون، (محا) بے وس ہو جاون

پہاڑ ٹالن، (محا) مصیبت توں بچاون

پہاڑ ٹُٹ پون، (محا) آفت آ پین

پہاڑ ٹُٹنا، (محا) بہت وڈی مصیبت دا آونا

پہاڑ ٹلن، (محا) مشکل رفع ہوون، اوکھت دور ہوون

پہاڑ جاپنا، (محا) 1- مشکل یاں بہت اوکھا لگنا 2- مونہہ نہ متھا جن پہاڑوں لتھا

پہاڑ جڈا، (مذ) 1- بہت وڈا، ونگی: 'تولوں کوڑ پہاڑ جیڈا، ہائے اساڈی تختی' (معراج نامہ قادر یار) 2- بہت اوکھا

پہاڑ جڈا دِل، (مذ، صفت) بہت حوصلے والا دِل

پہاڑ جیڈا جگرا، (مذ، صفت) وڈا حوصلہ

پہاڑ جیڈا دن، (مذ) بہت وڈا دن جو مکن وچ نہ آوے

پہاڑ جیڈا دن چڑھنا، (محا) بہت دن چڑھنا، دوپہر ہونا

پہاڑ جیڈی (جنی) رات، (مو) بہت وڈی رات جو مکن وچ نہ آوے

پہاڑ جیہا، (مذ، صفت) 1- بہت وڈا 2- بہت اوکھا 3- پہاڑ ورگا

پہاڑ جیہا دن، (مذ) بہت وڈا دن

پہاڑ جیہا دن کٹن، (محا) بہت اوکھا دن کٹن

پہاڑ جیہی رات، (مو) اُڈیکاں والی رات

پہاڑ چکن، (محا) بڑا اوکھا کم کرن

پہاڑ دا بجو، (مذ، صفت) مہاں مورکھ آدمی، بہت بے وقوف آدمی

پہاڑ دا پہاڑ، (مذ، صفت) بہت وڈے قد والی چیز

پہاڑ دا دامن، (مذ) ترائی

پہاڑ دی ٹیسی، (مو) ویکھو: پہاڑ دی چوٹی

پہاڑ دی چوٹی، (مو) پہاڑ دی بُلندی

پہاڑ دی گھاٹی، (مو) پہاڑ دا درمیانی رستہ

پہاڑ دے اگے رائی، (اکھا) جدوں وڈی شے دے مقابلے تے حقیر شے آ جاوے

پہاڑ دے پتھر ڈھون، (محا) سخت محنت مشقت ہوون

پہاڑ ڈگن، (محا) ان ہونی ورت جاون

پہاڑ ڈھاہنا، (محا) بہت اوکھا کم کرنا، معرکہ مارنا

پہاڑ ڈھیہن، (محا) ویکھو: پہاڑ ڈگن

پہاڑ کٹنا، (محا) بہت مشکل کم کرنا

پہاڑ کوں تلی ڈیون، (محا) کم انجام تیک پہنچانا

پہاڑ گزرن، (محا) ناگوار گزرن

پہاڑ گوبجن، (محا) خوفناک آواز آون

پہاڑ لگن، (محا) ناممکن جاپن

پہاڑ نال آڈا لاون، (محا) اوکھے کم نوں چھوہن

پہاڑ نال ٹکر لینا، (محا) ڈاڈھے بندے نال متھا لاونا

پہاڑ نال ٹکر لیناں سر ای بھجدا اے، (اکھا) تگڑے نال آڈا لایاں نقصان ماڑے دا ای ہوندا اے

پہاڑ نال کھیہنا، (محا) پہاڑ نال ٹکر لینا

پہاڑ نال متھا لاوَنا، (محا) ڈاڈھے آدمی نال ٹکر لینا

پہاڑ واسی، (مذ، صفت) پہاڑاں وچ رہن والا

پہاڑ ورگا دن ہوون، (محا) بڑا سخت تے اوکڑاں بھریا دن ہوون

پہاڑ ورگی زندگی، (محا) لمی تے اوکھی حیاتی

پہاڑ ہو جاون، (محا) 1- تحمل مزاج ہو جاون 2- سخت جان ہو جاون

پہاڑ ہیٹھاں آون، (محا) ویکھو: پہاڑ تھلے آون

پٹیا پہاڑ نکلیا چوہا، (اکھا) جدوں بہت محنت کرن دا کوئی چنگا نتیجہ نہ نکلے اوددوں کہندے نیں

رائی دا پہاڑ بناونا، (محا) نکی جیہی گل نوں ودھا کے دسنا

سراُتے پہاڑ ڈھیہہ پینا، (محا) مصیبت آ پینا

منگل بُدھ نہ جائیں پہاڑ، جتی بازی آویں ہار، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ منگل وار اتے بدھ وار نوں اُتر ول جانا بد شگونی ہوندی ہے تاں آکھدے ہن

پہاڑا: (مو) 1- رشوت 2- کوئی وی نشہ، کوئی لت، عادت 3- کم کرن دی اُجرت

پہاڑا: (مذ) 1- ضرب دا طریقہ 2- گنتی یاں زبانی ضرب سکھاون والا قاعدہ

پہاڑاں: (مذ) پہاڑ، دی جمع

پہاڑاں اُتے آئے گھرڑ بھانگ، چار وٹڑے تے اک آنکھ، (بُجھارت) بھڑولا

پہاڑاں توں آئے دوڑ، آوندیاں دے سر پھوڑ، (بُجھارت) اخروٹ

پپتا (مصیبت) دا پہاڑ ٹُٹ پینا، (محا) وڈی مصیبت آونی

پہاڑاں والی، (مو) 1- دیوی 2- درگا، بھگوتی، اوکھے توں اوکھا کم کرنا

پہاڑلا: (مذ) ویکھو: پہاڑی

پہاڑن: (لہند، مو) پہاڑی علاقے دی رہن والی زنانی

پہاڑو: (مذ، صفت) پہاڑی علاقے دا وسنیک

پہاڑوں: (فم) پہاڑتوں، پہاڑ ولوں

پہاڑوں آئی دو ڈِھڈی، (بُجھارت) کھوتی دی جھپٹ

پہاڑوں آئے بھابڑے، سر تے چائے چھابڑے، (بُجھارت) ملوک

پہاڑوں آئے چٹے بٹے، چونڈھی چونڈھی ہر کوئی چٹے، (بُجھارت) لون، نمک

پہاڑوں آئے دو ملنگ، ساویاں ٹوپیاں رتے رنگ، (بُجھارت) ٹماٹر

پہاڑوں آئے روڑے، آوَندیاں دے سر توڑے، (بُجھارت) اخروٹ

پہاڑوں آیا باوا کما، آپ چُھٹا داڑھا لما، (بُجھارت) رچھ، کنگھا، بُرش

پہاڑوں آیا میاں بُچا، اگو مدھرا چھوں اُچا، (بُجھارت) چھج

پہاڑوں آیا نور جمال، جس دے سر تے ہِک وال، (بُجھارت) جوں چینکن

پہاڑوں اُتریا مُرغ دا بچہ، مونہہ لال کلیجا کچا، (صفت) گری، ناریل

مونہہ نہ متھا، جن پہاڑوں لتھا، (اکھا) بدشکل اتے بے ڈول جیہے بندے لئی ورتدے ہن

پہاڑی: (مو، صفت) 1- نِکا پہاڑ 2- پہاڑاں وچ رہن والا، پہاڑی علاقے دی بولی 3-اک راگنی، ایس نوں لوک جھنجھوٹی وی آکھدے ہن

پہاڑی آلو، (مذ) خاص قسم دا آلو جو پہاڑاں وچ ہوندا ہے

پہاڑی ارنبھ، (مذ) پہاڑاں وچ ملن والا ہرنولی دا پودا

پہاڑی بدل، (مذ) پہاڑاں ولوں آون والے بدل

پہاڑی بکرا، (مذ) اک نسل دا بکرا جیہڑا پہاڑاں اُتے ہوندا اے

پہاڑی بولی، (مو) پہاڑی علاقیاں وچ بولی جان والی بولی

پہاڑی پپل، (مذ) اک قسم دا رُکھ

پہاڑی جن، (مذ، صفت) بدصورت آدمی، کوجھا بندہ

پہاڑی کاں، (مذ) بھاری آواز والا، گھوگڑ کاں

پہاڑی کِکر، (مو) پہاڑاں اُتے اُگن والی اک قسم دی کِکر، ببول

پہاڑی گاجر، (مو) پہاڑاں اُتے اُگن والی گاجر، اک سبزی

پہاڑی مِرچ، (مو) اک قسم دی بہت وڈی مرچ جو گھٹ کوڑی ہوندی ہے اتے جس دی سبزی بندی ہے

پہاڑے: (مذ) ریاضی وچ ضرب دا قاعدہ

پہاڑیا: (مو) پہاڑ تے رہن والا

پہاڑے میت کس دے بہت کھادھا تے کھسکے: (اکھا) جدوں کوئی خودغرض آدمی مطلب پورا کر کے واقف نہ بنے اودوں کہندے نیں

پہاس: (مو) 1- گاﻧﮯ دی طرز 2- (فعر) پھاسنا (اُبالنا) دا فعل امر، اُبال

پہا سرنا: (فل) کسے گل دا اعتراف کرنا، کسے گل تے من جانا،

معترف ہونا

پہاسنا: (فل) کسے شے یاں سبزی نوں گرم پانی وچ اُبالنا

پہاک: (مذ) پیہن والا، گھراٹیا

پہاکا: (مذ) 1- باتونی 2- بُجھارت

پہاکھ: (مو) خبر، افواہ

پہاکھا: (مو) اک بولی دا ناں، بھاکھا

پہاکھے: (مذ) ویکھو: پہاکے

پہاکھیا: (مو) بھیس وٹا کے گل معلوم کرن والا

پہاکے: (مذ) لوک گیتاں دی اک صنف، شعر، اکھان

پہاگڑ: (مو) بھاجڑ

پہاگن: (مو، صفت) بھاگ بھری، نصیباں والی

پہال: (فعمر) 1- پھالنا (ویکھنا) دا امر، جیویں: ویکھ یاں ویکھو 2- (مو) انتظار، یعنی کسے دے آن دا انتظار یاں اُمید

پہال: (مذ) شریک، حصے دار، مددگار، دوست، ساتھی

پہالا: (مو) پھالا دا مخفف یعنی بھائی صاحب بھائی نوں پہا وی کہندے نیں

پہالی: (مو) 1- شراکت، حصہ داری 2- کسے دے کھیت نوں غلّے وچ حصہ داری تے جوتنا، راضی کرنا، غلہ اُگانا

پہالنا/ پہالڑاں: (فعم) 1- ویکھنا 2- کسے دا انتظار کرنا

پہالو: (فعمر) استعجاب دے طور تے وی بولیا جاندا اے جیویں، ویکھو: ویکھو تے

پہان: (مو) 1-اِک خورد رو جنگلی پودا جیہڑا صرف بالن دے کم آوندا اے 2-ریزگاری، خردہ، روپے دے حصے جیویں، چوانی، اٹھ آنی وغیرہ

پہان: (مصدر) پسان، پیہان

پہانا: (فعم) ویکھو: پیاوَنا

پہانج: (مو) 1- کی جیویں بھانج لگنا، کمی ہونا 2- مارا مارا پھرنا

پہانجی: (مو) ویکھو: بھانجی

پہانڈ: (مذ) 1- بھنڈ، مسخرا، ڈھڈھ ہلکا کرن، جھوٹی تعریف یاں جھوٹی برائی کرن والا 2- شجرہ نسب گنن والا 3- راز فاش کرن والا

پہانڈا: (مذ) ویکھو: 'بھانڈا' جیہدا ایہہ وگڑیا روپ اے

پہاندڑ: (مذ، صفت) پہائی کران والا

پہانویں/ پہاویں: (ہند) ویکھو: 'بھاویں' جیہدا ایہہ وگڑیا روپ اے

پہانی: (مو) پیہن دی مزدوری

پہانے: (ہند) اوہدے لئی، (اوہدی) بلاتوں، دے لئی، دی نظر وچ، دے مطابق

پہاں پہاں کرنا: (محا) بھاں بھاں کرنا، کسی جگہ یا مکان دے غیر آباد ہوون دی کیفیت

پہاوتا: (فم) ویکھو: پھساؤنا

پہاولی: (مو) مال گزاری، زمین دا محصول، خراج

پہاون: (مصدر) 1- پھساون، پکڑاون، اُلجھاون 2-پساون، پسائی کراون 3- تاش دے پتے ونڈاون

پہاونی: (مو) پسوائی، دانے وغیرہ پیہین دی اُجرت، مزدوری

پہاؤنا: (متعدی المتعدی) پیہن دا کم کراؤنا، پساؤنا

پہائی: (مو) پسائی پیہن دی مزدوری

پہت: (مو) دال

پَہت: (مذ) پچھ، اُبلے ہوئے چاولاں دا لیس دار پانی جیہنوں ہندکو وچ "اوغرہ" وی کہندے نیں

پہت: (مذ) بوہے دا اک پَٹ

پہتا: (مذ) 1- اُبلے ہوئے چاول 2- خوراک سفر، خرچ، زائد تنخواہ

پہتا: (مذ) 1- پہنچیا ہویا، اپڑیا ہویا 2- پہنچنا، ونگی: 'تلا نام صحیح کرشہروں پہتا اوس ٹکانے' (ہاشم شاہ)

پُہتا: (مذ، صفت) پہنچیا ہویا، ولی، فقیر، خبر رکھن والا

پہتلی: (مو) دریچہ، چھوٹی کھڑکی

پہتوس: (مذ) پہنچیا، اپڑا، پہنچے، اپڑے

پہتہ: (مذ) گودا، نال والی ہڈی دا مغز

پہتی: (مو) ویکھو: 'پہتا' جیدی ایہہ تانیث اے

پُہتے: (مذ) پہنچے ہوئے، اپڑے ہوئے

پُہٹا: (مذ) پیراں دا گہنا...... پاؤنٹا

پُہٹڑی: (مو) ویکھو: پُہٹا

پہٹک: (مو) طلب، خواہش، بے قراری

پہٹکنا: (فل) 1- بیقرار ہونا، کسے نشے دی لت وچ مطلوبہ شے نہ ملن لئی بے قرار ہونا، کسے پسندیدہ شے دے فراق وچ بے قرار ہونا 2- بھٹکنا، بے چین پھرنا، آوارہ پھرنا

پہٹنا: (فم) ویکھو: پہنچنا

پہٹنہ: (فعم) 1- چھونا، مس 2- ہونا، ٹکرانا 3- کسے مسلمان دا ہندو دے جسم نوں چھونا

پُہٹھہ: (مذ) 1- موٹی جُوں 2- تِل یاں سرسوں دے پھوگ دا کولہو توں نکلیا ہویا مونج وغیرہ دی گول گدی جیہنوں بھار چکّن لگیاں سر تے دھر لیندے نیں

پَہٹھ: (مذ) بھٹا، باٹ، چونا وغیرہ پکاون دی بھٹی، آوا

پَہٹّھا: (مذ) کام دا چوپٹ ہونا، برباد ہونا، نقصان ہونا، گول ہونا

پہٹّھی: (مو) پَھٹھ دی تصغیر، بھٹھی دا وگڑیا روپ

پہٹھیارا: (مذ) بھٹیا، بھٹی اِچ دانے بھُنن والا، بھٹی تے کم کرن والا، بھٹھیارا دا وگڑیا روپ

پہٹھیاری: (مو) بھٹیارن، بھٹی اِچ دانے بھُنن والی، بھٹیارا دی بیوی، بھٹھیاری دا وگڑیا لہجہ

پہج: (فعمر) بھجنا دا فعل امر، نُٹ

پہجنا: (فل) نُٹنا، وعدہ خلافی کرنا، اپنی گل یاں قول توں پھر جانا

پہچ: (مو) پہنچ، رسائی، اپڑ

پہچا: (مذ) پہنچیا ہویا

پہچان: (مو) شناخت، علامت، نشانی، پچھان

پہچان کرن، (محا) سہان کرن

پہچان لون، (محا) شناخت کر لون

پہچان وچ آون، (محا) سُونہہ نکل آون، سہان ہو جاون

پہچانن: (مصدر) ٹوہ لاون، تاڑن

پہچڑا: (مذ) ویکھو: پہچا

پچواں: (مذ، صفت) اثر والا، پہنچ والا

پچویں: (مو، صفت) ویکھو: پچواں

پچھنا: (فل) گالھ کڈھنا، گالھ گلوچ

پچی: (مو) ویکھو: پچا

پچیلا: (مذ) پہنچن والا

پچیندڑ: (صفت) پچاون والا

پخنا: (فل) بھخنا دا وگڑیا روپ، بھڑکنا، مشتعل ہونا، غصہ آنا

پھڈ: (مذ) بھڈ، بھیڈ

پہر: (مذ) تن گھنٹے دا سما، دن رات دا اٹھواں حصہ، تن گھنٹیاں دا سما

پہر پکا، (مذ) 1-پورا اک پہر 2- (فم) بہت زیادہ دیر، بہت دیر تک

پہر دن، (مذ) دِن دا پہلا پہر

پہر دن چڑھے، (فم) سورج نکلن توں اِک پہر مگروں

پہر رات، (مذ) رات دا پہلا پہر

پہر کٹن، (محا) ویلا وہاون

پہر وجن، (محا) اک پہر لنگھن دا گھنٹا وجن

اٹھ پہر، (فم) ہر ویلے

پچھلا پہر، (محا) دن دا اخیر لا سما، بُڑھاپے دی عمر

چتے پہر/چتو پہر، (محا) ہر ویلے

پُہر: (مو) اک دیسی مہینے دا ناں ...... پوہ

پہرا: (ہ، مذ) چوکیداری

اٹھ پہرا، (مذ) گاں یاں مجھ نوں دن وچ اک وار چون دا عمل

اٹھ پہرا لاونا، (محا) گاں یاں مجھ نوں جان بُجھ کے دن وچ دو وار چون دی بجائے اک وار چون لئی ڈکنا

اٹھ پہری، (صفت) اٹھاں پہراں وچ اک وار

پہرانا: (فعم) پوانا

پہراوا: (مذ) 1- پہنن دا ڈھنگ 2- لباس، کپڑے، پہناوا 3- چوکیدار، پہرہ دین والا، ونگی: 'نہ کوئی تنگ نہ کوئی پہراوا' (نجم)

پہراوتا: (فعم) کسے نوں کپڑے وغیرہ پواونا، پہناونا

پہراون: (مصدر) کپڑے پواون

پُہرلا: (صفت) بھر بھرا، پھٹکی آیا ہویا

پہرن: (فا، مذ) کُرتا، پہناوا

پہرنا: (فعم) پاونا کپڑے، گہنے وغیرہ پہننا، پہراوا

پہرو: (مذ، صفت) پہرہ دین والا، پہرے دار، سنتری، چوکیدار

پہروا/پہریا: (ہ، مذ، صفت) ویکھو: پہرو

پہرہ: (مذ) 1-پہر 2- سما، دور 3- چونکی 4- سنتری، چوکیدار، رکھوالی 5-رکھوالی کرن دی واری 6- گشت، روند 7- حراست، نگہبانی 8-اک حوالدار اتے کُجھ سپاہیاں دا دل گارڈ

پہرہ اُٹھاونا، (محا) راکھی لئی کسے نوں مقرر کرنا

پہرہ بدلنا، (محا) 1-اک چوکیدار دا پہرہ پورا ہون تے دوجے دا اوس دی تھاں تے کھلونا 2- زمانہ بدلنا

پہرہ بیٹھنا، (محا) گارڈ، چوکیدار دا پہرے لئی قائم ہونا یاں بیٹھنا

پہرہ ٹھیکری، (لہند، مذ) گراں یا شہر دے بندیاں دا واری نال پہرہ دینا

پہرہ چونکی، (مو) 1-راکھی، سوجھی 2- گارڈ

پہرہ دینا، (محا) راکھی کرنا، چوکیداری کرنا

پہرہ کھڑنا، (محا) پہرے تے کھلونا، پہرے دینا

پہرہ لگنا، (محا) روک ہوون، پہرے دا مقرر ہوون

پہرہ وچ رکھنا، (محا) نگرانی وچ رکھنا

پہرہ ہٹاون، (محا) پہرا ختم ہوون

ٹھیکری پہرہ، (مذ) پہرہ دین دا اک ڈھنگ جس وچ ہر آدمی نوں واری واری پہرہ دینا پیندا ہے (پہلے سے وچ ایہہ رواج سی کہ لوکاں دے ناں ٹھیکریاں اُتے لکھ کے گھڑے وچ پا دیندے سن، جس دے ناں دی ٹھیکری نکل آوندی سی اوس دی پہرہ دین دی واری ہوندی سی)

کلجگ دا پہرہ، (مذ) بھیڑا زمانہ

نوکری پہرہ معاف ہونا، (محا) کسے اُچیچے کم تے ڈیوٹی ہون کر کے فوجی سپاہی نوں دن دی پریڈ اتے رات دا پہرہ دین توں معافی ملنا

پہرواں: (مذ، صفت) پہریداراں، چوکیداراں

پہری: (مو) پہر دی، پہر دے متعلق

پہرے: (مذ) ویکھو: 'پہرہ' جیہدی ایہہ جمع اے

پہرے بہوں، (محا) پہرہ داری لئی چوکیدار مقرر ہوون

پہرے تلے، (محا) بندش وچ، روک وچ، قابو وچ

پہرے تے کھلونا، (محا) سنتری یاں چوکیدار دا اپنی ڈیوٹی سنبھالنا

پہرے دار، (مذ، صفت) پہرہ دین والا، سنتری، چوکیدار، پہرویا

پہرے داری، (مو) پہرے دار دا کم یاں مزدوری، راکھی، چوکسی، رکھوالی

پہرے دیون، (محا) 1- بندی خانے دیون 2- راکھی کرن

پہرے کھڑن، (محا) نگرانی کرواون

پہرے لاون، (محا) ناکا لاون

پہرے لگن، (محا) ویکھو: پہرہ لگنا

پہرے والا، (مذ، صفت) پہرہ دین والا، سنتری، چوکیدار

پہرے وچ رکھن، (محا) نگرانی وچ رکھن

پہرے وچ رکھنا، (محا) حراست وچ رکھنا

جوانی پہرے، (فم) جوانی وچ، جوانی ویلے

پہریا: (مو) دہائی، کوک، فریاد، پکار

پُہریا: (مو) 1- محنت 2- کم کاج

پہریو: (مذ) پایا، پہیا

پہڑ: (مذ) نہریاں دریا دا پُشتہ، تھڑا، اُچی تھاں، موگا

پَہڑنا: (ہ، فل) لیٹنا، سونا، آرام کرنا

پُہکر مُول: (مذ) گرمی پچاون والی دوا

پہکو: (مذ) لکڑی دا بنیا ہویا اک خاص ساخت دا آلہ یاں مشین جس توں دھان دا غلّہ کُٹ کے بھوسہ وکھرا کیتا جاندا اے، ایہہ عموماً دھان دی بہتی فصل والے علاقے وچ ندی نالیاں دے کنڈے تے لائیا جاندا اے کیونکہ ایہہ پن چکی دی طرحاں پانی نال چلدا اے ایس آلے تو اک ہندکو پہیلی وی اے جیہڑی 'بجھ میری بجھارت' وچ درج اے جیہڑی ایس طرحاں اے: بُجھ میری بُجھیری، میں

اُٹھ اُٹھ ماراں پھیری

پہل: (مو) پہلا ہون دا عمل، مہر، مُڈھ، ارنبھ، شروع، اوّل

پہل پلاہی / پہل پلاہے، (فم) پہلی وار، پہلے پھیرے، نواں نواں

پہل پلوٹی، (فم) پہلاں پہل

پہل پلوٹی دا، (مذ، صفت) سبھ توں پہلاں (بچہ) پلیٹھی دا

پہل پلھوٹھا، (فم) اولین، پہلی پہلی، نویں نویں

پہل پلھوٹھی، (فم) ویکھو: پہل پلوٹی

پہل پلھوٹھے، (فم) اولین، پہلے پہلے، نویں نویں

پہل کرنا، (محا) 1-شروع کرنا، ارنبھ کرنا 2- ودھیکی کرنا، زیادتی کرنا

پہل مارنا، (محا) پہل کر کے پہلاں فائدہ اُٹھا جانا

پہل مارے سو میری، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پہل کرن والا ہمیشہ فائدے وچ رہندا ہے اودوں کہندے نیں

پہل ہوون، (محا) مُڈھ بجھن، آغاز ہوون

پُہل: (مو) سنگھ سجن لئی پانی پڑھ کے لوہے دے کھنڈے نال تیار کیتا امرت

پُہل جھکاونا، (محا) مار کٹائی کرنا، چنڈائی کرنا

پُہل چاڑھنا، (محا) ویکھو: پُہل جھکاونا

پُہل دینا، (محا) ویکھو: پُہل جھکاونا

پہل گام: (مذ) کشمیر دا اک مشہور شہر

پہلا: (مذ) اول، مُڈھلا، پلیٹھی دا

پہلا پلیرا ہوون، (محا) مُڈھلا ہوون

پہلا پھل، (مذ) 1- پہلا بال 2- پہلا فائدہ

پہلا توڑ، (مذ) شراب کڈھن ویلے نکلی ہوئی پہلی بوتل دی شراب

پہلا درجہ، (مذ) پہلی تھاں، پہلا

پہلا دھو، (مذ) نویں تے کورے کپڑے نوں پہلی وار دھون دا عمل

پہلا دینہہ، (مذ) مُڈھ، بسم اللہ، پہلی وار

پہلا سوا، (محا) پہلا بچہ (خاص کر جنوراں دے لئی استعمال ہوندا اے)

پہلا وار، (مذ) پہلا حملہ، پہلی سٹ

پہلا وارا، (مذ) 1- پُرانا وقت 2- چڑھدی جوانی

پہلا: (مذ) 1- ڈھک مکوڑا، چیچا، مجھاں دی اک بیماری جس کر کے اُنہاں دیاں اکھیاں وچوں پِل (گڈ) آونی شروع ہو جاندی اے 2-اک قسم دا کپڑا

پہلاں: (صفت) پہلوں، مُڈھ وچ، شروع وچ، پہلے سے

پہلاں آپ پچھوں باپ، (اکھا) جدوں مطلبی بندہ اپنے مطلب لئی اپنے پیو دی وی پرواہ نہیں کردا اودوں آکھدے نیں

پہلاں آپ رجیے پھیر کسے نوں رجائیے، (اکھا) بندے نوں پہلاں اپنا آپ سنوارنا چاہیدا اے تاں جے مگروں کسے دوجے دے کم آیا جا سکے

پہلاں آتما پھیر پرماتما، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پہلاں اپنا تے فیر پرائے دا دھیان ہوندا اے تاں کہندے نیں

پہلاں اپنا تن کج پھیر دوجے نوں ننگا آکھو، (اکھا) کسے دی

برائی اُچھالن توں پہلے اپنی پیڑھی تھلے سوٹا مار لینا چاہیدا اے،

پہلاں اپنے آپ نوں ویکھو آپ بُرے تے نہیں

پہلاں اپنی منجی ہیٹھ ڈنگوری پھیرو، (اکھا) کسے نوں بُرا آکھن توں پہلاں اپنے گریبان وچ مونہہ پا کے ویکھنا چاہیدا اے

پہلاں اپنے پھیر پرائے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پہلاں اپنے گھر ول دھیان ہوندا ہے تے پچھوں بیگانے ول تاں آکھدے نیں

پہلاں پہل، (فم) شروع شروع وچ

پہلاں پوت پچھیتری مائی، (بُجھارت) دُدھ تے ملائی

پہلاں پیٹ پوجا پھر کم دوجا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کھا پی کے ہی کم کیتا جا سکدا ہے تاں آکھدے نیں

پہلاں تولیے پھیر بولیے، (اکھا) گل کرن توں پہلاں سوچ سمجھ کے بولنا چاہیدا اے

پہلاں جمیا میں تے پچھوں نانی آئی، کچھ کچھ کے پیو جمایا پھر جمی میری مائی، (بجھارت) دُدھ، دہی، لسی، مکھن

پہلاں جی پھیر جہان، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ منکھ ہر گل وچ پہلاں اپنا ہی دھیان رکھدا ہے تاں آکھدے نیں

پہلاں خویشاں پھیر درویشاں، (اکھا) ویکھو: پہلاں آپ پچھوں باپ

پہلاں روٹی جے نہیں روٹی تے ساری گل کھوٹی، (اکھا) روٹی انسان دی سبھ توں وڈی ضرورت اے جے ایہہ نہیں تے فیر انسان دے سارے منصوبے دھرے رہ جاندے نیں

پہلاں ساں میں آلی بھولی پھیر سوائی کھٹی چولی، جاں میں کیتا سوہا دیس اُٹھ پیا اُچکا دیس، (بجھارت) بیر

پہلاں کم پھیر چم، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ رشتے دار وی اودوں ہی پیارا لگدا ہے جدوں اوہ کم کرے تاں آکھدے نیں

پہلاں گھر دے، پچھوں باہر دے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ فائدہ پچاون لگے پہلاں گھر دیاں دا ہی خیال ہوندا ہے تاں آکھدے نیں

پہلڑا: (مذ، صفت) ویکھو: پہلڑا

پہلڑا: (مذ، صفت) 1- پہلا، اوّل 2- مُڈھلا، ابتدائی 3- شروع دا 4- پرانا، قدیم 5- چنگا، وڈا

پہلڑے: (مذ، صفت) ویکھو: پہلے

پہلک: (مو) ویکھو: پہل

پہلک پہلے، (فم) ویکھو: پہلے پہل

پہلن: (مو، صفت) 1- پہلی وار سون والی مجھ، گاں وغیرہ 2- پہل کرن والی

پہلن پلوٹی دا، (صفت) پلیٹھی دا، جیٹھا (بچہ)

پہلن پہلا ہیں، (فم) پہلی واری، پہلے پھیرے، نواں نواں

پہلن جھوٹی، (مو) پہلا سوا سودن والی مجھ

پہلنی: (مو) ویکھو: پہلن

پہلو: (فا، مذ) 1- بغل، پاسا، باہی 2- آغوش، وکھی 3- کروٹ 4- روش 5- مضمون 6- وسیلہ 7- تدبیر 8- کونا، کنارہ 9- اشارتا نیڑے بیٹھنا 10- موقع

پہلو آباد کرن، (محا) گھر وچ بیٹھن

پہلو بچاون، (محا) کنارہ کرن

پہلو بدلن، (محا) انداز بدلن، رُخ بدلن

پہلو بہ پہلو، (فم) 1-نال نال، لاگے، ونگی: 'انگریزی ہیٹھ اتے فرانسیسی پھیلٹ ایس دے چمناں تے پارکاں وچ پہلو بہ پہلو ویکھے جاسکدے نیں 2-موڈھے نال موڈھا جوڑ کے

پہلو تہی کردن، (فا، مذ) انکار کرنا، کنارا کرنا

پہلو خوردن، (فا، مذ) صدمہ چکنا

پہلو دادن، (فا، مذ) کسے دی مدد کرنا

پہلو دار، (فا، صفت) پہلواں والا، پاسیاں والا

پہلو دزدیدن، (فا، مذ) کسے شے توں کنارہ کرنا، ایس طرحاں کہ کسے نوح خبر نہ ہووے

پہلو زدن، (فا، مذ) برابری کرنا

پُہلو: (صفت) موٹا

پہلوان: (فا، صفت) سوربیر، بہادر، جودھا، بھلوان، کشتی کرن والا، طاقت ور

پہلوانٹرا: (مذ، صفت) ویکھو: پہلوان

پہلواننی: (مو) 1-بھلوان دی پتنی 2- بہت طاقت والی عورت

پہلوانی: (فا، صفت) 1-پہلوان دا کم، بھلوانی، کسرت، زور 2- (مو) بھلوان دی بیوی، بہت طاقت والی عورت

پہلوٹھا: (مذ) پہلا بال، پلیٹھی دا بال

پہلوندے: (فم) وقت توں پہلاں

پہلوں: (فم) پہلی وار، سب توں پہلاں، کھیڈ وچ پہلی وار

پہلوں ادھار پچھوں خوار، (اکھا) جدوں وصولنا اوکھا کم ہو جاوے اوددوں ایہہ اکھان بولیا جاندا اے

پہلوں بندا پھیر خوار، (اکھا) ذلت دے جھبدے آون بارے کہیا جاندا اے

پہلوں پیٹ دی پوجا بعدوں کم دوجا، (اکھا) سبھ گل کھوٹی پہلوں دال روٹی

پہلوی: (فا، مذ+مو) 1-اک قسم دی پرانی فارسی جو ساسانی بادشاہاں دے سمے درباری بولی سی 2- پہلوی بولی نوں لکھن لئی ورتی جان والی اک لپی جو آرمی لپی توں ترقی کردے ہوئے پیدا ہوئی سی

پہلوی ونش: (مذ) ایران دا آخری حکمران خاندان جس دا پہلا بادشاہ رضا شاہ اول سی جو 1926ء وچ تخت تے بیٹھا

پہلویٹرا: (مذ، صفت) بھلوان دا پتر

پہلی: (مو) 1- مُڈھلی، شروع والی 2- ککی کیڑی، چیونٹی 3- چھولیاں دا ساگ

پہلی اری، (مو، فم) پہلی وار

پہلی بسم اللہ، (مو) 1-مُڈھ، پہل، ابتدا 2- پہلی بُھل

پہلی بسم اللہ غلط، (اکھا) جدوں کم دا مُڈھ ای غلط ہو جاوے تاں کہندے نیں

پہلی بوہنی، (مذ) شروع دی وٹک، دن دا پہلا گاہک

پہلی بوہنی سدا سوہنی، (اکھا) جدوں کسے کم نوں شروع کرن ویلے ہی چنگا شگن ہووے اوددوں کہندے نیں

پہلی بیری، (فم) پہلی واری

پہلی پوڑی، (مو) آغاز، ابتداء

پہلی پوڑی چڑھنا، (محا) کم دا آغاز کرنا

پہلی پیشی، (مو) مقدمے دی پہلی تاریخ، وڈی: 'لڈو ونڈ دی تھسیلے آداں جو پہلی یار چھٹ جائے' (لوک گیت)

پہلی ٹور، (مو) کیڑی دی ٹور، چال، دھیمی چال

پہلی چوری پہلا ہی پھاہا، (اکھا) جدوں کسے نوں کیتے گناہ دی سزا چھیتی مل جاوے تاں کہندے نیں

پہلی چوری پھاہے لاونا، (محا) پہلی واری کیتے گناہ نو بخشن دی تھاں بہت سزا دینا

پہلی دیہاڑ، (مو) پہلا دن

پہلی سٹے، (فم) ویکھو: پہلی ایر

پہلی کار، (مو) پہلا کم

پہلی منزل، (مو) گور، قبر

پُہلی: (مو) اک کنڈیالی بوٹی

پہلے: (صفت) پہلوں، شروع توں، موہرے، مڈھ وچ

پہلے بھلانا، (محا) چوری پھڑے جان تے آئیں بائیں شائیں کرنا

پہلے پہل، (فم) 1-شروع وچ، آدوچ 2- پہلاں پہلاں

پہلے پہلے، (فم) ویکھو: پہلے ہتھ

پہلے توڑ دی، (مو) بہت ودھیا شراب، بہت تیز نشے والی چیز

پہلے رنگ نہ رہیے توڑے پاؤ مجیٹھ، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جو تاثر آدمی دا پہلا پے جاندا ہے اوہو ہی زیادہ دیر تک پیا رہندا ہے تاں آکھدے نیں

پہلے شاہ پچھے بادشاہ، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ سمے دے حاکم نالوں شاہوکار لوکاں دیاں غرضاں ودھیرے پوریاں کردا ہووے تاں آکھدے نیں

پہلے لوک، (مذ) پرانے سمے دے لوک

پہلے ہتھ، (فم) شروع وچ ہی، سبھ توں پہلاں

پہلے ہلے، (فم) ویکھو: پہلے ہتھ

پہلیاں پہلیاں وچ: (مو) ابتداء وچ، شروع وچ

پُہمی: (مو) دھرتی، پرتھوی

پہن: (مصدر) پوین، لگن

پَہن: (فا، مذ) فراخ، چوڑا

پَہن کردن، (فا، مذ) کشادہ کرنا

پَہن چشم، (فا، صفت) شوخ، بے حیا

پَہنا: (فا، مذ) چوڑاؤ، چوڑائی

پُہنا: (مذ) پروہنا، مہمان

پہناتر: (پو، مذ) شادی ویاہ یاں کسے دا گھر بنن تے مبارک دے طور تے دانیاں (کنک) دا تحفہ لے کے جانا

پہنار: (صفت) پہنن والا

پہنام: (صفت) 1-بدنام 2- گمنام

پہنامی: (مو) بدنامی، دھوکھا، ٹھگی

پہناونا: (فعم) ویکھو: پہراونا

پہناونی: (مو) ویاہ کاج وچ ساکاں نوں دتے جان والے کپڑے

پہنچ: (مو) 1- پہنچن دا عمل 2- رسوخ، رسائی 3- طاقت 4- پہنچن دی اطلاع، رسید 5- وصولی 6- دبا، زور 7- لحاظ

پہنچا: (مذ) 1- اپڑیا ہویا 2- شلوار یا پاجامے دی موہری، پونچا

پہنچانا: (فعم) اپڑاونا، چھڈ کے آونا

پہنچاونا: (فعم) ویکھو: پہنچانا

پہنچن: (مصدر) پہنچنا، پجنا، حاصل کرن

پہنچنا: (فل) پجنا، اپڑنا

بُرے دے گھر تک پہنچنا، (محا) جھوٹ یا برائی دی پوری پوری چھان بین کرنی

ٹھکے تے پہنچنا، (محا) حاصل کرنا، منزل پاونا

چوٹی تے پہنچنا، (محا) بہت ترقی کرنا

رب نوں پہنچنا، (محا) ربی گیان پالینا، روحانیت پالینا

رقم پہنچنا، (محا) رقم دی وصولی ہونا

سٹے پہنچنا، (محا) نتیجے تے اپڑنا، نتیجہ کڈھنا

پہنچی: (مو) 1- وینی دا اک گہنا 2- اکھڑی

پہنچی کروالا، (مذ) اک قسم دا گہنا

پہنچی مستی، (مو) ویکھو: پہنچی کروالا

پہنچی ہوئی سامی، (مو) بارسوخ آدمی، پہنچ والا آدمی

پہنچیا ہویا: (صفت) رب نوں ملیا ہویا، دور تک رسائی والا، بہت زیادہ رسوخ والا

پہننا: (فل) 1- گہنا کپڑا وغیرہ سریر دوالے پاونا 2- نویں جُتی پیریں پاونی

پہننا پچرنا، (محا) بننا ٹھننا، بننا سنورنا، ونگی: 'پہن پچریاں پریاں جیہیاں کنجریاں پڑ ملے' (سیف)

پہننا پرچنا، (محا) ویکھو: پہننا پچرنا، ونگی: 'چمپانیو چڑے مغلاں تے سداللہ جلا میرے دا ماہرا پہن پرچا کے (با، ڈھو)

راجے دا پہننا، دھوبی دا وچھاونا، (اکھا) جدوں کوئی پرائی قیمتی چیز نوں بہت لا پرواہی نال ورتے اودوں کہندے نیں

پہنو: (مو) خشک کیتی ہوئی دہی

پہو: (مو) 1- تڑکا، سویر، سرگھی ویلا، سورج نکلن توں کجھ چر پہلاں 2- کولوں، پاسیوں، توں

پہو: (مذ) راہ، راہی، مسافر

پہو پندھ، (مذ) راہ، رستہ

پہوٹھی: (مو، صفت) بے سُرت، جس نوں کوئی ہوش نہ ہووے، گہری نیند وچ

پہور: (مذ) 1- دریا سندھ اتے جہلم دے وچکارلے علاقے دا ناں 2- پہر، ترن گھنٹیاں دا وقفہ

پہوروں: (مو) پمپل، پھنسی، دنبل

پہوڑا: (مذ) گوہا اکٹھا کرن لئی لکڑی دا بنیا سد، پھہوڑا

پہوڑی: (مو) 1- چھوٹا پہوڑا، پھہوڑی 2- کھجوراں دے پتراں دی چٹائی

پہوگڑ: (مذ) موٹا بیر

پہونچن: (فل) 1- پہنچنا، اپڑنا، آونا 2- حاصل کرنا

اُلٹی گنگا پہوئے نوں، (اکھا) جدوں کوئی شے اپنے اصل مقام

تے اپڑے اوس دیلے آکھدے نیں

پہویا: (مذ) 1- ضلع کرنال وچ ہندوؤاں دی اک مشہور مقدس تھاں 2- نہ مُکن والا کم، ساری دیہاڑی کم لگے رہنا

پہہ: (مو) دیکھو: پوہ

پہہ پہلی ہوون، (محا) دن چڑھن

پہاکھا: (مذ، صفت) بھاکھا، ویکھیا بھالا، جانو، واقف کار

پہاگ: (مو) بھاگ، قسمت، لیکھ

پہاگڑ: (مذ) بھاگڑبلا، جنگلی بلا

پہامبڑ: (مذ) بھانبڑ، اگ دا آلاؤ

پہان: (مذ) 1- بھان، ٹٹے پیسے 2- تہہ کیتا کپڑا، کپڑے دی کریز

پہانت: (مو) بھانت رنگ برنگیاں گلاں، بولیاں، قصے

پہاوت: (مو) بھاوت، سلوک، لگاؤ، چاہت

پُہب لگنا: (فم) عام کپڑیاں وچ سردی نال کنبنا، ٹھنڈ لگنا

پُہرا: (مذ) مٹی دا بنیا کچا غار، بھرا

پہرت: (مو) 1- تاوان 2- چٹی

پہرجات: (مو) بُجھارت، بجھلی، امتحان لینا

پہرنا: (فعم) بھرناں، پورا کرنا، ادا کرنا، زخم دا بھرنا، فارم نوں پُر کرنا

پُہسا: (مذ) بُھسا، پیلا، یرقانی

پہسی: (مو، صفت) بھدی، بے رنگ، پیلی زرد

پہکاں: (مذ) جمیا خون، لوتھڑا

پُہگا: (صفت) پھکا، بے رنگا

پُہل: (مو) بُھل، غلطی، یاد نہ رہنا، بسارناں، بھلیکھا

پہلا: (مذ) کیڑا مکوڑا، چیونٹا

پہمبیری: (مو) جہاز نما چلن والی کانے نال بنی ہوئی چکری، بھمبیری چکرکٹن والی

پہملویا: (مذ، صفت) بدحواس، بوکھلایا ہویا

پہنجل: (مذ) بھونجل، ترتھلی، زلزلہ، افراتفری

پہنڈ: (صفت) بھنڈ، بھانڈ، مسخرے، جگت باز

پہنڈنا: (فعم) بھنڈناں، نشر کرنا، تھاں تھاں بدنام کرنا

پہنڈی رولا: (مذ) بے عزتی، فساد، شورشرابہ، رولا رپا

پہنیا پچریا: (مذ، صفت) ہنڈھیا ورتیا

پہوا: (مو) بھوا، پھُپھی

پہول: (مو) رمزاں، پردہ داری

پہولو: (مذ) 1- بھولو، باندر، ریچھ 2- بھلے مانس

پہی: (مذ) 1- پاندھی، راہی، مسافر 2- چھوٹا پہیہ 3- چھوٹا رستہ

پہی پانگنا، (محا) پہیے دے دُھرے وغیرہ نوں تیل نال چوپڑنا یاں گریس دینا

پہی مارنا، (محا) گڈے وغیرہ دے پھسے ہوئے پہیے نوں دھکا لاونا

پہیا: (مذ) 1- پاندھی، راہی، مسافر 2- چرخی، چکر

پہیا گڑن، (محا) 1- پہیا گھُمن 2- کم ٹُرن

پہیاڑانا: (فعم) پسوانا، پینا، آٹا پینا، دانے، پینا

پہیاں: (مو) رکھیاں ہویاں یاں دھریاں ہوئیاں شیواں، ونگی: "جتیاں کتھے پہیاں ہوئیاں نے"

پہنی: (مو) پھانا، پچر، گٹی

پہیل: (صفت) چکر دار، پہیا دار

پہیلی: (مو) بجھارت، بات، لکی کیڑی، چیونٹی

پہیلی بجھن، (محا) معمہ حل کرن

پہیہ: (مذ) چکا، چکر

پہیہ مارنا، (محا) گڈے وغیرہ دے پھسے ہوئے پہیے نوں دِھکا لاونا

پ ...... ء

پئترا: (مذ) ویکھو: پینترا

پئی: (حرف بیان، مو) 1- موجودہ، حاضر 2-بعد، پچھے 3- کہ، مطلب ایہہ کہ، بھئی، مراد ایہہ کہ، یعنی کہ، گویا

پئی پئی سومُولوں گئی، (اکھا) بے کار پئی شے ضائع ہو جاندی اے

پئی پے جاون، (محا) فکر لگ جاون

پئے: (مذ) 1- خاوند، شوہر، کھسم 2- رکھے رہنا، بیٹھے رہنا

پئے رہن، (محا) سو جانا، پیا رہنا

پئے وجن، (محا) چنبڑ جانا، نال ہو جانا

پئیا/ پئی/ پئے: (حرف فجائیہ) بے شک، چاہے، بھاویں

پئیار: (مذ) ویکھو: پیار

پئیاڑا: (مذ، صفت) پیکے، پیوکے، ماپے، وَنگی: 'پئیاڑے گھر واسو، مٹے اندیسا'

پئیال: (مذ، صفت) پیا رہن والا، سُست، آلسی

پئیانا: (مذ) 1- چلے جان دا عمل، کُوچ، روانگی 2- جنگ لئی چڑھائی 3- شروعات، کسے کم دے شروع ہوون دی حالت

پئیدب: (مذ، صفت) منگ کے لئی چیز نوں نہ موڑن والا

پئیدل: (مذ، صفت) ویکھو: پیدل

پئیسا: (مذ) ویکھو: پیسہ

پئیلا: (مذ، صفت) پرلا، اودھرلا

پئیلہ: (فا، مذ) ریشم دا کیڑا جیہڑا ریشم بناندا اے

پئیلہ وَر، (فا، صفت) شیشہ گر، ریشم ویچن والا

پئیں: (فم) مگروں، پچھوں، بعدوں

پئیو: (مذ) پیو، باپ، والد

پئیو دی پگ لہاون، (محا) وڈیاں دی بے عزتی کرنا

پئیو آلا تھی پجّن: (محا) سیر نوں سوا سیر ہونا، خوب بدلہ لینا

پئیوا: (مذ) اک پا سیر دا چوتھا حصّہ

پئیے: (صفت) ویکھو: پئیاڑا

پ ...... ی، ے

پی: (فعمر) پیون مصدر توں امر

پی جانا، (محا) 1- جر جانا، برداشت کرنا 2- کسے دی امانت دی خیانت کرنا

پی: (ہ، حرف جار) پر، مگر، لیکن، اوپرلا (مذ) دُدھ پانی

پی: (فا، مو) پیر، کھوج واسطے پچھا نشان قدم، طاقت

پی: (مذ، صفت) 1- پریتم، پیارا 2- متر، دوست 3- پتی، خاوند 4- عاشق، پریمی، وَنگی: 'پی کے پی سنگ پریم کٹوری ناچت گاوت رنگرس تال' (خواجہ فرید)

پی اے: (انگ، مذ) (Personal Assitant) دا مخفف (P.A)،

کسے اُچ عہدے والے دا دفتری معاملیاں لئی نجی مدد گار

پی ایچ ڈی: (انگ، مو)(Doctor of Philosophy) دا مخفف (Ph.D.)، یونیورسٹی ولوں ایم۔ اے کرن مگروں کسے اک موضوع اُتے تھیس پیش کرن اُتے اوس دے پروان ہون تے ملن والی ڈگری

پی ٹی آئی: (انگ، مذ)(Physical Training instructor) دا مخفف (P.T.I)، سکولاں وچ منڈیاں نوں جسمانی کسرت کراون والا ماسٹر

پی ڈبلیو ڈی: (انگ، مذ) (Public works department) دا مخفف(PWD)، اک سرکاری محکمہ جس دا کم مفادِ عامہ لئی ہوندا ہے، شعبۂ تعمیرات

پی سی ایس: (انگ، مذ)(Punjab Civil Service) دا مخفف (P.C.S)، پنجاب سرکار دے وڈے افسراں دی بھرتی دا محکمہ

پی کہاں: (ہ،مو) پپیہے دی آواز

پی ونجن: (محا) گل لُکا لینا، دبا لینا

پے: (مذ) 1-باپ، پیو، والد (دوآبی بولی وچ کہندے نیں) 2- پتی، خاوند، کھسم

پے: (فا، مذ) پیر، چرن، پائی، پچھے

پے: (اعوان) مگر، لیکن، پر

پَے: (ہ،مو) عیب، نقص

پے دب: (صفت) اوہ انسان جو منگویں چیز نوں موڑن وچ نہ آوے

پے جُو: (جملہ) پے جاؤ، پے جاوے گا

پے موئی: (مو) کھسم پٹی

پیا: (صفت) لیٹواں، رکھیا ہویا، موجود، کسے تھاں تے موجود

پِیا: (مذ) پیارا، پریمی، محبوب، پتی، خاوند، ونگی: 'جب کی پیا سنگ پیت لگائی' (بُلھے شاہ)

پیا چھوڑ پیتا ندرے لگے، (اکھا) اپنے چھڈ کے بگانے نوں اپناؤنا

پیا بانسا: (مذ) اک طرحاں دا بانسا جو دوائی وجھوں ورتیا جاندا ہے

پیاج: (مذ) 1- گنڈھا 2- پیاز ورگے رنگ دا، ہلکا گلابی 3- اِک بوٹی (نوین) جو پیاز دیاں بھوکاں ورگی ہوندی اے، بُھکاٹ

پیاج (پیاز) دی گنڈھی، (مو) پیاز دا اِک گنڈھا

پیاد: (مو) پیادیاں دی فوج، پیدل فوج

پیادا: (فا، مذ) 1- پیدل فوج، پیدل ٹُرن والا 2- پیدل سپاہی 3- عدالتی چپڑاسی، کُرکیاں 4- شطرنج دا سبھ توں چھوٹا مہرا 5- افیمیاں وچ افیم دا چھوٹا مقرر کیتا ماوا جو مقرر ویلے دے افیم کھان پچھوں کھادا جاوے، ونگی: 'بھج جا متاں کھیڑے لادھ کرنی پیادے بنھ لے جان سرکار دے جی' (وارث شاہ)

پیادا دوڑاونا، (محا) کسے نوں سدن لئی آدمی مگر بھیجنا

پیادا فوج، (فا، عر، مذ) پیدل فوج

پیادا لونا، (محا) اَملیاں دا دُوجی وار افیم کھانا

پیادا مارنا، (محا) ویکھو: پیادا لونا

پیادڑا: (فا، مذ) پیدل سپاہی، ونگی: 'ڈاڈھے دے پیادڑے نہیں

آئے، آن کے ہتھ اوہناں تکڑے نیں پائے' (شاہ حسین)

پیار: (مذ) 1-محبت، پریم، نیہوں، پریت 2- موہ 3- دوستی 4- فائدہ، مفاد 5- بچے دی پیار نال لئی چُمی، چھی، وںگی: 'وارث شاہ ایہہ قدرتاں رب دیاں نیں، دھیدو نال اوس نوں بہت پیار آہا' (وارث شاہ)

پیار آونا، (محا) پیارا لگنا

پیار انھا ہوندا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پیار وچ لوک، لاج دی پرواہ نہیں ہوندی، اودوں کہندے نیں

پیار پتر، (مو) پریم پتر، محبت نامہ، پیار دا اظہار کرن لئی لکھیا گیا خط

پیار پینا، (محا) 1- عشق ہونا، نیہوں لگانا 2- دوستی ہونا

پیار گنڈھنا، (محا) پیار پاؤنا، یاری لاونا

پیار لُستا، (مذ) پیار وچ ڈُبیا ہویا، پیار وچ گُھمیا ہویا

پیار محبت، (مو) موہ، پریم، پیار

پیار وِچھنا، (صفت) ویکھو: پیار لُستا

پیار وِگتا، (صفت) پیار نال وینھیاں ہویا، پیاٰلُستا

پریم پیار، (فم) 1- عشق، پیار، پریت 2- دوستی

پوِتر پیار، (مذ) پاک محبت، سچا پیار

دِلی پیار، (مذ) سُچا پیار، سچی محبت

دُنیاوی پیار، (مذ) دِکھاوے دا پیار

دیش پیار، (مذ) دیس پریم، دیش بھگتی، حب الوطنی

سُچا پیار، (مذ) ویکھو: پوتر پیار

گوڑھا پیار، (مذ) دِلی پیار

موہ پیار، (فم) پیار، محبت

پیارا: (مذ، صفت) 1-جس نال پیار کیتا جاوے، محبوب، معشوق 2- کسے دی چاہت رکھن والا 3- من نوں بھاون والا، چنگا معلوم ہون والا 4- لاڈلا 5- مہنگا

پیارا پیارا، (صفت) 1-بہت پیارا 2- بہت سوہنا، دل نوں چنگا لگن والا

پیارا لگنا، (محا) دل نوں چنگا لگنا، من نوں بھاونا

جو سبھ نوں پیارا سو رب نوں پیارا، (اکھا) جدوں کوئی ڈھیر صفتاں بندا مر جائے اوس دی تعریف وجھوں کہندے نیں

رب (اللہ) نوں پیارا ہونا، (محا) مر جانا، پرلوک سدھارنا، اگلے جہان جانا

ہر من پیارا، (مذ، صفت) سبھ نوں چنگا لگن والا، ہر دل عزیز

پیارڑا: (مذ، صفت) بہت پیارا، سوہنا، وںگی: 'درد وند پیارڑے ساک سارے، سینے لاوندے کرک پیار آ کے' (دولت رام)

پیارڑے: (صفت) پیارے، سوہنے

پیارنا: (فعم) پیار کرنا

پیارو: (مذ) پیارا

پیاروا: (مذ) پیارا، پریتم، سجن، پریمی، وںگی: 'پہلاں پچھلے سے دے پیاروئے اجکل دے نوجواناں نوں آ کے کھولیاں پریتاں لئی ٹُمبدے ہن' (تیجا سنگھ)

پیاری: (مو) 1-پیارا دا مؤنث روپ 2- محبت، پیار، وںگی: 'وارث شاہ

ایہہ غرض ہے بہت پیاری، ہور ساک نہ سین نہ انگ دے
نیں' (وارث شاہ)

پیاز: (فا، مذ) 1- گنڈھا، گٹھا 2- اک پودا جس دے پتے لمے، ہلکے ہرے رنگ دے ہوندے ہن

پیاز دی گنڈھی، (مو) پیاز دا اک دانہ، اک گنڈھا

بارانی پیاز، (مذ) نرم پتیاں والا اِک پودا جو کہ عام طور تے پاکستان وچ کھیوڑہ دی کان دے نیڑے تیڑے ملدا ہے، ایس دیاں جڑھاں کھان دے کم آوندیاں نیں

چیرو پیاز، (مذ) ویکھو: بارانی پیاز

دیسی پیاز، (مذ) پیاز دی اک قسم جس وچ گنڈھل ہوندی ہے

سُکا پیاز، (مذ) اوہ گنڈھا جو پک گیا ہووے

کراچی دا پیاز، (مذ) اک قسم دا گنڈھا جس دا اُپرلا پردہ لال ہوندا ہے

ہرا پیاز، (مذ) بھوکاں والا گنڈھا

پیازی: (فا، صفت) 1- پیاز دے رنگ دا، ہلکا گلابی رنگ، شربتی، پیاز ورگے رنگ دا، اک بوٹی جو پیاز دیاں بھوکاں ورگی ہوندی ہے، بھگاٹ 2- لعل دی اِک قسم

پیازی رنگ، (مذ، صفت) ہلکا گلابی رنگ

پیاس: (مو، صفت) 1- پانی پین دی خواہش، تریہہ، بھڑکی، تانگھ، خواہش، آرزو، ونگی: 'نہ اس بھکھ پیاس کُرے' (بُلھے شاہ)

پیاس بجھاونا، (محا) تریہہ ہٹاونا

پیاس بھڑکنا، (محا) 1- بہت زیادہ تریہہ لگنا 2- لالچ ہونی، طمع ہونی

پیاس لگنا، (محا) تریہہ لگنا

پیاس مارنا، (محا) دوھیرے تریہہ لگی ہون تے وی پانی نہ پینا

پیاس مرنا، (محا) پانی دے بنا پیتیاں تریہہ نہ رہنا

پیاسا: (مذ، صفت) 1- اوہ جس نوں تریہہ لگی ہووے، تریہایا 2- جس نوں کسے چیز دی چاہ نہ ہووے، ونگی: 'دریا وحدت نوش کیتو سے اَجاں بھی جی پیاساہُو' (باہو)

پیاسا کُھوہ دے کول جاندا ہے کُھوہ پیاسے کول نہیں آوندا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ لوڑوند نوں اپنی لوڑ پُوری کرن لئی دُوسرے کول جانا پیندا ہے اودوں کہندے نیں

پیاسے مرنا: (محا) بہت زیادہ تریہہ لگی ہونا

پیاک: (مذ، صفت) 1- پین والا 2- جس نوں کسے خاص شراب دے پین دی عادت ہووے 3- بہتی شراب پین والا

پیاک: (مو) راجائن ناں دا اک رُکھ ایس نوں شرول وی کہندے نیں

پیاکڑ: (مذ، صفت) ویکھو: پیاک

پیاکل: (مذ، صفت) ویکھو: پیاک

پیاگو: (صفت) 1- پین والا 2- شراب پین والا

پیال: (مذ) بھیال، بھائی وال، حصہ دار، شریک

پیال: (ہ، مذ) دھان وغیرہ دا کھس پرال، تنکا، کُھر

پیال: (مذ) 1- پہاڑ 2- پیالہ

پیال: (فعمر) 'پیالنا دا امر، پیا، پانی، شربت وغیرہ

پیالا: (مذ) کھلے مونہہ دا گول تے ڈونگھا کھان پین دیاں شیواں دے

استعمال دا بھانڈا

پیالڑا: (مذ) نِکّا پیالہ، ونگی: 'پیتا زہر پیالڑا عشق والا، لُوں لُوں میرے گیا دھس مائے' (برکت رام)

پیالنا: (فعم) پیانا، جیویں پانی پیانا، دُدھ پیانا

پیالو: (فعم) پیاء، جیویں پانی پیاء، چاء پیاء

پیالہ: (فا، مذ) 1- مٹی یاں چینی دا بنیا اِک قسم دا کٹورا 2- چاہ پین والا کپ 3- شراب 4- بندوق دا رنجکدان (پیالی ورگا اوہ حصہ جس وچ بارود رکھ کے بندوق چلائی جاندی ہے)، ونگی: 'اک دن خدمتگار پیالہ مُل خرید بازاروں' (ہاشم شاہ) 5- جلترنگ دا پیالہ

پیالہ پاوَنا، (محا) دنیا توں چلے جانا، امر ہو جانا

پیالہ چاڑھنا، (محا) کسے نشے والی چیز نوں پینا

پیالہ چڑھاونا، (محا) ویکھو: پیالہ چاڑھنا

پرچ پیالہ، (مذ) پیالہ تے پلیٹ

صبر دا پیالہ چھلک پینا، (محا) برداشت توں باہر ہونا، ہمت ہار جانا

ہر ویلے پیالے وچ ڈُبے رہنا، (محا) بہت زیادہ شراب پین دا عادی ہونا

ہم پیالہ، (صفت) اِکٹھیاں پین والا، پکا یار

ہم پیالہ ہم نوالہ، (صفت) اِکٹھے کھان پین والے دوست، پکے یار

پیالی: (مو) پیالہ دی تصغیر اے، چھوٹا پیالا، چاہ پین والا کپ، ونگی: 'ہاشم آکھ تعریف بلوچاں آب حیات پیالی' (ہاشم شاہ)

پرچ پیالی، (مو) پیالی تے پلیٹ

پیام: (فا، مذ) سندیسہ، پیغام، سنیہا

پیامبر: (فا، مذ، صفت) 1- سنیہا لے جان والا 2- پیغمبر

پیان: (مصدر) 1- روانگی، یاترا 2- رب نوں پیارے ہو جانا، جسم وچوں روح دا نکل جانا

پیانا: (فعم) پیالنا دا ہم معنی، پیانا

پُیاندی: (مو) منجے دا پیراں والا پاسا

پیانو (Piano): (انگ، مذ) اِک قسم دا انگریزی واجا جس نوں دوہاں ہتھاں نال وجایا جاندا ہے

پیاو: (مذ) مذہب مطابق پانی پیاون دی تھاں، چھبیل

پیاؤ: (فعم) ویکھو: پیالو

پیاوَنا: (فعم) 1- پین لئی دینا، پلاونا 2- کھیت نوں تر کر دینا

پیائی: (مو) پیاون دا کم یاں مزدوری

پیپ: (ہ، مو) 1- پَس، پھٹ وچوں رِسن والا اوہ خون جو زخم خراب ہون مگروں نکلدا اے، پھوڑے وغیرہ وچوں نکلیا ہویا پیلے رنگ دا گندا مواد، پاک، پیک، پُوں 2- نکی اتے پتلی پاتھی

پَیپ: (مذ) انگریزی لفظ پائپ دا وگاڑ

پیپا: (مذ) 1- ٹین دا بنیا اوہ گول بھانڈا جس وچ گھیو، تیل وغیرہ پا کے رکھے جاندے نیں، کنستر 2- اناں دا دھوڑ، سُرخی

پیپا کر دینا، (محا) پیہہ کے دُھوڑا کر دینا

پیپا ہو جانا، (محا) ویکھو: پیپا کر دینا

پیپان: (مذ) پین دا عمل یاں حالت

پیت بُوٹی: (مو) اک طرحاں دا چھوٹا بوٹا جو کہ تھل وچ عام ہوندا ہے

پیپر (Paper): (انگ، مذ) 1- کاغذ 2- امتحان دا پرچہ 3- اخبار

پیپر ویٹ (Paper Waight)، (انگ، مذ) پتھر یاں شیشے وغیرہ دا اوہ ٹکڑا جو کاغذ نوں اُڈن توں بچاون لئی اوس اُتے رکھیا جاندا ہے

آرٹ پیپر (Art Paper)، (انگ، مذ) ودھیا قسم دا کاغذ

پیپڑی: (مو) 1- سکن یاں سُنگڑن نال کسے چیز دی اُبھری ہوئی پہلی تہہ 2- بُلھاں تے آئی سکری 3- پھوڑے وغیرہ دا کھرینڈھ 4- آٹے نوں بھُن کے بنائی اک شے، چُورما

پیپل: (مذ) 1- پِپّل، وَنگی: 'پیپل تُلسی کا ہے کو پُوجوں، کاہے کو تیرتھ نہاؤں' (خواجہ فرید) 2- (صفت) تلوار دا سرا جو پپل دے پتے ورگا ہوندا ہے

پپلا: (مذ) ویکھو: پیپل

پیپنی: (مو) تاڑیاں پپل دے پتے دی بنائی سیٹی جیہڑی بُلھاں نال لا کے پھوک مارن نال پیں پیں دی اواز نال وجدی اے، شہنائی

پیپنی بول جانا، (محا) حوصلہ ٹُٹ جانا، بِیں بول جانا

پیپنی وجنا، (محا) ڈر وجھوں بے چین ہونا

پیپنی: (مو) قمیض، لما کوٹ، زنانہ قمیض

پیپوں: (مذ) اِک پھل

پیپوں کھنبوں اڈھائی دیہاڑے راج، (اکھا) ایہناں دوناں پھلاں دی بہت گھٹ معیاد ہوندی اے

پپُوں: (صفت) 1- واجا 2- رگڑ کے باریک کیتا ہویا گیری دا باریک ڈھوڑا

پپُوں بُلا وَنا، (محا) کسے دا مخول اُڈاوَنا، بِیں بول جانا، بس ہو جانا

پپُوں بول جانا، (محا) بس ہو جانا، بھیں بول جانا

پپُوں کر دینا، (محا) شرمندہ کر دینا

پپُوں کرنا، (محا) مخول اُڈاونا

پپُوں ہو جانا، (محا) غریب ہو جانا

پپّی: (مو) چھوٹا پپا

گھیو دے پیپے روڑھنا: (محا) بہت فضول خرچ کرنا

پیت: (ہ، مذ) پیا ہویا، نوش کیتا ہویا

پیت: (مو) 1- پریت، پیار، محبت، پریم، دوستی، نیونہہ، ونگی: 'بخشی پیت پکّی تیں جے تے زینت زیب یقینی' (ع) 2- سنجائی، ونگی: 'دُنیا نال پیار نہ رکھن، رب ول پیت جیہناں دی' (گل)

پیت پالن، (محا) دوستی نبھاونا

پیت پکّی، (مو، صفت) پیار وچ گُجھی، محبت پیار وچ ڈُبی ہوئی

پیت پریں، (فم) 1- پریت، محبت، پیار 2- سِک، سانجھ 3- مہر، لگن 4- مہربانی، کرم

پیت دیاں پُشا کاں پاون، (محا) وفادا مظاہرہ کرنا

پِیت: (صفت) زرد، پیلا، پیلے رنگ دا اک مرکب جو دوا دے کم آوندا اے

پیتا: (مذ) کپڑے وغیرہ دی بُنائی ویلے ورتے جاون والے وکھرے وکھرے دھاگے بُنن سے ورتیا جان والا فالتو دھاگا

پیتا: (صفت) پی لیا ہویا، پینا، دا ماضی مطلق، پیا، جیویں: پانی پیتا،

دُدھ پیتا وغیرہ

پیتامبر: (صفت) 1-پیلے کپڑیاں والا 2-پیلے رنگ دا ریشمی کپڑا 3-سری کرشن جی وِشنو بھگوان 4-واہگورو، پرماتما

پیتامبری: (مو، صفت) 1-پیلے کپڑے پاون والا سنیاسی 2-بودھی سادھو جو پیلے کپڑے پاوندے نیں

پیترا: (ہ، مذ) کشتی بازیاں ٹپے باز وغیرہ دا قدم اِک انداز نال ودھانا، گھٹانا، پینترا

پَیتڑ: (مذ) کھوہ، خراس دے آل دوال بنن والا راہ

پیتلا: (مذ، صفت) 1-پایاب، گھٹ ڈونگھا 2-اجیہا آدمی جیہڑا کوئی گل کوئی راز دل وچ پوشیدہ نہ رکھ سکدا ہووے 3-مدھرا، گھٹ ڈھال والا 4-پتلا 5-پتل

پیتلی: (مو) ویکھو: 'پیتلا' جیہدی ایہہ تصغیر تے تانیث اے

پیتم: (مذ، صفت) 1-پریتم، پیارا، محبوب، ونگی: 'پیتم پاس، تے ٹولنا کس نوں، بھُل گیوں شکر دوپہری' (بُلھے شاہ) 2-خاوند، شوہر 3-(سر) میں پیتا

پیتمبر: (صفت) ویکھو: پیتامبر

پیتمبر دھاری، (مذ) وشنو بھگوان دا اک ناں

پیتھر: (مذ) اک پودا

پیتھری: (مذ) ویکھو: پیتھر

پیتی: (صفت) گرمی یاں پت دے سبھاؤ والا

پیتی: (مو) پیتا دی تانیث، جیویں چاء پیتی، لسی پیتی وغیرہ

پیٹ: (مذ) 1-سریر دا چھاتی توں ہیٹھلا اوہ حصہ جس وچ کھادا پیتا جا کے پچدا ہے، ڈِھڈ 2-گربھ، حمل 3-پاٹ (دریا دا)، ونگی: 'دوزخ پیٹ تے گردن چوڑی عزرائیل نشانی' (ہاشم شاہ) 4-بر، جھول، عرض

پیٹ بری بلا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بھُکھ آدمی نوں چھوٹا موٹا ہر اک کم کرن لئی مجبور کر دیندی ہے اودوں کہندے نیں

پیٹ بھاری ہونا، (محا) بدہضمی ہونا

پیٹ بھر کے کھانا، (محا) رج جانا، رج کے کھانا

پیٹ بھرنا، (محا) 1-روٹی کھانا 2-بھُکھ مٹاونا، ونگی: 'پیٹ اپنے دے بھرنے کارن کیتے نبی حوالے' (گل)

پیٹ پاپی ہوندا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پیٹ لئی آدمی بڑے بڑے گناہ کردا ہے اودوں کہندے نیں

پیٹ پالنا، (محا) مُشکل نال گزارہ کرنا

پیٹ پالنا چلاونی، (محا) گزارہ چلاونا

پیٹ پچوتی، (فم) ڈھڈ وچ پیڑ پاون والی گل

پیٹ پرنے، (فم) ڈھڈ دے بھار

پیٹ پوجا کرنا، (محا) کھانا پینا، بھوجن کرنا

پیٹ پئیاں روٹیاں سبھے گلاں چوکھیاں، (اکھا) جدوں کوئی آدمی غریب توں امیر ہو جاوے تے پچھلیاں گلاں سبھ بھُل جاوے اودوں کہندے نیں

پیٹ تاں سبھ نال لگیا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جیون لئی منکھ نوں کُجھ کھان دی لوڑ پیندا ہے اودوں کہندے نیں

پیٹ تھیون، (محا) ڈِھڈ ہونا، پیٹ ہونا، حمل ٹھہرنا

پیٹ تے پتھر بنھنا، (محا) ڈھڈ تے پتھر بنھنا

پیٹ خراب ہونا، (محا) پیٹ وچ گڑبڑی ہونا، بدہضمی دی شکایت ہونا

پیٹ دا ہولا، (مذ، صفت) اوہ جس دے دل وچ کوئی گل نہ پچ سکے

پیٹ داجھلکا، (مذ) روزی، کھان لئی خوراک

پیٹ درد، (مذ+مو) ڈھڈ پیڑ

پیٹ دکھاونا، (محا) 1-غریبی ظاہر کرنا 2- دائی کولوں حمل دی پچھان کراونا

پیٹ دی اگ بُجھاونا، (محا) بھکھ مٹاونا

پیٹ سبھ دا ہولا ہوندا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پیسے دے لالچ وچ ہرکوئی اپنے ساک سمبندھیاں نوں بھُل جاندا ہے اوددوں کہندے نیں

پیٹ سبھ کُجھ کراوندا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بندے نوں ڈِھڈ بھرن لئی بہت کجھ کرنا پیندا ہے اوددوں کہندے نیں

پیٹ سبھ کُجھ منگدا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پیٹ بھرن لئی کُجھ نہ کجھ ضرور ہی کرنا پیندا ہے، اوددوں کہندے نیں

پیٹ سر نال جوڑن، (محا) ڈِھڈھ وڈھ کے بچت کرنا

پیٹ کٹنا، (محا) بچت کرن لئی گھٹ کھا کے گزارہ کرنا

پیٹ کھولن، (محا) اندر دیاں گلاں کرنا

پیٹ گھروڑی، (مو) سبھ توں مگروں جمیا بال، سبھ توں نکّا بال

پیٹ مچنا، (محا) اپنی اولاد دے دُکھ وجھوں دُکھی ہونا

پیٹ نال لگ جانا، (محا) پیٹ خالی ہونا، بھکھ وجھوں ڈِھڈ دا پچک جان

پیٹ نال ہونا، (محا) اُمید نال ہونا، حاملہ ہونا

پیٹ نوں صبر نہ ہونا، (محا) رج نہ آونا، ونگی: 'لقمہ کرن انسان دا پکڑا کو بناں پیٹ نوں نہیں صبر سائیں' (برکت رام)

پیٹ نہ پئیاں روٹیاں تے سبھے گلاں کھوٹیاں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بھکھا انسان کُجھ وی نہیں کر سکدا اوددوں کہندے نیں

پیٹ وچ انگارے بھریجن، (محا) سخت بے چینی ہونا

پیٹ وچ پیٹ نوں پورنا، (محا) 1-ہر اک نوں رزق دینا، سبھ دی پالنا کرنا 2-زنانی دے ڈِھد وچ پل رہے بال نوں رب ولوں خوراک دا ملنا، ونگی: 'وچ پیٹ دے پیٹ نوں پوردا اے، اندر اندروں رزق پچاون والا' (دیا سنگھ عارف)

پیٹ وچ جھُکا پاونا، (محا) روٹی کھانا، بھوجن کھانا

پیٹ وچ چوہے کُدنا، (محا) ڈِھڈ وچ چوہے نچنا، بہت بھکھ لگنا

پیٹ وچ لت مارنا، (محا) کسے دا روزگار خراب کرنا

پہلاں پیٹ پوجا پھیر کم دُوجا، (اکھا) جدوں سارے کماں نالوں، کھان پین پہلاں دسنا ہووے، اوددوں بولیا جاندا اے

خالی پیٹ، (فم) بِنا کجھ کھادیاں پیتیاں نرنے کالجے

دائی کولوں پیٹ چُھپاونا، (محا) بھیتی کولوں گل لکاونا

گُڑی پیٹ کنک کھیت، جوائیا منڈے کھا، (اکھا) جدوں کسے چیز دی وصولی توں پہلاں ہی من دے لڈو بھورے جان اودوں کہندے نیں

کسے دا پیٹ کٹنا، (محا) کسے دا روزگار مارنا

پیٹا: (مذ) 1- کپڑے دی بُنتی وچ اوہ دھاگا جو تانے وچکار چوڑائی دے رُخ ورتیا جاندا ہے 2- چوڑائی، پھیلاؤ 3- مال متا، دھن دولت 4- تندی 5- سپردگی، سنبھال، ونگی: 'تاناں پیٹا اساں دا ویکھو سارا بھال' (حافظ برخوردار)

پیٹا نہ ہونا، (محا) اہلیت، ہمت نہ ہونا، حیثیت نہ ہونا، ونگی: 'توں دھنواں ہیں خرچ کر سکدا ہیں پر بھرا میرا پیٹا اِتنا نہیں'

تانا پیٹا، (مذ) تانا اتے پیٹا، لمبا اتے آڈا

پیٹا: (ہ، مذ) اُڈ دی ہوئی پتنگ دی لٹکی ہوئی دوڑ

پیٹارتھو: (مذ، صفت) بہت کھان والا، پیٹو

پیٹرول: (مذ) ویکھو: پٹرول

پیٹڑا: (مذ) ڈھڈ، پیٹ

پیٹینٹ (Patent): (انگ، مو، صفت) 1- اوہ (چیز) جو سرکار ولوں رجسٹر کرائی گئی ہووے 2- سکے بند، اوہ سرکاری منظوری یاں رجسٹریشن جس دے موجب کسے نوں کسے نویں ایجاد یاں چیز دے بناون اتے وِکری دا بنا شرکت حق حاصل ہوندا ہے

پیٹو: (مذ، صفت) ویکھو: پیٹارتھو

پیٹو گُرم، (مو) مُنڈیاں دا اِک کھیڈ جیہڑا ٹھیکریاں تے گیند نال کھیڈیا جاندا اے

پیٹوں: (فم) 1- پیٹ توں 2- اندروں، دلوں

پیٹوں جاتی، (مو) ڈِھڈ دی جمی دھی

پیٹھ: (مو) 1- پیٹھی 2- پیٹھے ہوئے جوواں وغیرہ وچ پانی ملا کے بنایا گیا اک طرحاں دا پیون (شربت) جو گنواں یاں مجھاں نوں سُون دے نیڑے دتا جاندا ہے 3- کپڑے وغیرہ دا پیڈھا پن یاں گاڑھا پن

جلندھر پیٹھ، (مو) جوالا مُکھی اتے کانگڑا دے آلے دوالے دا علاقہ

پیٹھا: (مذ، صفت) 1- پِیس کے، پیسیا ہویا 2- باریک ہویا 3- پکا، وڈی عمر دا

پیٹھا جانا، (محا) غریب مار ہونا، رگڑیا جانا

پیٹھا دا روتے منیا جوگی، (اکھا) جدوں کسے چیز دی ٹھیک ٹھیک پچھان نہ ہو سکے اودوں کہندے نیں

پیٹھے: (مذ، صفت) ویکھو: 'پیٹھا' جہدی ایہہ جمع اے

پیٹھے دا کیہ پیہنا، (محا) جو گل ہو چکی ہووے اوس نوں مُڑ مُڑ دُہراون دا کوئی لابھ نہیں ہوندا

تیرے پیٹھے دا کیہ پیہنا، (اکھا) جدوں کسے ماہر بندے دا کم گوکھن لئی کسے گھٹ اہلیت والے بندے نوں ویکھن لئی دے دتا جاوے اودوں کہندے نیں

پیٹھا: (مذ) 1- اک طرحاں دا موٹا کدو جو وچوں چٹا ہوندا اتے جس دی مٹھیائی یاں وڑیاں بنائیاں جاندیاں نیں 2- کاشی پھل 3- اک طرحاں دی مٹھیائی

پیٹھا مٹھیائی، (مو) اوہ مٹھیائی جو پیٹھے تے کھنڈ چڑھا کے بن دی ہے

پیٹھی: (مو) 1-پانی وچ بھیوں کے سِل وٹے وغیرہ تے پیہہ کے بنائی ہوئی ماہنہ مُونگی وغیرہ دی دال جس دیاں وڑیاں وغیرہ بن دیاں نیں 2-مدھانی

پیٹھے: (مذ) ویکھو: 'پیٹھا' جیہد ی ایہہ جمع اے

پیٹھیا: (صفت) 1-پیٹھے رنگا 2-باریک کیتا ہویا

وڑی پیٹھیا، (مذ) اوہ پیٹھا جس دی مٹھیائی بن دی ہے

پیٹی: (مو) 1-وڈا، ٹرنک 2-لوہے دی موٹی تے پکی الماری، سیف 3-اک طرحاں داواجا، ہارمونیم 4-اک پیشے والے لوک 5-کپڑے، چمڑے یاں پلاسٹک وغیرہ دا چوڑا فیتہ جس نال پتلون، نکر وغیرہ نوں کسیا جاندا ہے، بیلٹ 6-چمڑے وغیرہ دا اوہ فیتہ جو سپاہی وغیرہ لک دوالے بنھدے نیں 7-اوہ رسی جس نال بُلبُل بنھ کے رکھیا جاندا ہے 8-پیٹ دے وچ اک قسم دی تھیلی جس وچ خوراک جمع ہوندی ہے، اوجھری، ونگی: 'گھت کے پیٹی چھوڑ بلبل کہو کہو پر کجھ آکھناں ای' (علی حیدر)

پیٹی اُترنا، (محا) نوکری توں برطرف ہونا (پُلس والے دا)

پیٹی بگا، (مذ) 1-اِک قسم داسپ 2-چٹے ڈھڈ والا

پیٹی بند، (صفت) اک ای محکمہ دے ملازم

پیٹی کوٹ، (مذ) اِک طرحاں دا بہت چھوٹے گھیرے دا گھگرا جو عام طور تے دھوتی ہیٹھ پایا جاندا ہے

پیٹی کھلائی، (مو) ویاہ دی اک رسم جس وچ لاڑھی توں داج وچ لیاندی پیٹی نوں پہلی وار کھلواون تے نناں من بھاوندا سوٹ لیندی ہے

پیٹی لے لینا، (محا) نوکری توں ہٹا دینا

پیٹی ماسٹر، (مذ،صفت) ہارمونیم وجاون والا

پیٹے: (فم) کھاتے، حصے، پیٹ وچ، ذمے، سپُردگی وچ، حوالے، کسے دے کھاتے پینا، کسے دی ذمہ داری بننا، ماپیاں دا گھر

پیٹے پاونا، (محا) 1-حاملہ کرنا 2-رقم وغیرہ دا اپنے ذمے لینا، رقم کھاتے پاونی

پیٹے پینا، (محا) 1-حاملہ ہونا 2-ذمے لگنا، حصے وچ ملنا

پیٹے والا ہونا، (محا) سردا پُجدا ہونا، ٹٹ پُونجیا ہونا

پیٹے ول، (فم) چوڑائی دے رُخ ول

پیج: (مذ) 1-مان، عزت 2-پرن، اقرار 3-نام وری

پیجاما: (مذ) ویکھو: پجامہ

پیجو: (فم) بالکل، ذرا وی، بھورا جنی، ونگی: 'رات پیجو نیندر نہیں آئی'

پیچھنا: (فعم) پہننا، پہرنا

پیچ: (فا، مذ) 1-اِک قسم دا کل جس دے ہیٹھلے سرے تے چُوڑیاں پیاں ہوندیاں نیں اتے اُتلے سرے تے ٹک لگا ہوندا ہے 2-پگ، کمر بند وغیرہ دا لپیٹ 3-اُلجھن، گُنجھل 4-گھبراہٹ 5-پٹ 6-درخت اُتے ویل دا ولیواں، ونگی: 'ناز تبسم گُجھڑے ہاسے، چالے پیچ فریب دلاسے' (خواجہ فرید) 7-ول، چکر، چالبازی، مکر، مکاری، فریب 8-پیچا، کُنڈل، وچ، چکر، وٹ 9-خلل، نقص 10-غم، نقصان 11-کُشتی دا پیچ، بھلواناں دا اِک داء 12-اینٹھن

13-رنجش، نفرت 14- پتنگ دا پیچ، گل پرزہ 15- سجائی 16- کسیا ہویا، کرڑا، کرڑائی 17- کوئی واسکٹ وغیرہ دا اگلا حصّہ 18- وعدہ، قول قرار

پیچ بہ پیچ، (فم) پیچ در پیچ، ونگی: 'پیچ بہ پیچ کمند زلف دے جے گل ڈالے ایویں' (سیف)

پیچ پاچ، (فم) 1-ول ونگ، ول چھل 2- مکاری، فریب، چلاکی

پیچ پٹاخ، (صوت) بٹیر دی اواز

پیچ پَوں/ لگن، (محا) فکر لاحق ہونا

پیچ تاب، (مذ) غصہ، طیش

پیچ دار، (فا، صفت) گُنجھل دار، پیچیدہ، ولاواں

پیچ کس، (مذ) پیچ کسن دا اوزار

پیچ مان، (صفت) ویکھو: پیچوان

پیچ مانی، (صفت) ویکھو: پیچوانی

پیچ مرنا، (محا) پیچ دیاں چوڑیاں دا گھس جانا

پیچ وان، (صفت) 1-پیچاں والا، پیچ دار 2- پیچ دا، نڑی والا حُقہ، وڈا حُقہ

پیچ وانی، (صفت) ویکھو: پیچ وان

سرپیچ، (مذ) 1-دستار، پگ 2- پگ تے بنھن والا چھوٹا کپڑا یاں پٹکا 3- پگ دا آخری تلے دار یاں کناری دار پیچ یاں وکھرے رنگ دا پیچ

پیچ: (مو، صفت) 1-طاقت، زور 2- قوت، قوت برداشت

پیچ: (مذ) پانی نال پیلی دے بیجے جان دی حالت، سیرابی، رَج، سنجائی

پیچا: (مذ) سینجا، ماجھا، سُوتا

پیچا: (مذ) 1- اِک دُوسرے دی پتنگ نوں کٹن دے ارادے نال پایا گیا ڈوراں دا اُلجھاء 2- چھوٹی پگ 3- پگ دا آخری یاں طِلّے دار یاں کناری دار یاں وکھرے رنگ دا پیچ

پیچا پیچ، (فم) ویکھو: پیچ بہ پیچ، ونگی: 'پیچا پیچ اوہدے وچ پھاہن نہ نکلن والے رستے' (سیف)

پیچا لاونا، (محا) پیچا لڑاونا، اُلجھاونا، ونگی: 'بدقسمتیا! دیاہاں دی بہار آئی اُولا کے توں کوئی پیچا'

پیچا لڑاونا، (محا) عشق کرنا، محبت کرنا

پیچا لمکنا، (محا) پتنگاں دے پیچ دا بڑی دُور تک چلے جانا

پیچے: (مذ) ویکھو: 'پیچا' جیہدی ایہہ جمع اے

دوہرا پیچا، (مذ) دو پتنگاں دے پیچے وِچ تیجی پتنگ دی ڈور دے اُلجھ جان دا عمل

پیچاک: (فا، مذ) ویکھو: پیچ دار

پیچر اں: (مذ) کھوسر

پیچر اں پیچر اں کرنا، (محا) ناس کرنا، کھوسر کڈھنا

پیچڑا: (مذ) ول، زُلف دا پیچ

پیچڑے: (مذ) 1- پیچش، مروڑ، وٹ 2- درد، تکلیف

پیچش: (فا، مو) اک بیماری جس وچ گھڑی مُڑی ڈھڈ پیڑ ہو کے پاخانہ آوندا ہے، مروڑ

پیچک: (فا، مذ) دھاگے دی گولی جس اُتے سُوت یاں ریشم دی تند لپیٹی ہوندی ہے، ریشم دا گولا

پیکا: (صفت) گٹھیا ہویا، پیڈا

پیکا: (مو) پہاڑاں وچ پایا جان والا اک رُکھ، سُلا نبرا، لِدرا

پیکو: (مذ،صفت) نِکا جیہا، ایانا، ٹھِگنا

پیچل: (صفت) 1- اُلجھا ہویا، گُنجھلا 2- بیچن والی پہلی

پیچلا: (مذ،صفت) 1-پیچ دار، پیچ والا 2- گُنجھل دار، مُشکل 3- فریبی، کپٹی

پیچلی: (مو،صفت) پیچ دار، گُنجھل دار، بیچن والی پیلی، اوہ کھیت جس نوں پانی لگا ہووے

پیچن: (مصدر) 1- کسن، جکڑن 2- پانی نال پیلی نوں تر کرن 3- سنجائی کرن 4-ٹُٹیاں دھاگیاں نوں وٹ کے جوڑنا

پیچنا: (فل) 1- جکڑیا جانا، کسیا جانا، گُھٹیا جانا 2- پکی گنڈھ پینا، جکڑ لینا، کس لینا

پیچنا: (فم) 1-پینا 2- چُوس لینا 3- رجا لینا، سوکھ لینا

پیچواں: (صفت) گُنجھل دار، پیچیدہ، پیچ دار

پیچو پیچ: (مذ) نالو نال، گُھمن گھیری

پیچویں گنڈھ: (مو) پکی گنڈھ، پیڈھی گنڈھ

پیچھ: (مو) پیش

پیچھا: (فم) 1- پچھلا پاسا 2-بقایا لیکھا، لیکھے دا بقایا، بنک کھاتے وچ بقیہ رقم یاں پیسے

پیچھان: (مو) ویکھو: پچھان

پیچھانگرا: (مذ) روٹیاں رکھن دی وڈی پچھی، پچھالی

پیچھانا: (فعم) ویکھو: پچھانا

پیچھڑ: (مو) اک طرحاں دی بانس دی ٹوکری، پچھی

پیچھڑاں: (مذ) ویکھو: پیچھڑ

پیچھڑی: (مو) ویکھو: پیچھیڑ

پیچھل: (صوت) پیر رکھن تے پیدا ہون والی آواز

پیچھے: (فم) ویکھو: پچھے

پیچی: (مو،صفت) 1- چالباز، ہوشیار، چالاک 2- پانی دتی ہوئی زمین، سیراب کیتی، کسی ہوئی، مضبوط

پیچے: (مذ) ویکھو پیچی

پیچے پینا، (محا) 1- عشق لڑنا 2- جھگڑا چھڑنا

پیچے وچ پھسنا، (محا) کسے دی چال وچ آونا

پیچیدگی: (فا،مو) ویکھو: پیچیدہ

پیچیدہ: (مصدر) لپیٹن، لپٹن

پیچیدہ: (فا،صفت) پیچ دار، کٹھن، مُشکل، گُنجھلدار

پیچیدہ درکار، (فا،مذ) فکر تے دیر کرن والا، گُنجھل بھریا

پیچیدہ دست، (فا،صفت) کمزور، ولدار

پیخا: (مذ) کسے دی نقل اُتارنا، کسے دا مذاق اُڈانا، ایہہ لفظ اگرچہ پشتو زبان دا اے پر علاقہ پکھل وچ رائج چلا آوندا اے

پیخال: (فا،مذ) پنچھیاں دی بیٹھ

پیدا: (فا،صفت) 1-جَنا ہویا، پیدا ہویا، جمیا 2- اُبھیا، پیداوار، آمدن 3- حصول 4- نفع، کمائی، کھٹی 5- اُپج، ونگی: دُکھ کنوں سبھ پیدا کیتوس جو خواہش وِچ آئی، (چراغ اعوان)

پیدا کرنا، (محا) جس طرحاں وی ہو سکے رکتوں نہ رکتوں لیاونا،

ونگی: 'جے میری زندگانی لوڑیں جھب اوس نوں کر پیدا' (سیف)

پَیدان: (مذ) پائیدان، پیر دھرن دی تھاں

پیداوار: (فا،مو) اُپج، کمائی

پیداواری: (فا، مو) 1-اُپج والی 2- نفع والی، کھٹی والی کمائی 3- جیو جنت

پیدائش: (فا،مو) 1- جنم پیدا ہون دی حالت 2- اُپج، پیداوار

پیدائشی: (صفت) جماندرو

پیدل: (صفت) 1-پیریں ٹُرن والا، بناں سواری توں جان والا، پیراں نال، پیریں 2- شطرنج دا اک مہرا، پیادہ

پیدھا: (صفت) پہیا، پہریا

پیڈ: (مذ) 1-پیڑ، رُکھ، درخت، برچھ، رُکھ دی جڑ 2- مُول، مُڈھ، شروع

پیڈ تھان، (مذ) مُول استھان، جڑھ، مُڈھ

پیڈ (Pad): (انگ، مذ) 1- کوٹ دے موڈھیاں نوں اُچا رکھن لئی وچ پایا رُوں وغیرہ دی تیار کیتی گدی 2- چٹھی پتر وغیرہ لکھن لئی کاغذاں دی اک طرحاں دی کاپی 3- فوم، کپڑے

اِنک پیڈ (Ink Pad)، (انگ، مذ) مہراں لاون لئی ورتی جان والی سیاہی دی ڈبی

پیڈا: (مذ) 1-رستہ، راہ، مارگ، دو قدماں جنا فاصلہ

پِیڈا: (صفت) پکا، مضبوط، کسیا ہویا، پیڈھا، ونگی: 'جے جانا لڑ چھجنا پیڈی پائی گنڈھ' (فر)

پیڈا پن، (مذ) ویکھو: پیڈھا پن

پیڈا وتّھ، (مذ، صفت) 1- پتھر دی طرحاں سخت 2- متاثر نہ ہوون والا 3- مونہہ بند رکھن والا، بھید، راز نہ کھولن والا

پیڈل (Paddle): (انگ، مذ) 1-سائیکل وغیرہ دا اوہ حصہ جس اُتے پیر رکھ کے ایس نوں چلاوندے نیں 2- مشین دا اوہ حصہ جس اُتے پیر رکھ کے ایس نوں چلاوندے نیں

پیڈل مارنا، (محا) سائیکل چلاونا

پیڈل مشین، (مو) کپڑا سیون یاں کتائی کڈھائی دی اوہ مشین جو پیراں نال چلائی جاندی ہے

پیڈو: (مذ) دُھنی دے ہیٹھلا پیٹ دا حصہ، ڈھڈھ، پیڑو، ونگی: 'دُھنی بہشت دے حوض دا مُشک قبہ پیڈو مخملی خاص سرکار وچوں' (وارث شاہ)

پیڈو بیر: (مذ) سیو، بیر

پیڈھا: (صفت) کرڑا، سخت، ٹھّر، چکّا

پیڈھا پن، (مذ) پیڈھا ہون دا عمل، کرڑائی، سختائی، نگرتا

پیڈھی: (مو، صفت) 1- پکی، ٹھوس، سخت، مضبوط، کرڑی 2- بھیت نہ دیون والی، ونگی: 'بگو بیٹھا شاعری اُتے پیڈی بحث چلائی آیا' (نجم)

پیڈھے: (مذ، صفت) 1- 'پیڈھا' دی جمع اے پکا، ٹھوس، سخت، مضبوط 2- بھیت نہ دیؤن والا

پیڈی: (مو) کٹن توں مگروں اُگی ہوئی تما کو دی کونپل

پَیر: (مذ) سریر دا اوہ انگ جس نال چلدے پھردے نیں، ونگی: 'عشق مجازی تِلکن بازی پَیر اوتے دھردے ہُو' (باہو)

پیر اُتر جانا، (محا) ویکھو: پیر اُترنا

پیر اُترنا، (محا) پیر دے جوڑ داہل جانا

پیر اٹھا کے چلنا، (محا) کاھلی کاھلی چلنا، لمے قدم رکھنا

پیر اڑاونا، (محا) دخل دینا

پیر اک تھاں تے نہ ٹِکنا، (محا) پیراں وچ چکر ہونا

پیر اکھڑ جانا، (محا) دیکھو: پیر اُکھڑنا

پیر اکھڑنا، (محا) لڑائی یاں مقابلے وچ ٹِک نہ سکنا، ہار جانا

پیر اگے نہ ودھنا، (محا) ودھن دی ہمت نہ ہونا

پیر بنھ رکھنا، (محا) جان نہ دینا، روک رکھنا

پیر بھارا ہونا، (محا) نحش ہونا، بُرے شگن والا ہونا، منحوس ہونا

پیر بھارے ہونا، (محا) گربھ وتی ہونا، حاملہ ہونا

پیر بھُنجے نہ ٹکنے، (محا) خوشی وِچ پھُلے نہ سماونا، بہت خوشی ہونا، حدوں ودھ خوش ہونا

پیر پاٹنا، (محا) پیراں وچ بیائیاں ہونا، اڈیاں پاٹنا

پیر پانا، (محا) دروازے توں اندر جانا، داخل ہونا، وڑنا

پیر پاون، (محا) واسطہ یاں تعلق رکھن، مداخلت کرن

پیر پاونا، (محا) 1- کسے دے گھر جانا، درشن دینا 2- گرُمائی دی ریت تے گرُمیاں دا گھر آونا

پیر پٹ کے ٹُرنا، (محا) چھیتی چھیتی ٹُرنا، کاھلی نال چلنا

پیر پٹن، (محا) تیز تیز ٹُرن

پیر پٹچن، (محا) اکھڑ جانا، اعتبار جاندا رہنا

پیر پچھانہہ نوں جانا، (محا) 1-اگے جان نوں دل نہ کرنا، وِنگی: 'میرا پیر پچھانہہ نوں جاوے متراں دا پنڈ لنگھ کے' (لو۔گ)

2- گھاٹے تے گھاٹا پیندا جانا

پیر پچھوئیں پوون، (محا) نقصان ہوون، خسارہ ہوون

پیر پچھے ہٹاونا، (محا) 1- بھانج کھانا، شکست کھانا 2- کسے کم توں پچھے ہٹنا

پیر پر، (فم) پیراں تے، وِنگی: 'پیر پیر بدلہ لے کے دل ٹھنڈا کرن لئی اوہناں نے ڈانگاں سوٹے اکٹھے کر کے تیاری کر لئی سی' (ہیرا سنگھ درد)

پیر پسار کے سونا، (محا) بے فکر ہونا

پیر پسارنا، (محا) 1- بہت سارا کھلارا کھلار لینا 2- بے فکر ہونا، وِنگی: 'کاہنوں پیر پسار کے پیا لما' (پنجابی دنیا) 3- مر جانا

پیر پسارنے، (محا) 1- کسے چیز دے مِلن تے وی ہور منگنا، بہت لوبھ کرنا 2- بہت تھاں ملنا 3- کسے قوم یاں بادشاہ ولوں ہور علاقیاں تے قبضہ کرنا

پیر پکے رکھنا، (محا) ثابت قدم رہنا، ڈٹ جانا

پیر پکے کرنا، (محا) مضبوطی نال قائم ہونا، جم جانا

پیر پھٹنا (پھٹنے)، (محا) پیراں وچ بیائیاں ہونا

پیر پھڑنا، (محا) 1- چرنیں پینا، شرنیں لگنا، پیریں پینا 2- معافی منگنا 3- ترلے منتاں کرنا

پیر پھوک پھوک کے رکھنا، (محا) بڑا محتاط تے ہوشیار ہو کے کم کرنا

پیر پھیلاون، (محا) مقام بناون، تھاں بناون

پیر پھیرنا، (محا) عورت نوں بچہ ہون توں مگروں اوہدا اپنے پیکے جانا

پیر پھیلا کے سونا، (محا) بے فکر ہو کے سونا

پیر پئے وَینا، (محا) قدم اکھڑ جانا، ہار جانا، ہار جاون تے مجبور ہو جانا

پیر پیادہ، (صفت) پیدل، ونگی: 'کتھوں ٹُریا کتھے پہُتا ہو کے پیر پیادہ' (سیف)

پیر پیر تے، (فم) قدم قدم تے، تھوڑے تھوڑے فاصلے تے، چپے چپے تے

پیر توں چلّکن، (محا) مستقل ٹکانہ یاں تھاں ترک کرنا

پیر تھڑکنا، (محا) 1-بے چین ہونا، گھبراونا 2-پکے پیراں تے نہ رہ سکنا، اپنی تھاں توں ہل جانا

پیر تے، (فم) عین موقع تے، ویلے سر

پیر تے پھرن، (محا) فوری طور تے مُکر جانا

پیر تے پیر دھرنا، (محا) 1-نقشِ قدم تے چلنا، پیڑاں تے چلنا، کسے دی پیروی کرنا 2-چوکڑی مار کے بہنا

پیر تے پیر رکھّن، (محا) دبے پیر ٹُرنا

پیر تے ہتھ ہوون، (محا) بے حد مؤدب ہوون

پیر ٹکنا، (محا) پیر لگنا

پیر جتی نہ پینا، (محا) کتے جان لئی بہت کالھی وچ ہونا

پیر جماون، (محا) قبضہ کرنا، تسلط جمانا

پیر جمن، (محا) ویکھو: پیر جمنا

پیر جمنا، (محا) 1-کسے تھاں تے ٹِک جانا 2-لڑائی دے میدان وچ ڈٹ جانا

پیر جھول جھول پیون، (محا) بہت خدمت کرنا

پیر چاون، (محا) اگے ودھنا

پیر چک کے چلنا، (محا) چھیتی چھیتی چلنا

پیر چکاونے، (محا) خوشامد کرنا، چاپلوسی کرنا

پیر چکنا، (محا) 1-ٹُرنا، چلنا 2- گئو یاں مجھ دا دُدھ دین ویلے پیر چلاونا

پیر چمنا، (محا) ڈھیر ادب احترام کرن، پیار کرن، ونگی: 'جیں دے آن کے فتح ہے پیر چُمدی' (کرم سنگھ)

پیر چنھ، (مذ) نقشِ قدم، پیراں دے نشان

پیر چھانی چھانی ہونا، (محا) کنڈے چُبھ چُبھ کے پیراں دا بہت زیادہ زخمی ہو جانا

پیر چھوہنا، (محا) اشیرواد لین لئی کسے وڈے دے پیراں نوں ہتھ لاونا

پیر دبنا، (محا) اپنے پیر نال کسے دُوسرے دے پیر نوں دب کے کوئی گل کہنوں روکنا، کوئی اشارہ کرنا

پیر دھرن نوں تھاں نہ ہونا، (محا) بہت زیادہ بھیڑ ہونا

پیر دھرنا، (محا) 1-اندر جانا، چرن پاونا 2-اگے ودھنا

پیر دھو دھو کے پینا، (محا) بہت سیوا کرنا، بہت عزت کرنا

پیر دھو کے پیون، (محا) بہت قدر کرنا، بہت عزت دینا

پیر دی جُتی ہونا، (محا) غلام ہونا، داس ہونا، کسے دی نظر وچ بہت گھٹ اہمیت رکھنا

پیر ڈولنا، (محا) ویکھو: پیر تھڑکنا، ونگی: 'سچی محبت وچ پیر کدی نہیں

ڈولدے (پنج دریا)

پیرڈیون، (محا) سانجھ کرن، ساتھ دیون

پیر رکاب وچ رہنا، (محا) ہر وقت تیار رہنا

پیر رکھ کے سودا کرنا، (محا) خریدن ویلے چیز دا مُلّ ہولی ہولی ودھاونا، ویچن ویلے ہولی ہولی گھٹاونا

پیر رکھنا، (محا) ویکھو: پیر دھرنا

پیر رہنا، (محا) ٹُرن دا عمل گھٹ جانا، ٹُرن دی سکت نہ رہنی

پیر زمین تے نہ ٹھہرنا، (محا) خوشی نال پھُلّے نہ ساونا، بہت خوشی ہونا، ونگی: 'آکے وچ پریم دے نچدا اے، پیر زمیں تے مُول نہ ٹھہردے جی'

پیر زمین تے نہ رکھنا، (محا) اپنے آپ نوں وڈا سمجھنا

پیر زمین تے نہ لگنا، (محا) ویکھو پیر زمین تے نہ ٹھہرنا

پیر سٹنا، (محا) تیزی نال چلنا، ٹُرنا

پیر سُج کے گدّا ہو جانا، (محا) کسے وجھوں پیراں دا بہت سُج جانا

پیر سر تے رکھ کے نسنا، (محا) بہت زور دی نسنا

پیر سونا، (محا) پیر وچوں خون دے دباء دے گھٹن پاروں اوس دا سُن ہو جانا

پیر قبر وچ ہونا/ پیر قبر وچ دھرنا، (محا) بُڈھے ہو جانا

پیر کڈھن، (محا) باہر جانا، گھر توں باہر نکلنا

پیر کڈھنا، (محا) 1- بھیڑا وتیرہ ظاہر کرنا 2- وکھرا ہونا، رشتہ توڑ دینا 3- اپنے آپ نوں ذمے واری توں بچا لینا، اپنا دخل ہٹا لینا 4- ہرا دینا

پیر گڑا، (مذ) پیر وچ پاون دا زیور، گِٹّے تے پنڈلی دے درمیان وچ پاون دا زیور

پیر گڑے، (مذ) ویکھو: 'پیر گڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

پیر گِن گِن رکھنا، (محا) بڑا سوچ وچار کے کم کرنا

پیر گھساونا، (محا) 1- بے کار کوشش کرنا 2- بہت پھِرنا، جگہ جگہ پھِرنا

پیر لگنا، (محا) کسے تھاں تے ٹِکنا

پیر من من دے ہو جانا، (محا) بہت تھکیویں پاروں ٹُر نہ سکنا

پیر موڑنا، (محا) پچھے قدم ہٹاونا، ونگی: 'تسیں اپنا وقت، اپنا سینہ اجائیں پئے گواندے ہو تاں وی تسیں پیر نہیں موڑنا چاہندے' (امرتا)

پیر نہ اُٹھ سکنا، (محا) ویکھو: پیر من من دے ہو جانا

پیر نہ دھرن دینا، (محا) نیڑے نہ لگن دینا، اندر نہ وڑن دینا

پیر نہ لگن دینا، (محا) 1- ٹِکا ٹِکانا نہ بنن دینا 2- واہ نہ چلن دینا

پیر نہ لگنا، (محا) 1- ٹِک کے نہ بیٹھنا، ونگی: 'گھر گھر ہو کے دیندا پھردا بھجدا پیر نہ لگے' (میاں محمد) 2- کاروبار وغیرہ وچ جم نہ سکنا 3- تھاں نہ لگنا

پیر وچ ہونا، (محا) ذمے واری یاں حصے داری ہونا

پیر وڈے کرن، (محا) تشریف لیانا

پیر ہوون، (محا) 1- برادری ہوون 2- آمدورفت ہونا

پیر ہیٹھ رکھنا، (محا) دبا کے رکھنا، قابو وچ رکھنا

پھوک پھوک کے پیر دھرنا، (محا) بہت سوچ وچار کے قدم

دھرنا، ونگی: 'پھوک پھوک زمیں تے پیر رکھے، لدّھی کِدھرتے بھری گُمال دی سی'

چادر ویکھ کے پیر پسارنا، (محا) بت موجب خرچ کرنا

دبے پیر، (فم) ہولی ہولی، چُپ چُپیتے، اچھوپلے

سر پیر دا پتا نہ لگنا، (محا) گل دی سمجھ نہ پینا

سر پیر نظر نہ آونا، (محا) پتا سُر نہ لگنا، کُجھ پتا نہ لگنا، ونگی: 'پیروں بِرا نہ نظریں آوے، جے سو تکیے بہتا' (سیف)

سر پیر نہ ہونا، (محا) نہ مُڈھ دا پتا لگنا اتے نہ ہی اخیر دا، بہت اُلجھے ہونا

سوچ سمجھ کے پیر دھرنا، (محا) بہت سوچ وچار نال کم کرنا

کتے پیر نہ ٹھہرنا، (محا) ٹک کے نہ بہنا، ونگی: 'چنّے وچ کالا نظر آوندا اے، ایہدا پیر نہیں کتے ٹھہردا جی'

مونہہ کالا تے نیلے پیر، (اکھا) بد اسیس دیندیاں کہندے نیں، بددُعا

ہتھ پیر پا دینا، (محا) فکر لا دینا، گھبرا پادینا

ہتھ پیر پھُل جانا، (محا) گھبراہٹ کارن چنگی طرحاں کم نہ کرسکنا

ہتھ پیر ٹُٹنا، (محا) بُخار چڑھن توں پہلاں سریر دے انگاں دا دُکھنا

ہتھ پیر ٹھنڈے ہونا، (محا) مرن کنارے ہونا

ہتھ پیر جوڑنا، (محا) ہاڑے کڈھنا، ترلے منتاں کرنا، لِلڑیاں کڈھنا

ہتھ پیر چلنا، (محا) سریر دا کم کرن جوگا ہونا

ہتھ پیر سُن ہونا، (محا) بہت سردی ہونا

ہتھ پیر کھلنا، (محا) سریر وچ چُستی آونا

ہتھ پیر مارنا، (محا) ہر ممکن جتن کرنا، بہت کوشش کرنا

ہتھ پیر ہلاونا، (محا) محنت کرنا، جتن کرنا

پِیر: (فا، مذ) 1-بُڈھا، بزرگ 2- کاریگر 3- کرامتاں دکھاون والا، مرشد، ہادی، رہنما- مسلماناں وچ مذہب دا آگو 5- گُورو، سنت 6- وڈا بدمعاش، چھٹیا ہویا، چالاک، چیلا، مُرید، پیرو کار، ونگی: 'ہزاراں ہی بُدھ دے پیرو ہن'، ونگی: 'پیر ملے جے پِڑ نہ جاوے اس نوں پیر کیہ دِھرنا ہُو' (باہو)

پیر افشانی، (فا، مذ) بڑھاپے وچ جواناں والے کم کرنا، ہمت وکھانا

پیر: (مذ) مرشد، آگو، لیڈر، گورو

پیر بناونا، (محا) گورو دھارن کرنا

پیر بھائی، (مذ) 1-اکو پیر دے مُرید 2- نگاہ والے پیر دے مُرید، پیر دی درگاہ نوں جان والے

پیر پُوجنا، (محا) آدر مان کرنا، ڈھیر عزت کرنا

پیر خانہ، (مذ) 1-پیر دے رہن دی تھاں 2- لعلاں والے پیر دی تھاں

پیر دا ویلا، (مذ) عبادت دا ویلا، نماز دیلا

پیر زادہ، (فا، مذ) پیر دا پُتر یاں اوس دا مُرید

پیر زادی، (فا، مو) پیر دی دھی یاں اوس دی چیلی

پیر زال، (فا، صفت) بُڈھی زنانی

پیر زو، (صفت) دلی محبت، چاہت، خلوص، قربانی

پیر زد کرنا، (محا) مکمل اخلاص دے نال کسے نوں کوئی تحفہ دینا

پیر سال، (فا، صفت) بڈھا، بڈھی

پیر سراندیپ، (فا، مذ) حضرت آدم علیہ السلام

پیر شیر، (محا) گُر پیر

پیر کرنا، (محا) گورو بناونا

پیر کنعاں، (فا، مذ) حضرت یعقوب علیہ السلام

پیر مرشد، (مذ) گورو، روحانی رہنما

پیر مغاں، (فا، مذ) 1-آتش پرستاں دا پیشوا 2- کامل فقیر، ونگی: 'پاون راج تدعشق مزاج والا، پھڑن راہب پیرِ مُغاں جدوں' (محمد بوٹا)

پیر مناونا، (محا) پیغمبراں یاں پیراں نوں خوش کرنا، ونگی: 'گل گھت پلا مونہہ گھاہ لے کے، پیریں لگ کے پیر منایئے نی' (وا)

پیر نہنگ، (مو) شورکوٹ کول اِک پیر دی درگاہ

پیر ہو کے ٹکرنا، (محا) تکڑے نال ودھیرے تکڑا یاں سیانا ہو کے مقابلہ کرنا

اُچ دا پیر، (مذ) اُچ شریف دا وڈا گدی دار

ڈنڈا پیر ہے وگڑیاں تگڑیاں دا، (اکھا) وگڑے ہوئے دا علاج سختی ہی ٹھیک ہے

پیرا: (مذ) مُنہہ، مُڈھ، جڑ، بنیاد

پیرا پورنا، (محا) معاملے نوں دبانا، گل نوں لکانا

پیرا شُوٹ (Parachute): (انگ، مذ) 1-ریشمی کپڑے دی بنی اوہ چھتری جس نال ہوا باز جہاز توں اُتردے نیں 2- اک قسم دا کپڑا جو ایس چھتری لئی خاص طور تے ورتیا جاندا ہے، ونگی: 'پیرا شوٹ دی سواؤں گُوتی، کھڑ کے گل سُن جا' (لو۔گ)

پیرا گراف (Paragraph): (انگ، مذ) جملیاں دا اک مجموعہ جس وچ کوئی اک وچار ظاہر کیتا ہوندا ہے

پیرامن: (فا، فم) آلہ دوالا، آسا پاسا

پَیرامون: (فا، فم) گردا گرد

پیراں: (مذ) پیرتوں، پیر دی جمع

پیراں اچ آپوون، (محا) ہارمن لینا

پیراں اچ بہن، (محا) منت سماجت کرنا

پیراں بھار، (فم) سریر دا سارا بھار پیراں اُتے پا کے

پیراں تلوں سر کڈھنا، (محا) بہت منت سماجت کرانا

پیراں تلے تلیاں وچھاونا، (محا) بہت آدر کرنا، بہت عزت دینا

پیراں تلے روڑھو وَتّہ ہونا، (محا) کسے تھاں تے ٹک کے نہ بیٹھنا

پیراں توں لگ کے سر تک، (فم) سارا سریر

پیراں توں (دی) مہندی لتھنا، (محا) نخرہ کرنا، بھاراں تے پینا

پیراں تے، (فم) اوسے ویلے، اوسے تھاں تے

پیراں تے پانی نہ پین دینا، (محا) کوئی پیش نہ جان دینا

پیراں تے پٹکا سٹن، (محا) منت سماجت کرنا

پیراں تے پگ رکھنا، (محا) عزت دا واسطہ پاونا، بہت حلیمی اختیار کرنا

پیراں تے پیر رکھن، (محا) نقش قدم تے ٹُرنا

پیراں تے پیر رکھیندا آون، (محا) دبے پیر آنا

پیراں تے ڈھن، (محا) منت کرنا، خوشامد کرنا

پیراں تے سر دھرنا، (محا) معافی منگنا، معذرت کرنا، ترلے منتاں کرنا

پیراں تے کھلونا، (محا) اپنے آپ جوگا ہونا، کسے دی مدد نہ لینا، اپنا گزارہ آپ کرن جوگا ہونا

پیراں تے مٹی نہ پون ڈیون، (محا) کوئی گل نہ منّا

پیراں دا پیر، (مذ) وڈا گورو، گوروَاں دا گورو

پیراں دا تر کھا، (مذ،صفت) تیز بھجن یاں ٹُرن والا، تیز رفتار

پیراں دا تِکھڑا، (مذ، صفت) ویکھو: پیراں دا چھوہلا، وگی: 'گورمکھ پیراں دا تِکھڑا، جھبدے لیندے کر نبیڑ' (با۔ ڈھو)

پیراں دا چھوہلا، (صفت) تیز چلن والا، پھر تیلا، چُست، چلاک

پیراں دا دھون، (صفت) مقابلے وچ بہت ہی نیواں ہونا

پیراں دی بلدی بجھاونا، (محا) سبھ توں ودھ دکھدائی چیز نوں ختم کرنا

پیراں دی بھاجی، (اکھا) جدوں کسے آدمی دا کسے نال لین دین تاں نہ ہووے اتے موہنہ ملاحظے دا ہی آون جان ہووے اودوں کہندے نیں

پیراں دی جُتی برابر وی نہ سمجھنا، (محا) بہت ہی حقیر سمجھنا، ذلیل سمجھنا

پیراں دی جُتی جانن، (محا) ویکھو: پیراں دی جتی برابر وی نہ سمجھنا

پیراں دی خاک ہونا، (محا) معمولی ہونا، ناچیز ہونا، نگونا ہونا

پیراں دی خیرات، (محا) پیراں دے صدقے، بدولت، مہربانی کر کے، مہربانی نال، راہیں، واسطے نال

پیراں دی دُھوڑ ہونا، (محا) ویکھو: پیراں دی خاک ہونا

پیراں دی مٹی کرنا، (محا) بہت حیران ہونا، وگی: 'پیر پیراں دی مٹی کردی گل تیری سُن یارا' (سیف)

پیراں دی مٹی ہونا، (محا) ویکھو: پیراں دی خاک ہونا

پیراں دی مہندی اُترنا، (محا) کسے کم نوں کرن توں انکاری ہونا

پیراں دی مہندی گھس جانا، (محا) ہرج ہونا، نقصان ہونا

پیراں دی میل ہونا، (اکھا) مقابلے وچ بہت گھٹیا ہونا، تچھ ہونا، کمزور ہونا، نیواں ہونا

پیراں دے لو اُڈنا، (محا) بہت نٹھ بھج کرنا

پیراں دیاں تلیاں گھساونا، (محا) کوئی کم کراون لئی کسے کول بہت واری جانا

پیراں نال دھن لیاونا، (محا) کسے نویں جی دے گھر وچ وسن نال بہت سارا دھن آ جانا

پیراں نوں مہندی لگی ہونا، (محا) کسے کم نوں کرن توں انکاری ہونا

پیراں وچ بھوری ہونا، (محا) ویکھو: پیراں وچ چکر ہونا

پیراں وچ بیڑیاں پینا، (محا) بہت مجبور ہونا، بندھناں وچ پھس جانا

پیراں وچ چکر ہونا، (محا) 1- ہر ویلے پھردے رہنا 2- تقدیر دا

موافق نہ ہونا

پیراں وچ چھلیٹی سُٹنا، (محا) عزت دا واسطہ پاونا، آن بچاون لئی پیریں پینا

پیراں وچ چھنچھر ہونا، (محا) ویکھو: پیراں وچ چکر ہونا

پیراں وچ ڈگنا، (محا) بہت منتاں کرنا، ہاڑے کڈھنا

پیراں وچ رُلنا، (محا) بہت بھیڑی حالت ہونا

پیراں وچ مہندی لاونا، (محا) ٹُر نہ سکنا

پیراں وچ وِچھنا، (محا) بہت حلیمی اختیار کرنا

پیراں ہیٹھ اکھاں وچھاونا، (محا) بہت عزت کرنا

پیراں ہیٹھ بٹیرا آونا، (محا) اجہن چیتی بنا محنت کیتیاں لابھ حاصل ہونا

پیراں ہیٹھ تلیاں ڈاہنا، (محا) بہت آدر کرنا

پیراں ہیٹھ چواتی لانا (محا) بھڑکا دینا، تنگ کر دینا

پیراں ہیٹھ رُلنا، (محا) بھیڑی حالت ہونا

پیراں ہیٹھ لتاڑنا، (محا) بھیڑی حالت کرنا

پیراں ہیٹھ ہتھ رکھنا، (محا) بہت احترام کرنا، عزت کرنا

پیراں ہیٹھوں زمین کھسکنا، (محا) بہت گھبرا جانا، حیران ہو جانا

اپنے پیراں تے آپ کہی مارنا/ اپنے پیراں تے آپ کُہاڑا مارنا، (محا) اپنا نقصان آپ ہی کر لینا، ونگی: 'پیر اپنے کہی میں آپ ماری، میری سُنے ہُن کون فریاد ہیرے' (کشتہ)

اپنے پیراں تے کھڑے ہونا، (محا) اپنا گزارہ آپ کرن جوگا ہونا

ہتھاں پیراں تے ہونا، (محا) سریر دا بے طاقت ہو کے اخیری ساہواں تے ہونا

ہتھاں پیراں دا موکلا، (مذ، صفت) چنگے بھرویں سریر والا

ہتھاں پیراں دی پینا، (محا) گھبرا جانا

گھر دے پیراں، تیل دے مرونڈے: (اکھا) جدوں کوئی بندہ اپنیاں نال ہی دھوکھا کرے اودوں کہندے نیں

پیراونا: (فعم) پیار کرنا، ونگی: 'سر پیاری دا پیار کر پیرایا' (بھائی ویر سنگھ)

پیراہن: (فا، مذ) کپڑے، لباس، کُرتا، پہناوا، پوشاک، چولا، جامہ، ونگی: 'موہرے دار سریں دستاراں سبز پیراہن خاصے' (ہا)، ونگی: 'رو رو کے پیراہن گل نوں لاوے نبی خدادا' (گل)

پیرایہ: (فا، مذ) 1- آرائش، سجاوٹ، بناوٹ 2- ظاہری طور طریقہ 3- کپڑے، لباس، ونگی: 'جوڑا گھوڑا عجب پیرایہ، حاضر خدمت آیا' (گل)

پیرن: (مصدر) ترن، تیرن، تاری لاون

پیرُن: (مذ) نچن والا اک قبیلہ

پیرنا: (مذ) ویکھو: پیرُن

پیرنی: (مو) پِیر دی تیویں، پیر دا مؤنث رُوپ

پیرُنی: (مو) پیرُن قبیلے دی اک عورت، ونگی: 'پیرُنیاں نٹ کرن تماشے، فجرا ہت کنجر دا' (سیف)

پیرُو: (فا، صفت) پچھلگو، مُرید

پیرُو: (فا، مذ) مرغے دی شکل دا اک پنچھی

پیروٹ: (مذ) بھٹھی وچ پائے دانیاں دا اِک پور، تنور وچ لگیاں ہوئیاں روٹیاں دا پور، پروٹ

پیروز: (فا، مذ) فتح مند

پیروزہ: (فا، مذ) فیروزہ، اک قسم دا پتھر نیلے رنگ دا

پیروکار: (فا، صفت) 1- پچھے چلن والا، چیلا، مُرید 2- پیروی کرن والا

پیرول(Parole): (انگ، مذ) 1- زبانی قرار 2- کسے شرط تے ہوئی رہائی

پیروں: (فم) 1- پیر توں 2- صدقے، مہربانی نال، وِنگی: 'ایہہ مشکل رب اوس دے پیروں متاں اسان کریسی' (سیف)

پیروں آڈھی، (مذ، صفت) کھوجی، سُوہیا، کھوج لاون والا

پیروں اکھڑ جانا، (محا) قائم نہ رہنا، اپنی تھاں توں ہل جانا

پیروں پیر، (فم) 1- پیر پیر تے، ہر قدم تے، قدم قدم تے 2- ہر پل پچھوں، پل پل مگروں

پیروں پینا چوٹیوں نکلنا، (محا) پورے جسم وچ غصے نال اگ لگنا

پیروں کڈھنا، (محا) پول کھولنا، جھوٹھا ثابت کرنا

پیروں واہنا، (فم) ننگے پیریں

پیروں ہلا دینا، (محا) اپنی تھاں تے قائم نہ رہن دینا، بھُلا دینا

پیرُ وں: (مذ+ مو) 1- نچن والے، ناچے 2- پھیرنی، فاحشہ، رقاصہ 3- اِک نیچ ذات جیہدیاں زنانیاں پھِر ٹُر کے نچ گا کے پیسے منگدیاں نیں

پیروی: (فا، مو) 1- پچھے جان دا عمل 2- کسے ولوں کسے مقدمے وغیرہ دی کیتی گئی کارروائی 3- پیروکاری، اطاعت 4- کوشش، جتن

پیرہار: (مذ) مسلمان جٹاں دی اک ذات تے اوس ذات دا آدمی

پیرہن: (ہ، مذ) لباس

پیرہی: (مو) اک طرحاں دی جھاڑی دے پتے جو دوائی دے طور تے ورتے جاندے نیں

پَیرھنی: (مو) قمیض، کُرتا، ایہہ لفظ پیرھن توں لیا گیا اے

پیرؤں لہاون: (محا) جنگ تے راضی ہونا، لڑائی لئی تیار ہونا

پیری: (مو) 1- پیر دا کم 2- بُڈھیپا 3- کرامات 4- ہدایت دیون دا کم

پیری مُریدی، (مو) پیر مُرید دا رشتہ، پیر اتے اُس دے مُرید، پیری مریدی دی حالت

میری پیری دے مالک، (مذ) امیری تے فقیری دے مالک سری گورو ہر گوبند صاحب جی

پَیرے: (مذ) 1- کھیرے 2- پیڑے 3- ماں پیو

پَیرے آڈھی، (مذ) کھوجی، سُوہیا

پَیرے پیرے، (فم) 1- پرے، دُور، کجھ وِتھ تے 2- نویکلا

پَیرے پَینا، (محا) 1- پیریں پینا، پیر پھڑنا 2- معافی منگنا

پَیرے توں پیرے، (فم) بہت دور، اک دوجے توں ودھ چڑھ کے

پَیرے تے پَیر رکھنا، (محا) نقش قدم تے چلنا، پیروی کرنا

پَیرے تے پَیر مارنا، (محا) حیلے بہانے کرنا، ٹال مٹول کرنا

ننگ پیرے، (مذ، صفت) اوہ بندا جو ننگے پیر رہے

پیرے گراف: (مذ) ویکھو: 'پیرا گراف' جیہدی ایہہ جمع اے

پیریڈ(Period): (انگ، مذ) 1- کسے متھے ویلے توں دُوجے متھے

ویلے تک دا سما 2- زمانہ، کال، متھیا ویلا

پیریں: (فم) پیر توں، پیراں نال، پیدل، ونگی: 'سکھ پیریں بھج گیانے، تیک لئی نے گھے شتاکے' (با، ڈھو)

پیریں پاونا، (محا) ترلے منتاں کرنا، ونگی: 'پیریں پوندی منتاں کردی، جاناں تاں پیا اکلے' (شاہ حسین)

پیریں پوائی، (مو) اوہ رقم جو سوہرے گھر گئے لاڑھے یاں لاڑھی نوں سوہرے گھر دیاں وڈیاں تیویاں نوں پیریں پینا دی رسم کرن تے ملدی ہے

پیریں پون، (محا) ویکھو: پیریں پینا

پیریں پونا، (مذ) ویکھو: پیریں پینا

پیریں پوون، (محا) منت ساجت کرنا، پیر پھڑنا

پیریں پے، (مذ) ویکھو: پیریں ہتھ لاونا

پیریں پینا، (محا) ویکھو: پیریں ہتھ لاونا

پیریں جُتی، (محا) 1- طاقت نال گل منوان دی صلاحیت 2- رعب تے دبدبہ ہونا

پیریں دا ویلا، (مذ) پربھات، پوہ پھٹالا، صبح صادق دا ویلا

پیریں دینا، (محا) سدا ماتحت رہنا

پیریں ڈِگنا، (محا) 1- بھُل بخشاونا 2- ترلے کرنا، منتاں کرنا، ونگی: 'کھیڑے آکھیا کیہڑا گھل دِچے جیہڑا ڈِگے فقیر دی جائے پیریں' (وارث)

پیریں ہتھ لاونا، (محا) 1- نمسکار کرنا 2- ہار منّنا، این منّنا

پُٹھے پیریں، (فم) اوسے ویلے، جھٹ، فوراً

پچھلے پیریں، (فم) ویکھو: پُٹھے پیریں

پکے پیریں، (فم) مضبوطی نال، درڑھتا نال

پکیاں پیریں کھڑے ہونا، (محا) پیر جم جانا

کھڑے پیریں، (فم) اوسے ویلے، فوراً

پیڑ: (ہ، مذ) رُکھ، پودا، درخت

پیڑ: (مذ) سُنیار یاں لوہار دے اوزار رکھن دا کھُلے مونہہ والا ڈبا

پیڑ: (مو) 1- درد، ٹیس، تکلیف، دُکھ، رنج، ونگی: 'خوش آواز کرے جس ویلے پیڑ پرم دی جاگی' (میاں محمد بخش) 2- محبت، پیار 3- ترس، رحم 4- گنے دا پھوگ، ونگی: 'من تے سر یر دی پیڑ کڈھ سکن' (مدثر)

پیڑ اُٹھنا، (محا) 1- درد شروع ہونا، سُول پینا 2- ساڑا ہونا

پیڑ بالنا، (محا) دُکھ سہنا، درد سہنا

پیڑ پوون، (محا) ویکھو: پیڑ پینا

پیڑ پینا، (محا) 1- درد سہنا، مشکل کٹنا 2- ساڑا اُٹھنا

پیڑ جاگنا، (محا) درد اُٹھنا، سٹ لگن ویلے تاں تکلیف محسوس نہ ہونا پر بعد وچ محسوس ہونا

پیڑ جاگنی، (محا) ویکھو: پیڑ جاگنا

پیڑ کڈھنا، (محا) درد نوں دور کرنا، مالش نال یاں دم تے جھاڑ پھونک نال پیڑ نوں دور کرنا، ساڑا ہونا، سُول اُٹھنا

پیڑ نال دوہرے ہو ہو پینا، (محا) درد نال بہت زیادہ تڑفنا

پیڑ نکلنا، (محا) درد نکلنا، گردن دیاں رگاں دا غیر متوازن ہو جانا، پٹھیاں دیاں رگاں دا غیر متوازن ہون توں درد نکلنا

پیڑ و پیڑ ہونا، (محا) 1-بہت زیادہ پیڑ ہونا 2- بہت دُکھی ہونا

پیڑ ہنڈھاونا، (محا) خوشی خوشی دُکھ دا سہنا، وِنگی: 'پھیر دی پیڑ ہنڈھاواں، ہوٹھ سہاکے' (پنجابی دُنیا)

ڈِھڈ پیڑ، (مو) پیٹ وچ اُٹھی سُول، پیٹ درد

سِر پیڑ، (مو) 1-سر دا درد 2- کسے کم دی فِکر، سردردی

پیڑ: (مذ) 1-پیرتوں، پیراں یاں کُھراں دا نشان 2- کُھرا 3- چلن سے پیراں دی اواز 4-مکان بناون یاں پلستر وغیرہ کرن سے، بانس، پھٹے وغیرہ جوڑ کے کم کرن لئی بنایا گیا وِدھواں ڈھانچا، گوہ 5- چڑسے وغیرہ نال کُھوہ چوں پانی کڈھن لئی ڈھکیاں دے آون جان لئی بنیا ڈھالواں راہ 6- ویلنے، کوہلو، ہلٹ وغیرہ دے چوپھیرے ڈھکیاں، سنڈھیاں دے چلن لئی بنیا راہ 7- اک واری گاہیا اناج

پیڑ چال، (صوت) چلن سے پیراں نال پیدا ہون والی اواز

پیڑ دبنا، (محا) پیڑاں راہیں چور وغیرہ دا پِچھا کرنا

پیڑ کڈھنا، (محا) گواچے ہوئے جانوریاں آدمی دے پیراں دے نشاناں دے مگر مگر جا کے اوس دا پتا لاونا، سُراغ کڈھنا، کُھرا کڈھنا، وِنگی: 'لڈو کھا کے چُباریوں نکلی کھیاں نے پیڑ کڈھ لئی'

پیڑ وچ پیڑ رکھنا، (محا) نقشِ قدم تے چلنا

پیڑا: (مذ) 1- کھوئے وچ کھنڈ ملا کے بنائی گئی اک قسم دی مٹھیائی 2- گُنھے ہوئے آٹے یاں مکھن دا بنایا چھوٹا گولا، وِنگی: 'وارث شاہ ایہہ نذر سی اساں منی خواجہ خضر چراغ دے لئے پیڑے' (وارث شاہ)

اک پیڑا سو ٹھونگن والے، (اکھا) جدوں چیز تھوڑی ہووے تے لین والے بہتے ہوون اودوں کہندے نیں

ٹھنڈا پیڑا، (مذ) ویاہ توں پہلاں ساک سمبندھیاں ول گھلی پیٹھی ہوئی دال دا پیڑا

پیڑا: (مذ) ماہواری دے حوالے نال عورتاں دی اک بیماری

پیڑاں: (مو) 1-درد، پیڑ 2- دُکھ، کلیش، اوکھ

پیڑاں لگّن، (محا) فکر لاحق ہونا

پیڑاونا: (متعدی المتعدی) اُونٹھ، گھوڑے وغیرہ تے کاٹھی وغیرہ کسا کے تیار کراونا، وِنگی: 'کُھلے کائے نکر نیلے، ابلک باج پیڑائے' (دمو)

پیڑائی: (مو) پیڑن دا کم یاں مزدوری

پیڑن: (مذ) نچن والا اِک قبیلہ

پیڑنا: (فعم) 1- اُونٹھ، گھوڑے وغیرہ تے زین وغیرہ کس کے تیار کرنا، وِنگی: 'دسیں دے کاواں دسیں وِیر میرے نوں آوَ گا اڑیا نیلا گھوڑا پیڑ کے' (امرتا) 2-ویلنے یاں کوہلو دے سہارے کسے چیز نوں ایس طرحاں دباؤنا کہ اوس دا رس یاں تیل نکل آوے

پیڑناں: (فعم) جنور نوں سامان لیان لے جاون واسطے تیار کرنا، بھار پانا

پیڑنی: (مو) پیڑن قبیلے دی عورت، پیرنی

پیڑو: (ہ، مذ) ویکھو: پیڈ و

پیڑُو: (مذ) ناڑ دا بنیا بخارا

پیڑُوا: (مذ) ویکھو: پیڑ و

پیڑھ: (مذ) منداں دا پیڑھ، بتیسی

پڑھا: (مذ) لکڑ دی کُرسی وانگ بنی ہوئی گھٹ اُچیاں لتاں والی چیز جس دا بیٹھن والا حصہ منجی وانگ اُنیا ہوندا ہے، بہن لئی رسیاں یاں نوار نال اُنیا ہویا چوکھٹا جیہنوں چار پیر لگے ہوندے نیں، وڈی پیڑھی، موڑھا، ونگی: 'بہے گھت پیڑھا وانگ مہریاں دی ہوون تساں جیاں اگے گولیاں نی' (وارث شاہ)

پیڑھا پلنگھ، (مذ) اسمان تے ست ستاریاں دا جُھرمٹ، دُبِ اکبر

پیڑھی: (مو) 1-پیڑھا دی تصغیر، چوکی، بنا ڈھو توں چھوٹا پیڑھا 2-ٹانگے دا اوہ حصہ جس تے گدیاں لگیاں ہوندیاں نیں 3- کُل، جد، پُشت، نسل 4- پنے تے لپیٹی ہوئی ڈور دی اک تہہ

پیڑھی پڑھنا، (محا) 1- سلسلہ نسب دا ناں پڑھنا یاں گننا 2- مجازاً: پورے خاندان نوں بھیڑا مندا آکھنا

پیڑھی پُٹنا، (محا) وڈیاں نوں گالھاں کڈھنا

پیڑھی در پیڑھی، (محا) نسلو نسلی، پُشت در پُشت، پیڑھیو پیڑھی

پیڑھی ڈاہ کے لڑنا، (محا) لمی لڑائی لڑنا، ونگی: 'پیڑھی ڈاہ کے لڑیں نہ نال ساڈے، تینوں نال بھل مانسی تکیا وے'

پیڑھی ناواں، (مذ) کُرسی نامہ، شجرہ نسب

اپنی پیڑھی تھلے سوٹا پھیرنا، (محا) اپنی کمزوری تے جھات مارنا

پیڑھیاں: (مو) ویکھو: 'پیڑھی' جیہدی اے جمع اے

پیڑھیاں پٹن، (محا) پرانی کہانی کھولنا

پیڑھیو پیڑھی: (فم) پیڑھی در پیڑھی، پُشت در پُشت

پیڑی: (مو) 1-پیراں دا نشان 2- کُھرا 3- چرسے وغیرہ نال کھوہ چوں پانی کڈھدے ہویاں ڈھالویں راہ تے بنے بلداں دے پیراں دے نشان 4- جانور دے پیر بنھن والی رسی، پیڑ 5- ویلنے یاں کوہلو وغیرہ دے بلد دا گول راہ، گاہ، اک واری گاہیا اناج

پیڑے: (مذ) گلے دیاں گلٹیاں، کن پیڑے

پیزار: (فا، مو) 1- جُتی 2- بے پرواہی نال وی بولی دا اے، ونگی: 'جد بُوٹ نہیں اُوں پیریں پان والے، کرن ہولیاں نال پیزار دے اُوئے'

پیزاراں پوون: (محا) مار پینا، شرمساری ہونا

پیزاری: (مو) جُتی، ونگی: 'جلن داس دا گورو سوئی کہیے، جو ماسا نوں پیزاری مارے' (بانی بھگت جلّن)

پیزاں: (فا، مو) پیزار توں، جُتی، بوٹ، ونگی: 'چپل ٹُٹا پیزاں اُتے رانجھا' (دمودر)

پیزن: (فا، مو) چھلنی

پیزنہ: (فا، مو) ویکھو: پیزن

پیس: (مو) مدھری کھجور، چھوٹے قد دا کھجور دا رکھ، میہہ پیسائی پہائی

پیس (Piece): (انگ، مذ) ٹوٹا، ٹکڑا

پیس کوٹ، (مو) تاش دی اک کھیڈ جس وچ ہاری ہوئی دھرنوں تاش ونڈنی پیندی اے

کٹ پیس (Cut Piece)، (انگ، مذ) 1- کپڑے دے تھاناں چوں بچے ہوئے چھوٹے چھوٹے ٹوٹے 2- تھان دی متھی ہوئی لمائی توں گھٹ رہ گیا کپڑا جو عام کر کے تِن میٹر گھٹ ہوندا ہے

پیس: (فا، مذ) برص، سفید داغ پینا، اِمرض بیماری دا ناں

پِیساں: (مو) بھینہہ (سبزی)

پِیسَاں: (فعم) پیواں گا، جیویں: چاء پیواں گا، دُدھ وغیرہ پیواں گا

پیسٹری (Pastry): (انگ، مو) کیک دے ٹکڑے اُپر مٹھی کریم لا کے بنائی مٹھیائی

پِیسک: (صفت) پِسی ہوئی شے، چورن یاں دُھوڑا

پِیسک لانی: (مو) لانی دی اِک قسم جس توں سجی بنائی جاندی اے

پِیسکار: (مذ) انعام، بخشش

پِیسن: (مصدر) 1-پیہن دا وٹا جو سِل اُپر رکھی شے نوں پیہندا ہے 2-پیہن جوگا ان

پِیُسن: (فعم) پیون گے، (اوہ) پیون گے

پِیسنا: (فل) پسیا جانا، پیہنا

پِیسنا: (فعم) بھیجنا

پِیسو: (کلمۂ استفہامیہ) پیؤ گے، (کیہہ) پیؤ گے؟

پِیسوں: (فم) 1- پہلوتوں، رُخ توں 2- پاسے توں

پیسہ: (مذ) 1-تانبے دا اِک سکہ جو روپے دا سوواں حصّہ ہوندا سی 2-تانبے دا اک پرانا سکہ جو روپے دا چوتھواں حصّہ ہوندا سی، اج کل روپئے دا سوواں حصہ 3-دھن، دولت

پیسہ پھوکنا، (محا) بے دریغی نال دھن برباد کرنا

پیسہ پیسہ تارنا، (محا) سارا قرضہ اُتار دینا، پائی پائی تک دے دینا

پیسہ پیسہ چکاونا، (محا) پائی پائی ادا کرنا، سارا قرضہ اُتارنا

پیسہ پیسہ کر کے جمع کرنا، (اکھا) بڑیاں اوکڑاں نال دھن اکٹھا کرنا، کوڈی کوڈی جوڑنا

پیسہ پیسہ کرنا، (محا) سارا دن دھن دی فکر کرنا

پیسہ پیسہ لاہنا، (محا) ویکھو: پیسہ پیسہ تارنا

پیسہ پیسے نوں کھچدا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ روپیہ روپے نال ہی کمایا جاندا ہے اودوں کہندے نیں

پیسہ ٹکا، (مذ) دھن دولت، روپیہ پیسہ

پیسہ جوڑنا، (محا) دھن دولت جمع کرنا

پیسہ دھیلا، (مذ) ویکھو: پیسہ ٹکا

پیسہ ڈوبنا، (محا) روپیہ برباد کرنا

پیسہ روڑھنا، (محا) ویکھو: پیسہ پھوکنا

پیسہ سبھ کُجھ سکھا دیندا ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پیسہ آون نال ناز نخرے آپے ہی آ جاندے نیں اودوں کہندے نیں

پیسہ کماؤنا، (محا) کمائی کرنا، پیسہ کھرا کرنا، پیسہ وصولنا، پیسہ کھانا

پیسہ کھانا، (محا) 1- کسے دا روپیہ مار لینا 2- رشوت کھانا، وڈھی لینا

پیسہ کھوٹا اپنا بانیے نوں کیہہ دوش، (اکھا) جدوں قصور تاں اپنے وچ ہووے الزام دوسرے سر لایا جاوے اودوں کہندے نیں

پیسہ گورو پیر ہونا، (محا) پیسے لئی سبھ کُجھ کرنا، جدوں ایہہ دسنا کہ پیسے نال ہر کم نکل سکدا ہے اودوں کہندے نیں

پیسہ لاونا، (محا) کسے دیار وغیرہ وچ روپیہ خرچ کرنا

پیسہ لُٹاونا، (محا) فضول خرچ کرنا، دھن برباد کرنا

پیسہ نہ پلّے بازار کھڑی ہلّے، (اکھا) جدوں کسے بندے کول تاں کُجھ نہ ہووے پر فضول دیاں پھڑاں مارے اودوں

کہندے نیں

پیسہ نہ دھیلا، کردی میلہ میلہ، (اکھا) ویکھو: پیسہ نہ پلے بازار کھڑی ہلّے

پیسہ ورساون، (محا) فضول خرچی کرن

پیسہ ہتھ دی میل ہے، (اکھا) جدوں پیسے نوں کوئی اہمیت نہ دتی جاوے اوددوں کہندے نیں

ٹکا پیسہ، (مذ) ویکھو: پیسہ ٹکا

روپیہ پیسہ، (مذ) پیسہ ٹکا، دھن دولت

کدے کدے کھوٹا پیسہ وی کم آ جاندا ہے، (اکھا) جدوں کسے نکمے آدمی توں کوئی کم راس آ جاوے اوددوں کہندے نیں

کھوٹا پیسہ، (مذ) کھوٹا سکہ

مونہہ نال پیسہ چکنا، (محا) پیسہ کماون لئی نیویں توں نیواں کم کرنا

میلہ میلیاں دا پیسہ دھیلیاں دا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ میلہ تاہیوں چنگا لگدا ہے جدوں یار متر ہون اتے بوجھے وچ پیسے ہون اوددوں کہندے نیں

نواں پیسہ، (مذ) تانبے دا اک سکہ جو روپے دا سوواں حصہ ہے

پیسی: (مذ) پیئے گا، (کیہ اوہ) پیئے گا

پیسے: (مذ) پیسا دی جمع، دھن، دولت، نقدی

پیسے آلا، (مذ، صفت) دولت مند، امیر، مال دار

پیسے بٹنا، (محا) پیسے وٹنا، کمائی کرنا

پیسے بٹورنا، (محا) چلاکی نال دھن اکٹھا کرنا

پیسے بناونا، (محا) چنگی کمائی کرنا

پیسے پیسے پچھے مرنا، (محا) ات درجے دی کنجوسی کرنا، بہت ککرس کرنا

پیسے پیسے توں آتر ہونا، (محا) بہت تنگ ہونا، پیسے پیسے توں محتاج ہونا

پیسے پیسے توں محتاج ہونا، (محا) ویکھو: پیسے پیسے نوں آتر ہونا

پیسے پیسے تے جان دینا، (محا) پیسے نوں بہت زیادہ اہمیت دینا، پیسے نال بہت پیار ہونا

پیسے پیسے نوں ترسنا، (محا) بہت نردھن ہونا، پیسے پیسے توں محتاج ہونا

پیسے تارنا، (محا) قرضہ لاہ دینا، قرضہ چُکا دینا، پائی پائی تک دے دینا

پیسے تے پیسہ رکھواون، (محا) پائی پائی دا حساب لینا

پیسے دا پیر / پیسے دا پُتر / پیسے دا یار، (مذ، صفت) پیسے پیسے پچھے مرن والا کنجوس، مطلبی یار، مفاد پرست

پیسے دا متر، (مذ) خودغرض، لالچی، پیسے لئی سبھ کُجھ کرن والا

پیسے دی کھیڈ، (مو) پیسے نال ہر کم ہون دا عمل

پیسے دی کھیڈ ہونا، (محا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ پیسے نال ہر کم ہو سکدا ہے اوددوں کہندے نیں

پیسے دی مایا ہے، (اکھا) جدوں پیسے نوں ظاہر کردیاں ہویاں ایہہ دسنا کہ پیسے نال ہی سبھ کُجھ ہوندا ہے اوددوں کہندے نیں

پیسے دے کم دا نہ ہونا، (محا) کسے کم دا نہ ہونا، بالکل نکما ہونا

پیسے سُٹنا، (محا) نکمی چیز تے خرچ کرنا

پیسے کماونا، (محا) چوکھا دھن اکٹھا کرنا

پیسے کھٹنا، (محا) ویکھو: پیسے کماونا

پیسے کھرے ہونا، (محا) قیمت وصول ہونا

پیسے ماٹھنا، (محا) چلاکی نال دھن اکٹھا کرنا

پیسے مُچھنا، (محا) پیسے بٹورنا

پیسے نوں پیسہ سمجھنا، (محا) دھن دولت دی قدر کرنا

پیسے نوں پیسہ کر کے نہ جاننا، (محا) پیسہ اندھا دُھند خرچ کرنا

پیسے نوں ٹھیکری سمجھنا، (محا) دولت نوں بے دریغی نال خرچ کرنا

پیسے والا، (مذ،صفت) امیر، دھنی، دولت مند

پیسے والے دا کھیڈ نا، (محا) جو خرچے گا اوہدا کم ہووے گا

پیسے وچ کھیڈ نا، (محا) بہت امیر ہونا

چار پیسے پچھے پاونا، (محا) کُجھ بچت کرنا

کھوٹے پیسے وانگ مُڑ آونا، (محا) تُرت واپس آ جانا

پیش: (فا،فم) 1-اگے، ساہمنے 2- حاضر 3- واسکٹ وغیرہ دا اگلا حصّہ، فارسی، عربی، اکھراں دے اُتے لایا جان والا نشان، ونگی: 'یاد حریم حرم کوں، رکھ پیش پُرانے غم کوں' (خواجہ فرید)

پیش آنا، (محا) 1- ساہمنے آنا، واہ پینا، ونگی: 'چندری نناں میرے پیش آ گئی، آن کے وچھوڑا بے ایمان پا گئی' 2- ورتنا، ہڈیں واپرنا 3- سلوک کرنا، ورتاؤ کرنا 4- پھل پاونا

پیش آون، (محا) واسطہ پینا، ٹکرا ہونا

پیش آہنگ، (فا، مذ) اوہ بندہ جیہڑا لشکر یاں قافلے دے اگے اگے چلے

پیش بندی، (فا، مذ) پہلاں ہی کیتا ہویا حل

پیش بین، (فا،صفت) دانا، عقل مند

پیش پاونا، (محا) سپرد کرنا، حوالے کرنا، ونگی: 'دُکھاں پیش پا کے آپے نس گئیوں' (سوہنی فضل)

پیش پرتائی، (فم) کرنی دی بھرنی، مکافاتِ عمل

پیش پوون، (محا) مصیبت آنا، کیتا دھریا اگے آنا

پیش پے جانا، (محا) قسمت وچ لکھیا ہونا

پیش پیش، (فم) 1- بلی نوں بلانا، بیش بیش کرنا 2- ساہمنے رہنا، حاضری دینا

پیش پیش کرنا، (محا) 1- بلّی نوں بلاون دی اواز 2- کسے دی خوشامد کرنا، منت سماجت کرنا 3- نکے بال نوں مونہہ دی اواز نال پیشاب کرانا، سکارنا 4- واسطہ پینا، ٹکرا ہونا

پیش پینا، (محا) 1- واہ پینا 2- کسے دے پچھے پینا

پیش تھیون، (محا) ساہمنے لیاون

پیش جانا، (محا) واہ چلنا، وس چلنا، واہ لگنا

پیش چلنا، (محا) ویکھو: پیش جانا

پیش خورد، (فا، مذ) سادے کھانیاں وچوں تھوڑا تھوڑا چکھنا بطور چاشنی

پیش خیز، (فا،صفت) 1- خدمتگار، چالاک 2- راگ دے شروع دے سُر

پیش خیمہ، (فا،مذ) آمد دے آثار، آون والے واقعے دی علامت

پیش دامن، (فا،صفت) خادم، نوکر

پیش دندان، (فا، صفت) اوہ شے جیہڑی مقدار وچ تھوڑی ہووے

پیش قبض، (فا،مو) کٹار، اسلحے دی اِک قسم،خنجر، چھری

پیش قدمی، (فا+عر، مو) 1-پہلا 2- حملہ کرن لئی اگے ودھن داعمل

پیش کار، (فا،صفت) 1-عدالت وچ مِسل وغیرہ پیش کرن والا ملازم،سرشتے دار 2- پیش کرن والا، نائب منشی 3- دلال، بھڑوا

پیش کارا، (فا، مذ) ملنی ویلے چلائی آتش بازی

پیش کاری، (فا،مو) 1-پیش کرن دا ڈھنگ 2- پیش کار دا کم

پیش کرنا، (محا) 1-حاضر کرنا، ساہمنے لیاونا 2- مقدمے دی مِسل اگے رکھنا 3-نذر دینا، بھیٹا کرنا 4- گواہ یاں فقیرنوں عدالت وچ پیش کرنا

پیش گاہ، (فا، مذ) 1-ساہمنے دی تھاں، ویہڑا 2-بادشاہ دی درگاہ 3- دربار

پیش گوئی، (فا،مو) ویکھو: پیشن گوئی

پیش نہ وجن، (محا) واہ نہ چلنا

پیش وائی، (فا، مذ) کسے وی آئی پی دا سواگت کرن لئی اگے جان داعمل، اگوائی

پیش وزیر، (مذ) وڈا وزیر، ونگی: 'اوہ ہامنا فرعون شتابی پیش وزیر بنایا' (گُل)

پیش ہونا، (محا) حاضر ہونا، ساہمنے آونا

پیشاب: (فا، مذ) مُوتر، مُوت

پیشاب بند ہونا، (محا) بہت ڈرنا

پیشاب خانہ، (فا، مذ) پیشاب کرن لئی بنائی گئی تھاں

پیشاب دانی، (فا،مو) عورتاں دی پیشاب کرن دی تھاں

پیشاب دی دھار تے مارنا، (محا) بہت نیچ سمجھنا، بہت ذلیل سمجھنا

پیشاب کڈھ دینا، (محا) بہت ڈرا دینا

پیشاب کرنا، (محا) حقیر سمجھنا، تُچھ سمجھنا

پیشاب گاہ، (فا، مو) 1-سوانی دا لکواں انگ، سوانی دا رَحم 2-پیشاب کرن دی تھاں

پیشاب گھر، (فا، مذ) ویکھو: پیشاب خانہ

پیشاب نال داڑھی مُنّنا، (محا) ذلیل کرنا، بے عزت کرنا

پیشاب نکلنا، (محا) ریکنا، ڈرنا

وڈھی اُنگل تے پیشاب نہ کرنا، (محا) کسے دا کُجھ نہ سنوارنا، کسے دے کسے کم نہ آونا

پیشاچی: (مو) پراکرتاں وچوں اک پراکرت بولی دا ناں

پیشانی: (فا، مو) 1-متھا، مستک 2- قسمت، بھاگ، ونگی: 'سیف ملوک ہویا رنگ تازہ، کُھل گئی پیشانی' (سیف)

پیشتر: (فا، مذ) پہلاں، قبل

پیشرس: (فا، مذ)اوہ میوہ جیہڑا فصل توں دی کئی ویلے پہلے پک جاوے

پیشرو: (فا، مذ) اگے چلن والا، نوکر

پیشطاق: (فا، مذ) مکان دا ویڑھا، دراز ے دے اگے دا میدان

پیشکار: (فا، مذ) ساہمنے کم کرن والا

پیشکش: (فا،مو) 1-پیش کرن دا عمل 2- بھیٹ، نذرانہ

پیشکشی: (فا،مو) بھینٹ، نذرانہ

پیشگی: (مو) ویکھو: پیشگی

پیشگاہ: (فا، مذ)1-مکان دا ویڑھا 2-اوہ فرش جیہڑا امیراں تے بادشاہاں دے تخت اگے وچھاندے نیں

پیشگی: (فا،مو) 1- تنخواہ یاں اُجرت 2- اوہ رقم جیہڑی طے کیتی ہوئی رقم توں پہلے دتی جاندی اے، کُجھ رقم جو کسے کم لئی اگوں ہی دتی جاندی اے، سائی، بیانہ

پیشن گوئی: (فا،مو) اگے ہون والے واقعے بارے دسن دا عمل، بھوِکھ بانی

پیشوا: (فا،صفت) 1-آگو، نیتا، سردار، رہبر، ونگی: 'الحسن دے بعد سید پچھوں صادق رب دے اوہ پیشوا ہو گئے' 2-مرہٹہ راج وچ وزیراعظم دا عہدہ

پیشواج: (فا،مو)ویکھو: پشواز

پیشواز: (فا،صفت) استقبال کرنا، استقبال

پیشوائی: (فا، مذ) کسے دے اگوں اوہنوں لین واسطے جانا

پیشہ: (فا، مذ) 1- کم دھندا، روزگار 2- کنجر دا کم، طوائف دا دھندا، ونگی: 'دیندی زہر پیالہ بھر کے نت خون کرن دا پیشہ' (ہاشم شاہ)

پیشہ کرانا، (محا) جسم فروشی دا دھندہ کرانا

پیشہ کراونا، (محا) جسم فروشی دا کم دوسرے توں کراونا

پیشہ کرن، (محا) ویکھو: پیشہ کرنا

پیشہ کرنا، (محا) جسم فروشی کرنا

پیشہ ور، (فا،صفت) کم کرن والا، کوئی کم یا ہُنر جانن والا

پیشہ ورانہ، (فا،صفت) پیشہ وراں نال تعلق

پیشہ ورانہ کر، (فا، مذ) اوہ ٹیکس جو کسے کِتے وغیرہ تے لایا جاوے، کمرشل ٹیکس

شاگرد پیشہ، (مذ) نوکر چاکر، سیوک

پیشی: (فا، مو) 1-ساہمنے پیش ہون دی حالت یاں عمل 2- عدالت وچ مقدمے نوں سُنن دا دن، کسے دے ساہمنے حاضری، اُچی پیشی 3- ظہر دا ویلا، بعد دوپہر پر شام توں پہلاں لوڈے ویلے توں بعد

پیشی بھگتنا، (محا) عدالت وچ متھی پیشی دی تاریخ تے حاضر ہونا

پیشی پواونا، (محا) کسے وجہ کارن افسر اگے حاضر کراونا

پیشی پینا، (محا)عدالت ولوں مقدمے دی اگلی تاریخ تے حاضر ہونا

پیشی پینی، (محا) عدالت وچ اگلی تاریخ پینی، کسے وجہ کارن افسر اگے پیش ہونا

پیشی دینا، (محا) مقدمے دی سنوائی لئی کوئی تاریخ مقرر کر دینا

پیشی لگنا، (محا) پیشی دی تاریخ مِتھ دینا

پیشی لینا، (محا) مقدمے دی سُنوائی دی اگلی تاریخ پوا لینا

پیشی وچ رہنا، (محا) حضوری وچ رہنا

پیشی ویلا، (فم) دوپہر توں مگروں تن گو وجے دا سماں، بعد دُوپہر نماز دا ویلا

پیشی ویلے، (فم) دیکھو: پیشی ویلا

پیشی ہونا، (محا) کسے وجہ کارن افسر دے ساہمنے پیش ہونا

پشین: (فا، مذ) اگلا، نماز ظہر دا ناں

پشیناں: (فا،فم) اگلے سمے دے لوک

پشینہ: (فا،فم) اگلا پہلے والا

پشیں: (مو) ویکھو: پیشی

پیغارہ: (فا، مذ) لعنت ملامت کرنا، طعنہ دینا

پیغالہ: (فا، مذ) شراب دا کاسہ

پیغام: (مذ) سنیہا، سندیسہ، ونگی: 'ہتھ جوڑ کے رانجھے دے پیر پکڑیں
اِک اینا کہیں پیغام میرا' (وارث شاہ)

پیغمبر: (فا، مذ) رب دا بھیـجیـا نبی، پیغام دین والا، رسول، ونگی:
'ایہہ عشق نہ ٹلے پیغمبراں تھوں تھوتے عشق تھیں ہڈ ایوب کیتے'
(وارث شاہ)

پیغمبری: (صفت) پیغمبر نال سمبندھت، پیغمبر دا کم

پیغمبری پھُل، (مذ) اک جنگلی پودا، جس دے پھُل پیلے رنگ
دے ہوندے نیں، مُمنی

پیغمبری جو، (مذ) اک طرحاں دے جو جس وچوں چوکر تھوڑا
نکلدا ہے

پیغمبری کنک، (مو) اک قسم دی ودھیا کنک، جس وچوں چوکر تھوڑا
نکلدا ہے

پیغور: (فا، مذ) چھوٹا مرتبان

پیک: (مو) 1-پھوڑے پھنسی وغیرہ وچوں نکلن والا چٹے جیہے رنگ
دا گندا مادہ 2-ٹین یاں شیشے وغیرہ دا برتن جس راہیں بوتلاں وغیرہ
وچ تیل یاں مائع شیواں پائیاں جاندیاں نیں 3- بہت باریک
گھنا، دُھوت

کرم پیک، (مو) ٹین گراں دا اک آلہ جس نال جڑی بوٹیاں دا
عرق کڈھیا جاندا ہے، بھبکا

پیک: (فا، صفت) چٹھی لے جان والا، ہرکارا، پیغام اپڑان والا

پیک: (مذ) جھاڑی ورگا اک پودا جو پنجاب، ہماچل پردیش (بھارت)
اتے کوہستان نمک وچ عام ہوندا ہے، ایہہ جانوراں توں بچن لئی
ورتیا جاندا ہے

پیک: (ہ، مو) 1-چتے ہوئے پان دی تھک 2- رنگ کڈھن توں پہلاں
کسُنبھے دا دھون

پیک دان، (مذ) اوہ بھانڈا جس وچ تھکیا جاندا ہے

پیک دانی، (مو) ویکھو: پیک دان

پیک (Pack): (انگ، مذ) تھیلا، لفافہ

پیک کرنا، (محا) کسے چیز نوں خاص ڈھنگ نال بنھنا

پیکا: (صفت) پیدل

پیکا: (مذ، صفت) عورت دے ماں باپ دا گھر، باپ دا گھر، پیوکا، پیو
نال سمبندھت، ونگی: 'ایہہ پیکا راج دن چار کُڑئے' (بُلھے شاہ)

پیکابر: (مذ) ویکھو: پیغمبر

پیکار: (فا، مو) جنگ، لڑائی

پیکار: (فا، صفت) چتر، چلاک، ونگی: 'جائے کھلی دریائے تے اوہ بنان
پیکار' (قادر)

پیکاشت: (مذ) اپنی زمین نہ ہون کر کے دوسرے دی زمین وچ کسے

شرط اُتے واہی کرن والا بندہ

پیکامبر: (مذ) ویکھو: پیغمبر

پیکان: (فا، مذ) تیر دا نوکیلا حصہ، نیزے دی نوک، بھالا، تیریاں برچھے دی انی، لوہے دا نوک دار پھل جیہڑا تیر دے اگے لگا ہوندا اے بان، تیر، ونگی: 'لایا سخت پیکان اسانوں بنا گناہ تقصیری' (گل)

پیکانی: (فا، مذ) لعل، یاقوت تے نوشادر دی اک قسم

پیکٹ (Packet): (انگ) کسے چیز نوں خاص طریقے نال بنھ کے بنایا گیا بنڈل

پیکر: (فا، مذ) 1-چہرہ، مونہہ 2- سریر، جسم، وجود، تن، بُت، ڈھانچا، بدن، ونگی: 'چہرہ مونہہ لکھ کروڑاں قیمت والے، مولے پیکر اُپائے' (یوسف)

پیکری: (مو) ون دا ان پکیا پھل، کچیاں پیلوں (پیلھو)

پیکڑ: (مذ) ویکھو: پینکھڑ

پیکڑ: (صفت) بہت شراب پین والا

پیکڑا: (مذ) 1-بُری عادت 2- بھیڑی ریت 3- پکا

پیکڑی: (مو) لوہے دا چھلا یاں سنگل

پیکڑے: (مذ) پیکے، ماپے، ماں پیو دا گھر (مجازاً، ایہہ جہان)

پیکنگ (Packing): (مو) پیک کرن دا عمل

پیکوان: (مذ) ویاہی ہوئی کُڑی دے ماپے یاں ایہناں نال تعلق رکھن والے دوجے رشتے دار

پیکھڑ: (مذ) گھوڑے یاں مجھ وغیرہ دے پیراں وچ پاؤن والا رسہ، کسے جانور دے اگلے پیر تے کلے نال بنھیا ہویا چھوٹا سنگل یاں رسا، پیکھڑ، پینکھڑ، ونگی: 'ہے گئی اٹھویں کیہیں دی، تے گھت پینکھڑی میہری نے نھی' (با۔ ڈھو)

پیکھڑنا: (فعم) گھوڑے یاں مجھ وغیرہ دے پیراں نوں رسہ پاؤنا

پیکھڑی: (مو) گھوڑے یاں مجھ وغیرہ دے پیراں نوں پاؤن والا رسہ

پیکھنا: (مذ، صفت) تماشا کرن والا، نقلاں کرن والا

پیکھنت: (فم) ویکھدیاں ہی، ویکھن سار

پیکھندڑا: (صفت) ویکھن والا

پیکھندڑو: (صفت) وکھاون والا

پیکے: (مذ) پیو دا گھر، ماپیاں دا گھر

پیکے بہنا، (محا) سوہریاں نال ناراض ہو کے یاں ہور کسے کارن کرکے کڑی دا اپنے ماپیاں کول رہنا

پیکے نہ سوہرے، ڈُب موئی نتیو ہرے، (اکھا) جدوں کوئی آدمی کسے کم نوں کردیاں ادھ واٹے ہی رہ جاوے اوددوں کہندے نیں

بھو گئی پیکے، پراہنا مُڑ مُڑ متھا ٹیکے، بھو آئی سوہرے، پراہنا مُڑ کے نہ بوہڑے، (اکھا) جدوں کسے نوں کسے تائیں کوئی مطلب ہوندا ہے اوددوں تاں واری واری چکر لائے اتے مطلب پورا ہون تے پرواہ نہ کرے اوددوں کہندے نیں

کُڑی گئی سوہرے جوائی مُول نہ بوہڑے، کُڑی آئے پیکے جوائی متھا ٹیکے، (اکھا) جدوں کوئی بندہ مطلب نوں ہی مُکھ رکھے اوددوں کہندے نیں

گونگی پیکے گئی نہ گئی، ہکو جیہی، (اکھا) جدوں کوئی بندہ اپنے دل

دی گل دسنوں عاجز ہووے اوس نال ہمدردی کری جانا فضول ہوندا ہے، اوددوں کہندے نیں

پیچیچ: (مو) پکائی

پیکیں: (فم) ویکھو: 'پکا' جیہدی ایہہ جمع اے

پیگ(Peg): (انگ، مذ) پین ویلے شراب دی متھی مقدار، وَنگی: 'چاہندا نہیں پیگ انگوری دا حوراں تے بے ایمان نہیں' (جھکیاں پلکاں)

پیگام: (مذ) فارسی لفظ 'پیغام' دی املا دا وگاڑ، سندیسہ، سُنیہا

پیگڑا: (مذ) 1- پگڑی 2- (مو) پیر دی کڑی

پیگھ: (مو) پینگھ دا وگاڑ، رُکھ دے ٹاہن نال پایا جھولن والا رسا

پیگھا: (مذ) پنگھوڑا

پیل: (مو) 1- پیلھوں 2- امب، کیلے وغیرہ ورگے پھلاں نوں پکاون لئی پتیاں، گھاہ پھوس وغیرہ وچ دبن دا ڈھنگ، وَنگی: 'پیل کرن کر پیل اگوں، تے پیل پیراں گھن لیوے' (چراغ اعوان) 3- چھوٹا تنبو، چھولداری 4- خوشی وچ آ کے مور دے کھنبھ کھلیرن دا فعل، مور دا ناچ، مور وانگ مٹک مٹک کے چلن دا فعل 5- پائل، پازیب، وَنگی: 'کدیں ایہدے اندروں مور کو کدائے، پَیل پاڑ کے نِکلیا' (نجم) 6- گھمنڈ، غرور

پیل پلانگھا، (مذ) ویکھو: پیل پلانگھڑا

پیل پلانگھڑا، (مذ) بچیاں دی اک کھیڈ جس وچ لتاں ہیٹھ دی ڈنڈا اُسٹیا جاندا ہے ایہہ عام طور تے ون یاں بوہڑ وغیرہ دے رُکھ ہیٹھ کھیڈی جاندی ہے، جنگ پلنگا

پَیل: (فم، صفت) پرلا، دُوجے پاسے دا

پِیل: (فا، مذ) 1- ہاتھی، فیل 2- شطرنج دا فیلا ناں دا مہرہ، وَنگی: 'شاہ پالے دنے رکھیں ہوندا مارُو پیل پیادہ' (سیف)

پیل بالا، (فا، مذ) ہاتھی دے قد دے برابر

پیل پاوا، (مذ) 1- ستون، تھم، پلر، ٹیک 2- اک روگ جس وچ پیر سُج کے موٹے ہو جاندے ہن، فیل پا 3- ہاتھی دے پَیر ورگا پاوا، تھمتا تھملا، تھمی

پیل خانہ، (مذ) فیل خانہ، ہاتھی بنھن دی تھاں

پیل مالا، (فا، مذ) کسے نوں ہاتھی دے پیراں تھلے دے کے کچومر کڈھوانا

پیل محمود، (فا، مذ) اوس داناں جیڑا ابرہہ بادشاہ حبش دے ہاتھیاں دا سرداری تے ایہہ بادشاہ خانہ کعبہ دی خرابی واسطے ایس ہاتھی نوں نال لیایا سی پر ناکامیاب رہیا

پیلا: (مذ) 1- ہلدی دے رنگ دا، پیلا، زرد رنگ، اِک مشہور رنگ، سنتری رنگ، وَنگی: 'پیلے دا وسواس نہ باہُو پیلے باجھ نہ میلا ہُو' (باہو) 2- چمک یاں تیز رہن، پھکا، بسنتی رنگ، وَنگی: 'دھیدو دا مونہہ پیلا ہویا، آئے چل ادائیں' (دمودر)

پیلا بانسا، (مذ) پیلے پھُلاں والا بانسا

پیلا بھُوک، (صفت) بالکل پیلا، پیلا بچ، پیلا زرد

پیلا بچ، (صفت) بالکل پیلا، پیلا بھُوک، پیلا زرد، وَنگی: 'تیرا لال چہرہ پیلا بچ ہویا، رنگ بدل گئے وچوں آنیاں دے'

پیلا پشک، (مذ) 1- ڈاڈھے زرد رنگ دا 2- ڈاڈھا کمزور

پیلا پن، (مذ) پیلا ہوون دا عمل، پلتن

پیلا پھڑک، (صفت) ویکھو: پیلا بھوک

پیلا پیلا جاپنا، (محا) بنا خون توں وکھائی دینا

پیلا پینا، (محا) 1-بہت کمزور ہو جانا 2- ڈریاں چِٹا کارن چہرے دا رنگ اُڈ جانا

پیلا تھینا، (محا) پیلا پینا، وَنگی: 'سُن مارن سندی، دھیدو پیلا تھیندا' (دمو)

پیلا جو، (مذ) اک بُوٹی دا ناں

پیلا ڈیہموں، (صفت) بھونڈ، ڈیہمو

پیلا زرد، (صفت) بالکل پیلا، پیلا بُھوک، وَنگی: 'خوشی خراب ہوئی ہر دل دی زرد ہویا رنگ پیلا' (ہاشم شاہ)، ڈاڈھا زرد، ہلدی دی طرحاں زرد

پیلا منکا، (مذ) پتے ورگے اک رُکھ دی گوند جیہنوں کپڑے نال رگڑ کے کسے تیلے کَکھ ساہمنے کریئے تے اوہ تیلے نوں مقناطیس وانگوں چِک لیندا اے

پیلا وسار، (صفت) ہلدی ورگا پیلا، بہت پیلا

لال پیلا ہونا، (محا) طیش وچ آونا، غصے وچ آ جانا

مِٹھا پیلا، (مذ) اوہ پیلا رنگ جو چاولاں وغیرہ وچ دی پایا جاندا ہے، زردہ، رنگ

پَیلا: (نم) پرلا، ارلا دی ضد، اوس پاسے دا، اودھرلا، اگے ہور

پیلا منٹ: (مو) بالاں دی مٹھائی، مٹھی گولیاں

پیلاں: (مو) 1-اک ناچ دی چال، خوشی نال نچن، مٹک مٹک کے چلن 2-خوشامد کرن، اگے پچھے پھرن، بھون، آوارہ پھرن، وَنگی: 'سدا نہ امبیاں بیٹھ آ کے پیلاں پانیاں موراں' (پیر فضل)

پیلاں پاونا، (محا) 1-خوشی نال نچنا 2- مٹک کے چلنا 3-خوشامد کرنا، اگے پچھے پھرنا، مور دا مستی وچ آ کے نچنا

پیلاوا: (مذ) پیاون والا، ساقی

پیلائی: (مو) 1-پلتن، پیلا پن، زردائی 2- پیلا رنگ

پیلبان: (فا، مذ، صفت) ہاتھی دا محافظ، ہاتھی نوں ہانکن والا

پیلبند: (فا، مذ) شطرنج دی بازی وچ اک بن دا ناں

پیلپایہ: (فا، مذ) تھم، ستون

پیلتن: (فا مذ) طاقتور، رستم دا لقب

پلیرُو: (مذ) اک چھوٹی جھاڑی جو سندھ پنجاب، اتے ہمالیہ وچ عام ملدی ہے، ایس دا پھل لال رنگ دا ہوندا ہے اتے کھان وچ مٹھا ہوندا ہے

پیلڑا: (صفت) تھوڑا پیلا، پیلا، زرد، کھٹا

پیلسا: (مذ) اک جھاڑی جس دا پھل چھوٹا اتے کھان وچ کھٹا ہوندا ہے

پیلک: (مذ) رتھ بان، مہاوت، ہاتھی دی سواری نوں چلاون والا، فیل بان

پیلک: (مو) 1-اِک لُونی بوٹی تے اوہدے پھل داناں 2- پیلے سر والا اک نکا پرندہ 3- کوئل 4- پیلا پن، پیلا ہٹ 5- سرنگی دے ہیٹھلے سرے دی ڈٹی جس دے سہارے تاراں ہوندیاں نیں 6- اک قسم دا پنگھوڑا

پیلن: (مو) اوہ لکڑی جس دے سریاں تے بیٹھ کے بال جھولدے نیں

پیلنا: (فعم) 1-پیڑنا، اگے کرنا، دھکنا، دھکیلنا 2-بنٹیاں دی کھیڈ وچ گولی نوں کھتی وچ پاؤنا 3- کسے تے حملہ کرن لئی ہاتھی گھوڑے وغیرہ نوں اوس دے ساہمنے چھڈنا یاں اگے ودھاونا 4- پریرنا دینا، ترغیب دینا

پیلنا: (فل) لہراں وانگ ہلنا، لہرانا

پیلو: (مذ) پنجابی دا اِک مشہور شاعر جس نے مرزا صاحباں دا قصہ لکھیا

پیلو: (مو) اک راگنی دا ناں

پیلو: (مذ) 1-پیلن والا 2- ویاہ تے بن بُلائے آون والا پراہنا جو کجھ نہ دیوے

پیلوں: (مذ) 1-ون رُکھ دا پھل 2- اک قسم دا پھل، ونگی: 'ون دے رُکھ دا پھل، پیلھوں پکیاں نی وے' (خواجہ) 3- تیر، کانی 4- کیڑا، کرم 5- فیل، ہاتھی، نیل، مُرغ 6- اک راگنی 7- پنجابی دا اک نامی شاعر جیہنے مرزا صاحباں دا قصہ جوڑیا

پیلہا: (مذ) لما کالا کیڑا، چیونٹا

پیلھ: (لہند، مو) 1-جنگل دا پھل 2- پیلوں، ون دے بوٹے دا پھل

پیلھوں: (مذ) ویکھو: پیلوں

پیلی: (مو) 1- کھیت 2- کھیتی، فصل، ونگی: 'وڑو وَٹ لنگوٹڑے وچ پیلی بنا وَٹ سَہَہ پُٹ وکھاوندا جے' (وارث شاہ)

پیلی: (مو) 1- پلک، پلکاں 2- پپل دا اسم تصغیر

پیلی جری: (مو) 1- پربک ناں دے رُکھ دی جڑھ جو دوائیاں وچ کم آوندی ہے 2- ممیرا

پیلی: (مو) پیلی، زرد

پیلی مٹی، (مو) 1-اک طرحاں دی پیلے رنگ دی مٹی جو سفیدی کرن لگیاں رنگ پیلا کرن لئی ورتی جاندی ہے 2- اک قسم دی چیکنی، سخت اتے پیلے رنگ دی مٹی

پیلے: (مذ) 1- 'پیلا' دی جمع، ویکھو 'پیلا' جیہدی ایہہ جمع اے 2- پرے دی تخفیف

پیلے پار، (فم) 1- دریا دے دوجے کنارے، پار 2- بہت دور، اورم پار، بیلے پاسے، پیلے داں، پرلی طرف، پرلے کنارے، اودھر

پیلیا: (مذ) اک روگ جس وچ سریر اتے اکھاں پیلیاں پے جاندیاں نیں، یرقان

پیلیا: (فا، مو) 1- اک بیماری جیہڑی پیرا دی ہوندی اے 2-وڈی صراحی 3-دوائیاں دا وڈا ڈبہ، 4-اک قسم دا ہتھیار

پیلیائی: (مو) ویکھو: پیلائی

پیلیائیں: (مو) 1-زردی 2- انڈے دا زرد مواد

پیم: (سر، مذ) 1- میں پایا، مینوں نصیب ہویا، مینوں پیا، مینوں پئی 2- 'پریم' دی تخفیف، پیار، محبت

پیان: (فا، مذ) عہد، بچن، قول، اقرار، وعدہ، ونگی: 'لیا من فرمان ایہہ باپ میرے، کیتا پک ایہہ عہد پیان سُن لئو'

پیان توڑن، (محا) وعدہ خلافی کرن

پیان کرن، (محا) وعدہ کرنا، قرار کرنا

پیان لون، (محا) قول لین، وعدہ لون، قسم لون

پیان ہوون، (محا) قول قرار ہوون، وعدہ ہوون

پیانہ: (فا، مذ) 1-اوہ چیز جس نال کجھ ناپیا جاوے، ناپن والا اِک آلہ 2-بارھاں انچ دے ناپ دی لکڑی یاں پلاسٹک وغیرہ دی پھٹی، فُٹا 3- شراب پین دا پیالا، جام، ونگی: 'توں بھر دے ساقیا مینوں وی پیانہ محبت دا' (شرف)

پیانہ بھر جاون، (محا) 1- موت آجاون 2-صبر دی حد مُک جاون

پیانہ بھر دیون، (محا) 1- پیار بھر دیون 2- کسے نوں لڑن تے مجبور کردین 3-بے صبرا کردیون

پیانہ بھرن، (محا) 1-موت آون 2-صبر دی حد مُکن

پیانہ چھلکن، (محا) 1- پیالہ بھر کے ڈُلھن 2- کم ظرفی ظاہر ہوون

پیانہ لبریز ہوجاون، (محا) ویکھو: پیانہ لبریز ہوون

پیانہ لبریز ہوون، (محا) 1- پیانہ بھر جاون 2-صبر دی حد ختم ہوون

پیائش: (فا، مو) 1- کسے چیز دی لمبائی چوڑائی وغیرہ ناپن دا عمل، ناپ، مِنتی 2- زمین ناپن دا کم

پیمبر: (فا، مذ) اللہ دا پیغام لوکائی تائیں اپڑاون والا، پیغمبر، ونگی: 'شاہ بنائیں ٹوں چُک کنگلا، کریں یتیم پیمبر مولا'

پمبری: (فا، مو) ویکھو: پیغمبری

پیمت: (مو) پیوندکاری، پیوند دا ہندکو لہجہ

پیمک: (ہ، مو) چاندی یاں سونے دے تاراں دی بنائی ڈوری یاں لیس جیہنوں کپڑیاں اُتے سجاوٹ لئی لایا جاندا اے

پیمی: (صفت) ویکھو: پریمی

پین: (مو) 1- کہی دا اوہ سوراخ جس وچ دستہ پائیدا ہے، اک انچ دا چوتھا حصہ 2- اتھری

پین پٹکے / پین پٹے، (فم) پین سٹے، پینڈیاں سار

پین تونی لہاون، (محا) معاملے نوں انجام تیک پہنچانا

پین سٹے، (فم) شروع وچ اک دم، پینڈیاں سار ہی

پین (Pen): (انگ، مذ) 1-اک طرحاں دی قلم جس وچ سیاہی بھری جاسکدی ہے اتے جیب وچ رکھیا جاندا ہے 2- ہولڈر، قلم

انڈی پین، (مذ) اک طرحاں دی قلم جس وچ سیاہی بھری جا سکدی ہے اتے جیب وچ رکھیا جاندا ہے

پین: (مذ) 1- کیسر دا پیلا رنگ 2- اک پانی دا پنچھی، پیں

روغنی پین، (مذ) پین دی چربی توں بنا تیل، ایہہ تیل اک پنچھی دی چربی چوں لگ بھگ پاء بھر نکلدا ہے

پِین: (صفت) 1- پین دی حالت یاں عمل، پانی ورگی چیز نوں مونہہ راہیں اندر لنگھاؤنا 2- سگریٹ، حقے وغیرہ دا کش لا کے دھواں باہر کڈھنا

پین پلان، (مذ) پین اتے پیاون دی حالت یاں عمل

پین نوں پانی نہیں چھڑکن نوں گُلاب، (اکھا) جدوں کسے بندے دے پلے تاں کجھ نہ ہووے پر ٹھاٹھ باٹھ امیراں ورگا رکھے اوددوں کہندے نے نیں

کھان پین، (مذ) 1- کھان پان 2- رہنی بہنی

پِنا: (فل) 1-لیٹنا، لمے پینا 2- سونا 3- بیمار ہونا 4- ڈِگنا 5- ہونا، واپرنا 6- پھیلنا (بیماری) 7- راہ وچ ہونا (جیویں دریا وغیرہ) 8- وہلے رہنا 9- حملہ کرنا، ہلّہ بولنا 10- واسطہ رکھنا 11- مجبور ہونا (جیویں

کھانا پینا)12- خالی ہونا (زمین وغیرہ دا)13- تکھا، تیز

آ پینا، (محا)ہلّہ ہونا، حملہ ہونا

اپنی اپنی پے جانا، (محا) اپنی اپنی فکر لگ جانا

اگے پے رہنا، (محا)1- آتر ہونا2- سارا دن سُتے رہنا

اگے پینا، (محا)1- غلامی قبول کرنا، ہار منّنا2- ملتوی ہونا

اُٹھ اُٹھ کے پینا، (محا) غصے وچ مارن نوں آونا

پچھے پینا، (محا) کسے نوں کم کرن لئی بار بار مجبور کرنا، مگر پینا

پکے پینا، (محا) بزادر ہونا، ایمان ہونا، بے عزت ہون، پھکے پین دا داگاڑ

پلے پینا، (محا)1- سمجھ آونا2- گل دی سمجھ آونی

پھٹ پینا، (محا)/دورے پینا، غشیاں پینا دبا بیٹھ آ کے کسے گل دا بھیت کھول دینا، بک پینا

پھک پینا، (محا) 1- من میلا ہونا، دلاں وچ فرق پینا2- شرمندہ ہونا

پئی پئی سو مُولوں گئی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کسے چیز دے بہت پُرانا ہو جان تے اوس دا مُل گھٹ جاندا ہے اودوں کہندے نیں

پئی تے پئی ہونا، (محا) کم دا گاڑھا ہونا

پئی گھِسنا، (محا) پے جانا

پینا ٹپے، (فم) ویکھو: پین سٹے

ٹُٹ کے پینا، (محا) زوردار حملہ کرنا، ہلّہ بولنا

جان پینا، (محا) 1- تازگی آونا، ہرا ہونا، رونق آ جانا2- طاقت آ جانا، کمزوری دور ہو جانا

جُتیاں پینا، (محا)1-دُرگت بننا2- مار پینا

چکر وچ پینا، (محا) بہت سوچ وچار وچ پینا، گُنجھل وچ پینا

چھتر پینا، (محا) بے عزتی ہونا

چھتھے پینا، (محا)1-اک جانا، تنگ ہونا2- کالھے پینا

دس پینا، (محا) کُڑمائی خاطر کسے مُنڈے وغیرہ دا تھوہ پتا لگنا

دلیلیں پینا، (محا) بہت سوچ وچار وچ پینا، کسے پکے فیصلے تے نہ پہنچ سکنا

ڈوب پینا، (محا) دل گھٹنا

ڈوبے پینا، (محا) دل دا گھٹنا، دل ڈُبنا

رولا پینا، (محا) خبر اُڈنا

سر پینا، (محا) ذمے واری آ پینا

سروسر پینا، (محا)مصیبتاں دا لگاتار آونا

غش پینا، (محا) جر نہ سکنا، سہہ نہ سکنا

غش تے غش پینا، (محا) کسے بھاری صدمے کارن بار بار بے ہوش ہونا

کم چل پینا، (محا) کاروبار دا جم جانا

کھان نوں پینا، (محا) 1- کھجھ کے بولنا، جھئی لے کے پینا 2- چنگا نہ لگنا، بُرا لگنا

کھپ پینا، (محا) افواہ اُڈنا

گدھی گیڑ پینا، (محا) چکر وچ پھس جانا

گل پینا، (محا) خواہ مخواہ غصہ کر کے لڑن نوں پینا

گل پینا ڈھول وجاونا، (محا) مجبوراً کوئی کم کرنا

گل گلاواں پینا، (محا) واڈھودا جھمیلا آ پینا

گیڑ پینا، (محا) چنگی کمائی دا موقع مِلنا

مگر پینا، (محا) ویکھو: پچھے پینا

مل پینا، (محا) قدر ہونا

موت پینا، (محا) بہت کشٹ محسوس کرنا

موڑ (موڑا) پینا، (محا) کسے بیماری وغیرہ دا گھٹنا شروع ہونا

وٹ پینا، (محا) ڈِھڈ پیڑ ہونا

وچ پینا، (محا) 1-دو دھڑیاں دا سمجھوتا کراون لئی وچولا بننا 2- ثالث بننا

وگار گل پینا، (محا) کسے کم نوں مجبوری کر کے کرنا

ہاء پینا، (محا) بد اسیس لگنا، بد دعا لگنا، ونگی: 'چھڑیاں دی ہا پیچو، بھکھے نے جوانی ساڑی' (لو۔گ)

ہول پینا، (محا) ساڑا ہونا، جر نہ سکنا

ہولا پینا، (محا) عزت وچ فرق آونا، شان دے خلاف سلوک ہونا، قدر نہ رہنا

پِینا: (فم) 1-پانی ورگی چیز دا مونہہ راہیں اندر لنگھاونا 2-چکھنا 3-چوسنا 4- سہنا برداشت کرنا، سہارنا 5- سگریٹ یاں حُقے وغیرہ دے دھوئیں دا کش لا کے دھواں باہر کڈھنا 6-شراب پینا

پینا شروع کرنا، (محا) ستیا کڈھنا شروع کرنا، تنگ کرنا

پینتالی: (صفت) پنجتالی

پینترا: (مذ) 1- کشتی لڑن یاں گتکا تلوار وغیرہ دے وار کرن سے کسے خاص ڈھنگ نال پیر بدلن دا عمل 2- چلاکی نال بھری ہوئی چال یاں جگت 3- ہندو ریت موجب سفر تے جان ویلے دی اک رسم، تھاپے ہوئے مہورت موجب جو جا نہیں سکدا اوہ اپنی تلوار، سوٹی، پٹکا وغیرہ کوئی شے ٹھیک مہورت تے کسے ہتھ تور دیندا ہے ایس نوں پینترا کہندے نیں 4۔ راہ وچ آئے ہوئے پانی یاں چکڑ وغیرہ نوں لنگھن لئی بنائی پیر رکھن لئی سُکی تھاں یاں رکھیا گیا پتھر وغیرہ

پینترا بدلنا، (محا) چکما دین دے عمل نال پہلاں کجھ کہنا پھیر کجھ کہنا

پینتری: (عدد، صفت) پینتی، 35

پینترے: (مذ) ویکھو: پینترا

پینترے باز، (مذ، صفت) موقعے مطابق بدلن والا، چُست چالاک، پینتڑے باز

پینترے بازی، (مو) چُستی، چالاکی، پینتڑے بازی

پینتریا: (مو) ویکھو: پینتواں

پینتڑا: (مذ) 1-پیر دا نشان 2- چال، چالاکی 3- کُھرا 4- پاسا، رُخ پہلو، ونگی: 'رکھ پینتڑے مِلن تیار ہویا' (قادر) 5- ڈھب، ڈھنگ، ول، طریقہ، وتیرہ 6-پیراں نال گلی تھاں تے بن گیا راہ

پینتڑا بدلنا، (محا) ویکھو: پینترا بدلنا

پینتڑا پینا، (محا) 1-لیہہ تُر پینا، رِیت پے جانا 2- مثال قائم ہو جانا

پینتڑا جماونا، (محا) پیر پکے کرنا

پینتڑے: (مذ) 1- ویکھو: پینتڑا جیہدی ایہہ جمع اے 2- گھول دا اک داء

پینتڑے باز، (صفت) ویکھو: پینترے باز

پینتڑیوں اُکھڑنا: (محا) راہ توں بھٹک جانا، ڈول جانا

پینتھ: (صفت) ویکھو: پینٹھ

پینتی: (عدد، صفت) 1-پنج اُتے تیہہ، 35 گورمکھی حروف تہجی جس وچ 35 اکھر ہوندے نیں 2- اوہ کوتا جس دا ہر نواں بند گورمکھی حروف تہجی موجب شروع ہوندا ہے

پینتیاں: (صفت) ویکھو: پینتیواں

پینتیواں: (صفت) پینتی دی گنتی پوری کرن والا

پینٹ(Paint): (انگ، مو) کندھاں یاں دروازیاں وغیرہ نوں لاون والا رنگ، رنگ، روغن

پینٹ: (Pantaloon)(مو، انگ) پتلون

پینٹ کار پجامہ، (مذ) پتلون دی کاٹ تے بنیا پجامہ، پتلون نما پجامہ

پینٹر (Painter): (انگ، مذ) سائن بورڈ وغیرہ لکھن والا، رنگ روغن کرن والا

پینٹنگ(Painting): (انگ، مذ) نقاشی، مصوری

پینٹھ: (مو) 1-ساکھ، عزت، وڈیائی، شان 2- رعب، دبدبہ 3-مقرر دن تے لگن والا بازار 4- بازار لگن والی تھاں

پینٹھ ماری جانا، (محا) ساکھ ماری جانا

پینٹھ: (عدد، صفت) سٹھ جمع، پنج، ٦٥

پینٹھا: (مذ) حلوہ کدو، پیٹھا، لوکی

پینچ: (مو) 1-قطار، پال، لڑی 2- زمین اتے اسمان دے ملن دی حد یاں لیک، اُفق

پینچو پینچ، (فم) پالو پال، قطارو قطار، ونگی: 'پینچو پینچ کھڑوتے منگتے، ہاڑ دے گھتن، ترلے پاون' (ونگار)

پینجا: (مذ، صفت) 1-روں پنجن والا 2-اِک ذات جو روں پنجن دا کم کر دی اے 3-رُوں پنجن دی مشین، دُھنیا

پینجن: (مصدر) پنیا جانا، پنجیا جانا

پینجھو: (مذ) کریر دا پکیا پھل، ونگی: 'بیر بہو کیلے تے اخروٹ بندے'

پینجھو بیر، (مذ) پکیا ہویا لال سُرخ بیر، ونگی: 'کھا کے بیر پینجھو سا کٹ لاں گے، نال لے نہیں کھنڈ تے کھیر چلے'

پینجی: (مذ) رُوئی پنجن والا، دُھنیا

پینچے: (مذ) ویکھو: 'پینچا' جیہدی ایہہ جمع اے

پینچ: (مذ، صفت) 1-پنچایت دا ممبر 2- نمبردار 3- مکھیا، چودھری 4- پانی بھرن والا، مہرا، جھیور، ونگی: 'حضرت قاضی تے پینچ سدا سارے، بھائیاں زمیں نوں کچھ پوائی آہی' (وارث شاہ)

پینچا: (ہند، مذ) پونچا، لت دا غلاف، شلوار دا ہیٹھلا تے اخیر لا حصہ

پینچاں دا کہنا سر متھے تے پرنالا اوتھے دا اوتھے: (اکھا) جدوں کسے کم لئی کوئی ہاں تاں کر دیوے پر کرے کجھ نہ تاں کہندے نیں

پینچکا: (مو) 1-جوتش وچ ستائی نچھتراں وچوں پچھلے پنج نچھتر جو بھیڑے منے جاندے نیں 2- اوہ خاص تاریخاں جیہناں وچ کوئی ہندو مرے تاں کہندے نیں کہ پنج جنے مرن گے

پینچنی: (مو، صفت) 1-کسے پنچایت دی سوانی ممبر 2- 'پینچ' دی مونث

3۔چودھرانی، ونگی:'اگے پنچھنی ہو کے ہیر چلی کول رانجھے نوں جاءِ کھلیاریا
ای'(وارث شاہ)

پنچھی: (مذ) پرندہ، پکھیرو، پنچھی، ونگی: 'قیدی رہندے نیں جس
طرحاں جیل خانے، سوہرے چت پنچھی قابو جان ہویا'

پنچے: (مذ) پنچاں دی جمع، ویکھو پنچا'جیھدی ایہہ جمع اے

پنچے دا ناتا/ پنچے دی ناتے داری، (محا) پونچ دا رشتہ، پونچے
دی رشتہ داری، ماں دے پیکے دی رشتہ داری، ایسے رشتے دار
جیہناں دا تعلق ماں دے خاندان نال ہووے

پنید: (مو) ویکھو: پواند، پیوند

پنیدا: (صفت) جمیا، ظاہر

پنیدا: (مذ) 1۔رستہ، پینڈا 2۔ وِتھ، فاصلہ، پندھ، سفر، راہ

پنیدا: (مذ) ویکھو: پنیدی

پنیدی: (مو) 1۔بھانڈے یاں بیڑی وغیرہ دا تھلا 2۔ اک پتل دا
بھانڈا

پنیدی والا گلاس، (مذ) کنگنی والا گلاس، کڑے والا گلاس

پَیندی: (فم) پنیدے سٹے، فوراً ای

پَیندی دھاڑوں، مِلدے اُدھاروں بچیئے، (اکھان) ویکھو:
پکھیندے دھاڑوں تے ملدے اُدھاروں بچنا چنگا

پنیدی سٹے، (فم) ویکھو: پین سٹے

پنیدے دھاڑوں تے مِلدے اُدھاروں بچنا چنگا، (اکھان)
دنگا فساد توں تے ادھار توں بچنا چاہیدا اے

پنیدیاں ای، (فم) پنیدے سٹے ای، فوراً ای

پنیدیاں سار، (فم) ویکھو: پنیدیاں ای

پنیدیاں لیندیاں، (فم) فٹا فٹ، جھٹ پٹ، چاندیاں سار

پَینڈ: (مذ) 1۔پیر، قدم 2۔فاصلہ، راستہ

پینڈ: (مو) 1۔ڈھیم، ڈلا، ڈھیلا 2۔اُچی بھوئیں

پینڈ مارن، (محا) ویکھو: پینڈا مارن

پَینڈا: (مذ) گھڑونجی، گھڑتھنی، چاٹی رکھن والا چوکھٹا

پینڈا: (مذ) 1۔سفر، رستہ، راہ، وِتھ، ونگی: 'ادھے گھنٹے دا پینڈا وی گھٹ
جاوے گا' (مدثر) 2۔پیر رکھن دی تھاں 3۔ فاصلہ، دوری، پندھ،
ونگی: 'اوکھی گھاٹی مشکل پینڈا، سر پر گٹھڑی بھاری' (بلھے شاہ)

پینڈا پینا، (محا) وادھو دا سفر لگ پینا

پینڈا اجھا گنا، (محا) بہت لما سفر کرنا

پینڈا کپّن، (محا) سفر طے کرنا، فاصلہ طے کرنا

پینڈا کچھنا، (محا) ویکھو: پینڈا کپّن

پینڈا کھوٹا کرنا، (محا) سفر وچ تاخیر کرنا

پینڈا کھوٹا ہونا، (محا) سفر کرن دا ویلہ ضائع جانا، ونگی: 'چل
شتاب اساڈا پینڈا کھوٹا ہوندا جاندا' (گل)

پینڈا مارنا، (محا) سفر طے کرنا، پینڈا کٹنا

پینڈا مکانا، (محا) منزل تے پہنچنا، فاصلہ طے کرنا

پینڈا ناپن، (محا) رستہ طے کرن

پینڈڑ: (مذ، صفت) 1۔جانن والا، سُوہا 2۔ ڈاکو، دھاڑوی 3۔بھوت،
جن

پینڈڑپون، (محا) ڈاکو پون، ڈھاری پون

پینڈڑ پینا، (محا) ڈاکا پینا

پینڈڑا: (مذ) پینڈا، سفر، رستہ، ونگی: 'سجن جی نفرت دے ایہہ پینڈڑے، مُن بہتا سانہیں سہے جان گے' (حیاتی دے سوے)

پینڈل: (مذ) سونے وغیرہ دا بنیا ہویا گل وچ پاون والا اک گہنا

پینڈن: (مو) پینڈ دی عورت، دہاتن

پینڈو: (صفت) پنڈ دے رہن والے، دیہاتی، پنڈاں دے وسنیک

پینڈوال: (مذ، صفت) پنڈ دا، دہاتی

پینڈورا: (مذ ویکھو: پینڈو

پینڈولم (Pendulum): (انگ، مذ) کلاک وچکار ہیٹھاں نوں لمکن والا جنتر، آلہ، جس دے ہلن نال گھڑی دے چلن دا پتا لگدا ہے

پینڈوئی: (صفت) پینڈا کرن والا، مسافر

پینڈھا: (صفت) کرڑا، سخت، نگر

پینڈھی: (مو) ویکھو: 'پینڈھا' جیہدی ایہہ تفصیر اے

پینڈھی: (مو) اوہ مٹی یا لوہے دا برتن جیہدے وچ آٹا گھنیا جاندا اے، کنالی

پینڈی: (مو) روڑی، پنی، گرولی

پینڈی بیر: (مذ) بیر دی اک قسم، پیوندی بیر

پینڈے: (مذ) ویکھو: 'پینڈا' جیہدی ایہہ جمع اے

پینڈے پینا، (محا) سفر شروع کرنا، سفر ارنبھنا

پینڈے مارن، (محا) سفر طے کرنا

پینس: (مو) 1-شاہی پالکی، ہکرا، اک طرحاں دی ڈولی، پالکی 2-نزلہ، زکام

پینسا: (مذ) پنج سو دھاگیاں والے پیٹے والا کپڑا، جس کپڑے دی چوڑان وچ 500 دھاگے لگے ہوون، موٹا سوتی کپڑا

پینسل (Pencil): (انگ، مو) اک طرحاں دی قلم جس وچ لکھن لئی سکہ پایا ہوندا ہے

دو رنگی پینسل، (مو) اک طرحاں دی پینسل جس دے اک پاسے لال اتے دُوسرے پاسے نیلا سکہ ہوندا ہے

پینسلین (Penicillin): (انگ، مو) اک انگریزی دوائی جو سریر دے روگاں دے جراثیماں نوں ودھنوں روکدی ہے

پینسی: (مو) 1-پنج سو دھاگیاں والے پیٹے والا کپڑا 2-اعلیٰ قسم دا کپڑا

پینسیا: (مذ) پنج سوتاراں والا کپڑا

پینشن (Pension): (انگ، مو) اوہ رقم جو کسے سرکاری کامے نوں ریٹائر ہون توں مگروں اوس نوں یاں اوس دے گھر والیاں نوں ملدی ہے

پینشنر: (مذ) پینشن لین والا بندہ

پینشنی: (صفت) پینشن نال واسطہ، پینشن دا

پینشنیا: (مذ) پینشن لین والا بندہ، پنشنر

پینک: (مو) کسے نشے خاص کر کے افیم دے نشے پاروں آون والی اُونگھ، افیون دی چونڈھی

پینک آون، (محا) انگھلاٹ آون، اونگھ آون

پینک وچ ہوون، (محا) 1-انگھلاٹ وچ ہوون، 2-افیم یاں ڈوڈیاں دے نشے وچ ہوون

پینکو: (مذ) ویکھو: پینکوی

پینکڑا: (مذ) ویکھو: پینکڑی جیہد اایہہ مکبراے

پینکڑی: (مو) 1-پَیر تے کڑی دا مرکب اے، پیراں دی بیڑی 2-قید، مجبور

پینکنی: (مو) پیپنی، مونہہ نال وجاون دا واجا

پینکھڑ: (مو) 1-قیدیاں دے پیراں دی بیڑی 2-ڈنگراں دے پیراں نوں بنھن والی رسی، گھوڑے یاں مجھ وغیرہ دے پیراں وچ پاون والا رسا 3-پیراں دا اک گہنا

پینکھڑ پاونا، (محا) قابو کرنا، قبضے وچ لیاونا

پینکھڑا: (مذ) ویکھو: پینکھڑ

پینکھڑاں: (مو) ویکھو: 'پینکھڑ' جیہدی ایہہ جمع اے

پینکھڑن: (مصدر) پیراں نوں کڑن، ڈنگراں دے پیراں نوں رَسا پاون

پَینکھڑی: (مو) جنور دے پیر وچ پائی گئی اوہ کڑی جیہڑی جنور دے ٹُرن تے کھڑکدی اے تے اوہدی حرکت دی نشاندہی کر دی اے

پینکھی: (مو) پنکھی

پینگ: (مو) ویکھو: پینگھ

پِینگ: (ہ، مو) افیم یاں ڈوڈیاں دے نشے دا انگھلاٹ

پینگھ: (مو) 1-رُکھ دے ٹاہن نال بنھیا رسا یاں موٹا سنگل 2-ست رنگی پینگھ 3-پنگھوڑا، ونگی: 'کتھ اوہ پینگھ پپل ملکانے ناز حُسن کتھ راج بہانے' (خواجہ فرید)

پینگھ اسمانی چڑھنا، (محا) بہت گُڈی چڑھنا، بہت ترقی کرنا

پینگھ جُھتاون، (محا) 1-ہوئے دین 2-لاڈ کرن 3-سکون دیون

پینگھ جُھٹائی، (مو) 1-پینگھ جھوٹن دا کم 2-وِیاہ دی اک رسم جیہدے وچ پینگھ جھٹائی جاندی اے

پینگھ جھوٹن، (محا) 1-ہوٹے لون 2-موجاں کرن

پینگھ ودھاون، (محا) دوستی گوڑھی ہوون

پینگھ ودھن، (محا) 1-میل ملاپ ودھن، 2-ترقی کرن، اگانہہ ودھن

پینگھ ہُلارے تے ہونا، (محا) نین جوبن تے ہونا (عشق وچ)، پُورے زور وچ ہونا، عروج تے ہونا، ونگی: 'جدوں ایہناں ڈاگواں دی پینگھ پورے ہُلاروں تے سی' (با، ڈھو)

ادھ وچالیوں پینگھ ٹُٹنا، (محا) جوانی وچ ہی مر جانا

بُڈھی مائی دی پینگھ، (مو) قوس قزح، ست رنگی پینگھ، دھنک

بی بی بائی دی پینگھ، (مو) ویکھو: بُڈھی دی پینگھ

ست رنگی پینگھ، (مو) قوس قزح، دھنک، اسمانی پینگھ

پِینگھا: (مذ) 1-جھولا، پنگھوڑے دی شکل دی پینگھ، پنگھوڑا 2-قوسِ قزح، دھنک

پینگھاں: (مو) 1-ویکھو: 'پینگھ' جیہدی ایہہ جمع اے، ہُونٹا، ہلارا 2-اک قسم دی چڑی

پِینگھاں پاون، (محا) 1-لمبا کرنا 2-دیر کرنا

پینگھڑا: (مذ) ویکھو: پینگھا

پینگھڑن: (مصدر) ویکھو: 'پینکھڑن' جیہد اایہہ وگاڑ اے

پینگھن: (مصدر) پینگھاں جھولنا، ونگی: 'دوجے پہر پینگھ تے پینگھن، گھنگھنیاں گھِن آوے' (دمودر)

پنگھنا: (فل) پینگھ جھوٹنا

پنگھوڑا: (مذ) ویکھو: پنگھوڑا

پنو: (مو) کنیٹے دا دھون دھان

پنہوائی: (مو) پسوائی، دانے وغیرہ پیہن دی اُجرت، مزدوری

پکھاوا: (مذ) ویکھو: 'پنہاوا' جیہڑا درست اے

پکھاونی: (مو) پنہاونی، لباس، پوشاک

پیٹڑھاں: (صفت) گُھٹے جسم والا، موٹا، ڈاڈھا، سخت جان

پینی: (صفت) 1- تِکھی 2- بریک، سوکھم 3- ٹوپے دا چوتھا حصّہ، (ٹوپا دوسیر دا ہوندا اے) 4- پٹن والی، منگن والی، منگتی

پینی(Penny): (انگ، مذ) اک انگریزی سِکّہ جو شِلنگ دا 1-1/2 واں حصہ ہوندا ہے، پیسہ

پینی سٹے: (فم) پینڈی سٹے، پینڈیاں سار، اِک دم

پیئیاں پَٹ: (فم) چُھڈ دے ای

پیئیاں لیئیاں: (فم) ویکھو: پینڈیاں لینڈ یاں

پیئیاں لیئیاں: (فم) پینڈیاں لینڈ یاں، لے دے کے

پیں: (مو) اِک پانی دا پنچھی جس دی چُنج ہیٹھ مچھیاں اِکٹھیاں کرن دی تھیلی ہوندی اے اتے جس بارے آکھیا جاندا اے کہ ایہہ اپنے بچے اپنے لہو نال پالدا اے

پِیں: (صوت) نلی وچ ماری پھوک دی آواز

پیں پیں، (صوت) ہارن وجن دی آواز

پِیں: (مو) کیسر دا پیلا رنگ

پیو: (مذ) باپ، پتا، ماں دا خاوند

پیو آکھن، (محا)-1 کسے نوں باپ مجھن 2- ڈھیر عزت دین

پیو بانیا تے پتر نواب، (اکھان) جس ویلے کنجوس بندے دا پُتر فضول خرچ ہووے تاں کہندے نیں

پیو بھرا کجھ نہیں، سبھ کجھ روپیا اے، (اکھان) جیہڑا شخص مال دولت نوں خونی رشتیاں توں ودھ سمجھے اوہدے بارے آکھدے نیں

پیو جوڑ پُتا ندے دے لاگے، (اکھان) جے پیو پتراں دی بربادی دا کارن بنن تاں کہندے نیں

پیو بھنگاں سوں باغیں پچھلے جیون اپنے بھاگیں، (اکھا) جدوں کوئی بے فکر بندہ اپنے عزیز بندیاں دی دی پرواہ نہ کرے، اودوں کہندے نیں

پیو دا پُت، (صفت) اصل دا

پیو دا پیو، (مذ، صفت) دادا، وڈیرا

پیو دا پیو منگن، (محا) کسے نقصان ویلے اوس مل دی شے منگی، امقاتوں ودھ منگن

پیو دا گھر، (مذ) 1-اپنا گھر 2- پیکے

پیو دادا، (مذ) ویکھو: پیوڑاڈا

پیو دادے پُنا، (محا) وڈے وڈیریاں نوں گالھاں کڈھنا

پیو دادیوں، (فم) پُشتاں توں، پیڑھیاں توں

پیو دے پیو نوں پھڑنا، (محا) گل دی بہت کھوج کرنی

پیوڑاڈا، (مذ) پیو دادا، وڈا وڈیرا

پیو کمائے تے پتر اُڈائے، (اکھان) جدوں کے محنتی تے کماؤ پیو دا پتر عیاشی یاں فضول خرچی کرے تاں کہندے نیں

پیو لاکھی منداء، ماں بھٹھیاری چنگی، (اکھان) ویکھو: پیو بانیا تے پتر نواب

پیو منگتا سی پتر لنگر لایا ہویا اے، (اکھان) ویکھو: پیو بانیا تے پتر نواب

پیو نال دلیر تے پتر نال کڑمائی، (اکھان) جدوں کوئی کسے دے وڈیاں نال رکو رکھے تے چھوٹیاں نال تعلق داری رکھنا چاہوے تاں کہندے نیں

پیو نہ ماری پدڑی تے بیٹا تیر انداز، (اکھا) جدوں کوئی ماڑا بندہ زوردار کم کرن دی کوشش کرے تاں کہندے نیں

سو دارو اِک گھیو، سو چاچا اک پیو، (اکھا) جدوں گھیو اتے پیو دی اہمیت درساونی ہووے اودوں کہندے نیں

ماں پیو، (مذ) ماتا پتا، ماں باپ

پیو: (فل) 1-پینا، برداشت کرنا 2- سہارنا 3- چنگھنا 4- سوچنا

پیو پیو، (فم) پل پل، ہر وقت

پیوا: (مذ) 1-چھبیل، پیاؤ، راہیاں نوں پانی پیاون والا 2- پیون والی کوئی شے 3-انگوٹھے والی کھڑاں یاں جتی

پیوا: (مذ) کپاہ دا بی، وڑیواں، بنولا

پیو اون: (مصدر) پانی پیاونا

پیو با: (مذ) انگریزی راج سمے دا کالے پانی دا نگران

پیود: (مذ) 1-بدل، میگھ 2-ڈھیل جنور

پیودھر: (مذ) بدل، ابر 2- تالاب، چھپڑ

پیوڈھنا: (فعم) 1-ڈلاونا 2- پنگھوڑے نوں جھوٹے دینا

پیورا: (مذ) 1-بیو، پتا 2- پیکا 3- مصیبت

پیورڑا: (مذ) ویکھو: پیورا

پیورے: (مذ) پیئڑے، پیکے

پیورے مر جانا: (محا) مصیبت پے جانا، ماپے مر جانے

پیوڑ: (مذ) پوڑ، ونگی: 'کیوں کیتا تدھ مٹی اجیہا، مارے پیوڑ زمینے' (معراج نامہ قادر یار)

پیوڑ سانگ، (مو) ویکھو: پوڑ سانگ

پیوڑنا: (فعم) پنگھوڑے نوں جھوٹے دینا، ڈلاونا

پیوڑی: (مو) ویکھو: پوڑی

پیوڑی لاہنا، (محا) آسا دی وار دا کیرتن کردیاں وچ آئیاں پوڑیاں دا پاٹھ کرنا

پیوڑی: (مو) متھے اُتے لاون والی پیلی مٹی دی ٹکی جس نوں ہندو ورتدے نیں

پیوس: (مذ) امرت، پیون

پیوست: (فا، صفت) جوڑن دا عمل، جوڑ، میل، ونگی: 'قصے کاراں نے آپ داستان وچ پیوست کردتیاں ہون گیاں'

پیوستہ: (فا، صفت) جُڑیا ہویا، ونگی: 'دو ابُرو پیوستہ دے وچ رشکوں جھڑدی چاندی'

پیوی: (مو) مجھ گاں دا اوہ گاڑھا دُدھ جیہڑا بچہ پیدا ہوون مگروں چار پنج دن تیکر رہندا اے، بوُھلی

پئوسی: (مو) گھیو وچ تلی ہوئی روٹی، مٹھی ٹکی

پیوے: (مذ) پیا، پیا اے، پئے

پیوکا: (مذ) پیکا، ماپیاں دا

پیوکڑ: (صفت) پیاکا، پیون والا

پیوکڑا: (مذ) پیکڑا، پیو دا گھر

پیوکڑے: (مذ) پیوکڑا دی جمع

پیوکل: (صفت) پیاکل، لو بہتا پین والا

پیوکھ: (مذ) ویکھو: پیوس

پیوکی: (مو،صفت) پیودی پیکے دی

پیو کے: (مذ) پیوکا دی جمع، پیکے

پئو کے: (مذ) پئو کے، پیکے

پیولا: (مذ) ویکھو: پولا

پیولا پرساد، (مذ) چھتراں دی کُٹائی، چھتراں دی مار

پیولا ٹھیلی، (مو) 1-چوانی، اٹھیانی 2- روپیہ، پیسہ

پیولا کھڑکنا، (محا) جُتیاں دی مار پینا

جُتی پیولا، (مذ) جوت پتانگ، مار کٹائی

پیون: (مذ) سونے دا اک سکہ، پونڈ

پئون: (مصدر) 1- کسے پتلی مائع شے نوں سنگھوں تھلے لاہون، ڈیک لاون 2-برداشت کرن، صبر کرن، جرن

پئون بھنگاں تے ستوں باگیں، پچھلے جیؤن کرماں دے بھاگیں، (اکھان) غیر فرض شناس تے نکمے بندے بارے آکھیا جاندا اے

پئون جوگی نہ کھاون جوگی، (اکھان) نکمی شے بارے آکھدے نیں

پیونچی: (مو) پہنچی، اپڑی

پیوند: (فا، مذ+ مو) 1- کسے گھٹیا بوٹے اُتے ودھیا قسم دے بوٹے دی ٹاہنی جوڑن دا عمل 2- جوڑ، ٹاکی، ونگی: 'لومڑ دی دنب ٹوپ دے سرے اتے پیوند' (مولوی غلام رسول)

پیوندکار، (فا، مذ) جوڑ میل کرن والا، پیوند لاون والا

پیوند کاری، (فا،صفت) درزی پُنا، جوڑ میل یاں پیوند لاون دا عمل

پیوندن: (مصدر) فارسی لفظ پیوندتوں بنیا جعلی مصدر، پیوند لاون

پیوندنا: (فم) 1-پیوند لاونا، پیوند کرنا 2- جوڑنا

پیوندو: (فا،صفت) جس نوں پیوند لائی گئی ہووے، پیوندی

پیوندی: (فا،صفت) ویکھو: پیوندو

پیوندی بیر، (مذ) بیر دی اک قسم جیہڑی پیوند کر کے حاصل کیتی جاندی اے، سیو بیر

پیوندی مُچھاں، (مو) بناوٹی مُچھاں، نقلی مُچھاں

پیوندے: (صفت) ویکھو: پیوندی

پیونکھڑ: (مذ) پینکھڑ

پیونکھڑ پاونا، (محا) قابو کرنا، ڈھنگا پاونا

پیونی: (مو) 1- آبپاشی 2- کپڑا ابن توں پہلاں بھیون دا عمل

پیوں: (مذ) فکر، اندیشہ، چنتا

پیوں پدوں تے کوڑھے جدوں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے چھوت دی بیماری اتے کوڑھ دا روگ جدی منیا جاندا ہے،

اوددوں کہندے نیں

پیوی: (مذ) گنے نوں لگن والا اک کیڑا، وڑیواں

پیوی: (مو) پانی کڈھن یاں ڈھون دی مزدوری

پیہ: (ہ، مذ) پتی، پریتم

پیہا: (مذ) 1-رستہ 2- گنوواں دا راہ 3- گاڈی راہ 4- کھیتاں دے وچکار جان والی چھوٹی جیہی ڈنڈی

پیہا پاونا، (محا) کھوہ دے پانی نال چھپڑ بھرے جاونا

پیہا پینا، (محا) ویکھو: پیہا پاونا

پیہا ڈیون: (محا) شبہ دینا، ناجائز طرف داری نال اپنا بنانا

پیہاون: (مصدر) پیہن دا کم کراون، پساون

پیہاونی: (مو) ویکھو: پیہاوَنی

پیہاوَنی: (مو) پیہائی، پسائی

پیہائی: (مو) پیہن دا کم یاں مزدوری، پسائی

پیہٹھاویا: (مذ، صفت) پسیا ہویا، مشکل حالت وچوں لنگھیا ہویا

پیہچو: (مو) پکیا ہویا لال سُرخ بیر

پیہچو بکری: (مو) بچیاں دی اک کھیڈ

پیہر: (مذ) پتا دا گھر، پیکا

پیہریا: (مذ) ویکھو: پیہڑیا

حال پیہریا، (محا) حال پاہریا، حال دہائی

پیہڑ پیڑ: (مذ) جباڑے وچ دنداں دی پال، ترتیب

پیہڑا: (مذ) 1- گھاٹ، دریا دے کنڈھے تے نہاون یاں بیڑیاں دے ٹھہرن دی تھاں، پیدل لنگھن دا رستہ 2- لکڑ دا پھٹا جیہدے تے بہہ کے دریا پار کیتا جائے، ونگی: 'نہ کوئی پتن نہ کوئی پیہڑا کدھرے پیر نہ لگدا' (سیف) 3- وڈی پیڑھی

پیہڑھ: (مو) بے برکتی، بھیڑ، بھیڑا کم، گناہ

پیہڑی: (مو) 1- پیڑھی، چونکی، نیویں جہے پیراں والی اُنی ہوئی اِک قسم دی چوکی 2- پُشت، کُل، جد

پیہڑیا: (مذ) حال دہائی، واویلا، کسے نوں مدد لئی پکارنا

پیہل: (مو) شروعات، آغاز، مُڈھ بنھنا

پیہلا: (مذ) اک لما کالا کیڑا، وڈا کالا کیڑا

پیہلن: (مو) پہلن، پہلے سوئے دی گاں یاں مجھ

پیہلوں: (مو) پیلوں، کریر تے ون نال لگن والا پھل

پیہلُوں: (فم) پہلاں، پہلے ای، پہلی واری توں

پیہلی: (مو) لال کیڑی، چیونٹی

پیہلی ٹور، (مو) کیڑی دی چال، دھیمی چال

پیہلیاں نی کھڈاں تے اُجھانے جوگا، (اکھا) بہت کنجوس

پیہم: (فا، فم) لگاتار، متواتر، پے در پے

پیہن: (مذ) فارسی لفظ 'پیرہن' دا وگاڑ، جامہ، چولا

پیہن: (مذ) 1- پیہن لئی تیار کیتا گیا اناج، پیہنا، مہین کرنا، ملیدا بنا دینا 2- ڈِھل، دیر

پیہن پاونا، (محا) 1- جلھے ہو کے کم کرنا، سہس نال کم کرنا 2- کسے کم نوں جان بُجھ کے لمکا لینا

پیہن گل پینا، (محا) اوکھا کم ذِمے لگنا، ونگی: 'سنکھیپ وی کریے تاں وی ڈھائیاں پہراں دا پیہن گل پے جاندا اے'

گلا پیہن پاونا، (محا) اوہ کم کرنا جس نوں بہت دیر لگے، چھیتی نہ مکن والا اتے اوکھا کم سہیڑنا

پیہن: (مصدر) صبر نہ ہوون، کسے گل نوں نہ جھلن

پیہنا: (فعم) 1- چکی وغیرہ نال کسے چیز نوں باریک کرنا، پیہائی دا کم، مشکل کم، مصیبت، پسائی کرنا 2- اخروٹ، گولیاں وغیرہ کھیڈن ہے اوہ تھاں جتھے پیر رکھ کے کھیڈن والا گولیاں نوں گھتی وچ سُٹدا ہے 3- کچیاں وٹنا 4- باریکیاں کڈھنا 5- تاش ونڈنا

پیہناں: (مذ) 1- تھلے دا حصہ 2- بنیاد 3- اوقات، حیثیت

پیہنگ: (مو) پینگھ، جھولا، دو مضبوط رسیاں نوں کسے درخت دے سدھے تنے دے نال بنھ کے دُوجے پاسے بیٹھن دی جگہ بنا کے بچے جھولدے نیں

پیہوائی: (مو) پسوائی

پیہواون: (مصدر) پیاون، پسواون

پیہوائی: (مو) ویکھو: پیہائی

پیہوں: (مذ) پِسو، کھٹمل

پیہوں پینا، (محا) پِسو پینا

پیہہ: (مو) 1- تاش دی کھیڈ وچ ہارن والے دا تاش ونڈن دا کم 2- لڑائی، جھگڑا، بکھیڑا 3- جھوٹھا دعویٰ، جھوٹھی منگ 4- پوہ، سویر چڑھن دا ویلا

پیہہ اُجیارا، (مذ) پوہ پھٹالا

پیہہ پاٹنا، (محا) پوہ پھٹنا

پیہہ پھٹنا، (محا) ویکھو: پیہہ پاٹنا

پیہہ پھٹی، (فم) پوہ پھٹے

پیہہ پھٹے، (فم) پوہ پھٹے، دن چڑھن ویلے

پیہہ پیلی ہونا، (محا) ویکھو: پیہہ پاٹنا

پیہہ چڑھنا، (محا) ویکھو: پیہہ پیلی ہونا

پیہہ: (اعوان) 1- پاس، کول 2- کولوں، نالوں، نوں 3- (مو) پیائی دا کم تے مزدوری 4- مشکل کم، مصیبت، لڑائی جھگڑا 5- پہائی توں پہلاں دانیاں نوں چھانن چھٹن تے صاف کرن دا عمل

پیہہ سُٹنا، (محا) 1- کُھل دینا 2- برباد کرنا، تباہ کرنا

سپے نوں نہیں روندی، پیہے نوں روندی ہاں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کسے بھیڑی گل نوں مُڈھ وچ روکنا چاہیدا ہے تاں آکھدے نیں

پیپڑا: (مذ) پپکا، پیوکا، ونگی: 'سین سوہرے پیپڑے دُھم پیاں، ہیر چاک دا یہوں کماوندا ہے' (ہا)

پیپل مُنڈی: (مو) اک بوٹی جو دوائیاں وچ ورتی جاندی ہے

پیپلا: (مذ) پرلا پاسا

پیئن (Peon): (انگ، مذ) چپڑاسی، سیوادار

پیئن بک (Peon Book)، (انگ، مو) مقامی دفتری ڈاک ونڈن دا رجسٹر

پیئن: (مُل، مو) بیس ناں دی مچھی، پین

پیئنی: (مذ) باریک، مہین

پیپئے: (مذ) پیکے، ماپیاں دا گھر

پیپیا: (مذ) 1 پیو 2- پیکے، پیو کے

پپیڑا: (مذ) پپکا، پپوکا

پپیڑے: (مذ) ویکھو: پپیا، ونگی: 'پپیڑے دِن چار دیہاڑے ہردل جھاتی گھت لے' (شاہ حسین)

پپیوکا: (مذ) ویکھو: پپیڑا

پپیوَند: (مو) ویکھو: پیوند

پپیوَندی: (فا، صفت) ویکھو: پیوندی

پَپیا: (مذ) ویکھو: پپیڑا

پَپیارُو: (مو) دھان دا پھوس، پرالی

پھ

پھ: (مذ) شاہ مُکھی رسم الخط دا چھیواں اکھر جس دی ادائیگی ہونٹھاں توں ہوندی اے

پھ......ا

پھا: (مذ) 1- پھاہی، سُولی 2- زخماں تے لاون والا روئی دا پھایا، پھمیا، پھیہے

پھاہونا، (فعم) 1- پھساونا، وَس وچ کرنا، پھاہ دینا، پھانسی دینا 3- کڑِکی وِچ پھساونا

پھابا: (مذ، صفت) ویکھو: پھاوا

پھاپا: (صفت) ویکھو: پھاپھا

پھاپڑ: (مو) 1- پھوکی شے 2- بے جان فصل 3- بے آسرا

پھاپھا: (مذ، صفت) 1- بڈھا، کمزور 2- موٹا 3- بُجیا ہویا

پھاپھا: (مو، صفت) 1- بُڈھی زنانی 2- چالاک عورت 3- اوہ زنانی جس دے دند نہ ہون 4- پھپھے کٹنی

پھاپھا کُٹن، (مو، صفت) عیار تے چالاک عورت

پھاپھا کُٹنی، (مو، صفت) ویکھو: پھاپھا کُٹن

پھاپھاں: (مو، صفت) ویکھو: پھاپھا

پھاپھر: (مذ) اوگل ناں دی جھاڑی

پھاپھڑا: (مذ) 1- کھدا، پُرانا 2- بھدّا

پھاپھن: (مو، صفت) 1- بہت بُڈھی عورت 2- پھپھے کٹنی، ونگی: 'کسے نوں پیار کر دیاں تک ہی نہیں سکدی، ایہہ بُڈھی پھاپھن'

پھاپھی: (مو) ویکھو: 'پھاپھا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھاتا: (مذ، صفت) ویکھو: پھاتھا

پھاتھا: (مذ، صفت) پھسیا ہویا، قابو آیا ہویا، پھندھے وچ پیا ہویا، جیوں شکار سے ہرن پھسیا ہوندا اے، ونگی: 'پھاہی پھاتھا میں جنگلی وانگ ہرنا'

پھاتھن: (مصدر) 1- پھساون، قابو کرن 2- پھسن، قابو آون

پھاتھی: (مو، صفت) پھسی ہوئی، قابو آئی ہوئی، جکڑی ہوئی، پکڑ وچ

پھاتھی چھڈ کے اُڈ دی مگر نسن، (محا) 1- بے وقوفی کرن 2- حرص کرن

پھاتھی دا پھڑ کن کیہ، (اکھا) اوکھے ویلے رولا پاون دا کوئی فائدہ نہیں ہوندا

پھاتھی نوں پھٹکن کیہ، (اکھا) ویکھو: پھاتھی نوں پھٹکن کیہ؟ چھٹ گئی تے اٹکن کیہہ؟

پھاتھی نوں پھٹکن کیہہ؟ چُھٹ گئی تے اٹکن کیہہ: (اکھا) اوکھے ویلے حال دہائی پاون دا کوئی فائدہ نہیں ہوندا، مصیبت توں باہر نکلن دا کوئی راہ نہ لبھے تاں مجبوری ظاہر کردیاں آ کھیا جاندا اے

پھاتھے: (مذ،صفت) پھسے ہوئے، جکڑے ہوئے، گرفتار، پکڑ وچ، قابو آئے ہوئے

پھاتھیاں: (مو،صفت) پھسیاں، قابو ہوئیاں

پھاٹ: (مذ+مو) 1- پاٹ، پاٹ کے 2- حصہ، بھاگ 3- دریا دی شاخ، برساتی نالا 4- ونڈ، تقسیم 5- چوڑائی، عرض، بر 6- پھٹ، زخم 7- فصل وڈھن سے اِک آدمی دا اِکو واری وڈھیا حصہ 8- مارکٹائی

جیہڑا آڈ نہیں ترپدا پھاٹ کیا ترپسی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جدوں کوئی آدمی سوکھے کم نوں ہی نہیں کرسکدا اوس نے اوکھا کم کیہ کرنا ہے اودوں کہندے نیں

پھاٹا: (صفت) پاٹیا ہویا، لیراں ہویا ہویا

پھاٹا لواونا، (محا) واڈھی دے کم وِچ مدد دینی

پھاٹاں: (مو) 1- 'پھاٹ' دی جمع، پھاناں، دھاریاں 2- شاخاں، ٹاہنیاں

پھاٹڑ: (مذ+مو،صفت) پھٹڑ، زخمی

پھاٹک: (مذ) 1- وڈا بوہا 2- ریل دی لائن نوں پار کرن لئی سڑک تے لایا دروازہ 3- اوارہ ڈنگراں نوں بند کرن دا سرکاری احاطہ، کانجی ہاؤس

پھاٹک بند کرن، (محا) 1- وڈا بوہا بند کرن 2- آواجائی بند کرن

پھاٹک بند ہوون، (محا) 1- بوہا بند ہوون 2- آواجائی بند ہوون

پھاٹک بندی، (مو) 1- رستہ بند ہوون دی حالت 2- گرفتاری

پھاٹک توں چھڈاون، (محا) جرمانہ دے کے پھاٹک توں ڈنگر چھڈا کے لیاون

پھاٹک ٹُٹیا تے گڑھ جتیا، (اکھا) کسے شے دی کُنجی ہتھ آجاوے تے اوہ شے ساری دی ساری ہتھ آ جاندی اے

پھاٹک ٹُٹیا گھر لُٹیا، (اکھا) جس گھر دا دروازہ نہ ہووے اوہ گھر لُٹیا جاندا اے

پھاٹک دار، (مذ،صفت) پھاٹک والا، پھاٹک دا نگران، دربان

پھاٹک دیون، (محا) 1- بوہا بند کرن 2- آوارہ ڈنگراں نوں پھاٹک وچ بند کرن

پھاٹکی: (مذ،صفت) ویکھو: پھاٹک دار

پھاٹکے: (ظم) پھاٹک وچ، پھاٹک اندر

پھاٹکے دینا، (محا) کسے اوارہ ڈنگر نوں کانجی ہاؤس وچ چھڈ آونا

پھاٹکیا: (مذ،صفت) ویکھو: پھاٹک دار

پھاٹکیئے: (مذ) پھاٹک تے رہن والے

پھاٹن: (مصدر) 1- پاٹن، چِرن 2- کسے شے دا اُچی آواز نال پھٹنا، ونگی: 'سپ لگے پھڑ پھاٹن لیکے'

پھاٹنا: (فعم) 1- پھینٹنا 2- گزارا کرنا، سفر طے کرنا

پھاٹے: (مذ،صفت) پاٹے، سر پھاٹے، سردرد نال پاٹے

پھاٹیے: (مذ) 1- پگ، پگڑی، صافہ 2- پھٹڑ، زخم 3- دھاری، لکیر

پھاچڑ: (مو) ویکھو: پنچر

پھاچی: (صفت) 1۔ لِسّی، کمزور 2۔ پھیٹے دی ماری

پھاڈّڑ: (صفت) پوپلے مُونہہ والا، جیہدے دند نہ ہوون

پھادل: (مذ) 1۔ عربی لفظ 'فاضل' دا وِگاڑ دانشور، پڑھیا لکھیا، لائق، قابل 2۔ واڈھو، فضول

پھادھ: (مذ) پھندھا، بندھن

پھادھنا: (فعم) ویکھو: پھاندھنا

پھاڈ: (مو) شکایت، چُغلی

پھاڈ: (مو) کھیڈ وچ سبھ توں پچھوں آون والی واری

پھاڈ پھاڈاں، (مذ) ویکھو: پھاڈی

پھاڈا: (مذ) پھرڑا، ٹیڈھا، ترچھا

پھاڈن: (مصدر) کندھ یاں زمین وچ کسے چیز نوں گڈن

پھاڈن: (مو) کھیڈ وغیرہ وچ سبھ توں پچھے رہ جان والی عورت

پھاڈی: (مذ، صفت) 1۔ کھیڈ وغیرہ وچ سبھ توں پچھے رہ جان والا مرد 2۔ پھیکرُولا، اخیرلا، پچھے رہ جان والا 3۔ پھسڈی 4۔ ہریا ہویا 5۔ تیجی تھاں تے کھیڈن والا

پھاڈی پینا، (محا) کسے دی کم وچ بُری طرحاں ناکام ہونا

پھاڈی ہونا، (محا) ویکھو: پھاڈی پینا

پھار: (مذ) اپھارا، پیٹ دا پھُلنا

پھارنا: (فعم) ویکھو: پھاڑنا

پھاڑ: (مذ+مو) 1۔ پاڑ، چیر، دراڑ، کسے چیز دا پاڑیا ہویا ٹوٹا، پھاڑی، ونگی: 'مِلن کھانیاں پھاڑ کر کے جیکوں ماریاں جے توَیں کھا مائے' (وارث شاہ) 2۔ (صفت) پاٹے ہوئے سِر والا 3۔ (فعم) 'پھاڑنا' توں فعل امر، پاڑ دے، ٹوٹے کر دے

پھاڑ پوون، (محا) سر پاٹ جانا، سِر دا پاڑ کھُلنا

پھاڑ پھاڑ، (صوت) کسے چیز دے دوسری چیز نال ٹکراون توں پیدا ہوون والی آواز، ونگی: 'اوہدے متھے وچ دا پھاڑ پھاڑ کہاڑے مار رہی سی'

پھاڑ سُٹنا، (محا) ٹوٹے ٹوٹے کر دینا

پھاڑ کھان نوں دوڑنا، (محا) 1۔ کٹن نوں دوڑنا 2۔ بھڑک اُٹھنا 3۔ بہت بدمزاجی نال پیش آنا

پھاڑ کھانا، (محا) ویکھو: پاڑ کھانا

پھاڑ کھاؤ، (صفت) 1۔ پھاڑ کھان والا درندہ 2۔ غصیل، بدمزاج

پھاڑ مارنا، (محا) ویکھو: پھاڑ سُٹنا

پھاڑا: (مذ) ٹانکا، جوڑ

پھاڑنا: (فعم) ویکھو: پاڑنا

پھاڑُو: (صفت) ویکھو: پاڑُو

پھاڑی: (مو) 1۔ پھل، ترکاری وغیرہ دا قدرتی حصہ 2۔ کسے چیز دا اِکا ٹکڑا، ونگی: 'جے میں میری تاں بھی پھاڑی' (بُلھے شاہ)

پھاڑی پھاڑی کرنا، (محا) کھیروں کھیروں کرنا، ٹکڑے ٹکڑے کرنا

پھاڑی دار، (صفت) جس وِچ پھاڑیاں یاں حصے ہون

پھاڑیا: (مذ) 1۔ جُوا خانے دا مالک 2۔ شیخی خورا

پھاس: (مو) 1۔ پھاہی، پھندھا، ونگی: 'ہُن سانوں آس دی پھاس' (بُلھے شاہ) 2۔ سِلتر، چھِلتر

پھاس پَون، (محا) 1۔ پھس جاون 2۔ فریب کھا جاون 3۔ دھوکھا

ہو جاون

پھاسا: (مذ) پھاہا، پھساون والا

پھاسن: (مصدر) پھس جاون، اُلجھ جاون، قابو آون

پھاسنا: (فعم) ویکھو: پھساونا

پھاسی: (مو) 'پھاسن' توں حاصل مصدر، پھاہی، پھانسی، ونگی: 'ہاسے دی گل پے گئی پھاسی' (بلھے شاہ)

پھاسی اُڈن، (محا) مشکلات پیدا کرنا

پھاسی چڑھنا، (محا) مجرم دا سزائے موت دے باعث پھانسی لگنا

پھاش: (ہ، مذ) 1- پھندا، جال، زنجیر، بیڑی 2- پھانسی 3- طوق، گنڈھ، اوہ رسی جیہڑ نال پالتو جنورنوں بنھدے نیں

پھاضل: (صفت) ویکھو: 'فاضل' جیہدا ایہہ وگاڑ اے

پھاک: (مو) پھانک، پھاڑی، ٹوٹا

پھاکا: (مذ) 1- دھاکا، چٹاکھا 2- حملہ، ہلّا

پھاکا پوون، (محا) فساد ہونا، سہرت ہونا

پھاکا ڈیون، (محا) مزاج درست کرنا، مارنا

پھاکڑ: (صفت) 1- پھکو، بکواسی 2- فاقڑ دا وگاڑ، فاقہ زدہ، بُھکھا

پھاکڑا: (مذ) 1- اکٹھ، مجمع 2- موج میلا 3- بانکا

پھاکن: (مصدر) پھکن

پھاکنا: (فعم) بھیڑا کم کرنا

پھاکی: (مو) پھکن والی کوئی شے، پھکی

پھاگ: (ہ، مذ) 1- خوشی، آنند، ادب 2- پھگن دا مہینہ، پھگن دے مہینے وچ ہون والا اک تہوار، (ہولی) جس وچ لوک اک دوجے اُتے رنگ یاں گلال پاندے تے بسنت رُتو دا گیت گاؤندے نیں 3- بہار دا مہینہ

پھاگ بھوم، (مذ) ادب بارے جانکاری

پھاگ کھیڈن، (محا) ہولی کھیڈن، رنگ ڈولن

پھاگ: (مو) پھگواڑا، انجیر

پھاگڑا: (مذ) ہولی دا تہوار، پھاگ

پھاگن: (مصدر) ویکھو: پھگن، ونگی: 'پھگن ماہ پھلواڑیاں پھول رہیاں، آئی عجب بہار بسنت دیوے'

پھاگو: (مذ) ویکھو: پھاگ

پھاگوری: (مذ) ویکھو: پھاگو

پھال: (مو) 'فال' دا وگاڑ، شگون، قسمت دا حال دسن دا عمل، فال گیری

پھال: (مذ) 1- پھانا، پچر 2- ہل دا اوہ نوکدار لوہا جو دھرتی نوں پاڑن وچ مدد دیندا ہے، پھالا 3- ہلٹ دے دُھرے، گادھل اتے چکلیاں وچکار گھمن توں روکن لئی لمی لوہے دی پچر 4- (مو) تیر تے برچھی وغیرہ دی نوک

پھالا: (مذ) ویکھو: پھال

پھالا کڈھن، (محا) نقصان کرنا

پھالتو: (صفت) فالتو

پھالڑی: (مو) 1- کپڑے دیاں ٹاکیاں 2- بُوٹیاں والا کپڑا

پھالج: (مذ) فالج

پھالسا: (مذ) 1- اک پھل 2- اک کپڑا 3- فالدار رنگ

پھالسئ: (صفت) فالسے دے رنگ ورگا

پھالکا: (مذ) پھنسی جس وچ پانی بھر جاوے، چھالا

پھالکا بݨن، (محا) چھالا بݨن، پھالکا پوݨ

پھالکا پوݨ، (محا) ویکھو: پھالکا بݨن

پھالگن: (م) قمری مہینے داناں جیہڑا ماگھ دی مکݨ تے شروع ہوندا اتے ایسے مہینے پورنماشی رات نوں ہولی دی اگ بالی جاندی اے

پھالگنی: (ہ، مو) 1- پھگن دے مہینے دی چودھویں رات 2- اِک نچھتر داناں

پھالنا: (فعم) 1- بلد دے پیر وِچ ہل دا پھالا مار کے زخمی کرنا 2- (فل) ہل چلاندے ڈھگے دا کھر زخمی ہو جانا

پھالو: (مذ) ویکھو: پھالا

پھالی: (مو) کرنال وچ ملن والا اک قسم دا نوشادر

پھالی: (مو) ویکھو: پھالا

پھالی: (مو) بیڑ دیاں پتریاں نوں جوڑن لئی لگا لوہے دا سریا جس اُتے کنگھی لگی ہوندی ہے، پھلھی

پھالے پھالے تھیوݨ، (محا) پُرزے اُڈنا، برباد ہونا، ونگی: 'پیار دے بیڑے کیتے پھالے پھالے ہِن' (نقوی احمد پوری)

پھالیا: (صفت) اوہ بلد جس دا کھر ہل دا پھالا وجّن کارن زخمی ہو جاوے

پھالیا جانا، (محا) بلد دا پیر دے پھالا وجن کارن زخمی ہونا

پھالیا جاوݨ، (محا) پھالے نال زخمی ہو جاوݨ

پھام پلی: (مو) اک جھاڑی جس نوں چھوٹے چھوٹے کالے پھُل لگدے نیں، جس نوں عام کر کے بکریاں کھاندیاں ہن

پھاما: (صفت) ویکھو: پھاوا

پھاماں: (صفت) ویکھو: پھاوا

پھانا: (مذ) 1- لکڑاں پاڑن لئی ورتیا جان والا اک طرحاں دا لوہے دا کِل 2- لکڑ دی اوہ پچر جو کسے وِرل یاں سوراخ نوں بند کرن لئی ٹھوکدے ہن 3- لکڑی دا ٹکڑا جو جُتی وچ پئے قلبوت نُوں ودھاوݨ لئی وِچکار ٹھوکیا جاندا ہے 4- ہل دے مُنہ وچ لگی لکڑی جو اوس نوں اُچیاں نیویاں کرن دے کم آوندی ہے، اوگ 5- گڈے دی پٹھیاں تے گزاں وچ لگی لکڑ، پہُولا 6- جُت، جھگڑا 7- روک، رکاوٹ

پھانا ٹھوکݨ، (محا) کسے دے خلاف اجیہا کم کرن یاں چال چلن جس توں اوس دا چھٹکارا نہ ہو سکے، مخالف نوں عاجز کر دیوݨ، بہت تنگ کرن، تسلی کرن

پھانا چھیڑن، (محا) مصیبت کھڑی کرن، جھگڑا سہیڑن

پھانا چھیڑنا، (محا) کوئی جھگڑے والی گل شروع کر بہنا، مصیبت کھڑی کر بہنا

پھانا دینا، (محا) اڑِکا ڈاہنا، رکاوٹ پاونا

پھانا دیوݨ، (محا) اڑِکا ڈاہوݨ، روک پاوݨ

پھانا مار دینا، (محا) رکاوٹ پا دینا

پھاناں: (مذ) ویکھو: پھانا

پھانائیا: (صفت) فانی، ناش وان، تباہ ہون والا

پھانتی: (مو) راب، شیرہ

پھانٹ: (مذ) تپلی سوٹی، چھڑی، درخت دی چھل یاں نیم دی سوٹی

جس نال بھیڈاں، بکریاں نُوں ہکدے نیں

پھانٹ: (مذ،صفت) پھٹڑ، زخمی

پھانٹ: (مو،صفت) 1-بدکارعورت 2- کپڑے دے ڈیزائن وچ بنیاں چوڑیاں لکیراں یاں پٹیاں

پھانٹا: (مذ) 1- چھانٹا 2- ہوا دا تیز بُلا، فراٹا

پھانٹا مارنا، (محا) 1- چھانٹا مارنا 2- ہوا دا فراٹے مارنا

پھانٹی: (مو) دھاری دار، پٹی والا

پھانچا: (صفت) 1-وِنگے پیراں والا، پیر باہر ول کڈھ کے ٹُرن والا 2- پھڈا

پھانچی: (مو) ویکھو: 'پھانچا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھاند: (مو) 1- ٹپ نچ، اُچھل کود، پلانگھ 2- پریشانی، حیرانی 3- اوکھ، مشکل

پھاندا: (مذ) 1- پھڑن والا 2- نچ ٹپ، ٹپوسی

پھاندنا: (فعم) 1- پھندا لانا 2- کُدنا، اُچھلنا

پھاندھ: (مذ) جال، پھندا، ونگی: 'نیتر دا پھادھ پاوے پھڑ لوک نوائے یا کی'

پھاندھا: (مذ) 1-پھندا، دام، جال 2- (صفت) پھڑن والا، پھسان والا

پھاندھن: (مو،صفت) پھاندھی دا موٴنث رُوپ

پھاندھنا: (فعم) پھندہ پاونا، جال وچ پھساونا

پھاندھی: (مذ) 1- پنچھیاں نوں پھڑن والا شکاری 2- پھندے وِچ پھساون والا 3-پھندھک، پھاہی، جال، ونگی: 'نیر بھر روئی مچھلی، جدوں جال پھاندیاں نے پایا'

پھاندھی گر، (مذ) شکاری، ونگی: 'اتنی سُن رانی گھبرائی، پھاندھی گر لیئے بُلائے'

پھاندی: (مذ) ویکھو: پھاندھی

پھاندی: (مو) گنیاں دا گھٹا

پھانڈ: (مو) ویکھو: پھانٹا

پھانڈا: (مذ) مینہہ دی تکھی واچھڑ

پھانڈا لاون، (محا) ڈھیر کُٹن، بہت مارن، چھترول کرن

پھانڈن: (مصدر) تقسیم کرن، ونڈن، کُٹ چاڑھن

پھانڈی: (صفت) 1- جھونے مُونجی جھاڑن 2- مار کٹائی کرن والا 3- پھانڈا لاون والا

پھانڈی کرن، (محا) ویکھو: پھانڈی

پھانڈے ماری گُھگی، (مو) دُکھیاری، مصیبت زدہ عورت

پھانس: (مو) 1- لکڑی تے بانس وغیرہ دا باریک ریشہ جیہڑا جسم وِچ گڑ جاندا اے، کنڈا، تنکا، چبھی ہوئی چیز 2- کھٹکا، اندیشہ 3-فریب، دھوکا، دم

پھانس چبھن، (محا) چھلتر چُبھن، پھانس لگن، دُکھ ہوون

پھانس کھٹکنا، (محا) 1- پھانس چبھن پاروں پیڑ ہونا 2- کسے نال دشمنی ہوون پاروں بے چینی ہونا

پھانس لگن، (محا) ویکھو: پھانس چبھن

پھانس نکلن، (محا) دُکھ دور ہوون، دھڑکو نہ رہون، کل کل ختم ہوون

پھانسا: (مذ) 1-پھندا، جال 2-پاسا

پھانسن: (مصدر) 1- پھساون، پھڑن، نپنا 2- قریب وچ لیانا 3- قابو وچ لیانا

پھانسی: (مو) 1-جال، پھندا، رسی وغیرہ جس وِچ مجرم نوں موت دی سزالئی لٹکاندے نیں 2- پھاہا دین دا فعل یاں طریقہ 3- پھساون والی کوئی چیز، بندھن

پھانسی پاون، (محا) پھاہے لگن، سُولی چڑھن

پھانسی جوگا، (مذ) شرارتی بال یاں بُرے بندے لئی بولدے نیں

پھانسی چاڑھنا، (محا) 1- پھاہے لاونا 2- بہت زیادہ تنگ کرنا

پھانسی چڑھنا، (محا) 1- پھاہے لگنا 2- تکلیف والا کم سر لینا

پھانسی دا تختہ، (مذ) اوہ تختہ جس تے چاڑھ کے مُجرم نوں پھانسی دی سزا دتی جاندی ہے

پھانسی دی ٹکٹکی، (مو) لکڑی دا اوہ ستون جیہدے تے پھانسی دا ستون لگا ہوندا اے

پھانسی دیون، (محا) پھاہے لاون، سُولی چاڑھن

پھانسی کھڑی ہونا، (محا) 1- پھانسی دا سامان تیار ہونا 2- پھانسی دا ویلا آنا

پھانسی گڈن، (محا) 1- مصیبت کھڑی کرن 2- پھانسی لاون لئی پھاہیا تیار کرن

پھانسی لاونا، (محا) 1- پھانسی پانا، پھانسی نال ہلاک ہونا 2- ڈاھڈی مصیبت وچ ہونا 3- اک گالھ پھانسی پاون والا (تینوں پھانسی دی سزا ملے)

پھانسی ملن، (محا) بہت مشکل وچ ہوون

پھانسی ہوون، (محا) پھانسی دی سزا ملن، پھاہے لگن

پھانک: (مو) ٹکڑا، پھاڑی، حصہ

پھانک: (صفت) خالی، خالی ہتھ، خالی جیب

پھانکڑ: (صفت) ویکھو: پھانک

پھانکڑا: (مذ، صفت) 1- جو پھڑاں مارے 2- بانکا

پھانکڑی: (مو، صفت) 1- پھڑاں مارن والی عورت 2- بانکی عورت

پھانکڑیا: (صفت) ویکھو: پھانکڑا

پھانکن: (مصدر) پھکّن، پھکا مارن

پھانکنا: (فعم) 1- کھُلّا کھانا 2- پھانکا مارنا 3- پھاں پھاں کرنا 4- ساہ چڑھنا 5- پھاڑی پھاڑی کرنا 6- چھلنا 7- (فل) پھسنا

پھانگ: (مو) ویکھو: پھانک

پھانگ: (صفت) بھُکھا ننگا، غریب، مُفلس

پھانگاں: (مو) ویکھو: 'پھانگ' جیہدی ایہہ جمع اے

پھانگاں لاہون، (محا) چیرن پاڑن، تباہ برباد کرن، مارن کُٹن

پھانگڑ: (مو) پھاڑ، ٹوٹا، پچر

پھانگڑاں: (مو) ویکھو: 'پھانگڑ' جیہدی ایہہ جمع اے

پھانہہ: (مو) 1- پھاہی، پھانسی 2- (صوت) کسے وزنی شے دے ڈگن دی آواز

پھانہہ لاون، (محا) پھاہے چڑھاون، پھانسی دیون

پھانہہ مارن، (محا) 1- پرانہہ سُٹ دیون 2- سوئی وغیرہ زور نال مارن 3- بنا سوچے سمجھے گل کر دیون 4- بُھکھیاں مارن 5- پھسالون

پھانہی: (مو) 1- جال، پھاہی 2- پھساون دا طریقہ 3- پھساون والی

پھانی: (مو) کلی، چھینی، ونگی: 'بھاگ نے تریڑ وچ پھانی لاوندیاں آکھیا'

پھاوا: (فا+ مذ، صفت) 1- تھکیا ہویا2- رو رو کے ہفیا ہویا، ونگی: 'رنو نیر دوہاں مُکھ دھوتے، رو رو ہوئے پھاوے' (سیف) 3- شرمندہ، پشیمان 4- سودائی، پاگل، ونگی: 'سچ ثابت کُوڑ پھر دا پھاوا' 5- لِسّا 6- آلھس ماریا

پھاوا تھیون، (محا) عاجز آنا، تنگ ہو جانا

پھاوا کرن، (محا) عاجز کرنا، تنگ کرنا

پھاوڑ: (صفت) وڈے وڈے ننگے پیر، ہاتھی ورگے پیر

پھاوڑا: (مذ) ویکھو: پھاہوڑا

پھاوڑا وجانا، (محا) 1- پھاوڑے نال آواز پیدا کرنا 2- کُھدائی کرنا

پھاوڑی: (مو) ویکھو: پھاہوڑی

پھاوڑی: (مذ) گوہا اکٹھا کرن والا لکڑ دا بیلچہ

پھاولہ: (ہ، مذ) ویکھو: پھاہوڑا

پھاونی: (مذ) دیسی چکّی دے اُتلے پڑ دے وچکارلا سوراخ

پھاوی: (مو) ویکھو: 'پھاوا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھاویں: (صفت) ویکھو: پھاوا

پھاہ: (مذ) 1- پھاہی، پھسا، سُولی، کڑِکّی 2- مصیبت، دُکھ، آفت، بپتا 3- کسے شے دے یکدم پھٹن دی آواز 4- کسے شے تے کُجھ مارن دی حالت 5- گل گُھٹ کے مارن دا کم 6- پھندا، پھانسی، ونگی: 'واہ وَنجھلی پریم دی گھت جالی، کائی نڈھی سیالاں دی پھاہ لیاویں' (وارث شاہ)

پھاہ پاونا، (محا) نہ چاہندے ہوئے کوئی چیز کسے دے گل مڑھنا

پھاہ دینا، (محا) ویکھو: پھاہے دینا

پھاہ دیون، (محا) پھسا دیون، پھاہے لاہون

پھاہ کرن، (محا) لُٹ دینا، بیکار سمجھ کے سُٹ دینا، نفرت پاروں طاقت نال سُٹنا

پھاہ گھتن، (محا) 1- پھانسی دا رسّا گل وچ پاون 2- پھسالون 3- مصیبت وچ پاون

پھاہ لاون، (محا) ویکھو: پھاہ گھتن

پھاہ لون، (محا) 1- پھانسی چڑھن، خودکشی کرن 2- قابو کر لون 3- دھوکھا دیون 4- ڈھائے چڑھاون

پھاہ لے مرن، (محا) گل وچ پھاہی پا کے مرن

پھاہ لینا، (محا) 1- خودکُشی کرنا 2- اپنے آپ نُوں جان دیاں بُجھدیاں کسے مصیبت وچ پھسا لینا

پھاہ لیاون، (محا) مُکا دیون، ختم کرن، مکمل کرن، نبیڑن

پھاہ مُکاونا، (محا) مگروں لاہنا، پھاہا وڈھنا

پھاہ وڈھن، (محا) ویکھو: پھاہ مُکاونا

پھاہ وڈھنا، (محا) کسے کم نوں پورا دھیان دتے بِنا چھیتی چھیتی ختم کرنا

پھاہا: (ہ، مذ) 1- کپڑے دا اوہ ٹُوٹا جیہدے تے مرہم لا کے زخم تے چپکاندے نیں، پنبہ، زخم تے رکھیا جان والا روئی دا تنبہ 2- پھندا، سُولی، ونگی: 'سچ آکھاں تاں سُولی پھاہا، جھوٹھ کہاں تاں وسّاں' (بُلھے شاہ)

پھاہاٹگن، (محا) مصیبت پون، مشکل آون

پھاہان: (مصدر) ویکھو: پھاہ لون

پھاہاون: (مصدر) قابو کرن، قید کراون

پھاہتھی: (مو، صفت) پھسی ہوئی، جکڑی ہوئی، مجبور، مصیبت دی ماری

پھاہتھی دا کیہ پھڑٹن، (اکھا) مجبور تے لاچار دی کیہ طاقت

پھاہتی چھوڑ کے اُڈنی پچھنے نسنا، (اکھا) جو شے پہنچ توں دُور ہووے اوہدے لئی ہتھ پیر مارنا پر جیہڑی شے دستیاب ہووے اوہنوں نظر انداز کرنا، اوس شے نوں حاصل کرن دی کوشش کرنا جیہدا حاصل ہونا مشکل ہووے

پھاہڑا: (مذ) ویکھو: پھاورا

پھاہڑی: (مو) وڈا بول، کھلا دعویٰ

پھاہڑیاں مارنا، (محا) پھڑیاں مارنا، کھوکھلے دعوے کرنا

پھاہل: (مذ) فضول

پھاہن: (مصدر) قابو کرن، پھڑن

پھاہنا: (مذ) گھمیاراں دا گھڑے سُکاون تے گول کرن دا کونڈا

پھاہندڑ: (مذ، صفت) 1- پھہاون والا 2- دھوکے باز، فریبی 3- شکاری

پھاہندل: (مذ) ویکھو: پھاہندڑ

پھاہندی: (مو) ویکھو: پھاندی

پھاہنی: (مو) 1- پھاہی، جال، پھندا 2- شکاری عورت 3- قابو کرن دا طریقہ یا انداز

پھاہو: (صفت) ویکھو، پھاہندڑ

پھاہوا: (مذ، صفت) 1- پھاوا، تھکیا ہویا، پریشان، مضمحل، ونگی: 'اوئے بے ایمانا! باریوں باہر مُونہہ کڈھنا سی، اسیں تینوں ڈھونڈ ڈھونڈ پھاہوے ہو گئے ہاں'

پھاہوری: (مو) ویکھو: پھاہوڑی

پھاہوڑا: (مذ) 1- پھاہ، جال، پھندا 2- لکڑ دا اک اوزار جس نال گوہا وغیرہ ہُونجھدے نیں

پھاہوڑی: (مو) 1- چھوٹا پھاہوڑا 2- جوگیاں سنیاسیاں دی پھاہوڑے دی شکل دی بانہہ وغیرہ نوں سہارا دین والی چیز 3- اوہ T دی شکل دی لمی سوٹی جو لنگڑے ٹُرن ویلے کچھ وچ لیندے نیں

پھاہول: (صفت) فضول، نکما، بیکار

پھاہون: (مصدر) پھساون، قابو کرن، کڑکی وچ پھساون

پھاہونی: (مو) ویکھو: پاہنی

پھاہی: (مو) 1- پھندا، جال 2- پھانسی دی سزا، موت دی سزا 3- مصیبت، آفت، جھنجھٹ 4- پھانسی دین لئی تختہ تیار کرن 5- پھساون والی چیز 6- اوکھ، مشکل، ونگی: 'یا صیاد لگائی پھاہی میں جیہے مرگِ پھسان اُتے'

پھاہی اڈّن، (محا) پھاہی دین، مصیبت وچ پھساون

پھاہی پاونا، (محا) 1- قابو کرنا، پھساونا 2- مصیبت وچ پھساونا 3- ویاہ کرنا

پھاہی پھاتھا، (مو) ویکھو: پھاہی

پھاہی گڈن، (محا) ویکھو: پھاہی اڈّن

پھاہی گر، (مذ) پھندھک، پھاندھی، شکاری، ونگی: 'پھاہی گرنے

لائی گڑ گی قید مُکی جلمان دی' (سیف)

پھاہی لگن، (محا) 1- جال وچھن 2- پھاہے چڑھن

پھاہی لہہ جانا، (محا) مصیبت ختم ہو جانا

پھاہی وال، (مذ، صفت) شکاری، ونگی: 'سرور پنکھی ہیکڑو پھاہی وال پچاس'

پھاہی وِچ آون، (محا) مصیبت وچ پھسن

پھاہی وِچ پھسّن، (محا) ویکھو: پھاہی وچ آون

پھاہی وڈّھن، (محا) 1- کم مُکاون 2- جھگڑا مُکاون، رولا ختم کرن

پھاہیا: (مذ، صفت) 1- سزا پاون والا 2- پھاہا

پھاہیا رکھن، (محا) تسلّی دیون، حوصلہ ودھاون

پھاہیاں: (مو) 1- 'پھاہی' دی جمع 2- ویکھو: 'پھاہی' جیہد ی ایہہ جمع اے پھسیاں ہوئیاں

پھاہے: (فم) پھانسی، پھندا، سزائے موت

پھاہے آونا، (محا) 1- مشکل وچ پھسنا 2- پھانسی چڑھنا، ونگی: 'جے بڑھیں گا تاں پھاہے دی آویں گا'

پھاہے دینا، (محا) 1- پھانسی چڑھاونا 2- گل گھُٹ کے مار دینا

پھاہے لگنا، (محا) 1- پھانسی چڑھنا 2- اوکھ والے کم وچ پھسنا

پھاہے ملنا، (محا) پھانسی لگنا، ونگی: 'بھاویں آپ سرکار تے مِلا پھاہے، تینوں مار کے الکھ مُکاں گی میں'

پھاء: (مذ) ویکھو: پھبا

پھائی: (مو) پھاہی، پھندا، جال

پھائی وار، (مذ) پھاہی پاون والا، پھاندھی

پھائے: (مذ) ویکھو: پھاہے

پھائے لگنا، (محا) پھانسی لگنا، پھانسی چڑھنا

پھایاں: (صفت) ویکھو: پھاوا

پھ ...... ب

پھب: (فعمر) 'پھبن' مصدر توں امر، سَج

پھب: (مو) سُہپّن، سجاوٹ، حُسن، اُٹھان، سوہنا، سجیا، ونگی: 'سُر مانیناں دی دھار وِچ پھب رہیا چڑھیا ہند تے کٹک پنجاب دا جی' (وارث شاہ)

پھب پھب بہنا، (محا) بہت زیادہ ہار شنگار کرنا، بن ٹھن کے رہنا

پھب پھب پینا، (محا) بہت سوہنا لگنا، بہت سجنا

پھبا: (مذ) سجاوٹ، پھبن، آرائش، پھب

پھبا کے، (فم) 1- سجا کے، پُوری طرحاں تیار کر کے 2- پُورے حساب کتاب نال

پھبان: (مصدر) ویکھو: پھبان

پھباون: (مصدر) ترتیب دیون، جوڑن، سجاون، ٹھیک کرن

پھباونا: (فعم) سوہنا بناونا، سجاونا

پھباونی: (مو) 1- خوبصورتی 2- سجاون پھباون دا ڈھنگ

پھباؤ: (مذ) ویکھو: پھبا

پھبائی: (مو) آراستہ کرن یاں سنوارن دی اُجرت

پھبت: (مو) ویکھو: پھباونی

پَھبتا: (صفت) موزوں، مناسب، سجنا پھبنا

پھبتی: (مو) موزوں گل، کسے دی نسبت نال اجیہی گل آکھنا جیہڑی اوہدے تے صادق آوے

پھبتی اُڑانا، (محا) مذاق اُڑانا، ٹچکراں کرنا

پھبتی سجھن، (محا) ٹھیک تشبیہ سُجھن، مخول ذہن وِچ آون، طنز سُجھن، شرارت سُجھن

پھبتی ہونا، (محا) اچن چیتی گل دا، مونہوں نکلنا کسے نوں چوبھ لانا

پھبد: (مو) ویکھو: سجاوٹ

پھبدا: (مذ،صفت) چجدا، ڈھکواں، سجدا، دلکش، مناسب، ٹھیک، سوہنا

پھبدا ڈھکدا، (مذ) پھبدا، سوہنا لگدا، چجدا

پھبدی: (مو،صفت) ویکھو: 'پھبدا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھبدی لڑی ہار پرونا، (محا) ڈھکویں گل کرنا، موقعے مطابق کم کرنا

پھبّر: (مذ) ٹھیکرا، مٹی دے بھانڈے دا ٹوٹا

پھبن: (مصدر) کِل یاں پیچ نوں مضبوطی نال (کندھ یاں لکڑی) وچ گڈھن

پھبن: (مصدر) سجن، بنن سورن، ٹس کڈھن، بھاون

پھبنا: (فل) سوہنا لگنا، سجنا، چنگا لگنا

پھبنا ڈھکنا، (صفت) ویکھو: پھبدا ڈھکدا

سجنا پھبنا، (محا) بہت زیادہ ہار شنگار کرنا

پھبنی: (مو) 1- چھب، شوبھا، سوہپن، سجاوٹ 2- رُوپ، حُسن

پھبواں: (مذ،صفت) چجواں، ڈھکواں، ڈھکدا، سجن والا

پھباں ڈھکواں ڈھکواں پھبواں، (صفت) موقعے دے مطابق، ٹھیک، ونگی: پنجابی سُبھا ڈھکویں پھبویں گل کرنی ودھیرے پسند کردا اے

پھبویں: (مو،صفت) پھبدی، ڈھکویں

پھبھا: (مذ) 1- پھنبھا 2- سر وِچ پئی سِکری

پھبّی: (صفت) بجی ہوئی، آراستہ، پھبدی، مناسب موزوں

پھبیلا: (مذ،صفت) پھبیا ہویا، سوہنا، شاندار، سجیا ہویا، گھبرو، جوان

پھبلیڑا: (مذ) ویکھو: پھبیلا

پھبیلی: (مو) ویکھو: 'پھبیلا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھبین: (مصدر) پھبن، سجن

پھبیندل: (صفت) ویکھو: پھبینڈر

پھبینڈر: (صفت) سجاون والا، بناون سنوارن والا

پھبے: (صفت) سجے، چجدے، سوہنے، سوہپن، سجاون، سجیا ہویا

پھ ...... پ

پھپ: (مو) 1- دھواں یاں بھاپ نکلن دی اواز 2- (صفت) پوپلے مُونہہ والی 3- مکار عورت

پھپا: (مذ) پُھپھڑ، پُھپھی دا خاوند

پھپاڑ پٹن: (محا) 1- اُچی آواز نال رودن 2- زور زور دی بولن

پھپاس: (مو) سُسر دی بھین

پھَپّٹ: (مذ) 1-دھوکا، دغا، فتنہ فساد 2-شور شرابہ

پھپّٹ: (فا،صفت) مکار، فریبی، فسادی

پھپّٹ بازی، (فا،مو) مکاری، چالاکی، فتنہ انگیزی

پھپّٹ بائی، (مو،صفت) جھگڑالو زنانی، مکار تے فسادن زنانی

پھپُر وساگ: (مذ) اِک پودا جس دے بی دست آور ہوندے نیں

پھُپڑ: (مذ) ویکھو: پُھپھڑ

پھُپڑ دلالے: (مذ) 1- مکر، دھوکا 2- جھوٹھی تعریف، ظاہری گلّاں

پھپڑا: (مذ) پھپھڑا، پھپھرا، سینے وِچ ہوا دی نالی نال جڑیا ہویا اوہ حِصہ جس دے نال ساہ لین دا عمل جاری رہندا اے

پھپّس: (صفت) 1-پھُلیا ہویا، بھدا، موٹا 2-او شے جیہڑی اندرون پھوکی ہووے

پھپیا: (مذ) پتلا گارا جیہڑا چھت تے لیپیا جاندا اے

پھپک: (ہ،مو) بالیدگی، درختاں دے ودھن دی حالت

پھپکا: (مذ) 1-چھالکا، چھالا 2-پھنکار

پھپکار: (مو) 1-سپ وانگوں پھنکارن دی اواز 2-اِسٹیم انجن دی اواز

پھُپکارن: (مصدر) سپ وانگوں پھنکارن

پھپولا: (ہ، مذ) آبلہ، چھالا

پھپولا پھِٹنا، (محا) چھالا پھِٹنا، آبلہ نکلنا

پھپوندی: (ہ، مذ) ویکھو: پھپھوندی

پپھھ: (مذ) اوہ بڈھا جس دے مُونہہ وِچوں دند نکل گئے ہون

پپھھ پپھھ، (صوت) بھاپ نال چلن والے انجناں دی اواز

پھپھا: (مذ) 1- پوپلا 2- فریبی 3- خوشامدی 4-بڈھا، کمزور 5-پُرانا لیف

پھپھا پھُٹنی، (مو) ویکھو: پھپھا کٹنی

پھپھا کٹنی، (مو،صفت) فریبی تے دھوکے باز زنانی، دلالی کرن والی، تارے لاہنی، چالاک تیویں

پھپھا کٹنی، (مو،صفت) ویکھو: پھپھا کٹنی

پُھپھا: (مذ) پُھپھی دا خاوند

پھَپھاڑ: (مذ) بہت کھلا سوراخ، پاٹی ہوئی تھاں جیہڑی بہت کھُلی ہو گئی ہووے

پھپھاڑی: (صفت) پھپاڑ پٹن والا، گالڑی

پھپھاونا: (فل) بَج جانا، پھُلنا

پھپھر: (مذ) ویکھو: پھپھا

پھپھر: (مذ) ویکھو: پھپڑا، ونگی: 'اوجھریاں نے پھپھر پوڑے رب دا حق بنایا'

پھپھر گلھا، (مذ،صفت) پھُلیاں ہوئیاں گلھاں والا

پھپھرا: (مذ،صفت) ویکھو: پھپھڑا

پِھپھری: (مو) گھوڑیاں دی اِک بیماری

پِھپھرے: (مذ) ویکھو: 'پھپھڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

پھپھرے بناونا، (محا) فریب رچنا

پھپھڑ: (مو) دھوکھا، فریب، مکر، کھیکھن

پھپھڑ تالیا، (مذ،صفت) بہت مکار تے دھوکھے باز

پھپھڑ دلال، (مذ) لائی بُجھائی کرن والا، فریبی، مکار، دھوکھے باز

پھپھڑ دلالی، (مو) فریب، مکاری، دھوکھے بازی

پُھپھڑ: (مذ،صفت) پُھپھی دا خاوند، پُھپھا

پھپھڑا: (مذ) ویکھو: پُھپھڑ

پھپھڑا: (مذ) 1-دھوکھا، فریب، مکر 2- خوشامد

پھپھڑن: (مصدر) پنگرن، مُڈھ ہرا ہوون

پھپھڑی: (مو) ویکھو: 'پھپھڑا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھپھڑی پھپھڑی کنبن، (محا) کلیجہ دھک دھک کرن، خوفزدہ ہوون

پھپھڑیاں: (مو) ویکھو: 'پھپھڑی' جیہدی ایہہ جمع اے

پھپھڑیاں کوں بھاہیں لاون، (محا) تفکرات ودھانا

پھپھڑے: (مذ) ویکھو 'پھپھڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

پھپھڑے پچھاڑ کرنا، (محا) کاغذ یاں کپڑے نوں ڈاڈھے بھیڑے طریقے نال پاڑنا

پھپھڑے لیسیاں، (مو) خوشامد، چاپلوسی

پھپھلا: (مذ) ویکھو: پھپھڑا، ونگی: 'دوجے پاسے کر رہیا پھپھلے مار اُکھیڑا'

پھپھن پھیڑا: (مذ) 1-فساد، لڑائی، پھٹ 2- مخالفت

پھپھنی: (مو) ممگل ناں دا اک رُکھ جیہڑا پنجاب وچ دریاواں دے کنڈھے تے عام مِلدا ہے، ایس دا پھل چوڑا اتے دست آور ہوندا ہے

پچھپھور: (مو) اِک طرحاں دی گھنب جو لُون دے پہاڑاں وچ ملدی ہے

پچھپھوندی: (مو) کائی، اُتی

پھپھہس: (مو) ویکھو: پُھپھیس

پُھپھی: (مو) پیو دی بھین، بھوا، ونگی: 'ماسی پُھپھی بھیناں مایاں کٹھا ہویا قبیلہ' (میاں محمد بخش)

پھپھے کٹن: (مو) فریبن، دھوکھے باز، مکار عورت، کھیکھن ہاری

پھپھے کُٹنی: (مو) ویکھو: پھپھے کٹن

پھپھے کُٹی: (مو) ویکھو: پھپھے کٹن

پُھپھیاونا: (فل) 1- پک کے نرم ہو جانا، پولا ہو جانا 2- خمیر اُٹھنا 3- پھُلنا (پھوڑا، چہرہ، دھرتی وغیرہ)

پُھپھیر: (مذ) ویکھو: پُھپھیرا

پُھپھیر: (صفت) پُھپھی دی اولاد

پُھپھیرا: (مذ) پُھپھی زاد بھائی، پُھپھی داپتر

پُھپھیرا بھائی، (مذ) ویکھو: پُھپھیرا

پُھپھیری: (مو) پُھپھی زاد بھین

پُھپھیری بھین، (مو) پُھپھی دی دِھی

پھپھڑ ہتھا: (مذ) دھوکھے باز، فریبی، خوشامدی

پُھپھیس: (مو) ویکھو: پُھپھیس

پُھپھو ہرا: (مذ) سوہرے دی بھین دا خاوند، خاوند دا پُھپھڑ

پُھپھیس: (مو) 1- سوہرے دی بھین، خاوند دی بھوا 2- خاوند یاں بیوی دے پیو دی چھوٹی بھین

پُھپی: (مو) ویکھو پُھپی

پُھپیا: (صفت) پھپی نال تعلق، اوہدے متعلق

پھپیرا: (صفت) پھپی دا مُنڈا

پُھپری: (مو) پُھپھی دی دھی

پھ......ت

پھت: (مو) لفظ 'وتھ' دا وگڑیا روپ، دراڑ، رخنہ، ورل، تریڑ

پھتا: (مذ) پھسیا ہویا، مدھولیا ہویا

پھترسُولیُون: (مذ) اک پودا جو کشمیر یاں لداخ وچ ملدا ہے ایس دی جڑ خارش نوں دُور کرن لئی ورتی جاندی ہے

پھتک: (مو) وِتھ، فاصلہ

پُھتکار: (صفت) 1- گھمنڈ کرن والا، مغرور 2- نفرت دا بھریا ہویا

پُھتکاری: (مو) 1- اُچھل کُود 2- تڑفاہٹ

پُھتکاری مارن، (محا) 1- اُچھلن 2- تڑفن

پھتکان: (مصدر) 1- پھڑکاون، تڑپاون 2- سکاون، مچلاون 3- بھڑکاون، اُکساون، اشتعال دلاون

پھتکلی: (مو) لفظ 'پھٹکری' دا وگڑیا روپ

پُھتکلیاں: (مو) 1- 'پُھتکلی' دی جمع 2- بالاں دی اک کھیڈ

پھتکن: (مصدر) 1- سِکن، تڑپن، پھڑکن، پھڑ پھڑاون 2- مچلن 3- نچن ٹپن 4- ہتھ پیر مارن، چھٹپٹاونا

پھتکن دی ویلھ نہ ڈیون، (محا) بچ نکلن دا رستہ بند کرن

پھتکواون: (مصدر) 1- مچلاون 2- چِڑاون 2- لکواون

پِھتکیجن: (مصدر) 1- پھڑکیون، تڑپیون، مچلیون 2- لکیون، چوری ہوون

پھتکیون: (مصدر) ویکھو: پھتکیجن

پھتوکر: (مذ) اک پودا جو گرمیاں وچ ہوندا ہے، ایس دے پتیاں نوں گنجے آدمی مُڑ وال پیدا کرن لئی ورتدے ہن

پھتوہی: (مو) 1- عربی لفظ 'فتوحی' دا وگڑیا رُوپ 2- واسکٹ، سلوکا، بنا باہواں دی کُرتی

پھَتھن: (مصدر) قابو آون، پھسن

پِھتھن: (مصدر) پھسن، پسن، مہین ہوون

پِھتھنا: (فل) پھسنا، پسنا

پھتنی: (مو) ویکھو: 'پھتا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھتور: (مذ) فتور

پھتُوہی: (مو) واسکٹ دی قسم دا دیسی جامہ جیہڑا قمیص دے ہیٹھاں پایا جاندا اے، دیسی بنیان

پھتی پھتی: (فم) ٹوٹے ٹوٹے، چُورا چُورا

پھتی پھتی کرنا، (محا) ٹوٹے ٹوٹے کرنا، پھتا پھتا کرنا

پھتے / پھتیس: (مو) 1- فتح، نصرت 2- ہمت، طاقت، توفیق

پھتھیا: (مو) ویکھو: فتح

پھتھیا گھننی، (محا) شاباش لینا

پھتھیا لینی، (محا) ویکھو: پھتھیا گھننی

پھتھیا مند، (صفت) 'فتح مند' دا وِگاڑ

پھتیھا: (مذ) ویکھو: پھتا

پھ......ٹ

پھٹ: (مذ) 1- زخم، گھاء، چیر، وڈھ، پھوڑا، السر 2- وِرل، دراڑ

3- مجازاً، تکلیف، دُکھ 4- تلوار یاں کسے ہتھیار نال لگیا زخم، ونگی: 'میرے چھل نہیں پھٹ چھتے، میں رکھے مساں سبھال' 5-(مو) کچ یاں مٹی دے بھانڈے وِچ آئی ہوئی باریک جہی دراڑ

پھٹ آ جاون، (محا) زخم لگ جاون، چیرا آ جاون

پھٹ اچھا ہو جاون، (محا) زخم بھر جاون

پھٹ الا کر دیون، (محا) 1- زخم تازہ کر دیون، پھٹ ہرا کر دیون، زخم نوں چھل دیون 2- پُرانا دُکھ تازہ کر دیون

پھٹ اوچھا لگن، (محا) بُری طرحاں زخم لگنا

پھٹ بنھ دیون، (محا) زخم تے پٹی کر دینا

پَھٹ بنھنا، (محا) دُکھ ونڈاونا، ہمدردی کرنا، ونگی: 'لوکیں پھٹ بھراواں دے بنھدے نیں، اوہ تیار بیٹھی پھٹ لان اُتے'

پھٹ بول اُٹھن، (محا) زخم دائر سُر کرن، زخم وچ سڑن ہوون، بہت زیادہ تکلیف ہوون

پھٹ بھر آون، (محا) زخم تے انگور آ جاون، کسے زخم دا ختم ہون یاں بھرن تے آون

پھٹ بھر چلن، (محا) زخم بھرن نوں ہوون

پھٹ بھرن، (محا) ویکھو: پھٹ بھر آون

پھٹ بھر تیج ونجن، (محا) زخم دا ٹھیک ہو جانا، پھٹ سِل جانا

پھٹ پاٹ جاون، (محا) 1-زخم وچ چیر آ جاون، زخم کُھلا ہو جاون 2- دُکھ وچ وادھا ہوون

پھٹ پکن، (محا) زخم وِچ پیپ (ریشہ) پے جاون

پھٹ پون، (محا) دُکھ ہوون، زخم لگن

پھٹ پھلن، (محا) 1- بہت زیادہ تھکاوٹ ہونا 2- پُرانا دُکھ تازہ ہونا

پَھٹ پینا، (محا) 1-غصے نال آپے توں باہر ہو جانا 2- پھٹ جانا 3- موٹا ہو جانا

پھٹ تازہ ہوون، (محا) بُھلے ہوئے دُکھ دا دوبارہ چیتے آ جانا

پھٹ تے انگوری آون، (محا) 1- پَھٹ بھرن، زخم مِلن 2- گھاؤ ٹھیک ہوون، زخم ٹھیک ہوون

پھٹ ٹھیک ہو جاون، (محا) تکلیف یاں دُکھ دا دور ہو جانا

پھٹ جگر دا، (مذ) دُکھ، رنج، صدمہ، غم

پھٹ جھلن، (محا) ظلم سہون، تکلیف برداشت کرن

پَھٹ چٹّن، (محا) پچھتانا، افسوس کرنا

پھٹ چکن، (محا) ویکھو: پھٹ جھلن

پھٹ چھپاون، (محا) دُکھ درد نوں ظاہر نہ کرن، اپنی تکلیف کسے نوں نہ دسن

پھٹ چھیڑ دیون، (محا) پُرانا غم تازہ کر دینا

پھٹ خشک کرن، (محا) 1- پھٹ سُکا دیون 2- دُکھ دُور کر دینا

پھٹ دا انگور، (مذ) زخم دے بھرن لگیاں جیہڑا کچا ماس زخم اُتے اُبھر دا اے

پھٹ دا رون، (محا) زخم وِچوں پانی دا رسنا

پھٹ دا ہسن، (محا) کسے وجھوں ٹانکے ٹُٹن پاروں زخم دا کُھلنا، زخم تازہ ہو جانا

پھٹ دا ہوا دیون، (محا) زخم وَدھ جاون، تکلیف وچ وادھا ہو

جاون

پَھٹ دِکھاون، (محا) دُکھ بھری داستان سناونا، دُکھ دی بپتا سناونا

پَھٹ دے ٹانکے کٹّن، (محا) سیتے ہوئے پھٹ دے ٹانکے کھول دینا

پَھٹ دیون، (محا) پھٹڑ کرن، زخمی کرن

پَھٹ سُک جاون، (محا) زخم تے کھرینڈ آجاون، انگور آجاون، زخم ٹھیک ہو جاون

پَھٹ شق ہوون، (محا) زخم کھُل جانا، زخم دے ٹانکے کھُل جانا

پَھٹ کھانا، (محا) 1- زخمی ہونا 2- دُکھ سہنا، صدمہ اُٹھاونا، ونگی: 'رت ڈُلھیں، پھٹ کھاویں، شاہا سو کھے نہیں برانے' (سیف)

پھٹ لاونا، (محا) زخم لاونا، صدمہ دینا

پھٹ مارنا، (محا) تلوار وغیرہ نال وڈھنا

پَھٹ مِلن، (محا) صدمے دا احساس جاندے رہنا، دُکھ بھُل جانا

پَھٹ مِلنا، (محا) 1- زخم دا مِل جانا یاں بھر جانا 2- تکلیف بھُل جانا

پَھٹ مولنا، (محا) زخم ٹھیک ہونا، زخم بھرنا، ونگی: 'ملھم میل باجھوں پھٹ مولنا نہ، سینے پیا وِیوگ دا چیر ہنسہ'

پَھٹ نہ مِلن، (محا) 1- زخم ٹھیک نہ ہوون، تکلیف دا دُور نہ ہونا 2- ناراضگی دا دِلوں نہ مُکنا

پَھٹ نہ مِلنا، (محا) دُکھڑا نہ بھُلنا، ونگی: 'فرزنداں دے پھٹ نہ مِلدے، دِن دِن پوندا ریشہ' (سیف)

پَھٹ واہنا، (محا) ویکھو: پھٹ مارنا

پَھٹ ہرا ہونا، (محا) غم تازہ ہونا

اَلا پَھٹ، (مذ) اوہ زخم جس تے انگور نہیں آیا، کچا زخم

پرائے پَھٹ وِچ پیر اَڑاونا، (محا) کسے دی بلا اپنے سر لینا

ماواں دا ہان پَھٹ تے بالاں دا ہان وَٹ، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ ماواں دا دِل بچیاں لئی نرم ہوندا ہے اتے بچیاں دا دِل ماواں لئی سخت ہو سکدا ہے اودوں کہندے نیں

پَھٹ: (فم) فٹ، فوراً، اوسے ویلے

پھِٹ: (فعر) 'پھٹنا' توں فعل امر، پھٹ جا، پاٹ جا

پَھٹ پوون، (محا) بھڑک اُٹھن، بھڑاس نکلن

پَھٹ پینا، (محا) 1- خاموشی توڑ کے بول اُٹھنا، راز دی گل یاں تجی گل اُگل دینا 2- زخم آنا

پَھٹ وَینا، (محا) ضبط ٹُٹ جانا

پھِٹ: (مذ+مو) پھِٹ، لعنت، پھٹکار، ڈانٹ ڈپٹ، مندا آکھن دا عمل

پھِٹ اوہدا جیونا، تکّے پرائی آس، (اکھا) کسے توں کے کم دی اُمید نہیں رکھنی چاہیدی، اپنا کم آپ ای کرن دی کوشش کرنی چاہیدی اے، کسے تے آس رکھن والا بندہ ہمیشہ پریشان ہوندا اے

پھِٹ ایہو جیہا جِت ودھایا پیٹ، (اکھا) پیٹو تے نکمے بندے بارے کہندے نیں

پھِٹ ڈیون، (محا) لعنت ملامت کرنا

پھِٹ: (مو) 1- پھِٹ کے ڈِگن والی شے دی آواز 2- پھٹکار، لعنت، دُھتکار، بددُعا 3- دُھپ نال رنگ پھِکا پین دی حالت 4- مُونہہ

دے رنگ وِچ تبدیلی دی حالت 5- آکڑ، ہنکار، گھمنڈ، ونگی: 'پیواں کولوں پُتر کوہادے پھٹ دنیا مکاراں ہُو' (باہو) 6- گیس، اُبھار

پھِٹ پھِٹ، (مو) پھٹکار، لعنت

پھِٹ پھِٹ کرنا، (محا) لعنت ملامت کرنا، بُرا بھلا آکھنا

پھِٹ پولا کرن، (محا) لعنت ملامت کرنا، مندا بھیڑا کہنا

پھِٹ جانا، (محا) 1- ہنکار کرن لگ پینا، بندے داوِگڑ جانا 2- پھِکا ہو جانا، رنگ ہلکا پے جانا 3- دُدھ دا پھِٹ جانا 4- گواچ جانا

پھِٹ لعنت، (مو) دُھتکار، پھٹکار

پھِٹ لعنت پاونا، (محا) دُرکارنا، دُھرکارنا

پھِٹے مُونہہ، (مذ) اِک طرحاں دی گالھ، دُھتکارنا، پھٹکار

پھِٹے مُونہہ تک نہ کہنا، (محا) 1- کسے نُوں پھٹکار تک نہ کہنا 2- کدی ماڑا بول وی نہ کہنا

پھِٹ مُونہاں، (مذ) ویکھو: پھِٹ موہاں

پھِٹ موہاں، (مذ) 1- لعنتی، مرُدود 2- چندری، پھوڑا، گلٹی، اُنگلی اُتے نِکلن والی گلٹی

پھِٹ میلا تھیون، (محا) دنگا فساد ہونا، وگاڑ ہونا

پھِٹ میلا گھتن، (محا) فساد پیدا کرنا

پھُٹ: (مو) 1- وگاڑ، نااتفاقی، فساد، دشمنی 2- خربوزے دی نسل دا اک پھل جیہڑا پک کے پھُٹ جاندا اے 3- پنگار، پھوٹ، پھوٹک 4- کپاہ دی پھُٹی 5- دہی دی پھُٹی 6- کلیاں دا پھُٹنا 7- (فعر) 'پھُٹنا' دا امر، کھسک، دفع ہو، دُور ہو 8- نادر، عجیب، وکھرا

پھُٹ آون، (محا) پنگریِن، اُگ آون

پھُٹ آونا، (محا) پُنگر پینا، جمنا (بی وغیرہ دا)

پھُٹ باہنا، (محا) ویکھو: پھُٹ واہنا

پھُٹ پاونا، (محا) دو یاں اوس توں زیادہ بندیاں وِچ نااتفاقی پیدا کرنا، دُپھیٹ پاونا

پھُٹ پھُٹ چین تے ایکا دسین، (اکھا) نااتفاقی نال اکے دی برکت ختم ہو جاندی اے

پھُٹ پھُٹ پینا، (محا) ڈُلھ ڈُلھ پینا

پھُٹ پھُٹ کے رونا، (محا) بُھبّاں مار مار رونا، بہت زیادہ رونا

پھُٹ پینا، (محا) 1- نااتفاقی ہونا، کسے گل یاں راز نوں ظاہر کرنا 2- کسے بیماری وغیرہ دا پھیلنا 3- تکلیف ہونا، دُکھ جاپنا، ونگی: 'کارکردیاں ایہناں نوں پھُٹ پیندا، ڈِھڈ بھرن حرام دامن کے جی'

پھُٹ جاون، (محا) چُپ کر کے کھسک جاون

پھُٹ سمیٹ لینا، (محا) صبر کر لینا

پھِٹ پھِٹ: (صوت) 1- موٹر سائیکل دے چلن دی اواز 2- سلیپر وغیرہ پا کے چلن تے پیدا ہوئی اواز

پھٹا: (مذ) 1- لکڑی دا چیریا ہویا ودھیرا لمبا چوڑائی وِچ گھٹ اتے تھوڑا موٹا ٹکڑا، تختہ 2- پڑا 3- لکڑی یاں لوہے وغیرہ دا اوہ تختہ جس اُتے کسے دُکان یاں آدمی دا ناں لکھیا ہوندا ہے، سائن بورڈ

پَھٹا: (صفت) 1- پھٹیا ہویا، چاک 2- پھٹن مصدر دا صیغہ ماضی

پَھٹا پرانا، (مذ) استعمال ہویا ہویا، اُترن، پُرانا

پُھا گُٹا دیا، (صفت) زخماں نال چُور

پُھا ہونا، (محا) 1- بے قابو ہونا 2- بہت موٹا، شدید درد ہونا

پِھا: (مذ، صفت) 1- پھٹیا ہویا 2- بُرا، لعنتی

پھا چڑھنا، (محا) ہنکار ہونا، ونگی: 'جیہناں رزق دا دِلوں پھا چڑھیا، پُوڑے نال مجاز چھنکاندیاں نیں

پھا کرن، (محا) دفع کرنا، ترک کرنا

پُھٹا: (مذ) ٹُر جاون داعمل

پُھٹا کھاون، (محا) کھسک جاون، ٹُر جاون

پُھٹا وکھاون، (محا) کھرمستی وکھاون، پُھنڈ پھنڈ دِسن

پُھٹار: (مو) تریڑ، پھٹ جاون والی

پُھٹارا: (مذ) ٹُٹ بھج دی حالت، پنگرن یاں اُگن داعمل

پُھٹاڑ: (مو) مٹی دے بھانڈے وچ آئی ہوئی تریڑ، خربوزے یاں ہدوانے وچ آیا ہویا چیر

پُھٹاڑاں/پُھٹاں: (مو) خشک جلد وچ پئیاں ہوئیاں لکیراں، پیراں دیاں اڈیاں وچ پئیاں ہوئیاں دراڑاں

پُھاڑاں پوون، (محا) اکیے وچ پُھٹ پینا

پھٹاک: (مو) 1- پاٹن دی اواز 2- بھٹے رنگی شے دے ڈگن دی اواز 3- پھٹ، زخم، گھاؤ

پھٹاکا: (مذ) 1- چھج دا اک ہُلارا 2- پھڑاٹا، فراٹا 3- پھٹکن دافعل تے اوہدی حالت 4- چھجے وچ کسے جنس دے پچھّن دی اواز 5- معاملے دا یکسوئی فیصلہ 6- مونہہ وچ کوئی شے دبا کے زور نال اُگلن دی اواز

پھٹاکن: (مصدر) 1- چھج نال دانے چھٹن 2- کپڑیاں نوں پھٹے تے دھون لئی مارن 3- پٹک کے مارن 4- تیز تیز جواب دیون، پٹاکن، پٹاک پٹاک بولن

پھٹال: (مذ) پنگرن دایاں شاخ نکلن داعمل

پھٹالا: (مذ) 1- پاٹ جان داعمل 2- پاٹن والی شے 3- تریڑ، چیرا 4- پنگرن دایاں شاخ نکلن داعمل

پھٹان: (مصدر) 1- زخمی کراون، پھٹ لواون 2- وگاڑن، عادتاں خراب کرن 3- دُدھ نوں دہی بناون لئی جماون 4- برباد کرن، تباہ کرن

پھٹاں: (مذ) 1- ویکھو: 'پھٹ' جیہدی ایہہ جمع اے 2- (فم) ٹرت، ترنت، جھیتی

پھٹاں اُتے لون دھوڑن، (محا) دُکھی نوں ہور دُکھی کرن، بہت زیادہ تنگی دیون

پھٹاں اُتے لون دُھوڑنا (چھڑکنا/پاونا)، (محا) ویکھو: پھٹاں اُتے لُون دھوڑن

پھٹاں تے پُھمبے رکھن، (محا) دکھاں دا مداوا کرنا

پھٹاں تے لون پُوکن، (محا) زخماں تے نمک چھڑکنا، دُکھی نوں طعنے دینا، مداخلت کرنا

پھٹاں تے لُون لاونا، (محا) زخماں تے لُون چھڑکنا، دُکھیے نوں ہور دُکھی کرنا، ونگی: 'ملھم میل دی بنے گی کسے خاطر، پھٹاں ماڑیاں تے لُون لائیگی اوہ'

پھٹاں تے ملھم رکھنا، (محا) دُکھ دور کرنا، غم ونڈاونا

پھٹاون: (مصدر) 1- پنگراون، اُگاون، جماون، پیدا کرن 2- ٹکڑے کراون، تریڑ پاون 3 - پھٹکاون 4 - کھلارن، ظاہر کراون 5- کھسکاون 6- پھُٹ پاون 7- جھگڑا کراون

اُگلن دی اواز **پھٹاونا،** (محا) 1- دُدھ نوں جاگ لا کے جماونا 2- برباد کرنا، تباہ کرنا، وِگڑنا 3- ہنکاری بناونا، اھیمان کرنا، بے عزت کرنا 4- تڑاونا، بھناونا 5- کسے گل یاں بھید نوں ظاہر کراونا 6- بھجاونا، نساونا

پھٹاویا: (صفت) 1- پھٹیا ہویا دُدّھ 2- وِگڑیا ہویا 3- گواچیا ہویا 4- زخمی، گھائل

پھٹائی: (مو) اُگن یاں پنگرن دا عمل

پچپھٹاونا: (فعم) 1- جُتیاں مارنا 2- جھاڑ پاونا

پھٹّر: (مذ) 1- زخمی 2- جس نوں ڈاڈھیاں سٹاں لگیاں ہوون

پھٹّڑ: (صفت) 1- جس نوں پھٹ لگیا ہوئے، زخمی، پھٹیا ہویا 2- دُکھی، اُداس 3- عاشق، چاہیوان 4- کبوتراں دے بچے جو پُوری طرحاں اُڈ نہ سکن 5- بارھاں توں چودھاں سال دا لڑکا

پھٹڑا: (مذ) ویکھو: پٹڑا

پھُٹڑاں: (مذ) 1- اُگنا، پھٹنا، مُونہہ توں بولنا 2- مُونہوں پھٹ، دفع ہو، دُور ہو

پھٹڑی: (مو) پھٹکار، لعنت

پھٹڑیاں دا پھیٹ، (مذ) کلا جگاون والا حرودی، علت باز

پھٹڑیاں دا پھیڑ، (مذ) ویکھو: پھٹڑیاں دا پھیٹ

پھٹڑے پھٹڑے: (مو) 1- پھٹے، پھٹ گئے، کھُل گئے، زخم

2- ناچاقی، نااتفاقی، پھُٹ

پھٹک: (مذ) اک مشہور پتھر جیہنوں بلور آکھدے نیں

پھٹک: (مو) 1- کسے چیز دے ٹُٹن یاں ٹکراون دی اواز 2- تُرنت، چھیتی، فوراً

پھِٹک: (مو) 1- پھِٹ، پھٹکار، لعنت، ملامت، کوسنا، بددُعا 2- ہجو، بندیا، ہجویہ شاعری 3- (صوت) اڈّی ٹُٹی جُتی دی آواز

پھِٹک وجنا، (محا) بھیڑی عادت پے جانا، چینک لگ جانا

پھٹّک: (مذ) پھوک، وِنگی: 'کسے نے کھادھی املی پھٹک سُٹیا بوہے بار'

پھٹکا: (مذ) 1- مرن ویلے سریر دے تڑفن دا عمل 2- دانیاں دے پھٹکن دی حالت

پھٹکا لاونا، (محا) اناج چھٹنا

پھٹکا مارنا، (محا) پھٹکا دینا

پھٹکا نہ کھانا، (محا) جھٹ پٹ مر جانا

پھُٹکا: (مذ) پتاشے دی شکل دا ہکٹ

پھَٹکار: (مو) 1- کوڑے دی اواز، کپڑے توں میل صاف کرن لئی پتھر تے بار بار مارن دی اواز 2- وڈا چابک

پھِٹکار: (ہ، مو) 1- اُداسی چھانا 2- بے رونقی 3- دِھرکار، لعنت، بددُعا 4- خراب عادت

پھٹکارا: (مذ) چھج دے دانیاں دا اِک وار اُپر اُڈاون دا کم

پھٹکارنا: (فعم) 1- ہلاونا، پھٹنا، پھنڈنا، جھاڑنا 2- دُھتکارنا، لعنت پاونا

پھٹکاریا ہویا: (محا) دُھتکاریا ہویا، سرے پیا ہویا، اِک طرحاں

دی گالھ

پھٹکان: (مصدر) پھٹکاون، پھٹ پھٹکار کرن، لعنت دیون

پھٹکاں: (مو) توئے لعنت، بددعا

پھٹکاں پاون، (محا) توئے لعنت کرن، بدُعاواں دیون

پھٹکاں پاونا، (محا) بُرا بھلا کہنا، لعنتاں دینا

پھٹکاں دیون، (محا) ویکھو: پھٹکاں پاون

پھٹکاں کھاون، (محا) پھٹکار لون، بددعاواں لون

پھٹکاون: (مصدر) ہلاون، چھٹن، پھنڈن، جھاڑن

پھٹکر: (ہ،صفت) ویکھو: پھُٹکی

پھٹکرا: (مذ) لگراں دے پنگرن یاں پھٹن دا عمل یاں حالت

پھُٹکرو: (صفت) ویکھو: پھُٹکل

پھٹکڑی: (مو) مسری نال ملدی جُلدی شے جس وِچ المونیم، پوٹاشیم، گندھک، آکسیجن اتے پانی ہوندا ہے، ایہہ لُون ورگی سفید ہوندی ہے، ایہہ گرم کرن تے پھُل جاندی ہے اتے بھُر بھُری ہو جاندی ہے، ایہہ دوائیاں وِچ ورتی جاندی اے

پھٹکڑی پھُل کرن، (محا) 1- پھٹکڑی نوں سیک دیون جس نال اوہ پھُل جاندی اے 2- بہت زیادہ مارن کُٹن 3- آکڑ کڈھن

پھٹکڑی پھُل کرنا، (محا) دُرگت بنانا، مارنا کُٹنا

پھٹکڑی پھُل ہونا، (محا) 1- بہت مار پینا 2- بہت دُھلائی ہونا

پھٹکڑی: (مو) 1- دہی دی پھُٹی 2- داغ، دھبا

پھٹکڑے: (مذ) جمی ہوئی شے دے ٹکڑے، لہو دے لوتھڑے

پھُٹکل: (صفت) 1- کئی قِسم دا، کئی طرحاں دا 2- وکھو وکھرا 3- پرچون

پھٹکلا: (مذ) ویکھو: پھُٹائی

پھُٹکلی: (مو) 1- پاٹ کے کلی وانگوں کھلی ہوئی 2- پھُٹکل نال نسبت رکھن والی 3- پھٹی ہوئی

پھٹکن: (مذ) 1- اوہ واڈھو حصہ جو کسے چیز دے پھٹکن نال نکلے 2- چھٹ کے وکھ کیتی ہوئی تُوڑی 3- اُسترا وغیرہ تیز کرن والے چمڑے دا ٹکڑا

پھٹکنا: (فعم) 1- چھج نال اناج وغیرہ وچوں تُوڑی اڈ کرنا 2- جھٹکا دینا، ہلاونا 3- پہنچنا 4- ہلنا، پھڑ پھڑاونا، تھاں تے مر جانا، تڑفنا، ونگی: 'بھلا پھٹکنا کیہ اے پھاسیاں نُوں، گیا پے پیرت دا پھاہ مُن تے' 5- دِھرکارنا، لعنت دینا

پھٹکواون: (مصدر) 1- پھڑکواون، تڑفاون، تکومچھی کراون 2- چھج نال صاف کراون

پھٹکی / پھِٹکی: (مو) 1- دھوکھا، چھل، فریب 2- چڑی ماراں دا جال 3- اِک بیماری جیہدے نال جسم پھٹن کارن فوراً موت ہو جاندی اے 4- پھڑکن دی حالت

پھٹکی پون، (محا) 1- پھٹکی دی بیماری نال مرن 2- مصیبت پون

پھٹکی جوگا، (مذ،صفت) اِک بددُعا، مرن جوگا

پھٹکی چاون، (محا) فریب وِچ آون، دھوکھا کھاون

پھٹکی کھاون، (محا) ویکھو: پھٹکی چاون

پھُٹکی: (ہ،صفت) عجیب، نادر، وکھرا

پھُٹکی: (مو) 1- لڑائی جھگڑا، وَیر وِرودھ 2- نااتفاقی، پھُٹ 3- بربادی،

تباہی 4- پاٹی ہوئی، تڑکی ہوئی 5- وڑیویاں سمیت رُوں، کپاہ 6- دُدھ دے پھٹن نال بنن والیاں ڈھوڑیاں 7- جمیا ہویا لہو 8- گنڈھ، مروڑی 9-(فم) قدرے تھوڑی شے

پُھٹکی کُو، (فم) ذرا کُو، ذرا جنی، تھوڑی جنی

پھٹکے: (مذ) 1- ویکھو: 'پھٹکا' جیہدی ایہہ جمع اے 2- جھٹکے

پھٹکے دینا، (محا) جُھٹکے مارنا

پھٹکے مارن، (محا) جُھٹکے مارن

پھٹکیجن: (مصدر) 1- چھج نال صاف کرن 2- پھڑکیون، تڑپھیون

پھٹل: (صفت) پَھٹڑ، زخمی

پھٹن: (مصدر) زخمی کرن، گھاؤ لاون، پھٹ جانا

پِھٹن: (مصدر) ویکھو: پھِٹنا

پُھٹن: (مصدر) 1- ٹُٹن 2- پنگرن، اُگرن، باہر نکلن 3- کسے راز دا کُھل جاون 4- پاٹن، لیراں ہوون، چرن، تریڑ آون 5- زخمی کرن، پھٹکلاون 6- دِل دی ہواڑ کڈھن 7- موٹیاں ہوون، پُھلن 8- آکڑن، نابری کرن، مغرور ہوون

پَھٹنا: (فعم) زخمی کرنا، پاٹ جانا

پِھٹنا: (فل) 1- ہنکار کرنا، آکڑنا 2- ڈُب پینا، رنگ خراب ہونا 3- دُدھ دا پھٹنا 4- بندے دا وگڑنا، مست ہونا، آپے توں باہر ہونا

نیت پھٹنا، (محا) نیت خراب ہونا، بدنیت ہونا

پھٹیاں دا پھیٹ، (مذ، صفت) بے حد آوارہ تے بدکردار بندہ، بدمعاش، لفنگا، لُچا

پُھٹنا: (فل) 1- کسے ٹھوس یاں سخت چیز دا سٹ کھا کے ٹُٹنا، زمین وچوں بیج دی کونپل دا اُگنا 2- اجیہی چیز دا پھٹنا جس دا اندرلا حصہ پولا یاں ملائم چیز نال بھریا ہووے 3- توئیاں یاں ٹاہنی وغیرہ دا نکلنا، اُگنا 4- بیماری دا دوبارہ ظاہر ہونا 5- اچانک ہی کُجھ کہنا، بھید ظاہر کرنا، بھید دسنا 6- ظاہر ہونا، نِکلنا (چشمے وغیرہ دا) 7- نسنا، رفو چکر ہونا، کھسک جانا 8- کھانا

اکھاں پھٹنا، (محا) انھیاں ہونا، اکھاں دی جوت جاندی رہنا

بھاگ پھٹنا، (محا) بُرے دن آونا، بھیڑی قسمت ہونا، نصیب خراب ہونا

پھِٹنی: (مو) ملھیاں دی جھاڑی جس نوں چھوٹے چھوٹے بیر لگدے ہن

پھٹوان: (مصدر) 1- پھٹواون، پنگراون 2- چرواون، نسواون، بجھواون

پھٹوکر: (مذ، صفت) کچے رنگ دا

پھٹوکی: (مو) ویکھو: پٹوکی

پھٹوہٹی: (صفت) ویکھو: پھٹل

پَھٹّہ: (مذ) لکڑی دا تختہ، پھٹا

پھٹّی: (مو) 1- لکڑی دا پتلا رندیا ہویا اک خاص شکل دا تختہ جس اُتے بچے لکھنا سِکھدے ہن، تختی 2- لکڑی دا چھوٹا ٹوٹا جو ٹُٹیاں ہڈیاں نوں جوڑن لئی ٹُٹے ہوئے حصے اُتے رکھیا جاندا ہے اتے جس اُتے پٹی وغیرہ بنھی جاندی ہے تاں جو اوہ حصہ ڈول نہ کھائے اتے ہڈی ٹھیک جُڑ جائے 3- قمیض دے ساہمنے دے پاسے اوہ حصہ جس وچ بٹن بند کرن لئی کاج کیتے جاندے ہن 4- کپڑے دا

ٹوٹا 5- کمان دی پٹی، مُنھ اتے گوشت دے وِچکار دا چوڑا حصّہ

پھَٹی: (صفت) ویکھو: 'پھٹا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھَٹی آواز، (مو) بے سُری اواز بھونڈی اواز

پھُٹی: (مو) 1- اونی کپاہ جنی ڈوڈے وچوں نکلی ہووے، کپاہ دا پھُل 2- دہی دے چھوٹے چھوٹے ٹکڑے 3- داغ، دھبا، ونگی: 'جیں دل عشق خرید نہ کیتا سو دل درد نہ پھُٹی ہُو' (باہو)

پھُٹی اکھ نہ بھاونا، (محا) 1- بالکل چنگا نہ لگنا 2- پھُٹی کوڈی جنا مُل وی نہ ہونا، کوئی قیمت نہ ہونا، بالکل گھٹیا ہونا

پھُٹی چُننا، (محا) کپاہ دے پھُل چننا

پھُٹی دیگچی قلعی دی بھڑک، (اکھا) جدوں کسے چیز دا اُپرلا دکھاوا تاں بہت ہووے پر اوس دے اندر کجھ نہ ہووے تاں کہندے نیں

پھُٹی کوڈی نہ دینا، (محا) کجھ وی نہ دینا، بالکل کجھ نہ دینا

پھُٹی کوڈی نہ ہونا، (محا) بہت غریب ہونا، بہت کنگال ہونا

پھُٹی کھاون، (محا) مجبوراً قبول کرنا

پھُٹی ویلن، (محا) کپاہ ویلن، کپاہ وچوں ویلنے راہیں وڑیویں کڈھن

پا پھُٹی دا بھانجی، ڈھڈ پہر چُنیں، (اکھا) جدوں کسے کم تے محنت تاں زیادہ کرنی پووے پر اوس دا محنتانہ گھٹ ملے تاں کہندے نیں

پھٹّے: (مذ) 'پھٹا' دی جمع

پَھٹے لگن، (محا) پھانسی لگنا

پھٹے وِچ پیر ڈیون، (محا) مداخلت کرنا

پھٹے: (مذ) 1- فٹے، لعنت، دُھتکار 2- (صفت) پھٹڑ ہوئے، زخمی ہوئے 3- (فم) زخم اُتے، پھٹ اُتے

پھٹے تاء آکھن، (محا) مندی بھیڑی سنانا

پھٹے حال، (مذ، صفت) مندے حال، بھیڑے دِن

پھٹے مُونہہ، (بددُعائیہ کلمہ) حقارت دے اظہار دا کلمہ، تیری شکل تے لعنت

پھٹے مُونہہ جیہے تجے دا، (اکھا) کسے مورکھ بندے بارے گل کردیاں ہوئیاں آکھدے نیں

پھٹے مُونہہ راج بھوانے دا، اِکو بھاء آٹے دانے دا، (اکھا) جدوں حکومت دا روز دیہاڑ دی لوڑ دیاں شیواں دی قیمت اُتے قابو نہ ہووں پاروں دُکاندار اپنی مرضی چلاون تاں آکھدے نیں

پھٹے مُونہہ وڈی دا جیہنے وکھ کرایا، شاواشے نکی دا جیہنے نال رلایا، (بجھارت) قینچی، سوئی

اُٹھ نہ سکے پھٹے مُونہہ گوڈیاں دا، (اکھا) جدوں کوئی آدمی اپنے ذمے واری تاں نبھا نہ سکے پر دوش دُوجے تے سُٹن دی کوشش کرے تاں کہندے نیں

پھٹے: (محا) 'پھٹا' دی جمع

پھٹے مونہہ نال نہ پُچھنا، (محا) اُکا ہی نہ پُچھنا، کوئی خبر نہ لینا

پھٹیا: (مذ، صفت) 1- پھٹڑ، زخمی، گھائل 2- عاشق، چاہیوان

پھٹیا گڈیا، (صفت) زخمی، پھٹڑ، ونگی: 'پھٹے گڈے ہون اگیرے چھوڑ پچھیرے مارے' (سیف)

پھِٹیا: (مذ، صفت) 1-بے عزت، بے شرم، نلج 2- گھمنڈی، مغرور 3-بہت موٹا

پھٹیا ہویا، (صفت) 1-ہنکاریا ہویا، گھمنڈی 2- بہت موٹا

پھٹیا ہویا ساہن، (مذ، صفت) 1-بہت ہنکاریا ہویا آدمی، مغرور 2- بہت پلیا ہویا آدمی

پھٹیاں: (مذ) ویکھو: 'پھٹا' جیہدی ایہہ جمع اے

پھٹیاں بھننا، (محا) سخت مار کُٹائی کرنا

پھٹیاں پانا، (محا) اِک رسم جیہدے وِچ مُنڈے نوں لاڑا بنن توں پہلاں نائی نہاؤندا اے تے نہوان توں پہلاں تیل وِچ دہی رلا کے اوہدے سروِچ لایا جاندا اے

پھِٹیاں اکھیں ڈیکھن: (محا) اظہارِ نفرت کرنا

پھِٹیا وا: (مذ، صفت) 1- اوقات توں باہر 2- گندیاں گلاں کرن والا، بے شرم

پُھٹیر: (مو) 1-پھوٹن دا کم 2-وڈھن توں بعد دوبارہ پُھٹی ہوئی فصل

پُھٹیڑ: (مو) پُھٹ، نااتفاقی، نفاق

پھٹیک: (مو) انگریزی لفظ 'Fatigue' دا وِگاڑ، تھکاوٹ، کسے دے حصے دا نقصان آپ برداشت کرنا، کسے فوجی یاں سپاہی نوں سزا دے طور تے مِلی مُشقت، ونگی: 'دنیں تُوں پھٹیکاں کریں گا، راتیں کریں گا ٹینٹ دی راکھی'

پھٹیل: (صفت) ویکھو: پھٹیلا

پھٹیل: (صفت) 1-پاٹا ہویا 2- پاٹن ہارا 3- چھڑا چھانٹ 4- کلا کارا 5-پنگرن والا

پھٹیلا: (صفت) الگ، وکھرا

پھٹین: (مصدر) ویکھو: پھٹیون

پھٹیواں: (مذ، صفت) پھٹن دا عمل، پھوکی آکڑ، ہنکار

پھٹیواں چڑھنا، (محا) آخر آونا

پھٹیواں کڈھن: (محا) اَت چاون، آخر آون

پھٹیون: (مصدر) 1- موٹا تھیون 2- رنگ وغیرہ دا پھکا پون 3- ہنکاریا جاون

پھ ...... ج

پھجول: (صفت) فضول

پھجولی: (صفت) 1- بکواسی، فضول گلاں کرن والا 2-(مو) فضول خرچی

پھجی: (مو) پھندنے، رنگلے دھاگے یاں رُوں دا بنیا پھُل

پھجیہت: (مو) 'فضیحت' دا وِگاڑ، ذِلّت، بدنامی، رُسوائی

پھ ...... چ

پھچ: (صفت) بہت بُڈھا اتے کمزور

پھچ پھچ: (صوت) دلدل تے چکروِچ تُرن دی اواز

پھچا پھچ: (صوت) ویکھو: پھچ پھچ

پھ ...... د

پھد: (مذ) 1-مسُوڑا، بُٹ 2-دنداں توں بغیر، بوڑا، ونگی: 'میں پھدی

پچری رہ گئی، خالی پیڑھ

پھد کھڑکاون: (محا) نادان دا بے مقصد بولنا

پھدّا: (مذ) اک پنچھی جس دی پُوچھ لمی ہوندی ہے

پھدّا: (مذ) یُونی، بھگ، عورت دی لُکویں تھاں

پھدالن: (مصدر) پکڑاون، پھڑواون، نپاون، قابو کراون

پھداون: (مصدر) 1- کُدن، کُداڑن 2- اُبلن، جوش کھاون، بُلبلے اُٹھن

پھد پھدا: (صفت) گُداگُدا، مُلائم، گُولا

پھد پھدان: (مصدر) 1- اُبھرن، جوش کھاون، بُلبلے اُٹھن 2- پنگرن، اُگرن 3- پھنسیاں نکلن

پھد پھداون: (مصدر) ویکھو: پھد پھدان

پھد پھداونا: (فل) ویکھو: پھد کنا

پھدرُول: (مذ) جھگڑا، رولا گولا

پھدڑ: (صفت) 1-پوپلے مُونہہ والا، جیہدے مُونہہ وِچ دند نہ ہوون 2-بہت موٹا اتے بھدا 3- نکما

پُھدک: (مذ) جوش، اُبال، اُچھلن

پھدک پھدک کرنا، (محا) ٹپوں ٹپوں کرنا

پُھدکاون: (مصدر) اُچھلاون، کُداون، ٹپاون، نچاون

پھدکن: (مصدر) اُچھلن، کُدن، نچن ٹپن، کسے کم لئی اُتاولا ہوون

پھدکنا: (صفت) چھوٹا جیہا

پھدکنا: (فل) 1-اُچھلنا، کُدنا، ٹپنا 2- خوشی نال ٹپنا

پھدکی: (مو) 1-پھدکن دا عمل، ٹپوسی 2- چھوٹے قد دا اِک پنچھی

پھدل: (مذ) عربی لفظ 'فضل' دا وِگاڑ

گُناہ پھدل کرنا، (محا) گُناہ بخشنا

پھدّل: (صفت) ویکھو: پھد

پھدن: (مصدر) 1- پھدھن، پکڑن، پھڑن 2- نپن، قابو کرن

پھدنا: (فعم) نپنا، پکڑنا، قابو کرنا

پُھدّو: (مذ، صفت) 1- نکتا، بے کار 2- بیوقوف 3- ناقص، کمزور 4- بُزدل، ڈراکل

پُھدّو بنانا، (محا) بے وقوف بنانا، ٹھگنا

پُھدّو سمجھن، (محا) نادان سمجھنا، کم عقل سمجھنا

پُھدّو لاون، (محا) دھوکھا دینا

پھدھ: (فعم) 1- 'پھدھن' مصدر توں امر، پھڑ، پکڑ لے، نپ 2- گرفت، پکڑ

پھدھ کے، (فم) پھڑ کے، پکڑ کے

پھدھ: (مو) گرفت، پکڑ

پھدھ لون، (محا) پھڑ لون، آنپن، قابو کر لون

پھدھا: (مذ) پھندا، جال، پھاہی

پھدھان: (مصدر) ویکھو: پھلالن

پھدھانا: (فعم) پھڑاونا

پھدھاون: (مصدر) پکڑاون، نپاون، قابو کراون

پھدھائی: (مو) پھڑن دا عمل یاں مزدوری، پکڑائی، پھڑائی

پھدھائی نہ دیون، (محا) 1- پھڑائی نہ دیون، پھڑیا نہ جاون، ہتھ نہ آون 2- گرفتاری نہ دیون

پھدھن: (مصدر) پکڑن، پھڑن، نپن، قابو کرن

پھدھنا: (فعم) پھڑنا

پھدھیجن: (مصدر) پکڑیون، پھڑیجن، پھڑیا جاون

پھدھین: (مصدر) ویکھو: پھدھیون

پھدھیون: (مصدر) پھڑیون، قابو آ جاون

پھدی: (مذ) 1-دنداں توں بغیر، بوڑی، ونگی: 'میں پھدی پچری رہ گئی' 2- خالی پیڑھ

پھِدی: (مو) اِک پکھیرو دا ناں

پھدّی: (مو) یُونی، بھگ، عورت دی لکویں تھاں

پھدیا: (صفت) پھڑیا، نپیا، قابو کیتا

پھدیج: (مذ) لفظ 'پھدیا' دا وِگاڑ، پھڑیا، پھڑن، پکڑن، ونگی: 'ساڈے آکھن تے ہتھوں پھدیج گئے کیں'

پھدیہت: (مو) 1- 'فضیحت' دا وِگاڑ خواری، بُریائی 2- بُری شے، گندگی

پھ ...... ڈ

پھِڈ: (مذ، صفت) پھڈا ہون دی حالت

پھڈا: (مذ) 1- فساد، خواہ مخواہ دے جھگڑے، اُلجھاؤ 2- ٹوئیاں

پھڈّا پانا، (محا) جھگڑا کرنا

پھڈّا پوون، (محا) جھگڑا کھڑا کرنا

پھَڈّا گھتن، (محا) رکاوٹ پانا، مشکلات پیدا کرنیا

پھَڈے وچ پوون، (محا) اُلجھن وچ پاتا، عذاب وچ پینا

پھڈے وچوں کڈھن، (محا) اُلجھن وچوں کڈھنا، دکھ دا خاتمہ کرنا

پھِڈّا: (مذ، صفت) 1- پھسیا ہویا 2- جس دے وِنگے پیر ہون 3- (اوہ جُتی) جس دی اڈی بیٹھ گئی ہووے، اِک پاسے مُڑی جُتی، ٹیڈھا جُتی دا پیر

پھُڈولانا: (محا) داء لا کے کُجھ حاصل کرنا

پھڈّھا: (مذ) 1- لکڑی وغیرہ وِچ لایا ٹک 2- والاں دی اُچی نیویں کٹائی 3- پھٹ دا نشان، کھرُ ونڈھ

پھڈّی: (مذ) پھاڈی، ونگی: 'کوئی میدی کوئی دولی شاہ حسین پھڈی' پھِڈی جُتی، (مو) اوہ جُتی جس دی اڈی بیٹھی ہوئی ہووے

پھڈّی: (مو) 1- 'پھڈا' دی تانیث 2- دنگل وچ ورتیا جاون والا اِک داء 3-داء

پھڈّی مارن، (محا) 1-رکاوٹ پانا 2-داء مارنا

پھ ...... ر

پھَر: (ہ، مذ) پھل، سِپر

پھَر: (مذ) 1-شہتیر، گیلی وغیرہ نوں چیرن مگروں بچیا ودھ گھٹ موٹائی والا باہرلا پھٹا، پھرہا 2- چرخے دے دو گول پہیاں وچوں اک 3-موڈھے یاں مُہرے دی بیٹھلی ہڈی، موڈھیاں دے پچھلے پاسے دی نرم ہڈی، طیرے والی ہڈی

پھَر سکن: (محا) خوشحال ہونا

پھِر: (فم) دوبارہ، تد، پچھوں، اوس توں بعد

پھِر آونا، (محا) 1- ہوآونا 2- سیر کر آونا

پھر پھر، (فم) گھڑی مُڑی، بار بار، مُڑ مُڑ

پھر پھر کے، (فم) ویکھو: پھر گھر

پھر پھر لوہے دیاں لتاں سنسار دا سر، (اکھا) جیہڑا بال آوارہ ہووے تے آکھے نہ لگے اوہنوں کہندے نیں

پھر پھر کے، (فم) 1-مُڑ گھِڑ کے، گُھم گُھما کے 2- بہت زیادہ

پھر جانا، (محا) 1-مُکر جانا 2- مُڑ جانا، گُھم جانا 3- پھیرا پا جانا 4- گویاں مجھ دا آس والی نہ ہون

پھر سکن، (محا) کجھ کر سکن

پھر کے نہ ویکھنا، (محا) بے پروائی ظاہر کرنا نخرے کرنا

پھر گھر، (فم) مُڑ گھِڑ کے، دوبارہ

پھر گھر کے، (فم) ویکھو: پھر گھر

پھر ونجن، (محا) مُکر جاون، بدل جاون

پھر دیاں رہون، (محا) بھوندیاں رہون، چکر ماردیاں رہون

پھُر: (صوت) پنچھی دے اُڈن سے کھنبھاں توں پیدا ہوئی آواز

پھُر کر کے، (فم) 1-اِک دم، یک لخت 2- اُڈان بھر کے

پھرا: (مذ) پگ دا ٹرا

پھرا: (مل) ویکھو: بھوڑا

پھرا: (مل) ویکھو: پھرلا

پھرا: (صفت) گبھن نہ ہون والی گاں، مہیں، گھوڑی وغیرہ، بانجھ جانور

پھڑا: (مذ) 1- گڈی دے آخری سرے نال پتلے کاغذ دیاں کتراں 2- آرے دا ٹوٹا 3- لکڑی دی پھڑس 4- پھاٹک 5-وڈا خط، پرچہ، طلاق نامہ

پھَراٹ: (مذ) پھڑاپھڑاہٹ، اُڈن دی اواز

پھُراٹ: (مو) ہوٹھاں دے پھڑکن دا فعل، ونگی: 'ہوٹھاں دی پھڑاٹ پھڑ رادیندا اے'

پھَراٹا: (صوت) 1-فراٹا، پکھیرو دے اُڈن دی اواز 2- جھنڈے دے لہران دی اواز 3- تک چوں ساہ لین دی اواز 4-جانور دے تیزی نال نس دی اواز 5-(مذ) سرعت، تیزی 6-(مذ) جھنڈے دا ستون

پھُراٹا: (مذ) 1-سپ دا پھُنکارا 2- گدھے، گھوڑے وغیرہ دا نک راہیں زور نال ساہ باہر کڈھن دا عمل جس کر کے اواز آوندی ہے 3-فراٹا

پھُراٹا بھرنا، (محا) 1- کاہلی نال اُڈنا 2-چھیتی چھیتی پرھنا، موجاں ماننا

پھراٹڑا: (مذ) ویکھو: پھراٹا

پھراٹی: (مو) اِک تھاں تے کھلوتے کھلوتے گُھمن دا عمل

پھراٹے: (مذ) ویکھو: 'پھراٹا' جیہدی ایہہ جمع اے

پھراٹے بھرن، (محا) تیز دوڑن، تیزی نال نکلن

پھرارا: (مذ) سُکا، خشک

پھراڑا: (مذ) ویکھو: پھراٹا

پھراس: (مذ) 1- 'فراش' دا وگاڑ، جمعدار، صفائی کرن والا 2- پھرمانہہ، اِک رکھ دا ناں

پھراکا: (مذ) ویکھو: پھرکا

پھراگل: (صفت) ہر ویلے گُھمدے پھردے رہن والا مرد یاں

زنانی

پھراکو: (صفت) ویکھو: پھراکل

پھراکے: (مذ) بہت زیادہ دھکے کھا کے، تھک ٹُٹ کے

پھرالن: (مصدر) ویکھو: پھراون

پھران: (مصدر) ویکھو: پھراون

پھرانا: (فعم) گھمانا، چکرلوانا، سیر کرانا

پھرانڈھا: (مذ، صفت) پھیری والا، ونگی: 'ہک دیہاڑے ہکی پھرانڈھا آلے کی پکڑ لیاسُو'

پھرانڈھی: (مذ) ویکھو: پھرانڈھا

پھرانس: (مذ) 'فرانس' دا دگاڑ

پھرانہہ: (صفت) پھرواں، گُھمن والا

پِھراں ہونا: (محا) گاں یاں مجھ دا حمل ضائع ہو جانا، ناس ہو جانا

پھراؤ: (صفت) 1-جو اپنی زبان یاں وعدے توں بدل جائے 2- جس (عورت) دا حمل بار بار ڈِگ جائے

پِھراون: (مصدر) 1- گھماون، سیر کراون 2- موڑن، واپس کرن 3- چکر دیون 4- ٹکراون

پھُراون: (مصدر) 1- سُجھاون 2- پھُرکاون

پِھراونا: (فعم) 1- گھماونا، چکر دینا 2- سیر کراونا 3- ٹکراونا 4- ٹٹی کراونا 5- مُڑاونا، واپس کراونا

پِھراہر: (مذ) پِھرن دا آہر، آوا جاوی دا عمل

پھراہُنا: (فعم) ویکھو: پھاہُنا

پھراہی: (مو) اوہ عورت جو ڈھنڈورا پٹے

پھراؤ: (فم) چوٹی تے، سر اُتے

پھراؤ: (مذ) پھرن یاں گُھمن دا عمل

پِھراوت: (مذ، صفت) 1- گھمن پھرن والا 2- پھیری والا، ویچن والا

پِھرائی: (مذ، صفت) پھیری دا کم کرن والا، گھر گھر جا کے چیزاں ویچن والا، پھیری والا

پھرائے: (صفت) ویکھو: پھرا

پھرایت: (مذ) ویکھو: پھران

پھرپھچی: (صفت) ویکھو: پھرپھندی

پھرپھران: (مصدر) ویکھو: پھڑپھڑاون

پھر پھرانا: (فل) ہلنا جُلنا ہوا وچ حرکت کرنا

پھرپھراون: (مصدر) ویکھو: پھڑپھڑاون

پھرپھراونا: (فل) ہوا وچ لہراونا

پھرپھراہٹ: ((مو) ویکھو: پھڑپھڑاہٹ

پھر پھُری: (مو) کانبا، تھرتھری

پھرپھند: (مذ) 1- جھوٹھ 2- دھوکھا، فریب، چھل

پھرپھندی: (مذ، صفت) 1- جھوٹھا 2- فریبی، دھوکھے باز، چھلیا

پھرپھندیا: (مذ، صفت) ویکھو: پھرپھندی

پھرپھیج: (مذ) ویکھو: پھرپھند

پھرت: (ہ، مو) گھوڑے دی گردش، گھوڑے دا پھرنا

پھرت: (مذ) 1-پھرن دا عمل، بھرمن 2- وٹاندرا، بدلہ، ونگی: 'کرت پھرت نت موہی رے موہی' (بُلھے شاہ)

پھرت تُرت، (فم) ویکھو: پھرت گھرت

پھرت گھرت، (فم) آون جاون، تُورا پھیرا

پھُرت : (مذ، صفت) 1-پھرتی والا، چُست، پھرتیلا 2- کالھا، جلد باز 3- (فم) جھٹ، فوراً تُرت 4- (مو) پھرتی، تیزی، کالھی

پھرت باز، (مذ، صفت) ویکھو: پھرت

پھرتا: (مذ) واپسی دا کرایہ

پھرتانا: (مذ) ہُنڈی نہ تارن دے بدلے وِچ دِتا جان والا معاوضہ

پھرتُو: (مذ، صفت) 1-پھرن والا، پھردا تُردا رہن والا 2- گشت کرن والا 3- ویہلا، نِکما

پھرتُو پتر، (مذ) اوہ چٹھی جیہڑی بہت سارے مُنکھاں، دفتراں یاں اداریاں نوں بھیجی جاوے، نوٹیفکیشن

پھرتُو گرتُو، (مذ، صفت) آوارہ، اک تھاں ٹک کے نہ رہن والا، بےگھر، بے ٹھکانہ، بدلن والا، پکا نہ رہن والا

پھرتُو گھرتو ہو جاون، (محا) 1- مُکر جاون 2- رفو چکر ہو جاون

پھرتُو لائبریری، (مو) چلدی پھردی لائبریری، موبائل لائبریری

پھرتُوں گھرتُوں، (مذ، صفت) ویکھو: پھرتُو گرتو

پھرتول: (مذ) شورشرابا، کھپ

پھرتی: (مو) 1-پھرن یاں گھُمن دا فعل 2- وٹاندرا، بدل 3-واپسی کرایہ 4- کپاہ اتے کماد اُتے بھیڑا اثر 5-ہنیری وجھوں گنّے تے کپاہ نوں لگن والا اک روگ

پھُرتی: (مو) چالاکی، تیزی، چھیتی، کالھی

پھُرتی کرن، (محا) جلدی کرن، کالھی کرن

پھرتی کھیڈن، (محا) تیزی وکھاون، داء لاون

پھرتی نال، (فم) فوراً، چھیتی نال

پھُرتیاں: (مو) ویکھو: پھُرتی' جیہدی ایہہ جمع اے

پھرتیاں وکھاون، (محا) تیزیاں وکھاون

پھُرتیل: (صفت) ویکھو: پھرتیلا

پھُرتیلا: (مذ، صفت) پھرتی کرن والا، کالھا، چُست

پھُرتیواں : (مذ) پُھرتی، چالاکی ہُشیاری، پھرتیلا پن

پھِرج : (مذ) 1-فرض 2-فرج

پھُرج: (مذ) تکیا ناں دا اک رُکھ

پھرجند : (مذ) فرزند

پھِرچا: (مذ) ویکھو: پڑچھا

پھِرد : (مذ) 1-فرد 2-فرض 3-(مو) چادر، شال

پھردا: (مذ) مالدار، دولت مند، امیر، رجیا پجیا آدمی

پھردا: (صفت) 1-تُردا پھردا، گھُمدا 2- پھرن لائق

پھردا پھراندا، (صفت) پھردا تُردا، گھُمدا گھُماندا

پھردا گھِردا، (صفت) ویکھو: پھردا پھراندا

پھُردا پھُردا: (صفت) گھوہ وِچوں بھرا کڈھیا ہویا پانی

پھردول : (مذ) فتور، خرابی، نقص، فتنہ، فساد، جھگڑا

پھردے رہنا: (محا) آوارہ گردی کردے رہنا

پھُردے: (مو) 1- پھرتوں اے چڑیاں دے اُڈن دی آواز 2- موج

پھرڑا: (مذ) گنّے، کنک، چھولیاں تے مکئی وغیرہ دا مُڈھ

پُھرر: (مو) ویکھو: پُھردے

پھُرّ راونا: (فعم) پھڑکنا، ونگی: 'ہوٹھاں دی پھُرّاٹ پھرّ رادیندا ہے'

پھرڑ: (مذ،صفت) 1-ٹیڈھ 2-پُھٹ، ناچاقی

پھرڑ: (مو) ویکھو: پھنڈر

پھرڑا: (مذ) 1-دھرے دے دوالے ٹیڈھے پن دے پاروں بے ڈھنگا گھُمن والا چکریاں لٹو 2- اُچی نیویں تھاں والا، وڑھ والا تھاں

پھُرڑا: (مذ) ویکھو: پھُرکڑا

پھُرڑاٹا: (مذ) 1-پھراٹا 2- پھنکار

پُھرڑاگا: (مذ) ویکھو: پُھرڑاٹا

پھرڑی: (مو) 1-اوہ پھٹی جس وچ چرخے دیاں تن گڈیاں ٹھکیاں ہوندیاں نیں 2- کنگھا بناون والے اڈے دے اُتلے حصے دی لمی پھٹی

پھرسا: (مذ) 1- ویکھو: پرسا 2- کلہاڑی، کدال

پھرست / فرست: (مذ) سفیدے دا رُکھ

پھرسی: (صفت) 'فرشی' دا وگاڑ، فرش بارے، فرش متعلق، جیویں: چٹائی وغیرہ

پھرش: (مذ) اک رُکھ

پھرش: (مذ) 'فرش' دا وگاڑ

پھرشتا: (مذ) فرشتہ

پھرک: (مذ) فرق دا وگاڑ

پھرّکا: (مذ) پھرکن دی حالت

پھرکا: (مذ) بدلاں دا پاٹن یاں مطلع صاف ہوون دی حالت

پھرکا لگن، (محا) خوب دُھپ لگن

پھرکا: (مذ) فرقہ دا وگاڑ

پھُرکا: (مذ) ویکھو: پھرکرا

پھُرکارا: (مذ) ویکھو پھُنکارا، ونگی: 'گلاس دھون دی کیہ لوڑسی، بابے نے پھُرکارا ماریا'

پھُرکاون: (مصدر) کنباون، ہلاون

پھُرکاونا: (فعم) اکھ یاں کسے انگ دا ہلاونا

پھُرکڑا: (مذ) 1- گھوڑے گدھے خچر وغیرہ دا زور نال ساہ باہر کڈھ کے نک صاف کرن دا عمل 2- کوئی چیز مُونہہ وچ چنگی طرحاں چتھ کے باہر سُٹن دا عمل

پُھرکڑے: (مذ) ویکھو: 'پُھرکڑا' جیھدی ایہہ جمع اے

پُھرکڑے مارن، (محا) ویکھو: پُھرکڑا

پھُرکن: (مصدر) پھڑکن، کنبن، تھرکن، ہلن

پھُرکنا: (فل) اکھ یاں کسے ہور انگ دا اچانک آپ مہارے ہلنا، کنبنا

پھرکنا: (فل) اختلاف بھید ہونا، فرق پینا

پھُرکنا: (فعم) مُونہہ وچ کوئی پتلا مادہ پا کے ساہ دے زور نال پھوہار وانگ باہر سُٹنا

پھِرکنی: (مو) 1-دُھرنے اُتے پھرن یاں گھُمن والا آلہ، لاٹو، بھمیری 2- پترا چڑھان یاں نکل پالش کرن ویلے ورتیا جان والا گھُمن والا سچا 3- رسّا وٹن وچ ورتیا جان والا گھُمن والا آلہ

پھِرگو: (صفت) فرقہ پرست

پھرکواون: (مصدر) لرزاون، کنبواون

پھرکی: (مو) 1- کسے دُھرے تے بھون والی گول جیہی چیز، لوہے دی ریل ورگی پیچک جس اُتے دھاگا لپیٹیا ہوندا ہے تے کپڑے سیؤن والی مشین دے شٹل وچ چڑھاوندے نیں 2- بچیاں دے کھیڈن دا اک کھڈونا جو گُھمدا ہے، بھنبیری

پھرکی بھوون، (محا) دماغ گُھم جاون

پھرکی وانگوں پھرن، (محا) 1- اک تھاں یاں اک حالت وچ نہ رہون 2- مُکر جاون

پھرّکی: (مو) بھیڈاں دی اک بیماری، بھیڈ تاپ

پھرکیون: (مصدر) تھرکیون

پھرگھِر: (فم) ویکھو: پھرگھر کے

پھرگھِر کے، (فم) مُڑگھِڑ کے

پھرگل: (مذ) کھُلا ڈھلا لباس، گاؤن، پھیر والا کپڑا

پھرگلا: (مذ) ویکھو: پھرگل

پُھرل: (صفت) اُڈن دی آواز، پُھرر

پھرلا: (مذ) 1- نہنگاں دی دستار یاں دمالے (دستار دے تھلے بنیا جان والا رومال) دا سبھا توں اخیرلا ودھیا اُپرلا لڑ، ونگی: 'وڈ دمالا سیس نے، پھرلا لوے ہُلار' 2- نشان صاحب دے اُپرلے سرے تے کھنڈے دے ہیٹھاں تے پھریرے دے اُپر بنھیا چھوٹا کپڑا 3- نیزے دے پھل دے ہیٹھاں بنھیا کپڑا

پھرلو: (مذ) بنا پیشگی اجازت دے چُھٹی کرن دا عمل، بنا اطلاع چھُٹی

پھرلی: (مو) پرندیاں دا مٹی وچ کھیڈن دا انداز

پھرلیاں مارنا: (محا) خوش ہونا

پھرمان: (مذ) 'فرمان' دا وگاڑ

پھرمانا: (مذ) 'فرماونا' دا وگاڑ

پھرمانداری: (مو) فرمانبرداری

پھرمانہہ: (مذ) اک رُکھ دا ناں، فراش

پھرماں دار: (صفت) 'فرماں بردار' دا وگاڑ، ونگی: 'پھرماں دار چلے ہو دردی، پندھ نہ کردا تھوڑا' (سیف)

پھرماونا: (فعم) 'فرماونا' دا وگاڑ

پھرمائس: (مو) فرمائش دا وگاڑ

پھرمائسی: (مو) فرمائشی

پھرمنی: (مو) ویکھو: پھمھنی

پھرموش: (صفت) فراموش

پھرمھنی: (مو) ویکھو: پھمھنی

پھرن: (مصدر) طاقت ور ہونا، طاقت رکھنا

پھرن: (مصدر) پھلن، پھلدار ہوون

پھرن: (مصدر) 1- موڑن، سیر کرن، ٹہلن، گھمن 2- مکرن، گل کہہ کے بدلن 3- چکر کھاون، رگڑن

پھرن تُرن، (محا) 1- گھُمن پھرنا، سیر سپاٹا 2- چہل قدمی کرن

پھرن: (مذ) کشمیریاں دا اک کھُلا موکلا کُرتا جو سارے کپڑے پا کے اتوں دی پایا جاندا ہے

پھرن: (مصدر) 1- ذہن وچ آون 2- پھڑکن 3- پورا ہوون، ونگی: 'دیوی دیو نہ سیوکا، تنت نہ منت نہ پھرن وچارے'

پھرنا: (فل) دم دا اثر کرنا

پھِرنا: (فل) 1-چلنا، ٹُرنا 2- سیر کرنا، ٹہلنا، بھونا، گھُمنا 3- واپس آونا، پلٹنا 4- مُکرنا (زبان یاں بچن توں) 5-وِنگا ہونا، ٹیڈھا ہونا 6- ٹٹی کرنا، ہگنا (پاخانہ) 7- مجھ وغیرہ دا گربھ سٹ دینا، وگی: 'گلیاں دے وچ پھرن ہر ویلے جنگل ڈھور دیوانے ہُو' (باہو) 8- اپنی گل یاں وعدے توں مُکر جانا

پھرنا ٹُرنا، (محا) گھُمنا پھرنا، سیر سپاٹا کرنا

آ پھریا پھرنا، (محا) ہنکار نال بھرے رہنا، ہینکڑ وچ ہونا

ماریا ماریا پھرنا، (محا) بہت بھیڑی حالت وچ ہونا

من پھرنا، (محا) دل بے ایمان ہو جانا

ویہلے پھرنا، (محا) بے روزگار رہنا

ہُو بچھا پھرنا، (محا) کُجھ باقی نہ رہنا، سبھ کُجھ برباد ہو جانا

پھُرنا: (فل) 1- چیتے آونا، اُبھرنا 2- آس ہونا، اُمید ہونا 3- اثر کرنا، اثر ہونا 4- کنبنا، خوفزدہ ہونا 5- واری آنا، پکّنا 6- کامیاب ہونا

پھُرنا پھرنا، (فم) اچانک کسے گل دا اُبھرنا، کوئی تجویز سُجھنا

پھُرنا: (مذ) 1- ہس دی ہڈی دا ٹوٹا 2- گل دا اک گہنا، ہس 3- دِل، کلیجہ 4- (صفت) مقصد دا پکّا، وگی: 'کڑ کے بدلی دھڑ کے پھُرنا بجلی دے چمکارے' (میاں محمد بخش)

پھُرناں: (مذ) تھوڑی شے دا پھُل کے وڈا ہو جانا، جیویں چاول بھجن توں بعد پھُل جاندے نیں

پھرناونا: (فعم) 1- دیاہنا 2- جال وِچ پھساونا

پھرناہی: (مو) چورس چوکھٹے والی آری جو سِدھیاں لمائی دے رُخ پھٹے وغیرہ چیرن دے کم آوندی ہے

پھِرنت: (فم) پھِردا ہویا، بھرمن کردا ہویا

پھِرتُو: (مذ، صفت) 1- جو بہتا پھِرے ٹُرے، آوارہ گردی کرن والا، ایویں پھرن والا 2- ٹِک کے نہ بیٹھن والا، بھونڈو، بھوات 3- رُلیٹ

پھِرتُو بن جاون، (محا) آوارہ ہو جاون، پھِرن ٹُرن تے لگ جاون

پھِرندا: (صفت) بہت پھِردے رہن والا، آوارہ گردی کرن والا

پھِرندڑ: (صفت) ویکھو: پھِرتُو

پھِرنی: (مو) 1- چرخڑی 2- آوارہ عورت 3- رسا وٹن ویلے ورتی جان والی لکڑ دی کِلّی 4- پنڈ دے دوالے گھیرے دا رستہ 5- بوہ چکی 6- 'فِرنی' دا وگاڑ

پھِرنی دی سواری کرنا، (محا) چکی پیہنا

پھرو: (مذ) لابھ، فائدہ، نفع

پھڑُو: (مذ) ہتھ پھڑن والا، مددگار

پھِرُو: (صفت) 1- پھِر جان والا 2- آوارہ

پھروّ: (مذ) اک طرحاں دا گھاہ، کھبّل

پھروآ: (مذ) لکڑ نوں کھرچ کے بنایا بھانڈا، تُونبا

پھروا: (مذ) کہی توں چھوٹا مٹی کھودن والا آلہ

پھروا: (مذ) ویکھو: پھروانہہ

پھروان: (مصدر) ویکھو: پھرواون

پھروانہہ: (مذ) اک مشہور رُکھ، وگی: 'جھاڑیں لگا باجرہ، شہتوت لگے پھروانہہ' (بُلھے شاہ)

پھرواں: (مذ) ویکھو: پھروانہہ

پھر واں: (مذ،صفت) پھرن والا، گُھمن والا

پھرواون: (مصدر) 1- چلواون 2- مُکر واون 3- سُجھواون 4- تھرکواون

پھر واہی: (مذ) پیر نال چلاون والا اک چھوٹا پہیہ جو تلا یاں نالے دے کنڈھے تے جلار وانگ پانی اُچا کرن لئی ہوندا اے

پھرورن: (مصدر) پھرولن، کاڈھ کڈھن

پھرول: (فعم) 1- 'پھرولنا' دا صیغہ امر یعنی ٹٹول، لبھ، تلاش کر 2-(مو) کاڈھ، کھوج، تلاش

پھرول پھرال، (فم) ویکھو: پھرول

پھرول پھرال کے، (فم) لبھ لبھا کے

پھرولا: (مذ) ویکھو: پھرول

پھرولا پھرالی، (مو) پھولا پھالی، تلاشی

پھرولا پھرالی کرن، (مو) 1- پھولا پھالی، اُلتھ پلتھ دا کم، اُتھل پتھل کرن 2- تلاشی، تلاش کرن، لبھن

پھرولا پھرالی ہوون، (محا) 1- اُتھل پتھل ہوون 2- تلاشی ہوون 3- لبھ لبھا ہوون

پھرولن: (مصدر) 1- لبھن، پھولن 2- کھلارن، پھیلاون

پھرولنا: (فعم) 1- تلاشی لینا 2- گلاں گلاں وچ راز اگلوا دینا 3- تندور دی اگ تے راکھ کریدن والا ڈنڈا

پھرولنی: (مو) ویکھو: پھولنی

پھرولواں: (صفت) 1- گڈ مڈ، بے ترتیب 2- ڈھونڈ بھال کرنے کے قابل، قابلِ تلاش، چھان بین سے متعلق

پھرولے: (مذ) ویکھو: 'پھرول' جیہدی ایہہ جمع اے

پھرون: (مذ) لفظ 'فرعون' دا وگاڑ

پھرونت: (صفت) ویکھو، پھرنتو

پھرونتل: (صفت) ویکھو: پھرنتو

پھر وَنجن: (مصدر) 1- مُکرن، گل کہہ کے بدلن 2- وعدہ کر کے مُکر جاون 3- کسے معاملے توں لاتعلق ہو جاون

پھُر وہا: (مذ) ویکھو: پھاوڑا

پھروہٹی: (مو) پھڑ، شیخی، ڈینگ

پھر وئی: (مو) پھوڑا، دنبل، دَنل، پھِھنی

پھروئیں: (مو) پھنسی دانے، گرمی دانے

پھر وی: (فم) 1- تاں وی، ایہہ سبھ کُجھ ہوندیاں ہویاں وی 2- اک وار پھر

پھرویا: (مذ) پھاوڑا، پھوڑا

پھروینا: (محا) مُکر جانا، دماغ دا چکرانا، گُھم جانا

پھرہ: (مذ) ویکھو: پھر

پھرہا: (مذ) پھلھا، کھڑکا، پھاٹک

پھُر ہاری: (فم) رونگٹے کھڑے ہو جانا، ششدر رہ جانا

پھُر ہرا: (صفت) 1- نمی پہنچن توں بعد خشک ہوون والا 2- جھنڈے دا کپڑا

پھرہو: (مذ) ویکھو: پھرو

پھڑہی: (مو) 1- اک طرحاں دی چھوٹی ڈھال 2- ودھی ہوئی تلی، لِف

پھرھ: (مو) موڈھے دی ہڈی

پھرھا: (مذ) شتیر، گولی وغیرہ نوں چیرن مگروں بچیا گھٹ موٹائی والا باہرلا پھٹا

پھرھمنی: (مو) ویکھو: پھمھنی

پِھری: (ہ، مو) ڈھال، سپر

پھری: (مو) موڈھے دی ہڈی (کسے پالتو جانور مجھ، گاں وغیرہ دے)

پھری ولھیٹ کرن، (محا) کالھی وِچ کوئی کم کرن، چھیتی وچ کرن

پھری: (مو) ویکھو: پھرہی

پھرّی: (مذ) اِک رُکھ جس دی لکڑی مضبوط اتے لچک دار ہوندی ہے

پھِری: (مو) 1- روک، مناہی 2- مخالفت 3- گراہی، ٹُراہی

پھِری مارن، (محا) 1- روکن، ڈکا لاون، منع کرن 2- مخالفت کرن

پھِری وجن، (محا) 1- روک آون، ڈکا لگن 2- مخالفت ہوون

پُھری وَلھیٹ تھیون: (محا) لوٹ پوٹ ہونا، بے چینی نال پاسا بدلنا، بے تحاشہ ہسنا

پھرّے: (مذ) ویکھو: 'پھرّا' جیھدی ایہہ جمع اے

پھریاد: (مو) فریاد

پھریادڑا: (مذ) ویکھو: پھریاد

پھریادی: (صفت) فریادی، فریاد کرنا والا

پھریب: (مذ) فریب

پھریبڑا: (مذ) ویکھو: پھریب

پھریبی: (صفت) مکار، فریبی، عیار

پھریجن: (مصدر) ویکھو: پھریون

پھریرا: (ہ، مذ) 1- پرچھ، جھنڈے دا اُپرلا کپڑا، ونگی: 'صدیاں توں نیویاں رہیا ایہہ لوکتائی دا پھریرا' 2- پھٹ دا ٹھیک ہون دے نیڑے آنا 3- خشک ہونا، سُکا، 4- پھلھا

پھریری: (مو) جھرجھری، جھرناٹ، ونگی: 'سارے سریر وچ اک پھریری، اک لہر دوڑ جاندی سی'

پھریری آون، (محا) بدن کنبن، جُھرجھری آون

پھریری لؤن، (محا) 1- تھرتھران، تھرکن، جوش وچ آون 2- پنچھیاں دا پراں نوں جھاڑن

پھریستا: (مذ) فرشتہ

پھریل: (مذ) اک پنچھی جو شہد دیاں مکھیاں نوں کھا جاندا ہے

پھرین: (متعدی المتعدی) پھِرانا، ٹُرانا

پھریواں: (مذ) گھُمن پھرن دا عمل، چکّر، پھیرا

پھرِیؤن: (مصدر) 1- پھلیؤن، پھلدار ہوون 2- سجھیؤن 3- پھرکیؤن

پھ...... ڑ

پھڑ: (فعر) 'پھڑن' مصدر توں امر، پکڑ، قابو وچ کر

پھڑ دھک، (مو) پھڑاپھڑی، اکڑ دھکڑ

پھڑ لون، (محا) پکڑلون، قابو کرلؤن

پھڑلیاون، (محا) قابو کرلیاون

پھڑ: (مذ) بغیر کسے وجہ توں روون دھوون، وکھالے دا رون دھون، پھڑ

پھڑ: (مو) 1- ڈھینگ، گپ، شیخی، ونگی: 'ساری اپنے دِل دی دس دتی، پھڑاں کُوڑیاں مُول نہ ماریاں نیں' 2- بہانہ، آلا ٹالا کرنا 3- گڈے دے اِک پاسے دی لکڑ 4- جُوا کھیڈن والی تھاں 5- اوہ تھاں جتھے پھڑھی لاوندے ہن 6- اوہ تھاں جتھے جھوٹا ٹکاوندے نیں

پھڑ باز، (مذ،صفت) پھڑاں مارن والا، شیخی مارن والا

پھڑ بازی، (مو) شیخی مارن دی حالت

پھڑ پھکنا، (محا) جُوا ہونا، قمار بازی ہونا

پھڑ جگاونا، (محا) دھوکھے دا جال وچھاونا

پھڑ مار، (مذ،صفت) گپی، شیخی خورا

پھڑ مارنا، (محا) شیخی مارنا، گپ مارنا

پھڑ مچاونا، (محا) ویکھو: پھڑ جگاونا

پھڑ وکھاونا، (محا) اپنے آپ نوں وڈا دسنا، اپنی شان دسنا

پھڑ: (مذ) ویکھو: پھڑاکا

پھڑاپھڑی: (مو) نفسانفسی، آپو دھاپی

پھڑاپھڑی داویلا، (مذ) نفسانفسی دا زمانہ، آپو دھاپی دا سماں

پھڑاٹا: (مذ) ویکھو: پھراٹا

پھڑاک: (صوت) پاٹن دی اَواز

پھڑاکا: (مذ) 1- پھراٹا 2- نک نال گھوڑے کھوتے دے زور نال ساہ کڈھن دی اواز 3- پھنکارا

پھڑان: (مصدر) دیون، پھڑن، قابو کرن، حوالے کرن

پھڑاں: (مو) 'پھڑ' جیہدی ایہہ جمع اے

پھڑاں مارن، (محا) لافاں مارن، شیخی وکھاون

پھڑاں مارنا، (محا) شوخ ہو جانا، شیخیاں مارنا

پھڑاں وڈھن، (محا) ویکھو: پھڑاں مارن

پھڑاون: (مصدر) پکڑاون، پھدھان، قابو کراون

پھڑاونا: (فعم) ہتھ وِچ دینا، حوالے کرنا، ونگی: 'کیدو آکھیا ویکھ پھڑاوناں ہاں بھلا تھاں کیہڑی ایہناں لُنڈیاں دی' (وارث شاہ)

پلا نہ پھڑاونا، (محا) سُر پتا نہ دینا، کُجھ نہ دسنا

پھڑاہ: (فم) زور نال، ٹھاہ دے کے

پھڑاہ (پھاہ) سوٹا کڈھ مارنا، (محا) بنا سوچیاں سمجھیاں کوئی گل کہہ دینا، کسوتا بولنا

پھڑاہ سوٹا مارنا، (محا) ویکھو: پھڑاہ سوٹا کڈھ مارنا

پھڑاؤ: (مذ، صفت) 1- پھڑاون والا 2- جو پھڑیا جا سکدا ہووے، پھڑن لائق

پھڑائی: (مو) 1- پھڑاون دا عمل 2- پھڑاون دی مزدوری

پھڑائی نہ آونا، (محا) ویکھو: پھڑائی نہ دینا

پھڑائی نہ دینا، (محا) قابو وچ نہ آونا، پھڑیا نہ جانا

پھڑ پھڑ: (صوت) کھمبھاں دے چھنڈن دی آواز، جھنڈے دے لہراون دی آواز

پھڑ پھڑ کرن، (محا) کالھی کرن، چھیتی کرن

پھڑد پھڑد: (فم) تھوڑی تھوڑی ہوا نک وچوں کڈھن دا عمل

پھڑ پھڑاٹ: (مو) 1- پھڑ پھڑاہٹ 2- بے چینی

پھڑ پھڑان: (مصدر) ویکھو: پھڑ پھڑاون

پھڑ پھڑاون: (مصدر) 1- پھڑکن، تڑپھن، پر مارن 2- کسے جال یاں کڑکی وچوں نکلن لئی زور لاون

پھڑ پھڑاونا: (فعم) 1- کھنبھاں نوں زور نال ہلانا 2- کسے کڑکی وچوں نکلن لئی زور لاونا

پھڑ پھڑاہٹ: (مو) 1- کھنبھاں دے پھڑ پھڑاون دی اواز 2- پہرا 3- دھن، دولت

پھڑ پھڑائی: (مو) پکڑ دھکڑ، پھڑو پھڑی، گرفتاری

پھڑ پھڑایا: (مذ، صفت) ویکھو: پھڑ پھڑیا

پھڑ پھڑی: (مو) پھڑ، شیخی

پھڑ پھڑیا: (مذ، صفت) پھڑاں مارن والا، شیخی خورا

پھڑ پھٹہ: (مذ، صفت) فحش گلاں کرن والا، بے شرم، ان جھک

پھڑ پھوٹ: (مو) 1- پُھٹ، ناچاقی 2- تراہ، ڈر، خوف 3- ہلچل، افراتفری

پھڑ پھولی: (مو) دکھاوا، جھوٹھی شان، ونگی: 'ہُن تاں مورکھ وی اڈیاں چک کے پھاہالیندے نیں سیانے کاہنوں کردے نیں پھڑ پھولی'

پھڑت: (مو) 1- اپھارا، گیس 2- گرفتاری

پھڑت کر کے، (فم) پھک کے

پھڑت ہوون، (محا) گرفتاری ہوون، پھڑیاں جاون

پھڑتا: (مذ) گُلیلا سٹن والی کمان دے دھاگیاں یاں بُنائی کردیاں تانے نوں دکھ وکھ رکھن والا لکڑی دا ٹکڑا

پھَڑِتا / پھڑتہ: (مذ) دام، اِک خاص طرحاں دا شکنجہ جیہدے نال پکھیرو پھڑدے نیں

پھڑ تانہ: (مذ) ویلے سر رقم نہ ادا کرن تے جرمانے وجھوں بھرے گئے پیسے جیہڑے کُل رقم دا اُتوں 5% ہوسکدا اے

پھڑ تڑ: (فم) پکڑ دھکڑ، پھڑا پھڑی

پھڑتول: (فم) شور، رولا، تھرتھلی، افراتفری

پھڑتول مچاون، (محا) شور مچاون، ہلچل مچاون، تھرتھلی پاون

پھڑتین: (مصدر) ویکھو: پھڑکین

پھڑدول: (مذ) ویکھو: پھڑتول

پھڑڑا: (مذ) ویکھو: پھرڑا

پھڑڑا: (مذ) تلوار دا پھل، تیز دھار

پھڑس: (مو) لکڑی دا پھڑا، ٹکڑا، چھوڈا، پھاڑی، قاش

پھڑک: (ہ، مو) 1- تڑپن، بے قراری، اضطراب، پھڑکن دا عمل، ونگی: 'مہینوال ہویا انگیارا پھڑک لگی ول چارے' (ہاشم شاہ) 2- جھڑپ، لڑائی (خاص کر بٹیریاں تے ککڑاں دی)

پھڑک اُٹھن، (محا) بے قرار ہو جاون، بے چین ہو جاون

پھڑک اُٹھنا، (محا) بے قرار ہونا، بے چین ہونا، ونگی: 'فوٹواں نوں ویکھ کے جسیر جیہی الھڑ کُڑی دی پھڑک اُٹھی'

پھڑک پین، (محا) ویکھو: پھڑک جاون

پھڑک پھڑک، (فم) دھڑک دھڑک، ونگی: 'نہیں دھیے میرا چت ٹھیک نہیں، دل تاں پھڑک پھڑک وجی جاندا اے'

پھڑک پھڑک کے، (فم) ہتھ پیر مار کے، سخت تکلیف چک کے

پھڑک جاون، (محا) 1- تڑپھ جاون، خوشی یاں غم پاروں بے

تاب ہو جاون، بے قرار ہو جاون 2- عاشق ہو جاون 3- مر جاون

پھڑک: (فم) حُرت، اوسے ویلے

پھڑوک: (مذ) پھٹک، بددُعا

پھڑوک پؤن، (محا) پھٹک پؤن، لعنت پؤن، بددُعا ملن

پھڑوک وجنا، (محا) ویکھو: 'پھٹک وجنا' جیہدا ایہہ وگاڑ اے

پُھڑوک: (مذ) 1- پھڑکن دا عمل 2- چھپر دا اِک پاسا 3- پُرانے کپڑے دا ٹوٹا

پھڑوک پینا، (محا) پھڑوک کے ڈِگنا، وَنگی: 'کیتا موت نشانہ نہ کالی، وانگ کبوتر پھڑوک پئی'

پھڑوک کے، (فم) غش کھا کے، پھڑ پھڑا کے

پھڑکا: (مذ) 1- بے رحمی، ظلم 2- دانیاں وغیرہ نوں چھٹن دا عمل یاں حالت

پھڑکا چکنا، (محا) 1- ظلم کرنا 2- اپنی شان دسنا

پھڑکا رکھنا، (محا) جان لیوا وار کر کے مار دینا

پھڑکا مارن، (محا) 1- تڑپھاون، ظلم کرن 2- تڑپھن

پھڑکا نہ کھانا، (محا) تت پھٹ مر جانا

پھڑکا نہ کھاون، (محا) ساہ نہ لؤن، جھٹ وِچ مر جاون

پھُڑکا: (مذ) کاغذ دا ٹوٹا، کاغذ دا پرزہ

پھُڑکا: (مذ) 1- پھراٹا 2- چھٹن دی اواز 3- گھوڑے کھوتے دے نک وچوں زور نال ساہ نکلن والی اواز 4- مرن ویلے تڑپھن دی حالت

پھڑکاٹ: (مذ) پھڑکن دا عمل یاں حالت، تڑپھ، چھتا

پھڑکاٹا: (مذ) پھراٹا

پھڑکار: (مذ) 1- نبض دا دھڑکن 2- پھڑکن، ہلن، پھٹکن 3- تڑف، تڑفنا، وَنگی: 'کوئی نہ پاس خورشید دے ہمدردی، جہنوں درد سندی پھڑکار ہوئی'

پھڑکارا: (مذ) ویکھو: پھڑکا

پھڑکاری: (مو) پھڑ پھڑ، پھڑ پھڑاہٹ

پھڑکاری مارن، (محا) اُڈ جاون، غائب ہو جاون

پھڑکان: (مصدر) ویکھو: پھڑکاون

پھڑکانا: (فعم) جان لیوا وار کر کے مار دینا، مار مار ادھ مویا کر دینا

پھڑکاون: (مصدر) 1- پھڑکا مارن، تڑپھاون، ترساون 2- بہت مارن کُٹن 3- جانوں مارن، ہلاک کرن 4- ہلاون، حرکت دیون

پھڑکاونا: (فعم) تڑفاونا، بہت زوردی پُڑپُڑیاں وچ مار کے بے ہوش کر دینا

پھڑکڑا: (مذ) ویکھو: پھڑکا

پھڑوکڑی: (مو) ناساں پھُلا کے ساہ لین دا عمل یاں حالت

پھڑکن: (مصدر) 1- حرکت کرن، دھڑکن، ہلن 2- بے چین ہوون، بے قرار ہوون، تڑپھن 3- ساہ پھُلن، ساہ چُوہ جاون

پھڑکن دی اولاد، (مو) بڑی تمنا دی اولاد بہت دعاواں تے منتاں نال پالی اولاد

پھڑکن نہ دیؤن، (محا) کُسکن نہ دیون، بے رحمی کرن، ظلم کرن، جبر کرن

پھڑکنا: (فل) 1- پھڑ پھڑاونا، پھڑ پھڑ کرنا، موڈھے ہلاونا 2- دھڑکنا،

کنبنا 3- (مذ) کوٹ یاں اچکن دے پلے دا نگڑا 4- جتی دا اِک پاسا 5- سٹ لگن نال پھڑکنا، ونگی: 'تپایا مینوں بھانبڑ پھڑکن بھاہی.

پھڑکنا: (فل) غش کھا کے ڈگنا

پھڑکواں : (صفت) 1- پھڑ پھڑان والا 2- بیتاب، بیقرار 3- مسرور کُن 4- وڈی خواہش

پھڑکواون: (مصدر) ویکھو: پھڑکن

پھڑکوین: (مو) ویکھو: 'پھڑکواں' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھڑکی: (مو) 1- بے رحمی، ظلم، انیائے 2- کھنھ جھاڑن دا عمل

پھڑکی: (مو) بھیڈاں بکریاں دی اجیہی مہلک بیماری جیہدی وجہ توں جنور بس اِک آواز کڈھ کے اوسے ویلے مر جاندا اے

پھڑکی پؤن، (محا) مر جاون، ہلاک ہوون

پھڑکی پیا، (مذ) اِک بددعا

پھڑکی پینا، (محا) ویکھو: پھڑک پینا

پھڑکی جوگا، (مذ) بددعا اے (مر جائے، موت مارا، مویا)

پھڑکی کے مری گھِنا، (محا) پھڑوک کے مرنا

پھڑکی لینا، (محا) پھڑکنا، تڑفنا

پھڑکی مرنا، (محا) پھڑوک کے مرنا

پھڑکی: (مو) چھوٹا پھڑکا

پھڑکے: (مذ) 1- مڑ کے، واپس آکے 2- تڑپھن دی حالت 3- پھڑکاون دی حالت، کنبن

پھڑکے اُڈانا/ اُڈا دینا، (محا) کسے شے جاندار یاں انسان دے اعضاء نوں دھما کے نال اُڈا دینا

پھڑکے پھڑکے کر دینا، (محا) ٹوٹے ٹوٹے کر دینا

پھڑکے پھڑکے ہووَینا، (محا) ٹوٹے ٹوٹے ہو جانا

پھڑکے لاہ دینا، (محا) چھڑ لاہ دینا، چھوڑے لاہ دینا

پھڑکیجن: (مصدر) پھڑک جاون، بے چین ہو جاون، مر جاون، تھاں تے مر جاون

پھڑکیلا: (مذ، صفت) 1- چمکدار، بھڑکیلا 2- بے چین، بے قرار

پھڑکین : (مصدر) ویکھو: پھڑکیون

پھڑکیوَن: (مصدر) 1- پھڑ پھڑ کرن، دھڑکن 2- بے چین ہوون، بے قرار ہوون 3- تڑپھن 4- اچانک ہلاک ہو جاون، مر جاون

پھڑل: (مذ) ویکھو: پھڑ

پھڑلی: (مو) اوہ گاں یاں مہیں جو گبھن ہون توں مگروں دُدھ دینوں ہٹ جاوے

پھڑن: (مصدر) پکڑن، قابو کرن، نپّن

پھڑنا: (فعم) ویکھو: پکڑنا، ونگی: 'ہادی کنوں ہدایت ناہیں اوہ ہادی کیہ پھڑناہو' (باہو)

پھڑنگا: (مذ) 1- لکڑی وغیرہ دا سخت اتے نوکیلا تیلا جیہا جو پیر وچ چُبھ جاندا ہے جس دی کافی پیڑ ہوندی ہے 2- ٹڈا، ٹڈی، جھینگر

پھڑنگڑی: (مذ) جوڑ، شکنجہ، قابو وچ آنا

پھڑو پھڑی: (مو) ویکھو: پھڑ پھڑائی

پھڑوا: (مذ) گوہا اکٹھا کرن والا اک اوزار، پھاوڑا

پھڑوانا : (مصدر) پھاڑنا دا متعدی المتعدی

پھڑواون: (مصدر) 1- پکڑواون، پھدھواون، قابو کرواون 2- پڑداون،

چڑاون، ٹوٹے ٹوٹے کرواون

پھڑوائی: (مو) پھڑن دا کم یاں اُجرت

پھڑوکا: (مذ) مونہہ وچ پائی چیز نوں مُونہہ پھلا کے اندرلی ہوا دے زور نال باہر کھلار کے سُٹن دا عمل

پھڑوکنا: (مذ، فعم) ویکھو: پھڑوکا

پھڑوئی: (مو) چھوٹا پھڑواَ

پھڑھ: (فا، مو) شیخی، ڈینگ

پھڑھ چھڈن، (محا) 1- گپ مارن 2- افواہ چھڈن

پھڑھ مارن، (محا) گپ مارن، شیخی بھورن

پھڑھ: (مو) چرخے دے پہیے دی پھٹی

پھڑھاں: (مو) ویکھو: 'پھڑھ' جیہدی ایہہ جمع اے

پھڑھتی: (مو) شرارت

پھڑھتیاں پڑھانیاں: (محا) اُلٹیاں سدھیاں پڑھاونا

پھڑھتیاں پڑھنیاں: (محا) شرارتاں سکھیاں

پھڑھیا: (صفت) لاف زن، گپی، شیخی خورا

پھڑھی: (مو) 1- کسے خالی تھاں یاں سڑک دے اک پاسے لائی عارضی دُکان 2- اِک دوجے اُتے ترتیب نال رکھیاں اِٹاں دا ڈھیر 3- پیائش کرن لئی چورس تھڑی دی شکل وِچ کیتا گیا پتھراں اِٹاں دا ڈھیر 4- اک ترتیب نال لائی ہوئی کنک دی فصل، گری، بھریاں

پھڑی: (مذ، صفت) اوہ جیہڑا بغیر کسی وجہ توں رووے دھووے، جھوٹھی مُوٹھی رون والا

پھڑی باز، (مذ، صفت) چکری، جُل دیون والا، فریبی، دھوکے باز

پھڑی مارن، (محا) 1- پھڈا پاون 2- گپ مارن

پھڑیا: (مذ) 'پھڑن' مصدر توں صیغہ ماضی مطلق، پکڑیا، گرفتار کیتا

پھڑیا سی چور نِکل آیا جولاہا، (اکھا) مرضی دے خلاف نتیجہ نکلے تاں کہندے نیں

پھڑیا: (مذ، صفت) رپھڑی

پھڑیا: (مذ) نِکا پھوڑا، پھنسی

پھڑیاندھ: (مو) 1- تھِندی چیز 2- والاں یاں کھنبھاں دے سڑن دی بو

پھڑیانھ: (مو) ویکھو: پھڑیاندھ

پھڑیاں: (مو) ویکھو: پھڑی

پھڑیاں چھڈ کے اُڈدیاں مگرنسن والے لوبھی خالی ہتھ رہندے نیں، (اکھا) اگا دوڑ پچھا چوڑ، حرصی تے کم عقل بندے بارے آکھدے نیں

پھڑیاہن: (مو) ویکھو: پھڑیاندھ

پھڑیتا: (صفت) 1- پھڑیا، پھڑیا ہویا 2- پھسنا، مبتلا، جیویں: میں ایویں ونجیں پھڑیتا پھرناں

پھڑیتن: (مصدر) پھڑیا جانا 1- گرفتار ہونا 2- مبتلا ہونا، پھسنا

پھڑیج: (مصدر) پھڑیجن توں اے، جیہدے معنے نیں، پکڑیجن، پھدھیون، قابو آون

پھڑیجن: (مصدر) پکڑیجن، قابو آون، پھڑیا جاون

پھڑیجنا: (فل) پھڑیا جانا

پھڑیکن: (مصدر) ویکھو: پھڑیجن

پھڑید: (مو) 1- اوقات توں باہر دی گل 2- ڈھینگ، شیخی
پھڑین: (مصدر) ویکھو: پھڑیجن
پھڑینگ: (مذ) مشکل، مصیبت، الجھاء، فساد، فتنہ
پھڑیوٗ اں: (مذ) پھدھیواں، پکڑ، گرفتاری
پھڑیوٗ ن: (مصدر) ویکھو: پھڑیجن

پھ......س

پھَس: (فعم) 'پھسن' مصدر توں امر
پھس پھسا، (مذ) 1- اُلجھیڑا، جھگڑا، رپھڑ 2- رُجھیواں، مصروفیت 3- ڈھلّا، نرم، پولا، پلپلا 4- پھِکا، بے مزہ
پھس پھسا ہونا، (محا) آپو وِچ ایس طرحاں دا تعلق ہو جانا جس توں چھٹکارا اوکھا ہووے
پھس گئی تے پھٹکن کیہ، چھٹ گئی تے اٹکن کیہ؟، (اکھا) ویکھو: پھاتی نوں پھٹکن کیہ؟ چھٹ گئی تے اٹکن کیہ؟
پھَس وَینا، (محا) لِک جانا، بھار تھلے دب کے بھیڑی حالت ہو جانا
پھَس: (مو) پِچی ہونا، شرمندگی وِچ مُونہہ بنانا
پھِس: (مو) 1- پھسیا ہوون دی حالت 2- ناکارہ ہو جاون دی حالت 3- داب، چوٹ
پھِس پوٗن، (محا) 1- یک دم رون لگ پوٗن 2- پھوڑے پھنسی دا وگ پوٗن 3- نرم ہو جانا 4- پھُٹ پینا
پھِس پھِس، (مو) 1- دِل ڈُبّن دی حالت 2- گھُٹ گھُٹ کے روون دی حالت
پھِس پھِس جاون، (محا) گھُٹ گھُٹ کے روون
پھِس پھِس کرن، (محا) 1- ہولی ہولی روون 2- اڑی کر دیاں ہویاں روون
پھِس پھِس وَینا، (محا) گل گل تے رو دینا
پھس پھسا کے بہہ/بیٹھ جانا، (محا) کچی دیوار دا پانی دے اثر نال بیٹھ جانا
پھِس پینا، (محا) اچانک رو پینا
پھِس جاون، (محا) 1- مچک جاون 2- پھوڑے وغیرہ دا پک کے وگ جاون 3- روون لگ پوٗن
پھِس کرروون، (محا) بہت زیادہ رونا، پھُٹ پھُٹ کے رونا
پھُس: (مو) اوہ اواز جو ہوا سرکن سے پیدا ہوندی ہے
پھُس پھُس، (مو) 1- اِک طرحاں دا لفظ جو رون سے پیدا ہوندا ہے 2- کانا پھُوسی، ہولی آواز
پھُس پھُس کرنا، (محا) کنّاں وِچ گلّاں کرنا، سرگوشی کرنا
پھُس پُھسا، (صفت) 1- ملائم، نرم 2- پھیکا، بدمزہ
پھُس پھُساٹ، (مو) پھُس پھُس کرن دی حالت، روون دا فعل یاں حالت
پھُس پُھسانا، (فعم) کانا پھوسی کرنا، کن وچ گلا کرنا، گل سُن کے برداشت نہ کرنا، تھاں تھاں دسدے پھرنا
پھُس پھساوٹ، (مو) سرگوشی، کانا پھُوسی
پھسا: (مذ) پھسن دی حالت

پھسالوٗن، (محا) دھوکھے نال قابو کرلین، اڑکے چاڑھ لوٗن

پھسّا: (مذ) چھت اُتے پائی ہوئی گلی مٹی

پھساد: (مذ) فساد

پھسادیا: (صفت) فسادی، جھگڑالو

پھسارن: (مصدر) ویکھو: پھساون

پھسائگو: (مذ) ودھیا قسم دا تمائگو

پھسالن: (مصدر) ویکھو: پھساون

پھسالواں: (صفت) پھنسایا ہویا، پھسان دے قابل

پھسان: (مصدر) ویکھو: پھساون

پھسانا: (فعم) پھساونا، دھوکے نال دشمنی وچ پا دینا

پھساندھا: (مذ) بُسیا ہویا، بووالا، سڑاند ماریا

پھساوا: (مذ) 1- پکڑ، گرفتاری 2- اُلجھن، ریھڑ، پچا 3- پھساون والا

پھساوٹ: (مو) اٹکا، بندھن

پھساون: (مصدر) گرفتار کراون، الجھاون، پھساون

پھساون: (مصدر) 1- مجھ کڈھاون، کچلاون، بھورا بھورا کراون، کچومر کڈھاون 2- رواون 3- پھوڑے دا مواد کڈھاون

پھساونا: (فعم) 1- اڑاونا 2- قابو کراونا 3- پھڑاونا، پکڑاونا 4- مصیبت وچ پاونا 5- اپنے جال یاں وس وچ لیاونا

پھساونی: (مذ) اِک جھاڑی ورگا رُکھ جو پنجاب دے پہاڑی علاقے وچ عام ملدا ہے

پھساوٗ: (مذ، صفت) 1- پھسن والا 2- پھساون والا، اٹکا، روک 3- روک یاں اٹکا پاون والا بندہ یاں شے

پھساوٗیار، (مذ، صفت) دُوجے نوں پھساون والا، اُلجھا دین والا

پھَساوے: (مذ) شکنجے، بکھیڑے، مصیبت

پھساوے وچ پاون، (محا) بکھیڑے وِچ پھساون، اُلجھیڑے وچ پاون، پچا پادیون

پھَسّاویا: (مذ، صفت) پھسیا ہویا، قابو وِچ آیا ہویا، مشکل وچ گرفتار

پھسائی: (مو) پھساون دا کم یاں مزدوری

پھُسپھُسان: (مصدر) ویکھو: پھُسپھُساوٗن

پھُسپھُساون: (مصدر) 1- ہولی ہولی روون، وِلکن 2- ڈرن 3- گھسر پھُسر کرن 4- پلپل کرن، نرم ہوون 5- پھُنکارن

پھِسپھساونا: (فل) رون ہاکا ہونا، دل داغُبار روکے یاں چیک کے کڑھنا

پھسپھساوٗ: (مذ) ویکھو: پھسپھسا

پھست: (مو) ویکھو: پھِکا

پھستا: (مذ) جھگڑا، بکھیڑا، ونگی: 'میں دل نوں باجھ نشانوں سخت پیا ہے پھستا' (سیف)

پھستا وڈھنا، (محا) 1- جھگڑا مکاونا 2- کسے رکاوٹ نوں اپنے راہ چوں دور کرن لئی مولوں مکاونا 3- کسے کم لئی پورا دھیان دتے بنا چھیتی چھیتی مکاونا 4- گُنجھل، پواڑا، ریھڑ

پھستی: (مو) مصیبت، اوکھ، تکلیف، ونگی: 'عجب حیرانی تیری یاری، جان پئی وچ پھستی' (بُلھا)

پھَسڈا: (مذ) ویکھو: 'پھسڈی' جیھدا ایہہ مکمر اے

پھَسڈی: (صفت) 1- پھوسڑ، پچھے رہ جاون والا 2- رڈی، نکما، ناکارہ

3- پہاڑی، آخری، چھیکوُلا

پھُسر پھُسر: (مو) گھُسر مُسر، کانا پھُوسی، وَنگی: 'ایہہ مِساں میماں آپو وچ پھُسر پھُسر بک بک کردیاں گئیاں'

پھسرُوک: (مذ) ریوند چینی، گِدڑ تماکو

پھِسٹر: (صفت) 1- پھسیا ہویا، مدھیا ہویا، پلپلا 2- نکما، ناکارہ، خستہ، بودا

پھُسَّڑ: (مذ، صفت) 1- پھُس کر جان والا، ایویں اُڈجان والا 2- ڈرپوک، بزدل 3- پھوسڑ، ڈھلا، کمزور

پھسٹرا: (مذ) باریک ٹوُڑی (خاص کر کے جواں یاں جھونے دا)

پھسک: (مذ) منسوخ کرنا، چھڈنا

پَھسک تھیون: (محا) ہمت ہار جانا، بزدل ہو جانا

پھسکا: (مذ) گھر دی چھت اُتے پائی ہوئی گِلی مٹی

پھُسکا: (مذ) 1- ڈھلا، نرم، پلپلا، پولا 2- ناکارہ، نکما، خراب 3- ڈرو، بزدل

پھُسکانا: (فل) رونا، ڈُسکنا، پھُس پھُس کرنا

پھُسکاون: (مصدر) 1- ڈُسکاون، بُسکاون، رواون، وِلکاون 2- دباون، گھُٹن 3- پولا کرن، ڈھلا کرن

پھسکڑ: (مذ) ویکھو: پھسکڑا

پھسکڑا: (مذ) لتاں مار کے زمین تے بیٹھن دا فعل، پتھلا، چوکڑی پھسکڑا مار کے بیٹھنا، (محا) کھُل کے بیٹھنا، چوکڑی مار کے بیٹھنا، پتھلا مارنا

پھسکلانا: (مذ) اک رُکھ جس نوں ساڑ کے سوڈا بنایا جاندا ہے

پھسکن: (مصدر) 1- پھس پھس کرن، ڈھلا ہوون، پلپلا ہوون 2- کھُبھن، دھس جاون، دب جاون، بیٹھ جاون 3- پاٹن، پھٹن

پھُسکن: (مصدر) 1- ڈُسکن، بُسکن، روون، وِلکن 2- چُغلی کرن

پھُسکنا: (فعم) چُغلی کھانا، بال دا ہولی ہولی رونا

پھِسکواون: (مصدر) 1- ڈھلا کرواون، پلپلا کرواون 2- کھُبھاون، دھساون، دبواون 3- ڈُسکواون، بُسکواون، ولکواون

پھُسکی: (مو) 1- گھُسر پھُسر، کانا پھوسی 2- گپوڑ، افواہ

پھسکیٹ: (مذ) ویکھو: پھسکڑا

پھُسکیواں: (مذ) ہولی ہولی روون دی حالت

پھِسکیَون: (مصدر) 1- ڈھلا ہوون، پلپلا ہوون 2- دھسیّون 3- ڈُسکیَون، بُسکیَون، وِلکیَون

پھُسل: (مذ) موٹا بندہ، ہٹا کٹا

پھِسلاٹ: (مو) ویکھو: پھسلاہٹ

پھِسلان: (مصدر) ویکھو: پھسلاون

پھُسلان: (مصدر) ویکھو: پھُسلاون

پھُسلاوا: (مذ) 1- بہکاوا، دھوکھا، فریب 2- بہکاون والا، دھوکھا دین والا، فریبی

پھسلاوٹ: (مو) 1- پھسلن، پھسلاہٹ 2- بھُل چُک، غلطی، لغزش

پھِسلاون: (مصدر) تِلکاون، ریڑھن، ڈیگن، کھِسکاون

پھُسلاون: (مصدر) بہکاون، ورغلاون، فریب دیون، دھوکھا دیون

پھِسلاونا: (فعم) 1- تِلکاونا 2- کھِسکاونا 3- لوبھ وچ پھساونا

پھُسلاونا: (فعم) ویکھو: پھسلاونا

پھلاؤ: (صفت) 1- پھسلان والا، بہکان والا 2- اغواء کرن والا
پھلاوٹ: (مو) پھسلاہٹ، چوک، غلطی
پھسلاوَن: (مصدر) ویکھو: پھسلاون
پھسلائی: (مو) پھسلن دا عمل
پھُسلائی: (مو) پھُسلاون دا عمل
پھسلاہٹ: (مو) پھسلن دا عمل یاں حالت
پھُسلاہٹ: (مو) 1- پھلاہنی، خوشامد 2- فریب، جھانسا
پھسلن: (مصدر) 1- پھسل جاون، تِلکن 2- (مو) تِلکن والی تھاں
پھسلنا: (فل) 1- تِلکنا 2- کِسے وعدہ توں پھر نا 3- کھسکنا
پھسلنی: (صفت) جتھوں تِلکن ہووے، تِلکویں تھاں
پھسلوَان: (مصدر) ویکھو: پھسلواون
پھسلوَاں: (مذ) تِلکواں
پھسلواون: (مصدر) 1- تِلکواون، ریڑھے پواون 2- مُکرواون
پھسلوٹ: (مو) ویکھو: پھسلاہٹ
پھسلیجن: (مصدر) 1- تِلکیجن، رڑھیجن 2- مُکریجن
پھسلین: (مصدر) 1- تلکین، رڑھین 2- مُکرین
پھسلینڈا: (مذ، صفت) 1- بو والا، بُسیا ہویا 2- بالاں دا اِک کھیڈ 3- دریایاں تالاب دے پھسلویں کنارے توں پھسلنا
پھسلیوَاں: (مذ) 1- تِلکیواں، بُھل، غلطی 2- لالچ، حرص، لوبھ
پھسلیوَن: (مصدر) 1- تِلکیون، رڑھیون 2- مُکریون
پھسن: (مصدر) 1- اٹکن، قید ہوون، گرفتار ہوون 2- عشق وچ مبتلا ہوون 3- دھوکھا کھاون 4- کھُبن، اُڑن 5- پھا پون، مصیبت وچ گھرن
پھسن: (مصدر) ویکھو: پھسنا
پھِسنا: (فل) 1- کِسے بھری ہوئی چیز یاں پھوڑے وغیرہ دا وَگ پینا 2- مدھیا جانا، دبیا جانا 3- روگ لگ جانا
پھسنا: (فل) 1- اڑنا، اُلجھنا 2- کُھبنا 3- قابو آونا 4- پھاہی وچ پینا، پھڑیا جانا 5- پھا پینا
کڑکی وچ پھسنا، (محا) کسے دے قابو وچ آونا، کسو تے پھسنا
گُھمّن گھیری وِچ پھسنا، (محا) اجیہی حالت وِچ ہونا جس وچوں نکلنا اوکھا ہووے، گُنجھلاں وِچ پھسنا، کسے اوکڑ وچ پھسنا
پھسُو: (صفت) ویکھو: پھسواں
پھسوان: (مصدر) ویکھو: پھسواون
پھسواں: (مذ) پھسیا ہویا، پھس جان والا
پھسواون: (مصدر) پھڑ وادن، قابو کرواون
پھِسواون: (مصدر) 1- مجھ کڈھوان، کچلواون، بھورا بھورا کرواون 2- پھوڑے دا مواد کڈھواون
پھسوٹی: (صفت) پھساون والی، وَنگی: 'اوہ قدرت نوں پھسوٹی جان کے ایس توں نِردے نہیں اوہ قدرت وچ قادر دا جلوہ ویکھ پرسن ہوندے'
پھسوڑا: (مذ) 1- پھندا 2- پھس جان دی حالت
پھسوڑی پاون: (محا) فتنہ کھڑا کرنا
پھسوک: (مذ) اِک قسم دا بُوٹا جیہنوں اُونٹھ کھاندے نیں، حاملہ عورتاں

ایہنوں وزن گھٹاون لئی ورتدیاں نیں

پھسوک لائی، (مو) ویکھو: پھسوک

پھسوں پھسوں: (فم) ویکھو: پھس پھس

پھسّی: (مو) 1-مادہ سپ دی اِک نسل، گدرائی، سپنی 2- سپ دی اِک قسم جیہڑا کہ نسبتاً گھٹ زہریلا ہوندا اے 3-رکاوٹ، مصیبت

پھسّی پوون، (محا) رُکاوٹ پیدا ہونا

پھسّی تھیون، (محا) رکاوٹ پیدا ہونا

پھسی گھتّن، (محا) رکاوٹ پیدا کرنا

پھسی نوں پھٹکن کیہ: (اکھا) جدوں کوئی آدمی مصیبت وِچ پھس جاوے اتے اوس نوں برداشت کرے اودوں کہندے نیں

پھسیاں نوں چھڈ اُڈدیاں دے مگر پینا، (اکھا) بنے ہوئے کم نوں چھڈ کے ہور دُوسرے کم پچھے لگنا

پھ......ش

پھش: (کلمۂ تنفر وحقارت) کسے نُوں چڑاون یاں نفرت ظاہر کرن لئی بولدے نیں

پھشا: (مذ، صفت) 1-پھسیا ہویا 2-پھینا

پھ......ک

پھک: (مذ) 1- چاول دا چھلکا، وَنگی: 'کالے جند دے نال اقرار کیتا، پھک پیا اے پاوندا پھیریاں وے' 2-مینہہ دی پھوہار یاں واچھڑ 3- گندھیاں دابی

پھک: (فم) چھینی چھینی، پھکی پھکی

پھک پھک، (صوت) بھاف والے انجن دی آواز

پھک پھکنا، (محا) در در دے دھکے کھانا، وَنگی: 'نامُرادی دی پھک پھکی کرنا، جو فرمادے ملیا کامل وید محمد خیر ہووے دُکھ جاوے'

پھِک: (مو) 1- بے سوادی، بدمزگی 2- پھکیائی، پھکا پن 3- ناچاقی، پھُٹ، ناراضی

پھک پھکا، (صفت) بہت پھکّا اتے بے سوادا

پھک مارن، (محا) بدمزگی کرن، پھُٹ پاون

پھک نکلن، (محا) دوستاں یاں رشتے داراں وچ بدمزگی پیدا ہو جاون

پھکّ: (مذ) 1-اناج گاہن دی تھاں، پڑ 2- ترکھان وغیرہ نوں فصل دے موقع تے دِتا جان والا محنتانہ، فصلانہ

پھُک: (مو) آتما، رُوح

پھُک نکلنا، (محا) ویکھو: پھُوک نکلنا

پھکّا: (مذ) 1-ہتھ دی تلی تے رکھ کے مونہہ وچ پائی جاون والی کوئی خشک چیزیاں سفوف وغیرہ 2- فصل دے موقع تے زمیندار جو اناج ترکھان لوہار، نائی وغیرہ نوں دیندے ہن 3- فصل، اناج، وَنگی: 'گڈی دَتھا پھکا چُنگا ہن ہن ٹوپا دھاڑی' (میاں محمد بخش)

پھکّا اِک، (محا) تھوڑا جیہا، تھوڑی جیہی کوئی شے وغیرہ

پھکّا بنھا نہ چھڈنا، (محا) ککھ نہ رہن دینا، تباہ کر دینا

پھکّا چُکّا، (فم) تھوڑا بہت، تھوڑا جیہا، تھوڑا جتا

پھکّا مار چھڈنا، (محا) گھر دا دھن مال تھوڑے ہی دِناں وِچ

برباد کرنا

پھکّا نہ بچنا، (محا) کُجھ نہ رہنا، ککھ نہ رہنا

پھکّا نہ چھڈنا، (محا) سبھ کُجھ لے لینا، بالکل تباہ کر چھڈنا

پھکّا نہ رکھن، (محا) ڈاھڈا ذلیل کرنا

پھکّا نہ رہنا، (محا) پھکّا نہ چھڈنا

پھکّا وَجنا، (محا) اُجڑ جانا

دانہ پھکّا، (مذ) فصل، اناج

دانہ پھکّا وِک جانا، (محا) پلّے کُجھ نہ رہنا

پھکا: (صفت) 1۔جس وِچ لُون، کھنڈ وغیرہ نہ پئی ہووے 2۔ بے سوادا، بے رس 3۔ ہلکے رنگ دا، مدھم 4۔ شرمندہ 5۔ جس وِچ پیار نہیں، وَنگی: 'کُل دیواں وچ پھکا ہوواں کے حاصل اس پھک تھیں' (میاں محمد بخش)

پھکا بولن، (محا) ویکھو: پھکا بولنا

پھکا بولنا، (محا) بُرا بھلا کہنا، کوڑا بولنا

پھکا پاونا، (محا) مات پاونا، وَنگی: 'ایہدے دندو یکھولڑی دار موتی، پئے پان پھکا موتی ہارنوں وی'

پھکا پن، (مذ) پھکا ہوون دی حالت

پھکا پھکا، (صفت) 1۔بہت پھکا 2۔بے سوادا، بہت رُکھا (مزاج، رویہ وغیرہ)

پھکا پھکا بولن، (محا) اُداسی نال بولن

پھکا پینا، (محا) 1۔شرمندہ ہونا 2۔ جھوٹھا ہونا، کچا پینا

پھکا تماکو، (مذ) اوہ تماکو جیہڑا اپین وِچ گھٹ کوڑا ہووے

پھکّا تھیون/کرن، (محا) 1۔ شرمندہ ہونا 2۔ شرمندہ کرنا

پھکا کرنا، (محا) ویکھو: پھکّا کرن

پھکّا ہاسا، (مذ) بے دِلی دا ہاسا، اُداسی دا ہاسا

پھکّا ہونا، (محا) شرمندہ ہونا، وَنگی: 'کُل دیواں وِچ پھکّا ہوواں، کیہ حاصل ایس پھک تھیں' (سیف)

پھُکّا: (مذ) پھوکا، پھکا

پھکا چاول، (مذ) گھیو، گوشت یاں لُون توں بغیر رِدّھے چاول

پُھکا جانا: (محا) اگ، بخاریاں عشق دی گرمی وچ سڑنا، جلنا بلنا

پُھکاٹا: (مذ) 1۔پھڑکن دی اواز 2۔فراٹا، پھراٹا 3۔پھنکار

پھکاج پاون: (محا) اختلاف پیدا کرنا

پھکاج پوون: (محا) بدمزگی ہونا، اختلاف ہونا

پھکار: (صوت) پھک پھک دی اواز

پھکار: (مو) پھنکار

پھکارا: (مذ) ویکھو: پھنکارا

پھکارن: (مصدر) مینڈھیاں کھولن

پُھکارن: (مصدر) 1۔پھنکارن 2۔غصّے وِچ آون

پھکارنا: (فل) ویکھو: پھنکارنا

پھکاون: (مصدر) 1۔پُھلاون 2۔سواہ کرن

پھکاونا: (فعم) کسے چیزنوں تلی اُتے دھر کے مُونہہ وِچ پاونا

پُھکاونا: (متعدی المتعدی) 1۔پھُوکن دا کم کراونا 2۔سڑاونا، جلاونا

پھکّت: (مو) 1۔ندامت 2۔نااتفاقی

پھکّر: (صفت) عربی لفظ 'فقر' دا وگاڑ......غریب، مفلس

پھکر: (مذ) فکر

پھکر وند: (صفت) فکر مند

پھکری: (مو) کچے بھانڈے دا ٹوٹا

پھکڑ: (مذ) 1- گالھاں، گندی گل بات، بکواس 2- توئے لعنت 3- جھوٹھ، گپ 4- (صفت) بے پرواہ آدمی 5- گند بکّن والا، بکواس کرن والا

پھکڑ باز، (مذ، صفت) 1- پھکڑ تولن والا 2- گپاں مارن والا

پھکڑ بازی، (مو) پھکڑ تولن دا عمل

پھکڑ پُنا، (مذ) بے پرواہی

پھکڑ تولنا، (محا) کُفر تولنا، جھوٹھ بولنا، گپ مارنا، وِنگی: 'ایہدے وچ گناہ تقصیر کیہڑی پھکڑ آپ مہاریاں تولنی ائے'

پھکڑ کڈھن، (محا) بدزبانی کرنا

پھکڑ لڑنا، (محا) آپس وچ گندیاں گلاں کرنا، فحش گلاں کرنا، گالی گلوچ نال گل کرنا

پھکڑ ہونا، (محا) بیہودہ مذاق ہونا، بہت بے تکلف ہونا

پھکڑ: (صفت) جیہڑا گوڑھا نہ ہووے، پھکا

پھکڑا: (مذ) 1- پھکا، بے سوادا 2- اِک طرحاں دا بُوٹا

پھکڑاونا: (فعم) ویکھو: پکڑاونا

پھکڑاؤ: (صفت) ویکھو: پکڑاؤ

پھکڑائی: (مو) ویکھو: پکڑائی

پھکڑائی دینا، (محا) ویکھو: پکڑائی دینا

پھکڑائی کھانا، (محا) ویکھو: پکڑائی کھانا

پھکڑن: (مصدر) پکڑن دا وگاڑ، قابو کرن

پھکڑنا: (فل) ویکھو: پکڑنا

پھکڑی: (مو) بدنامی، بدسلوکی، بے عزتی، تہمت، بربادی

پھکڑی اُڈنا، (محا) بھنڈی ہونا، بدنامی ہونا، وِنگی: 'اِک مرنا دوجی جگ دی پھکڑی' (بُلھے شاہ)

پھکڑی خرابی، (فم) 1- بھنڈی، بدنامی، بدسلوکی 2- تباہی، بربادی

پھکڑی خواری، (فم) ویکھو: پھکڑی خرابی

پھکڑی کرن، (محا) 1- الزام لاون 2- بدگوئی کرن

پھکڑی لگن، (محا) ویکھو: پھکڑی اُڈنا

پھکڑی لگنا، (محا) بھنڈی ہونا، بدنامی ہونا

پھکڑی مارنا، (محا) مخول اُڈاونا

پھکڑی کرن، (محا) توڑ پھوڑ دینا، ریزہ ریزہ کرنا

پھکڑیا: (مذ) گند بکن ولا، بکواس کرن والا

پھکڑیانا: (مذ) 1- مخولیا 2- (مو) پھکڑ پاون دی مزدوری

پھکڑیاں: (مو) فضول گلاں کرنا، پھکڑیاں مارنا

پھکّا: (ہ، مذ) فریب، مکر، دھوکھا

پُھکل: (صفت) ویکھو: پُھکا

پھُکلا: (صفت) ویکھو: پھوکلا

پھکّن: (مصدر) پھکّن، کوئی شے اِکو وار مونہہ وچ پاون

پھکن: (صفت) بے سواد، بے مزہ

پھکنا: (فعم) 1- ہتھ دی تلی اُتوں کسے شے نوں اکو واری مونہہ وچ پاونا 2- پھکا مارنا

گھتا پھکنا، (محا) آوارہ گردی کرنا

پھکنا: (فل) 1-سڑنا، بلنا، سواہ ہونا 2- مُونہہ یاں پھوکنی نال پھوک مارنا 3- برباد ہونا۔

جلنا پھکنا، (محا) تباہ ہونا، برباد ہونا

پھکنا: (مذ) ویکھو: بھکانا

پھکنی: (مو) ویکھو: پھوکنی

پھکواون: (مصدر) 1-اگ لواون 2- تباہ کرواون 3- پھوک مرواون

پھکوڑ: (صفت) ویکھو: پھکو

پھکوڑن: (مو) پھکوڑیا دی تانیث

پھکوڑیا: (مذ) بکواسی، گپی

پھکویجن: (مصدر) پھکیا جاون

پھکی: (مو) سفوف، پھکن والی شے

پھکی: (مو) ویکھو: 'پھکا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھکی کھل کھلن: (محا) اظہار شرمندگی کرنا

پھکی: (مل) ویکھو: 'پھکا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھکے: (مذ) ویکھو: 'پھکا' جیہدی ایہہ جمع اے

پھکے پاون، (محا) ہلکا کرن، مدھم کرن

پھکے پَین، (محا) 1- مدھم ہوون 2- شرمندہ ہوون

پھکے گنے چوپن، (محا) بے فائدہ کم کرنا، بدمزہ ہونا

پھکے مارن، (محا) بکواس کرنا

پھکیان: (مو، صفت) پھکے ہوون دی حالت

پھکیاں: (مو) ویکھو: 'پھکی' جیہدی ایہہ جمع اے

پھکیاں اُڈاونا، (محا) کسے کم نوں بہت چھیتی مکاونا

پھکیاں ڈانگلیاں چوپن، (محا) بے وقت کم کرنا

پھکیاں: (مو) بے سوادیاں

پھکیاں کوڑیاں گلاں، (مو) رُکھیاں، تلخ گلاں

پھکیاں گلاں کرن، (محا) رُکھیاں گلاں کرن

کوڑیاں پھکیاں کہنا، (محا) بُرا بھلا کہنا

پھکیائی: (مو) پھکاپن، پھٹ

پھکیت: (صفت) چالاک، ہوشیار

پھکیجن: (مصدر) پھکا مریجن، پھکا مارن

پُھکجن تکیجن: (محا) سخت غصے وچ ہونا

پھکیر: (مذ) 'فقیر' دا وگاڑ، مانگت

پھکیر: (مذ) 1- پھکا جیہا، کجھ پھکا 2- لفظ 'فقیر' دا وگاڑ

پھکیرا: (صفت) ودھیرے پھکا، زیادہ پھکا

پھکیرنی: (مو) فقیرنی

پھکیرو/پھکھیرو: (پکھیرو، اُڈارو، پنچھی

پھکین: (مصدر) ویکھو: پھکیون

پھکیون: (مصدر) مدھم پون، پھکا پون

پھ......گ

پھگاڑی: (مو) پھگواڑی، انجیر، کیمری دا رُکھ تے اوہدا پھل

پھگڑان: (مصدر) 'پکڑان' دا وگاڑ، قابو کران، پھڑان

پھگڑاون: (مصدر) 'پکڑاون' دا وگاڑ، قابو کراون، پھڑاون

پھگڑاہی: (مو) ویکھو: پھگڑائی

پھگڑاوَن: (مصدر) ویکھو: پھگڑان

پھگڑائی: (مو) 'پکڑائی' دا وِگاڑ، پکڑن دا کم یاں مزدوری

پھگڑن: (مصدر) 'پکڑن' دا وِگاڑ، قابو کرن، پھڑن

پُھگڑی: (مذ) اک کھیڈ

پھگڑیجن: (مصدر) 'پکڑیجن' دا وگاڑ...... پھڑیجن

پھگڑیوَن: (مصدر) ویکھو: پھڑیون

پُھگلو: (مذ) کانگڑے وِچ ہوون والا اِک قِسم دا بانس

پھگلی: (مو) 1- پھاگ، گلال 2- ہولی دا تہوار

پھگّن: (مذ) ماگھ توں مگروں تے چیتر توں پہلا دیسی مہینہ، دیسی سال دا آخری مہینہ، وَنگی: 'پھگن پُھولے کھیت جیوں بن ٹھن پھول سنگار' (بُلھے شاہ)

پھگّن آکھے چیتر نُوں سُن تُوں میرے بھائی، میں آیاں جھون جھان تُوں ہتے لائیں، (اکھا) پھگّن دے آون تیکر دانہ پھکّا مُکن نوں ہویا ہوندا اے، ایس حوالے نال پھگّن نوں عام بندیا جاندا اے، چیتر وِچ کنکاں پکن تے آوندیاں نیں تے دُعا منگی جاندی اے تاں جے کوئی آفت نازل نہ ہووے، اکھان مہینیاں دے مُونہوں اکھوایا گیا اے

پھگّن کندھی لگن، جے پھگّن پھگّے تاں ول سیالا لگے، (اکھا) پھگّن دے مہینے وِچ بارشاں ہو جاون تے سردی لمی ہو جاندی اے

پھگّن وائیں وگن، (اکھا) پھگّن دے مہینے وِچ ہواواں عام طور تے زیادہ وگدیاں ہوندیاں نیں

پھگو: (مذ، صفت) پھگن وِچ جمیا ہویا

پھگوا: (مذ) 1- ہولی دا تیوہار 2- ہولی دی سوغات، ہولی دا تحفہ

پھگواڑا: (مذ) انجیر دی نسل دا اِک پھل تے اوہدا درخت

پھگواڑی: (مو) انجیر

پھگوڑھ: (مذ، صفت) سُکّے چاول

پھ......ل

پھل: (مذ) 1- بناسپتی دے پھلاں یاں بُور دا اگلا وَتّواں رُوپ جس وِچ بی پیندا ہے تے جو کھاون دے کم آوندا ہے 2- میوہ 3- سِٹا، نتیجہ 4- لاہا، لابھ 5- انعام 6- ہتھیار وغیرہ دا اوہ حصہ جس نال کٹی دا ہے 7- ہل، ورے دا پھالا، وَنگی: 'ہکناں دے پھل مٹھے کیتے پت انہاندے کوڑے' (میاں محمد بخش)

پھل آونا، (محا) رُکھاں یاں بوٹیاں نال پھل لگنا شروع ہونا

پھل اُترنا، (محا) پھل تیار ہونا

پھل بجھول، (مذ) پھل بجھن دا کھیڈ

پھل پات، (مذ) میوہ، ترکاری، پھل پُھلاری

پھل پاونا، (محا) 1- کرماں دا نتیجہ ملنا 2- کیتے دی سزا ملنا، وَنگی: 'جیکر نیک اولاد ہووے گی رب ولوں پھل پاسی' (سیف)

پھل پراپنی، (ہ) طرحاں طرحاں دے پھل

پھل پرداتا، (صفت) ویکھو: پھل داتا

پھل پردائنی، (صفت) جس نوں پھل لگے، پھل دین والا، وَنگی:

'ایسا پھل پردائی پارس شکت والا نام، کیول گورمتیں (گورومت دوارا) ہی پایا جاسکدا ہے'

پھل پردائی، (صفت) پھل دین والا، وںگی: 'پُورن گورو کلاں ورتے بہُوں نام گووکلا سمپورن سہائی اتے پھل پردائی نہیں ہوندا'

پھَل پوون، (محا) پھیل جانا، بکثرت ہو جانا

پھل پھُل، (مذ) 1- پھل وغیرہ 2- معمولی بھینٹ

پھل پھُل لگن، (محا) 1- بھاگ لگن 2- رُکھاں یاں پودیاں تے پھل لگن 3- صلہ ملن، کامیابی حاصل ہوون

پھل پُھلاری، (مو) ترکاریاں، طرحاں طرحاں دے میوے تے ترکاریاں

پھل پھلونگا، (مذ) ویکھو: پھل فروٹ وغیرہ

پھل جنک/ پھلد/ پھل داتا، (صفت) پھل دین والا رُکھ

پھَل چاون، (محا) فیض حاصل کرنا

پھَل چتر، (مو) شیشے دا کم

پھل داتا، (صفت) پھل دین والا، پھل دایک، پھل دا پھالا

پھل دار، (صفت) جس نوں پھل لگے، پھل دین والا

پھل دایک، (مذ) فائدہ دین والا، فائدے مند

پھل دوپہری، (مذ) دوپہر دا پھُل

پھل راجا، (مذ، صفت) پھلاں والا، پھل دار

پھل رُوپ، (فم) نتیجے دے طور تے، نتیجے وجھوں

پھل سُٹنا، (محا) گئو وغیرہ دا آس والی نہ رہون

پھل سرُوپ، (فم) ویکھو: پھل روپ

پھل فروٹ، (مذ) پھل میوے وغیرہ

پھل کوشک، (ہ) فوطے، خصیے

پھل کھانا آسان نہیں، (اکھا) کامیابی محنت دے بغیر نہیں مِلدی

پھل لانا، (محا) 1- درخت دا پھل والا ہونا 2- نتیجہ نکلنا

پھل ملنا، (محا) 1- بدلہ ملنا، صلہ ملنا 2- سزا ملنا

پھل مُول، (ہ، مو) پھل اتے جڑ

پھل وان، (مذ، صفت) پھلاں والا، پھل دار

پھل واہک، (ہ) مراد پوری کرن والا، نفع بخش

پھلا پھل، (ہ) چنگا تے بھیڑا پھل، نیک تے بدنتیجہ

چوپھل، (مذ) چوپھالا چاقو یاں تلوار

پھُل: (مذ) 1- بُوٹے دی کھِڑی ہوئی کلی، پھُل، پھل توں پہلے نکلن والا حصہ 2- پھُل گوبھی 3- ہندوواں دے سڑے ہوئے مُردے دیاں بچیاں ہوئیاں سڑیاں ہڈیاں جیہناں نوں ہردوارے پہنچاؤندے نیں، وںگی: 'تُسیں ہڈیاں ساڑ کے پھُل کرو' (نجم) 4- عورتاں دے سر دا اِک گہنا 5- پھُل دی شکل دی والاں دی اِک بناوٹ 6- مدھانی دا اوہ حصہ جس نال دہی رِڑکدے ہن 7- گاں، مجھ وغیرہ دے متھے تے چٹا نِشان 8- اگ دے تاء نال پھُلی ہوئی چیز، کھِلن 9- اِک مِشرت دھات 10- دھات دا کولا 11- پنگھرے ہوئے گھیو دی اُپرلی جھگ 12- رِڑکن سے جھگ دی شکل وچ اُپر آیا ہویا مکھن 13- اُنگل دا پوٹا 14- عورتاں دی ماہواری 15- ودھیا قسم دی کھنڈ 16- چلم دا اوہ حصہ جتھے تماکو تے اگ رکھی جاندی ہے 17- جادو ٹونا 18- ڈالی تے

(دوجی ۔۔

پھل دی شکل دا اُبھار 19-بلدے دیوے دی بتی تے بنیا پھل دی شکل دا کولا جو بلدی لاٹ وچ وکھرا دِسدا ہے، گُل 20- مکئی دا بھنیا ہویا دانہ جیہڑا پھل جاندا اے

پھل آونے، (محا) ماہواری آونی

پھل آئے ہن تاں پھل وی آون گے، (اکھا) جدوں کسے عورت نوں اولاد نہ ہووے تے اُمید دینی ہووے اوددوں کہندے نیں

پھل بوٹا، (مذ) کپڑے اُتے کیتی گئی اک قسم دی کڈھائی، ویل بوٹا

پھل بیہری، (مو) ویکھو: پھلبہری

پھل پاونا، (محا) مُردے نوں ساڑن مگروں اوس دیاں بچیاں ہڈیاں وگدے پانی دے سپُرد کرن دا عمل

پھل پتر، (مذ) 1- کُجھ بھیٹا 2- کرُوبیل

پھل پتی، (مو) اک طرحاں دا گہنا

پُھل پھانک، (مو) پُھل دی پتی

پھل پھل بہنا، (محا) خوشی وچ پھلے نہ سماونا

پھل پھلاٹ، (مو) 1- گاں، مجھ، گھوڑے وغیرہ دے متھے تے چٹا نشان 2- دکھاوا، اڈنبر

پھل پینا، (محا) ویکھو: پھل جانا

پھل جانا، (محا) 1- کسے کولوں اپنی خوشامد دی گل سُن کے بہت خوش ہونا 2- موٹاپا آ جانا

پھل جھاڑنا، (محا) دیوے دی بتی دا سڑیا حصہ جھاڑنا

پُھل جھڑن، (محا) خوبصورت گفتگو کرنا، پھل جھڑنا

پُھل جھڑی، (مو) 1- اک آتش بازی جیہدے توں پھل جھڑدے نیں 2- فسادن زنانی

پھل جیہا، (صفت) 1- بہت ہلکا، ہولا 2- کومل

پھل چاون، (محا) خوبیاں دا مالک ہونا

پھل چڑھاونے، (محا) کسے دی گل نوں جذبے وجھوں من لینا

پھل چڑیاں، (مو) مینا کاری، بیل بوٹے

پھل چڑیاں کڈھنا، (محا) سردے والاں وچ اُبھار پیدا کرکے یاں لہر بنا کے سنوارنا

پھل چگنا، (محا) مُردے نوں ساڑن توں مگروں اوس دیاں ہڈیاں اکٹھیاں کرنا

پھل چُننا، (محا) اچھائی پانا، خوبیاں حاصل کرنا

پھل دار، (صفت) 1- جس نوں پھل لگے ہون 2- جس اُتے پھل بوٹے چھپے یاں کڈھے ہوئے ہون

پھل دان، (مذ) ویکھو: پھولدان

پھل دھاگا، (مذ) تویت دھاگا، جنتر منتر

پھل سُپاری، (مو) اک قسم دی سُپاری

پُھل سِرا، (صفت) اوہ کبوتر جیہدا سر سفید تے پَر رنگین ہوندے نیں

پھل سڑنا، (محا) ماہواری بند ہونا

پھل سلیپر، (مذ) اک قسم دی گُرگابی

پھل سنگھ کے جیونا، (محا) بہت گھٹ کھا کے گزارہ کرنا

پُھل سیجڑی، (مو) پُھلاں دی سیج

پھُل شیر، (مذ) جادو، ٹونا

پُھل کاری، (مو) 1- کپڑیاں تے بیل بوٹے بناون دا کم 2-اک قسم دا پُھل دار کپڑا

پھُل کانسی، (مو) اک قسم دی دھات

پھُل کٹنا، (محا) قینچی وغیرہ نال کاغذ کٹ کے پھُل وغیرہ بناونا

پھُل کڈھنا، (محا) کسے کپڑے تے دھاگے وغیرہ نال پھُل بناونا، وَنگی: 'ست برگے پھُل کڈھے سوہن دل نوں بہت سہایا' (سیف)

پھُل کرنا، (محا) 1-پھٹکڑی سُہاگے وغیرہ نُوں اگ اُتے رکھ کے کِھل بناونا 2-سُرخرو کرنا، بھار لاہنا

پھُل کے اِک توں چار ہونا، (محا) بہت خوش ہونا، وَنگی: 'مصلت سہتی دی ہیر دی جیون لگی، نڈھی پھُل کے اک توں چار ہوئی'

پھُل کے کُپا ہونا (بھڑولا)، (محا) 1-بہت موٹا ہو جانا 2-خوشی وچ پھُلے نہ ساونا

پھُل کیرن/ وساون، (محا) محبت پھیلانا

پھُل گنگا پُجاونا، (محا) بلے لاونا، مُکا دینا، وَنگی: 'کالی داس پُجائیے پھُل گنگا، پنجاں ویریاں نوں بنّھ چاڑھ کے جی'

پھُل گوبھی، (مو) اِک قسم دی گوبھی جو اُتوں پھُل وانگ کھڑی ہوندی ہے

پھُل مکھانے، (مذ) 1-چِٹے ارواں دی دال یاں کنول دے بیجاں نوں بھُنیے تے اوہ پھُل جاندے نیں۔ اوہناں نوں پھل مکھانے آکھیا جاندا اے 2-چینی دیاں بنیاں مِٹھیاں گولیاں 3-خوش ہونا

پھُل مُولی، (مو) سِر تے پاون والے گہنیاں دا پھُل تے مولی دا جوڑا

پھُل نال کنڈا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ سُکھ دے نال دُکھ وی آوندا ہے تاں کہندے نیں

پھُل نہ جھلنا (سہنا)، (محا) بہت سوہل ہونا، بہت ہی کومل ہونا، وَنگی: 'پھُل نہ جھلدی بال ایانی' (سیف)

پھُل نیر، (مذ) گلاب دے بنجو لیفی عرق

پھُل واڑی، (مو) 1-اوہ تھاں جتھے پھُل لگے ہوئے ہوون، بغیچی 2-آل اولاد

پھُل وانگوں کِھڑ جانا، (محا) بہت خوش ہونا

پھُل ورگا، (مذ، صفت) 1- سوہنا، خوبصورت 2- ہلکا 3- بے آواز

بلانی دا پھُل، (مذ) اِک طرحاں دا ٹُونا جس دے کرن نال عورتاں دا دِل جِتیا جاندا ہے

تِل پھُل، (مذ) تُچھ بھیٹا

ٹُولین پھُول، (مذ) پھلو ناں دی اک جھاڑی

دُشمنی دا پھُل، (مذ) اک قسم دا ٹُونا جو دو آدمیاں خاص کر کے خاوند بیوی وچ جھگڑا کھڑا کرن لئی کیتا جاندا ہے تاں جو شوہر اپنی بیوی نوں طلاق دے دیوے

مٹی دا پھُل، (مذ) اِک طرحاں دا ٹُونا جس دے کرن نال مکھن بہتا نکلدا ہے

مولا دا پھل، (مل) اک قسم دا ٹونا جو فصلاں نوں مولا توں بچاون لئی کیتا جاندا ہے

مونہہ چوں پھل کرنا، (محا) مٹھیاں گلاں کرنا

مونہہ وچوں پھل جھڑنے، (محا) بہت مٹھا بولنا

نظر دا پھل، (مذ) بھیڑی نظر دے اثر نوں ختم کرن لئی کیتا ٹونا

ہلاکت دا پھل، (مذ) اک طرحاں دا ٹونا، جو دشمن نوں مارن لئی کیتا جاندا ہے

ہولا پھل، (صفت) بہت ہلکا

پُھل: (ہ، مو) 1- کھِڑنا، شگفتہ ہونا، خوش ہونا 2- اِک رُکھ دا ناں

پھلا: (مذ) پھیلن دی حالت، کھلار، پسارا

پھلا: (سابقہ) اک سابقہ جو گنتی والے لفظاں دے اخیر وچ لگ کے تہہ والا معنی دیندا ہے، جیویں چوپھلا، دوپھلا

پھلا دیش، (مذ) علم نجوم موجب کسے سیارے دا مبارک یاں منحوس نتیجہ کڈھن دا طریقہ

پھلاّ: (مذ) 1- پھلھا، پوپلا 2- کنک دی گہائی واسطے لوہے دے کنڈیاں دا بنیا گول تختہ، پھلے/ پھلا، ہل دے پھلے

پُھلا: (مذ) 1- اکھاں وچ پاون والا کجل، سرمہ 2- دیوے دی بتی دا گُل 3- جوار دا بھُنیا ہویا دانہ

پُھلا کرن، (محا) پھکڑی نوں بھنن

پُھلا لاہون، (محا) دیوے دی بتی دا گُل جھاڑن

پُھلا لہاون، (محا) ویکھو: پُھلا لاہون

پُھلا ہار لینا، (محا) پھلاں ہار کرنا، ہولا کرنا، پھل کرنا، ونگی: 'اوہ صرف ڈُڈھ دہیں ورتدیاں تے پھلا ہار لیندیاں ہن'

پھلا/ پھلہ : (مذ) ٹہنیاں دا بنیا ہویا چوکٹھا جیہدے تے بھار پایا جاندا اے تے زمین دی گہائی لئی ڈھگا کھچدا اے

پھلا پھل، (مذ) ویکھو: پلادیش، ونگی: 'اوہناں توں بالک دا ساہ پُچھ کے اتے پنچانگ (پتری) کڈھ کے جنم کنڈلی بنا کے اوس دا پھلا پھل کہن لگا'

پھلاٹ: (مو) ویکھو: پھلاہٹ

پھلاد: (مذ) فولاد دا وگاڑ

پھلادھن: (مصدر) پھل پاون

پھلادی: (صفت) فولادی دا وگاڑ، ونگی: 'نظر پوے جد مچھلی جل وچ مارے چُنج پھلادی'

پَھلا دیش: (مذ) کسے گل دا نتیجہ کہنا، نتیجہ دسنا

پھلار: (مذ) پھیلاؤ، کھلار، پسارا

پھلارن: (مصدر) چھال مار کے کسے بندے یاں شے اُتے چڑھن

پھلاس: (مذ) 1- ڈگ، قدم 2- پلانگھ، چھال

پھلاسرا: (مذ) چھل، دھوکا، فریب، خوشامد، جھوٹی چکی

پھلاسی: (صفت) ویکھو: پھلاشی

پھلاشی: (صفت) پھل کھاون والا، پھل کھا کے گزارہ کرن والا

پھلاش: (ہ، مذ) مطلب، نتیجہ

پُھلان: (مصدر) 1- پھوک بھرن 2- خوشامد کرن

پُھلانا: (فعم) ویکھو: پھلاونا

پُھلانا: (صفت) 'فلانا' دا وگاڑ

پھلانج: (مذ) اِک بُوٹا جس دے پھل لال رنگ دے ہوندے نیں

پھلانس: (مو) 1- چھال، پلانگھ، قدم

پھلانگ: (مو) ویکھو: پھلانس

پھلانگن: (مصدر) چھلانگ مارن، پھاندن، اُچھلن

پلانگھ: (مو) پھلانگ، چھلانگ

پھلانگھڑی: (مو) ویکھو: پھلاونی

پھلانی: (مو) 1- پھوک بھرن والی کوئی شے 2- پھیلاؤ، کھلار 3- ترغیب 4- خوشامد

پھلانی دیون، (محا) خوشامد کرن

پھلانیاں وِچ آون: (محا) جھوٹھی تعریف وِچ آون

پھلاں: (صفت) ویکھو: 'پھل' جیہدی ایہہ جمع اے

پھلاں بھری چنگیر، (مو، صفت) بہت خوبیاں والا، ڈھیر خوبصورت

پھلاں تے پَیر، (مذ) جی آیاں نوں آکھنا، استقبالیہ کلمہ

پھلاں دی سیج، (مو) سُکھ آرام والی زندگی

پھلاں دی سیج تے سونا، (محا) آرام دی زندگی بسر کرنا، عیش نال جیون بتاونا

پھلاں نال لدنا، (محا) بہت ہی عزت دینا، حدوں ودھ آدر کرنا

پھلاں وِچ مِلن، (محا) بہت نازک ہوون، بہت ہلکا ہوون

پھلاؤ: (مذ) ویکھو: پھلا

پھلاواں: (صفت) پھلیا ہویا

پھلاوٹ: (مو) ورم، سوجن، سوج

پھلاوڑا: (مذ) 1- خوشامد، جھولی چکی 2- خوشامدی

پھلاون: (مصدر) مجھ گاں وغیرہ دا آس کراون

پھلاونا: (فعم) 1- سائز ودھاونا 2- کسے چیز وچ ہوا بھر کے اوس دا حجم ودھاونا 3- جھوٹھی وڈیائی کر کے ہنکار وچ لیاونا، پھوک دینی

ناساں پھلاونا، (محا) بڑا ہنکار کرنا، گھمنڈ کرنا

پھلاونا: (متعدی المتعدی) آسے کراونا

پھلاونی: (مو) خوشامد، جھوٹھی وڈیائی

پھلاہ: (مذ) اک مشہور رُکھ دا ناں، اک رُکھ جس دی داتن چنگی سمجھی جاندی ہے، (پھلائی توں) وڈا کنڈیاں والا رُکھ

پھلاہار: (مذ، صفت) 1- صرف پھل کھا کے گزارہ کرن والا 2- ورت (روزے) والے دن کھان دیاں شیواں

پھلاہاری: (صفت) ویکھو: پھلاہار

پھلاہٹ: (مو) 1- پھلن دا عمل 2- کھلار 3- سوج 4- وکھاوا

پھلاہر: (مذ) ویکھو: پھلاہار

پھلاہل: (مذ) ویکھو: پھلاہار

پھلاہنی: (مو) ویکھو: پھلاونی

پھلاہی: (مذ) 1- اِک کانٹے دار رُکھ جیہڑا پتھریلی زمین تے پھلدا پھلدا اے تے ایہدے پھلاں دی خشبو بھینی بھینی تے خوش کُن ہوندی اے 2- اک رُکھ جس نوں پھلاہ وی کہندے نیں

پھلائر: (مو) ویکھو: پھلاہار

پھلاؤ: (مذ) 1- پھلن دی حالت، پھیلاؤ 2- سوج 3- بھڑکیلی پوشاک 4- وکھاوا، جلوہ، ٹھاٹھ باٹھ

پھلائی: (مو) 1- گنو مجھ دے آسے کراون دا عمل 2- آسے کراون دی مزدوری

پھلبہری: (مو) سریر دا اک روگ جس نال سریر اُتے چٹے داغ پے جاندے نیں

پھلبیہری: (مو) ویکھو: پھلبہری

پھلپھلا: (مذ، صفت) 1- پلپلا، ڈھلا 2- کمینہ، ذلیل 3- بے جوڑ

پھلپھوٹ: (مو) بھال، تلاش، جستجو

پھلپھوٹ پوون، (محا) لبھدے پھرنا

پھلپھوٹ کیرن، (محا) واویلا کرنا

پھلپھوٹ گھتن، (محا) لبھنا، کھوج لانا

پھلِت: (مذ، صفت) 1- پھلیا ہویا، پورا 2- پھلدار، پیداوار، بارور 3- ثمر، فائدہ، نتیجہ حاصل، انجام 4- جوتش دا اِک حصہ

پھلت: (مو) 1- پیداوار 2- ستاریاں دی چال دا اثر

پھلِت جوتش، (مذ) جوتش دی اِک قسم جس وچ ستاریاں دے چنگے چنگے نتیجیاں دا علم ہوندا ہے

پُھلتُرو: (مذ) 1- بندوق دی نالی یاں کسے مشین دی نالی نوں صاف کرن والا اوزار 2- تار نال بَنھیا ہویا کپڑا جیہنوں نالی وچوں لنگھایا جاندا اے

پھلتھا: (مذ) پھلتھا، پلتھا، پھلتا، ونگی: 'نیزہ بازی بڑی کھیڈ لینا تے پھلتھا دئی' (وا)

پھلطا: (مذ) چاقو وغیرہ دا تیز دھار والا حصہ، چاقو دا پھل

پھلٹی: (مو) پھلاں دی دکان

پھلچا: (مذ) ڈود پھرس ناں دا رُکھ

پھلجھڑی: (ہ، مذ) اِک آتشبازی جیہنوں فارسی وچ گلفشاں آکھی دا اے

پھلچڑی: (مو) ویکھو: پھلجھڑی

پَھلد/پَھلدہ: (صفت) 1- پھل دین والا، پھلدار 2-(مذ) رُکھ، درخت

پھلدان: (ہ) شادہ ویاہ توں پہلے کسے بندے دا اپنی دھی لئی مُنڈے نوں پسند کرنا تے اوہدی تلی تے پیسے رکھنا ایس رسم توں بعد ویاہ دا ہونا متھیا جاندا اے تے ایس رسم نوں (وَردکشنا) دی آکھدے نیں

پَھلد ھاری: (صفت) پھل کھان والا، پھل کھا کے گزارہ کرن والا

پَھلدھر: (صفت) 1- ویکھو: پَھلد/پَھلدہ 2- نیزہ، برچھا، بھالا، تیر

پَھلڈ: (مذ) ویکھو: پھَڑ

پَھلڈا: (مذ) ویکھو: پھرڑا

پھلرن: (مصدر) کسے شے دی بھال کرن

پُھلرواسا: (صفت) 1- پھُل ورگا 2- خوبصورت، نازک جثہ والا

پُھلرو: (صفت) 1- پھُلیا ہویا، شگفتہ 2- تنا ہویا 3- بھُجن والا، بُجیا ہویا 4- ناراض، خفا 5- فربہ، موٹا

پھلرُوا: (مذ) پھُل، پھُلا

پھلروی: (مو) ویکھو: پھُلروا جیہدی ایہہ تانیث اے

پھلڑیاں: (مو) نِکے نِکے پھُل

پھلسُو/فلسُو: (مذ) ویکھو: پھلچا

پھلک: (ہ، مو) 1- اِک ندی دا ناں 2- ڈھال، سپر، تختہ، بنیاد، سطح

پھلکا: (مذ) 1- سکی پتلی ہولی روٹی، پھل کے پکی ہوئی روٹی 2- (صفت) کم عقل آدمی، مورکھ 3- چھالا، پھالکا 4- اکھاڑا، ہولا، نرم زمین

ہلکا پھلکا، (صفت) بہت ہولا، ہولا پھل

پھلکارن: (مصدر) سپ دا پھن پھلاون

پھلکاری: (مو) سر تے لین والا لال رنگ دا کپڑا جس اُتے دھاگے نال پھل وغیرہ کڈھے جاندے ہن

پھلکان: (مصدر) 1- پھولن، ہلکا کرن 2- کپڑے نوں پانی وچ دھون پرتان 3- پھوکی مار کے کوئی شے موہنوں سٹن

پھلکنا: (فعم) 1- کسے ہلکی چیز نوں موہنہ وچوں پھوک نال اُڈاونا 2- کپڑا دھونا

پھلکنا: (فل) ویکھو: پھدکنا

پھلکی: (مو) چھوٹا پھلکا

پھلکے: (مذ) ویکھو: 'پھلکا' جیہدی ایہہ جمع اے

پھلکے ہتھ، (مذ، صفت) پولے ہتھ، نرم ہتھ

پھلگ: (صفت) 1- سرخی مائل 2- چھوٹا، نِکا 3- نکما، بے کار 4- موسم بہار، چیتر دے دن 5- اِک طرحاں دا بوڑھ ورگا رُکھ 6- لِسا ماڑا، کمزور

پھلگا: (مذ) مندے عملاں دا نتیجہ، عملاں دا پھل

پھلگن: (مذ) ویکھو: پھگن

پھلگو: (ہ، مو) 1- اِک ندی دا ناں جیہدے کنڈے تے (گیا) شہر آباد اے 2- اِک قسم دا انجیر دا رُکھ

پھلگھا: (مذ) عملاں دا اجر، نتیجہ

پھلم: (ہ، مذ) 1- تیر، تلوار 2- مکانات، جزا

پھلن: (ہ) پیداوار، حاصلات

پھلن: (مصدر) 1- کسے شے دی بھال کرنا 2- رُکھ نوں پھل لگن 3- مغرور ہوون

پھلّن: (مصدر) ویکھو: پھلنا

پھلنا: (فل) 1- پھل لگنا 2- اولاد ہونا 3- ماتا دے دانے نکلنا 4- راس آ جانا، موافق آنا

پھلنا پھلنا، (محا) 1- ودھنا، ترقی کرنا 2- عزت ودھنا، ونگی: 'تانگھ کسے دی وچ کملان لگا، خوشی وچ جو پھلدا پھلدا اسی'

ودھنا پھلنا، (محا) ویکھو: پھلنا پھلنا

پھلنا: (فل) 1- پھل وانگ کھڑنا، بہت خوش ہونا 2- کسے چیز دے اندر ہوا یاں پانی بھر جان پاروں اوس دا موٹا ہو جانا 3- پھوڑے پھنسی پاروں جسم دے ماس دا اُبھر جانا 4- گھمنڈ کرنا

پھلنتا: (صفت) پھلدار، ثمردار

پھلنگ: (مو) 1- ڈانگ یاں سوٹی دی مُٹھ، دستہ 2- درخت دی چوٹی، ٹیس 3- کوڑے دا سرا 4- پھمن پھندا

پھلنی: (مو) اِک بوٹی، اِک پھل دار پودا

پھلنی: (مو) ویکھو: 'پھلنا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھلو: (مو) اِک قسم دی جھاڑی جو ہمالیہ توں لے کے سندھ تیک عام ملدی ہے

پھلو: (مو) 1- گؤ مجھ وغیرہ جس دے متھے تے چٹا نشان ہووے

2- چھوٹے بچے دی اِندری، پھلی

پھلوآ ، (مذ،صفت) پھلیا ہویا چھالا، پھپھولا، آبلہ

پھلوا: (مذ) کم دے دوران ورق نوں پٹھا سِدھا کرن دی اِک اُنگل چوڑی پتلی تے لچکدار فولادی پٹی

پھلُوا: (مذ) پھلو ہا، چھالا

پھلواری: (مو) 1- پھُلاں دا نکا جیہا باغ، کیاری 2- آل اولاد، بال بچے

پھلواڑ: (مذ) لکڑی دا بھوڑا

پھلواڑی: (مو) ویکھو: پھلواڑ

پھلواڑی: (مو) کیاری، باغیچہ وِنگی: 'پھکن ماہ ہُن آن پھلی سبھ پھلواڑی'

پھلوان: (مذ،صفت) پھَل والا، ثمر والا، بارور

پھلواں: (مذ) ودھیا قسم دا گھاہ

پھلواں: (صفت) پھلیا ہویا

پھلُودا: (مذ) 1- 'فالودہ' دا وگاڑ 2- مایا، کلف

پھلُودہ: (مذ) ویکھو: پھلُودا

پھلورن: (مصدر) پرکھن، پڑچولن

پھلوری: (مو) ویسن دی تلی ہوئی پکوڑی وغیرہ

پھلوڑ: (مو) بے ایمانی، لالچ، جرص

پھلوڑا: (مذ) ویکھو: پھلسوڑا، وِنگی: 'ناگے نوں پھلسوڑاں نال کُٹ کُٹ کے سیکا دی چنگا چاڑھیا'

پھلُوس: (مذ) 1- 'فانُوس' دا وگاڑ، وِنگی: 'خیام بنا ای آدم کیہ اے، وہم پھلُوس وچ دیوا چمکے' 2- پتلے گول چھلکے جو لکڑی نوں رندن ویلے لہندے ہن 3- بھُکانا، بُلبُلا

پھلُوسڑا: (مذ) چنگیاڑا

پھلُوندر: (مذ) لیرو لیر ہویا کاغذ یاں کپڑا وغیرہ

پھلُوندر: (صفت) پھل والا، وِنگی: 'اودوں توں ہی بھگت سدائے گا جدوں اوس نوں اُپر دقیاس بھگتی پھل فلوندھر پیا'

پھلُونڈر: (مذ) ویکھو: پھلُوندر

پھلُوہا: (مذ) اوہ کپڑا جس نوں تھوڑی وِتھ تے بنھ کے رنگیا جاندا ہے تاں جو بنھی تھاں تے چٹیاں دھاریاں پے جان

پھلوہار: (مذ) ویکھو: پھلاہار

پھلوہاری: (مو) ویکھو: پھلاہاری

پھلوہر: (مذ) دموسا، روڑی کٹن والا اوزار، مُنگلی جیہا اک آلہ جو مٹی دے ڈھیلے بھنن اُتے پانی دِیاں ڈھلواناں نوں پدھرا کرن لئی ورتیا جاندا ہے

پھلُوہس: (مذ) غبارہ

پھلُوہمن: (مو) نرم ٹاہنی، ویل یاں ٹاہنی دا سِر

پھلُوہمنی: (مو) ویکھو: پھلُوہمن

پھلوہن: (مصدر) 1- چھالا بنن 2- پھوڑا پھنسی نکلن 3- مچلن، موٹا ہوون 4- سُجن

پھلُوہنی: (مو) 1- اُچھکل 2- خوشامد

پھلوہنی دیون، (محا) خوشامد کرن، چاپلوسی کرن

پھلُوہی: (مو) ویکھو: پھلُوہا

پھلہا: (مذ) ویکھو: پھلھا

پھلہا: (مذ) 1-سڑن کارن پیا چھالا 2- پھڈا کولا 3- چنگیاڑا 4- فالسہ 5- چھوٹاراہ، گلی 6-اِک قسم دا چوکھٹا جس نال کنک وغیرہ گاہی جاندی اے

پھلہار: (مذ) ویکھو: پھلاہار

پھلہاں: (صفت) ویکھو: پھلواں

پھلہی: (مو) 1- پھٹی 2- اِک رُکھ دا ناں، پھلاہی

پھلھا: (مذ) ویکھو: پھلہا

پھلھرو: (مذ) 1-چرخے دے دونہاں پاسے دے گول چکر جیہناں تے کسن کسی جاندی ہے 2- گڈے دی سبھ توں پچھلی لکڑ جس وچ جاتو پیندے نیں 3- گڈے دا پھٹا

پھلھوڑا: (مذ) موچیاں دا لکڑ دا ہتھوڑا جس نال اوہ کھر دے سک ٹھدے ہن ایس دے دونہاں پاسیاں تے لوہے دے بند ہوندے نیں، ونگی: 'اوہناں کیتی ماہ ڈھیا کے، گھوک پئی پھلھوڑے دی آوے'

پھلھی: (مو) ویکھو: پھلھا

پھلی: (مو) لکڑی دی چھوٹی پھٹی جس اُتے چڑا وغیرہ چھلیا جاندا ہے

پھلی پھلی تھیون، (محا) گھیٹ گھٹ ہونا، کدھرے کدھرے ہونا تھوڑا تھوڑا ہونا

پھلی پھلی کرن، (محا) کھلیرنا، گھٹانا

پھلی نہ بھننا، (محا) 1- کم کاج نہ کرنا، اُکا ہی کوئی کم نہ کرنا 2- ککھ نہ دوہرا کرنا

پھلی لگی نہ پاپڑی، پٹاک ہو آپڑی، (اکھا) بغیر محنت مشقت دے کوئی کم ہو جانا

پھلّی: (مو) 1-اِک دانیاں دی شکل دی سبزی، پھلیاں، کسے بوٹے دے اُتے لگن والا گول یاں لمبوترا پھل جیہدے اندر دانے ہوندے نیں جیہڑے بیج بندے نیں 2- گوشت دا ریشہ

پھلّی: (مو) 1-چپائی، سفیدی 2- پھلاں دی تصغیر 3- پھلی ہوئی، بجی ہوئی 4- گئو وغیرہ جس دے متھے تے چٹا نشان ہووے 5- سنگی نال پاون والا سر دا اک گہنا 6- لوہے یاں پتل دا گول ٹکڑا جو خوبصورتی وجھوں سوٹی تے چڑھایا جاندا ہے 7- کوڈی دی پٹھ اُتے رگڑ کے کڈھیا نیلا نشان 8- اکھ دا پھولا 9- چھوٹے بچے دی اِندری، پھلو 10- اِک ودھیا قسم دی کھار 11- بھجے ہوئے دھاناں نوں بھنن تے نکلیا پھلیا ہویا چاول (ایہہ جمع وچ ورتیا جاندا ہے) 12-اُکساہٹ، چمک

پھلی بھوت: (صفت) سپھل، کامیاب، ونگی: 'پر تُہاڈا میرا پریم پھلی بھوت کیویں ہوسکدا اے'

پھلی تارتھ: (ہ) نتیجہ

پھلّے: (مذ) 1- مکئی یاں جوار دے بھُج کے کھِڑے ہوئے دانے 2- گول گپے

پھلّے جرڑن، (محا) من وچ لڈو پھٹنا

پھلیا: (مذ) گھر دے دوالے دی واڑ وچوں دی رکھیا گیا لانگھا

پھلیا: (مذ) 1- بچہ، بال 2- پھلیا ہویا

پھلیا پھلیا ہونا، (محا) 1-بال بچے دار ہونا، قبیل دار ہونا 2- ترقی

تے ہونا

پھلیا پھلیا پھرنا، (محا) بہت خوش پھرنا

پھلیا: (مذ) ویکھو: پھلا

پھلیات: (مذ) ویکھو: پھلیاٹ

پھلیاٹ: (مذ) 1-مُونگی، ماہنہ وغیرہ دیاں پھلیاں دے چھلکے، سُوڑھی 2-(مو) دانیاں دی گہائی دی اوہ حالت جدوں دانے اتے پھلی دکھ دکھ نہ ہوئے ہوون

پھلیاٹی: (مو) 1- پھلیاں دے سکے چھلڑ 2- بہت دیر دی سُوئی ہوئی گاں مجھ وغیرہ

پھلیاری گُلاب: (مو) اک طرحاں دی چھوٹے قد دی لکڑی جو کھونڈی وجھوں ورتی جاندی ہے

پھلیان: (مصدر) 1- پھل لگن 2- بھاگ لگن

پھلیاں: (مو) کھتریاں دی اک ذات، وَنگی: 'پھلیاں کھوکھرائن اگواہین'

پھلیاں: (مو) مونگ پھلی

پھلیاں: (مو) 1-بھجے ہوئے دھاناں نوں بھُنن تے نکلیا پھلیا ہویا چاول 2- مکئی یاں جوار وغیرہ دے بیج کے کھڑے ہوئے دانے، کھِلاں 3-چاول دے بھُنے ہوئے تے پھلے ہوئے دانے

پھلیاں نہ سماونا، (محا) بہت خوش ہونا

پھلیتا: (مذ) 'فلیتہ' دا وگاڑ، بندوق یاں توپ دا توڑا

پھلیٹھا: (مذ) چھالا، پھوکا

پَھلیر: (صفت) سفید رنگ وچ کالا یاں کالے وچ سفید پھُل دار گاں

یا بیل

پھلیرا: (مذ) ہل دا پھالا

پھُلیرا: (مذ، صفت) پھُل چُنن اتے ویچن والا

پھُلیرن: (مو) ویکھو: 'پھُلیرا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھِلیری: (مو) ہل دا گھسیا ہویا پھالا

پھُلیل: (مذ) 1- خشبوئی تیل 2- خوشبودار پھُلاں دا بنایا تیل 3-عِطر، وَنگی: 'میری کپی تُنگی رہ گئی جس وچ عطر پھلیل' (حافظ برخوردار)

عطر پھُلیل، (مذ) ویکھو: پھُلیل

پھُلیلن: (مو) ویکھو: پھُلیلی

پھُلیلی: (مذ، صفت) خوشبودار تیل تے عطر ویچن والا

پُھلیندا: (مذ) وڈی جامن

پھُلیواں: (مذ، صفت) پھُلّن دی حالت

پھ......م

پَھم مارن: (محا) 1-چُپ تان لینا 2-لُک کے چلے جانا

پھمبا: (مذ) پھنبا، پھوہا، پھاہا، پھاہیا، رُوں دا تُونبا

پھُمن: (مذ) 1- پھندنا، دھاگے یاں ریشم دا گُچھا جیہڑا تسبیح یاں ٹوپی وچ خوبصورتی واسطے لایا جاندا اے، وَنگی: 'مالھ پٹ دی پھمناں دار موہنی، ہور لٹھ کریر دی سال آہی' 2- اُن دا بنیا پھُل، جیویں ٹوپی دا پھُمن 3- نک دا اگلا اُبھریا حصہ 4-سُوت دی کُوچی 5-بہُدھو آدمی، مُورکھ آدمی

پھُمن لانے، (محا) ویکھو: پھُمن لاون

پھُمن لاون، (محا) 1- خوبصورت بناون 2- ہر ویلے سلاہون، ویلے کویلے صفتاں کرن 3- خوشامد کرن

پھُمناں بنن: (محا) جان بوجھ کے انجان بنّا

پھُمنی: (مو) 1- 'پھُمن' دی تصغیر 2- گھاہ دا پھُل 3- چُٹکی 4- چھوٹا پھوڑا، پھنسی

پھمنیاں: (مو) ویکھو: 'پھمنی' جیہدی ایہہ جمع اے

پھُمھنیاں: (مذ) اِک پینڈو ناچ جو ڈھول دی تال نال کیتا جاندا ہے

پھُمھنیاں پاونا، (محا) مٹکنی چال نال ٹُرنا

پھمینڈا: (مذ) 1- چھوٹا پھُمن، پھوندا 2- پیارا، محبوب

پھ......ن

پھن: (مذ) 1- جعلی، نقلی، بناوٹی 2- دغا، فریب، دھوکھا، مکر 3- (صفت) دغا کرن والا 4- کُجھ سپّاں دے سر دا اوہ رُوپ جیہڑا پپّل کے پتّے دی شکل دا ہو جاندا ہے، پھنیئر سپ دے سر دی چوڑائی 5- غلیل وغیرہ دا اوہ حِصّہ جیہدے وچ پتھریاں غلیلہ وغیرہ رکھ کے چلایا جاندا اے، ونگی: 'دن رات سنگھیاں ایہدیاں پھن سورج سحر دوپہر' (نجم)

پھن چائی پھرن، (محا) ہر ویلے غصّے وچ رہن

پھن دھر، (مذ، صفت) پھن والا سپ

پھن کڈھن، (محا) 1- وڈھ کھاون نوں ووڑن 2- نڈر ہو جانا

پھن مارن، (محا) مکر فریب کرنا

پھُن: (اعوان، فم) پھر، پھیر

پھنا: (مذ) ویکھو: پھنے خاں، ونگی: 'ساڈے مچھیاں اپڑ سکدے نہیں، بڑے بڑے دھنتر تے پھنے اڑیئے'

پُھنا: (مذ) ویکھو: پھُمن

پھناٹے: (صفت) 'فنا' دا وِگاڑ

پھنالا: (مذ، صفت) خطرناک، پھن والا سپ

پھنّاں: (مذ) پھینے نک والا، چپنی نک والا

پھنب: (مذ) ویکھو: پھنبا

پھنبا: (فا، مذ) 1- پھمبیا 2- کت کے پنجی ہوئی رُوں دی پُونی یاں اُن دا گوہڑا 3- تھوڑا وَٹ چڑھیا سُوتر 4- ملائم اُن، پشم دے وال

پھنبوڑنا: (فعم) بھنبھوڑنا، کُتے یاں کسے درندے دا وڈھ کھانا، کٹ لینا

پھنبھ: (مذ) کُھلے وال، کُھلیاں لٹاں

پھنبھا: (مذ) ویکھو: پھنبا

پھنبھے: (مذ) ویکھو: پھنبے

پھنبے: (مذ) کُھلے وال، کُھلیاں لٹاں، ونگی: 'ایس دی چال ڈھال تے چہرہ تے پھنبے اوسے طرحاں دے ہن'

پھنبیری: (مو) 1- اِک قسم دی ٹیڑی 2- (مذ، صفت) تیز دوڑن والا

چھنپھنا: (صفت) 1- ادھ سُکا، سِلھا 2- الگ الگ دانیاں والا (چول وغیرہ)

چھنپھناٹ: (مو) سپ دی شُوکر

چھنپھنان: (مصدر) 1- پھن پھیلان 2- اُچھلن 3- غصے وچ آون

چھنپھناون: (مصدر) ویکھو: چھنپھنان

چھنپھناونا: (فعم) 1- جھگ سُٹنی 2- اُبلنا 3- سپ دا پھن نوں کھلارنا

پھنپھناہٹ: (مو) ویکھو: پھنپھناٹ

پھنٹ: (مو) مار کُٹ، پھینٹ

پھنٹ کھاون، (محا) کُٹ کھاون، مار کھاون

پھنج: (مو) پنجھ

پھنجر: (مو) بانس دی باریک جیہی کان جیہڑی پتنگ بناون وچ ورتی جاندی ہے

پھنجڑ: (مو) ٹوٹا، پھاڑی، پچر

پھنجڑاں: (مو) ویکھو: 'پھنجڑ' جیہدی ایہہ جمع اے

پھنجڑاں اُڈا دیون، (محا) ککھ نہ رہن دیون، تباہ برباد کر دیون

پھنجڑاں پٹن، (محا) ویکھو: پھنجڑاں اُڈا دیون

پھنجی: (مذ) پھُندنا، دھاگے نال بنے ہوئے گول پھُل، پھُمنے

پھند: (مذ) 1-پھڑیا ہویا، گرفتار 2- پھندا، جال، پھساون والی شے 3- فریب، دھوکھا، مکر، جھانسا، چھل 4- اُستادی، کاریگری، چالاکی

پھند فریب، (فم) چھل کپٹ، دھوکھا، مکر، ونگی: 'مُر شد تھیں زن بہتر باہو پھند فریب لباسی ہُو' (باہو)

پھند فریب کھنڈاون، (محا) جھوٹ فریب کرنا

پھند کھنڈاون، (محا) دھوکھا دینا، جھوٹ دے پُل بنھنا

پھند کھیڈن، (محا) فریب نال داہ لانا

پھندلان، (مصدر) پھسان، قابو کران

پھند لاون، (مصدر) ویکھو: پھندلان

پھند لینا، (محا) پھڑنا، پکڑنا، قابو کرنا، ونگی: 'بُلھا سہتی پھند مچایا' (بُلھے شاہ)

پھند وِچ پھسن، (محا) کسے دے مَکر وِچ آ جاون، دھوکھا کھا جاون

پھندا: (مذ) 1- پھاہی، جال، قید 2- حلقہ، اُلجھاوٗ 3- کسے شے دا حلق وِچ اَڑ جانا

پھندا پاون، (محا) اُلجھاون، جال لاون

پھندا پون، (محا) 1- مصیبت گل پون 2- کوئی چیز سنگھ وِچ اَڑن 3- پھانسی لگن

پھندا چھڈاون، (محا) مصیبت وِچوں نکلن، روگ دُور کرن

پھندا کٹنا، (محا) مصیبت توں نکلنا، قرضے توں نجات حاصل کرنا

پھندا لاون، (محا) ویکھو: پھندا لاونا

پھندا لاونا، (محا) کسے نوں پھساون لئی کوئی جھوٹھی کھیڈ رچاونا، مکر فریب کرنا

پھندا مارن، (محا) ویکھو: پھندا لاون

پھُندا: (مذ) لٹکن والا ریشم دا پھُل، پھُمنا

پھنداک: (مذ) اِک رُکھ جو کوہِ سلیمان دے سلسلے وِچ عام ملدا ہے، ایس دا پھل لما اتے کھاون جوگ ہوندا ہے

پھندان: (مصدر) ویکھو: پھندلان

پھندک: (مذ، صفت) جال وچھاون والا شکاری، پھاندھی، پھاہی وال، چڑی مار

پھندکی: (مذ) ویکھو: پھندک، ونگی: 'آپ پھندکی جال تے ہرن آپے، ہوندا اپنا آپ شکار ہیں توں'

پھُندن: (مذ) جھالر، ڈوری دا گُچھا، پھُمن

پھندنا: (فعم) دھوکھا دینا، چھل دینا

پھُندنا: (مذ) ویکھو: پھُندن

پھُندنیں: (مو) پھُمّن، کناری، کور

پھندوڑن: (مصدر) گڈمڈ کرن، اُلٹ پلٹ کرن

پھندھ: (مذ) پھاہی، جال، بندھن، پھندا

پھندھ لاونا، (محا) کسے نُوں پھساون لئی جال وچھاؤنا، ونگی: 'شابس تیں ئدھ ایہہ چنگا، اوس دا پھندھ لگایا'

پھندھا: (مذ) ویکھو: پھندھ

پھندھر: (مذ، صفت) پھن والا سپ

پھندھر: (مو) 1- چھیڑ خانی، شرارت 2- ٹچکر، چوبھ

پھندھر چلاون، (محا) ٹچکر کرن، چھیڑ خانی کرن

پھندھڑا: (مذ) ویکھو: پھندھ

پھنڈھک: (مذ) ویکھو: پھنڈک

پھندھن: (مصدر) ویکھو: پھندھنا

پھندھنا: (فعم) 1- پھڑنا، پکڑنا، قابو کرنا 2- ٹپنا، چھال مارنا

پھندی: (مذ) مکّار، فریبی، چلاک

پھندے: (مذ) ویکھو: 'پھندا' جیہدی ایہہ جمع اے

پھندے وِچ آ جاون، (محا) ویکھو: پھندے وِچ آون

پھندے وِچ آون، (محا) قابو وچ آون، دھوکھے وچ آون

پھندے وِچ پھساون، (محا) مشکل وچ پاون، اوکھت وچ پاون

پھندے وِچ پھسّن، (محا) جال وچ آون، مشکل وچ آون

پھندے وِچ پھسنا، (محا) دھوکھا کھا جانا، کسے دی چال وچ آ جانا

پھندے وچ لانا، (محا) دھوکا دینا، جال وچ پھسانا

پھندے وچوں نکلن، (محا) مشکل توں نجات حاصل کرن

پھندے وچوں نکلنا، (محا) چال توں بچنا، مصیبت توں بچنا

پھُندیت: (مذ) اوہ پالتو جنور جیہڑا اپنی اواز نال اپنے ہم جنساں نوں جال وچ پھسائے

پھنڈ: (مو) 1- گیند، کھدو 2- زور دی واچھڑ (مینہہ دی) 3- مار کُٹ، کٹائی، جھاڑ جھمب 4- پکی کھجور 5- جمع پونجی، فنڈ 6- کھدر دے کپڑے نوں بھٹھی چاڑھنا

پھنڈ چاڑھنا، (محا) بہت زیادہ کُٹنا، کُٹاپا چاڑھنا

پھنڈ کھانا، (محا) مار کھانا

پھِنڈ: (پو، مذ) رج، باہر نوں نکلیا ڈھڈ

پھِنڈ کھونڈی، (مو) کھدو کھونڈی

پھُنڈ: (مو) 1- آکڑ، پھڑ، ٹرپل، اکڑ بازی، اکڑ فوں، شیخی 2- چٹیا جان دی حالت، ونگی: 'سو سو کاغذ کالے کیتی آوندائے پھُنڈ کے آہندائے میں اک واری لکھ کے ٹھیک کدے نیں کیتا'

پھُنڈ وجن، (محا) بہت خوش ہونا

پھنڈا: (مذ) والاں دی لِٹ، ونگی: 'پگ وچوں پھنڈے باہر نکلے دیندے'

پھنڈار: (مذ) نکھار

پھنڈاکا: (مذ) گِلّے کپڑے چھنڈن توں نکلی اواز

پھُنڈان: (مصدر) 1- کٹائی کران 2- اخروٹاں وغیرہ نال نشانہ لاون

3- جتاون

پھنڈاوا: (مذ) 1- پھنڈن والا 2- مُنجی یاں جھونا مزدوراں کولوں پھنڈاون والا

پھنڈاون: (مصدر) 1- بنا محنت دے کُجھ دواون 2- دھان نوں پرالی توں وکھرے کراون

پھنڈاون: (مصدر) وڈیائی وغیرہ کر کے کسے نوں پھلاون

پھنڈاونا: (متعدی المتعدی) نشانے تے تیر، پتھر، گولی وغیرہ لگواونا

پھنڈائی: (مو) پھنڈن دا عمل یاں مزدوری

پھنڈر: (مو، صفت) اوہ مجھ جیہڑی بولدی ای نہ ہووے یاں آس نہ ہووے، بانجھ

لویری گئی دُدھ چواون نوں تے پھنڈر گئی لت بھناون نوں،

(اکھا) جدوں کوئی بے لوڑا یاں ریس نال یاں ایویں ہی اجیہا کم کرے جس وچوں کوئی فائدہ نہ نکلے، اودوں کہندے نیں

پھنڈُر: (مو) زخمی ہو کے یاں درد نال پھڑک جان دی حالت

پھنڈرانا: (فعم) پھڑکانا، پھڑکا دینا، زخمی کرنا

پھنڈرناں: (فل) حواساں وچ نہ رہنا، دماغ پھر جانا، مرغے/مرغیاں دا پھنڈرنا، پھڑک جانا

پھُنڈک: (مو) پھُنڈکن توں حاصل مصدر اے

پھُنڈکن: (مصدر) 1- دھوکھے نال کوئی شے کھوہ لون 2- جھنجھوڑن 3- مارن، کُٹن 4- جھاڑن، جھمبن، ونگی: 'پھُنڈک جو نکل پیا ئیں'

پھنڈکنا: (فعم) ویکھو: پھنڈنا

پھنڈکواون: (مصدر) 1- مار کٹائی کراون 2- دھوکے نال کُجھ کھُہاون

پھُنڈکویجن: (مصدر) 1- کٹیجن 2- فریب وچ آ کے کُجھ گوا بہون

پھُنڈکویون: (مصدر) ویکھو: پھُنڈکویجن

پھَنڈکی بدھن: (محا) الزام لانا، تہمت بنھنا

پھنڈل: (مو) موٹی مُرغی

پھنڈن: (مصدر) 1- مارن، کُٹن 2- جھاڑن

پھُنڈن: (مصدر) 1- پھلاون 2- پھوں پھاں کرن، وڈھ وڈھ گلاں کرن 3- خوشی نال پھُلن

پھنڈنا: (فعم) 1- مارنا، مار کُٹائی کرنا، جھاڑ جھمب کرنا 2- کسے پاسوں اُستادی نال کُجھ جھاڑنا، ماٹھنا 3- دھان نوں پرالی نالوں وکھرے کرن لئی کسے چیز تے مار کے جھاڑنا 4- کھڈی تے بنے ہوئے کپڑے نوں کُٹ کُٹ کے دھونا، پھنڈ چاڑھنا، رضائی دی رُوں نوں ڈنڈے مار مار کے سِدھا کرنا

پھنڈنا: (فل) 1- ہنکار کرنا، مان کرنا 2- پھلنا، خوش ہونا 3- بجھنا، موٹا ہونا 4- خوشامد تے جھوٹھی تعریف نال پھُل جانا

پھُنڈنا: (فعم) نشانے اُتے تیر، پتھر، گولی وغیرہ مارنا

پھنڈو گھونڈی: (مو) کھدو کھونڈی

پھنڈھا: (مذ) ککھ کانا، ڈکا

پھنڈی: (مو) لیٹواں گول مُوڑھا

پھنڈی کرونبلی: (مو) لوی عمر، اُٹھدی جوانی

پھنڈی پھُنڈی: (مو) نخرے کرنا، خوش ہو کے مچلنا، پرندیاں دا پراں نوں گیلا کر کے مچلنا

پھُنڈی پھُنڈی بہنا، (محا) پھُل پھُل بہنا

پُھنڈے نہ ماون : (محا) بہت خوش ہونا، خوشی نال پُھل جانا

پھنڈیا: (مذ) 1-زور دار واچھڑ 2- مار کُٹ، کٹائی 3- جھاڑ پُونجھ 4- پکی کھجور

پھنڈیا انگ نہ ماون، (محا) خوشی نال پھلیا نہ سمانا

پھنڈیچن: (مصدر) ویکھو: پھنڈیون

پھنڈیون: (مصدر) کٹیون، مریون، جھڑیون

پھنڑی: (مو) کرُومبل، کلی، پھلاں دا گُچھا

پھنسا: (مذ) پگ دا لڑ، ونگی: 'جوان، چادر گُوتے تے کن لاگوں نکلے پھنسے والی ولھیٹویں پگ توں ان پڑھ ،کرسان جاپدا سی'

پھنسان: (مصدر) اُلجھان، اٹکان، جال وچ پھڑن، دھوکا دین

پھنساؤ: (مذ) 1- بکھیڑا، الجھاؤ 2- گرفتار ہونا، پھڑیا جانا

پھنسی: (مو) پھوڑا، پھمنی

پھنسیاوا: (مذ، صفت) 1- پھانسی دیون والا 2- ٹھگ

پھنک/پھن وَدھر : (ہ، صفت) سپ مار

پھنکا: (مذ) ٹوسا

پھنکار: (مذ) 1-سپ دی پھنکار 2- زور دی ماری پھوک 3-ناساں پھلا کے کڈھی گئی آواز، پھنکار کڈھن دا عمل، غصے نال لیا گیا ساہ

پھنکارن: (مصدر) زور نال ساہ باہر کڈھن، پھوک مارن

پھنکارنا: (فعم) 1- زور نال ساہ باہر کڈھنا 2- پھوک مارنا 3- پھنکارا مارنا (سپ وغیرہ)

پھنکاری: (مو) 1-سپ دی پھنکار 2- زور دی ماری پھوک

پھنکارے: (مذ) ویکھو: 'پھنکاری' جیہدا ایہہ مذکر رُوپ اے

پھنکارے چھڈنا، (محا) رُکا رُعب پاونا

پھنکارے مارنا، (محا) ویکھو: پھنکارے چھڈنا

پھنکلا: (مذ) ویکھو: پھنسی

پھنکلی: (مو) ویکھو: پھنسی

پھنکن: (مصدر) 1-سڑ جاون، سڑن 2- گھوڑے یاں کھوتے دا ساہ باہر کڈھن

پھنکنا: (فل) حالت اچھی ہو جانا

پھنکنی: (مو) ویکھو: پھونکنی

پھنکی: (مو) ویکھو: 'پھکی' جیہدا اے وگاڑ اے

پھنگ : (مذ) کُکڑی دے پر، کھمبھ، ونگی: 'مکر بُرے زنانیاں وچ ہینگے، اک پھنگ دے کردیاں ڈار سائیں'

پھنگا: (مذ) اکھ وچ وجن والا ٹِڈا

پُھنگار: (مو) رِکن مِن، واچھڑ، پھوار

پھنگارن: (مصدر) 1-تروکن 2- رِکن مِن ہوون

پھنگران: (مصدر) ویکھو: پھنگراون

پھنگراوَن: (مصدر) 1- چھڑکاون 2- پھوار پاون

پھنگرو: (مو) چھلتر، پھانگڑ

پھنگن : (مذ، صفت) 1- چلاک آدمی 2- مُورکھ آدمی لئی وی ورتیا جاندا ہے

پھنگوڑا: (مذ) بچے یاں بچی دا پینگا، لکڑی دا جھولا

پھنگھ : (مذ) کھمبھ، پر، پنکھ

پھنگھ جھاڑنا، (محا) آکڑاں بھنا

پھنگھ لگنے، (محا) کھنبھ لگنا

پھنگھ نکلنا، (محا) ویکھو: پھنگھ لگنے

پھُنگھا: (مذ) کھنبھ، کھنبھڑی (کشیدہ کاری وِچ)

پھنگھالا: (مذ) پکھیرو، پرندہ

پھنگھڑ: (مذ،صفت) پراں والا

پُھنگی: (مو) 1-شاخ دا سر 2- نِک دی نوک

پھنِل: (مذ،صفت) 1- بیماری دا بہانہ کرن والا 2- جھوٹھا، دھوکے باز

پھنِن: (ہ،صفت) پھن دار سپ

پھنن لاون: (محا) چار چاند لانا، عزت ودھانا، شان وشوکت ودھانا

پھنتگ: (ہ،مو) رُکھ دی چوٹی، شاخ دا سرا

پھنُو: (مذ) فائدہ، لابھ

پھنوار: (مو) پھوہار، واچھڑ، کِن مِن

پھنُوں: (مذ) ویکھو: پھنُو

پھنہا: (مذ) اِک چھند خاص کہ جس دی ورتوں سری گورو گرنتھ صاحب وِچ کیتی گئی ہے

پھنہنی: (مو) ویکھو: پھنی

پھنہیر: (مذ) ویکھو: پھنیر

پھِنّھ: (مذ،صفت) پھینا پن، بِڈا نک

پھِنھا: (مذ،صفت) ویکھو: پھینا

پھِنھی: (مو،صفت) ویکھو: 'پھنھا' جیہدی ایہہ تانیث اے

پھنی: (صفت) 1- پھن والا (سپ) 2- پھن ورگا

ناگ پھنی، (مو) اک بُوٹی جس دی شکل سپ دے پھن ورگی ہوندی ہے

پھِنی: (مو،صفت) بیٹھے نک والی، بِڈی

پھنّے: (صفت) بہت ودھیا، چنگیے توں چنگا

پھنّے خاں: (مذ،صفت) گھمنڈی، آکڑ باز

پھُنّے: (مذ) پھُلّے ہوئے، رُسے ہوئے

پھُنّے پھُڑ وسے رہنا، (محا) ناراض رہنا، رُسیا رہنا

پھُنّے پھُنّے رہنا/ ہونا، (محا) مُونہہ پھُلائے رہنا، رُسیا ہویا رہنا

پھنیر/ پھنیئر: (مذ،صفت) کوبرا سپ، پھن والا ناگ، ونگی: 'سُنڈاں کر پھنیئر متاں خاباں وِچ لکاون' (نجم)

پھنیس: (مذ) سپّاں دا راجا، وڈّا سپ

پھنیڑاں: (فعم) حل کرنا، شربت بنانا

پھ ...... و

پھُو: (مو) 1- پھوک مارن دی آواز 2- تُھو

پھوآ / پھوہا: (مذ) قطرہ

پھوار: (مو) ویکھو: پھوہار

پھوارا: (مذ) 'فوارہ' دا گاڑ

پھواڑہ: (مو) کنک دی بھوسی دا گول ذخیرہ، تڑہ بنانا

پھوالے: (مذ) کن وچ پاون والا زیور

پھواون: (مصدر) ویکھو: پھہاونا

پھوپا: (مذ) ویکھو: پھُوپھا

پھُو پاری: (مو) پرمی اون تاں دی جھاڑی

پھوپس: (مو) پھپھی سس
پھوپھا: (مذ) پھپھی دے گھر والا، پھپھڑ
پھوپھاری: (مو) اک رُکھ جس دیاں سوٹیاں بنائیاں جاندیاں نیں
پھوپھڑ: (مذ) بکواس، فضول گل بات، گندی گالھ
پھوپھڑ تولنا، (محا) پھکڑ تولنا، گالھاں کڈھنا
پھوپھس: (مو) ویکھو: پھپھیس
پھوپھسرا: (مذ، صفت) بیوی دی پھپھی دا شوہر، پھپھا سوہرا
پھوپھل: (مذ) سپاری، چھالیا
پھوپھلا: (صفت) ویکھو: پھوکلا
پھوپھی: (مو) پیو دی بھین، پھپھی، ونگی: 'طعنے نہ دے پھوپھی تائی، ایتھے جوگی نوں قسمت لیائی' (بُلھے شاہ)
پھوپھیر: (مذ) پھوپھی داپتر، پیو دا بھانجا، پھپھی زاد بھرا
پھوپھیر: (مو) پھوپھی دی دھی، پیو دی بھانجی
پھوپھیرا: (مذ، صفت) ویکھو: پھوپھیر
پھوپھیس: (مو) بیوی دی پھپھی، پھپھی سس
پھوپھیسر: (مذ) پھپھی سس دا خاوند
پھوپی: (مو) ویکھو: پھوپھی
پھوپیرا: (مذ) ویکھو: پھوپھیرا
پھُوت: (مو) دیندرُو ناں دی جھاڑی
پھُوت: (مو) شیخی، پھڑ
پھوت بدھن، (محا) جھوٹھی شان دا اظہار کرنا
پھوت بناون، (محا) جھوٹھی وڈیائی ظاہر کرنا
پھُوت پھات، (فم) جھوٹھی شان، دکھاوے دا ٹھاٹھ باٹھ، شوشا، جھوٹھ مُوٹھ دی خوشامد
پھُوت کنڈا، (مذ) 1- کنڈیاری 2- لانا ناں دی جھاڑی 3- لشوری ناں دا اِک پودا
پھُوت ہوون، (محا) آکڑ ہونا، وڈیائی ہونا
پھُوت یاں پھُوتاں مارن، (محا) شیخی مارنا
پھُوتاں مارن، (محا) ڈینگ مارنا، اپنے مونہہ میاں مِٹھو بننا
پھُوتک: (مذ) اِک دوا
پھُوتی: (مذ) گھمنڈ کرن والا، پھڑ مارن والا، شیخی باز
پھوٹ: (مذ) پاڑ، پاٹک
پھوٹ: (مو) 1- لڑائی جھگڑا، وَیر ورودھ، نااتفاقی 2- برتن دے ٹُٹن تے پین والی لکیر، علیحدگی، وکھری 3- اِک پھل دا ناں 4- برسین وغیرہ دے اِک لو کٹن توں مگروں دوبارہ پھٹیا چارا، دوجا لو 5- گھمنڈ، پھڑ، ترپل، شیخی 6- دوجا پُنگارا
پھَوٹ: (فجائیہ کلمہ) کسے تے لعنت پاون دا عمل (لعنت ہووے)، پھٹکار، پھٹے مونہہ
پھَوٹ کرن، (محا) انکار کرنا، بدتمیزی نال جواب دینا
پھوٹا: (مذ) ویکھو: پھوٹا
پھوٹا ٹھارن، (محا) اطمینان کرنا/کرانا
پھوٹک: (مو) پھٹ، ناچاقی
پھوٹن: (مصدر) توڑن، بھنن

پھوٹنا: (فل) ٹُٹنا، بھجنا

پھوٹُو: (مو) 'فوٹو' دا وگاڑ

پھوٹھوار: (مذ) پوٹھوہار...... دریائے جہلم تے سندھ دا درمیانی علاقہ

پھوٹواں: (مذ، صفت) 1- اُگیا ہویا، پُھٹیا ہویا 2- علیحدہ، وکھرا وکھرا 3- اوہ پودا جیہڑا کٹن توں بعد دوبارہ پنگر پیا ہووے

پھوٹی: (صفت) شیخی مارن والا، پھڑاں مارن والا

پھوج: (مو) 'فوج' دا وِگاڑ

پھوجی: (مذ) 'فوجی' دا وِگاڑ

پھوڈا: (مذ) ویکھو: پیہڑا

پھور: (مو) 1- ہلکی ہلکی بارش، پھوار 2- اکھ دی پُتلی، ڈیلا

پھور: (مذ) اینا سما جِتنا اکھ جھمکن وِچ لگدا ہے

اکھ دے پھور وچ، (فم) بہت چھیتی، جھٹ پٹ، فوراً

پھورا: (مذ) ویکھو: پھور

پھورا لاونا، (محا) کسے کم نوں جھٹ پٹ کرنا

پھورے بچ، (فم) ویکھو: اکھ دے پھور وِچ

پھورے نوں، (فم) ویکھو: اکھ دے پھور وچ

پھورنا: (فعم) ویکھو: پھوڑنا

پھوری/فوری: (فم) ٹپوسی، چھال، چھڑپا

پھوری لاونا، (محا) ٹپوسی مارنا، چھال مارنا

پھُوری: (مُل، مو) ویکھو: پھوہڑی

پھوڑ: (مذ) 1- پھڑ، گپ، شیخی 2- دھوکھا، فریب 3- پھوڑا، پیپ والا زخم، وِنگی: 'جے مجھ گھراں نال گوہا وڈھ دیندی تاں اوہ پھوڑ نال اوہدے پڑے سیک دیندی'

توڑ پھوڑ، (فم) کسے چیز نوں توڑ کے یاں پھوڑ کے ختم کرن دا کم یاں طریقہ

پھُوڑ: (مذ) پھوہڑ، وِنگی: 'پیسہ سرے نہ کسے توں پھوڑ جوگا، پھوے سُتیاں نک نوں چاڑھدے نیں'

پھوڑا: (مذ) گوہا اِکٹھا کرن والا اوزار، پھاوڑا، پھوڑھا

پھوڑا: (مذ) 1- گومڑ، وڈی پھنسی، گن، گڑ 2- مجازاً...... تکلیف دہ شخص، مردم آزار، وِنگی: 'پہلوسی اینویں بُتا پھوڑا' (نجم) 3- پنڈے اُتے اُبھری ہوئی تھاں جس وچ پیپ پے کے پیڑ ہوندی ہووے، وِنگی: 'کردے آن بیدرد مزاخاں کرن دُکھاون پھوڑا' (ہاشم شاہ) 4- زخم، پھٹ

پھوڑا بہہ جانا، (محا) پھوڑے دا ٹھیک ہو جانا

پھوڑا پکنا، (محا) پھوڑے دا پک کے پھٹن والا ہونا

پھوڑا پھمنی، (مو) چھوٹا وڈا پھوڑا

پھوڑا پھنسی، (مو) ویکھو: پھوڑا پھمنی

جڑھاں والا پھوڑا، (مذ) اک طرحاں دا پھوڑا جو وار وار پنگر پیندا ہے

موگلی پھوڑا، (مذ) اک طرحاں دا بہت چر رہن والا پھوڑا

پھُوڑا: (مذ) مُوڑھا

پھوڑنا: (فل) 1- کرم دا کرنا 2 بُرائی کماونا، وِنگی: 'بسر پیری کیا پھیڑیا' 3- وِگاڑنا

پھوڑنا: (فعم) توڑنا، بھننا، وِنگی: 'بہت جیو دے وچ تدبیر کر کے فرہاد

پہاڑنوں پھوڑیا اے' (وارث شاہ)

بھانڈا پھوڑنا، (محا) بھیت کھولنا، بھانڈا بھننا

پھوڑھ: (مذ،صفت) 1- کُچجا، بے سلیقہ، بے ہنر 2- احمق، اُجڈ

پھوڑھ پُنا، (مذ) ویکھو: پھوہڑ پُنا

پھوڑھا: (مذ) ویکھو: پھاہوڑا

پھوڑھی: (مو) 1- چھوٹا پھوڑھا 2- چِتا وچوں پھُل چُکن ویلے سواہ اکٹھی کرن لئی پھاہوڑے دی شکل دی بُہت چھوٹی جیہی لکڑی

پھوڑی: (مو) 1- وچھے ہوئے کَکھ، پرالی وغیرہ، صف 2- مرگ تے افسوس لئی آیاں ہویاں دے بیٹھنے بہن دی تھاں

پھوڑی: (مو) ویکھو: پھوہڑی

پھوڑیاں: (مو) ویکھو: 'پھوڑی' جیہدی ایہہ جمع اے، وَنگی: 'کالی داس سبھ مجلساں اُٹھ گئیاں آخر کا لپیٹ کے پھوڑیاں نوں'

پھوس: (مذ) 1-پُرانا سُکا گھاہ یاں ککھ 2- آٹے دا چھان 3- بہت کمزور آدمی یاں عورت

پھوس پرال، (مذ) سُکا گھاہ، گھاہ پھوس، ککھ کنڈا، ککھ کان

گھاہ پھوس، (مذ) ویکھو: پھوس پرال

پھوسڑ: (مذ) آٹے دا چھان

پھوسڑے: (مذ) پاٹے پُرانے کپڑے، لیراں کتراں

پھوسی: (مو) ڈنگراں دا گوبر

پھوسی/ پھوسیاں مارن، (محا) خودگھڑ کے غلط گل بیان کرنا، افواہاں اُڈانا

پھوسی: (مذ،صفت) سُست آدمی، آلسی آدمی

پھوسی: (مو) آواز دِتے بِنا ڈھوئی راہیں نکلن والی بدبودار ہوا

پھوسی مُچھرن، (محا) فضول گل ودھانا

پھوک: (مذ) پھوگ، رس یاں عرق نکل جاون دے بعد رہ جاون والا مواد

پھوک: (مو) 1-مونہہ یاں پھوکنی وغیرہ راہیں زور نال کڈھی ہوا 2-ساہ 3- سپ دی پھُنکار، وَنگی: 'آتش لین بگانے گھر سی اتے پھوک دیون گھر اپنا' (ہاشم شاہ) 3-غبارے، ٹائر یاں فٹ بال وغیرہ وچ بھری ہوئی ہوا 5-روح

پھوک بھرنا (مارنا/دینا)، (محا) 1-غبارے، ٹائر وغیرہ وچ ہوا بھرنا 2-اُکسانا 3-پھُلانا

پھوک پھاک، (مو) پھوں پھاں، آکڑ، ہنکار

پھوک پھوک کے قدم (پیر) رکھنا، (محا) بہت سوچ وچار توں مگروں کم کرنا

پھوک چاڑھنا، (محا) 1- جھوٹھی تعریف کر کے پھُلاونا 2- کسے نوں لڑن لئی اُکساونا

پھوک چھکنا، (محا) پھوکی وڈیائی سُن کے خوش ہونا

پھوک دینا، (محا) 1-جھوٹھی تعریف کر کے پھُلاونا 2- سبھ کُجھ برباد کر دینا

پھوک سُٹنا، (محا) 1- ساڑ دینا، لُوہ سُٹنا 2- سبھ کُجھ تباہ کر دینا

پھوک کڈھنا، (محا) ہنکار دُور کرنا، آکڑ بھننا

پھوک کھانا، (محا) پھوکی وڈیائی سُن کے خوش ہونا، پھوک چھکنا

پھوک کے، (فم) اگ لا کے

پھوک کے تاپ (کس) چڑھنا، (محا) تیز بخار چڑھنا، بہت بخار چڑھنا، وَنگی: 'کُھلی اکھ تے بدلیا جگ ڈِٹھا، آلِ دِمن نُوں پھوک کے تاپ چڑھیا'

پھوک لینا، (محا) پھوکی وڈیائی سُن کے خوش ہونا، وادھو گلاں مار کے اپنی وڈیائی کرنی

پھوک مار کے اُڈا دینا، (محا) کسے نوں تُچھ سمجھنا

پھوک مارنا، (محا) 1- کسے گرم چیز نوں پھوکاں مار کے ٹھنڈا کرنا 2- جھاڑا کرن توں مگروں مونہہ نال پھوکاں مارنا 3- منتر پڑھنا

پھوک مِلنا، (محا) پھوکی وڈیائی ہونا، وَنگی: 'بندے نوں ذرا کو جتی دی پھوک ملدی اے، اوس دا دماغ جھٹ اسمان چڑھ جاندا اے'

پھوک ناٹا، (مذ) غبارہ، بھُکانا، بُلبُلا

پھوک نِکلنا، (محا) 1- مرنا، پران چھڈنا 2- آکڑ جاندی رہنا، شیخی کرکری ہونا

پُھوک وچ آون، (محا) شیخی وچ آنا

کن وچ پھوک مارنا، (محا) 1- سکھا پڑھا دینا، پٹی پڑھا دینا 2- چغلی کرنا 3- گورو منتر دینا

گھر پھوک تماشہ دیکھنا، (اکھا) جدوں کوئی آدمی اپنا نقصان آپ کرے اتے اس دی کوئی پرواہ نہ کرے اودوں کہندے نیں

پھوکا: (مذ، صفت) 1- کھوکھلا 2- بے گُن، بڑبولا، شیخی مارن والا

پھوکا پھاکی، (مو) 1- جھوٹھی آکڑ، پھوں پھاں 2- باہرلی شے، باہرلا دکھاوا

پھوکا: (مذ) ویکھو: پھوک

پھوکا ڈیون، (محا) پھوک مار کے موم بتی وغیرہ نوں بُجھا دینا

پھوکا ساڑی، (مو) سونا بناون دی آس تے دھاناں ساڑن دا کم یاں معنی

پھوکاں: (مو) ویکھو: 'پھوک' جیہدی ایہہ جمع اے

پھوکم: (مذ) پھوک توں اے، جیہدے معنے نیں نُچڑ جاون توں بعد بچیا ہویا، نُچڑیا ہویا، خالی، کھوکھلا، فضلہ، جھلو، پھچی، وَنگی: 'اُٹھ پھوکم پھاک کروتاں' (نجم)

پھوکن: (مصدر) 1- پھوک نال اگ مچاون 2- پھوک بھرن

پھوکنا: (مذ) 1- غبارہ 2- کُجھ کلام دم کرنا 3- دولت اُڈانا 4- کسے دے کن وچ کُجھ کہہ کے اُکسانا 5- ساڑنا، جلاونا 6- پھوک مارنا 7- کسے چیز نوں فضول برباد کرنا

عید پچھوں تُنبا پھوکنا، (محا) سالنگھ جان مگروں کوئی کم کرنا

گھر پھوکنا، (محا) ایویں فضول خرچی کر چھڈنا

مُونہہ پھوکنا، (محا) نہ چاہندیاں وی کسے دے مجبور کرن تے کھواونا پیاونا

پھوکنی: (مو) 1- اگ بھڑکان لئی استعمال کیتی جاون والی اوہ نالی جیہدے نال ہوا دیندے نیں 2- شیخیاں مارنا 3- دھونکنی

پھوکنیں: (مو) ویکھو: پھوکنی

پھوکھرج: (مذ) ویکھو: پُکھراج

پھوکی: (مو) 'پھوکا' دی تانیث

پھوکی شیخی دا مُل مُحول، (اکھا) جھوٹھی پھوں پھاں اوڑک مذاق دا باعث بندی اے

پھوکی میں، (مو) خالص ہون دی حالت، ودھیا ہون دی حالت

پھوکی: (مو) ساڑ، ہونکنی

پھوکی لگن، (محا) شدید جلن ہوون

پھوکی: (مو) اوہ دوائی جو پِنڈے دے درد نوں دُور کرن لئی لائی جاندی ہے

پھوکے: (مذ) ویکھو: پھوکا

پُھوکے ریڑھن، (محا) بے پرکی اُڈانا، بے تُکیاں گلاں کرنا، ہوائی گلاں کرنا

پھوکے سنکھ وجاون، (محا) ہوا وچ تیر چلاون

پُھوکے فائر کرن، (محا) گلاں کرنا، زبانی جمع خرچ کرنا

پھوکے مارن، (محا) گپ ہانکنا، جھوٹی برائی بیان کرنا

پھوکیا: (مذ، صفت) 1- ساڑیا ہویا 2- صاف کیتا ہویا

پھوکیا چھٹیا، (صفت) بدمعاش، لُچا، بے شرم، ننگی: 'گھراں وچ نہ واڑ دے بھلے مانس، سارے جگ دے پھوکیاں چھٹیاں نوں'

پھوکیا رہن، (محا) غصے نال بھریا ہونا

پھوکیاں: (مو) بے پردیاں گلاں، کھوکھلیاں باتاں، بے تکیاں گلاں

پھوکیاں مارنا، (محا) ڈینگاں مارنا، شیخیاں مارنا

پھوکیجن: (مصدر) پھوکیا جاون

پھوگ: (مذ) 1- رَس توں خالی، چُوپی ہوئی گنڈیری یاں گنے دی چھِچھی 2- کُوڑا 3- فُضلہ، وادھ 4- اک جھاڑی جیہدے پھل نوں پھوگلی آکھدے نیں 5- تھل وچ ہون والا اک پودا 6- بچی ہوئی میل 7- ہلکا پن 8- ٹب وچ پئے نیل وچ ملیا نہ حل ہوون والا مادہ جیہڑا تھہ وچ بہہ جاندا اے

پھوگ پھلی، (مذ) 1- اک ریگستانی بوٹا 2- رس کڈھ لین مگروں باقی بچی شے 3- بے طاقت، بے زور، رُکھا، پھوکا 4- رس توں خالی، فضلہ، وادھو، مجازاً، بے کار، فضول

پھوگرُو: (مذ) پھوگ ناں دی اک جھاڑی دا پھل جو کھان دے کم آوندا ہے

پھوگری: (مو) ویل ورگا اک پودا جیہڑا پنجاب وچ شِوالک توں لے کے سندھ تک ملدا اے، ایہنوں بھیڈاں چردیاں نیں

پھوگل: (صفت) ویکھو: پھوکلا

پھوگلا: (صفت) ویکھو: پھوکلا

پھوگلی: (مو) پھوگ جھاڑی دا پھل جس دی روٹی بنائی جاندی ہے یاں سبزی دے طور تے رِنھیا یاں پکایا جاندا ہے

پھُوگلی: (مو) بوٹا، پھُل

پھول: (ہ، مو) 1- مٹھا بولنا 2- شراب

پُھول: (ہ، مذ) 1- پھُل، کھِڑی ہوئی کلی 2- چنگاری 3- اوہ نقش جیہڑا آستین تے بناندے نیں 4- پھُل دی شکل دا اک گہنا 5- مجھ دے متھے تے چِٹا داغ 6- کھِڑی ہوئی کلی 7- رنگدار پتیاں دا گُچھا

پھُول پھُلاٹ، (مذ) ویکھو: پھُل پھُلاٹ

پھُول تُن، (مذ) تُن ناں دا پھُل جو پیلے رنگ لئی ورتیا جاندا ہے

پھُول دان، (مذ) اوہ بھانڈا جس وچ پھُلاں دا گلدستہ بنا کے رکھیا جاندا ہے

پھُول سُپاری، (مو) ویکھو: پھُل سپاری

پھول سوگرد، (مذ) گندھک، پھُل

پھول سیل، (مو) اک جھاڑی جو پنجاب دے دریاداں دے کنڈھے تے عام ملدی ہے ایس دا پکیا پھل کھٹا ہون تے وی کھادا جاندا ہے

پھول کرن، (مذ) کن دا اک گہنا

پھول مارنا، (محا) 1- چنگی طرحاں لبھنا 2- چنگی طرحاں تلاشی لینا

پھول مالا، (مو) پھُلاں دا ہار، ونگی: 'بھینس ویکھ نی ہو کے پھول مالا، گلے کنت دے ویل سُہائی جاپے'

پھول مکھانا، (مذ) پانی وچ اُگن والا اک بوٹا

پھول: (مذ) پٹیالہ، نابھا، جیند دیاں ریاستاں دے مہاراجیاں دے وڈے وڈیرے دا ناں

پھولا: (سن، مذ) 1- اکھ دے ڈیلے وچ پیا ہویا چٹا داغ 2- سُوت دی اٹی

پھولا: (مذ) پھرولن دا عمل، اُلتھ پلتھ

پھولا پھالی، (مو) 1- تلاشی، ڈھونڈ بھال 2- چھان بین

پھولام: (ہ، مذ) اِک قسم دا کپڑا جیہدے وچ پھُل بنھے ہوندے نیں

پھولاں: (مذ) پھولن دا عمل، پھرولا، اُلتھ، پلتھ

پھولاں زادہ، (مذ، صفت) بہت نازک اتے سُندر آدمی

پھولاں زادی، (مو، صفت) بہت نازک، سندر عورت

پھولر: (مذ) بھال، تلاش

پھولر پھالر، (فم) پھول پھال کے، لبھ کے، تلاش کر کے

پھولرو: (مذ) ویکھو: پھولر

پھولکیاں: (مو) سِکھاں دیاں بارھاں مِسلاں وچوں اک مِسل جس دا مُکھی بابا پھول سی

پھولن: (مصدر) پھرولن، کوئی شے لبھن یاں کڈھن واسطے چیزاں نوں بیٹھاں اُتانہہ کرن، اکٹھیا کیتیاں ہوئیاں چیزاں نوں اِک اِک کر کے ویکھن، تکن، تلاشی لوَن، ونگی: 'مرزے صاحباں دا خط پھولیا، پڑھے بیٹھ نویکلا جا'

پھولن پھالن، (فم) پھول پھال، بھال، تلاش

پھول پھولن، (محا) حقیقت جانڑاں، گل دی تہہ تک پہنچنا

پھولن کرنا، (محا) لبھن، ڈھونڈن

پھولے پھولن، (محا) بھید ظاہر کرنا

پھولن: (مذ) کنگنی سیل وغیرہ گھٹیا قسماں دا اناج

پھولنا: (فعم) 1- تلاش کرنا، لبھنا 2- تلاشی لینا 3- کسے رلی ہوئی چیز نوں الگ کرنا، نکھیڑنا 4- پولا کرنا 5- کسے چیز دے اندرلے حصے نوں ظاہر کرنا 6- کھولنا، اوہ لکڑی جس نال تندور یاں چُلھے دی اگ پھولی جاندی ہے

پھولنے پھولنا، (محا) کسے نال بھلیاں گلاں کرنا، دل دیاں گلاں کرنا

دُکھ سُکھ پھولنا، (محا) کسے کول جا کے دُکھ سُکھ دیاں گلاں کرنا

دُکھڑے پھولنا، (محا) کسے نوں اپنا دُکھ سناونا

کُوڑا پھولنا، (محا) اجائیں کم کرنا، فضول کم کرنا

پھولنا: (فل) ہنکار کرنا، گھمنڈ کرنا

پھولنہاراں: (صفت) 1- پھرولن والے، تلاشی لین والے 2- دُکھ

درداں دا کسے اگے اظہار کرن والے

پھولنی: (مو) اوہ لکڑی جس نال بھٹھی یاں تندور دی اگ پھولدے نیں، کڈھنی

پھولو: (مو) ویکھو: پھلّو

پھولُو: (مو) اوہ سنڈھا جس دے متھے تے چِٹا نشان ہووے

پھولی: (مو) نہر دے پانی دی دھار

پھولی: (مذ) چاء وچ پاون والا سوڈا

پھولیاں: (فمع) 1- پھرولیاں، بھالیاں، ڈھونڈیاں 2- پھولن مصدر توں، پھولن، پھرولن، بھالن، ڈھونڈن

پھونٹ: (مو) کھیرے وغیرہ دی نسل دی اک ویل جو پنجاب وچ عام بیجی جاندی ہے

بن پھونٹ، (مو) اک رُکھ دا ناں

پھونتر: (مو) چینی

پھونٹا: (مذ) بُلبلا، بُدبُدا

پھونڈا: (مذ) 1- آ کڑیا 2- ٹرپل، پھکو

پھونکار: (مو) پھنکار، شوکر

پھونگر: (مو) ویکھو: پھنکار، ونگی: 'سانوں دوہاں نوں وانگ دومونہی دے جی، دُوروں پھونگراں مار کے ڈنگدا اے'

پھونہار: (مو) ویکھو: پھوہار

پھونہارا: (مذ) ویکھو: پھوہارا

پھونہہ: (مذ) قطرہ، ذرا کُو، تُبکا، نِکی نِکی پھوہار

پھونہہ: (مو) ویکھو: پھوں

پھونہہ بھر، (صفت) پھوہی بھر، ماسا کُو، تھوڑی

پھونہہ پھونہہ، (مو) ویکھو: پھوں پھوں

پھوں: (مو) پھوکی آ کڑ، ہینکڑ، شیخی، پھوکی شان

پھوں پھاں، (مو) ویکھو: پھوں

پھوں پھاں رکھنا، (محا) بہت شوقین بن کے رہنا، پھوکی شان وکھاونا

پھوں پھاں کڈھ دینا، (محا) ہنکار بھن دینا، آ کڑ ختم کر دینا

پھوں پھاں نکلنا، (محا) آ کڑ ختم ہو جانا، ہنکار ٹُٹ جانا

پھُوں پھاں وچ ہوون، (محا) آ کڑ وچ ہونا

پھوں پھوں، (مو) ویکھو: پھوں پھاں

پھوں پھوں کرنا، (محا) غصّے دی حالت، پھوں پھوں کر دے رہنا

پھوہ: (مذ) 1- شیخی دیاں گلّاں، پھکڑ، پھوہڑ 2- اپنا کم کڈھن لئی جھوٹھ بولن دی عادت، دھوکھا، چھل 3- داء لگنا

پھوہ باز، (مذ، صفت) پھڑّاں مارن والا، پھڑ مار

پھوہ پینا، (محا) داء لگنا

پھوہ مارنا، (محا) پھوہڑ مارنا، شیخی مارنا، بکڑ مارنا

پھوہ: (مو) ویکھو: پھونہہ

پھوہا: (مذ) رُوئی دا گولہ، رُوں دی بتّی، پھاہا، پھنبا، بُوا

پھوہار: (مو) 1- نکی نکی کِنی دا مینہہ، بہت ہلکا مینہہ، رِکن مِن 2- نِکے نِکے قطرے 3- آبشار

پھوہارا: (مذ) 1- اِک طرحاں دا آلہ جس وچوں پانی کنیاں دی شکل

وِچ اُتے نوں نکل کے ہیٹھاں نوں ڈگ پیندا ہے 2- اوہ پانی جو کسے جگہ توں دھار دی شکل وچ نکلے، ونگی: نہراں حوض پھوہارے برسن ہر ہر چونک بہاراں' (ہاشم شاہ)

پھوہارا چھٹنا، (محا) 1- کسے مائع شے دا دھار دی شکل وچ کسے تھاں توں نکلنا 2- پھوہارے توں پانی دا نکلنا

پھوہارا وگ ٹُرنا، (محا) ویکھو: پھوہارا چھٹنا

پھوہارنا: (فعم) ترونکنا، چھڑکنا

پھوہانرا: (مذ) 1- 'فوارہ' دا وگاڑ، چشمہ 2- اوہ بھانڈا جیہدے نال رُکھاں نوں پانی لائی دا اے

پھُوہاں: (مذ) ویکھو: 'پھُوہی' جیہدی ایہہ جمع اے

پھُوہر: (مو) پھُہار، پھوار، کن من، واچھڑ

پھوہڑ: (مذ) چوڑائی لسبائی وچ وڈی چٹائی، پھوہڑی دا اسمِ مکبر

پھُوہڑ پھٹنا، (محا) ملکوٹھپنا، مونہہ بند کرنا

پھُوہڑ: (مذ، صفت) 1-ان پڑھ، گنوار 2- مُورکھ، بے وقوف 3- بے پرواہ 4- اکھڑ 5- پھِجّی زنانی 6- (مو) چٹائی 7- پھڑ، شیخی، پھوکی پھُوں پھاں 8- رعب، دبدبہ 9- نالائق، احمق

پھوہڑ پانا، (محا) 1- رعب جمانا، رعب پانا، اپنی وڈیائی جتاون لئی اداکاری کرنا 2- متاثر کرن لئی دھوکہ دینا

پھُوہڑ پنا، (مذ) پھُوہڑ ہون دا عمل

پھوہڑا: (مذ، صفت) 1- گند بکن والا، بکواس کرن والا 2- پھوڑھا

پھوہڑی: (مو) 1- کھجور دے پتّیاں دی بنی ہوئی چٹائی 2- سوگ مناون دی تھاں

پھُوہڑی پاونا، (محا) 1- ہندوواں وِچ کسے بندے دے مرن تے عورتاں دا پھُوہڑی وِچھا کے سیاپا کرنا 2- کسے کم نوں کراون خاطر دھرنا مار کے بیٹھنا

پھُوہڑی پینا، (محا) ماتم ہونا، سوگ ہونا

پھُوہڑی تڑڈّا، (مز) بسترا، اوڑھنا بچھونا، غریب دا بسترا

پھُوہڑی تے جانا، (محا) ماتم پُرسی لئی جانا

پھُوہڑی چکّنا، (محا) سمبندھی دے مرن پچھوں کسے خاص دن توں مگروں رشتے داراں دا ماتم کرنا بند کرنا

پھُوہڑی چھنڈنا، (محا) ویکھو: پھُوہڑی چکّنا

پھوہنا: (فعم) ویکھو: پھاہنا

پھوہی: (مو) سجری سُوئی ہوئی گِدڑی

پھُوہی پاونا، (محا) ہندوواں دے گھر کسے نوں ماتا (چیچک) نکل کے مُڑ جان تے سیتلا (سیتا دیوی) نوں پُوجنا

پھُوہی: (مو) 1- مینہہ دی نکی نکی کنی 2- چھوٹا پھوہا، چھوٹا پھنبا

پھوہیا: (مذ) مرہم لایا ہویا کپڑا، پلتا

پھُوہیں پھُوہیں کر کے تلا بھر جاندا ہے: (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ تھوڑا تھوڑا کر کے وی کجھ بن جاندا ہے اوددوں کہندے نیں

پھوھار: (مو) پھوہار، فوارہ، ونگی: 'اکھاں میریاں توں ڈُلھ پین ہنجو، جدوں پھُل توں سُکے پھوار اڑیئے'

پھُوئی لاون: (محا) قطع تعلق کرنا

پھُوئے پھان: (صفت) کھنڈے ہوئے

پھوی: (صفت) پھوہی، پھوہار، پھوہا، ونگی: 'سر دے والاں نوں
پھوہی بن کے پوے بدکار نار'

پھوِی: (ج، مو) گِڈر دامستی تے آون

پھ ...... ہ

پھہا: (مذ) ویکھو: 'پُھہیا' جیہدا ایہہ وگڑیا روپ اے

پُھہار: (مو) پھوار، رِکن مِن، بوندا باندی

پُھہارے: (مذ) 1- ویکھو: پُھہار ا جیہدی ایہہ جمع اے 2- وباء، متعدی مرض دے پھیلن دی حالت 3- 'فوارہ' دا وگاڑ

پُھہارے: (مو) ویکھو: 'پھہار' جیہدی ایہہ جمع اے

پھہاوڑا: (مذ) ویکھو: پھوہڑا

پھہاون: (مصدر) پھساون، قابو کراون، ونگی: 'آ کھ دمور در وکھ دھیدونوں اساں دل پھہایا' (دمو)

پھہاونا: (فعم) ویکھو: پھہاون

پھہائی: (مو) ویکھو: پھسائی

پھہران: (مصدر) 1- لہراں، اُڈان 2- اُڈن، لہراون

پھہراون: (مصدر) ویکھو: پھہران

پھہراونا: (فعم) ہوا وچ اُڈاونا، لہراونا

پھہرنا: (فل) ہوا وِچ اُڈنا، لہرنا

پُھہڑ: (صفت) 'پھوہڑ' دی تخفیف، بے سلیقہ، اُجڈ، احمق

پُھہڑا: (مذ) ویکھو: پھوہڑا

پُھہڑائی: (مو) ویکھو: پھوہڑپن

پھہڑی: (مو) چھوٹا پھاوڑا، پھوڑی

پھہس: (مو) گالھ مندا، فضول گل، بکواس
پھہس تولن، (محا) کُفر تولن، مندا بولن، بُرا بھلا آکھن

پھہسی: (صفت) پھکوی، بکواسی

پھہلی: (مو) ویکھو: بھلھی

پھہن: (مصدر) ویکھو: پھسن

پھہوڑا: (مذ) پھہاوڑا، بیلچہ، پھاوڑا

پھہَوڑی: (مو) 'پھہوڑا' دی تانیث، گوہا اِکٹھا کرن والا اوزار، پھاوڑا، پھوڑا، پھوہڑی

پھہوڑیاں: (مو) 1- ویکھو: پھہوڑی جیہدی اے جمع اے 2- گومڑ، وڈی پھنسی 3- گند، گٹر 4- مجازاً تکلیف دہ شخص

پھہہ: (مو) جٹاں دا اِک اوزار جس نال دھوڑ اُڈاندے نیں
پھہہ سُٹنا، (محا) مِدھ دینا، کُجھ مر کڈھ دینا
پھہہ نال اُڈانا، (محا) بہت بُری طرحاں فضول خرچی کرنا

پھہی: (مو، صفت) 1- پھساون والی 2- پھاہندی، پھساوندی

پھہیا: (مذ) 1- رُوں دا پھمبا 2- زخم وغیرہ اُتے دوائی وچ بھیوئی رُوں یاں کپڑے وغیرہ دی ٹاکی

پھہیجن: (مصدر) پھسن، قابو آون، پھڑیا جاون

پھہین: (مصدر) ویکھو: پھہیجن

پھہیَاں: (مذ، صفت) گرفتاری، پکڑ

پھیہوَن: (مصدر) گرفتار ہوون، پھڑیا جاون، قابو آون

پھ ...... و

پھَو مارن : (محا) آرزو پوری کرنا، اطمینان کرنا

پھَورا شروع کرن: (محا) مارنا شروع کر دینا

پھَورا لاون : (محا) مسلسل مارنا

پھَورپ شروع کرن: (محا) مارن لگ جانا

پھَوئنڈ: (مو) نخرہ، شوخی، ڈھینگ

پھَئی: (مو) ویکھو: پھوی

پھَئی لاون، (محا) قطع تعلقی کرنا

پھَئیں سٹنا، (محا) ویکھو: پھیہہ سٹنا

پھَئیں مارنا، (محا) ویکھو: پھیہہ سٹنا

پھَئے: (مذ) لٹکن دا عمل، لٹکے ہوئے

پھَئے لگن : (محا) عذاب وچ آنا

پھ ...... ی، ے

پھے : (صفت) لٹکے ہوئے

پھے : (فم) 1- پھیر، مُڑ کے 2- تاں، اوس توں بعد

پھی پووَن: (محا) پھُٹ پینا، دل وچ فرق آنا

پھیا: (مذ) 1- پھوہا، پھوہیا، رُوں دا پھمبا، بُڈا 2- فی روپیہ ٹیکس جیہڑا مال گزاری لئی وصول کیتا جاندا اے

پھیپ : (مو) نکی تے پتلی پاتھی

پھیپرا: (مذ) ویکھو: پھیپھڑا

پھیپری: (مو) ویکھو: پپڑی

پھیپھ : (مو) ویکھو: پھیپ

پھیپھڑا: (مذ) چھاتی دے اندر دا اوہ حصہ جس راہیں جاندار ساہ لیندا ہے

پھیت: (مو) 1- کسے وردی دی بانہہ تے لگیا ہویا مخصوص نشان 2- پھنکار

پھیتا / پھیتہ: (مذ) 1- 'فیتہ' دا وِگاڑ، سُوتر، ریشم، یاں نائلن وغیرہ دی لمی پٹی 2- کھیڈ وچ مٹی دا بنایا ہویا گول ٹھیکرا 3- ٹٹے ہوئے بھانڈے دا ٹوٹا 4- کرچ

پھیتکی : (مو) لکڑی دا پتلا چکیلا ٹکڑا

پھیتی : (مو) مخصوص نشان والی پٹی

پھیتی پھیتی : (فم) ٹکڑے ٹکڑے، ونگی: 'دل ہے پھیتی پھیتی ایہہ اگے'

پھیتی پھیتی کرن، (محا) ٹوٹے ٹوٹے کرن

پھیتی پھیتی ہوون، (محا) ٹوٹے ٹوٹے ہوون، لیر ولیر ہوون

پھیتے پھیتے: (فم) ٹوٹے ٹوٹے، لیراں لیراں

پھیتے پھیتے کرنا، (محا) بھانڈے یاں کپڑے وغیرہ دے ٹوٹے ٹوٹے کرنا

پھیٹ: (مو) 1- پاڑ، زخم، پھٹ 2- ٹھوکر، ٹھیڈا، اوہ سٹ یاں دھکا جیہدے نال کسے دے پیر زمین توں اُکھڑ جان تے اوہ ڈِگ دی پوے، شکاری جانور دے اگلے پیر دی سٹ، ضرب، چوٹ 3- گھسر، جھریٹ، گھڑلیس 4- فساد، وگاڑ 5- خرابی 6- بدکار عورت

7- کسے کم نوں کرن لئی تیار ہوون دی حالت، کمر کسا کرن دی حالت 8- لک بنھن دا پٹکا

پھیٹ کھاون، (محا) 1- سٹ کھاون 2- ٹھّی کھاون 3- دھوکھا کھاون، نقصان اُٹھاون

پھیٹ لگن، (محا) 1- سٹ لگن، چوٹ لگن، زخم آون 2- ٹھّی لگن

پھیٹ مارن، (محا) شکاری جانور دا اگلے پیر نال اپنے شکار نوں ڈیگن لئی سٹ مارن، شکار کرن

پھیٹ وجن، (محا) اجیہی سٹ یاں دھکا وجن جیہدے نال کوئی پیروں نکل کے ڈِگ پوے، ٹھّی وجن

پھیٹ وچ آون، (محا) شکار دا جانور دی زد وچ آون

پھیٹ: (مذ) 1- پھانٹ 2- چودھری

پھیٹا: (مذ) 1- پٹا، مصیبت، اوکھ 2- اوٹھاں اتے کتیاں دی بیماری جو مینہہ اتے گرمی دے دناں وِچ پھیلدی ہے 3- کانا، جھولا 4- وِنگا، ٹیڈھا 5- بے معنی، بے فائدہ 6- موٹا، ٹُھلھا پن 7- جوانی، صحت 8- رجیواں 9- کھری 10- گھسڑ، ٹکر

پھیٹا پوون، (محا) فساد پیدا ہونا

پھیٹا لٹن، (محا) 1- رج کھاون پاروں خرمستی کرن 2- جوانی کوریاں کوریاں کرن

پھیٹڑی: (مو) بدی، فسادی، فتنا پاون والی

پھیٹن: (مصدر) 1- پھیٹ مارن، سٹ مارن، چوٹ لاون، مارن کٹن 2- پھٹن، موٹا ہو جاون 3- کوریاں کرن، لفنگ وکھاون

پھیٹی: (مو) 1- دھوکھے باز عورت، مکار 2- ویکھو: 'پھیٹ' جیھدی ایہہ تانیث اے

پھیٹو: (صفت) جھولے دا ماریا ہویا، رعشے دا روگی

پھیٹی: (مو) ویکھو: پھیٹا

پھیٹی پانا، (مو) نفاق دا بی بونا، لڑائی کروانا

پھیٹی پَون، (محا) 1- بیماری پَون 2- موت آون

پھیٹی پَینا، (مو) پھُٹ پے جانا، بے اتفاقی ہو جانا

پھیٹے: (مو) 1- تنازعے، نااتفاقی، ان بن 2- پاڑ، زخم، پھٹ، سٹ 3- اکھاڑ، اکھیڑ، چوٹ 4- فساد، وگاڑ، خرابی

پھیٹے پوون، (محا) فساد پیدا ہونا

پھیٹے ماریا، (صفت) ویکھو: پھیٹو

پھیچ: (مذ) فیض دا وگاڑ

پھیچھلا: (مذ) اِک بھلی جیہی جس دے ٹھوکن نال پھالے دی پکڑ ہو جاندی تے اوہ باہر نہیں نکلدا

پھیچی: (مو) گیٹیاں دی کھیڈ وچ ورتی جان والی چھوٹی لکڑی

پھیڈو: (صفت) 1- پھین والا 2- پھگواڑا، انجیر

پھیر: (مذ) 1- پھرن یاں پھیرن دی حالت 2- گیڑا، چکر 3- موڑ، گھیرا 4- اوکھ، مشکل 5- اکھ جھمکن دا سما، پھور، ونگی: 'پنجاں پیراں نوں رانجھے نے یاد کیتا، اک اکھ دے پھور وچ آوندے نیں' (قبل) 6- گُھمن گھیری

پھیر پوون/ ہوون، (محا) چکر پینا، گردش وچ آنا

پھیر پھار، (مذ) 1- ٹال مٹول، بہانہ 2- دھوکھا

پھیر پھیر، (فم) مُڑ مُڑ، واری واری

پھیر پھیر کرنا، (محا) ٹال مٹول کرنا

پھیر پینا، (محا) پھیرا پاونا

پھیر تے پاونا، (محا) کسے کم نوں ملتوی کرنا، اگے پاونا

پھیرتے پوَن، (محا) ملتوی ہوون، کل تے پوَن

پھیر تے پے جاون، (محا) ویکھو: پھیرتے پوَن

پھیرتے جاون، (محا) ویکھو: پھیرتے پون

پھیر دینا، (محا) 1- گھماونا 2- موڑنا، واپس کرنا 3- پاسا بدلنا، اُلٹاونا

پھیرکون مرے کون جیوے، (اکھا) زندگی دا کوئی اعتبار نہیں ہوندا ایس لئی ہن دا کم ہن ای کرلینا چنگا اے

پھیر کھانا، (محا) ولا پا کے جانا، چکر کٹ کے جانا، دُور دے راہ جانا

پھیر کھاون، (محا) 1- چکر کھاون 2- گھاٹا کھاون

پھیر گھیر، (فم) ویکھو: ہیر پھیر

پھیر لگن، (محا) مغالطہ لگن، بھلیکھا پوَن

پھیر لگنا، (محا) چنگا سا لگنا

پھیر لون، (محا) 1- بدل لوَن 2- موڑ لون، ہٹاؤن

پھیر لیاونا، (محا) 1- سیر کرا لیاونا 2- چکر کڈھاونا (گھوڑے وغیرہ نوں) پھرا لیاونا

پھیر لینا، (محا) 1- گھماونا 2- دتی چیز واپس لے لینا

پھیر وِچ آونا، (محا) 1- دھوکھے وِچ آ جانا 2- مصیبت وِچ آ جانا 3- مصیبت وِچ پھس جانا

پھیر وِچ پینا، (محا) چکر وِچ پھسنا، مصیبت وِچ پھسنا

پھیر وِچ لیاون، (محا) دھوکھے وِچ پھساون، چکر دے لوَن، بھلا لوَن

پھیروی موچی دے موچی رہے، (اکھا) جیہنے بھوراوی ترقی نہ کیتی ہووے اوہدے بارے کہندے نیں

ہیر پھیر، (مذ) 1- چکر، گیڑ 2- ول، وِنگ، ٹیڈھ میڈھ 3- موڑ گھیڑ 4- چلاکی، ہیرا پھیری، دھوکھا 5- ادل بدل

پھیر: (فم) 1- مُڑ، پھر 2- دوسری وار

پھیر: (مو) فجر

پھیر: (ہ، مذ) شغال، گیدڑ

پھیرا: (مذ) 1- گیڑ، گیڑا، چکر 2- دورہ، گشت 3- ویاہ سمے لاڑھا لاڑھی دا اگنی یاں سری گورو گرنتھ صاحب وغیرہ دے چونہہ پاسیں لایا اک چکر 4- ویاہ پچھوں کُڑی دا سوہرے گھروں پیکے پہلی واری آون توں مُراد 5- واری، ونگی: 'میرا پھیرا اپنی بار دا، میں جاناں نہیں اُدیر'

پھیرا پانا، (محا) کسے خاص تھاں تے دوست یاں رشتے دار دی خبر لین جانا

پھیرا پاونا، (محا) آونا، ونگی: 'ماہی دل دا جانی ملیا، رحمت پھیرا پایا' (گُل)

پھیرا پوَن، (محا) وَلا پوَن، چکر پوَن، کِتے بے سود جانا پوَن

پھیرا پھاری، (مو) 1- ہیرا پھیری، فریب، دھوکھا 2- چکر، گیڑا، آون جاون

پھیرا تورا، (مذ) ویکھو: پھیرا ٹورا

پھیرا توری، (مو) ویکھو: پھیرا ٹورا

پھیرا توری کرن، (محا) چلن پھرن، گشت کرن، سیر سپاٹا کرن

پھیرا توری ہوون، (محا) گشت ہوون، سیر سپاٹا ہوون، ٹورا پھیرا ہوون

پھیرا ٹورا، (مذ) 1- آنا جانا، چکر لانا 2- گیڑا، چکر

پھیرا ٹورا مارنا، (محا) 1- پھیرا مارنا 2- نگرانی خاطر چکر لاونا

پھیرا ٹوری، (مو) ویکھو، پھیرا ٹورا

پھیرا ٹوری کرن، (محا) ویکھو: پھیرا توری کرن

پھیرا ٹوری ہوون، (محا) ویکھو: پھیرا توری ہوون

پھیرا دینا، (محا) 1- گھماونا، آلے دوالے چلاونا 2- گھوڑے نوں دم کڈھاون لئی پھیرنا

پھیرا سُٹن، (محا) 1- اِک واری دا بھار سُٹ کے آون، سواریاں دا اک پُور چھڈ کے آون 2- جال سُٹن، کہانی پاون، داء لاون

پھیرا کرنا، (محا) ویکھو: پھیرا پاونا

پھیرا کیرا، (مذ) ویکھو: پھیرا ٹورا

پھیرا گھیرا، (مذ) 1- آون جاون، میل گیل 2- گیڑا، چکر

پھیرا مارنا، (محا) 1- کسے ول کسے کم لئی بہت واری چکر لاونا 2- آونا 3- حملہ کرن لئی آونا، وَنگی: 'ایہناں ڈنڈراں تیرے تے سر پر پھیرا مارنا ایں، رت تیری دے واندے نیں تسے'

پھیران: (مصدر) پھِران، گھمان، چکر کڈھان

پھیراون: (مصدر) ویکھو: پھیران

پھیرنی: (مو) ویکھو: پھیروی

پھیر پڑا: (مذ) ویکھو: پھپھڑا

پھیر چور: (مذ) لچ کُھر وناں دی اک جھاڑی

پھیرمال: (صفت) گھُمن والا، گیڑا کڈھن والا، پھیرواں

پھیرماں گھیریاں، (فم) ویکھو: پھیرواں

پھیرن: (مصدر) 1- چکر دیون، چلاون 2- رُخ بدلن 3- واپس کرن، موڑن، بدلاون

پھیرن دی عار تے چُکھ گھتن دی ہوشیار، (اکھا) جدوں کوئی کم دے ویلے پچھے تے کھاون واری اگے ہووے تاں کہندے نیں

پھیرنا: (فعم) 1- کماونا، کرم کرنا 2- گھماونا، بھواونا 3- تورنا، چلاونا (گھوڑا) 4- واپس کر دینا، موڑنا 5- اک پاسے توں دوسرے پاسے نوں رُخ بدلنا، موڑنا 6- اُلٹے نوں سِدھا، سِدھے نوں اُلٹا کرنا، پرتنا 7- تہہ چڑھاونا، پوچنا 8- بے مُکھ کرنا

اکھاں پھیرنا، (محا) 1- ناراض ہونا 2- بے وفائی کرنا

بُہاری (بوہکر/ جھاڑو) پھیرنا، (محا) جھاڑو نال مارنا

پٹھ پھیرنا، (محا) 1- مُونہہ موڑنا 2- بے مُکھ ہونا 3- نٹھ جانا

پوچا پھیرنا، (محا) کسے گل دے اثر نوں دُور کرنا، ہونجھا پھیرنا

جُتی پھیرنا، (محا) جُتیاں نال کُٹنا، بہت مارنا

جھاڑو پھیرنا، (محا) 1- صفائی کرنا 2- برباد کرنا، تباہ کرنا، کُجھ نہ رہن دینا

چھُر لو پھیرنا، (محا) کسے نوں اپنے اثر ہیٹھ لیاونا

طماچہ پھیرنا، (محا) مارنا، کُٹنا

کیتے کتائے تے پانی پھیرنا، (محا) کیتی محنت ضائع کرنا، کیتی کرتی کھوہ وچ پاونا

کیتے کرائے تے پانی پھرنا، (محا) ویکھو: کیتے کتائے تے پانی پھیرنا

گل پھیرنا، (محا) گل کردیاں کردیاں ہورگل چھیڑنا

مالا پھیرنا، (محا) 1- ناراض ہو جانا، مونہہ پُھلا لینا 2- تسبیح کرنا

من پھیرنا، (محا) ناراض ہونا

ہتھ پھیرنا، (محا) 1- لُٹنا، داء لاونا، چلاکی کرنا 2- پلوسنا، پیار کرنا 3- پوچا دینا 4- ٹھرک جھاڑنا، بھیڑی نیت نال سوانی دے جثے نوں ہتھ لاونا

ہُونجا (ہُونجھا) پھیرنا، (محا) صفایا کرنا، برباد کرنا، تباہ کرنا

پھیرنی: (مو) 1- پھروتّل، فاحشہ، آوارہ عورت 2- وان وٹن والا چرخہ

پھیرنی مارنا، (محا) نچن دے دوران اک تھاں تے گھُمنا

پھیرُو: (مذ، صفت) پھیرا پاون والا، چکر لاون والا

پھیرواں: (مذ، صفت) 1- واپس کرن جوگ، موڑواں 2- جو گھُم سکدا ہووے، گھُمن والا 3- اک دی تھاں دُوسرا

پھیرواں چُلھا، (مذ، صفت) اوہ آدمی جو کدی اک پاسے کدی دوجے پاسے ہو جاوے

پھیرواں دوجاولی، (مُل) اوہ گئویاں مجھ جو وچھے یاں کٹے دے کئی واری چنگھاون تے پسمن نال دُدھ دیوے

پھیرواں گھیرواں، (فم) وارو واری، بدل بدل کے

پھیرُ وٹُورُو: (مذ، صفت) گھمن پھرن والا، پھرن ٹُرن والا، پھروتو

پھیروی: (فم) 1- تاں وی 2- مُڑ، دوبارہ

پھیرویلا: (مذ) فجر ویلا

پھیری: (مو) 1- گیڑا، چکر 2- دورہ، گشت 3- کپڑا وچن والے دا گلی گلی پھر کے کپڑا وچن دا کم 4- فقیر دا کسے دے بُوہے تے جا کے منگن دا کم 5- گیچ 6- گھسیٹ 7- واری

پھیری پاونا، (محا) بھیکھ منگن لئی جانا، خیر منگدے پھرنا

پھیری پھرنا، (محا) 1- چکر لاونا 2- پھر کے مال وچنا 3- در در منگدے پھرنا

پھیری جانا، (محا) چکر دتی جانا، گھمائی جانا

پھیری کرنا، (محا) گلی محلیاں دے وچ پھر کے سودا وچنا

پھیری گھیری، (مو) 1- پھرن ٹُرن دا کم 2- آون جان

پھیری لاونا، (محا) 1- گلی گلی پھر کے کپڑا وچن والا 2- ڈگڈگی والا 3- فقیر

پھیری والا، (مذ، صفت) گھُم پھر کے سودا وچن والا

پھیری: (صفت) 1- پیچواں 2- اِک قسم دا حُقہ

ہیرا پھیری، (مو) 1- وَل چھل، چلاکی 2- بے ایمانی 3- ادل بدل، اُلٹ پلٹ

ہیری پھیری، (مو) ویکھو: ہیرا پھیری

پھیرے: (مذ) ویاہ سمے لاڑھا لاڑھی دے اگنی یاں سری گورو گرنتھ صاحب وغیرہ دے چونہہ پاسیں چکر لاونا (پرکرماں)، لاواں، ویاہ دی رسم

پھیرے آونا، (محا) چکر آون، بھوں آون

پھیرے پاونا، (محا) کسے کم لئی کئی واری چکر لاونا

پھیرے پھرنا، (محا) تھاں تھاں چیزاں ویکھن لئی جانا

پھیرے تھے، (فم) ویکھو: پھیرے تھیں

پھیرے تھیں، (فم) پھیر پھیر، مُڑ مُڑ

پھیرے تے پھیرا پاونا، (محا) بہت پھیرے پاونا

پھیرے تے پھیرا مارن، (محا) بار بار جاون، بار بار چکر کڈھن

پھیرے جانا، (محا) ویکھو: پھیرے پھرنا

پھیرے چلنا، (محا) واری لاونا

پھیرے دینا، (محا) ویاہنا، لاواں دینا

پھیرے دیون: (محا) چکر دینا، چکر لوانا

پھیرے کڈھن، (محا) 1- پھیرے لگن 2- لاڑے ووہٹی دا اگ دوالے چکر کڈھن، ہندوواں دی اِک رسم

پھیرے گھیرنے، (محا) لاواں لینا

پھیرے لاونا، (محا) بہت زیادہ چکر کٹنا، گیڑے لاونا

پھیرے لگن، (محا) 1- دست لگن 2- چکر پَون، بار بار جانا پون

پھیرے لواون، (محا) چکّر پواون، گیڑے کڈھواون

پھیرے لوَن، (محا) ویکھو: پھیرے

پھیرے مروان، (محا) ویکھو: پھیرے لواون

پھیرے نوں، (فم) پھیر، دُوجی وار

پھیرے وچ، (فم) چھیتی، تُرت، جھٹ پٹ، فوراً

پھیرُ یان: (مذ) پھیرُ ودے پُتر سری گوروانگد دیو جی

پھیریاں: (صفت) دناں دا پھیر، گردش، بھیڑے دن، گیڑ

پھیریں: (فم) فجریں

پھیڑ: (مو) 1- کرم کرن دا عمل، اعمال 2- بدی، شرارت 3- خرابی 4- بھیڑ، مصیبت

پھیڑ مارن، (محا) 1- سٹ مارن 2- ٹھی مارن 3- نقصان پہنچاون

پھیڑ نوں (پھیڑیاں) نوں پھڑنا، (محا) بُرے کم دا پھل پاونا

پھیڑ سنگھیڑ، (فم) بھیڑ دھنگیڑ، دُکھ مصیبت

پھیڑا: (صفت) ویکھو: بھیڑا

پھیڑن: (مصدر) 1- جدا کرن، پُھٹ پاون، لائی بُجھائی کرن 2- کم کار کرن 3- برباد کرن، تباہ کرن، ضائع کرن 4- بدکاری کرن، بُرائی کرن

پھیڑ یا: (مذ، صفت) 1- جھگڑالو، رپھڑی، فسادی 2- بدکار، حرامکار 3- لائی بجھائی کرن والا

پھیس: (مو) پھسن، لچکن، دباء ہین نال شکل وگڑن دی حالت

پھیس بیکر: (مذ) اک جھاڑی جو شوالک (بھارت) اتے کوہستان نمک وچ پائی جاندی ہے، دُوس، سمّپنی

پِھیس: (مو) پھوسی، گندی ہوا، پیٹ وچ بنن والی گندی گیس دا خارج ہونا

پھیسک لائی/ پھیسک لانے: (مو) اک قسم دالانا جس توں سجی بنائی جاندی ہے

پھیسل: (مذ، صفت) پھوسیاں مارن والا

پھیسنا: (فعم) پھوسی مارنا

پھیسی: (مو) ویکھو: پھیس

پھیک: (صفت) پھکا، بد ذائقہ، جس دا کوئی ذائقہ نہ ہوئے

پھیک پھکاونا، (صفت) پھکیاں وچوں پھکا، ات بے سوادا

پھیکا: (صفت) 1- نمک توں بغیر 2- بدمزہ 3- ہلکا 4- اُداس 5- روکھا

پھیکا پنڈا، (مذ) ہلکا جیہا بخار

پھیکا پے جانا، (محا) 1- رنگ مدھم ہو جانا 2- شرمندہ ہو جانا

پھیکا غمزدہ، (مذ) ایہویں جیہا نخرہ

پھیکر: (مذ) مٹی دے گھڑے دے ٹوٹے، ٹھیکریاں

پھیکری: (مو) 1- دن دا اَن پکیا پھل، کچی پیلو 2- پھیکڑی

پھیکڑ: (مذ) گوشت دا بے ڈھبا جیہا ٹکڑا، لوتھڑا

پھیکڑی: (مو) ویکھو: پھیکری

پھیکنت: (مذ) بھالا یاں برچھی سُٹن والا

پھیکی: (صفت) پھیکا دی تانیث، بدمزہ

پھیل: (مذ، صفت) موٹا آدمی، ہٹا کٹا

پھیل: (فعر) 1- 'پھیلن' مصدر توں امر، پھیل، کِھلر جا، پسر جا 2- (مذ) پھیلاؤ، پسار، کھلار، وَنگی: 'جھکھڑ اجھا نجھے شُوکدے، جگ گئی سیاہی پھیل'

پھیل جاون، (محا) 1- کھلر جاون 2- ودھ جاون، چوڑا ہو جاون 3- مشہور ہو جاون

پھَیلا: (صفت) پھیلیا ہویا، چوڑا، کُھلا

پھَیلان: (مصدر) 1- پھیلاون، کھولن، ودھاون، لما کرن 2- مشہور کرن، رواج دین 3- کھلارن، وچھاون

پھَیلاوٹ: (مو) 1- وسعت، پھَیلاؤ، کھلار 2- طول، لمبائی 3- گھیرا 4- شہرت 5- کثرت، زیادتی، وادھا، بہتات

پھَیلاون: (مصدر) ویکھو: پھَیلان

پھیلاؤ: (مذ) کھلار، چوڑائی

پھیلر: (صفت) پھیلیا، کھلریا، وسعت والا، وَنگی: 'گاون والا تیر کھی لوئے پھیلر دا اے' (نجم)

پھِیلرن: (مصدر) 1- پھیلن، کِھلرن، کِھنڈن 2- پسرن 3- ودھن

پھیلرنا: (فل) ویکھو: پھیلنا

پھیلرُو: (مذ، صفت) پھیلن والا، ودھن والا

پھیلریا: (مذ، صفت) پھیلیا ہویا، کِھلریا ہویا

پھیلک: (مذ) 1- چھلکا، چھلڑ 2- بھوہ، سُوڑھی 3- تھلے رہی میل، گار، رہند کھوند

پھیلن: (مصدر) 1- کھلر کے آلے دوالے ودھ جاون 2- عام ہو جاون 3- مشہور ہوون

پھیلنا: (فل) 1- بہت زیادہ تھاں گھیرنا، کِھلرنا، پسرنا، وسترت ہونا 2- ودھنا پُھلنا 3- مشہور ہونا، پرچلت ہونا 4- چوڑا ہونا، کُھلنا

پھیلواں: (مذ، صفت) پھیلیا ہویا، کھلر واں

پھیلی: (مو) چاول وغیرہ ورتاون لئی مٹی دی نکی پرات یاں ڈش

پھیلی: (صفت) ہاتھی نوں ہکن والا، مہاوت

پھیم: (مو) 'افیم' دا وگاڑ، افیون

پھیمجھا: (مذ) ویکھو: پھیپھا

پھیمی: (صفت) 'افیمی' دا وگاڑ، افیم کھان والا، نشہ کرن والا، پوستی،

عملی

پھین: (مو) 1- ہاکی ورگی اِک کھیڈ جیہڑی پنڈاں تھاواں تے کھیڈی جاندی اے 2- جھگ 3- رال

پھینا: (مذ، صفت) 1- پھینھا- 2- بیٹھویں نک والا، مِڈا 3- بیٹھواں، وِنگی: 'پھینا نک چُنیاں اکھاں'

پھینھا: (مذ) کسے طرحاں پھِسیا ہویا چھالا

پھینٹ: (مو) 1- پھینٹا، پلا 2- پیٹی، کمر بند

پھینٹ: (فعر) 'پھینٹن' مصدر توں امر، کسے نوں پھینٹن دا کم کرن لئی آکھنا

پھینٹا: (مذ) 1- چھوٹی پگڑی 2- کمر بند

پھینٹا چاڑھنا، (محا) خوب مارنا، کُھنب ٹھپنا

پھینٹا لاون، (محا) بہت مارن، کٹاپا چاڑھن

پھینٹاں: (مصدر) ویکھو: پھینٹاون

پھینٹاون: (مصدر) 1- پھینٹا چڑھوان 2- مروان، کُٹاون، پھنڈاون 3- ہلا جُلا کے حل کراون

پھینٹن: (مصدر) 1- مارن کُٹن 2- تاش پھنڈن، پھیون 3- اِک جان کرن، رلاون، ہلا کے رلاون

پھینٹنا: (فعم) 1- کسے چیز نوں چنگی طرحاں ملاونا 2- دُدھ وغیرہ نوں ٹھنڈا کرن لئی دو بھانڈیاں وچ واری واری پلٹنا 3- تاش دے پتیاں نوں چنگی طرحاں ملاونا 4- مارنا، کُٹنا

پھینٹوان: (مذ، صفت) پھینٹیا ہویا، پھینٹ کے بنایا ہویا

پھینٹوان: (مصدر) ویکھو: پھینٹواون

پھینٹواون: (مصدر) 1 - مرواون، کُٹواون، پھنڈواون 2- ہلا جُلا کے حل کرواون، رلواون

پھینٹی: (مو) 1- کپڑے دی تھوڑی چوڑی پٹی جو چیڑاسی بہرے وغیرہ پگ دے اُتے بنھدے ہن 2- مار کُٹ، کُٹائی

پھینٹی چاڑھنا/ لانا، (محا) خوب مارنا کُٹنا، کُٹ لانا

پھینٹی چڑھن، (محا) بہت کُٹ پون، کُھنج لہون

پھینٹی دار، (صفت) اوہ پگ جس اُتے پھینٹی بدھی ہووے

پھینٹی لاون، (محا) ویکھو: پھینٹی چاڑھن

پھینٹیاں: (مو) ویکھو: 'پھینٹی' جیہدی ایہہ جمع اے

پھینٹیاں دا پھٹ، (مذ) وڈا فریبی، دھوکے باز، مکار

پھینچا: (مذ) کچے ریشم دا گُتھا

پھینڈ جوان: (مذ، صفت) 1- کاٹھیا، گھبرو، ڈیل ڈول والا 2- موٹا، بے سُرا، پھلیا ہویا

پھینک: (فعر) 'پھینکن' مصدر توں امر، سُٹ، اُچھال

پھینک پھانک، (مذ) 1- بے پروائی نال چیزاں رکھنا 2- سُٹ دینا، ضائع کرنا

پھینک دیون، (محا) سٹ دیون، وگا دیون، اُچھال دیون

پھینکن: (مصدر) 1- بھواں مارن 2- وگاون، سٹن، چلاواں سٹن 3- اُچھالن 4- برباد کرن، ضائع کرن

پھینگ: (مو) کنی، قطرہ، چویا، تُبکا

پھینگڑی: (مو) ویکھو: پھینگڑیں

پھینگڑیں: (مو) بکری یاں بھیڈ وغیرہ دیاں مینگناں

پھینگنی: (مو) تیکے ورگی

پھینل: (صفت) 1- جھگ دار، والاں بھریا 2- ریشے یاں بیری دا رُکھ تے اوہدا پھل 3- پھین والا جس وچ کف ہووے

پِھینل: (صفت) ویکھو: پھینا

پھینھا: (صفت) ویکھو: پھیہنا

پھینی: (مو) میدے دی اِک طرحاں دی لچھے دار مٹھائی جس نوں گرم دُدھ وچ پا کے کھاندے ہن

پھینے: (مذ، صفت) 1- پھینا توں اے، پھینھا بیٹھویں نک والا، مِڈا 2- بیٹھواں، ونگی 'دِپے پھینے پرت گوریائے اوہنوں' (نجم)

پھینیاں: (مو) ویکھو: 'پھینی' جیہدی ایہہ جمع اے

پِھیں: (صفت) ویکھو: پھین

پھیو نیاں: (مو) ویکھو: 'پھینی' جیہدی ایہہ جمع اے

پھیوہ: (مذ) ویکھو: پھوہ

پھیوہڑا: (مذ) پھوہڑا

پھیہا: (مذ) ویکھو: پھہیا

پھیہا: (مذ) 1- پھاہا 2- مرغی دی اک بیماری جس وچ اوہدے ڈھڈ تھلے ورم آجاندا اے تے اوہ انڈا نہیں دیندی

پھیہان: (مصدر) ویکھو: پھیہاون

پھیہاون: (مصدر) 1- ولاون 2- پھساون

پھیہن: (مصدر) ویکھو: پھیہوݨ

پھیہنا: (فعم) 1- دبنا، گُھٹنا 2- مِدھنا 3- کچومر کڈھنا، نرم شے نوں دباء کے بدوضع کر دینا

پِھیہنا: (مذ، صفت) جس دا نک بیٹھواں ہووے، پھینا

پھیہنہ: (مو) داب، پھسن دا عمل

پھیہنہ دیون، (محا) مِدھ دیون

پھیہنی: (مو) میدے نال بنی تے گھیو وچ تلیاں ہوئیاں لچھے دار سویاں جیہڑیاں کہ دُدھ یاں چاء نال کھاہدیاں جاندیاں نیں

پھیہوݨ: (مصدر) 1- پھیہہ دیون 2- کچومر کڈھن 3- مارن کُٹن

پھیہہ: (فعم) 'پھیہن' مصدر توں صیغہ امر، پھیہہ دے، کچومر کڈھ دے، مِدھ دے، برباد کر دے

پھیہہ مارن، (محا) برباد کر دین

ت

ت: (مذ) پنجابی حروف تہجی دا اکھر

ت: (اعوان) 1- نیچے کر کے، یقیناً 2- نرا، فقط، حرف، بانی تے گادہو گورو کیری (اننذ) 3- تاں، تد، ونگی: 'کاگا چونڈن پنجرا بسے تے اڈر جاہ'

تِ: (سابقہ، صفت) بطور سابقہ دی استعمال ہوندا اے تے تن دے معنے دیندا اے جیویں: تِکنا تِکو، ترنگا، وغیرہ

تَ تَ تَ: (صوت) تاہاں تاہاں دی تخفیف، ہل جُتے بلداں نوں ہالی اُتلے پاسے تورن لئی آکھدا اے

ت ...... ا

تا: (مذ) 1- سیک، آنچ، گرمی ہونا 2- غصہ، طیش

تا آونا، (محا) 1۔ مناسب گرم ہونا 2۔ غصہ آونا

تا بھا، (صفت) بہت تھوڑا، معمولی

تا پاونا، (محا) 1۔ زور پاونا، اُجھکل دینا، اُکساونا، ونگی: 'ایہہ بھی مکرفریب کمال تیرا جیہڑا رون اتے پایا تا دھیا 2۔ دب کے کم کرنا

تاتے آونا، (محا) مناسب گرم ہونا

تا چاڑھن، (محا) 1۔ گرم کرن، تتا کرن 2۔ وٹ چڑھاون، غصہ چڑھاون

تا چڑھنا، (محا) سیک ودھ جانا

تا دوان، (محا) دیکھو: تا دواون

تا دواون، (محا) 1۔ گرم کراون 2۔ غصہ چڑھاون 3۔ تنگ کراون

تا دے کے ویکھنا، (محا) 1۔ پرکھنا، جانچنا، پنج چھان کرنا 2۔ گرم کر کے ویکھنا 3۔ غصہ چڑھا کے ازمانا

تا دینا، (محا) 1۔ گرم کرنا 2۔ وٹ دینا (مُچھاں نوں)

تا ڈیون، (محا) ویکھو: تا دینا

تا زندگی، (فم) زندگی بھر، جیون بھر، عمر بھر

تا سُلا کے ویکھنا، (محا) پرکھنا، جانچنا

تا سہارنا، (محا) 1۔ غصہ برداشت کرنا 2۔ سیک جرنا

تا کھا جانا، (محا) 1۔ سیک وجھوں یاں ودھیرے گرمی پاروں کسے چیز دا خراب ہو جانا 2۔ غصے وچ آ جانا 3۔ کلیجے تے گرمی دا اثر ہو جانا

تا کھانا، (محا) 1۔ گرم ہونا 2۔ غصہ کھانا

تا کھنجنا، (محا) جوش ٹھنڈا پے جانا، تاء ختم ہو جانا

تا کے ویکھنا، (محا) ازماونا، پرکھنا

تا گھٹاون، (محا) 1۔ اگ نوں مٹھا کرن، تا گھٹ کرن 2۔ غصہ ٹھنڈا کرن، جوش گھٹ کرن

تا لگن، (محا) 1۔ گرمی لگن، دھپ یاں سیک لگن 2۔ کلیجے تے گرمی دا اثر ہوون، بیمار ہوون 3۔ گُھما لگن، وٹ پَون

تا لگنا، (محا) 1۔ گرمی لگنا 2۔ رُس جانا، طیش وچ آنا، چڑ جانا

تا مارنا، (محا) 1۔ ٹھنڈا کرنا 2۔ لوہے دے تتے ٹوٹیاں نوں جوڑ لاونا

تا مٹھا کرن، (محا) ویکھو: تا گھٹاون

تا مٹھا ہونا، (محا) 1۔ سیک گھٹنا 2۔ غصہ کڈھنا

تا مچن، (محا) 1۔ سیک یاں گرمی دا ودھن، اگ بھکھن 2۔ غصہ ودھن، جوش جذبہ بہتا ہوون

تا میچن، (محا) طاقت دا اندازہ کرن، جائزہ لون

تا ہوون، (محا) 1۔ گرمی ہوون، تپش ہوون 2۔ غصہ ہوون 3۔ تکلیف ہوون

تتے تا، (فم) اِک دم، تتے گھا، ترنت، تبھٹ

تا: (لاحقہ) لاحقے دے طور اُتے ورتیا جان والا شبد، جیویں: ورتا، سندرتا

تا: (فا، حرف جار) تیکر، توڑی، تیک، ونگی: 'شب باد صبا من بھاندی، تا صبح جھلیندی پکھے' (خواجہ فرید)

تا چند، (فم) کدوں تائیں، کتھوں تیکر

تا حال، (فا+عر، فم) ہُن تائیں، اج تیک

(دوجی جلد)

تاحیات، (فا+عر،فم) عمر بھر، پوری زندگی، پوری حیاتی

تادم، (فا،فم) عمر بھر، زندگی بھر

تاکہ، (فا،حرف علت) تاں جے، تاں جو، ایس کر کے

تاوقتیکہ، (فا+عر،فم) جدوں تیکر کہ، اوس دیلے تائیں

تاہم، (فا،فم) 1-پر 2- تاں وی، پھیر وی

تا: (فم) تِس، اوس

تا: (لہند) تاں، اصل وچ

تاپر، (فم) تد ہی

تا: (فا، مذ) 1- کاغذ تے جلد کرنا، کاغذ دا ورقہ 2- پنچھوں آکے ڈرانا

تا: (فعمر) تاون مصدر توں امر

تا: (اعوان) 1- تد 2- پھیر، ایس واسطے کہ

تا: (فم) پچ پچ، ٹھیک ہی، عمل وچ

تا: (مذ) اُتاول، کاہلی، ونگی: 'ایہہ بھی مکر فریب کمال تیرا، جیہڑا رون اتے پایا تادھیا' (سوہنی فضل)

تا: (مذ) 1- پچھے پین داعمل 2- مُل گھٹاون داعمل

تا: (مُل) سی، ہے سی، 'تھا' دی تھاں تے ورتیا جان والا ماضی دا اک 'روپ'

تاب: (فا، مو) 1- تپش، گرمی، حرارت، تا 2- چال، ٹوہر 3- چمک، روشنی، نور 4- طاقت، ہمت، مجال 5- برداشت، صبر، دکھ، درد، مصیبت، غم 6- غصہ، دل، وٹ

تاب آون، (محا) 1- مُڑ آون، پرت آون 2- چمک آون 3- غصہ آون، وٹ چڑھن

تاب باقی نہ رہنا، (محا) 1- ضبط نہ ہوسکنا 2- چمک نہ رہنا

تاب تران، (مذ) چمک دی طاقت

تاب جھلی نہ جاون، (محا) چال جھلی نہ جاون، نظر نہ ٹکن، اکھاں چندھیا جاون

تاب خانہ، (فا، مذ) گرم کمرا

تاب دار، (فا، صفت) 1- چمکیلا، روشن، نورانی 2- پیچ دار، وٹ والا

تاب دان، (مذ) روشن دان

تاب دیون، (محا) 1- چمکا دیون، روشن کرن، اُگھیڑن 2- پیچ دار، مُڑواں وٹ والا

تاب رکھن، (محا) 1- چمک رکھن 2- برداشت رکھن، حوصلہ رکھن، مقابلہ کرن دی سکت رکھن

تاب کاری، (فا، صفت) ایٹمی توانائی توں نکلن والیاں شعاواں یاں اوہناں داعمل

تاب گر، (مذ) ریشم دا تار بناون والا کاریگر

تاب گلی، (فا، مذ) چلم دا توا

تاب ناک، (فا، صفت) چمکیلا، روشن

تاب ناکی، (فا، مو) چمکیلا پن، روشنی

تاب نہ آونا، (محا) 1- صحت ٹھیک نہ ہونا، صحت مند نہ ہونا 2- ساویں حالت وچ نہ آونا

تاب نہ جھلنا، (محا) دُکھ نہ جر سکنا، بیماری نہ جھل سکنا، ونگی: 'جھلی گئی نہ تاپ حُسن دی روح نکلی تے آیا' (سیف)

تاب نہ رکھن، (محا) 1- چمک نہ رکھن 2- برداشت نہ رکھن، حوصلہ

نہ رکھن، مقابلہ کرن دی سکت نہ رکھن

تاب نہ رہون، (محا) صبر یاں طاقت نہ رہون، ضبط نہ ہوسکن، سکت نہ رہون

تاب نہ لیاون، (محا) چال نہ جھلن، مقابلہ نہ کرسکن

تاب نہ لیاونا، (محا) برداشت کرن دے قابل نہ ہونا

تاب نہ ویکھی جاون، (محا) ویکھو: تاب نہ جھلی جاون

تاب نہ ہوون، (محا) صبر یاں طاقت نہ ہوون، ضبط نہ ہوون، سکت نہ ہوون

پیچ تاب کھانا، (محا) اُسل وٹ بھننا، کچیچیاں وٹنا، ونگی: 'کنڈلیاں مارے، ول پائے پیچ تاب کھائے' (شہنشاہیاں شہید)

تاب: (فا، لاحقہ) فارسی مصدر تافتن تے تابیدن توں فعل امر صیغہ واحد حاضر جیہڑا کسے اسم دے آخر تے لگ کے اوہنوں اسم فاعل ترکیبی بنا دیندا اے تے چمکن والے یاں وٹ کھان والے دے معنی ظاہر کرداا ے جیویں شب تاب

تابا: (مذ) 1- تانبہ 2- تابر، توا

تابان: (فا، صفت) 1- چمکیلا، روشن، چمک والا 2- پیچ دار، وٹ والا، مُرڑمُرڑ

تاباں تابان، (فا، صفت) روشن چمک والا

تابانی: (فا، مو) چمک، روشنی، نُور، لاٹ

تاباں: (فا، صفت) ویکھو: تابان

تابڑتوڑ: (فم) 1- اُپروتھلی، لگاتار 2- جھٹ پٹ، ترنت، ونگی: 'نال پیالڑے تابڑتوڑے ہوش میندا ساقی ونجیونا ای' (علی حیدر)

تابڑتوڑے: (فم) ویکھو: تابڑتوڑ

تابڑا: (مذ) بہت ودھ بھکھ، حرص، نہ مٹن والی بھکھ دا روگ، ونگی: 'خلقت دے تن وچوں بہ ہا داجی مار کے مل دا ہا بڑا مچیندا ہا' (نجم)

تابستان: (فا، مذ) گرمی، موسم گرما

تابستانی: (فا، صفت) موسم گرما نال وابستہ، موسم گرما دا

تابسی: (صفت) ویکھو: تاسی

تابش: (فا، مو) تافتن یاں تابیدن مصدر توں حاصل مصدر 1- تپش، گرمی، تا، حرارت، وٹ، سیک 2- دُھپ، چمک، روشنی 3- غصہ، رنج، غم، وٹ

تابش آفتاب، (فا، مو) سورج دی گرمی، دُھپ دی چمک

تابش دار، (فا، صفت) چمکیلا، چمک دار، آبھا والا، ونگی: 'تابش دار گھرے دے گئے چوفیر بندے' (سیف)

تابع: (عر، صفت) ماتحت، فرمانبردار، حکم منن والا، پیرو، پچھے ٹُرن والا، آ گیا وچ رہن والا نوکر، ونگی: 'فقر کُل جہان دا آسرا ہے تابع فقر دے پیر تے میر سائیں' (وارث شاہ)

تابع بیٹھنا، (محا) کسے بزرگ پیر دے قدماں وچ بیٹھنا

تابع دار، (فا+عر، صفت) ماتحت، فرمانبردار، نوکر، خادم، حکم منن والا، گولا

تابع داری/تابعداری، (عر+فا، صفت) آ گیا کار، فرماں بردار، حکم منن والا، نوکر، گولا

تابع داری چانا، (محا) سیوا کرن دی ذمے واری لینی

تابع فرمان، (عر+فا، صفت) حکم دا تابع، فرمانبردار

تابع منظوری، (عر، صفت) اوہ نیلامی یاں معاہدہ جیہڑا اُتلے افسراں دی منظوری مگروں عمل وچ آوندا اے

تابع مُہمل، (عر+ فا، مذ) اجیہا بے معنی لفظ جیہڑا کسے دوسرے لفظ دے نال سجاوٹ لئی یاں بے سوچے مونہوں نکل جاندا اے جیویں: ٹکر شکر، پانی وتی، مُنڈا کھُنڈا

تابعے: (صفت) تابع، مطیع

تابعیا: (صفت) تابع دا وگاڑ

تابعیادار، (صفت) تابعدار دا وگاڑ

تابعیاں: (صفت) تابعدار، فرمانبردار

تابعین: (عر، صفت) تابع دی جمع، اوہ لوک جیہناں دی ملاقات کسے نہ کسے اصحابی نال ہوئی ہووے

تابلا: (مذ) ویکھو: تاوَلا

تابندگی: (فا، مو) چمک، ڈلھک، روشن، لشک

تابندہ: (فا، صفت) چمکیلا، ڈلھکاں ماردا ہویا روشن

تابُو: (مو) 1- تابُوت 2- لاش 3- ماس، ونگی: 'جو تابُو دیکھ قصاب توں اِل مریندی جھات' (مرزا حافظ)

تابُوت: (عر، مذ) 1۔ لکڑی دا اوہ صندوق جس وچ یہودی، عیسائی، مسلمان مُردہ سرپر رکھ کے لے جاندے ہن یاں امانت وجھوں بند کر دیندے ہن 2۔ لکڑی دا خول جس نوں قبر اُتے چڑھاوندے ہن 3۔ تعزیہ

تابُوت اُٹھاون، (محا) جنازہ چکن، میت اُٹھاون

تابُوت اُٹھن، (محا) جنازہ چکیون

تابُوت چکّن، (محا) ویکھو: تابوت اُٹھاون

تابہ: (فا، صفت) 1۔اوکھا، بل کھادار 2۔ روشن، تاباں 3۔(مذ) توا جیہدے تے روٹی پکاندے نیں 4۔لوہے دا برتن جیہدے وچ پانی گرم کرن لئی حمام وچ لاندے نیں

تابھا: (صفت) رتا جتا، بہت تھوڑا

تابے: (صفت) ویکھو: تابع

تابے داری، (مو، صفت) ویکھو: تابعداری

تابیا: (صفت) ویکھو: تابع

تابیا دار، (مذ) ویکھو: تابعدار

تابیا داری، (مذ) ویکھو: تابعداری

تابیاں: (صفت) ویکھو: تابع

تابیسر: (مذ) اک دھات دا ناں، تانبا

تاپ: (مذ) فارسی لفظ تاب دا وگاڑ 1- بخار، تپ، کس 2- گرمی، تاء، تپش، حرارت 3- غصہ، جوش، وٹ 4- چمک، آبھا، جلال، نور 5- دکھ، تکلیف، مصیبت، ونگی: 'درد فراق تیرے دامینوں تاپ رہے نت چڑھیا' (میاں محمد بخش)

تاپ آون، (محا) 1۔ بخار چڑھن، کس ہوون 2۔غصہ چڑھن

تاپ آونا، (محا) 1۔ سریر دی حالت ٹھیک ہونا 2۔ ساویں حالت وچ آونا

تاپ اَنس، (مذ) درجہ حرارت، گرمی دا درجہ، تاپ، کس

تاپ اُتارن/تاپ اُتارنا، (محا) دُکھ دور کرنا، تاپ لادن، غصہ ٹھنڈا کرنا

تاپ اُترن، (محا) 1- تاپ لہون، بخار نہ رہون 2- شوق مٹھا پَون، دلچسپی نہ رہوَن

تاپ تلی، (مو) اوہ بخار جو تلی دے ودھ جان کارن ہوندا اے

تاپ ٹُٹن، (محا) ویکھو: تاپ اُترن

تاپ ٹھنڈ، (مذ) 1- سردی دا بخار 2- بخار دا کانبا

تاپ جھلّن، (محا) غصہ برداشت کرنا

تاپ چڑھاون، (محا) 1- کھجھ چڑھاون، غصہ چڑھاون 2- فکر مند کرن، سوچاں وچ پاون

تاپ چڑھن، (محا) ڈاڈھی فکر وچ ہوون، بہت فکر مند ہوون

تاپ چڑھنا، (محا) میعادی بخار ہونا

تاپ روک، (صفت) بخارنوں روکن والی کوئی شے (دوا)

تاپ سراپ، (مذ) 1- ڈاڈھا بخار 2- ڈھیر دُکھ، وچھوڑے دا روگ

تاپ سڑی، (مو) اک قسم دی گالھ

تاپ کرس، (مذ) کسے خاص تھاں یاں شے دا اوہ درجہ حرارت جو خاص حالتاں وچ گھٹدا ودھدا رہندا ہے

تاپ لاہوَن، (محا) تاپ اُتارن

تاپ مان، (مذ) تاپ انش، درجہ حرارت، ٹمپریچر

تاپ مُوت جاون، (محا) بخار مگروں بلھاں اُتے چھالے نکلن

تاپ نہ رہوَن، (محا) صبر یاں طاقت نہ رہوَن، ضبط نہ ہوسکن، سکت نہ رہوَن

تاپ وہاجھنا، (محا) اپنے لئی مصیبت سہیڑنا

تاپ ہو جاون، (محا) ویکھو: تاپ آون

تاپ ہوون، (محا) ویکھو: تاپ چڑھن

اٹھواڑہ تاپ، (مذ) اوہ تاپ جو اک دن معلوم اتے چھ دن بے معلوم رہندا ہے اتے کدے کدے چھ دن زور دا تے اک دن بے معلوم رہندا ہے

باریک تاپ، (مذ) تپ دِق، کھنگ تاپ

باریکی تاپ، (مذ) ویکھو: باریک تاپ

تیپا (تریپا) تاپ، (مذ) تیسرے دن چڑھن والا تاپ

چوتھیا تاپ، (مذ) اوہ تاپ جو اک دن ہو کے دو دن گھٹ ہو جاندا ہے تے پھیر چوتھے دن ہو جاندا ہے

کھنگھ تاپ، (مذ) تپ دق، کھنگ تاپ

گتی تاپ، (مذ) اک قسم دا بخار جو گتی ناں دی مکھی دے کٹن توں ہوندا ہے اتے ایس نال ہڈ بھنّنی بہت ہو جاندی ہے

معیادی تاپ، (مذ) متھے دناں توں مگروں اترن والا بخار، ٹکل ماتا، مُحرکا

ملیریا تاپ، (مذ) اوہ تاپ جو مچھر دے کٹن نال چڑھدا ہے

مُیادی تاپ، (مذ) ویکھو: معیادی تاپ

نکا تاپ، (مذ) تپ دق

نیکی تاپ، (مذ) روز چڑھن والا تاپ

واری دا تاپ، (مذ) اوہ بخار جو کسے خاص سے پچھوں اُتردا تے چڑھدا ہے

تاپا: (مذ) 1- حوصلا، ہلاشیری 2- بخار 3- گرمی 4- اگ سیکن دی حالت

تاپا کرن، (محا) 1- حسد کرن، وٹ کھاون، سڑن بھُجن 2- ہرکھ

کرن، غم کرن 3- اگ سیکن

تاپا دیکھن، (محا) 1- ویکھو: تاپا کرن 2- ویکھو: تاپا ہوون

تاپا ہوون، (محا) غصہ ہوون، چڑ ہوون، وٹ ہوون

تاپانا: (فعم) زور پانا، دباؤ پانا

تاپر: (فم) 1- تاں پر دی تخفیف 2- تدہی، تاں ای، تاں جے

تاپڑا: (مذ) 1- ڈھڈ، ڈھڈ دی کھل، ڈھڈ دا اُتلا ڈل 2- تپش 3- تپ، تیز بخار

تاپش: (مو) ویکھو: تپش

تاپک: (مذ، صفت) 1- تپاون والا 2- تنگ کرن والا، دُکھ دیون والا 3- چُلھام، انگیٹھی

تاپن: (مصدر) 1- سیکن، گرم کرن 2- وٹ کھاون، غصہ کھاون

تاپنا: (فعم) گرم کرنا، تپاونا، ونگی: 'عشق وچھوڑے دی بالی ڈھانڈی، ہردم مینوں تاپے' (شاہ حسین)

تپ تاپنا، (محا) تپ کرنا، عبادت کرنا

دھونا تاپنا، (محا) سادھو سنت دا اپنے چوہیں پاسیں اگ بال کے عبادت کرنا

دھونی تاپنا، (محا) ویکھو: دھونا تاپنا

دھونیاں تاپنا، (محا) ویکھو: دھونا تاپنا

تاپنی: (مو) تاپ دی تصغیر، پر ایہہ لفظ عام بول چال وچ رائج نہیں صرف ایک کہاوت وچ ورتیا گیا اے۔ جیویں کہ 'آں تاپ کے آں تاپنی' ہر بکی آں آپنی آپنی' یعنی کوئی بُتی مصیبت تے پریشانی وچ جتلا اے تے کوئی گھٹ وچ جتلا اے، ہر اک نوں اپنی اپنی پئی اے

تاپو: (مذ، صفت) 1- تاپن والا، سیکن والا 2- بخار دا مریض، معمولی بخار

تاپواں: (مذ، صفت) 1- تپدا ہویا، بھکھدا ہویا 2- تاپ چڑھاون والا 3- غصہ چڑھاون والا

تاپی: (مذ، صفت) 1- اوہ بندہ جس نوں تاپ چڑھیا ہووے 2- تپ کرن والا

تاپے: (مذ) ویکھو: تاپ

تاپے ماندے رہنا، (محا) تاپ نال منجی تے پیا رہنا

تاپیا: (س، مذ) اک معدنی شے، ہیراکس سلفوریٹ آف آئرن

تات: (مذ، صفت): 1- خلعت، بخشش 2- خبر، سار، خیال 3- باپ، والد 4- بزرگ، سیانی عمر دا 5- عزیز، پیارا 6- احترام دے قابل، معزز

تات آجاون، (محا) ویکھو: تات آون

تات آون، (محا) 1- دھیان آون، خیال آون 2- لام ڈوری لگن

تات کال، (فم) ویکھو: تتکال

تات مات، (مذ) ماں باپ، ماتا پتا

تات: (مو) 1- تند، دھاگا، ڈورا 2- آندر دی وٹی ہوئی (تند) 3- واجے دی تار

تات: (فم) فوراً، اوسے ویلے

تات مرنگ، (مذ) اک رُکھ دا ناں

تاتا: (ہ، مذ) 1- گرم، گرما گرم 2- نچن گاون والیاں دا اک خاص حرف

تاتا ہیہہ، (مو) ایہہ شبد نچن والے تال تے آون لئی موہنوں بولدے ہن

تاتا تھئی، (صوت) نچن والیاں دا تال تے آون واسطے بولیا جان والا اک خاص کلمہ

تاتا کرنا، (محا) جھاتیاں مارنا

تاتاتا: (صوت) ویکھو: تاہاں تاہاں جیہدی ایہہ تخفیف اے

تاتار: (فا، صفت) وسطی ایشیا دے اک دیس ترکستان دا دوجا ناں 2۔تاتار دیش دا وسنیک 3۔ تاتار وچ وسن والی قوم4-اک قوم دا ناں جس نوں مغل تے منگول وی آکھیا جاندا اے

تاتاری: (مذ،صفت) تاتار دیس دا وسنیک، تاتار دیس دی بولی

تاتی: (صفت) ویکھو: تتی

تاتیرج: (مذ) 1 -ارادہ 2 -مقصد، مراد 3 -معنے، تشریح، وضاحت 4-ضرورت، موقع 5- کسے شے ول اشارہ6-دوجے دے خیال نوں سمجھ جاون دی حالت

تاٹ: (مذ) 1-ٹاٹ، بوری دا کپڑا2-چٹائی3- گدی

تاٹنک: (مذ) کناں دا اک گہنا، اک قسم دا چھند جس وچ چار چرن

تاثر: (عر، مذ) 1-اثر، گل بات توں گوہڑھ2- گن، خاصیت3-سٹا، پھل4- نتارا

تاثیر: (عر،مو) 1- اثر، خاصیت، گن 2-سٹا، پھل، نتارا

تاثیر کرن، (محا) اثر کرن، خاصیت ظاہر کرن

تاثیر وکھاون، (محا) ویکھو: تاثیر کرن

تاثیر ہوون، (محا) اثر ہوون، خاصیت ظاہر ہوون، رنگ اُبھرن

تاثیرواں: (مذ،صفت) اثر رکھن والا، مدثر

تاج: (عر، مذ) 1-شاہی ٹوپی 2-پنچھیاں دی کلغی 3- کندھ دی کنگنی 4-مکان دی چھجلی 5- کندھ یاں کوٹھیاں تے بنائی ہوئی بُرجی 6- تاش دا اک پتا

تاج بخشی، (عر+فا، مذ) تاج یاں سلطنت دین دا عمل

تاج پوش، (عر+فا، مذ) بادشاہ، تاج دار، تاج پاون والا

تاج پوشی، (عر+فا،مو) راج گدی اتے بیٹھن دا عمل

تاج تخت، (عر+فا، مذ) 1۔راج بھاگ 2۔راج گدی

تاجِ خروس، (فا، مذ) 1-مرغی دے سر دی کلغی 2-اک قسم دا سرخ پھُل

تاج دار، (مذ) تاج پہنن والا (بادشاہ)

تاج داری، (مذ) 1- تاج والا ہوون دی حالت 2- بادشاہت، حکومت، سلطنت

تاج در، (عر+ فا،صفت) ویکھو: تاج دار

تاج دری، (عر+ فا،صفت) ویکھو: تاج داری

تاج رکھن، (محا) 1- بادشاہ ہوون 2- دوسرے دے سر تے بادشاہی ٹوپی رکھن، مجازاً، کسے نوں بادشاہی دیون، بادشاہ بناون

تاج سرتے رکھن، (محا) ویکھو: تاج رکھن

تاج سرتوں ڈگنا، (محا) بادشاہی جاندی رہنا

تاج محل، (مذ) ممتاز محل دا مزار جو آگرے دے نیڑے جمنا دریا دے کنارے بنیا ہویا ہے ایہہ دیہہ سال وچ تیار ہویا سی اتے

ایس نوں شاہ جہان نے اپنی پیاری بیگم ممتاز محل دی یاد وچ تیار کروایا سی

تاج ہُد ہُد، (عر+فا، مذ) ہُد ہُد دی کلغی

تاجا: (صفت) تازہ

تاجا بتاجا، (صفت) تازہ بتازہ

تاجر: (عر، صفت) تجارت کرن والا، وپاری، سوداگر

تاجری: (مو) تجارت کرن داعمل، وپار، سوداگری، تجارت

تاجکستان: (مذ) 1۔ وسطی ایشیاء دا اک مسلمان ملک 2۔ تاجک لوکاں دے رہن دی تھاں

تاجکی: (مو) تاجک لوکاں دی بولی

تاجن: (مو) 1۔ تازن دا وگاڑ 2۔ گھوڑی

تاجو: (مو) 1۔ کلیجہ کھانی 2۔ بھائی مار عورت 3۔ اک گالھ

تاجی: (مذ) 1۔ تازی، عربی گھوڑا

تاجیا: (مذ) تعزیہ

تاچند: (فا، فم) کدوں تائیں، کتھوں تیکر، کدتیکر، کِنا چر

تاچو: (فم) 1۔ اوس 2۔ اوس نوں

تاچی: (فم) اوس دی

تاچھی: (صفت) 1۔ چھلن والا، تراشن والا 2۔ تاچھی لاون والا

تاخ: (صفت) ویکھو: تاکھ

تاخ کرن، (محا) طاق کرن، ماہر کرن، ہوشیار اتے چالاک بنا دینا

تاخت: (فا، مو) 1۔ لُٹ، تباہی 2۔ حملہ، دھاوا

تاخی: (مو) 'طاقی' دا وگاڑ جیہڑا طاق دی تصغیر اے، ویکھو: تاکھ

تاخیر: (عر، مو) دیر، کویل، دیری، ڈھل

تاداتم: (مذ) دو چیزاں دے اک مِک ہون داعمل، ابھنتا

تأدیب: (عر، مو) 1۔ سرزنش، تنبیہ، دھمکی، گھوری 2۔ ادب سکھاون، زبان داعلم پڑھاون

تأدیبی، (عر، صفت) تنبیہ دے طور تے، اصلاحی

تأدیبی کارروائی، (عر+ فا، مو) اجیہا وتیرہ جیہدے نال نظم وضبط قائم رکھیا جاوے، قاعدے کُلیے دی کارروائی

تاڈا: (مذ) 1۔ سہارا 2۔ پڑاؤ، راہ وچ ٹھہرن دی تھاں 3۔ نخلستان، ریگستان وچ عارضی پڑاہ 4۔ جس دے لاگے چھپڑ ہووے

تاڈڑا: (ضم) تہاڈرا، تہاڈا، تُساں دا

تاڈے: (ضم) ویکھو: تاڈا جیہدی ایہ جمع اے

تار: (مذ+مو) 1۔ تند، دھاگا 2۔ دھات نوں کھچ کے بنائی تند 3۔ ٹیلی گراف راہیں آئی یاں بھیجی خبر، ٹیلی گرام 4۔ اوہ تند جو پک کے تیار ہوئی چاس دی پت پرکھن لئی دو اُنگلاں نوں چپکاون تے پیدا ہوندی ہے 5۔ تک، نجھ 6۔ اوہ زنجیر جو گڈی نوں روکن لئی کھچی جاندی ہے 7۔ اکمند، اک رس، لگاتار

تار بابو، (مذ) تار دا کم کرن والا بابو

تار باقی نہ چھڈن، (محا) رڑی کڈھ دیون، پلے کجھ نہ چھڈن، ننگ کر دیون، اُجاڑ دیئن

تار باؤ، (مذ) ویکھو: تار بابو

تار بتار، (صفت) 1۔ تار بے تار دی تانیث 2۔ کھیروں کھیروں،

اُکھڑ پکھڑ 3۔مندا حال

تار بتار ہوون، (محا) اُکھڑ پکھڑ جاون، ہل جاون، بکھر جاون، مندا حال ہوون، کم گُلقند ہو جاون

تار بجنا، (محا) تار وجنا

تار بجھن، (محا) تسلسل قائم ہوون

تار بجھنا، (محا) 1۔ برتی یاں سُرتی دا لگنا 2۔ چاشنی دا پک کے تیار ہونا

تار برقی، (فا+عر، مو) اوہ تار جس راہیں خبر اک جگہ توں دوجی جگہ بجلی راہیں پہنچائی جاوے

تار بندی، (فا، مو) 1۔پلی دواِلے تاراں لاون دا عمل 2۔ بجلی دیاں تاراں کندھاں تے لواون دا عمل 3۔ مکڑی دے جالا بُنن دا عمل

تار بنن، (محا) 1۔ کسے کم دا مسلسل ہوون 2۔ شیرے دا لیس دار ہو جاون

تار بنھنا، (محا) 1۔ اکو حال وچ جاری رہنا، اکو خیال دے ہونا 2۔اکٹھیاں گوند گندھنا

تار بھرن، (محا) کُرسی میز یاں کپڑے وچ کسے دھات دیاں تاراں نال پُھل بوٹے بناون

تار پاؤن، (محا) 1۔ تار دیون، تار گھلن 2۔ سائیکل دے پہیے دی ٹُٹ گئی تار بدلن

تار پتار، (صفت) ویکھو: تار بتار

تار پتری، (صفت) سونے دیاں تاراں دا بُنیا ہویا کپڑا

تار پلے نہ چھڈن، (محا) ویکھو: تار باقی نہ چھڈن

تار پیڈو (Torpedo): (انگ، مذ) اک طرحاں دا لما گولا جو پانی دے اندرو اندریں چلن والی کشتی وچوں دُشمن دے جہاز نوں نقصان پہچاون لئی ماریا جاندا ہے

تار پیڈو کرن، (محا) کسے نوں کُجھے انداز نال روکن

تار تار، (فا، صفت) ٹوٹے ٹوٹے، پاٹیا ہویا، کھیروں کھیروں، لیرو لیر

تار تار بولن، (محا)1- کسے ساز دی ہر تار دا اواز کڈھن 2- جوڑ جوڑ ہل جاون 3- کسے شعر دے ہر ہر لفظ دا بولن

تار تار رولن، (محا) سبھ کُجھ وِک جاون

تار تار کرن، (محا) پاڑن، پھیتی پھیتی کرن، ٹوٹے ٹوٹے کرن، کھیروں کھیروں کرن

تار تار کھلرن، (محا) لیرو لیر ہو جاون، بُری طرحاں اُکھڑ جاون، کپڑے دا تانا کھلر جاون

تار تار وکھ ہوون، (محا) ویکھو: تار تار کھلرن

تار تار ہوون، (محا) پاٹ جاون، پھیتی پھیتی ہوون

تار تلا، (مذ) اک قسم دا گوٹا

تار توڑ، (صفت) 1- تار نوں توڑن والا 2- کپڑے تے کیتا ہویا، اک طرحاں دا سوئی دا کم

تار تیری، (صفت) سونے دیاں تاراں دا بُنیا ہویا کپڑا

تار ٹُٹن، (محا) تسلسل ختم ہوون

تار چڑھاون، (محا) ستار وغیرہ ورگے سازاں دیاں تاراں نوں

کھچی لاون، جھے دی نڑی یاں ڈنگوری دی مُنھ والی تھاں تے تارولن

تار چڑھن، (محا) ویکھو: تار چڑھاون

تار چھڈن، (محا) کسے کھان والی شے دا خراب ہو جاون

تار چھیڑن، (محا) 1-راگ شروع کرن 2-شرارت کرن

تار دیکھنا، (محا) چاشنی پکن دا پتا کرنا

تار دینی، (محا) ٹیلی گرام گھلنا

تار دیون، (محا) پار لاون، کامیاب کرن

تار ڈھلی پینا، (محا) زور گھٹ جانا، اثر گھٹ جانا

تار ڈیون، (محا) کامیاب کرنا، ترقی دینا

تار سجھن، (محا) ہم خیال کرن

تار کڈھن/تار کڈھنا، (محا) سُوت کتنا

تار کش، (فا، صفت) تار کھچن والا، تار بناون والا

تار کشی، (فا، مو) 1- تار کھچن دا کم 2- جھولن والا پنگھوڑا، جھولا 3- کپڑے دے تار کھچ کے بیل بُوٹے بناون دا کم

تار کمانی، (مو) اوہ تار دا پُرزہ جو چھتری نوں کھول کے اٹکاوندا ہے

تار کھچن، (محا) تار کشی کرن، تار نوں باریک کرن

تار کھڑکانا، (محا) برقی نظام راہیں تار گھلنا

تار کھڑکنا، (محا) 1- کسے خبر دا اک دم پھیل جانا 2- کھڑکنا، دل وچ محسوس ہونا

تار گھاٹ لون، (محا) گویڑ کرن، اندازہ لاون، پرکھن

تار گھر، (مذ) ٹیلی گرام آفس

تار لاون، (محا) ویکھو: تار بنھن

تار لگن، (محا) ویکھو: تار چڑھن

تار لگنا، (محا) مہنگا ہونا، مہنگا کرنا

تار لگی نہ رہون، (محا) کوئی تعلق نہ رہون، کسر باقی نہ رہون

تار مارنا، (محا) ڈاکخانے یاں تار گھر دے ذریعے فوری تے اہم خبر گھلنا

تار متار، (صفت) لبالب، کنڈیاں تیکر

تار متاراں، (صفت) لبریز، بھریا ہویا

تار مسطر، (فا، مذ) اوہ دھاگا جیہڑا مسطر وچ لکیراں کھچن لئی لاندے نیں

تار منڈل، (مذ) 1- تاریاں دا حلقہ 2- خوبصورت لوکاں دی ڈھانی 3- اک طرحاں دی است بازی

تار نفس، (فا، مذ) ساہ دا سلسلہ، ساہ دا ڈورا

تار نکلن، (محا) 1- تار کشی ہوون 2- چمڑے وچوں دھاگے دے تر دے پے نکلن 3- سوہ نکلن، اُگھ سگھ لگن 4- سیویاں وٹیون 5- کپڑے وچوں کشیدہ کاری لئی دھاگے کڈھیون

تارِ (نگہ) نگاہ، (فا، مذ) نظر، نگاہ دا سلسلہ

تار نہ ٹٹن، (محا) تان نہ ٹٹن، کم دا وگ تنگ ہوون، تسلسل نہ ٹٹن

تار وبھاگ، (مذ) اوہ محکمہ جس دا کم تاراں بھیجنا تے تاراں وصولنا ہے

تاروتار، (فم) تار تار، پھیتی پھیتی

تار وجنا، (محا) 1۔ کھڑنا، احساس ہو جانا 2۔ اکو طرحاں دی اواز دا برابر نکلدے جانا

تار ہلاون، (محا) چابی گھمانا، کسے دے خلاف اکسانا

تار ہلاونا، (محا) تاکید کرنا، التجا کرنا، پریرنا کرنا

تار ہِلی تے راگ بُجھیا، (اکھا) کسے دے اشارے نوں فوراً سمجھ لین تے کہندے نیں

سمندر تار، (مو) اوہ تار جس راہیں سمندری سفر کردیاں دی خبر گھلی جاندی ہے

محکمہ تار، (مذ) تار دا محکمہ

تار: (فا، صفت) تاریک، ہنیرا، کالا

تار: (مذ) سنگیت مطابق ٹھاٹ دی اک سُر

تار سپتک، (مذ) سنگیت وچ اک سُر دا ناں

تار چھیڑنا، (محا) 1۔ تنتی ساز وجاونا شروع کرنا 2۔ ولولہ جگاونا

تارا: (مذ) 1- آسانی چمکن والا نِکا جیہا ستارہ 2- تارو، اوہ بندہ جیہڑا ترن جاندا ہووے، تیراک 3- گھوڑے دے متھے تے کوئی چِٹا تارا یاں نشان 4- تارے دی شکل دا زنانیاں دا اک گہنا

تارا اُترن، (محا) 1- نیانا جمن، بال پیدا ہوون 2- اُمید بجھ جاون 3- اچرج کم ہوون 4- چانن پھیلن

تارا بوچی، (مذ) اک کھیڈ دا ناں

تارا پلا، (مذ) اک قسم دا پلاؤ جیہڑا پسندے، قیمہ تے آنڈے پا کے بناندے نیں

تارا پیشانی، (مُل، مذ) گھوڑے دے متھے تے چِٹا تارا یاں نشان جیہنوں کہ بڑا بھیڑا خیال کیتا جاندا ہے جے کر گھوڑے دا مونہہ دی چِٹا ہے تاں ایہنوں چنگا سمجھیا جاندا ہے

تارا ٹُٹن، (محا) 1- اسانوں ستارے دا ڈگن 2- اکھوں اتھرو ڈگن

تارا ٹُٹنا، (محا) تارے دا اسمان چوں ٹُٹ کے چمکدیاں ہویاں ہیٹھاں نوں آونا جس نوں ویکھنا بُرا سمجھیا جاندا ہے

تارا ٹوکری چِن گُھماں، سورج دا کوئی اوڑک ناں، (اکھا) مختلف چیزاں یاں بندیاں دی حیثیت دسن لئی بولیا جاندا اے

تارا جُٹ، (مذ) تاریاں دا اکٹھ

تارا چاڑھ کے رہنا، (محا) کوئی نہ کوئی بھیڑا کم کرنا، ونگی: 'جیہڑے پیٹڑے نوں پیا کسدا اے، کوئی چاڑھ کے رہیں ضرور تارا' (کالی داس)

تارا چاڑھ کے رہون، (محا) کوئی نہ کوئی بھیڑا کم کرن، کچا کم کر کے ای ساہ لون

تارا چمکن/تارا چمکنا، (محا) شہرت ہوون، نصیب جاگن، قسمت جاگن

تارا دِکھاونا، (محا) مسلماناں وچ اِک رسم جس وچ زچہ نوں چھٹی والے دن نہا دھوا کے اتے بچہ گود وچ دے کے روشنی وکھاوندے نیں اتے سر تے قرآن رکھدے نیں

تارا ڈب جاون، (محا) ویکھو: تارا ڈُبن

تارا ڈُبن، (محا) بھیڑے دن آون، نحوست چھاون

تارا ڈُبنا، (محا) 1۔ برہسپتی اتے شُکر تارے دا است ہونا (ایس سے وچ کوئی شُبھ کارج کرنا چنگا نہیں سمجھیا جاندا) 2۔ مندے

بھاگ ہونا، اک رسم جس وچ تارا ڈُبے رہندے سے وچ ویاہی لڑکی جا کے جھیتی ہی سوہریں پرت آوندی ہے کیوں جو تارے دے ظاہر ہون مگروں ٹُرنا منحوس خیا جاندا ہے

تارا ساہمنا، (محا) بُرے دن ہونا، ونگی: 'دے دس توں مینوں باہمنا، کیوں تارا ہویا ساہمنا'

تارا ساہنواں ہونا، (محا) کسے کم دا کرن یاں کسے تھاں جانا مشکل جاپدا ہووے، کوئی کم منحوس وکھائی دینا

تارا گن، (مذ) ویکھو: تارا منڈل

تارا منڈل، (مذ) تاریاں دا سموہ، تاریاں دا اکٹھ، اکاش وچلے چن، سُورج، ستارے وغیرہ

تارا میرا، (مذ) سرہوں دی طرحاں دی اک فصل جس دے بیج کولھو وچ پیہہ کے کوڑا تیل کڈھیا جاندا اے اتے ایہدے پتے دی ساگ دی طرحاں پکائے جاندے نیں

تارا وٹاونا، (محا) کسے جگہ جا کے اوتھے بہتا چر نہ ٹھہرنا، تھاں بدلی کردے پھرنا، ٹِک کے نہ بہنا

تارا وگیان، (مذ) تاریاں دا علم

تارا وگیانی، (صفت) فلکیات دے علم دا جاݨو

تارا وتی، (مو) چندر بدن دی ماں دا ناں، ونگی: 'تاراوتی جو ماتا نوں آکھدی ہے، ونگی: میرے دل توں کریں خیال ماتا' (دولت رام)

تارا ہو جاون، (محا) 1-دور ہو جاون پاروں نِکا جیہا دِسن 2-تارے ورگا چمکیلا ہو جاون 3-بہت اُچا ہو جاون

تارا ہوون، (محا) ویکھو: تارا ہو جاون

بودی والا تارا، (مذ) اک قسم دا تارا جس دے پچھے روشنی دی پوچھل جیہی دکھائی دیندی ہے

بھنبو تارے/ بھنبر تارے، (مذ) دماغ دے چکرا جان کارن اکھاں اگے انھیر اجیہا چھا جانا تے وکھائی دین والے تارے جیہے

دُمدار تارا، (مذ) ویکھو: بودی والا تارا

پچھل تارا، (مذ) ویکھو: بودی والا تارا

لما تارا، (مذ) ویکھو: بودی والا تارا

تاراج: (فا، مذ) لُٹ، غارت، غارت گری

تاراج گاہ، (فا، مذ) لُٹ ماردی تھاں

تاراج گر، (فا، صفت) غارت گر، لُٹن والا

تاراجی: (مذ) تراجو

تاراں: (مو) ویکھو: 'تار' جیہدی ایہہ جمع اے

تاراں بُجھنا، (محا) رمز پچھانا

تاراں چھڈنا، (محا) ویکھو: تاراں دینا

تاراں چھوڑنا، (محا) کسے چیز دے بُس جان توں مگروں اوس وچ لیس پیدا ہونا

تاراں دینا، (محا) نویں دُدھ ہون توں پہلاں پشو دی بھگ وچوں جالے جیہے آونا

تاراں کھڑکنا، (محا) کسے خبر دا اک دم پھیل جانا

تارپین (Tarpentine): (انگ، مذ) اک طرحاں دی گوند جو چیڑھ دے درختاں وچوں نکلدی ہے، جس نوں گندا بروزہ آکھدے

ہن، ایس چوں بھبکے راہیں تیل کڈھیا جاندا ہے

تارپین دا تیل، (مذ) اک طرحاں دا تیل جو تارپین توں بنایا جاندا ہے

تارتیجک: (مذ) اک طرحاں دے بیج جو دوائی وجھوں ورتے جاندے ہن اتے قبض کشا ہوندے ہن (Lepidum Sativum (Cruciferac

تارخ: (مذ) ویکھو: تالو

تارف: (مذ) تعارف

تارک: (عر، صفت) ترک کرن والا، چھڈن والا

تارک الدنیا، (عر، صفت) اوہ بندہ جو دنیا داری چھڈ دیوے، دُنیا داری تیاگن والا، گوشہ نشین

تارک بھون، (محا) گوشہ نشینی اختیار کرن، ویاہ نہ کرن، کوارا رہون

تارک: (مذ) 1- کرایہ، محصول 2- ستارہ 3- اکھ دی پُتلی 4- بیڑا، جہاز

تارک: (فا، مذ) 1- سر دا اُتلا حصہ 2- سر دے والاں دا چیر 3- پہاڑ دی چوٹی 4- اک قسم دی ٹوپی، لوہے دا خول

تارکا: (مو) 1- سیارہ، تارا 2- فلم وچ کم کرن والی زنانی

تارکا سُر، (مذ) راکھشس دا ناں جس دا ذکر شِو پُران وچ آوندا ہے

تارکا منڈل، (مذ) تاریاں دا جھنڈ

تارکاں: (فا، مذ) ویکھو: تارک جیہدی ایہہ جمع اے

تارکِک: (صفت) 1- ترک توں متعلق 2- منطق دے جانن والا منطقی

تارکن: (مو) کنواری، اجیہی زنانی جیہڑی عمر بھر ویاہ نہ کروائے

تارکول (Tar Coal): (انگ، مذ) پتھر دے کوئلیاں نال بنی اک شے جو سڑکاں لئی ورتی جاندی ہے، لُک

تارکی: (مو) ترک یاں تیاگن دا عمل

تارن: (صفت) پار اُتارن والا

تارن ترن، (صفت) تارن لئی جہاز رُوپ

تارن کارک، (صفت) مکتی دین والا، نجات دین والا

تارن ہار، (صفت) پار کرن والا، تارن والا

تارن/تارنا: (مصدر) 1- پار کرنا 2- تیراونا 3- اُدھار کرنا 4- اُبھارنا

تارنی: (مو، صفت) 1- تارن والی 2- دُرگا دیوی، تراون والی، پارلاون والی، مکتی دیون والی

تارنیاں: (مو، صفت) ویکھو: تارنی جیہدی ایہہ جمع اے

تارو: (صفت) 1- تیراک، اوہ بندہ جو تر سکے، ترن والا 2- تارن والا 3- اوہ بندہ جیہڑا اترنا جاندا ہووے

تارو ای ڈُبدا اے، (اکھا) ویکھو: تارو ای ڈُبدے نیں

تارو ای ڈُبدے نیں، (اکھا) جدوں کوئی کسے کم دا ماہر آدمی اپنے کم وچ نقصان اٹھاوے تاں کہندے نیں

تاروپانی، (مذ، صفت) ات ڈونگھا پانی، گہرا پانی

تاروپانی دی موت تے سپاہدے سپ ہتھوں مردے نیں،

(اکھا) بندہ جیہڑا کم کردا ہووے اوس کم پاروں اوہنوں نقصان دی پہنچ سکدا اے

تارو ہمیش دریا دی موت مردا اے، (اکھا) ویکھو: تاروای ڈُبدے نیں

تارواں: (مذ، صفت) 1- تروا تروا، اُتلا 2- نفع بخش، سود مند

تارُھو: (مذ) گھوڑے یاں کھوتے دی پِٹھ تے پاون والا کپڑا، پالان

تاری: (مو) 1- نہریاں کھالے وغیرہ وچ نہاون دا عمل 2- ترن دا عمل یاں ترن دی حالت 3- پراں نوں متوازی کر کے لائی ہوئی اُڈاری، اُڑان 4- اکھاں دی پتلی دے اندر دی کالی دھاری

تاری بنھ جانا، (محا) اُڈ جانا، اڈاری لا جانا

تاری بنھنا، (محا) ویکھو: تاری بنھ جانا

تاری لاون، (محا) 1- ترن، نہر کھالے وچ نہاون 2- پراں نوں متوازی کر کے پرندیاں دا فضا وچ اُڈن

تاری متھن، (محا) ویکھو: تاریخ ٹھہراون

پٹھی تاری، (مو) پانی نال پِٹھ لا کے ترن دی حالت

مُردہ تاری، (مو) سارے انگ ڈھلے چھڈ کے ایس طرحاں ترنا جیویں کوئی مُردہ تر رہیا ہووے

تاریاں: (مذ) ویکھو: تارا

تاریاں بھری رات، (مو) اجیہی نکھری ہوئی رات جیہدے وچ تاریاں دی چمک اپنے جوبن تے ہووے

تاریاں بھریاں دوپٹا، (مذ) سلمیٰ ستاریاں نال پُر چیا ہویا سر والیوا

تاریاں دی انجمن، (مو) 1- تاریاں دی ڈھانی 2- خوبصورت لوکاں دی محفل

تاریاں دی ٹور پچھانن، (محا) ہوا دا رُخ پچھانن، بہت سیانا ہوون

تاریاں دی چھاں، (مذ) تاریاں دی ٹھنڈی روشنی

تاریاں دی چھاویں، (فم) بہت سویرے، تڑکے

تاریاں دی لو، (مو) تاریاں دی روشنی

تاریاں دی محفل، (مو) ویکھو: تاریاں دی انجمن

تاریخ: (عر، مو) 1- کسے کم یاں چیز دا وقت مقرر کرن 2- کسے واقعے دے ہوون دا وقت یاں دن 3- کسے قوم یاں مُلک وچ واپرن والیاں اہم گلاں یاں واقعیاں دا ذکر 4- اوہ علم جیہدے وچ بیتے ہوئے یاں چالو ویلے دے واقعات بارے گل کتھ کیتی جاندی اے

تاریخ بھگتن، (محا) مقدمے دی پیشی تے حاضر ہوون

تاریخ پانا، (محا) مقدمے دی کارروائی نہ کر کے اگے لئی تاریخ دے دینا

تاریخ پینا، (محا) مقدمے دی اگلی پیشی لئی دن مقرر ہونا

تاریخ تے جاون، (محا) عدالت وچ پیشی تے جاون

تاریخ ٹھہراون، (محا) کوئی دن متھن، تاریخ رکھن

تاریخ ٹھہرن، (محا) دن مقرر ہوون، تاریخ پکی ہوون، دن متھیا جاون

تاریخ دان، (عر+فا، مذ) تاریخ لکھن والا، اتہاس کار

تاریخ دینا، (محا) مقدمے دی سُنوائی دا دن مقرر کر کے دسنا، پیشی دینا

تاریخ رکھن، (محا) ویکھو: تاریخ ٹھہراون

تاریخ کہنا، (محا) کوئی اجیہا شعر کہنا جس توں ابجد دے حساب نال کسے واقعے دی تاریخ نکلے

تاریخ لِکھن، (محا) 1- کسے قوم یاں ملک دے حالات تے واقعات نوں ترتیب وار بیان کرن 2- یادداشت لئی کوئی تاریخ دا دن رکھن

تاریخ مِتھن، (محا) دن مقرر کرن، تاریخ پکی کرن

تاریخ مقرر کرن، (محا) ویکھو: تاریخ ٹھہراون

تاریخ وار، (فم) تاریخاں دے حساب نال

تاریخی: (صفت) ویکھو: تاریخ

تاریرُو: (مذ،صفت) 1۔ترن والا 2۔ترن وچ ماہر

تاریک: (فا،صفت) 1۔ انھیر 2۔کالا، سیاہ

تاریکاں: (فا،صفت) تاریک توں اے، روشن دا اُلٹ، ہنیرا، سیاہ

تاریکی: (فا،مو) سیاہی، اندھکار، انھیرا، کالا پن

تاریکی چھا جاون، (محا) ہنیرا ہو جاون، ظلم ودھ جاون

تاریکی چھاون، (محا) ہنیرا ہوون، ظلم ودھن

تاریکی دور ہو جاون، (محا) 1- ہنیرا جاندا رہون، روشنی ہو جاون 2- ظلم ختم ہو جاون

تاریکی دور ہوون، (محا) ویکھو: تاریکی دور ہو جاون

تاریکی وچ ہوون، (محا) 1- ہنیرے وچ ہوون 2- بے خبر ہوون

تارے: (مذ) ویکھو: تارا جیہدی ایہہ جمع اے

تارے اُتارن، (محا) ویکھو: تارے توڑن

تارے بھرکاون، (محا) ندیدہ ہو کے ویکھنا

تارے بنھن، (محا) مینہہ جھڑی بند کرن لئی اک زنانہ ٹوٹکا کرن

تارے پھڑوارن، (محا) اکھاں وکھانا

تارے تپانا، (محا) 1- مصیبت وچ پانا 2- تنگ کرنا

تارے توڑ لیاونا، (محا) کوئی بہت ہی اوکھا یاں انوکھا کم کر وکھاونا

تارے توڑنا، (محا) ان ہونا کم کرنا

تارے ٹنگن، (محا) 1- اچرج کم کرن 2- کپڑیاں تے سونے چاندی دے ستارے جڑن

تارے دِسن، (محا) کسے صدمے یاں دماغی کمزوری پاروں اکھاں اگے کالیاں کالیاں بھونڈیاں اُڈن

تارے دکھاونا، (محا) 1۔کبوتر بازاں دا کبوتر نوں رات نوں اُڈن لئی دھاونا 2۔ پریشان کر کے ہوش ٹھکانے لیاونا، نانی یاد کراونا

تارے کڈھن، (محا) اکھاں وکھانا

تارے گِن گِن رات گزارن، (محا) جاگدے رہنا، اکھاں وچ رات کٹنا

تارے گِن گِن رات لنگھاونا، (محا) اُڈیک وچ رات کٹنا

تارے گِنن، (محا) رات بھر جاگنا، تارے گنتا

تارے گِنتا، (محا) 1- پریشانی، وچھوڑے یاں، اُڈیک وچ رات بھر جاگنا 2۔نیند نہ آونا

تارے رگنوان، (محا) ویکھو: تارے گنواون

تارے رگنواون، (محا) رات بھر کسے نوں بے چین رکھن، انتظار کرواون

تارے لانی، (مو، صفت) پھپھے کٹن، مکار تے فریبی عورت

تارے لگن، (صفت) 1- حیرانی نال ویکھی جاون 2- ٹکٹکی بنھ کے اسماناں ول ویکھن 3- اُڈیک کرن 4- بہت اُچا اُڈن

تارے رنسرن، (محا) 1- تاریاں دا خوب چمکن 2- مجازاً، اتھرو نکلن

تارے نظر آون، (محا) ویکھو: تارے دِسن

تارے رنکلن، (محا) رات دی ابتداء ہوون

تارے والا، (صفت) منحوس، نحس

تارے ورگیاں اکھاں ہو جاون، (محا) 1- اکھاں دا بیماری مگروں چمکن 2- ڈھیر سوہنیاں اکھاں ہوون

تارے وکھالن، (صفت) ویکھو: تارے وکھاون

تارے وکھاون، (محا) 1- زنانیاں دا اک رسم ادا کرن 2- اُچے اُڈن والے کبوتر لئی چھانی اگے دیوا رکھ کے وکھاون 3- مت مار دیون، بھڑتھو پا دیون 4- ڈھیر مارن کٹن

تارے وکھیچنا، (صفت) بدحواس ہوون، کُجھ سمجھ نہ آون

تاڑ: (ہ، مذ) کھجور دی جھاڑی دا اک رُکھ جس دے رس نوں تاڑی سددے نیں

تاڑ پتر، (مذ) تاڑ دے رُکھ دا پتا

تاڑ: (مو) 1- گلو دے پنجے اُتے نکلی اک نہوندر، گلو دی لت دا کنڈا 2- توڑی، تالی، تاڑی 3- اک لکڑی جس نال ٹل لا کے کوئی بھاری چیز اُکا سی جاوے 4- تاڑن دا عمل، گھوری، گھرکی

تاڑ وچ رکھنا، (محا) نظر وچ رکھنا، دھیان رکھنا

تاڑ وَینا، (محا) تاڑ لینا، سمجھ لینا، پہچان لینا

تاڑ ہوون، (محا) سیہان ہوون، پرکھ ہوون

تاڑ: (مذ) کم دا زور، گاہڑ، ونگی: "نوری آہندا اگلیاں پٹھے نہیں گھتے جاندے اُتوں چیتر دے ہلاں دا آ گیا اے تاڑ" (با۔ ڈھو)

تاڑ پینا، (محا) بہت رُجھے ہونا، بہت مصروف ہونا، کم دا اُچیتا ہونا، ویہل نہ ملنا

تاڑ: (فم) تڑاک دے کے، اواز نال

تاڑ پھاڑ، (مو) جھاڑ جھب، گھور گھپ

تاڑ پھاڑ اُتر دیون، (محا) ویکھو: تاڑ تاڑ جواب دیون

تاڑ پھاڑ بولی جاون، (محا) 1- دبڑ دبڑ بولی جاون، وگ تنگ بولی جان، تیز تیز بولن 2- بک بک کرن

تاڑ تاڑ، (فم) 1- فٹافٹ، جلدی جلدی 2- تڑاک تڑاک دی اواز نال

تاڑ تاڑ جواب دیؤن، (محا) تڑتڑ جواب دین، ترکی بہ ترکی جواب دین

تاڑ دا لگن، (محا) 1- گرمی لگن، دُھپ لگن 2- ہانڈی نوں ہُکھ لگن، تڑکا لگن

تاڑ ڈِگنا، (محا) اجیہا ڈِگنا کہ اواز آوے

تاڑکھاون، (محا) گھوراں سہوَن

تاڑ مارن، (محا) 1- اڈی لاون 2- تاڑی مارن

تاڑ مارنا، (محا) اڈی لاونا (گھوڑے نوں)

تاڑ: (مذ) سمندر دی ضد، خشکی دا حصہ

تاڑ: (فعر) 1- تاڑن مصدر توں امر 2- پچھانن، جاچن، سمجھ جاون، سہانن 3- کھڈے یاں ٹوکرے وچ ڈک دیون، قید کرلون، بند کرن 4- گُجن، سانھن، نگرانی کرن 5- تنبیہ کرن، سرزنش کرن، جھاڑ جھنب کرن 6- گھیو کڈھن لئی مکھن گرم کرن

تاڑ اِچ ہوون، (محا) موقع دے انتظار وچ ہوون

تاڑ اباشالاون، (محا) انجانو لہجے وچ گلاں باتاں کرنا، جھگڑا کرنا

تاڑ باز، (صفت) 1- تاڑ وچ رہن والا 2- ہوشیار، سیانا 3- کھوجی 4- زنانیاں نوں بُریاں نظراں نال ویکھن والا، (مذ) ٹانگو

تاڑ بازی، (مو) 1- ہوشیاری 2- کسے زنانی ول بُری نظر نال ویکھن دی حالت 4- سُوہ لین دا عمل

تاڑ بازی کرن، (محا) نظر بازی کرن، لُک لُک کے تکن

تاڑ بازی ہوون، (محا) نظر بازی ہوون

تاڑ بان، (مو، صفت) ویکھو: تاڑ باز جیہدی ایہ تانیث اے

تاڑ جانا، (محا) اندازہ لا لینا

تاڑ رکھنا، (محا) نظر رکھنا، نظر وچ رکھنا

تاڑ گھتن، (محا) عذاب پانا، عذاب وچ مبتلا کرنا

تاڑا: (مذ) 1- رُوں پنجن دا آلہ، ٹوکا 2- دُھنکھی دی ڈوری نوں مارن والی لکڑی دی موہلی 3- بانس دا اک ٹوٹا جو رسی نال رُکھ اُتے بدھا ہوندا ہے اتے رسی کھچن نال رُکھ دے کسے ٹاہنے نال لگ کے اواز پیدا کردا ہے

تاڑاں: (مو) دھمکی، ڈراوا، جھکاوا، گھوری

تاڑاں دینا، (محا) ڈراوا دینا، دھمکاونا

تاڑاں کھانا، (محا) گھوراں سہنا، دھمکیاں جھلنا

تاڑکا: (مذ) بہت تیز دُھپ، کڑاکا

تاڑکا: (مو) اک راکھشنی جس نوں شری رام چندر جی نے ماریا سی، وَنگی: 'اُتے کرودھ جو بالی تے رام کیتا، اتے تاڑکا پکڑ چڑوایا اے' (وا)

تاڑن/تاڑنا: (مصدر) 1- پچھاننا، نجھ کے تکنا، جاچن، سمجھ جاون، سہانن 2- کھڈے یاں ٹوکرے وچ ڈک دیون، قید کرلون، بند کرن 3- گُجن، سانھن، نگرانی کرن 4- تنبیہ کرن، سرزنش کرن، جھاڑ جھنب کرن 5- گھیو کڈھن لئی مکھن گرم کرن 6- ڈکنا، بند کرنا 7- متھے وٹ پاونا

تاڑن ہار، (مذ، صفت) 1- تاڑن والا، ڈکن والا 2- تاڑ جان والا، سمجھ جان والا

تاڑنی: (صفت) 1- تاڑن دے لائق، تاڑن دا ڈھنگ 2- سزا دے قابل 3- اک طرحاں دا چھاننا

تاڑو: (مذ، صفت) 1- تاکن والا، کھوجی، جاسوس 2- تاڑن والا، جانن والا، پارکھ، سمجھدار 3- تنبیہ کرن والا، سمجھاون والا

تاڑو تاڑ: (مو) برابر جواب دینا، بدتمیزی

تاڑی: (مو) 1- اِک ہتھ نوں دوجے ہتھ تے مار کے کڈھی جاون والی اواز 2- اک طرحاں دی چھوٹی تلوار دا مُٹھا 3- چرخے دیاں تناں

پھٹیاں وچوں اک پھٹی 4-تاڑ دے رُکھ نال بنائی گئی دیسی شراب 5-دھیان، توجہ 6-چوکڑی

تاڑی اک ہتھ نال نہیں وجدی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جھیڑا یاں محبت اک پاسیوں نہیں ہوندا ایہدے وچ دوجا فریق وی شامل ہوندا اے تاں کہندے نیں

تاڑی پھوکا، (مذ) اک طرحاں دی کھیڈ

تاڑی دو ہاں ہتھاں نال وجدی اے، (اکھا)، ویکھو: تاڑی اک ہتھ نال نہیں وجدی

تاڑی دُہتھی (دوہتھیں) وجدی اے، (اکھا) ویکھو: تاڑی اک ہتھ نال نہیں وجدی

تاڑی لا کے ویکھن، (محا) اِک ٹک ویکھن، ٹکٹکی لا کے ویکھن، مسلسل ویکھن

تاڑی لاون، (محا) مسلسل ویکھن، نظر بھر کے ویکھن

تاڑی لگن، (محا) 1- نزع ویلے اکھاں دا جھمکن توں رہ جاون، بنا اکھ جھمکی تکی جاون، مسلسل ویکھن 2- تالی وجن

تاڑی مار کے اُڈاون، (محا) ڈرا کے اُڈاون

تاڑی مارن، (محا) ذلیل کرنا، بدنام کرنا، وَنگی: مل سیالیں تاڑی ماری (عاقل جوگی)

تاڑی مارنا، (محا) 1۔خوشی دے پرگٹاوے لئی دوہاں ہتھاں نوں ٹکراونا، مخول اُڈاونا

تاڑی وج جانا، (محا) بدنامی ہونا

تاڑی وجاونا، (محا) خوشی، پروڑھتایاں حوصلہ دین وجھوں ہتھ ٹکرا کے اواز پیدا کرنا

تاڑی وجنا، (محا) ٹاکرا ہونا، وَنگی: 'وڈی نہر دا پل اے جتھے وجی دُندراں تے جسپالاں دی تاڑی' (با۔ ڈھو)

تاڑیا: (مذ) تاڑنا دا ماضی روپ، ویکھیا، معلوم کیتا، محسوس کیتا، جانیا

تاڑیاں: (مو) ویکھو: تاڑی جیہدی ایہہ جمع اے

تاڑیاں مارن، (محا) 1- خوشی دا اظہار کرن 2- کسے دی بھنڈی کرن، بدنامی کرن

تاڑیاں مارنا، (محا) 1- تالیاں مارنا، تالیاں وجانا 2- کسے دے خالی ہتھ آجاون تے اوہدا مذاق اُڈانا

تاڑیاں وجن، (محا) خوشی دا اظہار ہوون، اوئے ہوئے ہوون، بدنامی ہوون

تاڑے: (فم) تاڑ وچ، گھات وچ

تاڑے بیٹھنا، (محا) 1۔ داء لا کے بیٹھنا 2۔ اُڈیک وچ بیٹھنا

تاڑے دا، (صفت) مقابلے دا، ٹاکرے دا

تاڑے لگن، (محا) تاڑ وچ بیٹھن، انتظار کرن

تاز: (صفت) تازہ دی تخفیف، تازہ بتازہ، سجرا

تاز بتاز، (صفت) ویکھو: تازہ بہ تازہ

تازک/ تاجک: (فا، صفت) ایران وچ وسن والا عربی بندہ

تازگی: (فا، مو) تازہ ہون دا گن تے حالت، سجراپن

تازن: (مو) تانگا دی جعلی تانیث، عربی گھوڑا

تازہ: (فا، صفت) 1۔سجرا، ہرا بھرا 2۔ جو ہُنے ہی تیار ہویا ہووے

تازہ بہ تازہ، (فا، صفت) بالکل سجرا

تازہ بہار، (فا،مو) 1- نویں بہار 2- جوبن، تازگی

تازہ تازہ، (فا،صفت) بالکل نجرا، تازہ بہ تازہ

تازہ خیال، (فا+عر، مذ) کوئی نویں نویکلی سوچ، اچھوتی گل، جدت

تازہ خیالی، (مو) ویکھو: تازہ خیال

تازہ دم، (فا،صفت) تھکان اتریا ہویا، تھکاوٹ، رہت

تازہ فقرہ، (فا+عر، مذ) 1- نویں گل 2- نویں چال، نواں دھوکھا

تازہ کرن، (محا) 1- ہشاش بشاش کرن 2- بُھلی ہوئی گل نوں یاد کرن

تازہ مشق، (فا+عر،صفت) نواں سکھیا ہویا

تازہ وارد، (فا+عر،صفت) نُنے نُنے آیا ہویا، نو وارد

تازہ ہوون، (محا) 1- ہشاش بشاش ہوون 2- ہرا ہوون، شاداب ہوون

تروتازہ، (صفت) تازہ، سمرا

حقہ تازہ کرنا، (محا) حقے دا پانی بدل کے نویں سِریوں چلم بھرنا

دماغ تازہ ہونا، (محا) دماغی تھکاوٹ دور ہونا، موٹا تازہ، رشٹ، پشٹ، ہٹا کٹا

تازی: (فا،صفت) 1۔ تیز دوڑن والا (کُتا، گھوڑا وغیرہ) 2۔ عربی، عرب دا، عربی زبان 3- عرب دا وسنیک 4- عربی نسل دا گھوڑا 5-شکاری کُتا جس دا لک پتلا ہوندا ہے

تازی بہ تازی، (مو،صفت) ویکھو: تازہ بہ تازہ

تازی تازی، (مو،صفت) ویکھو: تازہ تازہ

تازی سوچ آون، (محا) کوئی نویں نویکلی سوچ آون، اچھوتا خیال آون

تازی کُتا، (مذ،صفت) شکاری کتا

تازیا: (مذ) ویکھو: تازیہ جیہدا ایہہ وگاڑ اے

تازیا کڈھن، (محا) تعزیہ کڈھن، تعزیہ دا جلوس کڈھن

تازیانہ: (فا، مذ) کوڑا، چھانٹا، چابک، ونگی: 'وارث شاہ نماز دے تارکاں نوں تازیانیاں، دُریاں مارنا ای' (و)

تازیانہ جڑن، (محا) ویکھو: تازیانہ مارن

تازیانہ کھاون، (محا) ویکھو: تازیانہ لگن

تازیانہ لاون، (محا) ویکھو: تازیانہ مارن

تازیانہ لگن، (محا) 1- کوڑا لگن 2- اگے ودھن لئی تحریک ملن

تازیانہ مارن، (محا) 1- چابک مارن، کوڑا مارن، سانٹا مارن 2- تحریک دیون، ہلاشیری دیون

تازیانہ ہوون، (محا) 1- کن ہوون 2- کسے گل دا بکے لگ جاون 3- کسے پاسیوں ہٹ جاون دا بہانہ بنن 4- اگے ودھن دا بہانہ بنن

تازیاں: (مو) ویکھو: تازیا جیہدی ایہہ جمع اے

تاس: (فا، مذ) 1- سوامی، مالک 2- زری نال بنیا کپڑا، زربفت

تاس: (صفت) 1- تسلا، ٹپ 2- بھیانکر، ڈراونا

تاسا: (مذ) کھین، خاب، زری

تاسّف: (عر، مذ) افسوس، پچھتاوا، غم، ملال

تاسلا: (مذ) ویکھو: تسلا

تاسنا: (فعم) شراب بنانا، کشید کرنا

تاسو: (مذ+مو) 1- تریہہ، پیاس 2- ڈر، بھے

تاسو: (فم) 1- اوس دا 2- اوہ 3- اوس نوں

تاسہ: (فا، مذ) ویکھو: تاشا

تاسی: (مو) 1- بہت چھوٹی تھالی 2- چھوٹا تسلا، چلمچی

تاسی: (مذ) اک مت، ونگی: 'اتے شہ مدار دا مداریاں دا انصار انصاریاں تاسیاں دا' (و)

تاسیس: (عر، مو) 1- مُڈھ، بنیاد، جڑ 2- علم عروض دی اصطلاح وچ اجیہا ساکن الف جیہدے اُتے حرف روی دے وچکار اک حرف حرکت والا واسطہ ہوئے جیویں: کاشف، عارف دا الف 3- علم معانی دی اصطلاح وچ اجیہا لفظ استعمال کرنا جیہڑا پہلے حرف نالوں پُٹھے معنے رکھدا ہووے۔ مثلاً خبیر تے بشیر

تاسیسی: (صفت) مُڈھلی

تاش: (مذ) 1- پتیاں دی اک کھیڈ جس وچ چار رنگ دے 52 پتے ہوندے نیں 2- جیب نوں بند کرن لئی کپڑے دی پٹی جس وچ کاج ہوندا ہے 3- تسلا، وڈا تھال 4- ریشمی کپڑے دی اک قسم

تاش تے مُونج دا بخیہ: (اکھا) بے جوڑ گل، بغیر سر پیر دے گل

تاش قند: (مذ) روسی ترکستان دا اک مشہور شہر

تاشا: (مذ) گل پا کے وجاون والا وڈا ڈھول

تاشن: (مصدر) 1- تراشن، چھلن 2- کٹن، مارن

تاشی: (صفت) تاش کھیڈن والا

تاشیری: (مو) تاثیر، جیویں: اوہدی زبان وچ تاثیری اے

تاصرڑ گنڈ: (مذ) کٹورے دی شکل دا تانبے دا کونڈا

تافتان: (فا، مو) 1- موٹے کناریاں والی بہت نرم خمیری روٹی 2- ہر اوہ شے جیہڑی سورج یاں اُگ نال گرم ہو گئی ہووے

تافتہ: (مذ) اک قسم دا ریشمی کپڑا، تافتا

تافڑا پافڑا: (مذ) اک طرحاں دا ریشمی کپڑا، ونگی: 'اوہناں تافتے بافتے ساڑ سُٹے جیہناں عشق دیاں لیہاں چلیاں نی' (پنج دریا)

تافیق: (مو) 'توفیق' دا وگاڑ، ونگی: 'بھیا گراں دی رکھ تافیق موجب ہتھ جوڑ پر نام نکلاوندے نی' (دولت رام)

تاق: (مذ) طاق، تختہ، پھٹہ، دروازہ

تاقی: (فا، صفت) 1- اوہ گھوڑا جیہدیاں دونوں اکھاں اِکو رنگ دیاں نہ ہوون 2- عیب والا، منحوس 3- اک قسم دی ٹوپی

تاک: (مو) 1- طاق توں وگڑ کے بنیا ہویا، ایہدے اصل معنے محراب والی کندھ دی ڈاٹ 2- کھڑکی 3- اوہ عدد جو دو تے تقسیم نہ ہووے 4- اک رُکھ دا ناں 5- دل، جُھری، پنجابی وچ بوہے یاں اوہدے پٹھاں نوں آکھدے نیں

تاک بھیڑن، (محا) 1- دروازہ بند کرن 2- بے مروتی ورتن، مایوس کرن 3- انتظار مکاون 4- مایوس ہوون

تاک چُوتھی تے آون: (محا) اصلیت ظاہر ہو جانا

تاک: (مو) 1- تکن دی حالت، ٹکٹکی، گھات، نشانہ، جھاک 2- اُڈیک، آس، اُمید 3- موقعے دی تاڑ، بھال، تلاش، گھات

تاک بازی، (مو) نظر بازی

تاک تے آنا، (محا) کسے اُمیدیاں توقع تے آنا

تاک تے ملنا، (محا) کسے شے دا ضرورت دے ویلے ملنا

تاک جھانک، (مو) نظر بازی

تاک رکھن، (محا) 1- نظر وچ رکھن، ویکھ چھڈن 2- گھات وچ رہن

تاک کے، (فم) سیدھ بنھ کے، موقع ویکھ کے

تاک لاون، (محا) 1- اڈیکن، انتظار کرن 2- گھات لاون

تاک لگن، (محا) 1- اڈیک ہوون 2- گھات لگن

تاک مارن، (محا) ویکھو: تاک بھیڑن

تاک وچ رکھنا، (محا) دھیان وچ رکھنا، تک وچ رکھنا

تاک وچ رہنا، (محا) تاڑ وچ رہنا، اُڈیک وچ رہنا، داء لاون نوں تیار رہنا

تاک وچ ہوون، (محا) 1- انتظار وچ ہوون 2- گھات وچ ہوون، واتے ہوون

تاک: (فا، مو) انگور دی ویل

تاکا: (مذ) 1- چھوٹی ڈبی جو چرخے سجاوٹ لئی لائی جاندی ہے 2- کپڑے دا تھان

تاکاں: (مذ) ویکھو: 'تاک' جیھدی ایہہ جمع اے

تاکاں اُتے دیوے بلدے نی، محلاں اُتے گھاہ وچھیرے چردے نی، (بجھارت) تک، اکھاں، سر تے جوآں

تاکر: (حرف جار) 1- تا، تک، تیک، تیکر 2- نیڑے، لاگے

تاکراں: (حرف جار) ویکھو: تاکر

تاکروں: (حرف جار) تیک، تیکر

تاکڑا: (مذ) 1- تاء، وٹ، گرمی 2- دروازہ، بوہا

تاکڑا کاچھو، (مذ) درجہ حرارت معلوم کرن والا آلہ، تھرمامیٹر

تاکڑی: (مو) باری، باری دا چوکھٹا

تاکن: (حرف جار) تیکن، تیکر، تیک

تاکن: (مصدر) ویکھو: تکن

تاکناں: (حرف جار) تک، تیک، تیکر

تاکو: (صفت) 1- خواہش مند 2- اُچکا، چور 3- اُڈیک وچ رہن والا، تکن والا، نظر بازی کرن والا

تاکواں: (مذ، صفت) 1- جیھدا انتظار کیتا جاوے 2- تکیا ہویا 3- تاک وچ بیٹھن والا

تاکہ: (مذ) کپڑے دا تھان

تاکہ: (فا) تاں جو، ایس لئی کہ

تاکھ: (مذ) گدھ، رگرج، مردار کھاون والا، تاکھیں

تاکھ: (مذ، صفت) تکھا، چست، چلاک، ہوشیار

تاکھاں: (مذ) ویکھو: تاکھ

تاکھڑا: (مذ) ویکھو: تاکھ

تاکھوں: (صفت) 1- بہتا کھان والا، پیٹو 2- وحشی

تاکی: (مو) 1- باری چھوٹا، دروازہ، کھڑکی 2- الماری، پنجرے دی کھڑکی

تاکیاں: (مو) تاکی دی جمع اے، تاک دی تصغیر، کھڑکی، باری، دریچہ

تاکید: (عر، مو) وار وار کے زور دین دا عمل

تاکید کرن، (محا) 1- پکی کرن، زور دے کے آکھن 2- دبا پاون، سختی نال حکم دیون 3- کسے گل دا بار بار مطالبہ کرن، تقاضا کرن

تاکید کرنا، (محا) پکی کرنا

تاکید ہوون، (محا) 1- پکی ہوون 2- بار بار تقاضا ہوون 3- دباؤ ن

تاکیدی: (صفت) تاکیدی بھریا جس وچ تاکید کیتی گئی ہووے، حکمی

تاگ: (مذ) ویکھو: تاگا

تاگا: (مذ) دھاگا، تہاگا، ڈور، سُوتر

تاگا پاون، (محا) ویکھو: تاگا پروَن

تاگا پروَن، (محا) سوئی وچ دھاگا پاون، پھلاں وغیرہ نوں دھاگا پاون

تاگا تبیت، (مذ) دھاگا تویت

تاگا سوتا، (مذ) تویت دھاگا

تاگا: (صفت) علم متعارفہ دے جانن والا، گیانی

تاگڑ: (مو) ویکھو: طاقت

تاگڑا: (مذ) 1- دھاگہ 2- رسی

تاگڑی: (مو) 1- اک قسم دا زیور جیہڑا سنگلی وانگ ہوندا اے 2- لنگوٹی 3- کمر بند، ڈورا

تاگن: (مصدر) 1- دھاگا پاون 2- سین پروون

تاگو: (مذ) اجیہا چور جس دے پاس کسے شے نوں کٹن لئی کچ دی لاگ والا دھاگا ہوندا ہے

تاگھا: (مذ) ویکھو: دھاگا

تاگھا تبیت، (مذ) دھاگا تویت

تاگی: (مذ) تیارگی

تاگے: (مذ) ویکھو: 'تاگا' جیھدی ایہہ جمع اے

تاگے پاون، (محا) رضائی یاں گدے نوں نگندن توں پہلاں ورلے ورلے ٹانکے لاون

تاگید: (مو) ویکھو: تاکید

تاگیدی: (صفت) ویکھو: تاکیدی

تال: (مذ) 1- سُر، آہنگ، لے، بحر، تالاب، تلاء، چھپڑ 2- دوواں ہتھیلیاں نوں وجاون نال پیدا ہوئی اواز 3- عینک دا شیشہ 4- تاڑ دا رُکھ، دوزخ، نرگ 5- جھانجر، چھینے 6- کشتی سے پہلواناں دا تماشائیاں دے گھیرے اگے گیڑے کڈھنا 7- خود رو بوٹیاں 8- تلا، تھلا 9- ڈھول یاں ڈرم دا تھلا

تال اُڈان، (محا) ویکھو: تال اُڈاون

تال اُڈاون، (محا) ساز دے نال تال دا میل رکھن

تال اُڈن، (محا) ساز دے نال تال دا میل نہ ہوون

تال بتال مارنا، (محا) بے تھوی گل کرنا

تال بجاونا، (محا) ویکھو: تال پورن: دیا سنگھ دھرم دا کم کوئی پیٹ کارنے تال بجاوندے نی' (فقیر دا مکان)

تال بدھ کرنا، (محا) تال وچ لیاونا

تال بناون، (محا) ویکھو: تال پُورن

تال بے تال، (صفت) بے سُرا، بے وزن، اُکھڑیا ہویا

تال بے تال مارنا، (محا) فضول گل کرنا، بے تھوی گل کرنا

تال بے تال ہوون، (محا) 1- بے سُرا ہوون، لے توں اُکھڑن 2- کچا ہوون

تال بے تالا، (مذ،صفت) ویکھو: تال بے تال

تال پورن، (محا) 1 -ٹویا بھرن 2 -ڈھڈ بھرن، رج کے کھاون3- کسے غریب دی لوڑ تھوڑ پوری کرن

تال پون، (محا) گانے دی سُر نوں قائم رکھن واسطے تالی دا وجن

تال ٹھوکنا، (محا) لُڑن دی تیاری کرنا

تال دھاری، (صفت) جو راگ تال توں واقف ہووے

تال دھورنا، (محا) کسے منورتھ دی سندھی لالی کئی طرحاں دا جتن کرنا

تال دینا، (محا) گاون یاں ناچ دے تال نوں قائم رکھن لئی ہتھاں یاں جوڑی (طبلے) وغیرہ نال تال دی سوجھی کراونا

تال سر، (مذ) اک رُکھ جس دے پتراں دی نسوار بندی ہے

تال کڈھن، (محا) دھائیں دے کھیت وچوں جڑی بوٹیاں صاف کرن

تال مار کے اُڈن، (محا) پراں نال پھڑ پھڑا کے اُڈن

تال مارن، (محا) 1- کگو مستی وچ پرنوں لما کے اواز پیدا کرن 2- فصلاں وچوں خودرو بوٹیاں نوں صاف کرن

تال مکھانا، (مذ) کنول دے بی جیہڑے دوا دارو دے کم آوندے نیں

تال میل، (محا) میل جوڑ، میل ملاپ، رابطہ، تعلق

تال میل رکھن، (محا) میل جول رکھن، مناسبت رکھن، تعلق رکھن

تالا: (مذ) جندرا، جندا

تالا جڑن، (محا) جندرا مارن، چنگی طرحاں بند کر دیون

تالا چڑھاون، (محا) ویکھو: تالا جڑن

تالا چڑھن، (محا) ویکھو: تالا لگن

تالا کُنجی، (مو) 1-بالاں دی اک کھیڈ 2- جندرا تے کُنجی 3- مال اسباب

تالا کُھلھن، (محا) 1- جندرا کُھلن 2- کامیابی دی راہ کُھل جاون 3- اوکھا ویلا ٹپ جاون 4- کسے گھر دی رونق پلٹ آون 5- دشمنی جاندی رہوَن

تالا لاون، (محا) ویکھو: تالا جڑن

تالا لگنا، (محا) شک کارن کسے گھر دی تلاشی لئی پُلس ولوں در بندی ہونا

تالا وجّن، (محا) 1- جندرا وجن 2- کسے دے بارے ڈِھڈ وچ گنڈھ وجن 3- اُجڑ جاون 4- پابندی لگن

تالاب: (مذ) پانی دا چھپڑ، جوہڑ، تلاء

تالاد: (مذ) ویکھو: تالاب

تالڑا: (مذ) مُونجی دے کھیت دیاں جڑی بوٹیاں

تالق: (مذ) تعلق

تالک: (مو، ہند) آسن، شلوار دونویں غلافاں دے جوڑ دی جگہ

تالم: (عر، مذ) دُکھ، رنج والم دا اثر لینا

تالماں: (پو) تازہ تازہ مال، بجرا، جانوراں دا تازی گھاہ کھانا

تالمود: (عبر، مو) یہودیاں دی فقہ دی کتاب

تالھکانا: (مذ) اک قسم دی بوٹی جس دے بیج دوائی وچ ورتے جاندے ہن

تالن/تالنا: (مصدر) 1۔ ملائی مکھن وغیرہ لاہنا 2۔ دانیاں نوں رول کے مٹی گھٹے توں وکھ کرنا، رولنا 3۔ کسے چیز دے اپروں کوئی چیز اُتارنا، چگنا

تالو: (مذ) 1۔ مونہہ دے اندرلی چھت 2۔ سر دے وچکار والی نرم تھاں 3۔ بال دے جنم سمے پروار ولوں دتا گیا انعام وغیرہ 4۔ مستی سمے اُوٹھ دے مونہہ وچوں نکلن والا ماس دا لوتھڑا جیہا، مگھا 5۔ بچیاں دی اک بیماری 6۔ جنوراں دے مونہہ دے اُتلے پاسے دی اک بیماری

تالو چکّن، (محا) ڈِگے ہوئے تالو نوں مٹھیاں دی سواہ لا کے اُنگلاں نال اُتانہہ چکن

تالو ڈِگن، (محا) گلے دے کاں دا بچ کے لمک جاون

تالو سُکّن، (محا) تریہہ نال مونہہ سُکن

تالو سیکن، (محا) 1۔ بہت مارن 2۔ تالوں نوں ٹکور کرن

تالو کڈھانا، (محا) سر دی چوٹی اُتے تھوڑی جنی جگہ دے وال اُسترے نال مُنڈوانا

تالو کڈھنا، (فا) تالو مونڈنا

تالو لٹکن، (محا) ویکھو: تالو ڈِگن

تالو لمکن، (محا) ویکھو: تالو ڈِگن

تالو نال جیبھ لگنا، (محا) چُپ کر رہنا، بہت پیاس لگنا

تالو نال جیبھ نہ لگنا، (محا) ویکھو: تالو نال زبان نہ لاون

تالو نال زبان لا دیوَن، (محا) 1۔ چُپ کرا دیون 2۔ تروہ کڈھ دیوَن

تالو نال زبان لاون، (محا) 1۔ تالو نال زبان لگن، چپ کرن 2۔ چُپ کرا دین 3۔ تروہ کڈھ دین

تالو نال زبان لگن، (محا) چُپ رہون، چُپ کرن

تالو نال زبان نہ لاون، (محا) 1۔ بولی جاون، بہت گلاں کرن، بکواس کرن 2۔ بہت زیادہ رووَن

تالو نال زبان نہ لگن، (محا) ویکھو: تالو نال جیبھ نہ لگن

تالو واہوَن، (محا) فضول گلاں کرن، بک بک کرن، وگ تگ بولن

تالو وِگڑن، (محا) 1۔ اواز دا چنگی طرحاں نہ نکلن 2۔ تالو دا خراب ہو جاون

تالوآ: (مذ) ویکھو: تالو

تالوآ چکنا، (محا) چھوٹی عمر دے بچے دے کاں نوں تھاں سر کرنا

تالوآ ڈِگنا، (محا) کسے بیماری نال بچے دے کاں دا تھاں سر نہ رہنا

تالوآ سُکنا، (محا) پیاس نال مونہہ سُکنا

تالوآ سیکنا، (محا) تالو سیکنا

تالوآ گرنا، (محا) ویکھو: تالوآ ڈِگنا

تالوآ گنجا کرنا، (محا) ٹنڈ گنجی کرنا

تالواں: (صفت) تلیا ہویا، تلواں

تالوِں: (فم) تالوں وچوں، سُروں

تالوں بے تال ہوون، (محا) 1- گاون لگیاں تالوں اُکھڑ جاون
2- بے سُرا ہوون
تالوں طبلیوں باجھ ای پئی نچدی اے، (اکھا) بغیر کسے سبھوں
تڑکن یاں رکو رکو کرن والے بارے آکھدے نیں
تالوں کٹّن، (محا) سخت سزا دینا
تالوں کھتھی ڈومنی گائے آل بتال، (اکھا) ویکھو: تالوں
کھنجی، ڈومنی پھردی تال بے تال
تالوں کھنجی ڈومنی پھردی تال بے تال، (اکھا) جیہڑا بندہ اک
واری ٹھوک یاں اُکھڑ جاوے اوہ اوکھا، ای راہے پیندا اے
تالوں مارن، (محا) بکواس کرنا
تالوں نال زبان لگن، (محا) شدید پیاس ہونا
تالوں نال زبان نہ لگن، (محا) مسلسل بولدے رہنا
تالواں: (صفت) تلواں، تلیا ہویا
تالوی: (صفت) جس دا تعلق تالو نال ہووے
تالوی اکھر، (مذ) اوہ اکھر جیہناں دا اُچارن تالو توں ہوندا ہے
جیویں: ای، چ، چھ، ج، جھ، تے ش نیں
تالُوی: (صفت) ویکھو: تالوی
تالھیں: (مذ) تقدیر، مقدر، قسمت، لیکھ، نصیب
تالی: (مو) 1- تاڑی 2- کُنجی، چابی
تالی اک ہتھ نال نہیں وجدی، (اکھا) جدوں دسنا ہووے کہ
لڑائی جھگڑا یاں پیار محبت اک پاسیوں نہیں ہوندا تاں کہندے نیں
تالی مار کے اُڈاون، (محا) ڈرا کے اُڈاون، نساون، بھجاون

تالی سار، (مذ) اِک بوٹا تے اوہدے توں بنن والی دوائی
تالی وجاون، (محا) 1- ہتھ تے ہتھ مار کے اواز کڈھن 2- کسے دا
مذاق اُڈاون، ٹھٹھا کرن
تالی وجن، (محا) 1- خوشی دا اظہار ہوون 2- کسے نال مذاق ہوون
3- بدنام ہوون 4- دیوالیہ نکل جاون
تالیاں: (مو) ویکھو: تالی جیہدی ایہہ جمع اے
تالیاں وجاون، (محا) 1- خوشیاں مناون 2- کسے نوں بدنام
کرن، بھنڈن 3- مذاق اُڈاون
تالیاں وجن، (محا) 1- خوشی دا اظہار ہوون 2- ٹھٹھا مخول ہوون
3- دیوالیہ نکلن
تالیس: (مذ) اک بوٹی جس دے پتر دوائیاں وچ ورتے جاندے
نیں
تالیس پتر، (مذ) ویکھو: تالیس
تالیسار: (مذ) ویکھو: تالیس
تالیف: (عر، مو) 1- دو شیواں نوں اِک تھاں جوڑن، جمع کرن،
ملاون 2- دوستی پیدا کرن، دل نوں ودھاون، تلافی کرن 3- مختلف
لوکاں یاں کتاباں دے مضمون اِک کتاب وچ ترتیب دیون
تالیں: (مذ) ویکھو: تالیا
تالیھوں: (فم) کسے دے طفیل، کسے دے وسیلے نال، کسے دے
سبھوں
تام: (فم) تاں، تدہی
تام: (عر، صفت) مکمل، پورا، کُل

تام: (س، مذ) 1- ہنیرا، تاریکی، شام 2- گھبراہٹ، بے چینی، چنتا
تام تڑوگ ہوون، (محا) وٹ کھاون، چڑچڑ کرن، سڑن بھجن، غصہ کرن، گھبراون، بے چین ہوون
تام: (مو) تانبا، اک مشہور دھات
تام بٹ، (مذ) تانبے وغیرہ دے بھانڈے بناون والا کاریگر
تام جھام، (مو) کُرسی دی شکل دی پالکی
تام چینی، (مو) پکی چینی، اوہ دھات جیہڑی لوہے دے بھانڈے اُتے چڑھائی جاندی اے
تام لوٹ، (مذ) تانبیا
تام لیٹ، (مذ) 1- تانبے دا لوٹا 2- لوٹے دی قسم دا بھانڈا
تاما/تاماں: (مذ) ویکھو: تانبا
تامب: (مذ) تانبا
تامبا: (مذ) تاما، تانبا، ایک دھات
تامبڑ: (صفت) 1- سڑیا بُجھیا 2- تانبے ورگا 3- تانبے دا بنیا ہویا
تامبڑ تڑوک رہون، (محا) سڑ دیاں بلدیاں رہوَن، وٹ کھاون
تامبڑا: (مذ) ویکھو: تامڑا
تامبڑی: (مو) ویکھو: تامڑا
تامبسیر: (مذ) ویکھو: تامسیر
تامبیا: (مذ) تانبیا، لوہے دا وڈا بھانڈا
تامر: (مذ) 1- تانبے دا بنیا ہویا 2- پانی، جل 3- گھیو 4- اک قسم دا کوڑھ
تامرا: (صفت) تانبے دے رنگ دا، تانبے رنگا
تامڑ: (صفت) ویکھو: تامبڑ
تامڑ تڑوک ہوون، (محا) ویکھو: تامبڑ تڑوک رہون
تامڑا: (صفت) تانبے دا سکہ (پیسہ پائی وغیرہ)
تامڑا نکل آون، (محا) 1- کالے رنگ دا ہو جاون، بدرنگ ہو جاون 2- گنجا ہو جاون، ٹِنڈ نکل آون
تامڑے: (مذ) 1- 'تامڑہ' دی جمع، تانبے دے پیسے یاں سکے 2- اِک لشکدی دھات دا پتلا پترا
تامس: (مذ) 1- تموگن 2- کرودھ، غصہ، طیش، تلخی
تامسک: (صفت) تماسی
تامسی: (صفت) 1- تموگنی 2- کرودھ والا، نفرت انگیز
تامل: (مذ) بھارت دا اک علاقہ تے اوس دا وسنیک، تامل دیش دے وسنیکاں دی زبان
تامل ناد، (مذ) دکھنی بھارت دا اک علاقہ، تامل
تأمُل: (عر، مذ) 1- گوہ، وچار، سوچ، غور 2- فکر، خدشہ 3- شک، شبہ 4- ڈھل، وقفہ 5- دیری، چرک
تاملوٹ: (مذ) 1- پانی پین والا ٹین دا برتن 2- ٹین دا ڈونگا
تامن: (مذ) دھامن
تامو: (مذ) اونٹھاں دی اِک بیماری
تامے: (فم) تد ای، تاں ای
تامیا: (مذ) ویکھو: تابیا
تامیسر: (مذ) تانبے دا کُشتہ، تمیسر
تامیسری: (صفت) 1- تانبے رنگا 2- تانبے دے رنگ ورگا 3- اوہ سونا چاندی جیہدے وچ تانبا ملیا ہوئے

تامیسور: (مذ) ویکھو: تامیسر

تان: (مذ) 1۔ بل، طاقت 2۔ بریکٹ یاں شتیر دے ہیٹھ لگی تنی ہوئی لکڑی یاں لوہا جو ایہناں نوں جھکن توں روکدی ہے 3۔ اوہ رسی یاں بانس جس اتے کپڑے ٹنگے جاندے ہن، ٹنگنا 4۔ سُر، ساز دی اواز

تان اُڈاؤن، (محا) 1۔ گاون وچ سُراں نوں سُتھرے صاف ڈھنگ نال ادا کرن 2۔ مذاق کرن، ٹھٹھا کرن، بکھیڑا کرن 3۔ کن کرن

تان اُڈاون، (محا) ویکھو: تان اُڈاؤن

تان بھرن، (محا) گاون ویلے کُجھ سُراں نوں مُڑ مُڑ کڈھن

تان پلٹنا، (مذ) گاؤندیاں ہویاں تان مارن اتے اوس نوں بدل دین دا عمل

تان پُورا، (مذ) ستار دی شکل دا اک ساز جو الاپ وچ گویاں نوں سُر دا سہارا دین لئی وجایا جاندا ہے، تنبورا

تان پَون، (محا) 1۔ تال دی اواز آون 2۔ گاون دی اواز سُنیون

تان تران، (مذ) بل، طاقت، زور

تان توڑنا، (محا) 1۔ گیت دا سُر اُتے لیا کے ختم کرنا 2۔ گل مکاونا 3۔ سِٹا کڈھنا

تان تے تان مارنا، (محا) سُراں دا لگاتار اتار چڑھاؤ کر کے گاونا

تان ٹُٹنا، (محا) سِٹا نکلنا، نتیجہ نکلنا

تان سلا، (مذ) بھوئیں رنگا اِک پتھر، پکھراج

تان سین، (مذ) مغل بادشاہ اکبر دے رتناں وچوں گوالیار دا اِک ماہر گویا، اِک اُگھا گویا جیہڑا اکبر بادشاہ دا درباری دسیا جاندا اے

تان کے، (فم) کھچ کے، زور نال، جما کے

تان لڑاون، (محا) گاون ویلے اُچی سُر کڈھن دا مقابلہ کرن

تان لوَن، (محا) ویکھو: تان بھرن

تان لینا، (محا) ویکھو: تان مارنا

تان مارنا، (محا) سُر کڈھنا، تان چھیڑنا

تان متانی، (مو، صفت) بے وسی، نڈھال ہوون دی حالت

تان: (مصدر) 1۔ تاپن، گرم کرن 2۔ ستاون، تنگ کرن، ناراض کرن

تانا: (مذ) کپڑا اُنن وچ لمائی والے پاسے دے دھاگیاں دا جھنڈ، کھڈی وچ دھاگے دِیاں تاراں جیہناں وچ پیٹا پا کے کپڑا بنایا جاندا اے

تانا اُلجھنا، (محا) کسے معاملے دا پیچیدا ہو جانا

تانا بانا، (مذ) 1۔ کپڑے دی بُنائی وچ لمبائی اتے چوڑائی پاسے لایا گیا سوت، تانا پیٹا 2۔ گھڑی مُڑی دی آوا جائی 3۔ اڈنبر

تانا بانا اُدھیڑ دیؤ ن، (محا) 1۔ انجر پنجر ہلا دیون، کم خراب کر دیون، کم گُلگند کر دیون 2۔ مونہہ بند کر دیون، بولن جوگا نہ چھڈن 3۔ بھانڈا بھن دیون، راز فاش کرن

تانا بانا اُدھیڑن، (محا) ویکھو: تانا بانا اُدھیڑ دیون

تانا بانا سُوت پرانا، (اکھا) جس ویلے کوئی بے سود جیہی محنت کرے تاں کہندے نیں

تانا بانا کرن، (محا) 1۔ دھوکھا دیون، داء لاون، ہیرا پھیری کرن 2۔ بے سود چکر کڈھن، فضول پھیرے مارن، مُڑ مُڑ آون

تانا پیٹا، (مذ) 1۔ کپڑے دی بُنائی وچ لمبائی اتے چوڑائی پاسے لایا

گیا سوت، تانا پیٹا، تانا بانا 2۔ پورے دا پورا حال

تانا پیٹا اُنا، (محا) ساری بنتر بناونا

تانا پیٹا، (مذ) ویکھو: تانا بانا

تانا پیٹا، ریشم ہونا، (محا) ماں پیو دوواں ولوں شریف ہونا

تانا تانن، (محا) کپڑے دی بُنائی توں پہلاں تانے دے دھاگیاں نوں سُتر اون

تانا تندیاں پھرن، (محا) آوارہ پھرن، بے مقصد چکر کڈھدیاں پھرن

تانا تنّنا، (محا) 1۔ بہتا پھرنا، بار بار چکر لاونا 2۔ پیارا پیارنا

تانا شاہ/تانھا شاہ، (مذ) من مرضی دی حکومت چلاون والا

تانا شاہی/تانھا شاہی، (مو) 1۔ دھکے شاہی 2۔ اوہ راج جس وچ کھلے شاہی ہوندی ہووے

تانا لائی رکھن، (محا) گھڑی مُڑی اواز آون

تانا مشین، (مو) اک قسم دی مشین جس اُتے تانا تنیا جاندا ہے

تانا وانا، (مذ) ویکھو: تانا بانا

تند نہ تانا، (تانی) جلاہے نال ڈانگو ڈانگ (ڈانگو ڈانگی) (اکھا) جدوں کوئی اکارن یاں فضول جھگڑا کرے تاں کہندے نیں

تانا: (مذ) چت لیٹنا، لک دے بھار لیٹنا

تاناں: (مو) ویکھو: تان جیہدی ایہہ جمع اے

تاناں اُڈان، (محا) 1۔ چھیڑ خانی کرن، ٹھٹھا کرن، مذاق کرن 2۔ موجاں کرن 3۔ سُراں لاون

تاناں اُڈاون، (محا) ویکھو: تاناں اُڈان

تانب: (مذ) ویکھو: تانبا جیہدی ایہہ تخفیف اے

تانب چُون، (مذ) تانبے دا بُورا

تانبا: (مذ) لال جیہے رنگ دی اک دھات، تراما

تانبا جُگ، (مذ) تاریخ وچ پتھر اتے لوہے دے زمانے وچکارلا اوہ سما جس وچ منکھ تانبے دی کئی طرحاں دی ورتوں کردا سی (Copper age)

تانبا دے جاون، (محا) اصلیت دا رنگ وکھا جاون، اصلیت ظاہر ہو جاون

تانبا نکل آون، (محا) 1۔ اصل رنگ ظاہر ہو جاون، اصل حقیقت دا پتہ لگ جاون 2۔ بدرنگ ہو جاون، رنگ دا پھکا پے جاون 3۔ والاں دا سرتوں اُڈ جاون، گنج نکل آون

تانبٹ: (مذ) تانبے وغیرہ دے بھانڈے بناون والا کاریگر

تانبر: (مذ) تانبا، تراما

تانبر پتر، (مذ) تانبے دا پتر (جس اُتے پرانے زمانے وچ دان پتر وغیرہ لکھے جاندے سن)

تانبڑ: (مذ) چواتا، چواتی، مچدی مشال

تانبڑا: (مذ) 1۔ تھوڑے مُل دا اک تانبے رنگا جواہر 2۔ چوڑے مونہہ والا تانبے دا بھانڈا 3۔ چوتھے والے دن نائن نوں دتا جان والا لاگ 4۔ اک قسم دا رنگ

تانبے دا چراغ: (مذ) اوہ پیسا جیہڑا خیرات کیتا جاوے

تانبے دا پتّر: (مذ) تانبے دی کچی دھات

تانبے دا دیوا: (مذ) ویکھو: تانبے دا چراغ

تانبیا: (مذ) پتیلا، چوڑے مونہہ والا دیگچہ

تانپورا: (مذ) اک ساز دا ناں

تانت: (مو) 1-بھیڈاں بکریاں دیاں آندراں جیہناں نوں سُکا کے تندی بنائی جاندی اے 2- تندی، دھاگا 3- رگ، سارنگی وغیرہ دی تار 4- جولاہے دا رچھ، کوچی 5- کرید، ڈھونڈ

تانت بنھن، (محا) بُہتے گالڑی نوں چُپ کراون

تانتا: (مذ) 1- قطار، پنگت لڑی، لام ڈوری 2- سلسلہ 3- جھگڑا، دنگا فساد، کل کل

تانتا لاون، (محا) قطار بناون، لائن بناون

تانتا لگ جاون، (محا) ویکھو: تانا لگ

تانتا لگن، (محا) تسلسل بنھن، قطار بنن

تانتر: (صفت) 1- تاراں والا 2- تنتراں دے متعلق 3- اک گانا جیہڑا تاروالے ساز وچوں کڈھیا جاندا اے

تانترک: (صفت) تنتر دے جانن والا، تنتری

تانتری: (مذ) ویکھو: تنتری

تانتڑی: (صفت) کانگڑی، سُکا، ڈبلا پتلا

تانتوا: (مذ) آندر ڈھلن دی بیماری 2- بالاں دی زبان ہیٹھلی باریک جھلی، تندوا

تانتی: (مذ) آل اولاد، بال بچے

تانڈ: (مو) ویکھو: تانگ

تانڈرکھ: (مذ) بُوڑھ دا رُکھ

تانڈا: (مو) ویکھو: تانت

تانڈرا: (مذ) ویکھو: تاندلا

تاندلا: (مذ) سٹی بوٹی جو ساوَنی دی فصل وچ ہوندی ہے ایس دے پتراں دا ساگ بندا ہے اتے چارے وجھوں جنوراں نوں وی پاوندے نیں

جتھے جائے تت بھلتی، تاندلا نہیں اوسے ہتی، (اکھا) بدقسمت جتھے وی جاندا ہے اوتھے ہی لوڑیندی شے دی پراپتی نہیں ہوندی

تانڈی: (مو) 1- تان توں اے، گاون ویلے کڈھی گئی اُچی اواز، سُر 2- عینک دی کمانی 3- تانگے گڈے یاں پلنگ وغیرہ نوں لگی ہوئی لوہے دی لمی لٹھ 4- اک درخت دا ناں 5- آکڑ، کس 6- بل، طاقت

تانڈا: (فم) تہاڈا، تیرا

تانڈڑا: (مذ) ویکھو: تاندلا

تانڈو: (مذ) 1- اوہ ناچ جس وچ اُچھل کد بہتی ہوئے، ترکھا ناچ 2- بھگوان شوجی دا ناچ

تانڑی: (مو) جولاہے دے تنے ہوئے لمبے دھاگے، کھڈی

تانس: (مذ) ویکھو: تاس

تانسلا: (مذ) تسلا، تگاری

تانسن: (مصدر) دھمکاون، ڈراون

تانک: (مذ) اِک قسم دا جنگلی اناج جو بھورے رنگ دا ہوندا ہے، آلہ

تانک: (مو) ویکھو: ٹانک

تانگ: (مو) ویکھو: تانگھ

تانگا: (مذ) دو پہیے والی مشہور سواری

تانگڑ: (مذ) لمیاں لتاں کر کے بیٹھنا، تانگڑاں، لتاں پسار کے بہنا

تانگڑن: (مصدر) آکڑن، اگوں بولن، سینہ زوری کرن

تانگڑی: (مو) آکڑ پھاکڑ

تانگل: (مذ) ویکھو: ترانگل

تانگہ: (مذ) ویکھو: ٹانگہ

تانگھ: (مو) 1- اِچھا، خواہش، آرزو، چاء 2-اڈیک، انتظار، کھچ 3-پریم، چاہت

تانگھ ٹٹن، (محا) نااُمید ہودن، اُڈیک مکن

تانگھ دے دیوے بالن، (محا) انتظار وچ بیٹھے رہن، اُڈیک کرن

تانگھ رکھن، (محا) ویکھو: تانگھ لاون

تانگھ کرن، (محا) ویکھو: تانگھ لاون

تانگھ لاہون، (محا) آس مُکا بہنا، آس چھڈ بہنا

تانگھ وان، (مذ) چاہیوان، اِچھک

تانگھ ہوون، (مذ) اُڈیک ہوون، اُمید ہوون، آس ہوون

تانگھاں: (مو) 'تانگھ' دی جمع

تانگھاں لیکن، (محا) انتظار وچ رہنا

تانگھڑن/تانگھڑنا: (مصدر) آکڑنا، ہونکڑ دسنا، تنگھڑنا

کلے دے زور تے تانگھڑنا، (محا) کسے دی شہہ تے آکڑنا

تانگھن/تانگھنا: (مصدر) اُڈیکنا، چاہ کرنا، آس رکھنا، اُڈیکنا

تانگھنی: (مو) آس، اُمید، انتظار

تانگھو: (صفت) تانگھ رکھن والا، انتظار کرن والا، اُڈیکن ہار

تانگھوان: (مذ) چاہیوان، تانگھ کرن والا

تانگھی: (مذ) ویکھو: تانگھ وان

تانگھی ہوون، (محا) اُڈیک ہوون، اُمید ہوون، آس ہوون

تانگھے: (مذ) کھچ، اچھیا، خاہش

تانن/تاننا: (مصدر) 1-کھچ کے پسارنا، پھیلاونا، (چادر تنبو وغیرہ) 2-کھچنا، دسنا

تنبو تاننا، (محا) بہت پسارے پسارنا

تانی: (مو) 1-تنبو، قنات 2-تانن دا عمل 3-تانن والی

تانو: (فعر) تانن مصدر توں امر

تانواں: (مذ) تنگ کراں، تپاواں، گرم کراں، غصہ دواواں

تانور: (مذ) ویکھو: تانبا

تانہہ: (فم) اُتانہہ دی تخفیف، اُتے، اُتلے پاسے، اُپر

تانہہ کرن، (محا) اُتے کرن، اُپر کرن

تانہہ نوں، (فم) اُتلے پاسے، اُچیائی ول

تانہہ ہوون، (محا) 1- اُتے ہوون، لما ہوون 2-ترقی ملن

تانہہ: (فم) تینوں، اوس نوں

تانہہ جو، (اعوان) تاں جو

تانہہ وی، (اعوان) تاں وی

تانہاں: (فم) اُتانہاں

تہانہاں ٹھانہاں، (فم) اُتے تھلے، ایدھر اودھر

تانہی: (فم) تانہہ توں، اُتے، اُتلے پاسے، اُپر

تانہیوں: (فم) ایس واسطے، ایسے لئی

تانہوں تاں، (فم) ایسے لئی تے، ایس واسطے تے

تانی: (مو) 1۔کپڑے اُنن لئی لمے رُکھ تنیا ہویاں سوت، تانا 2۔لمیاں دھاریاں والا اک قسم دا کمبل 3۔ انیا ہویا ریشمی نالا 4۔ (مُل) کھوپیاں تے مکھیرے دی دودھی جو بلد دے سنگاں اتوں دی بھدے ہن 5۔ تک، کول، نیڑے، حد تے فاصلہ ظاہر کرن دے لئی بولدے نیں

تانی اچ گنڈا نہ وڑن، (محا) معاملہ وگڑ جانا

تانی اُڈن، (محا) 1۔معاملے دا گنجھلدار ہو جاون 2۔ کم خراب ہوون

تانی اُلجھنا، (محا) معاملے دا گنجھلدار ہو جانا

تانی پلچنا، (محا) کم وچ گُنجھل پیدا ہونا، چلدے کم وچ وگھن پینا

تانی ترٹن، (محا) قطع تعلقی ہونا، ناتا ٹٹنا

تانی سُلجھنا، (محا) معاملے دا حل ہونا، جھگڑا نجھیا جانا

تانی وچ کھوتا وَاڑنا، (محا) بنیا بنایا کم خراب کرنا

تانی وچ گنڈھاں، (اکھا) جدوں کوئی گھٹیا بندہ چنگی تھاں سانبھ لوے تاں کہندے نیں

تانی وِگڑن، (محا) پھٹ پینا

تانی وُنن، (محا) تکرار کرنا، جھگڑا کرنا، لڑائی کرنا

تدنہیں تانی ہی وگڑی ہوئی ہے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہوئے کہ اک نہیں بلکہ سارے ای وگڑے ہوئے نیں تا ں کہندے نیں

ہٹی وچ کپاہ، تے میچیں تانی دا لاہ، (اکھا) سوت نہ پتان تے جلاہے نال ٹھینگا ٹھینگی

تانیا پھوکیا: (مذ، صفت) سڑیل، غصے والا

تانیا پُھوکیا رہون، (محا) ہر ویلے غصے وچ رہن، پُھوں پھاں وچ رہون

تأنیث: (ع، مو) 1۔مونث بناون 2۔مونث ہوون دی کیفیت

تأنیث معنوی، (ع، مو) اوہ اسم جیہدے وچ مونث ہوون دی کوئی علامت نہ ہووے

تانیس: (ع) انس، محبت ودھاون، عادت پانا، محبت کراونا

تائیں: (حرف جار) تانی، تیک تائیں

تائیں: (فم) لاگے، کول، نیڑے

تانیں: (مو) ویکھو: تانی

تانیں وچ گنڈھاں، (محا) جالے وچ گدھا، منکھ دا ناموزوں معاملیاں وچ ہونا

تانیں وچ گنڈھاں پونا، (محا) بیوقوف دا سدھرے ہوئے کم نوں خراب کر دینا

تانیوں: (فم) تھانیوں، وچوں، وچوں دی

تاں: (مذ) 1۔تیئوں 2۔تاون توں، گرم کراں

تاں: (فم) تدھ، فیر، اُس ویلے، ایس کر کے، ایس لئی، تداں

تاں اِی/تاں ایں: (فم) تدھ، فیرای

تاں ای جانیں پُتا، جے راکھشیاں توں چُھٹا، (اکھا) 1۔ جدوں کوئی اوکھ وچ پھس جاوے تاں کہندے نیں 2۔ بچیاں دا دندیاں کڈھن دا عمل بڑا اوکھا تے تکلیف دہ ہوندا اے جے بچہ دند

کڈھ لوے پھیر ای صحت بحال ہوندی اے

تاں بھر، (صفت) ویکھو: تابھا

تاں بی، (فم) 1- فیر وی 2- اودوں وی

تاں پھر، (فم) ویکھو: تاں پھے

تاں پھے، (فم) ایس ویلے، ایس حالت وچ

تاں پئی، (فم) تاہیوں، ایس لئی، کہ

تاں تاں، (فم) 1- تاں تے، ایسے واسطے تے 2- اودوں تیک، تدوں تیک

تاں تک، (فم) اودوں تک

تاں توڑی، (فم) ویکھو: تاں تک

تاں جو، (فم) ویکھو: تاں جے

تاں جے، (فم) تا کہ، ایس لئی

تاں کرکے، (فم) ایس کرکے، ایس لئی، ایس پاروں

تاں کیہ، (فم) پھیر کیہ، ہویا کیہ

تاں کیہ ہوندا، (فم) پھیر کیہہ ہوندا، کجھ وی نہ ہوندا

تاں کیہ ہویا، (فم) پھیر کیہہ ہویا، ہویا کیہہ

تاں لگ، (فم) اودوں تائیں، اوس ویلے تک

تاں وی، (فم) مُڑ وی، فیر وی

تاں ہی، (فم) تاں ای، تد ای، ایس لئی ای

تاو: (مذ) ویکھو: تاپ

تاوا: (مذ) 1- چکر، گردش 2- کبوتراں دا مکان دوالے اُڈن دا عمل 3- بھٹھی وچ شراب بناون دا عمل 4- تاء، گرمی، وٹ 5- غصہ، کجھ، تاون والا، گرم کرن والا، غصہ چڑھاون والا، ستاون والا

تاوا دیون، (محا) 1- کبوتراں دا چکر کڈھنا 2- تاء دیون، گرم کرن، بھکھاون

تاوا کرن، (محا) 1- چکر لاون، بھون 2- گرم کرن، تتا کرن

تاوا کھواون، (محا) ویکھو: تاوا دیون

تاوان: (فا، مذ) 1- کسے نقصان دی پُورتی لئی دتا جان والا دھن، جُرمانہ 2- اوہ کرم جو ہاریا ہویا راجا جیتو راجے نوں بطور جُرمانے دے دیندا ہے

تاوان ادا کرن، (محا) جرمانہ بھرن، ڈنڈ دیون

تاوان بھرن، (محا) ویکھو: تاوان ادا کرن

تاوان دیون، (محا) ویکھو: تاوان ادا کرن

تاوان کرن، (محا) جرمانہ کرن، ڈنڈ پاون

تاوان لاون، (محا) ویکھو: تاوان کرن

تاوان لون، (محا) جرمانہ وصول کرن، ہرجانہ لون

تاوانی: (صفت) 1- طاقتور، پہلوان 2- ڈنڈ بھرن والا، تاوان ادا کرن والا

تاوڑا: (مذ) ویکھو: تاوڑی

تاوڑی: (مو) 1- دیگ، ہانڈی 2- دیگ دا اک تا 3- سالن، بھاجی، لون

تاوڑیاں: (مو) ویکھو: تاوڑی

تاول: (مو) 1- جلدی، تیزی، پھرتی، چھیتی، کاہلی 2- (مذ) اُتاول دی تخفیف، جلد باز

تاولا: (فم)1- ترت، چھیتی 2-(مذ) اُتاولا، جلد باز، تیز طرار، جلدی کرن والا

تاولا سو باولا، (اکھا)1- جلد باز پاگل ہوندا اے 2- کاھلی وچ کم گلقند ہو جاندا اے

تاولا ہاولا، (فم) کاہلا کاہلا

تا تاولا: (صفت) بہت کاہلا

تاولی: (مو) اُتاولی، چھیتی، کاہلی

تاولی اگے ٹوئے تاول کِکن ہوئے، (اکھا) کاھلی اگے ٹوئے ہوندے نیں

تاولے: (مذ) تاولا دی جمع

تاولے اگے ٹوئے، تے تاول کدے نہ ہوئے، (اکھا) کاھلی اگے ٹوئے ہوندے نیں

تاون/تاونا: (مصدر) 1- تاء دینا، گرم کرنا، تتا کرنا، پگھلاونا 2- ستاونا، دکھ دیونا، تنگ کرنا 3- پچھتاونا، افسوس کرنا، غم کرنا، دُکھی ہونا

تاوِن تاوَن، (محا) تنگ وچ دم کرنا

تاوندا: (مذ) تاون توں، تپاون، تنگ کرنا، ستاونا

تاونی: (مو) 1- اگ 2- گرمی 3- مار کٹائی 4- تنگ کرن دا عمل

تاوی: (مو، صفت) 1- شوالک دیاں پہاڑیاں وچ عام اُگن والی اک بوٹی جس نال پھُل لگدے ہن جو رنگائی اتے دوائی لئی ورتے جاندے ہن نال ہی سر پیڑ وچ لیپ کرن دے کم آوندے ہن، ایس دی لکڑی بالن دے کم آوندی ہے 2- گرم کرن والی، تاپن والی، تندور وچ روٹیاں لاون والی 3- ستاون والی، تنگ کرن والی

تاوے: (صفت) تپاوے، گرم کرے، غصا دیواوے

تاویل: (عر، مو) 1- شرعی حیلہ بہانہ، عذر 2- تشریح، وضاحت 3- کسے گل نوں اوہدے ظاہری معنیاں وچ لے جاون 4- کسے کلام نوں اوہدے ظاہری معنیاں ولوں مناسب معنیاں وچ 5- پیش کرنا

تاہ: (مو) تہہ (کاغذ یاں کپڑے دی)

تاہ درج، (صفت) تہبد، سر ہند

تاہ دیون: (محا) تیاگ دیون، کڈھ دیون

تاہ: (فم) ویکھو: تانہہ

تاہ تاہ: (صوت) 1- بلداں نوں سجے پاسے موڑن لئی کڈھی جاون والی اواز 2-(مذ) آہ آہ دا الٹ

تاہا: (فم) تاہاں، اوس جگہ، اوتھے

تاہاں: (فم) اُتاہاں

تاہاں تاہاں، (فم) اُتاہاں اُتاہاں

تاہاں ہی تاہاں، (فم) اُتے ہی اتے

تاہتیل: (مو) ویکھو: تعلیل

تاہرو: (مذ) کاٹھی دے تھلے وچھاون والا نمدا، تہرو

تاہری: (مو) آلو وڑیاں والے چول

تاہمت: (مو) ویکھو: تہمت

تاہمتی: (مو) چھوٹی تہمتی

تاہن: (مصدر) 1- تاون، کوسا کرن 2- چمکاون، روشن کرن 3- پریشان کرن، بے چین کرن 4- پچھا کرن، مگر پین 5- ڈراون، تراہن

6- ہکن

تاہنا: (مذ) مہنا، بولی، چبھویں گل، ٹکور

تاہنا تنوڑا/ تاہنا توڑا، (مذ) تاہنا مہنا

تاہنا زنی، (مو) تاہنا دین دا عمل

تاہنیاں نال مار لاہُنا، (محا) تاہنے مار مار کے زندگی اجیرن کر دینا

تاہنا: (مذ) لین دے قابل، دین دے قابل، وصولی یوگ

تاہنگ: (مو) ارمان، آس، خاہش

تاہنگاں: (مو) ارمان، خاہشاں

تاہنی: (فم) تاں بھی دا وگاڑ، پھیر وی، تد وی، تاں وی

تاہنے: (مذ) تاہنا دی جمع

تاہنے باز، (صفت) بہت تاہنے دین والا

تاہنے کسنا، (محا) مہنا مارنا، بولیاں مارنا

تاہنے مہنا، (مذ) چبھویں گل کہہ کے مہنا دین دا عمل

تاہو: (فم) پھیر وی، تاں وی، تاہم

تاہوں: (فم) تاہیوں، ایسے کر کے، ایسے پاروں

تاہویں: (فم) تد وی، پھیر وی، تاں وی

تاہی: (فم) ایسے لئی، تاں ای، تدے

تاہے: (فم) جد

تاہیں: (فم) تاں ای، تد ای، جد ای، ایسے لئی

تاہیوں: (فم) ایسے کر کے، ایسے واسطے، ایسے کارن کر کے، تدے ہی

تاہیوں بھی، (فم) تاں ای، اودوں ای

تاء: (مذ) تیاگ، ٹھہنا، بن آون، بجن

تاء: (مذ) تاؤ، جوش، تپش، تندور دا تاء

تاء کھاون، (محا) غصہ آنا

تاء مارن، (محا) ڈھیلے پینا، جوش ختم ہونا، فخر کرنا، مان کرنا

تاء: (ہند) 1- تے، اودوں، فیر 2- نکے بال نوں اپنے ول متوجہ کرن لئی یاں اوس نوں بہلان لئی اوہدی نظراں توں لُک کے بولدے نیں ایس طرحاں اوہ آدمی نوں ایدھر اودھر نظراں گھما کے لبھدا اے

تائب: (عر، صفت) توبہ کرن والا، گناہواں دی معافی منگن والا

تائر: (صفت) تائے دے، تائے دے پتر وغیرہ

تاؤ: (ہ، مذ) باپ دا وڈا بھرا

تاؤ: (مذ) 1- تاون مصدر توں حاصل مصدر 2- تاپ، سیک، گرمی 3- تپن، تپ کرن دی حالت 4- غصہ 5- رفتار، تیزی 6- چیزاں دا مُل گھٹاون دا عمل

تاؤ آ جاون، (محا) کسے دھات دا اگ وچ لال ہو جاون 2- غصہ آون

تاؤ آون، (محا) ویکھو: تاؤ آ جاون

تاؤن اُتے تاؤ آون، (محا) بہت زیادہ جوش آون، غصہ آون

تاؤ اُتے ہوون، (محا) غصے وچ ہوون، جوش وچ ہوون

تاؤ پاون، (محا) ویکھو: تاؤن دیون

تاؤ پاونا، (محا) ویکھو: تا پاونا

تاؤ دیون، (محا) 1- اگ وچ دھات نوں لال کرن 2- غصہ

چڑھاون

تاؤ کھاون، (محا) لال ہوجاون، پگھل جاون، جوش کھاون

تاؤ لگن، (محا) سیک لگن، بھکھ جاون

تاؤ وچ آون، (محا) غصے وچ آون، بھکھ پون

تاؤ وگڑن، (محا) پکائی ویلے کسے شے دا جوش خراب ہو جاون، موقع ہتھوں نکل جاون

تاؤ: (مو) ڈنگراں دی اک بیماری جس وچ پشو مونہہ اڈ کے ہونکدا ہے

تاؤ: (مذ) 1-پیو دا وڈا بھرا، تایا2-وڈا، بزرگ3-چالاک بندہ4-لُچا لفنگا

تاؤڑا: (مذ) 1-وڈی دیگ جیہدا تلا چوڑا تے باہر نوں اُبھرا ہووے 2-پانی دا چوڑے مونہہ والا مٹکا، گھڑا

تاؤڑی: (مو) ویکھو: توڑی

تاؤڑی لاونا، (محا) کھلی اڈاونا، ٹھٹھا کر کے شرمندہ کرنا

تاؤڑی مارن، (محا) ویکھو: تاؤڑی وجاون

تاؤڑی وجانا، (محا) ویکھو: تاؤڑی وجاون

تاؤڑی وجاون، (محا) 1-تاڑی وجاون 2-کسے نوں بھنڈن

تاؤل: (مو) کاہلی، اُتاولا پن

تاؤلا: (فم) جلدی نال، تیزی نال، چھیتی چھیتی

تاؤلی: (مو) کاہلی، اُتاولی، چھیتی

تاؤن: (مو) ویکھو: تعون

تاؤن پاون، (محا) 1- کولھوں راہیں سرہوں وغیرہ دا تیل چھیتی کڈھن لئی تائے ہوئے تندور دا بھکھا2-سیک، تکور3- گرمی4-پسینا

5-مار کُٹ

تاؤنا: (فم) 1-تانا، تپانا، گرم کرنا 2-تپا کے جانچ کرنا، ازمانا 3-دکھی کرنا تنگ کرنا

تاؤناں: (مذ) 1-تپاونا، تا کرنا، ساڑنا، بالنا، گرم کرنا 2- ستاونا، تنگ کرنا، دکھ دیونا، غصہ دواون

تاؤنی: (مو) 1- سیک، تکور 2-گرمی، پسینہ 3- مارکُٹ 4- اک واری گُنھے ہوئے آٹے دیاں روٹیاں پکاون لئی تائے ہوئے تندور دا بھکھا

تاؤنی چڑھنا، (محا) سخت مار پینا، مار کٹائی کرنا

تاؤنی دینا، (محا) سٹ یاں پھوڑے نوں سیک دینا

تاؤنی لاونا، (محا) مار کٹائی کرنا

تاؤنی لاہنا، (محا) ویکھو: تاؤنی لاونا

تاؤنی لہنا، (محا) سخت مار پینا

تائی: (مو) 1-تائے دی بیوی 2- تپائی 3- گرم کیتی

سدی نہ بلائی میں لاڑی دی تائی، (اکھا) جدوں کوئی بن سدے ہی آ جاوے تاں کہندے نیں

تائے: (مذ) ویکھو: تایا جیہدی ایہ جمع اے

تائے دی دھی چلی تے میں کیوں اکلی، (اکھا) جدوں کسے نوں ویکھدے کسے کم دے کارن، تے محاروے وجھوں آکھدے نیں

تاثیری: (مذ،صفت) ویکھو: تاثیراں

تائیا: (مذ) ویکھو: تایا

تائید: (ع) کسے رائے یاں وچار دی حمایت، تصدیق

تائید کرن، (محا) حمایت کرن، طرفداری کرن، پاسا مارن

تائید مزید، (مو) دوجی واری پروڑھتا کرن دا عمل

تائیدی: (صفت) حمایتی، طرفداری

تائیرا: (مذ، صفت) تائے دا، تائے دا پُتر

تائیں: (حرف جار) 1۔ تک توڑی، تیک 2۔ لئی، واسطے 3۔ نوں

تایا: (مذ) 1- پیو دا وڈا بھرا 2- تانا مصدر دا فعل ماضی، تپایا، تپیا ہویا، گرم کیتا ہویا، ساڑیا ہویا، پگھلایا ہویا

تایب: (عر، مذ) توبہ کرن والا، گناہواں دی معافی منگن والا

ت...... ب

تب: (فم) ویکھو: تد

تب لگ، (فم) تد تک، اُدوں تیک، اُوس وقت تک

تِب: (مذ) 1۔ قطرہ، تبکا، چوپا 2- تبکا ڈِگن دی آواز

تب دِق: (مذ) کھنگھ تاپ، ٹی بی

تَبا: (مذ) توا

تباخ: (مذ) 1۔ طباق دا وگڑیا روپ، وڈی تھالی، پرآت، تھال 2۔ عربی لفظ طباخ دا وگاڑ، باورچی

تباخی: (عر، مذ، صفت) طباخ، کھانا پکان والا، باورچی، خانساماں

تبادلہ: (عر، مذ) بدلی، وٹاندرا، وٹاسٹہ

تبار: (مذ) عربی لفظ اعتبار دا وگڑیا روپ، بھروسا، اعتماد

تبارا: (فم) 1- تیجی وار 2- (مذ) تن بوہیاں والا کمرہ

تبارک: (عر، صفت) 1- وڈا 2- برکت والا، وٹگی: رب تبارک برتر ہے

جس ہتھ ہے سبھ شاہی (قصص الحسنین)

تِبارلا: (مذ، صفت) 1- تیجا، تیجی وار دا 2- قابل اعتبار، اعتمادی، اعتماد والا

تبارلی: (مو) تبارلا دی تانیث اے

تبارواں: (صفت) ویکھو: تبارلا

تبارویں: (مو) تبارواں دی تانیث، جیویں: تبارویں گل تے جیہڑا عتبار نہ کرے

تباری: (مو، صفت) تبارا دی تانیث، اعتباری

تبارے: (فم) ویکھو: تبارلا

تباریخ: (مو) ویکھو: تواریخ

تبارِیں: (فم) ایس وار، ایس دفعہ، ایدکیں

تباسی: (مو، صفت) 1۔ تن دن دی باسی، تن دن دی رکھی ہوئی 2- بدبودار

تباشیر: (فا، مذ) وانس وچوں نکلی چٹے رنگ دی اک مشہور ٹھنڈی دوائی، بنس لوچن، توکھا کھیر

تباشیری: (صفت) تباشیر دے رنگ دا، ہلکے نیلے رنگ دا بھاہ مارن والا

تباعُد: (مذ) اِک دوجے توں وکھ ہوون دا عمل

تباغض: (عر، مذ) بغض رکھن

تباک: (مذ) طباق دا وگاڑ، وڈا تھال، تسلا

تباکڑ: (مذ، صفت) طباق ورگے مونہہ والا، وڈے مونہہ والا، کوجھا، بدصورت

تاکڑا: (مذ) لوہے یاں چینی دی وڈی پلیٹ، پرات، وڈی تھالی، سہنک رکابی

تاکڑی: (مو) ویکھو: 'تاکڑا' جیہدی ایہہ تصغیراے

تاکل: (صفت) ویکھو: تاکڑ

تاکو: (مذ) اک پودا جیہدے پتیاں دا بورا حُقے یاں سگریٹ وچ پا کے پیندے نیں، تماکھو، تمباکو

تاکھ: (مذ) ویکھو: طباک

تاکھڑا: (مذ) پرات، وڈی تھالی، سہنک

تاکھڑی: (مو) پرات، چھوٹی تھالی، سہنک

تاکھیر: (مو) ویکھو: تاشیر جیہدے توں ایہہ وگڑ کے بنیا اے

تالی: (مذ) طبلچی

تاوا: (مذ) ولے پاکے بھجنا

تباہ: (فا، صفت) برباد، اُجڑیا ہویا بُری حالت وچ، وَنگی: 'کوٹ قلعے گھر محل چُبارے پٹ تباہ کریساں' (میاں محمد بخش)

تباہ حال، (فا+عر، صفت) اُجڑیا پُجڑیا، برباد

تباہ حالی، (مو) بربادی، تباہی

تباہ کار، (فا، صفت) برباد کرن والا، ضائع کرن والا

تباہ کاری، (مو) ویکھو: تباہ حالی

تباہ کر دیئن، (محا) 1- اُجاڑ دیون، ستیاناس کر دیون، برباد کر دیون 2- اُڈا دیون، فضول خرچ کر دیون، لُٹا دیون

تباہ کرن، (محا) 1- اُجاڑ کرن، ستیاناس کرن، برباد کرن 2- اُڈاون، فضول خرچی کرن، لُٹاون

تباہ ہو جاون، (محا) اُجڑ جاون، برباد ہو جاون، لُٹیج جاون، رڑی نکل جاون، ستیاناس ہو جاون

تباہ ہوون، (محا) ویکھو: تباہ ہو جاون

تباہُو: (مذ، صفت) تباہ برباد کرن والا، فسادی

تباہُو لاہ چھڈن، (محا) تباہ و برباد کر دین، ستیاناس کر دین، اُجاڑا کر دین، رڑی کڈھ سٹن

تباہی: (فا، مو) 1- خرابی، بربادی، ستیاناس 2- آفت، مصیبت، بلا، وَنگی: 'کھیڑیاں دی ساری نگری نوں شالا آوے سکھا تباہی' (بچل سرمست)

تباہی آون، (محا) اُجاڑا پھرن، مصیبت آون، رڑی نکلن

تباہی پھرن، (محا) ویکھو: تباہی آون

تباہی چاڑھنا، (محا) تباہی مچانا، تہس نہس کرنا، برباد کرنا

تباہی چکّن، (محا) اَت چکّن، بربادی کرن، رڑی کڈھن، اُجاڑا پھیرن

تباہی چکنا، (محا) بربادی کرنا

تباہی مچانا، (محا) 1- بربادی کرنا 2- فساد کھڑا کرنا

تباہی مچاون/تباہی مچاونا، (محا) ویکھو: تباہی چکّن

تباہی مچّن، (محا) ویکھو: تباہی آون

تباہی مچنا، (محا) بربادی پھیلنا، فساد کھلرنا

تباہے: (فم) تباہی، بربادی، ستیاناس، ویرانی

تباہے لاہنا، (محا) بہت مارنا

تبائی: (مو) ویکھو: تباہی

تبائی چکنا، (محا) ویکھو: تباہی چکنا

تبت: (مذ) بھارت دے اتر ول اک سرد پہاڑ، دیس

تبتقع: (عر، مذ) یقین بھروسہ

تبتّن: (مو) تبتی توں اے، وَنگی: 'عنبر مشک کافور بادام جعفل مشک تبتی اوٹھ اٹھان میاں' (فضل شاہ)

تبتی: (صفت) 1- تبت دا، تبت نال تعلق رکھن والا 2- تبت دا وسنیک 3- تبت دی بولی

تبتیا: (مذ، صفت) تن بتیاں والا

تبحر: (عر، صفت) کسے ہنر وچ کمال ہونا، بے پایاں کسے علم ہونا، فن وچ دریاں دی طرحاں

تبخ: (مذ) طبق دا وگڑیا روپ، جیویں: چوداں طبق روشن ہو گئے

تبخال: (فا، مذ) بخاروں بعد بُلھاں اُتے نکلن والا چھالہ

تبخیر: (عر، مو) بخارات بنن، بخارات نکلن، بھاپھ اُٹھن

تبدّل: (عر، مذ) بدل، بدلن دا عمل

تبدیل: (عر، مو) 1- کسے چیز دا اِک تھاں توں دوجی تھاں بدل جاون 2- بدلن دی حالت یاں عمل، وَنگی: 'ملکی ہیر دا انگ تبدیل ڈٹھا مُقبل حال توں بہت بے حال ہوئی' (مُقبل)

تبدیل کرن، (محا) اک چیز نوں دوجی نال بدلن، اک تھاں توں دوجی تھاں بدلن، فرق پادیون، اُلٹ دیون

تبدیل ہوون، (محا) اک چیز دا دوجی نال بدلیا جاون، اک تھاں توں دوجی تھاں بدلیا جاون، فرق پَون، اُلٹیون

تبدیلن/تبدیلنا: (مصدر) تبدیل کرن، بدلن

تبدیلواں: (صفت) 1- تبدیل دے قابل، جیہڑا تبدیل کیتا جا سکے 2- بدلیا ہویا، تبدیل شدہ

تبدیلی: (مو) 1- بدلی 2- کسے اِک حالت وچ فرق آکے دوجی حالت بن جاون دا عمل

تبذیر: (عر، مو) فضول خرچی

تبر: (فا، مذ) 1- کُہاڑا، ٹکوا 2- اک جنگی اوزار، وَنگی: 'گل کاتی پیٹ کٹاری، سر بر چھی تبر کوہاڑی' (خواجہ فرید)

تبرا: (عر، مذ) 1- اُکتاہٹ، بیزاری 2- نفرت، حقارت 3- توئے لعنت، گالھ مندا

تبرا بازی، (عر+ فا، مو) 1- بیزاری دی کیفیت 2- لعن طعن کرن دا عمل

تبرا بازی کرن، (محا) ویکھو: تبرا کرن

تبرا بھیجن، (محا) نفرت کرن، لعنت پان

تبرا کرن، (محا) بُرا بھلا آکھن، توئے لعنت کرن

تبراں: (عر، مذ) تبڑی، ویری واسطے بھیڑے لفظ ورتنا، ویری نوں لعن طعن کرنی، وَنگی: 'دل میڈے کوں اختہ کیتا لوکاں دیاں طعنیاں تبراں'

تبراہ: (پو، مذ) اک گالھ

تبرائی: (صفت) 1- تبرا کرن والا 2- شیعاں دا اوہ فرقہ جیہڑا پہلے تِناں خلیفیاں نوں تبرا بازی کردا اے

تبرستان: (فا، مذ) برکانیاں، ایران دا اک علاقہ جس نوں مازنداراں وی آکھدے ہن، ایہہ کیسپیں ساغر دے دکھن پورب وچ ہے، وَنگی: ہند ہراتی سندھی، ہور درانی تبرستانی

تبرستانی: (فا، صفت) تبرستان دے باشندے

تُبرع: (عر، مذ) بخشنا، دینا، خیرات، بخشش

تبرک: (عر، مذ) 1- کسے بزرگ ولوں ملی ہوئی برکت والی شے 2- فاتحہ دی کوئی شے، ونگی: 'ایہہ تبرک تیرا کھاسی خیر ازاروں پاسی' (میاں محمد بخش)

تُبرکن: (مذ) 1- تبرکاً دی وگڑی املاء 2- تُبرک دے طور اُتے دتی گئی کوئی شے، برکت لئی دتی گئی کوئی شے

تبرکی: (مو) متبرک ہون دی حالت

تبرکیا: (مذ، صفت) 1- تبرک تقسیم کرن والا 2- تبرک کھا کے پلن والا، تبرک تے گُزارہ کرن والا

تبرگا: (مذ، صفت) 1- تناں پداں والاں 2- پنجابی دی اک شعری صنف، تن مصرعیاں دی نظم یاں بند، مثلث

تبرلا: (مذ) تبرا دا دگاڑ، گالھ مندا، بُرا بھلا آکھن دا کم

تبری: (مو) تبر دی تصغیر، برچھی کُلہاڑی، بلم، گنڈاسی

تبرے: (مذ) تبرا دی جمع، بدگوئیاں

تبریتی/ترویتی: (ہند، مذ) نجومی، فال کڈھن والا، ایہہ لفظ غالباً توریت توں لیا گیا اے، پنڈاں وچ ایس قسم دے نجومی پنڈ پنڈ پھر دے سن تے اوہناں کول لمبی لمبی (تن تن اِنچ دیاں) لوہے دیاں سلاخاں اک تھاں پروئیاں ہوندیاں سن جیہناں نوں کنجیاں یاں سنگھلاں وی کہندے سن جدوں کسے دی فال کڈھنی ہوندی سی تے (ایہناں کُنجیاں یاں سنگھلاں) دا گُچھا زمین تے سٹدے تے فیر دل توں گلاں بنا بنا کے دسدے سن ایس طرحاں بھولیاں زنانیاں توں کجھ پیسے لے لیندے ایہناں نوں جوگی وی کہیا جاندا سی ایہہ پنڈاں دی ثقافت دا اک حصہ سن ایس حوالے توں کسے زنانی نے ایہہ گیت وی موزوں کیتا اے: ''بلی کوٹھے تے سپ کھاہدا، جوگی سٹ کُنجیاں لکھی، کتھو پرت کھاہدا'' یعنی میری قسمت نے کتھوں پلٹا کھاہدا اے یعنی میری قسمت کیویں وگڑ گئی اے، اُلٹ گئی اے۔

تبرید: (عر، مو) 1- ٹھنڈا کرن دا عمل 2- سردائی، ونگی: 'تن روز تبرید کر ایسے شربت نال' (دارو شفا)

تبریز: (فا، مذ) صوبہ آزر بائیجان دی راجدھانی ہے، وسوں دے لحاظ نال ایہہ ایران دا دوجے نمبر دا شہر ہے

شمس تبریز، (مذ) 1- تبریز دے وسنیک اک مشہور ولی جو مولانا روم دے پیر سن، مخدوم شاہ شمس الدین جو سبزاوار وچ پیدا ہوئے، ایہناں دے وحدت الوجودی افکاراں پاروں مولویاں نے ایہناں نوں قتل کروا دتا، ایہناں دی قبر ملتان وچ اے اتے ایس لڑی دے لوک شمسی اکھواندے نیں

تبریک: (عر، مو) 1- برکت دیون 2- مبارکباد دیون 3- برکت، وادھا

تبڑ: (مو) اُچی بھوئیں، بلند زمین

تبڑ تر: (فم) تابڑ توڑ

تبڑی: (مو) تبڑ دی تصغیر، تیوڑی، متھے دا وٹ

تُبڑی: (مو) تُمڑی، سُکیا ہویا کدو، اک قسم دی بین

تبسم: (عر، مذ) اجیہا ہاسا جس وچ بُلھ بہت نہ کھلن، مُسکراہٹ، مُسکان، ونگی: 'ناز تبسم گھردے ہاسے، چالے پیچ فریب دلاسے' (خواجہ فرید)

تبصرہ: (عر، مذ) کسے گل وچ اپنی رائے ظاہر کرنا، ریویو، آلوچنا، تفصیل، تشریح، وضاحت

تبع تابعین: (مذ) مسلماناں وچوں اوہ لوکی جیہناں نے تابعین نُوں ویکھیا ہووے

تبعیت: (عر، مو) اتباع، پیروی، تقلید

تبغیض: (عر، مو) دشمنی پیدا کرنا، بُغض رکھنا

تبقّع: (مذ) توقّع

تبک: (مو) 1- ٹیس، سڑن، پیڑ دی لہر 2- بندوق

تُبک: (مو) ویکھو: تپک

تُبکا: (مذ) 1- قطرہ، بوند، تُپکا 2- درد دی لہر، نمی نمی درد

تُبکا بھر، (صفت) تھوڑا جیہا، بہت تھوڑا، بھورا کو

تُبکا تُبکا، (مذ) 1- قطرہ قطرہ، بُوند بُوند 2- قطرہ، بُوند، تپکا 3- درد دی لہر، نمھی نمھی درد 4- مجازاً، بہت تھوڑا

تُبکا دینا، (محا) ڈرا دینا

تُبکا کو، (صفت) تھوڑا جیہا، ماسا جیہا

تبکاں: (مو) تبک دی جمع، بندوقاں

تبکڑی: (مو) ویکھو: تباکڑی

تبکن/تبکنا: (مصدر) ویکھو: تھمکن، تھمکنا

تبلا: (مذ) طبلہ

تبلی: (صفت) اصطبل دا ملازم

تبلی: (مو) 1- کارتوس رکھن دی تھیلی 2- ستاریاں طنبور دے توبنے اُتے لگیا ہویا تختہ

تبلیا: (مذ) 1- طبلچی، طبلہ نواز 2- ڈھولچی

تبلیغ: (عر، مو) 1- پہنچاون، اپڑاون 2- اللہ دیاں گلاں دوجیاں تائیں اپڑاون

تبلیغی: (مو، صفت) 1- تبلیغ دے متعلق 2- تبلیغ کرن والا، پرچارک

تبلیک/تبلیگ: (مذ) لفظ تبلیغ دا وگاڑ

تبنّد: (مذ) تہ بند، تہمت

تبنی: (مو) 1- اِک طرحاں دی ڈھلی ڈھالی شلوار 2- تہمت

تبوبن/تپوون: (مذ) 1- اوہ بن جس وچ تپسی لوک عبادت کردے ہن 2- بندرا بن دے علاقے وچ اک خاص جگہ دا ناں جو چیر گھاٹ کول اے

تبوت: (عر، مذ) 1- تابوت دی تخفیف 2- اوہ صندوق جس وچ مرُدے نوں بند کر کے دفنایا جاندا اے 2- تازیہ

سُک کے تبوت ہونا، (محا) بہت کمزور ہونا، سُک کے مردہ ہونا، ونگی: 'ماریا تساں دے مہنیاں گاہلیاں دے ایہہ تاں سُک کے ہویا تبوت ہے نی' (وا)

تبوج: (مذ) تربوز دا وگاڑ

تبوک: (عر، مذ) دمشق تے مدینے دی سڑک اُتے اک شہر دا ناں جتھوں حضرت محمدؐ سن 9 ہجری وچ اپنی فوج سمیت تشریف لیائے سن تے اوتھوں دے وسنیک شہر چھڈ کے بھج گئے سن، ونگی: 'اندر جنگ تبوک دے چابک ہتھوں لا' (جنگ نامہ حامد)

تبول: (مذ) تنبول، پان

تبولا: (مذ، صفت) تن مصرعیاں والی نظم

تبوِیب: (عر، مو) کسے کتاب دے باب بناون یاں اوہنوں حصیاں وچ ونڈن

تبہ: (فم) تدوں ہی

تبہا: (مذ، صفت) تن دن دا رکھیا ہویا، بہیا، باسی

تبھار: (ج، صفت) تباہ، برباد

تبھار تھینا، (محا) برباد ہو جانا

تبھار کرنا، (محا) ضائع کرنا، تختہ اُلٹ دیونا

تبھاری: (ج، مو) بربادی، تباہی

تبھاشی: (صفت) تن زباناں والا، تن بولیاں والا

تبھاشیا: (صفت) تن بھاشاواں دے جانن والا

تبھاک: (مو) چپیڑ دی اواز، بھاری شے دے ڈگن دی اواز، دھماکہ

تبھاکا: (مذ) دھماکا، بھاری شے ڈگن دی اواز

تبھاکڑا: (مذ) ویکھو: تبھاکا

تبھاکے: (مذ) تبھاکا دی جمع

تبھاکے پاؤنے، (محا) دھماکے دی اواز پیدا کرن، بہت مارن، بہت لڑائی کرن، بہتی مشقت کرن

تبھاکے کڈھ دین، (محا) زبردست محنت کرن، ہرا دیون، شکست دیون

تبھقّع: (مذ) توقّع دا وگاڑ

تبھک: (مو) 1- گھسن مارن دی آواز، زور نال ڈگن دی آواز 2- تبھکنا توں اے، تربھک، اچانک ڈر 3- ٹیس، درد دی لہر،

سڑن، جلن

تبھکا: (مذ) تبرکا

تبھکا دینا، (محا) ڈرا دینا

تبھکان: (مصدر) ویکھو: تبھکاون

تبھکانا: (فعم) کنبانا، اچانک ڈرانا

تبھکن/تبھکنا: (مصدر) ڈرنا، جھجکنا، ہڑبڑانا

تبھکُو: (صفت) 1-ذرا جیہی آہٹ توں ڈر جاون، سُتے ہوئے ڈر جاون 2- بزدل

تبھکوان: (مصدر) ویکھو: تبھکواون

تبھکواون: (مصدر) اوبھڑ وائے اُٹھواون، ترٹھواون، ڈراون

تبھکیا: (صفت) ڈریا ہویا، خوفزدہ، ترسیدہ

تبھکیائیا: (صفت) ویکھو: تبھکیا

تبھکیجن: (مصدر) ویکھو: تبھکیون

تبھکین: (مصدر) ویکھو: تبھکیون

تبھکیون: (مصدر) تربھکیون، ڈر کے چونکیون، اُبھڑ وائے اُٹھیون

تبھنا: (فل) ویکھو: تبھکنا

تبّھی: (مو) ویکھو: تمی

تبے: (فم) تدوں، تدے، ایس لئی

تبیان: (مصدر) وضاحت کرن، بیان کرن، واضح ہوون

تبیت: (مذ) لفظ تعویذ دی وگڑی شکل 1- پناہ دیون، پناہ وچ لون 2- اصطلاحاً کاغذ یاں لکڑ وغیرہ تے لکھیا ہویا کوئی نقش 2- قبراں تے بنایا ہویا نشان 3- دھات وچ مڑھ کے یاں کپڑے وچ ولھیٹ

کے کسے انگ نال بدھا تعویز جس توں لوکاں دے خیال مطابق دکھاں درداں توں پناہ ملدی اے، ونگی: 'چوچک سیال تھوں لکھ کے نال چوری ہیر سیال نے کہی تبیت ہے نی' (وارث شاہ)

تبیت دھاگا، (مذ) ٹونے لئی پایا ہویا تویت

تبیت گھول پلانا، (محا) مقصد حاصل کرن لئی تویت گھلیا پانی پیانا

سُک کے تبیت ہونا، (محا) بہت ماڑا ہونا، بہت کمزور ہونا

تبیتڑی: (مو) 1۔ مڑھایا ہویا چھوٹا تویت 2۔ زنانیاں دے گل دا اک گہنا

تبیتی: (مو) ویکھو: تویتی

تبیتیا: (مذ) ویکھو: تویتیا

تبیج: (مذ) 1-تویت 2- کاغذ یاں لکڑ وغیرہ اُتے لکھیا ہویا کوئی نقش 3- قبراں تے بنایا ہویا نشان 4- دھات وچ مڈھ کے یاں کپڑے وچ ولھیٹ کے کسے انگ نال بدھا تعویز جس توں لوکاں دے خیال مطابق دکھاں درداں توں پناہ ملدی اے 5- سونے یاں چاندی دا اک زیور

تبیز: (مذ مو) 1- تبیت، تعویذ، تویت 2- کاغذ اُتے لِکھیا ہویا جنتر 3- تانبے چاندی وغیرہ دی بنائی نِکی ڈبی جیہدے وچ کوئی منتر لِکھ کے پایا ہوئے 4- سونے یاں چاندی دا اک زیور

تبیر: (مو) تعبیر دا وگاڑ

تبیسَر: (مذ) تانبے دا کشتہ، دھات دا کشتہ، دھات دا میل یاں فُضلہ

تبیلا: (صفت) 1- تن سواریاں والا 2- (مذ) گھوڑے اُتے بیٹھے ہوئے تن سوار 3- طویلہ 4- اصطبل، جنوراں دا واڑہ

تبیلڑا: (مذ) چھوٹا طبیلا، جانوراں وغیرہ دے رہن دی تھاں

تبیہا: (مذ، صفت) تن دن دا رکھیا ہویا، باسی

تبیہی: (مو، صفت) تبیہا دی تانیث

ت......پ

تپ: (فا، مذ+ مو) 1- گرمی، وٹ، حبس، جوش 2- گرمی دا بخار 3- سیک، تا 4- بے قراری، بے چینی، سوز 5- اوہ کھالا جیہدے راہیں پانی پیلی وچ پیندا اے، آڈ 6- تپیا، ریاضت، جسمانی کشٹ، عبادت، بخار 7- سیون، گنڈھ 8- (فعمر) (اگ) تاپنا دا امر

تپ آون، (محا) بخار آون، تاپ چڑھن، کس ہوون، غصہ آون

تپ اُترن، (محا) بخار لتھ جاون، تاپ ٹُٹن، کس ہٹن

تپ ای کہیں کوں نہ ڈیون، (محا) بہت زیادہ کنجوس ہونا

تپ تار، (صفت) انھیری رات توں وگڑیاں ہویا، گُوڑھا انھیرا، گھُپ اندھیرا

تپ تروٹن، (محا) تاپ دا لہہ جاون

تپ تھیون، (محا) بخارا دا ہو جاون، کم کرن توں نسن

تپ ٹُٹن، (محا) ویکھو: تپ اُترن

تپ چڑھ جاون، (محا) ویکھو: تپ آون

تپ چڑھن، (محا) بخار ہونا، فکر لاحق ہونا

تپ دا مُتر، (مذ) بخار دی وجہ توں ہوٹاں تے پھنسیاں نکل آنا جیہڑیاں سکری وانگوں ہوندیاں نیں

تپ در، (مذ) پنجاب دیاں پہاڑیاں وچ ملدی اک عام بوٹی

تپ دِق، (فا+عر، مو) کھٹی روگ، پرانا تاپ، ٹی بی، پھیپھڑیاں دا روگ، ونگی: 'قولنج تپ دِق تے مُحرقہ تپ اوہنوں کاڑھیاں نال گواونے ہاں' (وارث شاہ)

تپ کے تانبا ہوون، (محا) ڈھیر تپ جاون، اگ وچ سڑ کے تانبے ورگا ہو جاون

تپ کے لال ہو جاون، (محا) 1- اگ نال پخ کے لال ہوون 2- غصے وچ لال پیلا ہوون

تپ لاہنا، (محا) بخار اتارنا

تپ لتھن، (محا) ویکھو: تپ اُترن

تپ لہہ جاون، (محا) ویکھو: تپ اُترن

تپ لیہن، (محا) بخار دا گھٹنا

تپ محرقہ، (مذ) معیادی بُخار، ٹائیفائڈ

تپ ونجن، (محا) بہت غصے ہونا

تپ ہو جاون، (محا) ویکھو: تپ آون

تپ ہوون، (محا) ویکھو: تپ آون

ترن تپ، (مذ) تیجے بخار دا اِک بھید

سیاتپ، (مذ) واری دا بخار، تنیا تاپ

تپ: (مذ) سریر نوں دُکھ دے کے کیتی ہوئی بھگتی، تپسیا، عبادت

تپ تاپن، (مذ) تپسیا، تپ تاو

تپ تاوٗ، (مذ) تپ نال تپن دا عمل، تپسیا دا کشٹ

تپ تپ، (مو) ٹپکا ٹپکا ڈگن دی آواز (پانی دی)

تپ تپو، (مذ) تپاں وچوں اُتم تپ، وڈا تپ، وڈی تپسیا

تپ تیج، (مذ) پرتاپ، جاہ و جلال، ونگی: 'تپ تیج ایس دا ڈلھک مارداا ے دھویاں دل نوں پاوندا پیا ویکھو' (روپ رانی شکنتلا، تیر)

تپ پھل ہونا، (محا) گھالنا، کامیاب ہونا، محنت بر آونا

تپ سِن، (مو) تپسیا کرن والی ستی، عبادت کرن والی زنانی، سادھن

تپشی: (مذ) تپسوی، تپا، زاہد، عبادت کرن والا

تِپ: (مذ) چویا قطرہ، بُوند

تَپ: (مذ) ویکھو: تپ

ٹپ ٹپ، (فم) 1- قطرہ قطرہ کر کے 2- ترپ ترپ نال

ٹُپ: (مو) 1- ٹوپے لاون دا عمل، سوائی، سلائی 2- ڈُھپ

تُپ: (مو) ویکھو: ڈُھپ

تپا: (مذ) 1- تپاں بھجن کرن والا، تپسوی 2- (مو) تپن دی حالت، 3- (فعمر) تپانا (اگ تے گرم کرنا) دا امر، گرمی، اُبال، جوش، وٹ

تپا کرن، (محا) 1- تپ ہون، غصہ کرن 2- غم کھاون، جدائی سہون

تپا: (مذ) ضلع، علاقہ، پرگنا، شاہپور دا پوربی علاقہ

تپاری: (مو) اک پھل دا ناں

تپاڑاں: (پو) 1- بھٹی نوں گرم کرنا، تپانا 2- تنگ کرنا، پریشان کرنا، غصے ہونا

تپاس: (مو) 1- تلاش، بھال، کھوج، پرکھ، جانچ 2- نیاں، انصاف، تپاوس، ونگی: 'مورا کر کوئی بناؤ تپاس' (پنجابی باراں)

تپاسا: (سر، مذ) پتاشہ، کھنڈ دی اک مٹھیائی

تپاسا: (صفت) تناں پاسیاں والا، تناں دھراں والا، تکونا

تپاسا: (مذ) پٹاکا

تپاسنا: (فم) ڈھونڈنا، بھالنا

تپاسے: (سر، مذ) تپاسا دی جمع

تپاک: (فا، مذ) 1۔ گرمجوشی، شوق، چت دی اُمنگ 2۔ بے چینی، بے قراری 3۔ آؤ بھگت، خاطر تواضع، پیار، عشق، محبت، پریت، دوستی، چاؤ، حُب، ونگی: 'مار ٹیٹا مینوں بڑے تپاک نال ملی' (میریا انخل یاداں)

تپال: (مو) ترپال

تپالن/ تپالنا: (مصدر) 1۔ تتا کرن، گرم کرن، بھکھاون 2۔ غصہ چڑھاون

تپالی: (مو) وبائی بخار

تپان/ تپانا: (مصدر) 1۔ گرم کرنا 2۔ غصہ دوانا 3۔ دُکھی کرنا

تپّان/ تپّانا: (مصدر) زخمی کراون، بھیتی بھیتی کراون، توپے بھراون، بخیے کراون، دفن کروا دیون

تپانچا: (مذ) چپیڑ، طمانچہ، تھپڑ

تپاندا/ تپاندڑ: (مذ، صفت) 1۔ تپان والا، گرم کرن والا، غصہ دوان والا 2۔ دُکھ دیون والا، تنگ کرن والا

تپاوا: (مذ، صفت) 1۔ تاپن والا، گرم کرن والا، تپاون والا 2۔ دُکھ دیون والا، غصہ چڑھان والا 3۔ دُکھ، درد 4۔ غصہ، کھجھ، وٹ

تپاوس: (مذ) نیاں، انصاف

تپاون/ تپاونا: (مصدر) 1۔ تا دیون، تتا کرن، گرم کرن، بھکھاون 2۔ غصہ چڑھاون، ہلاشیری دیون 3۔ تنگ کرن، دُکھ دیون، بیزار کرن 4۔ ڈراون 5۔ (مذ) شراب یاں پانی جیہڑا دیوتیاں دی نذر کیتا جاندا اے

تپے نوں تپاونا، (محا) دُکھی نوں ہور دُکھی کرنا

تپّاون: (مصدر) 1۔ گڈوا دیون، دفن کروا دیون، اولھے کرا دیون 2۔ بخیے کراون، برباد کراون 3۔ بھیتی بھیتی کراون، توپے بھراون

تپاؤ: (مذ) تپن دا عمل، سیک، تا، آنچ

تپاؤن/ تپاؤنا: (مصدر) گرم کرنا، بھکھاؤنا، تتا کرنا

تپائی: (مو) 1۔ تپاون دا کم یاں مزدوری 2۔ وبائی بخار، تپالی 3۔ اک قسم دی چھوٹی میز

تپت: (مو) 1۔ تپش، گرمی 2۔ اگنی، جلن، کتھا، ونگی: 'بسنت کنور دی اکھاں تپت بجھاواں تیری' (دولت رام) تپیا ہویا، تتا 3۔ رنج، دُکھ، ہرکھ

تپّت: (صفت) 1۔ گرم 2۔ روشن 3۔ سڑ دا ہویا، بلدا ہویا

تپتاؤ: (مذ) گرمی، تپ دی وجہ نال تپن دی حالت

تپتی: (صفت) تن پتیاں والا گھاہ یاں شفالا، تپتیا

تپتیا: (صفت) ویکھو: تپتی

تپچا: (مذ) ویکھو: تپکا

تپخانا/ تپخانہ: (مذ) توپ خانہ

تپدا: (صفت) 1۔ تناں پداں والا 2۔ اوہ شبد (چھند) جس دے تن پدے ہون

تپدر: (مذ) اِک جھاڑی دار پودا

تپڑک: (مذ) ٹی بی دا روگ

تپڑی: (مو، صفت) گرم، سیک دیندی، گرمی کھاندی، تتی تتی، غصہ کردی

تپڑی تئوری وچ روٹی لاون، (محا) 1- ڈھیر کھیچل کر کے روٹی کماون، اوکھت بھوگ کے رزق حاصل کرن 2- مفت ملے وچ کم سارن، بنا مشقت دے فائدہ اُٹھاون 3- بلدی وچ دُھکھدا دیون

تپڑیں کھپڑیں: (فم) غصے تے اضطراب وچ، جوش تے بے قراری وچ، خلوص تے گرم جوشی نال

تپر: (مذ) مکان دی تیسری چھت

تپر لوک، (مذ) بیراگی دیوتاواں دے رہون دی تھاں

تپّری: (مو) 1- پُشتہ، تودہ 2- پیلی دی منڈیر 3- تپر دی تصغیر

تپری واس، (صفت) تپڑی واس، اک خانہ بدوش قبیلہ، پکھی واس

تپّڑ: (مذ) 1- سن وغیرہ دا موٹا کپڑا، ٹاٹ 2- گھاہ دیاں رسیاں بُن کے بنائی ہوئی جتی، چپلی، طنزاً بڈھایاں بڈھی

تپّڑ اُلٹ دیون، (محا) 1- ہتھیلی اُتے کر دیون، تباہ کر دیون، لٹ مچا دیون 2- کم ختم کر دیون

تپّڑ تھوہر، (مو) چھتر تھوہر، ناگ منی دی اک قسم

تپّڑ کھسی، (مو) اوہ کم جس وچوں بہت گھٹ لابھ ہووے

تپّڑ گھسیا، (مذ) معمولی دُکاندار، ٹٹ پونجیا

تپّڑ لوہنی، (مو) 1- وادھو لوڑ وچ کوشش کرن، دل نوں گھبرا یین 2- چنے دی گھرک، خارش

تپّڑ واسی، (مذ) جھونپڑیاں وچ رہن والے خانہ بدوش

تپّڑ ہو جاون، (محا) 1- پرانا ہو کے پھٹ جاون، ناکارہ ہو جاون 2- بڈھا کھوسٹ ہو جاون

تپّڑا: (مذ) کمخواب، بُنن والیاں دی کھڈی دی اوہ لکڑ جس وچ دھاگا لپیٹیا رہندا ہے

تپّڑا اُلٹ دیون، (محا) 1- ہتھیلی اُتے کر دیون، تباہ کر دیون، لٹ مچا دیون 2- کم ختم کر دیون

تپّڑی: (مو) 1- گرمی 2- چھوٹا تپّڑ

تپّڑی کلڑی، (سر، مو) بوریا نشین

تپّڑی واس، (صفت) ویکھو: تپری واس

تپس: (مو) تپش، گرمی

تپستا: (ہ، مو) ویکھو: تپسیا

تپسچاریا: (مذ) 1- تپ کرن والا، ریاضت کرن والا، نفس کشی کرن والا 2- زاہد، عابد، جوگی، سادھو

تپسن: (مو) تپ کرن والی، اِستری، سنتن، زنانی

تپسون: (مو) تپسیا کرن والی تیویں

تپسوی: (مذ) تپی تپا، عبادت کرن والا

تپسی: (ہ، صفت) تپسیا کرن والا، سادھو

تپسیا/تپسیہ: (مذ) تپی، تپ سولی، سادھو، ونگی: "نال پیار امیر تے پری لئی تپسیا" (مولوی غلام رسول)

تپسیا چڑھن، (محا) بخار چڑھن

تپسیا کرن، (محا) 1- عبادت کرن، نفس کشی کرن 2- ڈھیر محنت

کرن، ریاضت کرن، کھیچل کرن

تپسیاوان، (صفت) عبادت کرن والا، تپسوی، تپ کرن والا، ونگی: 'اک نگر اُجین دے وچ براہمن ہونا بڑا تپسیاوان بیڑا' (گوپی چند)

تپش: (فا، مو) گرمی، سیک، حرارت، ونگی: 'سوز تپش موجود ہمیشہ بھاہ برہوں بھڑکا گیوں سوہنا یار' (خواجہ فرید)

تپش مٹاون، (محا) ٹھنڈ پاون، سکون پہچاون

تپش مٹاونا، (محا) ٹھنڈ پا دینا، سکون دینا

تپش کڈھن، (محا) تپسیا کرنا، سختی برداشت کرنا، مصیبت برداشت کرنا

تپشن: (مو) پارسا، پرہیز گار، عورت

تپشی: (مذ) عبادت گزار، سادھو، تپسوی، زاہد

تپک: (مو) ٹیس، چُبھک، جلوہن، سڑکن، پھوڑے دا درد، درد دی لہر

تُپک: (مو) توپ دی تصغیر، چھوٹی توپ

تُپکا: (مذ) کترا، تبکا، بوند، تڑپکا

تپکان/تپکانا: (مصدر) 1۔ بھڑکاون، ڈراون 2۔ ٹیس اُٹھن

تپکاون: (مصدر) ویکھو: تپکان

تپکن: (مصدر) 1۔ پھوڑے وچ ٹیس اُٹھن، چُبھک پون، درد دی لہر اُٹھن 2۔ انب دا پکن 3۔ ڈرن

تپکوا: (مذ) چھت وغیرہ دا تپکے ٹپکے چون دا عمل

تپکواون: (مصدر) کسے کولوں تنگ کرواون، دُکھ اپڑاون

تپکی: (مذ) توپچی

تپکیجن: (مصدر) ویکھو: تپکن

تپکیون: (مصدر) ویکھو: تپکن

تپل: (مذ) اوہ سمندری جہاز جس دے تن پلے یاں بادبان ہون

تپل بوٹی، (مو) اک قیمتی پتھر دا ناں نیلم

تپلا: (مذ) 1۔ طبلہ 2۔ توڑی، کنا

تپلا: (صفت) 1۔ اُتاولا 2۔ غصیلا 3۔ گرم، ریتلی تے تہائی دھرتی، جیہڑی زیادہ پانی (آبپاشی) منگے

تپلی: (مذ) تپ، بخار

تپن: (مو) عورت جس نوں بخار چڑھیا ہویا ہووے

تپن/تپنا: (مصدر) 1۔ گرم ہونا، بھکھنا، تتا ہون 2۔ دُکھی ہونا، اندروں اندری گُرھنا 3۔ اندروں اندری گُرھنا 4۔ غصے وچ آونا، طیش وچ آونا 5۔ تپ کرنا 6۔ چمکنا

تُپن/تُپنا: (مصدر) 1۔ تروپا لاون، سیونا، گنڈھنا، سیوں کے جوڑنا، ٹاکی لاونا 2۔ بند کرنا 3۔ پرونا 4۔ گڈنا، دبنا

تپنچا: (مذ) 1۔ تنچہ، طمانچہ، چپیڑ، تھپڑ 2۔ پستول 3۔ نقلیوں یاں بھانڈوں دا کاغذ یاں چمڑے دا بنیا ہویا تپانچہ

تپنی: (مو) 1۔ سوئی 2۔ کھندوئی

تپوان/تپوانا: (مصدر) ویکھو: تپواون، تپواونا

تپواون: (مصدر) 1۔ گرم کرواون، بھکھواون 2۔ کھجھ چڑھواون، غصہ چڑھواون

تپو بھومی: (مو) اوہ دھرتی جتھوں تپ کیتا جاندا ہے، ونگی: 'سارے سجن اوس تپو بھومی تے اکٹھے ہوئے' (کاگو چڑیاں)

تپوس کرنا: (محا) پچھ گچھ کرنا، تحقیق کرنا، تفتیش کرنا

تپہ/طپہ: (مذ) طائفہ، گروہ، غالباً ایہہ لفظ طائفہ دا محرّب بن گیا اے

تپہر: (صفت) ویکھو: تیہرا

تپہرا: (مذ، صفت) تیسرا پہر، لوڈھا ویلا

تپھا: (مذ) ویکھو: دھپّھا

تپھاڑ: (مذ) جو تناں حصیاں وچ پاڑیا گیا ہووے

تپھاک/تپھاکھ: (مذ) اتفاق دا وگاڑ

تپھان: (مذ) طوفان دا وگاڑ

تپھانیا: (صفت) 1-اَت چکّن والا 2- گپی 3- بڑبولا

تپھرکا: (مذ) تفرقہ دا وگاڑ

تپھرکن: (مو، صفت) تفرقہ انداز عورت

تپھڑی: (پو، مو) کھلبلی، افراتفری، نس بھج

تپھلا: (مذ) تن پھلاں دا مرکب، ترپھلا، آملہ، بہیڑے، ہڑ ہڑ

تپھلی: (مو) طِفلی، بیوقوفی، نادانی

تپھی رونا: (محا) دوا کھاں نال دو آنسوؤاں دی تھاں تن تن چار چار آنسو ڈگنا، زاروقطار رونا

تپھوڑا: (مذ) 1- تڑپھ، بے چینی، چِنتا 2- غصہ، ناراضی 3- تھپیڑا، تھپڑ

تپھوڑے: (مذ) تپھوڑا دی جمع

تپھہ: (پو) تھپڑ، طمانچہ، تکا مُکا، دھپ

تپی: (مذ) تپا دی تصغیر، تپ سولی، سادھو

تپیا ہوون: (محا) 1- بھکھیا ہوون، گرم ہویا ہوون 2- غصے وچ ہوون، جلال وچ ہوون

تپیان: (مصدر) ویکھو: تپاون

تپیاون: (مصدر) ویکھو: تپاون

تپیائی: (مو) 1- حرارت، تپش 2- غصہ، جوش

تپیجن: (مصدر) 1- گرم ہو جاون، تپ جاون 2- غصے وچ آجاون

تپیچی: (مو) کچی سلائی، کھڑی سلائی

تپیچی بھرن، (محا) کچی سلائی کرن، کھڑی سلائی کرن

تپیدہ: (فا، مذ) تپیا ہویا، تڑپیا ہویا، بے چین

تپیدار: (مذ) علاقہ دا نمبردار، ذیلدار

تپیڑا: (مذ) اوہ کھوہ جس وچ تن پرسے تن دکھ دکھ پیڑاں اُتے چلن

تپیس: (مذ) مہان تپی، مہان یوگی

تپیسر: (مذ) ویکھو: تپیس

تپیکویا: (مذ) چھت وغیرہ توں تپکے چون دا عمل یاں حالت، ونگی:
'سپ توں نہ ڈردی سیں توں نہ ڈردی ایہہ تپکوئے نے ماری'
(نوتیج سنگھ)

تپین: (مصدر) ویکھو: تپن

تپینا: (فل) تپ جانا، تپاؤنا

تپینڈا/تپینڈر: (صفت) 1- گرم کرن والا، تپان والا 2- دُکھ دین والا 3- تنگ کرن والا 4- غصہ دلان والا

تپیواں: (مذ) 1- گرمی، تپش، حرارت 2- غصہ، وٹ، ناراضی، جوش

تپیون: (مصدر) ویکھو: تپن

تپے دار: (مذ) پرگنے دا سردار، علاقے دا سردار

ت ...... ت

تت: (مذ) 1۔ تا ہون دا عمل یاں گن، تاپن، ونگی: 'ساڈے سجا دا تت ٹھنڈھ' (کل، لیکھ) 2۔ غصہ، کرودھ

تت آون، (محا) 1۔ غصہ چڑھن 2۔ گرم ہوون، تاء چڑھن

تت آونا، (محا) غصہ چڑھنا

تت بھڑتڑی، (مذ) دیکھو: تت بھڑت

تت بھڑت/ تت بھڑتھ، (مو) ہفڑا تفڑی، کاہلی

تت بھڑت جواب دیون، (محا) 1۔ پٹاک پٹاک جواب دیون، کاہلی کاہلی جواب دیون 2۔ پٹھا سدھا جواب دیون

تت بھڑتا، (مذ، صفت) 1۔ تت پڑتا، کاہلا آدمی، جلدباز 2۔ بھیڑا آدمی

تت بھڑتھا، (مذ) 1۔ کاہلا آدمی 2۔ بھیڑا آدمی، چالاک آدمی 3 بدقسمت، بدنصیب، بھاگی، بھیڑے سُبھا والا، سڑے متھے والا

تت بھڑتھی، (مو) 1۔ بھیڑے سُبھا والی، سڑے متھے والی 2۔ کاہلی عورت

تت بھڑتی، (مذ، صفت) تت بھڑتھا دی تانیث

تت بھڑتی گل، (مو) تتی گل، ناگوار گل، جواب وچ تُرت آکھی گل

تت بھلتا، (مذ) دیکھو: تت بھڑتھا

تت بھلتھا، (مذ) دیکھو: تت بھڑتا

تت بھلتھی، (مو) دیکھو: تت بھڑتھی

تت بھو، (ہ، مذ) اجیہے لفظ جیہڑے دوجے علاقے وچ جاکے اپنا تلفظ بدل لین

تت پڑتھا، (مذ، صفت) دیکھو: تت بھڑتا

تت پڑھ، (فم) فوراً، جھٹ پٹ

تت پلتی، (مو) دیکھو: تت بھڑتھی

تت پلٹی، (مو) بدقسمت زنانی

تت پلیتے، (صفت) بدقسمتے، کڑمیے، ابھاگنے

تت پھٹ، (فم) فوراً، جھٹ پٹ

تت تت تت، (حرف صوت) تاہاں تاہاں تاہاں دی تخفیف، ہل جتے بلداں نوں ہالی اُتلے پاسے نوں تورن لئی آکھدے نیں

تت تھئی، (مو) تا تا تھئی، تال دے انداز نال بولے جان والے لفظ

تت چڑھنا، (محا) غصہ آونا

تت ست، (محا) نتیجہ، اخیر

تت کڈھ لؤن، (محا) 1۔ نچوڑ کڈھ لون، ست کڈھ لون 2۔ مختصر بنالون، خلاصہ کرلون

تت کال، (فم) کدی، کسے ویلے، اوسے ویلے

تت کڈھن/ تت کڈھنا، (محا) سار کڈھنا، نچوڑ، کڈھنا، مختصر کرنا

تت کلوڑا، (مذ) اک کیڑا، دھک مکوڑا

تت مارن، (محا) دیکھو: تت کڈھن

تت مارنا، (محا) غصہ پینا

تت متوری، (مو) اک لت والا کیڑا

تت مرن، (محا) 1۔ غصہ دور ہوون، غصہ لہہ جاون 2۔ جوش مٹھا پَون

تت مرنا، (محا) غصہ دور ہونا، غصہ لہہ جانا

تت نکلن، (محا) 1۔ غصہ نکلن، جوش ختم ہوون 2۔ نچوڑ نکلن، ست نکلن، عرق نکلن

تت وٹی، (مو) ویکھو: تت پٹی

تت ہونا/تھت ہونا، (محا) بغیر سوچے سمجھے ٹُر پینا، مدہوش ہونا، نشہ چڑھنا

تت: (مذ) 1۔ پنج تتاں یعنی اگ، مٹی، پانی، ہوا تے اکاش وچوں کوئی اک 2۔ نچوڑ، سار، جوہر، ست 3۔ ربی گیان 4۔ اصل 5۔ مادہ شے 6۔ مکھن

تت آد، (صفت) 1۔ مُڈھ دا، مُڈھوں ہی 2۔ نچوڑ وغیرہ

تت سادھ، (مو) گورومت مطابق نام ابھیاس دوارہ واہگورو دا دِل وچ پودا لگنا، سہج سادھ

تت سمدرسی، (مذ) تت درشی

تت ہڑا: (مذ) پانی اُبالن والا مٹی دا بھانڈا

تت: (صفت) سچا، ٹھیک

تت جوگ، (مذ) سہج یوگ، رب نال لو لاون دا یوگ

تت چھاننا، (محا) اصلیت لبھنا، ونگی: "گادھ راج ڈی پوتری ہے ہولی تت میں لینا چھان منترا اوُ (دوھاتا سنگھ تیر)

تت خالصہ، (مذ) سمت 1771 وچ بندہ بہادر دے سمے ہوئے سکھاں دے دو دھڑیاں وچوں اِک دھڑے دا ناں جو اپنے آپ نوں گورو گوبند سنگھ جی دے اصولاں دا پورا پابند مندا سی

تت درشی، (مذ) گیانی، ہیگی، جس نے کائنات دا مول جان لیا ہووے

تت گیان، (مذ) 1۔ اصلیت دا گیان، سار گیان 2۔ آتم گیان، برہم گیان

تت گیانی، (صفت) اوہ بندہ جس نے کائنات دا مول جان لیا ہوئے

تت ورولنا، (محا) صحیح گل دا پتا لاونا

تت ویتا، (مذ،صفت) اصلیت نوں جانن والا

تت: (مذ) 1۔ پھل، ثمر، نتیجہ، کسے شے دا بنیادی جُز 2۔ جان روح 3۔ زور، طاقت 4۔ رس، عطر، مغز 5۔ خلاصہ 6۔ پونجی، سرمایہ 7۔ عنصر، عناصر 8۔ انت، آخیر، انجام، انتہا 9۔ اصلیت 10۔ اصول، اصل، بنیاد 11۔ گُن 12۔ باپ، پدر 13۔ پُتر، پوت 14۔ ہوا، پون 15۔ مکھن

تِت: (فم) 1۔ اوس، اوہدے 2۔ ایدھر، اودھر، اوتھے

تِت تُل، (صفت) اوہدے ورگا، اوہدے جِنا

تِت واں، (فم) ویکھو: تِت ول

تِت ول، (فم) تِت واں، ایس پاسے، اوتھے

تِت: (ہند) مجھ نوں ہکن لئی بولیا جان والا لفظ

تت بھلتی: (مو) ویکھو: تت بھڑتھی

تت بیتا: (س) تت دینا

تت بیر: (مذ) جگت کرن والا

تت بیرن: (مو) جگتن

تت بیری: (مذ) جگتی

تت پر: (فم) 1۔ تیار 2۔ لگیا ہویا، جُٹیا ہویا

تت پرتا: (مو) تت پرہون دی حالت یاں عمل

تت پلتی: (مو) ویکھو: تت بھڑتھی، ونگی: 'ایہہ کیہ کیتوئی تت پلتیے نام اساڈے گالے' (سیف)

تت تت: (مذ) ویکھو: تتا تتا

تت تت: (پو) تھتھا پن، ہکلانا، توتلا

تت سم: (مذ) اوہ شبد جو کسے دوجی بولی وچ اپنے مول روپ وچ بولیا یاں لکھیا جاندا ہے

تت سمتا: (مو) تتسم ہون دا عمل

تت فٹ: (فم) فوراً، فٹافٹ، جھٹ پٹ

تتا: (صفت) 1۔ گرم، تپیا ہویا، سڑدا بلدا 2۔ غصیلا، تِکھا 3۔ تیز مزاج، کاہلا، چھیتی آ جان والا، بہادر، دلیر 4۔ بھیڑا 5۔ ضدی 6۔ کھجیا ہویا، تنگ، دُکھی، ونگی: 'دوزخ اک پل مول نہ ہوسی تتا تُس دن جیہا' (ہاشم شاہ)

تتا بکنا، (محا) کالھے پیا، ہوچھا کم کرنا

تتا پانی، (صفت) 1۔ گرم کیتا ہویا پانی 2۔ چاہ

تتا پانی وی اگ بجھا دیندا اے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہوئے کہ پانی گرم وی ہوئے تے اوہدی خصلت اگ نوں ٹھار دیندی اے تاں کہندے نیں

تتا تا، (مذ) تائے ہوئے تندور دی مُڈھلی بھکھ جیہڑی روٹی نوں عموعی طور اُتے خراب کر دیندی اے

تتا تا ہوون، (محا) تازہ تازہ کوئی گل ہوون، کسے گل دا زوراں تے ہوون

تتا تاولا، (صفت) جلد باز، تیز مزاج، کاہلا

تتا تتا، (مو) بلداں نوں ہکن لئی ورتے جان والے شبد

تتا تاہڑ، (صفت) بہت گرم، ودھیرا گرم

تتا توا، (مذ، صفت) 1۔ گرم کیتا ہویا توا 2۔ گل گل تے لڑپین والا بندہ، لڑاکا، جھگڑالو

تتا تھما کرنا، (محا) دم دلاسا دینا، روک تھام، تھوتھمبُو، بچ بچ

تتا تیل، (صفت) بہت تتا، گرم تیل

تتا ٹھڈا کرنا، (محا) ہانڈی روٹی تیار کرنا

تتا ٹھنڈا ہونا، (محا) غصے ہونا، گرم سرد ہونا

تتا ٹھنڈا ہوون، (محا) غصے ہوون، ناراض ہوون

تتا کاہلا ہوون، (محا) ویکھو: تتا ٹھنڈا ہوون

تتا کاہلا ہونا، (محا) غصے ہونا، اوکھا بھارا ہونا، ونگی: 'پر آیاں ایہہ گل سن کے بڑی کاہلی ہوئی تے بابو دے گل پے گئی'

تتا کرن، (محا) 1۔ بھڑکاون، چڑاون 2۔ گرم کرن

تتا کوڑا ہوون، (محا) ویکھو: تتا ٹھنڈا ہوون

تتا کھاون، (محا) کاہلی کرن

تتا لوہا چڑھنا، (محا) اجیہا کٹھن کم کرنا جس نوں کردیاں بہت دُکھ

سہنا پوے، ڈاڈھا اوکھا کم کرنا، ونگی: 'کریں سنبھالا مونہہ سڑے گا

چٹ نہ لوہا تتّا' (سیف)

تا وانجھو، (مذ) اک کھیڈ دا ناں، وانجھی ونجھ وڑکا

تا وچارہ، (صفت مذ) دُکھاں دا ماریا، ہجر دا ماریا، روگی سوگی،

نمانا، وچارا

تا وکڑا، (مذ) منطقہ حارہ

تا ہتا، (صفت مذ) تھکیا ہارا، پریشان

تا ہونا، (محا) غصے وچ آونا، کرودھوان ہونا

تا ہوون، (محا) 1۔ گرم ہوون 2۔ غصے وچ آون، بھکھ اُٹھن

3۔ غصیل ہوون، جھگڑالو ہوون

تِتّا: (صفت) ویکھو: تتا

تَتّا: (مذ) گُرمکھی اکھر دا اکیواں تے تورگ دا پہلا اکھر، ایس دا اُچارن

ستھان دنت ہے

تتار: (فا) 1- تاتار، ترکستان دا ملک جتھوں دا کستوری ہرن مشہور ہے

2- سیلاب یاں سیلابی علاقے دی اوہ زمین جتھے دریا دی سیلابی مٹی

نہ اپڑدی ہووے 3- اُن واہی سیلابی بھوئیں جیہدے توں کوئی آمدن

نہ ہووے

تتار: (مو) 1۔ دھار، لیپ، طلا 2۔ گرم پانی دا سیک

تتارچہ: (فا، مذ) اک قسم دا تیر، بھالا، نیزہ

تتارن: (مصدر) گرم کرن، سیکن، ٹکور کرن

تتاری: (فا) تاتار دیس دا وسنیک، ترک، تتار دیس نال تعلق، تاتار

دے علاقے دا، ترکستان دا واسی

تتاری بنھ جانا، (محا) تلک کے دوڑ جانا

تتاریاں: (مو) ویکھو: توتاریاں

تتاڑی: (مو) 1۔ گرم ہوا، لُو 2۔ سورج دی تپش

تتال: (صفت) 1۔ دھوکھا، فریب، چالاکی، دغا باز، فریبی، دھوکھے باز

2۔ تن تال، ترتال

تِتالا: (مذ) 1۔ طبلے دی اک تال دا ناں 2۔ اک رسا جس نال چھانٹے

وانگ پٹا کا پا کے پنچھیاں نوں اُڈایا جاندا ہے

تِتالاً: (مو) ویکھو: تتال

تِتالی: (صفت) ترتالی، 43

تتالیا: (مذ، صفت) فریبی، دھوکھے باز، چال باز، مکار، عیار

تتالیاں/تتالھیاں: (صفت) ترتالی دی گنتی پوری کرن والا، بتالی

توں مگرلا، ترتالیواں 43واں

تتالیواں: (صفت) تتالی دی گنتی پورن کرن والا، بتالی توں مگرلا،

ترتالیواں 43واں

تتان: (مصدر) ویکھو: تتاون

تتاول: (صفت) 1۔ کاہلا، جلد باز 2۔ ہشیار، چالاک

تتاون: (مصدر) 1۔ گرم کرن، سیکن، بھکھاون 2۔ مارن کُٹن، سزا

دیون

تتاون/تتاونا: (مصدر) ویکھو: تتان

تتبع: (عر، مذ) ریس، نقل، پیروی، تقلید

تتمبیر: (مو) تدبیر، اُپا، ڈھنگ

تتمبیر کرن، (محا) تدبیر کرن، اُپا کرنا

تتپلت: (مو) ویکھو: تت بھڑتھا

تتر: (نم)1-اوتھے، اوس تھاں تے، اوس جگہ 2-ایس واسطے، ایس لئی، مذ، پھیر

تتر: (مذ) کریلا

تتر: (مذ) اک اُگھا جنگلی پنچھی جو بھورے اتے کالے رنگ دا ہوندا ہے، جس نوں کئی لوگ لڑاون لئی شوق نال پالدے ہن ایہدا گوشت وی بہت مزے دار ہوندا اے، ونگی: 'رکھیں تتر بولیاں مغزوں بھرے کلام' (مولوی غلام رسول)

تتر بتر، (صفت) کھنڈے ہوئے، اڈ اڈ

تتر بتر کرنا، (محا) کھنڈا پنڈا دینا، کھلار دینا

تتر بتر ہونا، (محا) کھنڈ پنڈ جانا، کھلرنا، منتشر ہونا، دکھ ہونا، غصے وچ آنا

تتر بتری گل کرنا، (محا) بے جوڑیاں بے میل گل کرنا، اُوٹ پٹانگ گل کرنا، بے تھوہی گل کرنا، ونگی: 'تیرا ٹھیٹھ نہ کوئی ٹھیلیا وے مونہوں گل کریں تتر بتری وے' (کالی داس)

تتر بننا، (محا) بھج جانا، نس جانا

تتر بولن، (محا) 1۔ تتر دا بولن 2۔ کوئی کم کرن ویلے چنگا شگن ہوون

تتر تیزی، (مو) کاہلی، جلدی، ونگی: 'تتر تیزیاں نال جواب دیوے جیبھ چڑھی اے آن کے سان تیری' (گوپی چند)

تتر دے مونہہ پچھی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کیہ ہوئے گایاں کیہ نہیں تاں کہندے نیں

تتر کھنبڑی، (مو) ویکھو: تتر کھنبھی

تتر کھنبھی، (صفت)1۔ تتر دے کھنبھاں دے رنگ ورگی (بدلی)، چٹی کالی، چِت متری 2۔ ورلے ورلے بدل، چتری متری بدلی

تتر کھنبھی بدلی رن ملائی کھا، اوہ وسے اوہ اُجڑے گل نہ برتھا جا، (اکھا) تتر کھنبھی بدلی ضرور ورھدی ہے اتے ملائی کھان دی شوقین رن ضرور اُدھلدی اے

تتر کھنبھی بدلی رنڈی سُرمہ پا، اوہ وساوے میگھلا اوس کھسم دی چاہ، (اکھا) تتر کھنبھی بدلی رج کے مینہہ ورھاوندی ہے، رنڈی دا سُرمہ پاونا دسدا ہے کہ اوہ کھسم منگدی اے

تتر کھنبھی ہوئیسی، کیہ کرے پادھا جوئیسی، (اکھا) تتر کھنبھی بدلی ضرور وسدی ہے ایس لئی کسے نوں بجھن دی کیہ لوڑ اے

تتر بترا / تتر میترا، (صفت) چتم چترا، چتکبرا، ڈب کھڑبا

تتر مور کڈھن، (محا) مشکل کم کرن، بہت باریک کم کرن

تتر مور لاون، (محا) سجاون، پھُل بوٹے لاون

تتر ہو جان، (محا) بھج جانا، نس جانا

تتر ہو جاون، (محا) نس جاون، بھج جاون، غایب ہو جاون

تتر ہونا، (محا) بھج جانا، دم دبا کے بھج نکلنا

تتر ہوون، (محا) ویکھو: تترا ہو جاون

ادھا تتر ادھا بٹیر، (اکھا) جدوں کوئی شے اصل نہ ہووے، رلی ملی ہووے تاں آکھدے نیں

نہ تتر نہ بٹیر، (اکھا) کجھ وی نہ ہوونا، نہ اِل نہ کُکو

بترا: (مذ) کالے چٹے داغاں والا اک قسم دا سپ، کئی رنگ دا سپ، وگی: 'باسک ناگ کرنڈیئے مینڈ تھمک چپکے بترے سبھ نیویں آوندے نی' (وا)

بترا بترا: (مذ، صفت) 1۔ احمق، مورکھ، اُجڈ، بے وقوف 2۔ توتلا، جس دیاں گلاں سمجھ نہ آون

بتراڑن: (مصدر) سہیڑن، کرن

تُران/تُراونا: (مصدر) تتلان، اڑ اڑ کے بولن، توتلی زبان وچ بولن

تُراؤ: (صفت) 1۔تُران والا، چلاون والا، ٹورن والا 2۔ صلح کراون والا، رُسی سوانی نوں سوہریاں گھر گھلن والا

تراون/تراونا: (مصدر) ویکھو: تتران، تترانا

ترسو: (مذ) تورس، ساررس، آتم رس

ترنڈن/ترنڈنا: (مصدر) مرنڈنا، مُچھنا، نوچنا، چنڈنا (کوئی پھل یاں ٹاہنی وغیرہ دا نازک حصہ)

ٹرنڈی ٹرنڈی کھانا: (محا) چونڈ چونڈ کے کھانا

بتروں: (فم) رکھسک جاون دی حالت، نس جاون دا عمل

بتروں ہوون، (محا) بھج جاون، غائب ہو جاون، نس جاون، بتر ہوون

کسے جو آندے تتری دے آنڈے رکھے گگوی ہیٹھ، نہ بتر و بولن نہ گگوؤں بولن جرڑ بھس جرڑ پھس، (اکھا) دوغلا بندہ نہ ایس پاسے نہ اوس پاسے رہندا ہے

تتری: (مذ) اک رُکھ جس دی لکڑ بالن توں سوا کسے کم نہیں آوندی، ایس دا پھل کدے کدے کھادا وی جاندا ہے تے ڈھڈھ دے درد لئی چنگا ہوندا اے

بتری: (مو) 1۔ تتلی، بٹر فلائی 2۔بتر دی مادہ، بتر ورگا، تتر دے کھمبھاں ورگا

بتری بتری، (صفت مو) ویکھو: 'بترا بترا' جیھدی ایہہ تانیث اے

بتریاں بتریاں: (مو) 1۔سڑی بھجی، تند مزاج 2۔ بدقسمت 3۔نخریلی، آوارہ عورت 4۔ ڈھیر کنجوس عورت

تتڑ: (صفت) 1۔ گرم، تتا 2۔ ڈکھیارا 3۔ غصے والا، جوشیلا، بھڑکیلا

بتڑ: (فم) اوتھے ای، اوسے تھاں تے ای، اوس پاسے

تتڑا: (صفت) 1۔ تتا، گرم 2۔ ڈھیٹھ، کپتا، ضدی، شوخ 3۔ بدقسمت، بدنصیب، وگی: 'کسے تتڑے وقت سی نینہ لگا تساں بچیا بھنیاں دانیاں نوں' (وارث شاہ)

بتڑا: (مذ، صفت) 1۔اونا، اوس جتا 2۔اوتھے دا، اوس تھاں دا

تتڑا: (مذ) سرہوں دا ڈنڈل، پلوں

تُتڑا: (مذ) ٹوٹرا، چھلکا، پھوس

تتڑی: (مو، صفت) 1۔ سڑی، بھجی، تند مزاج 2۔ بدقسمت، تتی، ستائی ہوئی، وچاری، مصیبت ماری 3۔ نخریلی، آوارہ عورت 4۔ ڈھیر کنجوس عورت، کمی ضِدن، بدقسمت عورت، بدنصیب عورت، وگی: 'ترلے کردی تتڑی، بے دل کیتی سیت'

تتڑی نے ونا جنم، جلی نے کھادا، (اکھا) جدوں اک بدنصیب دوجے بدنصیب نوں کجھ دیوے تاں کہندے نیں

بتڑی: (صفت) اونی، اوس جتی

بتڑے: (صفت) 1-اونے، اوس جنے 2-اوتھے دا، اوس تھاں دا، اوس دل دا

بتنک: (فم) جتھوں تیکر، جتھوں تائیں

تتک: (مذ) جہاز دا تختہ

تتکا: (مو) 1۔ تحمل، برداشت 2۔توکل

تتکا: (مذ) 1- تکا، ڈنڈا، سوٹا، ڈانگ 2۔ گتکا، ختکا 3۔ گھوٹا

تتکا: (مذ) اوہ شبد جس دے پڑے تن تن تکاں دے ہوندے نیں

تتکار: (مو) تڑاکا، تاڑی دی اواز

تتکال: (فم) تُرت، جلدی، اوسے ویلے، فوراً، جھٹ پٹ

تتکالا: (فم) تُرت، جلدی، چھیتی

تتکالین: (صفت) اوس سے نال تعلق

تتکرا: (مذ) 1- تذکرہ دا وگاڑ، ذکراذکار 2۔ مختلف بندیاں یاں شیواں تے ناواں دی پٹی، فہرست، لسٹ، انڈکس

تتکشا: (مو) برداشت

تتکھ: (فم) تتکھن دی تخفیف

تتکھن: (فم) 1-اوسے ویلے، اوسے ہی سے 2- فوراً، تُرت

تتکھو: (صفت) صابر، ثابت قدم

تتکھیا: (مو) 1- تتکشا، برداشت، صبر، رضا، توکل، قناعت 2- سردی گرمی سہارن دی طاقت

تتکی پھتکی: (صفت) ایدھر اودھر دی مارن

تتکی: (مذ) 1-اوہ دھاگا جس وچ تن دھاگے وٹے ہون 2- تن دھاگیاں والا

تتل: (مذ) 1- تتا ہون دا عمل 2- تتا گرم 3- گرم سبھا والا، غصے والا، کبا 4- دُکھی، روگی

تتل مٹھی کرنا، (محا) چُپ مارنا، مُٹھ ڈھیلی کرنا

تتل مٹھی مارنا، (محا) چُپ مارنا

تتل مُٹھی ہونا، (محا) چُپ مرنا، مُٹھ ڈھیلی ہونا

تتل مٹھی ہونی، (محا) چُپ مرنا

تتل: (مذ) 1۔ اک مٹھیائی جیہڑی تل تے شکر نال بنائی جاندی اے 2۔ ست کرناں وچوں اک کرن

تتلا: (صفت) تیز طبیعت، چھیتی تڑنگی ہو جان والا

تتلا: (صفت) ویکھو: توتلا

تتلا: (ج) بہت زیادہ، بتھ

تتلان: (مصدر) ویکھو: تتلاون

تتلاون/تتلاونا: (مصدر) 1۔ توتلیاں گلاں کرنا 2۔ تتلاونا

تتلاہٹ: (مو) تتلا کے گلاں کرن دا عمل

تتلائی: (مو) توتلاپن، ہکلا پن، لکنت

تتلی: (مو) اک چشم چترے کھنبھاں والا کیڑا جو عام کر کے پھُلاں تے بہندا اے

تتلیاں: (مو) 1۔ پانی دی سطح تے ٹھیکریاں چھڈن دی اک کھیڈ 2۔ فضول گلاں 3۔ توتلی زبان وچ کیتیاں گئیاں گلاں

تتلیاں بتلیاں مارن، (محا) فضول گلاں کرن، بونگیاں مارن، ایدھر اودھر دیاں مارن

تیلیا والا : (مذ) خنزیر، سؤر

تتلین: (مصدر) ویکھو: تتلیون

تتلیؤن: (مصدر) توتلیاں گلاں کریون، لکنت نال بلیون، تتلاون

تتم تتا: (صفت) گرما گرم، بہت گرم

تتما: (مذ) اتنکا، جو کتاب دے پچھے لائی جاندی اے

تتمہ: (عر، مذ) 1-بقیہ 2-بچی ہوئی شے 3- کسے شے دا آخیر، خاتمہ 4-چھیکڑلا 5- ختم ہون دا نشان، علامت

تتن/تتنا: (مصدر) تت کڈھنا، وچارنا، پرکھنا

تتنا: (صفت) اوس جتنا، اونا، اوس سارا

تتنک: (صفت) اینے، ایس جنے

تتنی: (صفت) تتنا دی تانیث

تتنے: (صفت) 1-اینے، اینے سارے 2-اینی دیر، اینی دور

تتو: (مذ) اصلیت، تت

تتو گیان، (مذ) اصلیت دی سوجھی، تت وستو دی سوجھ

تتو تاری: (مو) پتلی ٹھیکری نوں پانی اتوں ترا کے پار لنگھاون دا عمل، چھچھلی دی کھیڈ

تتو تاریاں: (مو) ویکھو: تتو تاری، جیہدی ایہہ جمع اے

تتو تھمبو: (مذ) دم دلاسا، بہلاوا، تسلا، حوصلہ

تتواں: (صفت) اونا، اوس جتنا

تتور : (مذ) دھتورا، ایہدے بیج دے مرض لئی فائدہ مند ہوندے نیں

تتوکا: (مذ) ویکھو: تتکا

تتولا: (مذ) سر اُتے دا کوئی نشان، کالے رنگ دا داغ، تل، ونگی: 'شوق اُٹھیا دھڑی تتولیاں دا نہ میں ہار سنگار اُتار چھڈے' (کالی داس)

تتولا اُکھنا، (محا) ماتا دا ٹیکہ لانا

تتوں: (فم) اوتھوں، اوس تھاں توں

تتویا: (مذ) اِک پنچھی

تتویتا: (مذ) تت جانن والا، اصلیت نوں جانن والا، تت گیانی

تتوین: (مذ) اک بوٹا جو بخار لئی ورتیا جاندا ہے، Aotemisia Vulgris

تتھا: (مذ، صفت) تن تہواں والا، تن پرتاں والا

تتھری: (مو) بریک دھار، پتلی دھار تک جیہناں دے پھوڑیاں وچوں پاک لہو تے دھار تتیریاں چوندی (ونگار)

تتھورا: (مذ) اک جنگلی زہریلا بوٹا

تتھی: (صفت) تن تہواں والی

تتھیری: (مو) دھار (دمتیر)

تتھ : (صفت) ڈھکیا ہویا

تتھ دا تتھ، (مذ) اُپرلی تہہ دی تہہ

تتھ : (فم) اوتھے، اوسے تھاں

تتھ : (پو، مو) گرم، غصے وچ، جوش دی حالت

تتھ : (مذ، صفت) 1-اصل، حقیقی، نتیجہ، سچ مچ دا 2-درست، ٹھیک، صحیح 3- مکمل، پورا، سالم

تتھ : (مذ) 1- دن، دیہنہ، تاریخ 2-ویلا، سما، کال، دور 3- چن دی گردش دا تہواں حصہ

تتھ: (ج، صفت) بہت سارے، ڈھیر سارے

تتھ: (مو) 1۔ چندرما دے آدھار تے مہینے دا کوئی دن، تھت 2۔ متی تاریخ

تتھ پتر، (مذ) جنتری، کیلنڈر

تُتھ: (مذ) 1۔ نیلا تھوتھا، تُوتیا 2۔ پتھر 3۔ اگ، بھا، اگن 4۔ ویکھو: تُتھ مُتھ

تُتھ مُتھ، (صفت) 1۔ بے ڈول، کڈھبا 2۔ کوجھا، مورکھ، بیوقوف، بھیڑی شکل دا 3۔جس دے اندر کجھ سار نہیں پر اپروں دکھاوا چنگا ہے 4۔ گول مول، گھسنے ورگا، موجود جہیا 5۔ گھچو مُچو کیتا ہویا

تُتھ مُتھ کر دیون، (محا) ویکھو: تُتھ مُتھ کرن

تُتھ مُتھ کرن، (محا) 1۔ دبڑ گھسوڑ کرن 2۔ گول مول کرن 3۔حلیہ وگاڑن

تتھا: (پوا) ویکھو: دتھا، وَنگی: 'کھیڑیاں ساہا سدھایا باہمناں تھوں بھلی تتھ مہورت تے وار میاں' (وارث شاہ)

تتھا بلنا، (محا) اگ لگنا، چواتا لگنا

تتھا لگنا، (محا) اگ لگنا، چواتا لگنا

تتھا مچنا، (محا) ویکھو: تتھا بلنا

تتھا: (فم) ایس طرحاں، انج، ایس ڈھنگ نال، انج دی

تتھا استو/تتھا ستو، (او) جو توں چاہندا ہیں اوسے طرحاں ہی ہووے گا، اجیہا ہووے گا

تتھا کالی تتھا دھولی، (اکھا) جدوں کوئی سبھ چیزاں نوں اکو جیہا سمجھے تاں کہندے نیں

تتھا: (مو) بَل، زور، طاقت، قوت

تتھا: (حرف عطف) تے، اتے، نالے، مزید، ہور

تتھا: (مو) تاریخ، دن، تاریخ دے متعلق، تھتھا

تتھاپ: (فم) تدوی، پھروی، تاہم

تتھاچ: (فم) ویکھو: تتھاپ

تتھاگت: (مذ) بدھ بھگوان دا اک نام

تتھاں: (فم) 1۔ اوتھے، اوس تھاں تے، تہاں 2۔ اوس تھاں توں، اوتھوں

تتھاؤ/تتھاؤں: (فم) اوتھے، اوسے تھاویں

تتھائی: (فم) اوتھے ہی

تتھائیں: (فم) اوتھے، اوسے تھاں تے، اوتھے ای، اوسے جگہ

تتھڑ: (مذ، صفت) 1۔ لائی لگ، اوہ بندا جیہڑا عورت دے پچھے لگن والا ہووے، رن مرید 2۔ مورکھ، اُجڈ

تتھن: (فم) اوس جگہ وچ

تتھنا: (فم) کوئی کم کڈھن لئی کسے نوں گلاں باتاں دی ہوشیاری نال اپنے قابو کرنا

تتھواں: (مذ، صفت) اوتھے دا، اوس جگہ دا

تتھوں: (او) اوتھوں، وَنگی: 'تخت ہزارہ رانجھیاں والا میں چل تتھوں آیا' (دمو)

تتھی: (مو) ویکھو: تتھ

تتھے: (فم) اوتھے، اوس تھاں تے

تتّی: (مو) نکا جیہا لوٹا جیہدے نال ہال پانی پیندے نیں

تتی: (صفت) 1- گرم گرم، سڑدی بلدی، بھکھی ہوئی 2- تیز 3- ضدی، بھیڑی 4- بہادر 5- مندے نصیب والی 6- پانی نہ ملن پاروں سُک جاون والی کھیتی 7- اک کھیڈ جیہدے وچ کجھ مخصوص تعداد دے منڈے یاں مرد درمیان وچ کھچی گئی حد تک لکیر دے اوس پاسے کھلوتے رہندے نیں تے اک منڈا یاں مرد دوجے پاسیوں تتی کوڈی کہندا ہویا اوہناں دے کول آ کے کسے اک نوں چھوندا اے پر جے اوہدی سانہہ ٹٹ جائے تے اوہ ہار جاندا تے بغیر سانہہ لئے جنھوں چھولوے اوہ ہار جاندا اے یاں اوس نوں زیادہ گنتی والیاں چوں کوئی پھڑلوے تاں وی اوہ ہار جاندا اے

تتی بھبل اُنگلاں نال پھرولن، (محا) 1- بے فائدہ کم کرن 2- بے وقوفی کرن 3- پرانے دُکھاں نوں تازہ کرن

تتی پھک نہ سہاری ہونا، (محا) معمولی اوکھ وی سہارن دا موقعہ نہ ملنا

تتّی تپانا، (محا) نک وچ دم کرنا، تنگ کرنا

تتی ٹھنڈی سہنا، (محا) سوکھ سہارنا

تتّی ٹھنڈی واجھلن، (محا) زندگی دیاں اوکڑاں تے آسائشاں وچوں لنگھن

تتی رت، (مذ صفت) گرم خون، جوشیلہ خون

تتی رتی وچ سٹنا، (محا) بہت تکلیف وچ پاونا، دُکھی کرنا

تتّی شے، (مو، صفت) 1- گرم چیز، سڑدی بلدی کوئی شے 2- تاثیر دی گرم شے 3- کپتا شخص

تتی سُوں تارا ساہمنا، (اکھا) جدوں کسے نوں ہر ولوں لعنت پوے تاں کہندے نیں

تتی گراہی نہ نگلے، نہ اُگلنا، (اکھا) جدوں ایسی گل ہووے کہ کجھ وی کرنا مشکل ہووے، تاں آکھدے نیں

تتی نوں تاونا، (محا) دُکھی نوں ہور دُکھی کرنا

تتی وا، (مو، صفت) 1- تھوڑی جئی تکلیف، گرمیاں وچ دوپہر دی لووالی ہوا 2- اوکڑ، مصیبت، دُکھ

تتی وا نہ پون دیون، (محا) ویکھو: تت وا نہ لگن دینا

تتی وا نہ پُہن دینا، (محا) ویکھو: تتی وا نہ لگن دینا

تتی وا نہ لگن دینا، (محا) کوئی دُکھ نیڑے نہ آون دینا

تتی وا نہ لگنی، (محا) کوئی مصیبت نہ ہونا، کوئی دُکھ نہ ہونا، رتی تکلیف نہ ہونا

تتی واؤ، (مذ) دُکھ، تکلیف

تتّی ہٹی، (مو) ٹھکی ماندی، نجل خراب

تتی: (مو) اونیاں

تتّے: (فم) گرم بھا، گرمو گرمی

تتّے پانی دا تریڑا دیئن، (محا) گرم پانی دا چھٹا دیون، نکور کرن

تتّے پانی نال گھر نہیں سڑدا، (اکھا) 1- جدوں کوئی کھان پین وچ کنجوسی کرے اوس نوں سمجھاون لئی کہندے نیں 2- کھاندے پیندیاں کوئی گھاٹا نہیں پیندا

تتّے پتّے والا ہوون، (محا) غصیل ہوون، جھگڑالو ہوون، فسادی ہوون

تتے تا، (فم) لگدے ہتھ، سجرے تا، لگدے ہتھ، بے صبری کرنا، اوسے ویلے، وقت کھنجن توں پہلاں، اک دم فوراً، تندور دے پہلے تاء وچ

تتے تائیں، (فم) جوش وچ

تتے توے تے چتڑ رکھن، (محا) 1۔ اوکھا کم کرن، اولا کم کرن 2۔ ہر طرحاں یقین دواون

تتے توے تے چھنک ہونا، (محا) بہت عارضی تے وقتی ہونا

تتے توے تے ڈھوئی رکھنا، (اکھا) 1۔ پوری کوشش کرنا، ہر حربہ استعمال کرنا 2۔ قابلِ برداشت تکلیف چکنا

تتے توے تے قسم کھاون، (محا) پکی پیڈی سونہہ چکن

تتے توے تے کنی ہوون، (محا) بہت ای تھوڑا ہوون، نہ ہوون دے برابر ہوون

تتے توے تے کھیسی کرن، (محا) 1۔ منت ترلا کرن 2۔ یقین دلاون دی کوشش کرن 3۔ اوکھے مرحلے وچوں گزرنا

تتے دُدھ نال مونہہ سڑیا سی ہن لسی نوں پھوکاں مارے، (اکھا) اک واری نقصان ہون مگروں بندہ محتاط ہو جاندا اے

تتے سوے دا پانی، (مذ،صفت) 1۔ تتا پانی 2۔ مجازاً، گرم مزاج، غصیل سڑیل

تتے سیلے کرن، (محا) حیلے حوالے راہ ہموار کرن

تتے کرم، (مذ) مندے بھاگ، بُرے نصیب

تتے گھا، (فم) 1۔ اوس حالت وچ جدوں زخم اجے تازہ ہووے 2۔ لگدے ہتھ، تازہ دم، نال دی نال

تتے گھائے، (فم) لگے ہتھیں، فوری طور تے

تتے ویلے، (فم) اوتھے، اوسے تھاں، اوسے ویلے، اوس پاسے، اوسے وقت، فوراً

تتے ہارے، (فم) جوش وچ

تتے: (فم) اوتھے، اوس پاسے ول، اوس تھاں ول

تتے ول، (فم) اوسے ول، اوس پاسے

تتے ویلے، (فم) اوتھے، اوسے تھاں، اوسے ویلے، اوس پاسے، اوسے وقت، فوراً

تتیان: (مصدر) 1۔ گرم کروان، بھکھواون 2۔ مروان، ٹھکائی کروان

تتیاں: (مو) ویکھو: تتے

تتیاں ٹھنڈیاں سناونا، (محا) مندہ بولنا

تتیاں نوں تاون، (محا) 1۔ دُکھیاں نوں ہور دُکھی کرن 2۔ غصیل نوں ہور غصہ چڑھاون

تتیاں نوں تاؤنا، (محا) دُکھیاں نوں ہور دُکھی کرنا، ستیاں نوں دوھیرے ستاؤنا

تِتیاں: (مو) گردش، پھیرے، وارگی، کونے کھدرے وچوں لبھنا، تھاں تھاں پھرنا

تتیاون: (مصدر) ویکھو: تتیان

تُتیاونا: (فل) ویکھو: تتلاونا

تتیائی: (مو) تتاپن، تت، گرمائش

تتیر کھا: (مو) ترن دی خواہش، پانی وچ دی پار اُترن دی خواہش

تیری: (فم) اوتھے ہی

تتیل: (مو) چُھٹی

تتیواں: (مذ) 1۔گرمی، حرارت، تپش، تاء 2۔غصہ، ناراضی، خوش

تتیہا: (مذ، صفت) تن پرتاں والا، تن تیہواں والا

ٹ ...... ٹ

تٹ: (س، مذ) کنارہ، کنڈھا، ساحل

تٹ ستھ، (صفت) کنارے رہن والا، پاسے رہن والا، اُداسین، نرپکھ، ونگی: 'مائیا دے پار ہوئے ویدانتی دا آتم برہم اوہنوں تٹ ستھ دسدا ہے، ساکھی روپ، نردرشتا (بھائی جودھ سنگھ)

تُٹ: (فعر) تُٹن مصدر توں امر

تٹ پھٹ: (فم) جھٹ پٹ

تٹا: (مذ) تلاؤ، تال

تُٹا: (مذ) 1۔ٹٹا ہویا، بھجا ہویا، کڑکیا ہویا 2۔بُرکی، لُقمہ

تٹاپا: (مذ) 1۔کمزوری، بے بسی، لاچاری، مفلسی 2۔خواہش، ضرورت، لوڑ

تٹاک: (مذ) چھپڑ، تالاب، تلا

تٹاگ: (مذ) ویکھو: تٹاک

تٹالا: (مذ، صفت) باجرے دا پودا، ڈنھل

تٹڑا: (صفت) ٹُٹیا ہویا

تٹل: (مذ) ساڈھ

تٹن/تٹنا: (مصدر) ٹُٹنا، بھجنا، تڑکنا، کڑکنا، ٹوٹے ہونا

تٹنک: (مذ) ویکھو: تاٹنک

تٹنگا: (صفت) تن ٹنگاں والا

تٹنگی دوڑ: (مو) اک قسم دی دوڑ جس وچ دوڑن والے دو دو بندیاں دی اک دی سجی اتے دوسری دی کھبی لت اکٹھی بنھی جاندی ہے

تٹنی: (مو) 1۔ندی، نہر، راجباہ 2۔کناریاں والی، کنڈھیاں والی

تُٹھ: (صفت) 1۔خوشی، گرمجوشی، حدت، گرمی، راضی بازی، خوش، مطمئن 2۔رجیا ہویا، سیر

تٹھا: (مذ، صفت) مہربان ہویا، خوش ہویا

تُٹھا: (مذ، صفت) ویکھو: تُٹھ 1۔ راضی بازی، خوش، مطمئن 2۔ رجیا ہویا، سیر

تٹھان: (مصدر) ویکھو: تٹھاون

تٹھاون: (مصدر) 1۔ ڈراون، تراہون، ترٹھاون 2۔خوش کراون، راضی کراون، تُرٹھاون

تٹھڑا: (صفت) ویکھو: تُٹھا

تُٹھن/تُٹھنا: (مصدر) خوش ہونا، راضی ہونا، ریجھنا، ترٹھنا، ڈرنا

تُٹھوان: (مصدر) ویکھو: تُٹھواون

تُٹھواون: (مصدر) 1۔خوش کرواون، ریجھواون، ترٹھواون، راضی کرواون 2۔ڈراون، تراہون

تُٹھیاں: (مو) تُٹھاون مصدر توں

تٹی: (مو) 1۔ کنارہ، ساحل 2۔ گھاٹ، کھائی 3۔ ندی، نہر، راجباہ

تٹیری: (مو) ٹیٹری

ت ...... ث

تثلیث: (عر، مو) 1۔ ترن حصیاں وچ ونڈن 2۔ ترن خدا منن، عیسائیاں دا خدا، حضرت عیسیٰ تے رُوح القدس نوں علیحدہ علیحدہ خدا من کے فیر اک خدا دا جُو جانن۔ 3۔ ہندوواں وچ برہما جی، وشنو جی تے شو جی نوں اللہ تعالی دیاں ترن طاقتاں سمجھن 4۔ علم نجوم دی اک اصطلاح

تثیر: (مو) تاثیر، اثر

تثیری: (مو) ویکھو: تثیر

ت ...... ج

تج: (فعر) تجن مصدر توں فعل امر چھڈ، ترک کر، ونگی: 'جنی کھنی تھئ فقر قلندر تج پیو پتراں ویراں'

تج پت، (مذ) تج، تج پات

تج دیون، (محا) چھڈ دیون، ترک کر دیون، علیحدگی اختیار کرلون

تج: (مذ) 1۔ اک رکھ جیہدی چھال خشبو والی ہوندی اے 2۔ دارچینی دا رکھ، دارچینی 3۔ دست برداری، کنارہ کشی، دست کشی

تج بادشاہی، (مذ) اک رکھ جیہڑا کھانسی لئی مفید ہوندا اے

تج پات، (مذ) تج دے پتر

تج کلمی، (مو) تج برچھ دی چھل جو سوزاک لئی ورتی جاندی ہے

تج کھرس، (مذ) اک پودا، کلفا، ایس دے پھل دستاں واسطے مفید ہوندی اے

تج: (صفت) تیجا، تیسرا، تیجے درجے تے

تُج: (ضم) توں، تیرے، ونگی: 'تُج بین جین حرام'

تجا: (مذ، صفت) تیجا دی تخفیف ...... 1۔ تیسرا 2۔ بیگانہ، پرایا 3۔ ثالث، وچولا

تجاب: (مذ) تیزاب دا وگاڑ

تجار: (مذ) وپاری، سوداگر، تاجر، وڈی تجوری، خزانہ، ڈولی

تجار: (مو) پہلی فصل کٹن توں بعد دوجی واری اُگی ہوئی فصل گھا تجار دا ڈھور تے ان تھولا، (اکھا) دوجی وار اُگی فصل وچ ککھ بہتے ہوندے نیں تے اناج گھٹ

تجارا: (مذ) ویکھو: تجار

تجارت: (عر، مو) 1۔ وپار، سوداگری 2۔ حساب دا اک قاعدہ 3۔ کاروبار

تجارتی: (عر، صفت) وہارک، وپارک، تجارت نال واسطہ، سوداگری بارے، ونگی: 'چلے ہاں ول خرسنے مال تجارت نال' (مولوی غلام رسول)

تجارتی ہواواں، (زم) اوہ ستھائی ہواواں جو 50 توں 23.50 درجے تک چلدیاں ہن، ایہناں دا رُخ اُتری زمین گولے وچ اُتر پُوربی تے دکھنی زمین گولے وچ دیہہ دکھن ہوندا ہے

تجاری: (مو) تیجے دا بخار، تیسرے دن آون والا تاپ

تجارے: (مذ) دوجی وار اُگی فصل

تجان: (مصدر) تجاون، چھڈاون، ترک کراون

تجانا: (فعم) چھڈانا، ترک کرانا

تجاوز: (عر، مذ) 1- حداں ٹپن، وادھا کرن 2- نابری، نافرمانی، خلاف ورزی 3- فرق، وِتھ 4- وادھا، گستاخی، زیادتی

تجاوزات: (مذ+ مو) تجاوز دی جمع، دوجے دے حق حقوق یاں جائیداداُتے دھکوزوری قبضہ

تجاون/تجاونا: (مصدر) چھڈاونا، ترک کراونا

تجاہل: (عر، مذ) 1- جان بُجھ کے بُدھو بنن، اپنے آپ نوں بے خبر ظاہر کرن 2- بُدھو بنن دا عمل، بے خبر ظاہر کرن دا عمل

تجب: (مذ) تعجب، حیران

تجدید: (عر، مو) 1- نویں سریوں کسے کم دا مُڈھ بنھن، کسے شے نوں نواں بناون 2- نواں پن، تازگی

تجر: (مو) قبر اُتے بنیا گُنبد، بُرجی توں بغیر، گُنبد دی چھت

تجرباتی: (عر، صفت) تجربے دے متعلق، بطور تجربہ

تجربہ: (مذ) آزمائش، پرتاوا، پرکھ، اوہ علم جیہڑا حافظے تے قیاس دے ہم آہنگ ہون نال کسے ثبوت نوں پہنچدا اے تے مشاہدہ جیہدا اک جُز ہوندا اے، وَنگی: 'بھری گواہی تجربہ مقصد دا گھر دور' (مولوی غلام رسول)

تجربہ کار، (عر+فا، مذ) ہنڈھیا منجیا، سیانا، جانو، گویڑو

تجربہ کاری، (عر+فا، مو) تجربہ کاریاں ہنڈھیا منجیا ہون دا عمل

تجربہ گاہ، (عر+فا، مذ) تجربے کرن دی تھاں، لیبارٹری

تجربے کار، (مذ) ویکھو: تجربہ کار

تجربے کاری، (مو) ویکھو: تجربہ کاری

تجرُّد: (عر، مذ) 1- کلا کارا ہوون، تنہا ہوون 2- غیر شادی شدہ ہوون 3- اکلاپا، تنہائی 4- تجیج، عریانی، ننگ پُنا

تجرد: (مذ) جنگلی ککّو

تجرید: (عر، مذ+ مو) 1- اک چیز نوں دوجی نالوں جُدا کرن 2- ویاہ نہ کرن 3- کلیاں رہون، اکلاپے وچ رہون 4- تنگیاں ہو کھلوون، کپڑے لاہون، 5- عریانی، ننگا پن 6- اکلاپا، تنہائی 7- علم بیان دی اک صفت جیہدے وچ وادھو گلاں نوں چھڈ کے صرف اک معنے ویکھے جاندے نیں یاں صرف اک ای مفہوم ول دھیان کیتا جاندا اے 8- خطاطی، مصوری تے سنگ تراشی دے فن دا اوہ انداز جیہدے وچ لکیراں نال بنائیاں ہوئیاں شکلاں تے علامتاں دے راہیں اپنے خیال دا وکھالا کیتا جاندا اے

تجریدی: (صفت) تجرید نال نسبت یاں جُوت رکھن والا

تجڑ: (صفت) 1- کھیڈ وچ تیجے نمبر تے واری لین والا 2- تیجا، تیسرا

تجڑا: (صفت) تیجا، تیسرا

تجڑو: (صفت) تیجا، تیسرا

تجڑواں: (مذ، صفت) تیسرے نمبر تے آون والا (مقابلے وچ) تیجا

تجڑی: (صفت) تجڑا دی تانیث

تجزیہ: (عر، مذ+ مو) 1- کسے شے دے انگاں نوں وکھ وکھ کرن تے اوہناں نوں پرکھن، ونڈ کرن 2- پرکھن تے ونڈ کرن دا عمل

تجسُّس: (عر، مذ) بھال، ٹوہ، تلاش، ڈھونڈ، کھوج

تجسیم: (عر، مو) 1- مجسم کرن، کسے بے جسم چیز نوں جسم دیون

2-خدا دے جسم رکھن دا عقیدہ

تجک: (مذ) تج، تیسرا ہون دی حالت، تیسرا، تیجا

تجکرا: (مذ) تذکرہ دا دوگاڑ

تجل: (صفت) تیاگ دیون والا، تج دین والا، ترک کر دین والا، تارک

تجل: (صفت) 1- تیجا، تیسرا 2- وچولا، نیائی، ثالث

تجلا: (مذ، صفت) روشنی، چمک، جلوہ، پرداہٹن، ونگی: 'نہیں مجال اساڈی اگے چکن نور تجلے' (سیف)

تجلات: (عر، صفت) ظاہر ہوون، صاف ہوون، روشنی، نور، چمک، صاف، روشن، چمکدار

تجلی: (عر، مو) نور، ظاہر ہوون، ساہمنے ہوون، پردہ اُٹھن، روشن ہوون، خدا دا نور چمک، روشنی، جھلک، جلوہ

تجماں: (مذ، صفت) تیجا، تیسرا، تجواں

تجمل: (عر، مذ) 1- ٹھاٹھ باٹھ، شان شوکت 2- جمال، سجاوٹ، حُسن، خوبصورتی، ونگی: 'ویکھو: تجمل یوسف سندا، سکچ گئے کنیانی' (یوسف زلیخا)

تجن/تجنا: (مصدر) تج دینا، تیاگنا، چھڈن، ترک کرن، علیحدگی اختیار کرنا، دعوا چھڈنا، طلاق دینا، تیاگن، ونگی: 'میں بلخ بخارا تجیا آ گجرات ملی' (سوہنی مہینوال)

تُجن/تُجنا: (مصدر) لِسا ہوون، کمزور ہوون، کُھلن

تجنیس: (عر، مو) 1- ہم جنس ہون دا عمل 2- کوتا وچ اجیہے لفظاں دی ورتوں کرنا جو شکل صورت وچ لگ بھگ اکو جیہے ہون

تجنیس تام، (عر، مو) علم بدیع وچ دو یاں دو توں بہتے ہم تلفظ یاں ہم شکل لفظاں دا ایس انداز نال اک تھاں تے لیاون جے اوہناں دے معنے وکھو وکھ ظاہر ہوون، ونگی: 'ورھے بمعنی سال تے ورھے بمعنی مینہہ وسّے'

تجنیس خطی، (عر، مو) علم بدیع دے لحاظ نال اجیہے لفظ جیہڑے لکھن وچ ہم شکل ہون تے نقطیاں سبھوں مختلف ہون، جیویں: ناں، تاں، تار، نار

تجنیس زاید، (عر، مو) جیہدے اک لفظ وچ دوسرے لفظ نالوں کوئی حرف ودھ ہووے، جیویں: یاں تے زیاں، تن تے آتن

تجنیسِ قلب، (عر، مو) جیہدے وچ دو حرفاں دی گنتی تے نوعیت دے اعتبار نال اکو جیہے ہون پر ترتیب اوہناں دی مختلف ہووے، جیویں: بار رباب، کھل تے لکھ

تجنیسِ مرکب، (عر، مو) جیہدے وچ اک کلمہ ادھے لفظ نال بنے اک وچ مفرد ہووے تے دوجے وچ مرکب، جیویں: بیٹے اک تاں بمعنی پُتر تے دوجی تھاں ب ٹ بطور حرف استعمال ہووے

تجنیسِ ناقص، (عر، مو) جیہدے وچ حرفاں دی تعداد مختلف ہووے، تھوڑ تے متھور

تجُو: (صفت) ویکھو: تجک

تجواں: (مذ، صفت) 1- تیسرا، تیجا 2- ثالث، وچولا

تجوان: (مصدر) ویکھو: تجواون

تجواون: (مصدر) تیاگواون، چھڈواون، ترک کرواون

تجوری: (مو) صندوق، پیسے رکھن والی، صندوقڑی، پیٹی، سیف، ونگی:
'لپی دی تجوری وچ ہی سنبھال ہوئی' (پدم)

تجونا: (متعدی المتعدی) چھڈاونا

تجوں: (فم) ویکھو: تج

تجُوں: (فم) تیجے ڈھنگ نال، تیسری طرحاں

تجویج: (مو) ویکھو: تجویز

تجوید: (عر، مو) 1- خالص کرن، ستھرائی نال کرن 2- اک علم جیہدے ذریعے حرفاں نوں صحیح صحیح ادا کرن دا طریقہ سکھایا جاندا اے، خاص کر قرآن پڑھن بارے ایہہ اصطلاح استعمال کیتی جاندی اے

تجویز: (عر، مو) رائے، مشورہ، صلاح، بندوبست، فیصلا، سوچ وچار، غور وفکر، تدبیر، منصوبہ، سمجھاؤ، رائے: 'ہن کوئی اللہ نام تے، توں تجویز بنا' (سراج قادری)

تجویز پیش کرن، (محا) کسے محفل یاں پنچایت وچ کوئی نویں گل یاں صلاح پیش کرن

تجویز پیش ہوون، (محا) ویکھو: تجویز پیش کرن

تجویز جدید، (عر، مو) کوئی معاملہ یاں مقدمہ نویں سریوں سُنن، دوبارہ گل بات سنن

تجویز ضمنی، (عر، مو) کچا فیصلہ یاں درمیانی فیصلہ

تجویز طلب، (عر+فا، مو) اجیہا مقدمہ جیہدا نیاں اجے ہونا ہووے

تجویز کڈھنا، (محا) تجویز کرنا

تجویز کرن، (محا) ویکھو: تجویز پیش کرن

تجویزنا: (فعم) تجویز کرنا

تجویزی: (مذ) تجویز کرن والا، نمونہ ساز، خاکہ بناون والا

تجویزیا: (صفت) تجویز کیتا گیا ہویا، تجویز شدہ

تجویں: (مو، صفت) ویکھو: 'تجواں' جیہدی ایہہ تانیث اے

تجہیز: (عر، مو) 1- سنوارن، سجاون، ترتیب دیون، سامان تیار کرن 2- مردے نوں دفناون واسطے نہوان دھوان

تجہیز وتکفین، (عر، مو) مردے دے کفن دفن دا پربندھ

تجھ: (ضم) 1- توں 2- تیرا 3- تینوں، ونگی: 'ب باغ بہشت بھی تجھ بن یار وے اساں سوہنا تاں گلزار نہیں' (علی حیدر)

تَجھا: (مذ) یقین، اعتماد، بھروسا

تِجھا: (مذ، صفت) ترِیا، تیجا، تیسرا

تجھن: (مذ) ویکھو: ترنجن

تجھونا: (فعم) ویکھو: تجونا

تجھونا: (متعدی المتعدی) تجھاونا

تجی: (فعم) چھڈ دینا، تیاگ دینا

تجیا: (مذ) تیاگ دتا، چھڈ دتا

تجیب: (مو) ویکھو: تہذیب

تجیر: (مو) تعزیز

تجیم: (مو) ویکھو: تعظیم

تجینڈ: (صفت) تج دین والا، تارک، تیارگی

تجواں: (مذ) 1- دست برداری، علیحدگی، کنارہ کشی 2- ترک، تیاگ،

تج دین دا عمل

تجیون: (صفت) تجن یوگ، تیاگن یوگ، چھڈن دے قابل

تجیے: (مذ) تیاگ، تج دین دا عمل، علیحدگی

ت ...... چ

تُچ: (مذ) 1- چھلڑ، چھلکا 2- کھل، چمڑا 3- چھان بورا

تُچا: (مذ،صفت) کمینہ، گھٹیا، حقیر، تُچھ

تچان: (مصدر) 1- سیکن، گرم کرن، پگھلاون 2- کھنن

تچر: (فم) اتنی دیر تک، اوددوں تک، تدوں تک

تچر کو، (فم) تقریباً اوس ویلے تک

تچراں: (فم) تدوں تیکر، اوس ویلے تیکر، اوددوں تائیں، اونی دیر تک

تچراں نوں، (فم) تد تائیں، اوددوں تیک، اوس ویلے تیکر

تچرک: (فم) تقریباً اوس ویلے تک

تُچروں: (فم) اوددوں تائیں، اوس ویلے تیکر، اونی دیر تیک

تچریں: (فم) ویکھو: تچراں

تچن: (مصدر) 1- تپن، گرم ہون 2- غصہ کرن

تُچھ: (صفت) 1۔ معمولی، تھوڑا 2۔ ہینا، گھٹیا، کمینہ، نِچ، تھوڑ دلا، نکما، ناکارہ، خراب 3۔ تھوڑا، بھورا کو 4۔ ناکارہ، کسے نہ کم دا 5- کھوکھلا، تھوتھا، خالی 6- اُجڈ، بدخصلت 7- چھلو، بھوسا، چھان

تُچھ جانن، (محا) ہیچ جانن، کجھ نہ سمجھن

تچھ ماتر، (صفت) تھوڑا جیہا، معمولی جیہا

تچھ مچھ، (صفت) 1۔ ٹٹا بھجا، ٹکڑے ٹکڑے ہویا ہویا، وڈھ کے وکھرا کیتا ہویا ٹوٹا 2۔ ان اڑیا

تچھا مچھ: (صفت) وڈھ کے وکھرا کیتا ہویا ٹوٹا

تچھان: (مصدر) ویکھو: تچھاون

تچھانا: (فعم) چھلاؤنا

تچھاون/تچھاونا: (مصدر) 1- چھلاون، چھنگاون 2- کٹوان، مار پوان، تاچھی لوان، تچھن دا کم کراونا

تچھائی: (مو) 1- لکڑ نوں رند کے صاف کرن دا عمل یاں اوہدی اُجرت، تچھن چھلن دا کم یاں مزدور 2- مار کٹن دا کم، تاچھی لاون دا عمل

تچھائی کرن، (محا) 1- لکڑ نوں تچھن چھلن 2- تاچھیلاون، مارن کٹن

تچھائی ہوون، (محا) 1- لکڑ دا رندیا جاون 2- چھتر ول ہوون

تچھتا: (مو) تچھ ہون دا عمل

تچھک: (مذ) 1۔ ناگاں دا راجا جس نے راجا پریکشت نوں ڈنگیا سی 2۔ ناگاں دیاں اٹھاں قسماں وچوں اک قسم، وِنگی: میلہد ھی پھرے جو ولدار گتری تچھک دی ناگنی اُتار اُتر (صدا رام)

تچھما: (مذ،صفت) 1- تچھواں...... 2- ترچھا، ٹیڈھا 3- ٹبا، غصیل

تچھماتر: (صفت) حقیر، کمینہ، گھٹیا، تھوڑ دِلا

تچھن: (فم) اوسے ویلے، اوددوں ای

تچھن/تچھنا: (مصدر) 1- چھلنا، چھلکا لاہنا، چھوڈے لاہون، سواہرا کرن، پچھو لاہون، بہت مارن کٹن 2- وڈھنا، کڈھنا، پاڑنا 3- گھڑنا 4- لکڑ، پتھر وغیرہ وچ کھود کے مورتی اُکرنا

تچھوان: (مصدر) ویکھو: تچھواون

تچھوانا: (فعم) کٹوانا، پھڑوانا

تچھواں: (مذ، صفت) گھڑیا ہویا، تراشیا ہویا، صاف کیتا ہویا

تُچھواں: (مذ، صفت) 1- ٹیڈھا، ترچھواں 2- کُبا، غصیل

تچھواون: (مصدر) 1- ترشواون، ترچھواون، سواہرا کراون 2- کٹواون، مار پواوان

تچھیجن: (مصدر) تچھیا جانا

تچھیا: (مذ، صفت) جھلیا ہویا، تراشیا ہویا

تچھین: (مصدر) ویکھو: تچھیون

تچھواں: (مذ، صفت) 1- چھلن دا عمل 2- مار کٹ، تاچھی

تچھیون: (مصدر) 1- چھلیجن، چھوڑے لتھن، سواہرا ہوون 2- کھلیجن، مارپون، کٹاپا چڑھن

ت...... ح

تحاف: (مذ) گرمی

تحال: (مذ) تن زمانے

تحائف: (عر، مذ) 1- تحفہ دی جمع 2- سوغات، ڈھویا، تحفہ، ونگی: 'ہور تحائف حضرت کارن یوسف نال چوائے' (گل)

تخت: (عر، مذ) 1- دباء، رعب 2- اختیار، قبضہ، تاہنگھاں، سدھراں اردلیاں نے آ کے دل تے تحت جما چھڈیا، ہیٹھاں، تھلے، ماتحت، ونگی: 'دل تحت ایسے دے کیتے آپ اللہ ہک والا' (معراج نامہ)

تحت الثّریٰ، (عر، مو) پاتال، دھرتی دا سبھ توں تھلواں حصہ، ونگی: 'ایسا وہ راز المحیط جس سی، کجھ بلند سای تحت الثریٰ واا ے

تحت الشُّعُور، (عر، مذ) نفس دا اوہ حصہ جتھے نفسی عمل سرزد ہوندا اے تے جیہڑا مشاہدے توں باہر ہوندا اے

تحت اللّفظ، (عر، فم) کسے نظم یاں نثر نوں لفظاں دے ٹھہرے ٹھہرے تلفظ نال بنا ترنم دے پڑھن دا عمل

تحت الفظ پڑھن، (محا) 1- کسے نظم یاں نثر نوں لفظاں دے ٹھہرے ٹھہرے تلفظ نال بنا ترنم دے پڑھن 2- لفظی ترجمے نال پڑھن

تحت بٹھاون، (محا) رُعب بٹھاون، قبضہ جماون

تحتانی: (عر، صفت) 1- ہیٹھلا، نویں تھاں 2- اوہ حرف جیہدے نقطے ہیٹھلے پاسے لگدے ہوون 3- اوہ حرف جیہنوں عُرفِ عام وچ وی آکھدے نیں

تحتی: (مو) ماتحتی، نیابت

تحدا: (مذ) 1- تن حداں ملن دی تھاں 2- اوہ نشان جو تن حداں دے ملن دی نشاندہی کردا

تحریر: (عر، مو) 1- خود مختار آدمی، جدوں غلام نوں ازاد کردے سن اوس ویلے دے لکھتی کاغذ نوں تحریر آکھدے نیں، لکھائی 2- لکھت 3- وثیقہ، دستاویز 4- لکھن ڈھنگ، مضمون نگاری دا طریقہ یاں انداز، ونگی: 'وچ لوح قلم سرگردان ویکھاں، ویکھاں مطلب کیا تحریر دا ہے' (علی حیدر)

تحریر کرن، (محا) لکھن، رقم کرن، اندراج کرن

تحریر ہوون، (محا) لکھیا جاون، رقم ہوون

تحریِن/تحریِنا: (مصدر) تحریر کرنا، لکھنا

تحریرواں: (صفت) 1- تحریر دے قابل، تحریر یوگ 2- لکھیا ہویا، تحریر شدہ

تحریری: (صفت) لکھیا ہویا، لکھتی

تحریف: (عر، مو) 1- بدل دیون، گھٹا ودھا دیون جان بُجھ کے کوئی گل غلط لکھ دین 2- تبدیلی، ادل بدل

تحرِیک: (عر، مو) 1- حرکت دیون، ہلاون 2- ساکن حرف نوں متحرک کرن 3- جوش، اُچھکل 4- چھیڑ چھاڑ

تحریکِ اِلتواء، (عر، مو) اسمبلیاں وچ کسے اہم واقعے تے بحث کرن لئی اجلاس دی کارروائی نوں تھوڑی دیر واسطے روکن دی تجویز

تحریک پیش کون، (محا) اسمبلی یاں کسے کمیٹی دے اجلاس وچ کسے نویں معاملے دی گل پیش کرن

تحرِیم: (عر، مو) 1- احترام کرن 2- عزت کرن، آدر کرن 3- نماز دی نیت بنھن ویلے پہلی واری ہتھ چک کے اللہ اکبر آکھن نوں تکبیر تحرِیمہ آکھدے نیں

تحسُّر: (عر) حسرت کرن، افسوس کرن

تحسِین: (عر، مو) تعریف، داد، واہ واہ آکھن، کسے نوں چنگا آکھن، ونگی: 'اندر شان قرآن پہچان اللہ، تحسین تلوین، تحسین کیتے' (بوٹا)

تحصِیل: (عر، مو) 1- حاصل کرن، اکٹھا کرن، جمع کرن 2- سِکھن 3- محصول، وصولی، گراہی 4- نفع، فائدہ، لابھ 5- کسے ضلعے دا اوہ حصہ جیہڑا تحصیل دار دے ماتحت ہوندا اے

تحصیل دار، (عر+فا، صفت) محکمہ مال دا اوہ افسر جیہدا کم اپنی تحصیل دا مالیہ وصول کرنا ہوندا اے، تحصیل دا انچارج افسر جیہنوں دیوانی مقدمیاں دی سنوائی دا وی مجسٹریٹی اختیار ہوندا اے

تحصیل دارنی، (عر+فا، مذ) ویکھو: 'تحصیلدار' جیہدی ایہہ تانیث اے

تحصیل داری، (عر+فا، مو) 1- تحصیل دار دا عہدہ 2- تحصیل دار دا کم 3- تحصیل وچ رکھن والا

تحصیل کرن، (مذ) 1- حاصل کرن، وصول کرن، وصولن 2- جمع کرن، اکٹھا کرن

تحصیلن/تحصیلنا: (مصدر) حاصل کرن، وصول کرن، جمع کرن

تحصیلوان/تحصیلوانا: (مصدر) حاصل کرن، تحصیل کراون، اکٹھا کراون، وصول کراون

تحصیلیا: (مذ) 1- محصل 2- تحصیل دا چپڑاسی، پیادہ

تحفظ: (عر، مذ) رکھیا، حفاظت، بچاء، دیکھ بھال

تحفہ: (عر، مذ) 1- ڈھویا، سوغات، نذرانہ، چڑھاوا 2- بہت نفیس چیز، بہت ودھیا چیز: 'توں بھی مینوں دے کجھ تحفہ کارن رب' (مولوی غلام رسول)

تحفہ دیون، (محا) 1- سوغات دیون 2- انعام دیون

تحقِیر: (عر، مو) ذلت، بے قدری، نفرت، حقارت

تحقِیق: (عر، مو) پڑتال، تفتیش، سچی گل لبھن، اصل نوں ڈھونڈن، پُن چھان، ونگی: 'اگے نہیں تاں حال تحقیق ہوتا حرمت نال رسول خدا مائے' (سوہنی فضل)

تحقیق پوڑہ، (صفت) تحقیق کیتا ہویا

تحقیق دلدانی، (نم) یقیناً، سچ مچ، نسچت روپ وچ
تحقیق شدہ، (صفت) تحقیق کیتا ہویا
تحقیق کرن، (محا) کھوج لاون، پچھن دسن، حقیقت بارے دریافت کرن
تحقیق ہوون، (محا) ثابت ہوون، یقین ہوون، ثبوت نوں پہنچن
تحقیقات: (مو) تحقیق دی جمع، پڑتال، پرکھ
تحقیقی: (صفت) 1-اصلی، سچا، یقینی، درست، ٹھیک 2- تحقیق نال تعلق یاں نسبت رکھن والا
تحقیقیا: (صفت) پُن چھان کرن والا، تحقیق کرن والا، پڑتال کرن والا، تفتیشی، کھوجکار، محقق
تحلیل: (عر، مو) 1- حل ہوون، رل مل جاون 2- وکھ وکھ ہوون 3- ہضم ہوون، پچ جاون، کُھر جاون
تحلیلِ نفس، (عر، مو) طبعیاتی نفسیات دی اک شاخ جس دے راہیں انسان دے ذہنی محرکات تے اوہدے روز دے عملاں دا مشاہدہ تے تجزیہ کیتا جاندا اے
تحمت: (مذ) ویکھو: تہمت
تحمل: (عر، مذ) برداشت کرن، بھار چکن، صبر کرن، وقفہ، وتھ، مہلت، برداشت دی طاقت، ونگی: 'دن دن بھار ہجر دا ودھدا، زور تحمل کھٹیا' (سیف)
تحمید: (عر) حمد، تعریف، رب دی صفت، ونگی: 'کراں تحریر اول شکر تحمید' (غلام رسول)
تحمیل: (مذ) ویکھو: تحمل، ونگی: 'کہے دمودر ڈھل دا کچے، بنے تحمیل ناہیں' (دمو)
تحسیل: (مذ) ویکھو: تحمل
تحویل: (عر، مو) 1-اک تھاں توں دوجی تھاں لے جاون، حالت بدلن، تبدیل کرن، سپرداری، حوالے کرن 2- تبدیلی، حول، تجدید 3-امانت، قبضہ، سپردگی 4- کسے ستارے دا اک بُرج توں دوسرے برج وچ آون
تحویل دار، (عر+فا، مذ) حوالے کیتی شے نوں سنبھال کے رکھن والا
تحویل داری، (عر+فا، مو) تحویل دار دا عہدہ یاں کم
تحویلین/تحویلنا: (مصدر) قبضے وچ لینا، قابو کرنا، تحویل وچ لینا
تحیُّر: (عر، مذ) حیرانی، پریشانی، گھبراہٹ، تعجب، چھبا

ت...... خ

تُخ: (کلمہ نفرین) تُف، لعنت
تخار: (مذ) 1- اتھر وید مطابق ہمالیہ اتے اتر پچھم دا دیش جتھوں دے گھوڑے مشہور سن 2- تخار دیش دا وسنیک 3- تخار دیش دا گھوڑا 4- سردی پالا موکھ تخا چونویائی
تخاری: (مذ) 1- تخار دیس دا وسنیک 2- اک راگ، تخار دیس دی گھوڑی
تخاطُب: (عر، مذ) 1- کسے نال گفتگو کرن، دو بدو ہو کے گلاں کرن 2- خطاب، تقریر
تخان: (مذ) ترکمان

تخائی: (صفت) تخار دیس توں متعلق، کھوڑی

تخت: (فا، مذ) 1۔ راج، پاتشاہ دے بیٹھن دی تھاں، بادشاہ دے بیٹھن لئی بنائی ہوئی قیمتی چوکی، گدی، پھٹا 2۔ تختیاں دی بنی ہوئی لمی چوکی، لکڑی دے پھٹیاں دی منجی 3۔ کشتی دا پچھلا حصہ 4۔ گورو صاحبان دے چار تخت، اکال بونگا پٹنا صاحب، ہرمندر، کیس گڑھ اتے حضور صاحب

تخت اُترن، (محا) پریاں آون

تخت اُتے بٹھاون، (محا) 1۔ بادشاہ بناون 2۔ بہت عزت دیون، اُچی تھاں تے بٹھاون

تخت اُلٹن، (محا) 1۔انقلاب آون، تباہی آون، بیٹھلی اُتے ہوون 2۔انقلاب لیاون، بیٹھلی اُتے کرن، تباہ کرن

تخت بابری، (مذ) اوہ تخت جو بابر دے فوجیاں نے اوہدے بیٹھن واسطے پہاڑ کٹ کے بنایا ایہہ جھیل کلر کہار کنڈھے ضلع چکوال وچ ہے

تخت بخت، (فا، مذ)1۔ خوش، خوش نصیبی 2۔ عیش، آرام، سکھ 3۔خاوند، سہاگ 4۔ آل اولاد

تخت بہے تختے دے لائق، (اکھا) نااہل تے نالائق بندے نوں سرداری یاں کوئی عہدہ مل جاوے تاں کہندے نیں

تخت پلٹن، (محا) 1۔اُپرلی تھلے کرن 2۔ راج بدلن، حکومت تبدیل کرن

تخت پوش، (مذ) 1۔ تخت ڈھکن دا وستر، تخت دی چادر 2۔پھٹیاں دا بنیا ہویا منجا 3۔راج سنگھاسن

تخت تسلّط، (مذ) 1۔رعب داب 2۔ حکومت

تخت تے بٹھانا، (محا) 1۔ بادشاہ بناونا 2۔ بہت سکھ دینا

تخت تے بٹھلاؤن، (محا) راج گدی تے بٹھاؤن، تخت نشین کراؤن

تخت تے بہنا، (محا) تخت اُتے بہنا، براجمان ہونا، راج گدی سنبھالنا

تخت تے بیٹھن، (محا)1۔ بادشاہ بن جاون، حکمران ہوون 2۔عزت حاصل کرن

تخت تے پیر دھرنا، (محا) راج گدی سنبھالنا، ونگی: 'جس دن دا میں ہویا سیانا پیر تخت تے دھریا' (سیف)

تختے تے تختہ بٹھاونا، (محا) کنگال توں امیر بناونا، ونگی: 'مایا میری تختے تے تخت بناوے' (چندر واڑی)

تخت چھڈنا، (محا)1۔ راج چھڈنا، راج ادھیکاراں دا تیاگ کرنا 2۔آرام چھڈنا

تخت دا تختہ ہوون، (محا) کامیابی دی تھاں ناکامی ہوون

تخت رواں، (فا، مذ) پالکی دی شکل دا سنگھاسن، اوہ تخت یاں چونکی جس اُتے بادشاہ بیٹھدا ہے تے منکھ موڈھیاں اُتے چک کے لے جاندے نیں، پالکی، رتھ دی شکل دی اک پہیے دار وڈی چوکی

تخت سلنگا، (مذ) اک بوٹی جو پنجاب دیاں پہاڑیاں وچ عام ملدی ہے، ایس دے بیج دوائی دے طور تے وی ورتے جاندے نیں

تخت سلیمان، (فا+عر، مذ) حضرت سلیمانؑ دا تخت جیہدے بارے مشہور اے کہ اوہ ہوا وچ اُڈدا سی

تخت سلیمانی، (مذ) ویکھو: تخت سلیمان

تخت صاحب، (مذ) کیرت پور اتے دم دے وچ ایس ناں دے خاص گوردوارے

تخت طاؤس، (فا+عر، مذ) مور دی شکل دا اک تخت جو شاہ جہان نے بنوایا سی ایس نوں نادر شاہ 1739ء وچ لُٹ کے لے گیا سی

تخت طاؤسی، (مذ) ویکھو: تخت طاؤس

تخت کنے، (فم) تخت دے نیڑے

تخت گاہ، (فا، مو) تخت دی تھاں، راج دھانی

تخت مودھا ہونا، (محا) برباد ہونا، تباہ ہونا، ونگی: مودھا ہو گیا تخت بیوپاریاں دا (چندن واڑی)

تخت نشین، (فا، مذ، صفت) تخت اُتے بیٹھن والا، بادشاہ، مہاراجہ

تخت نشین کرن، (محا) بادشاہ یاں حکمران بناون

تخت نشین ہوون، (محا) بادشاہ بنن، حکمران ہوون

تخت نشینی، (فا، صفت) تخت اُتے بیٹھن دا عمل

تخت وتاج، (فا+عر، مذ) بادشاہی، حکومت، سلطنت، راج

تخت ہزارہ، (مذ) رانجھے دے پنڈ دا ناں جو ضلع سرگودھا وچ ہے

تخت ہنڈھاونا، (محا) حکومت کرنا، راج بھاگ چلاونا، ونگی: 'تخت ہنڈھاوے بادشاہ کل دنیا داری' (داؤد بادشاہ)

تخت یاں تختہ، (اکھا) راج گدی یاں موت

تختوں: (فم) تخت اُتوں، تخت توں

تختوں اُتارن، (محا) بادشاہی توں ہٹاون، گدی توں لاہن، راج توں لاہن

تختوں اُترنا، (محا) راج گدی چھڈنا

تختوں لاہون، (محا) ویکھو: تختوں اُتارن

تختہ: (فا، مذ) 1۔ لکڑ دا چیریا ہویا پھٹا، پلا 2۔ الماری دا پھٹا 3۔ بوہا، دروازہ 4۔ مُردے دی ارتھی 5۔ کاغذ دا تا 6۔ پھلاں دی کیاری 7۔ جہاز دا فرش، ونگی: 'اوہدی چھاتی تختہ سیم دا جتھے دونویں لعل کھِن' (حافظ برخوردار)

تختہ اُلٹ جانا، (محا) تباہ ہو جانا

تختہ اُلٹ دینا، (محا) 1۔ برباد کر دینا 2۔ راج پلٹ دینا

تختہ اُلٹانا، (محا) 1۔ برباد کر دینا 2۔ راج پلٹ دینا

تختہ اُلٹن، (محا) 1۔ اُجاڑن، ویران کرن، بیٹھلی اُتے کرن، تباہ کرن 2۔ اُجڑن، ویران ہوون، تباہ ہوون

تختہ بندی/ تختے بندی، (مو) پھٹیاں دا حاشیہ

تختہ پُل، (فا، مذ) 1۔ اوہ پُل جیہڑا قلعے دی خندق اُتے بنایا جاندا اے 2۔ اجیہا پُل جیہڑا بوہے وانگوں کھولیا تے بند کیتا جاسکدا اے

تختہ تبُوت کرنا، (محا) تہس نہس کرنا

تختہ چانا، (محا) برباد کرنا

تختہ دیؤ، (صفت) دغا باز، دھوکھے باز، فریبی، نقصان دیون والا

تختہ دیون، (محا) تباہ کرن، برباد کرن، جُل دیون، دھوکھا دیون

تختہ سیاہ، (فا، مذ) اوہ کالا پھٹا جس اُتے لکھ کے ادھیاپک (اُستاد) بچیاں نوں سوال وغیرہ سمجھاندے نیں، بلیک بورڈ

تختہ کڈھن، (محا) برباد کرن، اُجاڑن، تباہ کرن

تختہ کرن، (محا) 1۔ کم گُلقند کرن، ستیا ناس کرن، وگاڑن 2۔ اُلٹا

دیون، پٹھیاں کر دین 3- اکڑ اچڑھاون، سخت کرن

تختہ مودھا کرنا، (محا) برباد کر دینا، نشٹ کر دینا

تختہ ہو جانا، (محا) سریر دا بے حد آ کڑ جانا

تختہ ہوون، (محا) 1- آ کڑن، جُثے دا سخت ہوون 2- کاروبار دا ٹھپ ہو جاون 3- کباڑا ہو جاون

تختی: (مو) 1-تختہ دی تصغیر، گلے وچ پاون دا چکور سونے چاندی دے پتراں نال بنیا زیور، لکڑی دا چھوٹا ٹکڑا جیہدے اُتے بچیاں نوں لکھنا سکھاندے نیں، پھٹی، لوح، سینہ، لکھت دی پھٹی 2- اوہ پھٹا جس اُتے تویت لکھ کے گل وچ پاوندے نیں 3- پتھر دی سل جس اُتے کجھ لکھ کے قبر اُتے یاں کسے ہور تھاں تے لاوندے نیں، ونگی: 'اُستاد ازل دے سبق پڑھایا ہتھ دتس دل تختی ہُو' (باہو)

تختی تے تختی، میاں جی دی آئی کمبختی، (اکھا) مدرسیاں یاں سکولاں وچ پھٹی اُتے پھٹی چڑھن نوں اُستاد واسطے منحوس خیال کرن بارے آکھدے نیں

تختے: (مذ) تختہ دی ایہہ جمع، کپڑیاں دی تھان

تختے بندی، (مو) ویکھو: تختہ بندی

تختے پٹن، (محا) بربادی کرنا

تختے توڑنا، (محا) زور مارنا، پورا پورا جتن کرنا، پوری واہ لاونا، حد کر دینا

تختے توں تخت بناون، (محا) 1- کنگال نوں امیر بناون 2-غیر اہم نوں اہم بنا دیون 3- ماڑی شے نوں چنگی شے بناون

تختے دا تختہ، (محا) (مذ، صفت) آکڑیا ہویا، سخت، تختے ورگا، ونگی: 'پنڈا اجے دی تختے دا تختہ سی' (ڈگل)

تختیاں: (مو) ویکھو: 'تختی' جیہدی ایہہ جمع اے

تختیاں دے تختے کالے کرن، (محا) ورقیاں دے ورقے لکھ چھڈن بہت زیادہ لکھن

تخریب: (عر، مو) 1- خراب کرن، وگاڑن 2- شرارت کرن، فساد کرن، 3- خرابی، وگاڑ، تباہی

تخڑ: (مذ) ویکھو: تکھڑ

تخصیص: (عر، مو) 1- خصوصیت، گُن، سبھاؤ 2- سنبھالنا، خاص حق

تخطیع: (عر، مذ) کتاب دا سائز جیویں 4X7

تخفیف: (عر، مو) ہولا کرن دا عمل، کمی، گھٹاؤ، چھانٹی

تخفیف کرن، (محا) 1- گھٹ کرن، تھوڑا کرن، چھوٹا کرن، ہولا کرن 2-شرمندہ کرن، بے عزتی کرن 3- ملازماں دی برطرفی، چھانٹی، کمی 4- خشکی 5- چھوٹا پن

تخفیف ہوون، (محا) 1- گھٹ ہوون، تھوڑا ہوون، چھوٹا ہوون، ہولا ہوون 2-شرمندہ ہوون، بے عزتی ہوون 3- ملازماں دی برطرفی ہوون، چھانٹی ہوون

تخلص: (عر، مذ) اوہ چھوٹا ناں جو کوئی شاعر اپنی شاعری وچ ورتدا اے، اُپ ناں جیویں چاترک، سفیر، غالب وغیرہ

تخلیف: (مو) تکلیف دا وگاڑ

تخلیق: (عر، مو) پیدائش، پیدا کرنا، ایجاد کرنا، کاڈھ، رچنا، ونگی: 'ایہہ تاں مُل اے ساری تخلیق دا' (و)

تخلیقی: (صفت) ایجاد کیتی ہوئی، پیدا کیتی ہوئی

تخم: (فا، مو) 1- بی، بیج 2- منی، ویرج، اولاد، بیٹا، نسل، اصلا

3۔مول، اسلمہ، ونگی:'آکھے تخم گواواں اس دا جس ایہہ جنگ مچایا'
(میاں محمد بخش)
تخم اُنجن، (مذ) اُنجن دے بی جومشہور دوا ہے، ونگی:'ہیر تخم اُنجن موچ رس سلہاگ اندر جوں'(داروشفا)
تخم اُٹھاونا، (محا) بیج ناس کرنا، ونگی:'یا حضرت جے آکھے تاں میں سبھ داتخم اُٹھاواں'(گل)
تخم انجرہ، (مذ) بچھو بوٹی دا بی
تخم اوٹنگن، (مذ) اُٹنگن دے بیج جیہڑی مشہور دوائی اے
تخم اہلین، (مذ) Rhus دے مختلف قسم دے پودے دے بیج
تخم بارتنگ، (مذ) بارتنگ دے بی
تخم باقلا، (مذ) باقلا دے بی
تخم بالنگو، (فا، مذ) اک معروف بی جیہڑا معدے یاں جگر دی گرمی نوں دور کرن لئی بھیوں کے پیا جاندا اے
تخم بلسان، (مذ) بالسم (Balsam) دے بی
تخم پٹنا، (محا) بیج ناس کرنا، ونگی:'بچہ کچا ایس جنسے دا پٹاں تخم زمینوں'(سیف)
تخم پیاز، (فا، مذ) گنڈھے دا بی
تخم تاثیر، (مو) ماں پیو دے سبھا دا اثر
تخم تاثیر تے صحبت دا اثر، (اکھا) پیو دادے دے سبھا تے آل دوالے دی صحبت دا بندے دے مزاج تے کردار اُتے ڈونگھا اثر ہوندا اے
تخم ترب، (مذ) مولی دا بی
تخم تربوز، (فا، مذ) ہدوانے دے بی
تخم چاٹنا، (محا) بیج ناس کرنا،نسل مکا دینا
تخم حرام، (فا+عر، مذ) بیج اصلے والا آدمی، ونگی:'نال جیو پیاری آتے داباتی سمجھداتخم حرام بھائی'(کالی داس)
تخم حلال، (صفت) اچھا آدمی نیک خصلت آدمی، حلال دی پیدائش
تخم خربوزہ، (فا، مذ) خربوزے دے بی
تخم خُرفا، (مذ) کلفے دا بی، ونگی:'اسبغول تخمکنو چا تخم خرفا لے آؤ'(داروشفا)
تخم خطمی، (عر+فا، مذ) خطمی بُوٹے دے بی جیہڑے دوا دے طور اُتے ورتدے جاندے نیں
تخم خیار، (فا، مذ) کھیرے دے بی، ونگی:'چارے اسبغول لے جاوے تخم خیار'(داروشفا)
تخم دا اثر، (صفت) اصلیت دی نشانی
تخم دا چھڈنا، (محا) ناس کر دینا، ونگی:'اکا ہی مکا دینا، جانوں مار دینا'
تخم ریحان، (فا+عر، مذ) نیاز بو دے بیج، تُلسی دے بی، مُشک ببری دے بی
تخم ریزی، (فا،مو) بیج بیجن دی حالت، کھیت وچ بیج بکھیرن دا عمل
تخم زردالو، (مذ) خرمانی دے بی
تخم سپند، (فا، مذ) ہرمل دے بی

تُخم کتان، (فا، مذ) لسی دے بی، ونگی: 'تُخم کھیرو تُخم کتاں تُخم ریہاں لے وغیرہ' (داروشفا)

تُخم کدو، (فا، مذ) کدو دے بی

تُخم کُرتم، (فا، مذ) کُسنبھے دے بی

تُخم کسوس، (فا، مذ) خراسانی اجوائن

تُخم لِنگا، (مذ) ویکھو: تُخم ملنگاں

تُخم مارن، (محا) 1-بی ناس کرن، نقصان کرن، ستیاناس کرن 2- نسل ختم کرن

تُخم ملنگاں، (مو) اک خود رو بوٹی دے دانے جیہڑے پانی وچ پایاں پھُل جاندے نیں تے گرمیاں وچ پیتے جاندے نیں

تُخم نہ چھڈن، (محا) مُڈھوں مُکا دیون، ناس مار دیون، ستیاناس کر دیون

تُخم نہ رہن دینا، (محا) بیج ناس کر دینا

تُخم نہ رہون دیون، (محا) ویکھو: تُخم نہ چھڈن

تُخم نہ لبھن، (محا) کسے چیز دا اُکا ای نہ ملن مُڈھ دا ای پتا نہ لگن، اصلا نہ لبھن

تُخم نہ لبھنا، (محا) کسے چیز دا اُکا ہی پابت نہ ہونا، بیج ناس ہونا

تُخم وسما، (مذ) نیل نامی رُکھ دا بی

تُخم ہدوانہ، (مذ) ہدوانے دے بی

بدتُخم، (صفت) حرامی، حرام دا

حرام تُخم/حرام دا تُخم، (صفت) حرامی، حرام دا، بدتُخم

تخما: (فا) کھنڈی، گودام، بٹن ہیڑا

تخماں: (مذ) ویکھو: تکمہ

تُخمہ: (فا، مذ، صفت) 1- بدہضمی 2- بدذات، بھیڑا

تُخمی: (فا، صفت) اجیہا پودا یاں پھل جیہڑا پیوندی نہ ہووے بلکہ بی توں اُگیا ہووے

تخمین: (عر، مو) اندازہ، اٹکل، گویڑ، ونگی: 'کسی نہیں تخمین اروین کیتی' (اوڑا جلالی)

تخمینا/تخمینہ: (عر، مذ) گویڑ نال، اندازے نال، ٹیوے نال، اندازہ، ٹیوا، قیاس

تخمیں: (صفت) بی توں پیدا ہویا ہویا (جو قلمی ناں ہووے)

تُخھان/تُخھانا: (صدر) ویکھو: دُھخان، دُھخانا

تخیر: (مو) تاخیر توں، دیر، کویل، ڈھل

تخیل: (عر، مذ) 1- اوہ قوت جیہڑی خیالی صورتاں بنا بنا کے وہم و گمان اگے لیا دھردی اے، تصور، قیاس 2- خیال کرن، تصور کرن، سوچن

تخیلی: (صفت) 1- خیالی، وہمی 2- تخیل والا

ت ...... د

تد: (فم) اوس ویلے، تدوں، پھیر، مگروں: 'نام مُعمّے اندر دسیا عام نہ سمجھن تد بھی' (میاں محمد بخش)

تد تک، (فم) اُدوں تائیں، اوس ویلے تک

تد توں، (فم) اوس ویلے توں، اوس سے توں

تد دا، (فم) اوس ویلے دا، اوددوں دا

تدکا، (فم) اودوں توں، تدوں توں

تدکروں، (فم) جدوں تیک، تد تیک، تدوں، اوس ویلے تائیں

تدنوں، (فم) اوس ویلے نوں، اودوں

تدوی، (فم) تدوں، اودوں، اوس ویلے وی

تدا: (فم) ویکھو: تداں

تداد: (مذ) تعداد، گنتی، حساب دا عدد

تدارتھ: (صفت) اوس لئی ہویایاں کیتا جان والا

تدارتھی: (صفت) اچیچ کارنی، خاص کم لئی بنیایاں بنایا

تدارتھی کمیٹی، (مذ) اچیچی کمیٹی

تدارک: (عر، مذ) 1- پربندھ، حیلہ، علاج 2-روک تھام، ٹھلھ، ڈکا 3-اصلاح، درستی 4- جتن، چارہ 5-احتیاط

تدارک کرن، (محا) 1- روک تھام کرن، ٹھلھ لاون 2- اصلاح کرن 3- جتن کرن 4- تلافی کرن

تدارک ہوون، (محا) 1- روک تھام ہوون 2- اصلاح ہوون 3- تلافی ہوون

تداکاؤ: (فم) اوس ویلے دا، اودوں دا

تدان: (فم) تدوں، اوس ویلے

تدانہ: (ضم) تو، تینوں، تیرے کو

تدانہہ: (فم) تینوں

تداں: (فم) تدوں، اوس ویلے، اوسے سمے، ونگی: 'ایس معلم پاس تس بدنا تداں سنبھال' (مولوی غلام رسول)

تداہاں: (فم) تدوں، اُودوں، ونگی: 'دتی گھاٹ اتے کر کٹیا اُلفت نال تداہاں' (ہاشم)

تداہوں: (فم) 1- تد، اوس ویلے 2- اوس پاسے

تُداہوں: (ضم) تہاڈے توں، تیرے ولوں

تداہی/تداہیں: (فم) اودوں ہی، تدوں ہی اوس ویلے، اودوں، اودوں ہی، تد، ونگی: 'کہے دمودر دیہوں دیہوں روشن تھیندا چاک تداہیں' (دمو)

تدَاہیوں: (فم) ویکھو: تدوں ہی

تداؤ: (فم) اوس ویلے، تد

تداؤکا: (مذ، صفت) اوس ویلے دا، اودوں دا

تداوٗں: (فم) 1- اوسے پاسے، اودھر ای، اوس پاسے 2-اوس ویلے، تد

تدائیں: (فم) تد، اوس ویلے، اودوں، اوس ویلے تائیں، اودوں ہی

تدبّر: (عر، مذ) کسے کم دے سٹے ول دھیان کرن دا عمل، ونگی: 'دل وچ فکر تدبر کر کے لوڑ سرایس گل دا' (سیف)

تدبھو: (صفت) 1- اب بھرنش شبد 2- مول روپ نوں کجھ بدلے روپ وچ ورتیا جان والا شبد

تدبیر: (عر، مو) جگت، اُپاؤ، ڈھنگ حکمت، سوچن، غور کرن

تدبیر الٹن، (محا) کسے سوچ دا اُلٹا اثر ہوون، توقع دے خلاف کم ہوون، کم گلفند ہوون

تدبیر بنن، (محا) 1- سوچ دے مطابق کم ہوون، منصوبہ ٹھیک رہون 2- کسے کم دا سبب بنن، کوئی صورت نکل آون

تدبیر چلن، (محا) ویکھو، تدبیر بنن

تدبیر دسن، (محا) کوئی گل سمجھاون، مشورہ دیون، صلاح دیون، منصوبہ دسن، گُر دسن

تدبیر سُجھن، (محا) کوئی راہ لبھن، نویں گل سُجھن، کوئی کم کرن واسطے صورت لبھن، منصوبہ ذہن وچ آون

تدبیر سوچن، (محا) کوئی صورت کڈھن، کسے کم نوں کرن لئی کوئی راہ لبھن، منصوبہ، تدبیر ذہن وچ لیاون

تدبیر کارگر ہوون، (محا) ویکھو: تدبیر بنن

تدبیر کرن، (محا) 1- سوچ وچار کرن 2- انتظام کرن

تدبیر لڑاون، (محا) ویکھو: تدبیر سوچن

تدبیر لڑن، (محا) ویکھو: تدبیر بنن

تدبیر لڑنا، (محا) جگتی سپھل ہونا، ونگی: بھن اوہ سارا کھا لیا کر کوئی تدبیر' (مولوی غلام رسول)

تدرا: (مذ، صفت) تن دروازیاں والا گھر، تن درہ دی تخفیف

تدرو: (فا، مذ) جنگلی مُرغا، ونگی: 'قمراتے تدرو بولن ہر ہر پنے ڈالی' (سیف)

تدری: (مو، صفت) تن چھوٹے دروازیاں والا گھر

تدریج: (عر، مو) 1- درجہ بدرجہ، تھوڑا تھوڑا، ہولی ہولی، کردیاں کردیاں 2- درجہ بدرجہ ہوون، ہیٹھے ہیٹھے ہوون

تدریس: (عر، مو) 1- پڑھائی، لکھائی، تعلیم، درس دیون 2- پڑھاون لکھاون

تدریلو: (مذ) اک بوٹا جو پہاڑیاں وچ ملدا ہے، ایس دے بیج سپ دے ڈنگے دے علاج لئی اتے ایس دے پتے کھنگھ دے علاج لئی ورتے جاندے نیں

تِدڑا: (مذ) ٹِڈا، جھینگر

تدفین: (عر، مو) 1- دفن کرن، دبن 2- دفن کرن یاں دبن دا عمل

تدک: (فم) تد، اوس ویلے

تدکا: (فم) تدوں توں، اودوں توں، اوس ویلے توں، اوددوں دا

تدکرُوں: (فم) تدتیکر، تب تک

تدکی: (فم) تدکا دی تانیث

تدلا: (مذ، صفت) تدوا، اوس ویلے دا، اوددوں دا

تدلی: (مو، صفت) ویکھو: 'تدلا' جیہدی ایہہ تانیث اے

تدن: (فم) 1- تد، تدوں 2- اوددوں تیکر، اوس ویلے تیکر، ونگی: 'چار مہینے ہور بھی تدن تھیا تیار' (پنجاب دے ہیرے)

تِدِن: (فم) اوس دن، اُون، اودن، اِیٔ دن، تدوں

تِدِن/ تدّن: (فم) تس دن، اس دن

تدنتر: (فم) 1- ایس توں علاوہ، ایس توں اڈ، ایس توں وکھ 2- ایس دے درمیان 3- تدوں، اوس ویلے 4- اچن چیت، اچانچک

تدنوں: (فم) اوس ویلے نوں، اوددوں نوں

تدو: (فم) تس توں، اوس توں

تدوال: (مذ، صفت) تدوا، اوس ویلے دا، اوددوں دا

تدوت: (صفت) 1- اُنج دی، اوہو جیہا ای 2- اوہدے ورگا، اودیں دا

تدُور: (مذ) تھُور

تدور: (عر، مذ) ممرال، سندھ ندی دے نیڑے ملن والا اک رُکھ جس دا پھل جلاب لئی ورتیا جاندا ہے

تدوری/تدھوری: (مو) 1- تندور، نکا تندور 2- گڈے دے جولے دا ڈنڈا منڈیر

تدوکا: (مذ، صفت) تدوں دا، اودوں دا، اوس ویلے دا

تدوکڑا: (صفت) اودوں دا، اوس ویلے دا

تدوکڑی: (صفت) تدوکڑا دی تانیث

تدوکنا: (فم) تدوں دا، اودوں دا، اوس ویلے دا: 'میرا گیا قرار تدوکنا ہی تیرا جیو کھیڑیاں تے آیا کیوں' (احمد گُجر)

تدوکنی: (مو، صفت) 1- تدوکنا جیہدی ایہہ تانیث اے 2- اودوں دی، اوس ویلے دی 3- بیتے ویلے دی

تدوکنے: (مذ، صفت) تدوکنا، ادوکنا، چروکنا، اودوں دا، ونگی: تدوں دا 'کون بُت تدوکنے چور ہوئے' (نجم)

تدوکواں: (مذ، صفت) اودوں دا، اوس ویلے دا، تدوں دا

تدوکویں: (مو، صفت) ویکھو: 'تدوکواں' جیہدی ایہہ تانیث اے

تدوکی: (مو، صفت) اودوں دی، گزرے ہوئے ویلے دی، اوس ویلے دی

تدوکیاں: (مو، صفت) اودوں توں، اوس ویلے توں، ونگی: 'اکھیں بند تدوکیاں کھولیاں نہیں' (نجم)

تدوں: (فم) اوسے ویلے، اوس وقت، اودوں، ونگی: 'قصہ سیف ملوکے والا تدوں سناساں تیں نُوں' (میاں محمد بخش)

تدوں آوس ترس، جدوں اپنا کوئی مرس، (اکھا) 1- جدوں اپنی جان تے دُکھ آوندا اے اودوں ای دُکھ دا ٹھیک اندازہ ہوندا اے 2- پرائی تکلیف تے کسے نوں ترس نہیں آوندا

تدوں تانی، (فم) ویکھو: تدوں تائیں

تدوں تائیں، (فم) اودوں تائیں، اوس ویلے تیکر

تدوں دا، (مذ، صفت) اوس ویلے دا، تد دا

تدوں نوں، (فم) اوس ویلےنوں، اودوں، اوس ویلے تائیں

تدوں ہی، (فم) اودوں ہی

تدوی: (فم) تاں وی، پھیر وی

تدویر: (مو) تدبیر

تدوین: (عر، مو) 1- ترتیب، تالیف، جمع جوڑ 2- ترتیب دیون، تالیف کرن، جمع کرن

تدویں: (مو) تدواں دی تانیث

تدہاں: (ہند، ضم) تینوں، تُہانوں

تدہی: (فم) تاں ای، تدوں ای، اوس صورت وچ ای

تُدھ: (فم) 1- توں، تیں، تینوں 2- تیرا 3- تد، ونگی: 'یا میراں کے حال بندے دا جے تُدھ سارنہ لیتی' (میاں محمد بخش)

تُدھ نوں، (ضمیر) تینوں

تُدھا: (فم) تینوں، تیرا

تدھارا: (مذ، صفت) جس دیاں تن دھاراں یاں کنڈھے ہون، تناں ویہناں والا

تدھاری: (صفت) تدھارا دی تانیث

تدھانہہ: (فم) ویکھو: تدھاں

تدھاں: (ضم) تینوں، توں ہی

تدِھت: (مذ) اک پنچھتر

تدھر/تدھرے: (فم) اوس پاسے، اوس طرف، اُدھر

تدھری: ویکھو: دھدری

تدھوری: (مو) 1-تدھور دی تصغیر، تندوری 2-دھوتری دا وگاڑ، اک پودا جیہدے بی زہریلے ہوندے نیں

تدھوں: (فم) تیرے پاسوں، تیتھوں

تدھوں: (فم) تدوں دا وگاڑ، کدوں، اوس ویلے، اودوں

تدھی: (فم) تدا دی تخفیف، اودوں ای اوس ویلے ای، تاں ای

تدھے: (ضمیر) توں ہی، تُساں نے، وَنگی: 'وڈھی کھائیکے قاضی نکاح پڑھیا کُجھ سمجھ کے حق تدھے چھپایا' (احمد گجر)

کجھ ودھوں دہیوں، کجھ تدھوں کجھ مہیوں، (اکھا) جدوں دو دِھراں آپس وچ راضی نامہ کر دیاں نیں تاں اپنیاں ودھیکیاں مندیاں نیں

تدھیں: (ضم) ویکھو: تدھی

تدھیں: (فم) 1- توں ای 2- تینوں

تدی: (فم) 1- تد ہی 2- تاہیوں، ایس کر کے، ایس لئی

تدی: (عر، مو) 1- سختی، ظلم، جبر 2- کاہلی، تیزی، وَنگی: 'تدی نال واپس مُڑ کے آئی'

تدی توری، (مو) ظلم، جبر

تدی دینا، (محا) دُکھ دینا، تنگ کرنا

تدی دیون، (محا) دُکھ دیون، تنگ کرن

تدی کرن، (محا) سختی کرن، ظلم کرن، وادھا کرن، دھرو کرن

تدی کرنا، (محا) سختی کرنا، دھوکا کرنا، ظلم کرنا

تدی ہونا، (محا) سختی ہونا، ظلم ہونا

تدی ہوون، (محا) سختی ہوون، ظلم ہوون، دھکا ہوون، وادھا ہوون، دھرو ہوون

تدے: (فم) ویکھو: تد

تدیرا: (مذ) گلے وچ پاون والا اک گول زیور

تدیری: (مو) نِکا تدیرا

تدیں: (فم) تدے

ت......ڑ

تڑ: (مو) 1- وِرودھ، ضِد، آکڑ بھاکڑ، اڑی 2- سہارا، بھروسہ، آسرا

تڑ بھرنا، (محا) مقابلہ کرنا، زور لانا

تڑ کرن، (محا) 1- وِرودھتا کرن، مخالفت کرنا 2- اڑی کرنا، ضِد کرنا

تڑ کرنا، (محا) مخالفت کرنا، وِرودھتا کرن

تڑ گھِتنا، (محا) مقابلہ کرنا، سہارا لینا

تڑ لانا، (محا) ٹِل دینا، سہارا دینا، ہوڑا دینا، ہوڑا لانا

تڑ لاون، (محا) 1- ہوڑا لاون لئی باری دی ورتوں کرنا 2- ہوڑا دینا 3- سہارا دینا

تڑ لگن، (محا) ہوڑے نال چُکیا جانا، سبل نال چُکیا جانا

تڑ لگنا، (محا) کسے دا سہارا حاصل ہووے، ہوڑے توں اُٹھایا جانا

اک تِڑ، (مذ) اک دا ٹڑا، وَنگی: 'اک تِڑ چٹ متالا ہریا' (بھاگ)

تڑا: (مذ) کھجور دے پتراں دی وڈی چٹائی، پھوہڑی، ٹڑا

تڈاپٹن، (محا) ٹھکانا ختم کرنا

تِڈا چاون، (محا) 1- کوچ کرن، بسترا وِلھیٹن 2- اُجاڑن، برباد کرن، جڑ پٹن، ستیاناس کرنا، تباہ کرنا

تڈا وِلھیٹن، (محا) 'کوچ کرن' بوریا بستر گول کرن، ٹر جاون

تڈا: (ضم) تیرا، تہاڈا

تڈاگ: (مذ) چھپڑ، جوہڑ، تلا

تڈان/تڈانا: (مصدر) ویکھو: ٹڈان، ٹڈانا

تڈانہ: (فم) تب، تدوں

تڈاں: (فم) تدوں، اُدوں، وَنگی: 'لگی تانگھ پُنل دی سانگ جڈاں، بھنا چوڑا اُجڑی مانگ تڈاں' (خواجہ فرید)

تڈاں: (مذ) آسرا

تڈاون/تڈاونا: (مصدر) ضِد کرن، آکڑن، زولاون

تڈاہن: (فم) تڈاں، اوددوں، اوس ویلے

تڈاہوں: (فم) ایسے کر کے، ایسے پاروں

تڈڑا: (مذ) بینڈا، جھینگر

تڈل: (صفت) ضِدی، اڑیل، ہٹھ دا اپکا

تڈن/تڈنا: (مصدر) 1۔ پھیلاونا 2۔ پسارنا، پسارنا، تن جانا، پھیلنا

تڈن: (فم) اوددوں، ادوں، تدوں

تڈوانا: (فعم) ضد دوانا

تڈھ: (فم) تڈ، تد

تڈھا: (فم) ویکھو: تڈاں

تڈھاں: (فم) تدوں، اوددوں

تڈی: (ضم) ویکھو: تڈا

تڈی تارے ڈکھاون، (محا) تنگ کر دینا، پریشان کرنا

تِڈی تیل ڈکھالن، (محا) سخت اذیت دینا، تنگ کرنا

تِڈی تیل کرن، (محا) الٹ پلٹ کرنا، چین نہ لین دینا

تڈی وِلھیٹن، (محا) چلدیاں کرنا، معاملہ نبیڑنا، بستر گول کرنا

تڈی: (مو) تیری

تُڈے: (ضم) جمع تُڈا، تہاڈے، تیرے

تڈے ویڑھن، (محا) دیر تیک زندہ رہنا

تڈیجنا: (فم) پھیل کے، پسار کے

تڈیل: (صفت) ویکھو: تڈل

تڈیل ہوون، (محا) ضدی ہوون، آکڑ خاں ہوون

ت ...... ذ

تذبذب: (عر، مذ) 1- شک شبہ 2- بے چینی، گھبراہٹ 3- حیرانی پریشانی 4- شک وچ پون، بے چین ہوون، ڈول جاون

تذرو: (فا، مذ) جنگلی مُرغا، وَنگی: 'اہلنیاں وچ بستر کیتے، با آسام تذرویاں' (سیف)

تذکرا: (مذ) ویکھو: تذکرہ

تذکرہ: (عر، مذ) 1-بیان، ذکر، ذکر کرن دا چرچا 2- گل بات 3-یادگار، یادداشت 4- اوہ کتاب جیہدے وچ شاعراں دا حال احوال تے نمونہ کلام ہووے

تذکرہ چلن، (محا) کسے دا ذکر شروع ہوون، گل ٹُرپون

تذکرہ چھڑن، (محا) ویکھو: تذکرہ چلن

تذکرہ چھیڑن، (محا) گل ٹورن، ذکر شروع کرن

تذکرہ رہون، (محا) ذکر ہوندا رہون، گل ہوندی رہون

تذکرہ نویس، (عر، صفت) تذکرہ لکھن والا، لکھاری

تذکرہ ہوون، (محا) ذکر ہوون، گل ہوون

تذکیر: (عر، مو) 1- ذکر کرن، گل ٹورن، یاد دلاون 2- مذکر ہوون

تذلیل: (عر، مو) 1- ذلت، بے عزتی، خواری، رسوائی 2- ذلیل کرن، بے عزت کرن، رسوا کرن

تذیب: (مو) تہذیب دا دگاڑ

تذیری چوکی: (صفت) تازیری چوکی، پُلس چوکی، جتھے مُجرم بٹھائے جاندے نیں

ت ...... ر

تر: (لاحقہ) کسے صفت پچھے لگ کے اوہدے معنیاں وچ وادھا کردا اے، جیویں خوش تر، بہتر، ادھکتر

تر: (مذ) کھیرے دی ذات دا اک لما پتلا پھل جس دی ویل ہوندی ہے

تر: (صفت) 1- گِلا، بھجیا ہویا 2- تازہ، جو سُکیا ہویا نہیں 3- ٹھنڈا، گھیالا

تر اریز، (فم) چوندا چوندا

تر اسامی، (مو) موٹی اسامی

تر بتر، (فم) تروتر، بالکل تر

تر بڑن، (محا) 1- چنگی طرحاں ڈُب جاون 2- پوری طرحاں بھجن

3- تر کے ڈُبن

تر ترکاری، (مو) سبزی، بھاجی

تر جانا، (محا) 1- بہت لابھ پہنچنا 2- مُکت ہونا، مکتی دی پراپتی کرنا

تر جاون، (محا) 1- نہال ہو جاون، رج جاون 2- اُچا رُتبہ پاون، نامی گرامی ہوون، چنگا ناں کماون 3- خوش قسمت ہو جاون 4- آخرت سنور جاون، نجات حاصل ہو جاون 5- کامیاب ہو جاون

تر دماغ، (صفت) سیانا

تر زبان، (فا، صفت) مٹھی زبان والا، خوش بیان، سوادی گل کرن والا

تر زبانی، (فا، مو) مٹھی زبان، خوش بیانی

تر کرنا، (محا) 1- گِلا کرنا 2- بھیونا

تر کھانسی، (مو) اوہ کھانسی جس نال بلغم آوے

تر گئے جتیندے اکھاں نوٹ کے لاواں دیندے، (اکھا) دھیاں نوں پیسے لے کے ویاہون والیاں بارے کہندے نیں کیوں جے اوہ دھی لئی ور نوں اہمیت دین دی بجائے پیسے نوں اہمیت دیندے نیں

تر مال، (مذ) 1- چنگا کھابا، اوہ شے جس دا اکھان بچان سوکھا ہووے 2- مال دولت دی آسانی نال سانبھی سنبھالی جا سکن والی قسم، قیمتی شے، چنگی چوکھی چیز، ودھیا چیز، چنگا کھپا

تروتازہ، (صفت) ہریا بھریا

تروتر، (صفت) تربتر، بالکل تر

ترٖ: (فم) ترت، فوراً، چھیتی

ترٖ تے لُون گھساون، (محا) جھوٹھی تسلی دیون، جھوٹھی کارروائی پاون چھتی چھتی کم کرن

ترٖ کرن، (محا) 1-گِلا کرن، بھیون 2-ٹھنڈا تازہ کرن 2-چوپڑن

ترٖ کے لنگھ جانا، (محا) پتاں دھیان دتے چھیتی چھیتی پڑھ جانا، گوہ کیتے بناں کاہلی کاہلی پڑھ جانا

ترٖ: (ضم) تیرا یاں تیری دی تخفیف، تیرا، تہاڈا، تیری

ترتوں، (ضم) تیرے کولوں، تیتھوں

ترمر کرن، (محا) تیرا میرا کرن، آپا دھاپی کرن، بحث کرن

ترمر ہوون، (محا) تیرا میرا ہوون، آپا دھاپی ہوون، بحث ہوون

ترٖ: (عدد) تن، ترے

تر باہی، (مو، صفت) تن بانہواں والی، تن پاسیاں والی

ترٖبدھ، (صفت) 1-تن قسم دا 2-تن کونیاں والا

تربل، (صفت) 1-تن طاقتاں والا 2-ڈھڈ تے پے تن ول 3-اک قسم دا چمڑے دا واجا

تربلی، (صفت) ویکھو: تربل

تربھج، (مذ) 1-مثلث 2-تن بانہاں والا

ترُبھجا، (مذ) تن باہاں والا

تر بھنگ، (صفت) 1-تِن ولاں والا 2-تن تھاواں توں ونگا 3-ترچھا، ٹیڈھا، وِنگا 4-شوخا

تر بھنگا، (صفت) ویکھو: تر بھنگ

تربھنگی، (صفت) ویکھو: تر بھنگ

تر بھوں، (مذ) 1-تن عالم، زمین اسمان، پاتال 2-ترلوک، سارا جہان، تن زیناں

تر بیدی، (صفت) 1-تن ویداں والا 2-ہندوواں دیاں تن کتاباں دا عالم

تر بیلا، (صفت) 1-تِناں ڈھکیاں والا لدا 2-تن سواراں والا 3-اجیہی سواری جیہدے اُتے تن سوار بیٹھے ہون 4-اجیہی تھاں جتھے تن جنگل ملدے ہوون 5-پاکستان دے اک مشہور ڈیم تے اوس دے لاگے موجود پنڈ دا ناں

تر بینی، (مو) اوہ تھاں جتھے تن دریا ملن

تر بیہا، (مذ، صفت) تن وناں دا بی، بیہا

تر پاپا، (مذ، صفت) 1-تن پیراں والا 2-بہت تیز ٹُرن والا

تر پاٹھی، (مذ) 1-تن ویداں دے علم نوں جانن والا 2-براہمناں دی اک ذات

تر پاد، (مذ) 1-اک قسم دا بخار جیہدے بارے مشہور اے کہ ایہہ بخار اک جن ہوندا اے اتے اوہدے تن پیر ہوندے نیں

تر پائی، (مو) تِناں پادیاں والا چھوٹا میز، اجکل ہر چھوٹے میزنوں ترپائی یاں تپائی آکھیا جاندا اے

تر پَتھ، (مذ) اوہ تھاں جتھے تن راہ ملن، تراہا

تر پوڑیا، (مذ، صفت) جیہوں تن پوڑھیاں لگدیاں ہون

تر پھلا، (مذ) 1-تن پھلاں والا چاقو یاں کوئی ہور اوزار جیہدے تن پھالے ہون 2-آملا، بھیڑا تے ہریڑنوں ملا کے بنائیاں ہوئیاں دوائیاں دا مجموعہ، اطریفل

ترپیرا، (مذ،صفت) ویکھو: ترپایا

ترپیڑا، (مذ،صفت) ویکھو: ترپایا

ترتال، (مو) چالیاں سیراں دی تھاں ترتالی سیر وزن لین دا منڈی دا اسجا، خاص کر لکڑ منڈی دی تلائی ویلے

ترتالی، (عدد،صفت) چالی جمع تن، 43

ترتالیاں، (عدد،صفت) ویکھو: ترتالیواں

ترتالیواں، (عدد،صفت) ترتالی دی گنتی پوری کرن والا، 43واں

ترجگ، (مذ) تن عالم، تن لوک، تن زیمناں

ترجگت، (مذ) ویکھو: ترجگ

تردھا، (فم) 1- تن طرحاں نال، تن طریقیاں نال 3- تن تھاں 4- تن گناہ

ترڈنڈی، (مذ،صفت) 1- تن ڈنڈیاں والا 2- سادھو، تیاگی، فقیر

ترسندھیا، (صفت) دن دے تن حصے، صبح، دوپہر، شام

ترسول، (مذ) 1- تِناں نُچھاں والا نیزہ 2- لوہے دا اوہ نشان جیہڑا منڈراں اُتے گڈدے نیں 3- پنجے دی شکل دا ہتھیار جیہنوں ہندو جوگی ہتھ وچ رکھدے نیں

ترسولی، (صفت) ترسول رکھن والا، جیہدے کول ترسول ہوئے

ترکوٹ، (مذ،صفت) 1- تن پاسیاں والا پہاڑ جیہدے تے لنکا دا شہر آباد اے 2- تن پاسیاں والا (فم) تِناں پاسے

ترکون، (صفت) 1- تکون، مثلث 2- ترکونا

ترکونا، (مذ،صفت) 1- تن نُکراں والا، تن کونیاں والا 2- جیہدے سر تے وال نہ ہوئے، بُنڈ والا، گنجا

ترلوہ، (مذ) تن لوہے، تن دھاتاں، سونا چاندی، تانبا

ترماترک، (صفت) 1- تن ماترک 2- اوہ حرف علت جس دی اواز تن ماتراں دے برابر ہو ہوے 3- تن ماتراں والا

ترمالا، (مو،صفت) تن مالا، تن لڑیاں والی مالا

ترمکھ، (صفت) 1- تن مکھ، تن موہاں، تن چہریاں والا 2- تِناں دریاواں دے ملن دی تھاں

ترؤہن، (مذ) تن وہن، تِناں دریاواں دے ملن دی تھاں

ترز: (فم) تھلے، ہیٹھاں

تُرز: (مو) جلاہے دی کھڈی دی اوہ گول لٹھ جیہدے دوالے اوہ بُنیا ہویا کپڑا نالو نال ولیٹدا جاندا اے

ترا: (مذ) 1- ترن دی حالت 2- سیرابی، پیچ

ترا دیون، (محا) 1- پانی اُتے رُڑھ دیون، تاری لوا دیون 2- پیلی نوں چنگی طرحاں سیراب کر دیون

ترا: (مذ) گھوڑا

ترا: (فا،ضم) 1- تینوں 2- تیرا

ترا: (مذ) وڈی تر

ترا: (ضم) تیرا دی تخفیف، تہاڈا، تُساں دا

تُرا: (مذ) تُرن دی حالت یاں عمل

تُراٹری، (مو) چلن دا عمل یاں حالت، کوچ، چلاچلی

تُرا: (مذ) 1- گُھٹ، ڈبک، بھنگ دا گُھٹ 2- طُرہ دا وگاڑ، پگ دا پلہ، شملہ

تُرا: (مذ) 1- تُری دا مکبر، اک قسم دا واجا، ناد 2- گھوڑا 3- دھرا دا وگاڑ،

کھڈی دی اوہ لکڑ جیہدے اُتے سوتر ولھیٹیا جاندا اے

تراب: (عر،مو) دھرتی، بھوئیں، مٹی، دُھدّل

ترابور: (صفت) چنگی طرحاں بھجیا ہویا، گُروچ

ترابی: (ج،مو) تراویح، نمازِ ترابی، رمضان دے مہینہ وچ عشاء دی نمازتوں بعد پڑھی جاون والی نفلی نماز

ترابیاں: (مو) ویکھو: 'ترابی' جیہدی ایہ جمع اے

ترابیح: (مو) ویکھو: تراویح

تراپ: (مو) سیلابے والی زمین، بھجی ہوئی بھوئیں، ترزمین

تراپڑ تراپڑ کرن: (محا) سرتے پیر رکھ کے بھجنا

ترات: (مُل) 1۔ پرانی، آر والا چھانٹا 2۔ منج یاں سن دا وڈا چھانٹا جس نال پٹا کا وجا کے فصلاں توں پنچھیاں نوں اڈاوندے نیں

تراتاج: (صفت) ویکھو: تروتازہ، ونگی: 'تراتاج جو رنگ اُتوں آ چڑھے'

تراتری: (صفت) 1۔بچان والا، حفاظت کرن والا، محافظ 2۔مدد کرن والا، حامی

تراتیزک: (مذ) سرہوں دی نسل دی اک فصل، تارامیرا

تراٹ: (پو،مو) چمڑے دا چھانٹا، مجاں، گاواں نوں ہکن والا چھانٹا

تراٹ: (مذ) تراہٹ داوگاڑ، گھمنڈ، غرور، تکبر، پھوں پھاں

تراٹ کرن، (محا) گھمنڈ کرن، غرور تے تکبر کرن، پھوں پھاں وکھاون

تراٹ: (مو) پیڑ دی لہر، ٹیس، چیس، الّ، سیل

تراٹ اُٹھن، (محا) ٹیس اُٹھن، پیڑ دی لہر اُبھرن

تراٹ پون، (محا) ویکھو: تراٹ اُٹھن

تراٹ پینا، (محا) سروچ ٹیس اُٹھنا

تراٹ مارن، (محا) ویکھو: تراٹ کرن

تراٹ وجن، (محا) زخم وچ ٹیس اُٹھن، درد ہوون، ترپل وجن

تراٹ: (پو،مو) وڈی ساری سل، چھوٹی ڈھیم

تراٹ: (مو) ویکھو: تراٹھ

تراٹاں: (مو) ویکھو: 'تراٹ' جیہدی ایہ جمع اے

تراٹاں پون، (محا) پیڑاں ہوون، درداں ہوون، چیساں نکلن

تراٹر پوون: (محا) نس بھج ہونا

تراٹک: (مذ) نیتراں دی لگ کسے خاص چتھ اُتے لا کے اوس ویلے تک لگا تار ویکھدے رہنا جدوں تک کہ نیتراں وچ جل آ کے نظر تھک نہ جاوے

تراٹکا: (مذ) تیز دُھپ

تراٹکا لگن، (محا) 1۔ حبس ہوون، وٹ ہوون 2۔ گرمی دی شدت وچ وادھا ہوون

تراٹن: (مصدر) 1۔تراٹ پون، چیس پون 2۔پھڑ مارن، ٹرپل مارن، پھوں پھاں وکھاون

تراٹھ: (مو) سریاں اکھاں دی چھیویں پیڑ، چیس، چمک

تراٹی: (مو) سوٹی ماریاں پشو دے پنڈے تے پئی لاس

تراٹی: (پو،مو) نیواں علاقہ، نشیبی

تراجواں: (مذ) ویکھو: تروجا

تراجی: (مذ) ویکھو: تروجا

تراڈ: (مو)1-وڈی ساری سل 2- چھوٹی ڈھیم 3-پانی دی دھار

تراڈ: (مو) ڈھگیاں یاں مجھاں دا ڈکارن، جھوٹے دی بڑھک

تراڈاں: (مو) ویکھو: 'تراڈ' جیہدی ایہ جمع اے

تراڈاں وڈیاں وچ خیر، (اکھا) ویکھو: اُچی دُکان تے پھکا پکوان

تراڈن: (مصدر)1-ڈھگیاں دا ڈکارلون 2- کوکاں مارن، چیکن

تراری: (فم) تیجے سال نوں، تیجا سال

تراریز: (مذ) تراوٹ والا، تر

تراڑ: (مو) 1-پانی دی دھار 2- وڈا پتھر، چٹان، پتھر دی چوڑی سِل، بھارا پتھر 3- تالی

تراڑکا: (مذ) حبس، ہُسڑ، گرمی، وٹ

تراڑھ: (ہند، مذ) اُہرا، اُپلے یاں لکڑیاں دی اگ بال کے اوہدے وچ مکئی دے بھٹے چھلکیاں سمیت سٹ کے بھُندے نیں جیہڑی نہایت لذیذ ہوندے نیں، جیہڑا مکئی دے بٹیاں نوں بھنن دا صحیح طریقہ اے

تراڑی: (مو) تاڑی، تالی، توڑی

تراڑیاں: (مو) تالیاں

تراڑیاں وجانا، (محا) 1- تالیاں وجانا 2- شرمندہ کرنا

ترازو: (فا، مو)1- جوکھن دا آلہ، تکڑی، کنڈا 2-باراں آسمانی برجاں وچوں اک برج دا ناں، میزان

ترازو تول، (صفت) چوّاں ٹلوّاں، سُتھرا، عمدہ، چنگا

ترازو ہوجاون، (محا)1-اکو جیہا ہو جاون، برابر دا ہو جاون 2- سدھیاں ہو جاون 3- تیر دا آر پار ہو کے پھسیا رہون

ترازو ہوون، (محا)1-اکو جیہا ہو ون، برابر دا ہو ون 2-سدھیاں ہوون 3- تیر دا آر پار ہو کے پھسیا رہون

ترازے: (مذ) ٹکڑے، ٹوٹے

ترازے ترازے ہونا، (محا) کسے شے دا تڑک کے یاں زمین تے ڈِگ کے پُرزے پُرزے ہونا، کرچی کرچی ہونا

تراس: (مذ) بیڑا

تراس: (مذ) 1۔ ڈر، سہم، بھے، ونگی: 'یم کا تراس نکٹ نہیں آوے نام جپے جو تیرا (کالی داس) 2۔ حیرانی 3۔کشٹ، تکلیف، دُکھ

تراس تراس کر اُٹھنا، (محا) بھے بھیت ہو جانا، ہاہا کار مچا دینا

تراس: (س، مو) تریہہ، تیہا، پیاس، بھڑکی

تراسا: (مذ، صفت) ڈریا ہویا، سہمیا ہیا، خوف زدہ

تراسا: (مذ، صفت) تریہہ دا ماریا، پیاسا، ترہایا

تراسامی: (صفت) موٹی اسامی

تراسک: (صفت)1-ڈراون والا 2-خوفناک

تراسن: (مذ)1-ڈراون دا عمل 2-ڈراون دا وسیلہ، ڈراون دا ذریعہ 3-ڈر، خوف

تراسواں: (مذ، صفت)1-ترہایا، پیاسا 2-چاہیوان، خواہشمند

تراسی: (صفت) ویکھو: تریاسواں

تراسی: (صفت) ویکھو: تریاسی

تراسیاں: (پو) ویکھو: تریاسیواں

تراسیواں: (عدد، صفت) تراسی دی گنتی پوری کرن والا، بیاسی توں مگرلا، 83واں

تراش: (فا، لاحقہ) کسے اسم دے بعد لگن مگروں اوہنوں اسم فاعل ترکیبی بنا دیندااے تے چھلن، کٹن والے دے معنے دیندا اے، جیویں: جیب تراش، سنگ تراش

تراش: (فا) 1۔ تراشن دا کم، کاٹ، چھلائی 2۔بناوٹ، گھاڑت 3۔اوہ اوزار جس نال حرفاں نوں چھل کے مٹایا جاندا ہے

تراش خراش، (فا،مو) چھل مچھ، کانٹ چھانٹ، سجاوٹ بناوٹ

تراش خراش کرن، (محا) 1۔چھلن مچھن، سجاون بناون، وادھا گھاٹا لاہون 2۔ نظم یاں نثر وچ لفظاں دی کانٹ چھانٹ کر کے سنوارن بناون، اصلاح کرن

تراش دیون، (محا) چھل دیون، کتر دیون، لاہ دیون

پنسل تراش، (مذ) سلو لائیٹ یاں دھات وغیرہ دا بنیا اک قسم دا خول جس وچ بلیڈ لگا ہوندا ہے، ایہہ پنسل گھڑن لئی ورتیا جاندا ہے، گھاڑو

سنگ تراش، (مذ) بت گھاڑا

قلم تراش، (مذ) چاکو، قلم گھڑن والا

تراشن/تراشنا: (مصدر) 1۔گھڑنا، چھلنا 2۔کٹنا، کترنا، کانٹ چھانٹ کرن

تراشہ: (فا، مذ) 1۔پھاڑی، قاش 2۔لوٹا، پُرزہ 3۔ کوئی کٹی ہوئی شے 4۔اک اوزار جیہدے نال پتھراں نوں کھدے وڈھدے نیں

تراشی: (مو) مستری دا اک اوزار

تراضی: (عر، مذ) خوشی ہون دی حالت، شادی وچ مبارک بدی

تراک:(صفت) تیراک، ونگی: 'کئی واری چنگے چنگے تراک تے سہاندے کنڈھے تے سارا سارا دن کدن والے آجڑی پھس جاندے نیں (آندراں، وگل)

تراک تراک پٹا کن، (محا) دبڑ دبڑ بولن، بے واہیا بولن

تراک ہی ڈُبدا ہے، (اکھا) بہتا ہوشیار ہی دھوکھا کھاندا ہے، بہتا چلاک ہی نقصان اُٹھاوندا ہے

تراکا: (صفت) تیراک

تراکرہٹ: (مو) 1۔سر چکرا کے اکھاں اگے تارے نچن 2۔ چکنائی جیہڑی پانی یاں شورے اُتے ہووے 3۔ سنسناہٹ، تھرتھراہٹ

تراکڑ: (صفت) 1۔تراکل، تیجا، ثالث، تیسرا 2۔تریاکل، تیراک 3۔ترکڑ

تراکڑ مچاون، (محا) کاھلی پاون، جلد بازی کرن

تراکڑی: (صفت) جلد بازی کرن والا، کاھلا، تیز طبیعت والا

تراکڑی: (مو) 1۔ ترکڑی 2۔ترتر دی اواز

تراکل: (صفت) تیراک

تراکل: (مذ) تیجا، تیسرا، اوپرا، ثالث

تراکی: (مو) دیکھو: تیراکی

تراگڑی: (مو) لنگوٹی، تڑاگی

تراگی: (مو) دیکھو: تراگڑی

تراگی بنھن، (محا) 1۔دنیا تیاگن، نفس کشی کرن 2۔ کسے کم لئی تیار ہوون

ترالا: (مذ) 1۔پھرتی، تیزی، چُستی 2۔چھال، پلانگھ، گھوڑے دی اک چھڑپی 3۔نشہ، ترنگ، سرشاری، مزہ، سرور

ترالا بھرن، (محا) چھالا مارن، ترکھیاں بھجن، پُھرتی وکھاون، چھیتی چھیتی کوئی کم کرن

ترالا مارن، (محا) ٹرپل مارن، گپ مارن، یکر وڈھن

ترام: (مو) ویکھو: تڑانو

تراما: (مذ) تانبا، ونگی: 'سارا بدن ہویا ایس دا تپدے وانگ ترامے' (قادر یار)

تراما: (مذ) نِکما، فضول، کسے نہ کم دا

تراما گنن، (محا) 1- نکما جانن، فضول سمجھن 2- قدر نہ پچھانن

تراماں: (مذ) نگارا، دھونسا، نقارہ

تراماں: (مذ) تانبہ (دھات)

تراماں تپاون، (محا) رولا پانا، کھپ پانا

ترامبڑا: (مذ) لوہے یاں سلور دی چادر نال بنیا کوڑا چکن والا بیلچہ، ترامڑی چوک، ٹین دا ٹٹیا بھجیا ٹکڑا

ترامڑا: (مذ) ویکھو: ترامبڑا

ترامکا: (پو) چڑھکا، پانی دا ترمکا

ترامن: (مذ) تندور، تنور

ترامن تپانا، (محا) پریشان کرنا، نک وچ دم کر دینا

ترامی: (مو) 1- پرات، لوہے یاں سلور دی بنی گول آٹا گنن والی پرات 2- تانبے دی بنی تھالی یاں پلیٹ 3- اک مقامی مزاح گو موسیقار دا تخلص جیہدا اصل ناں عبدالرشید اے پر شید ترامی دے لقب نال مشہور اے

تران: (مذ) 1- اعتماد، آسرا، سہارا، مدد، پناہ 2- طاقت، ہمت، زور، تان، شکتی، بل 3- ٹیکس 4- حفاظت، سلامتی 5- نجات، مُکتی 6- زرہ 7- جثے دی حفاظت دی چیز

تران تڑٹنا، (محا) ہمت ٹٹنا، ناطاقتی محسوس کرنا، ہمت ہار جانا، کمزوری محسوس کرنا

تران: (مصدر) 1- کسے شے نوں پانی وچ ترن لئی چھڈن، تیراون، پانی دی سطح اُتے کسے شے نوں چلاون، تراون 2- حرکت کراون 3- تور ترائی کرن، میاں بیوی وچ صلح کران 4- پار لاون، کامیاب کرن 5- نجات دیون، معاف کرن

تُران: (مصدر) 1- چلاون، ٹورن 2- صلح کراون 3- راہے پاون

ترانا: (مذ، صفت) 1- پکا، مضبوط، زوردار 2- ساہوکار، امیر

تُرانا: (مذ) سکے چاول جیہڑے پانی وچ بھے کے کھادے جاندے نیں

ترانبا: (مذ) ویکھو: تانبا، ونگی: 'پارس کرے ترانبا سونا اپنے جیہا نہ کیتا' (کالی داس)

تُرانت: (فم) تُرت، اوسے ویلے، چھیتی، فوراً

ترانڈی: (مو، صفت) 1- تردی ہوئی 2- سرسری، اُتلی

ترانڈی نظرے ویکھن، (محا) 1- سرسری نظر نال ویکھن 2- لاپرواہی نال ویکھن

ترانٹ: (مو) ویکھو: تراٹ

ترانڈا: (مذ) ہولاں

ترانگڑ: (مذ) ویکھو: ترنگڑ

تَرانگڑہ: (مذ) ٹین دا پرانا ٹوٹا

ترانگل: (مُل، مو) ویکھو: ترنگلی

ترانگل: (مذ) کسان دا تن شاخہ یاں پنجے دی شکل دا لکڑی دا اِک لما اوزار جہدے نال اوہ توڑی تے پھک اکٹھی کردا اے، ترنگڑ، ترنگلی

ترانگلی: (مو) ویکھو: ترانگل

ترانگھن/ترانگھنا: (مصدر) تانگھن، خواہش کرن، چاہون، اُمید کرن

ترانماں: (صفت) ویکھو: تریانواں

ترانمیں: (صفت) ویکھو: تریانوے

ترانو: (مُل) پڑانو

ترانواں: (صفت) ترانویں دی گنتی پوری کرن والا

ترانوے: (صفت) ویکھو: تریانوے

ترانوے لاون: (محا) 1-دھوکھا دیون، فریب کاری کرن 2-تراہون، ڈراون، دبکاون

ترانویں: (صفت) نوے اتے تن، 93

ترانویں چھکّن، (محا) غصے ہونا، جھڑکنا، ڈانٹنا، مزاج درست کرنا

ترانہ: (فا، مذ) گیت، نغمہ، ونگی: 'امب تے کوئل چھوہے ترانے' (چھیڑنا)

جنگی ترانہ، (مذ) اوہ گیت جو جنگ سے فوجاں نوں ہلاشیری دین لئی گایا جاندا ہے

قومی ترانہ، (مذ) قومی گیت، راشٹری گاؤن

ترانہے: (مصدر) 1-تران توں، کسے شے نوں پانی وچ ترن لئی چھڈن، تیراون، پانی دی سطح اُتے کسے شے نوں چلاون 2- پار لاون، کامیاب کرن 3- نجات دیون، معاف کرن

ترائی: (صفت) 1-طاقت ور، زور دار 2- گھمنڈی 3- حفاظت کرن والا، محافظ 4-امیر، رجیا پُجیا

ترائی: (مو) 1-ترن یاں تران دا اک ڈھنگ 2-تراون والی

تراں: (مو) زور، طاقت، بَل، قوت

تراوا: (مذ) 1-تران والا 2-ملاح، مہاتا 3- نجات دواون والا 4- نفع دیون والا 5-ترن یاں تراون دا عمل 6- صلح کران والا، تورترائی کروان والا، رُسی ہوئی زنانی نوں سوہریاں دے گھر گھلن والا

تراواں: (مذ) طناواں، ترازو دے پلے لکاون والیاں ڈوریاں

تراوت: (مو) 1- عربی لفظ طراوت دا وگاڑ، سِلھ، نمی 2- ٹھنڈک 3- تازگی

تراوتی: (مو) ضلع کرنال وچ اک مشہور تھاں جتھے 1191ء وچ پرتھوی راج چوہان اتے محمد غوری دی لڑائی ہوئی سی

تراوٹ: (مو) ویکھو: تراوت، ونگی: 'موتی تریل دے کھلریا اتے اکھاں وچ تراوٹاں چھا رہیاں' (نل دمینتی)

تراودشی: (مو) ویکھو: ترودشی

تراوڑی: (مو) تراوڑی، ہانڈی

تراون/تراونا: (مصدر) چلاونا، پھراونا، ودع کرنا، بھجوانا

تراون: (مذ) ویکھو: تُران

تراون وکھاون، (محا) زور وکھاون، طاقت دا وکھالا کرن، طاقت دا مظاہرہ کرن

تراوے: (مذ) 1-زور، طاقت 2-تراوا دی جمع

تراوے: (صفت) 1-بِھوں، بتے 2-تیجا، ترتاں دا

تراوے سُورمیاں آپنیں باہیں، (اکھا) جدوں ایہ دسنا ہوئے کہ اپنیاں بانہواں دا زور ای بندے دے کم آوندا اے تاں کہندے نیں

تراوِیح: (ع، مو) تراویحہ دی جمع 1-راحت دیون، خوشی دیون 2-فقہ وچ اوہ نفلی نماز جیہڑی رمضان دے مہینے وچ عشاء دی نماز توں بعد پڑھی جاندی اے

تراوِیں: (مو) 1-تردی ہوئی، چلویں 2-سرسری، اُتلی

تراویں نظر، (مو، صفت) سرسری نظر، چلویں نظر

تراوِیہ: (صفت، عدد) 23 ویہد تے تن

تراہ: (مذ) 1۔ ڈر، تراس، بھے، سہم 2۔ شور، فریاد، پکار 3۔ حیرانی 4۔ دُہائی، اک دم کسے خوفناک یاں عجیب شے نوں ویکھ کے یاں کوئی غیر متوقع اُچی اوازسن کے یاں کسے اچن چیت حرکت دے نتیجے وچ دل نوں لگن والا جھٹکا 5۔ بھاجڑ، بھگدڑ، بھروا دپھڑی، وَنگی: 'دارے بیٹھے کھیوے جٹ دا، گیا سُن دیاں نکل تراہ' (سراج قادری)

تراہ پاون، (محا) خوف پیدا کرن، ڈر پاون، رعب پاون

تراہ تراہ، (او) بچاؤ، رحم کرو، رکھیا کرو

تراہ تراہ کرنا، (محا) دہائی پاونا

تراہ تراہ مچنا، (محا) دہائی پینا

تراہ تراہ ہونا، (محا) دُہائی مچنا

تراہ تیجک، (فا، مذ) 1- تارا میرا، جالیوں، 2-(فم) حالوں

تراہ دینا، (محا) ڈرا دینا، باہر کڈھنا، کھدیڑنا

تراہ دیون، (محا) 1-ڈرا دیون، خوف دور کر دیون 2-باہر کڈھن

تراہ کڈھ دیون، (محا) ڈرا دیون، خوف دور کر دیون، تروہ کڈھ دیون

تراہ کڈھ دینا، (محا) ڈرا دینا

تراہ کڈھ لینا، (محا) بہت ڈرا دینا

تراہ کڈھنا، (محا) کسے نوں اچانک ڈرا دینا، چونکا دینا

تراہ نکلنا، (محا) اچانک ڈر جانا، سہم جانا، چونک اٹھنا

تراہ: (مذ) تن راہ دی تخفیف، اوہ تھاں جتھے تن راہ کٹھے ہوندے ہون

تراہا: (مذ) تن راہا، اوہ تھاں جتھے تن راہ اکٹھے ملن

تراہڑ: (صفت) ترہکن والا جانور، چمکن والا جانور، ڈر جاون والا ڈنگر، پشو

تراہکن: (مصدر) 1-ترتر دا بولن 2-ڈرن، ترہن

تراہکوان: (مصدر) ویکھو: تراہکواون

تراہکواون: (مصدر) 1-ترتر دا بلواون 2-ڈرواون، بِرکواون

تراہن/تراہنا: (مصدر) ڈرنا، سہنا، ڈرانا، تنبیہ کرنا، خوف دلانا، باز رہن دی تنبیہ کرنا، پچھے ہٹاونا، باہر کڈھنا، کھچنا کھویڑنا

تراہون: (مصدر) 1-ڈراون، تراہ کڈھن 2-پچھے ہٹاون 3-باہر کڈھ، مال ڈنگر نوں پیلیاں وچوں موڑن 4-کُتے بلی نوں نساون

تراہی: (مو) روانگی، ترن دا عمل، وَنگی: 'ماہی دی تراہی دی بلبل پئی بیر کن' (ہیر بھگوان سنگھ)

تراہی رکھن: (محا) ڈرائی رکھن، دُرکاری رکھن

تُراہی: (مو) نجات دی تھاں، پناہ دی تھاں

ترائن تپاون: (محا) اودھم مچانا، ہنگامہ کرنا

تراؤ: (صفت) 1-تران والا 2- نجات دیون والا 3- پار لاون والا

تراؤ: (مذ) تیراک، تیرن دا ماہر، تیرن والا

تراؤ پانی، (مذ) اونا کو پانی جیہدے وچ تریا جا سکے

ترائی: (مو) 1۔ پہاڑ دا دامن 2۔ کچھا 3۔ ہمالیہ دی کنڈھی وچ اک میدان جو جمنا توں برہم پتر تک پھیلیا ہویا ہے 4۔ جوہ، چراند 5۔ دلدل

ترائی: (مو) تر کرن دا کم

ترائی کرنا، (محا) تر کرنا، پانی لانا، تازہ کرنا

ترائی ہوون، (محا) چھڑکا ہوون، تر ہوون

تُرائی: (مو) 1-تُراون دا عمل، ٹورن دا کم 2-تُرن دا عمل، تُرن دا کم 3-دوہٹی نوں ماپیاں گھروں رخصت کرن دا عمل 4- رضائی، لیف 5-پُھرتی، تیزی

ترائے: (صفت) ویکھو: ترے

ترائیوے: (صفت) ترنوں ای، ترنوں

ترب: (صفت) لما

ترب: (مذ) ویکھو: ترپ

ترب: (فا، مو) پولی

تُرب: (پو) تاش دی کھیڈ وچ رنگین پتے

تُربت: (عر، مو) قبر، گور، مٹی، ونگی: 'پیر سچے دی تُربت اگے دوئے سوالی ہوئے' (سیف)

تربتر: (فم) بالکل گلا، بھجیا ہونا، نکو نک ہونا

تربٹون: (صفت) چوسن والا، سوکن والا، سنجرن والا

تُربگوں: (صفت) بھگونا، تر کرنا

ترنجل: (مذ) 1- موٹیاں موٹیاں گول لال اکھاں والا اُلو ورگا پنچھی، رات نوں شکار کرن والا پنچھی 2- سیانا، عقل مند

تربد: (فا، مذ) اک بوٹا جس دی جڑھ دوائیاں وچ ورتی جاندی ہے

تُربد موصوف: (مو) ترودی، تیرڑی

ترِ بدھ: (صفت) تناں تہاں والا، تہرا، تن طرحاں دا

تربدھ بندھن، (مذ) 1۔ ستو، رجو، تمے تنے گناں دے بندھن 2۔ سنچت،

تربدھ جوگ، (مذ) تن قسم دے جوگ ارتھات ہٹھ یوگ، کرم یوگ، سہج یوگ

تربدھ کرم، (مذ) 1۔ من، بانی اتے سریر سمبندھی کرم، تن قسم دے کرم 2۔ اُتم، مدھم اتے نیچ کرم

تربُڈ: (صفت) پوری طرحاں ڈُبیا ہویا، بھجیا ہویا، بھریا ہویا

تربُڈ: (فا، مو) ہنجھو بھری

تربرا: (مذ) ویکھو: تروڑا

تربڑ: (صفت) تیسرا

تربڑا: (مذ) سر اُتے پائی ہوئی گرم پانی دی دھار

ترِ بڑا: (مذ) ٹیلا، دھربڑا

تربڑی: (لہند، مو) ویکھو: تیوڑی، ونگی: 'رس نہ جن متھے پا نہ تریڑی توں رٹھوں کیہڑی گلوں'

تربڑی: (مو) پہاڑی کھیرا، ککڑی

تربُز: (فا، مذ) تربوز، ہدوانہ

تربُص: (عر، مذ) اُمید رکھنا، توقف کرنا

تُربکا: (مذ) قطرہ، تُبکا، چویا، وَنگی: 'تُربکے تُر کے اکھ دِسے' (نجم)

تُربکا تُربکا، (فم) قطرہ قطرہ، تُبکا تُبکا، قطرہ، تُبکا، چویا

تُربکن/تربکنا: (مصدر) 1- تربھکن 2- ڈرن، خوف کھاون 3- ستے پیاں یاں بخار دی حالت وچ اچانک ڈر جاون

تُربکے: (مذ) تُربکا توں

تربلا: (مذ) 1- تیل یاں روغن رلیا پانی، ترمرا، چکنائی دا داغ 2- اوہ تارا جیہڑا دماغ دے صدمے یاں کمزوری پاروں اَکھ دے ساہمنے اُڈدا ہویا نظر آندا اے

تربن: (فل) ویکھو: تونا

تُربن: (مصدر) جانور وغیرہ دا حمل ڈِگ جاون، ترد جاون

تَرُبُور: (مذ) ددھیالی رشتہ دار، چچازاد

تربوز: (فا، مذ) ہدوانا، متیرا، ریندا، وَنگی: 'تُخم تربوز مول نہ ہوندے توڑ کمے لے جایئے ہُوْ' (باہو)

تَربُوز: (مذ) 1- دُشمن 2- اجیہا رشتے دار جیہڑا اپنے کسے رشتے دار دی خوشی وچ دلی طور تے ناخوش ہووے پر ویکھن نوں خوش نظر آوے، شریک وی کہندے نیں

تربوزی: (صفت) تربوز دے گدے دے رنگ ورگا

تربوزیاں: (صفت) ویکھو: تربوزی

تربول: (لہند) جان والا پشو

تربہیاں: (مذ، صفت) ترِ بہیاتوں، تن دن دا باسی، بیہا

ترِبھر: (صفت) 1- غصے نال بھریا ہویا، غصیل، جوشیلا 2- بکھریا ہویا، منتشر

تَرُبھڑا: (مذ) اک خودرو سبزی دا بوٹا، ساگ

تربھک: (مو) 1- ڈر، خوف 2- خوف نال، ڈر کے اچھلن دا عمل 3- ٹیس، چیک

تربھک جانا، (محا) چونک پینا، ڈر جانا

ترِبھکان: (مصدر) ویکھو: ترِبھکاون

ترِبھکاون: (مصدر) تھکاون، ترٹھاون، ڈراون، تروہ کڈھن

تربھکدے: (مو) تربھک توں اے 1- ڈر، خوف 2- خوف نال ڈر کے اُچھلن دا عمل 3- ٹیس، چیک

تربھکن/تربھکنا: (مصدر) 1- ڈرن، خوف کھاون 2- اچانک ڈر جاون، سُتیاں ہوئیاں خوف نال جاگ جانا (جھٹکے دے نال)

ترِبھکنی: (مو) ڈر، خوف، تربھکن دا عمل

ترِبھکوان: (مصدر) ویکھو: ترِبھکواون

ترِبھکواون: (مصدر) تھکواون، ترٹھواون، ڈرواون، تروہ کڈھواون

ترِبھکجن: (مصدر) ویکھو: تربھکن

ترِبھکین: (مصدر) ویکھو: تربھکن

ترِبھکیون: (مصدر) ویکھو: تربھکن

تربھوڑی: (مو) اک کیڑے دا ناں

تربھون: (مذ) تن لوک ارتھات سورگ لوک، مات لوک، پاتال لوک

تربھون ناتھ: (مذ) 1- کرتار، پار، برہم 2- شو، مہاں دیو، وَنگی: 'انک پاتک ہرتا تربھون ناتھ ری' (دھنا ترلوچن)

تربیت: (ع، مو) 1-پالن پوسن، پرورش کرن، تہذیب سکھاون 2-سکھیا

تربیت کرن، (محا) ادب آداب سکھاون، پالن پوسن، پرورش کرن

تریَڑ: (مذ،صفت)1-اڑیل، اڑی کھورا،ضدی 2-غصے والا

تربنی: (مو) ویکھو: ترپنی

ترپ: (مذ) چھلانگ، چھال، ترپنا دا فعل امر

ترپ کھلونا، (محا) دُدھ چون سمے گاں مہیں دا چھڑاں مارنا،ٹپ پیٹا

ترپ: (انگ، مذ Triumph) دا وگڑیا روپ 1- تاش دی اک کھیڈ جس وچ رنگ ملدے نیں 2- تاش دا رنگ

ترپ تاس، (مذ) ویکھو: ترپتی

ترپ تاسنا، (محا) راضی ہونا، خوش ہونا، مطمئن ہونا

ترپ تانی، (فم) ویکھو: ترپ تاونا، ونگی: 'ٹھیک نام جیہڑا ترپ تان والا ہوئی ملویا سنت بھنڈار وچوں' (فنا دا مکان)

ترپ: (مو) 1- قطرہ، بوند، تبکا 2- خوشی ،سکون

ترپ تاونا، (محا) مطمئن کرنا، خوش کرنا، راضی کرنا

ترپ تائن، (مذ) آرام سکون دی حالت

ترپ ترپ، (صوت) تُبکا تُبکا کر کے، تُبکا تُبکا پانی دے ڈگن دی اواز

ترپ تیونا، (محا) ویکھو: ترپ تاسنا

ترپ چال، (مو) تاش وچ رنگ دے پتے دی کھیڈ

ترپ کڈھاونا، (محا) تاش دی کھیڈ وچ مخالف دھڑے دے رنگ دے پتے سراں راہیں ختم کراونا

ترپ لاونا، (محا) تاش وچ کسے دے سرنوں رنگ دے پتے نال کٹنا

ترپ ہرا، (مذ) تیجے پہر وجن والے گھڑیال دی اواز، ونگی: 'ترپ ہرا وجے نوں چر ہو چکا ہے' (کا گو چڑیاں)

گنڈھ ترُپ، (مذ) گنڈھ تپ

تُرپ/ترپ: (مذ)1-انگریزی لفظ (Troop) دا وگاڑ، فوجی سواراں دا اک گروہ جیہدے وچ اک گروہ اندر سٹھ توں اسی تیکر نفری ہوندی اے، فوجی دستہ 2- آر پار سوراخ کرن دا عمل 3- گنڈھن دا عمل 4- تروپا دی تخفیف، گانڈھا، ٹانکا

تَرپا: (مو)1-شرم، حیا، لاج 2-بیسوا، طوائف شرمندہ، نموجھانا

ترپا: (مذ) چھڑپا، چھال

ترپا مارنا، (محا) ٹپنا، کسے تھاں تے اُچھل کے چڑھنا

تُرپا: (مو)1-آر پار کرن والا، زخمی کرن والا 2-پھٹڑ، زخمی 3-تروپے لگا ہویا 4-تروپا، ٹانکا، گانڈھا

ترپاٹھی: (مذ) 1- تناں ویداں دے پڑھن والا 2- برہمناں دی اک جاتی

ترپال: (مذ) اک قسم دا موم جامہ جو مینہہ توں بچاون لئی چیزاں اُتے تانیا جاندا اے اتے جس دے وچوں پانی نہیں لنگھ سکدا، واٹر پروف کپڑا

ترپان/ترپانا: (مصدر) 1-ترپھان، دُکھی کرن، بے چین کرن 2-ڈران، دھمکاون، تروکڈھن 3-ٹپاون، چھلاون، کداون

ترپاون: (مصدر) 1- اُکساون، بھڑکاون، بے چین کرن، بے قرار کرن، چِتنا لاون

ترپاونا: (فعم) ٹپاونا، توپا لاونا، سیواونا، سلائی کراونا

ترپائی: (مو) 1- سیون دا کم، ٹیڈھے توپے دی سلائی جو ہتھ نال کیتی جاندی اے 2- سیون دی مزدوری 3- تناں لتاں والی میز، تپائی

ترپائی کرنا، (محا) 1- سوئی دھاگے نال ٹانکے لانا 2- پٹائی کرنا، مارنا، کٹاپا چاڑھنا

تَرپت: (مذ، صفت) شرمندہ، شرمایا ہویا

ترِپت: (مو) تسلی، تشفی، حوصلہ، خوشی

تُرپت: (صفت) رجیا ہویا

تُرپت تونت، (صفت) بھوجن نال رجیا ہویا، ترپت

ترپتا: (مو) گورو نانک دیو جی دی ماں دا ناں

ترِپتا: (مو) ویکھو: ترپ

ترپتن/ترپتنا: (مصدر) راضی ہونا، مطمئن ہونا، خوش ہونا

ترپتی: (مو) نشہ، رج، آرام، سکون، اطمینان

ترپٹ: (مذ) فرشی کپڑا

ترپراری: (مذ) شومہاں دیو، ونگی: 'سندر روپ انوپ مورتی، گھڑی آپ ترپراری' (دشولکھاری)

ترپڑ: (مذ) 1- ٹاٹ، بوریا، تپڑ، لسی رضائی یاں جُلی، بکری دی اُن دا بنیا ہویا ٹاٹ 2- ٹُٹی ہوئی جُتی، چھتر 3- ناکارہ، نِکما، خراب 4- لِسا ماڑا، کمزور 5- بڈھا کھوسٹ، بکریاں دے والاں دا بنیا ہویا ٹاٹ، ایس نوں گدھیاں تے پاون لئی ورتیا جاندا اے

ترپڑ تھوہر، (مذ) تھوہر دی اک قسم جس دے کنڈیالے موئے پتے جُتی دے تلے ورگے ہوندے نیں، چھتر تھوہر

ترپڑ کھیٹنا، (محا) بہت غریبی دے دن کٹنا، غریبی دی حالت

ترپڑ گھسیا، (مذ، صفت) 1- بڈھا کھوسٹ 2- پرانا

ترپُڑ: (مو) بنجر زمین، ویران زمین، ناکارہ بھوئیں

ترپڑانا: (فل) پٹنا، پھُدکنا، غصے وچ ہونا

ترپڑی: (مو) ترپڑ دی تصغیر، ٹاٹ یاں بوری دا ٹوٹا

ترپک: (صوت) چوئے دے ڈگن دی اواز، اتھرواں دے ڈگن دی اواز

ترپک ترپک، (صوت) وگ تک، چوئے دے ڈگن دی اواز، ترپ ترپ

ترپکن: (مصدر) پانی دے چوئے ڈگن دی اواز آون

ترپل: (مو) 1- چِنتا، بے قرار 2- خواہش، آرزو، طلب

ترِپل: (مذ) سوراخ کرن والا، آر پار کرن والا، سلائی کرن والا

تُرپل: (مو) غصے وچ آنا، ناراض ہونا

ترپلا مارنا: (محا) ڈر یاں خوف نال اُچھل کے دور ہو جانا، غصے وچ ناراضگی دا اظہار کرن لئی اُچھل کے دور ہو جانا

ترپلھی: (مو) ویکھو: ترپلی

ترپلھیاں مارنا: (محا) بچاؤ لئی ادھر اُدھر جھکھاں مارنا

ترپلی: (مو) ٹپوسی، چھال

ترپلیاں: (مو) چوکڑیاں

ترپن: (مو) دلاسا، تسلی، حوصلہ

ترپن: (مصدر)1- چھال مارن، اُلانگھن، ٹپن، کدن، ٹپوسی مارن 2- تڑپھن، بے قرار ہوون، بے چین ہوون

تُرپن/تُرپنا: (مصدر) ٹپنا، سیونا، سلائی کرنا، ٹانکے لانا، ترپائی کرنا، تروپے لانا کپڑے دی سلائی توں موڑ کے دوبارہ سلائی کرنا

ترپنڈ: (مذ) بھسم دیاں تن ٹیڈھیاں لکیراں دا تِلک جس نوں شِولوک متھے تے لاوندے ہن

ترپوان: (مصدر) ویکھو: ترپاون

ترپاون: (مصدر) پٹواون، اُچھلواون، کدواون

ترپوت: (صفت)1- تن پٹاں، تن لگاں والا2- تن عرض والی چدر

ترپھکھی: (مو) اک جڑی بوٹی جیہڑی معدے دی پیڑیاں ریح نوں دور کرن دی تاثیر رکھدی اے

ترپھا: (صفت) عجیب، اچنبھا

ترپھا: () اکھ دا پھیر، پل

ترپھاٹ: (مذ) ترپھلاٹ، بے چینی، گھبراہٹ، چِنتا

ترپھان: (مذ)1- طرفان جو چین دے سنکیانگ صوبے دا اک شہر ہے، شاید ایتھوں دی اُن مشہور ہوندی سی2-(مو) اک طرحاں دی پشم

ترپھانی: (مو) سنتال بنان والی اک قسم دی اُن

ترپھٹ: (مذ) جی بھر کے

ترپھرا: (مذ، صفت) پُھرتیلا، چالاک، ہوشیار

ترپھراون/ترپھراونا: (مصدر) 1۔ تکڑا ہونا، راضی ہونا، صحت یاب ہونا2۔ موٹا ہونا

ترپھڑ: (مذ) اک بیماری جیہدے وچ خون دی خرابی پاروں جسم اُتے نکے نکے دانے نکل آوندے نیں، چھالے

ترپھلا: (مذ) ہرڑ بہیڑے اوَلے دا سفوف یاں معجون

ترپھن: (مصدر) تڑپھن، بے قرار ہوون، بے چین ہوون

ترپُھو ترپُھو کرن: (محا)1- بہت ڈرن، سہمن 2- بے چین ہوون، بے قرار ہوون، چِنتا لگن

ترپی: (مذ) ریاست لستاں نواب دے نیڑے اک وڈے پنڈ داناں جیہڑا ضلع مانسہرہ وچ شامل اے

تَرپّی: (مو) اوہ تھاں جتھوں دریا آسانی نال پار کیتا جاسکے

تَرپّے: (ہند، مذ) ٹپے، چھلانگ لائے، اُتھے چڑھے

تَرِپیا: (مذ) ویکھو: تَرِپن

ترپیل: (مو) ویکھو: ترپال

تُرت: (مو، صفت) 1 - چلن دی حالت، چال، ٹور 2 - چالاکی، ہوشیاری3- دوٹوک، صاف، سِدھا، چھیتی، جلدی، فوراً، جھٹ پٹ، فوراً، ہنے، ایسے ویلے، تُرکی بہ تُرکی، چھیتی، ونگی: 'کہے دمودر ڈھل نہ بندی، تیاری ترت کریہے' (دمودر)

تُرت پھرت، (فم)1- فٹافٹ، چھیتی، اوسے ویلے، فوراً2- کاھلی نال، تیزی نال، پُھرتی نال

تُرت پھرتا، (فم) چالاک، جلد باز، کاھلا، شرارتی

تُرت پھوت، (فم) ویکھو: تُرت پُھرت

تُرت دان مہاں پُن، (اکھا) جدوں دین جوگ رقم جھٹ پٹ دتی جاوے اودوں کہندے نیں

ترتا: (مذ،صفت) تن گُنا

تُرتا: (مذ،صفت) جھٹ پٹ ہون والا، جلد باز، انوکھا

تُرتا بُھرتی، (مذ) پُھرتی، چالاکی، تیزی طرار

تُرتا تُرت، (صفت) ویکھو: تُرت

ترتالھی: (مذ) ویکھو: ترتالی

ترتالھیاں: (صفت) ویکھو: ترتالیواں

ترتالھیواں: (صفت) ترتالی دی گنتی پوری کرن والا

ترتالی: (عدد،صفت) تیتالی، چالھی اتے تن، 43

ترتالیاں: (مذ) ترتالی دی گنتی پوری کرن والا

ترتر: (مو) 1- بحث تکرار، کِل کِل 2- لڑائی، جھیڑا

ترتر کرن، (محا) فضول بحث کرن، تیز تیز بولن، جھیڑا کرن، جھگڑا کرن، لڑائی کرن

تُرتُر: (مو) ہٹ ہٹ، ہِڑ ہِڑ

تُرتُر تکن، (محا) ہٹ ہٹ تکن، حیرانی یاں حسرت نال ویکھن

تُرتُر دیکھنا، (محا) بغیر پلک جھپکائے ویکھدے رہنا

تُرتُر ڈیکھن، (محا) غور نال ویکھن، ٹکٹکی لاون، گھور کے ویکھن

ترترا: (مذ) اِک قسم دا ساگ، تاندلا

ترترا: (مذ، صفت) چُست، چلاک، پھرتیلا، چھوہلا، ونگی: 'بنک بچہ ترترا، جل تھل ورتے سہج وڈانے' (بھاگ)

ترتران: (مصدر) تھندا ہوون، تر ہوون، گھیو وچ ڈُبیا ہوون

ترتران: (مصدر) قطرے ڈگن، کسے شے دا ڈگن

تُرتُران: (مصدر) ویکھو: تُرتُراون

تُرتُراون: (مصدر) چُستی وکھاون، کالھی کرن

ترتراون: (مصدر) ویکھو: ترتران

ترتراون: (مصدر) ویکھو: ترتران

تُرتُرتر کنا: (محا) ہٹ ہٹ ویکھنا، ونگی: 'تر تر تر کے رُخ نبی دا شوقوں دیدا اُٹھاکے' (گل، پو)

ترترندا: (مذ) دن دا اوہ ویلا جدوں سورج لکن ہی والا ہووے، مغرب دا ویلا

ترتری: (مو) ترئی، بگل، باجے، ترٹیاں باجے

ترتریٹ: (فم) ویکھو: تربتر، ونگی: 'پسینے نال اوس دا پنڈا ترتریٹ ہو گیا' (دگل)

تُرتلا: (مذ،صفت) 1- چالاک، ہوشیار، پُھرتیلا 2- کالھا، جلد باز

ترتولا/ترھولا: (مذ) 1- ترتھلا، ہلچل، ہڑ دُڑ، افراتفری 2- ہڑ دُڑ مچاون والا، ترتھلی مچاون والا

ترتھل: (مذ+مو) بیٹھلی اُتے، اُتھل پُتھل، اُپڑ دھم، ہل چل

ترتھل پاون، (محا) بُھچال لیاون، اَت چکن

ترتھل مچاون، (محا) ویکھو: ترتھل پاون

ترتھلا: (مذ) اُتھل پُتھل

ترتھلان: (مصدر) ویکھو: ترتھلاون

ترتھلاون: (مصدر) تھرتلاون، تھرتلی مچاون

ترتھلن/ترتھلنا: (مصدر) انقلاب پیدا کرن، ہلچل مچاون، ترتھلی مچاون

ترتھلی: (مو) اُتھل پتھل، اپڑ دھمی، ہل چل ہبھڑ دھپڑی، کھلبلی

ترتھلی پاون، (محا) اُدھڑ دھمی چکن، ہلچل مچاون

ترتھلی پتھلی، (مو) اُتھل پتھل، اپڑ دھمی، ونگی: 'ایس ترتھلی پتھلی پاروں ٹلہ وی ڈب پینیدا' (سیف)

ترتھلی پون، (محا) ویکھو: ترتھلی پاون

ترتھلی جانا، (محا) بھڑتھو پاونا، ونگی: 'نہ ڈھّی اوس پک داہڑی اوس دی ایس ترتھلی جائی' (سیف)

ترتھلی چکی رکھنا، (محا) بھڑتھو پائی رکھنا، ونگی: 'عشق امن دے نال نہیں، بہن دیندا چکی رکھدا سدا ترتھلیائے جی' (کالی داس)

ترتھلی مچاون، (محا) ویکھو: ترتھل پاون

ترتھلی مچن، (محا) ویکھو: ترتھلی پون

ترتی: (مذ) پارلگن، کامیاب ہوون، وصول ہوون، رقم ملن، چلنا

ترُتی: (مو) 1۔پھرتی، جلدی، چھیتی، کاھلی 2۔چالاکی، ہوشیاری 3۔ڈھلی، شروع دی 4۔اوس ای ویلے دی

ترُتی پھرتی، (فم) جھٹ پٹ، ترُت، اوسے ویلے، فوراً

ترتیا: (مو) پکھ دی تیسری تب، تیج

ترتیب: (عر، مو) 1۔درجہ بدرجہ رکھن، ڈھنگ نال رکھن 2۔درستی، سجاوٹ، ڈھنگ

ترتیب سر، (فم) سلسلے وار، ڈھنگ نال، سلیقے نال

ترتیب وار، (فم) ویکھو: ترتیب سر

ترتیبن/ترتیبنا: (مصدر) ترتیب دینا، ڈھنگ نال رکھنا

ترتیل: (عر، مو) 1۔رُک رُک کے صاف صاف پڑھن 2۔قرآن پاک نوں بڑے ٹھہراؤ نال تے لفظاں دے صحیح تلفظ نال پڑھن

ترَٹ: (مو) موٹا رسا جیہنوں گھما کے اواز کڈھی جاندی اے، چڑیاں کاں اُڈانی، گھمانی

ترَٹ پوون، (محا) وین ہونا، ماتم ہونا، جھگڑا ہونا

ترَٹ مچاون، (محا) کاھلی کرن، چھیتی کرن، جلدی کرن

ترَٹ: (مو) تریہہ، پیاس، بھڑکی

ترُٹ: (مذ+مو) 1۔ٹُٹ 2۔لوڑ، کمی

ترُٹ ڈھینا، (محا) بجھ بجھ جانا

ترُٹ مویا، (مذ) بددعا دے الفاظ

ترٹا: (صفت) 1۔ٹُٹا بھجا، تھکیا ٹُٹیا 2۔وچھڑیا ہویا

ترُٹن/ترُٹنا: (مصدر) 1۔ٹُٹنا، بھجنا، ٹکڑے ٹکڑے ہونا 2۔اڈاڈ ہونا، وچھڑنا، وکھ ہونا 3۔گھات آنا 4۔لِسا ہو جانا 5۔مفلس ہونا، کنگال ہونا 6۔نازل ہونا 7۔جوڑاں وچ درد ہونا 8۔تباہ برباد ہونا 9۔نہر یاں کھالے وچوں پانی دا باہر نکل جانا 10۔حملہ کرن

ترُٹہ: (مذ) اک جنگلی جانور (جیہڑا نکے کھوتے دی جسامت دا ہوندا اے) ایہہ اپنی دھون نوں کھبے نہیں موڑ سکدا، جے کسے بندے اُتے حملہ آور ہووے تے اوہ بندہ اوہدی سیدھ توں سجے کھبے ہو جائے تے ایہہ سدھا اگے نکل جاندا اے، سور، باہرلا

ترَٹھ: (مو) 1۔خوف، ڈر، دہشت، تراہ 2۔بھگدڑ، ہلچل

ترَٹھ جانا، (محا) ڈر کے چونکنا، پوترنا (گھوڑے وغیرہ دا)

ترٹھا: (مذ) ڈریا ہویا، تریہہ گیا ہویا

ترَٹھاویا، (مذ) ڈریا ہویا، پوتریا ہویا

ترُٹھا: (مذ) گرو، دیوتا یاں پرمیشور، جیہڑا پرسن یاں دیال ہووے، ونگی:

'ترٹھاہاں رانبے منگ میتھوں دوجیوار کہیا اجے ہے ویلا'

ترٹھان: (مصدر) ویکھو: ترٹھاون

ترٹھاوا: (مذ) پریشان، ڈریا، سہمیا، خوف زدہ

ترٹھاون: (مصدر) 1-ڈراون، خوف زدہ کرن، تروہ کڈھن، تربھکاون، تراہون 2-خوش کرن، خوشامد کرن، تڑاون

ترٹھن/تھرٹھنا: (مصدر) ٹھٹھنا، ہجنا، ڈرنا، خوف کھانا، بدکنا، اچانک ڈر کے ہجھ کھلونا، سہمنا، ونگی: 'نالے سہتی دے حال تے رب ترٹھا جو گی دلیاں دا مالک آیا ئی' (وارث شاہ)

ترُٹھن/ترُٹھنا: (مصدر) خوش ہوون، ترس کھاون، مہربان ہوون

ترٹھوان: (مصدر) ویکھو: ترٹھواون

ترُٹھوان: (مصدر) ویکھو: ترُٹھواون

ترٹھواون: (مصدر) 1-ڈراون، تروہ کڈھواون 2-نٹھواون، ہجواون

ترُٹھواون: (مصدر) مہربان کراون، راضی کراون، خوش کراون

ترَٹھی: (مو) ویکھو: ترٹھا

ترٹھے: (مذ) ویکھو: 'ترٹھا' جیہدی ایہہ جمع اے

ترٹھیا: (مذ) ڈریا، تریہہ گیا ہویا، تربھکیا ہویا

ترٹھیا ہوون، (محا) ڈریا ہوون، سہمیا ہوون، تربھکیا ہوون

ترٹھیاں: (مو) ڈرگئیاں، خوف کھا گئیاں

ترٹی: (مو) 1- کپڑے دا ٹوٹا 2- پردہ 3- کنایۂ، محنت، کوشش 4- ساکھ

ترٹی: (مو) نقصان، تباہی بربادی

ترَٹی تے کاں لوکنا، (محا) بددعا (تیرا سرمایہ لُٹ جائے)

ترٹی چوڑ، (مو) گھر دی تباہی، بربادی، ونگی: 'صاحباں نوں جٹ لے گیا، کر گیا ترٹی چوڑ' (مرزا بھگوان سنگھ)

ترَٹی چوڑ کرنا، (محا) کنگال کرنا، سرمایہ تباہ کرنا

ترَٹی چوڑ ہونا، (محا) بیڑا غرق ہونا، تباہ ہونا، برباد ہونا

ترٹی چو یجن، (محا) تباہی ہونا

ترٹی گالنا، (محا) ترٹی چوڑ کرنا، برباد کرنا، تباہ کرنا، ونگی: 'ایویں رل کے خویش قبیلہ اوس دی ترٹی گالی' (گل)

ترُٹے: (مذ) 1- ٹٹے، ٹکڑے ٹکڑے ہوئے 2- وچھڑے، دکھ ہوئے

ترَٹیاں: (مو) ترَٹی دی جمع 1- کپڑے دا ٹوٹا 2- پردہ 3- کنایۂ، محنت، کوشش 4- ساکھ

ترٹیاں: (مو) ترٹی دی جمع، نقصان، تباہی بربادی

ترَٹیاں چوڑ کرن، (محا) تباہ کرنا، برباد کرنا، ونگی: 'کسی مسکین مسافر پھاتھے، چوڑ کیتو نے ترَٹیاں' (خواجہ فرید)

ترج: (مو) 1- کپڑے دی کاتر 2- ترے کونے، تکون

ترج: (مذ+مو) 1- تیجا ہون دی حالت، ثلث 2- بیگانگی، اوپراپن 3- کھیڈ وچ تیجے نمبر تے آن والی واری

ترجان گیاں اوہ جیہناں دے ایہہ ملاندیاں نیں پٹیاں، سیر پاندیاں نیں کھیہہ، جینہاں دے ایہہ: (اکھا) جدوں کسے دا سائیں لاپرواہ تے آوارہ نکما، نکھٹو ہووے تاں کہندے نیں

ترجاون: (مصدر) 1- نہال ہو جاون، رج جاون 2- اُچا رتبہ پاون، نامی گرامی ہوون، چنگا ناں کماون 3- خوش قسمت ہو جاون 4- آخرت سنور جاون، نجات حاصل ہوون 5- کامیاب ہو جاون

ترجڑ: (مو) تلوار، کٹاری

ترجڑا: (مذ،صفت) ویکھو: ترجڑ

ترجک: (صفت)1-ترچھا، ٹیڈھا، ونگا2-شوخا، بانکا

ترجل: (مذ)تلیر، سردیاں وچ پاکستان آون والا سفید کالا پرندہ، چڑیاں توں کُجھ وڈا پرندہ جو ریوڑ وچ چگدا تے پھردا اے

ترِجل: (صفت)1-تیجا، تیسرا2-تیجا بال، دو بچیاں مگروں پیدا ہون والا

ترِجلا: (مذ،صفت) ویکھو: ترِجل

ترجمان: (عر،صفت) 1-روانی نال بولن والا 2-ترجمانی کرن والا، ترجمہ کرن والا،کھول کے بیان کرن والا3-نمائندہ، ایلچی

ترجمانی: (مو)1-روانی نال بولن دی کیفیت، خوش بیانی 2-نمائندگی، ایلچی پُنا3-کسے دوجی زبان یاں کسے ہور بندے دے وچاراں نوں اُلتھاون داعمل

ترجمہ: (عر، مذ)1-اک بولی نوں دوجی وچ بدلن داعمل، اُلتھا2-کسے دی حیاتی دا تذکرہ

ترجن: (مصدر)روکن، منع کرن، ڈکن

ترجن: (صفت)1-دھمکی، پھبکی2-رکاوٹ، اڑکا

ترِجن: (مو،صفت) تیجی، دو مجھ یاں گاواں مگروں پیدا ہون والی

ترجنی: (مو)انگوٹھے دے نال دی اُنگل

ترِجو: (صفت) تیجا، سوم

ترجھ: (مو) ویکھو: ترج

ترجیح: (عر،مو) 1-پہل یاں بڑھوتری دین داعمل، وڈپ، وڈیائی، برتری، پہل 2-اک چیز یاں بندے نوں دوجے توں چنگا جانن

ترجیح دیون، (محا) کسے نوں وڈا جانن، اہمیت دیون، اک نوں دوجے نالوں چنگیاں جانن

ترجیح رکھن، (محا) کوئی وڈیائی رکھن، دوجے نالوں چنگا ہوون

ترجیع: (عر،مو)1-پچھانہ پرتن2-کسے ستارے دا لہندیوں چڑھدے ول جاون3-واپسی، پرتاوا

ترجیع بند، (عر+فا،مو)نظم دی اجیہی قسم جیہدے وچ کُجھ شعراں دے بندمگروں اک شعر بار بار آوے

ترچھ: (مذ)1-ترچھاپن، ٹیڈھاپن، ونگ2-مخالف

ترچھا: (مذ،صفت)1-ونگا، ٹیڈھا، آڈا، کواسا2-جھکیاہویا، کُبا، بھیڑا، غضیل

ترچھاپن، (مذ)1-ونگاپن، ٹیڈھ، آڈھ، کُب، بھیڑ2-غصہ

ترچھا کرن، (محا)ونگا کرن، ٹیڈھا کرن

ترچھالگن، (محا)ونگا دسن، آڈا وکھون

ترچھا ویکھن، (محا)1-بھینگیاں نظراں نال ویکھن، ٹیڈھیاں اکھاں نال ویکھن 2-محبوب نوں چوری چوری ویکھن

ترچھا ہوون، (محا)ونگا ہوون، آڈا ہوون

ترچھان: (مصدر)ویکھو: ترچھاون

ترچھانا: (فعم) تراش دا کم کراونا

ترِچھاواں: (صفت)1-ترچھا، ٹیڈھا2-جھکیا ہویا3-پُٹھے مزاج والا

ترِچھاون: (مصدر)ترچھان، چھلواون، وڈھ ٹک کراون

ترچھتا: (مذ،صفت) تاں چھتاں والا مکان، ونگی: 'شیریں وانگ فرہاد دے شوق پچھے مردمار کے چھال ترچھتیوں جی' (کالی داس)

ترچھک: (مذ) تیر چھک دی تخفیف، ترکش، تیر دان

ترچھی: (مو) ویکھو: ترچھا

ترچھی اکھ، (مو) 1- بھینگی اکھ 2- غصے نال بھری ہوئی اکھ 3- محبت دیاں اداواں نال ویکھن والی اکھ

ترچھی نظر/ ترچھی نگاہ، (مو) 1- ٹیڈھی نظر 2- غصے دی نظر 3- نخرے نال تکن دا عمل

ترچھیان: (مصدر) ٹیڈھا چلن

ترچھیانا: (فعم) ویکھو: ترچھانا

ترچھیاون: (مصدر) ویکھو: ترچھیان

ترچھیواں: (مذ، صفت) ٹیڈھا، ترچھا

تیرخان: (مذ) ترکھان

ترخانی: (مو) ویکھو: ترکھائی

ترخائی: (مو) تیکھا پن

ترخیم: (عر، مو) 1- کسے لفظ یاں کلمے دے اخیر گرا دیون، جیویں: بادشاہ نوں بادشا لکھن 2- پوچھل وڈھ دیون

تردا: (مذ) تیردا ہویا، روغن وچ ڈبیا ہویا

تردا تردا مال، (مذ) 1- وڈمُلا پدارتھ، ترمال 2- چنگا چوسا، سادلا بھوجن

تُردا: (مذ) 1- تُردا، چلدا 2- دنیا چھڈ دین والا، فوت ہو جان والا، چلانا کرجان والا

تُردا بندا، (مذ) مرجانا

تُردا بنن، (محا) 1- مرجاون، پار بولن 2- کامیاب ظاہر کرن

تُردا کم، (مذ، صفت) چلدا ہویا، آمدن والا کم، چالو ہویا کم

تُردا گھر، (مذ، صفت) امیر گھر، رجیا بجیا گھر، کھاندا پیندا گھر

تُردا ہونا، (محا) 1- مرجانا 2- چلے جانا

تُردا ہوون، (محا) مرجاون، چلے جاون، پار بولن

تردّا: (پو، مذ) موضع دی حد بندی دا نشان

تردامن: (فا، صفت) 1- گنہگار، بدکار، عیبی، ویلی 2- بھجیا ہویا 3- ہر ویلے روندیاں رہن والا 4- شرمندہ، نموشی ماریا

تردامنی: (فا، مو) 1- گنہگاری، بدکاری، ویل، عیب 2- بھجیا ہویا ہون دی حالت 3- ہر ویلے روندیاں رہن دی حالت 4- شرمندگی، نموشی

ترڈد: (عر، مذ) 1- سوچ، فکر، پریشانی، چنتا، گھبراہٹ 2- زمین وٹائی تے دین دا اِک طریقہ، جس دے مطابق زمیندار مزارعے نوں وگدا کھوہ چلدی حالت وچ دیندا ہے اتے نال زمین وی دیندا ہے، شرط ایہہ ہوندی ہے کے مزارع زمیندار نوں اوہدی مالکی دا حصہ دیندا رہے گا تے مالا وی ادھا، زمیندار تے ادھا مزارع دیوے گا اتے ایسے طرحاں فصل وی ادھو ادھ ونڈی جاوے، ایس طرحاں دے مزارعے نوں زمیندار بے دخل نہیں کر سکدا

ترڈد کار، (عر+فا، صفت) 1- کتراون والا 2- محنت مشقت کرن والا 3- کاشت کار، کسان، ہاری 4- مزارع جو تردد مطابق بھوئیں واہندا اے

ترڈد کاری، (عر+فا، مو) 1- ترڈد مطابق بھوئیں واہن والے مزارعے دا کم، ترڈد مطابق مزارگی، کاشتکاری، محنت مشقت 2- ہچکچاہٹ

تردس: (مذ، صفت) 1- پیاسا 2- تریہہ 3-۴۳۰ 4- روح 5- بہشت، تن نجاراں نوں دور کرن والا (دیوتا)

تردماغی: (مو) 1- عقلمندی، سمجھداری، سیانپ 2- مستی، سرشاری

تردود: (ہند، صفت) معروف، کسے کم وچ جلیا ہویا

تردوسی: (مو) ویکھو: تردوشی

تردوش: (مذ) 1- تن گُنا 2- تن روگ 3- سریر دیاں تن رتوبتاں (خون، بلغم، صفرا) دیاں بیماریاں

تردوئی: (مو) بھیڈاں دا اک روگ

تُردی: (مو) 1- اک طرحاں دی بوٹی 2- تاری لاندی ہوئی 3- سرسری، اوپری

تُردی نظرے ویکھن، (محا) سرسری نظر نال ویکھن، بہتے گوہ نال نہ ویکھن، دھیان نال نہ ویکھن، چنگی طرحاں نہ ویکھن

تردید: (عر، مو) کسے گل نوں رد کر دیون، مخالفت کرن، کھنڈن 2- جھٹلاون دا عمل

تردیدن: (مصدر) رد کرن، تردید کرن

تردیو: (مذ) تن دیوتا (برہما، وشن، شو)

ترڑ: (مو) پھڑ، گپ، پکڑ

تِرڑ: (مذ) ٹِڈا، ٹِڈی، جھینگر

ترڑا: (مذ) 1- ٹِڈا، گھاہ وچ پیدا ہوون والا پَر دار کیڑا جیہدی شکل مکڑی دی طرحاں ہوندی اے ایہ کیڑا کپڑے وی ٹُک دیندا اے 2- مجازاً چھوٹے قد والا، ٹھِگنا

ترڈن/ترڈنا: (مصدر) نصب کرنا، ٹھوکنا، نپنا، گڈنا ونگی: 'اوہنوں ڈونگھر بوڑ وچ بوڑ سُٹے ڈونگھے وچ زمین دے ترڈ' (و)

ترڈن: (مصدر) پُھل دا کھِڑن، تنگھرن، گھمنڈ کرن

ترڈواون: (مصدر) گڈاون، نصب کراون، ٹھکواون، نپواون

ترڈھ: (مو) ٹیڈھاپن، ونگاپن

ترڈھا: (مذ، صفت) ٹیڈھا، ترچھا، ونگا

ترڈی: (مو) ٹِڈی، ترڈیاں، کپڑے ٹُکن والیاں ٹڈیاں

ترڈیاں: (مو) موجاں، عیشاں

ترڈیاں لگنا، (محا) موجاں لگ جانیاں، کم ظرف یاں کم حیثیت دا صاحب حیثیت ہو جانا، صاحب اختیار تے صاحب اقتدار ہو جانا

ترڈیجن: (مصدر) ویکھو: ترڈیون

ترڈین: (مصدر) ویکھو: ترڈیون

ترڈیون: (مصدر) گڈیون، نصب ہوون، ٹھوکیا جاون

ترر: (مل، مذ) برساتاں وچ اُگیا گھاہ جس نوں گھوڑے بہت پسند کردے نیں

ترر پٹوے، (مذ) اِک جنگلی رُکھ دا ناں، ایس رُکھ دی لکڑ چٹی تے کولی ہوندی ہے پر سخت نہیں، ایس لئی ایہدا کوئی مُل نہیں پیندا

ترر پھرر: (مو) ویکھو: ترڑ پھرڑ

تُرری: (مو) تُری، ترم، اک قسم دا دجا، ترئی

ترڑ: (مذ) 1- برسات وچ اُگیا گھاہ جس نوں گھوڑے بہت پسند کردے نیں 2- اک ترجڑ 3- کھبل یاں واہ دا لما تیلا

ترڑ: (ہند، مو) پھسلن، تلکن، بندوق دی گولی دی اواز

ترڑ پرڑ، (فم) ویکھو: ترڑ پھرڑ

ترڑ پھرڑ، (مو) آکڑ، گھمنڈ، کھمھاں دے پھڑ پھڑاون دا عمل، ٹرٹر، بک بک

ترڑ پھرڑ وکھاون، (محا) پھوں پھاں وکھاون، آکڑ وکھاون

ترڑ پھرڑ ہوون، (محا)1- ککھ کانیاں دا سڑن 2- حسد ہوون، وٹ لگن

ترڑ پھس، (مو) 1- ٹھپ ہون دا عمل، ملتوی ہون دا عمل 2- ڈھلمن، دیر

ترڑ ترڑ، (مو) 1- بندوق دے چلن دی اواز 2- خستہ پن، تریڑ آون دا عمل

کسے جو آندے تتری دے آنڈے رکھے لگڑی ہیٹھ نہ تترؤں بولن، نہ لگڑوں بولن ترڑ پھس، ترڑ پھس، (اکھا) ایہہ اکھان دوغلیاں بندیاں بارے بولیا جاندا اے

ترڑا: (مذ) گاجر دے اندر دا سخت حصہ جیہنوں کڈھ وی آکھیا جاندا اے

ترڑا: (مذ) ککھ، تیلا

تُرڑان/تُرڑانا: (مصدر) 1- بھجن لئی رسی تڑوانا 2- کسے نال ملن یاں کسے شے دے حصول لئی بے چین ہونا

ترڑاون: (مصدر) 1- تریڑ پاون، تڑکاون، کڑکاون 2 ٹھنڈاون، تڑاون، تینگھڑاون

ترڑن/ترڑنا: (مصدر) 1- جون، جوکن، تریڑ آونا، ہیکڑن 2- گھمنڈ کرن، تینگھون 3- پھل دا کھرن، کھنڈن

تُرڑوان: (مصدر) ویکھو: تُرڑواون

ترڑواون: (مصدر) ویکھو: ترڑاون

تُرڑواون: (مصدر) 1- تُڑواون بھنواون 2- بھان لون، ریز گاری لون

ترڑی: (مو) اک ترجڑ، رتالو

ترّڑی: (مو) 1- رضائی یاں تلائی دی روں نوں (سُوئی نال) برابر کرن دا کم 2- مہینہ دا بہت ورھنا

ترڑی: (مو) 1- تیوری، متھے دے وٹ 2- اک ترجڑ، رتالُو

ترڑی پاون، (محا) تیوڑی پاون، غصے یاں ناراضی دا اظہار کرن، متھے تے وٹ پاون

ترڑیا ہویا: (محا) 1- خوش ہویا 2- خنداں

ترس: (فا، لاحقہ) ترسیدن مصدر توں امر جیہڑا کسے اسم دے اخیر تے آکے اوہنوں اسم فاعل ترکیبی بنا دیندا اے، جیویں: خدا ترس

ترس: (مذ) 1- رحم، کسے دی مندی حالت ویکھ کے اوس نال ہمدردی کرن 2- تریہہ، ڈر، خوف، ترونہہ، دھڑکو، ہول، دہشت

ترس آون، (محا) ہمدردی ہوون

ترس جاون، (مو) آرزو کرن، کسے شے یاں بندے واسطے سِکن

ترس کرنا، (محا) رحم کھانا

ترس کمانا، (محا) ویکھو: تس کھانا

ترس کھانا، (محا) رحم کھانا، ہمدردی دا وکھالا کرنا

ترس کھاون، (مو) ہمدردی کرن

ترس نہ آون، (محا) رحم نہ آون، دل نرم نہ ہوون

ترس نہ کرن، (محا) ویکھو: ترس نہ کھاون

ترس نہ کھاون، (محا) رحم نہ کرن، ہمدردی نہ کرن

ترس نہ ہوون، (محا) 1-رحم نہ ہوون 2- ظالم ہوون، بے رَکرک ہوون، سنگدل ہوون

ترس وان، (مذ، صفت) ترس کھان والا، رحم دل، دیالو

ترس ونت، (مذ، صفت) ویکھو: ترس وان

تُرس وینا، (محا) 1- محرومی دا احساس ہونا 2- ترس جانا، کسے لئی شے غیر مطمئن جئی خواہش رکھنا

ترس یوگ، (صفت) ترس دے قابل، قابل رحم

تُرس: (مو) ٹیس، چِیک، درد دی لہر، ترس کرن دا عمل

تُرس تُرس کرن، (محا) 1-دل زور زور نال دھڑکن 2-زخم یاں پھوڑے پھنسی وچ تراٹاں پون، ٹیس اُٹھن، جلن پیدا ہوون

تُرس تُرس کرنا، (محا) پھوڑے اِچ پیپ دا حرکت کرنا، جیویں نبض دی حرکت ہوندی اے

ترس ترس ہوون، (محا) 1-دل نوں دھڑکو لگن 2-زخم یاں پھوڑے وچ ٹیس اُٹھن، جلن ہوون

تِرسا: (صفت) ترچھا، ونگا، ٹیڈھا

تِرسا: (مو) 1-تریہہ، پیاس، بھڑکی 2-رُکھا پن، بیگانگی 3-ترچھا پن

ترسا: (فعر) ترساون مصدر توں امر

ترسا ترسا کے دیون، (محا) بھورا بھورا کر کے کوئی شے دیون، ماما ماسا دیون، گھٹ دیون، خواہش موجب نہ دیون

ترسا ترسا کے مارن، (محا) خواہش نوں ودھا ودھا کے کوئی شے نہ دیون، پھڑکا پھڑکا کے مارن، بہت دُکھ دیون، بیقرار کر دیون

ترسا ترسا مارنا، (محا) 1- تسیہے دے دے کے جان کڈھنا 2- بھٹکاونا

تِرسا: (مذ) 1-ترہایا، پیاسا 2-رُکھا 3-تریہہ، پیاس، بھڑکی

ترسا: (مذ) کھڈی دا بُنیا اوہ کپڑا جس دے تانے وچ تن سوتنداں ہوندیاں ہن

ترسالن: (مصدر) ویکھو: ترساون

ترسالواں: (صفت) ترسا ترسا کے دتا گیا، خواہش یاں ضرورت توں کم

ترسان: (مصدر) ویکھو: ترساون

ترساوا: (مذ) 1-حرص، لالچ 2-آس، اُمید، تانگھ 3-اُداسی، دُکھ 4-ترساون والا

ترساوڑا: (مذ) 1-اداسی 2-ضرورت، لوڑ 3-کسے شے دے لبھن دی حالت

ترساون/ترساونا: (مصدر) 1-بھٹکاونا، لارا دینا 2- تسیہا دینا 3-بِسکاون، للچاندیاں رکھن، جھوٹھا لارا دیون، اُمید بنھا کے نہ دیون، لوڑ موجب نہ دیون ونگی: 'نال آرسی مکھڑا ویکھ سُندر کول عاشقاں نوں ترساوندیاں نیں' (وارث شاہ)

ترساؤ: (صفت) ترساون والا

ترسائی: (صفت) ویکھو: ترشی

ترستا: (مذ) اِک بوٹا جس دی لکڑ اتے پتے اگ بالن لئی کم آوندے نیں

ترسدی نے دتا دِلکدی نے کھادا، جیبھ جھلی نہ سواد آیا، (اکھا) جدوں لوڑ ونڈ نوں اوہدی لوڑ مطابق کوئی شے نہ ملے تاں کہندے نیں

ترسڑاں: (پو) حرص، لالچ کرنا، کسے شے واسطے دل دا مچلنا، چھک، تانگھ رکھنا

ترسکار: (مذ) بے عزتی، نفرت، اپمان، رد

ترسکارن/ترسکارنا: (مصدر) نفرت کرنا، رد کرنا

ترسکان: (مصدر) ویکھو: ترسکاون

ترسکاون: (مصدر) ترساون، سسکاون، آس دکھاون، تانگھ لاوان

ترسکھ: (مذ) راون دا اِک بھرا جس نوں سری رام چندر جی نے ماریا سی

ترسکین: (مصدر) ترسن، سسکن، تانگھن، آس رکھن

ترسکیون: (مصدر) ویکھو: ترسکین

ترسلاّ: (مو) تسلی، اطمینان، حوصلہ، دلاسا

ترسلاّ بھلا کراون، (محا) اطمینان دوان، تسلی دوان

ترسلا دینا، (محا) تسلی دینا، ڈھارس دینا

ترسلوے: (مو) تسلی

ترسن/ترسنا: (مصدر) 1- سسکنا، للچاونا، بیقرار ہونا، خواہش مند ہونا، آرزو کرنا 2- جھوٹھے لارے لانا

ترسن: (مصدر) ٹیس اُٹھن، درد دی لہر اُٹھن، چُنبک پون

ترسن: (مو) 1- تریہہ، پیاس، بھڑکی 2- خواہش، حرص، تمنا، تانگھ

ترسندھیا: (مو) دن دے تن حصے (صبح، دوپہر، شام)

ترسنگ: (صفت) 1- پیاسا 2- خواہش مند 3- لالچی

ترسوان: (مصدر) ویکھو: ترساون

ترساون: (مصدر) 1- تانگھ لاوان، آس رکھوان 2- ڈراون

ترسول: (مذ) 1- اک ہتھیار جس اُتے سلنگ وانگوں تن تکھیاں نوکاں ہوندیاں نیں 2- مہادیو جی دا شستر

ترسول دھاری، (مذ) تُرسول رکھن والا

ترسولی: (مذ) ترسول رکھن والا، شو جی، مہا دیو

ترسوند: (مذ، صفت) رحم دل، درد مند، ہمدرد

ترسوں: (مو) 1- تریہہ، تشنگی 2- خواہش، تمنا، طلب، تانگھ

ترسوں: (مذ) 1- پرسوں توں اِک دن پہلاں 2- پرسوں توں اِک دن پچھے

ترسوں: (مذ) ویکھو: ترس

ترسوں بے ترس، (محا) سفاک، بے رحم، ظالم

ترسوں پاک، (صفت) بے رحم

تُرسی: (مذ) کھڈی وچ بُنیا اوہ کپڑا جیہدے عرض وچ تن سے دھاگے ہوون

تُرسی: (مو) تُلسی

ترسیل: (عر، مو) 1- گھلن، بھیجن، ٹورن 2- روانگی، پہنچن دی حالت یاں کیفیت

ترسیم: (مذ) ترسیویں نال ملیا ہویا، ترسدیاں لبھا

ترسیماں: (مذ) ویکھو: ترسیواں

ترسیواں: (مذ) 1- چاہ، سِک، خواہش 2- ترس، رحم، ونگی: 'اوہ اوس دے غریب جذبیاں تے ترسیواں کھاندی' (ڈگل)

ترسیہا: (مذ) کسے شے نوں تریہن دا عمل، بھڑکی

تُرش: (فا، صفت) 1- کھٹا 2- کرودھی، غصیلا، ونگی: 'تلخ جواب ترش رو

کردی پھکا جاوے ڈِٹھا' (میاں محمد بخش)

ُرش آ جاون، (محا)1- کھٹا ہوون 2-جھیڑا ہوون، لڑائی ہوون

ُرش تبا، (صفت) چڑ چڑا، بد مزاج، بھیڑے سبھا والا، غصیلا، اوکھا، فسادی

ُرش رو، (فا، صفت) ویکھو: ُترش تبا

ُرش مزاج/ ترش مجاج، (صفت) رُکھی طبیعت والا، کوڑے سبھا والا، غصیلا، بد مزاج، چڑ چڑا

ترشانا: (صفت) تیزاب بنا دین والا، کھٹا کر دین والا

ُرشاوا: (مذ) تیزابی سادہ، کھٹاسی، کھٹیائی، نِبو، گلگل

ُرشائی: (مو) ویکھو: ُترشی

ترِشدُن: (مذ) تن پناہ گاہاں، بدھ مت دے نیڑے پناہ دیاں تن تھاواں (بدھ، قانون، سبھا)

ترِشن: (فا، مو) تریہہ، خواہش، آرزو، اچھیا

ترشنا: (فل) کھٹا ہونا، ُترش ہونا

ترِشنا: (مذ، صفت)1- ترہایا، پیاسا 2- چاہیوان، خواہش مند، اچھیا

ترِشنا پوری ہوون، (محا) خواہش پوری ہوون، آس پوری ہوون

ترشنالو: (صفت) بہت ترِشنا والا، لالچی

ترشناوان: (صفت) چاہیوان، آرزومند

ترِشنکو: (مذ) اک سورج ونشی راجے دا ناں جس نوں وشوامتر نے سریر سمیت سُرگ بھیجن دا جتن کیتا سی

ُترشی: (فا، مو)1- کھٹائی، کھٹاس 2- تیزابیت، ُترش ہون دا گُن یاں سبھاؤ 3- ناراضگی، رنجیدگی

ترشیرا: (صفت)1- تن سراں والا 2- تن نوکاں والا

ترِشیلا: (مذ، صفت)1- کھٹا، ُترش 2- غصے والا، سخت مزاج، اکھڑ مزاج

ترصیع: (عر، مو) علم وبیان دی رُو نال دو مصرعیاں یاں فقریاں دے سارے لفظ اک دوسرے دے مقابل ہم وزن تے ہم ترتیب لیاون

ترغیب: (عر، مو) 1- رغبت، رضا مندی، لالچ، شوق، خواہش 2- چٹک

ترغیب دیون، (محا) لالچ دیون، شوق اُبھارن

ترفان: (مو) ُتریان، اک قسم دی پشم

ترفع: (عر، مذ)1- بلندی، چاہنا 2- غرور، تکبر، جمع، ترفُعات

ترفقہ: (مذ) ویکھو: تفرقہ

ترفلّہ: (مذ) جداہی، پھوٹ ناچاقی، علیحدگی

ترَفلاٹ: (مو) آفت، آپادھاپی، ہنگامہ

ترَفلاٹ مچانا، (محا) آفت چکنا، ہنگامہ کرنا، طوفان چکنا

ترقی: (عر، مو) ودھوتری، بڑھوتری، وادھا، برتری، بلندی، اُچیائی

ترقی پاون، (محا) ودھوتری پاون، ترقی حاصل کرن

ترقی پذیر، (عر+فا، صفت) اگے ودھن والا، ترقی کرن والا

ترقی پسند، (عر+فا، صفت) اگانہہ ودھو، اگانہہ ودھن والا، ترقی دا چاہیوان، جدید معاشی تے سائنسی نظریات دا حامی، Progressive

ترقی تے ہونا، (محا) چڑھدیاں کلاں وچ ہونا

ترقی خواہ، (عر+فا، صفت) اگے ودھن دی خواہش رکھن والا

ترقی دیون، (محا)1- عہدہ یاں درجہ ودھاون 2- تنخواہ ودھاون

3-وادھا کرن

ترقی رُکنا، (محا) کسے کارن ترقی نہ ملنا

ترقی ہوون، (محا)1-عہدہ یاں درجہ ودھن 2-اگے نکل جاون

3-مال دولت دا ودھ جاون 4- کسے شعبے وچ مہارت ہو جاون

ترقی یافتہ، (عر+فا،صفت) ودھیا پھلیا

ترک: (مذ) ترکھ، اِک جنگلی جانور لگڑ بگھا

ترک:(عر، مذ) 1-چھڈن، تیاگن، اڈ ہوون، وکھ ہوون 2-بُھل

چک 3-اڈ ہوون دی حالت

ترک کرن، (محا) چھڈ دیون، تیاگ دیون، وکھ ہو جاون

ترک وار،(مذ) 1- مذہبی دائرے وچوں باہر نکلنا 2- مذہبی اصولاں

نوں چھڈ دینا 3-روشن خیالی 4- Secularism

تَرک: (ہ، مذ) کڑی، شہتیر، بالا

تُرک:(مذ) 1- سڑانڈ، گند، بُو، بدبو، غلاظت 2 -زیادہ اولاد دا

جھنجٹ 3- اعتراض، دلیل، نقطہ چینی

تُرک اُٹھاونا، (محا) حجت کرنا، اعتراض کرنا

تُرک باد، (مذ) ویکھو: ترک وار

تُرک بادی، (مذ) ویکھو: ترک وادی، وَنگی: 'گورو بخش سنگھ اک

ترک بادی ہے' (پنج دریا)

تُرک پون، (محا) 1-اولاد دا بہتا ہونا 2- گندگی پیدا ہوون 3-ڈھیر

میلا ہوون

تُرک جاون، (محا) گل سڑ جاون، سڑاندا پیدا ہوون، بو چھڈ

جاون

تَرک شاستر، (مذ) نیائے شاستر، سنتک

تَرک وترک، (مو) بحث مباحثہ، محبت بازی، دلیل بازی

تَرک واد، (مذ) یکتی واد

تَرک وادی، (مذ) یکتی وادی

تَرک ودیا، (مو) ترک شاستر، سنتک، منطق دا علم

تَرک ہان، (مو) چیزاں دے گلن سڑن دی بو

ترک: (صفت) تیجا، تیسرا

ترِک: (مو) زمین دا گھٹ چوڑا اتے ودھیرے لما ٹکڑا

ترِک: (ہند، مو) 1- کپڑے یاں کاغذ دا نِکا ٹکوا، کتر 2- کسے پھل دی

نکی جئی پھاڑی، زمین دا ٹوٹا

ترِک ساٹھ، (صفت) جوڑ توڑ، بندوبست

ترُک: (مذ) اوہ کلمہ جیہڑا پہلے صفحے دے اخیر تے دوجے صفحے دے

شروع وچ لکھیا جاندا اے تاں جے بُھل توں بچیا جا سکے، رکاب

تُرک:(مذ) 1- تُرکستان دا وسنیک 2- مسلمان، ونگی: 'ترکاں نال

حمیلاں چھنکن گھنگرو جوش خروشاں' (سیف)

تُرک بچہ، (مذ) 1-تُرک قوم دا فرد 2- مجازاً، سوہنا بچہ، محبوب

تُرک تازی، (مو) لُٹ مار

تُرک منت، (مذ) مسلماناں دا مہا منتر، کلمہ

ترک: (مو) اوہ تکون زمین جو اِک پاسیوں لمی چلی گئی ہووے

ترکا: (مذ) تروٹکا، چھڑکا

ترکا: (عر، مذ) 1- اوہ دھن دولت، جائیداد وغیرہ جو مرن والا پچھے

چھڈ جاندا ہے 2- اثاثہ، مال متاع

ترکا: (مذ) بُسیا ترکیا، گلیا سڑیا

ترکا دیون، (محا) خراب کر دیون، بُسا دیون

ترُکا: (مذ) ترونکا، چھڑکاؤ (کرنا، مارنا)

ترکاٹ: (مو) جُتے وچ چنگاں پھٹن دی حالت، گھسنی، جسم تڑ کنایاں چٹخنا

ترکاری: (مو) 1۔ سبزی، بھاجی 2۔ ردھا ہویا ماس، وٹگی: 'جیہناں اپنے جگر توں مُن کھادا نہیں کھاوندے ماس ترکاریاں نوں' (پورن بھگت، کالی داس)

ترکاری بناون، (محا) 1-ساگ سبزی نوں پکاون لئی چھلن کٹن 2-ساگ سبزی نوں پکاون

ترکاری بھاجی، (مو) سبزی

ترکاری چڑھاون، (محا) 1-ساگ سبزی نوں پکاون لئی چھلن کٹن 2-ساگ سبزی نوں پکاون

ترکال: (مذ) بھوت (گزریا ویلا، ماضی) بھوکھ (مستقبل) اتے ورت مانَ (موجودہ) ہُنوں ویلے، ہر ویلے، ہمیشہ

ترکال درشی، (صفت) بیتے، چالو تے آوندے ویلے دی گل جانن والا، نجومی

ترکال سندھیا، (مو) 1۔ تن ویلے دی سندھیا وادھی 2۔ شام دا ویلا، آتھو

ترکال گیتا، (مو) تناں کالاں دیاں گلاں جانن دا علم

ترکال: (مو) شام، شامل دا ویلا، شام دا انھیرا، وٹگی: 'پیو دے گھر رونقاں، فجری تے ترکال' (سراج قادری)

ترکالاں: (مو) 1- تاڑ دے رُکھ دا پھل 2- شام، شام دا انھیرا، شام دا دُھندلا پن، وٹگی: 'جا دیہہ گزریا ترکالاں پیّاں، من فکر ہنڈھایا' (دمو)

ترکالاں پون، (محا) 1-شام دا ویلا ہوون، سورج غروب ہوون، شاماں پون 2- کم وچ دیر ہوون

ترکالگ: (مذ، صفت) 1- بھوت 2- چالو، بیتے تے آون والے ویلے دیاں گلاں جانن والا

ترکالیں: (فم) نماشیں، شام ویلے، آتھن ویلے، دن ڈُبے نال

ترکان/ترکانا: (مصدر) گند پاونا، بُو چھڈنا، بدبو چھڈنا، ساڑنا، گالنا، بُساونا

ترکاون/ترکاونا: (مصدر) ویکھو: ترکان، ترکانا

ترُکاون: (مصدر) 1-ڈراون، تراون 2-چالو کرن

ترکاہن: (مو) چیزاں دے گلن سڑن دی بد بو

ترکاہنو: (مذ) دھریک دا پھل، دھرکونا

ترکائی: (مو) چھڑکا، ترونکا، چھٹا

ترکبا: (مذ) ویکھو: تھرکبا، وٹگی: 'ہتھاں نوں ترکبا لگا جھولا تدھ بنایا' (سیف)

ترکت: (صفت) 1- تفتیش شدہ 2- بحث شدہ 3- مشکوک 4- جھگڑالو

ترِکٹ: (مذ) سُنیار دا اِک اوزار

ترکٹا: (مذ) سُنڈھ، پپل تے کالی مرچ نوں گھُٹ کے بنائی گئی پھکی جو ہاضمے لئی ورتی جاندی اے

ترکٹی: (مو) تکلا، سلائی، تیوڑی

ترکرن: (محا) 1- گلا کرن، بھون 2- مُڑھ تازہ کرن 3- چوپڑن

ترکڑ: (مذ) تکڑ، وڈی تکڑی، ناپ تول کرن والا آلہ

ترکڑ تے تُل جانا، (محا) ہاڑیا جانا، بے حیثیت ہو جانا

ترکڑ تے تُل جاون، (محا) 1- مُل پے جاون 2- بے حیثیت ہو جاون 3- نتارا ہو جاون

ترکڑ تے دھرن، (محا) جانچن، تولن، پرکھن

ترکڑ تے دھرنا، (محا) جانچنا، تولنا

ترکڑا: (مذ) موریاں کڈھن والا اک اوزار، ورما، تکلا

ترکڑاں: (مذ) ترکناں، گلیاں سڑیا، بدبو والا، غلیظ آدمی

ترکڑی: (مو) 1- نِکا ترازو، ناپ تول کرن والی لوہے دی تکڑی 2- مضبوط، صحت مند، ٹھیک ٹھاک

ترکس: (مذ) ویکھو: ترکش

ترکستان: (تر+فا، مذ) کیپین ساگر تے چین دے وچکار اتے سائبیریا توں افغانستان تیک پھیلیا ہویا اک دیش

ترکش: (فا، مذ) تیر رکھن والا ڈبا، وگی: 'ویکھن سات کلیجہ سلّے جیوں ترکش دی کانی' (میاں محمد بخش)

ترکش بند، (فا، صفت) جس نے ترکش لایا ہووے

ترکل: (مذ) کھیاں مارن والا ہرے رنگ دا نوک دا پوچھڑ والا اِک پنچھی

ترکل: (مو) لک، کمر

ترُکل: (مذ) تاڑ دے رُکھ دا پھل

ترِگل: (مذ) کمبل

ترکلا: (م) 1- چرخے دا اوہ لوہے دا بنیا ہویا سوآ جس دے اگلے پاسے پونی سوتر وچ کت کے چھلی دے روپ وچ ولھیٹیا جاندا اے 2- سبز دم والی مرغابی جیہڑی مکھی کیڑے مکوڑے پھڑدی اے

ترکلا ڈنگا ہونا، (محا) رُسیا ہویا ہونا

ترکلے آلی کار سدھا کرن، (محا) سخت سزا دینا

ترکلوان: (مصدر) ویکھو: ترکلواون

ترکلواون: (مصدر) ترمواون، سمواون

ترکلی: (مو) چپڑا رنگن والی تپائی، تبرکالی

تُرکمان: (تر، مذ) تُرکاں دی اک قوم جیہڑی گُجھ بینی گنی جاندی اے

ترکن: (مصدر) اکھاں جھمکنا

ترکن/ترکنا: (مصدر) 1- بوچھڑنا، کسے شے دا گل سڑ جانا، کسے شے دا باسی ہو کے خراب ہو جانا، ناقابل استعمال ہونا 2- نِکے نِکے قدماں نال بنا اواز پیدا کیتے ٹُرنا

تُرکن/تُرکنا: (مصدر) وبائی امراض توں بچاون لئی نِکے بالاں دے موڈھے تے کوہنی دے درمیان والی تھاں نوں نشتر نال کرید کے دوائی داخل کرنا

تُرکن: (مو) 1- تُرک دی تانیث، تُرک عورت 2- مجازاً، خوبصورت تے من کھچویں زنانی

ترکنڈا: (مذ) اک مچھی دا ناں، ترکنک

ترکو: (مذ) توک دا پھل

ترکوان: (مصدر) ویکھو: ترکواون

ترکواون: (مصدر) بُسواون، گلواون سڑواون، باسی کرواون، ہمکواون

ٹُرکواون: (مصدر) ٹُرواون، ٹرواون

ترکون: (مو) ویکھو: تکون

ترکون متی، (مو) حساب دی اوہ شاخ جیہدے وچ تکون متعلق بحث ہوندی اے

ترکونا: (صفت) ویکھو: تکونا

ترکنوں: (پو، مو) دریک (نیم) دے بی

ترکولا: (پو، مذ) تیلے، تنکے

ترکہ: (عر، مذ) 1-اوہ دھن دولت جائیداد جیہڑی مرن والا پچھے چھڈ جاندا اے 2-ترک کیتی ہوئی شے، متروک

ترکہ اک گھوڑی تے پاگا لاہور توڑی، (اکھا) تھوڑی حیثیت والا ودھ ودھ گلاں کرے تاں کہندے نیں

ترکھ: (مذ) مردے کھاون والا اک جانور، بجو، لگڑ بگا

ترکھ: (مو) 1- کاہلی، جھیتی 2-ترکھا پن 3-ہوشیاری، ذہانت

ترکھ پنا، (مذ) تکھا پن، چالاکی، ہوشیاری

ترکھ چالا، (مذ) ویکھو: ترکھ پنا

ترکھ ہونا، (محا) جھیتی وچ ہونا، کوئی کم ویلے توں پہلاں ہو جانا

ترکھا: (مذ، صفت) تیز، تیز دھار والا، جلد باز، کاہلا، چتر چاک، ہوشیار، قابل

ترکھا پن، (مذ) تیز ہون دا عمل

ترکھا کرن، (محا) چاقو یاں آلے وغیرہ دی دھار نوں تیز کرن

ترکھاوگن، (محا) 1- تیز کرن 2- چھولا بنن، چالاکی کرن

ترکھاوگن تکن، (محا) ویکھو: ترکھاوگن

ترکھاونت، (صفت) پیاسا، تہایا

ترکھا ہوون، (محا) 1- تیز ہوون، دھار نکلن 2- چالاک ہوون، ہوشیار ہوون 3- ذہین ہوون

ترکھان: (مذ) لکڑ دا کم کرن والا کاریگر، ونگی: 'بن ترکھان اجاڑاں اندر جائے پہاڑاں چیریں' (میاں محمد بخش)

ترکھان سِدھا ہووے تے لکڑی آپے ای سِدھی ہو جاندی اے، (اکھا) جے کم کرن والے دی نیت ہووے تے کم آپے ٹھیک ہو جاندا اے

ترکھانا: (صفت) ترکھاناں دا، ترکھان دا کم

ترکھانسی: (مو) اجیہی کھنگھ جیہدے وچ بلغم یاں کھنگار سوکھا نکل آوندا اے

ترکھانی: (صفت) 1- ترکھان نال تعلق رکھن والا، ترکھانا 2- ترکھان دی بیوی 3-ترکھان دا کم

ترکھائی: (مو) ترکھا پن، تیزی

ترکھرا: (صفت) ویکھو: ترکھڑا

ترکھڑا: (مو) 1- تکھڑا، تیز، تیز دھار والا، کاٹ دار 2- چالاک، چتر، ہوشیار، مکار 3- ذہین، قابل، ونگی: 'کوئی عشق دا ترکھڑا نال وے' (بلھا)

ترکھڑی: (مو) کپاہ یاں ٹوڑی وغیرہ لان ویلے گڈے دے دوہیں پاسیں لائی گئی بکھلی، پٹی

ترکھڑی: (مو، صفت) ترکھی، تیز، کاہلی

ترکھل: (مو) 1- ترکھی زنانی 2- بجلی

تِرکھل پُتر اے جیہڑا راج رجاندا اے، (اکھا) ہوشیار تے سمجھدار پُتر ماں پیو دی وڈیائی دا کارن بندے نیں

تِرکھل دھی اے بھکھ منگواندی اے، (اکھا) جدوں ایہ دسنا ہووے کہ ترکھی دھی ہمیش ای ماپیاں دا سر نیواں کردی اے اودوں کہندے نیں

تِرکھن: (مو) تیز طرار زنانی، جھگڑالو، زنانی

ترکھنا: (فل) خشک ہو کے مرجھا جانا

ترکھونٹا: (صفت) تناں نکراں والا، تناں کونیاں والا

ترکھونٹی: (صفت) تناں نکراں والا

تِرکھی: (مو)1- تیز دھار، چتر چالاک، ہشیار2- کاہلی، تیز، جلد بازی، لائق فائق چھیتی چھیتی، جھٹ دے کے

تِرکھی پیڑ، (مو) ڈونگھی پیڑ، من چیرویں پیڑ

تِرکھی دوڑ، (مو)1- تیز دوڑ2-ول، فریب

تِرکھی ہوائی، (مو، صفت) چتر چلاک سوانی

تِرکھے: (ہند) ترکھا دی جمع

ترکھیاں: (جمع) ترکھی دی جمع

ترکھیٹی: (مو)1-ترکھان دی بیوی، ترکھانی2-ترکھان دی دھی

ترکی: (ج، مو) لکڑاں دا بنیا ہویا تختہ جیہدے اُتے کھلو کے مچھیاں پھڑیاں جاندیاں نیں

ترِکی: (مو)1-تن دا ہندسہ 2- تاش دا پتہ جیہدے تے تن دا ہندسہ لکھیا ہوندا اے تے تن خال بنے ہوندے نیں

ترکی: (مذ) انسان دے پٹھے دا پٹھلا حصہ، لک

تُرکی: (فا، مذ)1-اک اسلامی ملک دا ناں2-تُرکاں دی بولی، تُرکستان دی بولی

تُرکی بہ تُرکی جواب دینا، (محا) اِٹ دا جواب پتھر نال دینا

تُرکی بہ تُرکی جواب دیون، (محا)1-برابر دا جواب دیون 2-سخت جواب دیون

تُرکی پُنا، (مذ)1-تُرک دی کھو2-تُرکی گھوڑے دے گُن

تُرکی تمام کرن، (محا) غرور کڈھ دیون، آکڑ بھن دیون

ترکی تمام ہوون، (محا) غرور جاندا رہون، آکڑ بجھ جاون، سدھیاں ہوون

ترکی ہوئی زبان والا، (مذ) جس نوں گندیاں گالھاں کڈھن دی عادت ہووے

ترکے ہوئے: (مذ، صفت) گندے، بُسے ہوئے

ترکیا: (مذ) سریا، بُسیا

ترکیا ہویا، (مذ) باسی، بُو والا

ترکیان: (مذ) گند، بُو، گندگی، ترکا پن

ترکیا ہن: (صفت) ویکھو: ترکیان

ترکیب: (عر، مو)1-ملاون، مرکب کرن، بناون2-بناوٹ، ڈھنگ، طور طریقہ 3-اُپا، علاج، تدبیر

ترکیب بند، (عر+فا، مذ)نظم دی اک قسم جیہدے وچ شعراں دے اک بند مگروں کوئی خاص شعر دی تھاں وکھو وکھ شعر ہوندا اے

ترکیب دیون، (محا) مختلف اجزاء نوں ملاون

ترکیب سجھن، (محا) کوئی ڈھنگ سُجھن

ترکیب کڈھنا، (محا) کوئی راہ لبھنا، کوئی جگت بنانا

ترکیب کرن، (محا) ویکھو: ترکیب دیون

ترکیب گھڑنا، (محا) کوئی طریقہ سوچنا

ترکیب نکلن، (محا) کوئی راہ نکلن

ترکیبی: (مو، صفت) ڈھنگی، جگتی ترکیب مطابق بنیا ہویا

ترکیرا: (مذ، صفت) گند، ترک

ترکین: (مصدر) ترک جاون، گل سڑ جاون، بُس جاون، گندہ ہو جاون

ترکیو: (مو) کسے شے دے خراب ہو جاون نال بدبودار ہو جانا

ترکیون: (مصدر) 1-تُریون، تریون 2-چالو ہوون، رواں ہوون

ترگ: (صفت) ڈریا ہویا، سہمیا ہویا، تربھکیا ہویا

ترگ: (مذ) 1- لک دوالے دا کپڑا، لنگوٹ 2- لک، کمر

ترگا: (مذ، صفت) 1- تیجا، تیسرا 2- تن درجیاں والا 3-تن منداں والا بلد

ترگا: (مذ) گل دا اک گہنا

ترگت: (مو) کوشش، کھیچل، بھج نس

ترگت: (مذ) جالندھر تے کانگڑا دے علاقے دا پرانا ناں

ترگٹھا: (صفت) 1- تناں گھٹاں والا تکونا 2- ترے گُناں والی

ترگُٹھا: (مذ) دال دی بنی ہوئی روٹی

ترگد: (صفت) 1- ترچھا، ٹیڑھا 2- ترچھا چلن والا

ترگو: (مو، صفت) تیناں دا جُٹ، تن بیلی

ترگل: (مذ) کمبل

ترگم: (مذ) ویکھو: ترکش، ونگی: 'تیز اندازیاں ہتھ کمان دیندے دیسن ترگم تیر چلاونے نوں' (قادر یار)

ترِگن: (مذ) تن گُنا

ترِگنا: (مذ، صفت) تن گُنا، تگنا

ترِگنی: (مو، صفت) ویکھو: 'ترگنا' جیہدی ایہہ تانیث اے

ترگو: (مذ) ویکھو: تگا، ونگی: 'راجی تھی سونا ہتھ لینا تاں بہہ ترگو گھڑایا' (دمو)

ترگھٹ: (صفت) ترے گھاٹاں دا، تیناں صفتاں دا

ترگھلا: (مذ) دھکا، دھکن دی حالت، ونگی: 'سجن دشمن چنگے مندے، دیندے نہ ترگھلا' (سیف)

ترگھنڈ: (چھ، مو) لوئے دی گولیاں

ترگھونا: (مذ) نمبولی، گنڈولی، نم دا پھل، دھرکونا

ترگید: (مو) تاکید

ترگید کرنا، (محا) تاکید کرنا، زور پانا

ترل: (صفت) 1-چنچل، ہلدا ہویا، اتھر 2-پانی وانگ وگن والا 3-ناپائیدار 4-بے قرار 5- چمکیلا 6- بے وفا

ترل جوانی، (مو) چمکدی جوانی، چنچل جوبن

ترِل: (مو) بھوئیں نوں تیجی وار واہن دا عمل

ترَل: (مذ) 1- گھوڑا 2- لوہا 3-سپ 4- شہد دی مکھی 5-ہار

تُرل مُرل: (صفت) 1- موٹا تے لتا 2- اُجڈ، مورکھ، بے وقوف 3- موٹے دماغ والا، کُند ذہن

ترلا: (مذ) 1-منت، ہاڑا، واسطہ 2-بے قراری، چھٹا 3- تلے والا دی تخفیف 4-ہیٹھلا، تھلے دا، نشیبی علاقے دا، تھلے رکھیا ہویا

ترلا پاون، (محا) ہاڑا گھتن، منتاں کرن، واسطہ پاون

ترلا لاون، (محا) ویکھو: ترلا پاون

ترلا لون، (محا) 1- منت ساجت کرن، ہتھ جورن 2- چِنتا لگن، بے قرار ہوون

ترلا مارن، (محا) 1- منت کرن، واسطہ پاون 2- کوشش کرن، کھچل کرن، ہتھ پیر مارن

ترلا منت، (مذ) واسطہ، ہاڑا، منت ساجت

ترلا منن، (محا) ترس کھاون، منت قبول کرن، درخواست قبول کرن

ٹرلا/ٹرہلا: (ع، مذ) 1- طرہ، شملہ، تورا 2- گہرائی، نیواں 3- تھلے والا حصہ، تھلا

ترلاٹ: (صفت) 1- بے چینی، چِنتا 2- منت، ترلا، خوشامد 3- درد نال کراہن دی حالت 4- کپکپاہٹ

ترلاہ: (مذ+مو) چوون دی حالت، ترِپ ترِپ، ٹپ ٹپ

ترلاہن: (مصدر) ویکھو: ترلا ہوون

ترلاہوَن: (مصدر) چوون، رِسن، ترِپکن، ٹپکن

ترلتا: (مو) ترل ہون دا عمل

ترَلفت: (پو، مذ) نازنخرہ، ٹھاٹھ، بانک پن

ترلقمہ: (فا+ عر، صفت) 1- چوپڑی روٹی، چنگی سُتھری روٹی 2- کوئی چنگی چیز 3- گھڑے دی مچھی

ترلوچ: (مذ) ویکھو: ترلوچن

ترلوچن: (صفت) 1- تن اکھاں والا 2- شو جی، مہاں دیو 3- اِک بھگت دا ناں جس دی بانی سری گورو گرنتھ صاحب وچ درج اے

ترلوک: (مذ) تن لوک، سُرگ لوک، مات تے پاتال لوک

ترلوکی: (مو) 1- تناں لوکاں دا جُھنڈ، تنے لوک 2- تناں لوکاں دے وسنیک

ترلوکی ناتھ، (صفت) تناں لوکاں دا مالک، رب، پرماتما

ترلومچھی: (مو) بے قرار، بے چین

ترلومچھی ہونا، (محا) بہت زیادہ تڑفن، مچھی وانگوں تڑفن، بے چین ہوون، بے قرار ہوون

ترلی: (مو) گھیا کدو

ترِلّی: (مو) تن تھناں والی مجھ گاں

ترلے: (مذ) ترلا دی جمع 1- منت، ہاڑا، واسطہ 2- تلے والا دی تخفیف، تکواں، ہیٹھلا، تھلے دا 3- بے قراری، چِنتا

ترلے بھرن، (محا) 1- ہاڑے گھتن، منت ساجت کرن 2- کوشش کرن، جتن کرن، ٹِل لاون

ترلے پاون، (محا) ویکھو: ترلے بھرن

ترلے تارے کرن، (محا) تنگ و دو کرنا

ترلے کڈھنا، (محا) منتاں کرنا، واسطے لینا

ترلے کرنا، (محا) منت ساجت کرنا

ترلے کورا، (مذ) تکونی ریتی

ترلے لاون، (محا) زور لانا، طاقت دے مطابق کوشش کرنا

ترلے مارن، (محا) تنگ و دو کرنا، نس بھج کرنا

ٹرلیا: (مذ، صفت) 1- جھیتی ترن والا 2- چلاک

ترَم: (مو) درخت دی ڈالی، شاخ، ترَ ماں (جمع)

تُرم: (مو) انگریزی لفظ (Trumpet) دا وگاڑ، اک قسم دا واجا، بگل، توتی، اِک ساز، فوجی بگل

تُرم باز، (مذ) شیخی خورہ، گپ باز، ٹرپلی

تُرم برادر، (صفت) بگلچی، ترمچی (جوالا مکھی)

تُرم تلائی، (مو، صفت) 1- بگل دی نالی 2- سُر مچو، سُرمے دی سلائی، سرم سلائی 3- لِستا ماڑا، دُبلا پتلا

تُرم سلامی، (مو، صفت) بگل وجا کے دتی گئی سلامی، فوجی سلامی

ترما: (مذ) اک دھات دا ناں، تانبا

ترماسک: (مذ) تناں مہینیاں پچھوں ہون والا تماہی

ترمال: (مو) تِن لڑیاں والی مالا

ترمان: (مصدر) ویکھو: ترماون

ترماون: (مصدر) ترمکاون، تمکاون، ٹپکاون، سماون، چواون، قطرہ قطرہ کر کے وگاون

ترماؤ: (صفت) تانبے دا بنیا ہویا

ترماؤ منگر، (مذ) تانبے دا کٹورا

تُرمبان: (مصدر) ویکھو: تُرمباون

تُرمباون: (مصدر) تُر پاون، سواون، توپے بھراون

ترمبل: (مذ) اِک رُکھ دا ناں

تُرمبن: (مصدر) 1- تُرپّن، سیون، توپے مارن 2- پھٹڑ کرن، زخمی کرن 3- ٹمبن، بنجن، پھوہی پھوہی کرن

تُرمبواون: (مصدر) 1- تُرپواون، تروپے لواون، بخیے مرواون 2- زخمی کرواون، پھٹڑ کرواون 3- ٹمبواون، بنجواون، پھوہی، پھوہی کرواون

ترمبوڑی: (پو، مو) پونڈھی، بھڑ، پیلی مکھی زہریلا ڈنگ مارن والی

ترمتا: (مذ) ویکھو: ترمتی

ترمتاواں: (ج، صفت) عورتاں دے متعلق

ترمتی: (صفت) اِک شکاری پنچھی، باز دی اِک قسم

ترَ مچھوڑ: (مذ) لکڑی دا بنیا ہویا ایک آلہ جیہدے نال کچے مکاناں دی چھتاں توں برف صاف کیتی جاندی اے

ترمچھلی لگی گچھنا: (محا) تکو مچھی لگی ہونا

ترمچی: (مو) ویکھو: ترمتی

تُرمَر تُرمَر ویکھنا: (محا) چُپ چاپ حیران ہو کے تکنا

ترمرا: (مذ) اِک کنڈیالہ، پھل دار رُکھ

ترمرا: (مذ) 1- پانی یاں شوربے دی اُتلی تری 2- اکھاں اگے پھرن والے ترتے مترے 3- چکنائی دا دھبا

ترمراندا جہاون: (مذ) شام توں ذرا پہلے دا ویلا

ترمراہٹ: (مو) 1- چکنائی جیہڑی پانی یان شوربے اُتے ہووے 2- اکھاں اگے ترے آون دی کیفیت 3- سنسناہٹ، تھرتھراہٹ 4- چکا چوند

ترمری: (مو) 1- اکھاں اگے آون والے ترمرے 2- سر دا چکر، بھوانٹنی

ترمریاں: (مو، صفت) 1- ترمران دی حالت 2- سورج ڈُبن توں کجھ چر پہلاں دی حالت 3- پرتن دی حالت

ترمکا/ترونکا: (مذ) پانی داچھٹا، انگلاں دی مدد نال پانی چھڑکنا

ترمکا دینا، (محا) اُنگلاں دی مدد نال پانی داچھٹا لانا

ترمکار: (مذ) 1- ترونکا لاون والا 2- چھڑکا لاون والا

تِرمکان: (مصدر) ویکھو: ترمکاون

تِرمکاون: (مصدر) تِرمان، ساون، چواون

تِرمکن: (مصدر) 1- ترہن، ہمن، چوون 2- تربھکن، ڈرن، تریہن

3- اواز دیون، سدّن، بُلاون

تِرمکن: (مو) ترونکا، چھڑکا

تِرمل: (مو) لالٹین وچ پائی جاون والی سُوتر دی لئی، بتی تِرمل

تِرمّن/تِرمنا: (مصدر) تِرمکنا، تمکنا، چونا، ٹپکنا، ہمنا، اتھرودواں دا

ڈِگنا، ترپ ترپ کر کے ڈِگنا

تُرمّن/تُرمّنا: (مصدر) 1- سیونا، جوڑنا، بخیے لاونا، تروپے لاونا

2- ٹمبنا، پنجنا، پھوہی پھوہی کرنا، ٹاکیاں لاونا

ترمو: (مو) 1- عرق کڈھن دی حالت 2- (مذ) چھت دے چون

داعمل

تُرمواں: (مصدر) ویکھو: تُرمواون

تِرمواون: (مصدر) تِرمکواون، تمکواون، ٹپکواون

تُرمواون: (مصدر) 1- سواون، بخیے لواون، تروپے بھراون 2- ٹمبواون،

پنجواون، پھوہی پھوہی کرواون

تِرمُورتی: (مذ) پراناں دے موجب برہما، وشنو تے شیوتن مورتیاں

ترموہ: (مذ) اوہ تھاں جتھے پنجاب دے تن دریا ارتھات جہلم، چناب

تے راوی ملدے نیں ایس نوں ترموہ (تریمو) گھاٹ وی

آکھدے نیں، ونگی: 'کگڑاں دتیاں بانگاں، متھے پتن ترموہ دا اے'

(نے۔ جھناں)

تِرمّھا: (مذ) بوندا باندی، رِکن مِن، کانی

تِرمیٔ: (صفت) تانبا یاں تانبے دی بنی ہوئی شے

ترمی: (مو) طور، تُرم

ترمیم: (عر، مو) سودھنا، ٹھیک کرن، ادلی بدلی کرن، مرمت کرن

ترمیم شدہ، (صفت) سودھیا ہویا

ترن: (مو) جوانی، جوبن

ترن/ترنا: (مصدر) 1- تیرنا 2- کسے چیز دا پانی دی سطح اُتے رہنا

3- پار ہونا، ظاہر ہونا، کامیاب ہونا، نجات پانا، پار کرنا، وصول ہونا

4- معیار تے پورا اُترنا، پرکھ گروں پاس ہو جانا

اسامی ترنا، (محا) دین دار ولوں قرضے دی وصولی ہونا

اگلے پچھلے ترنا، (محا) سوہریاں تے پیکیاں دے بزرگاں دا

فائدہ ہونا

بیڑا ترنا، (محا) مہان کم وچ کامیابی حاصل ہونا

تنخواہ ترنا، (محا) تنخواہ وصول ہونا

رقم ترنا، (محا) رقم وصول ہونا

ستے کُلّاں ترنا، (محا) ستاں پشتاں دا ادھار ہونا

قسمت ترنا، (محا) بھاگ جاگنا، چنگی قسمت ہونا

لیکھ ترنا، (محا) قسمت جاگنا

مالا ترنا، (محا) سرکاری ڈھال دا خزانے وچ جمع ہونا

ناواں ترنا، (محا) رقم وصول ہونا

زن: (ل، مذ) ہرے تے ریشمی جیہے پتیاں والا جوار دا ٹانڈا

زن: (مذ) گھاہ، ککھ

ژن: (مذ+ مو) گبھرو، جوان، نواں، تازہ، نویں مٹیار، جوان عورت

ژن: (مو) جوار دی توڑی جیہدے پتے ملائم تے ساوے ہوندے نیں

ٹُرن: (مصدر) 1- ٹُرن، چلن، حرکت کرن، ونجن، جُلّن 2- رواں ہون 3-مرن

ٹُرن پھرن، (محا) سیر کرن، چلن پھرن، ٹورا پھیرا کرن

ٹُرن جوگ، (صفت) ویکھو: ٹُرن ہار

ٹُرن ہار، (صفت) چلن والا، متحرک، چلن دے قابل

ترن تارن: (مذ) ضلع امرتسر وچ اِک نگر جو سکھاں دا مشہور مقام اے

ترنا: (لہند) اک بوٹا جو پچھمی پنجاب دے اپر ہمالیہ پہاڑ وِچ ملدا اے

Viceoxicam - canescens

ٹُرنا: (فل) 1۔ٹُرنا 2۔ پھرنا 3۔ ہلنا 4۔ مرنا

ٹُرنا پھرنا، (محا) سیر کرنا، بھونا

ترناپا: (مذ) ترن دی حالت، جوانی

ترنائی: (مو) جوانی دا ویلہ

ٹُرنبن: (مصدر) 1-سوئی یاں نیزے یاں کسے نوک دار چیز نال موریاں کرنا، وِنھنا، ٹُرپّن، سلائی کرن، بخیہ کرن، تروپا بھرن 2-اڑنگن، ٹُنبن 3۔ ٹُنبن، چبھن، پھوہی پھوہی کرن

ترنبھ: (مو) تیلی، تیکھا

ترنبھڑ: (مذ) چابک، سانٹا، کوڑا

تَرنت: (مذ) 1- سمندر، بحر 2- جھڑی 3- کہر 4- تیرا کی

تُرنت: (مو) 1- چلن دا عمل، ٹور، چال 2- کاروبار

ترنج: (مذ) 1- کپڑے دا ٹوٹا، تج 2- اِک قسم دا وڈا نمبو 3- چکوترا، چکودھرا

ترِنج: (مو) 1- لت دی پیڑ 2-ٹِڈھ دا درد

ترنجا: (صفت) ترپن، 53، ترونجا

ترنجی: (مو) ویکھو: ترنجبین

ترنجبین: (مذ) 1-مشری بھوریاں وانگ اونٹ کٹارے دے پتیاں اُتے جمی ہوئی تریل جو خراسان، تُرکستان اتے گُرجستان وغیرہ دیشاں وچ ملدی ہے 2-اناریاں نمبو دی شکنجوی 3-مَن سلویٰ

ترنجن: (مذ) 1- کتن والیاں کڑیاں یاں تیویاں دا اکٹھ، چرخہ کتن دی تھاں، بھنڈار 2- مجلس، ڈھانی 3- دنیا، جہان، ونگی: 'کُڑیاں پھرن ترنجن جُو یاں بنیاں پہن چپریاں' (میاں محمد بخش)

ترنجنی: (مو) انگوٹھے دے نال دی انگل

ترنجواں: (مذ، صفت) ترونجا دی گنتی پوری کرن والا، بونجا توں مگرلا

تُرنجھن/تُرنجھنا: (مصدر) کپڑیاں نوں تروپے لانا، سینا، نکے نکے ٹانکے لانا

ترنجھن: (مذ) ویکھو: ترنجن

ترنجی: (صفت) 1۔ ترنج نال نسبت رکھن والا 2۔ بسنتی رنگ دا، کھٹے رنگ دا

ترنڈ: (مذ) گھوڑے دی گچی دے وال

ترنڈ: (مذ) 1-بیڑا، کشتی، چھوڈا 2- مجموعہ 3- بھیڑ، اکٹھ 4- سُوراں دی قطار یاں گروہ 5- کثرت 6- بھیڈاں بکریاں گائیاں یاں مجھاں د اغلہ 7- مٹھور لون دا عمل

ترنڈا: (مذ) 1- وگ، اِجڑ 2- بکرا، بھیڈو، چھترا 3- لکڑ دا چھوٹا ٹوٹا جیہڑا پانی وچ تردا اے 4- فصل دا وڈھ 5- نگر، شہر 6- ہکیا ہویا، بھجایا ہویا

تُرنڈان: (مصدر) مہارت حاصل کران، چنڈاون

ترنڈاون: (مصدر) کھساون، مُرنڈاون، پھل پھُل تڑاون

ترنڈن: (مصدر) ماہر کرن، چنڈن

ترُنڈن/ترُنڈنا: (مصدر) 1- ہتھیا لون، مٹھور لون، دھوکے نال لون، نوچن، کھسوٹن، توڑن، کھوہن 2- جتھا بناون 3- ہکن، ڈنڈے نال تورنا 4- پھل پھُل توڑن 5- چُرانا، چوری کرنا

ترنڈہ: (مذ) آباد، پور، نگر

ترنڈھوترنڈھو کرنا: (محا) ڈرنا، سہمنا

ترنڈھی: (ج، مو) تن سال دا نیل دا پودا

ترنڈی: (مو) 1- بھیڈ، بکری 2- چھوٹا اجڑیاں وگ 3- گنج کے رکھی ہوئی 4- اوہ مال جیہڑا ویچن واسطے رکھیا ہووے 5- بھیڑ، جھرمٹ، ہجوم 6- جتھا، گروہ، منڈلی

ترنڈی: (صفت) 1- تن ڈنڈیاں والا 2- تیاگی، سادھو

ترنڈیجن: (مصدر) ویکھو: ترنڈیوَن

ترنڈیوَن: (مصدر) 1- چنڈیا جاون، مہارت حاصل کرن، تُرنڈیون 2- ہکین، ڈنڈے نال اگے اگے لگن

تُرنکا: (مذ) ترونکا، چھٹرکا

ترنکرا: (مذ) تن نکراں والا، تکونا

ترنگ: (مو) 1- لور، پانی دی موج، چھل، سمندر 2- اُمنگ، من دی موج 3- گھوڑے دی قسم 4- وچار 5- جوش، غصہ، طیش، نشے دی حالت 6- سجاکھا، کٹا کٹی، ونگی: 'پچھے چھڈے ترنگاں نوں وہندیاں بھیں بھیں لیاریاں' (با- ڈھو)

ترنگ آون، (محا) لہر آون، موج اُٹھن، جوش آون، ہینگنی آون

ترنگ چڑھ جانا، (محا) غصہ آ جانا، طیش آ جانا

ترنگ بجھن، (محا) کوئی لہر اُٹھن، موج آون، ارادہ ہوون

جل ترنگ، (مذ) پانی نال بھریاں پیالیاں جیہناں نوں ساز وجھوں وجایا جاندا ہے

ترنگا: (صفت) تن رنگاں والا

ترنگا جھنڈا، (مذ، صفت) تن رنگاں والا جھنڈا

ترنگاہ: (مذ) مُردہ جانور، مُردار

ترنگت: (صفت) چنچل، شوخ

ترنگر: (مذ) 1- وان دا بُنیا جال جیہڑا توڑی پنڈیاں لئی ہوندا اے 2- تاریاں دا اکٹھ، کھتیاں بنات النعش

ترنگڑ: (مذ) 1- رسی یاں بان دا بنیا ہویا اوہ جال جیہدے وچ گھاہ وغیرہ بھیا جاندا اے 2- وڈا ریچھ 3- تاریاں دا جھرمٹ

ترنگڑ کھتیاں، (مو، صفت) ستاریاں دا جُھرمٹ

ترنگڑانا: (پو، فل) ترنگنا، توڑنا، دبوچنا، قابو کرنا

ترنگڑی: (مو) بکرایاں بکری دے والاں دی وٹی ہوئی رسیاں دی

جالی جیہڑی کہ تقریباً 3x3 سائز دی ہوندی اے، کسان ایہدے وچ گھاہ یاں بھوسہ وغیرہ بنھ کے لاندے لے جاندے نیں

ترنگل: (مذ) کسان دا اِک اوزار جیہدے تن یاں پنج پھالے ہوندے نیں

ترنگلی: (مو) 1- ترینگلی، گاہی ہوئی کنک نوں تھوڑا اُتانہہ اُڈاون والی ترسول جیہی جس نال بھوہ وکھ تے دانے وکھ ہوندے جاندے نیں 2- تِناں رنگاں والی 3- تِن اُنگلاں والی 4- ریڑھ دی ہڈی 5- سر دیاں ہڈیاں دا ڈھانچہ

ترنگم: (صفت) 1- چھیتی ٹرن والا تیز رو 2- (مذ) گھوڑا 3- دل 4- اِک چھند

ترنگن: (مو) ویکھو: ترنگی

ترنگنی: (مو) 1- ندی، نالہ، دریا 2- ترنگی دی تانیث

ترنگھہ: (مذ) 1- اجیہی منجھی جیہدی درمیانی رسیاں تھاں تھاں توں ٹٹی ہوئی ہووے، دوائن ڈھلی ہووے 2- مردہ جانور دا گلیا سڑیا ڈھانچہ

ترنگی: (صفت) 1- من موجی، لہری 2- ندی، نہر، راجباہ 3- مغرور، آکڑ باز 4- کُبی، ٹِرپلی 5- وہمی

ترنم: (عر، مذ) 1- الاپ، گاون، گُنگناون 2- رہا، لے، سُر، گاون دی حالت

ترنو: (صفت) تیرن والا، تیراک

ترنوٹ: (صفت) رعب، دبدبہ

ترنہار: (مذ، صفت) تیرن والے

ترنی: (مو) 1- نوکا، کشتی، بیڑی 2- ترن والی 3- ترن دا اک انداز، سرکاری زمین تے جانور چارن والا موصول

ٹُرنی: (مو) 1- چال، رفتار، ٹور 2- چلن دا ڈھنگ، ٹرن والا، چلن والا، متحرک

ٹُرنے: (مو) ٹور، چلن، ٹرن، وَنگی: 'چوری بات لگی ایہہ ٹرنے اسنبول شہر وچ'

ترنیتر: (مذ) شو جی، مہادیو

ترو: (مذ) درخت، برچھ، رُکھ

ترُواٰ: (مذ) 1- جانور دا حمل ڈِگن دا عمل یاں حالت 2- سرکنڈے دی چھت 3- چٹائی، پھوہڑی

ترُوآ ر ترُوہا: (ج، مذ) جنگلی گھاہ دی اِک قسم جیہڑی کچی چھتاں اُتے پائی جاندی اے

تروار: (مو) تلوار دا وگاڑ......شمشیر

تروارى: (صفت) تلوار والا، وَنگی: 'راہک آئے او ولے، تروارى بکھتر سجے' (چنڈی دی وار)

ترواریا: (مذ، منت) تلوار دارھنی، بہادر، سور بیر

تروارین: (مو) تروار دی جمع

ترواون: (مصدر) 1- تاری لواون، ترن دا عمل کرواون 2- پار لواون، کامیاب کرواون 3- وصول کرواون

ٹُرواون: (مصدر) 1- ٹُرواون، چلواون، حرکت کرواون 2- صلح کرواون، ٹور ٹرائی کرواون

ترُوبل: (مو، صفت) اوہ پشو جو ہر واری سو جاوے، پھل سٹ دین والی مجھ گاں، تروکل

تُروپ: (مو)1- پڑ وچ سِٹیاں ڈڈیاں یاں بلیاں وغیرہ نوں گھاہ دے تھلیوں کڈھ کے اُتے کرن دی حالت 2- کھواڑے وچ بلداں دے پیراں ہیٹھ گاہے یاں ہرے پٹھیاں نوں ہیٹھوں اتے کرن دی حالت 3-ترن شاخے (آلے) نال کنک دی فصل نوں اُلٹ پلٹ کرنا، فصل نوں اتھل پتھل کرنا

تروپا: (مذ) سوئی یاں سوئے وغیرہ نال لایا ٹانکا، توپا، ونگی: 'سُوئی صدق اخلاق دی، دیاں تروپے لاؤ' (سراج قادری)

تروپا بھرن، (محا) 1- سلائی کرن، تروپا لاون 2- کم تمام کرن

تروپا بھریئن، (محا)1- گنڈیا جاون 2- ویاہیا جاون 3-بندوبست یاں انتظام ہو جاون 4- کم تمام ہوون

تروپا ترابی، (مو) 1- سلائی، گنڈھ جوڑ 2- مار کُٹ 3- مرمت

تروپا ترابی کرن، (محا) 1- سلائی کرن، گنڈھن، توپے لاون 2-مرمت کرن 3- چھترول کرن، کُٹن

تروپا ترابی ہوون، (محا) 1 - سلائی ہوون، گنڈھیا جاون 2-مرمت ہوون 3- لترول ہوون، چھترول ہوون، مار پیئن

تروپا دیئن، (محا)1- سیون، ٹانکن 2- گل ٹورن، ہنگارا دیون

تروپا لاون، (محا) 1- سلائی کرن، گنڈھن، تروپا بھرن 2- کٹاپا چاڑھن 3- کم تمام کرن

تروپا لگن، (محا) 1- ٹانکا لگن، تروپا بھریئن 2- کٹاپا چڑھن 3-ویاہ ہوون 4- انتظام ہوون، بندوبست ہوون 5- کم تمام ہوون

ترویَن/تروپنا: (مصدر) گنڈھنا، سیونا، سلائی کرنا، ٹانکے لانا، ٹانکنا

تروپھلا: (مذ، صفت)1- سنگھنا، گاڑھا، رلیا ملیا، ایہہ لفظ اوددوں ورتیا جاندا اے جدوں زمین ونڈن سے ہر اک حصے دار نوں ہر اک پیلی وچوں حصہ ملدا ہے، تاں جو آپس وچ رلے ملے رہن 2-زمین نوں کچھن والا اِک آلہ یاں اوزار

تروپی: (مو) دھان دے سنگھنے بوٹیاں دی چھانٹی کر کے وقفے وقفے دی تھاں لانا

تروپے: (مذ) ویکھو: 'تروپا' جیہدی ایہہ جمع اے

تروپے توڑن، (محا) 1- اُدھیڑن، توپے پٹن، بخیے اُدھیڑن 2- کم خراب کرن 3- کٹاپا چاڑھن

تروپے ٹٹن، (محا) 1- اُدھڑن، توپے ٹُٹن، بخیے اُدھڑن 2- کم خراب ہوون 3- کٹاپا چاڑھن

تروت: (مو) عربی لفظ طراوت دا دگاڑ، ٹھنڈیائی، نمی، سِلھ

تروتازہ: (فا، صفت) ہریا بھریا، نواں، تازہ

تروتر: (صفت) تربتر، بالکل تر

تروتری: (صفت) تربتر دی حالت

تروترو: (مو) گھوڑیاں، بھیڈاں یاں بکریاں نوں سون لئی کہے جان والے شبد

تروتک: (مو) نڑی، ناڑ

تروتی: (مو) طراوت، ٹھنڈیائی

تروٹ: (مو)1- ٹوٹ، گھاٹا، نقصان، تھوڑ، کمی، خسارہ 2- نشے دی تھوڑ 3- تھکاوٹ، تھکیواں 4- طلب، خواہش، اُمید، تانگھ 5- کسے شے دی تھوڑ ہونا 6- اندرونی سٹ، گجھی سٹ

تروٹ آون، (محا) 1- کمی آون، گھاٹا ہوون 2- تھکاوٹ محسوس

کرن

ٹروٹ بنّا، (محا) جسم دی پوری طاقت نال سرپٹ بھج اُٹھنا، جانوراں دا جسم دی پوری طاقت لا کے رسی توڑ کے بھج کھلونا

تروٹ بھرن، (محا) گھاٹا پورا کرنا، ہان پورتی کرنا

تروٹ پَین: (محا) ویکھو: تروٹ آون

تروٹ لگنا، (محا) جسم دے اندر سٹ لگنا

ترَوٹ: (مو) امیر خسرو دا ایجاد کیتا ہویا گاؤن دا اک انداز، ترانہ

ٹرَوٹ: (فم) چھیتی نال، فوراً، جھٹ پٹ

تروٹا: (مذ) 1-زمین وچ یاں ملھا وغیرہ دے کنڈھے وچ ہوئی موری جتھوں دی اِک پانی نے بدوبدی راہ بنا لیا ہووے 2- گھاٹا، کمی 3-نقصان، اصل زر وچ گھاٹا 4- ٹوٹا، ٹکڑا 5- تکلیف، دکھ

تروٹک: (مو) 1- کمی، نایابی، گھاٹے دی وجہ توں کمی دے احساس دی کیفیت، گھاٹا، ضرورت، حاجت، لوڑ، بھن توڑ 2- خمار، نشہ ٹٹن، تھکاوٹ 3- تھوڑ، کسر، کمی، کسے شے دی تھوڑ

تروٹک آون، (محا) کمی آون، گھاٹ آون

ٹرَوٹکی: (مو) اک راگنی دا ناں

ٹرٹن: (مصدر) ٹکڑے ٹکڑے ہوون، ٹوٹے ہوون، بھجن، تروکن

تروٹھنا: (فعم) ویکھو: تٹھنا

تروٹی: (مو، صفت) 1- توڑن دا کم یاں حالت 2- اک قسم دی مچھی 3- مچھی دا مونہہ 4- پنجھ 5- دوستی، یاری سجنائی

کھوہی تروٹی، (مو) متر تا ٹٹ جان دا عمل، ناچاقی

تروجا: (مذ) 1۔ ویاہ دے پچھوں ووہٹی دا سوہرے گھر تیجا پھیرا 2۔اوہ کپڑا لتا جو ویاہی کڑی نوں تروجے جان لگیاں دتا جاندا ہے

ترودشی: (مو) تیرھویں تتھ

ترودھ: (صفت) ویکھو: ترونجواں

ترَوڈن: (مصدر) ویکھو: تروڑن

ترَوڈھا: (صفت) تناں وڈھاں والا

تروڈھا ساک، (مذ) تیہر رشتہ، تیہر رشتے دار

ترور: (مذ) 1-اِک رُکھ دا ناں 2- چنگا، بہترین 3-پانی وچ رہن والے جیو

ترَوَرا: (مذ) شورے اُتے گھیو دی تہہ، تھند یائی، ترمرا

ترورگ: (مذ) تن شیواں دا مجموعہ (پاکیزگی، جہالت، بدچلنی)

ترور یہ: (مذ) ویکھو: تروریہ

تروڑ: (فعم) تروڑن مصدر توں امر، توڑ، توڑ کے

تروڑ: (مذ) 1- رسی دا اٹوٹا 2- لوہے دی سلائی جیہدے نال منڈھے اٹیری دے نیں 3- تماکھو، دا اٹوٹا 4- دھرنگا، ماڑا، پسو 5- اک درخت دا ناں

تروڑ سٹن، (محا) ٹٹن، بھنن، ترنڈن، ٹوٹے کرن، پھاڑن تروڑ کے کھلا کیتا، مروڑ کے وچ پایا، گھسیٹ کے باہر کڈھیا، (بجھارت) سوئی دھاگا

تروڑا: (مذ) 1- چھوٹی بوری، گٹو، توڑا، گٹا 2- گھاٹا، کمی، تھڑ، توڑا، ٹوٹا 3-بندوق دا توڑا 4- پیراں دا اک زیور

ترَوڑا: (مذ) تن گُنا، تہر

تروڑن/تروڑنا: (مصدر) توڑنا، جدا کرنا، وکھ کرنا، پھل توڑنا،

گھٹانا بھننا، ترنڈنا، ٹوٹے کرنا، پانی دا راہ کٹنا، تعلق ختم کرنا

تروڑی: (مو، صفت) 1- توڑ دتی، توڑن دا عمل 2- رشتہ توڑن دا عمل

تروڑی کرن، (محا) 1- رشتہ توڑن، منگ چھڈن 2- تعلق ختم کرن

تروڑے: (مذ) 1- پہاڑی ندی وچوں نکلیا رجواہا جو اودوں تک نہیں وگدا جدوں کہ اُتلا بندھ نہیں ٹُٹدا 2- پیراں وچ پایا جان والا چھلے دار زیور

تروستی: (مُل) تردوشی، تیج

تروکا: (مذ) جھٹکا

تروکا نکلنا، (محا) جھٹکا لگنا

تروکر: (مو) ویکھو: تروکڑ

تروکڑ: (مو) اوہ گاں جیہڑی بڑی مشکل نال دُدھ دیوے یاں کدے دیوے کدے نہ دیوے، یاں جدوں اوس دا دُدھ گھٹنا شروع ہو جاوے

تروکڑ: (صفت) 1- لنگے ڈنگ، کچپڑ، جھکاں پاواں تے، اٹھیں پہریں طن والی مجھ 2- ٹٹی ہوئی 3- لسی ماڑی، نکمی، ناکاری

ترُوکل: (مو، صفت) پھل سٹ دین والی مجھ گاں وغیرہ، ترو جان والی، تروئی ہوئی

تروکل: (صفت) کمزور، لِسا، ماڑا، ڈھڈل

تروکنا: (فعم) ترونکنا، چھٹرکنا

تروگو: (مذ) وبائی امراض توں بچاؤ دے لئی ویکسینیشن کرن والا

ترولا: (پو، صفت) تَری والا، روغنی (ترمال)

ترولی: (مو) ڈھڈ تے چین والے تن وٹ، ترِبلی، کمزوری کر کے آیا پسینہ

ترومبل: (مذ) اک نِکا جیہا درخت (Ficuscuia) جو کِتے کِتے شوالک دیاں پہاڑیاں وچ ملدا اے، ایس دا پھل کھان دے قابل نہیں ہوندا پر ہندوستان دے کئی حصیاں وچ ایس نوں دوائی دے طور تے ورتیا جاندا اے اتے ایس دے کھردرے پتے پالش کرن دے کم آوندے نیں

ترُون/ترُونا: (مصدر) وقت توں پہلاں کسے جانور دا حمل ڈیگنا، پھل سٹنا

ترونا: (صفت) 1- تن تہہ والا، تن تہواں والا، تہرا 2- اوہ موڑھا جو چھوٹے وڈے وانساں دے تیلیاں نال بنایا ہوندا اے تے مٹھائی وغیرہ دا تھال رکھن دے کم آوندا اے

ترونجا: (صفت) پنجاہ اُتے تن 53

ترونجن: (محا) ترقی پا جانا، خوشحال ہونا

ترونجواں: (صفت) ترونجا دی گنتی پوری کرن والا

ترونجہ: (صفت) پنجاہ جمع تن، 53

ترِوندھا: (مذ) ہندوواں وچ دیاہ توں مگروں مکلاوے دی رسم

ترونک: (فعر) ترونکن مصدر توں امر

ترونکا: (مذ) چھٹرکاؤ، چھنکارہ، چھٹا، ونگی: 'قادر یار ترونکیا جا پانی! داکھاں پکیاں نی سوادھان ہوکے' (قادر یار)

ترونکا ترانگی، (مو) 1- چھٹرکا، صفائی، ترونکن دا عمل 2- بوندا باندی، رِکن مِن، کانی

ترونکا دیؤن، (محا) ویکھو: ترونکا کرن

ترونکا کرن، (محا) 1- چھڑکا کرن، پانی ترونکن 2- صفائی کرن، 3- چھتر ول کرن

ترونکا لاون، (محا) ویکھو: ترونکا کرن

ترونکاں: (مو) ویکھو: ترونکی جیہدی ایہہ جمع اے

ترونکاں دیون، (محا) ترونکا کرن

ترونکاون: (مصدر) 1- چھڑکاون، چھڑکا کرن 2- چھڑکوان، چھڑکا کران

ترونکڑ: (مو) ویکھو: تروکڑ

ترونکن: (مصدر) 1- چھڑکن، چھڑکا کرن، پھنگارن، ترونکا لاون 2- صفائی کرن

ترونکوان: (مصدر) ویکھو: ترونکواون

ترُونکواون: (مصدر) 1- چھڑکواون، چھڑکا کرواون، پھنکرواون 2- صفائی کرواون

ترُونکی: (مو) چھڑکا، ترونکا لاون دا عمل

ترونکیا: (مذ) ترونکا توں 1- چھڑکا، چھٹا 2- مینہہ دی پھوار، کن مِن

ترونہہ: (مذ) تن، تروہ، ڈر، خوف

ترُووا: (مذ) ویکھو: تروآ

ترُووان: (مصدر) ویکھو: ترُوواون

ترُوواون: (مصدر) ٹُواون، کچا پھل سٹواون

ترُوور: (مذ) ویکھو: ترور

ترُووَل: (مو) حمل دے ڈِگن دی حالت

ترُووَن: (مصدر) ٹُوون، ترُون، کچا پھل سٹن

ترُووَنی: (مو) 1- کچا پھل ڈِگن دی حالت 2- اوہ مجھ گاں جیہنوں پھل سٹن دی بیماری ہووے

ترُون: (مصدر) ویکھو: ترُووَن

تروہ: (مذ) ڈر، خوف، تراہ

تروہ پاون، (محا) ڈران، ڈر پیدا کرن

تروہ پے جاون، (محا) خطرہ پے جاون، ڈر پیدا ہو جاون

ترُوہا: (مذ) ویکھو: تروآ

تروہرا: (صفت) تہرا

تروہن/تروہنا: (مصدر) دھروتا، کھپنا، دل دا بیٹھنا، بھکھ محسوس ہونا

تروھ: (ہند، مذ) ڈر، خدشہ، دھڑکا

تروھکن/تروھکن: (مصدر) گھسیٹنا، زمین توں گھسیڑدے ہوئے لے جانا

ترُوئی: (مذ) ڈر، خوف، تراہ

تروئی: (مو) 1- اوہ گاں جو بے وقت یاں مشکل نال دُدھ دے 2- دُدھ دین والی گاں یا بھینس

تروی: (مذ) اک دوا دا ناں جس نوں فارسی وچ تربد موصوف آکھدے نیں

ترویا: (مُل، مو) سردی پھوہڑی

ترویا: (صفت) ترن والا، تیراک، تارو

ترویا: (مذ) پھل توڑن والا

ترویاں: (مذ) ترُوین، اُتلی سطح

ترویدی: (مذ) 1۔ تناں ویداں دا جانن والا (یجر وید، رگ وید، سام وید،)2۔ براہمناں دی اِک ذات

تروینداَ: (مذ) ویاہ پچھوں کڑی دی تیجی وار سوہرے جان دی رسم

تروینی: (مو) 1۔گنگا جمنا اتے سرسوتی داسنگم 2۔ اوہ تھاں جتھے بوہڑ، پپل اتے نِم اکٹھے ہی اُگے ہوون 3۔ الہ آباد وچ اوہ تھاں جتھے گنگا جمنا اتے سرسوتی تِن ندیاں ملدیاں ہن

ترویہہ: (عدد) تیئی، تِن جمع ویہہ 23

ترہ: (مذ) ڈر، تراس، بھے

ترہ جانا، (محا) ڈر جانا، سہم جانا

ترہا: (مذ) پیاس، تریہہ، بھڑکی، ڈر، تروہ، خوف

ترہارا: (صفت) لگ بگ تیہہ سال دا

ترہاکڑا: (مذ) 1۔ جیہدے تروہ نکلے ہوون، ڈریا ہویا، سہمیا ہویا، خوفزدہ 2۔ترہایا، پیاسا3۔ چاہیوان، خواہش مند4۔ تریہہ، بھڑکی 5۔ اک مرض جیہدے وچ بہت تریہہ لگدی اے

ترہاکلا: (مذ) ویکھو: ترہاکڑا

ترہان: (مو) تِن سال دا اوٹھ یاں اوٹھنی

ترہانا: (صفت) تِناں ورھیاں دا

ترہانکڑا: (مذ) ویکھو: ترپاکڑا

ترہاں: (صفت) ویکھو: ترہایا

ترہاول: (مذ) ویکھو: تہاول

ترہائی: (مو)1۔ تریہہ، پیاس 2۔ ترہایا دی تانیث، پیاسی، چاہوان 3۔ تیجا حصہ

ترہائی لگن، (محا) بھڑکن لگن، تریہہ لگن

ترہائی مچن، (محا) ویکھو: ترہائی لگن

ترہائی ہوون، (محا) 1۔ پیاس ہوون، تریہہ ہوون 2۔ خواہش ہوون، 3۔ پیاسی ہوون، 4۔ چاہیوان ہوون، آرزومند ہوون

ترہائے: (ہند) ترہایا دی جمع

ترہائیا: (صفت) ویکھو: ترہایا

ترہایا: (مذ) پیاسا، خواہش مند، طالب

ترہایاں: (مذ) پیاسیاں نوں، پیاسے

ترہتر: (عدد) بہتر جمع اِک

ترہدس: (عدد) تیرھاں، 13

ترہرا: (صفت) ویکھو: تیہرا

ترہڑ: (صفت) ڈرن والا، ڈراکل

ترہڑ: (پو، مو) ہلکی بارش جس نال کھیت دے اوپر دی زمین گیلی ہو جائے، ترہوون دی حالت

ترہس: (پو، مذ) خوف، ڈر، تراہ

ترہک: (مذ) ترہکنا دا عمل

ترہکن/ترہکنا: (مصدر) ڈرنا، سہنا

ترہن/ترہنا: (مصدر) ڈرنا، سہنا، بدکنا

ترہن: (مذ) کھتریاں دی اِک ذات

ترہو: (مذ) ویکھو: تہار

ترہول: (مو) دھرول دا دگاڑ

ترہونسلا: (پو، صفت) بے حوصلہ، بے صبرا

ترہونکا: (مذ) 1- تریہہ، پیاس، بھڑکی، دھیاکڑا 2- اُمید، خواہش

ترہونکا لگن، (محا) 1- بھڑکی لگن، تریہہ لگن 2- تانگھ ہوون، خواہش ہوون

ترہونکلا: (مذ) ویکھو: ترہونکا

ترہوں: (مو) 1- تریہہ، پیاس 2- محبت، چاہت 3- خواہش، طلب، تانگھ

ترہوون: (محا) 1- گلا ہوون، بھج جاون 2- گھیو یاں تیل نال چُپڑ دیون 2- کسے پیلی دا پانی نال بھر جاون

ترہی: (مو) ویکھو: تری

ترھاکن/ترھاکنا: (مصدر) گندگی نوں گھسیٹ کے صاف کرنا، صفائی کرنا

ترھانبڑ: (مذ) لمبی لمبی ٹہنیاں والی کنڈیاں والی جھاڑی، جیہڑی وڈ کے کسے کھیت دے کنڈے تے ردھر دیندے نیں تا کہ جانور کھیت اِچ داخل نہ ہوسکن

ترھاں: (ج، مذ) تن ورھیاں دا (اوٹھ)

ترِھبکن: (مصدر) ویکھو: 'ترِھکن' جیہڑا صحیح اے

ترھڑ: (صفت) بزدل، ڈرپوک، خائف

ترھمبا: (ہند، مذ) جھپٹا، جھپٹ

ترھمبا مارنا، (محا) کسے توں کوئی شے جھپٹا مار کے کھوہ لینا

ترھمبنا/ترھمنا: (مذ) کسے شے نوں ہتھاں دے نال رُوں دی طرحاں پنجنا، بکھیرنا، اِیدھر اُودھر سُٹنا

ترھنگا: (مذ) 1- ڈھلی تے ٹٹی ہوئی رسیاں دی منجی 2- کسے مردار جانور دا مردہ ڈھانچا

ترھوپ: (مذ) سرا، معمولی کھانا

ترھوکڑا: (مذ) ویکھو: ترہونکا

ترھوہ: (مو) 1- ڈر، کھٹکا، خوف، خدشہ 2- پریشانی، مصیبت 3- کھچ، کشش

ترھوہ: (پو، مذ) لوہے دا کنڈا جہنوں کھوہ وچوں پانی کڈھن لئی ورتیا جاندا اے

ترھوئی: (مو) دہائی، فریاد، واسطہ، قسم

ترھوئی پانا، (محا) واسطہ دینا، دہائی دینا، امن منگنا، پناہ منگنا

ترھوئی خدادی، (محا) خدا دا واسطہ، فریاد کرنا

ترھی: (مو) جوا وغیرہ کھیڈن لئی ورتے جان والے دانے دے اِک پاسے پئے تن نشان

ترھی چھکا، (مذ) دانے نال جوا کھیڈن دی حالت

ترئڑے: (مذ) ٹکوے ٹکوے ہووے، بچھڑے، مفلس ہو جانا، لُٹے ہوئے، بجھے ہوئے

ترئی: (عدد) تیئی، ویہہ جمع تن، تن اُتے ویہہ 23

ترئی: (مو) قرض دتی رقم جو قرضائی دے ذمے ہووے، بربادی، نقصان، بہت تھوڑا ویلا، پل، لحہ

تُرئی: (صفت) تُرن والا، چلن والا، تیز چلن والا، تیز رفتار

ترِیا: (مذ، صفت) 1- تیجا، تیسرا 2- ثالث، تراکل، ماہر 3- تیسرے دن چڑھن والا تاپ، واری دا بخار 4- قُلاں دی رسم

ترِیاں: (مذ، صفت) تریواں، بائی توں مگرلا 23واں

ترِیواں: (مذ، صفت) ویکھو: ترِیاں

تری: (مو) 1۔ گھوڑی، اِک تاجین، تری چنگیری 2۔ جلاہے دی کچ 3۔ ترم، کوئی، بگل

تری: (مو) گھمنڈ، ہنکار، مان گمان

تری آون، (محا) ہنکار ہو جانا

تری دیون، (محا) خوشامد کرن، اپنا کم کڈھن لئی کسے دی تعریف کرن

تری لاون، (محا) کم کڈھوان، خوشامد کرن، اُکساون

تری: (مو) 1۔ گِل، نمی 2۔ تراوت، تازگی 3۔ رسا، شوروا 4۔ شوروے دے اُپر آئی تھندھیائی 5۔ خشکی دا اُلٹ، سمندر

ترِی: (مو) 1۔ تیری دی تخفیف، تہاڈی، تساں دی 2۔ تریا دی تخفیف، تیجی، تیسری 3۔ کھلری ہوئی

ترِی بِری، (صفت) کھلریا، پلریا، اُجڑیا پُجڑیا

تُری: (مو) 1۔ تھوم دی پھاڑی، تھوم دی پوتھی 2۔ شیشے ورگا لشکدا ٹکوا جیویں شورے یاں پودنے دے ست دا ہوندا ہے 3۔ کیسر دے پھُل دا اک حصہ 4۔ جولاہے دی کوچی 5۔ مصور دا قلم 6۔ گھوڑی 7۔ بگل، تُرمی 8۔ نک دی نوک 9۔ تُری ہوئی چالو 10۔ تُرم، اک قسم دا واجا، ترئی، مونہہ توں وجان دا اوہ آلہ جیہدے نال فوج نوں قواعد دا حکم سُنایا جاندا اے

تُری: (مو) تُری، چلی، روانہ ہوئی

تُری ہوئی جُوں وی نہیں مان، (اکھا) بندہ پکے ارادے نال مسلسل محنت کردا رہوے تے ضرور منزل تے اپڑ جاندا اے

ترے: (عدد) تن، دو جمع اک، اِک اُتے دو

ترے ان کوان، سڑی کڑاہی، باگلی کھچڑی، دال پانی دی دھان، (اکھا) دسے گئے تِنے کھانے چنگے نہیں ہوندے تے صحت نوں نقصان اپڑاندے نیں

ترے برسی، (مو) 1۔ ہر تیسرے سال کیتا جان والا کم 2۔ تِناں سالاں والا

ترے بسری، (مذ) نوا رِسک، ہر تیسرے سال کیتا جان والا

ترے بھس پین، چغل ماری چغلی، کاں صبون چان، کُتا پاڑے چھاننی، ترے بھس پین، (اکھا) چغلی کرن والا بندہ، صابن چکن والے کاں تے چھاننی پاڑن والے کُتے نوں بد دعا دین ویلے آکھدے نیں

ترے پال، (مذ) تن بالاں (تکاں) والا، واگورو، ترپدا

ترے پُتر تے چالی پوترے، اجے وی بابا گھاہ کھوترے، (اکھا) جدوں آل دوال دے ہوندیاں وی کسے نوں بڑھے وارے کم کرنا پے تاں کہندے نیں

ترے پتی، (مو) تاش دی اِک کھیڈ جس دے وچ تن آدمی کھیڈ سکدے ہن

ترے چا دِپن بلدی اگے، واگی آوے وگ توں اگے، باہروں آوے تے گھر آ ٹھگے، عورت کھاوے مرد توں اگے، (اکھا) ڈنگراں توں پہلے گھر آون والے واگی نوں، باہروں گھر آکے ہکن والے تے اپنے کھسم توں پہلاں روٹی کھاون والی عورت نوں بُرا سمجھیا جاندا اے

ترے چاہ دیاں بلدے چُلھے، باہمن ہووے ان دھائیوں کھاوے، سورماں ہووے رن وچوں آوے، جواہری دا بیٹا لیکھوں بُھلے، (اکھا)، باہمن، سورمے تے جواہری دے پُتر وچ دسیاں ہوئیاں گلاں دا ہونا ضروری ہوندا اے جے ایہ نہ ہون تے اوہنوں بُرا سمجھیا جاندا اے

ترے چیزاں مل، ہل، جل تے ملھ، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ ہل واہنا پانی دینا تے روڑی پانا چنگی پیداوار حاصل کرن لئی ضروری اے تاں کہندے نیں

ترے درا، (صفت) تناں دروازیاں والا کمرہ

ترے راہ کُراہ، مرد کوچکی، رن کوپندھ، سنڈھے کوں گاہ، (اکھا) مرد لئی چکی جھونا، عورت لئی سفر کرنا تے سنڈھے لئی گاہ کرنا بڑا ای اوکھا ہوندا اے

ترے رنگا، (صفت) تن انگاں والا، ترنگا

ترے کال، (مذ) ویکھو: ترکال

ترے کانے، (صفت) تن کونیاں والا، تکون

ترے کانیں، (عدد) تن سوئیاں

ترے کم نہ آیا، ہاڑی نہیں واہیا، سونی نہیں چڑایا، پیکے نہیں سکھایا، (اکھا) دھیاں نوں پیکے کُجھ نہ سکھاون، سونی وچ ڈنگر نہ چارن تے ہاڑی وچ ہل نہ جون دی سندیا کیتی گئی اے

ترے کم نہ کم، گاں چونا، منجی اُنّا تریہا رسا بنھن، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہوئے کہ ایہہ تِنوں کم کوئی اہمیت نہیں رکھدے ایہہ کم تے ہر کوئی کرلیندا اے تاں کہندے نیں

ترے کُھلھ گیو، ساون رُت نہ چُگئیو ساون نہ وریا، پیکے گھر نہ سکھیا، (اکھا) ساون وچ پکھیرو، نہ چُگن مینہہ نہ ورھے تے پیکے گھر دھی کُجھ نہ سکھے تاں بہت بُری گل اے

ترے گُن، (مذ) مایا دے تن گُن، رجو، ستو، تمو

ترے لال پلال، انھے اگے نچئے، ڈورے اگے گال، گونگے ہتھ سنیہا گھل بھاویں نہ گھل، (اکھا) ایہناں گلاں دے کرن دا کوئی فائدہ نہیں ہوندا کیوں جے ایہہ سبھ ایویں جاندا اے

ترے لوک، (مذ) تن لوک، تُرگ لوک

ترے ماسک، (صفت) تناں مہینیاں پچھوں ہوون والا تماہی

ترے ماہیا، (مو) سہہ ماہی (ترے ماہیا پرچہ)

ترے واری، (صفت) تن واری، تن دفعہ

ترے: (مذ) فیل واناں دا اِک شبد جس نوں اوہ تلاؤندے ہاتھیاں نوں لٹاون لئی بولدے ہن

تُرے تار: (مذ، صفت) نواں نکور

ترِیا: (مذ، صفت) 1- تیجا، تیسرا 2- ثالث 3- تیجے دن چڑھن والا بخار 4- مرن مگروں تیجے دن فاتحہ خوانی کرن دی رسم، قل دی رسم، تیجا 5- تن کوڈیاں جیہڑیاں جوا کھیڈن ویلے بھرن مُٹھی چوں چار چار دے جوٹے بنن پچھے بچ رہن 6- ویاہ دے تیجے دن ووہٹی دا پیکے جانا

تریا: (مو) عورت، اِستری، تریمت، زنانی، سوانی

تریا جت، (مو) عورت دی جت

تریا جت ہوون، (محا) عورت دی جِت دا زمانہ ہوون

تریا چرتر، (مذ) 1-زنانیاں دا مکر فریب جس نوں آدمی چھیتی نہیں سمجھ سکدا 2- عورتاں دے مکر فریب یاں چھل کپٹ

تریا چلتر، (مذ) ویکھو: تریا چرتر

تریا راج، (مذ) عورتاں دی حکومت

تریا مت، (مو،صفت) عورتاں دی عقل

تریا ہٹ، (مو،صفت) ویکھو: تریا ہٹھ

تریا ہٹھ، (مذ) زنانیاں دی ضد

ترِیا: (مو) جاگرت، سوہن

ترِیا اوستھا، (مو) جاگرت سُپن، سکھپتی توں بعد دی چوتھی حالت

تریا بد، (مذ) ویکھو: تریا اوستھا

تریا گن، (مذ) اوہ گیان جو تریا اوستھا بجن تے حاصل ہوندا ہے

تریا وستھا، (مو) ویکھو: تریا اوستھا

تُریا تُریا جاتے کرماں دا کھٹیا کھا: (اکھا) بندہ جتھے وی چلا جائے اپنا مقدر کھاندا اے

تریاسی: (صفت) ترن اتے اسی، تراسی، 83

تریاق: (عر، مذ) 1- اوہ دوا جیہڑی زہر دے اثر نوں مُکا دیندی اے 2- زہر دی دوا

تریاک: (صفت) ویکھو: تیراک

تریاک: (فا، مذ) افیم، افیون

تریاکل: (مذ) 1- غیر، اوپرا بندہ 2- وچولا، پنچ، نتارا کرن والا، گل نبیڑن والا، فیصلہ کرن والا، ثالث 3- تیراک، ترن والا

تریاکلی: (مو) تریاکل ہوون دا عمل یاں حالت

تریاما: (مذ) اک دھات، تانبا، تراما

ترِیاما: (مذ،صفت) جس وچ ترن پہر ہوون

تریاما: (مو) رات، رین

ترِیانگل: (مو) ویکھو: ترانگل

تریانواں: (مذ، صفت) بانوے توں اگلا، ترانوے دی گنتی پوری کرن والا

تریانوے: (عدد،صفت) ترن اتے نوے، 93 ترانوے

ترِیاں: (مو) مچھیاں

ترِیاں بھراواں دیگ چاڑی، کھانے آئی سبھ خلقائی، (بُجھارت) چُلھا تے ہانڈی

تُریاں: (مو) 1- لہسن دیاں پوتھیاں 2- مجازاً ...... دند

تُریاں لاون، (محا) خواہ مخواہ تعریف کرن، خوشامد کرن

تریاوندا: (مذ) 1- ویاہ پچھوں کُڑی دے تیجی واری سوہرے جان دی رسم 2- اوہ کپڑا لتا جو اوس سے لڑکی نوں دتا جاندا ہے

تریاہا: (مذ،صفت) 1- پیاسا، تیہایا 2- چاہیوان، خواہش مند

تریائی: (مو) اک چھندک چال بھن دا جتن ہے، جس وچ 4،2،1 دا تکانت ہے تیسری دا نہیں

تریمل: (مذ) ویکھو: تریمل

ترِپھل: (مو) ترن پھلاں دا مرکب، ہریڑ، بہیڑا، آملہ

ترپھو: (مذ) تُبکا، قطرہ، بوند

ترِیت: (مذ) 1- بیڑا، چوکھٹ 2- بوریا، جُلّی، بسترا

تُریت: (مو) توریت، اوہ آسمانی کتاب جو حضرت موسیٰ اُتے اُتری
وَنگی: 'اہل تُریت سدے اوس ولے ہبض نجوم جہانی' (ہاشم)

تریت: (مو) شورے دے اُپر آئی تھندھیائی

تریت تار: (مُل) نواں نکور، ان لگ، تازہ

تریٹھ: (عدد) سٹھ جمع تن، تناں اُتے سٹھ، 63

تریج: (مو) 1- تیجا، تیجے نمبردار 2- تیسرا ہوون دی حالت 3- تیجی واری

تریجا: (مذ، صفت) تیجا، تیسرا

تریجک: (مو) بالاں دی کھیڈ

تریجن: (مو، ج) تیجے سوئے والی مہیں، گاں وغیرہ

تریجھن: (مو) ویکھو: تریجن

تریجہ: (ج، صفت) 1- تیسرا، تیجا، تیجے نمبردا 2- تیسرا ہوون دی حالت 3- تیجی واری

تریدویا: (مذ) اُنگلاں وچ پایا جان والا اِک زیور

تریڈ: (مو) برباد، تباہ

تریڈنا: (فل) کھسکنا

تریڈھ: (مو) 1- ونگ، ترچھاپن، کجی 2- رعونت، تکبر، آکڑ پھوں 3- کھوج، تار، جائزہ 4- راہ بھُل جاون داعمل 5- پچھے مُڑ کے ویکھن داعمل

تریڈھا: (مذ، صفت) 1- وِنگا، ٹیڈھا، ترچھا 2- تنگ مزاج، سڑیل، لا کے نہ کھان والا

تریڈھا ویکھن، (محا) 1- بھینگا ویکھن، ٹیڈھا ویکھن 2- بھیڑی نیت نال ویکھن 3- غصے نال ویکھن

تریڈھن: (مصدر) 1- گویڑ لاون، ٹیوا لاون، اندازہ کرن، ٹُل لاون، ٹیڈھن 2- ٹیڈھا کرن، ونگا کرن

تریڈھواں: (مذ، صفت) 1- ترچھا، ٹیڈھا، ترچھواں 2- پُٹھی سوچ والا

تریڈھی: (مو) متھے تے پین والے وٹ، تیوڑی

تریڈھی پاون، (محا) تیوڑی پاون، متھے وٹ پاون، غصے یاں نفرت دا اظہار کرن

تریڈی: (مو) گاواں یاں مجھاں دے چوون داعمل

تریز: (مو) ویکھو: تریڑ

تریاھا: (مذ) اوہ تھاں جتھے تن راہ آپس وچ ملدے ہوون

تریرن: (مصدر) تاڑن، تکن، مسلسل ویکھن

تریرہ: (مو) 1- تیجی واری 2- پیلی وچ تن وار ہل چلاون داعمل 3- کوئی کم تیجی واری کرن یاں ہون داعمل تے اوہدی حالت

تریری: (مو) لہو دی دھار

تریڑ: (مو) 1- شیشے، بھانڈے یاں کندھ وچ پئی دراڑ، درز، شگاف، ورل، وِتھ، دراڑ، کسے شے وچ ٹُٹ جاون پاروں پین والی لکیر 2- نا اتفاقی، پھُٹ، ناراضی 3- فرق 4- وچھوڑا، بجوگ 5- تریل، اوس، گھاہ، زمین تے لیٹی ہوئی پتلی پتلی لمبی گھاہ 6- تیز، لک توں ہیٹھلا حصہ

تریڑپینا، (ہند) 1- اوس پینا 2- دراڑ پینا

تریڑدی، (مو، صفت) لک دی، دھوتی، مجھو

تریڑا: (مذ) 1- چنگاری، شرارہ 2- دھار بنھ کے پانی پاون داعمل

3-پانی دی دھار 4- تتے پانی دی ٹکور 5-دراڑ، وِرل، وِتھ، تریڑ 6-پھٹ، نااتفاقی، دُشمنی 7- فرق

تریڑا دیون، (محا) 1- دھار بنھ کے پانی پاون 2- پھٹ پاون 3- تریڑ پاون، وِتھ پاون

تریڑا ویکھن، (محا) 1- نقص ویکھن، عیب ویکھن 2- ننگ ویکھن

تریڑاں:(مو) تریڑ دی جمع، ونگی:'ساڈے انگ تریڑاں پئیاں' (اقبال قیصر)

تریڑن: (مصدر) 1- تریڑ پاون، وِرل پاون، وِتھ پاون 2- دھار بنھ کے پانی پاون 3- پھٹ پاون، لڑاون

تریڑو: (مذ،صفت) اک قسم دا گنا

تریڑو تریڑ: (صفت) دراڑاں پیا ہویا، تریڑ و تریڑ ہویا ہویا، خستہ حال

تریڑی: (ج،مو) تھوڑی، تریڈھی، متھے داوٹ

تریڑھ: (مو) ٹیڈھا پن، کجی، وِنگ

تریڑھا: (مذ،صفت) ویکھو: تریڈھا

تریڑی: (مو) ویکھو: تریڈھی

تریڑی پاون، (محا) متھے تے وَٹ پاون، تیوری چڑھاون، غصے یاں نفرت دا اظہار کرن

تریڑی جاون، (محا) تریڑ آجاون، وِرل پے جاون، ٹُٹ جاون

تریز: (فا،مو) 1- کپڑے یاں کاغذ دی کاتر 2- کپڑے دا تکونا ٹکڑا جو کپڑے دا دامن چوڑا کرن لئی یاں چوب گلے دے ہیٹھ پایا جاندا ہے، کلی

تریز کپڑے دی سر تے، تے ناں سرفراز خان، (اکھا)

جدوں کوئی تھوڑی پونجی تے بہتا وڈیائی وکھاوے تاں کہندے نیں، ڈھائی بوٹیاں پھتو باغ وان

تریزی: (لہند) ویکھو: تیوڑی

تریفڑہ: (فم) آسے پاسے، چاروں پاسے

تریفل: (عر، مذ) 1- ہوڑ 2- آول 3- بہیڑے نوں کُٹ کے شہد وچ ملا کے بنایا معجون جس نوں قبض دور کرن لئی ورتدے نیں

تریفل زمانی، (مذ) مشہور قبض کشا معجون جو ترفلے نال بہت ساریاں دوائیاں ملا کے تیار کیتا جاندا اے

تریک: (مو) ویکھو: 'تاریخ' جیہدا ایہہ وگاڑ اے

تریک بھگتنا، (محا) مقدمے دی پیشی تے حاضر ہونا

تریک پاونا، (محا) تریخ لکھنا

تریک تے جانا، (محا) عدالت وچ پیشی تے جانا

تریک دینا، (محا) مقدمے دی سنائی کسے ہور تریخ تے ملتوی کرنا

تریک وار، (فم) تاریخی ترتیب مطابق

تریکرے: (مذ،صفت) نزدیک، نیڑے، اُرے

تریکھوڑ: (مذ،صفت) تناں چیزاں دا کٹھ، تِکّوی

تریل: (مو) 1- نمی پاروں رات نوں سبزے اُتے بنن والے قطرے 2- شبنم، اوس 3- تریر، تریڑ 4- بھوئیں نوں تیجی واری واہون دا کم 5- تیجے نمبر تے آون والا، تیلی

تریل پَون، (محا) اوس پَون، سلھ پَون، پالا لتھن، ٹھنڈ پَون

تریل چٹن، (محا) 1- تھوڑا تھوڑا کھاون، ترس ترس کے کھاون 2- مندے دن ویکھن 3- کمینگی کرن

تریل چٹیاں تریہہ نہیں مردی، (اکھا) جدوں ایہہ سمجھانا ہوئے کہ بہتی شے دی لوڑ ہوئے تے تھوڑی نال کم نہیں چل سکدا تاں کہندے نیں

تریل مُڈھاںؔ تے ای پیندی اے، (اکھا) جدوں کوئی اپنیاں دا بہتا خیال رکھے تاں کہندے نیں

تریل مُڈھیں پیندی اے، (اکھا) ویکھو: تریل مُڈھاں تے ای پیندی اے

تریل نال تریہہ لاہوَن، (محا) 1- جھوٹھی تسلی دیؤن 2- پرچاوا دیون 3- حقیر جیہی شے تے راضی ہو جاون 4- کمینے کولوں بھلیائی دی اُمید رکھن 5- فضول کم کرن

تریلن: (مصدر) 1- تریل ناں بھیؤن، ستھا کرن 2- ڈراون، دھمکاون، تریلیو، تریل کرن 3- اکھاں وچ ہنجو بھرن

تریلوک: (مذ) ترلوک، ترلوک دا حاکم

تریلی: (مو) 1- تریل دی تصغیر، تھوڑا آیا مڑھکا 2- تریل وچ بھجی ہوئی، پسینو پسینی اوس، شبنم 3- شرم 4- کمزوری یاں کسے ہور کارن متھے اُتے آون والا پسینا

تریلی تے تریلی آون، (محا) 1- پسینے تے پسینا آون 2- بہت گھبراون، بہت ڈرن

تریلی چھُٹن، (محا) 1- پسینو پسینی ہوون 2- مرن سے متھے تے پسینا آون 3- بہت زیادہ ڈرن، تروہ نکلن

تریلیا: (مذ، صفت) بھجیا ہویا، گلا، سلھا

تریلیاں: (مو) ویکھو: 'تریلی' جیہدی ایہہ جمع اے

تریلیاں آنا، (محا) ٹھنڈا پسینہ آنا

تریلیاں چھُٹ پوَن، (محا) سہم جاون، بہت ڈر جاون، تروہ نکل جاون

تریلیاں چھُٹ جاون، (محا) ویکھو: تریلیاں چھُٹ پون

تریلیاں چھٹنا، (محا) جرم ڈریاں حیرانی کر کے مُڑھکے نال تر ہو جانا

تریلیایا: (مذ، صفت) سلھا، گلا، بھجیا ہویا

تریلیوتریلی: (صفت) 1- پسینے نال بھجیا ہویا 2- گھابریا ہویا

تریلیو تریلی کرن، (محا) 1- شرمندہ کرن 2- خوفزدہ کرن، ڈرا دیون

تریلیو تریلی ہو جانا، (محا) شرم، ڈر یاں روگ کارن سریر دا مُڑھکے ہو جانا

تریلیو تریلی ہوون، (محا) 1- پسینے نال بھجیا ہویا ہوون، مُڑھکو مُڑھکی ہوون 2- شرمندہ ہوون 3- خوفزدہ ہوون، ڈرن

ٹھنڈی تریلی، (مو) کمزوری کارن یاں کسے روگ توں آیا پسینہ

تریما: (مذ) تُبکا، قطرہ، بُوند، چویا

تریمبل: (مذ) ویکھو: تریمل

تریمت: (مو) تیویں، عورت، زنانی، تیویں، لاڑی، گھر والی، سوانی

تریمت چھوڑنا، (محا) بیوی نوں طلاق دینا

تریمتیاں: (مو) ویکھو: تریمت

تریمتیں: (مو) ویکھو: تریمت

تریمتیں: (مو) ویکھو: تریمت

تریمل: (مذ) اک چھوٹا رُکھ جس دی لکڑی کار آمد نہیں ہوندی، ستلج

دے کنڈھے دے لوک ایس دے چھلکے دے رسے وٹدے نیں،
ایس دا پھل ارنِل، ارمُل

ترُیمنڈھی: (ج، مو) نیل دے پودے دی تیجے سال دی فصل

ترین: (فا، مذ) 1- اُچا سٹول جس اُتے کھلو کے اناج چھٹیا جاندا اے 2- بطور لاحقہ ورتیندا اے اتے زیادہ تے بہتا دے معنے دیندا اے، جیویں: بہترین، کم ترین، خوش ترین

ترین: (مو) ویکھو: تریجن

ترِیَن: (مو) 1- تن گُنا ہون دی حالت 2- اکڑا، کھچا، تنین، انگڑائی اکڑیواں 3- کسے شے نوں کھچن دی حالت

ترینا: (مذ، صفت) تن گُنا، تِگنا

تریناک: (صفت) چالاک، مکار، فریبی

ترینٹھ: (عدد، صفت) سٹھ تے تن، 63

تَرینداں: (مذ) ویکھو: ترین

ترینگل: (مذ) کنک دے داناں نوں بھوسے توں وکھ کرن لئی گائی ہوئی کنک دے ڈھیر نوں اُڈان والا ڈنڈا جیہدا سرا تن اُنگلیاں ورگا ہوندا اے ہور ایہدے نال ڈگی ہوئی گھاہ وی سمیٹی جاندی اے

ترینہہ: (مو) تریہہ، پیاس، بھڑکی

ترینی: (مو) 1- پھوگ ناں دی جھاڑی دی جڑھ، ایہہ جھاڑی تھل دے علاقے وچ ہوندی ہے 2- لما جیہا سردے ورگا خربوزہ

ترینیا: (ہند) تن گنا، سہ گنا

ترینیں: (مو) گائے بھیناں دے وڈے گلے جو سندھ تے بہاولپور توں پنجاب وچ درآمد کیتے جاندے نیں، ایناں دی برآمد تے محصول

تریواں: (مذ) 1- ترن دا عمل 2- کامیابی

ترَیوَت: (مو) عربی لفظ طراوت دا وگاڑ 1- تازگی، شادابی 2- تریلی، مُڑھکا 3- سلھ، نمی

تریودشی: (مو) ویکھو: ترودشی

تریور: (مذ) تیور

تریور: (مذ) 1- سوانی دا لباس 2- تن کپڑیاں دا مجموعہ، تن کپڑے، کُرتی دوپٹہ تے سُتھن (شلوار)، ونگی: اساں تریور نہ کوئی ہنڈیائی- (دمو)

ترُیوڑ: (مذ) 1- گھیو تے دُدھ ملیا محلول، کڑھدے ہوئے دُدھ دی ملائی اُتے آئی ہوئی گھیو دی تیوڑی 2- دہی یاں لسی وچ دُدھ دیاں دھاراں مار کے بنایا ہویا ادھ اڑکا

تریوڑا: (مذ) 1- تن تہواں والا، ترے تہواں والا 2- سالن دی تَری یاں چکنائی

تریوڑا: (مذ) ویکھو: تریڑا

تریونا: (صفت) ویکھو: تِگنا، ونگی: 'دونا چھڈ کے تریونا بھی ایہہ چا جرمانہ بھرن' (گل)

ترَیوی: (عدد، صفت) اکیہہ جمع دو، 23

تریویا ہوون: (محا) گلا ہوون، تریلیا ہویا ہوون

تریہا: (مذ) 1- پیاسا، ترہایا 2- چاہن والا، چاہیوان

تریہا تاپ، (مذ) اجیہا بخار جیہدے وچ بہت سردی تے تریہہ وی لگے

ترِیہا: (صفت مذ) تن گُنا، تکنا، تن دن دا

تریہاں: (مذ، صفت) تن سَو سالاں دا

تریہائی: (مو) پیاسی، طلب، خواہش

تریہائیں: (صفت) تن، ترے

تریہایا: (مذ، صفت) 1- ترہایا، پیاسا 2- چاہن والا، چاہوان

تریہٹ: (عدد، صفت) سٹھ اُپر تن، 63

تریہڑا: (مذ) 1- ٹیڈھا، عمودی، ترچھا، ڈِنگا 2- بدمعاش، پُٹھا بندہ، لُچا 3- راقم دے علاقے کوٹھیالہ (ایبٹ آباد) وچ اک تھاں دا ناں

تریہر: (مو) 1- تیج، تہائی 2- زمین وچ تن وار ہل چلاون دا عمل 3- تریل، اوس، شبنم

تریہرا: (مو) ویکھو: تیہتا

تریہرا: (مذ، صفت) تن پرتاں دا، تن گُنا

تریہک: (مذ) ویکھو: تریک

تریہکا: (مذ) 1- ڈر، تروہ، خوف 2- دبکا، دباڑا 3- جھٹکا

تریہکا نکلن، (محا) 1- ڈر جاون، تریہک جاون 2- جھٹکا لگن، جوڑ ہل جاون

تریہکل: (مذ) جانگلی، اوپرا، ڈریا، سہمیا ہویا

تریہگوا: (مذ، صفت) پانی دے تن گھڑے چکن والا

تریہن: (مصدر) ڈرنا، خوفزدہ ہوونا، ترہکن، جھجکنا

تریہواں: (صفت) تیہواں، تیہہ نمبر دا

تریہوڑی: (مو) تیوڑی، متھے دا وٹ

تریہوَن: (مصدر) ویکھو: تریہن

ترِیہویں: (صفت) تیتویں، تیہہ نمبر دی

تریہہ: (مو) ویکھو: تیہ

تریہہ: (مذ) پیاس، بھڑکی

تریہہ دی اگ، (مو) شدید تریہہ، بھڑکی

تریہہ کرن، (محا) 1- پیار کرن 2- چاہ کرن، خواہش رکھن 3- خیال رکھن

تریہہ لگی تے کھوہ نہیں کھٹیدا، (اکھا) ویکھو: تریہہ ویلے ای کھوہ نہیں کڈھیدا

تریہہ ویلے ای کھوہ نہیں کڈھیدا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہوئے کہ ویلےتوں پہلاں ضرورت دا احساس کردیاں ہوئیاں کوئی بندوبست کرنا چاہیدا اے تاں کہندے نیں

تریہہ ہوون، (محا) 1- پیاس ہوون 2- طلب ہوون، خواہش ہوون

تریہہ: (مذ) ڈر، خوف

تریہہ جانا، (محا) ڈر جانا، خوف زدہ ہو جانا

ترِیہہ: (عدد) تیہہ، اُنتی جمع اک، 30

تریہے: (مذ): ویکھو: تریہا

ترئی: (عدد) تیئی، ویہہ جمع تن، تن اُتے ویہہ 23

تریئے: (مذ) تیرنا، کامیاب ہونا

تریتے: (ضم) تینوں

ت ...... ڑ

تڑ: (فعل) تڑن مصدر توں امر

تڑ جاون، (محا) ٹوکرے یاں جال تھلے آ جاون، بند ہو جاون، قابو آ جاون، ڈکیون، ڈکیا جاون

تڑ: (مو) 1۔شوخی، ڈینگ مارن داعمل، پھڑ ھ 2۔تکال، جلدی، تُرنت 3۔چپیڑ یاں کسے شے دے تڑکن دی اواز، پٹاکا 4۔شوخی 5۔دھمکی

تڑ پڑ، (فم) جھٹ پٹ، فوراً، چھیتی نال، وگ تک بولن، گڑ بڑ

تڑ تڑ، (مو) 1۔دانیاں دے بھُجن دی اواز 2۔ گولیاں چلن دی اواز، تڑاک تڑاک 3۔ سلواڑ سڑن دی اواز

تڑ تڑ بولنا، (محا) فٹافٹ جواب دینا، بز بھک ہو کے بولنا

تڑ تڑ جواب دیون، (محا) ویکھو: تڑاتڑ جواب دیون

تڑ تڑ سڑن، (محا) 1۔سڑن لگیاں تڑ تڑ دی آواز کڈھن 2۔ کاہلی کاہلی سڑن

تڑ تڑ کرن، (محا) ویکھو: تڑ تڑ کرن

تڑ دینی، (محا) الٹی میٹم دیون، دھمکی دیون، رعب پاون، تڑی لاون

تڑ دیوَن، (محا) دھمکی دیون، رعب پاون، تڑی لاون

تڑ: (پو، مذ) 1۔ سخت، آکڑیا، مضبوط، آن بان، کنک دے بھلّے دی تڑ، طاقت، ہمت، حوصلہ 2۔ تنا 3۔ تڑتڑ، پٹاخے طرحاں

تڑ: (مذ) 1۔ ٹرپلی، ہنکار 2۔ ٹہنی 3۔ گلی مٹی وچ آ کھڑن نال آ جاون والی تریڑ 4۔دریا یاں نہر دے کنڈھے تے بنائی ڈھلوان جتھوں پشو پانی پیندے ہن، گھاٹ 5۔ گھر، مکان، تھاں 6۔دریا یاں نہر وچ اوہ تھاں جتھے تُر کے پار لنگھیا جا سکے، گاہن، لانگھ، ونگی: 'اس تڑے توں بھر بھر گئیاں، توں بھی اپنی وار لنگھائے' (شاہ حسین) 7۔ کھبل یاں گھاہ دا تیلا، ککھ 8۔ نونہہ دے نال دا اُکھڑیا ہویا ماس، چڑھ 9۔ تھپڑ یاں کسے شے دے تڑکن دی اواز، پٹاک 10۔ پھڑ، شوخی 11۔دھمکی، بھبھکی 12۔سہارا، ڈھاسنا

تڑ تاڑا، (مذ) وسوں دی تھاں، رہن دی تھاں، گھاٹ

تڑ تڑ کرن، (محا) بُڑ بُڑ کرن، اگوں بولن، زبان درازی کرن

تڑ پھڑ، (مو) شوخی، آکڑ پھاکڑ، پھوں پھاں

تڑ پھڑ کرن، (محا) آکڑ پھوں وکھاون، رعب وکھاون

تڑ پھڑ وکھاون (محا) ویکھو: تڑ پھڑ کرن

تڑ لگن، (محا) کسے چنگے ٹکانے بچ جانا، کنڈھے لگنا

تڑ موہاں، (مذ، صفت) 1۔ٹیڈھے مونہہ والا 2۔بانکا، شوخا، پھڑ باز، ٹرپلی

تڑ نال، (فم) زور نال، سن کر کے

تڑا: (مذ) 1۔شتیر، موچھا 2۔موٹا 3۔ ست، آلسی

تڑا : (مذ) 1۔ گھاٹ، پنگھٹ 2۔ دنیا، سنسار، جگ 3۔ ٹاپو، جزیرہ 4۔تڑون دی حالت

تڑاپ : (صوت) 1۔ قطریاں دے مسلسل ڈگن دی آواز 2۔ دھڑکن، تڑپھن

تڑاپ تڑاپ، (صوت) 1۔قطریاں دے لگاتار ڈگن دی آواز 2۔ دھڑکن دی آواز

تڑاپڑ: (فم) 1۔ جھٹ پٹ، فوراً، چھیتی نال، کاہلی نال 2۔ وگ تک،

تابڑتوڑ، تڑاتڑ

تڑاپھا: (مذ) تڑپھاٹ، تڑاکھا

تڑاپھڑ: (مؤ) ویکھو: تڑاپڑ

تڑاپھڑی: (مو)1 تیزی، کاہلی نال، فوراً، چھیتی نال 2- بے چینی، نس بھج، افراتفری

تڑاتڑ: (مو) 1- وگ تگ مارن دی اواز 2- وڈیاں وڈیاں کنیاں پین دی اواز 3- گولیاں چلن دی آواز

تڑاتڑ جواب دیون، (محا) ترکی بہ ترکی جواب دیون، کاڑ کاڑ جواب دین، جواب دیون وچ ڈھل نہ کرن

تڑاٹ: (مذ+ مو)1- رُعب داب، آکڑ پھاکڑ، سج دھج، ٹیس ٹوہر 2- چیس ٹیس، تراٹ

تڑاٹ اُٹھن، (محا) چیس پوَن، پیڑ دی لہر اُٹھن

تڑاٹ پوَن، (محا) ویکھو: تراٹ اُٹھن

تڑاٹا: (مذ) 1- ہُسڑ، دُھپ دی شدت وٹ 2- کال، قحط 3- پٹاکا 4- تراٹ

تڑاٹکا: (مذ) ویکھو، تڑاٹا

تڑاڈاں: (مو) 1- چیکاں 2- ڈنگراں دے ڈکارن دی آواز 3- ٹیساں، چیساں

تڑاخ: (صوت) لکڑی یاں کسے سخت شے دے ٹُٹن دی اواز

تڑاخا: (مذ) 1- چپیڑ دی اواز 2- ٹُٹن دی اواز 3- بہت تیز دُھپ، ہُسڑ، حبس 4- چپیڑ 5- قحط، کال 6- تڑاق تڑاق بولن والا، چالاک ہوشیار

تڑاخرڑا: (مذ) ویکھو: تڑاخا

تڑاس تڑاس: (فم) تاڑ تاڑ

تڑاف: (صوت) تڑاخے دی اواز

تڑافا: (مذ) 1- چپیڑ 2- تڑاخا

تڑاقا: (مذ) ویکھو: تڑاخا

تڑاک: (صوت) 1- کسے شے دے ٹُٹن دی اواز 2- ڈِگن دی اواز 3- چپیڑ یاں جُتی پین دی اواز، ڈِگن دی اواز 4- (فم) فوراً، جھٹ پٹ، چھیتی نال

تڑاک پٹاک، (فم) 1- وگ تگ، دبادب 2- کاہلی نال، چھیتی نال، فوراً 3- گولیاں چلن دی اواز، چپیڑاں وجن دی اواز

تڑاک پڑاک، (فم) 1- مسلسل، لگاتار 2- فوراً، چھیتی نال، کاہلی نال

تڑاک تڑاک، (فم) 1- وگ تگ، دبادب 2- کاہلی نال، چھیتی نال، فوراً 3- گولیاں چلن دی اواز، چپیڑاں وجن دی اواز

تڑاک تڑاک جواب دیوَن، (محا) ویکھو: تڑاتڑ جواب دیون

تڑاکا: (مذ) ویکھو: تڑکا

تڑاکا: (مو) تیز دھپ، چبھن والی دھپ، 12 بجے والی دُھپ

تڑاکا: (صوت) 1- کسے شے دے ٹُٹن دی اواز 2- (مو) کڑاکے دی گرمی، ہُسڑ، حبس 3- تریہہ دی شدت 4- (مذ) بہت زیادہ بھکھ، قحط، کال 5- چپیڑ، تھپڑ 6- سواد، چٹخارا

تڑاکا بیتن، (محا) بُہت زیادہ بھکھ یاں تریہہ دا مگ جاون

تڑاکا کھا جانا، (محا) 1- تڑک تڑک کرنا، رکو رکو کرنا 2- ٹُٹ جانا

تڑاکا لگن/تڑاکا لگنا، (محا) 1- بہت زیادہ بھکھ یاں تریہہ لگن 2- بہت تیز دُھپ لگن

تڑاکے بھرن تڑاکے، (مذ) تڑاکا دی جمع (محا) کبوتر وغیرہ دا تیز تیز اڈّن

تڑاکے دار، (صفت) زوردار

تڑاکے دی دُھپ، (مو) بہت تیز دُھپ، کڑاکے دی دُھپ

تڑاکے دے کے، (فم) تڑاکے دی اواز نال

تڑاکن : (مصدر) تڑوکن، ٹُٹن

تڑاکھا: (مذ) ویکھو: تڑاکا

تڑاکھا: (مذ) تکھی دُھپ دا تاؤ

تڑاکھا کھا جانا، (محا) گرمی کھا جانا، غصے وچ آ جانا

تڑاکھا لگنا، (محا) تڑاکا لگنا، بہت تیز دُھپ لگنا

تڑاگ:(مو) 1 -ڈگن، ٹٹن یاں چٹخن دی اواز، تڑاخا 2 -چپیڑ 3- تالاب

تڑاگڑی : (مو) ویکھو: تڑاگی

تڑاگی: (مو) 1- بچے دے لک دوالے بنھی جان والی ڈوری یاں چاندی وغیرہ دی زنجیری (مارواڑی لوکاں وچ بچے اتے وڈے دونویں ایس نوں پاندے نیں) 2- لک دوالے بنھی جان والی ڈوری جس وچ نہاون سے کپڑا ٹنگ لیا جاندا اے 3- منجی بُنن توں مگروں آلے پائی گئی زنجیری ورگی رسی

تڑاگی بنھ نیوندرا، (مذ) صرف آدمیاں لئی دتا گیا سدا

تڑاگی بنھواون، (محا) مُکھا ننگا کرن، نگیج ڈھکوان

تڑاگی تُڑواون، (محا) جان چھڈاون، کتراون، پرانہہ جاون

تڑاگی توڑ سٹن/تڑاگی توڑ سٹنا، (محا) 1- بنھے ہوئے دھاگے نوں ڈھلا کر دیون 2- سانجھ توڑ دین، دوستی ختم کر دیون

تڑاگی ٹُٹ کھوہ، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہوئے کہ تڑاگی بنا کھوہ بے کار ہوندا اے تاں کہندے نیں

تڑال : (مو) بجلی، برق، کڑاکا

تڑَام: (مو) چمڑے یاں سُوت دا اوہ تسمہ جیہدے نال ڈھول یاں ڈھولکی دے تاشے نوں کسدے نیں

تڑاماں: (پو،مو) طناباں، رسی، رسیاں کھچنا، تڑاماں کھچنا

تڑاماں چھکنا/ تڑَاماں کسنَا، (محا) 1- ڈھولکی دے تسمے کسنا 2- کسے کم لئی تیار ہونا، تیاری کرنا

تڑامڑی: (مذ) تڑی مڑی

تڑان : (مصدر) تراٹ پون، ٹیس پَین، درد دی لہر اُٹھن

تڑوان : (مصدر) 1- وڈیائی بیان کرن 2- خوشامد کرن، جھوٹھی تعریف کرن، پُھنڈاون 3- سجاون، پھباون 4- اُچھکل دیون، اُکساون

تڑوان : (مصدر) ویکھو: تڑواون

تڑوانْد : (مو) 1- توڑن یاں سٹن دا عمل تے اوہدی حالت 2- توڑے ہوئے پھل دی مقدار

تڑانو: (مو) پتنگ وچ پائیاں جان والیاں تنیاں جس نال ڈور بنھ کے اُڈایا جاندا ہے

تڑواوا : (مذ) پھلاوا، پُھنڈاوا، خوشامد، جھوٹی چکی

تڑواوا : (مذ،صفت) تڑواون والا، تڑوان دا عمل کروان والا

تڑاون : (مصدر) ویکھو: تڑان

تڑاون پُھلاون، (محا) ویکھو: تڑان

تڑاونا: (متعدی المتعدی) توڑن دا کم کراونا

تڑاونا: (فل) 1۔ رچت ہونا، خاص متو ول جُھکنا، ہونا 2۔ تانگھ رکھن، اگے ودھنا

تڑاونا: (فعم) 1۔ پاڑنا، تریڑ پاونا 2۔ پھلاونا، پھوک دینا

تڑائی: (مو) توڑن دا کم یاں مزدوری

تڑاؤنا: (فعم) 1۔ بنھی ہوئی رسی وغیرہ نوں توڑنا، بنھن چھڈاونا 2۔دکھ کرنا، تعلق توڑنا، جیویں بچے نوں ماں نالوں تڑاونا 3۔ وڈے سکے نوں چھوٹے سکیاں وچ بدلاونا، بھناونا، بھان لینا، ریز گاری لینا، جیویں: روپیہ تڑاونا 4۔ قیمت گھٹ کراونا، مُل گھٹاونا، ونگی: 'میرے پیر زنجیر حیا دا اوہنوں مول نہ جا تڑائیو' (ہاشم شاہ)

بھان تڑاؤنا، (محا) وڈے سکے بدلے چھوٹے سکے لینا

بھاء تڑاؤنا، (محا) مل گھٹاونا

رسے تڑاؤنا، (محا) بنھن چھڈاونا

تڑوبھیڑ : (مو) 1-اکٹھ، بوہتی بھیڑ 2- زیادتی، کثرت

تڑپ: (مو) بے قراری، بے چینی

تڑپا/تڑپاء: (مذ) 1 -تڑف، بے چینی، بے قراری 2- تنگی، دُکھ، تکلیف، مشکل، اوکڑ

تڑپان/تڑپانا: (مصدر) کسے نوں بے چین کرن، ستان، بے قرار کرن، چتالاون

تڑپاون/تڑپاونا: (مصدر) بے چین کرنا، ستاونا، دکھاونا

تڑپاہٹ : (مو) 1- تڑپھ، بے چینی، اچوی 2- دُکھ، تکلیف

تڑپاؤ: (صفت) تڑپھاون والا، تڑپاون والا، دُکھ دیون والا، دُکھی کرن والا

تڑپاون/تڑپاؤنا: (مصدر)ویکھو: تڑپاون، تڑپاونا

تڑپتڑی: (ہند،مو) فوری، جلدی، چھیتی، فوری طور تے

تڑپڑ: (پو) ٹٹیا جوتا، تیز گلاں کرنا، تڑپڑ کرنا، پلے نہ بھنا

تڑپڑاہٹ: (مو) ویکھو: تڑپاہٹ

تڑپن : (مصدر)1- بے چین ہوون، بے قرار ہوون، لوٹ پوٹ ہوون، پلیٹے مارن، تلو مچھی ہوون2- چھال مارن، اُلانگھن، چٹن، کدن، ٹپوسی مارن 3- تڑپھن

تڑپّن/تڑپنا: (مصدر) 1- تڑفن، بے چینی2- ہتیا جاون، تُر پیا جاون 3- تروپے بھرن

تڑپی: (مو) تڑپ، بے چینی

تڑپنیاں: (مو) ترلے لینا، بہت بے چین ہونا، ونگی: 'ایس پنجرے وچ ڈکی اوہ کویں تڑپنیاں لیندی ہے' (امرتا پریتم دی کاوکلا)

تڑپوان : (مصدر) ویکھو: تڑپواون

تڑپواون : (مصدر) لوٹ پوٹ کرواون، بے قرار کرواون، بے چین کرواون

تڑپھ : (فعم) تڑپھن مصدر توں امر 1-(مو) بے چینی، بے قراری، اُچوی 2- کاہلی، چھیتی، پُھرتی، چالاکی، اچوی، بے چینی 3- پھُڑکن دی کیفیت 4- بجلی دی چمک، لشک 5- دل دی پھڑک، دھڑک، چڑچڑاپن

ترٖپھ اُٹھن، (محا) بے چین ہوون، بے قراری ہوون، اُچوی محسوس کرن

ترٖپھ جاون، (محا) 1- کسے چنگی شے نوں ویکھ کے یاں سُن کے پھڑک اُٹھن 2- ڈھیر دُکھ پاروں ترٖپاہٹ محسوس کرن، ترٖپھن 3- مرجاون

ترٖپھا: (مذ) ترٖپ، بے چینی

ترٖپھاجاون، (محا) بے چین کر دیون، بے قرار کر دیون، ترٖپھن دے جاون، زخمی کر جاون

ترٖپھات: (مذ) ترٖپ، ترٖپھ، کرلاہٹ

ترٖپھاٹ: (مو) ویکھو: ترٖپھیواں

ترٖپھان: (مصدر) ویکھو: ترٖپھاون

ترٖپھاون/ترٖپھاونا: (مصدر) 1 -بیتاب کرن، بے چین کرن 2- ترساون 3- مارسٹن

ترٖپھاؤ: (صفت) ترٖپھاون والا، بے قرار کرن والا

ترٖپھڑ: (مو) 1- نخرا، شوخی، گستاخی 2- آکڑ، ٹوہر 3- پھڑ، پھونڈ

ترٖپھڑ وکھاون، (محا) ویکھو: ترٖپھڑ کرن

ترٖپھڑاٹ: (مو) گھبراہٹ، بے چینی، وگی: 'ترٖپھڑاٹ پیا وچ خلقت کیا نیڑے کیا دوروں' (سیف)

ترٖپھڑان: (مصدر) ویکھو: ترٖپھاون

ترٖپھڑاون/ترٖپھڑاونا: (مصدر) ویاکل ہونا، ترٖپھنا، جھٹ پٹاونا

ترٖپھڑی: (مو) 1- ترٖپھ، دُکھ 2- جلدی، پھُرتی، تیزی

ترٖپھڑیا: (مذ، صفت) 1- ترٖپھن والا 2- کاہلا، جلد باز 3- چالاک، ہوشیار

ترٖپھن: (مصدر) 1- بے تابی محسوس کرنا، بے چینی محسوس کرنا، بے قراری وچ ہونا، چتا کرنا، اچوی لگنا 2- چھلنا، بھٹکنا

ترٖپھنا: (فعم) بے چین ہون دا عمل، بے چینی ہونا

ترٖپھنا لاونا، (محا) دُکھی کرنا

ترٖپھنا لگنا، (محا) دُکھی ہونا

ترٖپھنی: (مو) بے چینی، بے قراری

ترٖپھوان: (مصدر) ویکھو: ترٖپھواون

ترٖپھواں: (صفت) ترٖپھاون والا

ترٖپھواون: (مصدر) لوٹ پوٹ کرواون، بے چین کرواون، تلوچھی کرواون، ڈھیر تکلیف دوان

ترٖپھیلا: (مذ، صفت) ترٖپھل والا، پھڑکن والا

ترٖپھیماں: (ل، مذ) ویکھو: ترٖپھیواں

ترٖپھیواں: (مذ) ترٖپھ، گھبراہٹ، بے چینی

ترٖپیلا: (مذ، صفت) 1- شوخ، بھڑکیل 2- ترٖپھن والا، بے چین 3- جلد باز، تیز، پھرتیلا

ترٖوت: (مو) 1- بجلی، برق 2- جوبن دی حالت

ترٖوتاڈا: (مذ) آماجگاہ، گھات، وسوں دی جگہ، رہن دی تھاں

ترٖتاڈے: (مذ) جمع ترتاڈا، گھاٹ، وسوں دی جگہ

ترٖترٖاٹ: (مو) ویکھو: ترٖ ترٖ

ترٖترٖان: (مصدر) 1- ترٖ ترٖ دی اواز پیدا کرن 2- ترٖکن 3- پھڑ مارن، گپ مارن

تڑتڑاون/تڑتڑاونا: (مصدر) 1- تڑ تڑ کرنا 2- اواز نال ٹٹن 3- تڑ تڑ دی اواز ہونا 4- کھڑنا (بھٹھی) وچ دانیاں دا

تڑتوپ: (پو، مو) 1- وڈی توپ، گن 2- تابڑتوڑ بولن والی سوانی

تڑتھل: (مو) ترتھل، شور، رولا، اُتھل، پُتھل، ونگی: 'سارے آ تن وچ تڑتھل پے گیا'

تڑتھلی: (مو) ویکھو: تڑتھل

تڑتھلی مچاون، (محا) 1- شور کرن، رولا پاون 2- بھڑتھو پاون، وکھت پاون

ترٹ: (مذ) ٹٹ بھج

ترٹ پونا، (محا) ٹٹ جانا، بہت تھک کے چور ہو جانا

تڑتڑ: (فم) تاڑ تاڑ کر کے

تڑتڑ جواب دیون: (محا) ویکھو: تڑاتڑ جواب دیون

تڑٹی: (پو، مذ) ٹٹنا، دو ٹوٹے ہو جانا، ترٹ پینڑی، بد بخت، بدقسمت

تڑچھ: (مو) اچوی، بے چینی، چتا

تڑخ: (مو) تڑخن دا عمل، چٹخن

تڑخاٹ: (صوت) تڑخن دی اواز

تڑخاڑا: (صوت) تڑاخا، چٹخن دی اواز

تڑوڑ: (مو) ٹٹن یاں چٹخن دی اواز

تڑف: (مو) تڑپ، بے قراری، بے چینی، ونگی: 'نازک دیہی تڑف تڑف کے زخمی زخمی ہوئی' (میاں محمد بخش)

تڑفاٹ: (پو، مو) تڑپھاٹ، بے چینی، گھبرا، بدحواسی دا عالم

تڑفان/تڑفانا: (مصدر) تڑپانا، دُکھی کرنا، تکلیف دینا

تڑفاون/تڑفاونا: (مصدر) ویکھو: تڑفان، تڑفانا

تڑفاؤ: (صفت) ویکھو: تڑپھاؤ

تڑفڑاٹ: (مذ) گھبراہٹ، بے چینی تڑف

تڑفلاٹ: (پو، مو) 1- افراتفری، کھلبلی 2- بے چینی، بے قراری، تڑپ

تڑفن/تڑفنا: (مصدر) تڑپنا، بے چین ہونا، پریشان ہونا

تڑفنا لانا، (محا) دُکھی کرنا

تڑک: (پوا، صوت) 1- ٹٹن دی اواز 2- تالی دی اواز

تڑک بھڑک، (مو) بن ٹھن، سجاوٹ

تڑک بھڑک دار، (صفت) بہت شوخ

تڑک پڑک، (فم) ویکھو: تڑک پھڑک

تڑک پھڑک، (فم) جھٹ پٹ، فوراً

تڑک تڑاک، (فم) ویکھو: تڑاک، ونگی: 'گھوڑے ٹرن نہ اگانہہ نوں کچی تڑک تڑاک

تڑک جواب دیون، (محا) فوراً جواب دیون، گل مونہہ تے مارن

تڑک دے کے، (فم) اک دم، جھٹ پٹ، فوراً

تڑک دینی، (فم) ویکھو: تڑک دے کے

تڑک کر کے، (فم) فوراً، جھٹ پٹ

تڑک: (فم) جھٹ پٹ، فوراً، اک دم، اوسے ویلے

تڑوک: (مو) تریڑ، درز، جھیت، پاڑ، پٹ، ورل

تڑوک اُٹھن، (محا) 1- ٹیس اُٹھن، پیڑ ہوون 2- کسے گل توں ٹپ اُٹھن غصے وچ آون، لال پیلا ہوون

تڑوک پھڑک، (مو) نازنخرہ، پھوں پھاں، لٹک مٹک

تڑک جاون، (محا) تریڑ پے جاون، چیر آ جاون، پاٹ جاون، ٹُٹ بھج جاون

تڑک دھانس، (مو) ویکھو: ٹرک دھانس

تڑک سار، (فم) تڑکے، امرت ویلے، مونہہ انھیرے

تڑک کے آون، (محا) بے قرار ہو کے آون، بے چینی نال آون

تڑَک ت: (مو) ویکھو: تڑک

تُڑک: (ہند) 1- چنچل، شوخ 2- چھیتی پھُٹ نکلن والا بیج 3- نکی جسامت دا

تڑکا: (مذ) 1۔ تڑکن دی حالت یاں عمل 2۔ گھیو یاں تیل وچ بھُنیا مصالحہ، ہانڈی نوں بگھر لاون دا عمل 3- سویر ویلے، امرت ویلا، مونہہ ہنیرے، ونگی: 'دالیں ساگ بھُنے تے تڑکے جو چاہیے سو لبھے' (میاں محمد بخش)

تڑکا لانا، (محا) گل نوں ودھا کے دسنا، چٹخارہ لین واسطے گل وچ نواں شوشہ چھڈنا

تڑکا لاون، (محا) 1- دال سبزی وغیرہ نوں گھیو نال چھونکن، بگھر لاون 2- کھجھ چڑھاون، غصہ دلاون، بھکھاون 3- خوشامد کرن، چاپلوسی کرن، مکھن لاون 4- چھترول کرن، مارن کٹن، کٹاپا چاڑھن

تڑکا لگن، (محا) 1- ہانڈی نوں بگھر لگن 2- غصہ لگن، وٹ چڑھن 3- خوشامد ہوون، مکھن لگن 4- مار پون، کٹاپا چڑھن

تڑکا ہوون، (محا) 1- سرگھی ہوون، پو پھٹن، سویر ہوون 2- ہوش آون، چانن ہوون، اکھاں کھُلن

تڑکار: (مو) 1- چنگاں پھٹنیاں پنڈے وچ سوئیاں جہیاں چُبھن دی کیفیت 2- پت، گرمی دانے 3- گھیو وچ بھُنن دی آواز، تڑکا لگن دی آواز

تڑکان: (مصدر) ویکھو: تڑکاون

تڑکاون/تڑکاونا: (مصدر) 1- تڑکا دیون، تریڑ پا دینا، بگھراون، ساڑن، گھیو وچ بھُنن 2- تریڑ پا دیون، توڑن، بھنن، کڑکاون، 3- دُکھ دیون، تنگ کرن

تڑکاؤ: (صفت) 1- سرگھی دا ویلا، سویر 2- تریڑ پاون والا

تڑکڑاں: (مو) چنگاری چھڈنا، جھلنا، غصے ہونا، وگڑ جانا

تڑکن/تڑکنا: (مصدر) 1- تڑخ جانا، تریڑ آونا، جھیتھ بنن، ٹُٹن بھجن 2- کسے گل تے غصہ کرنا، رُس جانا، کسے دی گل توں وٹ کھانا، اُچا نیواں بولنا، بُڑبُڑ کرنا، سڑدا بھجدا رہنا 3- پاٹنا، کھنڈنا

تُڑکن/تُڑکنا: (مصدر) بگھر لاون، تڑکا لاون، بھونی لاون، کڑکڑاوندے گھیو یاں تیل وچ پیاز وغیرہ بھُن کے دال بھاجی وچ پاونا، چھونکنا

تُڑکنڈا: (مذ) اِک قسم دی مچھی

تڑکنی: (مو) اوہ بھانڈا جس وچ تڑکا لایا جاندا ہے

تڑکوان: (مصدر) ویکھو: تڑکواون

تُڑکوان: (مصدر) ویکھو: تُڑکواون

تڑکواون: (مصدر) 1- تریڑ پواون، تڑواون 2- پھُٹ پواون، نا اتفاقی پواون

تُڑکواون: (مصدر) 1- بھونی لواون، تڑکا لواون، گھیو وچ بھنواون، بگھر لواون 2- غصے دواون، کھجھ چڑھواون

تڑکھ: (مو) چھیتی، کاھلی

تڑکھ کرنا، (محا) چھیتی کرنا، کاھلی کرنا

تڑکھن/تڑکھنا: (مصدر) تڑخنا، چٹکنا، چٹخنا، تڑکنا، کسے شے یاں دانیاں دی اگ تے بھجن دی اواز

تڑکی: (مو) تڑکن مصدر توں

تڑکے: (فم) سویرے ویلے، جھلانگے، ساجھرے

تڑکے تڑکے، (فم) سویرے سویرے، ساجھرے ویلے

تڑکیون/تڑکیونا: (مصدر) تڑکن، تڑکنا دا متعدی المتعدی

تڑل: (مذ،صفت) تڑی یاں دھونس دیون والا

تڑلانا: (ہند،فعم) ٹالنا، بہلانا، پھسلانا

تڑمان: (مصدر) ویکھو: تڑماون

تڑماون: (مصدر) گوشت یاں کوئی ہور شے گھیو وچ بھنن، بھونی لاون

تڑموہاں: (مذ،صفت) 1-ٹیڈھے مونہہ والا 2- بانکا، شوخا، پھڑباز، ٹرپلی

تڑن: (مصدر) 1- ڈکیا جاون، بند ہوون، قابو آون 2- تپن، بہت گرم ہوون 3-رُوں نوں کنگھی نال صاف کرن

تڑن/تڑنا: (مصدر)1- آکڑنا، غصہ وکھانا، تیوری چڑھانا، کسے نال لڑن لئی تیار ہو جانا2- پھُل دا کھلنا3- بناؤ سنگھار کرنا، پھبنا 4- گھمنڈ کرنا، شیخی مارنا، تکبر کرنا 5- کسیا جاونا، تنیا جاونا6- تیز آونا، پاٹنا، پھٹنا7-سک کے تریڑ آونا8- کھنڈنا 9-رُس کے لماپے جانا، کسیا جانا، تنیا جانا، کھچیا جانا، روں نوں کنگھی نال صاف کرنا

تڑون: (مصدر) 1-تُٹن، تڑٹن 2- چنگی طرحاں ڈھڈ بھرن

تڑنال: (فم) زورنال، سن کر کے

تڑندیاں: (مو) ٹُھڈیاں، ناس ہوندیاں

تڑنگ: (صفت) ناراض، غصے وچ، کھچیا ہویا، سخت، تنیا ہویا

تڑنگ ہونا، (محا) 1- کھچنا، تننا 2-غصے وچ آنا، آکڑنا، زور وکھانا

تڑنگ ہوون، (محا) غصے ہوون، ناراض ہوون، تپن، بھکھن

تڑنگ ہوئی پھرنا، (محا) رُس جانا

تڑنگ: (مذ) آکڑ، غُصہ، پُھوں پھاں

تڑنگن: (مصدر) ناراض ہوون، تپن بھکھن

تڑو: (صفت) تڑن والا، پھڑ مارن والا، آکڑباز، گھمنڈی، بکواسی

تڑواٹ: (مو) ویکھو: تڑوک

تڑوالن: (مصدر) ویکھو: تڑواون

تڑوان: (مصدر) ویکھو: تڑواون

تڑوال: (مذ،صفت) تڑیا ہویا، قیدی

تڑواون/تڑواونا: (مصدر) 1- بھناون، ٹوٹے کراون 2- بھان لون، پھل وغیرہ توڑن دا کم کراونا

تڑوائی: (مو) پھل وغیرہ توڑن دا کم یاں مزدوری

تروڑ: (مذ) اک رُکھ دا ناں

تڑومڑ: (پو،مذ) دوھیاتے پھلیا ہویا ڈھڈ

تڑویا: (مو) ویکھو: تکویا

تڑویا: (مذ) پھل توڑن یاں اکٹھے کرن دا کم کرن والا

تڑہا: (ضم) تیرا، تُہاڈا

ترڑھ: (مو) 1- ککھ، کھبّل گھاہ دی شاخ 2- پھڑ، گپ، ٹرپل 3- تریڑ

ترڑھڑی: (مو) متھے داوٹ، تیوری

ترڑھڑی پاون، (محا) تیوری چڑھاون، متھے تے وٹ پاون، ناراضی یاں نفرت دا اظہار کرن

ترڑھکان: (مصدر) ویکھو: ترڑھکاون

ترڑھکاون: (مصدر) ودھاون، پھَلاون

ترڑھکن: (مصدر) پنگھرن، ودھن، پھَلّن

ترڑھکواون: (مصدر) پلّھر واون، ودھواون، پھلواون

ترڑھکین: (مصدر) ویکھو: ترڑھکیون

ترڑھکیوَن: (مصدر) پلھریون، پھلیون، ودھن پھَلّن

ترڑھی: (مو) ویکھو: ترڑی

ترڑھی دینا، (محا) دھمکی دینا، الٹی میٹم دینا

ترڑھی لانا، (محا) رعب پانا، دھمکی دینا

ترُڑھی: (ہند، ضم) تیری، تُہاڈی، تُوہادی تانیث

ترُڑھے: (ہند، ضم) تیرے، تہاڈے

ترڑیاں: (مو) ٹٹیاں، ٹکڑے ٹکڑے ہوون، ڈاڈ ہوون، نکھڑن، گھاٹ آون، مفلسی ہوون

ترڑی: (مو) 1- ڈراوا، دابا، دھمکی، رعب، پھوکا، رُعب 2- پھڑ، گپ، ٹرپل 3- گھاٹا، نقصان 4- ترڑی ہوئی، ڈکی ہوئی، بَنھی

ترڑی پھڑی، (مو) ویکھو: ترڑی

ترڑی تھلے آون، (محا) رُعب وچ آون، ریک جاون، ڈر جاون

ترڑی جماونا، (محا) رعب بٹھاونا، دبکا بٹھاونا

ترڑی دینا، (محا) تاڑنا، جھاڑ جھنب کرنا

ترڑی دیون، (محا) 1- دھمکی دیون، دابا لاون، پھوکا رعب جماون 2- پھڑ مارن، گپ مارن

ترڑی سٹنا، (محا) دھونس جمانا

ترڑی لاؤنا، (محا) فریب دینا

ترڑی مارنا، (محا) ڈراوا دینا

ترڑی موڑی، (مو) لاگ، لائی ہوئی رقم

ترڑی نہ جھلن، (محا) دابا نہ منن، رعب نہ سہون

ترڑی نہ جھلنا، (محا) دباؤ نہ منا

ترڑی ہیٹھ آون، (محا) ویکھو: ترڑی تھلے آون

ترڑی وچ آون، (محا) ویکھو: ترڑی تھلے آون

ترڑیا: (مذ، صفت) ڈکیا ہویا، قید کیتا ہویا

ترڑیا رہون، (محا) ڈکیا رہون، قابو وچ رہون

ترڑیاں: (مو) ویکھو: 'ترڑی' جیہدی ایہہ جمع اے

ترڑیاں دینا، (محا) رعب جھاڑنا

ترڑیاں دیون، (محا) دھمکیاں دیون، ڈراون

ترڑیاں لاون، (محا) ویکھو: ترڑیاں دیون

ترڑیجن/ترڑیجنا: (مصدر) ترڑن/ترڑنا دا متعدی المتعدی

ترِیڑ: (مو) 1- دھمکی، بھبھکی، دھونس 2- طاقت، زور 3- حملہ، جھپٹ

ترِیڑ کرنا، (محا) آکڑنا، آکڑ وکھانا، نقصان پہنچاون والے الفاظ کہنا

ترِّیندا/ترُّیندڑ: (صفت) توڑن والا

تڑیواں: (مذ) 1- کمی، نقصان گھاٹا، خسارہ، کسارہ 2- ٹٹن دی حالت یاں عمل 3- علیحدگی، جدائی

تڑیون/تڑیونا: (مصدر) توڑیا جاون، ٹٹنا، بھجنا

تڑیھن/تڑیھنا: (مصدر) ڈرنا، خوف زدہ ہونا، بدکنا

ت......ز

تزاب: (مذ) ویکھو: تیزاب

تزابی: (صفت) تیزابی

تزک: (تر، مذ) 1- تعلیم، تربیت 2- انتظام، بندوبست 3- سامان، دستاں 4- سجاوٹ، بناوٹ 5- قاعدہ، کلیہ، قانون

تزک بابری، (مو) اِک کتاب جس وچ مغل بادشاہ بابر نے اپنے جیون دے حالات لکھے ہن

تزک جہانگیری، (مو) مغل بادشاہ جہانگیر دی لکھی فارسی رچنا جس وچ اوس دے اپنے حالات درج ہن

تزکیہ: (عر، مذ) 1- پاک کرن، صاف کرن، گندگی دور کرن 2- زکوٰۃ دیون 3- صفائی، سُتھرائی

تزلزل: (عر، مذ) بھونچال، زلزلہ، ڈگمگانا

تزویج: (عر، مو) 1- کسے اک نوں دوجی نال ملاون، جوڑا/جوڑا کرن، نکاح کرن 2- نکاح، ویاہ

تزے: (فم) تدے، تدری

تزیب: (مو) تہذیب

تزیر: (مذ) قانون، بل، تعزیر

تزِیلا: (مذ) 1- عربی گھوڑا، تازی گھوڑا 2- تیز، ترکھا، چالاک، ہوشیار

ت......س

تس (طاؤس): (مذ) مور دی شکل دا اک تار دار واجا

تِس: (مو) 1- تریہہ، پیاس 2- سِک، آرزو، تانگھ، ترشنا، ونگی: 'ٹھنڈی گل پیار دی تس ہو گئی' (شرف نشانی) پیاسا ہونا 3- لوڑ، ضرورت، کمی، گھاٹ، رُکھاپن

تِس: (ضم) اوہ، اوہنے، اوہنوں، اوس، اوہدے، اوسے

تِس دی سنگت جے کوئی جرے، انھا نہیں تے کانا کرے: (بھارت) بندوق

تُس: (مذ) جو، چاول وغیرہ دا اُپرلا چھلکا

تُس: (ضم) تُسیں، تُساں نے، جمع دے لئی تے تعظیماً واحد دے لئی وی بولدے نیں، اوس دا، اوہدا، وِنگی: 'جو دیو آیو تس سُنن'

تُس دا، (مذ، ضم) 1- اوس دا 2- تُساں دا، تہاڈا

تسا: (مذ، صفت) 1- خواہش مند، چاہوان، حاجت مند 2- تہایا، مریل، پیاسا، وِنگی: ''سی موئی تھلاں وچ تسی بھاہ غماں دی اگ وچ سڑ کے' (سیف)

تُسا/تُساں: (ضم) 1- تُساں نے، آپ نے 2- تُساں نوں، تہانوں

تُساتھوں: (ضم) تہاڈے توں، تُساں کولوں

تُساڈا: (مذ، ضم) تُساں دا، تہاڈا، ونگی: 'ہاشم آن کہے رب صاحب آپ تساڈا بیلی' (ہاشم شاہ)

تُساڈرا: (مذ، ضم) ویکھو: تُساڈا، ونگی: 'کوڑے ساک جہان دے چھڈ

میں لیا ساک تساڈڑا بھال ناتھا' (دولت رام)

تُساڈڑی: (ضم) تہاڈی، تہاڈا (جمع دے لئی) تعظیماً واحد دے لئی وی

تُساڈی: (ضم) تہاڈی، تہاڈا، تُساں دی، تُساں دا(جمع دے لئی) تعظیماً واحد دے لئی وی

تُساڈے: (ضم) تہاڈے (جمع دے لئی) تعظیماً واحد دے لئی وی بولدے نیں

تساڈیاں: (ضم) تساڈی دی جمع

تُسار: (مو) 1- سردی، پالا، ٹھنڈ 2- اولا، گڑا، ایہن

تُسارڑا: (ضم) تُہاڈا، تُساں دا

تُسارڑھا: (ضم) تُساڈا، تُساں دا

تُساکوں: (ضم) تُہاکوں، تُہانوں، تُساں نوں

تِسالا: (مذ، صفت) 1- تِن ورھے دا، تن سال دا، ترے سالا، دو ورھے فیل ہون مگروں تیسرے سال پڑھن والا 2- تِن ورھیاں لئی، تِن سالاں واسطے، ترونہہ ورھیاں دا

تَسامُح: (عر، مذ) 1-آپس دا ای، اک دوئے نال مہر مروت کرن 2- نظر ولائی 3- بیان کرن دا اوہ ڈھنگ جیہدے پاروں مطلب صاف ظاہر نہ ہووے 4- دونہہ معنیاں والی گل کرن 5- بھُل، غلطی، اُک

تُساندا: (فم) تہاڈا، تُساں دا

تسانگی: (مو) ترنگل

تسانہہ: (ضم) تُساں نوں، تُہانوں

تُسانھاں: (ضم) ویکھو: تُساں

تَساں: (مو) تکلیفاں، پیاساں، بھکھاں، سختیاں، ظلم فاقے

تُساں: (ضم) تسیں، تُساں نے، (تُسیں رتُساں چاہ پیو گے؟) (جمع دے لئی تے تعظیماً واحد دے لئی وی)

تُساں آں، (ضم) ویکھو: تُساں

تُساں دا، (ضم) تہاڈا

تُساں نوں، (ضم) تہانوں، تُسانوں، تُہاکوں

تساں نی، (پو، فم) تُساں دی، تُہاڈی

تساں والا سُوتر، (مذ) ویکھو: تسیاں

تُساں ہاں، (ضم) تسیں، تُساں نے

تِساوں: (فم) اوتھوں، اوس تھاں توں

تُساہاں: (ضم) 1- تہاڈا، تساں دا 2- تساں، تسیں، توں

تساہڑا: (ضم) تساڈا، تساندا

تساہُل: (عر، مذ) 1- سُستی کرن، ڈھِل کرن 2- نرمی کرن 3- سوکھیاں جانن 4- سُستی، ڈھِل، غفلت

تساہی: (مو، صفت) تسی، پیاسی، ترہائی

تساھڑا: (ضم) تساڈا، تساندا، تہاڈا

تساوُن/تساوُنا: (مصدر) ویکھو: ترسان، ترسانا

تِسائی: (مو، صفت) ویکھو: تساہی

تُسائیں: (ضم) 1- تہانوں، تساں نوں 2- تساں نے

تَسبا: (مذ) سو دانیاں دی مالا توں وڈی تسبیح، ونگی: 'نانہہ میں بھج مسیتی وڑیا نانہہ تسبا کھڑکایا ھوٗ (باہو)

تسی: (مو) تسبیح دا دگاڑ، سو منقیاں دی مالا، ونگی: 'تسی سیکھی تے مرگانی، نالے ساڑیا جالی' (دمو)

تسی دا منکا تسی وچ ای سجدا اے، (اکھا) جس تھاں لئی جیہڑی شے بنی ہوئے اوہ اوتھے ای چنگی لگدی اے

تسی رولنا، (محا) تسبیح پھیرنا، ایویں دانے پھیریں جانا، وکھاوے دی عبادت

تسیر: (مو) تصویر

تسبیح: (عر، مو) 1- اللہ تعالی نوں پاک تے وڈا جانن، سبحان اللہ دا ورد کرن 2- درود پاک دا وظیفہ، نکے نکے سومنکیاں دا ہار، مالا، ونگی: 'ہو بیزار گیا سبھ علموں اتے تسبیح رہی نہ مالا' (ہاشم شاہ)

تسبیح پڑھن، (محا) ویکھو: تسبیح پڑھنا

تسبیح پڑھنا، (محا) سبحان اللہ دا ورد کرنا، اللہ نوں یاد کرنا، ونگی: سُھ تسبیح کھلوتے پڑھدے کہن سلام محمدؐ (قادر یار)

تسبیح پھیرن، (محا) ورد وظیفہ کرن، مالا جپن، اللہ اللہ کرن، عبادت کرن

تسبیح جوڑن، (محا) 1- وچھڑیاں نوں میلن 2- دُکھ دور کرن

تسبیح خوانی، (عر+فا، مو) تسبیح پھیرن دا عمل، ورد وظیفہ کرن دا عمل

تسبیح خواں، (عر+فا، صفت) تسبیح پھیرن والا، ورد وظیفہ کرن والا

تسبیح کرن، (محا) ویکھو: تسبیح پھیرن

تسبیح کلام، (مو) کسے کلام نوں تسبیح تے پڑھنا، ونگی: 'ایہہ تسبیح کلام ایناں دی حضرت سی دلائی' (قادر یار)

تسپا: (مو) 1- تپ سریک سُکھاں توں دکھ ہو کے کیتی سادھنا، کھالنا 2- سخت محنت

تسپن: (مو) تپ کرن والی عورت، سَنتنی

تسپنی: (مو) ویکھو: تپسن، ونگی: 'کیویں کڑی تپسن گئی موہی راجا کیویں پھاتھا پریم پھاس اندر' (ویر سنگھ تیر)

تسپی: (مذ) ویکھو: تپسوی

تست: (مذ) طشت، تھال

تستیہا: (مذ) ویکھو: تسیہا

تسطا: (مذ) 1- بھانڈا، طشت، تھال 2- تیشہ 3- چھیلن والا

تِسطان: (مصدر) ویکھو: تِسطاون

تِسطاون: (مصدر) ٹھہراون، قائم کرن

تِسٹن/تِسٹنا: (مصدر) ٹھہرنا، قائم رہنا

تسخیر: (عر، مو) 1- قابو کرن، تابع کرن 2- چونہہ پاسیوں ول لون، گھیرن 3- جن پری نوں وس وچ کرن، قید کرن، قبضے وچ لے آون

تسخیر کرن، (محا) ویکھو: تسخیر

تسخیر ہوون، (محا) 1- قابو آون، تابع ہوون 2- گھرن 3- جن پری دا قید ہو جاون

تِسدا: (فم) ویکھو: تِس دا

تسدیا: (مذ) عربی لفظ تصدیع توں وگڑ کے بنیا ہویا...... تسدیہا، اوکھ دُکھ، تکلیف، بپتا، سر دردی، تسیہا، ونگی: 'میرے پچھے جان تیری نوں ایہہ تسدیاں پیتا' (شاہ بہرام)

تسدیہا: (مذ) ویکھو: تسیہا، ونگی: 'لے لے کے تسدیہا عاجز جھڑکاں سیتی مریا' (گل)

تسدیہا بننا، (محا) مصیبت آونا

تسِڈا: (ضم) ویکھو: تساڈا

تسر: (مذ) 1۔ ہنیرا، اندھکار 2۔ اکھاں دا روگ 3۔اِک درخت جس دی لکڑی سخت ہوندی ہے، کنگلا

تسِر: (مذ) 1-جولاہے دی نال 2- تُسر

تسَّر: (مذ) کُھسرا، ہیجڑا، خُنثہ

ترِسر: (مو) 1۔ تیہر 2۔ تاش دی کھیڈ وچ تاش تے اکو جیہے ترن پتے جیویں تنے چوکیاں، تنے دہلے وغیرہ

ترِسرا: (مذ، صفت) ترن سراں والا

ترِسرات: (مذ) 1-دودھریاں دا جھگڑا نبیڑن والا 2- تیجا بندہ 3- تیجی واری

ترِسراں: (فم) اوسے طرحاں، اُنجے

ترِسرایت: (مذ) ویکھو: تیرات

تسرڑ: (مذ، صفت) 1- پیاسا، ترہایا 2- ضرورت مند، چاہیوان، حاجت مند

تسرڑا: (مذ، صفت) ویکھو: تسرڑ

تسک: (مذ) ویکھو: تکس

ترِسکار: (مذ) ویکھو: ترسکار

تسکر: (مذ) چور، ٹھگ، اُچکا

تسکیر: (مل) ویکھو: تکسیر

تسکین: (عر، مو) 1- تسلی، شانتی، دلاسہ 2- متحرک حرف نوں ساکن کر دیون

تسکین دیون، (محا) سکون دیون، آرام پہنچاون، دلاسا دیون

تسکین ہوون، (محا) سکون آون، آرام آون، بے قراری جاندی رہون

تسکینی: (مو) تسکین، سکون، تسلی، ونگی: 'رب اوہناں دی تسکینی نوں صورت ایہہ اتاری' (گل)

تسلا: (مذ) 1۔ تانبے لوہے یاں پتل دا چوڑا بھانڈا، تکاری ہیٹھل 2۔قیدیاں دا کھان پین دا بھانڈا، پتیلے دے ڈھکن نوں وی کہندے نیں

تسلاّ: (مو) تسلی، اطمینان، حوصلہ، دلاسا، شانتی، آرام، ونگی: ہڈناں نوں ہوگئی تسلاّ بہو ہڈنا ہتیائی، (دمو)

تسلاّ دیون، (محا) حوصلہ دیون، ڈھارس بنھان، دلاسا دیون

ترِسلان: (مصدر) ویکھو: ترِسلاون

ترِسلاون: (مصدر) 1 - تلکاون، پھسلاون، کھِسکاون 2- ٹورن 3-بٹھاون

تسلڑا: (مذ) ویکھو: تسلا

تسلڑی: (مو) ویکھو: تسلی

تسلسل: (عر، مذ) 1- سلسلہ ہوون، کڑی دے نال کڑی جُڑی ہوون، رواں ہوون 2- روانی، تواتر 3- گنڈی، زنجیر، لڑی

تسلُّط: (عر، مذ) 1۔ حکومت جم جان دا عمل، دبدبہ ہوون، غلبہ ہوون، رعب داب ہوون 2۔قبضہ، دخل، برتری، دبدبہ

تسلّط قائم کرن، (محا) قبضہ جماون، مل مارن، غلبہ کرن

تسلّط قائم ہوون، (محا) ویکھو: تسلّط ہوون

تسلّط ہوون، (محا) غلبہ ہوون، قبضہ ہوون، مل ہوون

تحت تسلط، (مذ) رعب داب، حکومت، ونگی: 'اتے آپ پشاور وچ جائے کے جی'

تِسلن/تِسلنا: (مصدر) تِلکنا، پھسلنا، کھسکنا، چلے جانا

تسلن: (مصدر) عربی لفظ تسلی توں بنیا ہویا جعلی مصدر، تسلی دیون، حوصلہ دیون

تسلوں: (مو) تسلی، اطمینان

تسلّہ: (مو) تسلی، اطمینان، حوصلہ دلاسا، شانتی، آرام

تسلی: (عر، مو) دلاسہ، حوصلہ، دلجوئی، دھراس، اطمینان

تسلّی بخش، (صفت) جس توں تسلّی ہووے، سنتوکھ

تسلّی دیون، (محا) دلاسا دیون، حوصلہ دیون

تسلّی ہوون، (محا) 1- حوصلہ ہوون 2- اطمینان ہوون 3- رج ہوون

تسلی: (مو) اک تانبے، سٹیل دی چھوٹی گول پرات، نکی جئی ڈونگی پرات

تسلیم: (عر، مو) 1- دھون نیویں کرن، فرمانبرداری کرن 2- پروان کرن، سلام کرن، آداب کرن 3- سلام، بندگی، آداب، فرمانبرداری 4- قبول، منظور، ونگی: 'سوی کار کہ تسلیم ویہار جگت دا بات ہمیش چلاون' (ہاشم)

تسلیم عرض کرن، (محا) سلام کرن، آداب آکھن

تسلیم کرن، (محا) 1- من لون، منظور کرن، قبول کرن 2- سلام کرن، آداب کرن

تسلیمات: (مو) پرنام، سلام، بندگی، ونگی: 'تسلیمات کر کے ہتھ جوڑ کھڑا، پھیر کرے دعا پچھان میاں' (سوہنی فضل شاہ)

تسلیمن/تسلیمنا: (مصدر) تسلیم کرنا، منّنا، قبول کرنا

تسماں: (مذ) ڈوری، بوٹ کسن دی ڈوری، ودھری (چمّ دی)

تُسمتّر: (فم) تہاڈے جئے، تیرے جئے فلاں کم تُسمتر (تیرے جئے یاں تہاڈے ورگے لوک) ای کر سکدے نیں یاں کر دے نیں

تسمہ: (عر، مذ) بوٹاں دے سوراخاں وچ پا کے کسن دی ریشمی یاں سوتری دھاگے دی ڈوری

تسمی: (مو) دُدھ وچ چول رنھ کے بنایا بھوجن، کھیر

تسمے: (مذ) ویکھو: تسمہ جیہدی ایہہ جمع اے

تسمے کھچن، (محا) 1- ول ونگ دور کرن 2- گنڈھ مارن 3- کوچ کرن 4- کیتے جاون دی تیاری کرن 5- سختی کرن، واگاں کھچن

تسمیہ: (عر، مذ) 1- ناں رکھن 2- کلمہ پڑھن داعمل، ونگی: 'سونے تسمیہ پڑھاں اخلاص صورت جڑھاں ویر دیاں پُٹ دگاونے ہاں' (و)

تسمیہ خوانی، (عر+فا، مو) بچے نوں بسم اللہ پڑھاون دی تقریب، بسم اللہ پڑھن داعمل

تسن: (مو) تریہہ، پیاس، بھڑکی

تُسن: (مصدر) 1- خوش ہوون 2- مائل ہوون، امادہ ہوون، راضی ہوون

تُسن/تُسنا: (مصدر) 1- پرسن ہونا، رنجھنا 2- سیتلا وغیرہ دادا نے

نِکلنا 3۔ بیماری دا پھیلنا (ماتا دا)

تَسنا: (مو) 1- تریہہ 2- خواہش، سدھر، آرزو

تِسنا: (مو) ترشنا، سوارتھی، لوبھی، لالچی

تِسنا ونت، (صفت) چاہیوان، اِچھک

تِسنا: (عر، مذ) مہنا، طعنہ، اُلانبھا

تسنت: (مذ) سیب

تسنج: (مو) تشنج

تسنیم: (عر، مو) بہشت دی اک نہر

تِسو: (ضم) اوہنوں، اوس نوں

تَسو: (مذ) 1۔ دو اُنگلاں جنی چوڑائی 2۔ اِک انچ 3۔ عمارتی گز دا چوتیہواں حصہ 4۔ راجاں اتے ترکھاناں دا اِک ماپ، ایہہ 1-1/4"x2"-8"x2"-8" گھن ماپ ہوندا ہے 5-ماسا جِیا، تھوڑا، وَنگی: 'جو بدی کرے تاں تسو نہ چھپے'

تُسو: (صفت) 1- تسیا ہویا، پیاسا 2- چاہیوان، آرزومند

تسوآ: (صفت) 1۔تسو ماتر 2۔تھوڑا جِیا

تسوں: (صفت) ذرا کو، تھوڑا تھوڑا، اِک اک، تِیلا تِیلا

تسوی: (مو) ویکھو: تسبیح

تَسوِید: (عر، مو) 1- کالا کرن 2- لکھن، مسودہ تیار کرن 3- تحریر، مسودہ، نقشہ، خاکہ

تسہیل: (عر، مو) 1- سہل کرن، آسان کرن، سوکھیاں کرن 2- سوکھ، آسانی، سہولت

تسھوان/تسھوانا: (مصدر) ویکھو: دھسوان، دھسوانا

تَسی: (مو) پیاسی، ترسی ہوئی

تُسی: (ضم) تہانوں تُساں نوں (توں تے تیرا) دا جمع دا صیغہ

تسے: (مو) تیہا، تریہہ، پیاس، وَنگی: 'بھکھ نہ تسے' (بھاگ)

تسے تکنا، (محا) مصیتاں جھیلنا

تَسیا: (مو) تکلیف

تَسیاں: (مو) تسی دی جمع ...... جولاہیاں دی اصطلاح وچ سوتر دی اک قسم، ودھے ہوئے سُوتر دے وڈے چھوٹے ٹوٹے

تسیر گوبی: (مو) خوبانی

تُسیں: (ضم) تہانوں، تُساں نوں (توں تے تیرا) دا جمع دا صیغہ

تُسیں جانو تہاڈا کم جانے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہوئے کہ اسیں تہاڈے کسے وی کم دے ذمے دار نہیں آں تاں کہندے نیں

تسیواں: (مذ) 1- تریہہ، پیاس 2- خواہش، سدھر، آرزو

تسیہ: (فا، مذ) تصدیعہ، دُکھ، تکلیف، اذیت، ایذا

تسیہہ: (مذ) دُکھ، تکلیف

تسیہہ بننا، (محا) مصیبت آنا

تِسیہا: (مذ) 1- دُکھ، درد، تکلیف 2- مشکل، اوکھت 3- سزا 4- پابندی

تسیہا دیون، (محا) 1- مشکل وچ پاون، پابند کرن 2- دُکھ دیون، تکلیف دیون

ت......ش

تِش: (مو) تریہہ، پیاس

تُش: (مو) 1- اناج یاں چاولاں دا پھوک 2- سٹے دے وال 3- گھاہ

تش متر: (ضم) تسیں، لوک نُما تر

تُشار تُشہ: (ہند، مذ) اناج دا چھلکا، دھان یاں کنک دے دانیاں دا غلاف، تس، ریشہ

تشبیب: (عر، مو) 1- اگ بالن 2- جوانی ویلے دیاں گلاں کرن، جوانی کرن 3- قصیدے دے مُڈھلے شعر

تشبیہہ: (عر، مو) مثال، مشابہت، اک چیز نوں کسے دوجے ورگا آکھن، رلن

تشت: (فا، مذ) رکابی، پرات، تسلا

تشت ازبام کرن، (محا) بھانڈا بھنن، راز دسن، مشہور کرن

تشت ازبام ہوون، (محا) بھانڈا بھج جاون، گل ننگی ہو جاون، مشہور ہو جاون

تُشت: (مو) 1- اطمینان، تسلّی 2- صبر

تشتری: (فا، مو) تشت دی تصغیر، تھالی، رکابی، پلیٹ

اُڈن تشتری، (مو) اک قسم دا راکٹ جو آسمان وچ بہت تیز رفتار نال اُڈدا ہے (Saucer)

تُشٹ: (صفت) 1- مطمئن 2- صابر، خوشحال، خوش وخرم

تشٹتا: (مو) 1- خوشی 2- صبر، تسلی

تشطہ: (فا، مذ) تانبے دا اک بھانڈا جس وچ ہندو پجاری ٹھاکراں نوں اشنان کراوندے نیں

تُشٹی: (مو) 1- خوشی، مسرت 2- صبر، ضبط 3- حوصلہ، تسلّی

تشخیص: (عر، مو) بیماری بارے اندازہ لاون، ڈاکٹر حکیم دا کسے مریض دی مرض بارے گویڑ لاون، روگ دی پچھان کرن

تشدد: (عر، مذ) سختی، ظلم، جبر، وادھا، مار کُٹ

تشدید: (عر، مو) 1- وادھا کرن، سختی کرن 2- پکّا کرن، مضبوط کرن 3- کسے اک حرف نوں پہلے ساکن تے پھیر متحرک پڑھن، تشدید دی علامت ّ، ونگی: 'ٹھہندی نہیں تشدید دے، کاوڑ اتے تہدید دے' (خواجہ فرید)

تشرف: (صفت) خوبی، گُن، وصف

تشرّع: (عر، مذ) شرع دی پابندی، شرع دے مطابق کم کرنا

تشریح: (عر، مو) 1- کھول کے بیان کرن دی حالت، حل کرن، وضاحت کرن 2- سریر وگیان، وضاحت، تفصیل، شرح

تشریف: (عر، مو) 1- عزت، آدر بھا، وڈیائی، شرف 2- بادشاہ ولوں کسے نوں دتی گئی خلعت، ونگی: 'صالح نوں تشریفاں دتیاں، بہت شان ودھیائے' (سیف)

تشریف آوری، (عر+فا، مو) کسے دے آون دی کیفیت یاں حالت، آمد، آگمن

تشریف دا ٹوکرا، (مذ) تشریف آوری، آمد

تشریف دا ٹوکرا رکھن، (محا) رُکن، ٹکا کرن، طنزاً آکھدے نیں

تشریف رکھن، (محا) بیٹھن، بہون، ٹھہرن

تشریف رکھنا، (محا) بیٹھنا، براجنا

تشریف فرماون، (محا) ویکھو: تشریف رکھن

تشریف فرماونا، (محا) بیٹھنا، بہنا، ٹھہرنا

تشریف لے جانا، (محا) وداع ہو جانا، چلے جانا

تشریف لے جاون، (محا) ٹُر جاون، چلے جانا، وادع ہونا،

رخصت ہونا

تشریف لیاون، (محا) آون، پدھارن، جلوہ افروز ہوون

تشریف لیاونا، (محا) پدھارنا، آونا

تشفی: (عر، مو) 1۔ شفا منگن، آرام چاہون 2۔ دلاسا، اطمینان، تسلی

تشنا: (مو) 1۔ پیاس 2۔ طلب چاہ آرزو، تمنا، لالچ 3۔ (صفت) تشنہ

تشنج: (عر، مذ) جسم دا کسے روگ پاروں اکڑا، پٹھیاں دے آکڑ جان دا عمل، ونگی: 'زحمت سکت ہوسیا تشنج فالج جان'

تشنجی: (صفت) تشنج نال آکڑے ہوئے، ونگی: 'رانو نے اپنے تشنجی ہتھ ہک تے رکھ کے لئے' (اک چادر ادھورانی)

تشنع: (مذ) طعنہ، مہنا، اُلاہما

تِشنہ: (فا، صفت) 1۔ ترہایا، تسا، پیاسا 2۔ تانگھ کرن والا، آرزومند، چاہوان 3۔ پنجابی وچ بطور مونث وی ورتیا جاندا اے، آرزو، سدھر، حاجت تے ضرورت دے معنیاں وچ ورتیندا اے

تِشنہ پوری کرن، (محا) سدھر پوری کرن، خواہش پوری کرن

تِشنہ پوری ہوون، (محا) 1۔ خواہش پوری ہوون 2۔ پیاس لتھن

تِشنہ لب، (فا، صفت) جس دے ہونٹھ پیاس نال سُک رہے ہوون، پیاسا، ترہایا

تشویش: (عر، مو) 1۔ چنتا، گھبراہٹ، بے قراری، ویاکلتا، فکر، ونگی: 'نہ تشویش خراج نہ مال' (گئو روداس، کا) 2۔ حیرانی، پریشانی، ونگی: 'گئی تشویش تے آئی تسکین' (خواجہ فرید)

تشویشناک: (صفت) چنتا جنک، فکر والا

تَشّہ رہنا: (محا) کسے دے بہکاوے وچ آکے غصے وچ رہنا

تشہد: (عر، مذ) شہادت دا کلمہ پڑھن دا عمل، رب نوں اِک منن اتے محمدؐ نوں اوس دا رسول منن دا عمل، ونگی: 'نماز دے انت وچ اوہنے اجے تشہد دا کلمہ وی پوری طرحاں نہیں سی پڑھیا'

تشہیر: (عر، مو) 1۔ مشہور کرن، شہرت دیون 2۔ بدنام کرن، بھنڈن 3۔ بدنامی، بھنڈی 4۔ مشہوری، شہرت

تشہیر کرن، (محا) 1۔ شہرت کرن، مشہوری کرن 2۔ گل ہلاون 3۔ بدنامی کرن

تشہیر ہوون، (محا) 1۔ شہرت ہوون، مشہوری ہوون 2۔ کسے گل د اٹھ جاون 3۔ بدنامی ہوون

تشے: (ہند، مذ) تُشا دی جمع، اناج دے چھلکے

تشیُّع: (عر، مذ) شیعہ

ت......ص

تصادُم: (عر، مذ) 1۔ ٹکر، ٹکراؤ، ٹکر ہوون، اک دوجے وچ وجن 2۔ صدمہ پہنچن، صدمہ ہوون 3۔ صدمہ

تصانیف: (عر، مو) ویکھو: 'تصنیف' جیہدی ایہہ جمع اے

تصاویر: (عر، مو) ویکھو: 'تصویر' جیہدی ایہہ جمع اے

تصب: (مذ) عربی لفظ 'تعصّب' دا وگڑیا رُوپ، پکھ پات، غیر جانبداری، کٹڑ پُنا

تصبی: (صفت) تعصب نال بھریا ہویا، متعصب

تصحیح: (عر، مو) 1۔ صحت دیون، درست کرن، ٹھیک کرن 2۔ درستی، اصلاح

تصحیف: (عر، مو) 1- لِکھن وچ غلطی کرن 2- لِکھن لگیاں لفظاں دے نقطے یاں زیراں زبراں انج بدل دیون جیہدے سبھوں اوہناں دا تلفظ تے معنی بدل جاون، جیویں: قبضہ تے قصبہ

تصدُّق: (عر، مذ) 1- صدقہ دیون، صدقے جاون، قربان ہوون، واری جاون، طفیل 2- بدولت، پاروں، قربان ہون داعمل، وَنگی: 'سُن کے صفت نبی سرور دی سبھ تصدق ہووے' (قادریار)

تصدق دینا، (محا) دل و جان نثار کرنا، وارے جانا

تصدق کرنا، (محا) صدقہ خیرات دینا

تصدیعِ: (عر، مذ) ذہنی جسمانی اذیت، تعدیفہ، تکلیف، دردسر، دُکھ

تصدیق: (عر، مو) 1- سچا یاں حق تے ثابت کرن داعمل یاں حالت 2- دلیل گواہی، ثبوت وَنگی: 'تحقیق عجب، تصدیق عجب، تقلید عدول ثقات عجب' (خواجہ فرید) 3- ہاں وچ ہاں ملاون داعمل

تصدیق شدہ، (صفت) تصدیق ہویا ہویا، منیا ہویا

تصدیق کرن، (محا) 1- کسے بندے یاں چیز دی سچائی دسّن 2- ثبوت دیون، دلیل دیون

تصدیق نامہ، (عر+ فا، مذ) لکھت، دستاویز

تصدیق ہوون، (محا) ثابت ہو جاون، یقین ہو جاون

تصدیقنا: (فعم) تصدیق توں بنیا جعلی مصدر، تصدیق کرنا، صحیح ہون دی گواہی بھرنا

تصدیقیا: (مذ، صفت) تصدیق کرن والا، تصدیق شدہ

تصرُّف: (عر، مذ) 1- پھیرنا 2- خرچ کرنا، خرچ، وَنگی: 'جو کجھ عمر تصرف ہوئی، جوڑ دے احسن قصہ' 3- ادلہ بدلہ، وَنگی: 'کرے تصرف جو کجھ چاہے، اپنی وچ خدائی' (قصص المحسنین)

تصغیر: (عر، مو) 1- نکا بناون، چھوٹا کرن 2- اوہ رسم جیہدے وچ نکیائی دے معنے ہوون مثلاً ٹکڑوتوں ٹکڑی

تصفیہ: (عر، مو) فیصلہ، نبیڑا، بناوٹ، وکھاوا، جھوٹھی نمائش، تکلف

تصنُّع: (عر، مذ) 1- بناوٹ، ساخت 2- دکھاوا، تکلّف 3- مکر، فریب 4- تبدیلی، تلبیس

تصنیف: (عر، مو) 1- گرنتھ، لکھت یاں رچت گرنتھ، رچنا، وَنگی: 'عام لکھت تھی سی سنائی وچ تصنیف سنائی اوس' (سیف) 2- ونڈ کرن، تقسیم کرن 3- اکٹھیاں کرن، جمع کرن 4- کتاب یاں مضمون لکھن 5- ایجاد

تصور: (عر، مذ) 1- دھیان، خیال، وَنگی: 'مت کوئی اوس دی صورت لڈے آوے مُدھ تصویر' (سیف) 2- کلپنا

تصوّراتی: (صفت) خیالی، فرضی، جس دا حقیقت وچ کوئی وجود نہ ہووے

تصوُّف: (عر، مذ) 1- پاک صاف رہون 2- مجازاً ...... اوہ سوچ جیہدے وچ موجود زندگی نوں فراق سمجھ کے وصال دی آرزو کرن تے زور دِتا گیا ہووے 3- شریعت دے مطابق چلنا تے حضور ﷺ دے طریقیاں نوں اپنانا تصوف اے

تصویر: (عر، مو) مورت، چتر، فوٹو، وَنگی: 'اُستا کار کرے گل کوئی کر تصویر اُتارے' (ہاشم شاہ)

تصویر اُترن، (محا) ویکھو: تصویر بن

تصویر بن جاون، (محا) حیران ہو جاون، بُت بن جاون، چُپ

ہو جاون

تصویر بنا دیون، (محا) حیرانی وچ پا دیون، بُت بنا دیون، چُپ کرا دیون

تصویر بناون، (محا) مورت بناون، مورت گری کرن، فوٹو کھچن

تصویر بنن، (محا) مورت بنن، مورت گری ہوون، فوٹو بنن، حیران ہوون، ساکت ہوون

تصویر کشی، (مو) چتر کاری

تصویر کھچ دیون، (محا) کسے گل نوں کھول کے بیان کر دیون، وضاحت کر دیون

تصویر کھچاون، (محا) مورت بنواون، فوٹو کھچاون

تصویر کھچنا، (محا) گل نوں اجیہے چنگے ڈھنگ نال دسنا کہ سبھ کجھ واضح ہو جائے

تصویر گر، (مذ، صفت) تصویر بناون والا کاریگر، مصور، چتر کار

تصویر گھر، (مذ) چتر شالا، (Picture Gallery)

تصویر لاہنا، (محا) تصویر کھچنا

تصویر لکھاونا، (محا) تصویر بنواونا، ونگی: 'شہنشاہ کہا کتھوں لیایا ایں، ایسی ایہہ تصویر لکھا میاں' (چندر بدن)

تصویر لکھن، (محا) تصویر بناون، مورت اُلیکن

تصویر ہو جاون، (محا) حیران ہو جانا، بُت بن جاون، ونگی: 'صورت ویکھ تصویر ہو گئی لونا شوق جگر تے تیر چلا بیٹھا' (قادر یار)

تصویر ہو کے رہ جاون، (محا) ویکھو: تصویر ہو جاون

تصویراں: (مو) تصویر دی جمع

تصویراں ٹنگن، (محا) 1- سجاون، پھباون، سوارن 2- تصویراں نوں کندھ وغیرہ تے لٹکاون

تصیل: (عر، مو) عربی لفظ تحصیل دا وِگڑیا رُوپ 1۔ اُگراہی، وصولی 2۔ ضلع دا اِک حصہ جس دا انچارج تحصیلدار ہوندا ہے 3۔ تحصیلدار دی کچہری یاں دفتر 4۔ سرکاری معاملہ داخل کرن دی تھاں

تصیل دار، (مذ) تحصیل دار دا وگاڑ، تحصیل دا انچارج افسر جس دا بُنیادی کم مال گزاری دی وصولی ہے پر ایس نوں پنجاب وچ دیوانی اتے میجسٹریٹی اختیار وی ملے ہوندے نیں تحصیل وچ رکھن والا

تصیل دارنی، (مو) تحصیلدارنی، تحصیلدار دی ووہٹی

تصیل داری، (مو) تحصیلداری، تصیلدار دا عہدہ تے کم

سب تصیل، (مو) سب تحصیل، تصیل دا اِک حصہ جس دا انچارج نائب تصیلدار ہوندا ہے، چھوٹی تصیل

کھوتے دا تصیلوں ہو آونا، (محا) کسے گھٹیا درجے دے آدمی دا وڈے آدمی دی ملاقات پچھوں اپنی وڈیائی جتاونا

نائب تصیل دار، (مذ) چھوٹا تصیلدار

تصیا: (عر، مو) 1۔ تکلیف، کشٹ 2۔ مصیبت

ت......ض

تضاحک: (عر، مذ) ٹھٹھے مارنا

تضاد: (عر، مو) 1- مخالف، اِک دُوجے دا اُلٹ ہوون، اک دُوجے دا مخالف ہوون 2- اُلٹ، ضد، مخالفت 3- شاعری دی اِک صنعت

جیہدے وِچ ایسے لفظ لیائے جاندے نیں جیہڑے اِک دُوسرے توں اُلٹ معنے دیون، ونگی: ہسّن رون، مرن جیون

تضاعت: (عربی، صفت) دوگنا

تضافر: (عر، مذ، صفت) اِک دوجے دی مدد کرنا

تضایق: (عر، مذ) آپس وچ تنگ ہونا

تضجر: (عر، مذ) دُکھ مصیبت پاروں بے چین ہو جانا

تضجیع: (عر، صفت) 1- کسے کم دی ونڈ کر لینا 2- وکھرا وکھرا کر لینا

تضحی: (عر، مذ) دن دے اٹھ وجے توں لے کے زوال توں پہلے پہلے چاست دا کھانا کھانا

تضحیک: (عر، مو) 1- ٹھٹھا، مذاق کرن، مخول کرن 2- ٹھٹھا، مذاق، مخول 3- بھنڈی، رُسوائی

تضحید: (عر، مذ) قربانی کرنا

تضرر: (عر، مذ) تکلیف ہونا

تضرع: (عر، مذ) رونا، گڑگڑانا، منتاں کرنا

تضرم: (عر، مذ، صفت) 1- غصہ کرنا 2- آگ بھڑکنا

تضرہ: (عر، مذ) ضرورت، لوڑ

تضریم: (عر، صفت) غصے وچ آنا، بھڑکنا

تضصیف: (عر، مذ) ضعیف کرنا

تضعایف: (عر، صفت) 1- اِک دوجے دے کولو کول بہنا، نال بہنا 2- سنگی، دوست

تضعیق: (عر، مذ) تنگ کرنا، پریشان کرنا

تضلیل: (عر، مذ) گمراہ ہین بارے دسنا

تضمن: (عر، صفت) قبول کرنا

تضمید: (عر، مذ) لیپ کرنا

تضمین: (عر، مو) 1- ملاوَن، جوڑن، شامل کرن 2- کسے شعر یاں مصرعے نوں اپنی نظم وِچ شامل کرن، کسے شعر تے مصرعہ یاں بند لاون، گرہ لاون

تضور: (عر، مذ) لیپ کرنا

تضیف: (عر، مذ) مہمان ہونا

ت ...... ط

تطابق: (عر، مذ) باہم مطابق ہونا، اِک دُوجے دے برابر ہونا

تطامن: (عر، مذ) ارام کرنا، امن وچ ہونا

تطاول: (عر، مذ) 1- ظلم، ستم 2- گھمنڈ، غرور

تطبق: (عر، مذ) مطابق ہونا، برابر ہونا

تطبیق: (عر، مو) 1- مطابق کرنا، مقابل کرنا، برابر کرنا 2- میل، مطابقت، موافقت

تطرق: (عر، مذ) راہ کرنا، راہ پانا

تطعم: (عر، مذ) 1- چکھنا 2- دانہ بدلنا، چوگا بدلنا

تطعیم: (عر، مو) 1- چکھانا 2- ٹیکہ لانا

تطفل: (عر، صفت) 1- بِن سَدّیاں پروہنا، دُوجیاں دے سر گزارہ کرن والا 2- دُوجیاں دی کمائی کھان والا، طفیلی ہونا

تطفیف: (عر، مو) گھٹ ناپنا

تطفیل: (عر، مذ) ذریعہ بنانا، وسیلہ بنانا

تطفیہ: (عر، مذ) اگ بُجھانا

تطلع: (عر، مذ) نظر رکھنا، نگاہ رکھنا

تطلیق: (عر، مذ) طلاق دینا

تطلیہ: (عر، مو) عیادت کرنا، بیمار دی خبر لینا

تطمیع: (عر، مو) لالچ وچ پانا، طمع دوانا، اغواء کرنا

تطوع: (عر، مذ) فرض توں ودھ کم کرنا، ایسے حکم نُوں مننا جیہدا کرنا فرض نہ ہووے، مستحب نفل ادا کرنا

تطوف: (عر، مذ) طواف کرنا

تطوق: (عر، مذ) ہار پانا، ہنسلی پانا

تطول: (عر، مذ) انعام کرنا، احسان رکھنا

تطویل: (عر، مو) 1- لمبا کرنا 2- دیر کرنا 3- لمائی، کھلار، وسعت 4- دیر، التوا

تطہر: (عر، مذ) پاک ہونا، غسل کرنا

تطہیر: (عر، مو) 1- پاک کرن، صاف کرن 2- پاکی، صفائی، پاکیزگی، تزکیہ، طہارت

تطیب: (عر، مو) خشبودار ہونا

تطیر: (عر، مو) کسے کتاب یاں پانسے وغیرہ دے ذریعے نیک تے بھیڑا شگون پتا کرنا، غیب دی بھیڑی گل دا پتا لانا

تطین: (عر، مو) مٹی نال لیپنا، پلستر کرنا

تطییب: (عر، مو) خشبودار کرنا

تطییر: (عر، مو) پرندیاں نُوں اُڈانا

ت ...... ظ

تظاہر: (عر، مذ) اِک دُوجے دی مدد کرنا

تظرف: (عر، مو) عقلمندی تے دانائی وکھانا

تظلم: (عر، مذ) 1- ظلم وستم دی دُہائی دینا 2- فریاد، دُہائی دینا

تظلیل: (عر، مذ) سایہ کرنا، چھاں کرنا

ت ...... ع

تعارف: (عر، مو) 1- اِک دُوجے نوں پچھانن، جان پچھان کرن 2- پچھان، سہان، واقفیت 3- کسے نوں کسے نال واقف کراون، پچھان کراون

تعاقب: (عر، مذ، صفت) پِچھا کرن، چورنُوں پھڑن لئی پولیس دا اوس مگر جانا، پچھا کرن دا عمل

تعالیٰ: (عر، مذ) وڈا، اُچا، عالی، بُلند، مہاں، اعلیٰ، بزرگ

اللہ تعالیٰ، (صفت) خالقِ کائنات، رب، خدا، سبھ توں اُچا، مہان۔

خدا تعالیٰ، (صفت) ویکھو: اللہ تعالیٰ

تعاون: (عر، مذ) 1- اک دوجے دی مدد کرن 2- امداد، ہتھ وٹاون دا عمل، میل ورت

عدم تعاون، (مذ) مِل ورتن نہ ہوون، بائیکاٹ کرنا

تعبیر: (عر، مو) 1- خواباں دے معنے دسن، بیان کرن، تشریح کرن 2- کسے گل دے اصل معنیاں توں ہٹ کے معنے سمجھن 3- سفنیاں دے معنے دسّن دا عمل، ونگی: 'کاہنوں میں شاہ موہرے دسے،

کاہنوں اوس تعبیر' (سیف)

تعجّب: (عر، مو) اچنبا، حیرانی، اوکھا پن، عجیب لگن دا عمل، اچرج، ونگی: 'چوتھی قوم اگوں اکا ئی، ویکھ تعجب رہیا' (قادر یار)

تعداد: (عر، مو) گنتی، سنکھیا، سمار

تعدُّد: (عر، مو) 1- گنتی وچ بہتیاں ہوون، کئے سارے ہوون 2-ودھن، پھلّن تے بہتیاں ہوون دا عمل

تعدّی: (عر، مو) ظلم، زیادتی، حدوں لنگھن، سختی، دباؤ، جبر، ناانصافی، ونگی: 'شاہ ظلمانہ اوس دے تائیں نال تعدی بھڑ دا' (گل)

تعریف: (عر، مو) 1- وصف یاں گُن بیان کرن، وڈیائی کرن، خوبیاں دسّن دا عمل 2-گُن، صفت، خوبی، وڈیائی3- جان پچھان، واقفیت4- تشریح، تفصیل 5- حُلیہ، ونگی: 'ہاشم آکھ زبان نہ سکدی کون تعریف سناوے' (ہاشم)

تعریف کردیاں مُونہہ سُکنا، (محا) بہت زیادہ تعریف کرنا، ونگی: 'پُئی تعریف کردیاں مونہہ سُکدا اے' (پنج دریا)

تعزِیّت: (عر، مو) 1- مرن والے دے انگاں ساکاں نال افسوس کرن، ماتم کرن 2- افسوس، ماتم

تعزیتی: (فا، صفت) ماتمی، سوگی

تعزیر: (عر، مو) 1- تنبیہ کرن، روکن، ڈانٹن 2- روکن یاں تنبیہ کرن دا عمل، سزا، گوشمالی، ونگی: 'سبھی آکھدی امڑ یے میریے نی، گناہ گار ہاں دیہہ تعزیر مینوں' (ہیر مقبل)

تعزیر کرنا، (محا) دُکھ دینا

تعزیرات: (عر، مو) 1- اوہ قوانین جیہناں مطابق مختلف جُرماں دی سزاواں بارے دسیا گیا ہووے 2-فوجداری قانوناں دی کتاب

تعزیرات پاکستان، (مو) پاکستان وچ رائج قانون جیہدے مطابق جُرماں دی سزا دِتی جاندی اے

تعزیرات ہند، (مو) ہندوستان دی فوجداری قانون دی کتاب، ہندوستان وچ رائج قانون جیہدے مطابق جُرماں دی سزا دِتی جاندی اے

تعزیری: (عر، مو) ویکھو: تعزیرتوں

تعزیری پُلس، (مو) کسے علاقے دے خرچے تے بیٹھی ہوئی پُلس

تعزیری چوکی، (مو) پُلس دی اوہ چوکی جیہڑی کسے علاقے وچ اوس علاقے دے خرچے تے سزا وجھوں بنائی گئی ہووے

تعزیہ: (عر، مذ) 1- ماتم، سوگ 2-امام حسنؓ تے امام حُسینؓ دی شہیدی دے غم وِچ کڈھیا تابوت جیہڑا اوہناں دے مقبرے دی شکل دا بنیا ہوندا ہے

تعزیہ کڈھن، (محا) امام بارگاہ وچوں تعزیے نوں بازار وچ لیاون، حضرت امام حسینؓ دی یاد وِچ ماتمی تے سوگی جلوس کڈھن

تعزیہ نکلن، (محا) امام باڑے وچوں تعزیے دا بازار وچ آون، حضرت امام حسینؓ دی یاد وچ ماتمی جلوس دا نکلن

تعصُّب: (عر، مذ) 1- پٹھیاں دا کھچیا جاون 2- طرفداری کرن 3-مذہب، ذات یاں وطن دے حوالے نال کسے دی مخالفت یاں اپنیاں دی حمایت، کٹڑ پُنا 4- ضد، ہٹھ، بے جا حمایت

تعصبی: (مو) متعصب، تعصب نال بھریا ہویا

تعطیل: (عر، مو) 1- ملتوی کرن، پچھانہہ پاون، بے کار کرن 2- چھٹی دا دن 3- بے کاری، التواء، ملتوی ہوون دی حالت، چھٹی، ونگی: 'بھلکے دن تعطیل دا چلو شکار کرؤ' (مولوی غلام رسول)

تعطیلیۓ: (عر، مو) خالی کرنا، چھٹی، کم توں فارغ کرنا

تعظیم: (عر، مو) 1- آدر بھا کرن، عزت کرن، وڈیاون 2- آدر بھا، عزت، وڈیائی، عظمت، ادب، آداب، ستکار، ونگی: 'رخصت ہوئے گھراں نوں چلے کر تعظیم تمامی'

تعظیم کرن، (محا) آدر بھاءِ کرن، وڈیائی کرن

تعظیم ہوون، (محا) عزت ہوون، آدر بھاء ہوون، وڈیائی ہوون

تعظیماں: (مو) تعظیم دی پنجابی رُوپ وچ بنائی گئی جمع، بزرگی کرن، عظمت کرن

تعظیمی: (صفت) قابلِ احترام، جس داخاص طور تے ستکار (احترام) ہووے

تعظیمی سردار، (مذ) اوہ سردار جس دی دربار وِچ مہا راجا کھلو کے نذر لووے

تعقید: (عر، مو) 1- گُھٹ کے گنڈھ دیون، چنگی طرحاں بنھن 2- لُکویں گل دسن، اندرلی (راز دی) گل ظاہر کرن دا عمل 3- علمِ بیان وچ لفظاں نوں ورتن لگیاں قاعدے کُلیے توں ہٹ کے اگے پچھے ورتنا جیہدے سبھوں معنے سمجھن وچ مشکل پیش آوے

تعقیدِ لفظی، (مو) 1- لفظاں دا قاعدے کُلیے موجب اپنی اصلی تھاں استعمال نہ ہوون 2- حروفِ عِلّت دا دَب کے نکلن

تعقیدِ معنوی، (مو) کسے شعر وچ کوئی لفظ ایس طریقے نال استعمال ہووے جے شاعر دی مراد کوئی ہور ہووے پر لفظ معنے کجھ ہور دیوے

تعلق/تعلُق: (عر، مذ) 1- سمبندھ، میل جول، لگاؤ، رشتہ 2- واسطہ

تعلق دار، (عر+فا، صفت) 1- تعلق رکھن والا، سجن بیلی، رشتے دار، سمبندھی 2- جاگیردار، وڈا زمیندار، علاقے دار

تعلق داری، (مو) رشتے داری، رشتہ

تعلق رکھن، (محا) میل ملاپ رکھن، سانجھ نبھاون، محبت پیار رکھن

تعلق رہون، (محا) میل ملاپ رہون، دوستی رہون

تعلق ہو جاون، (محا) میل جول ہو جاون، واقفیت ہو جاون، دوستی ہو جاون

تعلق ہوون، (محا) ویکھو: تعلق ہو جاون

تعلقات: (مذ) تعلق دی جمع

تعلقہ: (عر، مذ) 1- اوہ زمین یاں علاقہ جو کسے دے قبضے وِچ ہووے، جاگیر 2- علاقہ، ونگی: 'تیری پکڑ سنگھوں چند کڈھ سُٹاں میرے گھس نہ جان تعلقے نی' (وارث شاہ)

تعلقے دار، (مذ، صفت) جاگیردار، وڈا زمیندار

تعلقے داری، (مو) جاگیرداری، وڈی جاگیرداری

تعلّی: (عر، مو) وڈیائی، شیخی، اپنے آپ نوں وڈیا کے دسن دا وتیرہ

تعلیق: (عر، مو) 1- اِک چیز دا دُوجی چیز نال جوڑ میل کرن 2- کسے گل نوں پچھانہہ پاون، مُلتوی کرن 3- تھوہ ٹھکانا 4- خواجہ تاج اصفہانی دا ایجاد کیتا ہویا خط (لکھائی ڈھنگ)

تعلیل: (عر، مو) کتاب تعلیل اسماعیل بن علی بن اسحاق دا لکھیا رسالہ

جس دے تن حصے نیں، پہلا حصہ کریا بارے، دوسرا سنکیا بارے اتے تیسرا اویہ بارے ہے

تعلیم: (عر، مو) 1۔ پڑھائی، شکشا، وِدیا علم حاصل کرن دا عمل 2۔سکھیا، نصیحت، سکھلائی

تعلیم حاصل کرن، (محا) علم حاصل کرن، پڑھن، لکھن، سکھن

تعلیم دیون، (محا) پڑھاون، لکھاون، سکھاون، تربیت کرن

تعلیم لوَن، (محا) ویکھو: تعلیم حاصل کرن

تعلیم و تربیت، (مو) پڑھائی تے پالن پوسن

تعلیم یافتہ، (عر+ فا، صفت) پڑھیا لکھیا، علم والا، شائستہ

اعلیٰ تعلیم، (مو) اُچی تعلیم، Higher Education

تعلیمی: (مو، صفت) تعلیم نال تعلق رکھن والا

تعمیر: (عر، مو) 1۔مکان، عمارت بناون دا عمل 2۔ اُساری کرن دا کم، آباد کرن، ونگی: 'کیتی قصر دین دی، نویں سروں تعمیر' (سراج قادری)

تعمیری: (صفت) 1۔اُسارو، تعمیر دے کم نال جُڑیا 2۔ مثبت، ہاں پکھی

تعمیل: (عر، مو) 1۔ عمل کرن، آکھیا منن، حکم مطابق کارروائی کرن 2۔آکھن منن یاں عمل کرن دا کم، ونگی: 'جبریل عجب، تنزیل عجب، ترتیل عجب، تعمیل عجب' (خواجہ فرید)

تعمیل کنندہ، (مذ، صفت) تعمیل کرن والا

تعمیہ: (عر، مذ) 1۔ انھا کرن 2۔ کسے شعر یاں نثر وِچوں تاریخ کڈھن ویلے عدداں دی کمی نوں کسے لفظ یاں فقرے راہیں پُوریاں کرن

تعوّذ: (عر، مذ) 1۔ پناہ لون 2۔ اعوذ باللہ آکھن

تعویذ: (عر، مذ) 1۔ دھات وِچ مڑھ کے یاں کپڑے وغیرہ وِچ لپیٹ کے کسے انگ نال بدھا تعویذ جس توں لوکاں دے خیال موجب دُکھاں مصیبتاں توں پناہ ملدی ہے، تویت، ونگی: 'ہاشم ویکھ تعویذ حقیقت حرف سی گل ڈالے' (ہاشم) 2۔دھات دا اوہ ٹکڑا جس نوں لکھے ہوئے تعویذ نال بھر کے گل وِچ یاں بانہہ وِچ پہنیا جاوے، جنتر 3۔قبر تے بنیا اِٹاں تے پتھر دا نشان

تعویذ بنھن، (محا) کسے نقش نوں کسے دے ڈولے یاں لک وغیرہ نال بنھن

تعویذ کرن، (محا) 1۔ نقش لکھ کے دیون 2۔ کسے چیز نوں تعویذ وانگوں سانبھ کے رکھن

تعویذ لکھن، (محا) نقش تیار کرن، تویت لکھن

تعیُّن: (عر، مذ) 1۔خاص بنا دیون، مقرر، متعین کرن 2۔ تقرری

تعینات: (عر، مو) کسی تھاں تے مقرر ہوون دی کیفیت، تقرری

تعینات شُدہ، (عر+ فا، صفت) مقرر کیتا ہویا، متعین کیتا ہویا

تعیناتی: (مو) تقرری، کسے تھاں تے مقرر ہوون یاں کرن دی کیفیت

تعیناتی کرن، (محا) کسے نوں کِدھرے مقرر کرن، نوکری تے لاون

تعیناتی ہوون، (محا) مقرر ہوون، نوکری تے لگن

ت ...... غ

تغادا/ تگادا: (مذ) عربی لفظ تقاضا دا وگاڑ...... 1۔ وخت، تکلیف،

پریشانی 2- فساد، جھگڑا، جھیڑا 3- کسے کولوں کوئی شے بار بار منگن دا کم

تغار: (فا، مذ) 1- کڑاہیا، مٹی دا کونڈا یاں کُھرلی، بٹھلی، تانبیا
2- گارے یاں سیمنٹ دی بنائی ہوئی کانی

تغارا: (فا، مذ) ویکھو: تغار

تغاری/ تگاری: (مو) فارسی لفظ تغار دی تصغیر 1- آٹا گُنھن دا برتن
2- تعمیراتی کم وِچ ورتیا جاون والا اِک لوہے دا برتن یاں کڑاہی
جیہدے وچ بجری چونا وغیرہ پا کے لے جاندے نیں، دابڑی

تغاضا: (ج، مذ) رقم دی جبری وصولی، ناجائز طور تے لاون والا ٹیکس

تغافُل: (عر، مذ) 1- جان بُجھ کے غفلت توں کم لَون، دوجے ول
دھیان نہ کرن 2- لا پروائی، سُستی، بے دھیانی، غفلت

تغاں: (حرفِ تشبیہ) تگاں دا وِگاڑ، طرحاں، وانگ

تغزّل: (عر، مذ) 1- غزل لکھن، شعراں وچ عشقیہ گلاں لکھن
2- غزل دا تکھا پن 3- غزل دیاں خوبیاں، خامیاں تے انداز

تُغلق: (فا، صفت) اِک پٹھان خاندان جس دی دِلّی وچ 1321ء
توں 1412ء تک حکومت رہی

تُغلق وتّا وگاڑ، سیداں سُنج کیتی چودھار، (اکھا) تُغلقاں دی
حکومت ویلے سیّداں نے راج اُنھی پائی تے مُلک وچ گڑبڑ
پھیلائی

تغما: (مذ) تمغا دا وِگڑیا رُوپ

تُغیانی: (مذ) عربی دے لفظ طغیانی دی وِگڑی اِملا، پانی دا وڈا ریلا،
سیلاب، ہڑھ

تغیّر: (عر، مذ) 1- تبدیلی کرن، بدلن 2- تبدیلی ہوون، اُلٹ پلٹ
ہوون، بدلیجن 3- تبدیلی، انقلاب، ادلا بدلی، وَنگی: 'ہوئے تغیر
خوشی دے تھانے کوٹ کلّے داسٹ کے' (سیف)

تغیّر کرنا، (محا) دِق کرنا، تنگ کرنا، پریشان کرنا

تغیّری: (عر، مو) تبدیلی، بدلاؤ، انقلاب، ونگی، رنگ تغیری کل رہیا
ہوئی عقل تباہ' (جنگ حامد)

ت......ف

تُف: (فا، مذ+مو) 1- تُھک 2- بطور کلمۂ نفرت، لعنت ملامت

تفاح: (عر، مذ) سیو، سیب، اِک مِٹھا پھل

تفاسیر: (عر، مو) ویکھو: 'تفسیر' جس دی ایہہ جمع اے

تفاصیل: (عر، مو) ویکھو: 'تفصیل' جیہدی ایہہ جمع اے

تفاوت: (عر، مذ) 1- فرق، تفریق، انتر، ونگی: 'دِل مست محو خیال
ہے، سر مُو تفاوت نہ سہوں' (خواجہ فرید) 2- دو شیواں دا درمیانی
فاصلہ تے فرق

تفتہ: (فا، صفت) سڑیا ہویا، جلیا بھُنیا

تفتہ جگر، (فا، صفت) دِل جلا، عشق دی اگ نال سڑیا ہوا،
عاشق، ونگی: 'تفتہ جگر سے وہ سیراب ہوئے، جس نوں آب پلائے
شمشیر تیری'

تفتیش: (عر، مو) 1- پڑتال، تحقیقات، چھان بین، پُچھ گُچھ، کھوج
2- ٹویا کڈھن

تفتیش کرن، (محا) 1- ٹوہ لاون، چھان بین کرن، ڈھونڈن،
بھالن، پُچھ گُچھ

تفتیش ہوون، (محا) ٹوہ لگن، چھان بین ہوون، بھال ہوون، پچھ دَس ہوون

تفتیشی: (صفت) پڑتالیا، کھوج کرن والا، سُراغ لاؤن والا

تفتیشی کمیٹی، (مو) پڑتالیا کمیٹی

تفرِقہ: (عر، مذ) 1- وِتھ، فرق، دُوری، جدائی 2- پھُٹ، ناچاقی، نااتفاقی، اَن بن، دُبھیڑ 3- دُشمنی، عداوت، وَنگی: 'ض: ضرور تفرقہ ہورہیا سنو وچ حیات ممات وِلے' (سچل سرمست)

تفرقہ انداز، (عر+ فا، صفت) پھُٹاں پاون والا

تفرقہ اندازی، (عر+ فا، صفت) 1- پھُٹ پون دی حالت 2- پھُٹ پاون دا عمل

تفریح: (عر، مو) 1- من پرچاوا 2- کم وچ آرام واسطے تھوڑے جیہے لئی کیتی چھُٹی، سکولاں وغیرہ وچ ادھی چھٹی

تفریط: (فا، مذ) 1- ضائع کرنا 2- بھُل جانا 3- کٹ کرنا، چھڈ دینا

تفریطوں: (فا، فم) ویکھو: تفریط

تفریق: (عر، مو) 1- حساب دا اِک قاعدہ جس وچ دو رقماں دا فرق معلوم کیتا جاندا ہے، کسے وڈے عدد وچوں چھوٹے عدد نُوں کڈھن، منفی کرن دا عمل 2- فرق کرن، فرق پاون، وِتھ پاون، جُدا کرن 3- وِتھ، جُدائی، علیحدگی

تفڑا: (پو، مذ، صفت) زور والا، ہمت والا، صحت مند

تفسیر: (عر، مو) کسے گل نوں کھول کے بیان کرنا، تشریح کرنا، تفصیل بیان کرنا، وَنگی: 'خاک ای ہے تفسیر کُل کلاماں دی' (نجم)

تفسیر کرن، (محا) کسے گل وچ چھپی گہرائی تے معنویت نُوں ظاہر کرن، کھول کے بیان کرن، تشریح کرن

تفسیر گو، (عر+ فا، صفت) مفسّر، تفسیر کرن والا، تشریح کرن والا، مفصل لکھن والا

تفسیر ہوون، (محا) کسے گل دی کنہہ ظاہر ہوون، کھُل کے بیان ہوون، تشریح ہوون

تفصیل: (عر، مو) 1- وکھ وکھ کرن، جُدا کرن، ٹوٹے کرن 2- کھول کے بیان کرن، تشریح کرن 3- فہرست، گوشوارہ: 'جیں دی ایہہ تفصیل بیان کرساں محرم حال یاراں محرم حال میاں' (فضل شاہ)

تفصیلی: (صفت) کھول کے بیان کیتا ہویا، تفصیل نال نسبت رکھن والا

تفضِیل: (عر، مو) 1- وڈھاون، اہمیت دیون، ترجیح دیون 2- وڈھا، ترجیح، فوقیت

تفضِیل بعض، (عر، مو) اوہ صفت جیہدے وِچ موصوف نوں اپنے بعضے ہم جنساں نالوں چنگایاں مندا دسیا جاوے

تفضِیل کُل، (عر، مو) اوہ صفت جیہدے وِچ موصوف نوں اپنے سارے ہم جنساں نالوں چنگایاں مندا دسیا جاوے

تفضِیل نفسی، (عر، مو) اوہ صفت جیہدے وِچ موصوف نوں اپنے طور بلامقابلہ چنگایاں مندا دسیا جاوے

تفق: (فم) ہرف، اِکو اِک

تفک: (ج، مو) ٹُفنگ، بندوق

تفک پندھ، (مذ) جتھوں تیکر بندوق دا نشانہ اپڑ سکے

گھر ڈانگ نہیں مینڈھی تفک چا گھِن آ وَ، (اکھا) جدوں کوئی

پھوکا رُعب پاوے اودوں کہندے نیں

تفکُّر: (عر، مذ) فکر کرن، سوچن، گوہ کرن، گولن

تفکی: (مذ) توپچی، بندوقچی، تفنگچی

تفنا: (چھ، فل) آوارہ گردی کرنا

تفنچا: (ج، مذ) تپنچا، پستول، اِک نکا ہتھ چلاون والا ہتھیار

تفنگ: (فا، مو) 1- پُرانے زمانے دا اِک لمی نالی دا ہتھیار جس وِچوں زور نال پھوک مار کے تیر شکار تے سُٹیا جاندا سی تے ایہہ اوزار صرف چڑیاں نوں شکار کرن لئی استعمال ہوندا سی 2- بندوق، توپ، ونگی: 'تیتوں خنجر، تیر، تفنگ کہوں تینوں برچھا، بانگ سنان کہوں' (خواجہ فرید)

تفنگاں: (فا، مو) ویکھو: 'تفنگ' جیہدی ایہہ جمع اے

تفنگچی: (مذ) توپچی

تُفو تُفو کرنا: (محا) مصیبت وِچ پینا، دُکھ تے پریشانی وِچ گرفتار ہونا

تفہیم: (عر، مو) 1- سمجھاون، ذہن نشین کراون، سمجھاون دا عمل 2- جھاڑ جھنب کرن، سزا دیون 3- جھاڑ جھنب، سرزنش

تفیانی: (مو) طغیانی دا وِگڑیا رُوپ، سیلاب، ہڑھ

تفیاں: (فا، مذ+مو) تُف دی جمع 1- تُھک 2- بطور کلمہ نفرت، لعنت، ملامت

تفیق: (مو) توفیق دا وِگڑیا روپ، ہمت، قدر، طاقت، استطاعت، ونگی: 'وڈا ہتھ نکاح کے بخشے رب تفیق' (بھگوان سنگھ)

ت ...... ق

تقابُل: (عر، مذ) 1- آہمنے ساہمنے ہوون، مقابلہ کرن 2- آہمنا ساہمنا، مقابلہ 3- دُونہہ سیاریاں دے وِچکارلا چھیاں بُرجاں دا فاصلہ جیہڑا منحوس دسیا جاندا اے

تقادا: (مذ) تقاضا دا وِگڑیا رُوپ

تقاوِی: (عر، مو) اوہ رقم جیہڑی حکومت ولوں کھیتی باڑی لئی بطور امداد دتی جاندی اے

تقاویاں: (مو) ویکھو: تقاوی

تقاوِیاں تارن، (محا) تقاوی دا روپیا موڑن

تقاوِیاں ترن، (محا) تقاوی دا روپیا ترن

تقارُب: (عر، مذ) 1- نیڑے ہوون، کول ہوون، قریب ہوون 2- نیڑتا، قرب، نزدیکی 3- علم عروض دی اک بحر جیہدے وِچ اٹھ وارای فعولن آوندا اے

تقاریر: (عر، مو) ویکھو: 'تقریر' جیہدی ایہہ جمع اے

تقاضا: (عر، مذ) 1- منگن، تانگھن، خواہش کرن، مرضی کرن، کھیہڑے پون 2- منگ، تانگھ، خواہش، مرضی 3- جھگڑا، کھیہڑا 4- کسے کم نوں بار بار آکھن دا عمل

تقاضا اُٹھن، (محا) 1- جھگڑا کھڑا ہوون 2- مطالبہ ہوون

تقاضا کرن، (محا) 1- منگن، تانگھن، خواہش کرن، مرضی کرن 2- کھیہڑے پون، مطالبہ کرن

تقاضا ہوون، (محا) 1- منگ ہوون، تانگھ ہوون، خواہش ہوون،

مرضی ہوون 2- اصرار ہوون، مطالبہ ہوون

تقاطع: (عر، مذ) منقطع ہونا، دو خطاں دا اک دُوجے نُوں کٹنا

تقدُس: (عر، مذ) پاکیزگی، پاکی، بزرگی

تقدیر: (عر، مو) 1- اندازہ، مقدار 2- قسمت، بھاگ، نصیب

تقدیر آزماون، (محا) نصیبے دے سر تے کوئی کم کرن، قسمت دی آزمائش کرن، مقدر آزماون

تقدیر آزمائی، (عر+ فا، صفت) قسمت آزمائی، مقدر آزماون دا عمل یاں کیفیت

تقدیر اگے تدبیر نہیں چلدی، (اکھا) ہونی نے ہو کے رہنا ہوندا اے، بندے دی عقل اوہدیاں راہواں نہیں ڈک سکدی

تقدیر اُلٹ جاون، (محا) بدنصیبی آ جاون، مندے دِن آ جاون

تقدیر اُلٹن، (محا) 1- بد نصیبی ہوون، قسمت دا موافق نہ رہون 2- نصیبے نوں بدلن

تقدیر بارے زائچہ بناون، (محا) گیٹی سُٹ کے اوہدے نشاناں موجب تقدیر دا خاکہ بناون

تقدیر بگڑن، (محا) بدنصیبی آون، مندے دن آون

تقدیر بھوں جاون، (محا) بُرے دن آ جاون

تقدیر پلٹن، (محا) چنگے دن آ جاون، نصیبا سنور جاون، بھاگ جاگن

تقدیر پھر جاون، (محا) 1- بھلے دن آون، چنگے دن ویکھن 2- بُرے دن آون

تقدیر پھرن، (محا) ویکھو: تقدیر پھر جاون

تقدیر تے چھڈن، (محا) کسے معاملے نوں اللہ دی مرضی تے چھڈ دیون، کسے مسئلے بارے سوچ وچار ترک کر دیون

تقدیر تے سُٹن، (محا) ویکھو: تقدیر تے چھڈن

تقدیر تے شاکر ہوون، (محا) خدا دی رضا تے راضی رہون

تقدیر جاگن، (محا) قسمت کُھل جاون، چنگے دن آون

تقدیر جوان ہوون، (محا) ویکھو: تقدیر جاگن

تقدیر چمکن، (محا) ویکھو: تقدیر جاگن

تقدیر دا اُلٹ جاون، (محا) بدنصیبی دے دن آ جاون، مندے دن آون

تقدیر دا پلو پھڑن، (محا) ہر کم قسمت تے چھڈ دیون، نصیبے دا اسہارا لوَن

تقدیر دا پھیر، (مذ) تقدیر دے کم، بدنصیبی، بدبختی

تقدیر دا دھنی، (مذ، صفت) خوش قسمت آدمی، چنگے نصیباں والا آدمی

تقدیر دا رد ہوون، (محا) ہونی ہو کے رہون، لیکھاں وچ لکھی ہوئی گل پوری ہوون

تقدیر دا رونا، (مذ) نصیبے دا شکوہ، بدبختی دا رونا

تقدیر دا رونا روون، (محا) مندحالی دا گلہ کرن، تقدیر دا شکوہ کرن

تقدیر دا ساتھ دیون، (محا) نصیب چنگا ہوون، نصیبے دا ساتھ دیون

تقدیر دا سکندر، (مذ، صفت) بہت خوش قسمت آدمی، بھاگاں والا

تقدیر دا قلم وگن، (محا) قسمت وچ لکھیا وا پرن، ہونی دا ہو جاون

تقدیر دا کھوٹا، (مذ، صفت) مندے نصیباں والا، بدنصیب

تقدیر دا کھیل، (مذ) ویکھو: تقدیر دی کھیڈ

تقدیر دا لکھیا، (مذ، صفت) نصیباں دی گل

تقدیر دا لکھیا پورا ہوون، (محا) قسمت دا ورت جاون، ہونی دا ہو کے رہون

تقدیر دا مونہہ پھیرلوَن، (محا) 1- بھیڑے دن آ جاون، بدنصیبی آ جاون 2- قسمت نوں بدل لین

تقدیر دی کھیڈ، (مو) قسمت دا گیڑ، تقدیر دے کم

تقدیر دے ہتھ ہوون، (محا) لیکھاں دے وس ہوون

تقدیر سِدّھی کرن، (محا) حالات ٹھیک کرن، قسمت چمکاون

تقدیر سِدّھی ہوون، (محا) حالات ٹھیک ہوون، قسمت چمکن، دن سوَنے ہوون، بھاگ چنگے ہوون

تقدیر سڑن، (محا) بُرے دن آون، بدنصیبی ہوون

تقدیر سوَلی کرن، (محا) ویکھو: تقدیر سِدّھی کرن

تقدیر سوَلی ہوون، (محا) ویکھو: تقدیر سِدّھی ہوون

تقدیر سَوں جاون، (محا) نصیباں دا ساتھ چھڈ جاون، مندے دن آون

تقدیر کُھل جاون، (محا) سُتے لیکھ جاگ پون، چنگے دن آ جاون، تقدیر چمک پون

تقدیر کھوٹی ہونی، (محا) بدقسمت ہونا

تقدیر کھوٹی ہوون، (محا) مندے دن آ جاون، تقدیر دا رُس جاون

تقدیر لڑ جاون، (محا) تقدیر کُھل جاون، قسمت دا کم کڈھن

تقدیر لڑن، (محا) ویکھو: تقدیر نوں رووَن

تقدیر نوں رووَن، (محا) لیکھاں دے گلے کرن، قسمت نوں رووَن

تقدیر نوں سونپن، (محا) ویکھو: تقدیر تے چھڈّن

تقدیر نوں موڑن، (محا) قسمت وچ لکھے نوں نہ واپرن دیون، تقدیر نوں بدلن

تقدیر ورت جاون، (محا) ویکھو: تقدیر ورتن

تقدیر ورتن، (محا) 1- قسمت دا لکھیا واپرن، ہونی ورتن 2- مندے دن آون

تقدیر ولوں دُکھ ویکھن، (محا) ربوں مصیبت آون، لیکھاں ولوں دُکھ ویکھن

تقدیراں: (مو) ویکھو: 'تقدیر' جیہدی ایہہ جمع اے

تقدیراں دی جھولی وچ پون، (محا) قسمت دے حوالے ہوون

تقدیراں ورت جاون، (محا) 1- قسمت وچ لکھیا واپرن، ہونی ورت جاون 2- بدنصیبی آون، بُرے دن آون، قسمت دا ڈنگ مار جاون

تقدیروں: (فم) تقدیر ولوں، قسمت ولوں

تقدیروں آئی ہوون، (محا) 1- ربوں کوئی مصیبت آون 2- تقدیر وچ لکھیا واپرن

تقدیروں قلم وگن، (محا) قسمت ولوں آون، لکھیا واپرن

تقدیری: (فم) 1- رب سبھوں، اللہ ولوں 2- بِنا کوشش کیتیوں، قدرتی

طور تے، تقدیر نال 3- اچانک 4- جے قسمت وچ ہویا تاں

تقدیری دھکّا، (مذ) ویکھو: تقدیری سٹ

تقدیری سٹ، (مو) اسمانی دھکا، ہونی، اچانک آون والا دُکھ

تقدیری گھڑی، (مو) قسمت وچ لکھیا پورا ہوون دا ویلا

تقدیریں: (فم) ویکھو: تقدیری

تقدیم: (عر، مو) 1- مقدم ہونا 2- درپیش ہونا 3- (صفت) ودھ کے اَگے جان والا بہادر

تقرار: (عر، مو) تفصیل، وضاحت، بیان

تُقرّر: (عر، مذ) 1- مقرر ہوون، ملازم ہوون 2- تعیناتی، ملازمت، نوکری

تقرری: (مو) 1- تعیناتی 2- ملازم ہوون دا عمل

تقریب: (عر، مو) 1- نیڑے ہوون، لاگے کرن 2- اکٹھ، محفل، مجلس 3- قربت، نزدیکی 4- ملاقات دا بہانہ

تقریباً: (عر، فم) اندازے موجب، موٹے حساب نال، لگ بھگ، نیڑے تیڑے

تقریر: (عر، مو) 1- بیان کرن، گل کتھ کرن 2- بیان، گل کتھ، وعظ، لیکچر

تقریراں: (مو) ویکھو: 'تقریر' جیہدی ایہہ جمع اے

تقریراں چھانٹن، (محا) بہتیاں گلّاں کرن، بحث تکرار کرن، نصیحتاں کرن

تقریراں واہون، (محا) ویکھو: تقریراں چھانٹن

تقریری: (صفت) تحریری دا اُلٹ، زبانی تقریر نال تعلق رکھن والا

تقرِیظ: (عر، مو) 1- کسے کتاب دی تعریف وچ لکھے ہوئے شعر یاں نثر 2- کسے بجن بیلی دی تعریف

تقسیم: (عر، مو) 1- ونڈ، ونڈن دی حالت 2- گنتی دے مُڈھلے چار قاعدیاں وچوں اِک قاعدہ 3- نصیب، لیکھ

تقسیم نامہ، (مذ) اوہ لکھت جس اُتے ونڈ دا ویروا درج ہووے

چھوٹی تقسیم، (مو) تقسیم دا اوہ قاعدہ جس وچ تقسیم دا اصل مختصر روپ وِچ کیتا جاندا ہے

لمی تقسیم، (مو) تقسیم دا اوہ قاعدہ جس وچ تقسیم دا اصل تفصیلی رُوپ وچ کیتا جاندا ہے

وڈی تقسیم، (مو) ویکھو: لمی تقسیم

تقصیر: (عر، مو) 1- غلطی کرن، بھُل کرن، قصور کرن 2- گھٹا دیون، چھوٹیاں کر دیون 3- غلطی، بھُل، قصور، کوتاہی، گناہ

تقصیر مند، (صفت) گناہ گار، ونگی: 'ہسنا تقصیر مند و پر گناہ ہوں' (غلام رسول)

تقصیر وار، (صفت) گناہ گار، پاپی، مجرم، عیبی، خطاوار

تقصیر وند، (صفت) ویکھو: تقصیر مند

بے تقصیر، (صفت) بے گناہ، معصوم

تقصیراں: (عر، مو) ویکھو: 'تقصیر' جیہدی ایہہ جمع اے

تقصیری: (مذ، صفت) تقصیر کرن والا، اپرادھی، گناہ گار

تقصیریاں: (مو) تقصیر دی جمع، قصور، گناہ، کوتاہی، بھُل، غلطی

تقطیر: (عر، مذ) 1- قطرہ قطرہ کرن، تُبکا تُبکا کر کے کڈھن 2- تُبکا تُبکا ڈِگن دا عمل

تقطیر البول، (عر، مذ) قطرہ قطرہ مُوتر آون دا عمل، ونگی: 'ذخنوتا تقطیر البول ایہہ آکھدے لما ہے ازار'

تقطیع: (عر،مو) 1- ٹوٹے ٹوٹے کرن، وڈھن کٹن، الگ الگ کرن 2- کاغذ دی لمان، چوڑان 3- شعر دے اوزان تے بحر دا پتا لین لئی اوہدے ٹوٹے کرن، شعرنوں کسے بحر دے وزن موجب جانچن

تقلید: (عر،مو) پیروی کرن، نقل کرن، ریس کرن

تقوہ: (عر، مذ) 1- طاقت، زور، مضبوطی، پائیداری 2- ڈاہی، تسلی، حوصلہ

تقویٰ: (عر، مذ)1- اللہ دا خوف، پرہیز گاری، نیکو کاری 2- بھروسا، یقین، آسرا

تقوِیّت: (عر،مو) ویکھو: تقوہ

تقوِیم: (عر،مو) 1- بناون، شکل دیون 2- سِدھیاں کرن 3- جنتری

تقی: (عر، صفت) تقوے والا، متقی، پرہیزگار، نیکوکار

تقیاں: (عر، مذ) تقویٰ توں اے 1- اللہ دا خوف، پرہیز گاری، نیکوکاری 2- بھروسا، یقین، آسرا

تقیّہ: (عر، مذ) 1- ڈرن، تریہن 2- ڈر دے پاروں اپنے عقیدے نوں ظاہر نہ کرن 3- فقہ جعفریہ دے عقیدے مُوجب ظلم دے ڈر پاروں سچی گل نہ کرن

ت......ک

تک: (مذ) 1- اِک ماپ جس وِچ لگ بھگ ویہہ سیر چیز آوندی ہے 2- وڈی ٹکڑی، ٹکڑ

تک چڑھاون، (محا) تولن، وزن کرن

تک چڑھاونا، (محا) تولنا، وزن کرنا

تک چڑھن، (محا) تکڑی تے چڑھن، تُلن

تک چڑھنا، (محا) تولنا، تولیا جانا

تک: (حرفِ جار) ویلے یاں فاصلے دی حد تے وقفہ ظاہر کرن لئی بولدے نیں، تائیں، تیک، تیکر، ونگی: 'جمن مرن اوہدے تک ساری دسو کھول حقیقت' (میاں محمد بخش)

تک: (فعمر) ویکھ، نظرپا، جھات پا

تک: (مو) 1- اندازہ، قیاس، تخمینہ 2- ہمت، حوصلہ، طاقت 3- خواہش، لالچ، اُمید 4- سونے دی حمیل، ہار 5- کپاہ دی پھٹی 6- ول، جاچ، ڈھنگ 7- دھیان، ویکھ بھال 8- اُڈیک، انتظار 9- تاک، جھاک، نظر، ونگی: 'رانی تویت لے آئی ایس تک وِچ رہن لگی اک تلوکا کدکچ دُودھ منگے تے اوہ اوہنوں دُدھ وِچ گھول کے پیا دیوے' (چیتنا)

تک پون، (محا) خاطر وِچ لیاون

تک پوون، (محا) اہمیت دے قابل سمجھنا

تک تاڑ، (محا) تاک جھانک، جھاتی

تک تک، (فم) اٹکل نال، جانچ کے

تک تکن، (محا) اُمید رکھن، تانگھ رکھن، خواہش رکھن

تک تلے آون، (محا) اہمیت دے قابل سمجھنا، ہونا

تک تھوہ، (مو) تھہو، واقفی، پتا

تک تے آون، (محا) کسے توقع تے آون، اُمید تے آون

تک تئیں ناں پوون، (محا) بے پرواہ ہونا، خاطر وچ نہ لیانا

تک دیون، (محا) مخبری کرن، نشاندہی کرن، سونہہ لا کے دسن

تک رکھنا، (محا) 1۔نظر رکھنا 2۔ بھیڑی نیت نال نظراں وچ رکھنا 3۔دیکھ بھال کرنا

تک کے آون، (محا) 1- کسے توقع تے آون، اُمید تے آون، کسے مارتے آون 2- نظر بازی لئی آون

تک لاون، (محا) 1- اندازہ لاون، ٹیوا لاون 2- تاک وچ بیٹھن، گھات لاون

تک لگن، (محا) 1- اندازہ لگن، ٹیوا لگن 2- نظر لگن

تک لوَن، (محا) 1- ویکھ لوَن 2- پچھان لوَن، سہان لوَن 3-موقعے سر آون، اندازے سر آون

تک مُوجب، (فم) ٹیوے نال، گویڑ نال

تک نال، (فم) ویکھو: تک مُوجب

تک نہ پوَن، (محا) ہمت نہ پوَن، مجال نہ ہوون

تک وچھوں، (فم) اندازے نال، ٹیوے نال

تک وچ رکھن، (محا) نظر وچ رکھن، تاڑ وچ رکھن

تک وچ رہوَن، (محا) 1- گھات وچ رہون، تاڑ وچ رہون 2- نظر وچ رہون

تک وچ لگّن، (محا) ویکھو: تک وچ رہون

تک وچ ہونا، (محا) 1- نظر یاں دھیان رکھنا 2- اُڈیک وچ ہوون 3- داء تے ہوون

تِکّ: (مذ) منکھ دے سر دا پیٹھلا حصہ، لک

تِک: (ج، مذ) پُرانے سے دا اک ٹیکس جو اک روپیہ فی پنجھ (یعنی 25 من توں لے کے 40 من تک دا وزن) اناج اُتے زمیندار یاں وڈیرے نوں دیون

تِک: (مو، صفت) 1- تیجا ہوون دی حالت 2- (حرفِ جار) توڑی، تائیں، تیکر

تُک: (مو+ مذ) 1۔نظم، غزل یاں گیت دی اِک سطر، مصرعہ، قافیہ، مسجع 2- سری گورو گرنتھ صاحب جی دے واک والے شبد دی پہلی سطر 3- سبق، مشق 4۔ٹپہ 5- اٹکل پچو گل، اندازہ، گویڑ، ٹُھل ٹُل، پلیوں گھڑی ہوئی گل 6- مونہہ مہاندرا 7- تال، سُم 8- جھلک، پل، لحہ 9- گھاہ دا تیلا

تُک بند، (فا، صفت) 1- ٹریاں تکاں جوڑن والا، بے جوڑ جیہے شعر آکھن والا 2- بکواس کرن والا، ٹرلی، ٹیوے لاون والا

تُک بندی، (ہ+ فا، صفت) 1- بے جوڑ شعر گھڑن دا کم 2- بکواس، ٹرپل

تُک جوڑن، (محا) 1- اجوڑ جیہے قافیے ملاون 2- بکواس کرن

تُک لاون، (محا) 1- اندازہ لاون، گویڑ لاون 2- ٹُھل لاون

تُک لگّن، (محا) 1- اندازہ لگن 2- ٹُھل لگن

تُک لینا، (محا) آواز لینا

تُک نال/ تُک وچھوں، (فم) اندازہ

تُک مارنا، (محا) اندازے نال دسنا

تُک موجب، (فم) 1- اندازے دے مطابق 2- ٹُھل موجب

تکُ: (ضم) تیتوں، تُجھے، تہانوں

تک مار: (مذ) فصلاں دی اک بیماری

تکا: (مذ) تکن دا عمل، ویکھن دا کم، جھاتی

تکا کرن، (محا) 1- ویکھن، جھاتی پاون تکن 2- موقعے دی تلاش وچ رہون

تکا لاون، (محا) 1- گھات لاون، تاک وچ بیٹھن 2- نظر لاون 3- ٹکٹکی بنھ کے ویکھن

تکا لگن، (محا) 1- گھات لگن 2- نظر لگن

تکا ہوون، (محا) ویکھو: تکا لگن

تکّا: (مذ) چھوٹی کُھتی، بنٹے کھیڈن لئی بنائی چھوٹی جیہی کھتی

تِکّا: (مذ) تیکا دی تخفیف 1- تن دا ہندسہ 2- تاش وچ اوہ پتا جیہدے اُتے تن نشان ہوندے نیں

تِکّا: (فا، مذ) 1- بوٹی جیہڑی لمی تے پتلی ہووے، لوتھڑا، گوشت دا ٹوٹا 2- بچہ، بالک، بال

تِکا بوٹی، (مو) 1- کونکیاں تے بھُن کے کھان والا اِک کھاون 2- (فم) ٹوٹے ٹوٹے، بھیتی بھیتی

تِکا بوٹی کر دیون، (محا) ٹوٹے ٹوٹے کر دیون، بھیتی بھیتی کر دیون

تِکا بوٹی کرن، (محا) ویکھو: تِکا بوٹی کر دیون

تِکا بوٹی ہوون، (محا) ٹوٹے ٹوٹے ہوون، بھیتی بھیتی ہوون

تکّا: (ہ، مذ) تک، مصرعہ، فقرہ

دو تکا، (مذ) گورو بانی دا اوہ شبد جس وچ دو دو تکاں تے انگ ہووے

چوتکا، (مذ) اجیہا شبد جس دیاں چار تکاں پچھوں انگ ہووے

تکّا: (فا، مذ) 1- کِکر دی پھلی، کِکر دا پھل 2- کھُنڈھی نوک والا ہولا جیہا تیر 3- مکئی دا گُلا جس اُتوں دانے لاہے گئے ہوندے نیں 4- جوار، باجرے اتے کانے وغیرہ دے ٹانڈے وچلی پوری جس توں چھلکا اُتریا ہویا ہووے، بچے ایس دیاں کھیڈاں بناوندے نیں، ونگی: 'کھنڈپڑی دیاں وچھنا دیاں تینوں تکالاویئے وچلی دھڑی دانی' (وارث شاہ) 5- داء دپا 6- اٹا سٹا، گویڑ، ٹھل 7- تھمی، لکڑی، ولا 8- سِدھا، سیدھ، نشانہ 9- ہلٹ دی چکلی نوں روکن والا لوہے یاں لکڑی دا ڈنڈا 10- پھوکی گل، فضول گل

تکا تکا ہونا، (محا) چُور چُور ہونا، انگ انگ ٹُٹ جانا، ونگی: 'ہویا نڈھا ڈھہندیاں ہی تکا تکا' (ساوے پتر)

تکّا چلاون، (محا) 1- بغیر نشانہ بنھیوں تیر مارن 2- فضول کم کرن 3- ٹیوا لاون، اندازے نال کوئی گل آکھن

تکّا لاون، (محا) ویکھو: تکّا چلاون

تکّا لگن، (محا) 1- تیر لگن 2- ٹھل لگن، اندازہ ٹھیک نکلن 3- موج بن جاون، کسے نکمی کوشش نال کوئی چج دا کم ہو جاون

تکادا: (مذ) تقاضا دا وِگڑیا رُوپ

تکار: (مذ) تن واری ہل چلاون دا فعل

تکافیاں: (مذ) اوہ چھند جس دے تن قافیے ہون

تکال: (مو) ترکالاں دا ویلا، شام دا ویلا

تِکالاں: (مو) مغرب، نماشاں ویلا، شاماں، شام دا ویلا

تِکالاں پون، (محا) 1- شام دا وقت ہوون، شاماں پون 2- دیر

ہوون 3- مصیبت وچ پھسن

تکالیں: (فم) نماشیں، شام نوں، شام دے ویلے

تکان: (مصدر) ویکھو: تکاون

تکانا: (فعم) ویکھو: تکاؤنا

تکانت: (مو) 1- تک (مصرعے) دا انت 2- تک دے انت دا شبد اتے اکھر، کافیاں

تکانت میل، (مذ) قافیاں ردیف وغیرہ دا میل

تکانتکی: (مذ) تک بند شاعر

تکّاں: (مو) تک دی جمع

تکّاں جوڑن، (محا) 1- بے جوڑ تے بے وزن شعر آکھن 2- اٹکل پچو لاون

تکاوا: (مذ، صفت) 1- تکن والا، ویکھن والا، نظر بازی کرن والا 2- تکاون والا، وکھاون والا 3- تکن یاں تکاون دا عمل

تکاون: (مصدر) وکھان، جھات پوان

تکاونا: (فعم) 1- تریہہ لاونا، ترساونا 2- چاہ وان بناونا

تکاوی: (مو) شرطاں اُتے سامان، بیج وغیرہ خریدن لئی یاں کھوہ لاون لئی سرکار ولوں دِتا گیا قرضہ

تکاویاں تارنا، (محا) تکاوی دا رُپیا موڑنا

تکاؤنا: (فعم) وکھاؤنا، نظر پوانی

تکاؤنی: (مو) 1- نظر، جھات 2- جھاتی مارن دا عمل 3- دیدار، وکھالی، دید

تکائی: (مو) نگہبانی، ویکھ چاکھ

تکبر: (عر، مذ) گھمنڈ، غرور، اپنے آپ نوں وڈا سمجھنا، مغرور ہونا، متکبر ہونا

تکبرن: (مصدر) عربی لفظ تکبر توں بنایا گیا جعلی مصدر، متکبر ہونا، گھمنڈ کرنا، غرور وچ آؤنا

تکبیر: (عر، مو) 1- وڈا آکھن، وڈیائی کرن 2- اللہ اکبر آکھن 3- وڈیائی 4- ذبح کرن

تکبیر پھیرن، (محا) ذبح کرن لئی اللہ اکبر پڑھ کے چُھری چلاون، حلال کرن

تکبیرن: (مصدر) عربی لفظ تکبیر توں بنایا گیا جعلی مصدر، تکبیر کہنا، ذبح کرنا

تکبیریا: (صفت) عربی لفظ تکبیر توں بنائی گئی پنجابی رُوپ دی صفت، ذبح کیتا ہویا

تکتار: (مذ) تلورناں دا پنچھی

تکحّل: (عر، مذ) سُرمہ، ونگی: 'کنیاں نے گرد غباری، کراں تکحّل دیندے' (یوسف زلیخا)

تکذِیب: (عر، مو) جھوٹھیاں کرن، جھوٹھ بولن دا الزام لاون

تکّر: (مذ) تکّری دا مکبّر..... تکّو، بھار تولن والا ترازو، کنڈا

تکّر: (مو، فم) 1- تکر، تیک، تائیں 2- تویں، اوویں، اوسے طرحاں، اوداں

تکّر: (مو) کھٹّی لسّی

تکّر سار، (مذ) مکھن

تِکّر: (حرفِ جار) تیکر دی تخفیف..... تیک، تائیں، توڑی

تکرار: (عر، مو) 1- بھوں بھوں آکھن، دُہراون، بار بار گل کرن 2- جھیڑا، جھگڑا، تُوں تکار، پھڈے بازی، کسے لفظ یاں مصرعے نوں پرت پرت کے لیاون یاں ورتن

تکرار کرن، (محا) بحث مباحثہ کرن، لڑن، جھگڑن

تکرار ہوون، (محا) ویکھو: تکرار کرن

تکراری: (مذ، صفت) تکرار کرن والا، لڑاکا، پھڈے باز، رپھڑی، فسادی، جھگڑالو

تکراری ہوون، (محا) ویکھو: تکراری

تِکراں: (حرفِ جار) تائیں، تیک، تک، توڑی

تِکرّوں: (فم) جدوں تیکر، جس ویلے تیکر

تکّری: (مو) ویکھو: تکڑی

تکّڑ: (مذ، صفت) 1- تڑکو، بھار تولن والا، وڈا ترازو، کنڈا 2- تن تن، تِناں دا مجموعہ، تِناں دا اکٹھ، ونگی: 'واگ پھڑائی وَگ نوں، تگ تگ، تکڑ کرو' 3- (مو) طاقتور، مضبوط 4- مجازاً...... حفاظت، نگہبانی، احتیاط

تکڑ تاراں، (فم) ترازو دیاں تاراں یاں رسیاں، ونگی: 'نظر اساڈی تکڑ تاراں'

تکڑّ: (ہند، مو) ضِد، ہٹھ، اصرار

تکڑا: (مذ، صفت) 1- طاقت والا، زور آور 2- صحت مند، موٹا تازہ 3- مجازاً...... رجیا پُجیا، امیر، حیثیت والا

تکڑا تازہ، (صفت) ویکھو: تکڑا

تکڑا تھیون، (محا) ہوشیار ہونا

تکڑا کرن، (محا) ہوشیار کرنا

تکڑا: (مذ) تکڑا دا وگاڑ...... ٹوٹا

تکڑاہی: (ج، مو) 1- تکڑا ہوون دی حالت، طاقت وری، زور آوری 2- پکیائی، پختگی 3- امارت، دولتمندی

تکڑائی: (مو) ویکھو: تکڑاہی

تکڑنا: (فعم) ویکھو: تڑکنا

تکڑی: (مو) تکڑ دی تصغیر، چھوٹا ترازو، کنڈی، تولن دا آلہ

تکڑی: (مو، صفت) تکڑا دی تانیث، طاقتور، مضبوط (سوانی یاں شے)

تِکڑی: (مو) 1- تن بندیاں یاں چیزاں دا گروہ 2- تِناں چیزاں دا اِکٹھ جو چھوٹیاں وڈیاں ہون 3- منجے دی اِک اِنتی جس وچ تن تن رسیاں اک ساتھ چلن، ونگی: 'تیری تکڑی دیاں کساں ڈِھلیاں نیں کسے تولیا لونگ سپاریاں نُوں' (وارث شاہ) 3- معمے بازاں دی اصطلاح وچ تِناں حرفاں دا اجیہا جُٹ جیہدے بالکل صحیح یاں بالکل غلط ہوون دی اُمید ہو سکدی اے 4- اوہ گڈا جیہدے اگے تن ڈھگے جُتے ہون

تکڑے: (مذ) تکڑا دی جمع

تکڑے کِلّے والا، (مذ، صفت) 1- زور آور آدمی 2- رجیا پُجیا آدمی، امیر آدمی 3- اوہ بندہ جیہدی حمایت وِچ کوئی وڈا آدمی ہووے

تِکڑے: (مذ، صفت) تِکوا دی جمع، تِکّا، تیکا، تِن دا مجموعہ (تِکوا دی جمع)

تکڑیائی: (مو) تکڑیائی، تکڑا پن، طاقت

تکڑیواں: (مذ) ویکھو: تکڑیائی

ٹکس: (مذ) 1۔ چوڑے مونہہ والا تانبیا 2۔ اِکو جیہے بھانڈے دا اکٹھ جس وِچ بھانڈے اِک دُوجے دے اندر آ جاندے نیں

تکساں: (چھ، جملہ) ویکھاں گا، سوچاں گا

تکش: (مذ) ترکش

تکشک: (مو) 1۔ناگاں دا راجا جس نے راجا پری کشت نوں ڈنگیا سی، ناگاں دیاں اٹھاں قسماں وچوں اِک قسم 2۔ وشو کرما، ترکھان 3۔ اِک کھتری قوم

تک شک ناگ، (مذ) اوہ ناگ جس نے راجا پریکشت نوں ڈسیا سی

تکشِلا: (مذ) ٹیکسلا نامی شہر دا پرانا ناں جو گندھارا دیش دا دارالحکومت سی، ایہہ پاکستان دے اجوکے دارالحکومت اسلام آباد دے جنوب ول اے

تکفیر: (عر، مو) 1۔ کسے نوں کافر آکھن، کُفر دا فتویٰ دیون 2۔ انکار کرن، نہ منن 3۔ کسے غلطی دا کفارہ دیون 4۔ عاجزی وکھاون

تکفین: (عر، مو) کفناون، کفناون دا عمل

تِکّل: (مذ، صفت) تن اکٹھے جمے بچیاں وِچوں کوئی وی

تُکّل: (پو، مو) 1۔اِک قسم دا گنڈا 2۔ اِک قسم دا پنچھی 2۔ دُونہہ کانیاں والی پتنگ، یکّی کان والی پتنگ

تُکّل چڑھاون، (محا) خاص قسم دی پتنگ نوں اُڈاون

تِکّل: (مذ، مو) 1۔پُرانا سُوتی کپڑا یا لوگڑ رُوں 2۔ تکلا، چرخے دی لوہے دی بنی ہوئی دونہہ پاسیوں تکھی سیخ جیہدے کھبے پاسے سوتر دی پھلی بندی اے 3۔لوہے دی اوہ سیخ جیہدے نال کباب وغیرہ بناندے نیں 4۔ کِکر دا پھل 5۔لوگڑ، رہٹ دا ڈنڈا، لٹھ، ونگی: "تکلے نوں ہتھ پاشاہزادے مورت کیتی ننگی" 6۔سر دا پٹھلا حصہ، لک

تکلا: (مذ) ویکھو: تکل

تکلا ڈِنگا ہوون، (محا) 1۔ ناراض ہوون 2۔ کم وگڑ جاون 3۔ مندے دن ہوون

تکلا راس ہوون، (محا) 1۔ نصیبا چنگا ہوون 2۔ کم چلدا رہون 3۔ خوش ہوون

تکلا مارن، (محا) 1۔سہہ دا اپنا کنڈا کسے نوں مارن 2۔ بچھو کُتے وغیرہ دا کنڈا مارن 3۔ زخمی کرن 4۔ نقصان پہچاون

تکلا وِنگا رہوَن، (محا) 1۔ ہمیشہ ناراض رہون، وگڑیا رہون 2۔ کم خراب رہوَن 3۔ مندے دن رہوَن

تِکلا: (مذ) 1۔ پتنگ دی ڈور جیہڑی اُنگلی تے لپیٹی جاندی اے، لچھا 2۔ تن دے متعلق

تُکلا: (مذ) 1۔ چھلّی دے دانے لہہ جان مگروں رہ جاون والا تکّا، گُلّ 2۔ تیر دی اوہ قسم جیہدے سرے تے پنجھ دی تھاں گھنڈی بنی ہوندی اے

تکلا مار، (ج) فصلاں دی اِک بیماری

تکلُّف: (عر، مذ) 1۔ تکلیف برداشت کرن 2۔ دکھاوا، ظاہر داری، نمائش 3۔ جھجک، ہچکچاہٹ 4۔ کسے دی خاطر داری وِچ زیادہ خرچ کرن 5۔ اینچ پینچ، کھچل

تکلُّف کرن، (محا) 1۔ تکلیف اُٹھاون 2۔ اینچ کرن 3۔ جھجکن،

تیرا بھانا میٹھا لاگے، (اکھا) جدوں رب دی رضا وچ رہن لئی کسے نوں ترغیب دتی جاوے تاں کہندے نیں

تیرا بھرت نہیں بھردا، (اکھا) بے صبرے تے لالچی بندے بارے آکھدے نیں

تیرا بیڑا ترے، (محا) اِک گالھ جیہڑی پیار وجھوں اپنیاں نوں دِتی جاندی ہے، ایہہ اِک قسم دی دُعا ای ہے

تیرا پانی میں بھراں میرا بھرے کہار، (اکھا) جدوں کسے نُوں اجیہا کم کہیا جاوے جیہڑ اوہ خود کسے کولوں کروانداہووے تاں کہندے نیں

تیرا پلّو میرا ہتھ، (اکھا) جس ویلے ایہہ دسنا ہووے کہ مَیں کل نُوں کسے ہور دی تھاں تینوں پُچھاں گا تاں بولدے نیں

تیرا سبھ کُجھ میرا، میرا سبھ کُجھ اپنا، (اکھا) جیہڑا ہر حال وچ اپنا ای فائدہ سوچے اوہدے بارے آکھدے نیں

تیرا ککھ نہ رہے، (محا) اِک گالھ یاں بد دُعا جیہڑی بگانیاں نوں دین لئی ورتی جاندی ہے

تیرا میرا، (ضم) تہاڈا تے میرا، تُوں تُوں مَیں مَیں، لڑائی جھگڑا، آپادھاپی

تیرا میرا کرن، (محا) 1- ونڈیاں پاون، اپنا اپنا حصہ ونڈن 2- آپادھاپی کرن 3- تُوں تکار کرن، لڑن جھگڑن 4- اوپریاں اوپریاں گلّاں کرن

تیرا میرا مُونہہ ویکھن، (محا) دُوجیاں دا سہارا لبھن

تیرا ناں کیہ اے؟ پیدی، تیوروں پئی سنجھاپنی ایں، (اکھا)

جدوں کسے دے لچھناں دا پہلے توں ای علم ہووے پر اوہ فیر وی پھڑاں مارے تاں کہندے نیں

تیرا وج وجے جگ سارے، (اکھا) جدوں کسے نُوں ایہہ دُعا دینی ہووے کہ سارے زمانے وچ تیری نیک نامی دا چرچا ہووے تاں کہندے نیں

تیرا ہو گیا، ذرا مُونہہ تے ویکھن دے، (اکھا) ٹُونہہ وکھری ہو جاوے تے سس اوہنوں طنز نال اپنے پُتر بارے آکھدی اے

تیراک: (مذ، صفت) تَرن والا، تارُو، تراک

تیراک ہی ڈُبدے ہن، (اکھا) تارو ہی ڈُبدے نیں

تیراکی: (صفت) تَرن والا، تراکو

تیراں: (عدد، صفت) تن اُتے دس، تن جمع دس، 13 تیرھاں

تیراں تالی، (مو، صفت) 1- اوہ زنانی جیہڑی تیراں تالاں تے نچ سکے 2- عیار، چالاک، کائیاں

تیراں تیزیاں، (مو) صفر دے مہینے دے اوہ دن جیہناں وچ رسولِ خداؐ دا بخار زور پھڑ گیا سی

تیراں: (فم) ایس سال، ایس وار، ہُن دے سال، ہُن دے موسم وچ، اِتواری، ایتکی

تیراں تیزی، (فم) مُبارک دِن، خیر دیہاڑا

تیِراں: (مو) تیر دی جمع

تیِراں دامہینہ ورن، (محا) تیراں دی بُو چھاڑ ہوون، بہت زیادہ تیز چلن

تیِراں دامہینہ ورھاون، (محا) تیراں دی بُو چھاڑ کرن، بہت

زیادہ تیر چلاون

تیراں نال چھانی کرن، (محا) تیراں نال وِنھ دیون، بہت زخمی کرن

تیراں نال چھانی ہوون، (محا) تیر پروون

تیراں کرنا: (محا) اپمان کرنا، بے عزتی کرنا

تیراہ: (مذ) سرحدی حد تے پشاور توں پرے دا پہاڑی علاقہ جو خیبر دے کول اتے واہ خان دی گھاٹی وِچکار ہے، 1897ء وچ ایتھے لڑائی ہوئی سی، تیراہ وادی

تیرائی: (مو) تیری ذات یاں ہستی

تیرتھ: (س، مذ) 1- مقدس تھاں، ہندوواں دی پوِتر تھاں جو زیارت گاہ وی ہووے، نہاون دی تھاں، زیارت، درشن، یاترا 2- دریا، گھاٹ، کنارہ 3- سنیاسی، فقیراں دا اِک خطاب 4- باہمناں دی اِک قوم

تیرتھ جاترا/ تیرتھ یاترا، (مو) 1۔ مقدس مقام دی زیارت تے جانا، پوتر استھاناں تے جانا 2۔ تیرتھاں دے درشناں لئی جانا

تیرتھ کرن، (محا) زیارت کرن، یاترا کرن، درشن کرن، تیرتھاں تے جا کے اشنان کرن

تیرتھ یاتری/ تیرتھ یاترو، (مذ) تیرتھاں دی یاترا کرن والے

تیرتھاں: (مو) ویکھو: 'تیرتھ' جیہدی ایہہ جمع اے

تیرتھنکر: (مذ) جین مت دے پُوجے جاون والے رشی ایہہ گنتی وچ چوی (24) منے جاندے نیں

تیرتھیا: (مذ) تیرتھ یاترا کرن والا، یاتری

تیرس: (مو) قمری مہینے دے پکھ دی تیرھویں تاریخ، تر دوشی

تیرگی: (فا، مو) کالک، انھیرا

تیرلا: (مذ، صفت) تیرے والا دی تخفیف، تیرا، تہاڈا

تیرن: (مصدر) ویکھو: تَرن

تیرنا: (فعم) ویکھو: تَرنا

تیرو: (مذ) لال اتے چِٹیاں دھاریاں والا اِک قسم دا گہنا

تیرو: (ضم) ویکھو: تیرا

تیرواں/ تیرہواں: (عدد، صفت) تیرہ دی گنتی پوری کرن والا، بارہویں توں مگرلا، 13 واں

تیرہواں ڈانڈ جھوون، (محا) غیر دا کسی معاملے وِچ مداخلت کرنا

تیروں: (فم) ایس سال، اِمسال

تیرویں: (مو، صفت) تر دوشی، قمری مہینے دی تیرھویں تاریخ، 13 ویں

تیرہ: (فا، صفت) کالا، ونگی: 'سرخ بول سیاہی قدرے تیرہ رنگ رسوب'

تیرہ بخت، (فا، صفت) بدنصیب، بدقسمت

تیرہ بختی، (فا، مو) بدنصیبی، مندے لیکھ

تیرہ: (صفت) ویکھو: تیرھاں

تیرھ: (مذ) کسے نوں تیجی وار کرن دا عمل

تیرھ لاون، (محا) کسے پیلی وچ تیجی وار ہل واہون

تیرھا: (مذ، صفت) 1- تیرھواں، بیتاں اُتے دس 2- اُنگلاں دا ناپ 3- تہرا

تیرھاں: (صفت) بیتاں اُتے دس، 13

تیرھاں تال، (مذ) سنگیت مطابق تال دا اِک بھید جس دا بول ایہہ ہے، ونگی: 'دھاترک دھینا، تینا تینا دھا دھا، دھینا، دھا دھا تینا، تینا دھا دھا دھینا'

تیرھاں تال سِکھاون، (محا) اُلٹی پٹی پڑھانا

تیرھاں تالن/ تیرھاں تالی، (مو) بہت چالاک، ہوشیار عورت

تیرھاں رتن، (مذ) رونداں رتناں وِچوں زبر کڈھ دیئے تاں تیرھاں رہ جاندے نیں، ونگی: 'تیرہ رتن اکارتھو گرو اُپدیس رتن دھن پایا'

تیرھماں: (عدد، صفت) ویکھو: تیرھواں

تیرھواں: (صفت) 1- تیرھاں دی گنتی پوری کرن والا 2- مرن مگروں تیرھویں دن کیتی جان والی رسم 3- بچہ جمن مگروں زنانی نوں نہاون وغیرہ دی رسم

تیرھیا: (مذ) ویکھو: تیرھواں

تیری: (مو) کھڑکی دے دوہاں شیشیاں وچکار لگی پتلی پتلی سِدھی پھٹی

تیری: (ضم) تیرا دا مونث، تینڈی، تہاڈی

تیری آواز مکّے مدینے، (اکھا) کسے نُوں وڈیاون یاں یقین دوان لئی کہندے نیں

تیری آئی میں مراں، (اکھا) جدوں دُوجے دی تکلیف نوں اپنے سرتے جھلّن لئی تیار ہووے اودوں کہندے نیں

تیری بے بے اگّے اگّے، میرا چاچا پچھے پچھے، (بجھارت) مدھانی

تیری بے بے بھجدی پھرے، میرا پیو بھجائی پھرے، لکوں چھپا پائی پھرے، (بجھارت) مدھانی

تیری جھولی بیٹھاں، تیری داڑھی پٹّاں، (اکھا) جیہڑا بندہ اپنے مُحسن دا بُرا سوچے اوہدے بارے آکھدے نیں

تیری چھاہ چھوڑی توں کُتیاں توں چھڈا، (اکھا) اوس وقت آکھدے نیں، جدوں کسے پاسوں کوئی چیز لین گیاں اوہ اُلٹا گل پے جائے

تیری ذات کیہ اے؟ چِتّھے! کھان پین نُوں وکھرے لڑن نُوں کٹھے، (اکھا) چِتّھیاں بارے آکھیا جاندا اے کہ اوہناں دی آپس وچ نہیں بن دی پر مصیبت ویلے اِک دُوجے دا بچ کے ساتھ دیندے نیں

تیری شامت آئی اے، (اکھا) کوئی پُٹھے کم کردا ہووے تاں کہندے نیں

تیری کرنی تیرے اگّے میری کرنی میرے اگّے، (اکھا) جیہڑا جو کرے گا اوہو بھرے گا ہر اِک نُوں اپنی کرنی دا پھل مِلدا اے

تیری کیتی تیرے اگّے میری کرنی میرے اگّے، (اکھا) ویکھو: تیری کرنی تیرے اگّے میری کرنی میرے اگّے

تیری گل گُڑ توں مِٹھی، (اکھا) کسے نُوں وڈیاوَن لئی آکھدے نیں

تیری ماں اَنھے نال گھلّے، (بجھارت) چکّی

تیری ماں بُڈھے نال گھلّی، (بجھارت) چکّی دا ہتّھا

تیری ماں بھجدی جاوے، میرا پیو بھجاندا جاوے، (بجھارت) سُوئی دھاگا

تیری ماں بھجی پھرے، میرا پیو بھجائی پھرے، گل وچ رسا پائی پھرے، (بجھارت) مدھانی

تیری ماں دِیاں کھُڈ وچ لتّاں، (بجھارت) سُتھن، شلوار

تیری ملے نہ مِلے مینوں دوتھنی چودے، (اکھا) جدوں کوئی خود غرضی دا مظاہرہ کرے تاں کہندے نیں

تیری نانی میرا نانا ہُوں ہُوں کرے، (بجھارت) چلم تے حُقّہ

تِیری: (مو) 1- تیرن توں حاصل مصدر، تاری 2- اُڈاری، اُڈان

تِیری کنڈا، (مذ) اِک قسم دی مچھی

تِیری: (مو) کولھو دا اِک حصّہ

تیرے: (مذ) تیرا دی جمع، تہاڈے، تُساں دے، آپ دے

تیرے اگے توا آرسی برابر اے، (اکھا) جدوں دسنا ہووے کہ انھے تے بےعقل بندیاں نُوں چیزاں دی تمیز نہیں ہوندی تاں کہندے نیں

تیرے پیٹھے دا کیہ چھاننا، (اکھا) جدوں کوئی کم کرے اتے اوس دے کم وچ نقص نہ ہووے تاں کہندے نیں

تیرے پیو کولوں کڈھاں گا، (اکھا) جدوں ایہہ آکھنا ہووے کہ ضرور وصول کر کے رہواں گا، چھڈّاں گا نہیں تاں کہندے نیں

تیرے تیرے، (حرفِ صوت) کاں نوں اُڈاون لئی ورتیا جان والا لفظ

تیرے جُوں تیری داتری، جیویں مرضی وڈھ، (اکھا) اپنا کم جیویں مرضی کر، مَیں دخل نہیں دیواں گا

تیرے دَس نہ ساڈے نُوں، (اکھا) کسے نتیجے یاں فیصلے تے اپڑن لئی آکھدے نیں

تیرے ڈِھڈ وچ اے تے میرے نونہاں وِچ، (اکھا) چالاکی کرن والے نُوں جے اگوں اوہدا وی گورو مِل جاوے تاں اوہ کہندا اے

تیرے سارے راہ کھُلّے نیں، (اکھا) جدوں کسے نُوں ایہہ دسنا ہووے پئی تینوں کھُلی چھُٹّی اے تاں کہندے نیں

تیرے سِر وِچ کھیہ، (بدُعائیہ کلمہ) 1- تُوں کھجل خراب ہوویں 2- تُوں بدنام ہوویں، زنانیاں کھِجھ کے عموماً آکھدیاں نیں

تیرے سوہرے ساگ اے تیرے متّھے بھاگ اے، (اکھا) جیہنوں سوہریاں ولّوں کھان پین نُوں آوندا ہووے اوہدے بارے آکھیا جاندا اے

تیرے صدقے، (فم) 1- تیرے سبھوں، تیرے پاروں 2- تیرے قربان، تیرے واری

تیریاں: (ضم) ویکھو: 'تیری' جیہدی ایہہ جمع اے

تیریاں تُوں ای جانے ربّا، (اکھا) 1- جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ ربّا تیرے بھیت کسے نہیں جانے تاں کہندے نیں 2- اللہ تعالیٰ دی وڈیائی دا اقرار کردے ہوئے آکھیا جاندا اے

تیریاں تُوہیوں جانیں، (اکھا) جیہدیاں گلّاں دی سمجھ نہ آوے اوہنوں آکھدے نیں

تیرے لارے تے رنڈے (مُنڈے) رہن کوارے، (اکھا) ٹال مٹول کرن تے لارے لاون والے بندے نُوں طنزاً آکھدے نیں

تیرے لاہے مَیں بیر وی نہ کھاواں، (اکھا) کسے نال بہت زیادہ نفرت کرن لئی آکھدے نیں

تیرے لیکھے، (فم) 1- تیرے کھاتے وچ 2- تیرے گویڑ موجب

تیرے مُونہہ وِچ کھنڈ، (اکھا) جدوں کوئی خوشی دی خبر سُناوے تاں کہندے نیں

تیرے مُونہہ وچ گھیوشکّر، (اکھا) کسے کولوں کوئی چنگی خبر سُنن مگروں آکھدے نیں

تیرے ناں دا تے کُتا وی نہ ہووے، (اکھا) کسے نال بہت زیادہ نفرت دسّن لئی آکھدے نیں

تیرے ول چھل باہمنیے پرمیشر جانے، (اکھا) جدوں کسے دے مکراں فریباں دی سمجھ نہ آوے اودوں کہندے نیں

تیرے ہتھ، میرا مُونہہ، (اکھا) تُوں کما تے مَیں کھاواں

تیریو: (ضم) ویکھو: تیرا

تیڑ: (مو) 1- نہریاں دریا وِچلا لانگھا 2- تریڑ، دراڑ 3- لک توں تھلے دا حصہ، ہیٹھلا دھڑ، تیڑ دا ننگ 4- کنگال، غریب، نِردھن، ونگی: 'پائی تیڑ مشروع شلوار اس دے رہے کھیڈ دی وچ کواریاں جی' (فضل شاہ)

تیڑ پاون، (محا) کچھا، پاجامہ یاں شلوار وغیرہ پاون

تیڑ پاونا، (محا) ویکھو: تیڑ پاون

تیڑ تڑنگ، (صفت) تیوڑیاں نال تنیا ہویا

تیڑ دا ننگ، (مذ) غُربت، بُھکھ ننگ، مرتّن

تیڑ دی، (مو) لک دی دھوتیاں چادر، لک نال بنھی ہوئی

تیڑ نہ اُتے بھونکن کُتے، (اکھا) جدوں کوئی آدمی بہت ہی غریب ہووے تاں آکھدے نیں

تیڑ/ تیڑ: (صفت) 1- پھبیا ہویا 2- چنگی صحت والا 3- تکڑا، زور والا

تیڑ: (مو) آکڑ ہونکڑ، پھوکی ہونکڑ

تیڑلی: (مو، صفت) لک نال بنھی ہوئی، دھوتی وغیرہ

تیڑلی بنھن، (محا) لنگوٹی کسن، دھوتی بنھن

تیڑن: (مصدر) توڑن، تریڑ پاون

تیڑو: (مذ) اِک قسم دا گنا، تیرو

تیڑو: (صفت) ٹرپلّی، پُھپّی، گھمنڈی

تیڑوں: (فم) لکوں، لک نالوں، لک دے آلے دوالیوں

تیڑوں اُتوں ننگے، جہان کولوں چنگے، (اکھا) جدوں کوئی لِسا ماڑا تے غریب آدمی وڈیائی دی گل کرے تاں اوہدے بارے آکھیا جاندا اے

تیڑوں لاہ دیون، (محا) بے حیا ہو جاون، گستاخ ہو جاون

تیڑوں ننگی تے ڈھاکاں تے ہتھ، (اکھا) اپنی اوقاتوں ودھ ودھ دسّن والے بارے کہندے نیں

تیڑھ: (مو) ٹیڈھاپن، ٹیڈھ، وِنگ

تیڑھن: (مصدر) ویکھو: تیڈھن

تیڑی: (مو) متھے تے پائے ہوئے وَٹ، تیوری

تیڑی پاون، (محا) متھے تے وَٹ پاون، غصّے یاں نفرت دا اظہار کرن

تیز: (فا، صفت) 1- تِکھا، تتے سبھاء دا 2- چُست، چالاک

3۔ بھڑکواں جوشیلا 4۔ کاہلا، جلد باز 5۔ مصالحے دار 6۔ زیادہ، چوکھی ماترا وچ 7۔ دھار دار، نوک دار 8۔ سیانا، عقل مند 9۔ مہنگا

تیز بھائی، (مو) مہنگائی، مہنگا، مہنگے بھاء والی شے

تیز پات، (مذ) ویکھو: تیج پات

تیز پتر، (صفت) دارچینی دی ذات دے رُکھ دا پتّا جو خوشبوئی گرم مصالحے وچ ورتیا جاندا اے

تیز رفتار، (فا،صفت) تِکھا چلن والا

تیز رو، (فا،صفت) ویکھو: تیز رفتار

تیز زبان، (فا،صفت) جس دی زبان بہت چلّے، مُونہہ پھٹ

تیز زبانی، (فا،مو) بکواس، گستاخی

تیز طبیعت، (فا+عر،صفت) تتّے سبھاء والا

تیز طرار، (صفت) تکھا، چُست، چالاک، ونگی: 'مُکّے ساریاں نوں داگاں سٹیاں نیں، وانگوں باز دے تیز طرار ہوئے' (دولت رام)

تیز فہم، (فا+عر،صفت) تِکھی سُوجھ والا، سیانا، مَت والا

تیز قلم، (فا+عر،صفت) 1۔ کاھلی کاھلی لکھن والا، چھیتی لکھن والا 2۔ بُہتا لکھن والا

تیز قلمی، (فا، مو) 1۔ کاھلی کاھلی لکھن دا عمل، چھیتی لکھن دی حالت 2۔ بُہتا لکھن دی حالت

تیز کٹیلا، (مذ، صفت) 1۔ ڈھیر تکھاتے پُنجھ والا 2۔ شرارتی، چالاک 3۔ ذہین 4۔ بہادر 5۔ زہریلا، قاتل

تیز کرن، (محا) 1۔ تِکھا کرن 2۔ ہور بھجاون، نساون 3۔ ودھاون 4۔ بھوہے چڑھاون، غصہ چڑھاون

تیز گام، (فا،صفت) ویکھو: تیز رفتار

تیز گامی، (فا،مو) ویکھو: تیز رفتاری

تیز مزاج، (مذ،صفت) گرم سبھا والا، کرودھی، غصیلا

تیز مزاجی، (مو،صفت) بھیڑا پن، غصیلا پن، کب، غصہ، تیز مزاج ہون دی صورت

تیز نظری، (مو) 1۔ دُور تیک چنگی طرحاں ویکھ لین دی حالت 2۔ سمجھداری، عقلمندی

تیز ہوون، (محا) 1۔ تِکھا ہوون 2۔ ہور بھجن لگ پون، بُہتا نسن لگ پون 3۔ ودھ جاون 4۔ بھُوہے چڑھن 5۔ غصے وچ آون

تیزاب: (فا، مذ) تیز آب، اِک مائع شے جس وچ بُہتی مقدار ہائیڈروجن دی ہوندی ہے، ایہدا سواد اکثر کھٹا ہوندا ہے

تیزاب شورا، (فا، مذ) اجیہا تیزاب جو شورے توں تیار کیتا جاندا ہے اتے بڑا تیز ہوندا ہے، Nitric Acid

تیزاب گندھک، (مذ) اجیہا تیزاب جو گندھک توں تیار کیتا جاندا ہے، Sulphuric Acid

تیزاب نمک، (فا، مذ) اجیہا تیزاب جو لُون توں تیار کیتا جاندا ہے، Hydrolic Acid

تیزابن: (مو) تیزاب بنا دینا، کھٹا کرنا

تیزابن یوگ، (صفت) تیزاب بنن یوگ، کھٹا ہون یوگ

تیزابنا: (فعم) 1۔ تیزاب بنادنا 2۔ ترشادنا، کھٹا کرنا

تیزابی: (فا،صفت) تیزاب نال متعلقہ، Acidic

تیزابی رنگ، (مذ) کپڑے نوں دِتا جان والا رنگ جو تیزاب پا

کے پکا کیتا جاندا ہے

تیزابی مادہ، (مذ) پیٹ دی خراب کر کے پیدا ہوئی کھٹاس جس توں ہوا پیدا ہوندی ہے

تیزابیت: (فا،مو) تیزاب دا اثر، تیزابی خاصیت

تیزابیہ: (فا،صفت) تیزاب نال سونے وغیرہ نوں صاف کرن والا

تیزی: (فا،مو) 1۔ تکھا پن 2۔ چُستی، چلاکی 3۔ جوشیلا پن 4۔ کاہلی 5۔ غصہ 6۔ مہنگائی 7۔ خار

تیزی طراری، (مو) شوخی، تکھا پن، بہتی تیزی، پھرتی

تیزی کرن، (محا) 1- کاہلی کرن، پھرتی وکھاون 2- چالاکی کرن، شوخی کرن

تیزی مُٹھی کرنا، (محا) آکڑ بھننا

تیزی ہوون، (محا) 1- کاہلی ہوون 2- مہنگا پن ہوون 3- غصہ ہوون

تیں: (عدد،صفت) ویکھو: تیہہ، 30

تیں دِن، (مذ) 1- اِک مہینہ 2- روز روز، روزانہ 3- ہمیشہ ہمیشہ

تیں مار خاں، (مذ) طنزاً: کمزور بندہ، بزدِل

تیں مار خاں بنے پھرن، (اکھا) پھنّے خاں بنے پھرن، بہادر بنیا پھرن

تیں ہزاری، (مذ) تیہہ ہزار فوج دا افسر، ونگی: 'بیٹا ہے شاہ جج دا کوئی تیں ہزاری'

تیسا: (مذ،صفت) اوس طرحاں دا، اوہو جیہا

تیسا: (مذ) حسد، دُشمنی وَیر، کرودھ

تیسا/ تیشہ: (فا،مذ) لکڑ تراشن دا ترکھاناں دا اوزار، بہولا

تیسا: (صفت) ویکھو: تیں دِن

تیسر: (صفت) ویکھو: تیسرا

تیسرا: (صفت) تیجا، دوجے توں مگرلا

تیسرا اکھاں وچ ٹھیکرا، (اکھا) مرضی دے خلاف تیسرا آ جاوے تے آکھدے نیں

تیسرا پہر، (مذ) پیشی دے بعد دا ویلا

تیسرے: (مذ،صفت) دُوجے توں مگرلے تے چوتھے توں پہلے

تیسرے دن مُردہ وی حلال اے، (اکھا) اسلام وچ مردہ کھانا حرام اے پر فاقے پاروں تیجے دن ایہدا کھانا وی جائز اے

تیسری: (مو،صفت) ویکھو: 'تیسرا' جیہدی ایہہ تانیث اے

تیسری تاریخ دا چن، (مذ) تیجی دا چن

تیسڑا: (حرفِ تشبیہ) اوہو جیہا، ویسا، اُنج دا، اوس طرحاں دا، اوہدے ورگا، اوداں دا، تیسا، ونگی: جسی ماں آوے خصم کی بانی تیسڑا کریں گیان وے لالو'

تیسو: (صفت) اُنج دا، اوداں دا، اوس طرحاں دا، اوہدے ورگا

تیسو جیسیا، (مذ،صفت) ویکھو: تیسڑا

تیسہ: (مذ) تیشہ، لکڑی چھلّن دا آلہ

تیسی: (فا،مو) اصل لفظ تیشہ (کدال) مزدوراں دا اِٹاں گھڑن والا ہتھیار، چھوٹا تیسا

تیسی: (پو،مو) لعن طعن کرنا، گالھ مندا کرنا

تیسی ایسی، (مو) ایسی تیسی دا اُلٹ

تیشہ: (فا، مذ) 1-لوہار دا اک اوزار، تیسا 2- لکڑ تراشن دا اک اوزار، اِٹاں بھن یاں لکڑ لوہا چھلن والا اُچھ، ونگی: 'تیشہ مُل خرید بازاروں اوسے وقت منگایا'

تیغ: (فا، مو) 1- تلوار، شمشیر 2- رندے وغیرہ دا پھالا، کھڑگ 3- کرپان 4- چاندنی، دُھپ 5- چوٹی، چوٹی وغیرہ دا پھالا 6- پیٹھ، پٹھ، ونگی: 'کربلا وِچ تیغ چلا کر، ایہڑا کیس کرایا' (خواجہ فرید)

تیغ آزمائی، (فا، مو) زور آزمائی کرنا، بل پرکھنا

تیغ بجاونا، (محا) لڑائی کرنا، تلوار نال مقابلہ کرنا

تیغ بردار، (فا، مذ، صفت) اوہ شخص جو ننگی تلوار لے کے سواراں دے نال چلے

تیغ بند، (صفت) تلوار بنھن والا، کھڑک دھاری، تلوار دی پیٹی، گاترا

تیغ بہادر، (فا، مذ، صفت) سکھاں دے نوویں گوروصاحب (جنم: 1621ء، وفات: 1675ء)

تیغ دا دھنی، (مذ، صفت) تلوار چلاون دا ماہر، تلوار دا ماہر، ونگی: 'دھنی تیغ دا مرد نصیب والا، سایہ اوس دا کُل سنسار تائیں'

تیغ دی گھاٹ اُتارنا، (محا) تلوار دی گھاٹ اُتارنا، قتل کرنا

تیغ زن، (فا، صفت) تلوار چلاون والا

تیغ زنی، (فا، مو) تلوار واہنا

تیغ فولادی، (مو) فولادی تلوار، طاقت تے زور دے معنے وِچ ورتیا گیا اے، ونگی: 'عشق ستمگر تیغ فولادی صبر سمن دِی ڈالی'

تیغ مارنا، (محا) 1- بہادری وکھاونا 2- تلوار نال رام کرنا، ونگی: 'اج ہووے سرکار تاں مُل پاوے جیہڑیاں خالصے نے تیغاں ماریاں نیں' (شاہ محمد)

تیغ واہنا، (محا) تلوار چلاونا

تیغ وجاون، (محا) لڑائی کرن، تلوار چلاون

تیغ ہلالی، (مو) وانگ کمانی دار تلوار جس نوں بھروٹیاں نال مثال دِتی جاندی اے، ونگی: 'تیری تیغ ہلالی نوں یاں صدقے' (شرف نشانی)

تیغال: (عر، مذ) شہد دی مکھی ورگا اِک کیڑا جو ریشم دے کیڑے وانگ اپنی تھک نال اپنا گھر بنالیندا اے اتے عام طور تے وِچے ہی مر جاندا اے کئی واری سُوراخ کر کے باہر آ جاندا اے، ایس دے گھر نوں 'شکر تیغال' کہندے نیں جو تازہ ہون سے مٹھا ہوندا اے

تیغال گاہ، (فا، مذ) بنکیاں تلواراں رکھن دی تھاں

تیغہ: (فا، مذ) تیغ دی تصغیر 1- چھوٹی تلوار جیہڑی چوڑائی وِچ ذرا ودھ ہوندی اے 2- چھوٹی دیوار، محراب یاں دروازے دی چُنائی کرن 3- کُشتی دا اِک داء

تیغہ کرن، (محا) ویکھو: تیغہ لاون

تیغہ لاون، (محا) 1- کھڑیاں اِٹاں دی چُنائی کرن 2- قتل کرن، مُکا دیون

تیغا: (مذ) ویکھو: تیغہ

تیک: (حرف ربط) تک، تائیں، توڑی، ونگی: 'میں کلمہ پڑھاں حافظا روز قیامت تیک' (حافظ برخوردار)

تیکا: (مذ) 1- تن دا ہندسہ 2- ککھ، تیلا، تیکھا

تیکر: (حرفِ جار) تائیں، توڑی، تیک

تیکراں: (حرفِ جار) ویکھو: تیکر

تیکروں: (حرفِ جار) ویکھو: تیکر

تیکن: (حرفِ ربط) ویکھو: تیک

تیکن: (مصدر) 1- تکّن، وِیکھن 2- نشانہ بنھن

تیکُو: (ضم) تینوں، تُساں نُوں

تیکوں: (حرفِ ربط) ویکھو: تیک

تیکُوں: (ضم) ویکھو: تیکُو

تیکھا: (مذ) کسے دے ناں (رقم) پاونا، دین دی مدد، کسے دے ناں واجب الادا رقم یاں پیسے

تیکھا: (فا، صفت) ویکھو: تکھا، تیز

تیکھن: (صفت) ویکھو: تیکھا

تیکھن بُدھ/ تیکھن بُدھی، (مذ، صفت) تکھی بُدھی والا، ات سیانا

تیکھن: (مصدر) 1- اُکساون، جوش دلاون 2- حُقّے دی چلم نُوں تیکھے نال ہلاون

تیکھنا: (مذ، صفت) 1- گرم، کرارہ (مصالحہ) 2- تیلا، تیکھا

تیکھنتا: (مو، صفت) سیانف، عقلمندی، ہوشیاری، چالاکی، ونگی: 'اوس دی کوتا وچ جذبے دی بہلتا اتے تکھنتا ہے' (امرتا پریتم)

تیکھنی: (مو) سنّی دا ٹانڈا، سن دا ڈنڈل، کنولا

تیگا: (مذ) تیغا دا وِگاڑ، تلوار، خنجر

تیگاں نکات: (مذ) بھیڑیاں اکھیاں والا

تیگل: (مذ) کھلاڑیاں وِچوں تیجے نمبر تے رہن والا

تیگنا: (مذ) ٹینگنی

تیگی: (مو، صفت) تیجی، تیجے نمبر دا

تیگیں: (فم) تلوار نال

تیل: (مو) 1- رکھ 2- سردی اُتلی ڈنڈی 3- پدھرا جیہا ڈگا، تیلا 4- اگ بالن والی تیلی 5- بانس وغیرہ دی باریک کیتی ہوئی چھٹی، تیلی چک وغیرہ

تیل: (مذ) 1- بیاں وغیرہ وِچوں کڈھی تھندھیائی 2- مٹی دا تیل، پٹرول، موبل آئل وغیرہ، ونگی: 'چاہری طرز ڈکھاون اکھیاں، زُلفاں تیل پھُلیل دیاں کھیاں' (خواجہ فرید)

تیل آون، (محا) گھبرا نال پسینہ آون

تیل انجن، (مذ) تیل نال چلن والا انجن

تیل پانا، (محا) 1- بلدی تے تیل چھڑکنا 2- اگ نوں بھڑکانا 3- غصے وِچ اضافہ کرنا 4- تیل پانا

تیل پاون، (محا) کسے شے وِچ تیل گھتن

تیل پمپ، (مذ) اوہ تھاں جتھوں موٹراں والے پٹرول اتے موبل آئل وغیرہ لیندے نیں

تیل پھل، (مذ) ویاہ دی اِک رسم، تیل تے ناریل وغیرہ جیہڑے کجھ دِن پہلے لاڑے دے گھروں لاڑی دے گھر پہنچایا جاندا اے

تیل پیڑن، (محا) کولہو وچ بی پا کے تیل کڈھن

تیل تِلاں وِچوں ای نکلدا اے، (اکھا) 1- رعایت منافع دی رقم وِچوں ای ہوندی اے 2- نفع اصل زر وچوں ای ہوندا اے

تیل ٹُمیا یاں کوئلے ٹُرت نرم ہو جائے، (اکھا) پیسے نال ہر کم کڈھیا جاسکدا ہے

تیل توا، (مذ، صفت) بہت ای کالا

تیل ٹھیکنا، (محا) کسے متریاں گرم دے گھر آون تے مہاٹھاں اُتے تیل پاؤنا، ونگی: 'مصلت سد سیالاں کیتی کیکن تیل ٹھیکہاں' (ہیر دمودر)

تیل چٹیاں تریہہ نہیں لہندی، (اکھا) ویکھو: تریل چٹیاں تریہہ نہیں لتھدی

تیل چڑھاونا، (محا) ہلدی وغیرہ ملے ہوئے تیل نال ووہٹی لاڑے دے سر، موڈھے، ہتھ اتے پَیر چوپڑنا

تیل چڑھنا، (محا) تیل چڑھاون دی رسم ہونا

تیل چوائی، (محا) ویکھو: تیل چونا

تیل چونا، (محا) ویاہ سے لاڑی لاڑے دے گھر وچ وڑن توں پہلاں گھر والیاں ولوں دہلیزاں اُتے تیل ڈولھن دی رسم کرنا

تیل چوں کوڈھی چکنا، (محا) بہت اوکھا کم کرنا

تیل چوون، (محا) ویاہ دی اِک رسم، ویاہ ویلے ووہٹی تے لاڑے دے ویاہ توں بعد گھر وڑن توں پہلاں سر دل اُتے تیل ڈولھن، جی آیاں نوں آکھن

تیل دی کڑاہی وِچ پاون، (محا) ڈھیر دُکھ دیون، بہت اذیت دیون

تیل دی کڑاہی وِچ پوَن، (محا) مصیبت وچ پھسن، دُکھاں دے ڈھاہے چڑھن

تیل دی کڑاہی وِچ پینا، (محا) مصیبت وچ پھسنا، دُکھی ہونا

تیل دیکھو تیل دی دھار ویکھو، (اکھا) جدوں کسے نوں صبر نال اُڈیکن لئی کہیا جائے تاں کہندے نیں

تیل دینا، (محا) نقصان پہنچانا

تیل زیتون، (مذ) اِک قسم دا تیل جو حکیم دوائیاں وچ ورتدے نیں

تیل سڑے تے گھیو، گھیو سڑے تے کھیہہ، (اکھا) تیل کھاون والے اپنا من پرچاون لئی آکھدے نیں

تیل طمع جاں کو ملے، ٹُرت نرم ہو جا، (اکھا) جتھے کسے نُوں کوئی لالچ ہوندا اے اوتھے اوہ اپنا کم کڈھن لئی مزاج وچ نرمی پیدا کر لیندا اے

تیل فروش، (مذ، صفت) تیل ویچن والا، تیلی

تیل کڈھاون، (محا) 1- سخت مشقت لَون 2- بیجاں وچوں روغن کڈھاون

تیل کڈھن، (محا) 1- بہت زیادہ محنت کرن 2- سَت کڈھن 3- بیجاں وچوں روغن کڈھن

تیل کڈھنا، (محا) 1۔ سخت مشقت کرنا، سخت محنت توں کم لینا 2۔ کولہو وچ پینا

تیل کھانا تے گلگلیاں توں پرہیز، (اکھا) جدوں کوئی کسے اِک قسم دا کم کر لیندا ہووے اتے اجیہا ای کم کرن تے بہانہ کرے تاں آکھدے نیں

تیل گری، (مذ، صفت) کھوپے دا تیل

تیل لاون، (محا) سر یاں جُثے اُتے تیل ملن

تیل لگن، (محا) سر یاں جُثے اُتے تیل ملیجن

تیل مَلائی، (مو) تیل وِچ بھجی ہوئی، تیل رلی ہوئی

تیل ملن، (محا) 1- تیل لاون 2- تیل لاون مگروں کسرت کرن، ورزش کرن

تیل میدی، (مذ) تیل مہندی، ویاہ دی اِک رسم

تیل نچوڑنا، (محا) تیل کڈھنا، بہت محنت کراونا

تیل نکل جاون، (محا) 1- سخت محنت نال مُڑھکو مُڑھکی ہوون، پسینے نال بھر جاون 2- بہت تھک جاون 3- تنگ ہو جاون

تیل نکلن، (محا) دیکھو: تیل نکل جاون

تیل نِکلنا، (محا) 1۔محنت کرن کارن تھک کے چُور ہونا 2۔سخت گرمی کارن پسینو پسینی ہونا

تیل نہ مٹھائی چُلھے، دھری کڑاہی، (اکھا) پھوکے پنگے دا شیخی مارن ویلے آکھدے نیں، جیویں: پلّے نہیں دھیلا کردی اے میلا میلا

تیل ہٹی دا تے گھیو جٹی دا، (اکھا) ہٹی دا تیل تے جٹی دا کڈھیا ہویا گھیو چنگا تے خالص گِنیا جاندا اے

تیل ہو کے وَگ جاون، (محا) ضائع ہو جاون

ایہناں تِلاں وِچ تیل نہیں، (اکھا) جدوں کسے پاسے کسے چیز نُوں حاصل کرن دی آس نہ ہووے تاں کہندے نیں

بلدی تے تیل پاؤنا، (محا) جھگڑے نوں ودھاون دی کوشش کرنا

مٹی دا تیل، (مذ) اِک قسم دا تیل جو بالن دے کم آوندا ہے

تیل: (مو) دیکھو: تریل

تیل: (مو) 1- کانے دا پاندلا پاسا 2- لکڑی دی چھل کے پتلی کیتی ہوئی چھمک 3- تیلی، تیکھا، ککھ

تیل جھریٹن، (محا) دیکھو: تیل لاون

تیل سٹن، (محا) تیل مارن، تیل چلاون، تیل لاون

تیل لاون، (محا) 1-اگ لاون 2-فساد برپا کرن، جھگڑے دا موجب بنن

تیلا: (مذ) 1- نک دا گہنا 2- کسے اناج دی ڈنڈی جس نال سٹا لگا ہووے، تنکا، تیل، گھاہ دا پٹھا، خس 3- جھاڑو وغیرہ دا تنکا، ککھ 4- مجین اُتے تیل توں بنایا ہویا رنگ 5- اِک لال دھاگا 6- اِک طرحاں دا کیڑا جو فصلاں نوں خراب کردا ہے، تیلیا، فصلاں دا اِک روگ 7- گیٹے دی کھیڈ دا تیجا پڑا جس وچ تِن تِن گیٹے اکٹھے چکی دے نیں 8- منجے دی اِک بنتی جس وچ تِن تِن رسیاں دا جُٹ ہوندا اے 9- (صفت) ہلکی شے، ناچیز، گھٹ وزن

تیلا بھن کے دُہرا نہ کرن، (محا) بالکل کجھ نہ کرن، ویلھیاں رہون

تیلا پھیرن، (محا) 1- منتر پڑھن 2- شرارت کرن

تیلا پھیرنا، (محا) 1- منتر پڑھنا، ٹُونا کرنا 2- ہتھ ہولا کرنا، ونگی: 'جھاڑا منتر تیلا پھیرے، مارے پھوک اُباسی یار'

تیلا توڑنا، (محا) تنکا توڑنا، ونگی: 'تیلا توڑ کے جدوں چا سُٹیا سی، تدے کھلیا گیان دھیان بھائی' (دولت رام)

تیلا توڑنا نہیں، آکھا موڑنا نہیں، (اکھا) 1- جدوں کم کرن

ٹوں وی جی نہ کردا ہووے تے کسے دی گل موڑنی وی اوکھی دِسّے تاں کہندے نیں 2- بڑے چالاک تے ہڈ حرام بندے بارے آکھدے نیں

تیلا تیلا کرن، (محا) دکھ کرنا، کھلیر نا، منتشر کرنا

تیلا تیلا کرنا، (محا) کھنڈاونا، بکھیرنا، دُشمنی پا دینا، پھُٹ پوا دینا

تیلا زہر، (مذ) خطرناک زہر، بہت نقصان دہ زہر

تیلا نہ بھنّن، (محا) ویلے بیٹھن، کجھ نہ کرن

تیلا نہ چھوڑن/ رکھن، (محا) بالکل برباد کر دینا

اپنی اکھ دا شہتیر وی نہیں دِسدا اتے دُوجے دی اکھ دا تیلا وی دِسدا ہے، (اکھا) جدوں کوئی اپنا وڈا عیب محسوس نہیں کردا اتے دُوجے دے نِکّے جیہے گناہ نوں وڈا بنا کے دسّے تاں کہندے نیں

سُک کے تیلا ہونا، (محا) کمزور ہونا

تیلاں: (مو، صفت) ویکھو: 'تیل' جیہدی ایہہ جمع اے

تیلاں باجھ نہ بلن مشالاں، درداں باجھ نہ آہیں، (اکھا) کسے نُوں کوئی دُکھ ہووے تے فیر ای آہ نکلدی اے ایویں کوئی پیڑاں دا رولا نہیں پاندا

تیلاں لاون، (محا) 1- اگ لاون 2- فساد کراون 3- چھیڑ خانیاں کرن، لُوتیاں لاون

تیلڑ: (مذ، صفت) اوہ منڈا یاں کُڑی جیہڑی ستاں کُڑیاں یاں ستاں مُنڈیاں پچھوں پیدا ہووے

تیلڑا: (مذ، صفت) تیلا، تیکھا، ککھ

تیلڑی: (مو) سن دے بُوٹے دی چھڑ جس توں سن لاہندے نیں، سیوکنی

تیلسان: (عر، مذ) موڈھے تے رکھیا جان والا پرنا، ونگی: 'پونچھن مست جیہدے نال مونہہ لیراوہ تیلسانو چنگی'

تیلک: (مذ) تیلی

تیلگو: (مو) جنوبی بھارت دی اِک مشہور دراوڑی زبان جس دی گنتی بھارت سرکار ولوں سرکاری سطح دا درجہ رکھن والیاں 14 زباناں وِچ کیتی گئی ہے، ایہہ آندھرا پردیش دی بولی ہے

تیلھے: (مذ) اِک رُکھ جس دے پھل بہت مٹھے اتے سوادی ہوندے نیں

تیلن: (مو، صفت) تیلی دی بیوی، تیلی ذات دی عورت، ونگی: 'منہاریاں تے پکھی واریاں نیں سُندر تیلناں نال موچنیاں نیں' (وارث شاہ)

تیلنگ: (مذ) ویکھو: تلنگ

تیلنگا: (صفت) ویکھو: تلنگا

تیلنی: (مو، صفت) 1- تیلی دی گھر والی، تیلن 2- اِک قِسم دی مکھی

تیلو: (صفت) تیل دا

تیلو: (مذ) ویکھو: تیلی

تیلو: (مذ) اِک پریم ناٹک جس نوں پنجابی لوک گیتاں وچ گایا جاندا ہے

تیلوں: (مو) تیلا دی جمع، تیلاں، تیکے، ککھ

تیلھ: (مو) ویکھو: 'تیل' جیہدا ایہہ وگاڑ اے

تیلی: (مذ، صفت) 1- تیل کڈھن والا 2- اِک ذات جو تیل کڈھن دا کم کردی ہے 3- میلا کچیلا آدمی، ونگی: 'حسو تیلی جیوں پیر ہے تیلیاں دا سلیمان ہے جن بھوتاسیاں دا' (وارث شاہ)

تیلی بیلی نہیں تے رِنگ ہتھیار نہیں، (اکھا) تیلی کسے دا سجن نہیں ہوندا تے رِنگ جیہڑا اِک ساز اے اوہ ہتھیار دے طور تے کم نہیں آ سکدا

تیلی جوڑے پلی پلی، رام روڑھائے کُپا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ منکھ اپنے منصوبے بناندا رہندا اے پر رب دی کرنی کُجھ ہور ای ہوندی اے تاں آکھدے نیں

تیلی دا بیل، (مذ، صفت) اِکو ہی تھاں تے چکر کھان والا، جو ہر ویلے کم وچ جُٹیا رہے، نہایت محنتی

تیلی دا تیل بلے، مشالچی دا دِل دُکھے، (اکھا) جدوں پیسہ کسے دا خرچ ہووے تے دُوجا ویکھ کے سڑے تاں آکھدے نیں

تیلی دا داند صبح شام کھل کھائے پھرے مستانہ، اِک داند ڈنڈ تے پنجاہ روپے جرمانہ، (اکھا) جیہدی خاطر سیوا کیتی ہووے، اوہدے کولوں کوئی نقصان پہنچے تاں کہندے نیں

تیلی دا ڈھگا، (مذ، صفت) ویکھو: تیلی دا بیل

تیلی دا متھا تے چکّی دا ہتھا، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ تیلی نال متھا ڈاہون، چکّی دے ہتھے نال متھا بھناون والی گل ہوندی اے تاں کہندے نیں

تیلی دی زنانی ہو کے پانی وچ نہاوے، (اکھا) امیر بندے دی نوکری وچ وی فائدہ نہ لبھے تاں کہندے نیں

تیلی دی ووہٹی ہو کے پانی نال کیوں نہاوے، (اکھا) ویکھو: تیلی دی زنانی ہو کے پانی وچ نہاوے

تیلی دے بلدوں گھر ای پنجاہ کوہ، (اکھا) 1۔ جیہوں گھروں ای ودھیریاں پھٹیکاں پینڈیاں ہوون اوہدے بارے کہندے نیں 2۔ ماڑے بندے نُوں گھر دے کام کاج ای لے بہندے نیں

تیلی دے ڈھگّے نُوں گھر وچ ای وِیہہ کوہ، (اکھا) ویکھو: تیلی دے بلدوں گھر ای پنجاہ کوہ

تیلی کس دا بیلی تے رِنگ کاہدا ہتھیار، (اکھا) ویکھو: تیلی بیلی نہیں تے رِنگ ہتھیار نہیں

تیلی کسے دا نہ بیلی، (اکھا) ویکھو: تیلی بیلی نہیں تے رِنگ ہتھیار نہیں

تیلی کسے دا نہ بیلی ونڈے روپیا دسے دھیلی، (اکھا) تیلی بے فیض، رُکھے تے دُونگھے ہوندے نیں، دِل دی گل کسے نُوں نہیں دسدے

تیلی کھسم کیتا پھیر وی رُکھا ای کھادا، (اکھا) ویکھو: تیلی دی کیتا تے رُکھا وی کھادا

تیلی موچی، (مذ، صفت) گھٹیا آدمی، لنڈی بُچی

تیلی دی کیتا تے رُکھا وی کھادا، (اکھا) جدوں کوئی منکھ کسے بھیڑے بندے نال اِک خاص مطلب لئی دوستی وی لاوے تے اوہدا مطلب فیر وی پورا نہ ہووے تاں آکھدے نیں

کِتھے راجا بھوج، کتھے گنگو تیلی، (اکھا) کتھے رام رام، کتھے ٹُوں ٹُوں، امیر غریب دا کوئی میل نہیں

تیلی: (مو) 1۔ تیلا دی تانیث، چھوٹا تیلا 2۔ اگ بالن والی تیلی، دیا سلائی، ماچس دی تیلی، سیخ 3۔ نک وچ پاون والا اک بہت چھوٹا گہنا

تیلی تند، (مو،صفت) تر بتر، تونے

تیلی جوگا، (محا) بلن یاں بالن دے قابل (بد دعا)

تیلی دا تھمبا بناون، (محا) مبالغہ آرائی کرنا، بحث کرنا، گل ودھانا

تیلی ڈِکھاون، (محا) اگ دے حوالے کرنا

تیلی لانا/ تیلی لاونا، (محا) 1۔ اگ لاونا، ساڑ پھوک دینا 2۔لڑائی کراونا، تڑکاونا، فساد دا مُوجب بننا3۔چھڈنا، ونگی: 'شرم دھرم نوں تیلی لایئے' (امررس)

تیلی لاون، (محا) ویکھو: تیلی لانا

تیلی لگن، (محا) 1- بہت دُکھ پہنچن، سڑ بل جاون 2- شرارت ہوون

تیلی لگنا، (محا) ویکھو: تیلی لگن

تیلی نال اگ لاون، (محا)1- ساڑن، اگ لاون، تیلی جھریٹن 2- شرارت کرن

تیلی ہونا، (محا) سُک جانا، لسا ہونا، کمزور ہونا، ونگی: 'اساں کہیا اوہ دردغماں وچ ہو گیا تیلی سارا' (گل)

تیلی ہوون، (محا) تیل ورگا ہوون، ڈھیر سُک جاون، لِسا ہوون

تیلیاں والیاں نوں چھجیاں والے مِل پیندے ہن، (اکھا) جس طرحاں دا کوئی ہووے اوس طرحاں دا ساتھ اوس نوں مِل ہی جاندا ہے

تِلی: (مو) ویکھو: تریلی

تِلی آون، (محا) گھبراء نال پسینہ آون

تیلے: (مذ) تیلا دی جمع، کنک وغیرہ دے تیلھے، تینکے

تیلے پکن تے کاج رچن، (اکھا) جٹ زمیندار فصل پکن تے ای اپنے کم کاج رچاؤندے نیں

تیلے دیون، (محا) 1- چھیڑ خانیاں کرن، شرارتاں کرن 2- اُکساون

تیلے چھکن، (محا) نقصان پہنچانا

تیلے نال سمندر مِننا، (محا) کوئی انہونی گل کرنا، کوئی ایسی گل کرنا جو اپنے وت توں باہر ہووے، ونگی: 'جا جا! پینڈا نہ اپنا کریں کھوٹا تیلے نال سمندر نہیں مِنے جانے' (سنہری کلیاں)

تیلے ویلے کرن، (محا) گھبراہٹ ہونا، جواب نہ بن پینا

تیلیا: (مذ،صفت) 1۔زیادہ کالی بھاہ ماردا، گاڑھا لال رنگ 2۔ اِک زہر 3۔اک طرحاں دا کیڑا جو فصلاں نوں تباہ کردا ہے 4۔ اِک بُوٹے دی جڑ جس وچ زہریلا مادہ ہوندا ہے 5۔ اِک قسم دا سپ 6۔تیل جیہا چمکدا اتے چمکیلا

تیلیا بُدھ، (مذ،صفت) سیانا، چتر، ہشیار، جس دی عقل شعور بہت ودھ ہووے

تیلیا سہاگا، (مذ) اِک قسم دا سہاگا جیہڑا تیل دی طرحاں چمکدا ہوندا اے تے بطور دوا وی استعمال کیتا جاندا اے

تیلیا کتھا، (مذ،صفت) اِک قسم دا کتھا جیہڑا اندروں کالا ہوندا اے

تیلیا کمیت، (مذ،صفت) سیاہی مائل لال گھوڑا

تیلیا مسان، (مذ) 1-خبیث تیلی دی روح 2- کالے رنگ دا

تیلیا مُونگیا، (مذ،صفت) گوڑھا ہرا رنگ، سیاہی مائل ہرا رنگ

تیلیا ویس، (مذ،صفت) میلا لباس

اے، جے اِک فریق پچھے ہٹے تے دُوجا وی پچھے ہٹ جاندا اے

تینہہ: (ضم) تُوں، تُسیں

تینھ: (ہند، ضم) 1۔ تُوں، تُم 2۔ (حرف ربط) اُتے، اُتے ول، اُتے والے پاں پہاڑی علاقے وِچ

تینی: (مو، صفت) تن گنی، تگنی

تینے: (صفت) ویکھو: تینوں

دُوئے تینے ہونا، (محا) بہت برکت پینا، بہت لابھ ہونا

تیں: (حرف ربط) 1۔ تھیں، توں، پاسوں، کولوں 2۔ اُتے، اُپّر، اُتانہہ

تیں: (حرف ربط) 1۔ تیک، تک، ونگی: گلیاں رُکھ تیں سبھ پنکھی، کھلے اگاہی دیندے (مو) 2۔ تائیں، نوں، ونگی: 'شالا گربھ والی عورت تائیں ہون، جِنّن ویلوے سپ سپار پیدا' (کشتہ)

تَیں: (ضم) تُوں، تُسیں، ونگی: 'تیں تاں فکر کیتا سانوں مارنے دا تینوں ویکھ لے یار ہن مار دے نی' (وارث شاہ)

تَیں ای، (ضم) تو ای

تیں پاسوں، (ضم) تیرے کولوں، تیرے ولوں

تیں مَیں، (مو) 1۔ تُوں تے میں 2۔ بحث وتکرار، تُوتُو میں میں 3۔ دوئی، بیگانگی

تیں کر: (ضم) تیوں، اوداں، اوس طرحاں

تیو: (فم) اوہی، اوہ

تیو: (س) تیرہ

تیو: (اعوان) تاں، تدوں، فیر

تیولگ، (فم) تہ تک

تیوہو، (فم) ویکھو: تیولگ

تیو: (اعوان) وِچ مُچ، اصل وِچ

تیواڑی: (مذ) ویکھو: تواڑی

تیواں: (مذ، صفت) تیہہ دی گنتی پُوری کرن والا

تیواون: (مصدر) ویکھو: تُوواون

تیوڈ: (صفت) اونا وڈا، اُتنا وڈا

تیور: (ہ، مذ) 1۔ غصّے بھری نظر، تیوا، نگاہ 2۔ بھواں، بھروٹے 3۔ سر چکراں دی بیماری، گھیری، غار

تیور آون، (محا) اکھاں اگے نھیرا آ جاون، چکر آ جاون

تیور بدل جاون، (محا) اکھاں بدل جاون، بے دِید ہو جاون، پہلے جیہا سلوک نہ کرن

تیور بدلن، (محا) ویکھو: تیور بدل جاون

تیور بدلنا، (محا) 1۔ رنگ ڈھنگ بدلنا 2۔ نظراں بدلنا

تیور بھیڑے دِسّن، (محا) بُرے ارادے دِسّن

تیور بھیڑے لگّن، (محا) ویکھو: تیور بھیڑے دِسّن

تیور پچھانن، (محا) شکل ویکھ کے دِل دی گل بُجھن، اندر دا حال مونہہ توں جانن

تیور تاڑ جاون، (محا) ویکھو: تیور پچھانن

تیور تاڑن، (محا) ویکھو: تیور پچھانن

تیور چڑھن، (محا) غصہ چڑھن، غصّے نال متھے تے وَٹ پون

تیور چڑھنا، (محا) غصے کر کے متھے وٹ پینا

تیور سہانن، (محا) ویکھو: تیور پچھانن

تیور میلے ہوون، (محا) 1- چہرے توں ای طبیعت دی خرابی دِسنی 2- مزاج وِچ غصہ نظر آون

تیور وِگڑ جاون، (محا) 1- مزاج خراب ہو جاون 2- ارادے بُرے ہو جاون 3- نیت بدل جاون 4- رویہ بدل جاون

تیور ویکھن، (محا) مزاج دا رُخ ویکھن، شکلوں اندر دی کیفیت دا گویڑ لاون

تیور: (و، مذ) عورت دے سر، گل اتے تیڑ دے تن کپڑیاں دا مجموعہ

تیور بیور، (مذ) عورت دے تن لئی پورے کپڑے (تن کپڑے، گھگرا، کُرتی تے دوپٹے وغیرہ نوں تیور آکھدے نیں اتے کُرتی تے دوپٹہ نوں بیور کہندے نیں)، وَنگی: 'ہیر نہاء کے پَٹ دا پہن تیور والیں عطر پھلیل ملاوندی ہے' (وارث شاہ)

تیورس: (مذ) آون والا یاں لنگھیا ہویا تیجا سال

تیوڑ: (مذ) دہی، لسی یاں ادھ رڑک وچ دُدھ دیاں دھاراں مار کے بنائی شے

تیوڑا: (حرفِ تشبیہ) اوسے طرحاں دا، تیہو جیہا

تیوڑی: (مو) متھے دے وٹ جیہنوں عموماً غصے دی نشانی سمجھیا جاندا اے، وَنگی: 'جوگی اکھیاں کڈھ کے گھت تیوڑی لے کے کھپرا ہتھ وچ توڑیا ای' (وارث شاہ)

تیوڑی بدلن، (محا) متھے وَٹ پاون، اکھاں بدلن، ناراضی دا اظہار کرن

تیوڑی پاونا، (محا) متھے وٹ پاونا

تیوڑی چڑھاون، (محا) متھے وٹ پاون، غصے دا اظہار کرن

تیوڑی چڑھاونا/ تیوڑی چاڑھنا، (محا) غصے ہونا، متھے وٹ پاونا

تیوڑی چڑھن، (محا) ویکھو: تیوڑی چڑھنا

تیوڑی چڑھنا، (محا) غصے وچ آونا، متھے وَٹ پَون

تیوڑی وٹی جاون، (محا) ویکھو: تیوری چڑھن

تیوڑیاں: (مو) متھے دے وٹ جیہنوں عام طور تے غصے دی نشانی سمجھیا جاندا اے

تیوڑیاں وٹنا، (محا) غصے وچ ہونا، ناراض ہونا، وَنگی: 'وٹ تیوڑیاں ضابطے گھت اُٹھیاں واگوں ویریاں دھک چلائیو نیں' (احمد گجر)

تیوفقی: (مو) ویکھو: 'توفیق' جیہدا ایہ وگاڑ اے

تیوک: (مذ) ویکھو: تیک

تیوکنا: (ضم) ویکھو: تیونکنا

تیوگڑا/ تیوگھڑا: (صفت) ویکھو: تگوا

تیول: (مو) تریل

تیولندھا: (مذ) اِک بُوٹی دا ناں، ناگ دون

تیولھا: (مذ) ویکھو: تہاولا

تیون: (ضم) 1- تینوں 2- اوس نوں

تیون: (مو) ویکھو: تون

تیون: (مذ) 1- زنان خانے دا باغ 2- (مو) کتن لئی اکٹھیاں ہوئیاں کُڑیاں دی ٹولی، ترنجن

تیون: (مصدر) 1- رج کھاون 2- تکن

تیونا: (صفت) تیکا، تکھا، تیز گتا

تیونہہ: (صفت) تن ہی

تیوں، (فم) تُوں ہی

تیوں: (حرفِ تشبیہ) اُنج ای، اوسے طرحاں ای

تیوں تیوں، (فم) تیویں تیویں، اوس طرحاں، اوویں اوویں، وَنگی

'جیوں جیوں سندے، تیوں تیوں جلدے، کیہ کو آکھ وچارے'

(دمودر)

تیوں کر، (فم) جیویں، جدّاں، جس طرحاں

تیوہار: (سن، مذ) مذہبی یاں ثقافتی سماجی حوالے نال تقریب دا دِن

تیوہاری: (مو، صفت) تہوار نال متعلق

تیویں: (حرفِ تشبیہ) اوس طرحاں، اُنج، وَنگی: 'دھندو کار جیوں آب حیات گردے تیویں عشق دالبھنا اوکھڑائی'

تیویں: (مو) تیمیں، اِستری، عورت، زنانی

تیویں مانی، (مو) عورت ذات

تیہا: (مذ، صفت، حرفِ تشبیہ) اوسے طرحاں دا، اوہو جیہا، اوسے ورگا، اوس طرحاں، وَنگی: 'جیہا کرے کوئی تیہا پاوندا ہے سچے واعدے پروردگار دے نی' (وارث شاہ)

تیہار: (مذ) ویکھو: تیوہار

تیہاں: (فم) 1- تاہیوں، تاں ہی 2- تِتّاں نے

تیہاں: (اعوان) تاہیوں

تیہاں: (مذ، صفت) تیہواں، تیہہ دی گنتی پُوری کرن والا

تیہایا: (مذ، صفت) ترہایا، پیاسا

تیہایا کھُوہ کول جاندا اے کھُوہ تیہائے کول نہیں آوندا، (اکھا) جس بندے نُوں جس چیز دی لوڑ ہووے اوہنوں آپے ای اوہدے کول جانا پیندا اے

تیہر: (مو) 1- تیجی وار، تہر، تہرا پن، تن واری 2- تن واری ہل نال واہی ہوئی زمین

تیہرا: (مذ، صفت) 1- تن تہواں والا 2- لوڑھا ویلا

تیہراں: (عدد) حرفِ عدد، دس جمع تن 13

تیہرے: (فم) تیجے پہر، لوڑھے ویلے

تیہڑ: (مو) ٹیڈھ، وِنگ

تیہکا: (مذ) توکلا

تیہن: (مصدر) تریہن، ڈر جاون، گھبرا جاون

تیہن: (فم) تِتّاں نے ہی

تیہنا: (فل) ڈر جانا، تراہ جانا

تیہناں: (ضم) اوہناں

تیہنہ: (فم) ویکھو: تیہہ

تیہو: (مو) تریہہ، پیاس

تیہو: (مو) تن، ترے

تیہو کال، (فم) تِنّے زمانے، یعنی ماضی، حال، مستقبل

تیہو: (صفت) اوہو جیہا

تیہو جیہا/تیہو جیہی، (صفت) اوہو جیہا، اوہو جیہی

تیہو: (مو) ویکھو: تیہہ

تیہواں: (عدد، صفت) تیہہ دی گنتی پُوری کرن والا

تیہہ: (صفت) تہ، تہہ

تیہہ بازاری، (مو) تہ بازاری

تیہہ بالا، (مو) ویکھو: تہ بالا

تیہہ توڑ، (مذ) ویکھو: تہ توڑ

تیہہ خانہ، (مذ) ویکھو: تہ خانہ

تیہہ کرن، (محا) تانگھن، پیار کرن

تیہہ مُکّن، (محا) 1- پیار محبت نہ رہون 2- رج کے پانی پی لَون

تیہہ: (ضم) اوس نوں

تیہہ: (حرفِ نفریں) نفرت یاں گھِن دے اظہار وجھوں بولیا جاندا ہے، جیویں: ہٹ پرے

تیہہ: (مو) 1- پیاس، تریہ 2- پیار، محبت، تانگھ

تیہہ لگی تے کھوہ نہیں پٹی دے، (اکھا) جدوں کوئی کویلے کم کرے تدوں آکھدے نیں، جیویں 'بوہے آئی جنج وِنھو کُڑی دے کن'

تیہہ: (عدد، صفت) گنتی وچ اُنتی توں مگروں اتے اِکتیوں پہلاں آون والا عدد، 30

تیہہ تیہہ: (صوت) ڈنگراں نوں پانی پلان لئی مُونہہ وِچوں کڈھی گئی آواز، تہیو تہیو

تیہیں: (صفت) تیّاں نے ہی

تیہماں: (صفت) ویکھو: تیہواں

تیہنُں: (ضم) تہانوں، تساں نُوں

تیہہ: (مذ) ویکھو: تجہ

تیئی: (صفت) تیجی، تیسری

تیئی: (عدد، صفت) ویہہ تے تن، 23

تیئی: (فم) 1- اوہو، اوہی 2- آپے

تیئیا: (مذ) تیجے دِن چڑھن والا بخار جس نوں واری دا تاپ وی کہندے نیں

تھ

تھ: (مذ) 1- پہاڑ 2- گھر 3- بیماری 4- ڈر 5- بچایہ

تھ: (مذ) پنجابی حروفِ تہجی دا اٹھواں اکھر

تھِ تھ: (صوت) ڈھگیاں نوں موڑن لئی کڈھی جاون والی آواز

تھ......ا

تھا: (مو) ویکھو: تھاں

تھاب: (مو) بحال، لبھن دا عمل

تھابا: (مذ) ویکھو: تھاب جیہدا ایہہ مکبر اے

تھابھ: (مذ) تھم، تھملا، ٹیک

تھابھو/ تھاں بھو: (صفت) 1- تھمن والا 2- جو تھمیا جا سکے 3- آسرا دین والا

تھابے: (مذ) 'تھابا' دی جمع...... ویکھو تھاب

تھابے مارن/ تھبا کے مارن، (محا) 1- ہنیرے وِچ بھالن، ٹٹولن، ڈھونڈن 2- ٹامک ٹوئیاں مارن، ڈگدے ڈھیندے ٹُرنا

تھاپ: (مو) 1- تھاپڑنا 2- ہولی جیہا دھپھا 3- کنڈھ اُتے ہتھ دا نشان 4- (صوت) ڈھول وغیرہ دی آواز 5- (مذ) تاش کھیڈدے

ہوئے پتے نوں زور نال زمین تے مارنا تاں جو ساتھی اوسے رنگ دا پتا فیر چلے جس نوں زور دی ماریا ہے، ٹھاپ، ونگی: 'رانجھے یار ہوراں ایہا تھاپ چھڈی کتے جائی کے کن پڑاوندے نیں' (وارث شاہ)

تھاپ دینی، (محا) 1- تاش دے کھلاڑی اپنے ساتھی نوں سمجھاون واسطے پتے تے زور نال ہتھ ماردے نیں یاں پتے نوں زور نال سُٹدے نیں 2- دستک دینا

تھاپ دیون، (محا) نچن گاون دے خاتمے اُتے طبلے نوں زور نال ہتھ مارن، تھاپڑی دیون، حوصلہ دیون

تھاپ لگنا، (محا) 1- طبلے تے ہتھ دا قاعدے نال پینا 2- راگ رنگ ہونا

تھاپ مارن، (محا) 1- تھپڑ مارن 2- تھاپڑی دیون، طبلہ وجاون

تھاپا: (مذ) 1- ہتھ رنگ کے لایا چھاپا 2- لکڑی دا اک آلہ جس نال کپڑے دھوتے جاندے نیں 3- گھمیار دا برتن تھاپن والا اوزار

تھاپر: (مذ) چپیڑ تھپڑ

تھاپر: (مو) کھتریاں دی اِک ذات

تھاپڑ: (مو) 1- تھپکی، تھاپن دی آواز 2- تھپڑ، چنڈ 3- شاباش 4- ہلا شیری، حوصلہ

تھاپڑ تھا، (صوت) طبلے دی آواز

تھاپڑ تھاپڑ کے، (فم) تھپک تھپک کے

تھاپڑا: (مذ) تھپکی، کسے نوں شاباش دین لئی اوس دی کنڈ تے تھپکی دینا

تھاپڑا دیون، (محا) تھپکی دیون، حوصلہ ودھاون، شاباش دیون

تھاپڑا مارنا، (محا) 1- شاباش دینا 2- کنڈ تے تھپکی مارنا، شاباش دین لئی پٹھ اُتے دِتی ہتھ دی تھپکی، تھاپڑنا

تھاپڑاون: (مصدر) 1- تھاپی دواون، تھپکاون 2- شاباش دواون، ہلا شیری دواون

تھاپڑن: (مصدر) تھپکی مارن، تھاپڑا دیون، تھپکن

تھاپڑنا: (فعم) 1- تھاپی دینا 2- بال نوں سواون یاں ورچاون لئی ہولی ہولی تھاپی دینا 3- کُٹنا، مارنا

تھاپڑی: (مو) 1- ہلا شیری 2- تھاپی، تھپکی

تھاپڑے: (صفت) 1- حوصلہ افزائی 2- ہلا شیری 3- سواون لئی ہولی ہولی تھپنا

تھاپن: (مصدر) 1- تہیہ کرن، عزم کرن، ارادہ کرن 2- تھپکی دینا، داد دینا 3- پوجا واسطے بت نصب کرنا 4- اشارکرن

تھاپنا: (فعم) 1- قائم کرنا، نیت کرنا 2- متھنا، فرض کرنا 3- تھاپی دینا 4- لمبنا، لیپنا

تھاپنا اُتھاپنا، (فم) بناونا تے ڈھاہنا

تھاپنا: (مو) 1- تھاپی، تھپکی 2- ہلا شیری، شاباشی، تسلی 3- آسرا ،ونگی: 'کمر بنھ کے پیر نوں یاد کیتا لائی تھاپنا ملک حضور دے نیں' (وارث شاہ) 4- مورتی دی پوجا پاٹھ کرن واسطے بُت کڈھن دی اک رسم

تھاپنا دیون، (محا) تھپکی دیون، تسلی دیون

تھاپی: (مو) 1- پیار نال پٹھ تے ہتھ مارنا 2- پاتھی 3- کپڑے دھون دی گھڑی ہوئی لکڑی جس نال کپڑے کُٹدے نیں 4- لکڑ دا اِک اوزار جس نال چونے دے پلستر نوں سٹاں مار کے پکا کردے نیں

5۔ گھمیاراں دا اک لکڑی دا اوزار جس نال اوہ مٹی دے گِلّے گِلّے بھانڈیاں نوں اندروں باہروں پتھ کے ٹھیک کردے نیں 6۔ چوری چکاری توں بچاون لئی غلّے وغیرہ دے ڈھیر تے مٹی رکھ کے نشان لاون والا، وَنگی: 'روٹ تسیں کھاندے ہو ڈھوڑا تھاپی، چاک کھاوے ایہو وِتھ' (دمو)

تھاپی دینا، (محا) حوصلہ دینا، ہلا شیری دینا

تھاپی لاون، (محا) تھپکی لاون، حوصلہ لاون

تھاپی لاونی، (محا)، تھپکی دینا، حوصلہ افزائی کرنا

تھاپی مارنا، (محا) 1۔ بانہواں دے ڈولیاں یاں پٹاں اُتے ہتھ مارنا 2۔ کشتی یاں مقابلے لئی للکارنا

تھاپی: (مو) اُپلا، گوئے دے سُکائے ہوئے لڑے، ڈنگراں دے گوبر دا ہتھ توں بنایا گیا اُپلا، پنڈاں وِچ زمیندار زنانیاں اپنے ڈنگراں دا گوبر اکٹھا کر کے تے اوہدے وِچ ڈگیا ہویا گھاہ پاء کے ہان دی طرحاں تھاپی بنا کے دیوار دے نال تھاپ دیندیاں نیں تے جدوں ایہہ خشک ہو جاون تے بالن دے طور تے ورتدے نیں

تھاتھا: (صوت) تھپڑ دی آواز

تھاتھی: (مو) 1۔ پُونجی، راس 2۔ تھیلی

تھاتھی شریف: (مو) ایبٹ آباد شہر توں شمال مغرب ول علاقہ تنول وِچ اک جگہ دا ناں جتھے اِک ولی اللہ ہوئے نیں، ایس مقام نوں تھاتھی فقیر صاحب دی کہندے نیں

تھاتی: (مو) ویکھو: تھاتھی

تھاٹھ: (فم) ٹھاٹھ، بناوٹ، رچنا

تھاٹا: (مذ) ویکھو: ٹھاٹھا

تھاڈا: (ضم) تہاڈا، تُساں دا، آپ دا

تھار: (مذ) 1۔ اِک قسم دا پہاڑی جنگلی بکرا 2۔ تھال، تسلا

تھارا: (ضم) ویکھو: تھاڈا

تھارا: (مو) تھاں، جگہ، وَنگی: 'تھارا ڈاڈھی عجب بہار دی' (نیں جھناں)

تھارا: (مذ) قابوس، اِک مرض جیہدے وِچ بندے نوں نیندر دے دوران انج لگدا اے جیویں کوئی اوہدا گلہ دبا رہیا اے تے جے اوہ گلہ دباون والے دی ڈراؤنی شکل توں ڈر کے بھجنا چاہے تے بھج نہیں سکدا تے جے کر واج لائے تے گلے توں اواز نہیں نکلدی جیویں کسے نے اوس دا گلہ گھٹیا ہویا ہووے

تھارن: (مصدر) 1۔ روکن، ٹھلھن 2۔ ٹکاون، جما کے رکھن

تھارو: (ضم) ویکھو: تھاڈا

تھاڑ: (مو) 1۔ اِک قسم دی آواز جیہڑی عام کر کے ٹکران توں پیدا ہوندی ہے، تاڑ 2۔ تھاں، جگہ، ٹھاہر

تھاڑ تھاڑ، (فم) تاڑ تاڑ

تھاڑ تھاڑ پینا، (محا) ویکھو: تاڑ تاڑ پینا

تھاڑا: (ضم) ویکھو: تھاڈا

تھاڑا: (مذ، صفت) تھاں دا، تھاں دے متعلق

تھاڑی: (مو) اُوٹھ دے کجاوے دا اِک پاسا، اُوٹھ دی پلان دے محرابی حصہ دا اِک پہلو

تھاک: (مذ) تھاکاں، ڈھیر، تھوک، سٹاک (Stock)

تھاک: (مو) 1۔ تھکن توں حاصل مصدر، تھکاوٹ، تھکن 2۔ حد تے

بنائی ہوئی پکی بُرجی

تھاک بست، (مذ) اک نقشہ جس وچ پنڈ دیاں حداں، وڈّے راہ تے ہور موٹیاں موٹیاں گلیاں وکھائیاں ہوندیاں ہن

تھاکا: (مو) تھاں، جگہ

تھاکا: (مذ) تھکاوٹ، تھکن

تھاکنا: (فعم) ٹھاکنا، منع کرنا، روکنا

تھاگ: (مو) 1- جگہ، مقام، زمین 2- تھانگ

تھاگا/تھاگہ/تھاگھاں: (مو) ویکھو: تھاگ

تھاگی: (مو) ویکھو: تھاگ

تھال: (مذ) کُڑیاں دی اِک کھیڈ جیہدے وِچ گیند نوں ہتھ دی تلی نال زمین تے بٹے دے کے اِک خاص لے تے تال اُتے مخصوص گیت گاندے ہوئے کھیڈیا جاندا اے، ایس گیت دے خاص بول ہوندے نیں 'آل مال، پُورا ہویا تھال'

تھال: (مذ) 1- تھالی دا اسم مکبّر، وڈّی تھالی 2- چَلی، تانبے یاں کانسی وغیرہ دا اِک طرحاں دا وڈّا گول تے گھٹ ڈُونگھا بھانڈا جس وِچ روٹی، سبزی وغیرہ پا کے کھائی دی ہے، پرات، ونگی: 'اکھیں نیویاں رکھ کے ٹھمک چلی ہیر کچھ وچ مار کے تھال چھنّا' (وارث شاہ)

تھال اڈّن، (محا) 1- نیوندرا وصول کرن 2- بھکھیا منگن 3- پُورا مُونہہ کھولھن

تھال بھریا پتاسڑیاں دا کوئی گن نہ سکے، (بجھارت) اسمان، تارے

تھال پھیرنا، (محا) ویاہ ویلے گھراں وِچ مٹھیائی بھیجنا

تھال چھنّا، (مذ) 1- ویاہ دی اِک رسم 2- مال اسباب، شیواں، بھانڈے

تھال کھلائی، (مو) چھیویں مہینے توں بعد دی اِک رسم جیہدے وچ بُھکا تے گھیو وغیرہ پا کے زچہ نوں کھواندے نیں

تھال وجاون، (محا) بھکھ ننگ دا اظہار کرن، خالی بھانڈے کھڑکاون

تھال وجن، (محا) بھکھ دا اظہار ہوون

تھال وِچ کھیر ڈُلھنا، (محا) کجھ وی نقصان نہ ہونا

تھال وِچ لُون بھننا، (محا) انہونی گل کرنا، ونگی: قادر یار تریمت ہی نیاری، لگی لُون بھنن وچ تھال چھنّے

تھالا: (مذ) 1- درخت نوں پانی دین لئی بنایا ہویا ٹویا، اوہ ٹویا جس وچ پودا لایا جائے 2- ٹھنڈے پانی دا سُوما، چشمہ 3- 'تھالی' دا مکبّر، وڈّا تھال

تھالا: (مذ) کسے پہاڑ یاں اُچّی تھاں دے سرے تے اِک کھلی تے ہموار تھاں جیویں کُھلا ڈُلّا جیہا میدان

تھالڑی: (مو) ویکھو: تھالی

تھالی: (مو) چھوٹا تھال، پلیٹ، سالن وغیرہ پاون دی رکابی

تھالی بھری پتاسڑیاں دی کوئی گن نہ سکے، (بجھارت) اسمان، تارے

تھالی پھیرن، (محا) 1- مداریاں دا اک کرتب کر کے وکھاون 2- داء دِپالاون، دھوکھا دیون

تھالی پھیرنا، (محا) 1- پیسے منگن واسطے تھالی لے کے پھرنا

2۔ ویاہ وغیرہ دے سمے نیوندرا اکٹھا کرنا

تھالی ٹُٹ گئی تے کیہ ہویا، چھنکار تے سُنی، (اکھا) جدوں کوئی کے نقصان تے پچھتاون دی بجائے خوش ہووے تاں کہندے نیں

تھالی دا بینگن، (مذ) 1۔ بے پیندے دا لوٹا، ڈھل مل یقین، گل توں پھر جان والا، نکما 2۔ لالچی 3۔ ہرجائی

تھالی دھو کے ہتھے چ دینا، (محا) مُونہہ تے انکار کرنا، نہایت بے عزت کرنا

تھالی ڈگے تے آواز ہر کوئی سندا اے، (اکھا) جدوں کوئی گل ہووے تاں آپے ای پھیل جاندی اے

تھالی سٹو تے بھجے نہ ڈگے، سراں تے ای رہوے، (اکھا) جدوں بہت زیادہ بھیڑ تے ہجوم بارے دسنا ہووے تاں کہندے نیں

تھالی سٹیاں بھنجے نہ پَون، (محا) بہت بھیڑ ہوون، ڈھیر اکٹھ ہوون

تھالی کولی، (فم) نکے وڈے سارے بھانڈے

تھالی واجا، (مذ) گراموفون، پرانے سمے وچ گانا سُنن دا آلہ

تھالی وٹا، (مذ) ویاہ داشگن

تھالی وجاؤنا، (محا) 1۔ وچھا جن سمے گاں دا ڈر کڈھن لئی اوس اگے تھالی کھڑکاونا 2۔ سَپ دے ڈنگے ہوئے اگے تھالی وجا کے منتر [illegible] نگ لکھ دسنا

[illegible] کجھ نہ ہوون، (محا) 1۔ کنگال ہوون 2۔ ہمت نہ ہوون

تھالی وِچ لُون بھناونا، (محا) 1۔ نقصان والا کم کرن 2۔ نقصان کراون

تھالی وِچ لُون بھننا، (محا) نقصان دہ کم کرنا، قسمت آزمانا

تھالی وِچ لُون نہیں بھنّی دا، (اکھا) جدوں کوئی اجیہا کم کیتا جاوے جس نال نقصان ہووے تاں کہندے ہن

تھالی وِچوں کڈھن، (محا) برادری وچوں چھیکنا

تھام: (مو) 1۔ تھمنا، روکنا 2۔ تھاں، جگہ

روک تھام، (مو) ٹھلھنا، روکنا

تھاما: (مذ) تھما، تھنبھا، ٹیک

تھامنا: (فعم) تھمنا، آسرا دینا

تھامو: (صفت) آسرا دین والا

تھامی: (فم) بدلے، عوض

تھان: (مذ) اِک مقررہ لمائی دا نواں کپڑا اجیہڑا عام طور تے گتے یاں لکڑ دی پھٹی اُتے ولھیٹیا ہوندا ہے

تھان دینا، (محا) آدر مان لئی کپڑا دینا

تھاناں دے تھان، (مذ) بہت سارے تھان

تھان: (مذ) 1۔ تھاں، ٹھکانا 2۔ گھوڑیاں یاں ڈنگراں دا طبیلا، اصطبل، ونگی: 'مرزے نیلی آن لنگھائی صحن وچوں چا لگائی تھان' (حافظ برخوردار)

تھان بھرسٹ، (ہ، صفت) تھاں توں ڈگیا ہویا، اُچے عہدے توں تنزلی ہوکے تھلوے عہدے تے آ جانا

تھان تھسترما، (ہ، مذ) کوئی جگہ، ہر تھاں

تھان تے بنھن، (محا) 1- گھوڑے نوں مقرر کیتی ہوئی تھاں تے بنھن 2- کسے نوں ٹکانے رکھن یاں اوہدی حیثیت مُوجب سلوک کرن

تھان تیرتھ، (ہ، مذ) مقدس تھاں، پاک تھاں

تھان داسُچا، (مذ،صفت) 1- اوہ گھوڑا جیہڑا اپنی تھاں تے آپ ای آ جاوے 2- دھڑے داپکا

تھان: (مذ) اخروٹ

تھانا: (مذ) 1۔ استھان، تھاں، مقام، ونگی: 'ندیو پار رانجھن دا تھانا' (شاہ حسین) 2۔ پولیس دے ٹھہرن دی وڈی چوکی جتھے تھانیدار رہندا اے

تھانا آون، (محا) کسے جُرم دی تفتیش لئی پولیس دا وارد ہوون

تھانا بٹھاونا، (محا) چوکی لانا، پہرہ لاونا

تھانا بیٹھنا، (محا) پُلس دا کسے تھاں تفتیش، گرفتاری یاں تلاشی لئی جا کے اُترنا

تھانا پتی، (مذ) 1۔ تھانیدار 2۔ مجسٹریٹ، منصف 3- ہندوواں وچ ویاہ سمے مُنڈے والیاں ولوں کُڑی والیاں دے بزرگاں نوں دِتا گیا لاگ

تھانا چاڑھن، (محا) کسے دے خلاف پُلس دانکا نا

تھانا چڑھ آونا، (محا) پُلس دا تفتیش یاں کسے دی گرفتاری وغیرہ لئی آونا

تھانسٹ/تھانشٹ: (ہ، مذ) قانون داپُجاری

تھانُسو: (ضم) تہانوں، تساں نوں

تھانک: (مو) 1- تھاں، گھر 2-(مذ،صفت) جگہ دا مالک

تھانگ: (مو) 1- جگہ، تھاں 2- گھر، مکان 3- موقع، مقام 4-مال متاع لکون دی تھاں 5- چوراں دی پناہ گاہ 6- چوری کیتا ہویا مال

تھانگ دار، (صفت) رسا گیر، بدمعاش

تھانگ گیری، (مو) رسا گیری، بدمعاشی

تھانگا: (مذ،صفت) 1-رسا گیر، تھانگی 2- رسا گیری دا کم

تھانگن: (مصدر) کھوج لاون، گواچی چیز دا پتا لاون، سراغ لاون

تھانگو: (صفت) چوراں دا حمایتی، رسا گیر

تھانگی: (مذ) اِک قسم دا پہاڑی رُکھ جو کہ دریاواں دے کنڈھیاں تے ہوندا ہے ایس دا پھل مِٹھا ہوندا ہے اتے دوائیاں وِچ ورتیا جاندا ہے، پھندک

تھانگھی: (صفت) تھاہ لین والا

تھانمو: (صفت) آسرا دین والا

تھانا: (فعم) ویکھو: 'ٹھانا'

تھانو: (مو) تھاں، جگہ

تھانواں: (مو) 1-تھاں دی جمع 2- (صفت) جگہ والا، مکان والا

تھانوڑا: (مذ) 1- جگہ، مقام،موقع،ٹھکانہ 2- تھانگ

تھانویں: (فم) تھاں تے، جگہ تے،موقعے تے

تھانویں مارنا، (محا) ویکھو: تھاں مارنا

تھانولا: (مذ) 1- آہلنا، پرندیاں دا گھونسلہ، آہلنے دا اوہ حصہ جس اُتے پنچھی بہندا ہے 2- ڈنگر بٹھاون دی عارضی تھاں

تھانوں: (ضم) تہانوں، تُسانوں

تھانوں: (فم) مُڈھوں ہی، مولوں ہی

تھانوں لوئی لاہنا، (محا) بالکل بے شرم ہو کے گلاں کرنا، اپنی یاں دوسرے دی عزت دا خیال نہ کرنا

تھانہ: (مذ) تھانا، پولیس اسٹیشن، تھانے دی عملداری دا علاقہ

تھانہ پانا، (محا) 1- پکے ڈیرے پالینا 2- حکم چلانا، کسے تھاں بیٹھ کے تحکمانہ لہجے وچ پُچھ گِچھ کرنا

تھانھیں: (ضم) تُساں نے، تُسیں

تھانی: (مذ،صفت) 1- تھاں دا مالک 2- کِلّے تے بنھیا ہویا گھوڑا

تھانی: (فم) وِچوں دی، اندروں دی

تھانے: (مذ) ویکھو: تھانا جیہدی ایہہ جمع اے

تھانے تھانے میر ہو بیٹھنا، (محا) بغاوت کرنا، عاقی ہونا

تھانے تے پھڑیا جاون، (محا) ویکھو: تھانے جاون

تھانے جاون، (محا) 1- کسے الزام یاں جرم دی پاداش وچ کوتوالی جاون 2- ملزم یاں مُجرم پچھے کوتوالی جاون

تھانے چاڑھنا، (محا) تھانے وچ کسے دے خلاف شکایت کرنا، بے عزتی کروانا

تھانے دار، (مذ) پولیس تھانے دا انچارج، ایس ایچ او

تھانے دارنی، (مو) تھانے دار دی تیویں

تھانے دار دا (سالی) سالا، (اکھا) جدوں کوئی آدمی یاں زنانی شیخی مارے تاں کہندے ہن

تھانے داری، (مو) تھانے دار دا پیشہ یاں ذمے داری

تھانے داری جگاون، (محا) ویکھو: تھانے داری کرن

تھانے داری دسن، (محا) ویکھو: تھانے داری کرن

تھانے داری کرن، (محا) رُعب پاون، چودھراہٹ وکھاون، پھوں پھاں دسن، آکڑ وکھاون

تھانیسر: (مذ) کرنال ضلع وچ اک نگر جتھے ہندوواں دا مشہور مقدس مقام ہے ایتھے شو جی دا مندر ہے

تھانیں: (فم) وچوں، اندروں تھانی، تھائیں، راہیں، دوارا، ونگی: 'میں باری تھانیں باہر ول جھات ماری' (ہرچرن سنگھ)

تھانیں: (فم) تھاں تے، ٹکانے

تھانیں لگن، (محا) 1- ٹکانے لگن، سرے لگن 2- سکھ دا ساہ آون

تھانیں: (حرف جار) تیکر، تیک، تانی، تائیں

تھانیوں: (فم) تھانے وچوں، تھانے کولوں، تھانے توں

تھاں: (مو+مذ) 1- جگہ، ٹھکانا 2- مکان، نواس 3- آسامی، عہدہ 4- حصہ، بھاگ 5- سائی 6- گنتی (ڈنگر مال دی گنتی دسن لئی اِک جانور نوں اک تھاں کہندے ہن جیویں ساڈے گھر باراں تھاں مال ہے) 7- حیثیت، درجہ

تھاں بدلانا، (محا) ٹھکانہ بدلنا، جگہ بدلنا

تھاں بناونا، (محا) عزت واحترام پیدا کرنا

تھاں بناؤنی، (محا) 1- جگہ بنانا، کسے دل وچ جگہ پیدا کرنا 2- مکان بنانا 3- تھاں خریدنی 4- رشتہ بنانا

تھاں بنھانا، (محا) جگہ بنانا، مقام بنانا

تھاں پرتھاں، (فم) 1- جگہ جگہ، ہر تھاں اُتے 2- ترتیب مطابق

تھاں پینا، (محا) منظور ہونا، سرے چڑھنا

تھاں تھاں، (فم) ہر جگہ، ہر تھاں

تھاں تھاں بھٹکنا، (محا) در بدر بھوندے پھرنا

تھاں تھاں پیڑ ہوون، (محا) جوڑ جوڑ وچ درد ہوون

تھاں تھاں ٹکراں مارنا، (محا) فضول کوشش کردے پھرنا

تھاں تھاں دا پانی پینا، (محا) بہت تجربے کار ہونا

تھاں تھاں ہوون، (محا) ہر جگہ ہوون، عام ہوون

تھاں تھتا، (مذ) ویکھو: تھوہ پتا

تھاں تھِکا، (مذ) ویکھو: تھاں تھِتا

تھاں تے، (فم) اوسے ویلے، فوراً

تھاں تے رکھن، (محا) کسے نوں اوہدی اوقات موجب اہمیت دیون، ٹکانے تے رکھن

تھاں ٹکانا، (مذ) 1۔ رہن بہن دی جگہ، گھر بار 2۔ تھوہ پتا

تھاں دیئن، (محا) 1- جگہ دیون 2- ملازمت دیون، رہن نوں مکان دیون

تھاں رکھنا، (محا) کھڑے کھڑوتے نوں اوسے تھاں تے مار دینا

تھاں رُنھن، (محا) تھاں ولن، جگہ روکن

تھاں تھمنی، (محا) جگہ روکنا

تھاں سر، (فم) یقینی تھاں تے، ٹھیک تھاں تے

تھاں سِر ڈِگنا، (محا) چنگی جگہ ویکھ کے رشتے لئی ہاں کرنا

تھاں کُتھاں، (فم) چنگی ماڑی جگہ، مناسب نامناسب جگہ

تھاں کُتھاں ویکھنا، (محا) کوئی کم کرن لگیاں چنگا مندا پڑتالنا

تھاں کھڑکھن، (محا) تُو تُو میں میں ہونا، لڑائی جھگڑا ہونا

تھاں لینا، (محا) جگہ سنبھالنا

تھاں مارن، (محا) ڈونگھی تھاں ڈبونا، دھوکھے وچ مارنا

تھاں مارنا، (محا) 1۔ اوسے تھاں ختم کر دینا 2۔ کسے پاسے دا نہ رہن دینا، بے بس کر دینا 3۔ کسے دی زمین اپنی زمین وِچ دھکّے نال ملا لینا، زمین اُتے ناجائز قبضہ کرنا

تھاں مر جاون، (محا) موقعے تے ای مر جاون، اوسے ویلے مر جاون

تھاں مُکاونا، (محا) اوتھے ہی جانوں مار دینا

تھاں ملنا، (محا) ویکھو: تھاں لینا

تھاں نہ لبھن، (محا) 1- ٹکانا یاں آسرا نہ ملن 2- جگہ نہ لبھن

تھاں واہوَن، (محا) زمین کاشت کرن

تھاں ولن، (محا) قبضہ کرن، جگہ ملّن

تھاں ہوون، (محا) 1- جگہ خالی ہوون 2- چاہت ہوون

تھائیں تھائیں، (فم) تھاں تھاں تے

تھاں: (چھ، مو) 1- ڈونگھیائی 2- کھوہ یاں دریا دی تہہ

تھاں: (فم) بجائے، عوض

تھاور: (صفت) ٹھہرن والا

تھاور: (مذ) 1۔ اچل 2۔ چھنچھر گریہہ (ایس دی چال بہت دھیمی ہون کر کے ایہہ نام پے گیا ہے) 3۔ چھنچھر وار 4۔ پربت، پہاڑ 5۔ سد چھ 6۔ جیہڑا حرکت نہ کر سکے، غیر متحرک، مجازاً...... پہاڑ

تھاوری: (صفت) ستھر، اچل

تھاون: (مصدر) 1- ملن، لبھن 2- تھاں بناون، جگہ بناون

تھاویں: (مذ) 1- ٹکانا، منزل 2- (فم) بدلے، عوض وچ

تھاہ: (مو) 1- ندی سمندر وغیرہ دا تھلا، ہیٹھلی تہہ 2- ڈونگھیائی دا پتا

تھاہ پاونا، (محا) ڈونگھیائی معلوم کرنا

تھاہ لاون، (محا) کھوج لاون، راز معلوم کرن

تھاہ لاونی، (محا) بھید پانا، پتہ کرنا، کھوج لانا

تھاہ لبھنا، (محا) سمجھ آونا، پتا لگنا

تھاہ لگنا، (محا) ویکھو: تھاہ لبھنا

تھاہ لون، (محا) 1- بھیت لون، سُوہ لون 2- ڈونگھیائی معلوم کرن

تھاہ لینا، (محا) 1- پتا لینا 2- سمجھنا

تھاہ مِلن، (محا) 1- ویلھ ملن، تھاں ملن 2- ڈونگھیائی معلوم ہوون، سُونہہ لگن

تھاہ منگن، (محا) ویلھ منگن، تھاں منگن

تھاہ نہ آونا، (محا) اندازہ نہ لگنا، ہتھ نہ آونا

تھاہر: (مو) 1- تھاں، جگہ، مقام 2- بیٹھک 3- پناہ لین دی تھاں، آرام کرن لئی عارضی تھاں

تھاہک: (مو) تھاں، جگہ، مقام

تھاہی: (مو) ویکھو: تھاہر

تھاء: (مو) تھاں، ٹھکانا، مقام

تھاؤ: (مو) ویکھو: تھاوَں

تھاؤنا: (مو) ویکھو: تھاؤ

تھاواں: (فم) 1- تھاں، جگہ، ٹھکانا 2- سماجی مقام، مرتبہ

تھاوَں تھاوَں، (فم) تھاں تھاں توں، مختلف تھاواں توں

تھاوَں تھائیں، (فم) اپنی اپنی جگہ تے، ٹھیک جگہ تے

تھاں کُتھاں، (فم) بھیڑی چنگی تھاں توں

تھاں کُتھاوَں، (فم) ویکھو: تھاں کُتھاں

تھاوَں: (فم) بدلے، عوض وچ

تھائی: (مو) 1- تھاں، جگہ، ٹکانا 2- پنڈ دے بندیاں دے جُڑ بیٹھن دی تھاں

تھائی: (فم) 1- تھاں تے ای، تھاواں وچ 2- اوسے ویلے

تھائیں: (فم) اُتھائیں، اوسے تھاں، اُوتھے ہی

تھائیں پینا، (محا) منظور ہونا، سرے چڑھنا

تھائیں پتھائیں، (فم) تھاں تھاں تے

تھ......ب

تھبا: (مذ) 1- کسے شے دی مقدار جیہڑی دوہاں ہتھاں وچ آ سکے، گٹھا 2- اُتے تھلے رکھی ہوئی روٹیاں دا ڈھیر 3- فائلاں دا تھدا

تھبا بھرن، (محا) کسے شے نوں دوہاں ہتھاں دے جپھے وچ لون

تھبا پاون، (محا) ویکھو: تھبا بھرن

تھبا مارن، (محا) ویکھو: تھبا بھرن

تھباکا: (صوت) 1- پانی وچ ہتھ مارن دی آواز، پانی وچ ہتھ پیر مارن 2- تھاپن دی آواز

تھبا گو: (صفت) 1- کسے شے دی اوہ مقدار جیہڑی دوواں بانہواں وچ آ سکے 2- بھورا کو، تھوڑا جتنا

تھبا کے مارن: (محا) ہنیرے وچ ہتھ مارن

تھبنا: (فل) 1۔ تھڑکنا 2۔ پھسلنا 3۔ چال اُکھڑ جانا

تھبکن: (مصدر) تھپکن

تھبکنا: (فل) چال اُکھڑ جانا، ونگی: 'تیری چال توں گھوڑی تھبکے'

تھبکی: (مو) ویکھو: تھپکی

تھبن: (مصدر) 1۔ کنبن، لرزن 2۔ پھسلن

تھبوآ: (مذ) گھمیاراں دی ہتھ ورگی لکڑ جس نال اوہ چک چاڑھے بھانڈے نوں تھپدے رہندے نیں، تھاپی

تھبوڑ: (مذ) 1۔ تھپڑ 2۔ پانی وچ ہتھ مارن دی آواز

تھبوکڑ: (مذ) ویکھو: تھپکن

تھبوکڑ تھبوکڑ کے، (فم) تھپک تھپک کے

تھبوکڑن: (مصدر) 1۔ تھپکن 2۔ بال نوں سواون لئی ہولی ہولی تھاپڑی دیون 3۔ دھون والے کپڑے نوں صابن لا کے ہتھاں نال تھپکن

تھبہ: (مذ) ویکھو: تھبا

تھبیوں/تھباتوں: (مذ) 1۔ دوواں ہتھاں دے جھپے وچ آون جوگا 2۔ دوواں بانہواں دا پھیلاؤ

تھبی: (مو) نوٹاں دی گڈی، اُتے تھلے رکھے ہوئے نوٹاں دی ڈھیری

تھ......پ

تھپ: (مو) 1۔ لاؤنا، بناونا، ونگی: 'گلی مٹی تھپ کے کھوہ بناوے پئی'

(مجم) 2۔ تھاپ، تھاپڑی 3۔ چپیڑ، تھپڑ

تھپ تھپ، (فم) تھاپن یاں تھپکن دی آواز

تھپ تُھپ دیون، (محا) 1۔ لاہ پاہ کرن، کھنب ٹھپ دین 2۔ بنا سوار دیون

تھپ تھپا کرن، (محا) داء لانا، دھوکھے نال لٹنا

تھپ چند باریاں کرن، (محا) جھوٹھی اُمید بنھوانا

تھپ چند کرن، (محا) اُمید بنھنا

تھپ: (فعمر) 'تھپنا' (تھاپنا) دا امر، چپیڑ مار، طمانچہ مار

تھپا: (مذ) گلی شے دا ڈلا، ڈھیلا، گُنھی ہوئی مٹی یاں مکھن وغیرہ دا ڈلا

تھپا مار کے بیٹھنا، (محا) اِک تھاں بیٹھ کے ہلن دا ناں نہ لینا

تھپاک: (مذ) اِتفاق دا دوگاڑ

تھپاکا: (مذ) دستک، کھڑکاہٹ

تھپاکی: (مو) ویکھو: تھپاک

تھپالن: (مصدر) تھپکن پاں، پاتھن دا کم کروان

تھپان: (مصدر) کسے کولوں گوہا تھپن دا کم کران

تھپائی: (مو) 1۔ تھپن دا گن، ڈھنگ، کم یاں مزدوری 2۔ کٹائی

تھپڑ: (مذ) دھپھا، چپیڑ، طمانچہ، لپھیڑا، چنڈ

تھپڑ دیون، (محا) مارن کٹن، چنڈ مارن

تھپڑ کھاون، (محا) مارکٹ کھاون، چنڈ کھاون

تھپڑا: (مذ) ویکھو: تھپڑ

تھپڑان: (مصدر) 1۔ تھپڑ لاون، چپیڑ مارن 2۔ مروان 3۔ دستک دین

تھپڑاون: (مصدر) 1۔ شاباش دیون، ہلاشیری دیون 2۔ تھپڑ مارن

تھپڑی: (مصدر) ہولی جیہی چنڈ، تھاپڑی
تھپڑی مارن، (محا) ہولی جیہی چنڈ مارن، تھاپڑی دیون
تھپڑی وجن، (محا) 1- ہولی جیہی چنڈ وجن 2- ہلاشیری ملن
تھپس/ٹھپس: (مذ) موٹا، بھدا، بے ڈول جسم والا
تھپک: (مو) 1- تھپکی، تھاپ 2- تھپڑ 3- دستک
تھپک تھپک، (فم) 1- ہولی ہولی، آہستہ آہستہ 2- چلن ویلے ٹُٹی ہوئی جُتی وچوں نکلن والی آواز
تھپک تھپک کے رکھن، (محا) 1- دھون والے کپڑیاں نوں اِک واری صابن لاون مگروں تھپک کے رکھ دیون 2- بڑے گوہ وچار نال رکھن
تھپک تھپک کے سواون، (محا) تھاپڑی دے دے کے سُلاون
تھپک: (صوت) ٹُٹی ہوئی جستی نال، ٹُرن دی آواز
تھپکا: (مذ) 1- تھپکی، شاباش، تھاپ 2- کھٹکا، دستک
تھپکار: (مو) 1- تھپکن یاں تھاپن دی آواز 2- تھپکی، تھاپ 3- ہلاشیری، شاباش 4- کھٹکھٹاہٹ، دستک
تھپکن/تھپکنا: (فعم) 1- پیار دین یاں حوصلہ ودھاون لئی کسے نوں ہتھ نال تھاپی دینا 2- بچے نوں سواون لئی پیار نال تھاپڑنا
تھپکی: (مو) تھاپڑنا، تھاپی
تھپکی دیون، (محا) تھاپڑی دیون، حوصلہ ودھاون، ہلاشیری دیون
تھپن: (مصدر) 1- تھاپڑنا، تھاپن یاں تھپکن 2- پاتھیاں بناون، گوہا
تھپنا: (مذ) لکڑی دا تھاپی دی شکل دا گھمیار دا اِک اوزار، جیہدے نال بھانڈے دے اندر تھتھوئے دا سہارا لا کے صفائی کردے ہن
تھپنا: (فعم) 1- ہولی ہولی تھاپڑنا 2- گوہے وغیرہ دیاں تھاپیاں بناؤنیاں، تھوپنا 3- گل مڑھنا 4- کُٹنا 5- لپائی کرنا
سر تھپنا، (محا) ذمے لاونا، گل مڑھنا (تہمت، دوس، الزام وغیرہ)
لون تھپنا، (محا) اوہ الزام لاونا جس وچ رائی بھر دی سچ نہ ہووے، انہونی گل کرنا
تھُپنا: (فعم) ہتھاں نال گوبر دیاں تھاپیاں بنا کے دیوار دے نال لانا، مٹی دے گارے نال دیوار پلستر کرنا
تھپنی: (مو) 1- تھاپی 2- ڈنڈا، تھپنا، تھتھرا 3- تھاپن والی
تھپواون: (مصدر) 1- تھاپڑی دواون، ہلاشیری دواون 2- تھپڑ مرواون، گالھاں کڈھواون
تھپوائی: (مو) پاتھن دی مزدوری
تھپوکا: (مذ) 1- تھپکی، تھاپ، تھپ تھپ 2- تھاپڑا
تھپوکڑا: (مذ) ویکھو: تھپکی
تھپوکڑنا: (فعم) تھاپڑنا
تھپوکنا: (فعم) ویکھو: تھپکنا
تھپُوکی: (مو) ویکھو: تھپکی
تھپّہ: (ہند) گُنھے ہوئے گارے یاں گوبر دی اوہ مقدار جیہڑی دوہاں ہتھاں وچ آؤندی ہووے، کندھ وغیرہ لیپن لئی اِک ہتھ یاں دوہاں ہتھاں وچ چک کے لاون دی مقدار
تھپھوکی: (مو) ویکھو: تھپکی
تھپی: (فعم) تھپنا (تھاپنا) دا صیغہ ماضی، تھاپی

تھپے : (ہند) 'تھپا' دی جمع

تھپیرا: (مذ،صفت)1- پتھن والا 2- اِٹاں پتھن والا مزدور

تھپیڑ/ تھپیڑا: (مذ) ویکھو: تھپڑ

تھپیڑ لگن، (محا) 1- نقصان ہوون، صدمہ پہنچن 2- مار پوون

تھپیڑ لگناؔ، (محا) نقصان ہونا، گھاٹا پینا

تھپیڑا وجنا، (محا) نقصان ہونا

تھپیڑے: (مذ) ویکھو: تھپڑ جیہدی ایہہ جمع اے

تھپیڑے وجن، (محا) چنڈاں وجن، مار پون

تھپین: (مصدر) ویکھو: تھپیون

تھپیوَن:(مصدر) 1- پتھیون، گوہیا تھپیا جاون 2- تھپڑ وجن، مار پون

تھ......ت

تھت: (مذ) 1۔ مُورکھ 2۔ لائی لگ خاوند جو عورت دے پچھے لگن والا ہووے

تِھت: (مو)1- قمری مہینے دا دِن 2- مرحوم وڈ وڈیریاں دے ناں تے ہر سال غریباں نوں کھانا کھوانا

تھت گالنا/ تھت ڈوبنا، (صفت) ناش کرنا، انکھ نہ رکھنا، تباہ کرنا

تھت: (صفت) قائم، اچل، ٹھہریا ہویا

تھتا: (مذ) ویکھو: تھتھا

تھتان: (مصدر) ویکھو: تھتاون

تھتاون: (مصدر) بُلھ لمکاون، مونہہ بناون، ناراضی دسّن، تک مونہہ چڑھاون

تھتکار: (مو) 1- تھکن دی آواز 2- حقارت دا اظہار، نفرت، پھٹکار

تھتکار دیؤن، (محا) دُھتکار دیون، نفرت کرن، دِلوں لاہ دیون

تھتکارا: (مذ) 1- تھکن دی آواز 2- بچیاں دی اِک بیماری، مسان

تھتکارا ہو جاون، (محا) 1- تھکن دی عادت ہو جاون 2- مسان ہو جاون

تُھتکارن: (مصدر) تھو تھو کرن، نفرت ظاہر کرن

تھتکاری:(ہ،مو)1- زنجیر، بیڑی 2- چڑیل 3- جوتی بیزار

تھتلاون: (مصدر) تُتلاون، اڑ اڑ کے بولن

تھتھ: (مو) 1- مقررہ سما، متعین سما 2- اٹکنا، رُک رُک کے

تِھتھ بدھن، (محا) شوخی کرن، نخرے کرن، اداواں وکھاون

تِھتھ پتھ، (مو) ٹال مٹول، آئیں بائیں شائیں

تِھتھ پتھ کرن، (محا) 1- ٹال مٹول کرن 2- شرمندہ ہوون 3- ایدھر اودھر ویکھن

تِھتھ پنج، (مذ) بندوبست، پر بندھ، سر بندھ

تھتھ تھتھاونا، (فل) تِلکنا، کھسکنا

تھتھ مارنا، (محا) تھتھلا کے گل کرنا

تُھتھ: (مذ)1- مُورکھ، بے وقوف 2- نامکمل

تُھتھ مُتھ، (صفت) 1۔ چنگی طرحاں نہ بنیا ہویا، بے ڈھول 2۔ ادھورا، نامکمل

تُھتھ مُتھ کرنا، (محا) بنا منصوبے دے کاہلی کاہلی وچ کوئی کم کرنا

تھتھا: (مذ، صفت) لُکنت والا، ہکوا، تھتلا، ہکلا، اڑاڑ کے بولن والا، بالاں دی طرحاں توتلیاں گلاں کرن والا، اوازاں نوں ٹھیک طریقے نال کڈھن دی بجائے غلط طریقے نال کڈھن والا

تھتھا ہوون، (محا) ہکوا ہوون، لُکنت زدہ ہوون، توتلا ہوون

تھتھا: (س) 1- تھڑا 2- گھاہ، ہرے پتّھے اُتے کاغذاں وغیرہ دا ڈھیر 3- کلاوے وِچ آ جان والی چرھی وغیرہ دی تھمی

تھتھا بھرن، (محا) کلاوا بھر کے چکنا (شے)

تھتھا: (مذ) گنّے دا پھوک، پچھی

تھتھا: (مذ) گورمکھی حروفِ تہجی وِچ 'تھ' نُوں تھتھا کہیا جاندا اے

تھتھا متا کرنا، (محا) ٹال مٹول کرنا، آلا ٹالا، لارا لپا لاونا، وِنگی: 'کتنا چر شیر اتھتھا متا کردا رہیا'

تھتھا: (مذ) 1- عقل مند، دانا، سیانا 2- ثابت قدم، مستقل مزاج 3- ٹھکانا، جگہ، مقام 4- رائے، تجویز 5- سیانف دا اظہار

تھتھا تھُما: (پو، مو) کچی اُمید، ہمت تے حوصلے دی کمی

تھتھا تھمبھا: (مذ) عارضی سہارا یاں آرام

تھتھا دھولی: (مو) عزت، پان پت، لحاظ

تھتھا دھولی نہ جانن، (محا) عزت بے عزتی نہ جانن

تھتھا دھولی نہ رکھن، (محا) عزت نہ رکھن، لحاظ نہ رکھن

تھتھاکا: (مذ) پانی وِچ ہتھ پیر مارنا

تھتلان: (مصدر) تُتلان، اڑاڑ کے بولن

تھُسنا: (مصدر) ناراض ہوون، رُسن، مُونہہ وٹن

تھُو: (مو) 1- تھوتھو دی آواز 2- لعنت، پھٹکار 3- نفرت

تھُتھکارا/تھُتھکاری: (مذ، صفت) 1- قابل نفرت، تھکّن دے لائق 2- منحوس 3- نالائق

تھُتھکارنا: (فعم) کسے اُتے ایس واسطے تھکنا کہ نظر نہ لگ جائے

تھُتھل: (صفت) ویکھو: تھتھلا

تھتھلا: (مذ، صفت) گلاں کرن لکیاں جس دی زبان رُک رُک کے چلے، ہکلا، تھتھا

تھتھلانا: (فل) تُتلانا، رُک رُک کے گلاں کرنا، بولن لکیاں زبان دا رُکنا

تھُتھلاونا: (فل) ویکھو: تھتھلانا

تھتھلاہٹ: (مو) زبان دا تھڑکنا

تھتھلُو: (مذ، صفت) توتلا، تھتھا، اڑاڑ کے بولن والا

تھتھلی: (مو، صفت) ویکھو: تھتھلا جیہدی ایہہ تانیث اے

تھُتھلی: (مو) مُونہہ، بُوتھی، تُھتھنی

تھُتھما: (مذ، صفت) ویکھو: تھتھلا

تُھتھنی: (مو) ویکھو: تھوتھنی

تھتھوآ: (مذ) لکڑی دے دستے دا گُھمیاراں دا اِک اوزار جو گولائی دار تھپے وانگ گھڑے دی گولائی دے اندر لا کے اُپروں تھپنے نال صفائی کرن دے کم آوندا اے

تھتھوآ تھپّن، (محا) گُنہگار ہو جاون، مُونہوں گل نہ نکلن

تھتھو تھمبو: (مذ) جُھوٹھی تعریف، خوشامد، جھولی چُکّی

تھتھو تھمبُولاون، (محا) خوشامد کرن، جھولی چُکّی کرن، گلاں باتاں نال خوش کرن

تھتھو تھمی/تھتھو ممو: (مو) 1- تُو تھمبُو 2- روک تھام 3- دم دلاسا، بچ بچا

تھتھو کنا: (فعم) ویکھو: تھپو کنا

تھتھول: (مو) عقل، بُدھ، دانائی، سمجھ

تھتھوں چکن، (محا) عقل توں کم نہ لون، بیوقوفی کرن

تھتھی: (مو، صفت) ہکلی، اڑ اڑ کے بولن والی سوانی، لُکنت والی سوانی

تھتھیار: (صفت) تُتلا، توتلا

تھتھیان/تھتھیانا: (مصدر) 1- رنگے ہتھ پھڑے جانے یاں کسے خوف پاروں حواس گوا بیٹھن، تتلا تتلا کے گلاں کرنا، اڑ اڑ کے گلاں کرن، زبان دا لڑکھڑانا 2- تھتھلان 3- غصے، خوف یاں خوشی دے اظہار دی کیفیت ہیٹھ گل دامُونہوں نہ نکلنا

تھتھیواں: (مذ) توتلاپن، لُکنت

تھتھے پیتھے کرن: (محا) 1- ایدھر اودھر ہتھ مارن 2- نموشی 3- ٹالن

تھتی: (مو) قمری مہینے دا دِن یاں تاریخ

تھ......ٹ

تھٹا: (مذ) ٹھٹھا، مذاق مخول، ہاسا

تھٹن: (مصدر) رچنا، تخلیق

تھٹن ہار/تھٹن ہارا، (صفت) بناون والا، رچن والا

تھٹنا: (فعم) بناونا

تھٹو آ: (مذ، صفت) بنان والا، تخلیق کرن والا

تھٹویا: (مذ) سوانگ، اڈنبر

تھٹّہ: (مذ) پنڈ، بستی، ٹھٹھہ

تھ......د

تھدّا: (مذ) 1- گٹھی، بنڈل 2- پٹھیاں دا مُٹھا

تھدرا: (مذ) بھادروں، بھادوں دا مہینہ

تھدہ: (مذ) چکنا، تیل یاں گھیو نال چوپڑیا ہویا، روغنی، چکنائی، تھِندا

تھِدھا: (مذ) ویکھو: تھدہ

تھِدھائی: (مو) تھندھائی، تھندھا کرن والی کوئی شے

تُھدھکنا: (فل) بچے دا اُوں اُوں کرنا

تھِدّھی: (مو، صفت) تھندی، روغنی، چوپڑی ہوئی

تھِدّھی اُنگل دیون، (محا) 1- فائدہ پہنچاون، سہولت دیون 2- اُچھکل دیون

تھدّے قصے: (مذ، صفت) اُکتاہٹ دا شکار کردین والے قصے، لمے واقعات

تھ......ڈ

تھڈّا: (مذ) 1- ٹھریا ہویا، ٹھنڈ دا ماریا 2- کھجور دے درختاں دا جُھنڈ جو اِکو مُڈھ توں پھُٹ کے بنیا ہووے 3- کھلاں رنگن واسطے کِکر دا سک موہلاں نال (جیہناں دے سریاں اُتے لوہے دے سم چڑھے ہوندے ہن) کٹن لئی وڈے گھیرے دی لکڑی دا زمین وچ گڈیا ہویا اک مُڈھا جس دے چوگرد گھمدے ہوئے کُٹدے نیں 4- وکھو وکھ پنڈاں دی حدنوں وکھریاں لئی نشانی لئی گڈیا گیا وڈا پتھر

تھڈّا: (ج، مذ) ٹھڈا، ٹھیڈا

ٹھڈا تے گڈیا ہک برابر، (اکھا) نویں تھاں تے وسنایاں بوٹے دانویں تھاں تے پنگرنا اکوجیہی اوکھی گل اے

تھڈا ڈیون، (محا) چکر لوانا

ٹھڈا کھاون، (محا) ٹھوکر کھانا

تھڈا مارن، (محا) ناپسند کرنا

ٹھڈے کھاون، (محا) ذلت اُٹھانا، خواری ہونا

تھڈیاں وچ اُڈاون، (محا) ذلت چوں کڈھنا

تھڈکاون: (مصدر) بھٹکاون، ٹُرا ہے پاون، ٹھڑکاون، ڈولاون

تھڈکن: (مصدر) بھٹکن، ٹُرا ہے پون، ٹھڑکن، ڈولن

تھڈکواون: (مصدر) ٹُرا ہے پواون

تھڈکین: (مصدر) ویکھو: ٹھڈکیون

تھڈکیون: (مصدر) ٹھڑکن، بھٹکیون، ٹُرا ہے پون، تھڑکیون

تھڈلوں: (فم) مُڈھوں، مُڈھ توں

تھڈن: (مصدر) سُوئے لاونا (کھجوراں دے)، کھجور نُوں اِک تھاں توں پُٹ کے دُوجی تھاویں لاون داعمل

تھڈواون: (مصدر) پودے نوں اِک تھاں توں دوجی تھاں تے لواون، گڈواون

تھڈھا: (مذ، صفت) ٹھنڈا، ٹھریا ہوا

تھڈھی: (مذ، صفت) ٹھنڈی، ٹھری ہوئی

تھڈی: (مو) 1-بنڈل، گٹھی، گڈی، تہہ در تہہ لگیا، ڈھیر 2-نوٹاں دا بنڈل

تھڈیوں: (فم) مُڈھ توں، شروع توں ای

تھڈیوں لا، (فم) ازلوں، مُڈھ توں، شروع توں

تھ......ر

تھر: (مذ) 1-وجود، جُثہ، توازن 2- آسرا، سہارا 2- پانی یاں دہی دے جمن داعمل، جماؤ، تھکا، تھری

تھر بجھنا، (محا) کسے چیز دا جم کے سنگھنا ہونا

تھر جمن، (محا) برف وانگ جمن

تھر کنباون، (محا) تھر تھر کنباون، ڈراون، لرزاون، تھر تھراون

تھر کنبنا، (فل) ویکھو: تھر تھر کنبنا، ونگی: 'ڈر سنسار لگے تھر تھر کنبن یاں ہتھیار ہتھ آوے' (سیف)

تھر کنبنی، (مو) زور دا کانبا

تَھر: (مذ) سندھ دا اِک ریگستانی علاقہ، تھل، چٹیل میدان

تھر آون، (محا) 1-اوکھے ویلے آون، اوکڑاں آون 2- تھر تھر کنبن 3- راہ وچ ویرانہ آون، تھل آون

تِھر: (صفت) 1-ساکن، خاموش 2- پکا، مضبوط، پختہ 3- قائم، ثابت قدم، مستقل 4- مطمئن

تِھر بناون، (محا) وکھاوے دی شان بنانا، جھوٹھی شان بنانا

تھر چت، (صفت) جس دا چت ستھر ہے، اڈول من والا

تِھر وِنجن، (محا) ہکلا جانا، گھبرا جانا

تھرا: (صفت) ویکھو: تِھر

تھراٹ: (مو) ویکھو: تھر تھراہٹ

تھراسنا: (فل) ویکھو: تھرتھراونا

تھرام: (مذ) 1- آرام، سکون، ٹھہرا 2- آہستگی

تھرام نال، (فم) آرام نال، سکون نال، ہچے نال

تھرانا: (ل) 1- کانپنا، لرزنا 2- بہت خوف کھانا، ڈرنا

تھراون: (مصدر) جماکے رکھن، جوڑ کے رکھن، ٹکا کے رکھن

تھراہٹ: (مو) تھرتھراہٹ، کنبنی، کانبا، کپکپاہٹ، ونگی: 'اجے تھراہٹ پیاراں والی'

تھراہنا: (فل) قائم رہنا، اٹل رہنا

تھِرتا: (مو) ستھرتا، ستھرتا، ٹھہراؤ، ٹکاؤ

تھرتھان: (مو) تھاں، ٹھکانا، گھربار

تھرتھر: (مو) 1- کانبا، کنبنی 2-(فم) بہت ہی کنبدیاں ہویاں 3-(صفت) کنبدا ہویا

تھرتھر کبی، (ہ، مو) اِک پرندجو ہر ویلے ہوا وچ تھرتھراندا رہندا اے

تھرتھر کنبنا/تھرتھر کرنا، (محا) 1- ڈرپاروں یاں ٹھنڈ نال کنبن دی حالت 2- بہت زیادہ کنبنا

تھرتھراونا: (فل) کنبنا، تھرتھر کرنا

تھرتھراہا: (ہ، صفت) لرزاں، کانپیا ہویا

تھرتھراہٹ: (مو) کانبا، کنبنی

تھرتھرن: (مصدر) کنبنا، تھرتھر کرنا

تھرتھری: (مو) 1- کنبنی، ڈر (چھڑنا، چھٹنا، لگنا) 2- تاپ

تھرتھری چھُٹن، (محا) کانبا لگن، بہت زیادہ پالا لگن، کانبے دا بخار چڑھن

تھرتھل: (مذ) 1- افراتفری، درہمی برہمی، ہلچل، ہیٹھلی اُپر 2- بھچال، زلزلہ 3- ڈر، خوف، گڑبڑ 4- بوکھلاہٹ، گھبراہٹ، پریشانی، ونگی: 'تھرتھل پایا وِچ سارے آتن، ہسی نُخن الائیا' (دمو)

تھرتھلا: (مذ) ویکھو: تھرتھل

تھرتھلاون: (مصدر) ہلچل مچاون، اُتے تھلے کراون، اُلٹ پُلٹ کراون، اُتھل پتھل کراون

تھرتھلنا: (فل) کنبنا، گھبرا جانا، افراتفری مچنا، ونگی: 'قادر یار غلام بے ہوش ہوئی صورت ویکھ سینا تھرتھرلیا ای' (قادر یار)

تھرتھلی: (مو) زلزلہ، دھرتی دا ہلنا، بھونچال

تھرتھلی مچانا، (محا) اَنت مچانا، افراتفری کرنا

تھرتھلی مچنا، (محا) ہلچل مچنا، کھلبلی ہونا، بھاجڑ پینا

تھرتھیلا: (مذ) 'تھرتھراون' توں، کنبن، ڈولن، ہلّن

تھرڈ (Third): (انگ، مذ) تیجا، تیسرا

تھرڈ ڈویژن، (انگ) امتحان وچ تیجے درجے دے نمبر لین والا، درمیانی یاں ماٹھی کارکردگی وکھاوَن والا

تھرڈ کلاس، (صفت) نکما، بھیڑا، گھٹیا، تیجا درجہ

تھرڈن: (مصدر) 1- تِلکن، ڈگمگاون 2- ٹھوکر، کراہے پون، گمراہ ہوون

تھرّ اونا/تھرراونا: (فل) 1- تھرتھر کنبنا 2- ہلنا، ڈولنا 3-(فعم) ہلونا دینا، ہلانا

تھرراہٹ: (مو) تھرتھراہٹ، کنبنی

تھرڑاون: (مصدر) ڈراون، دھمکاون، تراہ کڈھن

تھرکاونا: (فعم) ہلاونا

تھرکن: (مو) کنبنی، کانبا

تھرکن: (مصدر) 1۔ کنبنا، ہلنا، ڈولنا، تھرکنا 2۔ نچن ٹپن وچ چنگی طرحاں انگ پھڑکاونا

تھرکنا: (فل) 1۔ تھڑکنا، کنبنا 2۔ ہلنا، ڈولنا 3۔ ٹھمک ٹھمک کے نچنا

تھرکا دیوَن، (محا) 1۔ تھڑکا دیون، ہلا دیون 2۔ کراہے پادیون، گمراہ کر دیوَن

تھرکے تھرکے، (فم) کنبدے ہوئے، تھرتھراندے ہوئے

تھرکنبا: (صفت) بید، بینت دا درخت چک پاروں قدرتی طور تے کنبدا رہندا اے، انج جاپدا اے جیویں سردی نال کنب رہیا اے، ونگی: 'بیدے نوں تھرکنبا لگا خوف خدا دیوں ڈر کے'

تھرما: (مذ) چٹے کپڑے دی اوہ پھلکاری جس دے اُتے رنگدار ریشم نال ورلیاں بوٹیاں یاں چارخانے کڈھے ہوندے نیں

تھرمار: (مذ) گھاہ دی اک قسم

تھرمامیٹر (Thermometer): (انگ، مذ) درجہ حرارت اتے خاص کرکے بخار ویکھن دا آلہ، تاپ میچو

تھرموس (Thermos): (انگ، مذ) اک قسم دے دوہرے شیشے دی بوتل جس وچ پائی گئی چیز اُتے باہر دے درجہ حرارت دا چھیتی اثر نہیں ہوندا

تھرموس فلاسک (Thermos Flasc): (انگ، مو) ویکھو: تھرموس

تھرن: (مصدر) ٹھہرن، رُکن

تھرن تھرن، (فم) ویکھو: تھرتھر، ونگی: 'جیہناں یتی ہے سکھے وچ بے ایمانی، اوہناں کنبدے ہے تھرن تھرن جاتا'

تھرن: (مصدر) 1۔ پانی وغیرہ دا نترن، گند مند تھلے بہہ جاون 2۔ سکن، خشک ہوون

تھرنا: (فل) 1۔ ستھر ہونا، قائم ہونا 2۔ بدو بدی وڑ جانا 3۔ نشانہ خطا ہو جانا

تھڑ بانا، (محا) ڈگمگانا

تھرنیل: (مذ) اک قسم دا چھوٹا جا بوٹا جس دے پھل دا مُربہ بن دا ہے ایہہ عام طور تے 6000 فٹ دی اُچائی تے ہوندا ہے

تھرور: (مذ) اِک قسم دا پہاڑی رُکھ جیہدا پھل مِٹھا ہوندا تے مربہ پاون دے کم وی آوندا اے

تھرہر: (مذ) 1۔ کانبا، کنبی 2۔ کھڑکا

تھری: (مو) ملائی، کریم، چاء یاں دُدھ دے اُتے دی پتلی جیہی جھلی

تھری جمنا، (محا) دُدھ تے ملائی دا جمنا، گاڑھا ہونا، دہی جمنا

تھری ناٹ تھری (Three Knot Three)، (انگ، مو) اک قسم دی ریفل

تھری: (مو) داتری یاں کرپان دی مُٹھ

تھریر: (فم) ویکھو: تھرتھر، ونگی: ''بسر دھعن دے انداز وچ جذبے دا تھریر کنبنا''

تھریڑ: (مو) 1۔ گھاٹا، نقصان، کمی، تھوڑ 2۔ حاجت، ضرورت، لوڑ

تھریڑا: (مذ، صفت) دوجیرے تھوڑا، بہت گھٹ، بہت تھوڑا

تھ......ڑ

تھڑ: (س) 1۔ اُچی پدھری تھاں، چونترا، چوسترا2۔ گورو دی مقدس تھاں

تَھڑ: (مو) کسے کم وِچ برکت نہ ہونا

تُھڑ: (مو) 1۔ 'تھوڑا' دی تخفیف، گھٹ، کم، بھورا کُو 2۔ غریبی 3۔ گھاٹ، کمی، گھاٹا، نقصان، خسارہ 4۔ ضرورت، لوڑ5۔ طلب، چاہت

تُھڑ پُونجیا، (مذ، صفت) تھوڑی پونجی والا، گھٹ راس والا

تُھڑ پینا، (محا) گھاٹ ہونا

تُھڑ جاون، (مصدر) گھٹ جاون، کمی آ جاون، ہتھل ہو جاون

تُھڑ دِلا، (مذ، صفت)1۔ بزدل، ڈرپوک2۔ تنگ دِل والا، کم ظرف، کمینہ، کنجوس

تُھڑ دِلی، (مو، صفت)1۔ بزدلی 2۔ کمینگی، کم ظرفی

تُھڑ ماری جانا، (محا) کمی ہونا، گھاٹا ہونا

تُھڑ ہمتا، (مذ، صفت) گھٹ ہمت والا

تھڑا: (مذ) لدّو جانور (کھوتے، خچر وغیرہ) دا ساز جیہڑا پیڑھے ٹاٹ یاں جت دا بنیا ہوندا ہے ایس نوں اُتے پا کے کس دِتا جاندا ہے، تا ں جے اوہدا لک وزن دی سختی نال زخمی ہوون توں محفوظ رہ سکے، زین، کاٹھی

تھڑا پانا، (محا) 1۔ سوار ہونا 2۔ کسے تے بوجھ پانا3۔ ویلے کویلے کم لینا

تھڑا: (مذ) اُچی تھاں، گھر وغیرہ دے باہر بنیا ہویا چبوترہ

تھڑا دیوَن، (محا) حملہ کرن واسطے کسے دے راہ وچ بہہ جاون

تھڑا مَلّن، (محا) 1۔ ناکا بندی کرن، راہ ڈکن 2۔ کسے دی تھاں تے قبضہ کرن

تھڑاکا: (مو) کمی، گھاٹا، کسر

تُھڑاون: (مصدر) ویکھو: تُھڑاونا

تُھڑاونا: (فعم) کسے نوں تُھڑ پاونا

تھڑاونا: (فعم) 1۔ تھڑکاونا 2۔ دِل ڈھاہنا

تُھڑاویا: (صفت) کمی دا شکار، جیہنوں پیسے یاں اشیائے ضرورت دی تھوڑ ہووے

تھڑتھڑ: (فم) ویکھو: تھرتھر

تھڑتھڑ کنبن، (محا) کنبنا، کانبا لگنا (بخار وِچ)، ٹھنڈ نال بہت زیادہ کنبن

تُھڑدا: (صفت) تُھڑیا ہویا، لوڑ وند، مُحتاج

تھڑک: (مو) 1۔ تھڑکن دا عمل 2۔ ڈگمگاہٹ، گمراہی 3۔ بُھل، غلطی، سہو

تھڑوک: (مو) ویکھو: تھڑک

تھڑک جاون، (محا) 1۔ اُک جاون، بُھل جاون، کُراہے پے جاون 2۔ہل جاون

تھڑکاون/تھڑکاونا: (مصدر) 1۔ اُکاونا، گمراہ کرنا 2۔ تِلکاونا، قائم نہ رہن دینا 3۔ پیروں کڈھ دینا 4۔ اشانت کرنا، بے چین کرنا، ونگی: 'چنگے چنگے عالم وزاہد رستے تھیں تُھڑکائے' (گل)

تھڑکن: (مصدر) کنبن، کانبا تگن (بخار وچ)، بہت زیادہ کنبن، سردی یاں خوف نال تھرتھر کنبن

تھِڑکن: (مصدر) 1- پھسلن، تِلکن 2- اُکھڑن 3- ہِل جاون 4- اُٹھن یاں ڈول جاون 5- اپنی تھاں توں ہل جاون

تھُڑکن: (مصدر) ویکھو: تھِڑکن

تھِڑکن/تھِڑکنا: (مصدر) 1- رُکنا 2- تِلکنا، قائم نہ رہنا 3- اپنے مذہبی اصولاں توں ڈگنا 4- اشانت ہونا، بے چین ہونا

زبان تھِڑکنا، (محا) گل کردے کردے رُکنا

تھِڑکن/تھِڑکنا: (مصدر) مالی حالت وچ زوال آنا، ہتھ تنگ ہونا، بمشکل گزارہ ہونا

تھِڑکنی: (مو) تِلکنا یاں پھسلنا

تھِڑکو: (صفت) تھِڑک جان والا، بے اصولا

تھڑکواں: (مذ، صفت) ویکھو: تھِڑکو

تھُڑکاون: (مصدر) 1- اپنی تھاں توں ہلاون دا کم کراون 2- ہلاون، اُکاون، گُراہے پاون، تھُڈ کراون، تھڑکاون

تھڑکونا: (فعم) ویکھو: تھڑکاونا

تھُوم تھڑا کرنا: (محا) لعنت ملامت کرنا، تھوتھو کرنا

تھِڑن: (فل) کسے چیز دے پچھے پینا

تھِڑن: (مصدر) 1- گُراہے پین، گمراہ ہوون 2- کنبن، ڈولن، ہِلن 3- ڈرن 4- نیت وِگڑن

تھُڑن: (مصدر) ویکھو: تھُڑنا

تھِڑن/تھِڑنا: (فل) 1- ڈرنا 2- اُکنا 3- تِلکنا، قائم نہ رہنا 4- اپنے مذہبی اصولاں توں ڈِگنا 5- بے چین ہونا 6- کھنڈنا

تھِڑن/تھِڑنا: (مصدر) 1- گُراہے پین، نیت وِگڑن، گمراہ ہوون 2- کنبن، ڈولن، ہِلن 3- ڈرن 4- پچھے رہ جانا، سر ہونا، لیٹ ہو جانا، وقت توں فائدہ نہ لینا 5- فرق پینا

تھُڑن/تھُڑنا: (مصدر) 1- گھٹنا، گھٹ ہونا 2- ضرورت مند ہونا

تھُڑ جاون، (محا) 1- تھِڑک جاون، بھٹک جاون 2- گھاٹ ہوون، کمی ہوون 3- گھٹ جاون، پورا نہ ہوون

تھُڑو: (مذ) لعنت، پھٹکار

تھُڑو تھُڑو، (فم) ویکھو: تھُڑو

تھُڑو: (صفت) 1- تھوڑا 2- ضرورت مند 3- کنگال

تھُڑوان: (مصدر) 1- تھوڑا کروان، گھٹوان، کمی کراون 2- ڈروان 3- محتاج کروان

تھِڑواں: (مذ، صفت) 1- تِلکواں، ڈگمگان والا 2- ڈِھل مِل

تھُڑواں: (مذ، صفت) تھوڑا رہ جاون والا، ناکافی

تھُڑوں: (مو) گھاٹ، تھُڑ

تھُڑوں کٹنا، (محا) غریبی وچ دن گزارنا

تھڑھا: (س، مذ) 1- اُچی پدھری تھاں، چبوترا، تھڑا 2- گورو دا استھان

تھڑھا بیٹھنا، (محا) چوراں توں راکھی لئی پنڈ دے باہر پہرہ لگنا

تھڑھا پُوجنا، (محا) 1- کسے نوں گورو یاں روحانی رہبر منا 2- گورو گدی پُوجنا

تھڑھی: (مو) چھوٹا تھڑا، چھوٹا چونترا

تھَڑیوں: (مو) ویکھو 'تھڑی' جیہدی ایہہ جمع اے

تھڑی: (مو) 1- دروازے اگے بنائی ہوئی چوڑی تھاں، پکی 2- اوٹھ دے کجاوے دا اک پاسا

تھُڑی: (فعل) 1- کنبنی، ڈرن 2- گبراہی 3- نیت دا وگاڑ

تھُڑی: (مو) 1- گھاٹ، تھوڑ، کمی، تنگی 2- بدنامی، ذلت، رسوائی 3- گھٹی ہوئی، گھٹ گئی ہوئی

تھُڑی تھُڑی کرن، (محا) توئے لعنت کرن، بُرا بھلا آکھن

تھُڑی تھُڑی ہونا، (محا) رُسوائی ہونا، بدنامی ہونا

تھڑے: (مذ) 1- تھڑا پلان، گدے دی پٹھ تے پاون والا گدا 2- کچا کاروبار، (تھڑے تے کم)

تھڑے بہون، (محا) راہ ڈکن، دُشمن دی گھات وِچ بیٹھن، ناکا بندی کرن

تھڑے پاونا، (محا) اک رسم جس مطابق ویاہ وچ تھوڑے دن رہ جان تے مُنڈے کُڑی نوں باہر نکلنا تے ہسنا بولنا منع کر دِتا جاندا ہے

تھڑے پے وجن، (محا) مصیبت آ پینا

تھڑے توں نہ لنگھن دیوَن، (محا) نیڑے نہ لگن دیون، نفرت کرن

تھڑے دار، (صفت) 1- چوکیدار 2- تھڑا ملن والا، ناکے تے بیٹھن والا

تھڑے مارن، (محا) ناکا بندی کرن، روک بناون

تھُڑے: (مذ) تھُڑیا دی جمع

تھُڑے تھُڑائے لوک، (فم) غریب غرباء، ماڑے

تھُڑے ہوئے دا علاج اے، تھڑے ہوئے دا نہیں، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ صبر کرن والے دی تھوڑ پوری ہو جاندی اے پر جیہڑا بندہ ہر ویلے ای جھولی تکی پھرے اوہدی تھوڑ کدی پوری نہیں ہوندی تاں آکھدے نیں

تھُڑیا: (مذ، صفت) جیہنوں تھوڑ آئی ہووے، گھاٹ کھادا

تھُڑیاں: (مو) 1- تھُڑیا ہویا ہون دی حالت، گھاٹ، کمی، تھوڑ 2- 'تھُڑی' دی جمع، بدنامی، ذلت، الزام

تھُڑیاں دھرن، (محا) الزام لاون، تہمتاں لاون

تھُڑیاں دے گُرم والے، جوگاں دیندے واہن نوں، کھوہ دیندے گھڑمالے، (اکھا) جدوں کسے ہیٹے غریب آدمی نوں کوئی امیر آدمی اپنی کُڑی دا ساک دے دیوے اتے نالے ہور مدد وی دیوے تاں کہندے نیں

تھڑیپا: (مذ) تھپڑ، دھپھا، ونگی: 'کسوٹی تے پورا اُترے ایوں تھڑپے کھاکے'

تھُڑیرا: (مذ، صفت) تھوڑا کو، بھورا جنا

تھُڑیل: (صفت) جس نوں تھُڑ ہووے، لوڑ وند

تھُڑیوَن: (مصدر) 1- گھٹ جاون، کمی آجاون، تھُڑ جاون 2- غریب ہو جاون، ضرورت مند ہو ون

تھِگڑی: (مو) 1- کپڑے نوں ٹاکی لانا، پیوند لانا، تھگوی 2- تھوڑے خرچے دا کیتا کم

تھک تھِگڑی، (مو) تھک دا رفو کرنا، گلاں نال کم چلانا

تھ......ک

تھک: (مو) تھکاوٹ، کس، کسا

تھک ٹُٹ جانا، (محا) تھک کے چُور ہو جانا، ساہ ست نہ رہنا

تھک جانا، (محا) تھکنا، ماندہ ہو جانا

تھک کے بیٹھ جاون، (محا) جی چھڈ دیون، ہار کے بہہ رہون، عاجز ہو کے کم نہ کرن

تھک کے چُور ہونا، (محا) بہت زیادہ تھک جانا

تھک لتھنا، (محا) ویکھو: تھک کے چور ہو جانا

تھک لہنا، (محا) ویکھو: تھک کے چُور ہونا

تھک لہون، (محا) تھکن لہہ جاون، کس لتھن، تازہ دم ہوون

تھک مٹانا، (محا) تھکن دور کرنا

تھک ہُٹ جانا، (محا) ویکھو: تھک ٹُٹ جانا

تھک: (مو) تھاں، ٹھکانا، جگہ

تھک: (فعم) 'تھکن' مصدر توں امر، مونہہ دا لیس دار پانی، رال، مُونہہ دا لعاب

تھک اُچھالن، (محا) 1- بکواس کرن، بیہودہ بکن 2- دُوجے نوں طنز کرن، چوبھ لاون، ٹچکر کرن 3- گند اُچھالن، بدنام کرن، تُہمت لاون

تھک بند کم کرنا، (محا) تُھک نال جوڑ دینا، بودا کم کرنا، ناپائیدار کم کرنا

تھک پونجی نصے کھانی، (اکھا) جدوں تھوڑے روپے وجھوں ویاہ کرن دا کوئی لابھ نہ ہووے اودوں کہندے ہن

تھک پھٹ کرنا، (محا) 1- پھنکارنا 2- جھاڑ پاونا، جھاڑنا 3- ہتدنا

تھک تھک ہونا، (محا) بے عزتی ہونا

تھک تھکان، (محا) تھوتھو کرن، نفرت دا اظہار کرن، تھک سُٹن

تھک تھگڑی تے کم چلانا، (محا) جیویں تیویں کم چلانا

تھک تھمبن لاون، (محا) للوپتو کرنا، ناپائیدار کم کرنا

تھک چٹن، (محا) بے عزتی قبول کرنا

تھک داڑھی فٹے مونہہ، (اکھا) جدوں کسے تے لعنت پاونی ہووے تاں آکھدے ہن

تھک دان، (مذ) اوہ بھانڈا جیہدے وچ تھک یاں پان دی پیک وغیرہ سُٹی جاندی اے

تھک رِڑکن، (محا) 1- فضول گلاں کرن، گند بکن 2- گل پیہن پاون، اِکو گل بار بار کری جاون

تھک سٹن، (محا) نفرت نال ٹھکرا دینا

تھک سٹنا، (محا) 1- نفرت نال ٹھکرانا 2- پرانی عمارت دا نویں مرمت کیتے ٹکوے توں الگ کر دینا

تھک سٹ کے چانا، (محا) بہت چھیتی واپس آون دا اقرار کر کے جانا

تھک کے چٹن، (محا) دُھتکاری ہوئی شے قبول کرنا

تھک کے چٹنا، (محا) 1- کوئی شے دے کے واپس لینا 2- مُکر جانا، وعدہ کر کے مکر جانا

تُھک کے چھڈّن، (محا) 1۔ ذلیل کر کے چھڈّن، بدنام کر دین
2۔ نفرت کرن

تُھک کے ستّو گِلے کرن، (محا)1۔ کچّا یاں نکمّا کم کرن، بے
وقوفی دا کم کرن 2۔ کنجوسی کرن

تُھک لا کے چھڈّن، (محا) 1۔ داغی کرن، جوٹھا کرن 2۔ ذلیل
کرن، بے عزت کرن

تُھک لا کے رکھن، (محا) 1۔ کنجوسی نال جمع کرن 2۔ ڈھیر
حفاظت نال رکھن

تُھک لانا، (محا) 1۔ دھوکھا دینا 2۔ ٹھگنا، نقصان کرنا 3۔ ٹالنا
4۔ ہرادنا

تُھک لاون، (محا) ویکھو: تُھک لانا

تُھک لک، (فم) ایویں، مفت، بنا پیسے

تُھک لگاونا، (محا) ویکھو: تُھک لانا

تُھک لگنا، (محا) 1۔ دھوکھا کھانا 2۔ نقصان ہونا

تُھک لواون، (محا) 1۔ دھوکھا کھاون، داء تھلّے آون 2۔ دُوجے
کولوں نقصان اپڑاون، ہرجانہ پواون

تُھک مارن، (محا) دفع کرن، ترک کرن

تُھک مِٹھا کرن، (محا) 1۔ مُونہہ مِٹھا کرن، تھوڑی جیہی کوئی مٹھی
شے کھاون 2۔ مٹھیاں مٹھیاں گلّاں کرن، لاڈ پیار کرن 3۔ جھوٹھیاں
گلّاں کر کے سواد لوّن

تُھک نال تیل بلن، (محا) تھوڑے خرچے نال بُہتا کم ہوون

تُھک نال وڈّے پکاون، (محا) 1۔ معمولی جہی محنت نال بُہتا
فائدہ حاصل کرن 2۔ گلّاں گلّاں نال کم کڈھن دی کوشش کرن

تُھک نال وڑیاں تلن، (محا) صرفے توں کم لوّن، کنجوسی کرن،
تھوڑے خرچ نال وڈا کم کرن دی کوشش کرن

تُھک ولوڑن، (محا) 1۔ بک بک کرن، بکواس کرن 2۔ فضول
کم کرن

تھکا: (مذ) تھر، جماؤ

تھکا بجھنا، (محا) تھر بجھنا، جم کے تہہ بجھ جانا

تھکا بنھ جانا، (محا) ویکھو: تھکا بجھنا

تھکا/تھکّا: (صفت) تھکیا ہویا، سُست

تھکا ٹُٹنا، (صفت) تھکیا ہویا

تھکا دیون، (محا) 1۔ ہمبھا دیون، عاجز کر دیون 2۔ تنگ کرن،
زچ کرن

تھکا مارنا، (محا) بہت زیادہ تھکاونا

تھکا ماندہ، (صفت) تھکیا ٹُٹیا، ہاریا ہُٹیا

تھکّا: (مذ) تھاں، ٹھکانا

تُھکّا: (مذ) تُھک، لعاب

تُھکّا فضیحت، (مو) بزادری، بے عزتی، بدنامی

تُھکّا فضیحتی، (مو) بدنامی، جھگڑا، بکھیڑا

تھکان: (مو) تھکاوٹ، تھکیواں

تُھکان/تُھکانا: (مصدر) تُھکاونا، دم کروانا

تھکاند: (مو) تھکان، تھکن، ماندگی

تُھکّاں: (مو) 'تُھک' دی جمع، لعاباں، رالاں

ٹُھکاں پیلیاں، (محا) لعنتاں پینا، اوئے توئے ہونا

ٹُھکاں پُھٹن، (محا) 1- مُونہہ وِچوں جھگ نکلن 2- غصے نال اَچی اَچی بولن

ٹُھکاں سِٹنا، (محا) نک چڑھانا، گِھر ناکرنا، نفرت کرنا

ٹُھکاں موڈھے توں سُٹنا، (محا) آکڑے پھرنا

ٹُھکاں مُونہہ پینا، (محا) کسے دی بندا کرن نال اپنی بندا ہونا

ٹُھکاں نال وَڑے پکانا، (اکھا) 1- عملاً کوئی کم نہ کرنا تے صرف گلاں نال ای کم چلانا 2- گھٹ خرچے توں وڈا کم لینا

ٹھکاوا: (مذ) 1- تکان، تھکاوٹ، بیزاری، اُکتاہٹ 2- (صفت) تھکا دین والا، بیزار کُن

ٹھکاوٹ: (مو) تھکن، تھکیواں

ٹھکاون: (مصدر) ہمباون، اُکاون، بیزار کرن، ماندہ کرن، تھکا دیون

ٹُھکاون: (مصدر) 1- مُونہوں ٹُھک سٹاون، مُونہہ وِچوں نکلن والی جھگ باہر سٹاون 2- نفرت کراون 3- دھوکھا دواون

ٹُھکاونا: (متعدی المتعدی) 1- ٹُھک سٹواونا 2- دھوکھا دوانا

ٹھکاؤ: (مذ) تھکاوٹ، تھکان، تھکیواں

ٹھکاؤٹ: (مو) تھکاوٹ، تھکن

ٹھکاؤنا: (فعم) 1- دُوجے کولوں بہت کم لے کے اوس وِچ ہور کم کرن دی ہمت نہ رہن دینا 2- اکاونا، دِق کرنا، تنگ کرنا

ٹھکائی: (مو) تھکن، تھکیواں، ہمباء

ٹُھکائی: (مو) 1- تُف، لعنت 2- ٹھکوان دی اُجرت 3- (صفت) ٹُھکن دے قابل، نفرت دے قابل (بندہ)

تھکت: (صفت) تھکیا ہویا

تُھکڑاونا: (فعم) تھڑکاونا، ونگی: 'صراط المستقیموں سانوں بالکل نہ تُھکڑاوے' (گل یوسف)

تُھکڑنا: (فل) تھڑکنا، کُراہے پینا، ونگی: 'آہرن توں ٹُھکوی سٹ مدان دی، چونڈی گئی چھٹ جمور دی'

تھکڑواون: (مصدر) تھڑکواون، اُکواون، کُراہے پواون

تھکڑی: (مو، صفت) تھکی ہوئی

تھکّل: (صفت) تھکن والا، تھکیا ہویا، سُست

تھکّل مَنّنا، (محا) ہار منّنا، اپنی غلطی تسلیم کرنا

تُھکّل: (مذ، صفت) ہر ویلے تُھکن والا، تُھکو

تُھکّل کُجّا، (مذ، صفت) جس دے مُونہہ وِچوں بولن لگیاں تُھک ڈِگے

تُھکم تُھکا: (فم) 1- تُھو تُھو کرن دا عمل یاں حالت 2- گالھ مندا، لڑائی بھڑائی، لعن طعن

تھکن: (مصدر) 1- تھک جاون، ہمبھن 2- عاجز آ جاون، بیزار ہوون، اُکتا جاون، اُکن 3- طاقت نہ رہون 4- جی ہارن

تھکن اُتارن، (محا) آرام کرن، ساہ لون، تازہ دم ہوون

تھکن اُترن، (محا) تھکاوٹ دور ہوون، تازہ دم ہوون

تُھکن: (مصدر) تُھک سُٹن، مُونہہ وِچوں لعاب کڈھن

تھکنا: (فل) 1- عاجز ہونا، اُکتا جانا 2- ماندہ ہونا، زور ختم ہونا، ناتواں ہونا 3- ہمت ہار جانا، حوصلہ ڈھاہ بیٹھنا 4- کم کردے کردے جسم دا

ہور کم کرن دے لائق نہ رہنا، تھکاوٹ ہونا

تھکنا ٹرُٹنا، (محا) بہت محنت مشقت کرنا، تھکن نال چور ہونا

تُھکنّا: (فعم) 1۔ مونہوں تُھک کڈھ کے باہر سُٹنا 2۔ نفرت تے حقارت دا اِظہار کرنا 3۔ رد کر دینا، چھڈ دینا 4۔ بے عزتی کرنا

تُھکنا نہ، (محا) 1۔ پرواہ نہ کرنا، ذرا خیال نہ کرنا 2۔ کسے دی امیری توں اُکا متاثر نہ ہونا

تھکّو تھوڑیا: (مذ) لُکن میٹی وچ کسے کھلاڑی دا متھویں جگہ نوں ہتھ لاون دا عمل

تھکو تھوڑیا کھیڈن، (محا) لُکن میٹی کھیڈن

تھکّو تھوڑیا لاون، (محا) ویکھو: تھکو تھوڑیا کھیڈن

تھکواون: (مصدر) 1۔ تھکاوٹ چڑھواون، ہمبھواون 2۔ بیزار کرواون، اُکواون 3۔ عاجز کرواون، جی ہرواون

تُھکواون: (مصدر) 1۔ وعدے توں پھرن دی سزا بھگتن 2۔ بے عزتی کروان، ذلیل ہوون 3۔ گل اُگلواون

تھکولا: (مذ) اِک قسم دا چھوٹا درخت جو شوالک دیاں پہاڑیاں وِچ دریا جھناں دے کنڈھے ملدا اے، ایس دی لکڑی بالن اتے کولا بناون دے کم آوندی اے، درینڈو

تُھکویں: (فم) تُھک نال

تُھکّویں وڑے پکاونا، (محا) گلّاں گلّاں نال کم کرنا، بغیر کُجھ خرچ کیتے کم کڈھن دی کوشش کرنا

تھکّی: (مو، صفت) 'تھکنا' دے صیغہ مونث دا ماضی روپ، تھکّی (سوانی)

تھکی ٹرُٹی کبھنا، (محا) (سوانی دا) تھک ٹُٹ جانا

تھکی لہنا، (محا) بہت تھک جانا

تھکّی: (صفت) تھوکی، تُھک سُٹی؛ 'تُھکنا' دا مونث رُوپ

تھکے: (مذ) تھکاوٹ، تھکّن، ماندگی

تھکے: (مذ) 'تُھکنا' دا صیغۂ ماضی، رد کیتے، چھڈ دِتے

تھکیا: (مذ، صفت) 'تھکنا' دا ماضی رُوپ، تھکیا ہویا، اُکیا ہویا

تھکیا اُوٹھ سراں لبھے، (اکھا) جدوں کوئی کم کردا کردا اَک جاوے اتے اوس توں پچھا چھڈاون دی کوشش کرے تاں آکھدے نیں

تھکیا ٹرُٹیا، (مذ، صفت) تھکیا ہاریا، تھک ہار گیا، بہت تھکیا ہویا

تھکیا ٹُٹیا، (صفت) ویکھو: تھکیا ٹرُٹیا

تھکیا ڈھگّا، (مذ، صفت) نکما، سُست، کم چور، آلکسی

تھکیار: (مو) سُستی، کاہلی

تھکیان: (مو) ہمبھا، تھکاوٹ، اُکتاہٹ، تھکیواں

تھکیڑ: (مو) تھکیواں، تھکاوٹ، ونگی: 'جاوے کُل تھکیڑ جاں صورت تیری نظر آوندی' (گل)

تھکیڑا: (مذ) تھکیواں، تھکاوٹ، ہھن، کَس

تھکیل: (مذ، صفت) ویکھو: تھکیلا

تُھکیل: (صفت) 1۔ قابلِ نفرت 2۔ منحوس

تھکیلا: (مذ، صفت) جو چھیتی تھک جاوے، تھکیلا، سوہل مزاج والا

تھکیماں: (مُل) ویکھو: تھکیواں

تھکّیں: (فم) تھک نال

ٹھکیں ستو گھولن، (محا) 1- کچا یاں نکما کم کرن 2- کنجوسی کرن

ٹھکیں وڑھے تلن، (محا) 1- گلاں گلاں نال کم کرن 2- بے

دُنی دا کم کرن 3- کنجوسی توں کم لون

ٹھکو: (مو) ویکھو: تھکیان

تھکو لہنا، (محا) 1- تھکاوٹ دُور ہونا 2- محنت دا پھل یاں

معاوضہ ملن نال سکون تے مسرت حاصل ہونا

تھکواں: (مذ) 1 تھکاوٹ، تھکن، تھک 2- اُداسی، بیزاری، اُکتاہٹ

تھکواں چڑھن، (محا) تھک جاون، تھکاوٹ ہو جاون، ہمبھ

جاون، کس چڑھن

تھکواں لہہ جاون، (محا) تھکاوٹ دُور ہو جاون، تازہ دم

ہو جاون

تھکویں: (مذ) 'تھکاوٹ' دی جمع، بہت تھکاوٹ ہونا

تھکویں نال چور ہونا، (محا) بہت زیادہ تھک جانا

تھکویں نال چُور ہوون، (محا) بُہت زیادہ تھک جاون،

ہمبھ جاون

تھکیوں: (مذ) تھکواں، تھکاوٹ

تھ......گ

ٹھگانے: (فم) دھگانے

ٹھگو: (مذ) 1- معمولی یاں گھٹیا کپڑا، لباس 2- کپڑے دا ٹوٹا، لیر

ٹھگو پیر، (صفت) اوہ پیر جیہدے مزار اُتے لوکی ٹھگویاں دا

[illegible] جاون

تھگو تھلی، (مو، صفت) موٹی عورت، تُھلھی زنانی

تھگڑا: (مذ) ویکھو: تھگو جیہدا ایہہ مکبر اے

تھگڑی: (مذ) 1- تھگلا، ٹلا، لیڑا، کپڑا 2- بھگل، کھیس 3- لستا، ماڑا

کپڑا 4- جوڑ، کپڑے دا گانڈھا 5- پاٹے پُرانے کپڑے دی ٹاکی

تھگڑی لانا، (محا) 1- پیوند لانا 2- باہم جوڑنا، مِلانا 3- وِگڑی ہوئی

گل نُوں بنانا 4- کسے دے راز تے پردہ پانا

تھگڑی نکلن، (محا) چھِڑ جانا، وِگڑ جانا

تھگڑے: (مذ) 'تھگڑا' دی جمع، کپڑے، لیڑے، پہناوے

تھگلا: (مذ) ٹاکی، کپڑا، ونگی: 'تکے بھورا تھگلا اُپر، اوہو لوک دوالے'

(سیف)

تھگلی: (مو) تھگڑی، پاٹے ہوئے کپڑے تے لگی ہوئی لیر، ٹاکی

تھگڑی، چادر

تھگلی لاونا، (محا) بہت مشکل کم کرنا

تھ......ل

تھل: (مذ) 1- ریتلا علاقہ، ریگستان، صحرا، ریتلی تھاں 2- دریائے

جہلم تے دریائے سندھ دا وچکارلا غیر کاشت علاقہ 3- پہاڑاں وچ

وادی یاں میدان جیہڑا قابلِ کاشت ہووے، پہاڑاں دی زرعی

زمین 4- شیر دے رہن دی تھاں

تھل بار، (مذ) پنجاب دیاں باراں وچوں اک بار، سندھ دا علاقہ

تھل بجھنا، (محا) گاڑھا ہونا، جمنا

تھل بیڑا، (مذ) 1- ٹھہرن دی تھاں 2- بندرگاہ، گھاٹ 3- اتا پتا،

سراغ 4۔ کشتی، بیڑی، ٹلا، چھوڑا

تھل بیڑا تباہ ہوون، (محا) سارا خاندان تباہ و برباد ہوون

تھل بیڑا لاون، (محا) تھاں ٹکانے اپڑاون

تھل بیڑا ملن، (محا) تھاں ٹکانا لبھن، اُگھ سُگھ لگن، سراغ ملن

تھل تھل، (مو) 1۔ تھتھلاہٹ، تھتھاپن 2۔ پانی دے چلن دی آواز

تھل تھل کرنا، (محا) ویکھو: تھل تھلاونا

تھل تھلاونا، (محا) 1۔ ہلنا 2۔ موٹائی وجھوں جُثے دا تھل تھل کرنا

تھل جھاگن، (محا) عذاب برداشت کرنا

تھل چتر انگ، (مذ) روہی، دشت

تھل چر، (مذ،صفت) دھرتی تے رہن والا جاندار

تھل چڑھ جاون، (محا) ڈھگ لگ جادن، ڈھیر لگ جادن

تھل دے گونڈھ کراڑ دی داڑھی، (اکھا) تھل دی آبادی تے کراڑ دی داڑھی اِک حالت وچ نہیں رہندی کدی آباد رہندی کدی برباد

تھل کے تھلّار کے، راجا بچہ پانی منگے، (بجھارت) پن چکی، جندر

تھل سینا، (مو) خشکی تے لڑن والی فوج، پیدل فوج

تھل مارُو، (مذ) 1۔ بہت تپدا ہویا ریگستان 2۔ روہی 3۔ بے آباد علاقہ

تھل واٹ، (مو) 1۔ ریتلا رستہ 2۔ خشکی دا رستہ، خاکنائے

تھل تھلاٹ: (مذ) ڈھلے ہونا

تھلا: (مذ) 1۔ ہیٹھلا حصہ، ہیٹھلی پدھر، تہہ، پیندا 2۔ بچیا کُھچیا اناج جو سرکارا تے زمیندار آپس وچ ونڈ دے ہن 3۔ تھڑا

تھلاّ مار کے بہوون، (محا) نٹھ کے بہون، جم کے بیٹھن

تھلاّ ملاّ، (فم) 1۔ بچیا کُھچیا 2۔ سالن وغیرہ دا پتیلی ہانڈی وچ بچیا ہویا حصہ

تھلا: (مذ) 1۔ بھاری، وزنی 2۔ گھوپ، موٹی عقل والا

تھُلا: (مذ) پڑوپی دا چوتھا 1/4 حصہ

تھُلا: (مذ،صفت) 1۔ کُھلا، تُھلتھا 2۔ موٹا، صحت مند 3۔ تگڑا، مضبوط

تھلاّر: (مذ) تھلے دا حصہ

تھلاک: (مذ) اِک قسم دی جھاڑی جیہڑی سندھ وادی دے کجھ دریاواں دے کنڈھیاں تے ہوندی ہے

تھلان / تھلانا: (مصدر) پہلویاں رُخ بدلنا، پاسہ بدلنا، بدلنا یا بدلوانا، بدلن یاں اُلٹن دا کم کرانا

تھلاں: (مذ) ویکھو: تھل، جیہدی ایہہ جمع اے

تھُلب تھُلب کرنا: (محا) لتھ لتھ کرنا، گد گدا ہوون، ونگی: 'ککھی سوارے سالنے تُھلب تُھلب ماس نال کردے ہتھ، مونہہ وچ پائی جان' (لوک پیڑ)

تھلتھلا: (مذ،صفت) 1۔ گولا گولا 2۔ ڈھلا 3۔ ہلن والا

تھلتھلان: (مصدر) 1۔ کنبنا، لرزنا، موٹاپے دی وجہ توں جسم دے گوشت دا ہلنا 2۔ ریت وغیرہ دا پانی دی وجہ توں ہلنا

تھلتھلاون: (مصدر) ویکھو: تھلتھلان

تھلتھلاؤن: (مصدر) ویکھو: تھلتھلان

تھلتھلی: (صفت) 1- تھتھلا دی تانیث 2-(مو) تھرتھری، کنبنی

تھلوا: (صفت) تھلے والا، ہیٹھلا، ونگی: 'بیشک درد منداں دے ویرے
دیہہ تھلوا جتھ سنجڑیاں جاہیں' (خواجہ فرید)

تھلک تھلک: (فم) ہلنا، ڈولنا

تھلکا: (ع، مذ) کھلبلی، گڑ بڑ، اتھل پتھل، ہلچل

تھلکاون: (مصدر) 1- ہلاون، لرزاون، تروہ کڈھن 2- تلکاون
3- تھتھلاون، اڑاڑ کے بولن

تھلکن: (مصدر) 1- تلکن، پھسلن 2- ہلن، کنبن 3- تھتھلاون،
ہکلاون 4- گھبراون، ڈرن

تھلکواں: (مذ، صفت) تھرتھر کردا، کنبدا ہویا

تھللا: (مذ، صفت) ہیٹھلا، تھلے دا، ہیٹھلے پاسے دا

تھللی: (صفت) ویکھو: 'تھللا' جیہدی ایہہ تانیث اے

تھلن: (مصدر) ہیٹھ اتے کرن، اُلٹ پُلٹ کرن، الٹاونا، پلٹاونا، پاسا
پرتاون، گل نوں بدلن

تھلنا: (مذ) چمیاراں دے پیشے نال جڑیا اک اوزار، ونگی 'ایہہ تپہ ای
تھلنا پوی' (نجم)

تھلنا: (فعم) زور لا کے پاسا پرتنا

تھلوچڑ/تھلوچی: (مذ، صفت) 1- تھل دا وسنیک، تھل نال تعلق رکھن
والا 2- ریگستانی، تھل

تھلواں: (مذ) تھل دا اُوٹھ

تھلواں: (صفت) تھلے دا، ہیٹھلا

تھلوں: (فم) ہیٹھاں دی، ہیٹھلے پاسے

تھلّہ: (مذ) تھلا، چبوترہ، برتن دا پیندہ

تھلہار: (مذ) پن چکی دے نچلے پاٹ دی زمین یاں چبوترا

تھلہارا: (مذ) گاد، رہند کھوند، پھوگ

تھلھا: (مذ) ویکھو: تھلا

تھلھا مار رکھنا، (محا) جم کے بیٹھنا

تُھلھا: (مذ، صفت) 1- کھلھا، وسیع، تُھلھا 2- موٹا، موٹے ڈھڈ والا

تھلھہ: (مذ) چبوترا، چوترا، چونترا، مربع یاں مستطیل اُچی بنائی ہوئی
تھاں جیہدے تے بیٹھیا جا سکے

تھلھی: (مو) 'تھلھہ' دی تصغیر تے تانیث

تھلھے: (مذ) ویکھو: 'تھلھہ' جیہدی ایہہ جمع اے

تھلی: (مو) 1- تھاں، جگہ 2- سکی زمین جتھے پانی نہ ہووے، ریتلا
علاقہ، اُچی نیویں بھوئیں، ریگستانی زمین، ونگی: 'ٹوئے ٹبے کراہ
اساں رکڑاں واہیاں بھوئیں تھلی' 3- مغربی پنجاب دا اک علاقہ
4- بیکانیر (ہندوستان) دا علاقہ 5- دندیاں داڑھاں کڈھن والے
بال دا انجیا ہویا مسوڑا 6- تھڑا، اُچی تھاں، گھڑے وغیرہ رکھن لئی
بنائی گئی اُچی تھڑی

تھلی: (مو) چرخے تھلے لگی چوڑی لکڑ

تھلے: (مذ) ہیٹھاں، تھلوی تھاں، جتیاں دے تکوے

تھلے آنا، (محا) کسے چیز دے ہیٹھاں آ کے دب جانا

تھلے اُتے ہونا، (محا) گڑ بڑ پینا، جھگڑا ہونا

تھلے پون، (محا) 1- بھوئیں تے لیٹن 2- اگے پون 3- زمین تے
سون 4- تھلے لگن، عاجز ہوون

تھلّے پینا، (محا) ہار منّنا

تھلّے تکنا، (محا) نظراں نیویاں رکھنا

تھلّے تھلّے جانا، (محا) 1- دِنوں دن کمزور ہونا 2- دِنوں دن گھٹنا

تھلّے جانا، (محا) زوال آ جانا، بیماری وغیرہ نال کمزور پینا

تھلّے دا ساہ تھلّے تے اُتے دا اُتے رہنا، (محا) حیران پریشان ہونا، ٹھٹھنبر جانا

تھلّے دا ساہ تھلّے تے اُتے دا اُتے رہون، (محا) 1- بہت زیادہ حیران رہ جاون 2- ڈھیر خوفزدہ ہو جاون 3- یک دم مر جاون

تھلّے دئیں، (فم) تھلّے ول، ہیٹھاں والے پاسے

تھلّے دی زمین اُپر کرن، (محا) 1- تباہی مچاون، بربادی کرن 2- انقلاب لیاون 3- تبدیل کرن

تھلّے لانا، (محا) زیر کرنا، زیر اثر کرنا، دباء وِچ لیاونا

تھلّے لاہنا، (محا) 1- ہندوواں دے رواج مطابق مرن کنارے بندے نوں منجے توں اُتار کے دھرتی تے لٹا دینا 2- ہراونا

تھلّے لگنا، (محا) 1- کسے دے دباء وِچ رہنا 2- دال بھاجی وغیرہ دا سڑ جانا 3- ہار جانا، ونگی: 'اساں تھلّے لگے ہوئے جواریاں نوں، کدے سر چُکن جوگا نہیں چھڈیا' (پنج دریا)

تھلّے لگیا رہون، (محا) 1- کانا رہون، کسے دے رعب تھلّے رہون 2- ہیٹھاں وگدا رہون

تھلّے لہنا، (محا) ہیٹھاں لتھنا، کم ظرفی دا مظاہرہ کرنا

تھلّے وگن، (محا) 1- ہیٹھاں لگن 2- ڈھگّے دا کھبّے پاسے ہل وِچ جُپن 3- کسے دے پچھے لگن

تھلّے ویکھن، (محا) 1- ہیٹھاں ویکھن، نظراں نیویاں رکھن 2- شرمندہ ہوون 3- ہرکھ محسوس کرن

تھلیار: (مذ،صفت) تھلن والا، تھل تے رہن والا

تھلیائی: (فم) ویکھو: تھلّیوں

تھلّیا: (مذ،صفت) 1- تھلّے والا 2- چھوٹا، ادنیٰ 3- ماتحت

تھلّیوں: (فم) ہیٹھوں، ہیٹھلے پاسیوں

تھ......م

تَھم: (مذ) 1- ستون، لاٹھ، کھمبا، سَھم، لکڑی تے سیمنٹ دے پلر، ٹیک، مینار 2- رُکن 3- لمبے قد دے آدمی نوں وی طنز و مزاح نال آکھدے نیں 4- کسے کُنبے یاں خاندان دے سربراہ نوں وی آکھدے نیں 5- تھمنا 6- درخت دا تنا 7- دِن دیہاڑ تے بہت ساریاں پکائیاں یاں اکٹھیاں کیتیاں روٹیاں 8- اکٹھ 9- (صفت) اہم آدمی، عظیم آدمی

تھم تھم تے پٹار سنگھ ہلیا، نونہہ نے ماری لت سوہرا چلیا، (بجھارت) جندرا تے کُنجی

تھم ہو جاون، (محا) 1- رُج کے سخت ہو جاون 2- اہم ہو جاون 3- چُپ چاپ ہو جاون، بُت بن جاون

تِھم: (ج، مذ) دھبّا، نشان، اُبھار، چٹاک، پھُلبہری

تِھم پے جاون، (محا) 1- داغ پے جاون، دھبے لگ جاون 2- پھُلبہری نکل آون

تُھم: (مو) اک قسم دی جھاڑی جیہڑی ستلج توں جھناں تک دے

علاقے وچ عام طور تے ملدی ہے جس دے چھوٹے کالے پھل
بکریاں کھاندیاں نیں کئی تھاواں تے منُھ وی کھالیندے نیں،
پھام پلی

تھما: (مذ) 1- آڑ، ٹیک، سہارا، ڈھاسنا 2- ڈھیر

تھمادیون، (محا) ٹیک دیون، سہارا دیون

تھمان: (مصدر) ویکھو: تھماون

تھمانا: (فعم) 1 روکنا، ٹھہرانا 2- کوئی شے کسے دُوجے آدمی نُوں پھڑانا یاں دینا

تھماون: (مصدر) پھڑاون، دیون، قابو کراون

تھمائی: (مو) تھماون دا کم

تھمب: (مذ) ویکھو: تھم

تھمب: (مذ) شوالک دیاں پہاڑیاں وِچ پیدا ہون والا اِک رُکھ جس دی لکڑی سفید، نرم اتے ہولی ہوندی ہے، ایہہ ہل پنجالی بناون دے کم آوندی ہے، اتے ایس دے پتیاں نوں پشو کھاندے نیں

تھمبا: (مذ) ویکھو: تھم

تھمبڑی: (مو) ویکھو: تھم

تھمبلا: (مذ) ویکھو: تھم

تھمبن: (مو) تھمنن، چمبڑن والی سریش، لیٹی، گوند، لیوی

تھمبھ: (مذ) ویکھو: تھم

تھمبھا: (مذ) پتھر، لکڑیاں دھات وغیرہ دا لما کھڑا کھمبا جو چھت وغیرہ نوں سہارا دین لئی بنایا جاندا ہے

تھمبھاون: (مصدر) تھمانا، پھڑانا

تھمبھلا: (مذ) ویکھو: تھمبھا

تھمبی: (مو) ویکھو: تھمبا جیہدی ایہہ تانیث اے

تھمبیں/تھمبے: (مذ) ویکھو: تھم

تھمڑا: (مذ) 1- تھم، ستون، ٹیک، آسرا 2- موٹا، ٹھلھا، ہٹا کٹا 3- تھم ورگا

تھمڑی: (مو) ویکھو: تھمڑا

تھمکا: (مذ) 1- سیاہی یاں رنگ وغیرہ دا نِکا جیہا نشان 2- قطرہ، داغ، پھلبہری، چمڑی دا روگ، جسم تے پے جاون والے چٹے چٹے دھبے

تھمکے: (مذ) ویکھو: 'تھمکا' جیہدی ایہہ جمع اے

تھملا: (مذ) ویکھو: تھما

تھمن: (مذ) 1- پہاڑ، پربت 2- تھم، تھمی، سہارا

تھمن: (مصدر) ہتھ نال پھڑن، نپن

تھمنا: (فعم) 1- تھامنا، سہارا دینا 2- روکنا، ٹھہرنا 3- پھڑنا 4- کسے شے تے یاں گھر دے اندر دیواراں تے خوبصورتی لئی کسے رنگ دے نِکے نِکے نشان لانا

تھمنا/تھمھنا: (فل) رُکنا، اٹکنا، ٹھہرنا

تھمنا: (فل) نیواں ہونا، ڈرنا

تھمہیلا: (مذ) نِکا ستون

تھمہیلی: (مو) ویکھو: 'تھمہیلا' جیہدی ایہہ تصغیر تے تانیث اے

تھمھ: (مذ) ویکھو: تھم

تھمھ بن جانا، (محا) اڈول کھڑے ہو جانا

تھمھ پاڑ کے بھوڑنا، (محا) موقع سر مدد کرنا

تھمھ ٹُٹنا، (محا) کسے وڈّے دا ختم ہو جانا، گڑھ ٹُٹنا

تھمھ دا تھمھ، (صفت) سارے دا سارا

تھمھ دا تھمھ بننا، (محا) بہت حیران ہونا

تھمھ لاونا، (محا) کسے دیوی دیوتا دی منّت مناون لئی مِٹھیاں روٹیاں وغیرہ پکا کے متھا ٹیکنا

تِھمھ: (مذ) 1۔ پنڈے اُتے زخم دا چٹا یاں لال داغ 2۔ کھلوی دی اک قسم دی بیماری، پھُلبہری

تھمھا: (مذ) 1۔ تھمھ، تھمھا، کھمبھا 2۔ اوہ لاگ جو ویاہ ویلے ڈُوماں، براہمناں اتے فقیراں نوں دتا جاندا ہے 3۔ پنجابی وچ لگا اوہ ڈنڈا جو ڈھگّے نوں اندر جان توں روکدا ہے

تھمھاونا: (فعم) 1۔ اٹکاونا 2۔ سہارا دینا 3۔ پھڑاونا

تھمھائی: (مو) 1۔ روک 2۔ سہارا 3۔ پھڑائی

تھمھائی کھانا، (محا) پھڑیا جانا، پھڑائی کھانا

تھمھلا: (مذ) ویکھو: تھم

تھمھن: (مو) تھمھی، سہارا

تھمھی: (مو) چھوٹا تھمھ، چھوٹا ستون

تھمھی کھچنا، (محا) سہارا ہٹا دینا، آسرا ہٹا دینا

تھمّی: (مو) 'تھم' دی تصغیر، لکڑی دی ٹیک جیہڑی ڈھاریاں تے چھتاں ہیٹھاں دیندے نیں، اج کل سیمنٹ تے بجری دیاں بنائیاں جاندیاں نیں، آسرا، سہارا، ٹیک

تھمی وانگ کھلوون، (محا) بالکل سِدّھا ہو کے کھلوون، چپ چاں کھڑے ہوون

تھمی: (مذ) کچے اُٹھ سیر مِنن دا بھانڈا

تھمیندا: (مذ) 1۔ تھمن توں، روکن، ڈکن، ٹھہراون 2۔ راکھی کرن 3۔ قابو کرن

تھ......ن

تھن: (مذ) عورتاں یاں مادہ جانوراں دا اوہ انگ جس وچوں دُدھ نکلدا ہے، ممّا، پستان، بُبا، دُدھ

تھن پاکا، (مذ) جنوراں دے تھنکن دی بیماری

تھن ٹرٹ، (صفت) 1۔ کاہل، سُست 2۔ اجیہا بال جیہنے تھوڑا عرصہ ماں دا دُدھ پیتا ہووے

تھن ٹُرٹا، (مذ، صفت) ویکھو: تھن ٹرٹ

تھن ٹُٹ، (صفت) لِسا، ماڑا، کمزور

تھن ٹُٹا، (مذ، صفت) ویکھو: تھن ٹُٹ

تھن ٹھلھ جاون، (محا) تھنیلا ہوون

تھن چُنگھن، (محا) 1۔ دُدھ پیون 2۔ خوشامد کرن

تھن کریڑی، (مو، صفت) سخت تھناں والی گاں، مجھ

تھُن: (مذ، صفت) 1۔ بُوتھی، بوتھن، چہرہ، صورت، شکل 2۔ موٹے بُلھ 3۔ کسے بندے دی شکل بارے طنز تے حقارت نال آکھدے نیں بدشکل، بھدا، موٹے بُلھاں والا، موٹا

تھُن بھنّا، (محا) مونہہ توڑنا، مارنا، مونہہ تے مارنا، مار مار کے شکل وگاڑ دینا

تھُن چاڑنا، (محا) مُونہہ بنانا، بُرا منّنا، ناراض ہونا

ٹھن ٹجانا، (محا) مونہہ پُھلانا، خفا ہونا

ٹھن گھڑنا، (محا) حلیہ وگاڑنا، مارنا

ٹھن مُٹھنا، (مذ،صفت) 1- بدشکل، بھدا 2- ساکن، خاموش، چُپ شاہ

ٹھن مَن، (صفت) موٹے جیہے مُونہہ والا، بے ڈھول

ٹھن وٹانا، (محا) رُسنا، ناراض ہونا

ٹھنا:(مذ) پٹھاں، ادھین، ماتحت، ونگی: 'ہوا کٹھے منجرے، کُر لائے ٹھنا' (چٹھیاں دی وار)

ٹھنا:(مذ) 1-وڈا رکلا 2- سردی ٹکر 3-مُونہہ، تھوتھنی، بوتھی 4- مجازاً چُپ شاہ، خاموش 5- حیران، بوٹلیا ہویا

ٹھنا ہو جاون، (محا) ساکت ہو جاون، بُت بن جاون

ٹھنالی:(مو،صفت) ٹھن والی، مادہ

ٹھنان:(مصدر) ویکھو: ٹھناون

ٹھناوٹ:(مو) 1- گئو بکری وغیرہ دا لیوا، ٹھن 2- ٹھناں دی بناوٹ

ٹھناون:(مصدر) گھتاون، پواون

ٹھنب:(مذ) ستون، ٹھم

ٹھنھ:(مذ) ٹھمھ، ستون

ٹھنبھا:(مذ) ویکھو: ٹھم

ٹھنبھلا:(مذ) ویکھو: ٹھمڑا

ٹھنبھی:(مو) ویکھو: ٹھمی

ٹھنڑ:(س) کسے ٹھاں توں وکھری ہور ٹھاں

ٹھنڑ:(مو) ماں دا دُدھ

تھنج شریک، (صفت) دُدھ شریک بھرا، کوکا، دُدھ شریک بھین، کوکی

تھنجت: (مو) بُوں

تھنچن: (مصدر) دھوکھا دیون، فریب دیون

تھندا: (مذ، صفت) 1- گھیو 2- گھسمیلا لال رنگ 3- چکنائی والا، چوپڑیا ہویا، روغنی، گھیو مکھن والا، چربی والا 4- خشک دی ضد

تھنداتوں، (مذ) 1- مکھن 2- چکنائی، تردرا 3- چوپڑیا ہویا، چکنائی والا

تھندا گھڑا، (مذ،صفت) اوہ آدمی جیہدے اُتے کسے گل دا اثر نہ ہووے

تھندڑ: (صفت) چکنا، چوپڑیا ہویا، تھرولا

تھِندہ: (مذ) ویکھو: تھِندا

تھِندہ گندہ، (فم) مرغن کھانے وغیرہ، لچیاں شیواں جیہڑیاں گھیو وغیرہ توں بنائیاں گئیاں ہون

جتھے تھندہ گندہ اُتھے بلا لُندہ، (اکھا) ایہہ اکھان اجیہے آدمی دے بارے بولدے نیں جیہڑا ہر ایسی تھاں پہنچ جاوے جتھے مُرغن تے پرتکلف کھابے ہوندے نیں

تھندھا: (صفت) ویکھو: تھِندا

تھندھا تھندھار، (صفت) بہت تھندھا، بہت چکنا

تھندھا دھولا، (مذ) تراوت والی چیز، گھیو وغیرہ

تھندھا گھڑا، (مذ) ویکھو: تھندا گھڑا

تھندھارنا: (فعم) ویکھو: تھِندی

تھِند ھائی: (مو) ویکھو: تھند ھیائی

تھندھڑ: (صفت) ویکھو: تھندڑا

تھِنُدھڑا: (مذ) 1- مکھن، گھیو 2- تر ورا، چکنائی 3- چوپڑیا ہویا، چکنا

تھِندھی: (مو، صفت) چکنائی والی شے، جیویں گھیو، تیل، مکھن، چکنائی وغیرہ، چوپڑی ہوئی

تھِندھی اُنگل، (مو) 1- فائدہ مند چیز 2- اُتھل، اُچھکل 3- خوشامد

تھندھیارنا: (فعم) تھندھا کرنا، چکنا کرنا

تھندھیائی: (مو) چکناہٹ، تراوٹ، تھندی میل

تھِندے: (مذ) 1-ویکھو: 'تھندا' جیہدی ایہہ جمع اے، 2-جس وچ جُثے دا تیل وغیرہ شامل ہووے

تھِندیالی: (مو) چکنائی، تراوت

تھنگر: (مذ) 1- کھنگھر 2- بنجر دھرتی

تھنگولی: (مذ) شوالک (بھارت وچ اک جگہ دا ناں) دے دریاواں دے کنڈھیاں وچ عام ملدا اک درخت جس دیاں گریاں لوک کھاندے نیں اتے دوائیاں وچ وی ورتدے نیں، پھُندک

تھنن: (مصدر) ٹھُنن، ٹھکو زوری پھساون

تھُننا: (فعم) ٹھُنا، دبا کے مضبوط کرنا

تھُنو: (مذ) برما

تھنوا: (مذ) ویکھو: تھٹھوا

تھنوان: (مصدر) ویکھو: تھنواون

تھُنواون: (مصدر) گھتواون، ٹھُواون

تھنوں: (ضم) تینوں

تھُنّی: (مو، صفت) 1-بوتھی، چہرہ، شکل 2- بھیڑی شکل، لٹکیا ہویا مُونہہ

تھُنّی بھجّن، (محا) مونہہ بھنیون، مونہہ تے سٹاں لگن

تھُنّی بھناون، (محا) مُونہہ تے سٹاں کھاون، مونہہ بھناون

تھُنّی بھنّن، (محا) مونہہ اُتے مارن

تھُنّی ڈھلکاونا، (محا) ویکھو: تھُنّی لمکاونا

تھُنّی سُجاون، (محا) 1- مُونہہ سُجاون، رُس جاون 2- مونہہ تے مار مار کے سوج پادیون

تھُنّی لمکاونا، (محا) اُداس ہونا

تھُنّی مارنا، (محا) چھیڑ خانی کرنا، تنگ اڑاونا

تھَنّے تھوں ناں لگن: (محا) گل نہ سُننا، پٹھے تے ہتھ نہ دھرن دینا

تھُنّے مارن: (محا) تنگ کرنا

تھئیک: (حرف تشبیہ) وانگوں، طرحاں، وانگر

تھئیک: (مو) بدل، عوضی

تھئیل: (صفت) لمے تھناں والا جانور

تھئیلا: (مذ) اوہ سوج جیہڑی کسے سبھوں تھناں وچ پے جاندی اے، تھناں دی اک بیماری

تھِئیں: (مذ) وانگوں، اوس طرحاں

تھ......و

تھو: (ضم) تواڈا

تھو: (صفت) توں

تھو: (صیغہ ماضی) تھا، سی

تھُو: (مذ) 1۔تھک 2۔لعنت، پھٹکار 3۔نفرت دا اظہار کرن لئی بولیا جاون والا شبد

تھُوتھُو، (مذ) نفرت تے بیزاری پیدا کرن لئی بولیا جاون والا شبد

تھُوتھُو کرن، (محا) 1- تھکن 2- نفرت کرن

تھُوتھُو ہوون، (محا) اوئے توئے ہوون، بدنامی ہوون، بھنڈی ہوون

تھُوآ:(مذ)کھجور دا کاٹنا

تھُوا:(مذ)1- مٹی دی ڈھگی، بُتی، بُرجی 2- نکما بندہ، کم چور، آلکسی

تھواتوں:(ضم)تواڈے توں، تُساں توں

تھواڈا:(ضم) ویکھو: تہاڈا

تھُوارا/تُھواڑا:(ضم) ویکھو: تہاڈا

تھُوانوں:(ضم)توانوں، تُساں نوں

تھوب:(مذ) ویکھو: تھوبا

تھوبا:(مذ، صفت) 1۔اِک ہتھ وچ آجاون والی گِلی مٹی یاں گارا جیہوں کندھ کوٹھے تے ماریا گیا ہووے، تھمی، گیہا، مٹی دا پیڑا، گارے دا بھریا ہتھ، گارے دی موٹی تہہ 2- سیاہی دا دھبہ یاں نشان3- کھنگار 4- مجازاً، گول مٹول تے موٹا آدمی، بھدا، بدشکل

تھوبا لاونا، (محا) کنگھار وغیرہ دا کندھ تے سُٹنا

تھوبڑ:(صفت) ویکھو:تھوبا

تھوبڑا:(مذ) بھیڑا جیہا مُونہہ، شکل بارے حقارت نال بولیا جاون والا شبد

تھوبڑا جماونا، (محا) رُسنا، خفا ہونا، ناراض ہونا

تھوبڑا چڑھائی رکھن، (محا) ہر ویلے ماندیاں پھرن، مُونہہ ماری رکھن

تھوبڑا سُجاون، (محا) مونہہ وٹن، مونہہ پھلاون

تھوبہ: (مذ) ویکھو: تھوبا

تھوبھا: (مذ) ویکھو: تھوبا

تھوبھی: (مو) چاندی وغیرہ یاں کسے دھات دی ڈلی

تھوبھی پاونا، (محا) چاندی وغیرہ اکٹھی کرنا (کُٹھالی وغیرہ وِچ پا کے)

تھوبھی چڑھی تے دُشمن وی نہ ونجے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ توے چڑھے تے تاں دُشمن نوں وی کھادے بنا نہیں جان دینا چاہیدا اودوں کہندے نیں

تھوبھی لاونا، (محا) ویکھو: تھوبھی پاونا

تھوبی: (مو) 1۔مٹی یاں پتھر دا کڑاہی نما توا 2۔لپن والی گلی مٹی دا تھوبا

تھوپ: (فعم) تھوپن مصدر توں امر، مڑھ

تھوپ دیون، (محا) مڑھ دیون، چڑھا دیون

تھوپڑا:(مذ)تہمت، بُہتان، الزام، ہندک

تھوپن: (مصدر) مٹی ملن، گِلی مٹی دا تھوبا سٹن

تھوپنا: (فعم) 1۔ذمے لاونا، تھپنا، مڑھنا 2۔حمایت کرنا 3۔اقرار پورا کرنا

تھوپی: (مو)1- کنّاں اُتے ماریا ہویا مُکا، چپیڑ 2-چوٹ، ضرب

تھُوت: (مذ) 1۔تُوت، اک قسم دا رُکھ جو شمال مغربی پنجاب، نمک

دیاں پہاڑیاں اتے ہمالیہ وِچ مِلدا اے، ایس دی چھل چِتے اتے بی کئی قسم دیاں دوائیاں وِچ ورتے جاندے نیں 2۔ کالی جیری

تھوتر: (مذ) ویکھو: تھوترا

تھوترا: (مذ، صفت) 1- کھوکھلا، خالی، تھوتھا 2- گھُن لگیا ہویا، پُرانا

تھوتڑا: (مذ) مُونہہ مہاندرا، چہرہ مہرہ

تھوتلا: (مذ، صفت) 1- توتلا، تھتھا، لکنت والا 2- کھُنڈھا، گھسیا ہویا

تھوتنا: (مذ) ویکھو: تھوتھنی

تھُوتنی: (مو) 1- جانور دا مُونہہ 2- حقارت نال، کسے ناپسندیدہ بندے لئی بولدے نیں، بندے دا مُونہہ، بھیڑی بوتھی

تھوتنی پھیلاون، (محا) مُونہہ بناون، روسا کرن

تھوتوں: (فم) تہاڈے توں

تھوتھ: (مذ) ویکھو: 'تھوتھنی' جیہدا ایہہ مکھر اے

تھوتھا: (سن، مذ، صفت) 1۔ جو وِچوں خالی ہووے، سکھنا، کھوکھلا، ونگی: 'ایہہ عشق نہ ٹلے پیغمبراں تھوں تھوتھے عشق تھیں ہڈ ایوب کیتے' (وارث شاہ) 2۔ بے معنی 3۔ جس دے دند نہ ہون 4۔ بے اثر 5- بِنا نوک والا تیر 6- بے جان، فالج زدہ، اوہ جس دا کوئی پاسا ماریا گیا ہووے 7- بے وزن گل کرن والا

تھوتھا پن، (مذ) خالی پن

تھوتھا چنا باجے گھنا، (اکھا) جدوں گُناں توں خالی آدمی بہت شیخی مارے اودوں کہندے نیں

تھوتھا دھائیں، (صفت) 1- تھوتھا جھوٹا 2- کنگال، نمانا، غریب

تھوتھا موتھا، (مذ، صفت) بھدا، بھدے نین نقش والا، کھوکھلا

تھوتھا: (مذ) نیلا تھوتھا، اِک زہر دا ناں، کاپر سلفیٹ

تھوتھر: (مذ) 1- چھلکا، پھک، سوہڑی 2- تھوتھا، کھوکھلا، خالی 3- ناکارہ، نکما

تھوتھرا: (مذ) ویکھو: تھوتھر

تھوتھرنا: (فل) بُج جانا

تھوتھریاں: (صفت) بُجیا ہویا

تھوتھڑا: (صفت) ویکھو: تھوتھڑا

تھوتھڑا: (مذ) تھوتنا، بوتھا

تھوتھلا: (مذ) کھوکھلا، اندروں خالی

تھوتھلا ہونا، (محا) جسم دے اعضاء دا ڈھلّا پے جانا، بے طاقت ہو جانا، بے حس ہو جانا

تھوتھن: (مذ) جانوراں دا مونہہ

تھُوتھنا: (مذ) ویکھو: تھوتھنی

تھُوتھنا بھُوتنا، (مذ، صفت) کوجھا، بھیڑا، بھدا، کوجھے نین نقش والا

تھُوتھنی: (مو) 1- گھوڑے اُوٹھ وغیرہ دا مُونہہ، بوتھی 2- پشو دی لمی ناس

تھوتھی: (مو) 1- بے معنی، بے تکی 2- اندروں خالی، کھوکھلی، کھوکھی 3- (صفت) بے وزن گل کرن والی سوانی 4- جیہدے مونہہ وِچ دند نہ ہووے 5- بے اثر 6- بنا نوک والا تیر

تھوتھی گل، (مو) بے وزن گل، مُہمل تے بے معنی گل

تھوتھے: (مذ) ویکھو: 'تھوتھا' جیہدی ایہہ جمع اے

تھوتھے دھان، (صفت) کم عقل

تھوتھے دھائیں ،(صفت) دھاناں توں پہلاں ای چاول کڈھ کے تھوتھے کر دینا

تھوتھے شاہ دیاں من وِچ کھیپاں، (اکھا) جدوں کوئی منکھ اوہیں من دے لڈو بھورے اتے شیخ چلی وانگ ہوا وچ قلعے اُسارے، اودوں کہندے ہن

تھوتھے متے پکاون، (محا) سکے خیال سوچن، پھوکیاں گلاں کرن، خیالیں محل اُسارن

تھوتے: (ضم) تہاڈے توں، تُساں کولوں

تھوڈ: (مذ) ٹھڈ، ٹھوڈی

تھوڈ لٹکانا، (محا) مونہہ پھلانا، ناراضگی ظاہر کرنا

تھوڈا: (ضم) ویکھو: تہاڈا

تھوڈی: (مو) ٹھوڈی، بلھاں توں ہیٹھلا حصہ

تھور: (مذ) اک تھاں توں دوجی تھاں تے جا جا کے چیزاں ویچن دا کم، پھیری دا کم

تُھور: (مذ،صفت) 1۔کلر 2۔کلر والی دھرتی

تھورا: (صفت) تھِر رہن والا، قائم رہن والا، وگی: 'سبھوں پیساں پا ٹھمکیساں، تھوراچیساں ڈیرا' (خواجہ فرید)

تھورا: (مذ) 1۔ کرپا، نیکی، احسان، نوازش 2۔مہر

تھورا گھِنن، (محا) احسان لوَن

تھوراں: (مذ) 1۔ اِک پسماندہ ذات جو خاص کر کے بھارت دے علاقیاں جودھ پور تے بیکانیر دے علاقے وچ پائی جاندی ہے 2۔(صفت) گھوڑے تے خچر دا وپاری

تھورڑا: (مذ،صفت) بہت تھوڑا

تھورن: (مصدر) 1۔ ٹھوکنا، نپ نپ کے بھرن 2۔ کھاون، نگلن

تُھورنا: (فعم) ٹوُرنا

تھوری: (مو) 1۔اک گوت داناں 2۔ قافلے دا آگو

تھوریا: (مذ،صفت) ڈھگیاں دے ذریعے بار برداری دا کم کرن والا

تھوریلا: (مذ،صفت) 1۔ تھورزدہ 2۔ تھور والی بھوئیں

تھوڑ: (مو) تھاں، جگہ

تھوڑ/تھوڑھ: (مو) تُھڑ، گھاٹ، کمی

تھوڑ باہل، (مو) تھوڑا بہت ہوون دی حالت، گھاٹ وادھ

تھوڑ پِتّا، (صفت) ویکھو: تھوڑ وِتا

تھوڑ بُری کہ چُھری، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ غریبی بڑی بھیڑی چیز ہے، اودوں آکھدے نیں

تھوڑ چِتّا، (مذ، صفت) تھوڑے دِل والا، گھٹ حوصلے والا، کم ظرف

تھوڑ چرا، (صفت) تھوڑے سمے تک رہن والا

تھوڑ دا ماریا، (مذ،صفت) غریب، کنگلا

تھوڑ دِلا، (مذ، صفت) جس نوں خرچ کرن لگیاں ہول پیندے ہوون، تھوڑے جگرے والا

تھوڑ دِلی، (مو،صفت) 1- تنگ دِلی، کم دِلی 2- کنجوس

تھوڑ متا، (مذ،صفت) گھٹ عقل والا، ہوڑمت، مُورکھ

تھوڑمتی، (مو) 1- کم عقلی، ہوڑمتی، مُورکھ پن 2- (صفت) تھوڑی مت والی زنانی، کم عقل سوانی

تھوڑ مُلاّ، (مذ،صفت) 1- گھٹ قیمت والا، ستا 2- بے حیثیت، کم اہمیت والا

تھوڑوان، (مذ،صفت) تھوڑ والا، ضرورت مند، مفلس، غریب

تھوڑ وِتا، (صفت) تھوڑے وِتّ والا، نِردھن، غریب

تھوڑ ہمتا، (مذ،صفت) 1- گھٹ حوصلے والا، تھوڑی ہمت والا 2- ڈراکل، بُزدل

تھوڑ ہمتی، (مو) 1- کم ہمتی، بُزدلی 2- (صفت) گھٹ حوصلے والی زنانی، تھوڑی ہمت والی زنانی 3- بُزدل، ڈراکل

تھوڑا: (مذ) ویکھو: تھوڑا

تھوڑا/ تھوڑھا: (صفت) 1۔ جو مقدار وِچ گھٹ ہووے، ناکافی، گھٹ، کستا 2۔ جس نال گزارہ نہ ہو سکے 3۔ تنگ 4۔ نہیں، جیویں: میں اوتھے تھوڑا چلیا ہاں 5- (فم) رتا کو، ذرا کو

تھوڑا باہلا، (مذ،صفت) ویکھو: تھوڑا بہت

تھوڑا بہت، (مذ،صفت) کجھ نہ کجھ، جناوی، گھٹ ودھ

تھوڑا بہوں/ تھوڑا بہوں، (مذ،صفت) تھوڑا بہت، کجھ نہ کجھ

تھوڑا تھڑکا، (مذ) ویکھو: تھوڑا تھرکڑا

تھوڑا تھِرکڑا/ تھوڑا تھِڑکا، (فم) تھوڑا جیہا

تھوڑا تھوڑا، (فم) رتا رتا کر کے، ہولی ہولی کر کے

تھوڑا تھوڑا بہت ہو جاندا اے، (اکھا) قطرہ قطرہ دریا ہو جاندا اے

تھوڑا تھوڑا رل کے چوکھا ہو جاندا اے، (اکھا) ویکھو: تھوڑا تھوڑا بہت ہو جاندا اے

تھوڑا تھوڑا کر کے، (فم) بھورا بھورا کر کے، ہولی ہولی

تھوڑا تھوڑا کھائیے دو ویلے چُلھا تائیے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ کفایت شعاری نال گزارہ کیتیاں بندے نوں اوکھ نہیں آوندی تاں آکھدے نیں

تھوڑا تھوڑا ہوون، (محا) 1- بھورا بھورا ہوون، گھٹ ہوون 2- نموشی محسوس کرن، شرمندہ ہوون، پانی پانی ہوون

تھوڑا جانن، (محا) گھٹ سمجھن، حقیر جانن

تھوڑا جُثہ کرودھ ودھیک، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جسمانی طور تے ماڑے آدمی نوں غصہ چھیتی چڑھ جاندا اے، اودوں آکھدے نیں

تھوڑا جیہا، (فم) بہت تھوڑا، رتا کو

تھوڑا دیون بہت خواہش کرن، (محا) گھٹ کم کر کے بہتے صلے دی اُمید رکھن

تھوڑا رہ جاون، (محا) گھٹ رہ جاون، ماڑا ہو جاون

تھوڑا سمجھن، (محا) تھوڑا جانن

تھوڑا کرن، (محا) گھٹاون، کم کرن

تھوڑا کو، (مذ،صفت) بہت تھوڑا

تھوڑا کھا کے سَوکھا رہو، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ تھوڑا کھاون نال صحت ٹھیک رہندی اے تاں کہندے نیں

تھوڑا کھاون جوانی دی موت اے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جوان بندے لئی تھوڑی خوراک گھاٹے وند ہوندی اے تاں کہندے نیں

تھوڑا کھاون سکھی رہون، (محا) گھٹ کھاون نال بندے دی صحت برقرار رہندی اے

تھوڑا کھایئے، پر چنگا کھایئے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بہتا کھاون نالوں سُتھرا کھانا تھوڑا کھالینا چنگا ہوندا اے تاں آکھدے نیں

تھوڑا کھایئے عزت نال رہیئے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے جے منگ تنگ کے کھاون نالوں محنت مشقت دا تھوڑا کھا کے گزارہ کرلینا چاہیدا اے تاں جے بندے دی عزت آبرو تے حرف نہ آوے تاں کہندے نیں

تھوڑا کھٹیا بہوں سُود، (اکھا) جدوں نفعے نالوں نقصان ودھ جاوے تاں کہندے نیں

تھوڑا کھٹیئے برکت ڈھیر، (اکھا) ویکھو: تھوڑا کھٹیے تے بہوں سُدھ

تھوڑا کھٹیئے تے بہوں سُدھ، (اکھا) جدوں دسنا ہووے کہ تھوڑا منافع لین نال کاروبار زیادہ ودھدا اے تاں کہندے نیں

تھوڑا گھن، (فم) تھوڑا بہت، گھٹ ودھ

تھوڑا لدّ سَو کھتے (سویرے)، (اکھا) تھوڑا سامان یاں تھوڑی ذمے داری گھٹ تکلیف دا سبب بن دے نیں

تھوڑا مُچ، (فم) تھوڑا ایتا

تھوڑاں: (مو) 1- کمیاں، گھاٹاں 2- ضرورتاں، لوڑاں 3- نقصان

تھوڑاں ٹُٹ جانا، (محا) وارے نیارے ہو جانا، کسے قسم دی گھاٹ نہ رہنا

تھوڑاں ٹُٹ جاون، (محا) وارے نیارے ہو جاون، مندے دن جاندے رہون

تھوڑڑا: (صفت) ودھیرے تھوڑا، بہت ہی تھوڑا

تھوڑن: (مصدر) 1- کمی کرن، گھٹان 2- نکال کر دیون 3- کسے دی کوئی اہم شے لے لون، ہتھل کر دیون

تھوڑو: (مو، صفت) 1- تھڑ، کمی، گھاٹ 2- تھڑ جاون والا، پورا نہ ہو سکن والا، تھڑ داں

تھوڑوان: (صفت) تھوڑ والا، ضرورت مند، مفلس، غریب

تھوڑواں: (مذ، صفت) 1- گھاٹے وند 2- تھڑ جان والا

تھوڑھ: (مو) گھاٹ، کمی

تھوڑھا: (صفت) ناکافی، گھٹ، جو ماترا وچ گھٹ ہووے

تھوڑھا بہت، (ضم) کجھ نہ کجھ

تھوڑھا بہوں، (صفت) تھوڑا بہت

تھوڑھا تھوڑھا، (ضم) رتا رتا کرکے، ہولی ہولی کرکے

تھوڑھا جہا، (ضم) بہت تھوڑا

تھوڑھا مچ، (ضم) تھوڑا ایتا

تھوڑی: (مو) ہتھوڑی، کل وغیرہ ٹھوکن دا اوزار

تھوڑی: (مو) بہت گھٹ، جو پُوری نہ پوے

تھوڑی بہوں، (فم) تھوڑی بہت

تھوڑی پونجی کھسمے (کھانی) نوں کھاوے، (اکھا) ویکھو: تھوڑی پونجی کھسمیں کھائے

تھوڑی پونجی کھسمیں کھائے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ

تھوڑے پیسے لا کے کیتا گیا کاروبار نقصان وچ رہندا اے تاں
کہندے نیں

تھوڑی تھوڑی کھاتے مُڑ مُڑ چلھے آ، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا
ہووے کہ بندے نوں جر کے خرچ کرنا چاہیدا اے تاں کہندے
نیں

تھوڑی جیہی، (مو، صفت) ویکھو: تھوڑا جیہا جیہدی ایہہ
تانیث اے

تھوڑی جیہی مٹی دا کیہہ کجھ بنیا، نالے بنیا شیخوپورہ نالے
ہرن منارہ وادھی مٹی رہن دیو لاہور بنے گا سارا، (بجھارت)
سیاہی

تھوڑی جیہی مٹی سارے اندر وچ لپی، (بجھارت) دیوا

تھوڑی چھڈ بہتی دل دھائے، اگلی وی اوہدے ہتھوں
جائے، (اکھا) جیہڑا بندہ لالچ وچ آکے بہتے دل نسدا اے اوہ
تھوڑے توں وی ہتھ دھو بیہندا اے

تھوڑی رہ گئی، بہتی کٹ گئی، (اکھا) عمر دا بہتا حصہ گزر گیا اے
تھوڑا رہ گیا اے، ہرکھ نال آکھدے نیں

تھوڑی رہ گئی بہتی وہا گئی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ عمر
دا بہتا حصہ لنگھ گیا ہے، اوددوں کہندے نیں

تھوڑی کھائے آپ نوں تے بہتی کھائے گاہک نوں،
(اکھا) ویکھو: تھوڑی پونجی کھسمیں کھائے

تھوڑیا: (مذ) لُکن میٹی وچ لُکن والی تھاں

تھوڑیا پاونا، (محا) 1۔تھوڑے اُتے ٹُھکنا 2۔کم مکائے بِنا ای چھیتی
مُڑ آونا

تھوڑیت: (صفت) 1۔ تُھڑیا ہویا، نمانا، وچارا 2۔ شکر گزار، ممنون

تھوڑے: (مذ) 'تھوڑا' دی جمع

تھوڑے پانی دا بُلبلا، (مذ، صفت) 1۔ہوچھا، کمینہ، کم ظرف
2۔بے حوصلہ، گھٹیا

تھوڑے پانی مچھلی، منتارا نین دی کن، سجے اِکلی اِستری،
چور اِکلے دی سن، ولاواں پے پردیسیاں، پنجے ہی تڑفن،
(اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ تھوڑے پانی وچ مچھلی، ندی دے
کنڈھے تے کھلوتا منتارا، خاوند توں خالی سیج تے سُتی عورت،
اِکلیاں سنھ مارن والا چور اتے اوہ پردیسی جس نوں ولا پے گیا
ہووے یاں راہ توں بھٹک گیا ہووے، ایہہ پنجیں بہت دُکھ پاندے
ہن تاں کہندے ہن

تھوڑے پانی وچ ای ترے پھردے نیں، (اکھا) نکی جیہی
گل تے پُھنڈے پھرن والیاں ہوچھیاں بارے آکھدے نیں

تھوڑے پانی وچ نہ ڈبّن، (محا) چھیتی قابو نہ آون

تھوڑے پانی وِچ نہ ڈُبنا، (محا) چھیتی قابو نہ آونا، تھوڑے
جتناں نال این نہ منا

تھوڑے پانی وچ ہونا، (محا) تھوڑی طاقت والا ہونا

تھوڑے پانی وچ ہوون، (محا) 1۔ گھٹ ہمت والا ہوون،
زیادہ پہنچ والا نہ ہوون 2۔ ہوچھا ہوون، کم ظرف ہوون

تھوڑے تے ای صبر سنتو کھ کرنا بڑی امیری اے، (اکھا)
لالچ تے حرص نہ کرن والا بندہ جیہڑا صبر شکر نال زندگی گزارے

سوکھا تے خوش رہندا اے
تھوڑے تے سنتوکھ ای امیرت اے، (اکھا) ویکھو: تھوڑے تے ای صبر سنتوکھ کرنا بڑی امیری اے
تھوڑے چر دا پراہنا ہونا، (محا) مرن کنارے ہونا، جھٹ پل دا مہمان ہونا
تھوڑے وچ بھگتا دینا، (محا) تھوڑے وچ سار لینا
تھوڑے وچ بھگتا دیون، (محا) تھوڑے وچ سار لون، گھٹ نے نال ای گزارہ کرلون
تھوڑے ورتنا، (محا) غریب ہونا، کنگلا ہونا
تھوڑے وگاڑ دا دوھان کیوں کیتا، (اکھا) جس دیلے کوئی کھو دا کاں بناوے یاں گل دا گلان بنالوے تاں کہندے نیں
تھوس: (مذ) گوہیا، گوبر، فضلہ
تھوس: (صفت) 1- ڈراکل، کم ہمت 2- پھسپھسا
تھوس موس، (صفت) 1- موٹا، پلپلا، تھوتھا 2- موٹا تے گول مول آدمی، بھدا آدمی
تھوہا: (مذ) اِک قسم دا رُکھ جیہڑا پنج ہزار فٹ دی اُچائی تک ملدا اے، ایس دے پھل بڑے سوادی ہوندے نیں
تھوہڑا: (صفت) بھارا موٹا (آدمی)
تھوک: (مذ) 1- اِکٹھا مال، ڈھیر 2- وِکری لئی اکٹھا کیتا مال 3- شے، چیز 4- اکٹھا مال ویچنا 5- نقد، روک 6- حصہ، پتی 7- دِھر، پارٹی، دِگی: "آکھ دمودر راضی بھائی دووِیں تھوک تداہیں" (دمو) 8- قسم
تھوک بھاء، (مذ) اکٹھا مال ویچن دا نرخ
تھوک دار، (مذ، صفت) اکٹھا مال ویچن والا، پاری
تھوک رقم، (مو) بہت رقم، اکٹھی رقم
تھوک فروش، (فا، صفت) اکٹھا مال ویچن والا
تھوک فروشی، (فا، مو) اکٹھا مال ویچنا
تھوک کوں تھوک مِلّن، (محا) سیر نوں سوا سیر ملنا
تھوک وپاری، (مذ، صفت) اکٹھا مال خریدن یاں ویچن والا وپاری
تھوک: (مو) 1- ضلع ڈیرہ غازی خاں دی اک وادی 2- سلیمان دیاں پہاڑیاں دے بہت سارے حصیاں وچوں اک حصہ جس دے پیٹے حصے وچ کھیتی نہیں ہوندی
تھوک: (نم) بالکل، ہرگز
تُھوک: (مذ) ویکھو: تھُک
تُھوکا تھاکی: (مو) 1- ایدھر اودھر تھُکنا 2- اک دُوجے نوں اسیساں (دعاواں) دینا 3- جھگڑا
تھوکڑا: (مذ) شے، چیز، مال
تھوکڑے باز، (صفت) ویکھو: تھوکڑے پاون
تھوکڑے پاون، (محا) کسے کم وچ کامیابی پائے بغیر ای مُڑ آون
تھوکڑے پاونا، (محا) ویکھو: تھوکڑے پاون
تھوکڑے کرنا، (محا) کم واسطے جانا تے کم سنوارن توں پہلاں ای واپس مُڑ آنا، جاندیاں ای واپس آ جانا
تھول: (مذ) تھور، گندہ
تھول: (مو) تھاؤں، جگہ، تھاں، ٹھکانا

تھول: (ج، مذ)1- برج، مینار 2- چار دیواری نال گھیریا ہویا پنڈ، برج، اوہ پنڈ جس دے آلے دوالے کوٹ بنیا ہووے 3- موٹا، بھارا

تھول ناس، (مذ،صفت) 1- موٹی نک والا 2-سور

تھولا: (صفت) تھوڑا، تھوڑا جیہا، گھٹ

تھولا بہوں، (مذ،صفت) تھوڑا ایتا

تھولا جیہا، (مذ،صفت) ویکھو: تھوڑا جیہا

تھولا: (مذ) گولا

تھولا: (مذ) 1-پانی ٹھہرن دی تھاں 2- جھاڑا کرنا

تھولتا: (مو) ستھولتا، موٹاپا

تھولڑوی: (مو) تھوڑی، تھوڑی حیثیت والی (گولڑوی دی رعایت نال پیر مہر علی نے ورتیا اے)

تھولوں: (ضم) توانوں، تساں نوں

تھولھا: (صفت) تھوڑا، تھولا

تھولھڑ لگنا: (محا) کمی ہونا، کسے شے دا گھٹ جانا

تھولی: (مو) 1-ملائی 2- دلیا، مٹھا دلیا 3- چھان

تھولی کرن، (محا) تعلق گھٹ کرنا، تعلقات گھٹانا

تھوم: (مذ) لہسن، پیاز دی ٹابری دا اِک چٹیاں تُریاں والا بھوکل بوٹا تے اوس دی زمین دے اندر ودھن والی گنڈھی، ایس دی تاثیر گرم ہوندی اے، ونگی: 'بھوکل اڈ وسل اڈ تے وکھرا تھوم'

تھوم لگن، (محا) بے چینی لگن

تھوم لگیا ہوون، (محا) بے چین ہوون، بے قرار ہوون

تھوم نہ واش کتھوری آوے، (اکھا) جدوں مندے آدمی کولوں چنگی آس نہ رکھی جاوے اوددوں کہندے ہن

تھُوم: (مذ) ویکھو: تھوم

تھومی: (صفت) تھوم دی بنی ہوئی، تھوم دی شکل یاں ذائقے ورگی

تھُومی: (مو) روڑیاں نال کھیڈی جان والی کھیڈ

تھِون: (مذ) مضبوط، کشیدہ قامت

تھونا: (مذ) 1- کاڑھنی 2- بھڑولی

تھونا: (فل) ماڑا ہو جانا، ڈرنا

تھُونا: (مذ) 1- تھم، پیل پاوا، ڈھاسنا، آسرا 2- مونہہ، بوتھی

تھونبڑ: (مذ) وڈا تھوبا، بھیڑا جیہا مونہہ

تھونٹی: (مو) زمین وچ پوری ہوئی وڈی ساری لکڑی جیہدے نال مجھاں وغیرہ بنھدے نیں

تھونڑیں: (مو) 'تھونی' دا وگاڑ، ٹیک سہارے لئی لائی گئی لکڑی، تھمی

تھونوں: (ضم) ویکھو: تہانوں

تھُونھا: (مذ) ویکھو: تھونا

تھونی: (مو) 1- مال 2- راس، دھن، مادہ، شے 3- سِکدار

تھوں: (فم) 1- کولوں، تھیں، توں 2- نوں

تھَول: (مذ) تھاؤں، جگہ

تھوہ: (مذ+مو) 1- چیتا، دھیان 2- سرپتا 3- تھاں، ٹکانا، مقام 4- تہہ، پاتال 5- طریقہ، جاچ، ول 6- لمائی 7- شیواں دا وڈا ڈھیر 8- بہوں روٹیاں دی تہہ

تھوہ پتا، (مذ) 1- تھاں ٹکانا، پتا ستا 2- واقفیت، جانکاری 3- سراغ 4- سر پیر

تھوہ تھتا، (مذ) ویکھو: تھوہ پتا

تھوہ ٹھکا، (مذ) ویکھو: تھوہ پتا

تھوہ ٹکانا، (مذ) 1۔تھوہ پتا 2۔نواس ستھان 3۔من دی ٹیک

تھوہ ٹھکانا، (محا) ویکھو: تھوہ پتا

تھوہ سر/تھوہ سر، (فم) تھاں سر، ٹھکانے سر

تھوہ کرن، (محا) 1- تھاں بناون 2- چیتے کرن

تھوہ کرنا، (محا) 1۔سوچنا، چیتے کرنا 2۔اندازہ لاونا 3- تھاں بناونا

تھوہ لگن، (محا) پتا لگن، سُراغ مِلن

تھوہ لگنا، (محا) سمجھ آونا

تھوہ مقام، (مذ) 1- اعتبار 2- تھوہ ٹکانا

تھوہ مِلن، (محا) پتا لگن، سُراغ مِلن

تھوہ ملنا، (محا) پتا لگنا

تھوہ نال، (فم) خیال نال، گوہ وچار نال، دھیان نال

تھوہ نہ رکھن، (محا) خیال نہ رکھن، یاد نہ رکھن، اتا پتا نہ رکھن

تھوہ نہ رہوَن، (محا) یاد نہ رہون، بُھل جاون

تھوہ: (مذ) کھوتیاں خچراں تے مال ڈھون دا کم

تھوہ: (مو) 1- تھکّن دا عمل، تھکّن دی اواز 2- نفرت دے اظہار لئی بولدے نیں

تھوہ تھاکڑے پاتا/تھوہ تھوکڑے پاونا، (محا) 1- کندھ وغیرہ اُتے تھکنا (بچیاں دی کھیڈ وچ) 2- کوئی کم بہت کالھی کالھی کرنا

تھوہ تھوہ، (مو) تھتکار، نفرت دی نظر، تھکّن دی حالت، توئے لعنت کرنا

تھوہ تھوہ تھوہڑیا، (فم) کھیڈ وچ ورتی جان والی اصطلاح جیہدے مطابق جدوں کوئی کھلاڑی کھیڈ وچ بے ایمانی کرے یاں واری نہ دیوے تے دوجے کھلاڑی اوہنوں زچ کرن واسطے کہندے نیں

تُھوہ تُھوہ کر کے کڈھنا، (محا) چھیک دینا، کڈھ دینا، بے تعلق کرنا

تُھوہ تُھوہ کرنا، (محا) نفرت دا اظہار کرنا، مذمت کرنا، ملامت کرنا

تُھوہ تُھوہ ہونا، (محا) بدنامی ہونا، بےعزتی ہونا

تُھوہ تُھوہ ہوون، (محا) 1- بھنڈی لگن، بدنامی ہوون 2- توئے لعنت ہوون 3- نفرت ہوون

تُھوہ تھوہڑیاں، (مو) پھٹکار، لعنت، ملامت

تُھوہ کرنا، (محا) رد کرنا

تُھوہ کری کیہ آکھنا، (محا) لعنت پاونا

تُھوہ کوڑی آکھن، (محا) جولبھ نہ سکدا ہووے اوس وچ نقص کڈھن

تُھوہ میری، (محا) جھوٹھی مُوٹھی دی نارضگی جیہڑی ناز وِچ کیتی جاندی اے، وَنگی: 'تھوہ میری اساں بھلن ہار انسان ہوئے'

تُھوہا: (مذ) 1- ڈھیر 2- کھجور دے درخت دا کنڈا 3- تھم، سہارا 4- مجازاً: انھا آدمی

تھوہاں: (محا) 'تھوہ' دی جمع 1- ٹکانے، تھاواں 2- آسرے، سہارے

تھوہاں تکنا، (محا) آسرا لبھنا

تُھوہاں: (مذ) ٹھوہاں، بچھو، اِک زہریلا کیڑا

تھوہر: (پو، مذ+مو) تھوہڑ، کنڈیاں والا ڈُدھلا پودا، اِک خار دار زہریلا پودا جیہدے وچوں ڈُدھ دی طرحاں دا لیس دار مادہ نکلدا اے ایہدے پتے سپ دے پھن دی طرحاں دے ہوندے نیں، ایہدے بارے آکھیا جاندا اے کہ ایہہ دوزخیاں دی خوراک ہووے گی، ایس نُوں کھیتاں دی واڑلئی لاؤندے نیں

چھتر تھوہر/ ترپتر تھوہر، (مو) اک قسم دی تھوہر جس دے پتے بہت چوڑے اتے موٹے ہوندے نیں

ڈنڈا تھوہر، (مو) اِک قسم دی تھوہر جس دے لمے لمے ڈنڈے ہوندے نیں

تھوہرا: (صفت) تھوہر ورگا، کنڈے دار

تھوہڑ/تھوڑھ: (مو) کمی، گھاٹا

تھوہڑ دِلا، (مذ،صفت) ویکھو: تھوڑ دِلا

تھوہڑا: (مذ،صفت) تھوڑا، گھٹ، جو پُورا نہ پوے

تھوہڑا جُثہ کرودھ ودھیک، (اکھا) جدوں کوئی ماڑچو جیہا بندہ بہت غصہ کرے اوددوں کہندے نیں

تھوہڑا ئچ: (فم) تھوڑا جیہا

تھوہن: (مذ) کھمبا، تھم، ستون، کھونٹی، سہارا، اوہ لمبا ڈنڈا جیہڑا ڈُدھ رِڑکن والی گھڑونجی دی اک نکر تے لگا ہوندا ہے

تھوہن تھوہنا، (مذ) ویکھو: تھوہن

تھُوہنی: (مو) 1۔تھمھ، تھمھی، مُنارا 2۔(صفت) انھا آدمی 3۔ ننج کے انھی ہوئی اکھ

تھوہو: (مذ) ویکھو: تھوہ

تھوہی: (صفت) کھوتے وغیرہ تے مال ڈھون والا، کھوتے لد

تھوہڑ: (صفت) تھوڑ، کمی، گھاٹا

تھُوئی: (مو) 1- بیگانگی، دُوئی 2- بائیکاٹ (Boycott) 3- ناچاقی، پُھٹ

تھوی: (مو) تھری، ملائی

تھوے: (مذ) ویکھو: تھوی

تھ......ہ

تھہ: (مذ) تھاں، استھان، جگہ

تھِہہ: (مذ) ویکھو: تھیہہ

تُھہ: (مذ) تُھوہ

تھہ تھوبا: (صفت) بدشکل

تھہ چلنا: دھوکا دینا، نراس ہونا

تھہا: (مذ) 1-ڈھیر، تھبا 2-روئی یاں کاغذ دا ڈھیر

تھہا: (ہند) ایہہ لفظ کلا استعمال نہیں ہوندا، جملے وچ استعمال ہوندا اے جیویں: مکان تھہا گئے (مکان مل گیا اے)، فلاں چیز تھہا گئی اے (فلاں شے مل گئی اے)

تِھہا: (مو) تریہہ، تیہا، پیاس، بھڑکی

تھہا بُجھنا، (محا) تریہہ لاہنا

تھہا بجھونا، (محا) تریہہ بُجھاونا، تریہہ دُور کرنا

تھہا لگنا، (محا) تریہہ لگنا

تھہا مارنا، (محا) تریہہ مارنا

تھبا ہونا، (محا) ویکھو: تھپا لگنا

تُھہاڈا: (ضم) تہاڈا، تُساں دا، تُساڈا

تھہار: (مذ) 'ہتھیار' دا وگاڑ، اوزار، سند

تُھہارا: (ضم) تُہاڈا، تُساں دا، تُساڈا

تھہا کڑا: (مذ) بے حد پیاس

تھہان/تھہانا: (مصدر) 1- مِلنا لبھنا، کسے گواچی ہوئی شے نوں بھالن 2- کھوہون، ہتھیاون

تھہاندا: (ہند، مذ) مِلدا، جیویں: پن مانھ ئینھ تھہاندا (پن مینوں نہیں ملدا)

تھہاندی: (ہند، مو) مِلدی لبھی، جیویں: کتاب مانھ ئینھ تھہاندی (کتاب مینوں نہیں ملدی)

تُھہانوں: (ضم) تھوانوں

تِھہاون: (مصدر) ویکھو: تہان

تھہاوَن/تھہاوَنا: (مصدر) تِھہان، تھہانا

تھہائی: (ہند، مو) لبھی، جیویں: کتاب مانھ ئینھ تھہائی (کتاب مینوں نہیں لبھی)

تھہائیا: (صفت) ویکھو: تہائیا

تھہائے: (ہند، مذ) ملے، لبھے، جیویں: پیسے مانھ ئینھ تھہائے (پیسے مینوں نہیں ملے)

تھہایا: (صفت) تریرگی ہوئی، پیاسا

تھبہ تھلّھا: (مذ، صفت) 1- ڈھیر زور والا، موٹا تازہ 2- بھدے جُثّے والا

تھُبھی/تھُببی: (مو) ویکھو: تھوبی

تھہر: (فعمر) تھہرن مصدر توں امر

تھہرن: (مصدر) 1- کنبن، ڈولن 2- شوخ ہوون

تھہرنا: (فل) تھرتھر کمبنا

تُھہڑا: (صفت) ویکھو: تھوڑا

تُھہڑ بِتیا/تُھہڑ بِتا، (صفت) پتلا، ڈربل، سُکڑو، لِسّا

تُھہڑ وِتا، (صفت) 1- گھٹ وِت والا 2- تھوڑے حوصلے والا 3- تُچھ

تِھہڑی: (مو) تھہ/بھتیہہ دی تصغیر

تُھہلا: (صفت) ویکھو: تھوڑی

تھہن: (مصدر) ٹھہرنا

تُھہن: (مذ) ویکھو: تھوہن

تھہو، (مذ، مو) ویکھو: تھوہ

تھہوَن: (مصدر) مِلن، ہتھ لگن، دستیاب ہوون

تھہوَ: (فم) اِک دم ہی، چارے بنے، اُکا ای

تھبہ: (مذ) 1- جیہہ، تھہی، تھاں، جگہ 2- (فم) اوتھے ہی، ٹھیک

تھہ/تھبہ، (مو) 1- تہہ، پرت 2- اُتلا

تھبہ بیٹھ کے کھانا، (محا) اوتھے ہی کھانا

تھبہ پھولنا، (محا) بہت لبھنا، ونگی: 'لبھ نہ سکیا جل جیون دا متھاں تے لکھاں تھبہ پھولے'

تُھبہ تُھڑولا، (مذ) تُھوہ تھوکڑا، ونگی: 'تُھبہ تُھڑلے باہی آئیاں، گنگا جی نہائی آئیاں'

تھہہ چلنا، (محا) 1۔ تھاں تھاں پھرنا 2۔ ڈانواں ڈول ہونا 3۔ ہراس ہونا 4۔ دھوکھا کھانا 5۔ مستی وچ ہونا

تھہہ ڈُونے ہونا، (محا) 1۔ اوسے تھاں ڈُگنے ہونا 2۔ برباد ہونا، تباہ ہونا

تھہہ رہنا، (محا) اوسے تھاں رہنا، اوسے تھاں ٹکے رہنا

تھہہ مارنا، (محا) 1۔ اوسے تھاں مار سُٹنا 2۔ پٹکا کے سٹنا، زور نال سُٹنا

تھہی: (مو) 1-چُن کے لایا ہویا ڈھیر، تھہی، تھبا، تہہ در تہہ رکھی شے 2- اُتے تھلے رکھی روٹیاں یاں پان دے پتے

تھہے: (مو) تھاں، جگہ

تھہے بیٹھ کے کھانا، (محا) اوتھے ای کھانا

تھہیو: (ضم) یکدم ای

تھہیی: (پو، مو) ویکھو: تھہی

تھ......و

تھو: (حرف جار) توں، کولوں

تھوں: (مذ) ویکھو: تھاؤں

تھئی: (سر، صفت) 1- سنگیت دی اِک تال 2- قائم، کھلوتا ہویا 3-دتھی، بنڈل، پلندا، ڈھیر

تھئی تھئی، (مو) 1- تال، سم، تاڑی 2- گویاں دے نچن گاون دی آواز

تھئی تھئی تھاہ، (مو) تھاپ، سُرتال، اوہ آواز جیہڑی گویئے یاں ناچے طبلے دی تھاپ نال کڈھدے نیں

تھئی تھئی کرن، (محا) تال نال نچن، گویاں دا گاون لکیاں آواز کڈھن

تھئی تھئی ہوون، (محا) ناچ گانا ہوون

تھئی: (ہند، مو) 1-روٹیاں دا ڈھیر 2- کپڑیاں دا تہہ در تہہ رکھیا ہویا گٹھا

تھئے: (مذ) تھاں، مقام

تھئے: (ہند) نیں، موجود نیں

تھئے: (ضم) ہوگئے، ہوئے

تھئیا تھئیا: (محا) 1۔ تال نال نچنا 2۔ نچن والیاں لئی تال دینا

تھئیا تھئیا کر کے نچاون، (محا) 1- نشر کرن، بدنام کرن، بھنڈی کرن، ذلیل کرن 2- وج گج کے نچاون، زور نال نچاون

تھئیا تھئیا کرن، (محا) تال نال نچن، نچن والیاں لئی تال دیون

تھئیا تھئیا ہوون، (محا) تال نال ناچ ہوون، تال نال ناچ دی آواز آون

تھئیاں لانا: (محا) کوئی وی شے ترتیب نال اُتے ہیٹھاں رکھنا

تھئیں: (مذ) 1-تھاں، جگہ 2۔(فم) بدلے وچ، تھاویں، وٹی: 'کُنے بیٹھ جلائی اے بالن سندے تھائی' (بابا فرید) 3۔ تھاں تے، تھاں سر

تھ......ی، ے

تھی/ تی: (ہند) توں، کولوں، جیویں: اُس تھی (اوس توں)، اُس تی

(اوس توں)

تھی: (س) نچن سے دا بول، تال دا پتا دین والا لفظ

تھی تھی (تھیا تھیا) کرنا، (محا) 1۔ تال نال نچنا 2۔ نچن والیاں لئی تال دینا

تھی: (سر فص) ہو، ہو جا، ہونا

تھی گیوں، (ضم) توں ہو گیوں

تھی ونجن، (محا) 1- ہو جاون 2- کسے کم دا بن جاون

تھی وینا، (محا) ہو جانا

تھی: (مو) مسیا دی دہی

تھی: (مو) چُن کے لایا ہویا ڈھیر، تھہی، ڈھیری

تھے: (مذ) 1- تھاں، جگہ، تھاں 2- (فم) ٹھکانے سر، موقعے تے

تھے پاون، (محا) دھیان ہور پاسے وٹالون

تھے: (اعوان) 1- پاسا، کول 2- توں

تھے: (مذ) تک، توڑی، وگئی: 'وینداڈوم گیا چوچک تھے، خاناں نپ بہایا' (دمو)

تھیا/تھیا: (سر) 'تھی' دی صفتی حالت، ہویا، واپریا، ہو گیا

تھیا: (پو) ہے، موجود

تھیا: (مو) تہا، تریہہ، پیاس

تھیا تھیا: (مو) ناچ دے تال دے بول، نچن والے دے پیراں دے گھنگھرواں دی اعلانیہ آواز، تاتا تھئی تھئی، تال دیلی، نچن دی اِک تال

تھیا تھیا کر کے نچاونا، (محا) نشر کرنا، بدنام کرنا: 'تیرے عشق نچایا کر تھیا تھیا' (بُلھا)

تھیا کڑا: (مذ) تہا کڑا، پیاس، تریہہ

تھیا کڑا مارنا، (محا) بہت پیاس لگنا

تھیالی: (مو) ہتھیلی، ہتھ دی تلی، وگئی: 'اکھاں نوں تھیالی نال مل کے کھولن دا' (پنجابی دنیا)

تھیان/تھیانا: (مصدر) ویکھو: تھہان/تھہانا

تھیانا: (فعم) ویکھو: تھیاونا

تھیاں: (سر، مو) ہوئیاں، واپریاں

تھیاں آنا، (محا) 1- جانا تے واپس آجانا 2- ہو جانا

تھیاون/تھیاونا: (مصدر) ہتھ آونا، ملنا، لبھنا

تھیایا: (صفت) تہائیا، پیاسا، تریہایا

تھیبڑ/تھلّھا: (مذ، صفت) 1- موٹا تازہ، پلپا ہویا 2- کھلّھا 3- بھدے سریر والا، ٹُھلّھڑ

تھیت: (مو) دُدھ مہیا کرن دا بندوبست، ٹھیکا

تھِیت: (صفت) اچل، قائم

تھیتھلا: (مذ، صفت) گھٹ گہرا

تھیتی: (مذ) اوہ بندہ جیہڑا دُدھ پہنچاون دا ٹھیکہ کرے

تھیتی: (مو) نیت کے کم دی کرن دا دن

تھیتی تھیتی، (مو) تال دی سوچنا دین والا لفظ

تھیئی تھیئی کرنا، (محا) تھیا تھیا کرنا

تھیئے: (صفت) ہوئے، شد، شُدہ

تھیٹ: (مو) 1۔ ٹھہرن دی تھاں، ٹِکانا 2۔ ملاقات لئی مقرر کیتی تھاں

تھیٹا: (مذ) جگہ، تھاں، سنگم

تھیٹر/تھیئٹر (Theatre)، (انگ، مذ) 1۔ ناٹک یاں تماشا کرن دی تھاں، ناٹک گھر 2۔ ناٹک، تماشا 3۔ مُنڈوا

تھیئٹریکل کمپنی، (مو) ناٹک یاں تماشا کھیڈن والی کمپنی

تھیڑا: (مذ) ویکھو: تھڑا

تھیڑو: (مذ) ویکھو: تھڑا

تھیڑی: (مو) ویکھو: تھڑی

تھیر: (صفت) وگ تگ، مسلسل، لگا تار

تھیر کرا، (مذ) ٹھنڈا، سیت

تھِیر: (صفت) 1۔ قائم، ساکن 2۔ تھِر

تھیرنا/تھیڑنا: (فعم) چنگی طرحاں ڈھڈ بھرنا، تُوڑنا

تھیری: (صفت) 1۔ وگ تگ ہوون والا کم 2۔ اوہ بندہ جیہڑا مسلسل کم کر سکدا ہووے

تھیری ہوون، (محا) انتھک ہوون، اُدمی ہوون

تھیری بدھن: (محا) خفیہ معاہدہ کرنا

تھیساں: (صفت) تھے، ہووے گا، ہوسی

تھیسائیں: (ضم) ہو جاواں گی

تھیسن: (جملہ) ہو جاسن

تھیسو: (صفت) تہاڈے ورگا، تیرے جیہا

تھیسی: (سر، مو) 1۔ ہوون گیاں، ہووے گی 2۔ (مذ) ہو جاوے گا، ہو جاسی

تھیسی: (مذ) اِک قسم دا رُکھ جیہڑا کہ ہمالیہ دیاں پہاڑاں وچ بیاس تک ملدا ہے، لوک ایس دے پھل کھاندے نیں اتے اوہناں دا اچارَ مربع وی پایا جاندا ہے، تھرور

تھِیسِیس (Thesis)، (انگ، مذ) کسے موضوع تے کھوج بھریا لیکھ جو عام طور تے کوئی ڈگری حاصل کرن لئی لکھیا جاندا ہے، کھوج پربندھ

تھیک: (ج، مذ) 1۔ چاقو یاں چھرے دی نیام، میان 2۔ اناج دی پولی جیہڑی کھیت وچوں چک کے کسے ہور تھاں لے جان لئی بنھی جاندی ہے 3۔ بیلی

تھیکان: (مصدر) ویکھو: تھیکاون

تھیکاون: (مصدر) 1۔ تلوار نیام وچ گھتاون 2۔ داخل کرواون، اِک چیز نوں دُوجی چیز وچ رلاون

تھیکر: (مذ) ویکھو: ٹھیکری

تھیکری: (مذ) پنڈاں وچ پہرہ دین دا اک طریقہ، ٹھیکری پہرہ

تھیکڑو: (صفت) 1۔ نکما، ویہلو، روٹی بھن 2۔ اوپرا، پرایا

تھیکن: (مصدر) تلوار نیام وچ گھتن (پاون)

تھِیگری: (مو) ویکھو: تھیگڑی

تھیگڑی: (مو) 1۔ تھگلی، دھجی 2۔ تیڑ بنھن والی چادر، دھوتی

تھیگلی: (مو) ویکھو: تھیگڑی

تھیلا: (مذ) 1۔ کپڑے یاں ٹاٹ وغیرہ دا بنایا ہویا جھولا جس وچ سودا سلف یاں کوئی ہور چیز پائی جا سکے 2۔ چھوٹی بوری 3۔ کھیسا، بوجھا 3۔ میمنے نُوں دُدھ چنگھوں باز رکھن لئی بکری دے تھناں تے چاڑھیا گیا تھیلا

تھیلا کر دیون، (محا) مار مار کے بُھرکس کڈھ دیون، ہڈی پسلی اِک کر دیون، بہت زیادہ مارن کُٹن، مار مار کے سُجا دیون

تھیلا: (مُل) اِک قسم دی مچھی جیہڑی دریاواں تے چھنبھاں وِچ ہوندی ہے

تھیلو: (مذ) لکڑی دا پھٹا جو نہری سُوئے وِچ لایا جاندا ہے تا کہ پانی اِک سار اُتوں دی وگدا رہے، ایس پھٹے وِچ پھانے (فانے) لا کے پانی نوں ہور کئی کھالاں وِچ ونڈ دتا جاندا ہے

تھیلُوں: (مو) اِک قسم دی صنوبر، سدا بہار جھاڑی

تھیلی: (مو) 1۔ چھوٹا تسلا 2۔ ہزار روپے دی گُتھلی 3۔ وانسلی 4۔ مایا، دولت 5۔ ڈھالے ہوئے سونے دی ڈلی 6۔ ہل دی ہتھی

تھیلی بردار، (صفت) ویاہ شادی وغیرہ دے موقع تے جس نوں تھیلی سُپرد کیتی جاوے

تھیلی پیش کرنا، (محا) نذرانہ دینا، بھیٹا دینا

تھیلی چڑھاونا، (محا) رشوت دینا

تھیلی چڑھنا، (محا) رشوت مِلنا

تھیلی دا مُونہہ کھول دینا، (محا) بہت خرچ کرنا، بہت کُھل دِلی وکھاونا، سخاوت

تھیلی دینا، (محا) اصل رقم وچوں پیسے دے کے رقم پوری لکھوالینا

تھیلی شاہ، (صفت) امیر، دھنی

تھیلیا: (مذ) مٹی دی رکابی جس وِچ اُبلے ہوئے چاول کھان واسطے وتے جاندے نیں

تھیلیاں: (مو) 'تھیلی' دی جمع

تھیلیاں چڑھاون، (محا) 1- دُدھ دین والی بکری دے تھناں تے تھیلی چڑھاون تاں جے لیلے لیلیاں دُدھ نہ چُنگھ جاون

تھیم (Theme): (انگ،مو) 1- وچار 2- پیغام، سنیہا، مرکزی خیال 3- سرناواں، سرلیکھ 4- شعور

تھیمنا: (فعم) 1۔ تھمھنا، روکنا 2۔ ٹھہراونا

تھین/تھینا: (مصدر) ہونا، واپرنا، ہوون، تھیون، ونگی: 'خاطر یار دی بوٹیا تھین کافرگن مُول نہ کسے دے کہے اُوتاں'

تھین چھڈنا: (محا) حدتوں ودھ جانا

تھینا: (مذ) وڈی کوڈی

تھینا مار، (مذ) اِک کھیڈ جیہڑی کوڈیاں نال کھیڈی جاندی ہے

تھیندھا: (صفت) 1۔ تھِندا، چکنائی والا 2۔ محبت نال بھریا، خلوص والا

تھینہہ: (مذ) پنڈ، تھاں، تھیہ، جگہ، ونگی: 'خیر نیہوں دا منگ لیایے، تاں خبر پوری تِس تھینہہ دی' (حسین)

تھینہہ بجھن، (محا) پنڈ آباد ہوون، نویں آبادی وسن

تھینی: (مو) دُوجے کول امانت وجھوں رکھی گئی کوئی چیز

تھیں: (فم) کولوں، توں، تھوں، نالوں، ونگی: 'کیہ تکے اوس صورت سی یاوَشن دن فلک تھیں' (سیف)

تھیں: (ضم) تینوں

تھیں: (مو) 1- تھاں 2- (فم) تھاں سر

تھیو: (فعم) 'تھیون' دا فعل امر، ہو جاو، ہوود

تھیوا: (مذ) نگینہ، مُندری وِچ جڑیا ہویا نگ

تھیوالاون، (محا) انوکھا بنانا، احسان کرنا

تھیوالاونا، (محا) کسے نوں گھاٹے وچ رکھنا، ٹھک لاونا، داء لاونا

تھیواں: (سر، جملہ) ہوواں، ہو جاواں

تھیوری(Theory)، (انگ، مو) 1-اصول 2- نظریہ

تھیوسے: (سر) اسیں ہوگئے، ہوئے، بنے

تھیون: (مصدر) ہوون، ہو جاون، تھین، ہونا، واپرنا

تھیون دیو، (ضم) ہوون دیو

تھبونا: (فل) تھینا، ہونا

تھیوں: (حرف) ویکھو: تھیوں

تھیوہ: (مذ) ویکھو: تھیوا

تھیوے: (سر) 1-ہو جاوے 2-(فعر) ہو

تھیویں: (سر) ہوویں، ہو جاویں

تھیویوم: (سر) 'تھیون' دا صیغہ حال، میرے توں ہوگیا اے، میتھوں ہوگیا اے

تھیہ: (مذ) 1- جو کسے ولی اللہ دے عارضی یاں مستقل قیام دی تھاں رہ چکی ہووے 2- اجیہا مکان یاں بستی جتھے پیو دادا رہ چکے ہوون یاں رہندے آ رہے ہوون 3- ٹلا، تھبہ، کھنڈر دا ڈھیر

تھیہر: (مذ) تھاں، ٹھاہر، مقام

تھیہڑی: (مو) چھوٹا تھیہہ

تھیہک: (ہند) 1- جوانی دا جوش، شہوت دا جوش، مادہ مویشی دا جُفتی لئی تیار ہونا 2- نیام، تلوار خنجر وغیرہ دا غلاف

تھیہلا: (مذ) 1- اوہ دُدھ جیہدے وچ ملائی مکھن دا رنگ چوکھا ہووے 2- تھیلا

تھیہلی: (مو، صفت) اوہ مجھ گاں جیہدا دُدھ رڑکیاں مکھن چوکھا نکلے

تھیہو: (پو، مو) جدی پشتی جائیداد، ورثہ

تھیہہ: (مذ) 1- ٹلا، ٹبا، کھنڈر 2- استھان، ٹکانا، تھاں، جگہ

تھیہہ پوَن، (محا) 1- پنڈ بجھن 2- مر جاون، مٹی ہو جاون

تھیہہ تھوبا، (صفت) ویکھو: تھیہہ تھپیا

تھیہہ تھپیا، (صفت) موٹے یاں بھدے نقش والا

تھیہہ تے، (فم) تھاں تے ای، اوسے ویلے، موقعے تے

تھیہہ سر، (فم) ٹھیک تھاں تے، تھاؤں سر، ٹھکانے سر

تھیہہ کرنا، (محا) تباہ کرنا، برباد کرنا

تھیہہ ہوون، (محا) تباہ ہوون، کھولا ہوون، کسے تھاں دا اُجڑ جاون

تھیہی: (مو) دتھا، تھبا، چھوٹا گٹھا

تھیہونا: (فل) 1- تھک ٹٹ جانا 2- اُجڑنا

تھیئی: (مو) 1- مقرر کیتا دِن 2- دُدھ نوں گھر وچ ورت لین دا مقرر کیتا دِن، ایس دِن نہ دُدھ جمایا جاندا ہے نہ ہی دہی رڑکی دی ہے 3- دہی یاں دُدھ چاول نال دیوتیاں دی پُوجا کرن دی ریت 4- کھیر

تھیئی تھیئی: (صفت) ویکھو: تھئی تھئی

تھییٹر: (رنگ، مذ) Tneater ناٹک یاں تماشے دی تھاں، تھیٹر

تھیے: (سر) ہو جائے

تھیے: (مو) دتھا، تھبا، چھوٹا گٹھا

ورتیاں ڈکشنریاں

☆ پنجابی اردو ڈکشنری، پاکستان پنجابی ادبی بورڈ، لاہور:2009ء
☆ پنجابی اردو لغت، تنویر بخاری، اردو سائنس بورڈ، لاہور:1989ء
☆ پنجابی ڈکشنری، مرتب، بھائی میا سنگھ، وین گارڈ، لاہور: س ن
☆ پنجابی کوش، بھاشا وبھاگ، پٹیالہ:1990ء
☆ پنجابی لغت، ارشاد احمد پنجابی، پنجابی ادبی لہر، لاہور:1999ء
☆ پنجابی لغت، کیمبلپوری لہجہ، طاہر اسیر، جمالیات پبلی کیشنز، اٹک:2017ء
☆ پوٹھوہاری شبد کوش، بھاشا وبھاگ پنجابی، بھارت، پٹیالا:1960ء
☆ پہلی وڈی سرائیکی لغت، محمد سعد اللہ کھیتران، شعبہ سرائیکی بہاالدین زکریا یونیورسٹی، ملتان:2007ء
☆ جامع سندھی لغات، ڈاکٹر نبی بخش بلوچ، سندھی ادبی بورڈ، حیدر آباد، س ن
☆ سرائیکی سنل، سرائیکی ادبی مجلس، بہاولپور: س ن
☆ سرائیکی محاورے، شوکت مغل، سرائیکی ادبی بورڈ، ملتان:2005ء
☆ سندھی اردو لغت، ڈاکٹر نبی بخش بلوچ، سندھی ادبی بورڈ، سندھ: س ن
☆ سنسکرت کلاسیکل ہندی ڈکشنری، سنگ میل پبلی کیشنز، لاہور: س ن
☆ شبد کوش، ہر کیرت سنگھ، پنجابی یونیورسٹی، پٹیالا:1989ء
☆ شیراز لغت، پوٹھوہاری، شیراز طاہر، گندھارا اکیڈمی، پشاور:2016ء
☆ عربی اردو لغت، اورینٹل بک سوسائٹی، لاہور: س ن
☆ فرہنگِ آصفیہ، مولوی سیّد احمد دہلوی، اردو سائنس بورڈ، لاہور:1995ء

☆ فرہنگِ جامع، دکتر سیّد علی رضا نقوی، نیشنل بک فاؤنڈیشن، اسلام آباد: 1994ء
☆ فرہنگِ عامرہ، عبداللہ خان خویشگی، مقتدرہ قومی زبان، اسلام: 1989ء
☆ لغاتِ سرائیکی، محمد بشیر احمد ظامی بہاولپوری، سرائیکی ادبی مجلس، بہاولپور: 1965ء
☆ لغاتِ فریدی، ڈاکٹر مہر عبدالحق، سرائیکی ادبی مجلس، بہاولپور: 1984ء
☆ لہندی کوش، ڈاکٹر ہردیو باہری، پبلی کیشنز بیورو، پنجابی یونیورسٹی، پٹیالہ: 2005ء
☆ مختصر پنجابی لغت، شریف کنجاہی، شعبہ پنجابی، پنجاب یونیورسٹی، لاہور: 1981ء
☆ معین الشعراء، منشی غلام حسین خان، سنگ میل پبلی کیشنز، لاہور: 2003ء
☆ مہاں کوش، بھائی کاہن سنگھ، بھاشا وبھاگ، پٹیالا: 1989ء
☆ نسیم اللغات اردو، سیّد مرتضیٰ حسین، شیخ غلام علی اینڈ سنز، لاہور: 1989ء
☆ ہفت زبانی لغت، اشفاق احمد، اردو سائنس بورڈ، لاہور: 1988ء
☆ ہندی اردو لغت، راجیسور راؤ اصغر، سچیت کتاب گھر، لاہور: 2003ء
☆ Dictionary of the Jatki or Western Panjabi Language, A. Jukes, Edit:
☆ Liaquat Ali Niazi Dr., Punjab Institute of Language Art and Culture, 2010

شرمادن

تکلّف ورتن، (محا) ویکھو: تکلّف کرن

تکلی: (مو) تکلا دی تصغیر

تکلے: (مذ) تکلا دی جمع، چرخے دی لوہے دی بنی ہوئی دُونہہ پاسیوں تکھی سیخ جیہدے کھبے پاسے سوتر دی چھلّی بندی اے، ونگی: 'میرے دل تکلے دی دھڑکن چوں' (نجم)

تکلے وانگ سِدّھا، (مذ، صفت) 1- سِدّھا تک، بالکل سِدّھا 2-سُدھریا ہویا، سوریا ہویا

تکلے وانگ سِدّھا کرن، (محا) ویکھو: تکلے وانگوں سدّھیاں کرن

تکلے وانگوں سِدّھیاں کرن، (محا) 1- مار مار کے کچومر کڈھ دیون 2-شوخی شنگی دُور کر دیون 2- سُدھار دیون، دل وِنگ کڈھ دین، کوجھ دُور کر دین اصلاح کرن

تکلے وانگوں سِدّھیاں ہوون، (محا) بہت زیادہ کُٹ کھاون، آڑ پھڑ ٹھیک ہو جاون، شوخی شنگی دُور ہوون

تکلیف: (عر+فا، مو) 1- دُکھ، درد، پیڑ، رنج، غم، بیماری 2- آفت، مصیبت 3- اوکھ، دُشواری، کھچل، مشکل کم 4- گھاٹا، خسارا، نقصان

تکلیف اُٹھاون، (محا) ویکھو: تکلیف برداشت کرن

تکلیف برداشت کرن، (محا) دُکھ سہون، مصیبت اُٹھاون، اوکھ ویکھن، اوکھت بھوگن

تکلیف دہ، (عرفا، صفت) تکلیف دیون والا، اذیت پہنچاون والا

تکلیف دیون، (محا) 1- دُکھ دیون، زِچ کرن، کوفت پہنچاون 2- کسے نوں کوئی کم آکھن، زحمت دیون

تکلیف سہارن، (محا) ویکھو: تکلیف برداشت کرن

تکلیف کرن، (محا) 1- کسے لئی کوئی کم کرن، کھچل کرن، زحمت کرن 2- آون، تشریف لیاون

تکلیف ہوون، (محا) 1- پیڑ ہوون، درد ہوون 2- دُکھ ہوون، رنج ہوون

تکماں: (مذ) 1- کن دا زیور، چاندی یاں سونے دی گولی جس نوں ریشمی دھاگے وِچ پرو کے کن وِچ پاوندے نیں 2- تمغہ، سونے یاں چاندی وغیرہ دا خاص قسم دا بنیا چھوٹا ٹکڑا جو کسے چنگے کم کرن دے صلے وچ عزت وجھوں دتا جاندا اے، میڈل (Medal)-3 بٹن، گھنڈی

نہ ملاک چاندی تکماں منج دا، (اکھا) جدوں کوئی چھوٹی حیثیت والا وڈا ناں رکھ کے نقل کرے تدوں کہندے نیں

تکمہ: (پو، مذ) 1- تمغہ، ایوارڈ، بلا، میڈل 2- بٹن 3- زیور، گہنا 4- لائقی، قابلیت 5- رسّی دا بنیا ہویا اوہ نِکا جیہا حلقہ جیہدے وچ گھنڈی یاں بٹن پھساندے نیں 6- کبوتراں دی اِک بیماری جیہدے سبھوں اکھاں وِچ دانے نکل آوندے نیں 7- موہکا، دانہ، ونگی: 'ایہہ لال گانی ستے تکمہ نہ ہوئے' (نجم)

تکمہ: (مذ) ویکھو: تکمہ

تکمے: (مذ) ویکھو: 'تکمہ' جیہدی ایہہ جمع اے، ونگی: 'خرقہ سبز پیا دچ گل دے تکمے خوب لگائے'

تکمیل: (عر، مو) 1- پُورا کرن، توڑ اپڑاون، بسرے چڑھن 2- کسے کم دے مکمل ہوون دی حالت، انجام

تکمیل پاون، (محا) مُک جاون، مکمل ہو جاون، اختتام تے پہنچن

تکّن: (مصدر) 1- ویکھن، تاڑن، جھاکن، جھاتی مارن، لُک کے ویکھن، ہٹ ہٹ ویکھن 2- ڈھونڈن، لبھن، تلاش کرن 3- نشانہ بنھن، شست لاون، تکن 4- اندازہ لاون، جاچن 5- اُمید رکھن، اُڈیک کرن، ونگی: 'میں شاگرد نکارے اُتّے نظر مہر دی تکن' (میاں محمد بخش)

تِکن: (حرف جار) تیک، تک، تیکن

تکنا: (فعم) 1۔ ویکھنا، جھاکنا 2۔ تاڑنا 3۔ تک لاکے ویکھنا 4۔ آس رکھنا 5۔ اندازہ کرنا، جاچنا، پک کرنا 6۔ وچارنا

تکنا تولنا، (فم) جانچنا، پرکھنا

مُونہہ تکنا، (محا) 1۔ آس رکھنا 2۔ ثواب اُڈیکنا 3۔ ترتر ہونا 4۔ حیرانی نال ویکھنا

مُونہہ تکدے رہ جانا، (محا) 1۔ حیران رہ جانا 2۔ نااُمید ہو جانا

تِکنا: (مذ) 1۔ ٹکنا 2۔ نہ ہارنا 3۔ رہنا 4۔ نبھنا، ونگی: 'پرخاکی جثہ قادر کچرک وچ تکے برابری کرنا' (قادر یار)

تکنی: (مو) ویکھن دا ڈھنگ، ویکھنی، نگاہ، نظر، جھاکنی

تکنیک (Technique)، (انگ، مو) ہُنر مندی، کسے کم نوں کُجھے قاعدے مُوجب کرن دا ڈھنگ

تِکّو: (صفت) 1- تیجا، تیسرا 2- تِکّا دی تصغیر

تکّو: (فعر) تکن مصدر دا فعل امر 1- ویکھو، ویکھو تے اندازہ کرو 2- انتظار کرو

تکوتکی، (فم) 1- ویکھا ویکھی 2- ہتھ تے ہتھ مار کے شے لے جانا، فراڈ کرنا، چارنا

تکو ملی، (فم) دھکو دھکی، زبردستی

تکوا: (ہ، مذ) ویکھو: تکلا

تکوان: (ہ، مذ) ویکھو: تکان

تکواون: (ہ، مذ) ویکھو: تکان

تکورا: (مذ) آری تکھی کرن دا اِک اوزار، تکورا

تکوری: (مو) دھوئیں دی تہ

تکون: (مو) اجیہی جیومیٹریکل شکل جس دے تن کونے ہون اتے تنے باہیاں ہون، تن کونیاں تے باہیاں والا

تکون متی، (مو) ریاضی دی اوہ شاخ جس وچ تکوناں دیاں باہیاں اتے کوناں وِچکارلے تعلق بابت بحث کیتی ہوندی ہے (Trigonometry)

تکونا: (صفت) تن کونیاں والا، تکونی نکاشی کرن والی چھینی، مثلث

تکونی: (مو) 1۔ اِک قسم دی چھینی جس نال تکونی نقاشی کیتی جاندی ہے 2۔ آری تکھی کرن دی اک قسم دی تکونی ریتی، تکورا

تکونیا: (صفت) تن کونیاں والا

تکّوں: (مو) 1- ٹیوا، اندازہ، اندازے نال 2- تاک جھاک، نظر بازی 3- آس، اُمید، تانگھ

تِکّوں: (فم) تیک تائیں، توڑیں، تیوں، اُنج، اوس طرحاں

تکوِین: (ع، مو) 1- ہوند وچ لیاون، پیدا کرن، بناون 2- ہوند، پیدائش، بنان دا کم

تِکّہ: (مذ) تاش دا اوہ پتا جس اُتے تن نشان ہوندے نیں

تِکّہ: (فا، مذ) ماس دا ٹکڑا، ماس دی بوٹی

تِکّہ بوٹی کرنا، (محا) ٹکڑے ٹکڑے کرنا، بوٹی بوٹی کرنا

تکہا: (ضم) تینوں، تہانوں، تم کو

تکہی: (ضم) ویکھو: تکہا

تِکھ: (مو) 1- تریہہ، تشنگی، پیاس 2- خواہش، آرزو، سدھر 3- تکھا پن، چھیتی، کاہلی، پھرتی 4- چالاکی، ہوشیاری 5- تیز بولن دی کیفیت 6- غصیلا پن، لڑاکا پن

تِکھ پُنا، (مذ، صفت) چالاکی، ہوشیاری، تکھا پن

تِکھ ٹورا، (مذ، صفت) 1- تیز ٹُرن والا، کاہلی نال چلن والا 2- ہوشیار، چتر، چالاک، تکھا

تِکھ ہارا، (مذ، صفت) تہایا، پیاسا

تِکھا: (صفت) 1- تیز دھار والا، نوکیلا، چُبھ جان والا، تیز دھار والا 2- پھرتیلا، چلاک، چھیتی کم کرن والا، پیراں دا چھوہلا، ترکھا، چست، ہوشیار 3- غصے والا، غصیلا، کبا 4- چنگی اتے باریک سوجھ والا، تیلیا بدھ 5- زیادہ تیز، زیادہ کرارہ (مصالحہ)، ونگی: 'ذکر کنوں کر فکر ہمیشہ لفظ تکھا تلواروں ہُو' (باہو)

تکھا بولن/ تِکھا بولنا، (محا) 1- غصے وچ بولن 2- شوخی نال بولن 3- کاہلی کاہلی بولن

تِکھا پن، (مذ) 1- تکھا ہون دی حالت 2- تیز، کاہلی، چُستی، چالاک، ہوشیاری 3- خوبصورتی

تِکھا مِٹھا تھیون، (محا) وِگڑنا، ناراض ہونا

تِکھا تسن، (محا) کاہلی نال بھجن، بہت تیز نسن

تِکھاٹ: (مذ، صفت) ترکھ، تریہہ، تشنگی، پیاس، بھڑکی

تکھار: (مذ) توکھار دا وِگاڑ 1- سردی، ٹھنڈ 2- اتھروید دے مطابق ہمالیہ (تشار گری یعنی برفانی پہاڑ) دے شمال مغرب دا دیس جتھوں دے گھوڑے مشہور سن 3- تکھار دیس دے وسنیک 4- تکھار دیس دا گھوڑا

تکھان: (مذ، صفت) 1- ترکھان، لکڑی دا کم کرن والا کاریگر 2- رام گڑھیا

تِکھان: (مو) 1- تکھا پن، تیزی 2- ہوشیاری، چالاکی، پھرتی

تکھانا: (مذ) ترکھانا دی تخفیف، ترکھان دا کم، ترکھان دا پیشہ

تکھانی: (مو) تکھان دی ووہٹی، تکھان ذات دی عورت

تِکھائی: (مو) ویکھو: تکھ

تکھر/ تکھّر: (مذ) 1- موٹی بُدھ والا 2- بے ڈھبا، جنور نما انسان، قد آور 3- ڈنگر، جانور، درندہ، لگڑ بھگو 4- سُور 5- وڈے جُثے والا

تِکھر: (مو، صفت) سُورنی، سوری

تِکھرا: (مذ، صفت) 1- تِکھا، تیز، چالاک، ہوشیار، پھرتیلا 2- سخت 3- چنگا 4- کاہلا، اُتاولا 5- تن وار ہل چلاون دا عمل 6- تیز دھار والا، نوک والا

تکھری: (مو) ویکھو: تکڑی

تکھرے: (مذ) ویکھو: تکھرا

تِکھڑ: (صفت) ویکھو: تکھا پن

تکھڑ دوپہر، (مو، صفت) سِکھر دُپہر، کڑک دُپہر، تیز دُھپ، تیز گرمی

تِکھڑا: (مذ، صفت) تِکھا، تیز

تکھڑی: (مو) ویکھو: تکڑی

تِکّھل: (صفت) 1- تِکھا، تیز 2- چالاک، ہوشیار 3- جلد باز، کاہلا، اُتاولا 4- تِکھے نین نقش والا 5- جھگڑالو، غصیل 6- تِن دِھیاں مگروں ہویا منڈا یاں تناں مُنڈیاں پچھوں ہوئی کُڑی

تِکھلا: (مذ، صفت) ویکھو: تِکھل

تکھن: (مصدر) ویکھو: تکّن

تکھن: (مو) 1- اندروں کسے عمل یاں خواہش دا اُٹھیا اُبال، اندر دی لوڑیاں بھکھ 2- چھیڑ خانی، ٹُنبن والی گل

تُکّھن: (مصدر) 1- حقّے دی چلم نوں ڈکّے نال ہلاون 2- شرارت کرن، چھیڑ چھاڑ کرن، ٹچکراں کرن 3- دُکھ دیون

تکھنا / تِکھنا: (مذ) 1- چوبھ، چوبھویں گل، چُبھن والی گل، طعنہ 2- تنگی، مجبوری 3- ضد 4- دُکھ، تکلیف 5- چَک، اُکساہٹ، شبہ 6- ککھ یاں گھاہ دی ڈنڈی، تیلا

تُکھنا: (مذ) اگ بالن والا ڈنڈا، شرات

تُکھنا دیون، (محا) ویکھو: تکھن

تکھنوٹا: (مذ) ترکھان دا پُتّر

تُکّھنے: (مذ) تُکھنا دی جمع

تُکھنے توڑن، (محا) زور مارن، پُورا پُورا جتن کرن

تُکھنے دیون، (محا) ویکھو: تکھنا دیون

تکھنیٹا: (پوا، مذ) ویکھو: تکھنوٹا

تِکھواں: (مذ، صفت) 1- تِکھا، تیز 2- چالاک، ہوشیار

تکھونٹیا: (مذ، صفت) تِن کھونٹاں والا، تِن نکراں والا

تکھونٹیا جال، (مذ) بند دے اُتلے پانی وچ نِکیاں مچھیاں پھڑن دے وانس دیاں تِن نُکراں اُتے بنھیا ہویا جال

تکھہارا: (مذ، صفت) 1- تِکھ ہارا، پیاسا، تریہایا 2- آرزومند

تکھئیا: (مذ، صفت) ویکھو: تکھہارا

تِکھی: (مو، صفت) 1- تِکھا دی تانیث 2- کوڑی زبان والی سوانی، ہوشیار چالاک عورت

تِکھی تقریر کرن، (محا) 1- کاٹ دار گلاں کرن 2- تابڑ توڑ بولن

تِکھی تقریر کرن والا، (مذ، صفت) تِکھی زبان والا، تکھیاں گلاں کرن والا، فرفر بولن والا

تِکھی دھار تے تُرن، (محا) اوکڑ جھلن، ڈھیر اوکھا کم کرن، خطرے والا کم کرن

تِکھی دھار تے تُرنا، (محا) اوکڑ جھلنا، کٹھن امتحان پاس کرنا

تِکھی زبان داہون، (محا) 1- تابڑ توڑ بولن 2- کاٹ دار گلاں کرن 3- گستاخی نال بولن، بے ادبی کرن

تِکھی زبان والا، (مذ، صفت) 1- چرب زبان 2- تِکھیاں گلاں کرن والا، تِکھی تقریر کرن والا

تِکھی گرمی پَون، (محا) کنکاں دی دُھپ پون، قہر دی گرمی پَون، چُبھویں دُھپ پین

تِکھی نظر، (مو) 1- تیز نگاہی 2- ترچھی نگاہ

تِکھی ہوا، (مو، صفت) چبھویں ہوا، ترکھی ہوا، تیز ہوا

تکھے: (فم) فوراً، تیزی نال، چھیتی نال

تکھیا: (صفت) تہایا، پیاسا

تِکھیاں: (مو، صفت) 1- تِکھی دی جمع......نوکیلیاں، تیز دھار، چُبھ جان والیاں 2- چُست، چالاک 3- غصیل 4- تکھے نقوش والیاں 5- جلد باز، اُتاولیاں

تِکھیاں گلاں کرن، (محا) کاٹ دار گلاں کرن، چبھویاں گلاں کرن

تِکھیائی: (مو) 1- تِکھا پن 2- تیزی، پھرتی 3- جوش، غصہ

تکھیر: (مو) تاخیر دا وگڑیا رُوپ

تکھیرا: (مذ، صفت) ویکھو: تِکھر

تکھیرے: (صفت) ویکھو: 'تِکھر' جیہدی ایہہ جمع اے

تکھیلا: (مذ، صفت) ویکھو: تکھیرا

تکی: (مو) 1- تکن دا عمل 2- جاگ 3- تہہ کیتا ہویا تھان

تکی جاون، (محا) ویکھی جاون، وَگ تک ویکھن

تکی نہ سُکھانا ویکھ نہ سُکھاوَنا، (محا) تکی نہ سُنی ویکھی نہ سُنی

تکی وَیسی، (محا) ویکھی جائے گی

تِکی: (مو) 1- تن دا ہندسہ 2- تن نشاناں والا تاش دا پتا 3- بوٹی

تکے: (مذ) ویکھے، تکن دا عمل، جھاتی

تِکے: (مذ) تِکا دی جمع، بوٹی، گوشت دے بھُنے ہوئے ٹکڑے

تِکے لاون، (محا) 1- کباب وغیرہ دا کم کرن 2- چھیڑ چھاڑ کرن 3- توئے لعنت کرن

تُکے: (مذ) تُکا دی جمع

تُکے لاون، (محا) 1- بغیر نشانہ بنھیوں تیر مارن 2- فضول کم کرن 3- ٹیوے لاون، انگل پچو لاون، اندازے نال کوئی گل کرن

تُکے مارن، (محا) تُکے چلاون، اندازے لاون

تُکے وانگوں کھلوون، (محا) 1- سدّا کھڑا ہوون، آکڑ کے کھلوون 2- ڈٹ کے کھلوون 3- سر تے کھلوون

تُکیاں تے گزارہ کرن، (محا) اللہ توکل گزر بسر کرن، لِسّے ماڑے تے گزارہ کرن

تکیا: (مذ) ویکھنا دا فعل ماضی دا صیغہ، ویکھیا

تکیا سُنیا، (فم) ویکھیا بھالا، جانو پچھانو

تکیا: (مذ) 1- سرہانہ 2- مہمان خانہ

تکیاں: (مو) 1- مُنڈیاں دی اِک کھیڈ 2- ہتھاں پیراں دی وِچلی منہ 3- لکڑی چیرن والے آرے دے دوہیں پاسے لائیاں ہوئیاں پھٹیاں تاں جے گیلی نوں آرے تے چیرن لئی کسے اِک پاسوں تھمن ویلے نہ ہلّے

تکیجن: (مصدر) تکیا جانا

تکید: (مو) تاکید، پکّی گل، زور نال کہی گل

تکیدی: (صفت) پکّی

تکیم: (سر، مذ) میں تکیا، میں ویکھیا، ونگی: 'پرت کے تکیم لوء جیہی اُپر، تاریاں دی نہیں وکھری' (نجم)

تکینا: (فل) تکیا جانا

تکینی: (مو) تکیہ توں بنائی ہوئی جعلی تصغیر، نِکّا جیہا سرہانہ

تکیں: (فعمر) تکنا دا فعل امر، ویکھیں، خیال رکھیں، احتیاط کریں

تکیہ: (فا، مذ) 1- سرہانہ، سون دے لئی سر دے تھلّے دھرن دا گدّا

2-آرام دی جگہ 3- فقیراں دے بیٹھن تے رہن دی تھاں، فقیر دا ڈیرہ 4- قبرستان جس دے کنڈے تے اِک جھگی نما مکان وچ فقیر فقرا آ بہندے نیں تے اپنی دُنیا آباد کر دے نیں

تکیہ پرن، (مذ) 1- آسرا، سہارا، ڈھاسنا 2- بھروسا، اعتماد

تکیہ پرنا، (مذ) ویکھو: تکیہ پرن

تکیہ دار، (فا، صفت) 1- اوہ فقیر جیہڑا تکیے دا انچارج ہووے، قبرستان وچ رہن والا فقیر 2- بھروسا رکھن والا

تکیہ داری، (فا، مو) 1- تکیہ دار دا کم 2- بھروسا رکھن دی حالت

تکیہ دائرہ، (فا+عر، مذ) مسلمان فقیراں دا ڈیرہ، فقیر خانہ

تکیہ دُھپے رکھن، (محا) سرہانا دُھپ وِچ رکھ کے دھون دی پیڑ دا ٹونا کرن

تکیہ دیون، (محا) 1- سہارا دیون 2- آؤ بھگت کرن، مجمانی کرن

تکیہ رکھن، (محا) بھروسا رکھنا، اعتماد کرنا

تکیہ کرن، (محا) 1- بھروسا کرن، اعتماد کرن، توکل کرن 2- آس رکھن

تکیہ کلام، (فا+عر، مذ) اوہ لفظ یاں گل جیہڑی بار بار آکھن دی عادت ہو جاوے

تکیہ گاہ، (فا، مو) 1- بھروسے دی تھاں 2- سرہانہ رکھن دی جگہ 3- سہارا، ٹیک، ڈھاسنا

تکیہ لاون، (محا) 1- کسے چیز یاں کندھ وغیرہ نال ڈھاسنا لاون 2- فقیری ڈیرا بناون 3- سرہانہ رکھن 4- آسرا دیون 5- اُمید رکھن

تکیہ نشین، (فا، صفت) ویکھو: تکیہ دار

تکیے: (مذ) تکیہ دی جمع

تکیے دا کُتا، (مذ) مفت خورہ، نکما، آلھکسی

تکیے وِچ پیا ہوون، (محا) قبر وِچ پیا ہوون

ت......گ

تگ: (حرفِ جار) توڑی، تیک، تیکر، تائیں

تگ: (فا، مو) 1- دوڑ، بھج، کوشش، کھیچل 2- طاقت، زور، بل، قوت 3- حملہ آوری

تگ جاون، (محا) لنگھ جاون، سہہ لوَن، برداشت کر لوَن، پورا اُتر جاون

تگ ودَو، (فا، مو) بھج نس، کوشش، کھیچل

تگ ودَو کرن، (محا) بھج دوڑ کرن، کوشش کرن

تگ و دَو لگی رہوَن، (محا) 1- بھج نس رہون، کوشش ہوندی رہون 2- فکر لگی رہون، کل کل لگی رہون

تگ ودَو ہوندی رہون، (محا) ویکھو: تگ و دو لگی رہون

تگ ودَو ہوون، (محا) بھج نس ہوون، کوشش ہوون

تگ/تاگا: (مذ) 1- دھاگا، سُوتر، ڈوارا 2- زنار، جنجو 3- دھرتی دا ٹوٹا، زمین دی تہہ 4- دھرم، ایمان 5- دھڑ، جُثہ

تگ توڑنا، (محا) دھرم ایمان نہ رہن دینا

تگ ٹُٹن، (محا) ایمان نہ رہون، یقین نہ رہون

تِگ: (مو) 1- ٹُوڑی، دانیاں رلی توڑی، ٹُوڑی یاں ٹُوڑی دا لٹما ڈھیر 2- دھڑ 3- سینے دی ہڈی دا اُبھار

تِک لاونا، (محا) اِکٹھے کر کے رکھنا

تگ: (مذ) 1۔ چھلڑ 2۔ کپاہ دی پھُٹی 3۔ سہارا، آسرا، ڈھاسنا 4۔ ٹوکرا

تگّا: (صفت) 1۔ جس جانور دے تِن دند نکلے ہون 2۔ تِن سال دا

تگّا: (مذ) 1۔ سونے دی حمیل، بُگتیاں دا ہار 2۔ گل دا تویت

تِگّا: (مذ، صفت) 1۔ تیجا، تیسرا 2۔ تِن دے متعلق 3۔ ٹیڈھا، ترچھا، کُبا 4۔ تِن دنداں والا جانور 5۔ ڈاکیا، ہرکارہ

تگادا: (مذ) 1۔ تقاضا، منگ، طلب، وِنگی: 'لے چل دانا بادنوں جان تگادے مَک' (بھگوان سنگھ) 2۔ مصیبت، اوکڑ، اوکھت، مشکل، آفت، وِنگی: 'دوجا ہور تگادا بنیا، اپنی عقل بنایا' (ہاشم) 3۔ فساد 4۔ اِک قسم دا گہنا، زیور، کپڑا 5۔ امانت

تگادڑا: (مذ) 1۔ تقاضا 2۔ بکھیڑا، مصیبت، وِنگی: 'میرے گلوں تگاڈرا لاہون گے'

تگادڑے: (مذ) جھگڑے، بکھیڑے، رولے

تگادے: (مذ) ویکھو: 'تگادا' جیہدی ایہہ جمع اے

تگادے کٹنا، (محا) دُکھ بھوگنا، وِنگی: 'نال مشقت دے اوہ پالن کٹ تگادے بھارے' (گل)

تگادیا: (مذ، صفت) تقاضا کرن والا، رپھڑی، جھگڑالو

تگادیاں: (مذ) تگادا دی جمع، تقاضیاں، وِنگی: 'شاعر دا اوِل مُڈھلیاں تے وڈیاں تگادیاں نال رہندا اے' (نجم)

تگادیاں دا نپیڑ یا جانا، (محا) تگادے پینا، ذمے داری پینی

تگار: (مذ) 1۔ اوہ تسلا جس وِچ عمارت دے کم لئی چونے سُرکھی وغیرہ دی گھانی تیار کیتی جاندی اے، وڈی تگاری، تھال، کونڈا 2۔ پانی ٹھہراؤن لئی رُکھ دا آل بال

تگارا: (مذ) تھال، تسلا، کونڈا، بٹھل

تگاری: (مو) تگارا دی تصغیر، بٹھل، تسلا، وِنگی: 'دادا میرا کہی تگاری دھر کے بیٹھا ای آہیا' (نجم)

تگازا: (مذ) تقاضا، منگ

تگاسا: (مذ) مقدمہ، دعویٰ

تگان: (مصدر) ویکھو: تگاون

تگاں: (حرف تشبیہ) جیہا، طرحاں، ورگا، رنگا

تگاور: (صفت) تیز رفتار گھوڑی

تگاون: (مصدر) 1۔ جراون، برداشت کراون 2۔ ہنڈاون، نبھا کراون 3۔ ٹِکاون، پکیاں رکھن یاں رکھاون، قائم رکھن 4۔ جتن کراون 5۔ سوئی وِچ دھاگا پواون، سلائی کران

تگاونا: (متعدی المتعدی) 1۔ زخم سِلواؤنا 2۔ ٹکاونا، جتن کراونا

تگائی: (مو) کپڑے یاں رضائی وغیرہ سین دی مزدوری یاں کم، سوائی

تِگٹھا: (مذ، صفت) تکھونجا، تِناں گُٹھاں والا، تِن کونیاں والا، تکونا

تِگڈا: (مذ) ویکھو: تِگڈم

تِگڈم: (مو) 1۔ تِناں چیزاں یاں بندیاں دا اکٹھ 2۔ تِناں پتنگاں دا اکٹھا پیچا

تگر: (مذ) اِک قسم دا بُوٹا، ایہہ پنجاب دے پہاڑاں وِچ ملدا ہے، ایس دیاں جڑاں نوں دوائیاں دے طور تے ورتیا جاندا ہے، فارسی وِچ ایس نوں اساروں کہندے نیں

تگرا: (صفت) ویکھو: تگڑا

تگریڑا: (مذ، صفت) تگڑا، مضبوط، طاقتور، ونگی: 'قادر کھتے نے ہتھ تگریڑے' (با، ڈھو)

تگڑ: (مذ) 1- دھات دی چادر 2- تمغہ 3- تگڑا پن، مضبوطی، پکیائی، ونگی: 'ڈاڈھے نال نہ تگڑے ہوئیے ڈھہ تُریئے کرزی' (میاں محمد بخش)

تگڑا: (مذ، صفت) مضبوط، ہٹا کٹا، طاقتور

تگڑا کرن، (محا) 1- ہوشیار کرن 2- صحت مند کرن، موٹا تازہ کرن 3- جوان کرن 4- امیر بناون

تگڑا کرنا، (محا) ہوشیار کرنا، خبردار کرنا

تگڑا ہوون، (محا) 1- صحت مند ہوون، مضبوط ہوون، پلیا ہویا ہوون 2- رجیا پُجیا ہوون، امیر ہوون 3- ہوشیار ہوون، قابو وچ ہوون

تگڑائی: (مو) ویکھو، تکڑائی

تگڑی: (مو) ویکھو: تکڑی

تگڑے: (مذ) ویکھو: 'تگڑا' جیہدی ایہہ جمع اے

تگڑے اگے بول نہ سکاں ماڑے تے گھڑم، (اکھا) جدوں کوئی تگڑے توں ڈرے تے ماڑے اُتے رعب پاوے تاں کہندے نیں

تگڑے تے ڈِگّاں نہ مارے تے گھڑم، (اکھا) ویکھو: تگڑے اگے بول نہ سکاں ماڑے تے گھڑم

تگڑے ماڑے دی بھیالی، اوہ منگے حصہ اوہ کڈھے رکالی، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ زورآور نال بھیالی پایاں کُجھ نہیں لبھدا تاں کہندے نیں

تگڑیاں: (مو، صفت) تکڑا، صحت مند، طاقت والا، زور آور، ونگی: 'اللہ بڑی چھیتی تگڑیاں کرے گا' (شکیلہ)

تگڑیائی: (مو) تکڑائی، تکڑاپن

تگڑیری: (مو، صفت) تگڑی دی وِگڑی شکل اے، تگڑا دی تانیث 1- تکڑی، طاقت والی، زور آور 2- صحت مند، موٹی تازہ، ہٹی کٹی 3- رجی پُجی، امیر، حیثیت والی

تِگّل: (مذ) مرداں دے کن دا اِک گہنا

تِگم: (مذ) تگما دی تخفیف

تِگما: (صفت) ویکھو: تِگھا

تگن: (مصدر) 1- برداشت کرن، نبھا کرن، پُورا اُترن 2- ہنڈن، کسے دے کم آون 3- تجن، چھڈن، ترک کرن 4- بھلاون

تگنا: (فل) 1- رچنا 2- ترقی پاونا 3- نبھنا، ہنڈھنا، چلنا، بیتنا، لنگھنا، ونگی: 'اوکھے جیوندیاں دِن تگنا'

تِگنا/تگنا: (صفت) ترن گنا، تینا

تگنا: (فعم) ٹانکنا، ٹانکے لاونا، زخم سیونا

تُگنا: (فل) 1- بھُٹنا 2- مُکنا، ونگی: 'نال خصم دے کرے جواڑیاں اوہ ناری نہ تگدی' (لو۔گ)

تِگنی: (مو) 1- تِگنا دی تانیث ...... ترن گُنی 2- اِک سُر دا ناں

تِگنی دا ناچ نچاون، (محا) بہت زیادہ زِچ کرن، تنگ کرن، بھوانٹنی بھواں دیون

تگوان: (مصدر) تگان، دھاگا ڈلوان

تگواں: (مذ، صفت) طاقتور، مضبوط

تگوائی: (مو) رضائی وغیرہ دی سلائی تے اوہدی مزدوری، سوائی

تگھڑ: (مذ) ویکھو: تکڑ

تگھڑ: (مو) اِک دُوجے دے اُپر رکھے تن گھڑے

تگھڑوا: (مذ) 1- تن دا سنگ 2- تن سنگی، تن سہیلیاں 3- کم سکھاون لئی دو وڈے بلداں نال جوڑیا ہویا نِکا بلد

تگھڑنا: (فل) ویکھو: تنگھرنا

تگھن: (مصدر) ویکھو: تکن

تگھنا: (فل) سسکنا

تگھنا: (فعم) گزر اوقات کرنا، بمشکل گزر بسر کرنا، تگ و دو کرنا

تگھی: (ضم) تینوں، تہانوں، تُساں نوں

تگی: (ضم) ویکھو: تگھی

تگی: (مو) 1- پرت، تہہ 2- زمین دی اک قسم

تگی: (مو، صفت) 1- برداشت کیتی ہوئی، سہاری ہوئی، تگی ہوئی 2- ہنڈھی ہوئی 3- ڈورا، دھاگا 4- مچھی پھڑن لئی ورتی جان والی ڈوری، تندی

تگی: (مو) 1- تاش دا اِک پتا جیہدے اُتے تن نشان ہوندے نیں، تکی 2- تِگا دی تانیث

تگے: (مو) تگا دی جمع 1- ڈورا، دھاگا 2- مچھی پھڑن لئی ورتی جان والی 3- ہنڈھی ہوئی، ونگی: 'بلھا شوہ بن ذرا نہ تگے'

تگیا: (مذ، صفت) 1- ہنڈیا ہویا، ورتیا ہویا 2- پُرانا، آزمودہ، آزمایا ہویا

تگیا ہویا، (مذ، صفت) ویکھو: تگیا

تگید: (مو) تاکید دا وِگاڑ، تاکید کرنا

تگیدن: (مصدر) تاگا ڈلوان، رضائی نگندن

تگیر: (مو) تغیر دا وگاڑ، بدلاؤ، تبدیلی

رنگ تگیر ہونا، (محا) مُونہہ پھک ہو جانا، ونگی: 'اے رنگ تگیر ہو گیا سن کے، پورن بھگت ولوں سلواہن دا ای' ('پورن بھگت' قادر یار)

تگیری: (مو) تبدیلی، بدلی، ونگی: 'ایہہ پروانہ موت لیاندا، فانی جگوں تگیری' (سیف)

تگیڑن: (مصدر) 1- پچھا کرن 2- حملہ کرن

تگیواں: (مذ) قوتِ برداشت، ہمت

تگیون: (مصدر) ویکھو: تگن

ت......ل

تل: (مذ، صفت) 1- پانی دے ہیٹھاں دھرتی دی تہہ 2- پیندا، تھلا، ہیٹھلا حصہ 3- پیر دا تلا 4- کاٹھی دا نمدا 5- ستاں پتالاں وِچوں پہلا پتال 6- علاقہ، آس پاس، مضافات، آل دوالا، آنڈھ گوانڈھ 7- آسرا، سہارا، اڑلیس 8- ساوا، ہرا، سبز 9- ورگا، جیہا، وانگوں 10- پاسا، طرف، پہلو 11- ڈونگھی تھاں، چھپڑ، تلاء، پانی دے، ونگی: 'چل چل کتیاں پنکھیا جنی وسائے تل' (فر) 12- تھوڑا، ذرا 13- گھاہ دی اِک قسم 14- کچا یاں پکا فرش 15- نک دے زیور یعنی کوکے دے نال سوراخ وِچ پھساون والی کل

تل بار، (ج، مو) 1- مکئی دی چری 2- سرکاری محصول 3- واڈھی

کرن والے دا حصّہ

تَل بَدھن، (محا) کسے معاملے وِچ زمین ہموار کرنا

تل پار، (مذ) ویکھو: تل بار

تَل تَل، (فم) رتی رتی، تھوڑا تھوڑا، ذرا ذرا

تَل تَل کھانا، (محا) ہر گل تے کوسنا، ڈانٹنا، ہر ویلے مندا بھیڑا آکھنا

تَل توپ، (مو) تھرتھلی، بے چینی، گھبراہٹ

تَل چھاونا، (محا) دِل دھڑکنا، گھابرنا

تَل مچھی، (مو) بے چین، گھبراہٹ، چھٹ پَئی

تَل مچھی لگن، (محا) ہرکھ لگن، تلو مچھی ہوون، بے چینی یاں بے قراری ہوون، چِنتا لگن، گھبراہٹ ہوون

تَل مچھی ہوون، (محا) ویکھو: تَل مچھی لگن

تَل وِچ لہن، (محا) من وِچ اُترنا، نیت جانچنا

تَل: (فعم) تلن مصدر توں امر، کوئی شے گھیو یاں مکھن وغیرہ وِچ تلن لئی آکھنا

تَل: (مذ) گھاہ دا تیلا

تَل: (عر، مذ) 1۔ ٹیلا، ٹِبا، ڈھیری، پہاڑی 2۔ تھل، ریگستان

تَل بر، (عر، صفت) 1۔ ٹیلیاں والی تھاں 2۔ ریتلی تھاں 3۔ اُچی نیویں تھاں

تَل بر والا، (مذ، صفت) 1۔ اُچی نیویں تھاں والا علاقہ 2۔ معتبر، بھارے جُثے والا، رُعب دار

تَل نال، (فم) 1۔ ٹیلے کول 2۔ کسے چیز دی سطح نال 3۔ چھپڑ دے نال یاں نیڑے

تَل وطنی، (صفت) اِکو وطن دے، گرائیں، اِک تھاں تے رہن والے، ہم وطن

تَل ہٹی، (مو) پہاڑ دے جڑ دی دھرتی

تِل: (مذ) 1۔ اِک قسم دا بُوٹا اتے اوس دے بیج جیہناں وِچوں مِٹھا تیل نِکلدا اے 2۔ پِنڈے اُتلا نِکا جیہا قدرتی پیا کالا داغ 3۔ اکھ دی پُتلی دا وِچلا کالے رنگ دا نشان جس نال دکھائی دیندا ہے 4۔ تھلے، ہیٹھاں، تلے 5۔ ذرہ وی، پَل وی، اِک پَل واسطے، ونگی: 'کے اَمب تیرے اج چُوپ لئے تِل پِیڑ کڈھے جیویں تیلیاں نی' (وارث شاہ)

تِل برابر، (صفت) بھورا کو، تھوڑا جیہا، ذرا جِنا

تِل بناون، (محا) 1۔ تِلاں وِچ ہور کئی کجھ پا کے پِنیاں بناون 2۔ سُرے کجل یاں مشین نال جسم دے اُتے بِندی دا نشان بناون

تِل بھر، (صفت) رتا کو، تھوڑا جیہا

تِل بھُگا، (مذ) اِک قسم دی مٹھیائی جو تِل اتے گُڑ ملا کے بنائی جاندی ہے

تِل بھُنجے نہ ڈگنا، (محا) بہت بھیڑ بھڑکا ہونا

تِل پتر، (مذ) اِک چھوٹے جیہے رُکھ دا ناں

تِل پتھرے ونڈنا، (پو، مذ) سانجھ والیاں یاں ساک رشتے داراں دا آپس وِچ جھگڑا ہونا

تِل پھُل، (مذ، صفت) 1۔ تِل تے پھُل 2۔ بہت ہولا 3۔ تھوڑا جیہا، ماسا کو، گزارے لائق 4۔ تُچھ بھیٹا، معمولی بھیٹ (نذرانہ)

تِل پئی، (مو) ڈھلے ہوئے گڑ یاں کھنڈ وِچ تِل اتے گھیو ملا کے بنائی ہوئی اِک مٹھیائی

تِل تِل، (فم) رتی رتی، ذرہ ذرہ، تھوڑا تھوڑا

تِل تِل دا حساب، (مذ) پائی پائی دا حساب، ذرا ذرا جیہا حساب

تِل تلنا، (صفت) تِل جیڈا، تِل وانگوں، بھورا کو، تھوڑا جیہا

تِل جتی، (فم) ذرا کو، تھوڑا جیہا، رتی بھر

تِل چاول/ تِل چاولی، (پو، مذ) کسے شے دا اِنج دِسن جیویں مِلائے ہوئے تِل تے چاول دِسدے نیں، تِل تے چاول رلا کے بنایا ہویا مرکب، ونگی: 'ہوئے نکاح متے ہتھ آوے مینوں دی تِل چاول' (سیف)

تِل چاولی داڑھی، (مو) اوہ داڑھی جیہدے وِچ کالے چٹے وال ہوون

تِل چاولے وال، (مذ) کالے چٹے وال

تِل چٹاون، (محا) شادی ویاہ دی اک رسم مطابق زنانیاں دا ووہٹی دی تلی تے تِل رکھ کے لاڑے نوں چٹاون

تِل چٹن، (محا) شادی ویاہ دی اک رسم مطابق لاڑے دا ووہٹی دی تلی توں تِل چٹن

تِل چوری، (مو) اک قسم دی مٹھیائی جیہڑی تِلاں نال بنائی جاندی اے

تِل چھدّی، دھان سنگھنی، ڈنڈ ٹپ کپاہ، جھوم مار رجائی وچ مکئی دے جاہ، (اکھا) تِل ورلے بیجنے چاہیدے نیں، جھونا سنگھنا، کپاہ ڈڈوڈی چھال جتنی وِتھ تے اتے مکی دی وِتھ اینی ہونی چاہیدی ہے جس وِچوں لیف دی بُکل مار کے آدمی لنگھ سکے

تِل چھدّے چوں سنگھنے، ڈڈو ٹپ جوار، اکھ جیہناں دی سنگھنی، گھوڑے ہنکن یار، (اکھا) تِل اتے جوار چھدے اتے جوں تے اکھ سنگھنے ایس حساب نال بیجن والے مال دار ہوندے نیں

تِل دانی، (مو) کپڑے دی اوہ تھیلی جس وِچ درزی سوئی دھاگا وغیرہ رکھدے نیں

تِل دھرن دی تھاں نہ ہونا، (محا) بہت بھیڑ ہونا

تِل سٹیاں بھوں تے نہ پینا، (محا) بہت بھیڑ ہونا

تِل سفید، (مذ) چٹے رنگ دا تِل

تِل سمان، (فم) رتا کو، تِل بھر

تِل سیاہ، (مذ) کالے رنگ دا تِل

تِل شکری، (مو) اک قسم دی مٹھیائی جو گڑ نوں پکا کے وِچ تِل پا کے بنائی جاندی ہے

تِل کُٹ، (مذ) تِلاں دا پھکّا

تِل گھن ونجن، (محا) جڑاں وڈھنا

تِل ماتر، (فم) تِل جتا، تھوڑا جیہا، رتا کو

تِل میتھرے، (پو، مذ) 1- ہندو سکھاں دی اک رسم جو لاڑی دے سوہرے گھر آون تے ادا کیتی جاندی ہے 2- تیل والیاں جنساں 3- حصے بخرے

تِل میتھرے ونڈنا، (محا) 1- ناراض ہونا 2- وکھ وکھ ہو جانا، تفریق پیدا کرنا

تِل وٹنا، (مذ) اوہ وٹنا جس وِچ ہور چیزاں دے نال تِل وی کُٹے ہوئے ہون، ونگی: 'سُر مہ مہندی تے تِل وٹنا اچ پھلیل لیایاں' (سیف)

تِل وہترا، (مذ) ویکھو: تِل میتھرا

تِل ویترے، (مذ) ویاہ دی اک رسم جس وچ لاڑی اتے لاڑے نوں گُڑ کھوایا جاندا ہے اتے سِر تے کپاہ رکھی جاندی ہے

ایہناں تِلاں وِچ تیل نہیں، (اکھا) جدوں کسے کولوں کجھ حاصل ہون دی آس نہ رہے اودوں کہندے نیں

تیل تاں تِلاں چوں نکلدا ہے، (اکھا) 1۔ حاصل ہون والی تھاں توں ہی چیز حاصل ہوندی ہے 2۔ چھوٹ یاں منافع چیز دی قیمت دے مطابق ہی ہوندا ہے

تِل: (مو) 1۔ تھمی 2۔ اڑیس 3۔ آسرا، سہارا

تِل: (فم) برابر، ساواں، ورگا

تِلّ: (مو، صفت) ویکھو: تِلّو

تِل: (مو) 1۔ تھلے، ہیٹھاں، تلے 2۔ تلاء

ٹُل: (مذ، صفت) 1۔ ٹُلن مصدر توں امر، چک، اوہ چیز جیہنوں اُڑا کے دوسری بھاری چیز اُتانہہ چُکی جاندی اے، اڑیس، لیور 2۔ آسرا، سہارا، ونگی: اڑیس 'جنی کھنی نوں ٹُل ہے مینڈی' (نجم) 3۔ برابر، سانواں 4۔ اِکو جیہی شکل یاں طاقت والا، جوڑ 5۔ برابر، مثالی، ثانی

ٹُل جانا، (محا) پکا ارادہ کر لینا

ٹُل جاون، (محا) 1۔ کسے کم نوں کرن لئی تیار ہو جاون 2۔ کسے چیز دا بھار تولیا جانا

ٹُل دینا، (محا) 1۔ کسے بھاری شے نوں کسے شے دے ذریعے اُتے چکنا، جیویں کسے گڈی دا ٹائر بدلن لئی جیک دے ذریعے گڈی نوں اُتاں چکیاں جاندا اے 2۔ کسے نوں کسے کم تے راضی کرنا، اجیہی گلاں کرنا کہ دوجا آدمی کوئی کم کرن تے راضی ہو جائے

ٹُل دیئن، (محا) 1۔ کسے وزنی چیز نوں چکن لئی لوہے دی لٹھ یاں بالے نال چکن 2۔ تھمی کھڑی کرن، سلھ دیون 3۔ سہارا دیون 4۔ اُتھل دیون، اُتھکل دیون

ٹُل کے لڑن، (محا) پورے زور نال لڑن، پُج کے لڑن

ٹُل کے لڑنا، (محا) پُورے زور نال لڑنا، ونگی: 'پہلے ہلے وِچ رانی ٹُل کے لڑی' (اِک چادر ادھورانی)

تلا: (مذ) 1۔ سوہنی دا پیو جو گجرات شہر وِچ گھمیار سی 2۔ ملایار، گرا 3۔ کمیاں نوں دین لئی وکھرا کڈھیا اناج 4۔ تلاؤ، سرودر، تالاب، پانی بھریا ٹویا 5۔ گہرائی، نیوان 6۔ جُتی دا تلا، پیر دا تھلوا حصہ 7۔ تھم، سہارا، ڈھاسنا 8۔ حفاظت 9۔ منارو، ان تارو، اناڑی 10۔ دھرتی دی تھلوی سطح 11۔ اِک قِسم دا گھاہ جو بہت ودھیا چارہ گِنیا جاندا اے 12۔ وڈی آنت دا ہیٹھلا پاسا، مقعد

تلا: (مو) 1۔ ترازو، تکڑی 2۔ وٹا 3۔ تلادان، تلا پرکھ دانے 4۔ بارھاں راشیاں وچوں ستویں راشی 5۔ فصل دا اِک روگ 6۔ تلی دی طرحاں، وڈی تلی 7۔ جوڑی رقم، خزانہ، پُونجی

تلا بیج، (مذ) لاٹری، رتک، کھنگھی

تلادان، (مذ) بھار دے برابر تول کے ان دھات وغیرہ دا دِتا گیا

وان

تلا دھار، (مذ) 1۔ ترازو رکھن والا بانیا 2۔ ترازو دی اوہ رسی جس نال چھابے بنھے ہوندے نیں

تلّا دیوَن، (محا) 1- ہانڈی یاں دیگچی دے تھلّے لگی مٹی دا لیپ کرن 2- دھوکھا دیون، فریب دیون

تلّا گھِسَن، (محا) شکست منّا

تلّا لاون، (محا) 1- جتی دے ہیٹھاں چمڑا وغیرہ لگن 2- کنڈ لگن، چت ہوون

تلّا لگن، (محا) ویکھو: تلّا لاون

تلا: (مذ) طلاء، سونے دیاں تاراں داسُنہری دھاگا

تِلّا: (ع، مذ) 1۔ سونے دیاں تنداں دا دھاگا 2۔ سوتر تے وَلھیٹی ہوئی سونے چاندی وغیرہ دی باریک تار 3۔ سونے دا سکہ، طلائی، سونے رنگا، سنہری، ونگی: 'دِل موہندیاں سر تے سوہندیاں بودیاں تِلّے تار' (سراج قادری) 4- اِک قسم دا تیل جو کمزوری دُور کرن لئی اندری تے ملیا جاندا ہے 5- طلا دا وگاڑ...... گوٹا کناری، سُنہری تار، سونے دے تار

جھوٹھا تِلّا، (مذ) نقلی تِلّا، اج سونے چاندی دی تھاں کسے ہور دھات توں تیار کیتا جاندا ہے

سُچا تِلّا، (مذ) سونے یاں چاندی دیاں تاراں والا تِلّا

تُلا: (مذ) 1- گھاہ یا لکڑیاں دا گٹھا، جیہدے اُتے بہہ کے دریا پار کیتا جاندا اے 2- سوہنی دے پیو دا ناں جیہڑا گھمیار دا کم کردا سی 3- ترازو، تکڑی، وٹا 4- فصلاں دی اِک بیماری

تُلا دان، (مذ) اوہ خیرات جیہڑی کوئی بندہ اپنے یاں کسے ہور شے دے وزن دے برابر کرے

تُلا دھر، (مذ، صفت) 1- تکڑی والا 2- دُکاندار، بنیا

تُلا دھر، (مو) تکڑی دی رسّی

تَلّا: (مو) ہتھیلی، ونگی: 'تلے اتے کوئی لکھ وکھوے صورت یوسف سندی'

تُلّا: (مذ) خطرناک کتا، بُل ڈاگ، بُولھی کتا

تلاب: (مذ) تالاب دی وِگڑی اِملاء، پانی دا ٹوبا

تلابلی: (مو) ویکھو: تلاملی

تلانجھی: (مو) ویکھو: تلانجی، ونگی: 'اروڑیاں، جولاہیاں تے ارائیاں نے دی پنجاب نوں تلانجھی دِتی' (ہنس چوگ)

تلاتل: (مذ) دوزخ دے ست طبقیاں وچوں چوتھا طبقہ

تلاٹھی: (ج، مو) تِلاں دا پھوک، پٹھے

تلارا: (ہند، مذ) نظر دا دھوکھا، فریب نظر

تلارا دینا، (محا) فاصلے توں کسے دی نظر دے ساہمنے آ کے فوراً غائب ہو جانا کہ دُوجا پچھان نہ سکے ایہہ کون سی، مغالطے وِچ رکھنا

تُلارتھک: (ہ، مو) ذومعنی لفظ

تلازم: (ع، مذ) جُڑنا، چمٹنا، لِکھت دے لحاظ نال شبداں دی مناسب ورتوں، ونگی: 'کلہ حرف ہوں کجھ لفظی نال تلازمیاں دے' (سیف)

تلازمہ: (مذ) کسے مضمون دی رعایت نال لفظاں دی ورتوں، رعایت لفظی

تلاش: (فا، مو) ڈھونڈ، بھال، کھوج، ٹوہ، جستجو، ونگی: 'پھراں کوچہ بہ

کوچہ تلاش کردا، مرغزار کدھرے ہر بازار ڈھونڈھاں' (سائیں)

تلاش کرن، (محا) بھالن، کھوج کرن، لبھن

تلاش ہوون، (محا) بھال ہوون، کھوج ہوون، لبھیا جاون

تلاشنا: (فعم) لبھنا، بھالنا، تلاش کرنا

تلاشی: (مو) ٹوہن داعمل، ڈھونڈ، بھال، کھوج، ونگی: 'ہاٹھاں کٹک اکٹھے ہوئے منشی لین تلاشی' (میاں محمد بخش)

تلاشی دا گواہ، (مذ، صفت) کسے دے گھر تلاشی کرن ویلے سرکاری ملازماں توں وکھ جیہڑا بندہ حاضر ہووے

تلاشی دیون، (محا) پڑتال کراون

تلاشی لوَن، (محا) 1- پڑتال کرن، بھالن 2- شکی بندے دی پھرولا پھرالی کرن

تلاشی لینا، (محا) کھوہی یاں چھپائی ہوئی چیز نوں لبھن لئی شکّے بندے نوں ٹوہنا

جامہ تلاشی، (مو) کسے چیز دی بھال لئی کسے منکھ دے پہنے کپڑیاں دی پھولا پھالی، ٹوہ ٹہائی

خانہ تلاشی، (مو) کسے چیز یاں منکھ دی بھال لئی مکان دی تلاشی لینا، پھولا پھالی

تلافی: (عر، مو) نقصان دا عوضانہ جو اپنی مرضی نال دِتا جاوے، ازالے وجھوں دِتی جاون والی رقم

تلاملی: (مو) چنتا، بیکلی، بے چینی، گھبراہٹ، بے قراری

تلاملی لگن، (محا) اچوی لگن، بے چینی لگن، چنتا لگن

تلان: (مصدر) تلن دا کم کرانا

ٹلان: (مصدر) ٹلوانا، وزن کرانا

تلانا: (ہند، فعم) تنگ کرنا، پریشان کرنا، دِق کرنا

تلانا: (مذ) ڈور، واگ

تلانے کھچنا، (محا) ضبط وِچ رکھنا، قابو وِچ رکھنا

ٹلانا: (فعم) ویکھو: ٹلان

ٹلانجلی: (ہ، مو) 1- تِل تے پانی دا مرکب 2- ہندوواں دی رسم جو مُردہ ساڑن مگروں کیتی جاندی اے

تلانجی: (مو) 1- پتراں رلے پانی وِچ تِل ملا کے چھڈن دی حالت 2- ہمیشہ لئی چھڈ دین داعمل

تلانجی دینا، (محا) سمبندھ توڑنا، چھڈ دینا

تلانہہ: (فم) ہیٹھاں

تِلاں: (مو) تِل دی جمع، ڈھیر سارے تِل

تِلاں وِچ تیل نہ ہوون، (محا) 1- دُوسرے کولوں کسے فائدے دی اُمید نہ ہوون 2- دِلاں دی مَیل دُور نہ ہوون، مہر محبت نہ ہوون

تِلاں وِچوں تیل کڈھن، (محا) 1- بُتّی قیمت لاون 2- بحث کرن

تلاوا: (مذ، صفت) 1- تولن والا، تلا 2- اوہ مشین جس تے گڈے وغیرہ ٹلدے نیں 3- رات نوں پھر ٹُر کے پہرہ دین والا اتے حفاظت کرن والا فوجی دستہ 4- گشت، رات دا پہرہ، راونڈ

تلاواں: (مو) گڈی دیاں اوہ تناواں جیہدے نال ڈور بنھی جاندی اے

تلاواں پاون، (محا) 1- قابو وِچ کرن 2- گڈی وِچ ڈور پرون

تلاواں پؤ ن، (محا) 1- گڈی یاں پتنگ وچ ڈور پؤ ن 2- قابو آ جاون 3- بے بس ہو جاون

تلاواں کسّن، (محا) ویکھو: تلاواں کھچن

تلاواں کھچن، (محا) 1- طناباں کھچن، تناواں کسّن 2- کسے مُونہہ زور نُوں وس وِچ کرن

تُلاواں: (مذ،صفت) تولیا ہویا، جھوکھیا ہویا

تلاوت: (عر،مو) قرآن پڑھن دا عمل، ونگی: 'تلاوت وِچ قرآن دے کیتا جا شہید' (جنگ نامہ حامد)

تلاورا: (مُل، مذ) تکڑی دا اک پلڑا یاں تکڑی دا اک پاسا، تکڑی دا اک چھابا

تلاورا کرن، (محا) تول کرن، موازنہ کرن، میچن

تلاون: (مصدر) گھیو یاں تیل وِچ پکواون بھُناون

تُلاون: (مصدر) 1- کسے شے نوں تولن دا کم کراون، وزن کراون، بھار کراون 2- کسے گل لئی تیار کراون، آمادہ کراون 3- چھت تھلّے تھمی دواون

تُلاونا: (متعدی المتعدی) تولن دا کم کراونا

تلاویا: (مذ،صفت) تولیا ہویا، وزن کیتا ہویا

تلاہا: (مذ،صفت) تھلّے دا، ہیٹھاں دا، ہیٹھلے پاسے دا

تُلاہا: (مذ،صفت) 1- تُلیا ہویا 2- تولن والا، تولا

تلاہی: (مو) ویکھو: تلائی

تلاہیں: (صفت) ذمّہ وار، جواب دہ

تلاء: (مذ) تالاب، سروور، چھپڑ

تلاؤ: (مذ) ویکھو: تلاء

تلائی: (مو) تولن دا عمل، کم یاں مزدوری

تلائی: (مو) چھوٹا تلاء، نِکا تالاب

رام تلائی، (مو) اِک نِکا پوتر تلاء

تلائی: (مو) 1- وچھانا، گدیلا، رُوں بھری دوہر جیہڑی سردیاں وچ منجی تے پاندے نیں تاں جے تھلیوں پالا نہ لگے 2- ہلکی رضائی، چھوٹا لحاف 3- چھوٹا تلا، نِکا تالاب

تِلائی: (مو) 1- دیوے وِچ کُپّی نال تیل پاون دا عمل 2- تِلن والا برتن 3- جنج دے آون والے دِن توں پہلاں لاڑی نوں تیل لاون دی رسم تیل چڑھاون دا کم

تُلائی: (ج،مو) دوہر، چھوٹا لحاف، نکی رضائی

تلائیاں: (مو) تلائی دی جمع

تلبیس: (عر،مو) کسے دا رُوپ اپنانا، دھوکا دینا، سوانگ رچانا

تلبیس ابلیسی، (مذ) شیطانی رُوپ یاں لباس وچ

تلبلی: (صفت) 1- تکو مچھی 2- بے چینی، چھتا

تلپٹ: (مذ) جڑھوں پُٹ سٹن دا عمل یاں حالت، ادھڑ دھمی، شرارت

تلپٹ پُنا، (مذ) شرارت، اُدھمول

تلپٹ: (صفت) 1- تباہ، برباد، ضائع 2- اوہ فصل جیہنوں ڈھوراں ڈنگراں نے اُجاڑ دِتا ہووے 3- غائب، گُم، گواچا ہویا

تلپٹ کرن، (محا) 1- تباہ کرن، اُجاڑ دیون 2- لکاؤن، چُراؤن

تلپٹ ہوون، (محا) 1- تباہ ہوون، اُجڑ جاون 2- گواچ جاون، چوری ہو جاون

تلپٹا: (مذ) ترلا، منت ہاڑا، ونگی: 'لیندی پھرے تلپٹے ست مایہ دی ڈکھی' (بھگت جلن)

تلپٹی: (مو) 1-فرش اُپریاں کمبل وغیرہ بیٹھ وچھایا جان والا سادہ جیہا کپڑا 2-بندوق دیاں گولیاں پاون والی تھیلی

تلپٹی: (صفت) 1۔اُدھڑ دھمی مچاون والا 2۔نویں گل کڈھن والا

تلپن: (مصدر) تڑپھن، بے چین ہوون، تلومچھی ہوون

تلپھاٹ: (مو) تڑپھاٹ، بے چینی، گھبراہٹ، چنتا، تڑپاہٹ

تلپھنا: (فل) ویکھو: تڑفنا

تِلت: (مذ) تِلاں دا تیل، روغن

تُلتا: (مو) برابری، ہمسری، ہم وزنی

تُلتائی: (مو) ویکھو: تُلتا

تِلٹھیجن: (مصدر) بلد دا ہل نال زخمی ہو جاون، پھٹڑ ہو جاون

تلٹھین: (مصدر) ویکھو: تِلٹھیجن

تلٹھیون: (مصدر) ویکھو: تِلٹھیجن

تلچاؤلی: (مو) 1۔ ملے ہوئے تِل اتے چاول 2۔ بھجے ہوئے چاولاں وچ تِل مِلا کے بنائی اِک کھاون دی چیز جو ڈولی گھر آون تے بنائی جاندی ہے

تلچٹ: (صفت) 1۔اُڈاؤ، شاہ خرچ 2۔ بہت، وافر، خرچ کرن والا

تلچھان: (مصدر) ویکھو: تلچھاون

تلچھاوان: (ج،صفت) ڈھلوان، نیواں پاسا

تلچھاون: (مصدر) بے چین کرن، بے قرار کرن

تلچھٹ: (مو) 1- مَیل، جھگ، گار، جو سیال شے والے بھانڈے یاں گلاس دی تہہ وچ بیٹھ جاندی اے 2- رہند کھوہند، ونگی: 'جد تک دیگ جیون دی تپنی خوشی نال میں تلچھٹ چھکنی' (امرس)

تلچھن: (مصدر) تڑپھن، بے چین ہوون، بے قرار ہوون، تلومچھی ہوون

تلچھنا: (فعم) تڑپنا، بے چین ہونا

تلچھوان: (مصدر) ویکھو: تلچھواون

تلچھواون: (مصدر) تلواون، تلومچھی کرواون، بے چین کرواون، بے قرار کرواون، تڑپھواون

تلخ: (فا،صفت) 1۔کوڑا، بدذائقہ 2۔تتا، گرم 3- ناپسندیدہ، ونگی: 'رو رو اکھاں دا سکیا تلخ ہوئی زندگانی' (سیف)

تلخ بادام، (مذ،صفت) 1- کوڑا بادام 2- مجازاً...... ناگوار آدمی، بھیڑا منکھ

تلخ تجربہ، (فا+عر، مذ) اوہ تجربہ جس دا سٹا طبیعت دے مطابق نہ نکلیا ہووے

تلخ زبان، (صفت) کوڑا بچن بولن دا عمل، ونگی: 'بھکی خوہ ترشرو دِسے تلخ زبان رنجانی' (میاں محمد بخش)

تلخ زبانی، (فا،مو،صفت) کوڑا بولن دا کم، بدزبانی

تلخ سچائی، (مو،صفت) ان سکھاویں، سچی گل

تلخ مزاج، (صفت) بدمزاج، تیز طبیعت والا، اکھڑ مزاج، غصیل

تلخ مزاجی، (مو) بدمزاجی، تلخ مزاج ہوون دی صورت، اکھڑپن

تلخ ہونا، (محا) ویکھو: تلخ ہوون

تلخ ہوون، (محا) 1- کوڑیاں ہوون، کسیلا ہوون 2- غصے ہوون،

ناراض ہوون، تتا ہوون

کست تلخ، (مو) کُٹھ ناں دی دوا جس دا سواد کوڑا ہوندا ہے

تلخان: (مصدر) کڑوا بناون، تلخی پیدا کرن

تلخاون: (مو) ویکھو: تلخان

تلخائی: (مو) ویکھو: تلخی

تلخن: (مصدر) تلخی پیدا کرن، کڑواہٹ آون، ناراض ہوون

تِلخُو: (فا، صفت) ویکھو: تلخوں

تلخوں: (فا، صفت،) تلخ دی جمع 1- کوڑا، کسیلا، بدذائقہ 2- ناپسند 3- تُند، تیز

تلخی: (مو) 1- کُڑتن، کوڑا پن، کڑواہٹ، ونگی: 'تلخی موت دی جس اوّل چکھ لئی پیتا آب حیات مُڑ عمر ساری' (چندر بدن) 2- بدمزگی، جھگڑا، بحث تکرار 3- ناراضی، رنجش، غصہ، ونگی: 'جان کندن دی تلخی ڈاڈھی سُن گلاں تن کنبے' (میاں محمد بخش)

تلخی ترشی، (مو) ٹھنڈا تتا، دُکھ سُکھ

تلخی وِچ آون، (محا) غصے وچ آون، ناراض ہوون

تلخیص: (عر، مو) 1- خالص کرن، پاک صاف کرن 2- خلاصہ کرن 3- خلاصہ، اختصار

تلڑ: (مذ) 1- گھاہ دی اک قسم ...... تڑاں والا گھاہ، تلا، کھبل 2- اَن گھڑت ڈنڈا، سوٹا، تلھو

تِلڑ: (صفت) 1- تن لڑاں والا، جس دے تن لڑ ہون 2- اوہ مجھ جس دا اِک تھن ماریا ہویا ہووے اتے تن ٹھیک ہون

تلڑا: (مذ) 1- شہتیریاں دی بنّی بیڑی 3- ککھ کان دی بنائی ہوئی ترن والی شے

تلڑا: (صفت) تِتلڑواں والا، تلڑ، سوانیاں دے گل دا اِک تن لڑاں والا گہنا

تلڑانا: (ہند، فعم) ٹالنا، بہلانا، پھسلانا

تلڑنا: (ہند، فل) ٹل جانا، بہل جانا

تلڑی: (مو) زنانیاں دے گل دا اِک قسم دا گہنا جو تلڑے توں وکھرا ہوندا ہے

تِلسان/تلساون: (مصدر) 1- تِلکاون، پھسلاون 2- کھسکاون

ٹُلسان: (مصدر) ویکھو: ٹُلساون

تلساں: (مو) بے بے نانکی جی دی داسی

ٹُلساون: (مصدر) بے چین کرن، تلچھاون، تلو مچھی کرن، کلپاون

تِلسن: (مصدر) 1- تِلکن، پھسلن 2- کھِسکن

تلسنا: (فل) 1- بے چین ہونا، ترلو مچھی ہونا 2- کلپنا، ونگی: 'تے انج سوچدی سوچدی جیویں تلسی اٹھدی'

تِلسوان: (مصدر) ویکھو: تِلسواون

تِلسواون: (مصدر) 1- تِلکواون، پھسلواون 2- کھِسکواون

ٹُلسواون: (مصدر) بے چین کراون، تلچھواون، تلو مچھی کراون، کلپواون

ٹُلسوں ٹُلسوں کرن: (محا) تڑپھوں تڑپھوں کرن، ڈھیر بے چین ہوون

ٹُلسی: (مو) اِک بوٹا جس نوں ہندو پوتر مندے نیں، نیاز بو، ناز بو، ریحان، مُشک بیری، ونگی: 'پیپل ٹُلسی کا ہے کو پُوجوں، کاہے کو تیرتھ نہاؤں' (خواجہ فرید)

ٹلسی داس، (مذ) ہندی دے اِک مشہور رام بھگت کوی جیہناں دی اِک رچنا رام پرت مانس (رامائن) مشہور ہے

ٹلسی دل، (مذ) ٹلسی دے پتے

ٹلسی ڈل، (مذ) ٹلسی داپتا، تلسیدن

تلف: (عر، مذ) برباد، تباہ، نشٹ، ونگی: 'توں راتیں گھتی گھیرا چھکڑ تلف کر'

تلف کرن، (محا) ضائع کرن، تباہ کرن، برباد کرن

تلف ہوون، (محا) ضائع ہوون، تباہ ہوون، برباد ہوون

تلفُّظ: (عر، مذ) 1- لفظ کہن، گل آکھن، اُچارن، ونگی: 'مراد دا تلفظ کجھ ٹھیک ہو گیا' 2- لہجہ، لفظ دی ادائیگی

تلق: (عر، مو) تعلق دا وِگڑیا رُوپ، سمبندھ، سانجھ، واسطہ، لگاؤ، رشتہ

تلق دار، (مذ) تعلق دار، رشتے دار، سمبندھ، ساک

تلق داری، (مو) تعلق داری سمبندھ، رشتہ

تلقہ: (مذ) تعلُّقہ دا وِگاڑ...... حلقہ، علاقہ

تلقین: (عر، مو) سِکھیا، نصیحت

تلک: (حرف جار) توڑی، تائیں، تیکر، تک، ونگی: 'خط میرا یار تلک کاسدا لے جا جھٹ پٹ' (دیوان کشتہ)

تِلک: (مذ) 1۔ چندن کیسر اتے بھسم وغیرہ دا متھے تے لایا نشان، ٹِک، بندی 2۔ راجے نُوں گدّی اُتے بٹھاون دی رسم 3- داغ، دھبا 4- متھے دا اِک زیور 5- اِک طرحاں دا لما چوغہ 6- ہندوواں وِچ شادی دی اِک رسم 7- اوہ روپیا پیسا جیہڑا ووہٹی دا پیو لاڑے دے گھر گھلدا اے 8- اِک رُکھ

تِلک تلولا، (مذ) 1- کالا رنگ دا تِل 2- ہار سنگار، بنن پھبن دا عمل

تِلک تلوے، (مذ) کالے تِل، اوہ تِل جو سوانیاں سُرمے یاں کاجل نال اپنیاں گلھیاں تے بناوندیاں نیں

تِلک دھاری، (صفت) جس نے متھے اُتے ٹِکا لایا ہویا ہووے

تِلک دینا، (محا) گدی نشین کرنا، راج سنگھاسن تے بٹھاونا

تِلک لاون، (محا) 1- تِلک دھارن 2- متھے تے بندی دا نشان بناون

راج تِلک، (مذ) نویں راجے نوں راج گدی تے بٹھاون دی رسم جس وِچ اوس دے متھے اُتے ٹِکا لایا جاندا ہے

تِلک: (فعم) تِلکن مصدر دا فعل امر، تِلک جا، پھسل جا

تِلک پون، (محا) عاشق ہو جانا، مائل ہونا

تِلک جاون، (محا) 1- پھسل جاون، ڈِگ پون 2- کھسک جاون، غائب ہو جاون

تِلکا: (مذ، صفت) 1- پنڈے دا داغ، تِک، ٹِکا 2- علاقہ، پرگنہ، ضلع 3- جاگیر، جائیداد، ملکیت 4- داغ دار، موہکیاں والا 5- پردھان سردار 6- جوواں دا چوتھا حصہ

تِلکا داری، (مذ) تعلقہ داری دا وِگاڑ 1- تلکے دا مالک، بھومی دار، زمیندار 2- اصل مالک 3- اوہ کاشتکار جو دیوان ساون مل دے سمے وِچ مالک بن گیا سی اتے پہلے بندوبست وِچ اوس نوں مالکانہ ادا کرن دی شرط تے مالک قرار دِتا گیا سی 4- (مو) جائیداد، ملکیت

تُلکا: (مذ) اک نِکا پنچھی

تلکان/ تِلکان: (مصدر) دیکھو: تِلکاون

تلکانا/ تلکاونا: (فعم) 1۔ کھسکاونا 2۔ کڈھ کے لے جانا 3- چلاکی

نال بھیجنا 4- بھلاونا، پھسلاونا، ونگی: 'کالی داس تلکائی کے ان کوئی پچھوں واچنا دیس نے پترانی'

تِلکالون، (محا) کھسکالون، غائب کرلون

تلکاون: (مصدر) 1- تریہہ لاون 2- تانگھوان 3- تلومچھی کرن، بے چین کرن

تِلکاون: (مصدر) 1- تِلکاون، پھسلاون 2- اُدھلاون، اُدھالن، غائب کرن، تورن 3- ٹال دیون، جھوٹھا لارا دیون

تلکائی: (مو) تیزی

تلکڑی: (مو) متھے دا اِک گہنا

تلکن: (مصدر) 1- پیاسا ہُوون 2- تریہایا ہُوون 3- تانگھ رکھن، چاہیوان ہوون 4- تلومچھی ہُوون، بے چین ہُوون

تِلکن: (مصدر) 1- پھسلن، رُڑھ پون، تِلک جاون دا عمل، چکو والی تھاں جتھے کوئی تِلک پئے، پھسلاٹ، چکو جیہا، ونگی: 'میں انھا تے تلکن رستہ کیونکر رہے سنبھالا' (میاں محمد بخش) 2- کھِسکن، اُدھلن، غائب ہوون

تِلکن بازی، (مو) 1۔ تِلکنا یاں پھسلنا 2۔ اجیہا کم یاں عمل جس دا نتیجہ غیر یقینی ہووے 3۔ خطرے والا کم 4۔ کُشتی 5۔ تِلھکن دی کھیڈ، ونگی: 'عشق مجازی تِلکن بازی پیر اولے دھردے ہُو' (باہو)

تلکنا: (فل) 1- پھسلنا، کھسکنا 2- وعدے توں پھِر جانا 3- نس جانا، فرار ہو جانا

تِلکنا: (مذ، صفت) 1- جس تھاویں تلکن ہووے، جتھے کوئی تِلک تِلک پوے، پھسلواں، تِلکواں 2- نرم، ملائم 3- چمکدار 4- چوپڑیا ہویا

5- ڈھلوان

تَلکوان/ تلکواون: (مصدر) 1- پیاسا کراون 2- تانگھ رکھواون 3- بے چین کروان

تِلکوان/ تِلکواون: (مصدر) 1- پھسلواون، رڑھے پواون 2- کھسکواون، اُدھلواون، غائب کرواون

تِلکویں: (مو، صفت) پھسلویں، تِلکن والی جگہ

تِلکھن: (مصدر) روٹی تے مکھن لاون

تِلگو: (مو) تیلگو، جنوبی بھارت وچ بولی جان والی اِک بولی

تلل: (مذ) پھوہڑپُنا، کُچجّ، بے سلیقگی

تلّلا: (مذ، صفت) بیٹھلا، تھلّے والا، تھلّڑوا

تلّلا: (پوا، مذ) ویکھو: ترلا

تلّلا: (مذ، صفت) 1- لُچا، بدمعاش، لفنگا 2- پھوہڑ، بدسلیقہ 3- بے وقوف، مُورکھ، اُجڈ، اکھڑ

تلّلی: (مو، صفت) تلّلا دی جمع

تُللی: (مو) دھار

تللے: (مذ) ترلے دا وگاڑ...... ہاڑے، منتاں، منت ماجرے

تللے گھتن، (محا) ویکھو: تللے مارن

تللے مارن، (محا) ترلے کرن، ہاڑے گھتن، منتاں کرن

تللے مارنا، (محا) ترلے مارنا

تِلما: (مذ، صفت) 1- تلواں، تلیا ہویا، بھنیا ہویا 2- بیٹھلا، تھلّے دا

تلمچھی: (صفت) تلومچھی دی تخفیف، بے چین، بے قرار

تلمذ: (ع، مذ) 1- شاگرد ہوون 2- شاگردی

تلملاون: (مصدر) بے چین ہوون، تڑپھن، دل دھڑکن، گھابرن

تلملاہٹ: (مو) بے قراری، تڑپھن

تلملی: (محا) ویکھو: تلملاہٹ

تلملی لگن، (محا) بے چینی لگن، دھڑکو لگن، چنتا لگن، اچوی لگن

تلمن: (مصدر) بے چین ہوون، بے قرار ہوون، دھڑکو لگن

تلمیح: (عر، مو)1- سرسری جیہی نظر نال ویکھن 2- نظم یاں نثر وچ کسے واقعے، قصے ول اشارہ کرن

تلمیذ: (عر، مذ) شاگرد، طالب علم، چیلا، مُرید، ونگی: 'تاں میں اِہدا چیلا ہویا تاں اِیہدا تلمیذ' (سرفراز علی)

تلن: (مصدر)1- گھیو یاں تیل وِچ پکاون یاں بھُنن 2- گھانی وِچ بھجن والے دانے

تلن: (مو) چھت یاں فرش دی لپائی دی موٹی تہہ، چل

تلن دینا، (محا) مٹی دا فرش بنانا، گُنھی ہوئی مٹی ہتھاں نال فرش تے لیپ کرنا

تلن: (مصدر) 1- وزن کیتا جاون 2- کسے گل لئی تیار ہوون، آمادہ ہوون 3- تُل دیون، چھت تھلّے تھمّی دیون

تلنا: (فعم) گرم گھیو یاں تیل وِچ پکاونا، ونگی: 'پا کے وچ کڑاہی دے سٹ گیوں، ونگی: مچھی وانگ گییوں مینوں تل رانجھا' (سید محمد شاہ)

تُلنا: (فل) 1-وزن ہونا، تولیا جانا 2- قدر دانی ہونا، جیویں: ہتھاں تے تُلنا

تُلنا: (مو) 1- ساھنا، برابری، ٹاکرا 2- تیار ہونا، تیاری کر لینا، پکّا ارادہ کر لینا

تُلنا تمک: (صفت) تُلن دے متعلق، تُلنا دا، ٹاکرواں، مقابلہ

تلنا تمک آلو چنا، (اصطلاح) تقابلی تنقید Comperative Criticisim

تُلناونا: (متعدی المتعدی)1- تُلنا دینا 2- مقابلہ کروانا

تلنجلی: (مو) ویکھو: تلانجلی

تلنگ: (مذ) اِک قسم دا رُکھ (The Populus Saliata)

تلنگ: (مذ) 1- تلنگانہ دے فوجی سپاہی جیہناں نوں ایسٹ انڈیا کمپنی نے اپنی فوج وچ شامل کیتا سی 2- فوجی سپاہی 3- اوچھا پن، غنڈہ گردی، لفنگ، بدمعاش

تلنگ پُنا، (مذ) بدمعاشی، بُرائی، غنڈا گردی

تِلنگ: (ہ، مو) اِک راگنی دا ناں جیہدے وچ غم دا تاثر پایا جاندا اے

تلنگا: (مذ، صفت) 1- آزاد طبع، جیہڑا کسے اصول دا پابند نہ ہووے 2- لوفر، آوارہ مزاج، بدمعاش، پھردتو 3- تلنگانہ دا رہن والا 4- شوخ، بانکا 5- مجازاً......تنگ شلوار

تِلنگانا: (مذ) جنوبی بھارت دا اِک صوبہ

تلنگنی: (مو) 1- اک قسم دی مٹھیائی 2- تلنگا دی تانیث

تلو: (مذ) تلا، ترازو

تلو: (مذ) پتال، جنہم دا طبقہ، تھلّے ول نُوں جاون دا عمل

تلو: (فعم) تلنا دا امر، گھیو وچ بھنو یاں پکاؤ

تلو: (مذ) پنجاب دے پہاڑاں وچ پایا جان والا اِک درخت، دودھ پھرس

تلوا: (مذ) 1- تلا، جُتی دا تلا 2- پاتلی

تِلوا: (مذ) 1- تل تے گُڑ ملا کے بنایا ہویا مرکب، تل دے لڈو 2- پکھیرو دی اک قسم 3- مجازاً ...... مرد، شخص

تلوا تِلدی، (مو) بچیاں دی اک کھیڈ

تلوار: (مو) اِک طرحاں دا دھاردار ہتھیار

تلوار آزماون، (محا) 1- تلوار دی دھار دی تے کاٹ دی پڑتال کرن 2- تلوار واہون، تلوار چلاون

تلوار اُٹھاونا، (محا) ویکھو: تلوار چکنا

تلوار باز، (مذ) تلواریاں

تلوار پھڑنا، (محا) لڑائی لئی تیار ہونا

تلوار تولنا، (محا) وار کرن توں پہلاں تلوار نوں چنگی طرحاں سنبھالنا

تلوار تے نچن، (محا) کوئی خطرناک کم کرن، خطرے نال کھیڈن

تلوار تے ہتھ رکھنا، (محا) وار کرن لئی تیار ہونا

تلوار چکنا، (محا) لڑائی لئی تیار ہونا

تلوار چلاونا، (محا) تلوار نال لڑنا، تیغ واہنا

تلوار چلنا، (محا) تلواراں نال لڑنا، جنگ ہونا

تلوار چمکاون، (محا) 1- تلوار دی دھار تیز کرن 2- تلوار نال خون خرابا کرن، تلوار نوں خون نال تر کرن 3- لڑن دی تیاری کرن

تلوار حلق تے پھیرن، (محا) 1- بہت زیادہ تکلیف دیون 2- ذبح کرن، قتل کرن

تلوار حمائل کرن، (محا) تلوار نوں نیام وچ پا کے لٹکاؤن

تلوار دا پانی، (مذ) تلوار دی چمک، تلوار دی تیزی

تلوار دا پانی پیاون، (محا) تلوار نال قتل کرن

تلوار دا دھنی، (صفت) جنگجو، بہادر، سورما

تلوار دا قبضہ چُمن، (محا) 1- لڑن توں پہلاں تلوار دے دستے نوں بوسہ دیون 2- جتن مگروں تلوار دی مُٹھ نوں چُمن

تلوار دا کھیت، (مذ) میدان جنگ، رن بھومی

تلوار دا گھاٹ اُتارنا، (محا) قتل کر دینا، مار مکاونا

تلوار دا ہتھ، (مذ) تلوار دا وار

تلوار داتری بنن، (محا) ویکھو: تلوار دی آری بنن

تلوار دِکھاون، (محا) وڈھ دیون دی دھمکی دیون

تلوار دی آری بنن، (محا) تلوار وچ دندے پے جاون، تلوار کُھنڈی ہو جاون

تلوار دی چھاں وچ، (فم) 1- رن بھومی وچ، میدان جنگ وچ 2- بحراناں وچ

تلوار دی دھار تے نچنا، (محا) خطرے دا کم کرنا، کوئی اوکھا کم کرنا

تلوار دی دھار رواں ہوون، (محا) تلوار چلن، سخت جنگ ہوون، بہت زیادہ قتل و غارت ہوون، لڑائی بھخی ہوئی ہوون

تلوار دی سونہہ چکّن، (محا) 1- لڑن دی سونہہ چکن 2- پکی قسم کھاون

تلوار دے زور نال، (فم) زبردستی، طاقت نال، ہک دے زور نال

تلوار دے گھاؤ تاں بھر جاندا ہے پر زبان دا نہیں بھردا،

(اکھا) کوڑے بول کدے نہیں بھلدے

تلوار سوتن، (محا) تلوار میانوں کڈھن، لڑن لئی تیار ہوون

تلوار کڈھن، (محا) شمشیر کھچن، لڑن لئی تیار ہوون، تلوار نوں نیام وچوں باہر کڈھن

تلوار کھاون، (محا) تلوار دا وار سہون

تلوار کھچ لوٓن، (محا) غصے یاں لڑائی وچ تلوار نوں نیام وچوں کڈھ لون، مارن نوں آون، قتل کرن دا سوچن

تلوار کھچن، (محا) لڑائی یاں جنگ وچ تلوار نوں نیام وچوں باہر کڈھن، لڑن لئی تیار ہوون، حملہ آور ہوون

تلوار گاترے کرنا، (محا) تلوار میان وچ پاونا

تلوار مارنا، (محا) تلوار چلاونا

تلوار ناٹی، (مو) گلو دے لوکاں دا ناچ ہے، جس وچ سازندے ڈھول، نرسنگھے اتے نزاریاں وغیرہ نال لڑائی دی سُر وجاوندے نیں تاں نچن والے اک ہتھ تلوار تے دوجے ہتھ میان لے کے نچدے نیں

تلوار نوں پتھر تے چڑھاون، (محا) ویکھو: تلوار نوں پتھر چٹاون

تلوار نوں پتھر چٹاون، (محا) تلوار نوں تیز کرن، تلوار دی دھار کڈھن

تلوار نوں سان تے چڑھاون، (محا) ویکھو: تلوار نوں پتھر تے چڑھاون

تلوار نیام وچ کرن، (محا) لڑائی بند کرن

تلوار نیام وچوں نکلن، (محا) لڑائی شروع ہو جاون

تلوار واہوٓن، (محا) تلوار چلاون، تلوار نال وار کرن

تلوار وچکار رکھ کے سَوون، (محا) عورت تے مرد دا اک دوجے ول کنڈ کر کے سوون

تلواراں: (مو) تلوار دی جمع

تلواراں تے آ جاون، (محا) خون خرابے تے اُتر آون، لڑائی کرن تے تُل پوٓن

تلواراں تے آون، (محا) ویکھو: تلواراں تے آ جاون

تلواراں دا مینہہ وساون، (محا) بہت زیادہ تلواراں چلاون، بہت خون خرابہ کرن

تلواراں دا مینہہ وسّن، (محا) دھڑا دھڑ تلوار چلن، گھمسان دی لڑائی ہوون

تلواسا: (مذ) 1- بے چینی، گھبراہٹ، چنتا 2- حیرانی 3- رنج، غم، دُکھ، ہرکھ

تلوان: (مصدر) کسے کولوں کوئی کھاون والی شے گھیو وچ تلوانی یاں پکوانی

ٹلوان: (مصدر) وزن کرواون، ٹلواون

ٹلوانا: (فعم) وزن کرواوٗنا، ٹلوانا

تلوانسا: (مذ) تلوے دا زخم

تِلوانسا: (مذ، صفت) ٹیڈھا، جھکیا ہویا

تلوان: (صفت) 1- تلیا ہویا، ٹلیا ہویا 2- ہیٹھلا، تھلے والا 3- نہر دے ہیڈ دی اوہ تھاں جیھدے نال پانی دا رُخ مڑ دا اے

تلوٓاں: (پو، مو) خستہ مٹھائی

ٹلواں: (مذ، صفت) 1- جوکھیا ہویا، وزن کیتا ہویا، ٹلیا ہویا 2- برابر، ہم وزن

تلواون: (مصدر) گھیو وچ پکواون، رجھواون، بھنوان

ٹلواون: (مصدر) 1- وزن کرواون، برابر یاں ساواں کرواون 2- کسے گل لئی تیار کرواون، آمادہ کرواون 3- ٹل دین دا کم کرواون

تلواہا: (مذ، صفت) 1- تھلے نوں جھکیا ہویا، تِلوانسا 2- اُلٹا 3- مورکھ، احمق، بدھو

تلوائن: (مو) دُردی، تلچھٹ

تلوائی: (مو) تلواون دا عمل، کم یاں مزدوری

تلوایا: (صفت) ہیٹھاں نوں جھکیا ہویا، اوندھا، مُودھا، ونگی: 'سر تلوایا جمیا ہوئی اچل نہ چلیا'

ٹلوایا: (مذ، صفت) تولن والا، تکواں، تولا

تلو بسل: (پو، مو) پریشانی دی حالت وِچ، تَلاملی، بے چینی، بے فکری، تلابلی

تلوپسیلا: (مذ) ویکھو: تلوبسل

تلوپسیلا ہوون، (محا) بے چین ہوون، بے قرار ہوون

تلوپسیلے: (مذ) تلوپسیلا دی جمع، بے چینی نال پاسے پرتن والا، پلسیٹے مارن والا

تلوتا: (مذ) ویکھو: تلویاں

تِلوَترا: (مذ) شادی دی اک رسم جیہدے وچ لاڑی دی تلی اُتے تِل رکھے جاندے نیں

تلوترے: (مذ) گلاں بنانا/کرنا

تلوٹی: (مو) پنجابی دا ہیٹھلا حصہ

تلُوٹی: (مو) تیل پاون والا مٹی دا بھانڈا

تلوچڑ: (صفت) 1- تھلواں، ہیٹھلا، نیواں 2- گرائیں، وطنی

تلوچڑ چون، (مذ) چھوٹی سطح دے انتخابات، مقامی کونسلاں دیاں چوناں

تلودک: (مذ) 1- تِلاں دا مرکب 2- اِک ہندوانہ رسم جیہڑی مرن تے ادا کیتی جاندی اے، تلانجی

تلُور: (مذ) شتر مرغ دی قسم دا اِک پکھیرو

تِلور: (مو) سارس ورگا چھوٹا پنچھی

تِلور: (مذ) تتر دی قسم دا اک پنچھی تلھور، تغداری، تکور

تِلوَرا: (مذ) 1- ترمدا، تھندا، چکنا 2- چکنائی دا دھبا

تِلوری: (مو) اِک چھوٹا پنچھی

تلوریا: (مذ، صفت) 1- تلوار چلاون دے کسب وچ ماہر، تلوار دا دھنی 2- بہادر، سُورما

تلَوطنی: (صفت) اپنے علاقے یاں وطن دا رہن والا، گرائیں، تلوچڑ، وطنی

تلوک: (مذ) تن لوک دی تخفیف، تن طبقات یعنی سورگ، مات اتے پاتال

تلوکی: (مذ) تن جہان، تن لوک

تلولا: (مذ) 1- خال، تل 2- موہکا، مستا 3- داغ، دھبا

تِلولی: (مو) تلولا دی تانیث

تلومچھی: (مو) تل مچھی، بے چینی، تلملاہٹ، تڑپھاہٹ

تلو مچھی وانگ ہوون، (محا) بے چین ہوون، بے قرار ہوون، دُکھ وِچ پلسیٹے مارن

تلو مچھی ہوون، (محا) ویکھو: تلو مچھی وانگ ہوون

تلومی: (مو) تلملی، ونگی: 'ٹھلک ٹھلک وہندے جل اندر سترک مرک تلویاں کھاوے' (ونگار)

تلون: (مو) اک پہاڑی جھاڑی جس دے پھل بہت سوہنے ہوندے ہن

تِلونا: (مذ) 1- اک قسم دا تِلاں دا مرکب 2- وٹنا 3- تیل وچ بھجیا ہویا

تلوناں: (مذ) ویکھو: تلویاں

تلونچا: (مذ) اک قسم دی میلی کھنڈ

تلونڈ: (مذ) اِک قسم دی مٹھائی

تلونگ: (مذ) لکڑی دا گول ڈھانچہ جس تے کھوہ دی گول کندھ اُسردی اے، چک

تِلونگڑی: (مو) تِل تے شکر دی بنی ہوئی اک مٹھائی، ریوڑی

تلونی: (مو) تیل پان والا مٹی دا بھانڈا

تلوں: (فم) ہیٹھوں، ہیٹھلے پاسیوں، تھلیوں، ونگی: 'زمین کھدیندا تلوں کریندا دھرتی نظر لگائی' (دمو)

تلوں اُتوں، (صفت) 1- اُتے تھلے توں 2- پوری طرحاں

تِلوون: (مذ) اک کھانا جیہدے وچ تِل چاول تے دُدھ شامل ہوندا اے

تلوئی: (مو) پنجالی دا ہیٹھلا حصہ، تیل پاون والا مٹی دا بھانڈا

تلویا: (مذ) جُتی دا ہیٹھلا حصہ، تلا

تلویا: (مذ) ویکھو: تلویاں

تلویاں: (مذ) بھُنے تِلاں نوں گُڑ دی پت وچ رلا کے وٹیا لڈو، تلویا

تلویاں: (مذ) تلے، تھلے

تلویاں اُتلیاں لاون، (محا) بھڑکانا، اُکسانا

تلویڑے: (مذ) اک رسم جس وچ لاڑے اتے لاڑی نوں گُڑ دِتا جاندا اے اتے اوہناں دے سر اُتے رفوں رکھی جاندی ہے

تلوین: (ع، مو) 1- رنگ برنگ کرنا، رنگنا، رنگ چاڑھن دا عمل، ونگی: 'اندر شان قرآن پچھان اللہ تیسن، تلوین، تحسین کیتے' 2- طبیعت دا ٹھہراء نہ ہوون، تلوّن، مزاج وچ مستقل مزاجی نہ ہوون

تلویں: (صفت) 1- تھلویں، تھلے والی، ہیٹھلی 2- تلی ہوئی، بھُنی ہوئی

تلویں بھوئیں اُتے کرن، (محا) اُتے تھلے کرنا، اُتانہہ ہیٹھاں کرنا

تلویں اُتلی لاون، (محا) ویکھو: تلویاں اُتلیاں لاون

تلّہ: (مذ) اِک قسم دی گھاہ جو اُونٹھاں واسطے ہوندی اے

تُلّہ: (مذ) 1- تُلّا، نکی کشتی، لکڑیاں یاں بانساں نوں بنھ کے دریایاں نہروں نوں پار کرن لئی بنایا ہویا ڈھانچا، تیرن والی شے 2- کسی قسم دے حساب دی پڑتال کرنا

تلہا: (مذ) ویکھو: تلھا

تِلہار: (صفت) تیل وچ لبڑیا ہویا، چکنا، تھندا

تلہارا: (ہند، مذ) چمڑے دی بنی ہوئی مُوہرکھ یاں لگام، موہرکھ عام طور تے رسی دی موٹی ڈور دی بنائی جاندی اے جیہڑی جانوراں دے مُونہہ دے گرد تے سر دے اِرد گرد بھی جاندی اے جیہدے نال جانور نوں قابو رکھیا جاندا اے، کجھ شوقین مزاج

رسی دی بجائے چمڑے دی بنوا لیندے نیں ایس نوں تلہارا کہندے نیں

تِلہارا: (مذ) 1- تلچھٹ، پانی وغیرہ دے تھلے بیٹھی ہوئی گاد 2- رسا، پشو دی موہری 3- کڑیالا، لگام

تلہاں: (فم) 1- ہیٹھاں، تھلے، ہیٹھلے پاسے 2- (صفت) ہیٹھلا، تھلوا، نیواں

تِلہائی: (مو) تھندیائی، چکنائی

تلہڑا: (مذ) ویکھو: تُلھا

تُلہڑے: (مذ) 'تُلھا' دی جمع 1- لکڑیاں یاں باناں نوں بنھ کے دریا یاں نہر نوں پار کرن لئی بنایا ہویا ڈھانچہ 2- بجرا، کشتی، ونگی: 'باجو تلہڑے پیا دریاؤ ترنا'

تِلہور: (ج، مو) ویکھو: تلور

تلھ: (مذ) 1- ہیٹھلا حصہ، پیندا 2- کاٹھی ہیٹھ پاون والا نمدا، تارو

تُلھ: (مو) تھم، تُل، سہارا، ٹیک، ڈھاسنا

تُلھا: (مذ) 1- لکڑ کاٹھ وغیرہ بنھ کے بنایا ندی پار کرن دا اِک قسم دا بیڑا 2- ترن والی چیز، دریا یاں نہر نوں پار کرن لئی بنایا ہویا ڈھانچا، بجرا، کشتی، ونگی: 'شوہ دیاں ماراں شوہ ونج لیساں عشق تُلھا سر دھر کے ہُو' (باہو) 3- تھم، ڈھاسنا، ٹیک، سہارا

تلھارا: (مذ) جنور دے مُونہہ تے چڑھایا جاون والا رسی دا شکنجہ، تلہارا

تلھاں: (فم) ہیٹھاں، تھلے

تلھڑ: (مذ) ان گھڑت ڈنڈا، ڈھسا، چِکھا، متھر

تلھڑا: (مذ) ویکھو: تُلھا

تِلھکنا: (فل) 1- پھسلنا 2- کھسکنا 3- بھلنا 4- رِڑھ پینا

تلھیارا: (مذ) لگام، رسّی

تِلئیر: (مذ) اک چھوٹا جیہا پرندہ، ابلقہ

تلی: (مو) 1- چھوٹے اتے چٹے تِل 2- تلاں دی گری، چھلکاں لاہ کے دھوتے ہوئے تِل

تلی دھراولے، (مذ) 1- تلی تے رکھن دا عمل 2- منگنی دی رسم جس وچ منگیتر دے ہتھ تے روپیا رکھدے نیں، روپیا رکھائی

تلی مارنا، (محا) تلی نال پھکا مارنا

تلی: (مذ، صفت) کھتریاں دی اِک ذات

تلی: (مو) 1- رقم جو شاہوکار مول دھن وِچوں پہلاں ہی کٹ لیندا ہے، لاگا 2- ہتھاں یاں پیراں دا وِچکارلا حصہ (جتھے لیکاں پئیاں ہوندیاں نیں)، ونگی: 'مہندی وانگوں پیا گھوٹیویں تاں تلی محبوب رنگیویں ہُو' (سلطان باہو) 3- کسے چیز دی تہہ، تھلا 4- پہاڑ دا دامن 5- کندھی 6- کسے چیز دی تہہ، تلا 7- پاتلی 8- ہتھیلی 9- لیپی، پوچا 10- کسے چیز دی اتنی مقدار اجی ہتھیلی دی ڈُونگھ وِچ آ جاوے 11- پچھی

تلی اُتے جان دھرن، (محا) کوئی خطرناک کم کرن، جان دی پروا نہ کرن

تلی اُتے دھرنا، (محا) ہتھیلی تے رکھنا

تلی اُتے سیس ٹکاونا، (محا) جان قربان کرن لئی تیار ہونا

تلی اُتے وی نہ تُھکنا، (محا) اگا ہی کوئی مدد نہ دینی

تلی اُڈنا، (محا) ہتھ اڈنا، منگنا

تلی بناون، (محا) 1- تہہ بناون، تھلا بناون 2- بنیاد بناون

تلی پوچا، (مذ،صفت) پوچا، صفائی، لیپا پوتی، جھاڑ پونجھ

تلی پھیرن، (محا) 1- لپائی کرن، پوچا پھیرن 2- ناس مارن، خراب کر دیون 3- تھاپڑی دیون، ہلاشیری دیون

تلی تِلا، (فم) کسے سیال شے دا دُور تک وگ جانا، دُدّھ پانی وغیرہ دا بھانڈے توں ڈُل کے وگ جانا

تلی تلی دا تُواں، (مذ،صفت) 1- ہتھ نال وٹیا ہویا وان یاں سُوتر، ہتھ نال تیار کیتی ہوئی کوئی شے، آپ بنایا ہویا، خود ساختہ 2- بڑا جھوٹھ

تلی تے، (فم) تُرنت، جھٹ پٹ، اوسے ویلے، ونگی: 'جیہڑے آہ لالو گل تے سنمو لکے پھردے نیں، تیتھوں ٹھلیا تلی تے لیسن موڑ مڑا کے' (باڈھو)

تلی تے آیا، گلی وِچ مکایا/ تلی تے گھدا، گلی تے کھادا، (اکھا) اودھروں کوئی چیز وغیرہ آئی تے اودھروں خرچ کر دِتی

تَلی تے پھُوک ڈیون، (محا) ناممکن نُوں ممکن کرنا

تلی تے جان دھرن، (محا) 1- لڑن مرن لئی تیار ہوون 2- جان دی پروا نہ کرن

تَلی تے جان دھری پھرن، (محا) 1- مرن مارن نوں پھرن 2- جان دی پروا نہ کرن 3- ہر ویلے خطرے وچ رہون

تَلی تے جان رکھنا، (محا) جان دی پرواہ نہ کرنا، قربانی لئی تیار ہونا

تَلی تے جَو جماون، (محا) ناممکن کم کرن

تلی تے دھرنا، (محا) کسے کم دا معاوضہ فوراً یاں پیشگی ادا کر دینا

تلی تے رکھنا، (محا) قربانی لئی ہر ویلے تیار رہنا، کسے دی سیوا لئی ہر ویلے تیار رہنا، ونگی: 'اپنی جان تلی پر رکھی اوہ بھی حاضر کردا' (سیف)

تلی تے سرہوں جماونا، (محا) کوئی کرامات دکھاونا، ناممکن کم کرنا

تلی ٹیک، (مو) بیٹھن دا اک انداز.....تلیاں زمین تے رکھ کے بیٹھن دی حالت

تلی جھاڑ، (مو) مکمل صفائی، چَٹم، خاتمہ، مکمل، پورا

تلی چیڑا، (مذ) 1- عیش وعشرت 2- کھان پین تیک محدود دوستی مطلب دی دوستی

تلی دھراوا، (مذ) 1- تلی تے رکھن دا عمل 2- منگنی دی رسم جس وچ منگیتر دے ہتھ تے روپیا رکھدے نیں، روپیا رکھائی

تلی دھراولے، (مذ) ویکھو: تلی دھراوا

تَلی دے چھالے ہار رکھن، (محا) بہت حفاظت نال رکھنا

تَلی ڈیون، (محا) سہارا دینا، سنبھالا دینا

تلی رکابی چٹنا، (محا) نقد اتے جمع سرمایہ ختم کرنا، ونگی: 'جو کجھ آیا سو مونہہ پایا، تلی رکابی چٹی' (سیف)

تلی گرم ہونا، (محا) پیسے ملنا، رشوت ملنا، مُٹھی گرم ہونا

تلی لاون، (محا) پوچا پھیرن، مٹی لاون

تلی لُون، (محا) تلی تے دوا رکھ کے پھکن

تلی مارن، (محا) چیلنج کرنا

تلی مارنا، (محا) تلی نال پھکا مارنا

تلی مٹی اُتے کرنا، (محا) کسے شے دی تلاش وِچ ہر شے نوں تتر بتر کر دینا

تلی نہ تکنا، (محا) نچلے ہو کے نہ بیٹھنا

تلی نہ لگنا، (محا) ارام نال نہ بیٹھنا

تَلی واٹواں ہوون، (محا) اپنا بنایا ہویا ہونا، اپنا گھڑیا ہویا ہونا

تلی وٹنا، (مذ،صفت) دیکھو: تلی واٹواں ہوون

تلی ہیٹھ انگیار رکھنا، (محا) بہت دُکھی کرنا، وَنگی: 'تلی ہیٹھ انگیار رکھواندی ہے، اُتوں بہت پیار کراوندی ہے'

تِلّی: (مو) 1- سریر دا اِک انگ جو انسان دے معدے دے کھبے پاسے ہوندا ہے، ایس دے ودھ جان کر کے اِک روگ پیدا ہو جاندا ہے، جس نوں 'پلھ' وی کہندے نیں 2-تل، بندی، ٹمکنا 3-تِلاں دا تیل 4-شُتر مرغ دے پیر دی تلی

تِلی دار، (مذ) 1- بوہے اُتے لگا ہویا اک طرحاں دا چوکھٹا 2-روشندان

تِلّی: (مو) 1-تیلی، تیکھا 2-پتّا، پاتر 3- ڈھینگ، شاخ

تُلی: (مو) 1-جولاہے دی کُوچی 2-بُرش 3- چھوٹی تکڑی

تُلی تنبا، (مذ) بچیاں دی اک کھیڈ جس نوں بھارتی پنجاب دے علاقے مالوہ وِچ ملوکی گھوڑی کہندے نیں

تلے: (مذ) تلا دی جمع

تلے اُپّر، (صفت) ہیٹھ اُتے، وگ تگ، مسلسل، لگا تار، اتوڑکی

تلے اُپر ہوون، (محا) 1- کھلر پُلر جاون، ہیٹھلی اُتے ہو جاون 2- لڑائی جھگڑا ہوون

تلے اُتے تھیوَن، (محا) نانہہ نکر کرن، ٹال مٹول کرن

تلے بدّھی، (مو) اِک قسم دی مٹھیائی

تلے پوَن، (محا) 1- بھوئیں تے سون 2- کسے دے ہیٹھاں لگن

تلے تلے، (فم) تھلّے تھلّے، ہیٹھاں ہیٹھاں

تلے تلے دیکھن، (محا) نیوں نیوں ویکھن

تلے جھاڑ ہوون، (محا) جھاڑ جھنب ہوون، بے عزتی ہوون، بے پتی ہوون

تِلے دار، (صفت) 1۔ تِلے والا 2۔ تِلے دی کڈھائی کرن والا کاریگر

تِلے دانی، (مو) کپڑے دی اوہ چھوٹی تھیلی جس وچ درزی سُوئی انگوٹھی وغیرہ رکھدے ہن

تلے دی دُنیا اُپر ہوون، (محا) ہیٹھلی اُپر ہوون، بربادی ہوون، تباہی ہوون، تھرتھلی مچن

تلے دی دنیا اُتے کرن، (محا) ہیٹھلی اُپّر کرن، بربادی کرن، تباہی کرن، تھرتھلی مچاون

تلے: (مذ) 1- تلا دی جمع، جُتیاں دے تلے (Sole)-2 (فم) تھلے، ہیٹھاں، نیچے: 'جیوندیاں پیراں تلے مویاں اُپر ہوءِ (بابا فرید)

تَلے آنا، (محا) 1۔ تھلّے دب جانا 2۔ قیمت گھٹ جانا 3۔ کچلیا جانا

تلے آننا، (محا) 1۔ تھلّے لیانا 2۔ قیمت گھٹ کرانا

تلے اُتے تھیون، (محا) مدد کرنا، سہارا بننا

تلے جھاڑ، (صفت) ویکھو: تلی جھاڑ

تلے جھاڑ ہونا، (محا) بے عزتی ہونا، بے پتی ہونا

تلے چٹن، (محا) 1- خوشامد کرن، چاپلوسی کرن 2- ہاڑے پاون، ترلے پاون، منتاں کرن

تلے چٹنا، (محا) خوشامد کرنا

تلے دے گینا، (محا) تھلے سُٹ کے اُتے بیٹھ جانا، سُٹ کے سوار ہونا

تلے لانا، (محا) زور نال کسے نوں تابع فرمان کرنا

تلّے لاون، (محا) شکست دینا، نیواں وکھانا، اپنے حکم دے مطابق رکھنا

تلے لاہنا، (محا) تھلے لاہنا

تلے لگنا، (محا) دبا وچ آ جانا

تلے لُہانا، (محا) تھلے لوانا

تلے لہنا، (محا) تھلے لتھنا

تلّے: (مذ) 1- گھاہ یاں لکڑیاں دا گٹھا جیہدے اُتے بہہ کے دریا پار کیتا جاندا اے 2- سوہنی دے پیو دا ناں جیہڑا گھمیا دا کم کردا سی 3- ترازو، تکڑی 4- وٹا 5- خطرناک کُتا، بُل ڈاگ (Bull Dog) بُولھی مُت

تُلے ہونا، (محا) پکا ارادہ کر لینا، اڑ کھلونا

تلیا: (مذ) تلاء دا لفظی رُوپ، چھوٹا تالاب، تلھا، نِکا سروور

تِلیا: (ج،مو) جوار دی اِک قسم جیہڑی سرخ رنگ دی ہوندی اے

تُلیا ہویا، (صفت) 1- تتپر، تیار 2- اُتارو، ونگی: 'اوہ مرن مارن تے تُلیا ہویا ہے'

تِریا چلتر: (مذ) تریا چلتر، عورتاں دا دکھاوے دا پیار

تلیاب: (مُل، مو) کھوہ دے جھلن اُتے بیڑے دے وچکار دی لٹھ جیہڑی کہ جھلن دے متوازی ہوندی ہے تاں جو کھوہ وچ کجھ نہ ڈگے

تلیا تھیاں: (مُل، مو) ویکھو: تلیاب

تِلیار: (مذ) 1- کجھ گھٹ، تول وچ کجھ تھوڑا 2- دمڑی، دھیلا

تلیارہ: (پو، مذ) جانوراں دے مُونہہ تے چڑھاون والی چمڑے دی چھکّی، مُونہہ رکھ، شکنجہ

تَلیاں: (مو) تلی دی جمع، پیراں دے تلوے، ہتھاں دے سدھے پاسے دی لکیراں والی جگہ تلی، تلی دی جمع، ونگی: 'جے توں چاہیں وحدت رب دی تاں مل مُرشد دیاں تلیاں ہو' (سلطان باہو)

تلیاں اڈّن، (محا) منگن، گداگری کرن

تلیاں پھاٹنا، (محا) ویکھو: تلیاں ملنا، ونگی: 'تلیاں پھاٹاں ہتھ مروڑا، ہوئے حیران نمانی (سیف)

تلیاں تاون، (محا) 1- دل وچ پیار دی جوت جگاون 2- جدائیاں پاون 3- چیتے آون 4- بے قرار ہوون، بے چین ہوون 5- بے چین کرن، غم دے کے پریشان کرن 6- ڈراون

تلیاں ٹکنا، (محا) ہتھیار سُٹ دینا، ہار منا

تلیاں جھسنا، (محا) ہتھاں یاں پیراں دیاں تلیاں دی مالش کرنا

تلیاں چٹن، (محا) ویکھو: تلیاں چُمن

تلیاں چُمن، (محا) 1- ڈھیر پیار دا اظہار کرن 2- خوشامد کرن، چاپلوسی کرن

تلیاں چھانی ہو جاون، (محا) 1- کُردیاں کُردیاں پیراں وچ زخم ہو جاون 2- بہت زیادہ بھج نس کرن

تلیاں چھانی ہوون، (محا) ویکھو: تلیاں چھانی ہو جاون

تلیاں دھو دھو پینا، (محا) بہت ستکار کرنا، بہت آ دَ بھگت کرنا، پیر دھو دھو پینا، ونگی: 'یوسف تھیں قربانی ہو کے دھو دھو پیون تلیاں' (گل)

تلیاں سڑن، (محا) 1- بہت زیادہ بے چینی ہوون 2- پیراں وِچوں سیک نکلن

تلیاں کھساونا، (محا) کسے کم لئی بار بار چکر کٹنا

تلیاں کھیڈنا، (محا) سونچی پکی کھیڈنا، اِک کھیڈ داناں

تلیاں گرم کرن، (محا) رشوت دیون، وڈھی چٹی دیون

تلیاں ملنا، (محا) افسوس کرنا، پشیمان ہونا، پچھتاونا، شرمندہ ہونا

تلیاں نال اکھاں ملن، (محا) 1- بہت زیادہ پریشان ہوون، دُکھ محسوس کرن 2- عاجزی ظاہر کرن 3- خوشامد کرن

تلیاں نال ملن، (محا) 1- پیراں تھلے مدھولن 2- ہتھاں نال مدھولن

تلیاں نوں اگ لگن، (محا) 1- غصے نال ٹپ اُٹھن، کسے دی گل داوٹ لگن 2- گرمی محسوس ہوون، پیراں وچوں سیک نکلن

تلیاں نہ لگن دینا، (محا) ارام نہ کرن دینا

تلیاں وچ لہو اُترن، (محا) مُڑ مُڑ کے تھک جاون

تلیاں ہیٹھوں مٹی نکلن، (محا) پیراں تھلّوں زمین نکلن، گھابر جاون، بوندل جاون

تلیاں ہیٹھوں مٹی نکلنا، (محا) گھابر جان، پیراں ہیٹھوں مٹی نکلنا (بابا نودھ سنگھ)

تلیجن: (مصدر) تلے جاون، گھیو وِچ تلن نوں آ کھدے نیں

تُلیجن: (مصدر) تولیا جاون، تولی جاون

تلیچھاڑ: (صفت) سبھ کجھ دان کر دین والا

تلیڈو: (مذ) 1- احسان مند 2- قُرتی، دین دار 3- ادھین 4- ادنیٰ کم کرن والا

تِلیر: (مذ) تلیئر، اِک پنچھی جیہدا شکار کیتا جاندا اے تے لالی دے جثے ورگا ہوندا اے

تلیرا: (صفت) تِکھا، ونگی: 'آ کھ دمودر تیر واہ تلیرے' (دمو)

تلیرے: (فم) تھلے نوں، ہیٹھاں ول

تلیس: (مذ) ویکھو: تالیس، ونگی: 'نہیں تلیس تمالیہ پاوے'

تلیسا: (مذ) ویکھو: تالیس

تلیسری: (مذ) ویکھو: تالیس

تلیکھڑاں: (پو، مذ) گھٹ چوپڑیا ہویا، سُکی گیلی

تلیم: (مو) تعلیم داوِگڑیا رُوپ

تلین: (صفت) لین، مگن، مست

تلینا: (فل) تلیا جانا، سڑنا، ونگی: 'ساری رات ہجر دے اندر حضرت رہے تلیندے' (گل)

تلیندیاں رات لنگھنی، (محا) بڑی اوکھی طرحاں رات بیتنی، ونگی: 'لنگھی رات تلیندیاں اوس دی جیوں کرحکم رتھانہ'

تلینتا: (مو) لین (رب دی یاد وِچ) ہون داعمل

تلیوا: (مذ) بیل گڈی دی پنجنی وِچ لکڑی تے رسی

تلیوٹ: (مذ) تلا تیار کرن والا کاریگر

تلیورا: (مذ) 1- تلبار 2- اِک پرندہ جیہدا شکار کیتا جاندا اے

تلیورا: (ج، مذ) وڈھی ہوئی فصل دی ونڈ مگروں باقی رہ جاون والے دانے

تلّیوں: (فم) تھلیوں، ہیٹھوں، بیٹھلے پاسیوں

تلیہارا: (مذ) 1- گھوڑی گھوڑے یاں مجھ گاں دے موہنہ متھے واسطے بنایا گیا چمڑے دا سجاوٹی ساز 2- لگام، کڑیالا

تلیہاو: (چھ، صفت) مقروض، جیہنے کسے دا کجھ دینا ہووے تے اوہ اوہدے دباء وچ ہووے، کسے دے احساس تھلّے

تِلییَر: (مذ) اِک چھوٹا جیہا پرندہ، ابلقہ، اک پنچھی جیہدا شکار کیتا جاندا اے تے لالی دے جُثے ورگا ہوندا اے

تِلیئیرے: (مذ) کالے رنگ دا اک پکھیرو جیہڑا فصلاں نوں نقصان پہنچان والی مکڑی تے ٹڈی نوں کھا جاندا اے

ت......م

تم: (مذ) 1- ہنیرا، کالک 2- جہالت 3- غصہ، رنج، دُکھ 4- دھوکھا 5- پاپ، گناہ 6- دُھپ 7- ڈھول 8- اک قسم دی وڈی مچھی 9- لالچ، لوبھ

تم اندھ، (صفت) ات انت، انھورے والا

تم تم کھانا، (محا) گل گل تے ڈانٹنا، طعنے دینا

تَم: (ع، مذ) ختم، سماپت، اَنت، مُک، وِنگی: 'ایسے زمانے اوس نقدی دی اوس پر تم صرافی' (سیف)

تَم کردین، (محا) حد مُکا دین، کمال کر دین

تَم کر دینا، (محا) ویکھو: تم کر دین

تَم ہوون، (محا) 1- مُک جاون، ختم ہو جاون 2- اخیر ہوون، انتہا ہوون

تَم: (حرف تشبیہ) ایسے طرحاں، انجے، ایویں

تُم: (ضم) تُوں، تُوں دی جمع، مخاطب نوں بُلاون واسطے بولیا جاندا اے، تُسیں، تساں

تُم: (مو) موری، چھیک

تُم: (فعر) تُمنا (دُھنا) دا امر

تَما: (مذ) طمع دا وِگڑیا رُوپ، حرص، لالچ

تِما: (مذ) 1- گرمی 2- تیزی، شدّت

تُما: (مذ) 1- خربوزے ورگا پر اوس توں کجھ نِکا پر بہت کوڑا ہوندا اے، ایس دی دوائی وی بن دی اے، وِنگی: 'جو پھل مِٹھے چن چن کھائیو، آہیو کوڑا تُماں' (شاہ حسین) 2- کپتی تے پکھنڈی

تُمّے مِٹھے ہون تے گِدڑ ای کھا جان، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بہتی نرمی وکھایاں بندے نُوں لوکیں ڈھیر نقصان پہنچاندے نیں تاں کہندے نیں

تُمیاں دے تربوز نہ ہوندے، بھاویں لکھ پیوند چڑھایئے، (اکھا) کمینے تے بھیڑے بندے دی فطرت کسے طرحاں وی نہیں بدل سکدی

تُما: (ضم) تُوں، تُساں، تُسیں

تَما/تَمّا: (مذ) احسان

تمانڑ: (مذ) ہمانڑ، مھانڑ، ماڑا، غریب، وچارا

تماتی: (ضم) آپ دا، تہاڈا

تماچا/ تماچہ: (مذ) 1- طمانچہ، چانٹا، چپیڑ، تھپڑ 2- پستول 3- چڑے دا بنایا ڈھپھا (مارن واسطے) 4- چھتر

تماخرا: (مذ) مخول، ٹھٹھا، ہاسا مذاق

تماخو: (مذ) تمباکو، تماکھو

تماخوں: (مذ) ویکھو: تماخو

تمار: (مذ) 1- طومار دا ہندکو لہجہ 2- ڈھیر، تودہ، تومار

تُمار: (مذ،ضم) تہاڈا، تُساں دا

تماڑ: (مذ+مو) تیز دُھپ، کڑاکا

تماس: (مذ) تماشا، پکھنڈ

تماس بین، (مذ،صفت) ویکھو: تماش بین

تماس بینی، (مو) ویکھو: تماش بینی

تماسا/ تماسہ: (صفت) تماہا، تماہی، تِن مہینیاں دا

تماسا: (مذ) ویکھو: 'تماشا' جیہڑا درست اے

تماسی: (مو) تِن ماسیاں دا اِک تول

تماش: (مذ) تماشا دی تخفیف

تماش بین، (مذ،صفت) 1۔ تماشا ویکھن والا 2۔ عیاش، بدکار، رنڈی باز

تماش بینی، (مو) 1۔ تماشا ویکھنا 2۔ عیاشی، بدکاری، رنڈی بازی

تماش گیر، (مذ،صفت) تماشا ویکھن والا

تماش وِین، (مذ،صفت) ویکھو: تماش بین

تماشا: (فا، مذ) 1۔ اوہ کرتب جس دے ویکھن نال جی پرچاوا ہووے، کھیڈ 2۔ تھیٹر، سینما 3۔ ہاسا، ٹھٹھا، ونگی: 'اکھیں دیکھ تماشا سارا، لکھ مجھیں، لکھ گائیں' (دمودر)

تماشا بن جاون، (محا) لوکاں دی نظرے چڑھ جاون، مذاق بن جاون

تماشا بناون، (محا) 1- سوانگ لاون، نقل کرن 2- مذاق کرن، ٹھٹھا کرن 3- رُسوا کرن 4- حیران کرن، پریشان کرن

تماشا بنن، (محا) ہاسے مذاق دا نشانہ بنن

تماشا بننا، (محا) ویکھو: تماشا بنن

تماشا بین، (فا،صفت) 1- تماشا ویکھن والا، تماشائی 2- آوارہ، بدکار

تماشا بینی، (فا،مو) 1- تماشا ویکھن دا عمل 2- آوارگی، بدکاری

تماشا تاڑی، (مذ) 1- کھیڈ تماشا 2- راگ رنگ

تماشا جوڑنا، (محا) تماشے لانا

تماشا خانہ، (فا، مذ) ویکھو: تماشا گاہ

تماشا ختم پیسہ ہضم، (اکھا) کسے کم دے مُکن تے ہاسے مخول وجھوں کہیا جاندا ہے

تماشا کر دکھاون، (محا) کوئی اچرج گل کر وکھاون، انوکھا کم دسّن

تماشا کرن، (محا) سوانگ بھرن، کرتب وکھاون

تماشا کھڑا کرن، (محا) 1- تماشا لاون 2- جھگڑا کرن، رولا پاون

تماشا گاہ، (فا،مو) تماشا کرن دی تھاں، تھیٹر، منڈوا

تماشا گر، (فا،صفت) تماشا کرن والا، مداری

تماشا گری، (فا،مو) تماشا کرن دا فن، مداری پُنا

تماشالاون، (محا) 1- کھیڈ رچاون 2- رولا پاون، فساد کھڑا کرن

تماشا وکھاون، (محا) 1- کوئی انوکھی گل دسّن، نظارہ کراون 2- مزا چکھاون، سزا دیون

تماشا وکھاونا، (محا) سواد چکھاونا، سزا دینا

تماشا ویکھن، (محا) سواد چکھن، سزا پاون

تماشا ہوون، (محا) 1- اچرج گل ہوون، ناٹک ہوون 2- دُنیا دیاں نظراں وچ آ جاون 3- رُسوا ہو جاون

کھیڈ تماشا، (مذ) رونق میلا

گھر پھوک تماشا ویکھنا، (محا) معمولی جیہی خوشی پچھے مُورکھتا وجھوں اپنا ڈھیرے نقصان کر لینا

تماشائی: (فا، صفت) تماشا ویکھن والا

تماشڑا: (مذ) تماشا، کھیڈ، ونگی: 'علی حیدر بیٹھ تماشڑا ویکھے اتے رُٹھڑا یار منا رانجھا' (پنجاب دے ہیرے)

تماشن: (مو) 1- تماش بین زنانی 2- لائی بجھائی کرن والی 3- بدکار، آوارہ

تماشے: (مذ) ویکھو: 'تماشا' جیہدی ایہہ جمع اے

تماشے دی گل، (مو) 1- ہاسے کھیڈ دی گل 2- حیران کُن گل

تماشے لانا، (محا) جھگڑا کھڑا کرنا

تماکو: (مذ) تمباکو، نشے والی اِک بُوٹی اتے اوس دے پتر وغیرہ جو سگریٹ سیگار یاں حقے وغیرہ وچ پیتے جاندے ہن اتے نسوار وجھوں سنگھے جاندے ہن، پہلے پہل 1492ء وچ کولمبس نے امریکا وچ ایس دی ورتوں ویکھی 1559ء وچ سپین دے اک ڈاکٹر نے ایس دا استعمال چالو کیتا 1586ء وچ ورجینیا دا پہلا گورنر لین اتے سر فرانسس ڈریک ایس نوں انگلینڈ لیائے وائسرائے نے ایس دا پینا پلاونا عام کیتا 1603 وچ پُرتگالی ایس نوں ہندوستان لیائے

تماکو بھرن، (محا) حُقے دی چلم وچ تماکو پاون، چلم بھرن

تماکو بھرنا، (محا) چلم بھرنا، چلم وچ تماکو دھر کے اُتے اگ رکھ کے پین لئی تیار کرنا

تماکو پینا، (محا) تماکو دا دُھوآں اندر کھچنا، حُقہ یاں سگریٹ پینا

تماکو پیون، (محا) تماکو دا دھوآں اندر کھچن، سگریٹ یاں حُقہ پیون

تماکو فروش، (مذ، صفت) تماکو ویچن والا

بغدادی تماکو، (مذ) تماکو دی اک قسم جس دے پتے بہت زیادہ ہوندے ہن

بن تماکو، (مذ) فسروک، بِدڑ تماکو

بینگنی تماکو، (مذ) اک قسم دا تماکو جس دے پتے بینگن ورگے ہوندے ہن

پوربی تماکو، (مذ) اک قسم دا تماکو جس نوں پان دے پتے وچ پا کے کھاندے ہن

پھکا تماکو، (مذ) اوہ تماکو جو پین وچ گھٹ نشے والا ہوندا ہے

خمیرا تماکو، (مذ) اوہ تماکو جس نوں امیر آدمی پیندے ہن، ایہہ تماکو دے پتے، سیب دا مربہ، مشک بلا، صندل، الائچی، کھیرا، گلقند، کسے پان دے پتے ملا کے تیار کیتا جاندا ہے

زردہ تماکو، (مذ) بہتوں ودھیا قسم دا تماکو

سارہ تماکو، (مذ) اوہ خالص تماکو جس وچ سبھی لاٹ اتے گُل (چلم دی کیری) وغیرہ ملے ہوندے نیں

سُورتی تماکو، (مذ) اک قسم دا تماکو جو سورت اتے بمبئی ولوں آوندا ہے، ایہہ کنگڑ تماکو وانگ تیز اتے کوڑا ہوندا ہے

کبڑ تماکو، (مذ) اوہ تماکو جس دے نرے پتے ہی سُکا کے رکھے جاندے ہن، ایہہ تماکو عام طور تے سبھ نالوں تیز ہوندا ہے

کشمیری تماکُو، (مذ) اک بوٹا جیہڑا کہ پنجاب دیاں پہاڑاں وچ گھٹ ودھ ملدا ہے، ایہنوں مئی جولائی وچ چٹے پھُل لگدے نیں تے بیج اکتوبر وچ پک جاندے نیں، کئی واری ایس دے پتے کھان نال بکریاں نوں زہر چڑھ جاندی ہے

کنگڑ تماکُو، (مذ) اِک قسم دا تماکُو جس دیاں کئی قسماں ہن جیہناں وچوں قندھاری، لاہوری، شکارپوری، چلاسی، کلکتی اتے پنجاب وِچ اُگن والیاں ہور ونگیاں وی مشہور نیں

کوڑا تماکُو، (مذ) اوہ تماکو جو پین وچ کوڑا، ودھیا اتے تیز بو والا ہوندا ہے

گِدڑ تماکُو، (مذ) اِک بُوٹا جو پنجاب دے میداناں وچ عام ملدا ہے، ایس نوں اُوٹھ اتے بکریاں کھاندیاں ہن، فسروک

نوکی تماکو، (مذ) اِک قسم دا تماکو جو نسوار لئی ورتیا جاندا ہے

تماکھو: (مذ) ویکھو: تماکو

تمال: (مذ) 1۔ اِک سدا بہار سُندر رُکھ جو عام کر کے پہاڑاں اتے کدھرے کدھرے دریائے جمنا (بھارت) دے کنڈھے وی ہوندا ہے 2۔ تیج پتر

تمال پتر، (مذ) 1۔ تمال بر چھ دا پتا 2۔ تیج، پتر، تیج پات

تُمالنا: (ہند، فعم) 1۔ پنجوانا، رُوں پنجوانا 2۔ پٹوانا

تمالی: (مو) اِک بُوٹی دا ناں

تمام: (عر، صفت) 1۔ سارا، کُل، پورا، سالم، سبھ، ونگی: 'فضل جڑاؤ، ہور تمام یاقوتی' (قادر یار) 2۔ آخر، ختم، خاتمہ

کم تمام ہونا، (محا) مر جانا

تمامی: (عر، مذ) 1۔ سارا، کُل، پورا، سبھناں، سبھ، سارے، سب دے سب 2۔ ختم، انجام، تمام 3۔ کمال، ونگی: 'رودن ورگا شہر تمامی' (شاہ بہرام) 4۔ ریشمی کپڑے دی اِک قسم، اطلس

تمان: (مذ) اِک سِکہ

تُمان: (مصدر) رُوئی نُوں صاف کرنا، دُھنکوانا

تُمانا: (فعم) ویکھو: تمالنا

تمانچا: (مذ) طمانچہ، چپیڑ، چنڈ

تمانچڑا: (مذ) ویکھو: تمانچا

تمانچی: (مذ) دو بھنڈاں دا کردار اِک دے ہتھ وچ کاغذ وغیرہ دا تمانچہ ہوندا اے تے اوہ مسخرے اداکارنُوں ماردا اے

تُمانوں: (فم) توانوں، تُساں نوں

تُمانہہ: (ضم) تُسیں، تُساں، تُوں

تُمانے: (ضم) ویکھو: تمانہہ

تَماں: (چھ، مذ) لحاظ، احسان

تَماں چاڑھنا، (محا) احسان کرنا، احسان دھرنا

تُماں: (ضم) تُساں، تُوں، تُسیں

ہماں تُہماں، (فم) اسیں تسیں

تُہماں: (مذ) ویکھو: تُہما

تُہماون: (مصدر) روئی نوں پنجاون، روئی نوں صاف کراون

تماہا: (صفت) تناں مہینیاں دا

تماہاں: (مذ) ویکھو: تماہا

تماہڑ: (صفت) ویکھو: تمہاتڑ

تماہی: (صفت) تناں مہینیاں دا، سہ ماہی، تناں مہینیاں دا سما

تُماہی: (ضم) تُسیں ہی، تُساں ای

تُمائی: (مو) روئی وغیرہ صاف کراون دا عمل تے اوہدی مزدوری

تمبُ: (پو، مو) دھُم، شہرت، ڈنکا، نام، شہرت کمانا

تمبا: (پو، مو) وڈی شلوار، پھیر والی شلوار جیویں: پٹیالہ شلوار

تُمبا: (مذ) 1-تُنبا...... اک قسم دا کدو، تومڑی 2- اک ساز، اِکتارا 3-پھاہا، پھوہیا، بُوڑا

تمبا: (پو، مو) کوڑی بوٹی، کسے تیل والی شے دا تُبکا

تُماتُر: (فم) تمھاتڑ

تمباکو: (مذ) تماکو، تماکھو

تمباکو پینا، (محا) تمباکو دا دھواں اندر کھچنا، حُقہ یاں سگریٹ پینا

تمباکو دا بپاری جھرے، رِکّا سُکّے تے سُکّا بھرے، (اکھا) تمباکو سُک کے تے بھِج کے گھٹدا اے جیہڑا بیوپاری دے منافعے تے اثر پاندا اے۔

تمباکو دی چُغلی مُونہہ تے ہوندی اے، (اکھا) تمباکو دی خوبی خامی پیون والا پِنڈیاں سارا ای بے دھڑک دس دیندا اے

تمباکو دے کھیت وچ کھڑا، جویں کھوتا لھا کدا ہونا، (اکھا) کے ایہو جیے بندے نال رابطہ رکھنا جیہدے توں کوئی شے حاصل کرن دی امید ہووے تے جد موقعے تے پتا چلے کے اوہ شے اوس بندے کول ہے ای نہیں

تمباکو فروش، (مذ) تمباکو ویچن والا

تمباکو: (مذ) سلوار پاجامہ، سُتھن

تُمبالن: (مصدر) رُوئی صاف کراون

تمبالوں: (مذ) اِک قسم دا لوٹا

تُمبان: (مصدر) ویکھو: تُمبالن

تُمباون: (مصدر) ویکھو: تُمبالن

تُمبائی: (مو) رُوئی دھنن یاں صاف کران دی اُجرت

تمبچی: (مو) ویکھو: تمچی

تمبر/تمر: (ہند، مذ) اِک کنڈیاں والا رُکھ جیہدے پھل نوں وی تمبر کہندے نیں تے ایہہ پھل حکیمی دوائیاں وچ وی استعمال ہوندا اے تے گھراں وچ چٹنی بناون وچ وی استعمال کیتا جاندا اے

تُمبڑا: (مذ) تُومڑا

تمبل: (مذ) تھوسا ایہہ رُکھ 5ہزار فٹ دی بلندی تیکر جاندا اے تے ایہدا پھل شملہ وچ فروخت ہوندا اے

تُمبن: (مصدر) ویکھو: تُمبا

تُمبن: (مصدر) 1-پُرانی رُوں نوں دوبارہ چُگن 2-دھوڑی (بکرا) دا بار بار وڈھن

تمبُو: (پو، مذ) کپڑے دا گھر، جھُگی، خیمہ، ٹینٹ، شامیانہ، ونگی: اُدھی

رات کردانیاں کوچ کتنیو چھڈ چلیوں تمبواں تانیاں نوں' (فضل شاہ)

تمبوٹی: (مو) نِکا خیمہ، تنبوٹی

تمبور: (مذ) ویکھو: تنبور

تمبورا: (مذ) تنبورا، طنبورا

تمبورچن: (مو) ویکھو: تنبورچن

تمبورچی: (مذ) ویکھو: تنبورچی

تمبول: (مذ) ویکھو: تنبول

تمبولن: (مو) ویکھو: تنبولن

تمبولی: (مذ، صفت) تنبولن، پان فروش

تمبوئی: (مو) ویکھو: تنبوچی

تمبی: (مو) 1- چادر، شلوار 2- تُمی، ٹُومڑی، بِین

تُمبی: (مو) 1- ٹُومڑی 2- (صفت) دُھنی ہوئی (رُوئی)

تمبیالی: (صفت) 1- بہت نکے قد دا بندہ 2- دوپراں والے نکے کیڑے

تمبیاں: (مو) تُمبی دی جمع، تمی، تومڑی، بِین، ونگی: 'مڑ پاؤ لہائیاں تمبیاں تاریخیٔ' (نجم)

تُمبیجن: (مصدر) 1- پھٹی پھٹی ہونا 2- رُوئی دی صفائی یاں دُھنائی ہونا

تُمبیسر: (مذ) تانبا

تُمبین: (مذ) ویکھو: تُمبن

تمّت: (عر، صفت) مُک گیا، پُورا ہویا

تمترا: (مذ) پنچھی دی اِک قسم

تمتّع: (عر، مذ) 1- فائدہ حاصل کرنا، فائدہ، نفع 2- پھل پانا 3- استعمال کرنا

تمتما: (مذ) بھکھا، وٹ، غصہ

تمتما اُٹھن، (محا) غصے وچ آ جاون، لال پیلا ہو جاون، ٹپ اُٹھن

تمتماٹ: (مو) ویکھو: تمتماہٹ

تمتمان: (مصدر) ویکھو: تمتماون

تمتماون: (مصدر) 1- چمکن، دمکن 2- دُھپ یاں گرمی پاروں مُونہہ دائسرخ ہو جاون 3- غصے وِچ آون

تمتماونا: (فل) ویکھو: تمتماون

تمتماہٹ: (مو) دُھپ تاپ پاروں مونہہ تے آون والی لالی، چمک، دمک، بھکھا

تمیچ: (صفت) 1- ہنیرے وِچ بُجھا وکھالی دیون والا 2- تارا، ستارا

تمثال: (عر، مو) ڈھانچا، صورت، مورت، جسم، پیکر

تمثال گر، (عر+ فا، صفت) مصور، صورت گر، نقاش

تمثیل: (عر، مو) 1- مثال ہوون، مثال دیون، تشبیہ دیون، کسے ورگا بناون 2- مثال، نظیر، نمونہ 3- ڈراما، ناٹک، قصہ

تمثیلاً: (عر، فم) مثال دے مطابق، بطور مثال

تمثیلچہ: (مذ) تمثیل دی تصغیر...... چھوٹا ڈراما، مختصر ڈراما

تمثیلن: (مصدر) عربی لفظ تمثیل توں بنایا گیا جعلی مصدر، تشبیہ دینا

تمثیلی: (صفت) تمثیل نال متعلق، ملدا اجلدا، درشٹانت

تمجید: (عر، مو) 1- بزرگی کرن 2- پڑھائی دسن 3- اللہ تعالیٰ دی صفت ثنا کرن

تمچا: (مذ) طمانچہ، چنڈ، چپیڑ

تمچاری: (مذ) 1- چور، اُچکّا، لُٹیرا 2- اُلّو

تمچان: (مصدر) ویکھو: تمچاون

تمچاون: (مصدر) 1- جوش دلاون، بھکھاون 2- شوق ودھاون

تمچر: (صفت) 1-انھیرے وِچ پھرن والا، چور، اُچکّا 2- اُلّو 3- چن، چند

تمحیص: (عر، مو) 1- بحث 2- کسے گل نوں ثابت کرنا 3- پرکھن، جانچن 4- پاک صاف کرن 5- تھوڑا کرن، گھٹاون 6- بحث کرن

تمدُّن: (عر، مذ) 1- مل کے رہون، اک خاص سلیقے تے ڈھنگ وچ حیاتی گزارن 2- رل مل کے رہن دا ڈھنگ، حیاتی گزارن دا طریقہ 3- تہذیب، ثقافت، کلچر

تمدنی: (صفت) تمدن دے بارے، کسے خاص تہذیب نال متعلق

تمر: (مذ) پنوں دے بھرا دا ناں، وَنگی: 'عمر تُمر دونوں پنوں دے بھائی' (غلام رسول)

تمر: (عر، مو) کھجی، کھجور

تمر: (مذ) 1- انھیرا، اندھیارا، تاریکی 2- اکھاں دا اِک روگ، انھا پن 3- اِک آبی پودا

تُمرا: (ضم) تہاڈا، وَنگی: 'تمرا واس شورگ میں ہمرا کون احوال' (دولت رام)

تمرلنگ: (مذ) تیمور ناں دا اک مغل بادشاہ جو لنگڑا سی

تمرہندی: (عر+فا، مو) 1- اِملی دا پھل 2- اِملی دا رُکھ

تُمری: (ضم) تمہاری، تیری، وَنگی: 'کٹی پھیر کیہا اے بابو تمری سمجھ نہ آئی'

تمڑا/تمڑوا: (مذ) تُمّا، کوڑتُما، اِک کوڑا پھل، وَنگی: 'باغ باغیچے وِچ تمڑ کالے' (نیں جھناں)

تمڑی: (مو) 1-تومڑی، خالی سکیا ہویا کدو 2- بین

تمس: (مذ+مو) 1- غصہ، ناراضی 2- رنج، دُکھ، غم، ہرکھ 3- انھیرا، ظلمت 4- جہالت 5- دھوکھا، فریب 6- نرک، جہنم

تمسا: (مذ) گنگا دا معاون دریا

تمسک: (عر، مذ) 1- اوہ لکھت جو قرض لین والا قرض دی ادائیگی دا وقت تے طریقہ لکھ کے قرض دین والے نوں دیندا اے 2- دستاویز، ٹونب 3- رسید

تمسیر: (مذ) 1- تانبے دی اک قسم 2- تانبے دا کُشتہ

تمش: (مذ) 1- تربوز 2- اِک قسم دا کدّو

تمغا/تمغہ: (تر، مذ) 1- شاہی مہر 2- شاہی فرمان 3- اوہ نشان جیہڑا گھوڑے دے پٹ تے داغیا جاندا اے 4- محصول، ٹیکس، چنگی 5- اوہ مُہر جیہڑی تاجراں دے مال تے حکومت ولوں لگدی اے 6- ٹھپا، سِکّہ 7- بہادری یاں عزت دی سند، کسے چنگے کم دا انعام جیہڑا سونے چاندی یاں کسے دھات دے ٹکرے دا بنیا ہوندا اے تے اوہدے تے مہر وی لگی ہوندی اے، میڈل (Medal)

تمغا بٹھاون، (محا) 1- دھاک بٹھاون، رُعب جماون 2- سکّہ بٹھاون، وڈیائی جتاون افسری دا رعب دیون

تمک: (مو) 1- ٹیس، چُھمک، چیس 2- غصہ، ناراضی، چڑ 3- خود نمائی، فخر، گھمنڈ 4- نفرت، کرودھ 5- پیاس، تریہہ، بھڑکی 6- چمک

تمک کے چلا جاون، (محا) کسے گل دا غصہ کر کے ٹُر جاون

تمک لاون، (محا) 1- کھجھ چڑھاون، غصہ چڑھاون 2- چِتنا لاون، ہرکھ تے افسوس لاون

تمک لگن، (محا) 1- غصہ لگن، وٹ لگن 2- ہرکھ لگن، افسوس لگن 3- چِتنا لگن، بے چینی ہوون

تمک نال بولن، (محا) غصے نال بولن، کھجھ کے بولن

تمک: (مذ) دمے روگ دی اِک کیفیت جس توں بہت پیاس لگدی ہے تے مُرھکا آوندا ہے، ونگی: 'ٹُو ہے نُوں تمک وجیا، صاحباں گھتے تیل' (پیلو)

تمکا: (مذ) 1- سرسام 2- تمغہ

تمکان: (مصدر) ویکھو: تمکاون

تمکاون: (مصدر) 1- پِکاون، تانگھ کراون، آرزو وکھاون، تمنا کراون 2- غصہ چڑھاون

تمکاون: (مصدر) 1- ٹمکاون 2- تپکا تپکا کر کے سٹّن، ترماون، چواون، سماون

تمکاونا: (فل) غصہ کرنا، روہ چڑھاونا

تمکن: (مصدر) 1- جوش وچ آونا، بھڑکنا 2- (کبوتر دا) بے چین ہونا 3- آرزو کرن، تمنا کرن، خواہش کرن 4- چمکن، روشن ہوون 5- تپن، ناراض ہوون

تمکنا: (فل) 1- تُپکا تُپکا کر کے ڈِگنا، چونا 2- غصے وِچ آونا، روہ چڑھنا، لوہا لاکھا ہونا

تمکنت: (عر، مو) 1- اختیار حاصل ہوون، زورآور ہوون 2- اختیار، زور 3- عزت، آبرو، رعب 4- گھمنڈ، ہنکار، غرور

تمکوان: (مصدر) ویکھو: تمکواون

تمکواون/ تمکواون: (مصدر) 1- سِکواون، تانگھ کرواون، آرزو رکھواون، تمنا کرواون 2- چمکواون، روشن کرواون 3- تپوان، غصہ چڑھواون 4- تپکا تپکا کر کے سٹواون، سمواون، ترمواون

تمکّھڑ: (مذ) دھمکھڑ، بھنبٹ، پتنگا

تمکین: (مو) مقام دینا، قائم کرنا، عزت، شان، مرتبہ، اتھارٹی

تمگا: (مذ) تمغہ، انعام

تُمگھا: (ضم) تہاڈا، تُساں دا، تُساڈا

تملّق: (مو) 1- نرمی، ملائمت 2- خوشامد، ونگی: 'توڑ تعلق چھوڑ تملق روہڑ تکلف سارے'

تمن: (مُل، صفت) اِک جاتی، قبیلہ

تُمن: (تُر، مذ) 1- بھیڑ، ہجوم 2- جماعت، گروہ 3- سونے دے اِک سکّے دا ناں 4- سواراں دا اِک دستہ، دس ہزار سپاہیاں دی کمپنی یاں جتھا 5- پنڈ، ونگی: 'چھپیا کھٹ بیٹھے تُمن بنھ سبھے' (ہیر کاہن سنگھ)

تُمن دار، (تُر+فا) 1- دس ہزار سپاہیاں دے جتھے دا افسر 2- سردار، جاگیردار

تُمّن: (مصدر) 1- تُنبن...... تُمبن، پھوہی پھوہی کرن، ونگی: 'جیوں ہوراکاشوں اُترے تُمن وِچ رلی' (مرزا حافظ) 2- رُوں نوں پنجن 3- کچومر کڈھن

تُمن توندے چاڑھنا، (محا) تمار لاونا، ڈھیر لاونا

تمنا: (عر، مو) اچھا، آرزو، خواہش، ونگی: 'چھوڑ تمنا سِر دی کھڑ دے،

عاشق عشقے بازاں' (سچل سرمست)

تمنا پوری کرن، (محا) خواہش پوری کرن، آرزو پوری کرن، ریجھ لاہون

تمنا پوری ہونا، (محا) خواہش پوری ہونا

تمنا پوری ہوون، (محا) سدھر پوری ہوون، خوشی پوری ہوون، ریجھ لاہون

تمنا رکھن، (محا) ویکھو: تمنا کرن

تمنا کرن، (محا) آرزو کرن، خواہش کرن، تانگ کرن

تمنا ہوون، (محا) آرزو ہوون، خواہش ہوون، تانگھ ہوون

تمنّا: (صفت) 1۔تن من شے 2۔تن مناں دے حساب نال

تُمنا: (ضم) تُسیں، تُساں نے

تُمنا: (فعم) رُوئی نوں دھنک کے صاف کرنا، تُنبنا

تمنچہ: (مذ) چھوٹی بندوق

تُمندار: (مذ) وڈا زمیندار

تمنیا: (مذ) سونے دا زیور جو گل وچ پاندے نیں

تمنیہ: (مذ) سونے دا اِک زیور جیہڑا گل وچ پایا جاندا ہے

تـمُوتُـوا: (عر،فعم)مرجاؤ، مرجا، ونگی: 'مـوتـوا قبـل ان تموتوا' (قرآن مجید) ترجمہ: مرن توں پہلاں مر جاؤ

تموچہ: (پو،مو) تیلیاں نوں اکٹھے کر کے لگاون والی اَگ، مشعل، بتی، لو، روشنی

تمُور: (مذ) 1- طنبور دا اوگاڑ...... اِک قسم دا واجا 2- تیمور دی تخفیف......

تمورا: (مذ) ویکھو: تنبورا

تموگن: (مذ) 1- جہالت، لاعلمی 2- نفرت، غصہ، کرودھ

تموگنی: (مذ، صفت) تتے سبھا والا، ونگی: 'تموگن جیہناں وچ ہے کپٹ کرودھ بھاری، تموگنی دے نال تندور ہو گئے'

تمول: (مذ) ویکھو: تنبول

تمولی: (مو) ویکھو: تنبولی

تمُوہا: (مذ) 1- تن موہاں والا 2- اوہ تھاں جتھے تن دریایاں تن نالے آ کے ملدے نیں

تمہاتڑ: (حرف تشبیہ) تہاڈے جیہا، تیرے ورگا، تہاڈے جیے لوک، تیرے ورگے لوک

ہماتڑ تمہاتڑ، (فم) اسیں تُسیں، عام لوک، ساڈے تہاڈے جیے، میرے تیرے ورگا

تمہارا: (ضم) تہاڈا، ونگی: 'کون تمہارا ذات ورن ہے، کہا جنم توں پایا' (دولت رام)

تمہی: (ہند،فم) فیروی، اوددوں دی

تمہید: (عر، مو) 1- کسے گل یاں مضمون دا مُڈھ بنھن، آغاز کرن 2- دیباچہ، مقدمہ، بھومکا 3- ابتدا، آغاز، ونگی: 'واہ جذب دی تائید دے، واہ فقر دی تمہید دے' (خواجہ فرید)

تمہید بنھن، (محا) کسے گل یاں مضمون دا مُڈھ بنھن، نینہہ رکھن، ابتدا کرن

تمہید بنھنا، (محا) مُڈھ بنھنا، کسے سامنے اپنا مقصد بیان کرن توں پہلاں اوس بارے کیتی گل، ونگی: 'کلمہ بعد سلام دے پھیر پڑھے تمہید درود رسول کریمؐ نوں پندھراں وار سید' (جنگ حامد)

تمہید کرن، (محا) ویکھو: تمہید بنھن

تمہیداں: (مو) تمہید دی جمع

تمہیداں بنھن، (محا) غیر ضروری گلاں کرن، وادھو گلاں کرن

تمہیدی: (صفت) مڈھلا، ابتدائی، پہلا

تمہیں: (ضم) تُوں وی

تمھاتڑ: (حرف تشبیہہ) تیرے ورگا، اپنے جیہا، امیر غریب

تمھان: (مو) اِک ہندووَانہ رسم، رسمِ عقیقہ

تمھکڑ: (مذ) دھمکڑ، بھنبٹ، پتنگا

تمی: (مو) 1- انھیرا، رات، رین 2- دھمی، سویر، پربھات، سانجھ

تمی: (مو) تُما دی تصغیر، چھوٹا تُما

تُمے: (ضم) تُمہیں، تہانوں، تُوں، تُساں، تُسیں

تُمے: (مذ) تُما دی جمع

تُمے چڑھی جویں، (اکھا) جس ویلے کوئی بہتا کوڑا ہو کے بولدا اے تاں کہندے نیں

تُمے دا تربوز کوئی نہیں بندا، بھاویں لے کے نوں جایئے، (اکھا) جس دا جیہا سبھاؤ ہے اوہ نہیں بدلدا

تُمے دار، (صفت) جتھے دار، قافلے دا سالار

تمے مِٹھے ہون تے گِدڑای کھا جان، (اکھا جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ بہتی نرمی دکھایاں بندے نوں لوکیں ڈھیر نقصان پہنچاندے نیں تاں کہندے نیں

تُمے ہاری جوائن، (مو) تمے وِچ رکھ کے بنائی ہوئی جوائن، ایہہ پیٹ درد لئی چنگی ہوندی ہے

تُمیاں دے تربوز نہ ہوندے، بھاویں لکھ پیوند چڑھایئے، (اکھا) کمینے تے بھیڑے بندے دی فطرت کسے طرحاں وی نہیں بدل سکدی

تمیچر: (صفت) 1- چور، اُچکّا، لُٹیرا 2- اُلّو 3- راکھشس، دیو 4- انھیرے وچ رہن والا

تمیر: (مو) عربی لفظ تعمیر دا پنجابی رُوپ

تمیز: (عر، مو) 1- پچھان، جان پچھان، سیہان 2- شعور، سمجھ، سُدھ بُدھ، عقل دانائی 3- نکھیڑا، فرق 4- الگ کرن، وکھ کرن 5- ادب آداب، سلیقہ، وتیرا 6- نحو دی اصطلاح وچ اوہ لفظ جیہڑا کسے اسم یاں جملے وچوں شک دُور کر دیوے جیویں: ست جنے، دس مجھاں، ایہدے وِچ 'جنے' تے 'مجھاں' نحو وِچ تمیز نیں

تمیزدار، (فا+عر، صفت) 1- شریف، ساؤ 2- سمجھدار، سلیقے والا 3- باادب، آدر بھا کرن والا

تمیز دیون، (محا) ویکھو: تمیز سکھاون

تمیز سکھاون، (محا) 1- سلیقہ سکھاون، مت دیون 2- سزا دیون

باتمیز، (صفت) شعور والا، تمیز والا، سُگھڑ

بدتمیز، (صفت) اُجڈ، اکھڑ، غیر مہذب، بے شعور

بدتمیزی، (مو) اُجڈپُنا، بے شعوری

بے تمیز، (صفت) ویکھو: بدتمیز

بے تمیزی، (مو) ویکھو: بدتمیزی

تمیزاں: (فا، مذ) تمیز دی جمع، پچھاناں

تمیس: (ضم) تہاڈے جیہے، تُساں ورگے

تمیسر: (مذ) 1- تانبے دی اک قسم 2- تانبے دا کشتہ

تمیسرا: (مذ) ویکھو: تمیسر

تمیل: (مذ) جتھے تن دریا یاں تن رستے مِلن

تمیم: (عر، مذ) اِک عرب قبیلے دا ناں

تمیم انصاری: (مذ) قادر یار دے اِک کردار دا ناں

تمین: (مصدر) ویکھو: ثمن

تمیں: (فم) ویکھو: تویں

ثموں: (مصدر) ویکھو: ثمن

ت ...... ن

تن: (فعمر) تنن مصدرتوں امر...... 1- کھچ، تان 2- کھچیا جا

تن: (فا، مذ) سریر، دیہہ، پنڈا، جسم، تن، ونگی: 'اکھاں ہن گریاں اتے دل بریاں عریاں تن پھر دا مستان ہویا' (فضل شاہ)

تن آسان، (فا، صفت) 1- آرام پرست، جُثہ پال 2- کم چور، نکما، آلکسی

تن آسانی، (فا، مو) 1- آرام پرستی 2- کم چوری، جُثہ پروری، آلکسی

تن آور، (فا، صفت) قد کاٹھ والا، ڈیل ڈول والا، صحت مند، موٹا تازہ، طاقت ور

تن اُجلا من کالا، (اکھا) منافق تے ریاکار بندے بارے آکھدے نیں

تن اُجلا من کھوٹرا، (اکھا) ویکھو: تن اُجلا من کالا

تن بُت اچ ڈولا پوون، (محا) کمزوری لاحق ہونا

تن بخشی، (فا، مو) 1- نکاح 2- ہاں 3- جسم سپرد کرن دا فعل، سپردگی

تن بدن، (فا، مذ) سریر، پُورا جسم

تن بدن پھوک دیون، (محا) پورے جُثے وِچ اگ لا دیون، وَٹ چڑھا دیون، ٹکر لا دیون

تن بدن پھوکن، (محا) ویکھو: تن بدن پھوک دیون

تن بدن دا ہوش نہ ہوون، (محا) 1- بے سُدھ ہوون، لا پروا ہوون 2- بہت زیادہ رُجھیا ہوون، سر گھرکن دی ویلھ نہ ہوون، ڈھیر معروف ہوون 3- بدحواس ہوون

تن بدن دی خبر نہ رہون، (محا) ویکھو: تن بدن دا ہوش نہ رہون

تن بدن دی خبر نہ ہوون، (محا) ویکھو: تن بدن دا ہوش نہ ہوون

تن بدن ڈھک دیون، (محا) کپڑے پوا دیون، ننگ کج دیون، بھرم بھار کھلون، پردہ پوشی کرن

تن بدن ڈھکن، (محا) ویکھو: تن بدن ڈھک دیون

تن بدن سڑ جاون، (محا) پورے جُثے وچ اگ لگ جاون، وٹ چڑھ جاون، حسد ہو جاون

تن بدن نوں اگ لگ جاون، (محا) ویکھو: تن بدن سڑ جاون

تن بدن نوں پھوک دیون، (محا) ویکھو: تن بدن پھوک دیون

تن بدن وِچ اگ لاون، (محا) بہت زیادہ غصہ چڑھاون

تن بدن وِچ اگ لگن، (محا) بہت زیادہ غصہ آون، لال پیلا ہو جاون

تن پال، (صفت) تن پرور

تن پٹّن تے اپڑاون، (محا) منزل تے پہنچاون، توڑ اپڑاون

تن پرست، (فا،صفت) تن آسان، کاہل، سُست

تن پرستی، (فا،مو) ویکھو: تن آسانی

تن پرور، (فا،صفت) ویکھو: تن آسان

تن پروری، (فا،مو) ویکھو: تن آسانی

تن پیٹ، (مذ) ڈِھڈ ویکھو:

تن پیٹ دا، (مذ،صفت) اپنا ڈھی پُتر، اپنا جمیا ہویا، خونی رشتے دار

تن پیٹ دے مزے، (مذ) چنگا کھان پین دے چسکے

تن پیٹ رکتھ رکھ آیئے، (اکھا) بہت زیادہ بھُکھ ننگ دے دناں وچ آ کھیا جاندا اے

تن تاجا قلندر راجا، (اکھا) جدوں ڈِھڈ وچ روٹی ہووے تے فقیر وی بادشاہ ہوندا اے

تن تالُو نہ لگنا، (محا) خوراک دا مثبت اثر یاں نتیجہ برآمد ہونا

تن تختہ ہو جاون، (محا) 1- تھکاوٹ پاروں جسم آکڑ جاون، ڈھیر تھک جاون 2- سُک جاون، لِستا ہو جاون

تن تکیہ من بسرام، جتھے بہہ گئے اوتھے ای آرام (اکھا) صابر شاکر بندے لئی ہر تھاں امن چین ہوندا اے

تن تنہا، (فا،صفت) کلّا کارا، واحد، اِکلا

تن تنہا رہ جاون، (محا) کلّا رہ جاون

تن توڑ کے کم کرنا، (محا) جان مار کے کم کرنا، بہت زیادہ محنت کرنا

تن توڑ لینا، (محا) کسی عزیز نوں بکا لینا

تَن تے پلتّی وَلّن، (محا) صحت مند ہونا، شادابی آنا

تن داتاء بُجھاون، (محا) 1- بھُکھ دُور کرن، کُجھ کھاون پیون 2- جُثے دیاں لوڑاں تھوڑاں پُوریاں کرن 3- خواہش پوری کرن

تن درست، (فا،صفت) تندرست، صحت مندی، عافیت، اروگتا، خوشحالی، خیرخیریت

تن دوے من لوے، (اکھا) بدن مشقت کردا تے دِل موجاں مان دا اے

تن دہی، (فا،مو) 1- دِل لا کے کم کرن دی حالت 2- محنت، مشقت، کوشش

تن دَھن دی بازی لاون، (محا) پوری کوشش کرن

تن دھن وارن، (محا) ہر شے قربان کرن

تن دی سُدھ نہ رہون، (محا) 1- بے سُدھ ہوون، لاپروا ہوون 2- بہت زیادہ رُجھیا ہوون، سر کُھرکن دی ویلھ نہ ہوون، ڈھیر معروف ہوون 3- بدحواس ہوون

تن دی ہوش نہ رہون، (محا) ویکھو: تن دی سُدھ نہ رہون

تن دے مَن لے، (اکھا) محنت کر کے کما تے کھا

تن ڈھکّن، (محا) 1- کپڑے پاون، جثہ کجن، مشکل نال گزارہ کرن 2- مدد کرن، آسرا بنن

تن سُکھ، (مذ) اِک باریک لباس جو پُرانے سمے امیراں لئی تیار ہوندا سی

تن سُکھی من سُکھی، (اکھا) جسم صحت مند ہووے تے دِل وی خُوش رہندا اے

تن سیاہی ورتنا، (محا) ڈر دے کارن مُونہہ پھک ہو جانا، ونگی: سر کھڑا داوٗد دے، تن ورتی سیاہی' (داوٗد بادشاہ)

تن کپڑیں اگ لگ جاون، (محا) غصے نال لال پیلا ہو جاون، وٹ چڑھ جاون

تن کھیہہ نال رُلاونا، (محا) بہت محنت کرنا، مٹی نال مٹی ہونا

تن گورا من کالڑا، (اکھا) ریاکار تے منافق بندے بارے آکھدے نیں

تن گُھلن، (محا) بدن دا کمزور ہو جاون، سُک سُک کے تیلا ہو جاون

تن لگو، (صفت) 1-وفادار 2- محنتی 3-چالاک 4-دوجیاں دی خاطر تکلیف چکن والا

تن لگی دُھپڑی، بلا جاہے چھپڑی، (اکھا) کوئی دُکھ عارضی طور تے جاندا رہوے تے انسان اوہدے اُپاء ولوں غافل ہو جاندا اے

تن مار اُڈاونا، (محا) بہت زیادہ مار کٹائی کرنا، تُنبے اُڈاونا، ونگی: 'کھل اُدھیڑی بدن دی تن مار اُڈایا' (داوٗد بادشاہ)

تن مارن، (محا) 1- بہت کوشش کرن، کھچل کرن، ڈھیر محنت کرن، مشقت کرن 2- من مارن، اپنے آپ دا بچ مارن، اپنیاں سدھراں تے خواہشاں نوں کچلن 3- اپنی نفی کر دیون، ونگی: 'کھوج سراغ ناں پایا پتہ، تھک بیٹھے تن مار' (خواجہ فرید)

تن مکھن لگنا، (محا) کسے خوراک دا بچ کے طاقت دینا، سریر وچ رچ جانا

تن من، (مذ) روح تے سریر، جسم و جان

تن من اک ہوون، (محا) اک مک ہو جاون، گوڑھا بیلی بن جاون، یک جان ہو جاون

تن من اگ لا دیون، (محا) بہت غصہ چڑھا دیون

تن من بھر جاون، (محا) 1- جی بھر جاون، رج جاون 2- اُکتا جاون 3- خوش ہوون

تن من ٹھار دیون، (محا) پُر سکون کر دیون

تن من دی سُدھ نہ رہون، (محا) ویکھو: تن بدن دا ہوش نہ ہوون

تن من کھڑ جاون، (محا) خُوشی نال رواں رواں کھڑ جاون، بہت خُوشی ہوون

تن من مارن، (محا) 1- جُثے تے نفس دیاں خواہشاں نوں مکاون 2- بچ مارلون، صبر کرلون، ضبط کرن، چُپ ہو جاون 3- ڈھیر جتن کرن، کھچل کرن، محنت کرن

تن من نال، (فم) تنوں منوں، دلوں

تن من نُوں اگ لا دیون، (محا) بہت غصہ چڑھا دیون

تن من وارنا، (محا) بلہار ہونا، قربان ہون، اپنا آپ نثار کرنا

تن منگن، (محا) تیز ہوا ویلے گڈی یاں پتنگ دا ڈور منگن

تن نوں لاون، (محا) کسے فکر نوں بدن دا حصہ بنا لون، فکر لا دیون، ہر ویلے اِکو ای خیالے لگے رہون

تن نوں لگن، (محا) دِل نوں دُکھ پہنچن، بہت قلق ہوون

تن وِچ جان آون، (محا) 1- ہوش حواس درست ہوون 2- پریشانی دور ہوون 3- خوشی ہوون 4- تازگی ہوون، صحت ہوون

جس تن لگے سوئی تن جانے، (اکھا) جو بندہ کسے تکلیف نُوں بھوگ رہیا ہوندا اے، اوس دا اندازہ دُوجا بندہ نہیں لا سکدا، وَنگی: 'جس دی پھٹے نہ بیائی، اوہ کیہ جانے پیڑ پرائی'

تن: (فم) ٹھیک ٹھیک، اوہی

تن: (مو) آکڑ، مزاج، وَنگی: 'پھوک پھوک زمین تے پیر رکھے، نہیں میوندی ایس دی تن جونی' (کالی داس)

تن: (مذ) 1۔ اکھ وِچلا داغ 2۔ سر یا اُتلا کالا نشان، تل، کپڑا اُنن وِچ لمبائی والے پاسے دے دھاگیاں دا جُھنڈ، تانا

تن: (مذ) 1۔ رُکھ، تنکا، ڈکا، تیلا 2۔ گھاہ

تن بھر، (فم، صفت) بہت گھٹ، تھوڑا جیہا، ماسا کُو

تن توڑ، (مذ) گھاہ دا کال، گھاہ دا توڑا

تن توڑا، (مذ) ویکھو: تن توڑ

تن: (فم) اوس پاسے، اودھر، تس پاسے، ادھر، وَنگی: 'ڈیری پر بھوبکوی جن کھنچے تن جایئے' (اونکار)

تن: (عدد، صفت) دو جمع اِک، اِک اُتے دو

تن پیچ، (مذ) 1۔ جھگڑا، فساد 2۔ مکر، فریب، چالاکی 3۔ ٹال مٹول

تن پیچ کرنا، (محا) ہیر پھیر کرنا، عِلت بھری گل کرنا

تن پیچ ہوون، (محا) 1۔ دھوکھا ہوون، فریب ہوون 2۔ جھگڑا ہوون، رولا پوون 3۔ ٹال مٹول ہوون

تن پہرا، (مذ) سویر ویلا، امرت ویلا

تن تار، (مذ) جوڑی دا اِک تال جس وچ سولھاں ماتراں ہوندیاں نیں، تن تال

تن تارا، (مذ، صفت) تن تاراں والا اک ساز

تن تاڑیاں، (مو) یوگ مت مطابق ایڑا، پنگلا اتے سُکھمنا ناں دیاں تن تاڑیاں

تن تال، (مذ، صفت) جوڑی دا اک تال جس وچ سولھاں ماتراں ہوندیاں ہن

تن تالا، (مذ) تن دا عدد جیہڑا منحوس جانیا جاندا اے

تن تیرھاں کر دینا، (محا) کھنڈا پُنڈا دینا، بکھیر دینا

تن تیرھاں کر دیون، (محا) 1۔ کھنڈا پنڈا دیون، وکھ وکھ کر دیون 2۔ پریشان کر دیون

تن تیرھاں کرن، (محا) ویکھو: تن تیرا کر دیون

تن تیرھاں ہونا، (محا) کِھنڈ پُنڈ جانا، بکھر جانا

تن تیرھاں ہوون، (محا) 1۔ نس جاون، چلیا جاون 2۔ خرچ ہوون

تن ٹنگی ڈور، (مو، صفت) اک قسم دی دوڑ جس وچ کھڈاری اک دُوجے نال اک اک لت نوں بنھ لیندے نیں تے فیر دوڑدے نیں

تن حرف بھیجن، (محا) 1۔ لعنت پاون 2۔ طلاق دیون 3۔ کسے توں اڈ ہو جاون، کسے نوں چھڈ دیون

تن دو پنج، (مو) تاش دی اک کھیڈ دا ناں

تن دیو، (مذ) 1۔ دیو وچ اگنی، وایو اتے سورج تن پردھان دیوتے نیں 2۔ پراناں مطابق برہما وشنو اتے شِو جی

تن دیوتا، (مذ) ویکھو: تن دیو

تن کال، (مذ) 1۔تن زمانے، یعنی حال، ماضی اتے مستقبل 2۔سویر، دوپہر اتے شام

تن کانے، (مذ) 1۔ چوپڑ وغیرہ وِچ دانے سُٹن تے آئے تن نشان جو گھٹ توں گھٹ گنتی دا پتا دیندے نیں 2۔ جُوئے دی کھیڈ وچ ہار دی نشانی، جواریاں وچ گیٹی دا تِناں نشاناں والا پاسا آوے تے گھاٹا ہوندا اے، ایس لئی منحوس آکھدے نیں 3۔ ناکامی، ہار

تن کانے پوَن، (محا) ہار ہوون، شکست ہوون

تن کانے یاں پوں بارھاں، (اکھا) جدوں کوئی آدمی اپنا سبھ کُجھ داء تے لا دیوے اودوں کہندے نیں

تن کپڑے، (مذ) لک، گل اتے سر دے تن کپڑیاں دا جھنڈ

تن لوک، (مذ) سورگ لوک، مرت لوک اتے پتال لوک

تِناں دے تیرھاں بناونا، (محا) اصل توں بہت ودھا کے دسنا

تنے راہ کُراہے، مرد نوں چکی، رن نوں راہ، سنڈے نوں گھاہ، (اکھا) آدمی دا چکی پیہنا، عورت دا پیدل سفر کرنا، سنڈے نوں گاہ وچ جوڑنا تنے گلاں چنگیاں نہیں نیں

تِنیں کپڑیں، (فم) 1۔ تِناں کپڑیاں نال 2۔ نہ ہون برابر، سامان نال

نہ تِناں وِچ نہ تیرھاں وِچ، (اکھا) جس نوں کوئی پچھدا نہ ہووے پر فیر وی اوہ اگے اگے ہون دا جتن کرے

تُن: (مذ،صفت) دردیلا، دُکھی، ٹُٹیا بھجیا

تُن: (فعر) تُنّن مصدر توں فعل امر

تُن بُن باونجہ، (محا) بے اصولی، لاقانونیت، بے ضابطگی

تُن پُر بونجا، (پو، مذ) بے حساب کم، انھا کھاتہ، کم جس دی کوئی اُسر پُسر نہ ہووے

تُن پھّن، (مو) آکڑ پھاکڑ، غصہ، گھمنڈ، پھوں پھاں

تُن پھّن کرن، (محا) 1۔ آکڑ پھاکڑ کرن، ہنگھرن 2۔ بُو بُو کرن

تُن کے کھانا، (محا) ٹھوس ٹھوس کے کھانا

تُن/ تنہہ: (مذ) اِک طرحاں دا رُکھ جس دی لکڑی دیاں کئی چیزاں بن دیاں نیں

تنا: (ہند، مذ) قمیض دا گھیرا

تنا: (فا، مذ) 1۔رُکھ دا موٹا حصہ جو جڑ توں اُتے تے شاخاں توں ہیٹھ ہوندا ہے 2۔ رُکھ دا جڑھاں توں اُتے تے ٹاہنیاں توں تھلے دا حصہ 3۔ دُکھی

تنا جڑھ جانا/ تنے جڑھ جانے، (محا) پُتا دوڑن یاں کھنگھ وغیرہ کر کے دکھی وِچ پیڑ ہونا

تنا: (مذ) 1۔ کھچ کے بَنھی ہوئی اوہ رسی یاں تر جس اُتے سُکن لئی کپڑے پاؤندے نیں 2۔ تنے ہوئے ہون دی حالت 3۔ آکڑ 4۔ناراضی

تنا ہوون، (محا) 1۔ کھچیا ہوون 2۔ اِٹ کھڑکا ہوون، ناراضی ہوون

تنا: (مذ) چاندی یاں سونے دے ورق دا نِکا ٹکڑا

تِنا: (ہند، ضم) تجھے، تینوں، تہانوں

تنا آں: (مذ) کسے شے نوں آپ تُن لون

تناپا: (مذ) 1۔ تنن دی حالت 2۔ جوانی، جوبن 3۔ آکڑ، غرور، گھمنڈ،

پھوں پھاں

تناتنی: (مو) ٹوں ٹکار، ان بن، جھگڑا، کھچ تان

تناڑا: (ضم) تہاں دا، اوہناں دا

تنازع: (عر، مذ) جھگڑا، بکھیڑا، ونگی: 'پان تنازعے وسدیاں، مسلے گھروں بنا' (سراج قادری)

تنازِعہ: (مذ) ویکھو: تنازع

تناسب: (عر، مذ) 1- آپس وچ کوئی تعلق رکھن 2- آپس داری، تعلق، مناسبت 3- علم حساب وچ، دونہہ نسبتاں دا آپس وچ اکو جیہا ہوون جیویں: 2/3 تے 12/18

تناسُخ: (عر، مذ) 1- اِک دُوجے نوں غلط قرار دیون، مٹا دیون 2- ہندوواں دے عقیدے موجب رُوح دا اِک جسم وِچوں دُوجے جسم وِچ آون، بار بار جنم لون، جُون بدلن، آوا گون

تناظُر: (عر، مذ) 1- اک دوسرے نوں ویکھن 2- منظر، حالت، ظاہری تے باطنی، نسبت، ماحول، فضا

تنافُر: (عر، مذ) 1- نفرت کرن 2- پچھانہہ ہٹن، دُور جاون، بھجن 3- اصطلاح وچ دو ہم مخرج لفظاں دا شعر وچ اک دے نال آ جاون جیہدے نال آہنگ خراب ہو جاوے

تنال: (عر، مو) 1- جُتی دی کھری 2- گھوڑے دا نعل 3- میان دے اُپرے سرے لگا سُم جس دے کنڈیاں وچ رسی پا کے میان پٹی جاندی اے

تنال منال، (مذ) میان دے اُپر دا سم تے ہیٹھلی ٹھوکر

ٹنان: (مصدر) ویکھو: ٹناون

تنانا: (فعم) 1- رج کے کھواونا، ٹڈن دا کم کرواونا 2- اندر کرانا، جیل کرانا، تھانے دینا، حوالہ پولیس

تنانی: (مذ) کنڈیالہ

تناں: (مذ) رُکھ دا مُنڈھ

تِناں: (ضم) اوہناں دا، تہاں دا، ، ونگی: 'بھاگ تِناں دے چنگے' (شاہ حسین)

تِتّاں: (فم) دوہاں تے چوہاں دے وِچلیاں نے، تریاں نے، بتّاں جانیاں نے

تِتّاں دِناں دی شاہی، (اکھا) عارضی موج بہاراں

تناو: (مو) تنبو دی رسی، پتنگ دی ڈوری، تنیاں تناواں

تناواں: (مو) 1- تناں دی جمع...... طناباں، تنیاں 2- تکڑی دیاں تنیاں

تناواں چھکن، (محا) جینا مشکل کر دینا، ناطقہ بند کرنا

تناواں چھوڑن، (محا) تیز رفتاری نال اگے ودھنا

تناواں سٹن، (محا) شکست منا، ہار منا، ہتھیار سُٹنا

تناواں کسن، (محا) شکنجے کھچن، قابو پاون، سختی کرن، تاڑنا

تناواں مُڈھی، (مو) گڈی دیاں تناواں دوجے دی ڈور وچ پھسن دی حالت

تناوٹ: (مو) ویکھو: تناوَ

تناور: (فا، صفت) ویکھو: تن آور

تناوُل: (عر، مذ) 1- کوئی چیز لون، حاصل کرن، پھڑن، پکڑن 2- ٹکو کھاون

تناون: (مصدر) 1- کھچ مارن، ترین دیون 2- ہمت کراون

تُناون: (مصدر) 1- گھتاون، پواون 2- قید کراون 3- چنگی طرحاں بھراون

تُناونا: (فعم) تُنن دا کم کراونا

تِناہاں: (ضم) اوہناں نے

تِناہاں دا، (ضم) اوہناں دا، اوس دا

تِناہاں نوں، (ضم) اوہناں نوں

تناہٹ: (مو) 1- آکڑ، کھچاؤ 2- کرختگی

تناہیں: (ضم) اوہناں تے

تناؤ: (مذ) 1- کھچاؤ، کھچ، کساؤ، پھیلاؤ 2- کھلیر

تناوَلی: (مذ) پٹھاناں دی اک ذات تے اُس ذات دا آدمی

تناوَن: (مو) 1- تنبودارا 2- ترازو دی ڈوری 3- پتنگ دی ڈوری

تناوَنا: (متعدی المتعدی) تُنن دا کم کرواونا

تنائی: (مو) تنا، تنن دی حالت یاں مزدوری

تُنب: (مذ) 1- تُونبا 2- کدو

تُنب تان، (مو) بربادی، اُجاڑ، تباہی

تُنب کھاون، (محا) اُجاڑ دینا، بھیڑی طرحاں کُٹ کے بھجانا

تنبا: (مذ) اک قسم دا پاجامہ، غرارے دار پاجامہ، وڈی شلوار

عید پچھوں تنبا پھوکنا، (اکھا) جدوں لوڑ سے چیز نہ ملے اودوں آکھدے نیں

تنباتڑ: (صفت) ویکھو: تمہاتڑ

تنباکو: (مذ) ویکھو: تماکھو

تنباکو دا اہاتھی: (مذ) زنانیاں دا اِک ٹوٹکا جیہڑا بخار لاہون واسطے کیتا جاندا اے

تنبالا: (مذ) 1- روں دی پھٹی یاں ماس دی بوٹی 2- تنبا، ٹکڑا، پھٹی،

ونگی: اُگا ڈھیہہ ڈھیہہ پیون دِھگانے اڈ اڈ جاون تنبالے (ہاشم)

تنبالا اُڈاونا، (محا) بہت کُٹنا، کھل لاہنا، چمڑی لاہنا

تنبالا لاہنا، (محا) ویکھو: تنبالا اُڈاونا

تُنبالن: (مصدر) 1- روں صاف کراون، روئی پنجواون، تماون 2- پھوہی پھوہی کراون، پھیتی پھیتی کراون

تنبالے: (مذ) تنبو، وڈے کپڑے دا پردہ

تنبان: (تُر، مذ) 1- اِک طرحاں دی ڈھلی ڈھالی شلوار 2- تہمت، تہبند 3- بُوتھا

تُنبان: (مصدر) ویکھو: تُنباون

تُنباون: (مصدر) ویکھو: تُنبالن

تنباوَنا: (متعدی المتعدی) تُنبھن دا کم کرواونا

تُنبائی: (مو) تُنبنا، تُنبھن دی مزدوری یاں عوضانہ

تنبچی: (مو) چھوٹی تمبی، نکا پاجامہ

تنبر: (مذ) سخت لکڑی والا رُکھ

تنبڑا: (مذ) 1- تومڑا، تھوتھا کدو، سُکیا ہویا تے وِچوں کھوکھلا کدو 2- فقیراں دا کشکول، ٹھوٹھا

تبکان: (مصدر) ویکھو: تبکاون

تبکاون: (مصدر) 1- تیار کرن، آمادہ کرن 2- تیار کراون، آمادہ کراون

تنبکن: (مصدر) تیار ہوون، آماد ہوون

تنبکوان: (مصدر) ویکھو: تُنبکواون

تنبکواون: (مصدر) تیار کرواون، آمادہ کرواون

تنبل: (صفت) 1۔ سخت لکڑی 2۔ انجلی 3۔ بالن والی لکڑی

تنبلی: (مو) تنہی، چھوٹا پاجامہ

تُنبن: (مصدر) 1۔ رُوں نُوں پنجن یاں ٹوٹے ٹوٹے کرن 2۔ زِچ کرن

تنبن: (مصدر) ڈیہمو واں دا ڈنگ مارنا

تُنبنا: (فعم) 1۔ تونبا تونبا کرنا، تُمنا 2۔ اُنگلیاں نال روں چگنا 3۔ تاڑے ہتھاں یاں کنگھی نال رُوں صاف کرنا، ان نوں تونکھے راہیں صاف تے پولی کر کے کتن یوگ بناونا 4۔ سوئی وغیرہ نوک دار چیز چوبھنا

تنبو: (مذ) 1۔ کپڑے، ٹاٹ، کینوس وغیرہ دا بنیا خیمہ جو چوباں تے کھڑا کیتا جاندا ہے اتے اِک تھاں توں دُوجی تھاں لے جایا جا سکدا ہے، شامیانہ، کیمپ، ونگی: 'چوداں طبق دِلے دے اندر تنبو وانگوں تانے ہُو' (باہو) 2۔ مچھی دی اِک قسم

تنبو بن کھڑوون، (محا) ڈھال بننا

تنبو تاننا، (محا) چھاؤنی پاونا، تنبو گڈنا

تنبو گڈنا، (محا) مقام کرنا، جم کے بیٹھنا

تنبو مارنا، (محا) ویکھو: تنبو گڈنا

تمبو: (مذ) ویکھو: تنبو

تنبوٹی: (مو) 1۔ نِکّا تنبو 2۔ سر اُتے تانی ہوئی کوئی دی شے

تنبور: (فا، مذ) 1۔ اِک قسم دے واجے دا ناں جیہدے وچ ستار دی طرحاں تار لگا ہوندا اے، تان پُورا 2۔ تار دا ساز

تنبورا: (مذ) اِک قسم دا ستار ورگا ساز

تنبورچی: (صفت) تنبورا وجاون والا

تنبورہ: (فا، مذ) ویکھو: تنبور

تنبول: (مذ) 1۔ پان دا پتا 2۔ نیوندرا 3۔ شادی ویاہ دی اک رسم 4۔ دھال دا وگاڑ

تنبولا: (مذ) پان دا پتا

تنبولن: (مو، صفت) تنبولی دی تانیث

تنبولی: (مذ، صفت) پان ویچن والا، پنواری

تنبونا: (متعدی المتعدی) ویکھو: تنباونا

تنبوئی: (مو) 1۔ چھوٹا تنبو 2۔ ڈیرا

تنبہ: (ہند، مذ) تُونبا، اک قسم دا کدو جنہوں اندروں خالی کر کے کشکول یاں اِک قسم دی نِکی جیہی مُشک بنا کے ایہدے وچ مسافر پانی بھر لیندے نیں

تنبھڑ: (مذ) چم دا چابک، کوڑا

تنبھڑ پھیرنا، (محا) کوڑے مارنا

تنبھڑ دی مار کرنا، (محا) ویکھو: تنبھڑ پھیرنا

تنہی: (مو) کُھلیاں لتاں اتے تنگ موریاں والا پاجامہ، شلوار، غرارے دار پاجامہ، تنبا

تُنہی: (مو) ویکھو: تونبی

تُنہی وجن، (محا) تونبی وجن، تومڑی وجن

تنبیا جاون: (محا) ویکھو: تنبیاون

تنبیالی: (مو) اِک قسم دی مکھی جس دے ڈنگن نال بُخار ہو جاندا ہے

تنبیان: (مصدر) ویکھو: تنبیاون

تُنبیاون: (مصدر) 1- تانبے دا رنگ ہو جاون، تانبے ورگا ہو جاون 2- برسات وچ گوٹا کناری دا رنگ تانبے ورگا ہو جاون 3- رُوں ٹُوں پنجن، رُوں ٹُوں پنجواون 4- پھبتی پھبتی کرن، پھبتی پھبتی کرواون

تُنبیجن: (مصدر) 1- تنبیا جاون، پنجیا جاون 2- مار کھاون

تنبیلا: (مذ، صفت) تانبے دے رنگ دا، گندمی مٹیالا

تُنبین/تُنبیون: (مصدر) ویکھو: تُنبیجن

تنبیہ: (عر، مو) 1- نصیحت، ہدایت، عبرت 2- دھمکی دیون، خبردار کرن، آگاہ کرن، واقفیت دین 3- دھمکی، خبردار، جھڑک، ملامت، سزا، وَنگی: 'کونے جا کے کوفیاں تائیں کر تنبیہ چل کے مسلمان نال کیوں ہوئے ہیں سفیع' (جنگ حامد)

تنپال: (مو) ویکھو: تندال

تنپُوڑا: (مذ) دستر خوان، روٹی لپیٹن دا مخصوص کپڑا

تنت: (مذ+مو) 1- تنا، کھچا 2- تار، دھاگا، رسّی 3- ٹھیک، درست، صحیح 4- ویلے سر، موقع تے 5- ہو بہو، اِن مَن، مِن وعَن 6- سَت، رُوح، جوہر 7- تان، تانت 8- نمونہ، مثال، وَنگی

تنت کار، (مذ) 1- تان کڈھن والا، گاون والا، گویا 2- ستار یاں سارنگی وجاون والا

تنت منت، (فم) ویکھو: تنتر منتر

تنتا: (مذ) ٹنٹا، جھگڑا، دنگا فساد

تنتر: (مو) 1- ہندوواں دِیاں اوہ مذہبی کتاباں جیہناں وِچ منتر وغیرہ نال دیوتیاں دی پُوجا تے منتاں مُراداں پُوریاں کرن لئی حیلیاں دا بیان ہے 2- تنتر شاستر 3- جادو ٹونا

تنتر منتر، (مذ) جنتر منتر، جادوگری

تنتری: (مو+مذ، صفت) 1- جادو ٹونے کرن والا 2- ماہر، کاریگر، چالاک، ہوشیار، تنتر سادھن والا، تانترک، شِو دا پجاری 3- راگی، ساز وجاون والا 4- تاراں والا واجا، جیویں: ستار، وینا وغیرہ

تنتریک: (مو) اِک جھاڑی دا پھل

تنتڑی: (مو) اِملی دا رُکھ

تنتن: (مو) اِکتارے دی اواز

تنتنا: (مذ) عربی لفظ طنطنہ دا وگاڑ...... 1- نگارے یاں واجے دی آواز 2- شور شرابا، چیک چہاڑا 3- آکڑ پھاکڑ، ٹیں ٹوہر، پھوں پھاں 4- شہرت، چرچا

تنتنا: (مذ) اِک تارا 2- اِک طرحاں دی سارنگی

تنتنان: (مصدر) ویکھو: تنتناون

تنتناون: (مصدر) 1- واجا وجاون، مُونہہ نال تُن تُن دی آواز کڈھن 2- ٹُنکا مرن، کھچن، جھٹکا مارن

تنتناونا: (فل) تُن تُن کرنا

تنتنی: (پو، مو) توتنی، توتڑی، باجا، بانسری 'تنتنا' دی تصغیر

تنتوسی: (مذ) میں تیرا اِہی روپ ہاں، وَنگی: 'لائی سچ سادھ سنیاس والی، تنتوسی دا شبد الان لگے' (دولت رام)

تنتی: (مذ،صفت) جولاہا، پاولی

تنتی: (مو) تار، دھاگا

تنج: (مو) ترنج، کپڑے دا ٹکڑا

تنج: (حرف تشبیہہ) اُنج ای، اوسے طرحاں

تنجن: (مصدر) وِلھیٹن، سوت یاں دھاگے وغیرہ نوں وِلھیٹن

تنجن: (مذ) ترنجن، بھنڈار، زنانیاں دا رل کے چرخہ کتّن دی تھاں

تنجے: (فم) ویسے، اُنج ای، اوداں ای

تنخواہ: (فا، مو) 1۔ ملازم نُوں اوس دی ملازمت بدلے طے شدہ مِلن والی بینہ وار رقم، طلب 2۔ مزدوری 3۔ سِکھاں وِچ مذہبی عقیدے یاں اصول توڑن دا ہرجانہ، دھرم مطابق لائی ہوئی چٹی

تنخواہ ترنا، (محا) محنتانہ مل جانا، گھال تھال پینی، مزدوری مِلنا، وِنگی: 'سپھلتا ملنا مشکل حل کریسی مرشد تر جاسی تنخواہ' (سیف)

تنخواہ چڑھن، (محا) تنخواہ وچ وادھا ہوون

تنخواہ دار، (فا، صفت) تنخواہ پاون والا ملازم، نوکری پیشہ

تنخواہ نامہ، (فا، مذ) 1۔ تنخواہ دا گوشوارہ 2۔ تنخواہاں دے حساب دا رجسٹر 3۔ اِک کتاب دا ناں جس وِچ سکھی ریت توڑن اُپر تنخواہ (جرمانہ) لاون دے اصول لکھے ہوئے نیں

تنخواہیا: (مذ،صفت) 1۔ تنخواہ لیاون والا 2۔ سِکھ مت وچ جس نوں مذہبی اصولاں دے توڑن دی سزا دِتی گئی ہووے، سکھ مت خلاف عمل کر کے پتت ہویا بندہ

تند: (مو) 1۔ دھاگا، معمولی تار جو تارکش توں کھچ کے آوندی اے، دھاگے دی تار، جیہو تھلے ڈوری 2۔ تندی، باجے دی تار (سرنگی یاں تانے دی) 3۔ تکلے اُتے کتی پُونی دی تار، وِنگی: 'اک جو تند اوّلا پے گیا صاحب مول نہ بھانا' (شاہ حسین) 4۔ سُوتر یاں ریشم دی تار (چرخے) تند پاونا، (محا) کتنا شروع کرنا، سُوئی وچ دھاگا پاؤنا

تند پوون، (محا) رکاوٹ پیدا ہونا

تند تانی، (مو) کپڑے دا تانا یاں تانے دا دھاگا

تند تانی ٹُٹنا، (محا) کھیرو کھیرو ہونا، بے اتفاقی ہونا

تند تانی وِگڑن، (محا) کُلی خرابی ہوون، آوے دا آوا ای وگڑن، سارے دا سارا نظام خراب ہوون

تند ٹُرٹنا، (محا) تعلق یاں رشتہ ختم ہو جانا

تند توڑنا، (محا) سانجھ توڑنا

تند مُٹھی تھیون، (محا) طبیعت وِچ تحمل پیدا ہونا

تند میل، (مو) کپڑے وِچ رچی میل

تند نال تانی رَلن، (محا) اتفاق ہونا، اتحاد ہونا

تند نہ پھٹی تانی پھٹی، (اکھا) آوے دا آوا وگڑیا ہونا، سارا نظام ای خراب ہونا

تند نہ تانی، جلاہے نال ڈانگو ڈانگی، (اکھا) جد کوئی بنا کارن کسے نال لڑے جھگڑے تد کہندے نیں

تند نہ جھلیجن، (محا) طبیعت وِچ بے چینی ہونا

تند نہ دینا، (محا) کنجوس ہونا، وِنگی: 'کھل بجا جی تند نہ دِتی وکھ اکھیں ہٹ سڑدی نوں' (گوپی چند کالی)

تند نہیں تانی ہی وگڑی اے، (اکھا) جدوں ہر بندہ وگڑیا ہووے تاں کہندے نیں

تندوتانا، (مذ،صفت) چھدرا بنیا (کپڑا) اُکا ہی، سارے دا سارا

تندوتند، (محا) 1- لیر و لیر کپڑا 2- اُلجھیا ہویا معاملہ 3- گُنجھلدار

تندوتند کرن، (محا) 1 - لیرو لیر کرن، کھیروں کھیروں کرن 2- اُلجھاون

تندو تند ہوون، (محا) تار تار ہوون، لیرو لیر ہوون، کھیروں کھیروں ہوون

تندوتند ہونا، (محا) تار تار ہونا، کپڑے دا بلکل پاٹ جانا

تُند: (فا،صفت) 1- تیز، تکھا 2- چُبھن والا، نوکیلا 3- کھرا، ودھیا 4- پُرجوش، جوشیلا 5- توند، موٹا ڈھڈ، ودھیا ہویا ڈھڈ 6- غصیلا، رپھڑی

تُند خُو، (فا،صفت) کبا، لڑاکا، رپھڑن، بدمزاج، چڑچڑا، غصیلا

تُند خوئی، (فا،مو) کبا پن، لڑاکا پُنا، بدمزاجی

تُند رفتار، (صفت) تیز چلن والا

تُند زبان، (فا،صفت) 1- بد زبان، کوڑا کسیلا بولن والا 2- کالھی کالھی بولن والا

تُند مزاج، (فا+عر، صفت) کرڑے سبھا والا، تیز مزاج، چھیتی غصے ہو جان والا

تُند مزاجی، (مو) ویکھو: تُند خوئی

تُند میل، (مو) ویکھو: تند میل

تُند ہوون، (محا) 1- غصے وچ آون، گل چِین نوں آون 2- کالھا ہوون

تنڑا: (مذ) گڈے دا لتا بانس

تنداتری: (صفت) چھدر بنیا (کپڑا)

تندارا: (مذ) گل دا اِک چاندی یاں سونے دا گہنا، تویت

تنداری: (مو) ویکھو: تندارا

تندال: (پوا،مو) پھاہی، پھانسی

تُنداتا: (مذ) تُن ناں دے رُکھ دا بیج جو دوائی وجھوں ورتیا جاندا ہے

تندائی: (مو) 1- دھریک، ڈیک 2- لسرے

تندائیں: (فم) اودوں ہی، ونگی: 'یاں پھر بانہہ نہ پکڑیں کوئی آ وس قدر تدائیں' (ہاشم)

تندرا: (مو) 1- آلس، سستی 2- اُونگھ، جاگو میٹی دی حالت

تندرس: (صفت) تندرست دا تخفیفی رُوپ

تندرست: (فا، صفت) 1- نواں نرویاں 2- اروگ، صحت مند، تگڑا 3- راضی بازی، خوش باش، خوش حال، ونگی: 'وانگ رو گناں رات دینہہ رہے ڈھٹھی کویں ہیر بھی تندرست ہووے' (وارث شاہ)

تندرستی: (مو) اروگتا، صحت مند، صحت مندی، عافیت، خیر خیریت

تندڑا: (پو، مذ) ریشہ، نازک دھاگا، ڈور

تِنڈک: (مذ) 1- اِک رُکھ، تینڈو 2- تولہ بھر وزن

تِنڈک: (مذ) پانی دا اِک جنور، تینڈوا

تندل: (مذ) چول، ونگی: 'تس میں تندل بوئے پنچے سس گنوا' (ہف)

تُندل: (مذ، صفت) 1- تنداں والا 2- تاردار، تار والا

تندل تانا، (مذ) اُلجھی ہوئی تانی 2- اُلجھ بیچا 3- بِنگ سَنگ، سڑا سلیتا

تُندل: (صفت) 1- توندل، وڈے ڈھڈ والا، تُوندھ والا 2- پھلیا ہویا

تندلا: (مذ) تندوا، جیبھ ہیٹھلی ماس دی تند جس پاروں بچہ بول نہیں سکدا

تندن: (مو) برف

تنڈن: (مو) 1- تانتا، سلسلہ 2- تانت، تار، دھاگا

تندن تانا، (مذ) تانا بانا، وَنگی: 'ایہناں بولیاں نوں وی اپنا وکھرا تندن تانا اڈیا' (ہنس چوگ)

تندن تانی، (مو) تانا بانا

تندو: (مذ) روٹیاں پکاؤن والی بھڑولے ورگی بھٹھی

تندوا/ تندوآ: (مذ) 1۔ پانی دا اک جانور جو اپنیاں تاراں وچ شکار نوں جکڑ لیندا اے، وَنگی: 'مچھ کچھ کے تندوے، بلھنا بھی ائے کھان ہزا مینوں' (سوہنی فضل) 2۔ جیبھ ہیٹھلے ماس دا تند جس پاروں بچہ بولن دے لائق نہیں ہوندا 3۔ ماس دا تند جس نال اِندری دا گھنڈ سُپاری نال جڑیا ہوندا ہے

تندوا وجن، (محا) زبان وچ لُکنت آ جاون

تندوا وجیاں جیبھاں، (مو، صفت) 1- لُکنت زدہ زباناں 2- مجازاً، چُپ شاہ قسم دے لوک، گھگو گھوڑے بندے

تنڈور: (مذ) 1۔رُوٹیاں پکاون والی بھڑیل ورگی وڈی اُچی بھٹھی، وَنگی: 'تن تندور آہیں دے لمبو، بیچ چڑھیدا میںڈا تن من بُھجدا' (شاہ حسین) 2۔ ڈھابا 3۔(صفت) موٹا آدمی 4۔ غصیل، گرم مزاج

تنڈور بھرن، (محا) 1- ڈھڈ بھرن، رُکھا مسا کھاون 2- تندور وچ بالن پاون، تندور تاون

تنڈور تپاون، (محا) 1- تندور گرم کرن، تندور وچ تا پاون 2- بھکھ مٹاون

تنڈور تپن، (محا) 1- تندور گرم ہوون، تندور وچ تاپون 2- بھکھ لگن، ڈھڈ دا دوزخ مچن 3- انتاں دی گرمی پون

تنڈور جھوکن، (محا) تندور وچ بالن پاون، بھٹھیارے دا کم کرن

تندورڑا: (مذ) اِک قسم دا سپ

تنڈوری: (صفت) تندور وچ پکیا ہویا چھوٹا تندور، وَنگی: 'رانجھا راہ دکھائیندا حاجیاں نُوں ہیر وِنڈ دی لنگر وِچ تنڈوری' (احمد گُجر)

تندوری روٹی، (مو، صفت) تندور تے پکائی ہوئی روٹی

تندورِیا: (مذ، صفت) 1- روٹیاں پکاون والا، تندور دا کم کرن والا 2- بیکری والا

تندول پون: (محا) رُکاوٹ پیدا ہوون

تندولا: (مذ) رنگ برنگ قیمتی پتھر دے ٹکنے جو جڑاؤ گہنیاں تے مینا کاری کر کے بنائے جاندے نیں، مینا، وَنگی: 'تن دُکان تے برہوں جڑیائی مینوں گھڑ گھڑ کندن لاء، سوہے سبز تندولے تھیوے میرے مونہہ تے گردے پائے'

تنڈولا: (پو، مذ) اِک قِسم دا ساگ، اِک پتیاں والی سبزی، اِک جڑی بوٹی

تندولی: (مو) ڈھیرا، ڈور

تندولی: (مذ) کالا پانی، جانوراں دی اِک بیماری جیہڑی چچڑاں پاروں پھیلدی اے تے اوہناں دے خون دے لال ذرے مُک جاندے نیں

تندوں پون: (محا) رکاوٹاں پیدا ہو جاون

تندوں وہن: (محا) جی للچاون

تندیا: (صفت) بدمزاج، غصیلا، جھگڑالو

تندی: (مو) 1۔ تند، چمڑے دا تار 2۔ بکری یاں بھیڈ دی آندر جس نوں سُکا کے تار بناندے نیں، ایس نوں سرنگی یاں تانی دی تار وجھوں ورتدے نیں 3- پھانسی دی رسی، پھاہی 4- جال 5- رُوں پنجن والے پینجے دی ڈوری 6- بالاں دی اِک بیماری جیہدے پاروں بچہ بولن وچ پریشانی محسوس کردا اے

تندی جیہا، (مذ، صفت) دھاگے ورگا سُکا، لِسا، ماڑا

تندی چلکن، (محا) 1- کاہلی کرن 2- مقابلے تے آون 3- گستاخی کرن

تُندی: (فا، مو) 1۔ غصہ، تیزی، وڈگی: ’نہ کجھ تندی کر کے بولی، نہ چابک دکھلائی‘ (سیف) 2۔ چُستی، چالاکی 3۔ وحشی پُنا، ظلم، زیادتی

تندے تانا: (مذ) چھدرا بنیا ہویا کپڑا

تندیا: (مذ) ڈیمو، بھونڈ، بھرڑ، دھموڑی

تندیاں: (مذ) ویکھو: تندیا

تندیر: (مو) قطار، فہرست

تندیرا: (مذ، صفت) 1۔ تندی 2۔ گُچھا 3۔ تار تار ہویا کپڑا، گھس کے پاٹیا ہویا کپڑا 4- گل وچ پاون والا چاندی یاں سونے دا اِک گہنا

تندیری: (مو) 1- تندی دی گُچھی 2- لہو پانی وغیرہ دی دھار

تُندیل: (مذ، صفت) 1- توند والا، وڈے ڈھڈ والا، ڈھڈل 2- موٹا تازہ، تگڑا، طاقت ور 3- پیٹو، بہتا کھاون والا

تُنڈ: (مذ) 1-مکھ، مُونہہ 2- چنجھ 3- تلوار دی نوک

تِنڈ: (مو) 1- وِن پینڈے دے لوٹا 2- کھوہ وِچوں پانی کڈھن والیاں مٹی یاں لوہے دیاں گُجیاں 3- سر دا گھون، ٹِنڈ

تنڈا: (مذ) اکٹھ، بھیڑ، مجمع، ہجوم

تنڈل: (مذ) صاف کیتے ہوئے چاول

تنڈن: (مصدر) مارن کُٹن، چھترول کرن

تِنڈو: (مذ) چھوٹی داتری

تنزا: (مذ، صفت) بہت پھلیا ہویا

تنژا: (مذ) کپڑے سُکاون لئی بنائی رسی

تنزل: (ع، مذ) 1- بیٹھاں نوں آون، رتبہ گھٹن 2- نازل ہوون دی حالت، زوال، پستی، گھاٹ

تنزل کرنا، (محا) عہدے توں تھلے ڈگانا

تنزلی: (مو) 1- سزا کارن وڈے عہدے توں تھلوے عہدے تے تعینات کرنا 2- پستی، زوال 3- گھاٹ، تھوڑا ہون دا عمل

تنزیل: (ع، مو) 1- نازل کرن، اُتارن 2- وحی یاں قرآن دا نزول

تنزیلہ: (صفت) اُتری ہوئی، بھیجی ہوئی

تنزیہہ: (ع، صفت) پاکیزگی، صفائی ستھرائی، خرابی توں پاک، نفس دی پاکی

تنسیخ: (ع، مو) 1- ختم کر دیون، رد کر دیون، غلط کر دیون 2- خاتمہ

تنظیم: (ع، مو) 1- موتی پروون 2- نظم کرن، انتظام کرن، درست کرن 3- انتظام، درستی، پربندھ کرن دا کم 4- ادارہ، مجلس، جماعت

تنقیح: (ع، مو) 1- کسے شے نوں عیباں تے زائد گلاں توں پاک تے صاف کرن، خالص کرن 2- تحقیق کرن، تفتیش کرن، کھوج کڈھن

3- دعوے وِچ عدالت ولوں اُٹھایا گیا جھگڑے والا نقطہ جس دا فیصلہ ضروری ہوندا ہے Issue-4 نقص، عیب (مقامی بولی وچ ایس نُوں ایہناں معنیاں وچ لیا جاندا اے)

تنقیحاں کڈھنا، (محا) عیب کڈھنا، نقص کڈھنا

تنقید: (عر، مو) 1- پرکھن، جاچن، تمیز کرن، کھرے کھوٹے دی تمیز کرن 2- کسے نثر پارے یاں نظم دیاں خامیاں خوبیاں دسن 3- کسے کلام بارے غیر جانبداری نال اپنی رائے دا اظہار کرن، ونگی: 'تنقید ایہہ دماغ دا کہندے ہی حکمہ'

تنقیدی: (صفت) تنقید دے فن نال وابستہ، تنقیدی توں متعلق

تنقیص: (عر، مو) 1- گھٹاون، تھوڑا کرن 2- اعتراض کرن، خامی دسن

تنقیہ: (عر، مذ) 1- صاف کرن، پاک کرن 2- آندراں نوں صاف کرن، جلاب لون 3- اناج نوں تُوڑی نالوں وکھ کرن، چھانن، پھٹکن 4- جھگڑے وغیرہ دا فیصلہ کرن

تنک: (مو) کھچ، تُنکا

تنک مارن، (محا) طنز کرنا

تنک وجنا، (محا) کھچ پینا

تنک: (فا، صفت) تھوڑا جیہا، ذرا کو، ونگی: 'سر گٹھڑی، رکھ قیس ٹکانا اتے تن وچ تن نہ جوگ' (ہاشم)

تُنک: (مو) 1- کرخت آواز، گھوڑے دی ہنہناہٹ 2- اِک تارے دی تار نوں ٹنکاوَن توں اُپجی آواز، ٹنک

تنکا: (مذ) ترونکا، چھڑکاؤ، ڈھول دی تال

تِنکا: (مذ) تِنکا، تیلا، ککھ

تِنکا بھن کے دُہرا نہ کرنا، (محا) تھوڑی جیہی محنت وی نہ کرنا، بہت سُست تے نکما ہونا

تِنکا تِنکا، (مذ) 1- ہر ہر تیلا 2- بھورا بھورا، تھوڑا تھوڑا

تنکا توڑنا، (محا) 1- ہندو دھرم وچ چِتا نُوں اگ لاوَن دے عمل مگروں موئے بندے نالوں تعلق توڑن دے اظہار وجوں تیلا پھڑ کے توڑ سٹنا، تنکا توڑنا 2- بچے نوں بھیڑی نظر توں بچاون لئی تِنکا توڑ کے وارنا

تِنکا نہ توڑنا، (محا) کسے کم نوں ہتھ نہ لاونا، کوئی کم نہ کرنا

تُنکا: (مذ) 1- ہلکا جیہا کھچاء، گڈی دی ڈور کھچن دا عمل، پتنگ نوں اُتانہہ اُٹھاوَن لئی ڈور نوں ماریا جھٹکا 2- ٹیس، چُھمک، تراٹ 3- دھڑکن، دھڑکو، حرکت 4- چوبھ، طنز، ٹچکر

تُنکا دینا، (محا) 1- اُکساونا، بھڑکاونا 2- طعنے دینا

تُنکا مار چھوڑن، (محا) 1- طنز دا تیر چلاون، طعنہ دیون 2- چھیڑ خانی کر چھڈن

تُنکا مارن، (محا) 1- گڈی دی ڈور نوں کھچن 2- ٹیس اُٹھن، تراٹ پون 3- واگاں کھچن

تِنکال: (مذ) گھاہ دا کال، گھاہ دا توڑا

تنکالی: (مو) کال، قحط

تنکان: (مصدر) ویکھو: تنکاون

تنکاون: (مصدر) 1- چھڑکاون، ترونکا لاون 2- تار نال آواز پیدا کرن 3- تکو مچھی کرن، بے قرار کرن 4- چیس پون، تراٹ پون

5-ناراض کرن، غصے کرن

ٹنکاؤ: (مذ) پھڑکاؤ، تروکا، ونگی: 'کردی جو ٹنکاؤ بچے دا رہیٔ'

تِنکّرَ: (مذ، صفت) 1-ترن نکراں والی 2- کنڈیالی، ونگی: 'نیلے گھاہ نال بنھ کنیاں تے لیایئے، تِنکّرَ تن گئی اے' (نجم)

تنکرا: (صفت) تناں نکراں والا

تنکش: (مو) تنگی

تنکن: (مصدر) 1- چھڑکاون، تروٹکا لاون 2- تکو مچھی ہوون، بے قرار ہوون 3-دھڑکن، پھڑکن

ٹُنکنا: (فعم) 1-تھوڑا اُگو چکنا 2- ہولی جیہی ڈھل دے کے کھچنا، جھٹکا مار کے تاننا 3- ہلا کے اُچا کرنا (بتی وغیرہ نوں)

تنکی: (مو) اِک طرحاں دی پتلی روٹی

ٹنکی: (مو) تنکادی تصغیر

تنکے: (مذ) ویکھو: 'تنکا' جیہدی ایہہ جمع اے

ڈُبدے نوں تنکے دا سہارا، (اکھا) لوڑ وند نوں تھوڑی جیہی مدد کافی ہوندی اے

ٹنکے: (مذ) طعنے، چوبھاں

ٹنکے ڈیون، (محا) طعنے دینا

ٹنکے مارنا، (محا) 1- کھچاں دینا، جھٹکے مارنا 2- چوبھاں لاونا

تنکیر: (عر، مو) 1- اسم نکرہ بناون 2- مندی حالت کرن 3- بدّھو بناون

تنگ: (فا، صفت) 1- کھلھا دی ضد، سَوڑا، سنگویا ہویا، پھس کے آون والا، کسیا ہویا 2- گھٹ، تھوڑا، رتا کو، بھوراگو 3- اوکھا، زِچ، افسوسیا ہویا 4- بھکھا ننگا، غریب 5- چمڑے دی اوہ پٹی یاں کمر بند جیہدے نال گھوڑے تے زین نوں کسیا جاندا اے 6- دُکھی، روگی، سوگی 7- اک لمے پتلے گل والا بھانڈا، شراب دی صراحی، ونگی: 'اوس دی دُھنی تنگ شراب دی عاشق گُھٹ پیون' (مولا بخش کشتہ) 8- چھوٹی گُھتی، بنٹے کھیڈن لئی بنائی چھوٹی جیہی گُھتی 9- بھیڑا 10- ٹھریا ہویا

تنگ آجاون/ تنگ آون، (محا) زِچ ہو جاون، اوکھیاں ہوون، اک جاون، تھک جاون، اُکتا جاون

تنگ پَون، (محا) ویکھو: تنگ آون

تنگ پھنگ، (صفت) پیسے ولوں اوکھا

تنگ پھنگ رہوَن، (محا) ویکھو: تنگ رہوَن

تنگ پینا، (محا) 1- بے چین ہونا 2- کاہلے ہونا، بے صبرے ہونا 3- دُکھی ہونا

تنگ تُرش ہونا، (محا) غصے وچ اوکھے بھارے ہونا، غصے وچ اُچے نیویں لفظ کہنا

تنگ توبرہ کسّن، (محا) سفر نوں تیار ہون، تیاری وٹن

تنگ چشم، (فا، صفت) تنگ نظر، کمینہ، کم ظرف

تنگ چشمی، (فا، مو) تنگ نظری، کمینگی، کم ظرفی

تنگ چھکنا، (محا) گھوڑے دے لک تے زین نوں کسنا

تنگ حال، (فا+عر، صفت) بھکھا ننگا، غریب، نمانا، مصیبت ماریا

تنگ حال ہوون، (محا) بھکھا ننگا ہوون، غریب ہوون، دُکھاں ماریاں ہوون

تنگ حالی، (مو) بھکھو ننگ، غربت، پتنا، مصیبت

تنگ حوصلگی، (مو) تھڑ دلی، کم ظرفی، تنگ نظری

تنگ حوصلہ، (فا+عر، صفت) تھڑ دِلا، کم ظرف، تنگ نظر

تنگ دست، (فا، صفت) غریب، ماڑا، مُفلس

تنگ دستی، (فا، مو) غریبی، مالی حالت خراب ہونا

تنگ دِل/ تنگ دِلا، (صفت) کمینہ، ہوچھا، تھوڑ والا

تنگ دِلی، (فا، مو) تھڑ دِلی، کمینہ پن

تنگ ڈِھلا ہوون، (محا) گھوڑے دی پیٹی دی کس تھوڑی ہو جاون

تنگ ڈُھکّن، (محا) نیڑے ہون، نیڑے آون

تنگ رہوَن، (محا) اوکھیاں رہون، غریبی وچ گزارہ کرن، خالی جیب رہون، پریشان رہون

تنگ ظرف، (فا+عر، صفت) کمینہ، تھڑ دِلا، اوچھا، تنگ حوصلہ

تنگ ظرفی، (مو) کمینگی، تھڑ دِلی، اوچھا پن

تنگ فرصت، (فا + عر، صفت) رُجھیا ہویا، مصروف، کماں کاراں والا

تنگ کرن، (محا) 1- زِچ کرن، ستاون، پریشان کرن، دُکھ دیون 2- بھیڑا کرن، سَوڑا کرن

تنگ کسّن، (محا) 1- گھوڑے دی زین والی پیٹی کھچ کے بنھن 2- بہت پریشان کرن، ڈھیر زِچ کرن

تنگ لینا، (محا) سنگھڑنا

تنگ مزاج، (فا+عر، صفت) تنگ نظر والا، کمینہ، سِفلہ

تنگ مزاجی، (مو) تنگ مزاج ہون دی صورت

تنگ نظر، (صفت) 1- جیہدے خیالات وِچ لچک نہ ہووے 2- اپنے وِچاراں دی کسوٹی تے ہر بندے نُوں پرکھن والا

تنگ واٹ، (مو) 1- تنگ رستہ، چھوٹا رستہ 2- تنگ نائے

تنگ وقت، (فا+عر، صفت) 1- تنگ حال 2- تھوڑا وقت

تنگ وقتی، (صفت) 1- تنگ حالی 2- کم فرصتی، وقت دی کمی

تنگ ہوون، (محا) 1- اوکھیاں ہوون، زچ ہوون 2- سوڑا ہوون، بھیڑا ہوون، سنگھڑن

قافیہ تنگ کرنا، (محا) زِچ ہونا، جینا اوکھا کر دینا

ہتھ تنگ ہونا، (محا) پیسے دی تھڑ ہونا

تنگ: (مو) اوٹ، سہارا، آسرا، ونگی: 'ولا گئے سجن کولوں تنگ جیہندی تے جیواں'

تُنگ: (صفت) 1- اُچا، بلند، پہاڑ 2- پردھان، سردار 3- ناریل دا رُکھ 4- اِک ذات

تنگا: (پو، مو) 1- تنگ جیہی موری 2- گولیاں کھیڈن دی تھاں

تنگا ترشی، (مو) تنگی ترشی، غریبی

تنگا تنگ، (مذ، صفت) 1- پھسیا ہویا، اڑیا ہویا 2- بہت تنگ

تنگا: (مذ) کپاس بھرن دا وڈا تھیلا

تنگار: (مذ) ویکھو: ٹکار

تنگاری/تنگاڑی: (مو) ٹکاری، تسلا، بٹھل، کونڈا

تنگڑ: (مذ) 1- توری بنھن والا رسّے دا بنیا جال، ترنگڑ 2- تاریاں دا خاص جُھرمٹ، اِک قطار وچ تن تاریاں دا جُھرمٹ

تنگو: (مذ) سنگو جو سلنکھ یاں تنگلی دے چھنڈے اگے لگے ہوئے

ہوندے نیں

تنگڑا: (مذ) ویکھو: تنکڑا

تنگڑان: (مصدر) ویکھو: تنگڑاون

تنگڑانا: (فل) آکڑنا، فخر کرنا، گھمنڈ کرنا

تنگڑاون: (مصدر) منجی اُناون، تانا تناون، رسیاں دا جال بُنواون

تنگڑون: (مصدر) منجی اُنن، منجی پیڑھی اُنن لئی خاص ڈھب نال اوہدا تانا تنن

تنگڑونا: (فل) آکڑنا، تانگھڑنا، ونگی: 'تینگڑیں ٹوں جس نے اوس نے ٹُٹنا انت تیرا اِک یاں دن بلکار آپ' (کشتہ)

تنگڑو: (صفت) چھوٹے قد والا، ٹیٹا، مدھرا

تنگڑوان: (مصدر) ویکھو: تنگڑو واون

تنگڑواون: (مصدر) منجی اُنواون، تانا تنواون، جال بنواون

تنگڑی: (مو) نکا جیہا تنگڑ، چھوٹا تنگڑ

تنگس: (پو، مذ) اوہ بھانڈے جو اِکو وڈّے بھانڈے وِچ آ جاندا اے ہن، تنکس

تنگش: (مو) تنگی پھنگی، مندے دِن، غربت

تنگشی: (مو) تنگ دستی

تنگل: (مو) 1-تِن اُنگل والا 2- ترنگل، واہی دا ناں دا اِک اوزار جیہدے نال ٹُوڑی وغیرہ اناج نالوں وکھ کیتی جاندی اے، 2-رسیاں دا بنیا ہویا جال جیہدے وِچ ٹُوڑی پنڈے بنھدے نیں 3- گہاہ وِچ کنک کھلارن دا اوزار 4- کتاں دا اِک گہنا جو نوجوان مُنڈے پاندے نیں، کرن کنڈل

تنگلا: (مذ) گیندا

تنگلی: (مو) ٹوڑی کڈھن دا اِک اوزار جو بانس اگے پنج ست ڈنڈے سنگولا کے بنائی دا اے، ترنگلی

تنگن: (مصدر) ٹنگن، پھاہے لاونا، ٹنگنا

تنگنا: (مو) تنگی، تکلیف

تنگہ: (چھ، مذ) کینچے کھیڈن لئی زمین وِچ کھودیا گیا نکا جیہا سوراخ

تنگھ: (پو، مذ) جُوں دا بچہ/ بچی، تکھ

تنگھان: (مصدر) ویکھو: تنگھاون

تنگھاون: (مصدر) ڈھگاون، زور لواون، دھکا لواون

تنگھڑن: (مصدر) 1- ضد کرن، آکڑن 2- زور وکھاون 3- جوش وِچ آون، غصہ وِچ آون

تنگھڑنا: (فل) تانگھنا، خواہش کرنا

تنگھن: (مصدر) 1- زور لاون 2- محنت مشقت کرن 3- اوکھیاں ہو کے ساہ لون

تنگھو: (مذ، صفت) کمزور، بیمار، ماڑا، لِسّا

تنگھیڑ: (مو) ویکھو: تنگی

تنگی: (فا، مو) 1- بھیڑا پن، سوڑا پن 2- تکلیف، دُکھ، مصیبت 3- غریبی، تھڑ، کمی، تنگدستی 4- اوکھ، کٹھنائی، مشکل

تنگی آونا، (محا) پلے کُجھ نہ رہ جانا، غریب ہو جانا

تنگی پھنگی، (مو) غربت، اوکھ، دُکھ، اوکھا ویلا، ماڑے دِن

تنگی تُرشی، (مو) 1- غریبی 2- اوکھ

تنگی تُرشی نال گزارہ کرنا، (محا) پیسے دی تھوڑ ہونا، مساں مساں

گزارا کرنا

تنگی تُرشی وکھاون، (محا) غصہ کرن، آکڑ پھاکڑ وکھاون

تنگی دے مُونہہ آون، (محا) غریبی یاں دُکھاں درداں دے ڈھائے چڑھ جاون، مندے دیہاڑے آون

تنگی دیکھن، (محا) پریشانی ویکھن، تکلیف ویکھن، بُرے دن ویکھن

تنگی دیؤن، (محا) پریشان کرن، دُکھ دیون، زِچ کرن

تنگی کٹنا، (محا) غریبی دے دِن بِتاوَنا

تنگی کٹی جاون، (محا) دِن پھر جاون، مندے دِن لنگھ جاون، خوشحال ہو جاون

تنگی ہو جاون، (محا) ویکھو: تنگی ہوون

تنگی ہوون، (محا) اوکھ آون، تکلیف ہوون، پریشانی ہوون، مشکل پیش آون

تنگی: (لہند، مذ) اینا کجھ جتنا اِک گُھٹ وِچ پیتا جا سکے، اِک گُھٹ

تنّگی: (ج، مو) 1- درہ، پہاڑاں دے وِچ تنگ رستہ، تنگ گھاٹی 2-لُقمہ، بُرکی، گرانہہ

تنگیاں: (مو) تنگی دی جمع

تنگیاں آون، (محا) ویکھو: تنگی آون

تنگیاں دیکھن، (محا) ویکھو: تنگی دیکھن

تنگیاں دیون، (محا) ویکھو: تنگی دیون

تنگیاں ہوون، (محا) ویکھو: تنگی ہوون

تنگیجن: (مصدر) ٹنگیا جاون، لٹکیا جاون، لمکایا جاون

تنگیڑ: (مو) ویکھو: تنگی

تُنلا: (مذ) بھروٹا، ابرو

تُنلے: (مذ) تُنلا دی جمع

تنّمولی: (مذ) ویکھو: تنبولی

تَنن: (مصدر) 1- تن جاون، آکڑ جاون 2- لما ہوون، کھچیا جاون، وٹ نکلن

تنن جانا، (محا) 1- دلیری نال کسے کم تے ڈٹ جان 2- کسے دے خلاف ہو جانا، ونگی: 'اُٹھ، ہمت کر تے تن جا پھیر' (کیسر کیاری)

تُنّن: (مصدر) 1-داخل کرن، پاون، گھسیڑن، واڑن، گھتن، نپ نپ کے کسے چیز نوں بھرن 2- رفو کرن 3- کپڑے دے سوراخ نُوں دھاگے نال بھرن 4- دبا کے کھانا، رج کے کھانا 5- زور دے نال گھسیڑن

تننا: (فعم) 1- کھڈی تیار کرنا 2- جسم نوں کجنا 3- کسنا، آکڑنا 4- پھیلاونا 5- سنگھڑنا، سکوڑنا

تانا تننا، (محا) کپڑا اُنن لئی تانا تیار کرنا

تُننا: (پو) ویکھو: تُنن

تنّو: (مذ) تتے، تن جنے، تن دے تن

تنّو: (مذ) سریر، طاقت، زور، بل

تنّو مند، (فا، صفت) ڈیل ڈول والا، موٹا تازہ، صحت مند، مضبوط جُثے والا

تنّو مندی، (فا، مو) ڈیل ڈول، موٹاپا، صحت مندی

تنو: (ضم) تینوں، تُساں نوں، تہانوں

تنو: (مذ، صفت) 1- لِسّا ماڑا، نازک 2- نکمّا، مدھرا، چھوٹا

تنوار: (مو) 1- دُوروں بلاون دی آواز 2- خبر

تنوالا: (مذ) 1- غشی، بے ہوشی 2- اکھاں اگے آون والا انھیرا

تنوان: (مصدر) ویکھو: تنواون

تنواون: (مصدر) 1- اکڑاون، پھیلاون 2- ہمّت کراون

تُنواون: (مصدر) داخل کرواون، گھتواون، بھرواون

تنوائی: (مو) 1- تنن دا کم 2- تنن دی اُجرت

تنور: (مذ) ویکھو: تندور

تنوڑا: (مذ) 1- طعنہ، مہنا، شکوہ 2- کن دا گہنا 3- ناز نخرہ، ونگی: 'حُسن تے جونی دی دوپہر جیہدی ہووے جگ اوہدے جوڑیاں تنوڑیاں نوں جھلدا' (شرف)

تنوڑا سٹنا، (محا) چوبھ لا کے آکھنا

تنوڑا اوٹنا، (محا) نخرہ کرنا، ونگی: 'گورو دیو تنوڑا اوٹ کے کہا' (دھیر)

تنوّع: (عر، مذ) 1- طرحاں طرحاں دا ہوون، قسم قسم دا ہوون 2- طرحاں طرحاں دا ہوون دی حالت، رنگا رنگ

تنوکا: (مذ) مہنا، طعنہ، ٹُنکا

تنوکا: (مذ، صفت) تن نکراں والا

تُنوکا: (مذ) تِنکا، تیلا

تنوں: (پو، مو) تان، طاقت

تنوں: (ضم) تینوں، تُساں نُوں

تنوں: (پو، فم) تن نال، پُوری طاقت نال

تنوں منوں، (فم) دِلوں جانوں، پُوری کوشش نال، جند جان نال

تنوں: (مو) تنا، رسّی، طناب

تنوں: (صفت) ویکھو: تینے

تنویر: (عر، مو) روشنی، نُور، چمک، ونگی: 'روشن وچ تونین تنویر لیلا' (قادری)

تنوین: (عر، مو) فارسی رسم الخط وچ کے لفظ دے اخلے اکھر تے دو زبراں، دو زیراں یاں دو پیشاں لا کے نُون (ن) دی آواز پیدا کرنا جیویں: فوراً، اتفاقاً، عادتاً

تنہا: (فا، صفت) اِکلا، اِکلا ہی، بنا ساتھی دے، صرف اِکلا، ونگی: 'اوہ اکیلی تنہا چلیس جنگل بن بن' (بلھا)

تنہال: (عر، مذ) کھر، گھوڑے یاں ڈنگراں دے پیراں نوں لاون والے لوہے دے کھر

تنہاں: (ضم) اوہناں، اوہناں نے

تنہاں دے، (فم) اوہناں دے، اوہ، اُنہاں دا

تنہائی: (فا، مو) اِکلّ، کلّا کارا ہوون دی حالت، اِکلاپا

تنہائی: (مذ، صفت) 1- جانگلی، ویرانے وِچ رہن والا، اُجڈ، جاہل 2- بھیڈ بکریاں چراون والا 3- تھوڑا، تھوڑا جیہا

تنہتر: (پو، صفت) 1- چالاک 2- فریبی 3- دانا

تنہر: (مذ) ڈِھڈ، پیٹ، جُثے دا سینے توں تھلواں پاسا

تنہیں: (ضم) ویکھو: تنہاں

تنھ: (ضم) 1- اوہ 2- اوہنے

تنھاں: (ضم) ویکھو: تنہاں

تنہتری: (پو،مو) چالاکی، ہمدردی، سمجھ داری

تنہر: (ج، مذ) ویکھو: تنہر

تنہڑ: (مذ،صفت) دھکوزوری کرن والا، آکڑ خاں

تنہی: (ہند، مذ) ہمدرد، غمگسار، حمایتی

تنہیڑ: (مذ) ویکھو: تنہڑ

تنی: (مو) 1- ڈوری، رسی، طناب، تندی، سُوتری، تسمہ، ونگی: 'رانجھے تنی نُوں گنڈھ مروڑ دِتی ناتھ آکھیا جا مِل یار تائیں' (احمد گجر)
2- جانگھیے، انگھر کھے یاں چولی وغیرہ نوں کسن لئی لائی لیر دی لمی بتی
3- حصہ، ساجھا 3- ڈِھی 4- پوتری 5- (صفت) تنی ہوئی، کسّی ہوئی

تنی بنھنا، (محا) ویاہ دا ارنبھ کرنا

تنی ٹُٹنا، (محا) خُوشی یاں غصّے نال سریر دا اجیہا پھُلنا کہ جامے دیاں تنیاں ٹُٹ جان

تنی چڑھنا، (محا) ویاہ دی شروعات ہونا

تنی چھوہنا، (محا) ویاہ سے دی اِک ہندو رسم جس وچ لاڑی دے گھر اگے بدھی رسی (منگل ڈوری) نُوں لاڑا چھوہندا ہے

تنّی/تنہی: (چھ،صفت) 1- نیڑے دا، جانی، پیارا 2- اپنا، دردی، ونگی: 'تنوں منوں تے دھنوں میں کراں سیوا ایتھے ہور سدا تنہی مینوں'

تنّی: (مو،صفت) اوتنی، اونی، اوس قدر

تنّی: (ضم) اوہناں نے، اوہناں

تنّی: (ہ،مو) چاولاں دی اک قسم

تنے: (ضم) تُوں، تُسیں، تُساں

تنے: (مذ) پُتر، بیٹا

تنے منے، (فم) 1- اساں دوہاں 2- تُوں تکار، بحث تکرار کرن

تنے منے کرن، (محا) تُوں تکار کرن، بحث تکرار کرن

تنے منے ہوون، (محا) بحث مباحثہ ہوون، تُوں تکار ہوون

تنِے: (صفت) تن دے تن، سارے تن، تنوں تنے

تنِے: (ضم) اوس، تس

تنیا: (مو) انگڑائی

تِنّیا: (مذ) تنی دار چھوٹا لنگوٹا، چھولی، لنگوٹی

تِنّیا بنھن، (محا) 1- لنگوٹ کسن 2- جھولی بنھن، منگن پنن

تُنیا: (فعم) رُنو کیتا

تنیاپا: (مذ) جوانی، شباب

تنیالی: (مو) اِک قسم دی مکھی جس دے ڈنگن نال بخار ہو جاندا اے

تنیڑا: (مذ) ٹانٹا، رپھڑ، جھگڑا، جھیڑا، رولا

تنیجن: (مصدر) تُنیا جانا، مصیبت وچ پھس جانا

تنیجا: (مذ) اروڑیاں دی اِک ذات تے اوس ذات دا آدمی

تنیر: (مذ) اِک رُکھ جس دے بی اتے چھلکے دوائیاں وِچ ورتے جاندے نیں، ایس دی ٹاہنی داتن دے کم آوندی اے، تیج بل

تنیس: (فم) 1- تِناں دے متعلق 2- دوہاں تے چوہاں دے وچکارے

تنیم: (فم) بھلائی کرنا، بس چلنا

تنین: (مو) 1- کھچاء، اکڑا، انگڑائی 2- کھچی 3- تنگی، مجبوری 4- غصّہ

تنین چڑھن، (محا) غصّہ آون، جوش آون

تنین دیؤن، (محا) مجبور کرن، تنگ کرن، تونا لاون

تنین وٹن، (محا) کچی وٹن، دند پیہون

تنین وَٹنا، (محا) دنداں ہیٹھ جیبھ لینا، ری وٹنا

تُنینا: (فل) مشکل یاں مصیبت وِچ پھسایا جانا

تنینی: (مو) اسلی وٹا، آ کڑ، انگڑائی

تنیں: (صفت) تن (روپیایاں پیسیاں دا)

تنیں کپڑیں اگ لگن، (محا) بہت غصہ لگن، پٹ اُٹھن، ٹپ اُٹھن

تنیہا: (صفت) تنو جیہا، اوہو جیہا

تنیہہ: (ضم) تُوں، تُسیں

ت ...... و

تو: (مو) اِک جھاڑی

تو: (حرفِ ربط) پھیر، تاں، مُڑ

تُو: (حرفِ جار) توں

تُولگ، (فم) تد تیک، اودوں تائیں

تو: (فم، حرفِ تشبیہہ) اوس طرحاں

تُو: (مذ) صحرا، ریتلا میدان، ریگستان، ریتلی تھاں

تُو: (ضم) تیرا، تیرے، ونگی: 'سائیں بے پرواہ مینڈی لاج تو یرآئی' (شاہ حسین)

تُوتکار، (مو) تُوں تکار، جھگڑا، بحث تکرار، مندا بول

تُو چل تے میں آیا، (بُجھارت) بُوہا

توآ: (ضم) 1- تیرا، تیرے 2- تینوں

تُوآ: (مذ) 1- پورے دِناں توں پہلاں پھل ڈِگن دی صورت، تروآ 2- پانی

توا: (مذ) 1- لوہے دا گول بھانڈا جس تے روٹیاں پکائیاں جاندیاں نیں 2- گراموفون دا ریکارڈ 3- ہاتھی دے متھے تے حفاظت لئی بنیا لوہے دا گول ٹکڑا

تواتوڑی، (مو) 1- توے توں لتھدیاں ای روٹی نوں کھاون دا عمل 2- بے صبری

تواچڑھن، (محا) خوشحالی آون، دِن پھرن

تواچڑھیا تے جی ودھیا، (اکھا) روٹی پکن لگے تے بھُکھے ڈھِڈ نُوں تسلی ہو جاندی اے

توا سِر تے بنھن، (محا) 1- لڑائی لئی تیار ہوون 2- اپنے آپ نوں محفوظ تے مضبوط کرن

توا سڑن، (محا) بغیر روٹیوں خالی پئے توے دا بہت زیادہ گرم ہوون

توالا دیون/توالاون، (محا) واجا وجا دیون، بدنام کر دیون، بھنڈ دیون

توالال ہوون، (محا) توے دا تپ کے سُرخ ہوون

توالگ جاون، (محا) واجا وج جاون، بدنام ہو جاون

توانہ انگیاری تُوں کاہدی بھٹھیاری، (اکھا) ویکھو: توا نہ انگیاری تے کاہدی بھٹھیاری

توانہ انگیاری تے کاہدی بھٹھیاری، (اکھا) جیہڑے کاریگر کول اوزار پُورے نہ ہون، اوہدے بارے کہندے نیں

تواہسن، (محا) 1- توے دے تارے نکلن 2- تواٹھکن 3- چنگے دِن آون 4- مجازاً، کسے کالے آدمی دا پان کھا کے ہسن

تواہسنا، (محا) توے دی کالک دا اگ نال چنگیاڑیاں دے رُوپ وچ بچ اُٹھنا، جس بارے ایہہ مشہور ہووے کہ گھر والیاں دیاں چغلیاں کردا ہے

جتھے دیکھاں توا پرات اوتھے گاواں ساری رات، (اکھا)

جتھے کھان پین نوں ملے اوتھے ہی ڈیرا لا لینا

تواتر: (عر، مذ) لگاتار ہونا، بہتا تاپ، ونگی: 'نبض تواتر، ایہو اوس دی چال' (داروشفا)

تواجع: (مو) تواضع دا وگاڑ، ٹہل سیوا، ونگی: 'گھر آئے دی کراں تواضع، سمجھاں دوست اپنی' (سیف)

تواجیا: (مو) ویکھو: توجہ، ونگی: 'گھر دی کل تواجیا، چکی اوس دلیر' (قادریار)

تواڈا: (ضم) تہاڈا، تُساں دا

تواڈی: (ضم) تہاڈی، تُساں دی

توار: (مذ) 1- چکر، گردش، بھوانٹلی 2- 'اتوار' دی تخفیف 3- تہوار دا وِگاڑ

تُوار: (مو) اِک قسم دی دال، ارہر

تواراں: (مو) 1-دُوروں آون والیاں آوازاں، خاص کر کسے جاندے قافلے دے جانوراں دے گل دیاں گھنٹیاں دیاں اوازاں 2-لمی ہیک والے گیت

تُوارُد: (عر، مذ) 1-اک توں بہتیاں شیواں یاں بندیاں دا اک تھاں تے وارد ہوون 2- دونہہ شاعراں دا اک ای طرحاں دا مضمون نظم کرن

توارس: (مذ) روٹی پکان توں پہلاں توے تے لایا ہویا گھیو

توارسک: (صفت) تِناں سالاں والا، تِن سالاں پچھوں ہون والا، تِن سالہ

توارسکی: (مذ) تِن سالہ تیوہار، ترے ورہی ہون والی تقریب

تواریخ: (عر، مو) تاریخ دی جمع، اتہاس، اوہ کتھا جس وِچ تاریخ وار نال لکھیا ہووے، بیتے سمے دی وارتا

تواریں: (فم) ایتواریں دی تخفیف، ایس وار، ایدکیں

تواڑ: (مذ+مو) 1- تماڑ 2- گرمی، حرارت، تاء، بھڑاس، ونگی: 'چڑھے وساکھ دُھپاں لگن، تواڑاں دے'

تواڑ چاڑھن، (محا) سَوڑ چاڑھن، تنگ کرن، زِچ کرن

تواڑ چڑھن، (محا) سوڑ چڑھن، تنگ ہوون، زِچ ہوون

تواڑی: (مو) براہمناں دی اک جاتی

توازُن: (عر، مذ) 1- ہم وزن ہوون، اِکو جیہا ہوون 2- ہم وزنی، برابری

تواسی: (صفت) تِن دِن دا باسی، بیہا، تِباسی

تواشیر: (مو) تباشیر دا وِگاڑ، اِک چٹے رنگ دی ٹھنڈی تاثیر والی دوائی جیہڑی وانس وچوں نکلدی اے

تواضع: (عر، مو) 1- عاجزی، خدمت گزاری، فرض 2-وضعداری توں کم لین، خاطر داری کرن، عاجزی کرن، حلیمی دکھان 3-وضعداری، آؤ بھگت، نذر نیاز، مہمان داری، دعوت، ٹہل، سیوا

توافق: (عر، مذ) موافق ہونا

تواک: (مذ) تباخ، مٹی دا گول تھال، پرات

تواکھ: (پو، مو) ویکھو: تباک

تواکھڑی: (مو) چھوٹی تھالی، نِکی پرات

توالُد: (عر، مذ) اولاد پیدا کرن

توام: (عر، مذ) جُڑواں بچے، جوڑے بچے، (Twins)

تواماں: (عر، مذ) 1- جُڑواں، اکٹھے جمن والے بچے 2-اسمانی بُرج جوزہ دے دوستارے

توان: (ہند، مذ) نقصان، خسارہ

توانا: (فا، صفت) 1- تکڑا، طاقت ور، مضبوط 2- صحت مند، وَنگی: 'نالے لاغرلسّا ہوسیں، نالے ضرور توانا' (سیف)

توانائی: (فا، مو) طاقت وری، تکڑا پن، مضبوطی، صحت مندی

توانرے: (ہ، مذ) گیت

توانکھ: (پو، صفت) دھوانکھ، دھویں دی کالکھ، جیویں: توانکھی چھت، توانکھی کندھ

توانگر: (مذ، صفت) دولتمند، امیر

تُواُنوں: (ضم) تہانوں، تُسانوں، تینوں

توانہہ: (ضم) تینوں

تُوانے/ تہانے: (ضم) تُساں، تُساں نے

تواہ: (صفت) ویکھو: تباہی

تواہا: (پو) چھِل، چھلکا

تواہی: (مو) تباہی، ٹوٹے ٹوٹے، ظلم

تواہے: (مذ) تباہے دا وِگاڑ، بربادی، تباہی، اُجاڑے

تواہے لاہ چھڈن، (محا) ویکھو: تواہے لاہون

تواہے لاہون، (محا) تباہی لاہون، بہت ظلم کرن، بہت زیادہ مار کُٹائی کرن، وَنگی: 'جس ویلے تانگیاں کاٹھیاں دے تواہے لاہ دِتے' (با۔ ڈھو)

تُواہیں: (فم) اوداں ای، اوسے طرحاں، اوسے ڈھنگ نال، وَنگی: 'گل وچ پلودست پیراں تے جھڑ پیری پئی تُواہیں' (دمو)

توائی: (پوا) جلدی کرنا، چھیتی، گھبراہٹ

توائی: (مو) تباہی، ٹوٹے ٹوٹے، ظلم

توائیں: (اعوان) اوسے تھاں، وَنگی: 'ہِک دِہوں ٹھیک دوپہریں ویلے چوچک گیا تُوائی' (دمو)

توب: (مو) ویکھو: توبہ

توبا: (مو) ویکھو: توبہ

توبر: (مذ) 1- مینا بیل 2- کھوٹا آدمی، کوجھا بندہ

تُوبر: (مذ، صفت) 1- جیہدی داڑھی نہ ہووے 2- بغیر سِنگاں دا جانور یاں ڈھگا

توبرا/ توبرہ: 1- (مذ) توبڑا، گھوڑے نوں دانے وغیرہ کھوان دا چَڑے یاں ٹاٹ دا تھیلا جیہدے وِچ دانے پا کے گھوڑے دے مُونہہ نال لٹکایا جاندا اے 2- ڈھڈ، پیٹ (طنز نال)

توبرا چڑھاونا، (محا) 1- بولنوں روکنا 2- بہتا کھاونا، ہر ویلے کُجھ کھاندے رہنا

توبرا چڑھائی رکھن، (محا) ہر ویلے مُونہہ ہلائی پھرن، وٹیا

وٹیا رہن

توبرے وانگ مونہہ بُجنا، (محا) ناراض ہونا، بہت زیادہ رُسیا ہونا، وَنگی: 'سچ آکھاں لگدی اگ سبھ نوں مونہہ توبرے وانگ بُجدا اے' (کالی داس)

توبڑا: (مذ) فارسی لفظ توبڑہ دا دگاڑ

توبڑے: (مذ) توبڑا دی جمع، توڑے، تھیلے

توبک: (فا، مو) چھوٹی توپ، وَنگی: 'مارے توبک توڑے تورے لا مائی' (بوٹا)

توبکی: (مو) ویکھو: توفکی

توبہ: (عر، مو) 1- پچھتاوا، کفارہ، افسوس، پچھتاوے وجھوں اگوں لئی مندے فعل چھڈن دا عہد، وَنگی: 'سورج چڑھے گا مغربوں جیویں قیامت توبہ ترک کر گل بُرائیاں نی' (وارث شاہ) 2- حیرانی دے اظہار لئی ورتیا جاندا اے، حیرانی نال اِنکار کرن لئی ورتیا جان والا لفظ

توبہ بلاؤنا، (محا) کسے نوں بہت تنگ کرنا، کناں نوں ہتھ لوادنا

توبہ پُکارنا، (محا) گناہواں تے بھیڑے عملاں توں باز رہن دا عہد کرنا، معافی منگنا

توبہ پلوا دیون، (محا) بہت زچ کرن، تنگ کرن، پریشان کرن

توبہ پھڑنا، (محا) توبہ کرنا، کناں نوں ہتھ لاونا، وَنگی: 'اسیں پھڑی توبا خور منگنے تھیں کڈھی نک دے نال لکیر اڑیئے' (کالی داس)

توبۃ النصوح دی، رَت پیواں کالے چُوہے دی، (محا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ میری پکی توبہ اے تاں کہندے نیں

توبہ تائب، (عر، صفت) پچھتاوا کرنا، توبہ کرنا، وَنگی: 'توبہ تائب ہو کے کرب دے روندا نال افسوس' (سیف)

توبہ تلّا ہوون، (محا) توبہ کرن، معافی منگن

توبہ توب کرن، (محا) پناہ منگن، توبہ توبہ کرن

توبہ توبہ، (کلمہ حیرت و استعجاب) 1- کسے اچرج گل نوں ویکھ سُن کے آکھیا جاندا اے 2- کسے دے جھوٹھ بولن یاں بُہتان لاون ویلے ورتیندا اے، وَنگی: 'توبہ توبہ تُوں پئی پُکارنی ہے آپ بھریں کردی ویاہ دے ساز ہیرے' (احمد گُجر)

توبہ توبہ پُکارن، (محا) توبہ کرن

توبہ توبہ کراونا، (محا) کسے نوں بہت تنگ کرنا، کناں نوں ہتھ لاونا

توبہ توبہ مچا دیون، (محا) 1- ظلم یاں وادھے نُوں ویکھ کے حال دُہائی کرن 2- بہت زیادہ حیرانی دا اظہار کرن

توبہ توڑ دیون، (محا) ویکھو: توبہ توڑن

توبہ توڑن، (محا) بُرائی ول مُڑ کے آون، کسے گل توں پھر جاون

توبہ توڑنا، (محا) قول توں پھر جانا، قول ہار جانا

توبہ ٹُٹ جاون، (محا) ویکھو: توبہ ٹُٹن

توبہ ٹُٹن، (محا) قول توں پھرن، بے صبرا ہوون

توبہ شِکن، (عر+ فا، مذ) 1- توبہ توڑن والا 2- مجازاً، کوئی پیاری شے، محبوب

توبہ قبول کرن، (محا) گناہواں دی معافی منگ لون، معاف کر دیون

توبہ قبول ہوون، (محا) گناہواں دی معافی ہو جاون

توبہ کر کے آکھن، (محا) 1- خُدا توں معافی منگ کے کوئی گل

کرن 2- ودھ کے کجھ آکھن

توبہ کراون، (محا) بھیڑی عادت یاں بھیڑ چھڈن تے مجبور کر دیون، غلطی دی معافی منگن تے مجبور کر دیون

توبہ کرن، (محا) کسے کم یاں برائی توں ہتھ چک لون، باز آجاون، ہٹ جاون

توبہ مچاونا، (محا) اجیہا ظلم یاں زیادتی کرنا کہ لوک ہاہا کار کر اُٹھن

توبھرا: (ج، مذ) 1- اوہ تھیلا جیہدے وچ دانا پا کے گھوڑے دے مونہہ تے چڑھایا جاندا اے 2- مالک دے گھوڑے نوں چراون تے دانے بطور محصول لوون

توپ: (تُر، مو) 1- اِک قسم دا ہتھیار جس وچ بارود پا کے گولا چلایا جاندا ہے، وَنگی: 'جیہا زکریا خان مہم کر کے لے کے توپ پہاڑ نوں دوڑیا ای' (وارث شاہ) 2- موٹی عورت 3- منیا پرنیا آدمی

توپ بھرن، (محا) توپ وچ بارود یاں گولہ پاون

توپ بیڑن، (محا) ویکھو: توپ گڈّن

توپ تے رکھن، (محا) کسے نوں توپ نال اُڈا دیون لئی توپ دے مونہہ تے بنھن

توپ خانہ، (تُر+ فا، مذ) 1- توپاں رکھن دی تھاں 2- توپاں والی فوج

توپ دم کرن، (محا) ویکھو: توپ تے رکھن

توپ دم ہوون، (محا) توپ دے نال اُڈیون

توپ دے مونہہ نال اُڈاون، (محا) ویکھو: توپ تے رکھن

توپ دے مونہہ وچ دینا، (محا) ویکھو: توپ دے مونہہ وچ دیون

توپ دے مونہہ وچ دیون، (محا) 1- بہت اوکھے کم وچ پھسا دیون 2- موت دے مونہہ وچ دیون 3- کسے نوں توپ نال اُڈا دیون لئی توپ دے مونہہ تے بنھن

توپ دے موہرے، (فم) مصیبت وچ پھسے ہوئے

توپ گڈن، (محا) توپ نوں چلاون لئی بیڑن

توپ مارن، (محا) توپ چلاون

بھنگیاں دی توپ، (مو) اک وڈی توپ، جیہڑی شاہ زمان نے بنوائی سی اتے اوس توں بعد ایہہ بھنگیاں دی مسل دے قبضے وچ آ گئی سی، اج کل ایہہ لاہور دے عجائب گھر دے ساہمنے رکھی گئی ہے (زم زمہ)

توپا: (مذ) 1- ٹانکا، سیون، جوک 2- توپ دا ٹکڑ

توپا اُدھیڑنا، (محا) 1- بھیت ظاہر کرنا 2- تنگیاں کرنا

توپا بھرن، (محا) سلائی کرن، بخیہ مارن

توپا توڑن، (محا) 1- بخیہ اُدھیڑن، ٹانکا توڑن 2- ظلم کرن

توپاں: (مو) توپ دی جمع

توپاں دی سلامی، (مو) کسے دے آدر وچ توپاں چلا کے استقبال کرنا

توپاں دے گولے چھڈن، (محا) 1- توپاں نال گولہ باری کرن 2- وڈیاں وڈیاں پھڑاں مارن

توپچی: (فا، مذ، صفت) توپ چلاون والا، گولا انداز، توپ خانہ چلان والا افسر

توپچیاں: (مذ) توپچی دی جمع

توپڑا: (مذ) 1۔ چھوٹی توپ 2۔ اِک لوہے دا ڈھانچہ جس وچ بارود وغیرہ پا کے بھاری اواز کڈھدے نیں، ایہہ کھیتاں وِچوں جانور اُڈاون لئی ورتیا جاندا ہے

توپک: (مو) توپ دا کبّر، وڈی توپ، وَنگی: 'توپک چلدے تیرن ورھدے وانگوں مینہ' (جنگ نامہ حامد)

توپکی: (مذ) ویکھو: توپچی

توپکی: (مو) ویکھو: توپھکی

توپن: (مصدر) ویکھو: تروپن

توپنا: (فعم) تروپا لاونا، سیونا

توپھکی: (مو، صفت) چلاکی، پھرتی، چُستی

توپی: (مو) 1۔ کھوٹا پیسا، ٹُٹی ہوئی توپ نوں گال کے بنایا ہویا پیسا 2۔ توپ دی تصغیر

توپے: (مذ) توپا دی جمع

توپے اُدھیڑن، (مذ) ویکھو: توپا اُدھیڑن

توپے توڑ، (صفت) ویکھو: توپے تُڑواں

توپے توڑواں، (مذ) ویکھو: توپے تُڑواں

توت: (مذ) ویکھو: توتا

تُوت: (فا، مذ) اِک رُکھ جیہدے تے شہتوت دی طرحاں دا اِنکا جیہا پھل لگدا اے تے جیہدی ٹہنی لچکدار ہوندی اے، ایہدا پھل دو قسم دا ہوندا اے، اِک دے نال سُرخ سیاہ رنگ دے نِکّے نِکّے دانے ہوندے نیں جیہناں نوں تُوت کہندے نیں تے دُوجی قسم دے نال سفید تے زرد رنگ دے لمبے لمبے دانے ہوندے نیں جیہناں نوں شہتوت کہندے نیں، وَنگی: 'تیرا پِنڈا پوری تُوت دی، تیری لغراں ورگی بانہہ' (شریف کنجاہی)

توت بھیتی، (پو، مو) اوہ گل جس توں کوئی بھڑک اُٹھے، لوتی

توت بھیتیاں اُڈاونا، (محا) شُشے چھڈنا، تہمتاں لاونا

توت چگدے پھرنا، (محا) 1۔ آوارہ بھوندے پھرنا 2۔ بے فائدہ کم کردے پھرن

تُوت کرن، (محا) سخت سزا دینا

توتا: (مذ) 1۔ ہرے رنگ دا اِک مشہور پنچھی، طوطا 2۔ بندوق دا گھوڑا 3۔ لکڑ دا توتا جو دروازے دی چوگاٹھ تے اُپرلے پاسے ہوندا ہے 4۔ توڑے دار بندوق

توتا، بگلا، لوا، بٹیر، ایہناں چوہاں نُوں آندا گھیرا، گھیر گھار کے گچھا کیتا، انت چوہاں دا لہو پیتا، (بُجھارت) پان دا بیڑا

توتا پالن، (محا) 1۔ کوئی نواں کم چھوہ لوَن جیہدے نال پہلے کماں دا حرج ہووے 2۔ دِل دا روگ لاوَن، کسے نال پیار کرن لگ پون

توتا چشم، (ہ+ فا، صفت) مطلبی، بے وفا، مفاد پرست

توتا چشمی، (ہ+ فا، مو) بے وفائی، کورا پن

توتا رٹنی، (مو) اِکو گل نوں مُڑ مُڑ دُہرائی جانا، گھوٹا، رٹا

تُوترا: (مذ) باجرے یاں کنک دے دانے کڈھن مگروں بچیا پھوس، تُوڑی، بھوسا

توترو: (مذ) 1۔ مٹی دے لوٹے دی ٹُوٹی 2۔ اِک واجا، ڈنگل، دھوتو

3-سٹ نال پے جان والی گلٹی، رو بڑا 4- اک پرندہ، توتڑو

توتڑی: (مو) لوٹے یاں گنگا ساگر دی ٹوٹی

توتڑ: (مذ،صفت) موٹا آدمی، پھیلیا ہویا آدمی

توتڑا: (مذ) 1-باجرے دے دانے کڈھن پچھوں بچیا پھوس 2- توتا

ٹوتڑا: (مذ) چھوٹا ٹوت، چھوٹے توت دا رُکھ

توتڑو: (پو) ٹوٹو، دھوتو، وسل، گھگو

توتڑی: (پو،مو) 1- تیل والی فصل، سرسوں دی فصل، سورج مکھی دی فصل 2-(صفت) بے اختیاری زبان، مُنہ پھٹ

ٹوتڑی: (مو) 1- لوٹے دی ٹوٹی 2- چھوٹا ٹوتڑو 3- نِکّا واجا، بگل وغیرہ، وَنگی: 'نکی توتڑی پیار وجاوندا اے' 4-باجرے یاں کنک دے دانے کڈھن مگروں بچیا پھوس، ٹوڑی، بھوسا 5- (مذ) چھوٹا ٹوت، وَنگی: 'مولسری سکھ چین ٹوتڑی' (نجم)

توتک: (مذ) 1- کشتی دا ہیٹھلا تختہ یاں حصہ 2- جیبھ، زبان

ٹوتک: (ہ،مذ) 1- توتیا، نیلا تھوتھا 2- ٹوتی، واجا

توتکڑا: (مذ) 1- پنجابی لوک گیتاں دی اک قسم 2- گپ

توتکڑی: (پو) زبان، جیبھ

توتل: (صفت) ویکھو: توتلا

توتلا: (مذ،صفت) توتلی زبان وچ گلاں کرن والا، بنگ، توتڑ، توتلا، جیہدی زبان وچ ت دا استعمال زیادہ ہووے، جو صاف نہ بول سکے

توتلا پن، (مذ) بچیاں وانگ بولن دی عادت، صاف آواز نال نہ بول سکن دی عادت، تھتھیاں وانگوں بولنا

توتلاونا: (فل) ویکھو: تتلاونا

توتلی: (مو،صفت) ویکھو: 'توتلا' جیہدی ایہہ تانیث اے

ٹوتنا: (مذ،صفت) 1-مُورکھ، اُجڈ، بے وقوف 2- اِک قسم دا واجا

ٹوتنی: (مو) اِک واجا جیہڑا پھوک مارن نال وجدا اے، اک قسم دا چھوٹا واجا

توتھا: (مذ) جھوٹھا الزام، بُہتان، بے جا دوش

توتھا بنھن، (محا) بُہتان لاون، جھوٹھ مڑھن

توتھا پتھاون، (محا) جھوٹھ بُلواون، الزام لواون

توتھا پتھن، (محا) جھوٹھ بولن، الزام لاون

توتھے: (مذ،صفت) ویکھو: 'توتھا' جیہدی ایہہ جمع اے

توتی: (مو) بندوق دی گھوڑی

توتی: (فا،مذ) اِک چھوٹے قد دا توتا، جس دی چُنج بینگنی، کھنبھ ہرے اتے پُنجھ پیلی ہوندی ہے، اِک سُریلی آواز والا پرندہ جیہڑا ٹوت دیاں گولھاں دے موسم وچ اکثر دکھائی دیندا اے

توتی نامہ، (مذ) 1- ضیاء الدین بخشی لاہجی دی مشہور کتاب جس وچ توتے دی زبانی 52 کہانیاں نیں 2- ابوالفضل دی لِکھی کتاب جس وچ 52 کہانیاں مختصر رُوپ وچ نیں

ٹوتی: (فا،مو) مُونہہ نال وجاون والا اِک چھوٹا واجا، الغوزہ، تُری، نفیری، وَنگی: 'وجن ٹوتیاں تریاں کھڑن میراں جنج ویکھنے نوں چُو چک آوندا اے' (مقبل)

ٹوتی بولن، (محا) 1- کسے خوبی دے سبھوں مشہور ہوون 2- نصیبے دا ساتھ دیون، نصیبہ ساتھ ہوون

ٹُوتی بولنا، (محا) شہرت ہونا، ناں ہونا، فن یاں بہادری دے چرچے ہونا

ٹُوتی دی نقار خانے وچ کون سُن دا ہے، (اکھا) 1۔ جدوں تگڑے اگے ماڑے دی کوئی سُنوائی نہ ہووے تاں کہندے نیں 2۔ بہتیاں اگے تھوڑیاں دی کوئی پُچھ نہیں ہوندی

توتے: (مذ) توتا دی جمع، اِک توں ودھ توتے

توتے اُڈ جانا (ہتھاں دے)، (محا) گھبرا جانا، ہوش وحواس اُڈ جانا

توتے اُڈ جاون، (محا) سُدھ بُدھ جاندی رہون، گھبرا جاون، بوتھل جاون

توتے اُڈا دیون، (محا) ویکھو: توتے اُڈاون

توتے اُڈاون، (محا) حیران کرن، بوتھلا دیون، پیروں زمین کڈھ دیون، ہوش گوا دین

توتے پڑھاون، (محا) کسے بُڈھے بندے یاں ناسمجھ نوں علم سکھاون

توتے جیبھ پک گئی، جدوں میوا پکن تے آیا، (اکھا) جدوں بہت کوشش کرن توں بعد ویلا آون تے آدمی اوس دا پھل حاصل نہ کر سکے تاں کہندے نیں

توتے چڑیاں بناونا، (محا) عورتاں دا اِک خاص ڈھنگ نال والاں نوں سنوارنا

توتے چشما، (مذ، صفت) مطلبی، خودغرض، فصلی بٹیرا

توتے چشمی، (مو، صفت) توتے چشما ہون دا عمل، خودغرض

توتے دی بلا باندر دے سِر، (اکھا) جدوں نقصان کسے کولوں ہووے تے سزا کسے ہور نُوں ملے تاں کہندے نیں

توتے رنگا، (صفت) اوہ جس دا رنگ توتے ورگا ہووے

توتے وانگ پڑھاون، (مو) کہہ کہہ کے کم کراون، ڈھیر کھیچل کراون

توتے وانگ پڑھاونا، (محا) ویکھو: توتے وانگ پڑھاون

توتے وانگوں اکھاں بدلن، (مو) ویکھو: تُوتے وانگوں اکھاں پھیرن

توتے وانگوں اکھاں پھیرن، (محا) یک دم بے دید ہو جاون، بے مروت ہو جاون، بے لحاظ ہو جاون

توتے وانگوں پڑھن، (محا) بے سوچے سمجھے پڑھن، رٹا لاون

توتے وانگوں پڑھنا، (محا) ویکھو: توتے وانگوں پڑھن

توتیا: (مذ) نیلا تھوتھا، ونگی: 'اتھ درماں لے توتیا وزن پچھانی یار'

توتیا سبز، (مذ) نیلا تھوتھا

توتیا: (مذ) 1۔ شک 2۔ جھوٹھا الزام 3۔ ندیا

ٹُوتیاں: (مو) 'ٹُوتی' دی جمع، نفیریاں

ٹُوتیاں کہ واجے، (مذ) بچیاں دی اِک کھیڈ

توٹ: (مذ) اک ورنک چھند جس وچ چار سکن ہوندے نیں

توٹ: (مو) 1۔ گھاٹ، کمی، نقصان 2۔ مفلسی، غربت، مندے دن 3۔ ٹٹن دا عمل، پُورا

توٹا: (مذ) نِکا، بوتا، چھوٹا اُٹھ، بتارو، ونگی: 'ڈاچیاں دے مرن توڑیاں توڑے' (نیں جھناں)

تونک: (مذ) شنکر اچاریہ دا اک مشہور چولا

تونک: (مو) ٹوٹ، گھاٹ، کمی

تونک: (مذ) 1- اِک بحریاں وزن 2- غصے نال گل کرن دا عمل، سخت کلامی

تونکا: (مذ) ٹونکا دا وگاڑ 1- جادو منتر، ٹونا 2- نسخہ، دوا 3- چنگی گل 4- حکایت 5- گیت دا بول 6- (صفت) ہوشیار، چاتر 7- ٹُٹیا ہویا

تونٹا: (فل) ویکھو: ٹُنٹا

تونٹھا: (صفت) ویکھو: ٹُنٹھا

توثیق: (عر، مو) 1- یقینی ہوون، پکا ہوون، مضبوط ہوون، تصدیق ہوون 2- مضبوط، پکا 3- تصدیق ہوون دا عمل یاں حالت

توثیق کرن، (محا) تصدیق کرن، پکا کرن، یقینی بناون

توثیق ہوون، (محا) تصدیق ہوون، پکا ہوون، یقینی ہوون

توج: (فا، مو) اِک قسم دے رُکھ دی چھل جو لکھن دے کم آوندی سی

توجہ: (عر، مو) 1۔ خیال 2۔ کرپا، خاطر، دھیان، ونگی: 'اجے توجہ کُل ولیاں نوں اوس عارف سانجھے دی'

توجی: (عر، مو) معاملہ، مالیہ

توجیع: (مذ) مالیہ، لگان

توجیا: (مو) ویکھو: توجہ

توجیہہ: (عر، مو) 1- وجہ دسن، دلیل دیون، سبب بیان کرن 2- وجہ، دلیل، سبب 3- علم عروض وچ ردی ساکن توں پہلاں حرکت داناں

توچا: (ہ، مو) جلد، چمڑی، ونگی: 'وچ توچا دے توچا داروپ ہو کے مرد گرم نوں پرکھنے ہار توں ہی' (دولت رام)

توچھڑ: (مذ) اِک طرحاں دا ہتھیار، ونگی: 'ماریا توچھڑ بھج چڑھ بھڑکی، جیوں لگ توں بستر بھڑکی' (بیر سنگھ)

توحید: (عر، مو) 1- اک جانن، اِک کرن 2- خدا نوں اِک منن 3- کلا کارا ہوون دی حالت، وحدانیت، ونگی: 'پڑھ توحید تن اندر وڑیا سکھ آرام نہ سماہو' (باہو)

توحید پرست، (عر+فا، صفت) اِک رب نوں منن والا، وحدانیت پرست، موحد

توخلا: (ہند، مذ) توکھلا، بے قراری، بے چینی

توخلے لگنا: (محا) بے چینی ہونا، بے قراری ہونا

تودا: (فا، مذ) 1۔ ڈھیر، اکٹھ، انبار 2۔ اُچی وٹ 3۔ تیر دا نشانہ سکھن لئی بنائی کندھ 4- اُٹھ دا بچہ

تودری: (فا، مو) اِک بُوٹی جو طاقت دی دوائی ہے

تودہ: (مذ) ویکھو: تودا

تودہ بنھن، (محا) 1- بُتّا بناون، ڈھیری لاون 2- پنڈ بنھن، بہتا بھار بنھن 3- مصیبت بناؤن 4- ہاتھی پالن

تودہ طوفان، (مذ) جھوٹھا الزام، بہتان

تُودھا: (مذ) 1- اِک بے سُرے پنچھی داناں 2- بیسرا

تُودھی: (مو) 'تُودھا' دی مادہ

توڈ: (مذ، صفت) 1- وحشی، اُجڈ، جاہل، بے وقوف 2- اُٹھ دا بچہ، ٹوڈا، بوتا

توڈا: (مذ) ویکھو: توڈ

توڑا: (مذ) پہلی یاں دُوجی چھت تے بنن والے برانڈے نوں آسرا

دین لئی کندھ وِچ رکھیا اِک لکڑ دا شہتیر

توڑھا: (مذ، صفت) بِتاں وڑھا والا (کھوہ)

توڈھک: (مو+مذ) مندا بولنا، سخت کلامی، ونگی: 'کر کر توڈھک برل چلایا'

توڈی: (مو) توڈا دی مادہ، نِکی بوتی، چھوٹی اُٹھنی، ونگی: ڈاچیاں دے مرن توڈیاں توڑے (ئیں جھناں)

تور: (عر، مذ) ترم، رَن سنگھا واجا

تور: (مو) 1۔ گز ڈیڑھ گز لمی لکڑ جو جُلاہیاں دے کرگھے وِچ لگی رہندی ہے جس وِچ تانی لپیٹی جاندی ہے 2۔ اوہ رسی جو سوانی پالکی دے چونہہ پاسیں ایس لئی تانی دی ہے تاں جے پردہ ہوا نال اُڈ نہ سکے

تور: (مذ) راجپوتاں دی اک ذات

تور: (مذ) ویکھو: تبر

تور: (مو) ٹور، ورتارا، ڈھنگ

تور بتور لا ہوون، (محا) بوُنجل جاون، بھوُں جاون

تورتورن، (محا) 1۔ مُڈھ بنھن، نینہہ پاون 2۔ چالو کرن، رواج دیون

تورتورنا، (محا) مُڈھ بنھنا، نینہہ پاونا

تور چڑھن، (محا) ویکھو: تور چڑھنا

تورکڈھن چھڈیا مساں چالے ہی چلے، (اکھا) جد کوئی منکھ اُکا ہی کجھ نہ کرن جوگا ہووے تے پھوکیاں پھڑاں مارے تاں آکھدے نیں

تور: (مذ) اِک طرحاں دی مُٹھی چرمی

تور: (ضم) تیرا، تہاڈا، تُساں دا

تور: (مو) غصہ، ناراض، غیر مطمئن

تورا: (مذ) 1- قانون، دستور، حکم، رسم، ریت، رواج 2- چال، رفتار، ٹور 3- گزر بسر، گزارہ 4- اک پنجابی لوک گیت 5- نگرانی کرن والا 6- چاتر، دبدبہ، چالاک، ونگی: 'بھر پیتے گھٹ آب حیاتے گا کھ بھرم دا تورا' (نجم) 7- ہنکار، مان، ونگی: 'تورا ترٹ گیا ہیرے دا، جو بولی ات بھتی' (ہیر دمودر) 8- سرکاری، قانون، شرعی قانون دے اُلٹ

تورا تُرنا، (محا) گزارہ ہونا

تورا تِگا، (مذ) ہنکار، گھمنڈ، آکڑ

تورا تورنا، (محا) 1- گزارہ کرن، گزر بسر کرن 2- چالو کرن، رواج دیون

تورا توری، (مو) چالو رکھنا (کوئی کم)

تورا: (ضم) تیرا، تہاڈا، تینڈا

تورات/ توریت: (عبر، مو) یہودیاں دی مذہبی کتاب جو حضرت موسیٰ تے نازل ہوئی سی، عہد نامہ قدیم، ونگی: 'اہل نجوم سدے اوس ویلے حفظ تورات زبانی' (ہاشم)

توران: (تُر، مذ) ایران دے شمال مشرق دے دیش دا ناں، تاتار دیس، تُرکستان

تورانی: (صفت) توران دا رہن والا، تاتاری، توران دا، ونگی: 'کیا حیا ایہناں راجیاں نوں کجھ لج نہیں تورانیاں نوں' (علی حیدر)

تورڑا: (چو، مذ) 1۔ نِکی بوری 2۔ کسے شے نوں توڑن دا فعل ماضی

تورّع: (عر، مذ) زُہد، پرہیز گار، اِتقا، تقویٰ

تورکی: (مو) نِکیاں نِکیاں پھنسیاں والی بچیاں دی اِک بیماری، پانی جھارا

تورکی: (تُر، مو) 1۔ تُرکی زبان 2۔ فارسی زبان

تورگ: (مذ) گُرمکھی لپی وِچ تاپال والے اکھر، تپال

تورن: (مذ) خوشی دے موقع تے پھل کیلے دے پتیاں وغیرہ دا بنایا دروازہ، بندھن وار

تورن: (مصدر) ودیا کرن، گھلّن، ٹورن

تورنا: (فعم) ویکھو: ٹورنا

تُورَنْتا: (مو) تُرنتا، پُھرتی، چھیتی، جلدی، کاہلی

تورو: (مذ، صفت) مال چھیڑن والا، چرواہا

تورو تورو، (کلمہ ندائیہ) ایہہ آواز گھوڑے، بکریاں بھیڈاں وغیرہ نوں بلاون لئی کڈھی جاندی اے

تورہ: (مذ) 1- سرکاری قانون، رسم و رواج، شرع 2- ناز، نخرہ، غرور، گھمنڈ

تورہ دَسنا، (محا) ناز نخرہ وکھانا، غرور کرنا، دکھاوا

تورہا: (مذ) ویکھو: تُرویا

توری: (مو) اک قسم دی سبزی جس دِیاں کئی قسماں نیں، وَنگی: 'کسے کپے نپڑنے پیڑئیں توں تیرا رنگ ہے توری دے پھُل دا نئی' (وارث شاہ)

توری پھُلی، (مو) زرد رنگ

توری ورگا جوان، (مذ) پوری ورگاہ جوان دا دگاڑ

جل توری، (مو) مچھی

ڈنڈی توری، (مو) اِک قسم دی توری جس دے اُپر نِکی نِکی لُوں ہوندی ہے، ایہہ لگ بھگ اُنگل جنی موٹی ہوندی ہے، ایس دا پودا ہوندا ہے

رام توری، (مو) گھیا توری

ساوی توری، (مو) ویکھو: رام توری

کالی توری، (مو) اِک قسم دی توری جو درختاں اُتے یاں کندھاں اُتے چڑھیاں ہویاں بیلاں نوں لگدی ہے ایس دے باہرلے پاسے دھاریاں دی ہوندیاں نیں اتے جدوں ایہہ پک جاندی ہے تاں ایس دے بی کالے ہو جاندے نیں

گھیا توری، (مو) اِک قسم دی توری جیہڑی کھیرے ورگی ہوندی ہے، ایس دی ویل ہوندی ہے

توری: (ضم) تیری، تہاڈی، تُساں دی

توری: (فم) توڑیں، توڑ تائیں، تائیں، تک

تورے: (ضم) تیرے، تیرا، تہاڈا، تساں دا

تورے: (مذ) تورہ دی جمع، ناز، نخرہ، غرور، گھمنڈ

تورے والا، (مذ، صفت) نخرے باز، متکبر

تورے والی، (مو، صفت) نخرے باز، متکبر (سوانی)

توریا: (مذ) تارا میرا دے پتے، ساگ، سرہوں جیہا اِک بُوٹا تے اوس دے بیج جس دا تیل نکلدا ہے، وَنگی: 'سدا نہ پھُلن توریا، سدا نہ لگدے نی ساونا' (شاہ حسین)

توڑ: (مذ) 1۔ کُھلی تھاں، میدان 2۔ بنجر، روڑ 3۔ اخیر تیک، آخری حد،

منزل تیک، سرا، ڈھر، حد 3- ٹُٹ پُھٹ 4- جواب 5- اُپا، علاج 6- گڈی دی ڈور دی اِک قسم 7- مُک مکا، خاتمہ 8- پانی دا زور 9- لوہے دی سلائی جس نوں گلونے وِچ دے کے سُوت اٹیریدا اے 10- (مو) نشے دے ٹُٹن دی حالت، بے چینی 11- گھاٹ، کمی، توٹ 12- بھان، ریزگاری 13- وار، واری، جیویں: پہلے توڑ دی شراب 14- موٹاپا

توڑ اپڑاون، (محا) گھر تک پہنچاون، منزل تائیں اپڑاون

توڑ پانی دا ساتھ، (مذ) عمر بھر دا ساتھ، جیون دا ساتھ

توڑ پُچاون، (محا) انجام تیک لیانا

توڑ پھوڑ، (مذ) بھن توڑ، گڑ بڑ

توڑ تاڑ، (مو) ویکھو: توڑ پھوڑ

توڑ تانی دا ساتھ، (مذ) عمر بھر دا ساتھ، جیون دا ساتھ

توڑ تباہ، (مذ) ڈھر تیک نبھاون والا، وَنگی: 'جوبن حُسن نہ توڑ تباہ کہ ایس دا بھروسا' (سیف)

توڑ تپا، (مذ) گھاٹا، کمی، تنگی

توڑ تڑک، (مو) توڑ پھوڑ

توڑ توڑ کھانا، (محا) بہت ہی تنگ کرنا

توڑ توڑ کھاون، (محا) 1- بہت ای تنگ کرن، دُکھ دیون 2- وڈھ وڈھ کھاون

توڑ توڑ کے کھانا، (محا) ٹُن ٹُن کے کھانا

توڑ توڑی، (فم) توڑ تائیں، اخیر تیک، انتہا تیک

توڑ تے ہوون، (محا) 1- مُکن تے آون 2- زوراں تے ہوون

توڑ جوڑ، (مذ) جوڑ توڑ، ساز باز

توڑ جوڑ چلّن، (محا) سازش کامیاب ہوون، فریب چلن

توڑ جوڑ دا پُورا، (مذ، صفت) لڑائی جھگڑا کراون وچ ماہر، چالاک، چتر

توڑ جوڑ کرن، (محا) سازش کرن، چال چلّن، فریب کاری کرن، دھوکھا دیون

توڑ جوڑ ہوون، (محا) سازش ہوون، دھوکھا ہوون

توڑ چاڑھن، (محا) انجام تیک لے جاون، کم ختم کرن، اخیر تیک نبھاون

توڑ چاڑھنا، (محا) ویکھو: توڑ چاڑھن

توڑ چڑھانا، (محا) اخیرلے ساہ تک ساتھ نبھانا، دوستی نبھانا، دوستی نوں انجام تک پہنچانا

توڑ چڑھن، (محا) 1- کامیاب ہوون، پروان چڑھن 2- منزل تیک پہنچن 3- مکمل ہوون

توڑ چڑھنا، (محا) مکمل ہونا، پورا ہونا

توڑ دا بھلا، (محا) 1- مُڈھوں گھتھا 2- بھٹکیا ہویا، وَنگی: 'کالی داس کجھ انت نہ اوگنا دا رب بخش لے توڑ دے بھلیاں نوں' (کالی داس)

توڑ دا ساتھ، (مذ) 1- عمر بھر دا ساتھ 2- منزل تیکر دا ساتھ

توڑ داسدّا، (مذ) موت دا بلاوا، موت دی آواز

توڑ داسدّا آون، (محا) موت دا سنیہا آ جانا، موت آون، ساہ مُکّن

توڑ داسدا آونا، (محا) ویکھو: توڑ داسدا آون

توڑ داسنگی، (مذ، صفت) 1- عمر بھر دا ساتھی 2- منزل تیک دا ساتھی

توڑ دالکھیا، (فم) قسمت دالکھیا، تقدیر دی گل

توڑ دی آ لگن، (محا) 1- مرن کنڈھے ہوون 2- موت دی فکر لگ جاون

توڑ دی آ لگنی، (محا) مرن کنڈھے ہونا، ونگی: 'ایہنوں توڑ دی آ لگی اے سامیلا' (با۔ڈھو)

توڑ دیاں جُدائیاں پینا، (محا) پکا وچھوڑا پے جانا، دھروں وچھوڑا پینا، ونگی: 'پائیاں رب جدائیاں توڑ دیاں نہیں پرت کے پھیر وصال ہویا'

توڑ دیون، (محا) 1- ٹوٹے کرن، چُور چُور کرن 2- جُدا جُدا کرن، الگ کرن، دکھ کرن 3- اُپا کرن

توڑسٹن، (محا) ویکھو: توڑ دیون

توڑ کرن، (محا) 1- اُپاء کرن 2- کسے دے داء نُوں رد کرن، سازش ناکام کرن

توڑ کے جواب دینا، (محا) بالکل نہ کرنا، رُکھا جواب دینا، ننگا چٹا جواب دینا

توڑ کے جواب دیون، (محا) ویکھو: توڑ کے جواب دینا

توڑ کے نکل جاون، (محا) کسے گھیرے یاں حلقے وچوں باہر نکل جاون، جیل وغیرہ نوں بھن کے نکل جاون

توڑ لاون، (محا) کنارے لاون، منزل تے اپڑاون، سرے لاون

توڑ لبھن، (محا) اُپاء لبھن، حل تلاش کرن، داڑ لبھن

توڑ لون، (محا) 1- بھن لون، لاہ لون 2- کسے نوں دوجے ولوں اپنے ول کر لون

توڑ لیاون، (محا) بھن لیاون، وڈھ لیاون

توڑ مروڑ، (فم) توڑ پھوڑ، بھن توڑ

توڑ مروڑ کرن، (محا) کسے چیز نوں ول دیون، مروڑن، کجھ دھڑ دہ کرن

توڑ نباہ، (محاورہ) اخیر تیک ساتھ دیون، وعدہ پورا کرن، وفا کرن

توڑ نبھاون، (محا) ویکھو: توڑ نباہ

توڑ نبھاؤ، (صفت) توڑ تیک نبھاون والا، پکا بیلی، وفادار

توڑ نہ چڑھن، (محا) 1- پورا نہ ہوون 2- منزل تک نہ اپڑن

توڑ وتوڑ، (فم) توڑ تیکر، اخیر تائیں

توڑ وتوڑ کرن، (محا) سارا کم کرن، اخیر تائیں کرن

توڑ وچھوڑ/توڑ وچھوڑا، (مذ) تعلق توڑنا، تعلق توڑن دا حکم

توڑ وچھوڑی، (مو) تعلق توڑنا

توڑ ونجاونا، (محا) خراب کرنا، ونگی: 'آ گئی صورت مکر اساڈے توڑ ونجاون والی'

تُوڑ: (مذ) 1- تُوڑی، بھوں 2- ردی، نکما، خراب

توڑا: (مذ) 1- بندوق دا فلیتا 2- رسّی دا ٹوٹا 3- فتیری 4- سنگیت وچ تال دی اوہ تھاں جتھے تان ٹُٹدی ہے 5- بھان، ریزگاری 6- پگ دے اُتلے ول اُتے لپٹی جاون والی سونے دی زنجیری، سر دا اِک گہنا 7- پیر دا اِک گہنا 8- گھاٹ، کمی، خسارہ 9- چھوٹی بوری، تھیلی،

جھولا10- تاوڑا، گھڑا

توڑا پھوڑا، (مذ) ویکھو: توڑ پھوڑ

توڑا جھاڑنا، (محا) 1۔ متھے مڑھنا، ذمے لاونا 2۔ جوش والی گل کر کے دل بھڑکاونا

توڑا جھڑنا، (محا) ہاسے مذاق دا نشانہ بننا

توڑا دسنا، (محا) مزاج کرنا، آکڑنا

توڑا دینا، (محا) آسرا دینا

توڑا دیئن، (محا) سہارا دین

توڑا مروڑی، (مو) کھچ دھرو، توڑن مروڑن دی حالت یاں عمل، بےچینی، چِنتا

توڑا وجنا، (محا) گیت دی تان ٹُٹنا

تُوڑاون: (مصدر) ٹھوک کے بھراون، نپ نپ کے بھراون

توڑٹا: (مذ) توری دی سکی ہوئی پھلی جیہڑی بی واسطے رکھی جاندی اے

توڑل: (صفت) توڑ دین والا

توڑلا: (مذ، صفت) آخری، انتہا تیک دا

توڑماں: (صفت) ویکھو: توڑواں

توڑن: (مصدر) 1- بھنّن، ٹوٹے ٹوٹے کرن 2- لاہون 3- الگ الگ کرن، وکھ کرن

توڑن جوڑن، (محا) 1- بناون سنوارن، کانٹ چھانٹ کرن 2-اپنے نال ملاون

توڑنا: (فعم) 1۔ توڑن توں اے، بھنّا، ٹوٹے ٹوٹے کرنا 2۔ بھان بھنّا 3۔ خلاف ورزی کرنی (اصول، قنون وغیرہ دا) 4۔ پھل نالوں لاہنا (پھل پھُل وغیرہ دا) 5۔ الگ کرنا 6۔ بھاء گھٹاونا 7۔ بند کرنا (محکمہ، فیکٹری وغیرہ)

تان توڑنا، (محا) گل مُکنا

تُوڑنا: (فعم) 1- ٹُن ٹُن کے بھرنا، ٹھوسنا، کوئی شے کسے شے وچ زور دے نال گھسیڑنا 2- بُرکی مُونہہ وچ ٹھوسنا

توڑُو: (مذ، صفت) توڑن والا، پھٹ پاون والا

توڑُو توڑ، (فم) 1- بھرپور، بھریا ہویا، نکو نک 2- اخیر تیک، مُڈھ توں اخیر، اخیر تائیں، توڑ تیکر 3- تنگ آیا ہویا

توڑواں: (مذ، صفت) 1۔ ٹُٹواں 2۔ کوارا

توڑواون: (مصدر) ویکھو: تُوڑواون

تُوڑواون: (مصدر) ٹھوک کے بھرواون، نپ نپ کے بھرواون

توڑوں: (فم) مُڈھ توں، مُڈھوں، ازلوں، پہلے دن توں، شروع توں، دُھروں

توڑھ: (مذ) کنک جو وغیرہ دے سٹیاں اُتے سخت والا حصہ، کسار، کسیر

توڑی: (فم) تک، تائیں، تیکر

توڑی: (مو) 1- مٹی دی ہانڈی، کُنی، دیگ 2-دیگ دا اِک تاء 3-سالن 4- تاڑی، تالی

توڑی دو ہتھیں وجدی اے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ لڑائی جھگڑا یاں پیار محبت دا اظہار اِک پاسیوں ای نہیں ہوندا تاں کہندے نیں

توڑیاں ویلا، (مذ) شام ویلا، ونگی: 'چار کو وجے دا وقت جدوں

توڑیاں اگ تے دھر دیاں ہن'

تَوڑی: (مو) تیوری، دل، وٹ، متھے دے وٹ

تُوڑی: (مو) کنک دی کٹی ہوئی ناڑ، کنک دا پھوک، کنک یاں جواں دے کترے ہوئے پتھے، کنک گاہن پچھوں دانے گڈ کے بچے چھلڑ اتے ککھ

تُوڑی پٹھا، (مذ) ویکھو: تُوڑی دانہ

تُوڑی دانہ، (مذ) ڈنگراں دا کھاجا، پٹھا دتھا

تُوڑی نُوں تنگڑ، اُڈائی نُوں چنگڑ تے جھگڑے نُوں رنگھڑ، (اکھا) تُوڑی تنگڑ وچ قابو رہندی تے اُڈائی دا کم چنگڑ چنگا کر لیندے نیں تے جد کہ لڑائی فساد وچ رنگھڑاں دی کوئی برابری نہیں کرسکدا

تُوڑی وچوں اِکو دانہ ٹوہی دا اے، (اکھا) تھوڑی چیز توں ای بہتی چیز دی اچھائی بُرائی دا اندازہ ہو جاندا اے

تُوڑی: (مو) تُوڑنا دا صیغہ ماضی، ٹھوسی، گھسیڑی

توڑے: (فم) 1- بھاویں، جے، پھیر وی، ہورنہیں تے 2- وکھرے، جُدا، علیحدہ 3- مُٹھے ہوئے، ونگی: 'توڑے عمر تاں لگ گئی' (نجم)، ونگی: 'توڑے بہتے روپ دسیون توڑے تھوڑے تھوڑے' (میاں محمد بخش)

توڑے: (مذ) 1- توڑا دی جمع، تھیلے، جھولے 2- پیراں دے گہنے، اِک زیور جو عورتاں پیراں وچ پاندیاں نیں 3- اشرفیاں

توڑے چڑھنے، (محا) رشوت مِلنی

توڑے دار، (مذ) اوہ بندوق جس نوں فلیتے نال اگ دِتی جاندی ہے

توڑے دا مُونہہ کھول دینا، (محا) کھلا دان پُن کرنا، کھلا خرچ کرنا

توڑے دا مُونہہ کھولھن، (محا) بخشش کرن، سخاوت کرن، فیاضی کرن

توڑے نا، (صفت) توڑے دا

توڑیاں: (مذ) ویکھو: توڑی

توڑیں: (فم) حرف جار، تک، جیویں

تُوز: (مو) اِک قسم دی رُکھ دی چھال جو لکھن دے کم آندی اے

توزک: (تر، مو) شان، شان وشوکت، ٹھاٹھ، ونگی: 'نبی پاک رسول مقبول کارن ساز ساز ساج توزک تلوین کیتے' (بوٹا)

توزکِ اصفیہ، (مو) اِک کتاب دا ناں جس وچ مہیار تے چندر بدن دا ذکر آوندا ہے

توزکِ بابری، (تر، مو) ویکھو: تُزکِ بابری

توزکِ جہانگیری، (تر، مو) ویکھو: تُزکِ جہانگیری

توزک مارن، (محا) وڈے وڈے دعوے کرنا

توزیع: (عر، مو) 1- پریشانی، پراگندگی 2- قانون 3- ونڈنا 4- حُلیے کا نقشہ 5- فصل دا لگان، جمع بندی، ونگی: 'دل دی کشت تے درداں دا ہل دے کے، توزیع فصل دی ستم ایجاد منگدے'

توس: (مو) ہوکنی، گھرکنی

توس دان/تُوس دان، (مذ) کارتوس رکھن دا تھیلا، کارتوس دان

توس: (مذ) انگریزی لفظ (Toast) توں بنیا ہویا، ڈبل روٹی دا کٹیا

ہویا پتلا ٹکڑا

توسا: (مذ، صفت) تسیا، تہایا، پیاسا، ونگی: 'اُبال توں توسی ہو کے منگیا گھٹ پانی دا'

توسا: (مذ) توشہ دا وگاڑ 1۔ سفر دا سامان 2۔ گھر دا نِک سُک، ونگی: 'پل وچ گئے خزانے لئے ڈنگ دا کول نہ توسا' (نل دمینتی)

توسان: (مصدر) ویکھو: توساون

توساون: (مصدر) 1۔ ہوکاون، گھر کاون 2۔ بہت تریہہ یاں گرمی لاون 3۔ بے چین کرن

توسڑے: (محا) توسے یاں توشے داوِگڑیا رُوپ

توسڑے اُڈاونا، (محا) نِکے نِکے ٹوک کرنا، ونگی: 'لیرو لیرو رضائی دے توسڑے اڈا کے'

توَسُّط: (عر، مذ) 1۔ وچ پوَن، واسطہ بنن 2۔ اعتدال، میانہ روی 3۔وسیلہ، ذریعہ

توسک: (مو) ویکھو: توشک، ونگی: 'توسک فرشی وچھائے بہاونی ہاں' (پورن بھگت)

توَسُّل: (عر، مذ) 1۔ وسیلہ لبھن، ذریعہ ڈھونڈن، کسے نوں وِچ پاون 2۔ وسیلہ، ذریعہ، وچولا 3۔ سفارش، شفاعت

تُوسلان: (مذ) تُوس دان، کارتوس رکھن والا تھیلا

تُوَسن: (مصدر) 1۔ ہوکن، گھرکن 2۔ بہت تریہہ گرمی لگن 3۔ بے چین ہوون

توسن: (مو) خاموشی، چپ چان

توسنا: (فل) گھر کنا، ہونکنا

تُوسنا: (فعم) 1۔ رج کے کھانا 2۔ بھرنا، ٹھنا

توسناں: (فا، مذ) توس دی جمع، گھوڑا، تُند تے سرکش گھوڑے، ونگی: 'کد اوہ رل سکدے نال توسناں دے توڑے لکھ تھوڑی موئے خرکترے'

توسواون: (مصدر) 1۔ ہوکواون، گھرکواون 2۔ بہت تریہہ یاں گرمی لواون 3۔ بے چین کراون

توسیع: (عر، مو) 1۔ کُھلا کرن، موکلا کرن 2۔ کُھلا پن، موکلا پن 3۔ کھلار، وادھا، ترقی، اضافہ، بڑھوتری

توش دان: (فا، مذ) 1۔ چمڑے دی اوہ تھیلی جس وچ سپاہی کارتوس رکھدے ہن 2۔ اوہ بھانڈا جس وچ سفرلئی خوراک رکھی جاندی ہے

توشا: (مذ) ویکھو: توشہ

توشک: (فا، مو) 1۔ گدا، بسترا، وچھونا، سوہنی تلائی 2۔ فرش

توشک خانہ، (مذ) توشہ خانہ، قیمتی شیواں رکھن والا کمرہ

توشہ: (فا، مذ) 1۔سفر دا کھانا 2۔ اوہ کھانا جیہڑا مُردے نال لے جاندے نیں تے دفن کرن مگروں گورکن یاں کسے غریب نوں دے دِتا جاندا اے، میت دا سامان 3۔ کسے بزرگ دے ناں دا پکا ہویا کھانا 4۔ رستے دا خرچ، سفرخرچ 5۔ اک طرحاں دی مٹھیائی 6۔ گھر دا سامان، نِک سُک، دستاں بھانڈے 7۔ مجازاً: اگلے جہان کم آون والی شے یعنی اعمال نامہ 8۔ بچیا کُھچیا، ورثہ

توشۂ آخرت، (محا) آخرت دا سامان مُراد دُنیا وِچ کیتے نیک عمل جیہڑے اگے کم آؤنے نیں

توشہ بناون، (محا) بہت عزیز رکھنا

توشیخ: (عر، مذ) شاعری دی اوہ صفت جس وچ شاعراں دے پہلے لفظاں دے پہلے حرفاں نوں ترتیب وار جوڑن نال کوئی ناں بن جاوے

توشیں: (مذ) راضی کر، خوش کر لے

توصیف: (عر، مو) 1- وصف بیان کرن، تعریف کرن، صفتاں کرن 2- ونگی: 'سبھ توصیفاں اوس حکم نوں جو تیہار سدا وے'

توضیح: (عر، مو) 1- کھول کے بیان کرن، تشریح کرن 2- تشریح، وضاحت 3- مال گزاری دا نقشہ

توغ: (تر) فوج دا نشان، ونگی: 'توغ نشان فیلاں دے جھلمن سازش مرداں تائیں' (یوسف زلیخا)

توف: (مو) توپ، بندوق

توف خانہ، (مذ) ویکھو: توپ خانہ

توفان: (فا، مذ) 1- شور، رولا 2- مجازاً: جھوٹھا الزام

تو فکی: (ج، مذ، صفت) 1- شکاری 2- توپچی، توپ چلاون والا

توفیق: (عر، مو) 1- موافق کرن، راس کرن 2- بندے دی خواہش دے موجب اللہ ولوں کسے کم دے ہوون دا سامان ہو جاون، خدا دی عنایت 3- ہمت، حوصلہ، استطاعت، حیثیت 4- رہبری، رہنمائی، ہدایت، ونگی: 'سچو ڈیکھ توفیق تنہاں دی کیڈی سولی سر سریاں لڑکاوندے نی' (سچل سرمست)

توفیق ہوون، (محا) ہمت ہوون، حوصلہ ہوون

توقع: (عر، مو) 1- آس، اُمید 2- بھروسا، ونگی: 'ہے توقع بہتی ساری آکھ نہیں کجھ سکدی' (میاں محمد بخش)

توقع رکھن، (محا) اُمید کرن، بھروسا کرن، تانگھ رکھن

توقع رہون، (محا) اُمید زندہ رہون، بھروسا قائم رہون

توقع ہوون، (محا) اُمید ہوون، آسرا ہوون، تانگھ ہوون

توقف: (عر، مذ) دیر کرنا، وقفہ کرنا

توقیر: (عر، مو) 1- مان، عزت 2- وقار

توک: (مو) آل اولاد، نسل، ٹبر ٹیر

توکا: (مذ) کپاہ نوں لگن والا کیڑا

تُوکر: (مو) ویکھو: توکڑ

توکڑ: (مو، صفت) 1- اوہ گاں یاں مجھ جو ستاں اٹھاں مہینیاں دی دُدھ دے رہی ہووے 2- دُدھ دیون لئی تیار گاں یاں مجھ

توگرو: (صفت) تن دا مجموعہ

توکل: (عر، مذ) رب اُتے بھروسا، رب دا آسرا رکھن دی صفت، خدا دا آسرا، صدق، سہارا، ونگی: 'صبر توکل کر کے رب تے عمر عزیز لنگھائی'

توکل تے بہہ رہوَن، (محا) 1- خدا تے بھروسا کرن، اپنے سارے کم اللہ تے چھڈن 2- ویلھیاں رہون، بیکار بیٹھن

توکل کرن، (محا) اللہ تے بھروسا کرن، صبر شکر کرن

توکلتُ علَی اللہ، (عر، فقرہ) ترجمہ: 'میں اللہ تے بھروسا کیتا'، دُنیاوی مال توں دِل ہٹا کے کسے معاملے نوں اللہ دے سپرد کردے وقت بولیا جاندا اے

توکلی: (مذ، صفت) اللہ پاک تے توکل (یقین) رکھن والا

رب توکلی، (فم) اتفاق نال، اچن چیتی

توکم: (مذ) 1- بدّل، میگھ 2- ہرا رنگ 3- نیل کنٹھ، للارن

تو کھ: (مو) اوہ تھاں جتھے تن پنڈاں دِیاں حدّاں آ کے ملدیاں نیں

تو کھا: (مذ) حد دا نشان، بُرجی، ٹھڈا

تو کھار: (مذ) گھوڑا، اسپ

تو کھا کھیر: (مو) اِک دوائی جیہڑی مُونہہ پک جان تے ورتی جاندی ہے

تو کھت: (مذ، صفت) مطمئن تے خوش کیتا ہویا بندہ

تو کھتا: (مو، صفت) تسلّی، ڈھاسنا، حوصلہ

تو کھلا: (مذ) ڈر، وہم، خوف، فکر، اندیشہ

تو کھن: (مو) صبر، سنتوکھ

تو کھن: (مصدر) خوش کرن، راضی کرن

تو کھنا: (فعم) راضی کرنا، خوش کرنا، مطمئن کرنا

تو کی: (فم) ایتکیں، ایس وار، ہُن دی واری

تو کی: (ضم) 1- تینوں، تہانوں 2- تہاڈی، تُساں دی

توگ: (ج، مذ) شتر مرغ دی قِسم دا اِک وڈّا پکھیرو، تغدار

توگل: (او) ویکھو: توگلا

تول: (حرف تشبیہ) وانگوں، طرحاں

تول: (فعم) 1- تولنا دا فعل امر/2- (مذ) باٹ، وٹّا 3- وزن، جوکھ 4- نظم وچ چھند دا وزن

تول تُلّن، (محا) فیصلہ ہونا

تول چاپ، (مذ) پیچے دا دُھنکھ، جس نال اوہ رُوں پنجدا ہے، دُھنکی، تاڑا

تول کرن، (محا) 1- وزن کرن، جاچن، پرکھن 2- اندازہ کرن، ٹیوالاون

تول لوَن، (محا) 1- پرکھ لون، اندازہ کرلوَن، حساب لالون 2- وزن کرلون

تول نہالی، (مو) بستر، توشک وغیرہ

تول ہولا ہونا، (محا) کسے دے مقابلے تے کمزور ہونا، ونگی: 'جو کدی تولورکاں دا ہولا ہوندا، ایہناں راواں توں پچھولے، ڈل مُجھیا نے والیاں جھوکاں کیوں کیتیاں نیں' (با۔ڈھو)

تول ہَولا ہوون، (محا) کسے دے مقابلے تے کمزور رہون، جوڑ برابر نہ ہوون

تول: (مو) 1- تھلّے وِچھاون دا گدیلا 2- ماپیاں ولوں دِھی نوں ویاہ سمے دِتا گیا بسترا جس وِچ سرہانہ، گدیلا اتے رضائی شامل ہوندے نیں، ونگی: 'بھن گوھوڑیاں دے تول وہانوں مینوں بھاندی رانجھے دی لوئی' 3- اِک قِسم دا چھوٹا رُکھ 4- جانوراں دی اِک بیماری

تول ہونا، (محا) ڈنگر دا مچل کے پانی وچ بیٹھنا

تول: (مذ) چھوٹی تھمی، ستون

تُول: (ج، مو) عروسی پلنگ تھلے بچھاون والی نہالی، گدا

تولا: (سن، صفت) 1- بارہ ماشے یاں 96 رتی دے برابر وزن 2- تولن والا

گھڑی وچ تولا گھڑی وچ ماسا ہونا، (محا) سبھا د احبٹ بدلدے رہنا

تولا: (مذ) 1- چوڑے مونہہ والی چاٹی 2- ڈھڈ 3- پلندا، گٹھ 4- مدھانی، دستہ

تولا بھرنا، (محا) بہتا کھانا

تولّا: (مذ،صفت) جنساں دی تُلائی کرن والا، پلّے دار

تِولا: (مذ) 1- اِک پنچھی، تلوا 2- بچیاں دی اک کھیڈ دا کھلاڑی

تِولا تولی، (مو) بچیاں دی اک کھیڈ

تُولا: (مذ، ج) مدھانی دا ڈنڈا، دَستہ

تُولباز: (مذ) 1- طبل باز دا وِگڑیا رُوپ 2- اِک چوڑے مُونہہ والا لسّی پانی پاوَن دا بھانڈا 3- اِک پتیلے دی شکل دا کانسی دا بھانڈا جو ویاہواں شادیاں سمے داج وِچ دِتا جاندا سی

تولّد: (عر، مذ) پیدا ہونا، پیدائش، جنم، وَنگی: 'ہاشم ویکھ تولد ہوندی آن دکھاں لڑ پھڑیا' (سسی ہاشم)

تولّد پاونا، (محا) جنم لینا، جنم دھارنا، وَنگی: 'کرن روایت ختم نبیاں جدوں تولد پایا' (گل)

تولُّد: (مذ) ویکھو: تولد، وَنگی: 'پر جس دن نبی تولد ہویا' (یوسف زلیخا)

تولڑھ: (مذ،صفت) آلکسی، نکھٹو

تولک: (مذ،صفت) 1- تولن والا 2- تولہ بھر

تولکا: (مو) تصویر بناون دی قلم

تولکا: (مذ) مٹی دا پیالہ

تولگ: (فم) تد تیک، اودوں تائیں

تولن: (مصدر) 1- ہتھیار چاون، وار کرن لگیاں ہتھیار اُگھرن یاں ہلاوَن 2- جوکھنا، وزن کرن، وَنگی: 'ناوُں لینا ہیں راجیاں رانیاں دا مُونہوں وڈّے پہاڑ تُوں تولنا ہیں' (احمد گجر)

تولنا: (فعم) 1- دُھرے نوں تیل دین لئی پہیے نوں کڈھ کے گڈی نوں کسے لکڑ دے سہارے ٹھہراونا 2- پہیے دے دُھرے وچ تیل دینا 3- تولنا، وزن کرنا 4- خوشامد کرنا

تولنی: (مو) 1- تولن دا کم 2- تکڑی وَنگی: 'گندا بہت ملھوک منہ جھوٹھڑے دا ایڈا جھوٹھ پہاڑ کیوں تولنی ہیں' (وارث شاہ)

تولو: (فم) ویکھو: تولگ

تولواں: (صفت) تولیا ہویا، تول مطابق، تول دے برابر

تولوں: (فم) تول توں، وزن توں، وزن نالوں

تولوں بھارا لہنا، (محا) مقابلے تے بھارا ہونا، وَنگی: گل آہندی اے ایہہ جیہڑا مان گھما اے، تولوں لہہ گیا بھارا' (بھا۔ ڈھو)

تولہ: (فا، مذ) 1- اِک وزن تے اوہدا وٹا جیہدے وچ باراں ماشے ہوندے نیں 2- چھٹا کی دا پنجواں حصہ

تولہ ماشہ، (مذ،صفت) 1- اجیہا بندہ جیہدا مزاج پل وچ کجھ تے پل وچ کجھ ہوندا ہووے 2- نازک مزاج 3- بھوراٹو

تولّھا: (مذ) 1- دریا پار کرن لئی سلواڑھ دا بنایا ہویا بیڑی ورگا ٹوکرا، ٹلہ 2- خدشہ، ڈر

تولی: (مو) تصویر بناوَن دی قلم

تولی تولی: (فم) اُتاولی دا وِگڑیا رُوپ، کاھلی کاھلی، چھیتی چھیتی

تولی: (مو) 1- چاٹی، کُنّی، ہانڈی 2- کپاہ، رُوں 3- نیل دا پودا

تولی: (مذ،صفت) 1۔ تولن والا 2۔ توپ دا وزن ٹھیک کر کے نشانے تے شُست بنھن والا توپچی

تولے: (فعم) 1- تولن توں فعل امر 2- ہلاوے، اُگھرے، وَنگی: 'تُوہے تُوہے گھل کھپرا تولے' (نجم)

تولے: (مذ) تولہ دی جمع

تولے ماسے دا فرق نہ ہونا، (محا) سِہاء دا جھٹ بدلدے رہنا

تولے ماشے دا فرق نہ ہوون، (محا) بالکل ای فرق نہ ہوون، اِکو جیہا ہوون

تولے ماشے دا فرق ہوون، (محا) معمولی جیہا فرق ہوون، تھوڑا فرق ہوون

تولیاں ماسیاں تے ہونا، (محا) ویکھو: تولیاں ماسیاں تے ہونا

تولیاں ماسیاں تے ہوون، (محا) مرن کنارے ہوون، آخری ساہواں تے ہوون، وَنگی: 'ساڈے تن من دیہہ میں فدا کیتی، انت ہوئی ہے تولیا ماسیاں تے'

تولیا: (مذ، صفت) تولیا ہویا، جوکھیا ہویا

تولیا مِنیا، (مذ، صفت) 1- ڈھکواں، پُورا 2- پُورا جوکھیا ہویا 3- جانچیا پرکھیا ہویا

تولیا: (مذ) گھوڑے دی اِک قسم، وَنگی: 'گھر بابل دے گھوڑیاں سبھے راتب خور نیلے کلے تولیے محض کلیہری موز'

تولیا: (مذ) انگریزی لفظ 'Towel' دا پنجابی رُوپ، جسم پُونجھن والا موٹا بُردار کپڑا، پرنا، انگوچھا

تَولید: (عر، مو) 1- جنن، جمن، پیدا کرن 2- جموان 3- جنم، پیدائش

توم: (مو) دھوم دا وِگڑیا رُوپ، دُھم دھام

توم تڑاک/توم تڑاکھ، (فم) شان وشوکت، ٹھاٹھ باٹھ، گج وج

تُوم تڑاکے، (فم) دُھم دھڑاکے نال، شور شرابے نال، شان و شوکت نال، گج وج کے

توما/توماں: (مذ) ویکھو: تُونبا

تُومبا: (پو، مو) 1- کدو دا خول جیہڑا پان لیاون لئی ورتیا جاندا اے 2- کھوکھلا کدو، کھوکھلی شے 3- کوڑی، پھِکّی شے 4- اِک ساز دا ناں، تُونبا

تُومبی: (مو) ویکھو: تُومبا

تومبے: (مذ) تُومبا دی جمع

تومر: (مذ، صفت) 1- کوڑا تُمّا 2- راجپوتاں دا اک شاہی خاندان جس دا راج ہندوستان وِچ اٹھویں توں بارھویں صدی تک رہیا 3- نیزہ، برچھا

تُومری/تومبڑی: (مو) 1- اک طرحاں دا کدو جو کھنگھ دی دوا ہے 2- تومبڑی

تُومڑا: (مذ) 1- کدو دی ایک قسم 2- کدو سُکا کے بنایا ہویا فقیراں دا اک بھانڈا، ٹھوٹھا 3- تُونبا

تومن: (مو) تُمن، اِک قبیلہ

تون/تونی: (مو) 1- مُنیا ہویا آٹا 2- پرات 3- تندور وِچ اِک واری لائیاں روٹیاں، پور 4- لکڑی دا چوکونہ بھڑولا، جھچھ دے علاقے وِچ ایہہ چھے لتّاں والا بنایا جاندا اے

تون پاٹنا، (محا) ویاہ پچھوں کُڑی دا سوہرے گھر چلے جانا

تون دا لک توڑنا، (محا) بہت زیادہ روٹیاں کھانا، وَنگی: 'جیہناں نام دے آسرے جیونا اے اوہناں تون دا لک توڑنائی' (کالی داس)

تون دینا، (محا) آٹے نوں مُکّی دینا

تون مُکنا، (محا) دانہ پانی ختم ہو جانا

تون: (مو) طاعون دا وِگڑیا رُوپ، پُرانے سمیاں دی اِک خطرناک متعدی بیماری جیہدے کارن لکھاں لوکاں دی موت ہو جاندی سی

توّن: (مُل، مذ) اوہ آٹا جو سویرے گھر دے اِک ویلے دے یاں سارے دِن دے خرچ لئی پیسیا گیا ہووے

تِون: (ج، صفت) 1- نمکین شے 2- کلر کھادی بھوئیں

توتا: (ہند، مذ) طوطا، مِٹھو، اِک خوش رنگ مشہور پرندہ جیہدے پر ہرے، چُنجھ لال تے گل وِچ سُرخ دھاری ہوندی اے تے بعض طوطے اِک دوگلاں دی سِکھ لیندے نیں

توّتا: (مذ) 1- گھسیٹن دا عمل 2- جھگڑا، فساد، پٹنا

توُتا: (فعم) تاوَنا، گرم کرنا، سیک دینا

توّتا ڈاہون، (محا) 1- دھکا کرن، زبردستی کرن 2- مُداخلت کرن، دخل اندازی کرن

تِوتا: (مذ، صفت) تِن گُنا

تُوتا: (فل) 1۔ گاں مجھ وغیرہ دا پھل سُٹ دینا 2۔ حمل ضائع ہو جانا، کچا ڈِگ پینا

تُوتا جانا، (محا) ویکھو: تُوتا

تُوتا: (فعم) ٹھٹنا، نپ کے بھرنا

توتاں: (مو) ویکھو: تون

توتاں توڑنا، (محا) بہت کھانا

تُونب: (مو) تُنبھن دا کم، تُنبائی

تُونبا: (مذ) 1- کھپرا، کشکول، فقیراں دا گڑوی طرحاں دا اِک بھانڈا 2- اِک ساز دا ناں 3- رُوں وغیرہ دا تِنکا جیہا ٹوٹا، تنبیا ہویا، نکا ٹوٹا، لیر 4- کدو دی نسل دا اِک پھل، گھیا کدو 5- تبکا، قطرہ 6- اُنن تُنبن والا اِک لکڑ دا پھٹا جس دے اِک پاسے آمنے ساہمنے دساں بارھاں سِنگاں دیاں دو قطاراں گڈیاں ہویاں ہوندیاں نیں 7- ڈھڈ 8- گاواں دا اِک روگ 9- تُنبھن والا، تُنبائی دا کم کرن والا

تُونبا بُڑھکنا، (محا) موج میلا ہونا

تُونبا بھرنا، (محا) ڈھڈ بھرنا

تُونبا پھڑنا، (محا) فقیر ہونا

تُونبا تُونبا کرکے، (فم) ذرا ذرا کر کے، ٹوٹا ٹوٹا کر کے، پھوہا پھوہا کر کے

تُونبا کُو، (صفت) بہت تھوڑا، ذرا کُو

تُونبے اُڈاونا، (محا) تباہ کرنا

تُونبار: (مذ) عربی لفظ طومار دا وگاڑ 1- لمّی کہانی، بہت لمّی تفصیل وِچ جاون دا عمل 2- ڈھگ ڈھیر

تُونبری: (مو) ویکھو: تونبی

تُونبڑ: (مذ) ویکھو: تونبڑا

تُونبڑا: (مذ) 1۔ تُونبا 2۔ سِر 3۔ چہرہ

تُونبڑی: (مو) 1۔ تُونبی 2۔ پنڈے اُتے لاون والا پیالا

تُونبڑی تُمبھن، (محا) خراب حالت بنانا

تُونبڑیا: (مذ، صفت) 1- تھوتھنی والا 2- مگرمچھ، گھڑیال

تُونبی: (مو) چھوٹا تونبا، تُونبی

تُونبی ہتھ وِچ پھڑن، (محا) فقیری اختیار کرن، گداگر بنن

ٹُو نے: (مذ) ٹُو نا دی جمع

ٹُو نے اُڈ جاون، (محا) پھیتی پھیتی ہوون، تباہ ہوون

ٹُونبیا: (مذ) ٹُنّی ہوئی رُوں دا سُوتر

تونجا: (صفت) ویکھو: ترونجا

توند: (مو) اگے ودھیا ہویا ڈھڈ، گوگڑ

توندل: (مذ، صفت) ڈھڈل، وڈی گوگڑی والا، پھلّے ہوئے ڈھڈ والا

توندی: (مو) 1۔ گرمی، گرمی دی رُت 2۔ دھُنّی

توندیل: (صفت) توندل، وڈے ڈھڈ والا، ڈھڈل

تونس: (مذ) اِک قسم دا چٹے رنگ دا رُکھ

تونس: (مو) 1۔ گھڑی گھڑی تریہہ لگنا 2۔ بہت گرمی 3۔ تکڑی

تونسا: (مذ) گرمی پاروں ہوون والی اِک بیماری دا ناں، سرسام

تونسنا: (فل) 1۔ بہت تریہہ یاں گرمی لگنی 2۔ بے چین ہونا 3۔ بہت گرمی کارن جانور دا ہونکنا

تونکن: (مصدر) ترونکن، چھڑکن، چھٹا لاون

تونگ: (مذ) کھجور دے پتیاں دا بنیا ہویا اِک خاص قسم دا ٹوکرا، سرکنڈیاں نال بنائی جاون والی ٹوکری یاں ٹوکرا

تونگر: (فا، صفت) 1۔ امیر، مالدار 2۔ خوش حال، ونگی: 'جتھے ہون دنیا والے بہت تونگر بھارے (گل)

تونگری: (مو) 1۔ امیری، دولت 2۔ خوش حالی، سکون، اطمینان

تونتا: (مذ) وِچلی تھاں، مرکز

تُونہہ: (ضم) 1۔ تینوں 2۔ ٹُوں

تونھ: (مذ) مقعد دا سرا، وِٹھ دا باہرلا پاسا

تونی: (مو) 1۔ تاوَنی، چھترول، مار کٹائی، جھاڑ جھمب 2۔ گرمی، تاء 3۔ مُرڑھکا، پسینہ 4۔ تون دی تصغیر، اِک تون دیاں روٹیاں لاون لئی تایا ہویا تندور 5۔ کھاون دی میز

تونی تانا، (محا) تنگ کرنا

تونی تائی رکھنا، (محا) دُکھاں دی اگ بالی رکھنا

تَونی چاڑھن، (محا) 1۔ چھترول کرن، مار کٹائی کرن، جھاڑ جھمب کرن 2۔ وکھت پاون، تنگ کرن

تونی چاڑھنا (محا) مار کٹائی کرنا

تَونی لاون، (محا) بہت مارن کُٹن

تونوتونی، (فم) مُڑھکو مُڑھکی

تونی: (مذ، صفت) پِٹھلے پاسے جُتیا ہویا بلدیاں ڈھگا

ٹُونی: (مو) اوہ مجھ یاں گاں جیہدا حمل ضائع ہو جاوے

تونے: (مذ) تونا دی جمع، منت ترلے، ہاڑے

توں: (فم) 1۔ اُتوں، بدلے وِچ 2۔ کولوں، پاسوں، تھوں، نالوں

تُوں: (اعوان) تاں، تد، فیر

ٹُوں: (ضم) ٹُوں، تُسیں، سامنے موجود بندے ٹُوں مخاطب کرن لئی بولیا جاون والا لفظ

ٹُوں ای/ٹُوں اِیں، (فم) ٹُوں ہی، صرف ٹُوں

ٹُوں ای ٹُوں ای پکارن، (محا) 1۔ اللہ نوں یاد کرن، اللہ تعالیٰ نوں ای سبھ کجھ جانن

ٹُوں پائی تے میں بُجھی کانی اکھ نہ رہندی گجھی، (اکھا) جدوں کسے دی گُجھے عمل نال کہی گل نوں بُجھ لیا جاوے اودوں

کہندے نیں

ٹوں تاں، (مو) ٹوٹکار، لڑائی جھگڑا، فساد

ٹوں تاں رچنا، (محا) گستاخی نال بولنا، ٹوں ٹوں مَیں مَیں کرنا

ٹوں تڑاک کرن، (مو) لڑن جھگڑن، ٹوں تکار کرن، گالھ مندا کرن، آکڑن پھاکڑن

ٹوں تڑک، (مو) ٹوں ٹوں مَیں مَیں، لڑائی جھگڑا، گالھ گلوچ

ٹوں تِکار، (مو) ٹوٹکار، جھگڑا، بحث تکرار، مندا بول

ٹوں ٹوں کرنا، (محا) گستاخی یاں بدتمیزی نال بولنا

ٹوں ٹوں مَیں مَیں، (مو) 1۔ لڑائی جھگڑا 2۔ نرادری وجھوں بولیا لفظ

ٹوں ٹوں مَیں مَیں ہوون، (محا) لڑائی جھگڑا ہوون، ٹوں تکار ہوون، تکرار ہوون

ٹوں درانی میں جٹھانی، تیرے اگے نہ میرے پانی، (اکھا) جدوں دووَیں زنانیاں کنگال ہون تاں آکھدیاں ہن

ٹوں سوئی روہے نال میں چکی چھوٹے نال، (اکھا) جد کوئی دُھتکارن تے وی پیار کرے تاں کہندے نیں

ٹوں کون تے میں کون، (اکھا) جدوں کوئی کم کڈھ کے احسان بُھل جاوے اودوں کہندے نیں

ٹوں کون، میں اگوں والی، (اکھا) اُلٹا چور کوتوال نوں ڈانٹے

ٹوں کون میں خواہ مخواہ، (اکھا) کسے دی ان چاہی یاں ان سدی مداخلت بارے ورتیا جاندا ہے، جیویں کہ: 'سدّی نہ بلائی میں لاڑے دی تائی'

ٹوں کیوں رونیے رنگھڑ دی مائے رون گے اوہ جیہناں لڑ لائے، (اکھا) جدوں ایہہ دسنا ہووے کہ جیہناں دے ذمے کم ہے اوہ آپ اوکھے ہو کے کرن گے اودوں کہندے نیں

ٹوں مینوں تے میں تینوں، (اکھا) جدوں کوئی جس طرحاں دا سلوک کسے نال کرے دُوجا وی جواب وِچ اوسے طرحاں کرے اودوں کہندے نیں

ٹوں میں لوک، (محا) غیر لوک، غیر متعلقہ

ٹوں وی رانی میں وی رانی کون بھرے گا پانی، (اکھا) جدوں دووَیں پاسے برابر دے ہون اتے کم کرن لئی کوئی وی تیار نہ ہووے اودوں کہندے نیں

ٹوں ہاں، (ضم) ٹوں ہی

ٹوں ہی، (ضم) صرف ٹوں

تُوَاوَن: (مصدر) ٹھونساون، ٹُنّاون

تُوَل: (مو) اوہ مجھ گاں جیہنوں پھل سُٹن دی بیماری ہووے، تڑوِل

تُوَن: (مصدر) ٹھونسن، ٹُنّن، نپ کے بھرن

تُوَن: (مصدر) تڑوون، مجھ گاں دا کچا پھل سُٹن

توہ: (مذ) جوں، چولاں، کنک وغیرہ دا چھلڑ

توہ بھوہ، (مو، صفت) چھان بُورا، اُرلم پُرلم رڑی، بےکار چیز

توہ: (مذ) کُتے نوں سدن دی آواز

توہ پھٹ، (مو، صفت) توئے لعنت، ملامت، پھٹکار، گالھ مندا

توہ توہ، (مو) کُتے نوں بلاون دی آواز

توہ توہ کرن، (محا) 1- کسے نوں مندا بولن، توئے لعنت کرن، بے عزتی کرن 2- کُتے نوں بلاون

توہ توہ کرنا، (محا) 1- لعنت ملامت کرنا 2- بے عزتی کرنا، مذمت کرنا 3- ناراضگی نال سدنا

توہ ناس، (مذ) تباہی، بربادی، ناس

توہ ناس کرن، (محا) بربادی کرن، تباہی لاہون، ناس مارن، خراب کرن، وگاڑن

توہ ناس ہوون، (محا) تباہی ہوون، بربادی ہوون، ناس وجن، وِگڑن

توہ: (مذ) ویکھو: توہا

توہ: (ضم) 1- تجھ، تیں، وِنگی: 'توہ اگے بن مول وکاواں' (پنجابی باراں ماہے) 2- تینوں

توہا: (مذ) 1- جوں یاں دھان دی چھل 2- کپاہ دی پھٹی، لیکھ

توہاڑا: (پو، فم) تہاڈا، آپ دا، تیرا

توہاں: (ضم) تُوں، تُساں، تُوں آپ، تُسیں

توہلوں: (مذ، صفت) پیٹو، ڈھڈل، وڈے ڈھڈ والا

توہم: (عر، مذ) 1- وہم وِچ پَون یاں پاون 2- وہم، گمان، شک

توہمت: (مو) ویکھو: تہمت

توہمتی: (صفت) ویکھو: تہمتی

توہنڈا: (ضم) تیرا

توہنڈی: (ضم) تیری

تُوہی: (ضم) توں ہی

توہی: (ضم) 1- تینوں، تہانوں، تُساں نُوں 2- تیرے وچ

توہی: (مو) لیکھ

توہی: (مو) 1- کُتے نوں بُلاون لئی مُونہہ وِچوں کڈھی ہوئی آواز 2- بدنامی، ذلت، خواری

توہی توہی کرن، (محا) 1- توئے لعنت کرن، کُھنب ٹھپن 2- نندن، رڈ کرن 3- بدنامی کرن، بھنڈن 4- کُتے نوں بلاون

توہی توہی ہوون، (محا) 1- لعنت ملامت ہوون 2- بدنامی ہوون، بے عزتی ہوون

تُوہے: (ضم) تیرا

توہے: (ضم) تُوں

توہے: (ندائیہ) 1- کُتے نُوں بُلاون دی آواز 2- لعنت ملامت

توہے توہے، (مو) کُتے نوں سدن دی آواز 2- لعنت

توہے لعنت، (مو) لعنت ملامت، توئے لعنت، گالھ مندا، لعن طعن، پھٹکار

توہے لعنت کرن، (محا) لعن طعن کرن، کُھنب ٹھپن، گال مندا کرن

توہے لعنت ہوون، (محا) لعن طعن ہوون، کُھنب ٹھپچن، گال مندا ہوون

توہین: (عر، مو) 1- لاہ پاہ کرن، بے عزتی کرن، ذلیل کرن 2- ہتک، ذلت

توہیں: (ضم) توں ہی

توہیں دا، (فم) تہاڈا، تیرا، تُساں دا

توہیں نُوں، (ضم) تہانوں، تساں نوں

تُوہیوں: (ضم) تُوں ای، آپ ای

تُوہیئں: (ضم) تُوں ای، تُوں

توءِ: (مذ) پانی

توئی: (مو) 1- مکئی، جوں وغیرہ دی دھرتی وِچ نکل رہی کونپل 2- چولی دی چھاتی اُتے وکھرے رنگ دی لائی ہوئی ٹاکی 3- پانی وِچ رنگ گھول کے بنایا اوہ مصالحہ جو پوچا پھیرن پچھوں کندھاں تے حاشیہ کڈھن دے کم آوندا ہے، پوچا

توئی: (ندائیہ) کُتیاں نوں بلاون دی آواز

توئی توئی، (ندائیہ) کُتیاں نوں بلاون دی آواز

توئی توئی کرنا، (محا) درکارن، ہِتدیا کرنا

توئی: (صفت) 1- اوہ بھوئیں جو توگی ہووے، بھوئیں وچ بیجی فصل وچوں کونپلاں دا پھُٹ پینا 2- کِل برچھی وغیرہ دی نوک

توئی: (ضم) تاں ہی، تدے ہی، تاں ہی

تُوئی: (پو، ضم) توں ہی، تُسی، تینوں

تُوئی تُوئی پکارنا، (محا) رب نوں ای سبھ کجھ منا، میں نوں مٹا دینا

توئے: (مذ) پانی

توئے: (ضم) تینوں

توئے: (ندائیہ) توہے دا وگاڑ...... 1- کُتے نوں بلاون دی آواز 2- لعنت

توئے لعنت، (مو) لاہ پاہ، بے عزتی، پھٹکار

توئے لعنت کرن، (محا) جھاڑ جھنب کرن، لاہ پاہ کرن، کھنب ٹھپّن

توئے لعنت ہوون، (محا) جھاڑ جھنب ہوون، لاہ پاہ ہوون، کھنب ٹھپیجن

تُوئے: (ضم) تینوں، تُساں نوں

تُوئیوں: (ضم) تُوں ہی

توی: (مو) 1- اِک قسم دا وڈّا توا جیھدے اُتے اک وقت وِچ پنج ست روٹیاں پک سکن 2- لوہے دی پتلی کڑاہی جس وِچ جلیبیاں وغیرہ تلیاں جاندیاں نیں 3- ولایتی ہل یاں سہاگے وِچ ورتی جان والی چکری جس نال بھوں توڑی جاندی ہے 4- گھُمیار دا بنیا ہویا مٹی دا توا جیھدے تے مکئی دے آٹے دی روٹی پکاندے نیں جس دا استعمال ہُن کدھرے کدھرے پنڈاں وِچ رہ گیا اے، جموں دے علاقے دی اِک ندی

توی دی مصری، (مو) اوہ مصری جو لوہے دے وڈے تھالاں وِچ رکھ کے جمائی جاندی ہے

توے: (مذ) ویکھو: توا

توے تے آکے رب دی مار، (اکھا) جدوں کوئی منکھ کم پین ویلے لارا لائی رکھے تاں آکھیا جاندا اے

توے دا تپن، (محا) 1- توے دا گرم ہوون 2- چنگے دِن آون، روٹی پکن، خوش حالی آون

توے داٹھ، (مذ، صفت) تھلیوں چوڑے بھُے دی قسم

توے دا ہسّن، (محا) 1- روٹیاں پکن مگروں توے دے پچھے پاسے چنگاریاں دا بھُکھن، توے اُتے تارے بنن 2- چنگے دِن

آ جاون، خوشحالی ہوون 3- مجازاً...... کالے بندے دا ہسّن

توے دی تیری تے ہتھ دی میری، (اکھا) 1- بہت زیادہ خود غرض بندے بارے کہندے نیں

توے دی روٹی، (فت) 1- اوہ روٹی جیہڑی توے تے پکائی ہووے 2- توے اُتے پکدی ہوئی روٹی

توے دے تارے، (مذ) روٹیاں پکاؤن مگروں چُلھیوں چکے ہوئے توے دے اُتے بنن بُجھن والیاں چنگاریاں جیہناں نوں نیک شگون سمجھیا جاندا اے

توے رنگا، (مذ،صفت) توے دے رنگ ورگا، کالا، سیاہ، کالا

توے سُہاگے اِکو وَت، (اکھا) جدوں دوضروری کم اِکو ویلے سر آ پَین تدوں کہندے نیں

مٹی دے توے چاڑھنا، (محا) تباہی مچاونا

توے: (ضمر) تونا دا فعل، امر ہلاوے، اُگھرے

تویا: (مذ) 1- پانی 2- توکھا، حد دا نشان، بُرجی 3- پتیلے یاں ہانڈی نُوں کالے ہون توں بچاون لئی کیتا گیا لیپ

تُویا: (مذ) پورے دِناں توں پہلوں حمل ڈِگنا

سُوئے نالوں تُویا بھیڑا، (اکھا) بچہ جنن نالوں حمل ضائع ہو جاون وچ ودھیریاں تکلیفاں ہوندیاں نیں

تویت: (مذ) 1- عربی لفظ 'تعویذ' دا وگاڑ اے، بعضیاں مرضاں، بدنظریاں دے اُپاء یاں کسے چنگے بھیڑے مقصد نُوں حاصل کرن لئی کسے پیر فقیر کولوں لکھوایا ہویا کاغذ جیہڑا عموماً چم چاندی سونے یاں پتل وغیرہ وچ مڑھا کے گل پاندے نیں یاں ڈولے نال بنھ لیندے نیں 2- سونے یاں چاندی دا اِک چھوٹا گہنا

تویت دھاگا، (فم) ٹُونے وجھوں پایا تعویذ یاں گنڈا

تویت کھول پلانا، (محا) جادُو ٹونا کرنا، کسے تے اثر پاونا، ونگی: 'جادو گھت کے موہ یائی پوایا ای گھول تویت نوں' (با۔ ڈھو)

سُک کے تویت ہو جانا، (محا) بہت لِسّا ہو جانا

تویتڑ: (صفت) جیہنے تعویذ پایا ہووے

تویتڑی: (مو) چھوٹا تویت، سونے دا نِکّا تعویز، نِکّے ایانے دے گلے دی تویتڑی، ونگی: 'گل دے وچ تویتڑیاں پا سینہ کڈھ وکھاون'

تِویتڑیاں: (مو) تویتڑی دی جمع، تِویت دی تصغیر، گل یاں ڈولے دا گہنا، ونگی: 'بنھ بانہیں دیہاڑی وتے آہر تویتڑیاں' (نجم)

تویتل: (صفت) جیہنے تعویذ پایا ہووے، تویتڑ

تویتی: (مو) چھوٹا تویت

تویتیا: (مذ) تویت بناون والا

تویتیں: (مذ) تویت توں، تعویذ

تویج: (مذ) ویکھو: تویت

تویجی: (مو،صفت) ہُنر مند، کلاکار

تویلا: (مذ) 1- طویلا دا وگاڑ، اصطبل، ڈنگراں دا واڑہ 2- تھاں، استھان

تویں: (حرفِ تشبیہ) اوس طرحاں، اوویں

جیویں تویں، (فم) جس طرحاں وی

تویہ: (مذ) پانی

تِویہا/تویوو: (صفت) اوہو جیہا، تیہو جیہا

ت ...... ہ

تہ: (فا، مو) 1۔ بھن، شکن 2۔ کپڑے وغیرہ دا لپیٹ، کپڑے دا اکہرا حصہ 3۔کسے چیز دا موٹائی دا پھیلاؤ جو کسے ہور چیز دے اُتے ہووے، پرت، باریک، پردہ، جھلی ورق 4۔ تھلا، پیندا، ہیٹھلا، حصہ 5۔تل 6۔ سطح 7۔ تھاہ، ڈُونگھیائی 8۔ کپڑے یاں کاغذ دی تہہ، کریز

تہ بار کرنا، (محا) تباہ کر دینا، ہیٹھلی اُتے لیا دینا، ونگی: 'کر دیساں تہ بار ولایت، قلزم ملک لٹائے' (سیف)

تہ بازاری، (فا، مو) اوہ ٹیکس جو بازار وچ پھیر کے یاں پڑی وغیرہ تے بیٹھ کے مال ویچن والیاں توں وصول کیتا جاندا ہے

تہ بند، (فا، مذ) دھوتی، تریڑ دی لُنگی

تہ بندی، (فا، مو) 1۔ اصل رنگ دین توں پہلاں کپڑے نوں دِتا گیا اوہ رنگ جیہدے سببوں اصلی رنگ پکا ہو کے چڑھدا اے 2۔ کتاب دی جُز بندی

تہ پاون، (محا) کسے گل دا بھیت پاون، اصل حقیقت لبھ لَون

تہ پیچ، (فا، مو) پلڑی دے تھلّے والا کپڑا یاں ٹوپی

تہ توڑ، (مذ، صفت) 1۔ تہ توڑن والا 2۔ زور دا (مینہہ) 3۔ پرونٹھا، جس دی تہہ وِچ گھیو لایا جاندا ہے اتے پک کے جس دیاں تہواں ٹُٹ جاندیاں نیں

تہ توڑن، (محا) 1۔ صفایا کر دیون، بہاری پھیر دیون 2۔ رج کے کھاون، ہر شے چٹ کر جاون

تہ تہ، (پو، مو) مہمل گل، گڈ مڈ گل

تہ تیغ کرن، (محا) تلوار نال قتلام کرن

تہ تیغ کرنا، (محا) قتل کرنا

تہ تیغ ہوون، (محا) تلوار نال قتلام ہوون

تہ تیک پہنچنا، (محا) کسے گل دی اصل وجہ یاں سٹے نوں لبھنا

تہ ٹُٹ جاون، (محا) 1۔ اڑی نکل جاون، غریب ہو جاون 2۔ بھان پے جاون، وٹ پے جاون، خراب ہو جاون

تہ ٹُٹن، (محا) ویکھو: تہ ٹُٹ جاون

تہ جماون، (محا) 1۔ ہیٹھ اُپر رکھن، پرت اُتے پرت رکھن 2۔ رج کے کھاون، دبا کے کھاون

تہ جماونا، (محا) ویکھو: تہ جماون

تہ جمن، (محا) 1۔ کسے مائع شے دا ہیٹھلا حصہ جم جاون 2۔ رج جاون

تہ خانہ، (فا، مذ) دھرتی دے پدھر توں ہیٹھاں بنیا کمرہ، زمین دے ہیٹھاں بنیا ہویا مکان، ڈیرہ، بھورا

تہ دار، (فا، صفت) 1۔ تہاں والا، پکا، پکیاں بنیاداں والا 2۔ مختلف پرتاں والا، پہلو دار، پیچیدہ 3۔ ڈُونگھا، گہرا، اتھاہ

تہ داری، (فا، مو) 1۔ ڈُونگھیائی، گہرا پن 2۔ پیچیدگی، بہتیاں پرتاں ہون دی صورت

تہ درج، (فا، مذ) بالکل نواں (خاص کر کے کپڑا)

تہ دِل نال، (فم) سچے دل نال، بہت ای خلوص نال، دِلوں

تہ دِلی، (فا، مو) خلوص، صاف نیتی

تہ دی گل، (مو) اصل گل، وِچلی گل، حقیقت، بھیت

تہ دینا، (محا) 1۔ سیون والے کپڑے دے وچکار اک وادھو کپڑا ایس لئی دینا کہ اوہ کپڑا ذرا کُو سخت یاں کرڑا ہو جاوے 2۔ پرت چڑھاون

تہ کڈھن، (محا) کُنہہ لبھ لَون، حقیقت نوں پالَون، وچلی گل سمجھ لَون

تہ کرن، (محا) 1۔ بھن پاون، چنگی طرحاں بٹھاون 2۔ سلیقے نال گُنجن 3۔ اِکو جیہا کرن، برابر کرن، ہموار کرن

تہ کرنا، (محا) 1۔ کسے چیز نوں دُوہرا، تہرا، چوہرا وغیرہ کرنا

تہ لاون، (محا) 1۔ کپڑے نوں چنگی طرحاں لپیٹن، اِستری کرن 2۔ چیزاں نوں ہیٹھ اُتے سلیقہ نال رکھن

تہ لیاونا، (محا) تہہ نال تہہ جوڑنا

تہ نشین، (فا، صفت) 1۔ تہہ وِچ بیٹھن والا 2۔ دل یاں ذہن وچ اُتر جان والا 3۔ گار، تلچھٹ

تہ نوں پاونا، (محا) تہہ تیک پہنچنا، کسے راز دا پتا لا لینا، معاملے دی سمجھ آ جانا

تہ وبالا، (فا، صفت) 1۔ہیٹھ اُپر 2۔ اُلٹ پلٹ، تباہ، برباد 3۔ چوڑ چپٹ، چوپٹ

تہ: (فم) ویکھو: تہاں

تِہ: (مو) 1۔ تریہہ 2۔ طلب، خواہش 3۔ پیار، محبت

تہا: (ضم) تیرا، تُہاڈا، تُساں دا

تہا: (مو) تِرکھا، تریہہ، پیاس

تہا/ تہاں: (فم) ویکھو: تساں

تہا: (حرف تشبیہ) تیہا، اوہو جیہا

تُہا: (مذ) 1۔ رُوں دا پھمبا 2۔ کپاہ دی پھُٹی 3۔ لیکھ

تہا تہا: (حرف صوت) 1۔ ڈھگیاں نوں ہکّن سے بولدے نیں 2۔ ورتوں وِچ نہ لیاون

تُہاتھوں: (ضم) تہاڈے کولوں، تُساں کولوں

تُہاتھیں: (ضم) ویکھو: تہاتھوں

تہاجن: (صفت) تہاجو دی مؤنث

تہاجو: (صفت) تیجی وار ویاہیا ہویا، تیجی وار ویاہیا بندہ

تِہاجواں: (مذ، صفت) تِن منزلہ

تُہاڈا: (ضم) تُہاڈا، تُساں دا، آپ دا

تہاڈا آون سر متھے اُتے، (اکھا) اکھڑ یاں پیار محبت والے بندے دی گل دے جواب وچ آکھدے نیں کہ تہاڈی گل یاں کم توں کون انکار کر سکدا اے

تہاڈا پٹّھیا کیہڑا کلا ہوے، (اکھا) پیار محبت والے یاں اکھڑ بندے دی گل دے جواب وچ آکھدے نیں کہ تہاڈی گل یاں کم نوں نند سکدا اے

تہاڈا مال وڈھے ساڈیاں بگّاں وڈھن، (اکھا) جدوں سانجھا فائدہ ہووے تاں کہندے نیں

تہاڈلا: (ضم) تہاڈا، تُساں دا، آپ دا

تہاڈی: (ضم) ویکھو: تہاڈا جیہدی ایہہ تانیث اے

تہاڈی آوَنی اساں لئی من بھاوَنی سُلکھنی سبھاگی اے،

(اکھا) جدوں کسے دے آون دی ڈھیر خوشی ہووے تاں کہندے نیں

تُہاڈے: (ضم) تُساں دے، آپ دے
تہاڈے گھر لال صافے والا بیٹھا، (بجھارت) دِیوا

تہار: (مذ) 1۔تیوہار، تہوار، دِن دیہاڑ 2۔منگی یاں نویں ویاہی ہوئی کُڑی لئی کسے دِن دیہاڑ تے اوس دے سوہریاں ولوں گھلی ہوئی شے 3۔مرے ہوئے بندے دا تیوہار والے دِن دا سوگ

تہار کڈھنا، (محا) دُدھ دین والے جانور دا دُدھ کڈھنا، دُدھ دوہنا

تہار: (پو، مذ) تکڑی دا اِک پلڑا، اِک واری دا تولیا ہویا

تہار: (ہند، مو) 1۔ دھار، تٹلّی، خون، پانی، تیل وغیرہ دی دھار 2۔ دُدھ دی دھار 3۔چاقو، چھُری وغیرہ دی دھار

تُہار: (ضم) تہاڈا

تہارا/ تُہارا: (مذ،ضم) تُساں دا، آپ دا، تیرا، تُہاڈا، وِنگی: 'اپنے آپ توں موُنہہ نہ موڑیں، سبھ ہے رُوپ سُروپ تہارا' (خواجہ فرید)

تہارن: (مو) تکڑی دا اِک تول، یعنی تکڑی وِچ اِک وار تُلی ہوئی مقدار

تہارو: (ضم) تیرا، تُہاڈا، تُساں دا

تہاری: (ضم) تیری، تہاڈی

تہاری: (صفت) تیوہار دے متعلق، تیوہار مناون والا

تہارے: (ضم) تیرے، تہاڈے

تُہاڑا: (مذ،ضم) تہاڈا، آپ دا، تُساں دا

تہاڑا: (مذ) 1۔ تیجی وار دا 2۔ تِن برابر برابر حصیاں وِچ وِنڈارا 3۔ تیسرا حصہ 4۔ تِن حصیاں وِچ دی وِنڈ 5۔ اِک علاقے دا ناں جو لدھیانے دی تحصیل جگراؤں اتے پھِلوال دے وِچالے ہے (ستلج دا کنارہ بیٹ، پُورب وَل دا پوادھ، دکھن پچھم وَل دا مالوہ ایہناں تِنّاں نال گھریا ہویا ہون کارن تہاڑا سدیندا ہے)

تُہاڑ مُہاڑ: (ضم) تیر میر

تُہاڑی: (مو،ضم) ویکھو: تہاڑا جیہدی ایہہ تانیث اے

تہاس: (مو) 1۔ تریہہ، پیاس، بھڑکی 2۔ اتہاس دی تخفیف، تاریخ، کہانی

تہاساں/ تہاسواں: (صفت) 1۔ تِن چھتاں والا (گھر)، تِن منزلا، تچھتا 2۔تیجی چھت دا، تیجی چھت نال جُڑیا

تہاسنا/ تہانسنا: (فل) تیز دُرن دی وجہ توں یاں شدید گرمی دی وجہ توں ساہ دا پھُل جانا، پیاس دا ودھ جانا، جیویں کُتا پیاس پاروں زبان باہر کڈھ کے تیز تیز ساہ لیندا اے

تہاک: (مذ،صفت) تہایا، تریاکل، پیاسا

تہاک: (پو، مذ) طاق، جوڑے توں بغیر، جُفت تے طاق

ترہاک: (مذ) 1۔تیاک، تیجا دھیڑا، دو جھگڑن والیاں دا جھگڑا مکاون والا تیجا بندہ، ثالث 2۔ ایلچی، قاصد

ترہاکا: (مذ) تریہہ، پیاس، بھڑکی

تہاکڑا: (مذ) بہت زور دی پیاس، چوکھی پیاس

ترہاکڑا چھُٹن، (محا) 1۔ بہُت زیادہ تریہہ لگن 2۔ بہت بے صبرا ہوون، کاہلا پَین

تہاکل: (صفت) جس نوں بہت تریہہ لگی ہووے، پیاسا، تریہایا

تہاکلا: (مذ) ویکھو: تہاکا

تُہاکوں: (ضم) تہانوں، تساں کوں، تُساں نوں

تہاکھ: (پو، مو) 1- تہہ لائی ہوئی شیواں یاں سامان 2- گڈیاں بنھ کے رکھنا

تہاکھ: (ہند، مو) ویکھو تہارن تکڑی دا اِک تول

تہاکھر/تہکھر: (ہند، مذ) 1- سُور، خوک، خنزیر 2- حقارتاً کسے آدمی نوں وی کہندے نیں، گالھ وی کڈھی جاندی اے

تہال: (مذ) 1- تِن زمانے یعنی ماضی، حال تے مستقبل 2- تِن ویلے یعنی سویر، دوپہر تے شام

تہانا: (فل) بے قرار ہو کے پھرنا، کسے آدمی یاں کسے شے نوں حاصل کرن لئی بے قرار ہو کے پھرنا

تہانِدے: (ہند) ملدے، جیویں: جندرے ماٰنھ نہیں تہاندے (جندرے مینوں نہیں مِلدے)

تہانوں: (ضم) تساں نوں، آپ نوں

تہاں: (فم) اوس تھاں، اودھر، اوتھے، اوس موقعے تے

تہاں: (فم) اُتے، اُپّر، اُتانہہ، اُتانہہ ول، ونگی: 'بچ رہا ڈُلا گولی گئی تیہاں دی' (کاشی رام)

تہاں: (صفت) تیہاں، ہتّاں، تیرھاں

تِہاں: (ضم) اوہناں

تُہاں: (ضم) تساں، تُسیں

تِہاول: (مذ) حلوا، کڑاہ

تہاولا: (مذ) کڑاہ پرشاد جس وِچ گھیو، کھنڈ تے آٹا تِنے چیزں برابر ہون

تہاون: (مصدر) تہہ کرن، ٹھپن، لپیٹن

تہائی: (مو) تیجا حصّہ، فصل دی پیداوار دے تِن برابر حصیاں وِچوں اِک جو زمیندار لیندا ہے

تِہائی: (مو) ترہائی ہوئی، پیاسی

تہائی دینا، (محا) کسے شے یاں آدمی دے پچھے بے قرار ہو کے پھرنا

کوہ نہ چلی بابا تہائی، (اکھا) تھوڑا جنا کم کر کے ہی جد کوئی تھک جاوے تے بہانے ڈھونڈن لگ جاوے تاں کہندے نیں

تہائیں: (ہند، مو) دھان، دھان دا پودا، چاول

تِہایا: (صفت) جس نوں تریہہ لگی ہووے، پیاسا، تریہایا

تِہایا رکھن، (محا) 1- پیاسا رکھن، پانی نہ دیون 2- ترساون

تِہایا مارن، (محا) ویکھو: تِہایا رکھن

تِہایا ہوون، (محا) 1- پیاسا ہوون، ترہایا ہوون 2- آرزو مند ہوون، چاہیوان ہوون

گھڑے نوں ہتھ لایا، سارا ٹبر تہایا، (اکھا) جدوں کسے نوں کوئی چیز ملدی ویکھ کے دُوسریاں دے دِلاں وچ وی اوس نُوں حاصل کرن دی خواہش پیدا ہوندی ہے اوددوں کہندے نیں

تہایا: (مذ، صفت) فصل دے تیجے حصّے تے رلیا کاما

تہبند: (مذ) ویکھو: تہ بند

تہتّر: (عدد، صفت) تِن اُتے ستّر، 73

تہترا: (مذ) سمت، تہتر

تہتر ماں/تہتر واں: (عدد، صفت) تہتر دی گنتی پوری کرن والا

تہتوڑ: (صفت) 1- تہ توڑ 2- پراٹھے دی اک قسم 3- سخت

تہتھ: (پو، مو) بحث، تکرار، اڑی کرنا

تہتھ کرنا، (محا) تکرار کرنا، بحث کرنا

تہتھڑ: (صفت) تن ہتھاں والا

تہتھڑ: (مو) سوگ وچ تن تھاواں متھے، پٹاں اتے چھاتی تے ہتھ مارنا

تہتھی: (پو، مو) تسلی، حوصلہ، یقین

تہتڑا: (صفت) تن منزلا، تچھتا

تہج: (ضم) تیرا، تہاڈا

تہجا: (مذ، ضم) ویکھو: تہج

تہجّث: (چھ) تہجد داوِگڑیا رُوپ

تہجد: (عر، مو) 1- جگراتا 2- رات نوں پڑھی جان والی نماز، ونگی: 'وچ نماز تہجد ایس نوں، کہیا پڑھی کیہڑا' (گل)

تہجد گزار، (عر+ فا، صفت) 1- تہجد دی نماز پڑھن والا 2- مجازاً، پرہیز گار، نیکوکار

وقت تہجد، (مذ) رات دی نماز دا ویلا، ونگی: 'کھا پی کے سوں گیا لگی پڑھن نماز، اُٹھی وقت تہجد دے کردی رب نیاز' (جنگ نامہ حامد)

تہجڑا: (حرفِ شبیہ) اُنج دا، ویسا، اجیہا

تہجی: (عر، مو) ہجے کرن، جوڑ کرن، حرفاں دا اِک اِک کر کے حرکت مطابق پڑھن

تہدید: (عر، مو) 1- دھمکی دیون، گھُرکی دیون، گھوری وٹن، ڈراون 2- دھمکی، گھُرکی، گھوری

تہڈّا: (مذ، صفت) 1- تن ہڈیاں والا 2- اوہ تھاں جتھے تن ہڈیاں ملدیاں نیں، لک، پٹھ

تہذیب: (عر، مو) 1- پاک کرن، بناون، سجاون 2- اصلاح، درستی 3- سلیقہ، آرائش 4- خوش اخلاقی، شائستگی، چنگے طور طریقے

تہذیب یافتہ، (عر+ فا، صفت) تہذیب نوں پہنچیا ہویا، مہذب، سلیقہ شعار، سُلجھیا ہویا، شائستہ

تہذیبی: (عر، صفت) تہذیب نال منسوب، اصلاح شدہ، شائستہ

تہر: (مو) 1- تیجی وار 2- تیجی وار ہل واہنا 3- اوہ زمین جس وچ تن وار ہل پھیریا گیا ہے

تہرا: (مذ، صفت) 1- تن گنا، تگنا 2- تن تہواں والا 3- تن لڑا

تہران: (فا، مذ) ایران دی راجدھانی

تہراوٹ: (مو) ویکھو: تہراؤ

تہراون: (مصدر) تیجی وار پڑھن یاں رٹاون

تہراونا: (فعم) 1- تیجی وار کرنا، تیجی وار بلاونا 2- تہرایاں تگنا کرنا

تہراؤ: (مذ) تہرایاں تگنا ہونا

تہر لا: (مذ، صفت) 1- تیجی وار دا، تیجا 2- تن تہواں والا

تہرم: (صفت) تگنا، تینا

تہرمنا: (فعم) نوچنا

تُہرنا: (فعم) گالھاں کڈھنا

تہرو: (مذ) گھوڑے یاں کھوتے دے لک اُتے رکھن والی گدی،

پالان، تاہڑ د، کاٹھی دے تھلّے پان والا کمبل

تہرو: (صفت) تن تہواں والا

تہروئی: (ہند، مو) دُہائی، خدا دی پناہ

تہرویں: (مو) ہجری سن دی تیرھیوں صدی جیہنوں نحس جانیا جاندا اے

تہرویں کرن، (محا) بے عزتی کرن

تہری: (مو، صفت) تن تہاں والی، تن شیواں والی

تہری سواری، (مو) ڈولی یاں پالکی وِچ بیٹھیاں تن زنانیاں نوں آکھدے نیں

تُہرِ بیجن: (مصدر) ختنے ہوون، سُنتاں ہوون

تہریر: (پو، مو) 1- تیسری واری، تیسری بار 2- تن تہاں

تہڑ: (صفت) 1- ڈاڈھا 2- چنگے قد کاٹھ والا

تہڑ تلا، (مذ، صفت) موٹا تازہ، ہٹا کٹا بندہ، بہت موٹا بندہ

تہڑ تلی، (مو، صفت) تہڑ تلا دی تانیث......موٹی تازی زنانی

تہڑ ورگا، (مذ، صفت) صحت مند، ہٹا کٹا آدمی

تہڑا: (مذ، صفت) وِنگا، ترچھا، ٹیڈھا

تہس نہس: (صفت) برباد، تباہ، اُجاڑ، خراب

تہس نہس کرن، (محا) تباہ کرن، برباد کرن، ناس مارن

تہس نہس ہوون، (محا) اُجڑن، برباد ہوون، خراب ہوون

تہکا: (مذ) شدید پیاس، بھڑکی، تریہہ

تہکلا: (مذ) بہت تیز پیاس

تہگوا: (مذ) آفت، مصیبت

تہلطا: (مذ، صفت) 1- تن رہتاں والا 2- اوہ کھوہ جیہدے اُتے تن رہٹ چلن

تہلکہ: (عر، مذ) 1- تباہی، بربادی 2- ترتھلی، ہل چل، رولا گولا

تہلکہ مچانا، (محا) دُھم پا دینا

تہلکہ مچن، (محا) دھاک بیٹھن، وڈیائی ظاہر ہوون، دُھم پون

تہلیل: (عر، مو) لاالٰہ اِلّا اللہ دا وِرد

تہمیر: (مو) شہتیر، وَنگی: 'او پھڑ چو ہنڈیوں مار دا تیرا ڈیا وانگ تہمیر'

تہمت: (فا، مو) 1- اوہ کپڑا جو عام طور تے مسلمان لک دوالے بنھدے نیں، دھوتی، ان سیتا کپڑا، کھلّے کپڑے دی شلوار 2- لُنگی، چادر

تہمت: (مو) سوانی، عورت، زنانی

تُہمت: (عر، مو) 1- الزام لاون، بُہتان لاون، بدنام کرن 2- الزام، بہتان، بدنامی، اوج الزام، وَنگی: 'تھوڑی بہتی تہمت کولوں کون کوئی بچ رہندا' (میاں محمد بخش)

تُہمت باز، (صفت) تُہمت لاون والا

تُہمت بازی، (مو) تہمت لاونا

تُہمت جوڑن، (محا) ویکھو: تُہمت لاون

تُہمت دا گھر، (مذ، صفت) بدنامی دی تھاں

تُہمت دھرن، (محا) ویکھو: تُہمت لاون

تُہمت دینا، (محا) دوش لاونا، وَنگی: 'کیوں توں تُہمت دیویں بابل جان نادان ایانی' (سیف)

تُہمت دیون، (محا) دوش لاون، بُہتان لاون

تُہمت رکھن، (محا) ویکھو: تُہمت لاون

تُہمت لاون، (محا) الزام لاون، بدنام کرن

تُہمت لگن، (محا) الزام لگن، بدنامی ہوون

تُہمتی: (مذ، صفت) 1- تہمت لاون والا 2- جس اُتے تہمت لگے

تہرا: (مذ، صفت) 1- ترن منزلہ 2- ترن طبقے یعنی دُنیا، برزخ تے بہشت (ترلوک، پاتال، سورگ)

تہمن: (مذ، صفت) 1- اِک رُکھ جیہدے پتے دُدھ دیون والے جانوراں نوں کھواندے نیں 2- حقارتاً یاں مزاحاً کسے لئے یاں بے وقوف آدمی نوں وی کہندے نیں

تُہمن: (مو) تُہمت لاون والی زنانی

تُہن: (مصدر) ویکھو: تریہن

تہنجا: (ضم) تیرا، تینڈا، تیری

تُہند کے سٹنا: (محا) زور دے نال اُچھال کے سٹنا

تُہندنا: (فعم) سٹنا، کوئی شے زور نال دُور سٹنا یاں اُچھالنا، کسے شے نوں غصے وچ اُچھال کے دور سٹنا

تہنڈا: (ضم) تینڈا، تیرا، تہاڈا

تہنڈی: (مو، ضم) ویکھو: تہنڈا جیہدی ایہہ تانیث اے

تہنکار: (ہند، مذ) شور وغل، رَولا، اُودھم، ہنگامہ

تہنیت: (عر، مو) مبارکباد دیون یاں لَون، ودھائی دیون یاں لَون، مبارکباد، ودھائی

تہنیت نامہ، (عر+فا، مذ) مبارکبادی دا خط، ودھائی دی چٹھی

تہو: (مذ، صفت) 1- پچھا کرن والا، پچھے جان والا 2- اُتاولا، کاہلا 3- تن

تہو: (مذ) موہ، پیار، لگاؤ

تہوار: (مذ) ویکھو: تیوہار

تہور: (مذ) 1- ختنے دی اِک رسم، سُنتاں 2- ختنے کرن والا 3- منت

تہورن: (فعم) ختنے کرنا، سنتاں کرنا

تہولا: (مذ) کڑاہ پرشاد جس وچ چینی، آٹا تے گھیو برابر ہووے

تہولا کرنا، (محا) ویکھو: تہولے دا کڑاہ

تہولے دا کڑاہ، (مذ) ویکھو: تہولا

تہوں: (ضم) تینوں، تُساں کو

تہہ: (فا، مو) ویکھو: تہ

تہہ: (مو) 1- تریہہ، پیاس 2- پیار، محبت، موہ، چاہنا

تہہ: (صفت) ویکھو: ترن

تہہ: (ضم) اوس، تس

تہی: (صفت) اوہو جیہا، اوسے طرحاں ہی

تہی: (فا، صفت) خالی، کھوکھا، محروم

تہی دست، (فا، صفت) خالی ہتھ، پھانک، بھکھا ننگا، غریب

تہی دستی، (فا، مو) خالی ہتھ ہون دی کیفیت، بھکھ ننگ، غریبی

تہی: (مو) 1- تہہ کر کے لایا ہویا ڈھیر 2- تہواں والی پرتاں والی 3- تہمی

تہی: (فم) تدوں ای، تاں ای

تہی: (پو، مو) اجہی تہی، ایسی ویسی، ایسی تیسی کرنا، دَبّ کسنا

تہے: (ضم) اودوں دے

تہے: (مو) تریہہ، پیاس

تہیاں: (فم) تاہیوں، تدوں ہی

تہیم: (مذ) مسلمان جٹاں دی اِک ذات تے اوس ذات دا آدمی

تہیں/تہو: (فم) 1- اوہ ہی، اوہو ہی 2- اوسے تھاں، اُسے، جیویں، وٹگی: 'تہیں سانت'

تُہیں: (ضم) تُوہیوں، توں ای

تُہیں دا، (ضم) تُہاڈا، تیرا، تُساں دا

تُہیوں: (ضم) تُوں ای، تُوں ہی

تہیوی: (ہند، مو) اکھ دی پُتلی، اکھ دا ڈھیلا

تہیہ: (عر، مذ) پکا ارادہ، فیصلہ

تہیئیں: (ضم) توں ای، تُسیں ای

ت......ۓ

تو: (فم) اودوں وی، اوس ویلے وی، تد

توں لگ، (فم) تد تک

تو: (فم) تاں، پھیر، مُڑ

تو آ: (مذ) تایا دا وِگاڑ، پیو دا وڈا بھرا

توڑی: (مو) ویکھو: توڑی

تئی: (مو) 1- چھوٹا توا 2- کباب تلن والی کڑاہی 3- تائی دی تخفیف، تائے دے گھر والی

تئی: (عدد) وِیہہ جمع 'تن'، تناں اُتے وِیہہ، 23

تُئی: (ضم) تُوں ای، تُوں خود

تئیا: (مذ، صفت) تیجا، تیسرا

تیا تاپ، (مذ، صفت) تیجے دِن چڑھن والا تاپ، واری دا بخار

تیئیں: (حرف جار) تیک، تیکر

تیئیں: (ضم) تُوں ای، تُوں خود

تیئیں: (ضم) تہانوں، تُساں کوں

تیئیں ہونا: (محا) دوالے ہونا

تیئیواں: (صفت) تئی دی گنتی پورن کرن والا، تئی نال جُڑیا، 23 واں

تیئیتہاں: (فم) تاں ہی، یہوں، تدوں

ت......ی/ے

تی: (مو) تیویں، عورت، زنانی

تی: (پوا) 'ہونا' دا صیغہ ماضی، سی

تی تی: (صوت) 1- ڈنگراں نوں پانی پیاون لکیاں کڈھی گئی اواز 2- ککڑیاں نوں بُلاون دی اواز

تی/تیں/تھیں: (ضم) توں، پاسوں، کولوں

تے: (حرف عطف) اتے، تے، اور، ہور

تے: (حرف جار) اُتے

تے: (فم) 1- توں، کولوں، تھوں 2- کر کے، دے راہیں

تے: (فم) 1- تاں، تے، تے فیر 2- تاں جو

تے: (فم) اوس دا، تِس دا

تے: (صفت) ویکھو: ترے

تیا: (مو) 'تریا' دا تخفیفی رُوپ، عورت، تیویں، سوانی

تیا: (مذ) تن دا ہندسہ، تیجا، تیسرا

تیا: (مذ) 1- تاش دا اوہ پتا جیہدے اُتے تن نشان ہوندے نیں
2- تیجا، تیسرا 3- تریاکل، ثالث 4- پرایا، غیر 5- تن دی ضرب
6- بخار دی اک قسم، واری دا تاپ 7- مرن مگروں تیجے دن ادا کیتی جان والی رسم، رسم قُل

تیا پانچا کرن، (محا) 1- کسے چیز دے ٹوٹے کرن، ونڈ وِچ سٹن
2- جھگڑا چکاون، قصہ پاک کرن 3- پیسے کھرے کرن

تیا پانچا ہوون، (محا) 1- دو ٹوٹے ہوون، ونڈیا جاون 2- رولا مکن، جھگڑا ختم ہوون 3- پیسے ترن

تیا پیا تے جھگا گیا، (اکھا) ویکھو: تیجا رلیا تے کم گلیا

تیا تاپ، (مذ) بخار دی اِک قسم جیہڑا ہر تیجے دِن ہوجاندا ے، واری دا تاپ

تیا جواں، (مذ، صفت) تن منزلہ

تیا رلیا تے کم گلیا، (اکھا) ویکھو: تیجا رلیا کم گلیا

تیاجن: (مصدر) ویکھو: تیاگن

تیار: (مو، صفت) 1- آمادہ، مائل 2- استعمال دے قابل، ٹھیک ٹھاک، مکمل 3- بجیا ہویا 4- کڑیل جوان، مکمل بالغ ہونا 5- پکیا ہویا، پکی ہوئی (روٹی ہانڈی وغیرہ) 6- موجود، حاضر

تیار بر تیار، (صفت) 1- پُوری طرحاں تیار 2- رہت مریادا وچ رہن والا (سکھ)

تیار کرن، (محا) 1- ٹھیک کرن، مرمت کرن، مکمل کرن 2- کھانا پکاون 3- پالن، موٹا کرن 4- آمادہ کرن، مناون 5- سجاون، پھباون

تیار ہوون، (محا) 1- ٹھیک ہوون، مرمت ہوون، مکمل ہوون
2- کھانا پکن 3- آمادہ ہوون 4- سجن، پھبن

تیارا: (مذ، صفت) تن گنا

تیاری: (مو) 1- تیار ہونا، راضی ہون دی حالت، آمادگی، رضا مندی
2- لوڑیندی کارروائی، انتظام، پربندھ 3- درستی، ٹھیک ہوون دی کیفیت، وَنگی: 'کہے دمودر ڈھل نہ بندی، تیاری ترت کریہے' (دمودر)

تیاری بیاری، (فم) ویکھو: تیاری

تیاری پکڑنا، (محا) طاقتور ہونا، ڈنڈ بیٹھکاں، ورزش وغیرہ نال جسمانی طور تے تگڑا ہونا

تیاری تیوری، (فم) ویکھو: تیاری

تیاری دا رنگ روغن، (مذ) اوہ رنگ جیہڑا گڈی دی دُرستی توں بعد چمک واسطے لاندے نیں، تکمیل مگروں کیتا گیا رنگ روغن

تیاری شیاری، (فم) ویکھو: تیاری

تیاری کرن، (محا) 1- کسے پاسے جاون لئی پر تولن 2- انتظام کرن 3- اپنے آپ نوں کسے کم لئی آمادہ کرن یاں اپنے آپ نوں کسے امتحان یاں آزمائش دے قابل بناون

تیاری ہوون، (محا) 1- آمادگی ہوون 2- انتظام ہوون 3- کسے کم دے کرن دے قابل ہوون

تیاس: (مو) 1- ترکھا، پیاس، تریہہ، وَنگی: 'متی تیاس اگیان اندھیرے' 2- ترشنا، لالچ

تیاسا: (صفت) پیاسا، تہایا

تیاک: (صفت) تریاکل، نیاں کراون والا بندہ، تیجا بندہ

تیاکلی: (مو) تریاکل ہون دا کم یاں حالت

تیاکو: (مذ) ویکھو: تریاکل

تیاگ: (مذ) 1۔ چھڈنا، چھڈ دینا، کنارہ کشی 2۔سانجھ توڑنا 3۔وِچھوڑے پاروں دُنیاوی معاملات نوں چھڈ دینا 4۔ طلاق 5۔ہجرت، ونگی: 'جرم کرم تیاگ کے تھاپ بیٹھا کِسے جوگی دے ہتھ وِکاونے دا' (وارث شاہ)

تیاگ پتر، (مذ) 1۔تیویں یاں پتی نوں چھڈن دی لکھت، طلاق نامہ 2۔ ملازمت توں استعفیٰ دین لئی لکھی گئی عرضی

تیاگ پتری، (مو) اوہ پتر جس تے طلاق نامہ لکھیا جاندا ہے

تیاگ دیون، (محا) 1- چھڈ دیون، ترک کر دیون، دِلوں بُھل جاون 2- طلاق دے دیون 3- عاق کر دیون

تیاگ کاری، (صفت) تیاگ والا، تیاگ والے پاسے تیار کرنا

راج تیاگ، (مذ) راج گدی چھڈنا، تاج وتخت توں دستبردار ہونا

تیاگن: (مو، صفت) تیاگی دی مؤنث، تیاگن والی سوانی، جوگن، فقیرنی

تیاگنا: (فعم) 1۔چھڈنا، تجنا 2۔سانجھ توڑنا، ترک کرنا 3۔طلاق دینا 4۔تاج وتخت چھڈنا، ونگی: 'منگ کھائی کے سدا اوہ دیس تیاگن تنبو آس دے ایہہ نہ تاندے نی' (وارث شاہ)

دیہہ تیاگنا، (محا) رُوح دا سریر وچوں نکل جانا، مرجانا

تیاگی: (صفت) چھڈن والا، گھر بار یاں گرہست چھڈن والا، سنیاسی، تپسوی، ویراگی، زاہد، عابد، فقیر درویش

تیان: (مذ) اِک رُکھ دا ناں جس نوں صندل دی کہندے نیں

تیانوے: (عدد) ترانوے، نبے اُتے تن، 93

تیانویں: (عدد) ویکھو: تیانوے

تیاں: (فم) تاہیوں، ایسے وجہ توں، تدے ای

تیاں: (مو) ساون سُدھی تیج توں شروع ہون والا تیویاں دا اِک تیوہار جس وچ مُیاراں پینگھاں جھوٹدیاں، گاؤندیاں اتے نچدیاں نیں، (کِتے کِتے ایہہ تیوہار ساون مہینے دے ہر اتوار نوں منایا جاندا ہے)، ونگی: 'ورھے دِناں نوں پھیر تیاں تیج دیاں' (لوک گیت)

تیاں پاونا، (محا) ساویں لگنا

تیاں پینا، (محا) ویکھو: تیاں پاونا

تیاور: (مذ) تریور، تن زنانے کپڑے، شلوار، قمیض تے چُنّی

تیاہ: (مو) پیاس

تیر: (مذ) مقدس مذہبی مقام جتھے مذہبی جوش جذبے نال لوکیں پُوجا، اشنان، اتے عقیدت لئی جاندے نیں

تیرتھ کرنا، (محا) 1۔مقدس تھاواں دی زیارت کرنا 2۔مقدس تھاواں تے جاکے نہانا وغیرہ

تیبر: (مذ، صفت) 1۔تِکھا، تیز 2۔ات، انت، بہت 3۔ سنگیت مطابق چڑھیا ہویا سُر 4۔نہر دا کنارہ 5۔اک پہلوان دا ناں جس دا ذکر داوُد بادشاہ دے قصے وچ آوندا اے 6۔ لوہا 7۔ نہر دا کنارہ 8۔ چڑھایا ہویا سُر

تیبرتا: (مو) 1۔تِکھا پن، تیزی 2۔ خواہش دی انتہا

تیبڑی: (مو) اوہ تھاں جتھوں تِن گلیاں یاں راہواں نکلن

تیپا: (مذ) قطرہ، تُبکا، چویا

تیپڑا: (مذ) ریشمی کپڑا اُبن والیاں دا اِک اوزار جس دے ہیٹھ اُپر دو لکڑیاں لگیاں رہندیاں نیں، جس نوں 'بے سر' آکھدے نیں

تیت: (صفت) اُتنا، اونا

تیت: (مذ) ڈیلے دے پھل دی کلی

تیت: (صفت) کوڑا، تیز

تیتا: (صفت) تِتنا، اُتنا، ونگی: 'جیتا کیتا تیتا ناؤ' (چپو)

تیتا: (مذ) سوانی دا لگیا انگ، بھگ، یُونی

تیتا: (مذ) 1- بھجیا ہویا، رِگّا 2- کوڑا، تلخ

تیتالا: (مذ، صفت) 1- تِن چھتاں والا مکان 2- تِن حصّیاں والا

تیتالی: (عدد، صفت) ترتالی، 43 چالھی اُتے تِن

تیتر: (مذ) اِک درخت دا ناں

تیتر: (صفت) اوتنا، اوتنا

تیترا: (مذ، صفت) 1- تتر دے کھنبھاں ورگا، تتر کھنبھا 2- چتّی دار، چٹے تے کالے داغ دھبے والا جانور یاں آدمی یاں کوئی ہور شے

تیترا میترا/ تیترے میترے، (صفت) چترم چترا، ڈب کھڑبا، رنگ برنگا

تیترا: (مذ) 1- تیجا نیانا، تیجی تھاویں جمن والا مُنڈا 2- تیجا، تیسرا 3- ترکھل

تیتری: (عدد، صفت) تیتی، 33

تیتری: (مو) تیتر دی تانیث

تیتری تیری بکری تیتری اوہدی چھاں، چل میری بکری کل والی تھاں، (بجھارت) منجی

تیترے: (مذ) تیترا دی جمع

تیتریاں: (صفت) ویکھو: تیتیواں

تیتل: (مو) بھیڑے کردار دی زنانی، کنجری، پیشہ کرن والی

تیتنا: (مذ، صفت) اونا، اوتنا

تیتوں: (ضم) تیتھوں، تیرے کولوں، تیرے توں

تیتوں میتھوں، (ضم) ویکھو: تیتھوں میتھوں

تیتوں: (صفت) اُتنا، اونا

تیتہ: (پو، مو) 1- دِھی، بیٹی 2- ٹِکا، بندی

تیتھوں: (ضم) تیرے کولوں، تیرے توں، ونگی: 'فضل ماؤں آکھے تیتھوں بہت ہوئی اسیں رج رہے جِن جا دھیا' (فضل شاہ)

تیتھوں میتھوں، (ضم) تیرے کولوں میرے کولوں، اساں دوہاں کولوں

تیتھیں: (ضم) تیرے توں، تیرے تھیں، تیرے کولوں

تیتھیں: (مو) ٹکا، بندی

تیتھے: (ضم) تیتھوں، تیرے توں، تیرے کولوں، تیرے نال، تیتوں

تیتھے میتھے، (ضم) تیرے میرے توں، ساڈے دوہاں کولوں

تیتی: (عدد، صفت) تِیّاں اُتے تِیہہ، 33

تیتے: (ضم) تیرے توں، تیرے کولوں

تیتے میتے، (ضم) ویکھو: تیتھوں میتھوں

تیتے: (مذ، صفت) تیتا دی جمع، اونے، اوتنے

تیتیس: (عدد، صفت) ویکھو: تیتی

تیتیواں: (عدد، صفت) تیتی دی گنتی پُوری کرن والا، تیتی نال جُڑیا،

بتی توں مگرلا، 33 واں

تیٹنا: (فل) نیڑے ڈھکنا، تاڑنا، ڈانٹنا

تیج: (مذ) 1۔ نور، چانن 2۔ چمک 3۔ پرتاپ، شان 4۔ بل شکتی 5۔چنگی بھاگ 6۔کرودھ، اگنی

تیج بھان، (مذ) تیسری پاتشاہی سری گورو امرداس جی دے پتا داناں

تیج پات، (مذ) اِک درخت دا پتا جیہڑا خوشبو دار ہوندا اے تے جگر مثانے دی گرمی دُور کرن والیاں دواواں وِچ پیندا اے

تیج پت، (مذ) ویکھو: تیج پات

تیج پرتاپ، (مذ،صفت) 1۔نور، جلال 2۔ بھاگ، قسمت

تیج مان، (مذ،صفت) 1۔سُورج، آفتاب 2۔ چمکدار، روشن

تیج نڑی، (صفت) 1۔ تیج والی 2۔ تیزی والی، چلاک

تیج وان، (مذ، صفت) 1۔ تیج والا، تیج سوامی، پرتاپی 2۔ جلال والا، نُورانی

تیج ونشی، (مذ،صفت) تیج والا، شان وشوکت والا

تیج: (مو) 1۔پُورے چن دی رات یاں مسیا توں مگروں تیجا دِن، تیجی تاریخ 2۔ ساوَن سُدی دی تیسری تاریخ جدوں کہ تیاں دا تیوہار منایا جاندا ہے 3۔قمری مہینے دا پہلا دِن (کیم اتے دُوج دے 'چند' نوں ہلال کہندے نیں جوگھٹ ودھ ہی دِسدا ہے)

تیجا: (عدد، صفت) 1۔ تن دی گنتی پُوری کرن والا، تیسرا 2۔ کسے بندے دی موت پچھوں تیسرا دِن 3۔ تریاکل، ثالث، وچولا

تیجا پہرا، (مذ) لوڑھا ویلا

تیجا پیا تے جھگا گیا، (اکھا) ویکھو: تیجا رلیا کم گلیا

تیجا دِین/ تیجا مت، (مذ) ہندو تے مسلمان توں وکھرا دھرم، سکھ دھرم، ونگی: 'کلجگ وِچ منسوخ ہے ہندو مسلمان، تیجا دِین چلایا مشکل تھیا اسان' (کے دی گوشٹ)

تیجا رلیا کم گلیا، (اکھا) جدوں دو آدمی رل کے کم کر رہے ہون تے تیسرا آ کے رُکاوٹ پا دیوے تاں کہندے نیں

تیجا ہوون، (محا) 1۔ تیسرے نمبر تے ہوون 2۔ غیر ہوون، اوبھڑ ہوون، پرایا ہوون

تیجا: (مو) ویکھو: تیاں

تِیجڑ: (صفت) تیجا، تیسرا

تیجڑا/ تیجڑو: (مذ،صفت) 1۔ تیجا، تیسرا 2۔ تریاکل، ثالث 3۔ تیجا بچہ

تیجس: (مذ) 1۔ اگ 2۔ روشنی، چمک 3۔ شان وشوکت، ٹیں ٹوہر 4۔ خوبصورتی، حُسن، سہپن 5۔ طاقت، زور 6۔ سختی، ظلم، وادھا 7۔ تخم

تیجسی: (صفت) چمکدار، روشن، چمکیلا

تیجل: (صفت) 1۔ تیجا، تیسرا 2۔ تریاکل، ثالث 3۔ تیجا بچہ

تیجمان: (مذ) سورج، آفتاب، روشن

تیجماں: (مذ، صفت) 1۔تیجے نمبر تے آون والا، تیجے نمبر والا 2۔ تیجا، تیسرا 3۔ تریاکل، ثالث

تیجن: (مو،صفت) 1۔ تیز چلن والی گھوڑی، چلاک 2۔ 'تاجی' (تازی) دی مؤنث، تاجن

تیجن: (مو) 1- تیجے سوئے وِچ 2- تیجی، تیسری، تیسرے نمبر والی

تیجن: (مصدر) تجن، تیاگن

تیجو: (مو) 1- کھیڈ وچ ترتیب مطابق تیجی واری 2- تیج دی جمی ہوئی کُڑی 3- تیجی تھاں آئی ہوئی وہٹی

تیجی: (مو، صفت) تیجا دی تانیث، تیسری، تریوی، تیجے نمبر دی

تیجے: (مذ، صفت) تیسرے، تریئے، تریوے

تیجے دِن حرام وی حلال ہوندا اے، (اکھاں) بندہ جتاں دِناں دے فاقے نال ہووے تے اوہدے تے حرام شے دا کھانا وی حلال ہوندا اے

تیکھن: (صفت) ویکھو: تیکھن

تیکھتا: (مو) ویکھو: تیکھتا

تیپی: (مو) کچی سلائی، کچا تروپا

تیڈا: (ضم) تینڈا، تیرا، اُتنا وڈّا، اونا وڈّا

تیڈڑا: (ضم) تینڈا، تیرا

تیڈوال: (صفت) ٹیڈھا

تیڈھا: (مذ، صفت) ٹیڈھا، اُلٹا، وِنگا، ترچھا

تیڈھا: (ضم) تیرا، تساں دا، تہاڈا

تیڈھن: (مصدر) 1- گویڑ لاون، ٹُل لاون، اندازہ کرن، ٹیوا لاون 2- ٹیڈھا کرن، وِنگا کرن

تیر: (مذ) ویکھو: تیور

تیر: (مو) 1- دُوئی، منافقت 2- تیرا وجود یاں ہستی، تیرا ہونا، تیرا پن

تیر متیر: (ضم) سکّے متریئے دا امتیاز ورتنا

تیر میر، (مو) تیری میری، وکھری وکھری، پھٹ نکھیڑ، وکھریواں، فرق

تیر میر چنگی نہیں، (اکھا) آپا دھاپی، بیگانگی یاں لڑائی

تیر میر کرن، (محا) تیرا میرا کرن، ڈک ترک پاون، ونڈیاں پاون

تیر: (فا، مذ) 1- کمان وچ رکھ کے چلان والا لمّا، پتلا اتے نوک دار ہتھیار، بان 2- پہیے دا گز 3- گڈے دے ڈھانچے دیاں ہیٹھلیاں دو لمیاں لکڑاں 4- شہتیر، بالا 5- تکڑی دی ڈنڈی 6- ٹکانی 7- ہل دا پھالا 8- ہلٹ دے ڈھول دی لٹھ 9- ایس قسم دا نشان جو کوئی پاسا یاں رستہ دسن لئی ورتیا جاندا ہے 10- تیر ورگا لکڑی دا ٹکڑا 11- بیڑ دا کل سِدھ 12- کنڈھا، کنارہ (دریا وغیرہ دا) ونگی: 'بیخود ہو کے جھڑ پئی جھل نیناں دے تیر' (حافظ برخوردار)

تیر اُڈن، (محا) 1- ہوا اندر تیراں دی بھر مار ہوون 2- لڑائی شروع ہوون

تیر افگن، (فا، صفت) ویکھو: تیر انداز

تیر افگنی، (فا، مو) ویکھو: تیر اندازی

تیر انداز، (فا، صفت) تیر چلاون والا، تیر چلاون وچ ماہر

تیر اندازی، (فا، مو) تیر چلاون دا کسب یاں ہنر، تیر چلاون دا عمل، ونگی: 'نیزہ بازی تیر اندازی ختم کیتی اوس ساری' (سیف)

تیر برساون، (محا) 1- تیراں دی بُوچھاڑ کرن، بہت زیادہ تیر چلاون 2- جنگ لڑن

تیر بن کے دِل وِچ اُترن، (محا) 1- بہت زیادہ دُکھ پہنچن، ڈھیر صدمہ ہوون 2- بہت زیادہ چنگا لگن

تیر بہ ہدف، (فا، صفت) 1۔ ٹھیک نشانے تے 2۔ چھیتی اثر کرن والا

تیر بہ ہدف ہونا، (محا) تیر نشانے تے بیٹھنا، ونگی: 'آہ گل دی تیر بہ ہدف ہوگئی' (شرف نشانی)

تیر پار ہوون، (محا) نشانے وچوں تیر دا اگے لنگھ جاون

تیر پروون، (محا) تیراں نال چھانی کرن، ڈھیر زخمی کرن

تیر ترازو ہوون، (محا) تیر دا اڈھا اندر اڈھا باہر ہوون

تیر ٹُرٹن، (محا) کوششاں بیکار جانا

تیر تفنگ، (فا، مذ) بندوق توپ وغیرہ

تیر تکّا، (مذ) قیاس مطابق، اٹا سٹا

تیر تکّا لاونا، (محا) 1۔ ہر قسم دا جتن کرنا، پورا جتن کرنا 2۔ ماڑا موٹا کم کرنا

تیر تکّا لگنا، (محا) معمولی کوشش دی کامیاب ہونا

تیر تکّا ہوون، (محا) 1۔ نشانہ خطا ہو جاون 2۔ آس دا مر جاون، مرضی پوری نہ ہوون 3۔ نُھل ہو جاون 4۔ گویڑ ہوون، نُھل ہوون

تیر تکّے ہو کے رہ جانے، (محا) تیر دا اِتنا دی اثر نہ ہو سکنا جتنا چھلی دا تکّا ماریاں ہو سکدا اے

تیر تیر، (حرف صوت) کاواں نوں اُڈاون لئی بولدے نیں

تیر جوڑن، (محا) تیر کمان تے چڑھاون

تیر جیہا لگن، (محا) تیر وانگوں چبھن، بہت تیز لگن

تیر چلاون، (محا) 1۔ دُکھ دینا، ظلم کرنا 2۔ تیر سُٹن، تیر نشانے تے مارن 3۔ چبھویں گل آکھن

تیر چُھٹن، (محا) تیر چلن، تیر دا کمان وچوں نکلن

تیر چھڈنا، (محا) چبھویں گل کہنا

تیر چھک، (مذ+مو) ترکش، تیر دان

تیر خطا کرن، (محا) تیر نشانے تے نہ مارن

تیر خطا ہوون، (محا) تیر دا نشانے تے نہ لگن

تیر دان، (فا، مذ) تیر چھک، تیر رکھن والا گُتھلا، ترکش

تیر دی مار/ تیر دی واٹ، (مذ) اونا فاصلہ جتنی دور تک تیر سُٹیا جا سکدا اے یاں اونا فاصلہ جتھوں تائیں تیر کمان وچوں نکل کے ڈگے، تھوڑی دور، نیڑے ای

تیر ڈُب جاون، (محا) تیر نشانے وچوں لنگھ جاون

تیر ڈُب کے رہ جاون، (محا) تیر دا نشانے وچ کُھب کے رہ جاون

تیر کاری ہونا، (محا) تیر نشانے تے بیٹھنا، کامیابی ہونی

تیر کانا، (مذ) کاں نوں اُڈاون لئی ورتیا جان والا لفظ

تیر کلیجیوں پار ہوون، (محا) 1۔ بہت دُکھ پہنچن، کلیجہ زخمی ہوون 2۔ کوئی گل بہت بُری لگن

تیر کمان، (فا، مذ) تیر اُتے تیر چلاون والا آلہ

تیر کمان وچ جوڑن، (محا) 1۔ چلاون لئی کمان وچ تیر نوں رکھن 2۔ لڑن دی تیاری کرن

تیر کمانوں چُھٹنا، (محا) ویلا کھنج جانا، ونگی: 'اجے نہ تیر کمانوں چھٹا، ہٹ جا الیس خیالوں' (گل)

تیر کمانوں، گل زبانوں نکل واپسی نہیں آوندے، (اکھا)

چلیا ہویا تیر اتے کہی گئی گل مُڑ واپس نہیں ہوندی

تیر کمانوں نِکلن، (محا) 1-تیر چل جاون 2- گل دا موہنوں نکل جاون، ویلا کھنجھن

تیر کھوبھنا / تیر چوبھنا: (محا) چبھویں گل کہنا، بولی مارنا، طعنہ مارنا

تیر گر، (فا،صفت) تیر بناون والا

تیر گری، (فا،مو) تیر بناون دا کم

تیر لگنا، (محا) 1- دِل نوں کسے دی گل چُبھنا 2- دُکھ ہونا

تیر مار، (مذ) 1-تیر مارن والا 2- شُجّی خورہ 3-سپ تے سپ دا ڈنگ

تیر مارن، (محا) تیر مارنا، کمال کرو کھانا

تیر ناساں وچ دیون، (محا) بہت تنگ کرن، ستاون زِچ کرن

تیر نشانے بیٹھنا، (محا) متھے مطابق کم ہونا

تیر نگہ، (مو) نظر دا تیر، مراد محبوب دی عاشق ول کیتی نگاہ جس نے عاشق دا چین قرار کھوہ لیا

تیر وانگ تن جانا، (محا) غروریاں آکڑ وِچ آ جانا

تیر وانگ سِدّھا کرنا، (محا) آکڑ بھن دینا، غرور توڑ دینا

تیر وانگوں سدھا آون، (محا) نک دی سیدھے آون، بالکل سِدّھا آون

تیر واہ، (مذ) تیر دی مار جِتنا فاصلہ

تیر ہو جاون، (محا) ویکھو: تیر ہونا

تیر ہونا، (محا) 1- بھج جانا، نس جانا 2- سِدّھا ہونا، ٹیڈھا پن دُور ہونا، وِنگ ول نہ رہنا

تیریں لیکھ کرنا، (محا) تیراں نال وِنھنا، قتل کرنا، مارنا، ونگی: 'جو کئی نظر کریندا اوس دل تیریں لیکھ کریندا' (ہاشم)

سِدّھا تیر، (صفت) بالکل سِدّھا

سِدّھا تیر ہونا، (محا) دل وِنگ نِکل جانا، آکڑ تے ضد مُک جانی

عشق دے تیر/ نیناں دے تیر/ پریم دے تیر، (مذ) پیار، محبت، عشق، پریت

کمانوں تیر نِکلیا واپس نہیں آوندا، (اکھا) کہی گئی گل یاں لِکھیا سامُڑ ہتھ نہیں آوندا

لگا تیر، نہیں تاں تُکّا ہی سہی، (اکھا) جدوں کسے کم لئی کیتے جتن دی کامیابی دا یقین نہ ہووے اودوں کہندے نیں

ہتھوں تیر چُھٹنا، (محا) 1- کسے گل دا وَس توں باہر ہو جانا 2- کوئی کم کر کے پچھتاونا پھیر کجھ ہو نہ سکنا

تیر: (مذ) ویاہ دے موقع تے کاغذی پُھلاں نوں پرو کے اک سوئی نال بنھ دیندے نیں تے ایہہ سوئی لاڑھے دا دوست ہتھ وِچ لے کے لاڑھے دے نال ٹُردا اے پر ایہہ رسم ہُن متروک ہو گئی اے

تیرا/ تیرہ: (مذ) 1- اِک موڈھے توں دُوجے موڈھے تیک قمیض دے پچھے لگی ہوئی کپڑے دی پٹی، جس راہیں اگا تے پِچھا جُڑیا ہوندا ہے 2- چالاک

تیرا: (مذ) تیرہ

تیرا: (ضم) ٹُوں ضمیر دی ملکیت دسّن والا، تہاڈا، تُساں دا، آپ دا

تیرا ای کم سی، (اکھا) تیرے توں وکھ ایہہ کم کسے ہور کولوں کیویں ہو سکدا سی، شاباش دیون یاں طنز کرن لئی آکھدے نیں